

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

วันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น.

ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพมหานคร และ ส.ป.ก.จังหวัด ที่เกี่ยวข้อง

กรรมการผู้มาประชุม

๑. ร้อยเอก ธรรมนัส	พรหมเผ่า	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
๒. นายประยูร	อินสกุล	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
๓. นายชยาวุธ	จันทร์	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
๔. นายสกล	จุลาภา	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
๕. นายวันชัย	อาจมกล	ผู้อำนวยการกองบริหารการพาณิชย์ภูมิภาค (แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
๖. นางสาวเบญจพร	ชาครานนท์	อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๗. นายวีระชัย	นาควิบูลย์วงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๘. นายสรสรเสรีญ	อัจจุตมานัส	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๙. นายเกษมสันต์	จิณฉนวนโส	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๐. นายไบน้อย	สุวรรณชาติรี	รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
๑๑. นายกันตพงศ์	รังษีสว่าง	รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (แทนอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)	กรรมการ
๑๒. นายอัชฌา	สุวรรณนิตย์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
๑๓. นายนิวัติ	น้อยผาง	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
๑๔. นายสุวิทย์	คชสิงห์	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรมประมง (แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ

๑๕. นายบุญลาภ	โสวัณณะ	ผู้อำนวยการศูนย์ประเมินผล (แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
๑๖. นายกิตติพันธ์	จันทาศรี	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมโครงการพระราชดำริการจัดการพื้นที่ และวิศวกรรมการเกษตร (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
๑๗. นายวุฒิชัย	ยามโคกสูง	ผู้อำนวยการส่วนระบบการปกครองท้องที่ (แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
๑๘. นายบันดาล	สธิรชวล	ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัด (แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
๑๙. นายปรานต์	ดิลกคุณากุล	ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง (แทนอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	กรรมการ
๒๐. นายอดิสร	กิจขยัน	ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๒ (แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ)	กรรมการ
๒๑. นางมัลลิกา	อัฒาสกิจ	ผู้อำนวยการกองกำกับและพัฒนาระบบเงินนอกงบประมาณ (แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง)	กรรมการ
๒๒. จำสับเอกณรงค์	วงศ์คงคำ	ผู้อำนวยการส่วนจัดหาที่ดินที่ ๓ สำนักกฎหมายและที่ดิน (แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
๒๓. นายวิวัฒน์	ไชยชะอุ่ม	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ (แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์)	กรรมการ
๒๔. นายนรินทร์	ประทวนชัย	ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ (แทนอธิบดีกรมป่าไม้)	กรรมการ
๒๕. นางวิไลรัตน์	อักษรพันธ์	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ (แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
๒๖. นายณรงค์	ขันติวิริยะกุล	ผู้อำนวยการฝ่ายสินเชื่อบุคคล (แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
๒๗. นายอุบลศักดิ์	บัวหลวงงาม	ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๘. นายสุรียน	พัชรครุฑานนท์	รองเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (แทนเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)	กรรมการ และเลขานุการ

กรรมการผู้เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ณ ส.ป.ก.จังหวัด

๑. นายประพันธ์	เทียนวิหาร	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๒. นายมีชัย	ดีมะการ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓. นายเด่นณรงค์	ธรรมมา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๔. นายเผด็จ	ดิฐขดี	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๕. นายบุญช่วย	มหิวรรณ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๖. นายสุวิทย์	ไทยเอียด	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

๑. ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย ดิตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายนเรศ	อัครงค์ทิพย์คุณ	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำนายกรัฐมนตรี
๒. นายสุทธิชัย	จรรยาเนตร	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำนายกรัฐมนตรี
๓. นายธนสาร	ธรรมสอน	ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔. นายภูผา	ลิคค์	เลขาธิการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๕. นายศิลา	ละเภท	คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๖. นายธันชิต	มิไชโย	คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๗. นางสาวธนาพร	จีบจะโปะ	คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๘. นายนริสสร	แสงแก้ว	ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
๙. นายวุฒิพงศ์	เนียมหอม	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
๑๐. นายกิตติ	แดงพลอย	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๑๑. นายภาชนัน	จารุภูมิิก	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๑๒. นายปราโมทย์	ยอดแก้ว	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๑๓. นางสาวจิราทิพย์	โรจน์อู่วงศ์	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.
๑๔. นายวัฒนา	มังธิสาร	ผู้อำนวยการสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน ส.ป.ก.
๑๕. นางสาวเมตตา	คุณปถัมภ์	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
๑๖. นายวิวรรณ	สงประเสริฐ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ส.ป.ก.
๑๗. นางสาววรรณพร	ดอกจำปา	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส.ป.ก.
๑๘. นายสุรัชชัย	ยุทธชนะ	ผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
๑๙. นายสมศักดิ์	การเจริญกุลวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.

๒๐. นายประดิษฐ์	ใจรังษี	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก.
๒๑. นายปรีชา	ลี้มถวิล	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.
๒๒. นางสาวธัญพร	แพมมงคล	ผู้อำนวยการสำนักบริการกลาง ส.ป.ก.
๒๓. นางสาวอุษานันท์	คล้ายซัง	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก.
๒๔. นางสาวกานดา	ศากยะโรจน์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ส.ป.ก.
๒๕. นางสาวสุนิสา	เอกธิการ	ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษ ส.ป.ก.
๒๖. นายเกียรติยศ	ทรงสง่า	ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดที่ดิน ส.ป.ก.
๒๗. นายชายศักดิ์	วุฒิศักดิ์	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๒๘. นายพงศ์สันต์	ข้าปู	ผู้อำนวยการกลุ่มจัดที่ดินนิคมสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์
๒๙. นายพลพีร์	จันทราชติ	นักวิชาการอุตสาหกรรมชำนาญการ กระทรวงอุตสาหกรรม
๓๐. นางสาวเกมแก้ว	คงเชื่อนาค	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๓๑. นางสาวรินทร์พิชา	ศรีจันทร์	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
๓๒. นางสาวกันยารัตน์	นาคกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓๓. นายพัลลภ	หงส์เจริญไทย	นักสำรวจดินชำนาญการ กรมพัฒนาที่ดิน
๓๔. นางสาวจิตตราภรณ์	เมฆธูป	นักวิชาการอุตสาหกรรมปฏิบัติการ กระทรวงอุตสาหกรรม
๓๕. นายวิโรจน์	พึงสวัสดิ์	นักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ กรมส่งเสริมสหกรณ์
๓๖. นายยุทธภูมิ	พฤกษชาติ	นิติกร กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๓๗. นางสาวพิมพ์ิกา	ร่ำรวย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
๓๘. นายฉัตรพงศ์	สมหมาย	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ กรมป่าไม้
๓๙. นางสาวจิตตาภา	ธัญญะพานิช	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ กรมป่าไม้
๔๐. นายพัลลภ	ธานี	นายช่างเทคนิคปฏิบัติงาน กรมส่งเสริมการเกษตร
๔๑. นายธนาพัทธ์	วงศ์พัชรธรรม	นายช่างรังวัดอาวุโส กรมที่ดิน

เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. และผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๓๒ คน

ผู้เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ณ ส.ป.ก.จังหวัด

๑. นายชัชวาลย์	ทรัพย์แก้วยอด	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครพนม
๒. นายกฤตวิทย์	พิมพ์ทองงาม	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด
๓. นายประเสริฐ	กาญจนเกียรติกุล	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์
๔. นายอาวุธ	สมยา	นิติกรชำนาญการ ส.ป.ก.กาฬสินธุ์ (แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์)

๕. นางสาวสิริมา	พิมพ์ทองงาม	นิติกรชำนาญการพิเศษ ส.ป.ก.เลย (แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย)
๖. นายอัศวเดช	เรียนหิน	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา
๗. นายสมบัติ	กลางวัง	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดยะลา
๘. นายดำรงค์	ไชโย	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา
๙. นายมณู	วงศ์สุนทร	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย
๑๐. นายสรรเพชร	พุลศรี	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ
๑๑. นายธนะชัย	เงินมาก	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนราธิวาส
๑๒. นายศิริโรจน์	ไมตรีจิต	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์
๑๓. นางสาวลักขณา	มันเศรษฐวิทย์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี
๑๔. นางสาวพจนันท์	กองมาก	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย
๑๕. นายศุภชัย	สงชู	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน
๑๖. นางสาวกัญตา	ศรีกำพล	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์

เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๕๓ คน

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

เรื่อง ๑.๑ แต่งตั้งกรรมการอื่นในคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ประธานกรรมการกล่าวเปิดการประชุม และแจ้งให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๑. สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งผู้แทนเกษตรกรและผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการในคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแทนในตำแหน่งกรรมการที่ครบวาระ ๒ ปี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ดังนี้

ผู้แทนเกษตรกร ๖ คน

๑. นายประพันธ์ เทียนนิหาร
๒. นายเด่นณรงค์ ธรรมมา
๓. นายมีชัย ดีมะการ
๔. นายบุญช่วย มหิวรรณ
๕. นายเผด็จ ดิษฐดี
๖. นายสุวิทย์ ไทยเอียด

ผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ คน

๑. นายสรสรเสรีญ อัจจุตมานัส
๒. นายเกษมสันต์ จินณวาโส
๓. นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์

๒. ตามคำสั่ง คปก. ที่ ๑/๒๕๖๓ และ ๒/๒๕๖๓ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแนวทางการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้สอดคล้องกับนโยบายการจ่ายค่าชดเชยการลงทุนในการพัฒนาที่ดินให้แก่เกษตรกร ที่มีผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรสรเสรีญ อัจจุตมานัส) เป็นประธาน และผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก. เป็นเลขานุการฯ และคำสั่ง คปก. ที่ ๓/๒๕๖๓ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาการอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมสนับสนุนหรือกิจการเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่มีผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) เป็นประธาน และผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน เป็นเลขานุการฯ ขอมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

**ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓
เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓**

เลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้จัดส่งรายงานการประชุม คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ให้คณะกรรมการพิจารณารับรองแล้ว ตามหนังสือที่ กษ ๑๒๑๐/๘๐๓๗ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ กษ ๑๒๑๐/๘๐๓๘ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ และ กษ ๑๒๑๐/๘๐๓๙ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ปรากฏว่า มีคณะกรรมการขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรสรเสรีญ อัจจุตมานัส) ขอแก้ไขรายงาน ดังนี้

- **หน้าที่ ๑๒ บรรทัดที่ ๑๕-๓๐ ข้อความเดิม** “ในจังหวัดชัยภูมิ โดยให้เหตุผลว่าศาลไม่ได้พิจารณาว่ากังหันลมเป็นกิจการที่ไม่เกี่ยวเนื่องหรือสนับสนุน ไม่ได้พิพาทเพราะเป็นกิจการที่ไม่ถูกต้อง แต่เหตุผลที่ คปจ. อนุญาตให้ดำเนินกิจการได้นั้นมีเหตุผลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น เกษตรกรได้รับประโยชน์จากกระแสไฟที่มีจากกิจการกังหันลม มีไฟฟ้าใช้ แต่ศาลพิจารณาก่อนที่จะมีโครงการกังหันลมเขามีไฟฟ้าใช้อยู่แล้ว เหตุผลข้อนี้จึงเป็นเท็จ เหตุผลต่อมาเพื่อให้ประเทศมีไฟฟ้าสำรอง แต่ศาลพิจารณาว่าไม่ใช่หน้าที่ของ ส.ป.ก. กับเอกชนที่จะมาคิดแทน ประการต่อมาให้เหตุผลว่าเกษตรกรได้ค่าเช่า ได้มีถนนเข้าแปลงเกษตร แต่ศาลพิจารณาว่าการให้เช่าและได้รับค่าเช่าเขาได้ประโยชน์แต่ไม่ใช่ประโยชน์โดยตรงจากกังหันลม หรือแม้กระทั่งเหตุผลที่ว่าบริษัทมีกำไรก็จะดำเนินการจัดทำ CSR แต่ศาลพิจารณาว่า CSR ไม่ใช่ประโยชน์โดยตรง แต่เป็นเรื่องของการปันส่วนแบ่งกำไรไม่ได้เกี่ยวกับประโยชน์โดยตรง เพราะฉะนั้น ไม่ควรใช้คำว่าโดยตรง เนื่องจากไม่มีกิจการอะไรที่เป็นประโยชน์กับเกษตรกรโดยตรง เพราะเป็นกิจการเกี่ยวเนื่อง ซึ่งจะต้องเป็นประโยชน์กับเกษตรกรโดยรวม ดังนั้น หากจะใช้ควรจะใช้คำว่า “โดยรวม” ตามคำนิยามของคำว่า การปฏิรูปที่ดินตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ ได้มุ่งเน้นเรื่องของการจัดซื้อที่ดินเอกชนมาดำเนินการซื้อความส่วนใหญ่จึงเป็นเรื่องการปฏิรูป

และกิจการเอกชนทั้งหมด ประเด็นสำคัญ คือ ที่เอกชนไม่ควรนำมาใช้ในกิจการเกี่ยวเนื่อง จะต้องใช้เพื่อเกษตรกรเท่านั้น แต่เมื่อเปลี่ยนวิธีการนำที่ดินรัฐมาดำเนินการ ไม่ว่าจะเป็นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ป่าไม้ จะต้องวางกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดตามคำวินิจฉัยของศาลปกครองและกฎหมายที่บอกว่าเมื่อสังคมเปลี่ยนกฎหมายจะต้องเปลี่ยน แต่มีผู้ไม่ยอมเปลี่ยนและนำคำนิยามของที่ดินสงวนมาจำกัดการใช้ประโยชน์ โดยคิดว่าเป็นที่เอกชน ซึ่งในความเป็นจริงที่ดินรัฐประมาณ ๔๐ ล้านไร่ ได้นำมาใช้ในกิจการเกี่ยวเนื่องไม่ถึง ๔๐,๐๐๐ ไร่” แก้ไขเป็น “ในจังหวัดชัยภูมิ นั้น ศาลไม่ได้พิพากษาว่ากักกันลมเป็นกิจการที่ไม่เกี่ยวเนื่องหรือสนับสนุน ไม่ได้พิพากษาว่าเป็นกิจการที่ไม่ถูกต้อง แต่พิพากษาว่าเหตุผลที่ คปจ. อนุญาตให้ดำเนินกิจการได้นั้น เหตุผลต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็น เกษตรกรได้รับประโยชน์จากกระแสไฟที่มีจากกิจการกักกันลม มีไฟฟ้าใช้ แต่ศาลพิจารณาว่าก่อนที่จะมีโครงการกักกันลมเขามีไฟฟ้าใช้อยู่แล้ว เหตุผลข้อนี้จึงเป็นเท็จ เหตุผลต่อมาเพื่อให้ประเทศมีไฟฟ้าสำรอง แต่ศาลพิจารณาว่าไม่ใช่หน้าที่ของ ส.ป.ก. กับเอกชนที่จะมาคิดแทน ประการต่อมาให้เหตุผลว่าเกษตรกรได้ค่าเช่า ได้มีถนนเข้าแปลงเกษตร แต่ศาลพิจารณาว่าการให้เช่าและได้รับค่าเช่าเขาได้ประโยชน์แต่ไม่ใช่ประโยชน์โดยตรงจากกักกันลม หรือแม้กระทั่งเหตุผลที่ว่าบริษัทมีกำไรก็จะดำเนินการจัดทำ CSR แต่ศาลพิจารณาว่า CSR ไม่ใช่ประโยชน์โดยตรงแต่เป็นเรื่องของการปันส่วนแบ่งกำไรไม่ได้เกี่ยวกับประโยชน์โดยตรง อันเป็นการให้เหตุผลเฉพาะประเด็นในคดีเท่านั้น เพราะฉะนั้น ไม่ควรใช้คำว่า “โดยตรง” เนื่องจากไม่มีกิจการเกี่ยวเนื่องหรือสนับสนุนใดที่เป็นประโยชน์กับเกษตรกรโดยตรง เพราะเป็นกิจการเกี่ยวเนื่องสนับสนุน ซึ่งจะต้องเป็นประโยชน์กับการปฏิรูปที่ดินที่มีผลกับเกษตรกรโดยรวม ดังนั้น หากจะใช้ควรจะใช้คำว่า “โดยรวม” ประกอบกับตามคำนิยามของคำว่าปฏิรูปที่ดินตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ ได้มุ่งเน้นเรื่องของการจัดซื้อที่ดินเอกชนมาดำเนินการซื้อความส่วนใหญ่จึงเป็นเรื่องการปฏิรูปที่ดินในที่ดินเอกชนเกือบทั้งหมด ประเด็นสำคัญ จึงเห็นได้ชัดว่าที่เอกชนไม่ควรนำมาใช้ในกิจการเกี่ยวเนื่อง จะต้องใช้เพื่อการจัดที่ดินให้เกษตรกรทำกินเท่านั้น แต่เมื่อรัฐเปลี่ยนวิธีการด้วยการนำที่ดินรัฐมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ไม่ว่าจะเป็นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ป่าไม้ถาวรแล้ว หากเราจะต้องตีความกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดตามคำวินิจฉัยของศาลปกครองและคณะกรรมการกฎหมายที่ดีความนิยาม “การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” ในบริบทของที่ดินเอกชนหรือไม่ อย่างไร มีคำกล่าวว่าเมื่อสังคมเปลี่ยนกฎหมายจะต้องเปลี่ยน แต่มีผู้ไม่ยอมเปลี่ยนและนำคำนิยามของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่บัญญัติไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ มาจำกัดการใช้ประโยชน์โดยคิดในกรอบว่าเป็นที่เอกชน ซึ่งในความเป็นจริงที่ดินรัฐประมาณ ๔๐ ล้านไร่ ได้นำมาใช้ในกิจการเกี่ยวเนื่องไม่ถึง ๔๐,๐๐๐ ไร่”

- หน้าที่ ๑๓ บรรทัดที่ ๑-๑๒ จากข้อความเดิม “เท่านั้น เพียงแต่ปัญหาหนึ่งเมื่อไปกันที่ชุมชนไว้หลายแสนไร่ จะทำให้ไปมีผลกระทบกับที่ดินเกษตรกรรม ซึ่งจะต้องหาวิธีการลดจำนวนพื้นที่เหล่านั้นลงให้เหลือเท่าที่จำเป็น และเขตชุมชนในประกาศฉบับนี้ต้องการให้ประกาศที่ชุมชนเดิมจริง ๆ เพราะฉะนั้น ส.ป.ก. จะต้องกลับไปตรวจสอบว่าเขตชุมชนที่ประกาศไปแล้วสอดคล้องกับประกาศฉบับดังกล่าวนี้หรือไม่ จะได้ลดพื้นที่ชุมชนให้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมแทน เพราะพื้นที่ชุมชนต้องมีความเจริญ หรือเพื่อรองรับความเจริญที่เกิดขึ้นในชุมชน ซึ่งหากใช้คำว่าประโยชน์โดยตรงอาจจะจะเป็นข้อจำกัดของการพัฒนาพื้นที่ชนบทให้กลายเป็นชุมชนเมืองได้

ประเด็นที่สองเรื่องการตีความตามคำวินิจฉัยของกฤษฎีกาเกี่ยวกับสภาพป่าสงวน เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมา กฤษฎีกาได้ตีความไว้ว่าป่าสงวนจะถูกเพิกถอนเมื่อ ส.ป.ก. มีแผนงานและงบประมาณ โดยไม่จำเป็นต้องออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ แต่ทว่าคำวินิจฉัยของกฤษฎีกาในปี ๒๕๖๓ กล่าวว่าหากที่ป่าสงวนจะถูกเพิกถอนสภาพ ส.ป.ก. จะต้องออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก่อน โดยไม่ได้พิจารณาเรื่องแผนงานและงบประมาณ ดังนั้น ส.ป.ก. จะต้องพิจารณาหลักการให้ละเอียดรอบคอบ เพราะถ้าหากจะยึดตามคำวินิจฉัยปี ๒๕๖๓ เป็นหลัก ส.ป.ก. จะต้องกลับหลักการที่ผ่านมาทั้งหมด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อให้การดำเนินงานมีความยากลำบากมากขึ้นอย่างแน่นอน” แก้ไขเป็น “เท่านั้น เพียงแต่ปัญหาหนึ่งที่อยากฝากให้ ส.ป.ก. พิจารณา คือ มีการกันที่ชุมชนไว้หลายแสนไร่ ซึ่งจะทำให้ อาจเป็นการไปมีผลกระทบกับที่ดินเกษตรกรรม ซึ่งจะต้องหาวิธีการลดจำนวนพื้นที่เหล่านี้อาจให้เหลือเท่าที่จำเป็น และเขตชุมชนในประกาศฉบับนี้ต้องการให้ประกาศเขตที่ชุมชนเดิมจริง ๆ มิใช่กำหนดเขตขึ้นโดยไม่มีชุมชน อยู่มาก่อนเลย เพราะฉะนั้น ส.ป.ก. จะต้องกลับไปตรวจสอบว่าเขตชุมชนที่ประกาศไปแล้วสอดคล้องกับประกาศ ฉบับดังกล่าวนี้หรือไม่ จะได้ลดพื้นที่ชุมชนให้กลับไปเป็นพื้นที่เกษตรกรรมตามความเป็นจริงและใช้ประโยชน์ เฉพาะการเกษตรเท่านั้น ส่วนพื้นที่ชุมชนย่อมมีความจำเป็นต้องมีพัฒนาการเพื่อรองรับความเจริญที่จะเกิดขึ้น ในชุมชน ดังนั้น หากใช้คำว่าประโยชน์โดยตรงอาจจะเป็นข้อจำกัดพัฒนาการของการพัฒนาพื้นที่ชนบท ให้กลายเป็นชุมชนเมืองได้ ประเด็นที่สองเรื่องการตีความตามคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการเพิกถอนสภาพป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๒๖ (๔) ของพระราชบัญญัติฯ เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมา คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตีความไว้ว่าป่าสงวนแห่งชาติจะถูกเพิกถอนเมื่อ ส.ป.ก. มีแผนงานและงบประมาณ เท่านั้น มิได้วินิจฉัยว่าต้องออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ แล้ว จะมีผลเป็นการเพิกถอน แต่ทว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ กฤษฎีกาในปี ๒๕๖๓ วินิจฉัยเหมือนว่าการที่เขตป่าสงวนแห่งชาติจะถูกเพิกถอนสภาพ ส.ป.ก. จะต้องออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก่อน โดยมีมติยึดถือเรื่องแผนงานและงบประมาณนั้น อาจเป็นการวินิจฉัยเฉพาะกรณีเท่านั้น มิได้เป็นการกลับคำวินิจฉัยเดิมแต่อย่างใด ดังนั้น ส.ป.ก. จะต้องพิจารณาหลักการเรื่องนี้ให้ละเอียดรอบคอบ เพราะถ้าจะยึดตามคำวินิจฉัยปี ๒๕๖๓ เป็นหลัก ส.ป.ก. จะต้องจับหลักที่ผ่านมาทั้งหมด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานต่าง ๆ ที่ผ่านมาและการดำเนินงานต่อไปจะมีความยากลำบากมากขึ้นอย่างแน่นอน”

- หน้าที่ ๑๖

- บรรทัดที่ ๑๕ จากข้อความเดิม “กำหนดแล้วข้อความในตารางข้างซ้ายจะมีเฉพาะหัวข้อ แต่ในแนวทางปฏิบัติ ส.ป.ก. จะมีคู่มือแนะนำไปให้กับ” แก้ไขเป็น “กำหนดแล้วข้อความในตารางข้างซ้าย จะมีเฉพาะหัวข้อของกิจการเท่านั้น ซึ่งการจะนำไปใช้จะต้องมีการกำหนดรูปแบบของกิจการให้เป็นรูปธรรม ที่ชัดเจนก่อน ซึ่งในแนวทางปฏิบัติ ส.ป.ก. จะมีคู่มือแนะนำไปให้กับ”

- บรรทัดที่ ๒๑ เพิ่มคำว่า “เอาทั้งหมด” ต่อท้ายข้อความว่า “และเป็นผู้อนุญาต”
- บรรทัดที่ ๒๒ และ ๒๕ เพิ่มคำว่า “สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน” หน้าคำว่า “จังหวัด”
- บรรทัดที่ ๒๓ เปลี่ยนคำว่า “เรียบเรียงใหม่” แก้ไขเป็น “ปรับลดใหม่”

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับแก้ไขรายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว

มติคณะกรรมการ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓
เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

**เรื่องที่ ๓.๑ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการ
เพิ่มพื้นที่ชลประทานในเขตปฏิรูปที่ดิน**

กรรมการและเลขาธิการฯ (นายสุรียณ พืชครุฑานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีภารกิจหลักในการจัดที่ดินและพัฒนาที่ดินให้มีศักยภาพเพียงพอต่อการผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งน้ำ โดยได้จัดที่ดินและมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินแล้วใน ๗๒ จังหวัด พื้นที่ ๓๕.๙๖ ล้านไร่ โดยมีพื้นที่ประมาณ ๓.๔ ล้านไร่ เท่านั้นที่อยู่ในเขตชลประทานและพื้นที่อีกประมาณ ๑๐ ล้านไร่อยู่นอกเขตชลประทาน แต่มีแหล่งน้ำพอเลี้ยงตัวเองได้ส่วนที่เหลืออีกประมาณ ๒๐ ล้านไร่ เป็นพื้นที่ขาดแคลนแหล่งเก็บกักน้ำไว้ใช้ประกอบอาชีพเกษตร แหล่งเก็บกักน้ำไว้ใช้ในการประกอบอาชีพการเกษตร ประกอบกับสภาพพื้นที่เดิมของ ส.ป.ก. ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นป่าเสื่อมโทรม ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดแคลนแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำที่เพียงพอ ทำให้อัตราการผลิตอยู่ในเกณฑ์ต่ำต้นทุนการผลิตสูง ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนเพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ เกิดการผลักดันไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ภายใต้วิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แบ่งย่อยเป็น ๖ ประเด็น โดยในประเด็นที่ ๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงานและเกษตร ซึ่งนำมาสู่การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ได้พิจารณาผ่าน (ร่าง) แผนแม่บทดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ พร้อมนำเข้า ครม. พิจารณานุมัติต่อไป ซึ่ง ส.ป.ก. ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก.จังหวัด แจ้งผลการดำเนินการสำรวจและเตรียมความพร้อมของพื้นที่ดำเนินงานตามโครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทานในเขตปฏิรูปที่ดิน ปี ๒๕๖๔ เพื่อการดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเพื่อให้มีความพร้อมในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว

๒. ส.ป.ก. โดยสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ได้จัดทำโครงการขอใช้เงินกองทุนฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทานในเขตปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓,๗๓๙,๑๑๐ บาท โดยเป็นงบดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายสำรวจพื้นที่เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่และออกแบบแหล่งน้ำ จำนวน ๖๒๙,๗๖๐ บาท และงบลงทุนสิ่งก่อสร้างและค่าตอบแทน จำนวน ๑๓,๑๐๙,๓๕๐ บาท ดังนี้

๒.๑ งบดำเนินงาน - ค่าใช้จ่ายในการสำรวจพื้นที่เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่และ
ออกแบบแหล่งน้ำ รวมเป็นเงิน ๖๒๙,๗๖๐ บาท

ก. ค่าใช้จ่ายในการสำรวจพื้นที่เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ จำนวน ๓๔๗,๐๒๐ บาท

ที่	จังหวัด	งบดำเนินงาน						รวมทั้งหมด (บาท)
		ค่าเบี้ย เลี้ยง	ค่าเช่าที่พัก	ค่าพาหนะ	รวม	ค่าจ้างเหมา บริการ	ค่าวัสดุ เชื้อเพลิงฯ	
	รวม	๖๐,๗๒๐	๑๗๓,๖๐๐	๑๘,๐๐๐	๒๕๒,๓๒๐	๔๐,๙๔๐	๕๓,๗๖๐	๓๔๗,๐๒๐
๑	แพร่	๗,๙๒๐	๒๔,๐๐๐	๑,๕๐๐	๓๓,๔๒๐	๑๐,๔๘๐	๗,๘๐๐	๕๑,๗๐๐
๒	กาญจนบุรี	๔,๘๐๐	๑๒,๘๐๐	๒,๐๐๐	๑๙,๖๐๐	-	๒,๔๐๐	๒๒,๐๐๐
๓	อุดรธานี	๗,๒๐๐	๒๑,๖๐๐	๑,๕๐๐	๓๐,๓๐๐	๙,๕๐๐	๗,๖๐๐	๔๗,๔๐๐
๔	ตรัง	๖,๗๒๐	๑๙,๒๐๐	๒,๐๐๐	๒๗,๙๒๐	-	๗,๖๖๐	๓๕,๕๘๐
๕	ระยอง	๖,๗๒๐	๑๙,๒๐๐	๒,๐๐๐	๒๗,๙๒๐	-	๓,๗๐๐	๓๑,๖๒๐
๖	ชัยภูมิ	๗,๙๒๐	๒๔,๐๐๐	๑,๕๐๐	๓๓,๔๒๐	๑๐,๔๘๐	๖,๖๐๐	๕๐,๕๐๐
๗	กำแพงเพชร	๗,๙๒๐	๒๔,๐๐๐	๑,๕๐๐	๓๓,๔๒๐	๑๐,๔๘๐	๖,๗๘๐	๕๐,๖๘๐
๘	ฉะเชิงเทรา	๓,๘๔๐	๙,๖๐๐	๒,๐๐๐	๑๕,๔๔๐	-	๒,๒๐๐	๑๗,๖๔๐
๙	ลำพูน	๓,๘๔๐	๙,๖๐๐	๒,๐๐๐	๑๕,๔๔๐	-	๔,๓๖๐	๑๙,๘๐๐
๑๐	เลย	๓,๘๔๐	๙,๖๐๐	๒,๐๐๐	๑๕,๔๔๐	-	๔,๖๖๐	๒๐,๑๐๐

หมายเหตุ : สามารถถัวจ่ายได้ทั้งหมด

ข. ค่าใช้จ่ายงานสำรวจพื้นที่เพื่อออกแบบแหล่งน้ำ จำนวน ๒๘๒,๗๔๐ บาท

ที่	จังหวัด	งบดำเนินงาน						รวมทั้งหมด (บาท)
		ค่า เบี้ยเลี้ยง	ค่าเช่า ที่พัก	ค่าพาหนะ	รวม	ค่าจ้างเหมา บริการ	ค่าวัสดุ เชื้อเพลิงฯ	
	รวม	๔๘,๙๖๐	๑๔๐,๘๐๐	๑๔,๐๐๐	๒๐๓,๗๖๐	๔๗,๘๘๐	๓๑,๑๐๐	๒๘๒,๗๔๐
๑	กาญจนบุรี	๗,๖๘๐	๒๒,๔๐๐	๒,๐๐๐	๓๒,๐๘๐	๗,๕๔๐	๔,๐๒๐	๔๓,๖๔๐
๒	เพชรบุรี	๕,๗๖๐	๑๖,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒๓,๗๖๐	๕,๕๘๐	๒,๘๔๐	๓๒,๑๘๐
๓	สุโขทัย	๗,๖๘๐	๒๒,๔๐๐	๒,๐๐๐	๓๒,๐๘๐	๗,๕๔๐	๕,๗๐๐	๔๕,๓๒๐
๔	ระยอง	๕,๗๖๐	๑๖,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒๓,๗๖๐	๕,๕๘๐	๓,๐๒๐	๓๒,๓๖๐
๕	ชัยนาท	๕,๗๖๐	๑๖,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒๓,๗๖๐	๕,๕๘๐	๓,๓๒๐	๓๒,๖๖๐
๖	อุทัยธานี	๗,๖๘๐	๒๒,๔๐๐	๒,๐๐๐	๓๒,๐๘๐	๗,๕๔๐	๔,๖๘๐	๔๔,๓๐๐
๗	น่าน	๘,๖๔๐	๒๕,๖๐๐	๒,๐๐๐	๓๖,๒๔๐	๘,๕๒๐	๗,๕๒๐	๕๒,๒๘๐

หมายเหตุ : สามารถถัวจ่ายได้ทั้งหมด

อนึ่ง จากการประมาณการงบประมาณดังกล่าวข้างต้น ในขั้นตอนดำเนินการอาจจะมี
การปรับเปลี่ยนพื้นที่หรือวงเงิน หรือขึ้นอยู่กับความพร้อมของพื้นที่และความต้องการของเกษตรกรที่สามารถ
ปรับเปลี่ยนตามเหตุผลวิสัยและความจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

๒.๒ งานก่อสร้าง จำนวน ๑๕ โครงการ ประกอบด้วยงบลงทุน จำนวน ๑๒,๕๙๗,๑๐๐ บาท

ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ จำนวน ๕๑๒,๒๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๓,๑๐๙,๓๕๐ บาท

ที่	รายการสิ่งก่อสร้าง	ปริมาณงาน (แห่ง)	งบประมาณ (บาท)	ค่าตอบแทน (บาท)	ยอดรวม (บาท)	พื้นที่ รับประโยชน์ (ไร่)	เกษตรกร รับประโยชน์ (ครัวเรือน)
	รวม	๑๕ แห่ง	๑๒,๕๙๗,๑๐๐	๕๑๒,๒๕๐	๑๓,๑๐๙,๓๕๐	๒,๗๙๘	๒๕๓
	งานจ้างเหมา	๗ แห่ง	๕,๓๔๗,๑๐๐	๒๐๗,๓๐๐	๕,๕๕๔,๔๐๐	๑,๑๓๔	๑๐๗
๑	งานปรับปรุงระบบสูบน้ำและระบบ ท่อกระจายน้ำ (M๓) บ.สมร้อยไร่ ม.๑๑ ต.หนองปลาไหล อ.หนองปรือ จ.กาญจนบุรี	๑ แห่ง	๒๕๐,๐๐๐	๒๑,๗๕๐	๒๗๑,๗๕๐	๔๑๘.๗๕	๓๖
๒	งานปรับปรุงระบบสูบน้ำและระบบท่อ กระจายน้ำ (M๘) บ.หนองปลาไหล ม.๔ ต.หนองปลาไหล อ.หนองปรือ จ.กาญจนบุรี	๑ แห่ง	๑๖๗,๐๐๐	๒๑,๗๕๐	๑๘๘,๗๕๐	๑๒๕	๑๘
๓	งานก่อสร้างฝาย ค.ส.ล. พร้อมชุดลอก หน้าฝายคลองวังน้ำ บ.เขาเกลือ ม.๘ ต.หนองมะโมง อ.หนองมะโมง จ.ชัยนาท	๑ แห่ง	๒,๔๐๘,๐๐๐	๔๐,๘๐๐	๒,๔๔๘,๘๐๐	๒๑๐	๑๓
๔	งานชุดสระเก็บน้ำสาธารณะ บ.หนองมะโมง ม.๑ ต.หนองมะโมง อ.หนองมะโมง จ.ชัยนาท	๑ แห่ง	๔๕๙,๐๐๐	๒๖,๒๕๐	๔๘๕,๒๕๐	๒๕	๘
๕	งานชุดลอกสระเก็บน้ำสาธารณะ บ.ควนฮาย ม.๖ ต.เขาพระทอง อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	๑ แห่ง	๒๖๗,๗๐๐	๒๖,๒๕๐	๒๙๓,๙๕๐	๓๕	๗
๖	งานชุดลอกห้วยยูงงาม บ.ยูงงาม ต.บางขัน อ.บางขัน จ.นครศรีธรรมราช	๑ แห่ง	๙๔๘,๔๐๐	๓๐,๗๕๐	๙๗๙,๑๕๐	๑๒๐	๑๒
๗	งานก่อสร้างทำนบกั้นน้ำพร้อมชุดลอก ห้วยสังแก บ.ทุ่งยาว ม.๑๑ ต.โคกม่วง อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง	๑ แห่ง	๘๔๗,๐๐๐	๓๙,๗๕๐	๘๘๖,๗๕๐	๒๐๐	๑๓
	งาน ส.ป.ก. ดำเนินการเอง	๘ แห่ง	๗,๒๕๐,๐๐๐	๓๐๔,๙๕๐	๗,๕๕๔,๙๕๐	๑,๖๖๔	๑๔๖
๘	งานชุดขยายสระเก็บน้ำสาธารณะ หนองทาม บ.แสงพัน ม.๒ ต.ลำดวน อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์	๑ แห่ง	๑,๗๓๗,๐๐๐	๗๐,๙๕๐	๑,๘๐๗,๙๕๐	๔๕๐	๒๔
๙	งานชุดลอกห้วยสงฆ์ บ.หนองแสง ม.๕ ต.นาแต่ อ.คำตากล้า จ.สกลนคร	๑ แห่ง	๕๓๐,๐๐๐	๒๑,๗๕๐	๕๕๑,๗๕๐	๑๗๐	๒๗
๑๐	งานชุดลอกห้วยเชือก บ.หนองแสง ม.๕ ต.นาแต่ อ.คำตากล้า จ.สกลนคร	๑ แห่ง	๓๔๑,๐๐๐	๒๖,๒๕๐	๓๖๗,๒๕๐	๑๖๐	๑๖
๑๑	งานก่อสร้างท่อสี่เหลี่ยม ค.ส.ล. พร้อม Box inlet และชุดลอกคลองผาแดง ต.บ้านน้ำพุ อ.ศรีมัท จ.สุโขทัย	๑ แห่ง	๕๓๙,๐๐๐	๔๘,๗๕๐	๕๘๗,๗๕๐	๙๐	๑๐
๑๒	งานชุดลอกคูระบายน้ำสายหลัก บ.ดงพริกแกว ม.๙ ต.ท่าชัย อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย	๑ แห่ง	๓๙๐,๐๐๐	๒๖,๒๕๐	๔๑๖,๒๕๐	๓๔๕	๒๓

ที่	รายการสิ่งก่อสร้าง	ปริมาณงาน (แห่ง)	งบประมาณ (บาท)	ค่าตอบแทน (บาท)	ยอดรวม (บาท)	พื้นที่ รับประโยชน์ (ไร่)	เกษตรกร รับประโยชน์ (ครัวเรือน)
๑๓	งานขุดลอกคลองยม บ.ดงพริกแจว ม.๙ ต.ท่าชัย อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย	๑ แห่ง	๑,๖๐๒,๐๐๐	๒๘,๓๕๐	๑,๖๓๐,๓๕๐	๑๙๐	๑๕
๑๔	งานขุดลอกหนองระเวียง บ.โชค ม.๒ ต.โคกนาสาม อ.ปราสาท จ.สุรินทร์	๑ แห่ง	๓๓๔,๐๐๐	๓๐,๗๕๐	๓๖๔,๗๕๐	๕๙	๖
๑๕	งานขุดลอกห้วยปลาก่อนน้ำระยะทาง ๑.๗๙๐ กม. และก่อสร้างท่อสี่เหลี่ยม ค.ส.ล. พร้อม Box inlet จำนวน ๒ แห่ง บ.วังโป่ง ม.๓ ต.ผักขวง อ.ทองแสนขัน จ.อุตรดิตถ์	๑ แห่ง	๑,๗๗๗,๐๐๐	๕๑,๙๐๐	๑,๘๒๘,๙๐๐	๒๐๐	๒๕

๓. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๐๐ ล้านบาท ซึ่งแผนรายจ่ายประกอบด้วย รายจ่ายหมุนเวียน จำนวน ๑,๙๑๐ ล้านบาท และรายจ่ายขาด จำนวน ๒,๑๙๐ ล้านบาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

๔. สพป. ได้ประมาณการแผนงาน/โครงการ เพื่อขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีประมาณการแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำหนึ่งชุมชน หนึ่งแหล่งน้ำ (แหล่งน้ำผิวดิน) จำนวนเงิน ๒๐๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน (บ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซล่าเซลล์) จำนวนเงิน ๒๗๐,๒๒๖,๐๐๐ บาท โครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวนเงิน ๑๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท และสำรองการขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อจัดทำโครงการระหว่างปี จำนวนเงิน ๖,๒๗๔,๐๐๐ บาท รายละเอียดตามบันทึกที่ กษ ๑๒๐๘.๑/๑๕๙๙ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

๕. สำนักบริหารกองทุน (สบท.) ได้มีบันทึกด่วนที่สุดที่ กษ ๑๒๐๗.๑/๒๗๔๕ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ขอให้สำนักวิชาการและแผนงาน (สวพ.) ตรวจสอบคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ว่ามีรายการค่าใช้จ่ายตามโครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทานในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓,๗๓๙,๑๑๐ บาท ได้รับการจัดสรรงบประมาณหรือไม่อย่างไร และ สวพ. ได้มีบันทึกด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๑๐.๑/๓๖๖๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ แจ้งว่าโครงการดังกล่าวเป็นรายการที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

ฯลฯ

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ฯลฯ

ข. รายจ่ายตามโครงการเร่งด่วนที่เป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการบริหารงานตามปกติ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๒. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการ และวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภคให้ถัวจ่ายกันได้

ฯลฯ

๓. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๕/ว ๘๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ฯลฯ

ข้อ ๓ บุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๑ - ๒ ยกเว้นผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ให้ได้รับค่าตอบแทน ดังนี้

ฯลฯ

๓.๒ คณะกรรมการ ในอัตรา ประธารกรรมการ ไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุมและกรรมการ ไม่เกินคนละ ๑,๒๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม

ข้อ ๔ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้าง และผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ให้ได้รับค่าตอบแทนกรณีที่ออกตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ทำงานจ้าง ดังนี้

ฯลฯ

๔.๒ ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (๒) ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (ผู้ปฏิบัติการ) ในอัตราไม่เกิน ๓๐๐ บาทต่อวันต่องาน

๔. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ฯลฯ

ข้อ ๒ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เกษตรกรได้มีที่ทำกินเพื่อยังชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน โดยการปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมถึงตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยนำที่ดินของรัฐหรือที่ดินที่รัฐซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดินซึ่งมิได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง หรือมีที่ดินเกินสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อจัดให้เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง หรือมีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพ และสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่า หรือเช่าทำประโยชน์ และให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาอาชีพเกษตรกร การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้...

ฯลฯ

(๓) ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน พัฒนาประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน การบริหารจัดการทรัพยากรการผลิต พันธุ์สภาพแวดล้อม และคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม

(๔) บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน การบริหารจัดการที่ดินของรัฐ การให้กู้ยืมเงินสำหรับการพัฒนาอาชีพ รายได้ รวมถึงตลอดถึงการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรมิให้สูญเสียสิทธิในที่ดิน รวมทั้งการจัดทำสารบบที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

๕. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นายวิฑูรย์ เอี่ยมโอภาส) ได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเรื่องการดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจว่า แผนการกระจายอำนาจและแผนปฏิบัติการ

กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจได้กำหนดภารกิจถ่ายโอนของส่วนราชการไว้ เช่น เรื่องของแหล่งน้ำหากมีความจุปริมาตรน้อยกว่า ๒ ล้านลูกบาศก์เมตร งานชุดเจาะบ่อบาดาล งานบำรุงรักษาถนน เป็นต้น ที่มีการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยหลักการเมื่อถ่ายโอนในแผน สำนักงบประมาณก็ควรตั้งงบประมาณดำเนินการภารกิจที่ถ่ายโอนไปแล้ว อย่างไรก็ตามแผนยังกำหนดไว้ว่า กรณีที่ถ่ายโอนไปแล้ว แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีขีดความสามารถหรือเกินขีดความสามารถ หรือไม่ สามารถดำเนินการได้ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตามสามารถร้องขอไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น อาจจะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีศักยภาพไปช่วยดำเนินการ รวมทั้งกรณีส่วนราชการให้ไปดำเนินการพลางก่อนได้ แต่เมื่อดำเนินการแล้ว กรมสิทธิ หรือทรัพย์สิน ความรับผิดชอบยังเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรณีของ ส.ป.ก. ที่จะใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไปดำเนินการภารกิจถ่ายโอน ซึ่งมีระเบียบในการใช้จ่ายเงินอยู่แล้ว และต้องดำเนินการตามระเบียบกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพียงแต่ในแผนงานเรื่องงบประมาณการตั้งงบประมาณของสำนักงบประมาณไม่ควรตั้งงบประมาณเพื่อให้เกิดความซ้ำซ้อน

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

อกก.คง. ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทานในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓,๗๓๙,๑๑๐ บาท (สิบสามล้านเจ็ดแสนสามหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยสิบบาทถ้วน) ดังนี้

๑) งบดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายสำรวจพื้นที่เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ จำนวน ๓๔๗,๐๒๐ บาท และออกแบบแหล่งน้ำฯ จำนวน ๒๘๒,๗๔๐ บาท รวมเป็นเงิน ๖๒๙,๗๖๐ บาท ดำเนินงาน โดย สฟป. และกำหนดเบิกจ่าย ส.ป.ก.ส่วนกลาง

๒) งานก่อสร้าง ๑๕ โครงการ ประกอบด้วยงบลงทุน เป็นเงิน ๑๒,๕๙๗,๑๐๐ บาท และค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ จำนวน ๕๑๒,๒๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๓,๑๐๙,๓๕๐ บาท ในส่วนของงานทำเอง ดำเนินการโดย สฟป. กำหนดเบิกจ่าย โดย ส.ป.ก.จังหวัด และในส่วนของงานจ้างเหมา ดำเนินการและกำหนดเบิกจ่าย โดย ส.ป.ก.จังหวัด โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายการรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๒ (๓) กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่การดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน พัฒนาประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน การบริหารจัดการทรัพยากรการผลิต การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และ (๔) กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

๒. ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงินดังกล่าว เป็นไปตามระเบียบที่และหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทานในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓,๗๓๙,๑๑๐ บาท ดังนี้

๑) งบดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายสำรวจพื้นที่เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ จำนวน ๓๔๗,๐๒๐ บาท และออกแบบแหล่งน้ำฯ จำนวน ๒๘๒,๗๔๐ บาท รวมเป็นเงิน ๖๒๙,๗๖๐ บาท

๒) งานก่อสร้าง จำนวน ๑๕ โครงการ ประกอบด้วยงบลงทุน เป็นเงิน ๑๒,๕๙๗,๑๐๐ บาท และค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๕๑๒,๒๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๓,๑๐๙,๓๕๐ บาท

เนื่องจากเป็นโครงการที่กำหนดไว้ในแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายรายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณออนุมัติ

ประเด็นที่นำเสนอ

ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทานในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓,๗๓๙,๑๑๐ บาท (สิบสามล้านเจ็ดแสนสามหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยสิบบาทถ้วน) ดังนี้

๑) งบดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายสำรวจพื้นที่เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ จำนวน ๓๔๗,๐๒๐ บาท และออกแบบแหล่งน้ำฯ จำนวน ๒๘๒,๗๔๐ บาท รวมเป็นเงิน ๖๒๙,๗๖๐ บาท ดำเนินงาน โดย สฟป. และกำหนดเบิกจ่าย ส.ป.ก.ส่วนกลาง

๒) งานก่อสร้าง ๑๕ โครงการ ประกอบด้วยงบลงทุน เป็นเงิน ๑๒,๕๙๗,๑๐๐ บาท และค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ จำนวน ๕๑๒,๒๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๓,๑๐๙,๓๕๐ บาท ในส่วนของงานทำเอง ดำเนินการโดย สฟป. กำหนดเบิกจ่าย โดย ส.ป.ก.จังหวัด และในส่วนของงานจ้างเหมา ดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายโดย ส.ป.ก.จังหวัด

โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้แทนสำนักงบประมาณ (นายอดิศร กิจยัยน์) ได้กล่าวว่า เนื่องจากในขณะนี้การพิจารณางบประมาณสำนักงบประมาณจะมีการให้ส่วนราชการนำเงินนอกเข้าสมทบเป็นงบประมาณในการจัดสรร ซึ่งในส่วนของเงินกองทุนฯ นี้ สำนักงบประมาณเห็นด้วยหากนำเงินกองทุนฯ เพื่อมาสนับสนุนในส่วนนี้ เนื่องจาก ค่าใช้จ่าย

ในการพิจารณาความเหมาะสมได้ผ่านคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ แล้ว แต่มีข้อสังเกตว่า เนื่องจากงบประมาณปี ๒๕๖๔ ส.ป.ก. ได้จัดทำคำขอรับงบประมาณในส่วนนี้แล้วแต่ไม่ได้รับการจัดสรร และหากไปพิจารณาระเบียบที่ว่าโครงการที่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ ซึ่งต้องตีความประเด็นว่าไม่ได้รับงบประมาณต้องเป็นการของงบประมาณหรือไม่ โดยในปี ๒๕๖๔ ขอแล้วแต่ไม่ได้รับก็สามารถเข้าใจได้ แต่สำหรับปี ๒๕๖๕ ส.ป.ก. ไม่ได้เสนอของงบประมาณในส่วนนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าเป็นเรื่องของภารกิจถ่ายโอนอำนาจ อีกทั้งปีที่ผ่านมาไม่ได้รับงบประมาณ จึงไม่ได้เสนอขอในปีนี้ จึงขอฝากเป็นข้อสังเกตในประเด็นนี้

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ภารกิจเรื่องการถ่ายโอนอำนาจเป็นเรื่องที่ได้มีการถกเถียงกัน ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากภารกิจการถ่ายโอนเป็นอุปสรรคในการพัฒนาแก้ไขปัญหาภัยแล้งให้กับเกษตรกร ทั้งนี้ ในฐานะที่เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญในการแก้ไขปัญหาเรื่องการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ และได้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วว่าต้องมีการแก้ไขปัญหา อย่างในเรื่องของการที่จะกักเก็บน้ำ ๒ ล้านลูกบาศก์คิวจะต้องใช้พื้นที่เป็นร้อยไร่ในการขุดเป็นแหล่งน้ำ แต่การที่จะมอบพื้นที่ร้อยไร่ให้ อบต. หรือเทศบาลเป็นผู้ดูแลไม่ตอบโจทย์ เนื่องจาก มีปัญหาในเรื่องของงบประมาณที่ค่อนข้างน้อย จึงอาจจะเป็นอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนได้ ยกตัวอย่างเช่น มีพี่น้องชาติพันธุ์มาจากชุมชนบางกลอยเพื่อเรียกร้องปัญหาที่ถูกจัดให้มาลงในพื้นที่ที่กระทรวงทรัพยากรฯ จัดให้ แต่ปรากฏว่าพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการอะไรได้ ต่อยอดไม่ได้ ไม่สามารถดำรงชีพ หรือสร้างรายได้เลี้ยงครอบครัว จึงต้องกลับเข้าไปอาศัยในพื้นที่ป่าเหมือนเดิม ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ต่อไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณวาโส) ได้กล่าวว่า ในเรื่องนี้ไม่ขัดข้องในหลักการของโครงการ แต่จะมีถ้อยคำบางประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่หนึ่งกิจกรรมของโครงการอาจจะมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ตามเหตุผลและความจำเป็นด้วยเหตุสุดวิสัย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงสถานที่ที่เป็นสาระสำคัญที่หากเกิดขึ้นจะต้องนำมาพิจารณาใหม่ แต่อย่างไรก็ตามจะขอมติคณะกรรมการว่าหากเกิดกรณีนี้ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสถานที่ เปลี่ยนแปลงวงเงินหรือปรับเปลี่ยนแบบ ขอให้มอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ ประเด็นที่สองหลายโครงการเป็นการขุดลอกฟื้นฟูปรับปรุงแหล่งน้ำแต่ใช้ชื่อเป็นโครงการขยายเขตพื้นที่ชลประทานเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ฉะนั้น จึงอยากให้ปรับแก้ไขชื่อโครงการเป็นเรื่องการฟื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำ เนื่องจากหากเป็นโครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทานจะมีเรื่องของตัวชี้วัด คือดำเนินการไปแล้วจะต้องดูว่าพื้นที่ชลประทานเดิมมีอยู่เท่าไรและขยายไปแล้วได้อีกเท่าไร อีกทั้งการดำเนินการเรื่องพัฒนาแหล่งน้ำหรือขยายพื้นที่ชลประทานจะต้องมีระบบการกระจายน้ำ มีคลองชลประทาน คลองจัดสรรน้ำ หรือคลองไส้ไก่ ดังนั้น จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับแก้ไขชื่อโครงการให้เป็นเรื่องของการพัฒนาแหล่งน้ำจะเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมโครงการที่เสนอมากกว่า ประเด็นที่สามอยากขอความชัดเจนว่ากรณีที่คณะกรรมการกระจายอำนาจให้ความเห็นไว้ได้มีการพิจารณาแล้วใช้หรือไม่ เนื่องจากเรื่องนี้เป็นการใช้เงินกองทุนฯ ไม่ได้ตั้งงบประมาณซ้ำซ้อน ซึ่งประเด็นนี้เป็นเรื่องของท้องถิ่นแต่อาจจะไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากที่เคยทำงานร่วมกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาลจะมีข้อเท็จจริงในทางวิชาการว่าทำไม่ได้ คือ เมื่อดำเนินการจัดทำ Boarding จะต้องจัดเก็บข้อมูลชั้นหินชั้นดินเพื่อทำการประเมิน

ศักยภาพแหล่งน้ำ ซึ่งเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าวนี้อาจจะไปสนับสนุนว่าท้องถิ่นยังไม่สามารถดำเนินการได้จะต้องให้หน่วยงานเดิมดำเนินการต่อไป แต่สำหรับประเด็นการตั้งงบประมาณซ้ำซ้อนอาจจะไม่มีปัญหาเพราะ ส.ป.ก. ใช้เงินกองทุนฯ แต่สำหรับเรื่องของการกระจายอำนาจจะต้องอธิบายเพิ่มว่าทำไมจะต้องดำเนินการเอง

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ประเด็นที่หนึ่งในวาระเรื่องการขอใช้เงินกองทุนฯ ทุกปีจะขอให้คณะกรรมการมอบอำนาจให้กับเลขาธิการ ส.ป.ก. เพื่อไปปรับเปลี่ยนรายการต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม แต่ในวาระดังกล่าวนี้เป็นกรณีนำเสนอแยกออกมาจะต้องใช้หลักการเดียวกัน ประเด็นที่สองในส่วนขอระเบียบว่าด้วยการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ ซึ่งผู้แทนสำนักงานงบประมาณได้ตั้งข้อสังเกตนั้น ความจริงเรื่องการใช้งบประมาณของกองทุนฯ จะต้องเข้าใจว่าเป็นกองทุนฯ ที่จัดตั้งโดยกฎหมาย ส.ป.ก. และการประชุมที่ผ่านมาสํานักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แจ้งแล้วว่าขึ้นอยู่กับ ส.ป.ก. หากมีระเบียบก็สามารถใช้ได้ไม่เกี่ยวกับเรื่องกระจายอำนาจแต่อย่างใด เพราะเป็นคนละส่วน ฉะนั้น เจตนาเป็นเรื่องของงบประมาณแผ่นดิน แต่กองทุนฯ จะขึ้นอยู่กับระเบียบที่ตั้งไว้ว่าจะใช้อย่างไร อีกทั้งในเรื่องดังกล่าวนี้ในอนาคตสำนักงานงบประมาณจะต้องขอให้ ส.ป.ก. ใช้เงินกองทุนฯ มากขึ้นอย่างแน่นอน และเป็นไปได้ว่าในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ส.ป.ก. จะถูกตัดลดงบประมาณแผ่นดินมากขึ้น และให้มาใช้เงินกองทุนฯ โดยระเบียบดังกล่าวไม่ได้มีปัญหาแต่อย่างใด เพราะหากดูในวาระหน้าที่ ๖ ข้อ ๖ ข จะมีคำว่ารายจ่ายตามโครงการเร่งด่วนที่เป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรงแต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการบริหารงานตามปกติหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ และที่สำคัญอย่าไปติดเฉพาะเรื่องที่จะต้องปรากฏอยู่ในคำขอ เพราะเจตนาการจัดตั้งกองทุนฯ เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน จึงมีข้อ ค ที่ระบุว่าโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในพื้นที่โดยตรง ซึ่งไม่ได้บ่งบอกว่าจะต้องปรากฏในคำขอ จึงไม่ยากให้ติดกับกรอบนี้จนกระทั่งไม่คิดโครงการที่เป็นประโยชน์ ดังนั้น การเสนอของงบประมาณในปีต่อ ๆ ไป ควรจะต้องวิเคราะห์ถึงความจำเป็นหากไม่ได้อยู่ในคำขอก็ไม่ได้เป็นข้อจำกัดว่าไม่สามารถตั้งงบได้แต่จะต้องนำเสนอหลักการและเหตุผลเพื่อให้เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างไร

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล) ได้กล่าวว่า โครงการดังกล่าวนี้ได้ดำเนินการมาหลายขั้นตอนแล้ว และมาพิจารณารอบสุดท้ายที่คณะกรรมการ แต่หากจะดำเนินการเปลี่ยนชื่ออาจจะส่งผลกระทบต่อรายงานการประชุมและคำขอตั้งแต่ต้นได้ ฉะนั้น ฝ่ายเลขานุการฯ จะต้องรับข้อสังเกตของคณะกรรมการไป เพื่อนำเสนอเรื่องการติดตามและตรวจสอบและให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบและนำไปปฏิบัติต่อไป

กรรมการและเลขานุการฯ (นายสุริยน พิศรครุฑานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า ขอรับข้อสังเกตของกรรมการในประเด็นที่หนึ่งมอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบกรณีมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ วงเงิน หรือปรับเปลี่ยนแบบ แต่สำหรับประเด็นที่สองชื่อโครงการจะขออนุญาตใช้ชื่อเดิมเนื่องจาก ตามที่คณะกรรมการได้อนุมัติเรื่องแผนงานโครงการในการใช้จ่ายเงินแล้ว และในเรื่องดังกล่าวนี้ได้ดำเนินการตามหลักการและขั้นตอนเรียบร้อยแล้ว หากแก้ไขอาจจะส่งผลกระทบกับการอนุญาตและการอนุมัติตามขั้นตอนที่ผ่านมาก่อนหน้านี้แล้ว และประเด็นที่สามที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มาชี้แจงให้ที่ประชุมทราบแล้วว่าไม่เกี่ยวข้องเป็นคนละเรื่องกันเพราะหากมีระเบียบก็สามารถดำเนินการได้

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณาโส) ได้กล่าวว่า อาจจะไปเพิ่มเติมในส่วนของรายงานการประชุม โดยไปขยายความว่าโครงการพัฒนาแหล่งน้ำของ ส.ป.ก. คือ การฟื้นฟูปรับปรุงแหล่งน้ำ หรืออาจจะไปขยายความใหม่ติดด้วยว่าเห็นชอบโครงการ ซึ่งเป็นเรื่องของการปรับปรุงฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ

ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (นายชยวุธ จันทร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย) ได้กล่าวว่า โครงการดังกล่าวนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เป็นผู้ร้องขอมาและยินยอมให้ดำเนินการใช้หรือไม่ เนื่องจากบางเรื่องเป็นอำนาจหน้าที่ของเขา จึงอาจจะไปซ้ำซ้อนกันและอาจจะเป็นปัญหาทำให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เข้าตรวจสอบได้

กรรมการและเลขานุการฯ (นายสุริย นพพิตรกานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า มีการตรวจสอบเรียบร้อยแล้วไม่ซ้ำซ้อนและเป็นการร้องขอจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้เพราะไม่มีงบประมาณ

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำความเห็นและข้อสังเกตของกรรมการไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในรายงานการประชุม เพื่อให้มีความละเอียดชัดเจนต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทานในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อเป็นการปรับปรุงฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ และบรรเทาปัญหาภัยแล้งให้กับเกษตรกร รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓,๗๓๙,๑๑๐ บาท (สิบสามล้านเจ็ดแสนสามหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยสิบบาทถ้วน) ดังนี้

๑. งบดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายสำรวจพื้นที่เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ จำนวน ๓๔๗,๐๒๐ บาท และออกแบบแหล่งน้ำฯ จำนวน ๒๘๒,๗๔๐ บาท รวมเป็นเงิน ๖๒๙,๗๖๐ บาท ดำเนินงานโดย สฟป. และกำหนดเบิกจ่าย ส.ป.ก.ส่วนกลาง

๒. งานก่อสร้าง ๑๕ โครงการ ประกอบด้วยงบลงทุน เป็นเงิน ๑๒,๕๙๗,๑๐๐ บาท และค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ จำนวน ๕๑๒,๒๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๓,๑๐๙,๓๕๐ บาท ในส่วนของงานทำเองดำเนินการโดย สฟป. กำหนดเบิกจ่าย โดย ส.ป.ก.จังหวัด และในส่วนของงานจ้างเหมา ดำเนินการและกำหนดเบิกจ่าย โดย ส.ป.ก.จังหวัด

โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ทั้งนี้ มอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ดำเนินการ วงเงินงบประมาณ หรือ การแก้ไขปรับเปลี่ยนแบบก่อสร้าง

เรื่องที่ ๓.๒ การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งให้ลั่นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินของเกษตรกร
จำนวน ๒ เรื่อง (๒ ราย)

เรื่องที่	ผู้อุทธรณ์	จังหวัด
๓.๒.๑	นางประกอบ ทาสระคู	ร้อยเอ็ด
๓.๒.๒	นางสาวชลิดา แสงคำภูมิ	สกลนคร

กฎหมายและหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

๑. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๒๗ ให้เจ้าหน้าที่แจ้งสิทธิและหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาทางปกครองให้คู่กรณีทราบตามความจำเป็นแก่กรณี

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

มาตรา ๔๖ ในการพิจารณาอุทธรณ์ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาทบทวนคำสั่งทางปกครองได้ไม่ว่าจะเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือความเหมาะสมของการทำคำสั่งทางปกครองและอาจมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นไปในทางใด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มภาระหรือลดภาระหรือใช้ดุลพินิจแทนในเรื่องความเหมาะสมของการทำคำสั่งทางปกครองหรือมีข้อกำหนดเป็นเงื่อนไขอย่างไรก็ได้

ฯลฯ

๒. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดมาตรฐานและวิธีปฏิบัติงานของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดและให้มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

(๒) ติดตามการปฏิบัติงานของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดให้เป็นไปตามแผนงานและโครงการที่ได้รับอนุมัติตลอดจนดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

๓. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อ ๗ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับมอบที่ดินให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินมีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ต้องทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองเต็มความสามารถ และไม่นำที่ดินนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่นไม่ว่าจะโดยการขาย ให้เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ หรือโดยพฤติกรรมใด ๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้น

ฯลฯ

(๓) ไม่เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินจนเป็นเหตุให้ที่ดินเสื่อมสภาพความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรม

(๔) ไม่ขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมเกินร้อยละห้าของเนื้อที่ที่ได้รับมอบ

(๕) ไม่ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใดๆ เว้นแต่การปลูกสร้างตามสมควรสำหรับโรงเรือน ที่อยู่อาศัย ยุ้งนาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร ของเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรนั้น

ฯลฯ

ข้อ ๘ หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรกระทำการฝ่าฝืนข้อ ๗ ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือเตือนให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรละเว้นการกระทำหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิมภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นยังคงฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม โดยไม่มีเหตุอันสมควรก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๑ ต่อไป

ในกรณีที่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้อนุญาตทำประโยชน์ในที่ดินไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนไปยังบุคคลอื่น หรือกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกรณีหนึ่งกรณีใดในข้อ ๗ และไม่สามารถหาตัวได้พบให้ดำเนินการตามข้อ ๑๑ ได้โดยมิต้องมีการเตือน

ข้อ ๑๑ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับมอบจาก ส.ป.ก. ในกรณีดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๓) ขาดคุณสมบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังต่อไปนี้

ข. เป็นเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ฯลฯ

(๔) ไม่ปฏิบัติตามความในข้อ ๗ และไม่ปฏิบัติตามคำเตือนในข้อ ๘

การสิ้นสุดตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ย่อมมีผลในทันทีที่เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นขึ้น

สำหรับการสิ้นสุดตามวรรคหนึ่ง (๓) และ (๔) นั้นให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีมติให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสิ้นสุดสิทธิ เว้นแต่ในกรณีที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีข้อสงสัยเกี่ยวกับพฤติการณ์ที่จะสั่งให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรรายใดสิ้นสุดสิทธิและไม่อาจวินิจฉัยได้ก็ให้ขอความเห็นจากคณะกรรมการเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาสั่งให้สิ้นสุดต่อไป

การสิ้นสุดตามวรรคสามให้มีผลตั้งแต่เมื่อพ้นระยะเวลาอุทธรณ์ตามข้อ ๑๓ แต่ถ้ามีการอุทธรณ์และคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยยืนยันว่าผู้อุทธรณ์สิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์แล้ว ให้การสิ้นสุดมีผลตั้งแต่วันที่ ได้รับแจ้งมติคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ถูกสั่งให้สิ้นสุดสิทธิตามข้อ ๑๑ เห็นว่า คำสั่งนั้นไม่เป็นธรรม ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแห่งท้องที่ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งหรือวันที่ได้ปิดคำสั่งโดยแสดงหลักฐานอ้างอิงประกอบ เว้นแต่เป็นกรณีที่คณะกรรมการฯ มีมติให้สิ้นสุดสิทธิ

๔. หนังสือ ส.ป.ก. ต่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๑๑๐๙ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการสั่งให้เกษตรกรสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน กรณี ส.ป.ก. จังหวัด จะดำเนินการสั่งให้เกษตรกรสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินโดยไม่ต้องมีหนังสือเตือนต้องปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินนำที่ดินไปขายให้แก่บุคคลอื่น เช่น ปรากฏหลักฐานการซื้อขาย เป็นต้น หรือเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินกระทำความผิดระเบียบดังกล่าวข้อ ๗ (๑) – (๙) กรณีใดกรณีหนึ่ง (ยกเว้นการขาย) และหาตัวไม่พบ หรือกรณีที่เกษตรกรขาดคุณสมบัติการเป็นเกษตรกรตามระเบียบเข้าทำประโยชน์ข้อ ๑๑ (๓)

๕. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขดำ ที่ อ.๖๕๐/๒๕๔๘ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๔๔๗/๒๕๕๐

การใช้ดุลพินิจว่าเกษตรกรได้ปฏิบัติตามหนังสือแจ้งเตือนภายในกำหนดเวลาหรือไม่อย่างไรและมีเหตุอันสมควรหรือไม่นั้น หากมีพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมิได้ละเลยหรือเพิกเฉยโดยไม่มีเหตุอันสมควรและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดได้ทราบถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้วจึงมีมติให้เกษตรกรสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน โดยมีได้พิจารณาข้อเท็จจริงดังกล่าวประกอบด้วย ย่อมเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบตามนัยข้อ ๘ วรรคแรก ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ มติและคำสั่งให้เกษตรกรสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลปกครองสูงสุดจึงมีคำพิพากษาเพิกถอนมติและคำสั่งดังกล่าว

๖. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๙๐๘/๒๕๖๑ มีแนวคำวินิจฉัยโดยสรุปว่า กรณีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้อุทธรณ์ต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคณะกรรมการ ขอบเขตการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ในกรณีที่กฎหมายเฉพาะมิได้กำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการพิจารณาอุทธรณ์ตลอดจนขอบเขตในการพิจารณาอุทธรณ์ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการตามที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งให้อำนาจเจ้าหน้าที่พิจารณา ทบทวนคำสั่งทางปกครองได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือความเหมาะสมของการทำคำสั่งทางปกครองและอาจมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นไปในทางใด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็น การเพิ่มภาระหรือลดภาระหรือใช้ดุลพินิจแทนในเรื่องความเหมาะสมของการทำคำสั่งทางปกครองหรือมีข้อกำหนด เป็นเงื่อนไขอย่างไรก็ได้ ซึ่งการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวเป็นขั้นตอนการเยียวยาความเสียหายภายในของฝ่ายปกครอง ก่อนการใช้สิทธิทางศาล มิใช่การใช้อำนาจตุลาการที่จะพิจารณาพิพากษาไปในทางเพิ่มภาระหรือเกินคำขอของ คู่กรณีไม่ได้

๗. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๐๐/๒๕๕๘ มีแนวคำวินิจฉัยโดยสรุปว่าการแจ้งคำสั่งทางปกครองหรือการนัดพิจารณาหรือการอย่างอื่นที่เจ้าหน้าที่ต้องแจ้งและในกรณีที่ต้องแจ้งเป็นหนังสือโดยวิธีการส่งทางไปรษณีย์ตอบรับซึ่งจะถือว่าเป็นการแจ้งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือถือว่าได้รับแจ้งตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อเมื่อปรากฏหลักฐานในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้รับได้รับหรือมีผู้รับแทนแล้ว เมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศ เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น ในกรณีมีผู้รับแทนบุคคลที่รับแทนดังกล่าวต้องเป็นผู้ซึ่งบรรลุนิติภาวะที่อยู่อาศัยหรือทำงานในสถานที่นั้น หากผู้รับแทนดังกล่าวยังไม่บรรลุนิติภาวะและมีได้อยู่อาศัยหรือทำงานในสถานที่นั้น จึงยังถือว่าไม่ได้รับการได้รับแจ้งโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง จากข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาแม้จะมีการแจ้งหรือมีการส่งคำสั่งไปยังภูมิลำเนาของผู้รับคำสั่ง แต่ผู้รับคำสั่งแทนเป็นเพื่อนบ้านของผู้รับคำสั่ง ดังนั้น การแจ้งหรือการส่งคำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากเพื่อนบ้านผู้รับคำสั่งแทนไม่มีคุณสมบัติที่จะรับคำสั่งแทนได้โดยชอบด้วยกฎหมายเมื่อเป็นการแจ้งคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายคำสั่งดังกล่าวย่อมไม่เกิดผลหรือมีผลทางกฎหมาย แต่อย่างไรก็ตามหากผู้รับคำสั่งรับว่าได้รับคำสั่งเมื่อใดหรือวันใดจึงเป็นกรณีที่ถือว่าผู้รับได้รับคำสั่งดังกล่าวแล้วและให้ถือว่าเป็นวันที่ได้รับคำสั่งอย่างช้าที่สุดในวันนั้น

เรื่องที่ ๓.๒.๑ นางประกอบ ทาสระคุ อุทธรณ์คำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด ที่สั่งให้สันติสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายอัศรเดช ร่มโพธิ์เย็น ผู้อำนวยการกลุ่มคดี ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด (ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด) ส่งคำอุทธรณ์ของเกษตรกร รายงานประกอบ ทาสระคุ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อนำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ กรณีคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด (คปจ.ร้อยเอ็ด) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ มีมติให้นางประกอบฯ สันติสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ไร่ ๒๖ ไร่ ๒๖ ไร่ ส.ป.ก. ที่ ๒๓๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ เนื่องจากฝ่าฝืนระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อเท็จจริง

๑. นางประกอบฯ ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ไร่ ๒๖ ไร่ ๒๖ ไร่ ส.ป.ก. ที่ ๒๓๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ สารบัญทะเบียนที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เลขที่ ๓๑๕๓ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งออกให้ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๖ ซึ่งที่ดินแปลงดังกล่าวตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสระคู อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

๒. เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ นางประกอบฯ ยื่นคำขอรับบริการข้อมูลข่าวสารจาก ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด เพื่อขอคัดสำเนาหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน แปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E๑ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ โดยแจ้งวัตถุประสงค์เพื่อนำไปประกอบในชั้นศาล เนื่องจากมีการซื้อขายและเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ฉบับผู้ถืออยู่กับผู้ซื้อ

๓. ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด มีหนังสือถึงนางประกอบฯ ที่ รอ ๐๐๑๑.๔/๒๗๓๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ขอดำเนินการและแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิ เนื่องจากผลการตรวจสอบการถือครองที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดินปรากฏว่าเกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตไม่ได้ทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเอง โดยมีพยานหลักฐาน คือ แบบตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีพบความผิดปกติ มีการเปลี่ยนมือ เปลี่ยนการใช้ประโยชน์ และคำขอรับบริการข้อมูลข่าวสารของ ส.ป.ก. โดยแจ้งเตือน แจ้งข้อเท็จจริง และแจ้งสิทธิให้นางประกอบฯ กลับเข้า ทำประโยชน์ในที่ดินพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ชี้แจงโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔. เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวม พยานหลักฐานเพิ่มเติม ดังนี้

๔.๑ นางดวง แสนทิพย์ (ศรีคำภา) ได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด สรุปได้ว่า มีการซื้อขายที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน แปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E๑ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ กับนางประกอบฯ ในราคา ๓๔๐,๐๐๐ บาท โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๖ และส่งมอบเงินสด จำนวน ๓๔๐,๐๐๐ บาท ให้แก่นางประกอบฯ และนางประกอบฯ ได้ส่งมอบเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ของที่ดินแปลงดังกล่าว ให้นางดวงฯ ถือครองโดยนางดวงฯ ได้เข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นระยะเวลา ๗ ปี ซึ่งต่อมาได้ขายที่ดิน แปลงดังกล่าวโดยมีหลักฐานเป็นสัญญาซื้อขาย ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓ ให้แก่นางอำพร พลสม ในราคา ๓๐๐,๐๐๐ บาท จำนวนเนื้อที่ ๑๕ ไร่ และนายสุวรรณ โยธาจันทร์ จำนวนเนื้อที่ ๑๓ ไร่ ในราคา ๒๖๐,๐๐๐ บาท และส่งมอบเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ แปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E๑ ให้แก่นางอำพรฯ และนายสุวรรณฯ ถือครองไว้ และให้ผู้ซื้อทั้งสองรายเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

๔.๒ นางอำพรฯ ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด สรุปได้ว่า นางอำพรฯ เป็นพี่น้องร่วม บิดามารดาเดียวกันกับนายสุวรรณฯ โดยได้ร่วมกันซื้อที่ดิน ส.ป.ก. แปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E๑ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ จากนางดวงฯ โดยทำสัญญาซื้อขายที่ดินจำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่

๔.๒.๑ สัญญาซื้อขายที่ดินระหว่างนางดวงฯ ผู้ขาย กับนางอำพรฯ ผู้ซื้อ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวนเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ราคา ๓๐๐,๐๐๐ บาท

๔.๒.๒ สัญญาซื้อขายที่ดินระหว่างนางดวงฯ ผู้ขาย กับนายสุวรรณฯ ผู้ซื้อ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวนเนื้อที่ ๑๓ ไร่ ราคา ๒๖๐,๐๐๐ บาท

เมื่อชำระเงิน จำนวน ๕๖๐,๐๐๐ บาท ให้แก่นางดวงฯ ครบถ้วนตามสัญญาซื้อขายที่ดิน ข้างต้นแล้ว จึงได้รับมอบเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ของที่ดินแปลงดังกล่าวจากนางดวงฯ และพบว่ามิใช่ของ นางประกอบฯ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงสอบถามนางดวงฯ และได้รับแจ้งว่า

นางดวงฯ ซื่อที่ดินแปลงดังกล่าวมาจากนางประกอบฯ พร้อมทั้งนำสัญญาซื้อขายฉบับจริงลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๖ ให้นางอำพรฯ ถือครองไว้ ทำให้นางอำพรฯ และนายสุวรรณาฯ เชื่อว่านางประกอบฯ ไม่ประสงค์ที่จะทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวแล้ว จึงตัดสินใจซื้อและเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๐ นางประกอบฯ โทรศัพท์ติดต่อนางอำพรฯ เพื่อแสดงตนเป็นผู้มีสิทธิในที่ดิน ส.ป.ก. แปลงดังกล่าว และแจ้งว่าจะขอไถ่ถอนที่ดินแปลงดังกล่าวกลับคืน ซึ่งมีการเจรจาไถ่ถอนที่ดินที่ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด แล้ว แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ เมื่อประมาณวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พบว่ามีคนกำลังขับรถเข้าไถ่ถอนที่ดิน ส.ป.ก. ที่ซื้อมา จึงได้สอบถามคนขับรถได้ความว่านางประกอบฯ เป็นผู้จ้างวานให้ไถ่ถอนและได้ดำเนินการไปแล้วประมาณ ๑๓ ไร่ นางอำพรฯ จึงแจ้งให้หยุดไถ่ถอนและแจ้งความลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอสุวรรณภูมิ และเมื่อประมาณเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ นางประกอบฯ และญาติได้มาขัดขวางและห้ามไม่ให้นางอำพรฯ ทำประโยชน์ในที่ดิน รวมถึงอ้างว่าตนเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าว นางอำพรฯ จึงได้ไปแจ้งความลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอสุวรรณภูมิอีกครั้ง ภายหลังจากนั้น เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด และผู้ใหญ่บ้านดอนยาง หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสระคู อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แจ้งให้นางอำพรฯ และนางประกอบฯ มาเจรจาทกลงกัน แต่นางประกอบฯ ก็ไม่ได้มาตามกำหนดนัด นางอำพรฯ จึงทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวต่อไป และยืนยันว่ายินยอมให้นางประกอบฯ ไถ่ถอนที่ดินแปลงดังกล่าวคืนได้ตามราคาที่นางอำพรฯ และนายสุวรรณาฯ ซื้อจากนางดวงฯ เป็นเงินจำนวน ๕๖๐,๐๐๐ บาท

๔.๓ นายณรงค์ศักดิ์ จันทิเทศ ผู้ปกครองท้องที่ (ผู้ใหญ่บ้าน) หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสระคู อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด สรุปได้ว่า ที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของตน นับแต่ได้รับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ พบว่านางอำพรฯ เป็นผู้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวเพียงผู้เดียวเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยนางประกอบฯ ไม่ได้ทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวแต่อย่างใด

๕. เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ นายสุวรรณาฯ มาให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด สรุปได้ว่า นายสุวรรณาฯ เป็นผู้ซื้อที่ดินจากนางดวงฯ เนื้อที่ ๑๓ ไร่ ราคา ๒๖๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาซื้อขายฉบับลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓ เนื่องจากไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตัวเองโดยนายสุวรรณาฯ ได้เริ่มทำประโยชน์ในที่ดินตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน โดยเข้าใจว่านางประกอบฯ ได้ขายที่ดินแล้วและไม่ประสงค์เอาที่ดินคืน

๖. เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด ได้รับหนังสือของนางประกอบฯ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ขอชี้แจงข้อเท็จจริง โดยสรุปได้ว่า นับแต่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. แปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ นางประกอบฯ และครอบครัวได้ทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวเต็มพื้นที่โดยทำนาและขุดบ่อเลี้ยงปลา จำนวน ๓ บ่อ ในที่ดินแปลงดังกล่าว เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ นางประกอบฯ ได้จ้างนายอุทัย บาเดช เข้าไปไถพรวนดินนาทั้งแปลง โดยมีนายณรงค์ศักดิ์ จันทิเทศ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๓ ตำบลสระคู อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และนายบัญชา สำโรง เกษตรกรผู้ทำประโยชน์

ในที่ดินแปลงข้างเคียงทางทิศใต้รับรู้และเห็นการทำประโยชน์ และยืนยันว่าในปี (พ.ศ. ๒๕๖๒) ได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ก่อนที่จะได้รับหนังสือเตือนให้ดำเนินการและแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิจาก ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด จึงมีเจตนาที่จะเข้าทำประโยชน์ ในที่ดินแปลงนี้มาโดยตลอด ไม่ได้มีเจตนาทำผิดวัตถุประสงค์แต่อย่างใด ไม่เคยสละการครอบครอง อีกทั้งไม่มีที่ดินแปลงอื่นนอกจากที่ดินแปลงดังกล่าวและประกอบภาระเกษตรตลอดมา จึงยืนยันว่าได้ทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวแล้วจนถึงปัจจุบัน

๗. เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด ได้ลงพื้นที่แสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ จากเกษตรกรผู้ทำประโยชน์ในที่ดินแปลงข้างเคียง เพื่อประกอบการพิจารณาตามคำชี้แจงของนางประกอบฯ ดังนี้

๗.๑ นางสาวสุพัตร์ ชันโอ เกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน แปลงเลขที่ ๗๐ ไร่ ๒๐๕ ไร่ ส.ป.ก. ที่ ๒๐๕ เนื้อที่ประมาณ ๖-๓-๐๕ ไร่ ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด สรุปได้ว่าที่ดินที่ได้รับการจัดจาก ส.ป.ก. ตั้งอยู่ข้างเคียงกับที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ไร่ ๒๐๕ ไร่ ส.ป.ก. ที่ ๒๐๕ โดยนางสาวสุพัตร์ฯ ไม่เคยพบเห็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ไร่ ๒๐๕ ไร่ ส.ป.ก. ที่ ๒๐๕ แต่อย่างใด พบเพียงผู้ที่อ้างว่าเป็นผู้ซื้อที่ดินดังกล่าวมาในราคาประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่บ้านสระโพธิ์ทอง ตำบลทุ่งหลวง อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดร้อยเอ็ด

๗.๒ นายอาจหาญ ทุมจาน บุตรชายของนางภา ปุยภูงา เกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน แปลงเลขที่ ๕๕ และ ๕๙ ไร่ ๒๐๕ ไร่ ส.ป.ก. ที่ ๒๐๕ ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด สรุปได้ว่า ที่ดินทั้งสองแปลงข้างต้นอยู่ทางทิศตะวันตกของที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ไร่ ๒๐๕ ไร่ ส.ป.ก. ที่ ๒๐๕ โดยพบว่านางอำพรฯ และนายสุวรรณาฯ ทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวมาประมาณ ๕ ปี แต่ไม่ทราบว่ามีผู้ใดเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว

๗.๓ นายณรงค์ศักดิ์ฯ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๓ ตำบลสระคู อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด สรุปได้ว่าพบเห็นนางอำพรฯ ทำประโยชน์ในที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ไร่ ๒๐๕ ไร่ ส.ป.ก. ที่ ๒๐๕ เป็นเวลาหลายปีแล้ว แต่ฤดูกาลเกษตรกรรมในปี (เมื่อประมาณเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒) ทราบว่า นางประกอบฯ ได้ว่าจ้างคนขับรถไถเข้าไถนาในที่ดินแปลงดังกล่าว แต่ยังดำเนินการได้ไม่เต็มพื้นที่ ผู้รับจ้างแจ้งต่อนางประกอบฯ ว่านายเรียบ โยธาจันทร์ เข้ามาห้ามไม่ให้ไถนาในที่ดินแปลงดังกล่าว และภายหลังทราบว่านางประกอบฯ ได้ฟ้องร้องนายเรียบฯ เป็นคดีต่อศาลจังหวัดร้อยเอ็ดในข้อหาบุกรุกที่ดิน

๘. เมื่อ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด ได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ และสรุปข้อเท็จจริงได้ว่านางประกอบฯ ไม่ได้ทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองมาหลายฤดูกาลแล้ว โดยนำที่ดินทั้งหมดไปขายให้กับบุคคลอื่น จึงมีหนังสือที่ รอ ๐๐๑๑.๔/๓๐๒๒ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงนางประกอบฯ เพื่อแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิ โดยเปิดโอกาสให้ชี้แจงโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงมีหนังสือที่ รอ ๐๐๑๑.๔/๓๐๒๒ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ และที่ รอ ๐๐๑๑.๔/๓๐๒๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงนางอำพรฯ และนายสุวรรณาฯ ขอให้ออกจากที่ดิน ส.ป.ก. พร้อมรื้อถอนอาคารสิ่งปลูกสร้าง

๙. เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด ได้รับหนังสือจากนางประกอบฯ ฉบับลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ เพื่อขอชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ นางประกอบฯ ได้เข้าทำประโยชน์ โดยจ้างคนขับรถไถเข้าไปไถนาที่แปลงเพื่อหว่านข้าว โดยทำกินและทำให้ที่ดินกลับคืนสู่สภาพเดิมและยืนยัน สิทธิการเข้าทำกินทุกปี อาจมีเพียง ๑ ปี ที่ไม่ได้ยืนยันสิทธิเนื่องจากมีปัญหาด้านสุขภาพ และตามหลักฐานที่ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด กล่าวมานั้น นางประกอบฯ ไม่เคยทำสัญญาซื้อขาย โดยในปี (พ.ศ. ๒๕๖๒) ได้กลับเข้าทำประโยชน์ โดยไถนาในที่ดินแปลงดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ก่อนที่จะได้รับหนังสือ ที่ รอ ๐๐๑๑.๔/๓๐๒๑ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ และมีเจตนาที่จะเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงนี้มาโดยตลอด ไม่ได้มีเจตนาทำผิด วัตถุประสงค์แต่อย่างใด ไม่เคยสละการครอบครอง อีกทั้งไม่มีที่ดินแปลงอื่นนอกจากที่ดินแปลงดังกล่าวและ ประกอบการเกษตรตลอดมา จึงยืนยันว่าได้ทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวแล้วจนถึงปัจจุบัน

๑๐. ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด ได้รวบรวมข้อเท็จจริง เอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเสนอ คปจ.ร้อยเอ็ด ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ และที่ประชุมมีมติให้นางประกอบฯ สิ้นสิทธิการเข้าทำ ประโยชน์ในที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒NoE เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ เนื่องจากฝ่าฝืนระเบียบ คปจ. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๗ (๑)

๑๑. ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด มีหนังสือ ที่ รอ ๐๐๑๑.๔/๓๓๘ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ แจ้งคำสั่ง คปจ. ร้อยเอ็ด ที่ ๕๖๙/๒๕๖๓ สั่ง ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้นางประกอบฯ สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ ในที่ดินและให้ออกจากที่ดิน รวมถึงแจ้งสิทธิอุทธรณ์หากเห็นว่า คำสั่งดังกล่าวไม่เป็นธรรม โดยให้ยื่นต่อ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าว ซึ่งตามใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ตอบรับเลขที่ RE๓๔๕๖๒๑๔๔๐TH ระบุว่านางประกอบฯ เป็นผู้รับหนังสือฉบับดังกล่าวด้วยตัวเอง เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓

๑๒. นางประกอบฯ ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งให้สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินด้วยวิธีการนำส่ง ด้วยตัวเอง ซึ่ง ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด ได้รับอุทธรณ์ดังกล่าวในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๓ สรุปได้ดังนี้

๑๒.๑ กระบวนการสั่งให้นางประกอบฯ สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน เกิดจากการกลั่นแกล้ง ของเจ้าหน้าที่ของรัฐและบุคคลภายนอกที่มีอำนาจหน้าที่ทางการเมืองท้องถิ่นซึ่งอยู่เชื่องนางประกอบฯ ให้อยอม จ่ายเงินแก่บุคคลภายนอกเป็นจำนวนเงิน ๕๖๐,๐๐๐ บาท หากนางประกอบฯ ไม่ยินยอมจะตั้งคณะกรรมการ สอบสวนให้สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินและจะดำเนินคดีตามกฎหมายซึ่งเป็นสาเหตุให้นางประกอบฯ ที่ไม่รู้ข้อกฎหมายรู้สึกกลัว แต่นางประกอบฯ ไม่ยินยอมจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวและเกิดการโต้เถียงกับเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. หลายครั้ง ทำให้นางประกอบฯ รู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมอย่างยิ่ง และในการสอบสวนมีการนำเสนอ รายละเอียดไม่ถูกต้องและไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากในความจริงแล้วนางประกอบฯ และครอบครัว ได้ทำประโยชน์ในที่ดินมาโดยตลอด แต่มีฐานะยากจนและมีหนี้สินจำนวนมาก เพื่อหาเงินส่งเสียเป็นค่าเล่าเรียน ของบุตรจึงได้นำเอาที่ดินแปลงดังกล่าวไปขอกู้ยืมเงินจากนายเชียน แสงทิพย์ เป็นเงินจำนวน ๓๔๐,๐๐๐ บาท

ซึ่งนางประกอบฯ ลงลายมือชื่อในสัญญาที่ไม่มีการกรอกข้อความและสามีนางประกอบฯ ได้นำเอาหนังสือ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ไว้เป็นประกันการชำระหนี้ แต่ตามสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวกลายเป็นนางประกอบฯ ทำสัญญากู้ยืมเงินกับนางลำตวนฯ ซึ่งไม่เคยรู้จักกันมาก่อนและไม่เคยมีนิติสัมพันธ์ใด ๆ ต่อกัน โดยนางประกอบฯ พึงรับทราบว่า นางลำตวนฯ ได้นำเอาเอกสารดังกล่าวมายืนยันในขณะที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีที่ศาล การสอบสวนของเจ้าหน้าที่ นั้นคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามความจริง นางประกอบฯ ไม่ได้ขายที่ดินแปลงดังกล่าวให้นางตวนฯ และนายบุญเรือน ศรีคำภา และไม่เคยสละสิทธิการครอบครองที่ดินแปลงดังกล่าวแต่อย่างใด ภายหลังจากสามีนางประกอบฯ ถึงแก่ความตาย นางประกอบฯ เจ็บป่วยและมีอายุมากแล้วจึงทำนาไม่ได้ นายบุญเรือนฯ จึงขอทำประโยชน์ เพื่อนำข้าวมาแบ่งกับนางประกอบฯ

๑๒.๒ การที่เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด ได้นำเสนอคณะกรรมการว่าสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าว เป็นสัญญาซื้อขายที่ดินกัน เป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่ขัดกับเอกสาร และการนำเสนอสัญญาซื้อขายลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวนสองฉบับ ระหว่างนางตวนฯ ผู้ขาย กับนางอำพรฯ ผู้ซื้อ และระหว่างนางตวนฯ ผู้ขาย กับนายสุวรรณฯ ผู้ซื้อนั้น เป็นเอกสารที่นางประกอบฯ ไม่ทราบและรู้เห็นยินยอม ทำให้เกิดความเสียหายแก่นาง ประกอบฯ เนื่องจากเป็นการรับฟังพยานหลักฐานเพียงฝ่ายเดียวและคณะกรรมการไม่ได้เรียกให้นางประกอบฯ ไปสอบสวนข้อเท็จจริง จึงไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ หากรับฟังได้ว่าการซื้อขาย เป็นโมฆะ คู่กรณีทั้งสองฝ่ายย่อมกลับคืนสู่สถานะเดิม กล่าวคือ นางประกอบฯ มีสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน แปลงดังกล่าวโดยไม่สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์

๑๒.๓ เมื่อนางประกอบฯ ได้รับหนังสือเตือนจาก ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด แล้ว นางประกอบฯ ก็เข้าทำประโยชน์ ในที่ดินด้วยตนเองเต็มความสามารถและไม่มีบุคคลใดแย่งคัดค้านแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นางประกอบฯ ได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามสภาพเดิมภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงถือได้ว่านางประกอบฯ ไม่ได้สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าว และคณะกรรมการไม่มีสิทธิให้นางประกอบฯ สิ้นสิทธิ การเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน คำสั่ง คปจ. ร้อยเอ็ด ที่ ๕๖๙/๒๕๖๓ สั่ง ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๑๒.๔ เมื่อประมาณปลายเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ นางประกอบฯ ได้เข้าทำประโยชน์ ในที่ดินเต็มพื้นที่ ปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เวลากลางวัน ในขณะที่นางประกอบฯ ได้ทำประโยชน์ ในที่ดิน นายเรียบฯ ซึ่งทราบภายหลังว่ามีตำแหน่ง เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหลวงกับพวก ได้สั่งให้ รถแทรกเตอร์ ๒ คัน พร้อมด้วยบริวาร ๑๐ คน เข้าไปหว่านข้าวในที่ดินที่นางประกอบฯ ได้ทำประโยชน์เต็มทั้งแปลง โดยนางประกอบฯ ได้ห้ามปรามไม่ให้นายเรียบฯ บุกรุกแล้วและทราบมาว่านายเรียบฯ สนทนากับเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด นางประกอบฯ จึงได้ฟ้องนายเรียบฯ เป็นคดีแพ่งและคดีอาญาต่อศาลจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งคดีอยู่ใน ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดร้อยเอ็ด การใช้สิทธิฟ้องคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญาเนื่องจากถูกขัดขวาง การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวของนางประกอบฯ จึงถือไม่ได้ว่ามีการสละการครอบครองเข้าทำ ประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งในฤดูทำนาปีนี้ (พ.ศ. ๒๕๖๓) นางประกอบฯ ได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าว

ตามคำสั่งของ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด หากถูกสั่งให้สิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวจะทำให้นางประกอบฯ และครอบครัวได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากมีฐานะยากจน มีหนี้สินล้นพ้นตัว ไม่มีที่ดินแปลงอื่นสำหรับประกอบกิจการเกษตรอื่น ๆ อีก

ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด นำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับพยานบุคคลซึ่งล้วนแต่เป็นปฏิปักษ์ต่อนางประกอบฯ ต่อคณะกรรมการย่อมไม่เกิดความเป็นธรรม และการที่ คปจ. ร้อยเอ็ด มีคำสั่งให้นางประกอบฯ สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินนั้นเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากรับฟังพยานหลักฐานฝ่ายเดียวโดยไม่ได้เรียกให้นางประกอบฯ ไปให้ข้อมูล ทำให้นางประกอบฯ ได้รับความเสียหาย จึงขอให้ คปจ. มีคำสั่งยกเลิกคำสั่ง คปจ. ร้อยเอ็ด ที่ ๕๖๙/๒๕๖๓ เรื่อง สั่งให้สิ้นสุดสิทธิและให้เกษตรกรพร้อมบริวารออกจากที่ดิน สั่ง ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และขอให้นางประกอบฯ ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ ต่อไป

๑๓. เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและแสวงหาพยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามคำอุทธรณ์คำสั่งให้สิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินรายนางประกอบฯ พบว่า

๑๓.๑ นางประกอบฯ ได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. สรุปได้ว่า จะกลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ ในฤดูกาลทำนาข้าวเดือนพฤษภาคมปีถัดไป (พ.ศ. ๒๕๖๔) โดยที่ดินแปลงดังกล่าวมีนาข้าว และบ่อปลา จำนวน ๓ บ่อ ทั้งนี้ นางประกอบฯ ไม่สามารถกลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวตามหนังสือขอเตือนให้ดำเนินการและแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิ ที่ รอ ๐๐๑๑.๔/๒๗๓๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เนื่องจากมีปัญหาข้อพิพาทจากผู้ถือครองที่ดินในปัจจุบันที่ซื้อที่ดินมาจากนายเรียบฯ สามีของนางดวงฯ และขอยืนยันว่ามีเจตนาละทิ้งการถือครองที่ดินแปลงดังกล่าวแต่อย่างใด ในปัจจุบันยังประกอบการเกษตรในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดิน (ส.ค. ๑) โดยมีชื่อนายพัน นนตะพันธ์ (บิดา) เป็นผู้ครอบครองที่ดิน ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสระคู อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เนื้อที่ประมาณ ๗ ไร่ โดยนำผลผลิตมาใช้บริโภคภายในครัวเรือน จึงขอความอนุเคราะห์จาก ส.ป.ก. อำนวยความสะดวกให้นางประกอบฯ ได้กลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวเพื่อประกอบการเกษตรต่อไป

๑๓.๒ นายณรงค์ศักดิ์ฯ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๓ ตำบลสระคู อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. สรุปได้ว่า นายณรงค์ศักดิ์ฯ ไม่ใช่คนพื้นที่แต่กำเนิด โดยย้ายภูมิลำเนามาอยู่หมู่ที่ ๑๓ บ้านดอนยาม ตำบลสระคู เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน โดยทราบว่า นางประกอบฯ ได้รับการจัดที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ และได้ขายที่ดินแปลงดังกล่าวให้กับบุคคลอื่นไปแล้วเป็นเวลามากกว่าสิบปี โดยไม่ทราบชื่อผู้ซื้อที่ดินรายแรก ต่อมาผู้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวรายแรกได้นำที่ดินไปขายให้กับบุคคลอื่นอีก จนเกิดปัญหาข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินดังกล่าว ทั้งนี้ นับแต่มีการซื้อขายที่ดินให้กับผู้ซื้อที่ดินรายแรก ก็ไม่พบเห็น

นางประกอบฯ เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าว จนกระทั่งเกิดปัญหาข้อพิพาทกับผู้ซื้อที่ดินรายที่สอง แต่นางประกอบฯ ก็ไม่สามารถกลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวได้จนถึงปัจจุบัน

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในการปฏิรูปที่ดิน

ส.ป.ก. ได้นำคำอุทธรณ์ของนางประกอบฯ เสนอคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วมีมติเห็นว่าคำอุทธรณ์คำสั่งให้นางประกอบฯ สิ้นสิทธิฯ แปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ ฟังไม่ขึ้น

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. ได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามพยานเอกสาร พยานบุคคล และข้อกฎหมาย รวมถึงระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว มีประเด็นที่จะต้องพิจารณา ดังนี้

๑. เมื่อปรากฏพยานหลักฐานว่านางประกอบฯ ไม่ได้ทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองตามแบบตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีพบความผิดปกติ มีการเปลี่ยนมือ เปลี่ยนการใช้ประโยชน์ และคำขอรับบริการข้อมูลข่าวสารของ ส.ป.ก. ซึ่งนางประกอบฯ เป็นผู้ยื่นคำขอ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยระบุเหตุผลเพื่อนำไปประกอบในชั้นศาล เนื่องจากการซื้อขายโดยเอกสารตัวจริงอยู่กับผู้ซื้อ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด จึงมีหนังสือ ที่ รอ ๐๐๑๑.๔/๒๗๓๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ถึงนางประกอบฯ เพื่อแจ้งเตือนแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิให้นางประกอบฯ กลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ชี้แจงโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่ง ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด ได้รับหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงจากนางประกอบฯ สรุปได้ว่านางประกอบฯ และครอบครัวทำประโยชน์ในที่ดินเต็มแปลง ไม่มีเจตนากระทำผิดวัตถุประสงค์หรือละเลยการถือครองที่ดิน และยืนยันว่าได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวแล้ว แต่เมื่อ ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด ตรวจสอบข้อเท็จจริงและแสวงหาพยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาตามคำชี้แจงของนางประกอบฯ แล้วสรุปข้อเท็จจริงได้ว่านางประกอบฯ ไม่ได้ทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเอง โดยนำที่ดินทั้งหมดไปขายให้กับบุคคลอื่น ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด จึงมีหนังสือ ที่ รอ ๐๐๑๑.๔/๓๐๒๑ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงนางประกอบฯ เพื่อแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิโดยเปิดโอกาสให้ชี้แจงโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานภายในระยะเวลาที่กำหนดและนางประกอบฯ ได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว เมื่อได้รับฟังการชี้แจงข้อเท็จจริงจากนางประกอบฯ แล้ว ส.ป.ก. ร้อยเอ็ด จึงได้รวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเสนอ คปจ. ร้อยเอ็ด ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้นางประกอบฯ สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ เนื่องจากฝ่าฝืนระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๗ (๑) ดังนั้น รูปแบบ กระบวนการขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญก่อนสั่งให้นางประกอบฯ สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินจึงเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว การที่นางประกอบฯ อุทธรณ์คำสั่งให้สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน โดยอ้างว่ากระบวนการสั่งให้เกษตรกรสิ้นสิทธิการเข้าทำ

ประโยชน์ในที่ดินของ คปจ.ร้อยเอ็ด มีการรับฟังพยานหลักฐานเพียงฝ่ายเดียวโดยไม่ได้เรียกนางประกอบฯ ไปชี้แจงข้อเท็จจริงนั้นจึงฟังไม่ขึ้น

๒. แม้นางประกอบฯ ได้ชี้แจงว่าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวร่วมกับครอบครัวมาโดยตลอดและไม่เคยสละการถือครองที่ดิน โดยมีนายบัญชา สำโรง รับรู้การทำประโยชน์ในที่ดิน แต่จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแสวงหาพยานหลักฐานต่าง ๆ ของ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด ตามคำชี้แจงของนางประกอบฯ ข้างต้น พบว่านางดวงฯ ได้ให้ถ้อยคำต่อ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด ว่าซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวกับนางประกอบฯ ในราคา ๓๔๐,๐๐๐ บาท โดยทำสัญญาซื้อขายลงลายมือชื่อทั้งสองฝ่าย ซึ่งนางประกอบฯ ได้มอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวให้นางดวงฯ ถือครอง ต่อมานางดวงฯ ได้ขายที่ดินให้แก่นางอำพรฯ และนายสุวรรณาฯ ซึ่งนางอำพรฯ ได้ให้ถ้อยคำต่อ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด โดยยอมรับว่าได้ซื้อที่ดินมาจากนางดวงฯ จำนวนเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ราคา ๓๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนนายสุวรรณาฯ พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกับนางอำพรฯ ได้ซื้อที่ดินจากนางดวงฯ จำนวนเนื้อที่ ๑๓ ไร่ ราคา ๒๖๐,๐๐๐ บาท โดยนางดวงฯ ได้แจ้งต่อนางอำพรฯ ว่าซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวจากนางประกอบฯ และได้มอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวให้นางอำพรฯ ไว้เป็นหลักฐาน นางอำพรฯ และนายสุวรรณาฯ เข้าใจว่านางประกอบฯ ไม่ประสงค์ที่จะทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวแล้ว จึงเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวตั้งแต่วันที่ซื้อที่ดินจนถึงปัจจุบัน ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๖๐ นางประกอบฯ ได้โทรศัพท์มาหานางอำพรฯ เพื่อขอไถ่ถอนที่ดินแปลงดังกล่าวคืน แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ และต่อมาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ นางอำพรฯ พบว่ามีผู้ขับรถไถนาในที่ดินที่ซื้อมา จึงสอบถามได้ความว่านางประกอบฯ เป็นผู้จ้างวานให้มาไถนา นางอำพรฯ จึงแจ้งให้หยุดการไถนาและลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอสุวรรณภูมิ ต่อมาเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ นางประกอบฯ และญาติได้ขัดขวางไม่ให้นางอำพรฯ ทำประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งนางอำพรฯ ได้แจ้งให้ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด ทราบและมีการนัดหมายให้นางประกอบฯ มาเจรจาตกลงกัน แต่นางประกอบฯ ไม่ได้มาร่วมเจรจาแต่อย่างใด นางอำพรฯ จึงทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวต่อไป โดยนายสุวรรณาฯ ได้ให้ถ้อยคำต่อ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด สอดคล้องกับถ้อยคำที่นางอำพรฯ ได้ให้ไว้ ประกอบกับมีเกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงข้างเคียงกับที่ดินดังกล่าวได้ให้ถ้อยคำต่อ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด ว่าพบเห็นนางอำพรฯ และนายสุวรรณาฯ ทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับถ้อยคำที่นายณรงค์ศักดิ์ฯ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๓ ตำบลสระคู อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ไว้ต่อ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด ว่าพบเห็นนางอำพรฯ เป็นผู้ทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวมาหลายปีแล้ว รวมถึงกรณีที่ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด ได้นัดหมายให้นายบัญชาฯ ผู้ที่นางประกอบฯ อ้างว่ารับรู้การทำประโยชน์ในที่ดินมาให้ข้อเท็จจริงต่อ ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด แต่นายบัญชาฯ ก็ไม่ได้มาตามกำหนดนัดแต่อย่างใด เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานข้างต้นประกอบกับคำขอรับบริการข้อมูลข่าวสารของ ส.ป.ก. ซึ่งนางประกอบฯ เป็นผู้ยื่นคำขอ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยระบุเหตุผลเพื่อนำไปประกอบในชั้นศาล เนื่องจากมีการซื้อขายโดยเอกสารตัวจริงอยู่กับผู้ซื้อ จึงรับฟังข้อเท็จจริงได้ว่านางประกอบฯ ได้ขายที่ดินให้แก่บุคคลอื่นเข้าทำประโยชน์และไม่ได้กลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวแล้ว ย่อมเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๗ (๑) แห่งระเบียบข้างต้น อีกทั้งเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓ นางประกอบฯ ได้ให้ถ้อยคำต่อ

เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.ส่วนกลางว่าจะกลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวในเดือนพฤษภาคมปีถัดไป (พ.ศ. ๒๕๖๔) และแจ้งว่าไม่สามารถกลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามหนังสือขอเตือนให้ดำเนินการและแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิ ที่ รอ ๐๐๑๑.๔/๒๗๓๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เนื่องจากมีปัญหาข้อพิพาทกับผู้ถือครองที่ดิน ในปัจจุบันที่ซื้อที่ดิน การที่นางประกอบฯ อุทธรณ์โต้แย้งว่าได้กลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวเต็มความสามารถและไม่มีบุคคลใดโต้แย้งคัดค้านเมื่อได้รับหนังสือแจ้งเตือนจาก ส.ป.ก.ร้อยเอ็ด ดังนั้น การที่ คปจ.ร้อยเอ็ด ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ มีมติให้นางประกอบฯ สิ้นสิทธิฯ แปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำอุทธรณ์ของนางประกอบฯ จึงฟังไม่ขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วในข้างต้น การที่ คปจ.ร้อยเอ็ด ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ มีมติให้นางประกอบฯ สิ้นสิทธิฯ แปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว ส.ป.ก. จึงเห็นว่า คำอุทธรณ์ของนางประกอบฯ ฟังไม่ขึ้น และคณะอนุกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ พิจารณาคำอุทธรณ์ของนางประกอบฯ แล้วมีมติเห็นว่า คำอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งให้สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน รายงานประกอบ ทาสระคู ที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสระคู อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่ง คปจ.ร้อยเอ็ด ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ มีมติให้นางประกอบฯ สิ้นสิทธิฯ และคณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาคำอุทธรณ์แล้ว มีมติเห็นว่า คำอุทธรณ์ของนางประกอบฯ ฟังไม่ขึ้น เนื่องจากกระทำผิดระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๗ (๑) ไม่ได้ทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองเต็มความสามารถโดยนำที่ดินทั้งหมดไปขายให้กับบุคคลอื่น

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า ประเด็นดังกล่าวนี้ เมื่อสั่งให้เกษตรกรสิ้นสิทธิผู้ขายจะไม่ได้สิทธิเพราะ ส.ป.ก. จะสั่งเพิกถอน และผู้ซื้อก็จะมีสิทธิเช่นกัน แต่ทว่าจะมีผู้ครอบครองที่ดินและทำประโยชน์อยู่ในพื้นที่ ซึ่งหากไม่ดำเนินการผู้ครอบครองที่ดินจะทำประโยชน์ต่อไป และในภายหลังเมื่อ ส.ป.ก. จะนำที่ดินแปลงดังกล่าวนี้มาจัดสรรให้กับเกษตรกรรายใหม่อาจจะเกิดปัญหาและไม่สามารถหาแนวทางแก้ไขได้ เนื่องจากยังไม่ได้ดำเนินการกับผู้ครอบครองที่ดินเดิม ดังนั้น ส.ป.ก. จะต้องดำเนินการให้ครบกระบวนการโดยนำที่ดินกลับคืนมาให้เป็นแปลงว่างและจัดสรรให้กับเกษตรกรรายใหม่เข้าทำประโยชน์ในทันที เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อไปในอนาคต

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เรื่องดังกล่าวนี้เป็นนโยบายที่ได้เคยมอบให้ ส.ป.ก. ดำเนินการมาโดยตลอด ซึ่งในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินกระทำผิดระเบียบ จะต้องดำเนินการตามกระบวนการสั่งให้สิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และนำที่ดินนั้นกลับคืนมาเป็นของ ส.ป.ก. และจัดสรรให้กับเกษตรกรรายใหม่ต่อไป ฉะนั้น หากส.ป.ก.จังหวัด ไม่จัดการกับประเด็นปัญหาเหล่านี้อาจจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานได้ และการแก้ไขปัญหาเรื่องการจัดที่ดินทำกินจะไม่จบสิ้นกลายเป็นปัญหาวนเวียนอยู่ต่อไป

มติคณะกรรมการ เห็นด้วยกับความเห็นของ คปจ.ร้อยเอ็ด ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ที่มีมติให้นางประกอบ ทาสระคู สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ และคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในการปฏิรูปที่ดินที่ได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ แล้วมีมติเห็นว่า อุทธรณ์คำสั่งให้นางประกอบฯ สิ้นสิทธิฯ แปลงเลขที่ ๗๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๑E เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๐-๐๐ ไร่ ฟังไม่ขึ้น

เรื่องที่ ๓.๒.๒ นางสาวชลิดา แสงคำภูมิ อุทธรณ์คำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร ที่สั่งให้สิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายอัศรเดช ร่มโพธิ์เย็น ผู้อำนวยการกลุ่มคดี ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร (ส.ป.ก.สกลนคร) ส่งคำอุทธรณ์ของเกษตรกรรายนางสาวชลิดา แสงคำภูมิ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (ส.ป.ก.) เพื่อนำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (คปก.) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ กรณีคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร (คปจ.สกลนคร) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ มีมติให้นางสาวชลิดาฯ สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่า ๕๘๔๒IV ๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ เนื่องจากฝ่าฝืนระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๗ (๑) (๓) โดยการไม่เข้าทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองเต็มความสามารถและได้นำที่ดินทั้งหมดไปขายให้บุคคลอื่นและได้เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินจนเป็นเหตุให้ที่ดินเสื่อมความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรม

ข้อเท็จจริง

๑. นางสาวชลิดาฯ ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่า ๕๘๔๒IV๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลจันทร์เพ็ญ อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร

๒. ส.ป.ก.สกลนคร ได้ตรวจสอบการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินรายนางสาวชลิดาฯ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า นางสาวชลิดาฯ ไม่ได้ทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองและมีการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์โดยการสร้างโรงงานรับซื้อยางพาราและแปรรูปยางพารา ซึ่งเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบัน

เกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๗ (๑) (๕)

๓. ส.ป.ก.สกลนคร จึงได้มีหนังสือ ที่ สน ๐๐๑๑/ว ๒๘๕๙ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ แจ้งเตือนแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิให้นางสาวชลิดาฯ กลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ชี้แจงโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔. นางสาวชลิดาฯ ได้ชี้แจงต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.สกลนคร ตามบันทึกถ้อยคำฉบับลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยสรุปได้ว่า นางสาวชลิดาฯ ได้อ้างถึงหนังสือแจ้งเตือนแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิ ที่ สน ๐๐๑๑/ว ๒๘๕๙ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ ว่าไม่เคยได้รับหนังสือเรียกให้ไปชี้แจงข้อเท็จจริงเนื่องจากไม่ได้มีภูมิำเนาอยู่จังหวัดสกลนคร แต่นางสาวชลิดาฯ ได้เข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินมาโดยตลอด ต่อมาเมื่อเหตุให้ไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้เนื่องจากว่า นางปานทิพย์ ฉัตรเสถียรพงศ์ กับพวกเข้าขับไล่และแย่งการครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวและที่ดิน ส.ป.ก. บริเวณใกล้เคียงอีกหลายร้อยไร่ และยังมีอาการกล่าวอ้างว่าเป็นการดำเนินการตรวจสอบที่ดินของเจ้าหน้าที่รัฐ นางสาวชลิดาฯ จึงจำเป็นต้องให้ความร่วมมือและได้ทราบในภายหลังว่ากลุ่มบุคคลดังกล่าวไม่ใช่เจ้าหน้าที่รัฐแต่เป็นการแอบอ้างใช้อิทธิพลของนางปานทิพย์ กับพวก ต่อมานางสาวชลิดาฯ จึงได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ แจ้งให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวออกจากที่ดินและส่งมอบที่ดินคืนพร้อมทั้งชำระค่าเสียหายนับแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ คิดเป็นเงินจำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท แต่นางปานทิพย์ กับพวกไม่ยอมออกจากที่ดินดังกล่าวซึ่งนางสาวชลิดาฯ ไม่มีเจตนาสละการครอบครองให้แก่บุคคลใดแต่ไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้เนื่องจากสาเหตุที่ได้กล่าวมาแล้ว

๕. ส.ป.ก.สกลนคร ได้รวบรวมข้อเท็จจริงเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เสนอ คปจ.สกลนคร ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ และที่ประชุมมีมติให้นางสาวชลิดาฯ สิ้นสิทธิ แปลงเลขที่ ๑๔ ไร่ที่ ๕๘๔๒IV๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ เนื่องจากกระทำการฝ่าฝืนระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๗ (๑) (๓) (๕) โดยไม่ได้ทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองและได้นำที่ดินทั้งหมดไปขายให้กับบุคคลอื่นและมีการเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินจนเป็นเหตุให้ที่ดินเสื่อมสภาพความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรม โดยการสร้างโรงงานรับซื้อยางพาราและแปรรูปยางพารา

๖. ส.ป.ก.สกลนคร ได้มีหนังสือ ที่ สน ๐๐๑๑/๑๘๙๒ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ แจ้งคำสั่งให้นางสาวชลิดาฯ สิ้นสิทธิ แปลงเลขที่ ๑๔ ไร่ที่ ๕๘๔๒IV๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์หากเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่เป็นธรรมให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ ส.ป.ก.สกลนคร ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

๗. นางสาวชลิดาฯ ได้ยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาตามหนังสืออุทธรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยสรุปได้ว่า ได้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวตามคำแนะนำของนางพรพรรณ ศรีสุข (พี่สาว) ในขณะนั้นยังเป็น

ที่ดินมือเปล่าไม่มีเอกสารสิทธิใด ๆ และในแปลงที่ดินมีต้นยูคาลิปตัส ขนุน และไม้ยืนต้นอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และได้ตกลงให้นางพรพรรณฯ เป็นผู้ดูแลทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งในแปลงที่ดินยังไม่มีโรงงานหรือบ้านพักแต่อย่างใด ต่อมา ส.ป.ก. ได้จัดที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่าที่ ๕๘๔๒ IV๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ ให้กับนางสาวชลิดาฯ ซึ่งนางสาวชลิดาฯ ไม่ทราบว่านางพรพรรณฯ จะทำประโยชน์อย่างอื่นนอกเหนือจากที่ปรากฏในแปลงที่ดินที่นางสาวชลิดาฯ ได้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวไว้ โดยมาทราบในภายหลังว่านางพรพรรณฯ นางปานทิพย์ ฉัตรเสถียรพงศ์ และนายวรพจน์ ฉัตรเสถียรพงศ์ ได้สร้างโรงงานยางพาราและบ้านพักอาศัยในที่ดินที่นางสาวชลิดาฯ ได้รับการจัดจาก ส.ป.ก. และได้ทราบในภายหลังจากนางพรพรรณฯ อีกว่า ก่อนที่จะมีการก่อสร้างโรงงานและบ้านพักดังกล่าว นางพรพรรณฯ ได้ไปติดต่อสอบถามกับเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.สกลนคร มาแล้วว่าสามารถก่อสร้างโรงงานยางพาราและทำลานยางเพื่อรับซื้อน้ำยางหรือยางถ้วยจากเกษตรกรในพื้นที่ได้ เนื่องจากเป็นการเกี่ยวเนื่องกับการทำเกษตรกรรมและเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ซึ่งไม่ได้ก่อสร้างไป โดยผลการมีการสอบถามเจ้าหน้าที่มาแล้ว และได้เริ่มก่อสร้างตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ แต่ ส.ป.ก.สกลนคร ก็ได้ดำเนินการสั่งให้นางสาวชลิดาฯ สิ้นสิทธิ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ เพราะ ส.ป.ก.สกลนคร ต้องไปตรวจสอบการทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ทุกปีอยู่แล้วย่อมต้องเห็นว่าที่ดินแปลงดังกล่าวมีการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์แต่สิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ นางสาวชลิดาฯ ไม่มีส่วนรู้เห็นใด ๆ ทั้งสิ้น และก่อนที่จะมีการสั่งให้สิ้นสิทธิ ต้องมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ชัดเจนว่าโรงงานและบ้านพักที่สร้างขึ้นนั้น นางสาวชลิดาฯ เป็นผู้ก่อสร้างขึ้นเองหรือไม่มีเจตนาฝ่าฝืนระเบียบหรือไม่ หรือยินยอมหรือรู้เห็นให้มีการก่อสร้างหรือไม่ ซึ่งจากข้อเท็จจริงดังกล่าว นางสาวชลิดาฯ ไม่เคยลงทุนในการก่อสร้างและไม่เคยรู้เห็นหรือยินยอมให้มีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น จะถือว่านางสาวชลิดาฯ ปฏิบัติฝ่าฝืนระเบียบไม่ได้ และก่อนที่นางสาวชลิดาฯ จะถูกสั่งให้สิ้นสิทธิ ได้พยายามที่จะกลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองแล้วเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบที่ ส.ป.ก. กำหนด โดยได้มีหนังสือแจ้งให้นางปานทิพย์ฯ พร้อมบริวารออกจากที่ดินและรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินแปลงดังกล่าวแล้ว แต่นางปานทิพย์ฯ กับพวกไม่ยอมออกไปจากที่ดินนางสาวชลิดาฯ จึงไม่สามารถกลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้เนื่องจากกลัวว่าจะได้รับอันตรายจากกลุ่มบุคคลดังกล่าวซึ่งถือว่าเป็นเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถกลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้

๘. นางสาวชลิดาฯ ได้ให้ถ้อยคำเพิ่มเติมต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.ส่วนกลาง เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ โดยสรุปได้ว่า ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. แปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่าที่ ๕๘๔๒ IV๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ และนางสาวชลิดาฯ ได้ตกลงกับนางพรพรรณฯ (พี่สาว) ให้ช่วยดูแลทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งขณะที่ได้รับการจัดที่ดินยังมีได้มีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ในที่ดิน ต่อมาประมาณปี ๒๕๕๕ มีการก่อสร้างโรงงานรับซื้อน้ำยางพาราและทำยางแผ่น และก่อสร้างบ้านพักอาศัยและบ้านพักคนงาน โดยมีนางพรพรรณฯ กับนางปานทิพย์ฯ ร่วมกันลงทุนก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว ซึ่งนางสาวชลิดาฯ ทราบว่ามีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างในแปลงที่ดินเพราะได้สอบถามกับนางพรพรรณฯ ว่าสามารถก่อสร้างได้หรือไม่ และนางพรพรรณฯ แจ้งว่าสามารถก่อสร้างได้เนื่องจากได้ไปสอบถามกับอุตสาหกรรมจังหวัดมาแล้วว่าเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม

ภายหลังที่มีการก่อสร้างแล้วเสร็จได้ไปเยี่ยมไปหานางพรพรรณฯ ปีละครั้งสองครั้งในที่ดินแปลงดังกล่าว และขอยืนยันว่าไม่ได้ขายที่ดินให้กับบุคคลใดและมีได้เป็นผู้ลงทุนหรือเป็นผู้ก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ในที่ดิน และนางสาวชลิดาฯ ยินดีให้ ส.ป.ก. ดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบตามขั้นตอนต่อไป

๙. นายศักดิ์สยาม สกลโพธิ์ ได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ส่วนกลาง เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ โดยสรุปได้ว่า นายศักดิ์สยามฯ ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖ ตำบลจันทร์เพ็ญ อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร (ผู้ปกครองท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่) เมื่อประมาณปี ๒๕๕๕ ซึ่งนายศักดิ์สยามฯ ทราบมาว่า มีการก่อสร้างโรงงานในที่ดิน แปลงเลขที่ ๑๔ รางที่ ๕๘๔๒IV๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ เมื่อปี ๒๕๕๔ ก่อนที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน และมีการดำเนินการก่อสร้างเรื่อยมาโดยพบเห็นนางพรพรรณฯ (พี่สาว) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกับนางสาวชลิดาฯ อยู่ในที่ดินแปลงดังกล่าว ซึ่งนายศักดิ์สยามฯ ไม่ได้รู้จักกับนางสาวชลิดาฯ เป็นการส่วนตัวแต่ก็เคยพบเห็นบ้างในพื้นที่ และเพิ่งทราบว่าที่ดินแปลงดังกล่าวนางสาวชลิดาฯ เป็นเกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในการปฏิรูปที่ดิน

ส.ป.ก. ได้นำคำอุทธรณ์ของนางสาวชลิดาฯ เสนอคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วมีมติเห็นว่าคำอุทธรณ์คำสั่งให้นางสาวชลิดาฯ สิ้นสิทธิฯ แปลงเลขที่ ๑๔ รางที่ ๕๘๔๒IV๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ ฟังไม่ขึ้น

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. ได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามพยานเอกสาร พยานบุคคล และข้อกฎหมาย รวมถึงระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว มีประเด็นที่จะต้องพิจารณา ดังนี้

๑. กระบวนการขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญก่อนสั่งให้นางสาวชลิดาฯ สิ้นสิทธิฯ ขอบด้วยกฎหมายและระเบียบหรือไม่ เห็นว่า ส.ป.ก.สกลนคร ได้ตรวจสอบการทำประโยชน์ในที่ดินปรากฏข้อเท็จจริงว่านางสาวชลิดาฯ ไม่ได้ทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองและมีการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์โดยการสร้างโรงงานรับซื้อยางพาราและแปรรูปยางพารา ซึ่งเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๗ (๑) (๓) (๕) ส.ป.ก.สกลนคร จึงได้มีหนังสือ ที่ สน ๐๐๑๑/ว ๒๘๕๙ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ แจ้งเตือนแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิให้นางสาวชลิดาฯ กลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ชี้แจงโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนภายในระยะเวลาที่กำหนด ต่อมานางสาวชลิดาฯ ได้ชี้แจงต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.สกลนคร ฉบับลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยสรุปได้ว่านางสาวชลิดาฯ ได้อ้างถึงหนังสือแจ้งเตือนแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิฉบับดังกล่าว ว่าไม่เคยได้รับหนังสือเรียกให้ไปชี้แจงข้อเท็จจริง เนื่องจากไม่ได้มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดสกลนคร แต่นางสาวชลิดาฯ ได้เข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินมาโดยตลอดต่อมามีเหตุให้ไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้ เนื่องจากว่านางปานทิพย์ฯ กับพวกเข้าขับไล่และแย่งการครอบครอง

ทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวและที่ดิน ส.ป.ก. บริเวณใกล้เคียงอีกหลายร้อยไร่ และยังมีการกล่าวอ้างว่า เป็นการดำเนินการตรวจสอบที่ดินของเจ้าหน้าที่รัฐ นางสาวชลิดาฯ จึงจำเป็นต้องให้ความร่วมมือและได้ทราบ ในภายหลังว่ากลุ่มบุคคลดังกล่าวไม่ใช่เจ้าหน้าที่รัฐแต่เป็นการแอบอ้างใช้อิทธิพลของนางปานทิพย์ฯ กับพวก นางสาวชลิดาฯ จึงได้มีหนังสือให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวออกจากที่ดินและส่งมอบที่ดินคืน ซึ่งนางสาวชลิดาฯ ไม่มีเจตนาสละการครอบครองให้แก่บุคคลใดแต่ไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้ เนื่องจากสาเหตุที่ได้กล่าว มาแล้ว ซึ่ง ส.ป.ก.สกลนคร เห็นว่าเป็นกรณีที่เกษตรกรไม่สามารถปฏิบัติตามหนังสือแจ้งเตือนได้ภายใน ระยะเวลาที่กำหนด จึงได้รวบรวมข้อเท็จจริงเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เสนอ คปท.สกลนคร ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ และที่ประชุมมีมติให้นางสาวชลิดาฯ สิ้นสิทธิฯ แปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่าที่ ๕๘๔๒IV๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ เนื่องจากกระทำการฝ่าฝืนระเบียบ คปท. ว่าด้วยการให้ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำ ประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๗ (๑) (๓) (๕) โดยไม่เข้าทำประโยชน์ ในที่ดินด้วยตนเองและยินยอมให้บุคคลอื่นเข้าทำประโยชน์ในที่ดินทั้งแปลงและมีการเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดิน จนเป็นเหตุให้ที่ดินเสื่อมสภาพความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรมโดยการสร้างโรงงานรับซื้อยางพารา และแปรรูปยางพารา ดังนั้น กระบวนการขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญก่อนสั่งให้นางสาวชลิดาฯ สิ้นสิทธิฯ จึงเป็นไปตามกระบวนการขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดแล้ว

๒. จากข้อเท็จจริงตามหลักฐานการอุทธรณ์และการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมคำอุทธรณ์ ได้แย้งของนางสาวชลิดาฯ ฟังขึ้นหรือไม่ เห็นว่า การที่นางสาวชลิดาฯ ได้อุทธรณ์โต้แย้งว่าได้ซื้อที่ดินมือเปล่า ไม่มีเอกสารสิทธิใด ๆ ตามคำแนะนำของนางพรพรรณฯ และในแปลงที่ดินมีต้นยูคาลิปตัส ต้นขนุน และไม่ย่นต้น อื่น ๆ ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและได้ตกลงให้นางพรพรรณฯ เป็นผู้ดูแลทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งในแปลงที่ดินยัง ไม่มีโรงงานหรือบ้านพักแต่อย่างใด ต่อมา ส.ป.ก. ได้จัดที่ดิน แปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่าที่ ๕๘๔๒IV๐๒๖๔ เนื้อที่ ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ ให้กับนางสาวชลิดาฯ โดยนางสาวชลิดาฯ ไม่ทราบว่านางพรพรรณฯ จะทำประโยชน์ อย่างอื่นนอกเหนือจากที่ปรากฏในแปลงที่ดินที่ได้ซื้อไว้ และได้ทราบในภายหลังว่านางพรพรรณฯ นางปานทิพย์ฯ และนายวรพจน์ ฉัตรเสถียรพงศ์ ได้สร้างโรงงานยางพาราและบ้านพักอาศัยในที่ดินที่นางสาวชลิดาฯ ได้รับการจัด จาก ส.ป.ก. และก่อนที่จะมีการก่อสร้างโรงงานและบ้านพักดังกล่าว นางพรพรรณฯ ได้ไปติดต่อสอบถามกับ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.สกลนคร มาแล้วว่า สามารถก่อสร้างโรงงานยางพาราและทำลานยางเพื่อรับซื้อน้ำยางหรือ ยางถ้วยจากเกษตรกรในพื้นที่ได้ เนื่องจากเป็นกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเกษตรกรรมและเป็นการช่วยเหลือ เกษตรกรในพื้นที่ซึ่งไม่ได้ก่อสร้างไปโดยพลการมีการสอบถามเจ้าหน้าที่มาแล้ว และได้เริ่มก่อสร้างตั้งแต่ ปี ๒๕๕๔ แต่ ส.ป.ก.สกลนคร ก็ได้ดำเนินการสั่งให้นางสาวชลิดาฯ สิ้นสิทธิฯ มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ เพราะ ส.ป.ก. สกลนคร มีการตรวจสอบการทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรทุกปีอยู่แล้วย่อมต้องทราบว่าที่ดินแปลงดังกล่าว มีการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์แต่สิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ นางสาวชลิดาฯ ไม่ได้ร่วมลงทุนไม่มีส่วนรู้เห็นใดๆ ทั้งสิ้น และก่อนที่จะมีการสั่งให้สิ้นสิทธิฯ ต้องมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ชัดเจนว่าโรงงานและบ้านพักที่สร้างขึ้นนั้น

นางสาวชลิดาฯ เป็นผู้ลงทุนก่อสร้างขึ้นเองหรือไม่ หรือมีเจตนาฝ่าฝืนระเบียบหรือไม่ หรือยินยอมหรือรู้เห็นให้มีการก่อสร้างหรือไม่ ซึ่งจากข้อเท็จจริงที่ได้กล่าวมานั้นนางสาวชลิดาฯ ไม่เคยลงทุนในการก่อสร้างและไม่เคยรู้เห็นหรือยินยอมให้มีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น จะถือว่านางสาวชลิดาฯ ปฏิบัติฝ่าฝืนระเบียบที่ ส.ป.ก. กำหนดไม่ได้ และก่อนที่นางสาวชลิดาฯ จะถูกสั่งให้สิ้นสิทธิ ได้พยายามที่จะกลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองแล้วเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบที่ ส.ป.ก. กำหนด โดยได้มีหนังสือแจ้งให้นางปานทิพย์ฯ พร้อมบริวารออกจากที่ดินและรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินแปลงดังกล่าวแล้ว แต่นางปานทิพย์ฯ กับพวกไม่ยอมออกไปจากที่ดินนางสาวชลิดาฯ จึงไม่สามารถกลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้เนื่องจากกลัวว่าจะได้รับอันตรายจากกลุ่มบุคคลดังกล่าว ซึ่งถือว่าเป็นเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถกลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้ตามประเด็นที่นางสาวชลิดาฯ ได้กล่าวอ้าง นั้น ส.ป.ก. ได้กำหนดมาตรการเพื่อเป็นการควบคุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยกำหนดไว้ในระเบียบ คปก. ว่าด้วยการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ทุกรายมีหน้าที่ต้องเข้าทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองเต็มความสามารถและไม่นำที่ดินนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่นไม่ว่าจะโดยการขายให้เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ หรือโดยพฤติกรรมใด ๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้นและไม่เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินจนเป็นเหตุให้ที่ดินเสื่อมสภาพความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรม ตลอดจนไม่ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใด ๆ อันเป็นการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยไม่ได้รับอนุญาตจาก ส.ป.ก. และต้องไม่ปฏิบัติฝ่าฝืนข้อกำหนดอื่นใดที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว

จากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายภายหลังที่นางสาวชลิดาฯ ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ก็มีได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองโดยให้นางพรพรรณฯ (พี่สาว) เป็นผู้ดูแลทำประโยชน์แทนต่อมาประมาณปี ๒๕๕๔ เริ่มมีการก่อสร้างโรงงานและบ้านพักอาศัยโดยมีนางพรพรรณฯ และนางปานทิพย์ฯ ร่วมกันลงทุนก่อสร้าง ซึ่งนางสาวชลิดาฯ ทราบว่ามีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวขึ้นในแปลงที่ดินเพราะได้สอบถามกับนางพรพรรณฯ ว่าสามารถสร้างได้หรือไม่และนางพรพรรณฯ อ้างว่าสามารถสร้างได้เพราะได้ไปติดต่อสอบถามกับเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. สกลนคร และได้ไปสอบถามกับอุตสาหกรรมจังหวัดมาแล้วว่าสามารถก่อสร้างได้เนื่องจากการเกี่ยวเนื่องกับการทำเกษตรกรรมและเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ซึ่งไม่ได้ก่อสร้างไปโดยพลการ มีการสอบถามเจ้าหน้าที่มาแล้วนั้น เห็นว่า การที่เกษตรกรหรือบุคคลใดจะใช้ที่ดิน ส.ป.ก. เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้นั้น ต้องมีการยื่นคำขอและได้รับการพิจารณาอนุญาตตามขั้นตอนที่ ส.ป.ก. กำหนดไว้ในระเบียบ คปก. ว่าด้วยการใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งจากข้อเท็จจริงก็มีได้มีการขออนุญาตใช้ที่ดินตามขั้นตอนของระเบียบดังกล่าว และนางสาวชลิดาฯ ทราบว่ามีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างในที่ดินตั้งแต่เริ่มมีการก่อสร้างดังกล่าวแล้ว แม้นางสาวชลิดาฯ มิได้ร่วมลงทุนก่อสร้างแต่ก็มีได้ห้ามหรือคัดค้านมิให้มีการก่อสร้างหรือแจ้งให้ ส.ป.ก. สกลนคร ได้ทราบว่าการก่อสร้างดังกล่าวหรือมีการแจ้งความร้องทุกข์ไว้เป็นหลักฐานแต่อย่างไร แต่ปล่อยให้มีการก่อสร้างจนแล้วเสร็จจากพฤติการณ์ดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่า

นางสาวชลิดาฯ ยินยอมให้บุคคลอื่นเข้าทำประโยชน์ในที่ดินและมีการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และการที่นางสาวชลิดาฯ มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ แจ้งให้กลุ่มบุคคลที่เข้ามาทำประโยชน์ในที่ดินออกจากที่ดินและส่งมอบที่ดินคืนแล้วนั้นแต่กลุ่มบุคคลดังกล่าวไม่ยอมออกจากที่ดิน ต่อมาเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ ส.ป.ก.สกลนคร ได้มีหนังสือแจ้งเตือนให้นางสาวชลิดาฯ กลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเอง แต่นางสาวชลิดาฯ ไม่สามารถปฏิบัติตามหนังสือแจ้งเตือนดังกล่าวได้โดยให้เหตุผลว่ากลัวว่าจะได้รับอันตรายจากกลุ่มบุคคลดังกล่าว จึงไม่อาจถือเป็นเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถกลับเข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้ ดังนั้น การที่ คปจ.สกลนคร ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ มีมติให้นางสาวชลิดาฯ สิ้นสิทธิฯ แปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่าที่ ๕๘๔๒IV๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำอุทธรณ์ของนางสาวชลิดาฯ จึงฟังไม่ขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วในข้างต้น การที่ คปจ.สกลนคร ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ มีมติให้นางสาวชลิดาฯ สิ้นสิทธิฯ แปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่าที่ ๕๘๔๒IV๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว ส.ป.ก. จึงเห็นว่าคำอุทธรณ์ของนางสาวชลิดาฯ ฟังไม่ขึ้น และคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ พิจารณาคำอุทธรณ์ของนางสาวชลิดาฯ แล้วมีมติเห็นว่า คำอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งให้สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน รายงานนางสาวชลิดา แสงคำภูมิ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่าที่ ๕๘๔๒IV๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลจันทร์เพ็ญ อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร ซึ่ง คปจ.สกลนคร ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ มีมติให้นางสาวชลิดาฯ สิ้นสิทธิฯ และคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาคำอุทธรณ์แล้ว มีมติเห็นว่า คำอุทธรณ์ของนางสาวชลิดาฯ ฟังไม่ขึ้น เนื่องจากกระทำผิดระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๗ (๑) (๓) (๕) โดยไม่เข้าทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองและยินยอมให้บุคคลอื่นเข้าทำประโยชน์ในที่ดินทั้งแปลงและมีการเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินจนเป็นเหตุให้ที่ดินเสื่อมสภาพความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรม

มติคณะกรรมการ เห็นด้วยกับความเห็นของ คปจ.สกลนคร ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ ที่มีมติให้นางสาวชลิดา แสงคำภูมิ สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่าที่ ๕๘๔๒IV๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ และคณะกรรมการพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในการปฏิรูปที่ดินที่ได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ แล้วมีมติเห็นว่า คำอุทธรณ์คำสั่งให้นางสาวชลิดาฯ สิ้นสิทธิฯ แปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่าที่ ๕๘๔๒IV๐๒๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๒๔ ไร่ ฟังไม่ขึ้น

เรื่องที่ ๓.๓ การขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๔ เรื่อง

เรื่องที่	จังหวัด	หน่วยงานที่ขอใช้	กิจการที่ขออนุญาต	เนื้อที่ (ไร่)
๓.๓.๑	กาฬสินธุ์	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	วัดป่าศรีนาคราช	๒๐-๒-๗๙
๓.๓.๒	เลย	สำนักงานพระพุทธศาสนา	วัดป่าโนนสมบูรณ์	๒๔-๐-๐๗
๓.๓.๓	อุดรธานี	สำนักงานพระพุทธศาสนา	วัดป่าโป่งหนองหมู	๑๘-๐-๐๙
๓.๓.๔	อุดรธานี	สำนักงานพระพุทธศาสนา	วัดมัคคพัฒนาราม	๒๑-๐-๑๖
๓.๓.๕	อุดรธานี	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	วัดป่าพิศาลสุทธาวาส และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ	๑๕๒-๑-๓๙
๓.๓.๖	พะเยา	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	วัดเอกคีรีมณเฑียรธรรม	๔๐-๓-๘๐
๓.๓.๗	นครสวรรค์	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	วัดป่ามงคลญาณ แม่จังก์ (ธ)	๔๗-๐-๙๑
๓.๓.๘	อุดรธานี	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	วัดโคตรศิริอรัญญา	๒๔-๒-๙๖
๓.๓.๙	อุดรธานี	วัดนาคน้อย	พิพิธภัณฑสถานปฏิบัติธรรมและสร้างสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ	๙๖-๑-๑๙
๓.๓.๑๐	สุโขทัย	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	โรงเรียนบ้านธารน้ำทิพย์	๒๗-๒-๔๔
๓.๓.๑๑	เชียงราย	มูลนิธิดอยเวียงแก้ว (มูลนิธิพระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร)	สร้างสถานปฏิบัติธรรมและสร้างถาวรวัตถุทางด้านพระพุทธศาสนา (เพิ่มเติม)	๑๓๘-๓-๔๕
๓.๓.๑๒	แม่ฮ่องสอน	กองทัพบก	ที่ตั้งหน่วยกองพันทหารราบที่ ๕ กรมทหารราบที่ ๗ (ค่ายโสมบัณฑิตย์)	๒,๑๒๗-๓-๑๗
๓.๓.๑๓	อุดรธานี	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	วิทยาลัยการอาชีพปลวกแดงแก้วแผ่นดิน นวมินทราชูทิศ	๔๘-๑-๐๒
๓.๓.๑๔	พะเยา	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	อาคารที่พักอาศัยและสนามฝึกยุทธวิธีตำรวจ	๑๖-๐-๐๐

กฎหมายและหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

๑. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้ เฉพาะพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดินหรือในพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดให้ใช้เพื่อการใด โดยเฉพาะในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดินนั้น

ข้อ ๕ การให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ตามระเบียบนี้ต้องดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร

ข้อ ๖ การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษาให้ใช้ได้ดังต่อไปนี้

(๒) โรงเรียนระดับประถมศึกษา เนื้อที่ไม่เกิน ๒๕ ไร่

ฯลฯ

ข้อ ๘ การใช้ที่ดินเพื่อการศาสนา ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน ๑๕ ไร่ สำหรับการจัดตั้งศาสนสถานตามประเพณีนิยมแห่งท้องถิ่น

ฯลฯ

ข้อ ๑๒ การใช้ที่ดินเพื่อจัดสร้างสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน ๕ ไร่

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ การใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๖ หรือการใช้ที่ดินเกินจำนวนที่กำหนดไว้ ให้เสนอ คปก. พิจารณาตามความจำเป็นเพื่อกิจการนั้น

ข้อ ๑๔ แบบ ขั้นตอน ตลอดจนเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้ที่ดิน ตามระเบียบนี้ให้ ส.ป.ก. เป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสม

ฯลฯ

๒. คำสั่ง คปก. ที่ ๕/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน สั่ง ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้มีอำนาจหน้าที่

๑. พิจารณา กำหนด ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ วิธีการตลอดจนเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสนอ คปก. พิจารณา

ฯลฯ

๓. พิจารณากลับกรอง วินิจฉัย ให้ข้อมูล พิจารณารายละเอียด หรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ฯลฯ

๓. มติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๖ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจยกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าเป็นการขอใช้ที่ดิน โดยหน่วยงาน

ของรัฐ ไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการ หรือค่าใช้จ่ายใด ๆ จากผู้ให้บริการ กิจกรรมนั้นเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและต่อชุมชนในท้องถิ่น พื้นที่ใช้สอยเหมาะสมจำเป็นแก่การนั้นและไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ฯลฯ

๔. แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ แนบท้ายประกาศ คปก. ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ฯลฯ

ข้อ ๒ ในการพิจารณาอนุญาตให้แบ่งที่ดินออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ เขตสังฆาวาส และพุทธาวาส หมายถึง ส่วนที่เป็นเสนาสนะ (อุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ ศาลาปฏิบัติธรรม กุฏิสงฆ์ ฯลฯ) เนื้อที่ตามเหตุผลและความจำเป็น แต่ทั้งนี้ไม่เกินจำนวน ๑๐๐ ไร่

ส่วนที่ ๒ พุทธอุทยาน หรือโครงการตามแผนงานโครงการของผู้ขออนุญาต ให้ ส.ป.ก. วัด สำนักสงฆ์ ชุมชน ดูแลบริหารจัดการใช้ประโยชน์พื้นที่ร่วมกัน เนื้อที่ตามเหตุผลและความจำเป็น แต่ทั้งนี้ไม่เกินจำนวน ๑,๐๐๐ ไร่

กรณีวัดหรือสำนักสงฆ์ขอใช้ประโยชน์ที่ดินเกินกว่าที่กำหนดไว้ ให้พิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในการขออนุญาต ผลกระทบทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ในที่ดินของประชาชนในท้องถิ่น

ข้อ ๓ ให้ผู้ขออนุญาตจัดทำผัง หรือรูปแผนที่ที่กำหนดขอบเขตอย่างชัดเจนว่าส่วนใดเป็นเขตสังฆาวาส เขตพุทธาวาส และเขตที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และระบุว่าใช้ประโยชน์อย่างไร

ข้อ ๔ กรณีมีการปลูกป่า ต้องระบุว่าเป็นไม้ประเภทหวงห้ามตามกฎหมายป่าไม้ให้ชัดเจน

เรื่องที่ ๓.๓.๑ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อสร้างวัดป่าศิรินาคราช

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลัมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ (ส.ป.ก.กาฬสินธุ์) มีหนังสือ ที่ กส ๐๐๑๑/๑๒๔๖ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อสร้างวัดป่าศิรินาคราช ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๑/๑๘๒๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๒๗๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกุดหว้า อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ (คปจ.กาฬสินธุ์) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าดงด้านแย้ (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตในท้องที่อำเภอคำม่วง อำเภอภูผินารายณ์ และอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๑ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๒๑

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖ มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงดังกล่าวยังไม่ได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใด ที่พักสงฆ์ป่าศิรินาคราชครอบครองมาแต่เดิม มีการก่อสร้างเป็นที่พักสงฆ์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๐ ปัจจุบันมีการก่อสร้างอาคารเสนาสนะแล้ว ได้แก่ ศาลาการเปรียญ ศาลาหอนัน ศาลารับรอง กุฏิ จำนวน ๖ หลัง หอระฆัง ห้องน้ำ จำนวน ๑๒ ห้อง เจาะบ่อบาดาลพร้อมถังส่งน้ำ ๒ ถัง และติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าแรงสูงพร้อมเสาปูนและเดินสายไฟ

๓. มีแผนผังแสดงเขตพุทธาวาสสังฆาวาส และพุทธอุทยานเป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ มีโครงการวันต้นไม้ประจำปีของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓

๓.๑ แผนผังพุทธาวาส เนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๑๐ ไร่ และสังฆาวาส เนื้อที่ประมาณ ๕-๒-๘๑ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๕-๓-๙๑ ไร่ มีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ กุฏิปูน ศาลาการเปรียญ หอนัน ศาลาพักญาติโยมและโรงทาน หอระฆังและกลอง ห้องน้ำ ศาลาล้างบาตร โรงเก็บวัสดุ หอประปาบาดาล ถังเก็บน้ำดื่มน้ำใช้ และห้องอาบน้ำ

๓.๒ แผนผังพุทธอุทยาน เนื้อที่ประมาณ ๑๔-๒-๘๘ ไร่ มีไม้หวงห้ามที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ ไม้ประดู่ จำนวน ๗ ต้น และไม้กระยาเลย จำนวน ๑๖ ต้น และมีไม้หวงห้ามที่ปลูกตามโครงการปลูกป่า ได้แก่ ไม้สัก จำนวน ๒๕๐ ต้น ไม้ยาง จำนวน ๑๕๐ ต้น และไม้พยุง จำนวน ๒๕๐ ต้น

๔. การประชุมประชาคมบ้านชุมขี้ยาง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกุดหว้า อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ มีมติรับรองว่าการสร้างวัดป่าศิรินาคราชไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ผลกระทบทางเสียง น้ำ ดิน และอากาศ

๕. เจ้าคณะตำบลกุดหว้า เจ้าคณะอำเภอภูผินารายณ์ นายอำเภอภูผินารายณ์ เจ้าคณะจังหวัดกาฬสินธุ์ และผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดป่าศิรินาคราชได้

๖. วัดป่าศรีนาคราช ได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้แล้วปรากฏว่า มีไม้หวงห้ามที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ ไม้ประดู่ จำนวน ๗ ต้น และไม้กระยาเลย จำนวน ๑๖ ต้น มีไม้หวงห้ามที่ปลูกตามโครงการปลูกป่า ได้แก่ ไม้สัก จำนวน ๒๕๐ ต้น ไม้ยาง จำนวน ๑๕๐ ต้น และไม้พยุง จำนวน ๒๕๐ ต้น

๗. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.กาฬสินธุ์	๕๕๙,๕๗๖.๕๘	๔๗,๘๓๖	๕๕๑,๖๗๑	๒๐-๒-๗๙	๐.๐๐๓๗
อ.กุฉินารายณ์	๗๘,๑๔๓	๖,๐๓๘	๗๖,๑๔๗	๒๐-๒-๗๙	๐.๐๒๖๕
ต.กุดหว้า	๑๕,๗๙๔	๑,๒๘๖	๑๒,๘๓๖	๒๐-๒-๗๙	๐.๑๓๑๐

(ข้อมูล ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๗๘,๑๔๓ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๗๖,๑๔๗ ไร่ โดยในเขตอำเภอกุฉินารายณ์มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๒๘๐-๐-๖๑ ไร่ ดังนี้

๗.๑ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๙-๐-๑๙ ไร่

๗.๒ กิจการเพื่อศาสนา จำนวน ๔ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๘๒-๑-๓๘ ไร่

๗.๓ กิจการเพื่อไฟฟ้า จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕๓-๑-๙๑ ไร่

๗.๔ สถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๗-๒-๖๙ ไร่

๗.๕ สถานที่จัดนันทนาการ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๗-๑-๗๒ ไร่

และในเขตตำบลกุดหว้ามีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๓๓-๑-๔๕ ไร่ ได้แก่ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลกุดหว้า โรงเรียนนาไคร้ (สาขาโคกโก่ง) สร้างและบำรุงรักษาสายส่งไฟฟ้า ๕๐๐ กิโลโวลต์ วัดป่าราชพฤกษ์ และอาคารศูนย์นิทรรศการไดโนเสาร์และพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าศรีนาคราช ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ ไร่ ๖ งาน ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๑/๑๘๒๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๒-๗๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกุดหว้า อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นส่วนราชการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้าง วัดป่าศิรินาคราช สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจกรรมอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าศิรินาคราช ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ ราวาง ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๑/๑๘๒๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๒-๓๙ ไร่

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าศิรินาคราช ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ ราวาง ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๑/๑๘๒๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๒-๓๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกุดหว้า อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ในส่วนของการขออนุญาตมีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งเป็นส่วนราชการทำหน้าที่ขออนุญาต โดยรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการพิจารณากลับกรองและตรวจสอบตามขั้นตอนเรียบร้อยแล้ว ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด คณะอนุกรรมการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงเห็นว่าสามารถอนุญาตได้เลย แต่อย่างไรก็ตามในประเด็นดังกล่าวนี้ ส.ป.ก. จะต้องดำเนินการในเชิงรุกโดยไม่ต้องรอให้ผู้ใช้ประโยชน์ในที่ดินมาขออนุญาต เนื่องจากจังหวัดจะมีข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศที่สามารถตรวจสอบได้ว่าพื้นที่ใดที่มีการใช้ประโยชน์และยังไม่ได้ขออนุญาตใช้ที่ดินอย่างถูกต้อง ให้เข้าดำเนินการให้ถูกต้อง เพื่อที่จะได้ไม่เกิดปัญหาต่อไปในอนาคต

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เรื่องการขออนุญาตดังกล่าวนี้ โดยเฉพาะวัดป่าในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นนโยบายที่ได้มีการหารือกันมาหลายครั้งแล้ว ซึ่งในส่วนของการกระบวนการได้มีการพิจารณารายละเอียดมาหลายขั้นตอนแล้ว ซึ่งจังหวัดจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ เนื่องจากที่ผ่านมาได้ทำงานในลักษณะตั้งรับรอให้ปัญหาเกิดขึ้นก่อนและค่อยเข้าดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้ในความเป็นจริงจะต้องดำเนินงานเชิงรุก แต่ที่ผ่านมาจะได้รับเหตุผลว่ามีเจ้าหน้าที่ดำเนินงานไม่เพียงพอ ซึ่งเห็นว่าที่ดินในแต่ละจังหวัดมีจำนวนไม่มากนักยกเว้นจังหวัดใหญ่ ๆ ยกตัวอย่างในกรณีเช่น จังหวัดระนองเหลือพื้นที่ไม่กี่ไร่ และที่ดินที่เหลือจะต้องนำไปพิจารณาทบทวนว่าที่ไหนบ้างที่โดนบุกรุกหรือเข้าใช้ประโยชน์แล้ว โดยดำเนินการในสิ่งที่ชาวบ้านกระทำไม่ถูกต้องนำมาดำเนินการ

ให้ถูกต้องตามขั้นตอนต่อไป เนื่องจากว่ายังมีปัญหาที่จะต้องได้รับการแก้ไขอีกจำนวนมาก เช่น จังหวัดภูเก็ต พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินมีการสร้างโรงแรมระดับ ๑ - ๕ ดาว จำนวนมากกว่า ๓๐๐ แห่ง ซึ่ง ส.ป.ก. จะดำเนินการอย่างไร จะขับไล่หรือรื้อถอนนั้นอาจจะไม่ใช่สิ่งที่จะสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง ดังนั้น จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ กำหนดเป็นนโยบายในการดำเนินงานเชิงรุก เนื่องจากหากถูกมองว่าทำงานไม่มีประสิทธิภาพ อาจจะมีผลกระทบกับการลดหรือเพิ่มงบประมาณจากสำนักงบประมาณได้ต่อไป

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล) ได้กล่าวว่า ตามที่ได้ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้พบเรื่องในลักษณะเดียวกันนี้ คือ ส.ป.ก. ได้ที่ดินปี ๓๐ วัดเข้าจัดตั้งปี ๕๐ ซึ่งเป็นระยะเวลา ๒๐ ปี โดยเรื่องนี้คณะทำงานระดับจังหวัดจะต้องชี้แจงให้ชัดเจนว่าเกิดขึ้นเพราะความต้องการของชุมชน เกิดจากการพัฒนาขยายในเรื่องของพระพุทธศาสนาอย่างไร หรือชี้ให้ชัดว่าวัดเก่าที่มีอยู่มีระยะทางไกล เช่น ประมาณ ๓๐ กิโลเมตร แต่วัดที่จะจัดตั้งในครั้งนี้มีระยะทางเพียง ๑๐ กิโลเมตร เท่านั้น อีกทั้งมีชุมชนอยู่รอบ ๆ จำนวน ๓๐๐-๔๐๐ หลังคาเรือน เป็นต้น ทั้งนี้ ในการพิจารณาหาก ส.ป.ก. ได้รับพื้นที่มาแต่วัดได้ครอบครองที่ดินมาก่อนจะพิจารณาอนุญาตได้ทันที เพราะฉะนั้น ควรจะต้องมีความชัดเจนว่าถ้าวัดเข้าใช้พื้นที่ที่หลังจากที่ ส.ป.ก. รับพื้นที่มาก่อนแล้ว จะต้องให้เหตุผลความจำเป็นประกอบการพิจารณาอย่างชัดเจนต่อไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้ให้ความเห็น ๒ ประเด็นดังนี้

๑. กฎหมายของ ส.ป.ก. และกรมป่าไม้มีความแตกต่างกันบางประการ คือ กฎหมายป่าไม้มีจุดประสงค์เพื่อการอนุรักษ์ ซึ่งจะมีข้อบังคับที่เข้มงวดว่าหากเข้าอยู่ในพื้นที่ที่มีความผิวน้ำที่อาจจะเข้าวันนี้หรือวันต่อ ๆ มาก็ตาม แต่สำหรับกฎหมาย ส.ป.ก. เป็นกฎหมายส่งเสริม ซึ่งหากเข้าอยู่ก็ไม่มีผิวน้ำและไม่สามารถดำเนินการจับได้ทันที หรือแม้กระทั่งได้แจ้งความบุกรุกก็อาจจะปรากฏว่าเขาบุกรุกหรือครอบครองต่อจากรายเดิมได้ และเขายังไม่มีความผิด เพราะกฎหมายอาญาบุกรุก คือ อาญา จะยึดเฉพาะครั้งแรกที่เข้าครอบครอง แต่ถ้ากฎหมายป่าไม้ความผิดจะเป็นทุกวันที่ผิดไม่ใช่ความผิดครั้งแรกที่เข้าไป เพราะกฎหมายอาญาใช้คำว่าบุกรุก แต่กฎหมายป่าไม้ใช้คำว่ายึดถือครอบครอง ดังนั้น จะเห็นได้ว่าถึงแม้กฎหมายป่าไม้จะเข้มงวดค่อนข้างมาก แต่ก็ยังมีประเด็นปัญหาเกิดขึ้นได้ หากเปรียบเทียบกับกฎหมาย ส.ป.ก. อาจจะไม่สามารถดำเนินการหรือจัดการกับปัญหาได้นั่นเอง

๒. เรื่องการอนุญาต การเข้าอยู่ในพื้นที่โดยไม่ขออนุญาตแต่มาขออนุญาตในภายหลังสามารถกระทำได้เนื่องจากไม่มีข้อห้าม เพียงแต่ ส.ป.ก. จะต้องพิจารณาว่ากิจกรรมที่ขอสามารถอนุญาตได้หรือไม่ หรือห้ามกระทำหรือไม่ เช่น การสร้างรีสอร์ท หรือโรงแรม ซึ่งการพิจารณาค่อนข้างชัดเจนว่าไม่สามารถอนุญาตได้ แต่สำหรับวัดที่ไม่ได้มีข้อห้ามกำหนดไว้ก็สามารถอนุญาตได้ และสามารถเข้ามาขออนุญาตในภายหลังที่เข้าอยู่ได้อีกด้วย ฉะนั้นจึงอยากให้พิจารณาเป็นเรื่อง ๆ นอกจากนี้ในการดำเนินการเชิงรุกซึ่งมีข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศที่สามารถพิจารณาได้ว่ากิจกรรมใดที่กระทำผิดและสามารถเข้าดำเนินการได้ เช่น การปลูกยูคาลิปตัสพันธุ์ไหนในพื้นที่ภาคกลางสามารถเข้าดำเนินการได้เลย เนื่องจากภาพถ่ายชัดเจนว่าครอบครองกระทำกิจกรรมนี้เพียงรายเดียว

ซึ่งไม่สามารถดำเนินการในลักษณะการปลูกรายเดียวได้ แต่ในขณะที่เมื่อมีการตรวจสอบพบวัด และไม่ได้ดำเนินการแจ้งให้มาขออนุญาตจะถือว่าเป็นความผิดในการละเว้น ดังนั้น จะต้องเข้าใจกฎหมายดังกล่าวนี้ก่อน และที่สำคัญ ส.ป.ก. ไม่ได้นำพื้นที่ป่าไม้มาอนุรักษ์ แต่นำป่าไม้มาเพื่อพัฒนา

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณวาโส) ได้กล่าวว่า เนื่องจากส่วนใหญ่วัดเป็นป่า และสภาพพื้นที่ที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ยังมีสภาพเป็นป่า ฉะนั้นในการขออนุญาตดังกล่าวนี้ขอให้จังหวัดประสานกรมป่าไม้ เพื่อจัดทำป้ายระบุชนิดพันธุ์ไม้ เนื่องจากในพื้นที่บางจังหวัดมีทั้งไม้พุ่มและสัก ที่จะมีความเสี่ยงค่อนข้างมาก เพราะเป็นไม้มีค่า และในกรณีเรื่องของจังหวัดพะเยานี้มีไม้ประมาณ ๔,๐๐๐ กว่าต้น คำนวณเป็นพื้นที่ได้เป็นสิบไร่ ดังนั้น ถ้าดำเนินการจัดทำเป็นศูนย์ศึกษาเรียนรู้พันธุ์ไม้ภายในวัดก็จะเป็นสิ่งที่ดี จึงขอให้เพิ่มมติการประชุมในเรื่องนี้ว่าให้ ส.ป.ก.จังหวัด ประสานกับกรมป่าไม้ให้ช่วยดำเนินการจัดทำเป็นเรื่องของความรู้ต่อไป

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ในประเด็นดังกล่าวนี้ขอมอบเป็นนโยบายให้ ส.ป.ก. แจ้ง ส.ป.ก.จังหวัด ประสานกับป่าไม้ในแต่ละจังหวัด เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนไม้ชนิดต่าง ๆ ในพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน เช่น วัด โรงเรียน หรือกิจกรรมอื่น ๆ ว่าในพื้นที่มีไม้ประเภทใดบ้าง

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าศิรินคราช ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ ระบาย ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๑/๑๘๒๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๒-๗๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกุดหว้า อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ทั้งนี้ มอบให้ ส.ป.ก.จังหวัด ประสานป่าไม้แต่ละจังหวัด ดำเนินการขึ้นทะเบียนประเภทไม้ต่าง ๆ ในพื้นที่ของ ส.ป.ก. ที่มีการขออนุญาตใช้ที่ดิน เช่น วัด โรงเรียน เป็นต้น

เรื่องที่ ๓.๓.๒ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย เพื่อสร้างวัดป่าโนนสมบูรณ์

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลัมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่าสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย (ส.ป.ก.เลย) ได้มีหนังสือ ที่ ลย ๐๐๑๑/๑๑๗๖ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓ จัดส่งคำขอและเอกสารหลักฐานมายังสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อสร้างวัดป่าโนนสมบูรณ์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๔ ระบาย ส.ป.ก. ที่ ๕๓๔๓๑๐๒๑๒ เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๐-๐๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย (คปจ.เลย) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าดงขำแม่นาง (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลศรีสงคราม ตำบลหนองหญ้าปล้อง และตำบลโคกขมิ้น อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๗

๑.๑ กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๑๐/๙๑๘ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ส่งมอบพื้นที่ ให้ ส.ป.ก.

๑.๒ คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. และ ครม. ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗ อนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๑.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖ มีมติอนุมัติให้นำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๒. ที่ดินแปลงดังกล่าว ส.ป.ก.เลย ยังมิได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใดเข้าทำประโยชน์และที่פקสงฆ์ ปาโนนสมบุรณ์ได้ถือครองมาแต่เดิม โดยเริ่มก่อสร้างที่פקสงฆ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ปัจจุบันได้มีการก่อสร้าง เสนาสนะไปแล้ว เช่น กุฏิ ศาลาการเปรียญ โรงครัว ห้องน้ำ เป็นต้น

๓. มีแผนผังแสดงเขตสังฆาวาสและเขตพุทธาวาส ซึ่งประกอบด้วย กุฏิ ศาลาการเปรียญ ศาลา กลางน้ำ ห้องน้ำ และเมรุ โดยไม่มีส่วนที่เป็นพุทธอุทยานแต่อย่างใด

๔. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้าปล้อง ในการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๓ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ มีมติรับรองว่าการสร้างวัดป่าโนนสมบุรณ์ของสำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนในด้านเสียง อากาศ น้ำ และดิน

๕. ผู้แทนวัดป่าโนนสมบุรณ์ ได้สำรวจพื้นที่แปลงที่ขออนุญาตใช้แล้วปรากฏว่า มีไม้หวงห้าม จำนวน ๒ ชนิด ประกอบด้วย ไม้สัก จำนวน ๑๐๐ ต้น และไม้ยางนา จำนวน ๕ ต้น

๖. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.เลย	๑,๓๒๗,๒๐๙	๖๔,๙๑๒	๘๐๑,๑๐๙	๒๔-๐-๐๗	๐.๐๐๑
อ.วังสะพุง	๒๑๔,๘๑๘	๘,๘๙๕	๑๑๒,๔๒๗	๒๔-๐-๐๗	๐.๐๑๑
ต.หนองหญ้าปล้อง	๓๗,๕๑๔	๑,๘๘๖	๒๕,๖๗๘	๒๔-๐-๐๗	๐.๐๖๔

(ข้อมูล ณ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒๑๔,๘๑๘ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๑๑๒,๔๒๗ ไร่ โดยในเขตอำเภอวังสะพุงมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ ประมาณ ๖๙๓-๒-๘๘ ไร่ ดังนี้

๖.๑ กิจการก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ ประมาณ ๕๔๓-๑-๕๖ ไร่ ได้แก่ กรมชลประทานใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำทบ

๖.๒ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๑๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๕๐-๑-๓๒ ไร่

และในเขตตำบลหนองหญ้าปล้องมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ โดยอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อดำเนินกิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕๗-๓-๓๗ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบ การขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโนนสมบูรณ์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๔ ราว ส.ป.ก. ที่ ๕๓๔๓๑๐๒๑๒ เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๐-๐๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโนนสมบูรณ์ สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ปรากฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาส และสังฆาวาส ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโนนสมบูรณ์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๔ ราว ส.ป.ก. ที่ ๕๓๔๓๑๐๒๑๒ เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๐-๐๗ ไร่

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโนนสมบูรณ์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๔ ราว ส.ป.ก. ที่ ๕๓๔๓๑๐๒๑๒ เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๐-๐๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโนนสมบูรณ์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๔ ราว ส.ป.ก. ที่ ๕๓๔๓๑๐๒๑๒ เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๐-๐๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

เรื่องที่ ๓.๓.๓ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี เพื่อสร้างวัดป่าโป่งหนองหมู

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลีมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (ส.ป.ก.อุดรธานี) มีหนังสือ ที่ อต ๐๐๑๑/๒๕๑ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓

ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติอนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโป่งหนองหมู ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๔๔๔/๒๒๔๘ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๐-๐๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (คปจ.อุดรธานี) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว และ คปจ.อุดรธานี ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ มีมติแก้ไขจำนวนเนื้อที่จาก ๑๕-๐-๐๐ ไร่ เป็นเนื้อที่ ๑๘-๐-๐๙ ไร่

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในการปฏิรูปที่ดินโครงการป่าสงวนฯ ป่าเขื่อนน้ำ (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๑

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปจ.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖ มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี ดำเนินการตรวจสภาพป่า เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๐ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๖ กลุ่มที่ ๑๗๑ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๑-๐๒ ไร่ มีนางมาลัย สุพรมอิน เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนางมาลัย สุพรมอิน สละสิทธิที่ดินเต็มแปลงคืน ส.ป.ก. ต่อมา ส.ป.ก.อุดรธานี ได้สำรวจจริงวัดเป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๔๔๔/๒๒๔๘ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๐-๐๙ ไร่ เนื่องจากการรังวัดเดิมเป็นระบบกลุ่มปัจจุบันได้เปลี่ยนการรังวัดเป็นระบบระวาง (U.T.M.) ซึ่งมีความละเอียดสูงขึ้น มีผลให้จำนวนเนื้อที่คลาดเคลื่อนจากการรังวัดครั้งแรกทำให้จำนวนเนื้อที่มากขึ้นหรือน้อยลงได้ และปัจจุบันนางมาลัย สุพรมอิน ประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่อีกแปลงหนึ่ง

๓. มีการก่อสร้างเป็นสำนักสงฆ์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๖ มีสิ่งปลูกสร้างเสนาสนะ ได้แก่ ศาลาหลวงพ่อบุญโสธร กุฏิ พระพุทธรูป หอฉัน และห้องสุขา

๔. มีแผนผังแสดงเขตพุทธาวาส สังฆาวาส เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ และโครงการขอใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโป่งหนองหมู มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พระภิกษุสามเณรและพุทธศาสนิกชนในหมู่บ้านมีวัดเป็นสถานที่ใช้ประกอบพิธีกรรมอันเป็นศูนย์รวมจิตใจ

๕. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลจำปาโมง (อบต.จำปาโมง) ในสมัยวิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบการสร้างวัดป่าโป่งหนองหมูได้ มีมติรับรองว่าไม่มีผลกระทบต่อ

สิ่งแวดลอม ประกอบกับมีหนังสือ อบต.จำปาโมง ที่ อด ๗๔๑๐๑/๑๔๕ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๒ รับรองผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมทั้ง ๔ ด้าน

๖. นายอำเภอบ้านฝือ และผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดป่าโป่งหนองหมูได้

๗. คณะกรรมการดำเนินการสร้างวัดได้มีการสำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดิน ปรากฏว่า มีต้นไม้หวงห้ามที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติในบริเวณที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน ได้แก่ ตั้ว จำนวน ๑๐๐ ต้น มะค่าแต้ จำนวน ๒๐ ต้น กระบก จำนวน ๑๐ ต้น ไม้ จำนวน ๔๐ ต้น มั่งมี จำนวน ๔๐ ต้น สะเดา จำนวน ๑๐ ต้น เหมือดคน จำนวน ๑๐ ต้น อะราง จำนวน ๕๐ ต้น คายโซ่ จำนวน ๕๐ ต้น ประดู่ จำนวน ๑๐ ต้น ก่อ จำนวน ๕ ต้น และต้นไม้หวงห้ามที่ทางวัดปลูกขึ้นเอง ได้แก่ สัก จำนวน ๓๐ ต้น ยางนา จำนวน ๓๐ ต้น พยุง จำนวน ๑๐๐ ต้น ไม้รวก จำนวน ๔๐ ต้น ประดู่ จำนวน ๓๐ ต้น มะค่าโมง จำนวน ๓๐ ต้น มะขามป้อม จำนวน ๓๐ ต้น

๘. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.อุดรธานี	๒,๕๐๐,๓๘๙	๘๔,๑๑๗	๑,๐๕๐,๙๗๒	๑๘-๐-๐๙	๐.๐๐๐๗
อ.บ้านฝือ	๓๗๓,๒๓๘	๑๒,๘๖๐	๑๘๑,๖๐๓	๑๘-๐-๐๙	๐.๐๐๔๘
ต.จำปาโมง	๑๓,๙๖๙	๔๘๗	๑๖,๘๔๖	๑๘-๐-๐๙	๐.๑๒๙๐

(ข้อมูล ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๗๓,๒๓๘ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๑๘๑,๖๐๓ ไร่ โดยในเขตอำเภอนองใหญ่มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๑,๒๓๗-๐-๓๐ ไร่ ดังนี้

๘.๑ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๙ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๓๑-๐-๖๘ ไร่

๘.๒ กิจการเพื่อการก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อประกอบเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๘๑๖-๑-๘๒ ไร่

๘.๓ กิจการเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๘๙-๑-๘๐ ไร่ และในเขตตำบลจำปาโมงมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๗-๐-๖๑ ไร่ ได้แก่ วัดถ้ำผาน้ำจัน และวัดบ้านนาเจริญ

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโป่งหนองหมู ที่ดินแปลงเลขที่ ๑

ระหว่าง ส.ป.ก. ที่ ๕๔๔๔/๒๒๔๘ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๐-๐๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานรัฐขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโป่งหนองหมู สำหรับเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโป่งหนองหมู ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระหว่าง ส.ป.ก. ที่ ๕๔๔๔/๒๒๔๘ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๐-๐๙ ไร่

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโป่งหนองหมู ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระหว่าง ส.ป.ก. ที่ ๕๔๔๔/๒๒๔๘ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๐-๐๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโป่งหนองหมู ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระหว่าง ส.ป.ก. ที่ ๕๔๔๔/๒๒๔๘ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๐-๐๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี

เรื่องที่ ๓.๓.๔ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี เพื่อสร้างวัดมัคคพัฒนาราม

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลีมถวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (ส.ป.ก.อุดรธานี) มีหนังสือ ที่ อด ๐๐๑๑/๒๔๐ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ มาถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อสร้างวัดมัคคพัฒนาราม ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๒ ระหว่าง ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๓/๓๐๘๘-๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๑-๐-๑๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลบะยาว อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดอุดรธานี ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (คปจ.อุดรธานี) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าเบญยาว ป่าห้วยน้ำคำ ป่านาเยื้อง ป่าหนองกุงทับม้า และป่าหนองหญ้าไซ (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตในท้องที่ตำบลเบญยาว อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๑

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖ มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๐ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงดังกล่าวยังไม่ได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใด ที่พักสงฆ์มีคคพัฒนารามครอบครองมาแต่เดิม มีการก่อสร้างเป็นที่พักสงฆ์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๘ ปัจจุบันมีการก่อสร้างอาคารเสนาสนะแล้ว ได้แก่ ศาลาการเปรียญ อุโบสถ หอพระ กุฏิ จำนวน ๖ หลัง โรงครัว และห้องน้ำ จำนวน ๒๒ ห้อง

๓. มีแผนผังแสดงเขตพุทธาวาสสังฆาวาส และพุทธอุทยานเป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ มีโครงการวันต้นไม้ประจำปีของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓

๓.๑ แผนผังพุทธาวาส เนื้อที่ประมาณ ๗-๒-๑๓ ไร่ และสังฆาวาส เนื้อที่ประมาณ ๕-๓-๗๒ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๑๓-๑-๘๕ ไร่ มีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ โบสถ์ วิหาร ศาลา วัด โรงครัว ห้องน้ำ ลานปฏิบัติธรรม กุฏิพระ คลังเก็บของ หอฉันท์ หอระฆัง ศาลา หอดังสูง หอกลอง ฐานพระพุทธรูป หอสวดมนต์ ศาลาสวดศพ และเมรุ

๓.๒ แผนผังพุทธอุทยาน เนื้อที่ประมาณ ๗-๒-๓๑ ไร่ มีไม้ประเภทหวงห้ามที่ปลูกตามโครงการปลูกป่า รวม ๑๒ ชนิด จำนวน ๒๔๐ ต้น และบ่อน้ำ

๔. การประชุมประชาคมหมู่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลเบญยาว อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๓ มีมติรับรองว่าการสร้างวัดมีคคพัฒนารามไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ผลกระทบทางเสียง น้ำ ดิน และอากาศ

๕. นายอำเภอวังสามหมอ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดอุดรธานี และผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดมีคคพัฒนารามได้

๖. วัดมีคคพัฒนาราม ได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้แล้วปรากฏว่า มีไม้ประเภทหวงห้ามที่ปลูกตามโครงการปลูกป่า รวม ๑๒ ชนิด จำนวน ๒๔๐ ต้น

๗. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.อุดรธานี	๒,๕๐๐,๓๘๙	๘๔,๑๑๗	๑,๐๕๐,๗๙๒	๒๑-๐-๑๖	๐.๐๐๐๘
อ.วังสามหมอ	๒๒๒,๒๒๗	๑๑,๗๓๐	๑๖๘,๒๘๓	๒๑-๐-๑๖	๐.๐๐๙๕
ต.บะยาว	๙๐,๗๒๖	๓,๙๐๘	๖๕,๐๑๕	๒๑-๐-๑๖	๐.๐๒๓๒

(ข้อมูล ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอสองหมอน จังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒๒๒,๒๒๗ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๑๖๘,๒๘๓ ไร่ โดยในเขตอำเภอสองหมอนมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๘๖-๐-๕๒ ไร่ ดังนี้

๗.๑ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๖ ราย เนื้อที่ประมาณ ๗๘-๐-๑๑

๗.๒ กิจการเพื่อการศึกษ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒-๐-๑๙ ไร่

๗.๓ กิจการส่งเสริมเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๖-๐-๒๒ ไร่

และในเขตตำบลบะยาวมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๙-๒-๒๕ ไร่ ได้แก่ สถานที่ตั้งโครงการส่งเสริมศิลปาชีพบ้านนาตาต-นาโปร้ง และวัดมัลลานิคมิต

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดมคคพัฒนาราม ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๓๓๐๘๘-๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๑-๐-๑๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลบะยาว อำเภอสองหมอน จังหวัดอุดรธานี และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นส่วนราชการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้าง วัดมคคพัฒนาราม สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดมคคพัฒนาราม ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๓๓๐๘๘-๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๑-๐-๑๖ ไร่

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดมคคพัฒนาราม ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๓๑๓๐๘๘-๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๑-๐-๑๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลบะยาว อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดมคคพัฒนาราม ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๓๑๓๐๘๘-๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๑-๐-๑๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลบะยาว อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

เรื่องที่ ๓.๓.๕ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี เพื่อสร้างวัดป่าพิศาลสุทธาวาส และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลัมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (ส.ป.ก.อุดรธานี) มีหนังสือ ที่ อต ๐๐๑๑/๑๖๑ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าพิศาลสุทธาวาส และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๓๑๑๐๓๖ เนื้อที่ประมาณ ๑๕๒-๑-๓๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ ตำบลดอนกลอย อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (คปจ.อุดรธานี) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าสงวนฯ ป่าผไท และป่าโคกไม้้งาม (A) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลนาทราย ตำบลบ้านแดง ตำบลดอนกลอย กิ่งอำเภอบิบาลย์รักษ์ อำเภอนองหาน และตำบลสะแบง อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕

๑.๒ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

๑.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๕ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงดังกล่าวได้จัดให้แก่เกษตรกรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน ๑๓ ราย ๑๕ แปลง เกษตรกรทั้ง ๑๓ ราย ได้สละสิทธิในที่ดินคืนให้แก่ ส.ป.ก. ดังนี้

๒.๑ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕ กลุ่มที่ ๓๑๔๙ เนื้อที่ประมาณ ๕-๑-๔๗ ไร่ และที่ดินแปลงเลขที่ ๕ กลุ่มที่ ๓๑๕๐ เนื้อที่ประมาณ ๕-๐-๗๕ ไร่ นางบัวผัน บัวสิงห์ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนางบัวผัน บัวสิงห์ สละสิทธิที่ดินเดิมแปลงทั้งสองแปลงคืน ส.ป.ก. ปัจจุบันประกอบอาชีพ เกษตรกรรมอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินอีกแปลงหนึ่ง

๒.๒ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ กลุ่มที่ ๓๑๕๐ เนื้อที่ประมาณ ๕-๑-๔๑ ไร่ นางเพ็ญศรี สุริยะ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนางเพ็ญศรี สุริยะ สละสิทธิที่ดินเดิมแปลง คืน ส.ป.ก. ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินอีกแปลงหนึ่ง

๒.๓ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ กลุ่มที่ ๓๑๕๐ เนื้อที่ประมาณ ๕-๐-๖๕ ไร่ นางแสงจันทร์ บางสำรวจ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนางแสงจันทร์ บางสำรวจ สละสิทธิที่ดินเดิมแปลง คืน ส.ป.ก. ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินอีกแปลงหนึ่ง

๒.๔ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ กลุ่มที่ ๓๑๕๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๐-๗๑ ไร่ นางหนูจิ้น พุ่มบุญ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนางหนูจิ้น พุ่มบุญ สละสิทธิที่ดินเดิมแปลงคืน ส.ป.ก. ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำนาและรับจ้าง ในส่วนที่เหลือเนื้อที่ประมาณ ๒๖-๑-๔๐ ไร่ ตำบลทุ่งมหาเจริญ อำเภอน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

๒.๕ ที่ดินแปลงเลขที่ ๔ กลุ่มที่ ๓๑๕๐ เนื้อที่ประมาณ ๔-๓-๗๙ ไร่ นางกองมี บุญธาตุ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนางกองมี บุญธาตุ สละสิทธิที่ดินเดิมแปลง คืน ส.ป.ก. ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินอีกแปลงหนึ่ง

๒.๖ ที่ดินแปลงเลขที่ ๖ กลุ่มที่ ๓๑๕๐ เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๕๘ ไร่ และที่ดินแปลงเลขที่ ๑๐ กลุ่ม ๓๑๕๐ เนื้อที่ประมาณ ๕๕-๐-๔๖ ไร่ นางจำปา หมีแห่มว เป็นผู้ครอบครองที่ดินทั้งสองแปลง นางจำปา หมีแห่มว มีหนังสือยินยอม แปลงเลขที่ ๖ กลุ่มที่ ๓๑๕๐ เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๕๘ ไร่ (เดิมแปลง) และแปลง เลขที่ ๑๐ กลุ่มที่ ๓๑๕๐ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๒-๘๒ ไร่ (ยินยอมบางส่วน) ปัจจุบันนางจำปา หมีแห่มว ไม่ได้ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเนื่องจากชราภาพ

๒.๗ ที่ดินแปลงเลขที่ ๗ กลุ่มที่ ๓๑๕๐ เนื้อที่ประมาณ ๖-๓-๖๙ ไร่ นางลา เขือกเย็น เป็นผู้ครอบครองที่ดิน นางลา เขือกเย็น มีหนังสือยินยอมเดิมแปลง ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากชราภาพ

๒.๘ ที่ดินแปลงเลขที่ ๘ กลุ่มที่ ๓๑๕๐ เนื้อที่ประมาณ ๑-๒-๕๕ ไร่ นางหนูค้าย ไชยนาค เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน นางหนูค้าย ไชยนาค สละสิทธิที่ดินเดิมแปลง ปัจจุบัน ประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในที่ดินแปลงหนึ่ง

๒.๙ ที่ดินแปลงเลขที่ ๙ กลุ่มที่ ๓๑๕๐ เนื้อที่ประมาณ ๓๔-๐-๖๗ ไร่ นางสมใจ แสนหล้า เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน นางสมใจ แสนหล้า สละสิทธิที่ดินเต็มแปลง ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในที่ดินแปลงหนึ่ง

๒.๑๐ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑ กลุ่มที่ ๓๑๕๐ เนื้อที่ประมาณ ๓๕-๐-๑๕ ไร่ นางคำมูล สิมพลา เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน นางคำมูล สิมพลา สละสิทธิที่ดินบางส่วน เป็นเนื้อที่ประมาณ ๔-๑-๑๘ ไร่ ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมในที่ดินส่วนที่ยังมิได้สละสิทธิ

๒.๑๑ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๓ กลุ่มที่ ๓๑๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๙-๓-๔๖ ไร่ นายเคี่ยม คำภูมิ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน นายเคี่ยม คำภูมิ สละสิทธิที่ดินเต็มแปลง ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในที่ดินแปลงหนึ่ง

๒.๑๒ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔ กลุ่มที่ ๓๑๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๔-๑-๐๔ ไร่ นางวิไล พรหมจันทร์ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน นางวิไล พรหมจันทร์ สละสิทธิที่ดินเต็มแปลง ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในที่ดินแปลงหนึ่ง

๒.๑๓ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๕ กลุ่มที่ ๓๑๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๓-๖๒ ไร่ นางสาว ราชละคร เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน นางสาว ราชละคร สละสิทธิที่ดินเต็มแปลง ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในที่ดินแปลงหนึ่ง

ส.ป.ก.อุดรธานี ได้สำรวจรังวัดรวมที่ดินสละสิทธิคืน ส.ป.ก. เป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔/๙๐๓๖ เนื้อที่ประมาณ ๑๕๒-๑-๓๙ ไร่

๓. ที่ดินแปลงดังกล่าวมีการก่อสร้างเป็นที่พักสงฆ์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๒ ปัจจุบันมีการสร้างอาคารเสนาสนะแล้ว ได้แก่ วิหาร ศาลาการเปรียญ กุฏิ หอฉัน หอระฆัง โรงอบสมุนไพรแผนโบราณ ศาลาเฝ้าศพ เมรุเผาศพ ชุมประตู่โขงไม้ ชุมประตูปูน หอถังสูงและระบบประปา และห้องน้ำ

๔. มีการจัดทำแผนผังแสดงเขตพุทธาวาสสังฆาวาส เนื้อที่ประมาณ ๖๖-๒-๖๓ ไร่ และเขตพุทธอุทยาน เนื้อที่ประมาณ ๘๕-๒-๗๖ ไร่ และแผนงานโครงการซึ่งลงลายมือชื่อผู้เสนอโครงการ ผู้เห็นชอบโครงการ และผู้อนุมัติโครงการ

๕. เจ้าคณะอำเภอพิบูลย์รักษ์ เจ้าคณะจังหวัดอุดรธานี นายอำเภอพิบูลย์รักษ์ และผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดป่าพิศาลสุทธาวาส และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ

๖. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลดอนกลอย ในการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบให้สร้างวัดป่าพิศาลสุทธาวาส และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ โดยรับรองว่าการสร้างวัดป่าพิศาลสุทธาวาส และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ทั้ง ๔ ด้าน เช่น ไม่ทำให้ดินพังทลายหรือดินสไลด์ ไม่ทำให้เกิดเสียงดังรบกวน ไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย และไม่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ เป็นต้น

๗. หน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้บ้านดุง ได้มีหนังสือที่ ทส ๑๖๑๙.๑๒.๖/๒๙ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ แจ้งว่าได้ดำเนินการตรวจสอบไม้หวงห้ามที่อยู่ในที่พักสงฆ์พิศาลสุทธาวาสแล้วปรากฏว่า มีไม้ประเภท หวงห้ามรวม ๕๕ ชนิด รวมจำนวน ๘,๖๕๔ ต้น

๘. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.อุดรธานี	๒,๕๐๐,๓๘๙	๘๔,๑๑๗	๑,๐๕๐,๙๗๒	๑๕๒-๑-๓๙	๐.๐๐๖๑
อ.พิบูลย์รักษ์	๖๗,๓๖๘	๑,๓๕๐	๑๖,๒๖๗	๑๕๒-๑-๓๙	๐.๒๒๖๑
ต.ดอนกลอย	๒๒,๒๗๕	๔๓๙	๕,๖๓๒	๑๕๒-๑-๓๙	๐.๖๘๓๙

(ข้อมูล ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๖๗,๓๖๘ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๑๖,๒๖๗ ไร่ โดยในเขตอำเภอพิบูลย์รักษ์มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๐-๐-๓๘ ไร่ ได้แก่ กิจการเพื่อการไฟฟ้า ประปา และในเขตตำบลดอนกลอย มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๐-๐-๓๘ ไร่ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนกลอย ขอใช้ที่ดินสร้างประปาหมู่บ้านหนองสูง

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบ การขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าพิศาลสุทธาวาส และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔/๑๙๐๓๖ เนื้อที่ประมาณ ๑๕๒-๑-๓๙ ไร่ ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๘ ตำบลดอนกลอย อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าพิศาลสุทธาวาส และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และกิจกรรมของทางวัด ปรากฏตามแผนผังเขตพุทธาวาส สังฆาวาส เขตแผนงานโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ เป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าพิศาลสุทธาวาส และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔๓๓๐๓๖ เนื้อที่ประมาณ ๑๕๒-๑-๓๙ ไร่ เนื้อที่ประมาณ ๑๕๒-๑-๓๙ ไร่

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าพิศาลสุทธาวาส และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔๓๓๐๓๖ เนื้อที่ประมาณ ๑๕๒-๑-๓๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ ตำบลดอนกลอย อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าพิศาลสุทธาวาส และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔๓๓๐๓๖ เนื้อที่ประมาณ ๑๕๒-๑-๓๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ ตำบลดอนกลอย อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

เรื่องที่ ๓.๓.๖ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา เพื่อสร้างวัดเอกศิริมณียธรรม

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลัมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา (ส.ป.ก.พะเยา) มีหนังสือ ที่ พย ๐๐๑๑.๔/๑๒๒๐ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อสร้างวัดเอกศิริมณียธรรม ที่ดินแปลงเลขที่ ๗๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗ ๐๒๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๐-๓-๘๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยแก้ว อำเภอภูกามยาว จังหวัดพะเยา ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าแม่ฮ้องป้อ ป่าห้วยแก้ว และป่าแม่อิงฝิ่งซ้าย (E)

๑.๑ มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๑ และปรับปรุงเขตพื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลห้วยแก้ว ตำบลดงเจน อำเภอภูกามยาว และตำบลแม่ปืม ตำบลบ้านใหม่ ตำบลบ้านต้า ตำบลท่าจำปี ตำบลบ้านต๋อม ตำบลท่าวังทอง ตำบลสันป่าม่วง ตำบลบ้านสาข ตำบลบ้านตุน ตำบลแม่ณาเรือ ตำบลแม่ใส ตำบลจำปาหวาย ตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑

๑.๒ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖ มีมติอนุมัติให้นำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๑.๔ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๕ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘ มีการตรวจสอบสภาพป่าและกันคืนตามบันทึกข้อตกลงฯ

๒. ที่ดินแปลงที่ดังกล่าว ประกอบด้วยที่ดินแปลงที่ยังไม่ได้จัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ จำนวน ๑ แปลง และที่ดินที่ได้จัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์แล้ว จำนวน ๙ ราย ๙ แปลง

๒.๑ แปลงที่ยังไม่ได้จัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๒๖-๒-๗๘ ไร่

๒.๒ นายอินทร์ มายอด ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๓ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๐๒๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๒-๒-๘๕ ไร่ มีนายอินทร์ มายอด เป็นผู้ได้รับการจัดที่ดิน และได้ทำหนังสือสละสิทธิที่ดินคืน ส.ป.ก. เต็มแปลง ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๒.๓ นางมั่งจอน บุญเกียวงค์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๔ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๐๒๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๒-๐-๓๗ ไร่ มีนางมั่งจอน บุญเกียวงค์ เป็นผู้ได้รับการจัดที่ดิน และได้ทำหนังสือสละสิทธิที่ดินคืน ส.ป.ก. เต็มแปลง ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๒.๔ นางพยอม ยอดจันทร์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๕ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๐๒๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๐-๓-๘๕ ไร่ มีนางพยอม ยอดจันทร์ เป็นผู้ได้รับการจัดที่ดิน และได้ทำหนังสือสละสิทธิที่ดินคืน ส.ป.ก. เต็มแปลง ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๒.๕ นายนิกร หน่อแก้ว ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๐๒๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๐-๓-๘๒ ไร่ มีนายนิกร หน่อแก้ว เป็นผู้ได้รับการจัดที่ดิน และได้ทำหนังสือสละสิทธิที่ดินคืน ส.ป.ก. เต็มแปลง ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๒.๖ นายไธ หน่อแก้ว ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๗ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๐๒๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๐-๓-๖๕ ไร่ มีนายไธ หน่อแก้ว เป็นผู้ได้รับการจัดที่ดิน ซึ่งนายไธ หน่อแก้ว ได้เสียชีวิตแล้ว ทายาทได้ทำหนังสือสละสิทธิที่ดินคืน ส.ป.ก. เต็มแปลง

๒.๗ นายวาทัญญู หน่อแก้ว ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๐๒๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๐-๓-๒๐ ไร่ มีนายวาทัญญู หน่อแก้ว เป็นผู้ได้รับการจัดที่ดิน และได้ทำหนังสือสละสิทธิที่ดินคืน ส.ป.ก. เต็มแปลง ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๒.๘ นายจันทร์ ทาเขียว ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๐๒๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๘๙ ไร่ มีนายจันทร์ ทาเขียว เป็นผู้ได้รับการจัดที่ดิน และได้ทำหนังสือสละสิทธิที่ดินคืน ส.ป.ก. เต็มแปลง ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๒.๙ นายสุทัศน์ ดุเหว่า ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๐๒๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๒-๑-๕๔ ไร่ มีนายสุทัศน์ ดุเหว่า เป็นผู้ได้รับการจัดที่ดิน และได้ทำหนังสือสละสิทธิที่ดินคืน ส.ป.ก. เต็มแปลง ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๒.๑๐ นายสุรศักดิ์ สุธะเอ้ย ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ กลุ่มที่ ๑๐๗๘ เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๓-๐๑ ไร่ มีนายสุรศักดิ์ สุธะเอ้ย เป็นผู้ได้รับการจัดที่ดิน และได้ทำหนังสือสละสิทธิที่ดินคืน ส.ป.ก. บางส่วน เนื้อที่ประมาณ ๒-๓-๘๕ ไร่ ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๓. เริ่มการก่อสร้างเป็นสำนักสงฆ์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๖ มีสิ่งปลูกสร้างเสนาสนะ ได้แก่ ศาลาหลวง พ่อโสธรฤๅญ พระพุทธรูป ห้องน้ำและห้องสุขา

๔. มีแผนผังแสดงเขตพุทธาวาส และสังฆาวาส เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๓-๘๐ ไร่ มีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ ศาลาหลวงพ่อโสธรฤๅญ พระพุทธรูป ห้องน้ำและห้องสุขา และสิ่งปลูกสร้างที่ยังไม่ได้ดำเนินการ ได้แก่ อาคารธรรมสภาพระพุทธรูปเมตตา อุโบสถ พระธาตุมหาเจดีย์รัตนเดชะวิไลศรี ลานประทักษิณและศาลาบาตร ศาลาอาคันตุกะ องค์สถิตนาคราชพญามุจลินท์ ภายในมีห้องพักสำหรับผู้มาปฏิบัติธรรม จำนวน ๑๔๐ ห้อง เขตพุทธาวาสอุทยาน เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๐-๐๐ ไร่ มีโครงการปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ ๒๕๖๔ ซึ่งลงนามโดยผู้รับผิดชอบโครงการ การสร้างวัดเอกคีรีธรรมนิยธรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อให้พุทธศาสนิกชนในหมู่บ้านรวมทั้งพุทธศาสนิกชนทั่วไปมีวัดเป็นสถานที่ที่เป็นศูนย์รวมจิตใจ

๕. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการสร้างวัดเอกคีรีธรรมนิยธรรม และรับรองว่าไม่มีผลกระทบต่องสิ่งแวดล้อมทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ดิน น้ำ อากาศ และเสียง

๖. เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะจังหวัด นายอำเภออุกามยาว และผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดเอกคีรีธรรมนิยธรรมได้

๗. วัดเอกคีรีธรรมนิยธรรม ได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้ที่ดินแล้วปรากฏว่ามีไม้หวงห้ามอายุเกินกว่า ๕ ปี เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ เต็งรัง จำนวน ๒,๒๔๖ ต้น เต็ง จำนวน ๔๐๕ ต้น ชิงชัน จำนวน ๔๕ ต้น ช้างนำว จำนวน ๕ ต้น ตะเคียน จำนวน ๑๖ ต้น ยอป่า จำนวน ๔๗ ต้น กุ๊ก จำนวน ๕๔ ต้น กระท่อมหมู จำนวน ๕๒ ต้น กางขี้มอด จำนวน ๑๖ ต้น รัก จำนวน ๓๐๔ ต้น ไม้มะกอกเกลื้อน จำนวน ๑๖๕ ต้น ยมหิน จำนวน ๓ ต้น กาสามปึก จำนวน ๑๕ ต้น เหมียดโลด จำนวน ๕ ต้น ประดู่ จำนวน ๒๑ ต้น ตะเคียน จำนวน ๒ ต้น กระพี้ จำนวน ๘ ต้น ก่อ จำนวน ๒ ต้น รวมทั้งสิ้น ๓,๔๑๑ ต้น

๘. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขออนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.พะเยา	๓๐๘,๐๙๒	๓๙,๐๗๓	๕๕,๓๓๑	๔๐-๓-๘๐	๐.๐๑๓๓
อ.อุกามยาว	๑๙,๙๔๔	๓,๙๘๑	๕,๗๒๒	๔๐-๓-๘๐	๐.๒๐๕๓
ต.ห้วยแก้ว	๑๕,๑๕๕	๒,๕๑๓	๓,๕๙๐	๔๐-๓-๘๐	๐.๒๗๐๒

(ข้อมูล ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภออุกามยาว จังหวัดพะเยา มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๙,๙๔๔ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน

๕,๗๒๒ ไร่ โดยในเขตอำเภอกุญชรามียาวมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๔๑-๓-๓๓ ไร่ ดังนี้

๗.๑ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๖-๓-๓๓ ไร่

๗.๒ กิจการเพื่อสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจไม่เกิน ๕ ไร่ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕-๐-๐๐ ไร่ และในเขตตำบลห้วยแก้วมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๖-๓-๓๓ ไร่ ได้แก่ วัดสันป่าแดงธรรมาราม วัดป่าดอกกุน และวัดม่อนพระนอนจักรสีห์

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดเอกคีรีธรรมนิยธรรม ที่ดินแปลงเลขที่ ๗๙ ระวัง ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗๑๐๒๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๐-๓-๘๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยแก้ว อำเภอกุญชรามียาว จังหวัดพะเยา และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานรัฐขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดเอกคีรีธรรมนิยธรรม สำหรับเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดเอกคีรีธรรมนิยธรรม ที่ดินแปลงเลขที่ ๗๙ ระวัง ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗๑๐๒๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๐-๓-๘๐ ไร่

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดเอกคีรีธรรมนิยธรรม ที่ดินแปลงเลขที่ ๗๙ ระวัง ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗๑๐๒๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๐-๓-๘๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยแก้ว อำเภอกุญชรามียาว จังหวัดพะเยา

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดเอกคีรีธรรมนิยธรรม ที่ดินแปลงเลขที่ ๗๙ ระวัง ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗๑๐๒๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๐-๓-๘๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยแก้ว อำเภอกุญชรามียาว จังหวัดพะเยา

เรื่องที่ ๓.๓.๗ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อสร้างวัดป่ามงคลญาณ แม่वंก (ธ)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลีมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์ (ส.ป.ก.นครสวรรค์) ได้มีหนังสือ ด่วน ที่ นว ๐๐๑๑.๔/๓๑๐๒ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ และหนังสือ ด่วน ที่ นว ๐๐๑๑.๔/๑๐๕ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔ จัดส่งคำขอและเอกสารหลักฐานมายังสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อสร้างวัดป่ามงคลญาณ แม่वंก (ธ) ที่ดินแปลงเลขที่ ๕ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๐๑๕๒๕๘ เนื้อที่ประมาณ ๔๗-๐-๙๑ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์ (คปจ.นครสวรรค์) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าแม่वंก - แม่เป็น (A) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลแม่แล้ง ตำบลเขาชนกัน ตำบลวังชัน ตำบลแม่वंก ตำบลห้วยน้ำหอม ตำบลแม่เป็น ตำบลปางสวรรค์ กิ่งอำเภอแม่वंก อำเภอลาดยาว และตำบลศาลเจ้าไก่ต่อ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๗

๑.๑ กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๕.๒/๑๖๕๕ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๕ ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก.

๑.๒ คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕ ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. และ ครม. ได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๖ อนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๑.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ มีมติอนุมัติให้นำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้เป็นที่ดินที่เดิม ส.ป.ก.นครสวรรค์ ได้ทำการรังวัดและจัดที่ดินให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์แล้ว จำนวน ๒ แปลง ประกอบด้วย ๑) ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๕ กลุ่มที่ ๕๘ เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๐-๐๐ ไร่ โดยนางสาวธนพร พันธุ์พัก เกษตรกรผู้ได้รับตกทอดทางมรดกสิทธิในที่ดินได้สละสิทธิในที่ดินคืน ส.ป.ก. ได้มีมติเปลี่ยนแปลงเนื่องจากไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมประกอบกับมีที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และ ๒) ที่ดินแปลงเลขที่ ๕ กลุ่มที่ ๓๘ เนื้อที่ประมาณ ๒๓-๒-๕๘ ไร่ โดยนางสาวเยาวลักษณ์ พันธุ์พัก เกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้สละสิทธิในที่ดินคืน ส.ป.ก. ได้มีมติเปลี่ยนแปลงเนื่องจากไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมประกอบกับมีที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ส.ป.ก.นครสวรรค์ ได้ทำการสำรวจรังวัดที่ดิน จำนวน ๒ แปลงดังกล่าวใหม่เป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๕ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๐๑๕๒๕๘ เนื้อที่ประมาณ ๔๗-๐-๙๑ ไร่

๓. ที่พักสงฆ์มณฑลญาณ แม่वंก ได้เริ่มก่อสร้างที่พักสงฆ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ปัจจุบันได้มีการก่อสร้างเสนาสนะไปแล้ว เช่น กุฏิ ศาลาอเนกประสงค์ โรงครัว ห้องน้ำ ถึงเก็บน้ำ เป็นต้น

๔. มีแผนผังแสดงเขตสังฆาวาสและเขตพุทธาวาส รวมเนื้อที่ประมาณ ๒๔-๐-๐๐ ไร่ ประกอบด้วย พระอุโบสถ พระเจดีย์ กุฏิ ศาลาอเนกประสงค์ โรงครัว ห้องน้ำ และแทงค์น้ำ และส่วนที่เป็นพุทธอุทยาน เนื้อที่ประมาณ ๒๓-๐-๙๑ ไร่ โดยจะดำเนินการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติจำนวนประมาณ ๑,๖๐๐ ต้น เช่น ไม้สัก พะยูง ชิงชัน มะขาม มะค่า ประดู่ นนทรี ขนุน ราชพฤกษ์ เป็นต้น ซึ่งสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์ ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดิน ผู้ใหญ่บ้านในฐานะผู้แทนชุมชน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชนกัน ในฐานะผู้แทนภาครัฐ และปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครสวรรค์ จะบริหารจัดการการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณพุทธอุทยานดังกล่าวร่วมกัน

๕. สภากองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชนกัน ในการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ มีมติรับรองว่าการสร้างวัดป่ามณฑลญาณ แม่वंก (ธ) ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ไม่เป็นบริเวณทิวทัศน์สวยงามอันควรรักษา ไม่มีปัญหากระทบที่สำคัญต่อความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ และบริเวณใกล้เคียง และไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในด้านเสียง ดิน น้ำ และอากาศ

๖. ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ ตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ ในฐานะผู้แทนชุมชน ได้รับรองว่าที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ไม่มีไม้หวงห้ามใด ๆ ปลูกอยู่ในเขตพื้นที่ดังกล่าว

๗. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.นครสวรรค์	๑,๑๒๙,๑๖๗	๔๙,๔๓๒	๘๕๒,๗๘๓	๔๗-๐-๙๑	๐.๐๐๔
อ.แม่वंก	๒๘๗,๐๓๐	๑๕,๕๗๖	๒๗๐,๙๑๘	๔๗-๐-๙๑	๐.๐๑๖
ต.เขาชนกัน	๗๕,๙๑๔	๔,๘๑๕	๖๖,๒๕๓	๔๗-๐-๙๑	๐.๐๖๒

(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒๘๗,๐๓๐ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๒๗๐,๙๑๘ ไร่ โดยในเขตอำเภอแม่वंกมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๘๖๕-๒-๘๔ ไร่ ดังนี้

๗.๑ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๕๐-๒-๐ ไร่

๗.๒ กิจการเพื่อสร้างที่ทำการสหกรณ์หรือสิ่งก่อสร้างอื่นเพื่อประโยชน์ของสหกรณ์ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๐-๓-๘๙ ไร่

๗.๓ กิจการเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓-๐-๐๐ ไร่

๗.๔ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๕๗ ราย เนื้อที่ประมาณ ๖๙๘-๓-๘๑ ไร่

๗.๕ กิจการเพื่อกิจการอื่น จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๒-๑-๑๔ ไร่

และในเขตตำบลเขาชนกันมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๑๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๓๑-๓-๓๘ ไร่ โดยเป็นการอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการศาสนาทั้งหมด

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่ามงคลญาณ แม่वंก (ธ) ที่ดินแปลงเลขที่ ๕ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๐๑๕๒๕๕ เนื้อที่ประมาณ ๔๗-๐-๙๑ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่ามงคลญาณ แม่वंก (ธ) สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ปรากฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาส สังฆาวาส และพุทธอุทยาน ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่ามงคลญาณ แม่वंก (ธ) ที่ดินแปลงเลขที่ ๕ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๐๑๕๒๕๕ เนื้อที่ประมาณ ๔๗-๐-๙๑ ไร่

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่ามงคลญาณ แม่वंก (ธ) ที่ดินแปลงเลขที่ ๕ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๐๑๕๒๕๕ เนื้อที่ประมาณ ๔๗-๐-๙๑ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่ามงคลญาณ แม่वंก (ธ) ที่ดินแปลงเลขที่ ๕ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๐๑๕๒๕๕ เนื้อที่ประมาณ ๔๗-๐-๙๑ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์

เรื่องที่ ๓.๓.๘ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี เพื่อสร้างวัดโคตรศิริอรัญญา

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลัมถวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (ส.ป.ก.อุดรธานี) มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อต ๐๐๑๑/๒๖๙ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน

๒๕๖๓ จัดส่งคำขอและเอกสารหลักฐานมายังสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีพระพุทธรักษาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อสร้างวัดโคตรศิริอรัญญา ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔๑๖๗๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๒-๙๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านจันทน์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (คปจ.อุดรธานี) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าสงวนฯ ป่าน้ำจันทน์ แปลงที่สอง (A)
 - ๑.๑ มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๔ ปรับปรุงเขตพื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลถ่อนนาแล้ง ตำบลบ้านจันทน์ ตำบลนาไหม ตำบลบ้านดุง ตำบลวังทอง ตำบลบ้านม่วง ตำบลโพนสูง ตำบลศรีสุทโธ ตำบลนาคำ ตำบลดงเย็น ตำบลบ้านชัย ตำบลอ้อมกอ และตำบลบ้านตาด อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๒
 - ๑.๒ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕
 - ๑.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๖/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ มีมติอนุมัติให้นำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน
 - ๑.๔ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๖
 - ๑.๕ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ มีการตรวจสอบสภาพป่าและกันคืนตามบันทึกข้อตกลงฯ
๒. ที่ดินแปลงดังกล่าวยังไม่ได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใด ที่พักสงฆ์โคตรศิริอรัญญาได้ดำเนินการก่อตั้งเป็นที่พักสงฆ์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ปัจจุบันมีการสร้างอาคารเสนาสนะแล้ว ได้แก่ ศาลาการเปรียญ กุฏิ เมารุ หอระฆัง ศาลาพักญาติ ห้องน้ำและห้องสุขา
๓. มีการจัดทำแผนผังแสดงเขตพุทธาวาสสังฆาวาส เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๑-๙๒ ไร่ และเขตพุทธอุทยาน เนื้อที่ประมาณ ๔-๑-๐๔ ไร่ และแผนงานโครงการซึ่งลงลายมือชื่อผู้เสนอโครงการ ผู้เห็นชอบโครงการ และผู้อนุมัติโครงการ
๔. นายอำเภอบ้านดุง และผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดโคตรศิริอรัญญาได้
๕. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านจันทน์ ในการประชุมสมัยวิสามัญ สมัยที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบให้สร้างวัดโคตรศิริอรัญญา โดยรับรองว่าการสร้างวัดโคตรศิริอรัญญา ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนทั้ง ๔ ด้าน เช่น ไม่ทำให้ดินพังทลายหรือดินสไลด์ ไม่ทำให้เกิดเสียงดังรบกวน ไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย และไม่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ เป็นต้น
๖. สำนักสงฆ์โคตรศิริอรัญญา แจ้งว่าได้ดำเนินการตรวจสอบไม้หวงห้ามที่อยู่ในที่พักสงฆ์โคตรศิริอรัญญาแล้ว ปรากฏว่ามีไม้ประเภทหวงห้ามที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ พยุง จำนวน ๑๗ ต้น ประดู่ จำนวน ๒๐ ต้น และยางนา จำนวน ๔๕ ต้น รวมจำนวน ๘๒ ต้น

๗. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.อุดรธานี	๒,๕๐๐,๓๘๙	๘๔,๑๑๗	๑,๐๕๐,๙๗๒	๒๔-๒-๙๖	๐.๐๐๑๐
อ.บ้านดุง	๒๓๒,๗๙๐	๙,๖๕๙	๘๑,๗๘๑	๒๔-๒-๙๖	๐.๐๑๐๖
ต.บ้านจันทน์	๓๗,๙๖๕	๒,๒๘๑	๑๕,๕๔๐	๒๔-๒-๙๖	๐.๐๖๕๒

(ข้อมูล ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒๓๒,๗๙๐ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๘๑,๗๘๑ ไร่ โดยในเขตอำเภอบ้านดุงมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๔๐๗-๓-๐๕ ไร่ ดังนี้

๗.๑ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๒๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๓๙-๑-๙๑ ไร่

๗.๒ กิจการเพื่อการไฟฟ้า ปะปา จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔๓-๒-๒๓ ไร่

๗.๓ กิจการถนน ทางลำเลียง จำนวน ๑๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑-๐-๕๘ ไร่

๗.๔ กิจการส่งเสริมการเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๓-๒-๓๓ ไร่

และในเขตตำบลบ้านจันทน์มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๘ ราย เนื้อที่ประมาณ ๘๕-๒-๗๘ ไร่ ได้แก่ กรมทางหลวงใช้ที่ดินเพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน วัดป่าหัวฝาย วัดไร่สีสุก วัดสว่างศรีชมภู วัดประสิทธิมงคล วัดระฆังทอง วัดพรเจริญธรรมสถิตต์ และวัดสุทธิมรรคาราม

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบ การขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดโคตรศิริอรัญญา ที่ดินแปลง เลขที่ ๑๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔/๒๖๗๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๒-๙๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านจันทน์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดโคตรศิริอรัญญา สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และกิจกรรมของทางวัดปรากฏตามแผนผังเขตพุทธาวาส สังฆาวาส เขตแผนงานโครงการ เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก.

พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปท. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดโคตรศิริอรัญญา ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔/๒๖๓๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๒-๙๖ ไร่

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดโคตรศิริอรัญญา ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔/๒๖๓๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๒-๙๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านจันทน์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดโคตรศิริอรัญญา ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔/๒๖๓๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๒-๙๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านจันทน์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

เรื่องที่ ๓.๓.๙ สำนักงานวัดนาคำน้อย ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี เพื่อสร้างพิพิธภัณฑสถานพระรัตนตรัย สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลัมถวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (ส.ป.ก.อุดรธานี) มีหนังสือ ที่ อต ๐๐๑๑/๒๒๑ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พิจารณาอนุญาต กรณีวัดนาคำน้อยขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อสร้างพิพิธภัณฑสถานพระรัตนตรัย สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๔๔๔/๙๘๘๐ เนื้อที่ประมาณ ๙๖-๑-๑๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านก้อง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (คปท.อุดรธานี) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าสงวนฯ ป่านายูง และป่าน้ำโสม (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๑ ปรับปรุงเขตพื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลนาแค ตำบลโนนทอง ตำบลบ้านก้อง ตำบลนายูง กิ่งอำเภอนายูง อำเภอน้ำโสม และตำบลหนองแวง ตำบลโสมเยี่ยม ตำบลศรีสำราญ ตำบลน้ำโสม ตำบลสามัคคี ตำบลนาจัว ตำบลบ้านหยวก อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖ มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๓ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงดังกล่าวประกอบด้วยแปลงที่ดินที่ยังไม่ได้จัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ จำนวน ๑ แปลง และที่ดินที่ได้จัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์แล้ว จำนวน ๕ ราย ๕ แปลง ดังนี้

๒.๑ แปลงที่ยังมิได้จัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๓๖-๑-๓๖ ไร่

๒.๒ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๔๔๔IV๙๘๘๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๑-๗๖ ไร่ นางสาวอนงค์ ดีลุนไชย เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนางสาวอนงค์ ดีลุนไชย สละสิทธิที่ดินบางส่วน จำนวน ๒-๐-๓๘ ไร่ คืน ส.ป.ก. ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒.๓ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ กลุ่มที่ ๔๔๘๓ เนื้อที่ประมาณ ๘-๐-๓๗ ไร่ นางศศิธรรม ขาวะไย (เสียชีวิต) เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน มีทายาททั้งหมด ๔ ราย ได้แก่ ๑. นายประยงค์ รามฤทธิ์ ๒. นายคมสัน รามฤทธิ์ ๓. นายวันวิภา รามฤทธิ์ ๔. นายจิระชัย ขาวะไย ได้ทำบันทึกถ้อยคำสละสิทธิที่ดินเต็มแปลง คืน ส.ป.ก. ทั้งหมด และไม่ประสงค์ใช้ประโยชน์ที่ดินแปลงดังกล่าว ซึ่งนายประยงค์ฯ และนายคมสันฯ ประกอบอาชีพค้าขาย นายวันวิภาฯ เป็นช่างเชื่อมทำงานต่างพื้นที่ และนายจิระชัยฯ ทำงานบริษัท

๒.๔ ที่ดินแปลงเลขที่ ๔ กลุ่มที่ ๔๔๘๓ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๑-๒๙ ไร่ นางนิน สุวรรณแสง เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนางนิน สุวรรณแสง สละสิทธิที่ดินเต็มแปลง คืน ส.ป.ก. ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมอีกแปลงเป็นเอกสารสิทธิประเภท น.ส. ๓ ซึ่งเพียงพอแก่การยังชีพ

๒.๕ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๐ กลุ่มที่ ๔๔๙๓ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๓-๓๔ ไร่ นางทองใส นันทกุล เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนางทองใส นันทกุล สละสิทธิที่ดินเต็มแปลงคืน ส.ป.ก. ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นเอกสารสิทธิประเภทโฉนด ซึ่งเพียงพอแก่การยังชีพ

๒.๖ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑ กลุ่มที่ ๔๔๙๓ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๒-๔๕ ไร่ นายปิยะ ฉัตรรัตนเวช เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนายปิยะ ฉัตรรัตนเวช สละสิทธิที่ดินเต็มแปลงคืน ส.ป.ก. ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นเอกสารสิทธิประเภทโฉนด ซึ่งเพียงพอแก่การยังชีพ

ส.ป.ก. อุดรธานี ได้สำรวจรังวัดรวมที่ดินสละสิทธิคืน ส.ป.ก. เป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๑๖ ที่ดิน ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๔๔๔IV๙๘๘๐ เนื้อที่ประมาณ ๙๖-๑-๑๙ ไร่

๓. มีการจัดทำแผนผัง แผนงานโครงการซึ่งลงลายมือชื่อผู้เสนอโครงการ ผู้เห็นชอบโครงการ และผู้อนุมัติโครงการ ปัจจุบันยังไม่ได้มีสิ่งปลูกสร้างใด

๔. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านก้อง ในการประชุมสมัยวิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบให้สร้างพิพิธภัณฑสถานปฏิบัติพระราชดํารงธรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ โดยรับรองว่าการสร้างพิพิธภัณฑสถานดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนทั้ง ๔ ด้าน เช่น ไม่ทำให้ดินพังทลายหรือดินสไลด์ ไม่ทำให้เกิดเสียงดังรบกวน ไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย และไม่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ เป็นต้น

๕. ผู้ขอใช้ที่ดินได้แจ้งว่าตรวจสอบไม้หวงห้ามที่อยู่ในพิพิธภัณฑสถานปฏิบัติพระราชดํารงธรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ แล้ว ปรากฏว่ามีไม้ประเภทหวงห้ามที่ปลูกขึ้นใหม่ ได้แก่ สัก จำนวน ๕๐๐ ต้น มะค่า ๗๐๐ ต้น ประดู่ จำนวน ๑๐๐ ต้น

๖. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.อุดรธานี	๒,๕๐๐,๓๘๙	๘๔,๑๑๗	๑,๐๕๐,๙๗๒	๙๖-๑-๑๙	๐.๐๐๓๙
อ.นาูง	๑๖๒,๖๓๓	๖,๔๔๖	๗๗,๗๐๖	๙๖-๑-๑๙	๐.๐๕๙๒
ต.บ้านก้อง	๔๔,๒๘๘	๘๙๗	๑๒,๓๓๔	๙๖-๑-๑๙	๐.๒๑๗๔

(ข้อมูล ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอนาูง จังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๖๒,๖๓๓ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๗๗,๗๐๖ ไร่ โดยในเขตอำเภอนาูงมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๑๕๓-๓-๘๕ ไร่ ดังนี้

๖.๑ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔๙-๓-๑๐ ไร่

๖.๒ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๘ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๐๔-๐-๗๕ ไร่

และในเขตตำบลบ้านก้องมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๖-๐-๖๑ ไร่ ได้แก่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาชมภู และวัดป่าชัยมงคล

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีวัดนาคำน้อยใช้ที่ดินเพื่อสร้างสร้างพิพิธภัณฑสถานปฏิบัติพระราชดํารงธรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๔๔๔V๙๘๘๐ เนื้อที่ประมาณ ๙๖-๑-๑๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านก้อง อำเภอนาูง จังหวัดอุดรธานี และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. วัดนาค้าน้อย เป็นนิติบุคคล ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างพิพิธภัณฑสถานปฏิบัติพระพุทธรูปธรรมฐาน สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และเป็นแหล่งความรู้ทางวัฒนธรรมและศาสนา ปรากฏตามแผนผัง แผนงานโครงการพิพิธภัณฑสถานปฏิบัติพระพุทธรูปธรรมฐาน สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทน เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้วัดนาค้าน้อยใช้ที่ดินเพื่อสร้างพิพิธภัณฑสถานปฏิบัติพระพุทธรูปธรรมฐาน สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านก้อง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ประมาณ ๙๖-๑-๑๙ ไร่

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้วัดนาค้าน้อยใช้ที่ดินเพื่อสร้างพิพิธภัณฑสถานปฏิบัติพระพุทธรูปธรรมฐาน สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๖ ไร่ ส.ป.ก. ที่ ๕๔๔๔IV๙๘๘๐ เนื้อที่ประมาณ ๙๖-๑-๑๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านก้อง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้วัดนาค้าน้อยใช้ที่ดินเพื่อสร้างพิพิธภัณฑสถานปฏิบัติพระพุทธรูปธรรมฐาน สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๖ ไร่ ส.ป.ก. ที่ ๕๔๔๔IV๙๘๘๐ เนื้อที่ประมาณ ๙๖-๑-๑๙ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านก้อง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี

เรื่องที่ ๓.๓.๑๐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย เพื่อก่อสร้างโรงเรียนบ้านธารน้ำทิพย์

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลัมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย (ส.ป.ก.สุโขทัย) มีหนังสือ ที่ สท ๐๐๑๑/๖๓๐ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าแม่พันลำและป่าแม่มอก (E) เพื่อก่อสร้างโรงเรียนบ้านธารน้ำทิพย์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๐ ไร่ ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๓IV๕๖๐๘ เนื้อที่ประมาณ ๒๗-๒-๔๔ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐ ตำบลทุ่งเสลี่ยม อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย (คปจ.สุโขทัย) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าแม่พันลำและป่าแม่มอก (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลกลางดง ตำบลไทยชนะศึก ตำบลทุ่งเสลี่ยม ตำบลบ้านใหม่ ไชยมงคล อำเภอทุ่งเสลี่ยม และตำบลราวต้นจันทน์ ตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖ มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๐ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้โรงเรียนบ้านธารน้ำทิพย์เป็นผู้ถือครองมาแต่เดิม ซึ่งดำเนินการก่อตั้งเป็นโรงเรียนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยครอบครองที่ดินเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน มีการก่อสร้างอาคารแล้ว ได้แก่ อาคารเรียน อาคารประกอบ โรงอาหาร ห้องสมุด และห้องน้ำ

๓. โรงเรียนบ้านธารน้ำทิพย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อขอเป็นที่ตั้งและก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบและใช้ประโยชน์อื่น ๆ ทางการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาศึกษาของเด็ก ๆ ในชุมชนให้เป็นทรัพยากรที่ดีของชาติต่อไป เป็นการดำเนินงานเพื่อสาธารณประโยชน์

๔. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งเสลี่ยม ในการประชุมสมัยสามัญ สมัยแรก ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนบ้านธารน้ำทิพย์ได้ และรับรองว่าการก่อสร้างโรงเรียนดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของราษฎรและสิ่งแวดล้อมในชุมชนทั้ง ๔ ด้าน แต่อย่างใด

๕. ส.ป.ก.สุโขทัย และโรงเรียนบ้านธารน้ำทิพย์ ได้ร่วมสำรวจในแปลงที่ดินแล้วปรากฏว่า มีไม้ประเภทยาง หวาย ประมาณ ๒๔ ชนิด รวมจำนวนประมาณ ๑๘๓ ต้น

๖. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่เกษตรกรรมประเภทที่ดินของรัฐ

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาตฯ (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.สุโขทัย	๑,๗๓๔,๔๑๔	๑๓๐,๔๙๗	๑,๑๑๒,๖๙๒	๒๗-๓-๘๓	๐.๐๐๑
อ.ทุ่งเสลี่ยม	๘๙,๓๐๙	๙,๗๔๘	๗๘,๖๑๙	๒๗-๓-๘๓	๐.๐๓๑
ต.ทุ่งเสลี่ยม	๑๔,๘๙๑	๑,๗๐๙	๑๔,๖๑๗	๒๗-๓-๘๓	๐.๑๘๗

(ข้อมูลจาก ส.ป.ก.สุรินทร์ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอทุ่งเสลี่ยม มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๘๙,๓๐๙ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๗๘,๖๑๙ ไร่ โดยในเขต อำเภอทุ่งเสลี่ยมมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ได้แก่ ประเภท ด้านการศาสนา จำนวน ๗ ราย เนื้อที่ประมาณ ๙๘-๐-๑๐ ไร่ และประเภทด้านระบบประปา จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ ประมาณ ๐๐-๐-๕๖ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบ การขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียน บ้านธารน้ำทิพย์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๓IV๕๖๐๘ เนื้อที่ประมาณ ๒๗-๒-๔๔ ไร่ ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลทุ่งเสลี่ยม อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนราชการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้าง โรงเรียนบ้านธารน้ำทิพย์ สำหรับใช้เป็นสถานศึกษาสำหรับบุตรหลานของเกษตรกรและประชาชนในท้องถิ่น เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกิน อำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ จึงอยู่ใน อำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนบ้านธารน้ำทิพย์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๓IV๕๖๐๘ เนื้อที่ประมาณ ๒๗-๒-๔๔ ไร่

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียน บ้านธารน้ำทิพย์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๓IV๕๖๐๘ เนื้อที่ประมาณ ๒๗-๒-๔๔ ไร่ ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลทุ่งเสลี่ยม อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียน บ้านธารน้ำทิพย์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๓IV๕๖๐๘ เนื้อที่ประมาณ ๒๗-๒-๔๔ ไร่ ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลทุ่งเสลี่ยม อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย

เรื่องที่ ๓.๓.๑๑ มุลินีธอยเวียงแก้ว (มุลินีพระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร) ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดเชียงราย เพื่อสร้างสถานปฏิบัติธรรมและสร้างถาวรวัตถุทางด้านพระพุทธศาสนา (เพิ่มเติม)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลีมถวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย (ส.ป.ก.เชียงราย) มีหนังสือ ที่ ชร ๐๐๑๑.๔/๒๗๓๘ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีมุลินีธอยเวียงแก้ว (มุลินีพระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร) ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อสร้างสถานปฏิบัติธรรมและสร้างถาวรวัตถุทางด้านพระพุทธศาสนา (เพิ่มเติม) รวมเนื้อที่ประมาณ ๑๓๘-๓-๔๕ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย (คปจ.เชียงราย) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าสงวนฯ ป่าน้ำมะ และป่าสบรวก (A) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลเวียงและตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๖

๑.๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘ มีการตรวจสอบสภาพป่าและกันคั้นตามบันทึกข้อตกลงฯ

๒. มุลินีธอยเวียงแก้ว (มุลินีพระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร) ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. เคยได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อก่อสร้างอาคารที่ทำการตลอดจนสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เนื้อที่ประมาณ ๓๒๗-๐-๔๑ ไร่ ตามหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๓๑ ก.) เลขที่ ๘๒/๒๕๕๒ ออก ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมีพื้นที่ติดต่อกับพื้นที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน เพื่อสร้างสถานปฏิบัติธรรมและสร้างถาวรวัตถุทางด้านพระพุทธศาสนา (เพิ่มเติม)

๓. มุลินีพระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นมุลินีธอยเวียงแก้ว เมื่อปี ๒๕๕๓ มีฐานะเป็นนิติบุคคลได้จดทะเบียนถูกต้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำนุบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนา และเผยแผ่หลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมการศิลปวัฒนธรรม การศึกษา และปฏิบัติธรรมแนวทางพระพุทธศาสนา

๔. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้เพื่อก่อสร้างสถานปฏิบัติธรรมและสร้างถาวรวัตถุทางด้านพระพุทธศาสนา (เพิ่มเติม) ได้เคยมีการสำรวจและมีการแจ้งรายชื่อบุคคลผู้ถือครองที่ดินเดิมไว้กับ ส.ป.ก. แต่ยังไม่จัดให้แก่

เกษตรกรรายใด ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตรวจสอบติดตามผู้ถือครองเดิมไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดมาแสดงสิทธิประกอบกับได้บันทึกผู้ปกครองท้องที่และผู้ถือครองแปลงข้างเคียง ได้ความว่ารายชื่อผู้ถือครองเดิมดังกล่าวมิได้อยู่ในพื้นที่และไม่ได้ครอบครองทำประโยชน์ มูลนิธิฯ มีประสงค์จะขออนุญาตใช้ที่ดิน ส.ป.ก. เชียงราย จึงได้ดำเนินการสำรวจรังวัดที่ดินบริเวณพื้นที่ขออนุญาตใช้ประโยชน์ทั้งสิ้นจำนวน ๔ แปลง รวมเนื้อที่ ๑๓๘-๓-๔๕ ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๔.๑ แปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ๕๐๔๙IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๗๒-๑-๖๙ ไร่

๔.๒ แปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ๕๐๔๙IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๒-๑-๗๖ ไร่

๔.๓ แปลงเลขที่ ๓ ระบุว่า ๕๐๔๙IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๓๓-๓-๙๗ ไร่

๔.๔ แปลงเลขที่ ๔ ระบุว่า ๕๐๔๙IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๓๐-๐-๐๓ ไร่

๕. มูลนิธิดอยเวียงแก้ว (มูลนิธิพระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร) มีแผนงานที่จะก่อสร้างพระธาตุเขี้ยว (พระธาตุจ๋อยต่องาแสง) พระวิหารไทยลื้อ ชัยมงคล พระยืนปางเปิดโลก พระธาตุดอยตุงจำลอง กุฏิมหารัตนະ กุฏิรับรองคณะสงฆ์ ศาลาอนุสรณ์ ๕๕ ปี พระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร สำนักงานมูลนิธิดอยเวียงแก้ว พิพิธภัณฑ์พระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร ลานสวนมหารธรรมะราชา จุดชมวิวญาณวิโร ชุมประตูล้านบุรี อภัยทานศาลาให้อาหารปลา ห้องน้ำสาธารณะ โรงทาน ห้องเก็บของ บ้านพักคนงาน โรงน้ำดื่ม น้ำทิพย์ โรงจอดรถ โรงจอดรถจักรยานและป้าย โดยบางส่วนได้ดำเนินการก่อสร้างไปเรียบร้อยแล้ว

๖. ที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านหมู่ที่ ๕ ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ได้มีความเห็นในการประชุม เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ว่ากิจการดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนมูล สมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีมติรับรองว่าการสร้างมูลนิธิดอยเวียงแก้วพระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร (เพิ่มเติม) ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ทางบก ทางอากาศ ทางดิน ทางเสียง และทางน้ำ เป็นต้น

๗. มูลนิธิดอยเวียงแก้วพระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร (เพิ่มเติม) ได้สำรวจไม่พบหวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้ที่ดินแล้ว ปรากฏว่ามีไม้หวงห้าม ได้แก่ ตีนเป็ด คุณ หนิเหม็น สมอแห่น ทิ้งถ่อน (ถ่อน) สัก นนทรีป่า อินทนิล ประดู่ คอแล่น รัก มะค่าโมง กระท้อน ส้าน ตะเคียนทอง พะยูง เป็นต้น

๘. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขออนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.เชียงราย	๙๐๐,๓๘๘	๗๗,๐๘๒	๕๗๙,๙๒๔	๑๓๘-๓-๔๕	๐.๐๑๕
อ.เชียงแสน	๖๕,๗๗๒	๖,๔๘๓	๕๙,๖๔๓	๑๓๘-๓-๔๕	๐.๒๑๑
ต.ศรีดอนมูล	๒,๔๙๘	๙๓	๑,๔๐๙	๑๓๘-๓-๔๕	๕.๕๕๘

(ข้อมูล ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอเชียงแสน มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๖๕,๗๗๒ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๕๓,๖๔๓ ไร่ โดยในเขต อำเภอเชียงแสน ส.ป.ก. ยังไม่เคยอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบ การขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีมูลนิธิดอยเวียงแก้ว (มูลนิธิพระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร) ใช้ที่ดินเพื่อสร้าง สถานปฏิบัติธรรมและถาวรวัตถุทางด้านศาสนา (เพิ่มเติม) ในที่ดินแปลงเลขที่ ๑ รางวันที่ ๕๐๔๔IV๐๖๕๔ เนื้อที่ ประมาณ ๗๒-๑-๖๙ ไร่ แปลงเลขที่ ๒ รางวันที่ ๕๐๔๔IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๒-๑-๗๖ ไร่ แปลงเลขที่ ๓ รางวันที่ ๕๐๔๔IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๓๓-๓-๙๗ ไร่ แปลงเลขที่ ๔ รางวันที่ ๕๐๔๔IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๓๐-๐-๐๓ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๑๓๘-๓-๔๕ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัด เชียงราย และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. มูลนิธิดอยเวียงแก้ว (มูลนิธิพระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร) เป็นนิติบุคคลที่ดำเนินการโดยไม่หวัง ผลกำไรขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างสถานปฏิบัติธรรมและถาวรวัตถุทางด้านศาสนา (เพิ่มเติม) ซึ่งเป็นไปตาม ระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกิน อำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ จึงอยู่ใน อำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้มูลนิธิดอยเวียงแก้ว (มูลนิธิพระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร) ใช้ที่ดินเพื่อสร้าง สถานปฏิบัติธรรมและถาวรวัตถุทางด้านศาสนา (เพิ่มเติม) เนื้อที่ประมาณ ๑๓๘-๓-๔๕ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บ ค่าตอบแทน

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้มูลนิธิดอยเวียงแก้ว (มูลนิธิพระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร) ใช้ที่ดิน เพื่อสร้างสถานปฏิบัติธรรมและถาวรวัตถุทางด้านศาสนา (เพิ่มเติม) ในที่ดินแปลงเลขที่ ๑ รางวันที่ ๕๐๔๔IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๗๒-๑-๖๙ ไร่ แปลงเลขที่ ๒ รางวันที่ ๕๐๔๔IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๒-๑-๗๖ ไร่ แปลงเลขที่ ๓ รางวันที่ ๕๐๔๔IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๓๓-๓-๙๗ ไร่ แปลงเลขที่ ๔ รางวันที่ ๕๐๔๔IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๓๐-๐-๐๓ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๑๓๘-๓-๔๕ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้มูลนิธิดอยเวียงแก้ว (มูลนิธิพระครูบาบุญชุ่ม ญาณสํวโร) ใช้ที่ดินเพื่อสร้างสถานปฏิบัติธรรมและถาวรวัตถุทางด้านศาสนา (เพิ่มเติม) ในที่ดินแปลงเลขที่ ๑ รางวันที่ ๕๐๔๙IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๗๒-๑-๖๙ ไร่ แปลงเลขที่ ๒ รางวันที่ ๕๐๔๙IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๒-๑-๗๖ ไร่ แปลงเลขที่ ๓ รางวันที่ ๕๐๔๙IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๓๓-๓-๙๗ ไร่ แปลงเลขที่ ๔ รางวันที่ ๕๐๔๙IV๐๖๕๔ เนื้อที่ประมาณ ๓๐-๐-๐๓ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๑๓๘-๓-๔๕ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

เรื่องที่ ๓.๓.๑๒ กองทัพบก ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อเป็นที่ตั้งหน่วยกองพันทหารราบที่ ๕ กรมทหารราบที่ ๗ (ค่ายโสณบัณฑิตย์)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลีมถวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีหนังสือ ที่ มส ๐๐๑๑/๓๔๕๓ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๒ ส่งคำขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินของกองทัพบก เพื่อเป็นที่ตั้งหน่วยกองพันทหารราบที่ ๕ กรมทหารราบที่ ๗ (ค่ายโสณบัณฑิตย์) ที่ดินแปลงเลขที่ ๙ ราง ส.ป.ก. ที่ ๔๖๔๗/๓๘๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๒,๑๒๗-๓-๑๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่ต๋าย และหมู่ที่ ๖ ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน (คปจ.แม่ฮ่องสอน) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการที่จำแนกฯ ป่าแม่ปายฝั่งขวาแปลง ๒ (หมายเลข ๑๐) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลแม่ต๋าย ตำบลเวียงใต้ และตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑

๑.๑ กรมป่าไม้ ได้มีประกาศกำหนดบริเวณพื้นที่ให้ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐเข้าใช้ประโยชน์ภายในเขตป่าที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ ฉบับที่ ๒๖๕/๒๕๓๔ กำหนดให้กองทัพบกเข้าใช้ประโยชน์ในเขตป่าที่ ครม. มีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติแม่ปายฝั่งขวาตอนบน เพื่อใช้ตั้งเป็นหน่วยทหารกองพันทหารราบที่ ๕ กรมทหารราบที่ ๗ เนื้อที่ประมาณ ๒,๒๕๘ ไร่ ตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๓๔ จนถึงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๔

๑.๒ ครม. มีมติจำแนกให้เป็นที่ดินทำกิน เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๖

๑.๓ คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ มอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐

๑.๔ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปจ.) ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๐ มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ประกอบด้วย

๒.๑ ที่ดินแปลงเลขที่ ๕๐ ๕๑ ๕๓ ๕๔ ๘๐ และ ๘๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๖๔๗/๓๖๔๒ ที่ดินแปลงเลขที่ ๖ ๘ และ ๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๖๔๗/๓๘๔๒ ที่ดินแปลงเลขที่ ๖๓ และ ๗๓ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๖๔๗/๓๘๔๐ รวมเนื้อที่ประมาณ ๒,๓๑๕-๑-๓๒ ไร่ ส.ป.ก.แม่ฮ่องสอน ได้สำรวจรังวัดที่ดิน จำนวน ๑๑ แปลง ดังกล่าวรวมเป็น ๑ แปลง เป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๖๔๗/๓๘๔๒ โดยตัดพื้นที่ที่อยู่นอกเขต ปฏิรูปที่ดินออกแล้วคงเหลือ เนื้อที่ประมาณ ๒,๑๒๗-๓-๑๗ ไร่

๒.๒ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน (ส.ป.ก.แม่ฮ่องสอน) มิได้จัดที่ดินให้แก่เกษตรกรรายใดเข้าทำประโยชน์เนื่องจากเป็นที่ที่กรมป่าไม้เคยอนุญาตให้กองทัพบกเข้าใช้พื้นที่มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อนที่มีมติ ครม. จำแนกให้เป็นที่ดินทำกินและส่งมอบให้ ส.ป.ก. มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และกองทัพบกได้ครอบครองตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ จนถึงปัจจุบัน

๓. วัตถุประสงค์การขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งหน่วยกองพันทหารราบที่ ๕ กรมทหารราบที่ ๗ ให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ใช้สำหรับฝึกทหารและสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทหารเพื่อพัฒนาและเสริมสร้าง กำลังรบ รักษาความสงบภายในและปฏิบัติการกิจป้องกันประเทศ เป็นสถานที่ราชการเพื่อความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ มีเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ เขตจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการก่อสร้างอาคารสถานที่แล้ว เช่น บัณฑิตยาร กองรักษาการณ์ อาคารสำนักงาน สถานที่ฝึกทหาร สถานที่นันทนาการ สนามตะกร้อ สนามฟุตบอล สนามเทนนิส สนามวอลเลย์บอล สนามบาสเก็ตบอล คลังวัสดุระเบิด คลังกระสุน เสาดง เสาวิทยุ หน่วยฝึก โรงรถ สนามยิงปืน สถานที่ทดสอบกำลังใจ โรงสูบน้ำ โรงประกอบเลี้ยง สถานที่ศึกษาระหว่างประจำการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ่อเลี้ยงปลา พื้นที่สวนเกษตร ร้านค้าชมรมแม่บ้าน สโมสร ระบบประปา บ้านพักทหาร โรงพยาบาล สนามซ้อมรบ เป็นต้น การก่อสร้างดังกล่าวใช้เงินงบประมาณจาก กองทัพบก และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทัพบก ปัจจุบันได้ดำเนินการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งทุกกิจการอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกองทัพบก

๔. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ ในการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เต็ง ในการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ มีมติรับรองว่าการขอใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างกองพันทหารราบที่ ๕ กรมทหารราบที่ ๗ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้ง ๔ ด้าน ดิน น้ำ อากาศ เสียง

๕. ผู้ขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้แล้วปรากฏว่ามีไม้สัก จำนวน ๖,๐๐๐ ต้น ไม้สัก จำนวน ๕๐๐ ต้น ไม้เปา จำนวน ๕๐๐ ต้น ไม้พวง จำนวน ๑๒,๐๐๐ ต้น ไม้แดง จำนวน ๓๐๐ ต้น

๖. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้แก่เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.แม่ฮ่องสอน	๓๑,๓๗๓	๔,๕๕๔	๑๘,๐๒๐	๒,๑๒๗-๓-๑๗	๖.๗๘
อ.ปาย	๙,๕๘๕	๑,๐๘๑	๖,๒๔๒	๒,๑๒๗-๓-๑๗	๒๒.๒๐
ต.แม่नाเตงและเวียงใต้	๕,๙๘๓	๕๒๐	๓,๖๓๐	๒,๑๒๗-๓-๑๗	๓๕.๕๖

(ข้อมูล ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอปาย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๙,๕๘๕ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๖,๒๔๒ ไร่ โดยในเขตอำเภอปายมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ได้แก่ เพื่อก่อสร้างให้ใช้สถานที่ราชการแล้ว เนื้อที่ประมาณ ๑๗-๐-๐๐ ไร่ และเพื่อกิจกรรมนันทนาการ เนื้อที่ประมาณ ๘๓-๒-๖๔ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีกองทัพบกใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งหน่วยกองพันทหารราบที่ ๕ กรมทหารราบที่ ๗ (ค่ายโสมบัณฑิตย์) ที่ดินแปลงเลขที่ ๙ ระหว่าง ส.ป.ก. ที่ ๔๖๔๗๓๘๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๒,๑๒๗-๓-๑๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่नाเตง และหมู่ที่ ๖ ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. กองทัพบก มีฐานะเป็นส่วนราชการ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งหน่วยกองพันทหารราบที่ ๕ กรมทหารราบที่ ๗ (ค่ายโสมบัณฑิตย์) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๑๒ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้กองทัพบกใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งหน่วยกองพันทหารราบที่ ๕ กรมทหารราบที่ ๗ (ค่ายโสมบัณฑิตย์) ที่ดินแปลงเลขที่ ๙ ระหว่าง ส.ป.ก. ที่ ๔๖๔๗๓๘๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๒,๑๒๗-๓-๑๗ ไร่

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้กองทัพบกใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งหน่วยกองพันทหารราบที่ ๕ กรมทหารราบที่ ๗ (ค่ายโสมบัณฑิตย์) ที่ดินแปลงเลขที่ ๙ ระหว่าง ส.ป.ก. ที่ ๔๖๔๗๓๘๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๒,๑๒๗-๓-๑๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่नाเตง และหมู่ที่ ๖ ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้กองทัพบกใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งหน่วยกองพันทหารราบที่ ๕ กรมทหารราบที่ ๗ (ค่ายโสมบัณฑิตย์) ที่ดินแปลงเลขที่ ๙ ราวาง ส.ป.ก. ที่ ๔๖๔๗/๓๘๔๒ เนื้อที่ประมาณ ๒,๑๒๗-๓-๑๗ ไร่ ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่เนาเติง และหมู่ที่ ๖ ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เรื่องที่ ๓.๓.๑๓ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี เพื่อสร้างวิทยาลัยการอาชีพปลูกรากแก้วแผ่นดินนวมินทรราชูทิศ

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลัมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (ส.ป.ก.อุดรธานี) มีหนังสือ ที่ อต ๐๐๑๑/๑๓๐ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อสร้างวิทยาลัยการอาชีพปลูกรากแก้วแผ่นดินนวมินทรราชูทิศอุดรธานี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ ราวาง ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๘/๒๐๖๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๘-๑-๐๒ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (คปจ.อุดรธานี) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการที่สาธารณะฯ โคกกุดอีโด ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปจ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตในท้องที่ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ และปรับปรุงเขตการปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตในท้องที่ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้มีผู้ถือครองที่ดินเดิม ดังนี้

๒.๑ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๘๕ กลุ่มที่ ๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๑๑-๓-๑๖ ไร่ มีนางสาว สุกัญญา ชรชาญ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนางสาวสุกัญญา ชรชาญ ได้จัดทำหนังสือสละสิทธิการถือครองที่ดินตามแบบ ส.ป.ก. ๔-๕๒ ก. ให้ ส.ป.ก. แล้ว เนื้อที่ประมาณ ๑๑-๓-๑๖ ไร่ (เต็มแปลง) ปัจจุบันประกอบอาชีพค้าขาย ณ เทศบาลบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

๒.๒ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๘๖ กลุ่มที่ ๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๓๐-๐-๐๐ ไร่ มีนางเกตุจันทร์ หลงมีวงษ์ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนางเกตุจันทร์ หลงมีวงษ์ ได้จัดทำหนังสือสละสิทธิการถือครองที่ดินตามแบบ ส.ป.ก. ๔-๕๒ ก. ให้ ส.ป.ก. แล้ว เนื้อที่ประมาณ ๖-๒-๐๐ ไร่ (บางส่วน) ปัจจุบันประกอบอาชีพค้าขายและประกอบอาชีพเกษตรกรรม ณ เทศบาลบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

๒.๓ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๕ กลุ่มที่ ๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๓๐-๐-๐๐ ไร่ มีนางทองเลี่ยม ไชยแสง เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยการตกทอดทางมรดก และนางทองเลี่ยม ไชยแสง

ได้จัดทำหนังสือสละสิทธิการถือครองที่ดินตามแบบ ส.ป.ก.๔-๕๒ ก. ให้ ส.ป.ก. แล้ว เนื้อที่ประมาณ ๓๐-๐-๐๐ ไร่ (เต็มแปลง) ปัจจุบันคงเหลือที่ดินมีเอกสารสิทธิประเภทโฉนดที่ดินเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรม ณ จังหวัดอุดรธานี

ส.ป.ก.อุดรธานี จึงได้ดำเนินการรังวัดที่ดินใหม่เป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ ระวัง ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔/ ๒๐๖๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๘-๑-๐๒ ไร่ เนื่องจากการรังวัดเดิมเป็นระบบกลุ่มได้เปลี่ยนการรังวัดเป็นระบบระวัง (U.T.M) ซึ่งมีความละเอียดสูงขึ้น มีผลให้จำนวนเนื้อที่คลาดเคลื่อนจากการรังวัดครั้งแรก ทำให้จำนวนเนื้อที่มากขึ้น หรือน้อยลงได้

๓. ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ปรากฏว่า อยู่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และไม่เป็นอุปสรรคขัดขวางงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามผลการตรวจทานและตรวจสอบของสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดินและสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

๔. โครงการดังกล่าวเป็นการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ช่างยนต์ ช่างไม้ ช่างเชื่อม อาชีพภูมิปัญญาไทยที่กำลังจะสูญหายจากท้องถิ่น เช่น ศิลปอาชีพ ช่างสิบหมู่ พุทธศิลป์ หัตถศิลป์ สถาปัตยกรรมพื้นบ้าน และเกษตรกรรม (ตามแนวทฤษฎีใหม่) ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทั้งประเภทประจำและไป-กลับ เป็นสถานศึกษาที่ผลิตกำลังคนฝีมือแรงงานที่มีคุณภาพในระดับรากหญ้าในหลากหลายสาขาอาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับท้องถิ่น ชุมชน และระดับชาติ อันนำไปสู่การพัฒนาอาชีพของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งโครงการดังกล่าวประกอบด้วย

๔.๑ อาคารที่ได้ดำเนินการก่อสร้างแล้ว ได้แก่ อาคารศูนย์วิทยบริการพร้อมครุภัณฑ์ ๓ ชั้น อาคารเรียนและปฏิบัติการ ๔ ชั้น พระวิษณุกรรม เสาธงชาติสระน้ำ และสวนอเนกประสงค์

๔.๒ อาคารที่จะก่อสร้างในอนาคต ได้แก่ อาคารอำนวยการ ๒ ชั้น อาคารเรียนและปฏิบัติการ ๔ ชั้น อาคารปฏิบัติการอเนกประสงค์พร้อมครุภัณฑ์ ๔ ชั้น อาคารแพลตฟอร์ม ๑๔ หน่วย ๔ ชั้น อาคารลานกีฬาในร่ม อาคารโรงอาหาร หอประชุม บ้านพักผู้อำนวยการ บ้านพักรองผู้อำนวยการ และสนามฟุตบอล

๕. วัตถุประสงค์เพื่อจัดการเรียนการสอนสายอาชีพให้กับสามเณร เด็กเยาวชน ประชาชน และผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เข้าสู่ระบบการศึกษาสายอาชีพมากขึ้น เพื่อพัฒนาตนเองในด้านอาชีพตามความถนัดความต้องการสามารถสร้างงานได้ในท้องถิ่นของตนเองและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสถานศึกษาแห่งนี้นอกจากจะเน้นวิชาการด้านอาชีพแล้วยังสร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีจริยธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม จิตสาธารณะ ระเบียบวินัย รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เพื่อเป็นเยาวชนที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญาเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานไทยให้มีคุณภาพ

๖. การดำเนินโครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนเงินงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นเงินจำนวนประมาณ ๗๒,๕๒๖,๐๐๐ บาท (เจ็ดสิบล้านห้าแสนสองหมื่นบาทถ้วน)

๗. การประชาคมหมู่บ้านเหล่าหลวงใต้ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ มีมติรับรองว่าก่อสร้างวิทยาลัยการอาชีวศึกษาปทุมราชภูมิพัฒนาราชูทิศ

อุดรธานี ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ไม่ทำให้เกิดเสียงดังรบกวน ไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย ไม่ทำให้ดินถล่ม และไม่ทำให้อากาศเป็นพิษ เป็นต้น

๘. องค์การบริหารส่วนตำบลวังทอง มีหนังสือ ที่ อด ๗๖๒๐๑/๔๒๒ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ รับรองว่า ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ไม่มีไม้หวงห้ามแต่อย่างใด

๙. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.อุดรธานี	๒,๕๐๐,๓๘๙	๘๔,๑๑๗	๑,๐๕๐,๙๗๒	๔๘-๑-๐๒	๐.๐๐๑
อ.บ้านดุง	๒๓๒,๗๙๐	๙,๖๕๙	๘๑,๗๘๑	๔๘-๑-๐๒	๐.๐๒๐
ต.วังทอง	๒๐,๙๔๓	๗๗๗	๕,๒๓๔	๔๘-๑-๐๒	๐.๒๓๐

(ข้อมูล ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒๓๒,๗๙๐ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๘๑,๗๘๑ ไร่ โดยในเขตอำเภอบ้านดุงมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๔๐๗-๓-๐๕ ไร่ ดังนี้

๙.๑ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๒๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๓๙-๑-๙๑ ไร่

๙.๒ กิจการเพื่อการไฟฟ้า จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔๓-๒-๒๓ ไร่

๙.๓ ถนนและทางลำเลียง จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑-๐-๕๘ ไร่

๙.๔ กิจการส่งเสริมเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๓-๒-๓๓ ไร่

และในเขตตำบลวังทองมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๔ ราย เนื้อที่ประมาณ ๙๓-๒-๐๑ ไร่ ได้แก่ วัดป่าสามัคคีเจริญธรรม วัดอรัญญวิเวก วัดบุญमारาราม และศูนย์การเรียนรู้ของมูลนิธิ ฌณา

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใช้ที่ดินเพื่อสร้างวิทยาลัยการอาชีพปลูกรากแก้ว แผ่นดินนวมินทราชูทิศอุดรธานี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔/๒๐๖๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๘-๑-๐๒ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นส่วนราชการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวิทยาลัยการอาชีพปลูกรากแก้วแผ่นดินนวมินทราชูทิศอุดรธานี ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวเป็นการขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๖ แห่งระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค และกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งเกินอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาต จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใช้ที่ดินเพื่อสร้างวิทยาลัยการอาชีพปลูกรากแก้วแผ่นดินนวมินทราชูทิศอุดรธานี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔/๒๐๖๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๘-๑-๐๒ ไร่

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใช้ที่ดินเพื่อสร้างวิทยาลัยการอาชีพปลูกรากแก้วแผ่นดินนวมินทราชูทิศอุดรธานี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔/๒๐๖๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๘-๑-๐๒ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใช้ที่ดินเพื่อสร้างวิทยาลัยการอาชีพปลูกรากแก้วแผ่นดินนวมินทราชูทิศอุดรธานี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔/๒๐๖๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๘-๑-๐๒ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

เรื่องที่ ๓.๓.๑๔ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา เพื่อสร้างอาคารที่พักอาศัยและสนามฝึกยุทธวิธีตำรวจ

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลีมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา (ส.ป.ก.พะเยา) มีหนังสือ ที่ พย ๐๐๑๑.๔/๑๘๕๘ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยและสนามฝึกยุทธวิธีตำรวจ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๙๔๒๔ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๐-๐๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา (คปจ.พะเยา) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าห้วยบกและป่าห้วยเคียน (F) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตในท้องที่ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๑ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ซึ่งเป็นการประกาศเขตครอบคลุมทั้งอำเภอ และต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตในท้องที่ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นการปรับปรุงเขตปฏิรูปที่ดินที่ประกาศครอบคลุมทั้งอำเภอ ให้เหลือเฉพาะพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งมีผลเป็นการยกเลิกพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๑

๑.๑ กรมป่าไม้ ส่งมอบพื้นที่ จำนวน ๒๙,๕๖๒.๐๐ ไร่ ตามหนังสือ ที่ กส ๐๘๑๑/๑๖๖๘ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๙

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๒๓ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๒๓ มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้เป็นที่ดินที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ครอบครองเดิม และ ส.ป.ก. พะเยา ได้สำรวจรังวัดเป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๓๑ ระวาง ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๙๔๒๔ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๐-๐๐ ไร่

๓. ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ปรากฏว่า อยู่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และไม่เป็นอุปสรรคขัดขวางงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามผลการตรวจทานและตรวจสอบของสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดินและสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

๔. การก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยเพื่อเป็นสวัสดิการของข้าราชการตำรวจจังหวัดพะเยามีที่พักอาศัยเพิ่มเติมเนื่องจากบ้านพักไม่เพียงพอและมีสภาพทรุดโทรม ส่วนการก่อสร้างสนามฝึกยุทธวิธีตำรวจเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตำรวจในด้านการใช้อาวุธและลดการสูญเสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีสนามฝึกดังกล่าว ดังนั้น โดยใช้เงินงบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปัจจุบันยังไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด

๕. การประชาคมหมู่บ้านท่าจำบอน หมู่ที่ ๑๒ ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติรับรองว่าก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยและสนามฝึกยุทธวิธีตำรวจไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ไม่ทำให้เกิดเสียงดังรบกวน ไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย ไม่ทำให้ดินถล่ม และไม่ทำให้อากาศเป็นพิษ เป็นต้น

๖. โครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนเงินงบประมาณจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๗. หน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้เมืองพะเยาได้ดำเนินการตรวจสอบไม้หวงห้ามแล้วปรากฏว่ามีไม้หวงห้ามความโตตั้งแต่ ๕๐ เซนติเมตรขึ้นไป จำนวน ๒๐๒ ต้น ได้แก่ ไม้เหียง จำนวน ๖๔ ต้น รัง จำนวน ๔๒ ต้น พลวง จำนวน ๔๑ ต้น เต็ง จำนวน ๑๑ ต้น มะกิม จำนวน ๑๔ ต้น สมอไทย จำนวน ๑ ต้น มะก้อ จำนวน ๖ ต้น กระพี้ จำนวน ๓ ต้น ยอป่า จำนวน ๑๐ ต้น ตะคร้อ จำนวน ๔ ต้น รัก จำนวน ๒ ต้น สัก จำนวน ๑ ต้น ต้มเต็น จำนวน ๒ ต้น และประดู่ จำนวน ๑ ต้น

๘. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.พะเยา	๓๐๘,๐๙๒	๓๙,๐๗๓	๕๕,๓๓๑	๑๖-๐-๐๐	๐.๐๐๕๒
อ.เมืองพะเยา	๗๗,๕๔๗	๑๑,๐๑๖	๘๓,๖๙๕	๑๖-๐-๐๐	๐.๐๒๐๖
ต.ท่าวังทอง	๗,๙๓๘	๙๗๓	๖,๓๗๙	๑๖-๐-๐๐	๐.๒๐๑๖

(ข้อมูล ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๗๗,๕๔๗ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๘๓,๖๙๕ ไร่ โดยในเขตอำเภอเมืองพะเยามีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๓,๒๔๑-๑-๘๕ ไร่ ดังนี้

๘.๑ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕๒-๓-๔๒ ไร่

๘.๒ กิจการเพื่อการไฟฟ้า จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕๗-๑-๖๕ ไร่

๘.๓ ถนนและทางลำเลียง จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๗-๓-๘๓ ไร่

๘.๔ สถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓,๑๒๓-๐-๙๕ ไร่ และในเขตตำบลท่าวังทองมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๗-๓-๘๓ ไร่ ได้แก่ สำนักสงฆ์ผาธรรมนิมิต ทางเข้า-ออกค่ายขุนเจืองธรรมิการาม และที่ทำการสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นส่วนราชการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยและสนามฝึกยุทธวิธีตำรวจ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๙๔๒๔ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๐-๐๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นส่วนราชการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยและสนามฝึกยุทธวิธีตำรวจ สำหรับใช้เป็นสถานที่ราชการ ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก.

พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๑๒
จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยและสนามฝึก
ยุทธวิธีตำรวจ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๙๔๒๔ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๐-๐๐ ไร่

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย
และสนามฝึกยุทธวิธีตำรวจ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๙๔๒๔ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๐-๐๐ ไร่
ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยและสนามฝึก
ยุทธวิธีตำรวจ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗/๙๔๒๔ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๐-๐๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒
ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

เรื่องที่ ๓.๔ ขออนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่สาธารณประโยชน์มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไป จำนวน ๔ พื้นที่

เรื่องที่	จังหวัด	พื้นที่สาธารณประโยชน์	เนื้อที่ (ไร่)
๓.๔.๑	ชัยภูมิ	ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน	๕-๐-๘๘
๓.๔.๒	บุรีรัมย์	ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก	๑๑๓-๑-๒๓
๓.๔.๓	บุรีรัมย์	ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้	๑๐-๐-๐๐
๓.๔.๔	นครราชสีมา	หนองพุดักสาธารณประโยชน์	๐-๑-๕๖

กฎหมายและหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๒๖ (๑) บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๒๖ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว

(๑) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน
แต่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดี
หรือพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน
เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทน โดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ดี
ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
สำหรับที่ดินดังกล่าว โดยไม่ต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้น
มาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

๒. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๖๐๑/๑๘๗ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ ตอบข้อหาหรือปัญหาข้อกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยว่าเมื่อกระทรวงมหาดไทยได้รับหนังสือยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์จะนำที่ดินที่ถูกถอนสภาพมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไป กระทรวงมหาดไทยย่อมมีอำนาจให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ในราชการหรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ได้

๓. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๔๑ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เรื่องที่ ๓.๑ การนำที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ข้อ ๒ ที่ดินที่ถูกถอนสภาพจากการเป็นสาธารณประโยชน์ โดยผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อย หรือไม่เหมาะกับการนำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้นำเสนอ คปก. พิจารณาว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป

๔. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ วาระจร เรื่องที่ ๕ มอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดินมีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมในเรื่อง ไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมือง เล็กใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เห็นชอบให้คณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน มีอำนาจหน้าที่พิจารณากลับกรอง วินิจฉัย ให้ข้อมูล พิจารณารายละเอียดหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับ เรื่องไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป

เรื่องที่ ๓.๔.๑ ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน” ในท้องที่ตำบลหนองบัวแดง อำเภอนางรอง จังหวัดชัยภูมิ สำหรับพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อก่อสร้างโรงเรียนเทศบาล ๑ (อนุบาลเด็กน่ารัก) เนื้อที่ประมาณ ๕-๐-๘๘ ไร่

กรรมการและเลขานุการฯ (นายสุริยน พิศุทธกานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงาน การปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ (ส.ป.ก.ชัยภูมิ) ได้มีหนังสือ ที่ ชย ๐๐๑๑/๙๑๐๗ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงาน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาว่าประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน” มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือไม่ เนื่องจากเทศบาลตำบล หนองบัวแดง ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าวเพื่อดำเนินการก่อสร้างโรงเรียนเทศบาล ๑ (อนุบาลเด็กน่ารัก) เนื้อที่ประมาณ ๕-๐-๘๘ ไร่ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ (คปจ.ชัยภูมิ) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖ มีมติเห็นชอบไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว โดยขอให้ ส.ป.ก. นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) พิจารณาต่อไป

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน” กรมที่ดินดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ขย ๒๒๘๔ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๔ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๖ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๕-๐-๘๘ ไร่

๒. ที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลง “ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน” ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๒๔๑ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๑ ซึ่งมีได้อยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๓. การพิจารณาการให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน” เนื้อที่ประมาณ ๕-๐-๘๘ ไร่ เพื่อให้เทศบาลตำบลหนองบัวแดงก่อสร้างโรงเรียนเทศบาล ๑ (อนุบาลเด็กน่ารัก) ซึ่งผ่านความเห็นชอบตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ ประชุมสภาเทศบาลตำบลหนองบัวแดง สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๑ ประจำปี ๒๕๕๕ วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ มีมติเห็นชอบให้เปลี่ยนแปลงที่ดินสาธารณประโยชน์ประเภทที่สงวนไว้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน เป็นประเภทที่สงวนไว้เพื่อประโยชน์ในราชการ

๓.๒ อำเภอนองบัวแดง เห็นชอบตามหนังสือ ที่ ขย ๑๑๑๙/๒๖๖๕ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑

๓.๓ จังหวัดชัยภูมิ เห็นชอบตามหนังสือ ที่ ขย ๐๐๒๐.๒/๔๗๙๘ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๖

๓.๔ คปจ.ชัยภูมิ ได้มีมติเห็นชอบตามมติการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖ มีมติเห็นชอบไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน” มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตลอดไป

๓.๕ คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดชัยภูมิ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน”

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบตามความเห็นของเทศบาล อำเภอ คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ และ คปจ.ชัยภูมิ ว่าที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน” เนื้อที่ ประมาณ ๕-๐-๘๘ ไร่ พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้วตามที่หน่วยงานราชการขอใช้ประโยชน์ที่ดิน

๒. ให้นำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน” เนื้อที่ประมาณ ๕-๐-๘๘ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. การขอใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน” เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างโรงเรียนเทศบาล ๑ (อนุบาลเด็กนารัก) เป็นการขอใช้ที่ดินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพการจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่เนื่องจากที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ แต่มีได้อยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน กระทรวงมหาดไทยจึงต้องได้รับการยืนยันจาก ส.ป.ก. ก่อนว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป จึงจะสามารถนำไปดำเนินการอนุญาตให้ส่วนราชการใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยได้

๒. ส.ป.ก. ตรวจสอบแล้วว่า ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน แต่มีได้อยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็นสอดคล้องกันว่า พลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว เห็นชอบให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน” เนื้อที่ประมาณ ๕-๐-๘๘ ไร่ โดยเทศบาลตำบลหนองบัวแดง ได้ดำเนินการตามขั้นตอนมีแผนงาน และงบประมาณ จัดทำแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐๐๐๐ แผนที่แสดงขอบเขตที่ดิน แผนผังแสดงบริเวณและสิ่งปลูกสร้างในที่ดินครบถ้วน และผ่านการพิจารณากลับกรองจากคณะกรรมการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงเห็นควรอนุญาตให้ส่วนราชการใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยต่อไป

๓. เห็นควรพิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน” เนื้อที่ประมาณ ๕-๐-๘๘ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน” เนื้อที่ประมาณ ๕-๐-๘๘ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเสรีญ อัจจุตมานัส) ได้ให้ข้อสังเกตว่า เรื่องนี้ผู้ที่แสดงความไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกัน คือ ส.ป.ก. ไม่ใช่คณะกรรมการ

ปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) หรือคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) เพียงแต่ ส.ป.ก. นำเสนอเพื่อขอความเห็นชอบจาก คปก. เท่านั้น

มติคณะกรรมการ อนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “ที่ป่าช้าบ้านราษฎร์ดำเนิน” เนื้อที่ประมาณ ๕-๐-๘๘ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

เรื่องที่ ๓.๔.๒ ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” ในท้องที่ตำบลบัวทอง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ สำหรับพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อสร้างพุทธมณฑลจังหวัดบุรีรัมย์ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๓-๑-๒๓ ไร่

กรรมการและเลขานุการฯ (นายสุริยน พิศุทธกานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พร ๐๐๑๑/๑๔๕๘ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาว่าประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือไม่ เนื่องจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดบุรีรัมย์) ยื่นคำขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าว เพื่อก่อสร้างพุทธมณฑลจังหวัดบุรีรัมย์ บางส่วน เนื้อที่ประมาณ ๑๑๓-๑-๒๓ ไร่ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ (คปจ.บุรีรัมย์) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว โดยขอให้ ส.ป.ก. นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) พิจารณาต่อไป

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” กรมที่ดินดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ พร ๕๗๖๐ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ เนื้อที่ทั้งหมด ๑๗๙-๓-๔๘ ไร่ และเลขที่ พร ๕๗๖๑ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ เนื้อที่ทั้งหมด ๒๕๗-๒-๘๓ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่ที่บ้านสวายสอ หมู่ที่ ๑ ตำบลบัวทอง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๒. ที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๕ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๔ ซึ่งมีได้ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๓. การพิจารณาการให้ออนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ พร ๕๗๖๐ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ เนื้อที่บางส่วน ๔๐-๐-๔๙ ไร่ และเลขที่ ๕๗๖๑ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ เนื้อที่บางส่วน ๗๓-๐-๗๔ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๑๑๓-๑-๒๓ ไร่ เพื่อให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดบุรีรัมย์) ใช้ประโยชน์ที่ดินดำเนินการก่อสร้างพุทธมณฑลจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผ่านความเห็นชอบตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ เห็นชอบตามหนังสือ ที่ บร ๐๑๑๘/๒๒๗๘ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๓

๓.๒ ประชุมประชาคม หมู่ที่ ๑ ตำบลบัวทอง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ในการขอใช้ และถอนสภาพที่สาธารณประโยชน์ฯ

๓.๓ ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบัวทอง สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๓ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ในการขอใช้ และถอนสภาพที่สาธารณประโยชน์ฯ

๓.๔ คปจ.บุรีรัมย์ ได้มีมติเห็นชอบตามมติการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบไม่ประสงค์จะนำที่สาธารณประโยชน์แปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” เนื้อที่ ประมาณ ๑๑๓-๑-๒๓ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป

๓.๕ ประชุมคณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ มีมติเป็นเอกฉันท์อนุมัติในหลักการให้ถอนสภาพที่สาธารณประโยชน์แปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” เพื่อก่อสร้างพุทธมณฑลจังหวัดบุรีรัมย์ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๓-๑-๒๓ ไร่

๓.๖ จังหวัดบุรีรัมย์ เห็นชอบตามหนังสือ ที่ บร ๐๐๒๐.๔/๒๓๕๒๕ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบตามความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดิน ของรัฐจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ และ คปจ.บุรีรัมย์ ว่าที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” เนื้อที่บางส่วน ๑๑๓-๑-๒๓ ไร่ พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้วตามที่หน่วยงานราชการขอใช้ ประโยชน์ในที่ดิน

๒. ให้นำเสนอ คปจ. พิจารณานุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” เนื้อที่บางส่วนประมาณ ๑๑๓-๑-๒๓ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. การขอใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” เพื่อก่อสร้าง พุทธมณฑลจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการขอใช้ที่ดินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพการจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่เนื่องจากที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกา ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ แต่มีได้อยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน กระทรวงมหาดไทยจึงต้อง ได้รับการยืนยันจาก ส.ป.ก. ก่อนว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

เพื่อเกษตรกรรมตลอดไป จึงจะสามารถนำไปดำเนินการอนุญาตให้ส่วนราชการใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยได้

๒. ส.ป.ก. ตรวจสอบแล้วว่า ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน แต่มีได้อยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็นสอดคล้องกันว่า พลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว เห็นชอบให้ถอนสภาพที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๑๑๓-๑-๒๓ ไร่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดบุรีรัมย์) ได้ดำเนินการตามขั้นตอนมีแผนงานและงบประมาณ จัดทำแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐๐๐๐ แผนที่แสดงขอบเขตที่ดิน แผนที่แสดงบริเวณและสิ่งปลูกสร้างในที่ดินครบถ้วน และผ่านการพิจารณากลับกรองจากคณะกรรมการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงเห็นควรอนุญาตให้ส่วนราชการใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยต่อไป

๓. เห็นควรพิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๑๑๓-๑-๒๓ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๑๑๓-๑-๒๓ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์โคกหนองลุมพุก” บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๑๑๓-๑-๒๓ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

เรื่องที่ ๓.๔.๓ ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” ในท้องที่ตำบลกระสัง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ สำหรับพลเมืองเลิกใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อเป็นสถานที่รองรับขยะมูลฝอยแบบควบคุม (Control Dump) เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่

กรรมการและเลขานุการฯ (นายสุรียน พืชครุฑานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๑๑/๑๐๘๘ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาว่าประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือไม่ เนื่องจากการบริหารส่วนตำบลกระสัง (อบต.กระสัง) ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าวเป็นสถานที่รองรับขยะมูลฝอยแบบควบคุม (Control Dump) บางส่วน เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ (คปจ.บุรีรัมย์) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว โดยขอให้ ส.ป.ก. นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) พิจารณาต่อไป

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” กรมที่ดินดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๕๘๒๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๑๙ ที่ดินตั้งอยู่ที่บ้านน้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลกระสัง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๔๗๙-๓-๗๘ ไร่

๒. ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๕ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๔ ซึ่งมีได้อยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๓. การพิจารณาการให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่ เพื่อให้ อบต.กระสัง ใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นสถานที่รองรับขยะมูลฝอยแบบควบคุม (Control Dump) ซึ่งผ่านความเห็นชอบตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ ประชุมประชาคม หมู่ที่ ๒ ตำบลกระสัง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบให้เทศบาลตำบลกระสังขอใช้ และถอนสภาพที่สาธารณประโยชน์ฯ

๓.๒ ประชุมสภาเทศบาลตำบลอุดมธรรม สมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบในการขอใช้ และถอนสภาพที่สาธารณประโยชน์ฯ

๓.๓ คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ มีมติเป็นเอกฉันท์อนุมัติในหลักการให้ถอนสภาพที่สาธารณประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” เพื่อเป็นสถานที่รองรับขยะมูลฝอยแบบควบคุม (Control Dump) เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่

๓.๔ อำเภอกะสัง เห็นชอบตามหนังสือ ที่ บร ๐๗๑๘/๓๕๓๗ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒

๓.๕ จังหวัดบุรีรัมย์ เห็นชอบตามหนังสือ ที่ บร ๐๐๒๐.๔/๒๗๐๘๑ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๓.๖ คปจ.บุรีรัมย์ ได้มีมติเห็นชอบตามมติการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบไม่ประสงค์จะนำที่สาธารณประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบตามความเห็นของเทศบาล อำเภอ คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ และ คปจ.บุรีรัมย์ ว่าที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่ พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้วตามที่หน่วยงานราชการขอใช้ประโยชน์ในที่ดิน

๒. ให้นำเสนอ คปจ. พิจารณานุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. การขอใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” เพื่อใช้เป็นสถานที่รองรับขยะมูลฝอยแบบควบคุม (Control Dump) เป็นการขอใช้ที่ดินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพการจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่เนื่องจากที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ แต่มีได้อยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน กระทรวงมหาดไทยจึงต้องได้รับการยืนยันจาก ส.ป.ก. ก่อนว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป จึงจะสามารถนำไปดำเนินการอนุญาตให้ส่วนราชการ ใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยได้

๒. ส.ป.ก. ตรวจสอบแล้วว่า ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน แต่มีได้อยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความเห็นสอดคล้องกันว่า พลเมืองได้เล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว เห็นชอบให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่ โดย อบต.กระสัง ได้ดำเนินการตามขั้นตอนมีแผนงาน และงบประมาณ จัดทำแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ แผนที่แสดงขอบเขตที่ดิน แผนผังแสดงบริเวณและสิ่งปลูกสร้างในที่ดินครบถ้วน และผ่านการพิจารณากลับกรองจากคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงเห็นควรอนุญาตให้ส่วนราชการ ใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยต่อไป

๓. เห็นควรพิจารณานุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกัน แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกัน แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” บางส่วน เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกัน แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกหนองแต้” บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

เรื่องที่ ๓.๔.๔ ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “หนองพุดตาสารณประโยชน์” ในท้องที่ตำบลจอหอ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา สำหรับพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อก่อสร้างระบบประปาผิวดินขนาดใหญ่ เนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๕๖ ไร่

กรรมการและเลขานุการฯ (นายสุรียน พืชครุฑานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ได้มีหนังสือที่ นม ๐๐๑๑/๒๔๘๖๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาว่าประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “หนองพุดตาสารณประโยชน์” มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือไม่ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลจอหอ (อบต.จอหอ) ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าวเป็นสถานที่ก่อสร้างระบบประปาแบบผิวดินขนาดใหญ่ บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๕๖ ไร่ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา (คปจ.นครราชสีมา) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว โดยขอให้ ส.ป.ก. นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) พิจารณาต่อไป

ข้อเท็จจริง

๑. ที่สาธารณประโยชน์แปลง “หนองพุดตาสารณประโยชน์” กรมที่ดินดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๑๒๘๒๔ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ที่ดินตั้งอยู่ที่บ้านสระธรรมขันธ์ หมู่ที่ ๘ ตำบลจอหอ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๖-๐-๘๒ ไร่

๒. ที่สาธารณประโยชน์ แปลง “หนองพุดตาสารณประโยชน์” ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๙๕ ตอนที่ ๑๐๗ วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๒๑

๓. การพิจารณาการให้ออนสภาพที่สาธารณประโยชน์แปลง “หนองพรวรตีกสาธารณประโยชน์” เนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๕๖ ไร่ เพื่อให้ อบต.จอหอ ก่อสร้างระบบประปาแบบผิวดินขนาดใหญ่ซึ่งผ่านความเห็นชอบตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ ประชุมสภา อบต.จอหอ สมัยสามัญ สมัยที่ ๔ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ ประจำปี ๒๕๖๐ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ มีมติเห็นควรให้ดำเนินการถอนสภาพ และให้ อบต.จอหอ ใช้ประโยชน์ที่ดินที่สาธารณประโยชน์แปลง “หนองพรวรตีกสาธารณประโยชน์” เนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๕๖ ไร่

๓.๒ ประชุมประชาคมบ้านหนองกระดังงา หมู่ที่ ๑๕ ตำบลจอหอ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นควรให้ดำเนินการถอนสภาพ และให้ อบต.จอหอ ใช้ประโยชน์ที่ดินที่สาธารณประโยชน์แปลง “หนองพรวรตีกสาธารณประโยชน์” เนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๕๖ ไร่

๓.๓ อำเภอเมืองนครราชสีมา เห็นชอบตามหนังสือ ที่ นม ๐๑๑๘/๔๑๔๒ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒

๓.๔ คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดนครราชสีมา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบอนุมัติในหลักการให้ออนสภาพที่สาธารณประโยชน์แปลง “หนองพรวรตีกสาธารณประโยชน์” เนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๕๖ ไร่

๓.๕ คปจ.นครราชสีมา ได้มีมติเห็นชอบตามมติการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “หนองพรวรตีกสาธารณประโยชน์” มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป

๓.๖ จังหวัดนครราชสีมา เห็นชอบตามหนังสือ ที่ นม ๐๐๒๐.๔/๑๙๕๕๐ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบตามความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา และ คปจ.นครราชสีมา ว่าที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “หนองพรวรตีกสาธารณประโยชน์” เนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๕๖ ไร่ พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้วตามที่หน่วยงานราชการขอใช้ประโยชน์ในที่ดิน

๒. ให้นำเสนอ คปก. พิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “หนองพรวรตีกสาธารณประโยชน์” บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๕๖ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. การขอใช้ที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินแปลง “หนองพุดธิกสาธารณะประโยชน์” เป็นสถานที่ก่อสร้างระบบประปาแบบผิวดินขนาดใหญ่ เป็นการขอใช้ที่ดินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพการจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่เนื่องจากที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ แต่มีได้อยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน กระทรวงมหาดไทยจึงต้องได้รับการยืนยันจาก ส.ป.ก. ก่อนว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป จึงจะสามารถนำไปดำเนินการอนุญาตให้ส่วนราชการใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยต่อไปได้

๒. ส.ป.ก. ตรวจสอบแล้วว่า ที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็นสอดคล้องกันว่า พลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว เห็นชอบให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินแปลง “หนองพุดธิกสาธารณะประโยชน์” บางส่วน เนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๕๖ ไร่ โดย อบต.จอหอ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนมีแผนงานและงบประมาณ จัดทำแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ แผนที่แสดงขอบเขตที่ดิน แผนที่แสดงบริเวณและสิ่งปลูกสร้างในที่ดินครบถ้วน และผ่านการพิจารณาถ่วงรอนจากคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงเห็นควรอนุญาตให้ส่วนราชการใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยต่อไป

๓. เห็นควรพิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “หนองพุดธิกสาธารณะประโยชน์” บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๕๖ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “หนองพุดธิกสาธารณะประโยชน์” บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๕๖ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “หนองพุดธิกสาธารณะประโยชน์” บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๕๖ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

เรื่องที่ ๓.๕ ประสงค์จะนำที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแปลง “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ดงเจน” ในท้องที่ตำบลห้วยแก้ว อำเภอกุกามยาว จังหวัดพะเยา เฉพาะพื้นที่ราษฎรใช้เป็นที่อยู่อาศัย เนื้อที่ประมาณ ๓๖-๒-๗๓ ไร่

กรรมการและเลขานุการฯ (นายสุรียน พืชครุฑานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา ได้มีหนังสือ ที่ พย ๐๐๑๑.๔/๑๗๑๖ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ แจ้งว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา (คปจ.พะเยา) มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบให้นำที่ดินที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ดงเจน” หมู่ที่ ๑๗ ตำบลห้วยแก้ว อำเภอกุกามยาว จังหวัดพะเยา ตามหนังสือสำคัญสำหรับหลวง (นสล.) เลขที่ ๕๔๓๔ ระบุว่า ๔๙๔๗/๐๒๓๐ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๑๙ เนื้อที่บางส่วนประมาณ ๓๖-๒-๗๓ ไร่ เฉพาะพื้นที่ราษฎรใช้เป็นที่อยู่อาศัย เป็นพื้นที่ที่ราษฎรเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และเห็นควรนำไปปฏิรูปที่ดิน เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎร ซึ่งได้ถือครองทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย ได้มีเอกสารสิทธิหรือได้รับการรับรองสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมาย จึงได้ส่งคำขอและเอกสารหลักฐานประกอบคำขอของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เพื่อให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พิจารณาว่าประสงค์จะนำที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันดังกล่าว มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือไม่

ข้อเท็จจริง

๑. ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ดงเจน” หมู่ที่ ๑๗ ตำบลห้วยแก้ว อำเภอกุกามยาว จังหวัดพะเยา กรมที่ดินดำเนินการออก นสล. เลขที่ ๕๔๓๔ ระบุว่า ๔๙๔๗/๐๒๓๐ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๑๙ เนื้อที่ทั้งหมด ๖๘๔-๒-๙๕ ไร่

๒. ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ดงเจน” ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินตำบลห้วยแก้ว อำเภอกุกามยาว จังหวัดพะเยา ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๑๑๐ ก วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๑

๓. การพิจารณาการให้ถอนสภาพที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ดงเจน” ตาม นสล. เลขที่ ๕๔๓๔ ระบุว่า ๔๙๔๗/๐๒๓๐ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๑๙ เฉพาะพื้นที่ราษฎรใช้เป็นที่อยู่อาศัย เนื้อที่บางส่วน ๓๖-๒-๗๓ ไร่ เพื่อให้ ส.ป.ก. นำมาปฏิรูปที่ดิน ซึ่งผ่านความเห็นชอบตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ ประชุมประชาคม หมู่ที่ ๑๗ ตำบลห้วยแก้ว อำเภอกุกามยาว จังหวัดพะเยา วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖

๓.๒ ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว สมัยสามัญ สมัยที่ ๔ ประจำปี ๒๕๕๖ ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖

๓.๓ อำเภอกุกามยาว เห็นชอบตามหนังสือ ที่ พย ๐๙๑๘/๑๖๙ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๗

๓.๔ จังหวัดพะเยา เห็นชอบตามหนังสือ ที่ พย ๐๐๑๑.๔/๖๘๑ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

๓.๕ ประชุมคณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดพะเยา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

๓.๖ คปจ.พะเยา ได้มีมติเห็นชอบตามมติการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ข้อกฎหมายและมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.)

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๒๖ (๑) บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๒๖ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว

(๑) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดี หรือพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่หรือไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทน โดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ดี ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

ฯลฯ

๒. มติ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๐ แนวทางปฏิบัติกรณีขออนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป และกรณีนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรณีนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๑. สอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริง

๑.๑ ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินฯ แปลงดังกล่าว สงวนหวงห้ามไว้ตั้งแต่เมื่อใด ผู้ใดประกาศสงวนหวงห้าม อาศัยบทกฎหมายใด เคยใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างไร และพลเมืองเล็กใช้เมื่อใด เพราะเหตุใด

๑.๒ การเปลี่ยนแปลงสภาพของที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินฯ เป็นต้นว่าที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง หนอง บึง ถนน ทางเดิน ฯลฯ ได้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพไปจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันในลักษณะใด เช่น ตื่นขึ้นโดยการถมหรือโดยธรรมชาติ

๑.๓ มติของสภาตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ความเห็นของอำเภอ ความเห็นจังหวัด และมติคณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย จะต้องมีความเห็นสอดคล้องกันว่าพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และให้นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๒. ตรวจสอบความเหมาะสมในการนำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินฯ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามหลักเกณฑ์ของ ส.ป.ก. ดังนี้

๒.๑ ขนาดที่ดิน ประเภทที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินฯ

๒.๒ สภาพการใช้ประโยชน์ในปัจจุบัน และการถือครอง

๒.๓ ลักษณะภูมิประเทศ แหล่งน้ำ เส้นทางคมนาคม รวมถึงสภาพพื้นที่บริเวณใกล้เคียง

๒.๔ ความเหมาะสมต่อการประกอบเกษตรกรรมหรือด้านอื่น ๆ ตามที่ คปก. เห็นสมควร

๓. รวบรวมหลักฐานเพื่อใช้ประกอบพิจารณา

๓.๑ หลักฐานเกี่ยวกับที่ดินแปลงนั้น เช่น ประกาศหวงห้าม ทะเบียนที่ดินที่สงวนหวงห้าม หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ฯลฯ

๓.๒ แผนที่แสดงเขตที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินฯ พร้อมแสดงขอบเขตว่าที่ดินส่วนใดทำประโยชน์อะไรบ้าง และแสดงขอบเขตส่วนที่จะถอนสภาพความเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินทั้งแปลงหรือบางส่วนให้ชัดเจน และที่ดินข้างเคียงตามหลักฐานแผนที่ โดยใช้มาตราส่วนที่เหมาะสมแก่การพิจารณา พร้อมทั้งแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ แสดงจุดที่ตั้งของที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินฯ ว่าอยู่บริเวณใดของเขตปฏิรูปที่ดิน

กรณีการถอนสภาพความเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินเพียงบางส่วน เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินนั้น ต้องคำนึงถึงจำนวนขนาดของที่ดินที่จะนำมาจัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์นั้นมีมากน้อยเพียงใด การนำมาจะสามารถจัดที่ดินได้ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดินหรือไม่

๓.๓ หลักฐานเกี่ยวกับการพิสูจน์การใช้ที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินฯ เช่น มติของสภาตำบลหรือ อบต. บันทึกการสอบสวนของอำเภอ ความเห็นของอำเภอ ความเห็นจังหวัด และมติคณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ฯลฯ

๔. เมื่อดำเนินการตามข้อ ๑-๓ แล้ว หากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด เห็นว่าที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินฯ ดังกล่าวมีความเหมาะสมต่อการนำมาปฏิรูปที่ดิน ให้นำเสนอ คปจ. พิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำมาปฏิรูปที่ดิน

๕. จัดส่งรายละเอียด ข้อ ๑-๔ พร้อมรูปถ่ายของแปลงที่ดินให้ ส.ป.ก. เพื่อพิจารณา

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. ตรวจสอบแล้วว่า ที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ ที่ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็นสอดคล้องกันว่า พลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว เห็นชอบให้ถอนสภาพที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินแปลง “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ดงเจน” เฉพาะพื้นที่ราษฎรใช้เป็นที่อยู่อาศัย บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๓๖-๒-๗๓ ไร่ เพื่อให้ ส.ป.ก. นำที่ดินดังกล่าวมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๒. เห็นควรพิจารณาอนุมัติประสงค์จะนำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแปลง “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ดงเจน” เฉพาะพื้นที่ราษฎรใช้เป็นที่อยู่อาศัย บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๓๖-๒-๗๓ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎร ซึ่งได้ถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย ได้มีเอกสารสิทธิหรือได้รับการรับรองสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมาย

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัตินำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแปลง “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ดงเจน” ในท้องที่ตำบลห้วยแก้ว อำเภอภูมามาย จังหวัดพะเยา เฉพาะพื้นที่ราษฎรใช้เป็นที่อยู่อาศัย เนื้อที่ประมาณ ๓๖-๒-๗๓ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า ในประเด็นนี้ ส.ป.ก. อาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนว่าเป็นอำนาจของใคร เพราะพิจารณาจากเรื่องที่น่าเสนอเข้าใจว่าเป็นอำนาจของคณะกรรมการที่จะแสดงความคิดเห็นไม่นำมา ซึ่งในความเป็นจริงไม่เอาหรือไม่นำมาปฏิรูปที่ดิน เนื่องจากกฎหมายกล่าวว่าเมื่อประกาศเขตปฏิรูปที่ดินทั้งอำเภอบริเวณใดที่มีที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกัน ส.ป.ก. มีอำนาจนำมาปฏิรูปที่ดิน แต่ทั้งนี้ที่สาธารณะดังกล่าวจะกระจายอยู่ในเขตอำเภอนั้น ๆ และอำนาจในการดูแลยังเป็นของกระทรวงมหาดไทย ถึงแม้ ส.ป.ก. จะแสดงความไม่ประสงค์แต่การดูแลก็ยังเป็นของมหาดไทย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นว่าอำนาจของ ส.ป.ก. ไปกีดกันอำนาจของเขาให้ไม่สามารถกระทำการอื่นได้ ถ้า ส.ป.ก. ต้องการให้เขาใช้ประโยชน์จะต้องแสดงความประสงค์จะไม่นำมาตลอดไป เพื่อให้เขามีอำนาจนำพื้นที่ไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายของเขา แต่อย่างไรก็ตาม การที่ ส.ป.ก. แสดงเจตนาจะไม่นำมาแล้วนั้น แต่การไม่นำมาในครั้งนี้ไม่ใช่ทั้งแปลงแต่เป็นเฉพาะบริเวณที่ อบต. จะใช้ประโยชน์ เพราะไปหารือกับราษฎรให้เขายอมคืนพื้นที่และให้ ส.ป.ก. แสดงความไม่ประสงค์ ซึ่งเป็นพื้นที่เพียงส่วนหนึ่งของพื้นที่ทั้งแปลง เพราะฉะนั้น ไม่ใช่อำนาจของ คปก. ที่จะเห็นชอบแต่เป็นอำนาจของ ส.ป.ก. ที่จะเห็นชอบแสดงความไม่ประสงค์ เพราะตามกฎหมายกล่าวว่าเป็นเรื่องของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ถึงแม้ตามกฎหมายจะให้อำนาจ ส.ป.ก. แต่ระเบียบกลับระบุว่าอำนาจของ คปก. หรือ คปจ. ทั้งหมด เช่น มาตรา ๒๙ ให้อำนาจ ส.ป.ก. จัดซื้อที่ดิน แต่ระเบียบให้อำนาจ คปจ. จัดซื้อเมื่อราคาไม่เกิน ๑.๕ เท่า และให้อำนาจคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน (อกก.คง.) จัดซื้อเมื่อราคาเกิน ๑.๕ เท่า นอกจากนี้ มาตรา ๓๐ ให้อำนาจ ส.ป.ก. จัดที่ดิน แต่ระเบียบให้อำนาจ คปจ. เป็นผู้อนุญาต แต่สำหรับเรื่องนี้เข้าใจว่าต้องการเป็นในเชิงนโยบายและเพื่อความรัดกุมในการทำงานจึงดำเนินการดังกล่าวเช่นนี้

กรรมการและเลขานุการฯ (นายสุรียน พืชครุฑานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า เรื่องดังกล่าวนี้เป็นประเด็นที่ ส.ป.ก. แจ้งให้ที่ประชุมให้ทราบประกอบกับหนังสือเวียนของสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน

การที่จะนำที่ดินมาหรือไม่จะเสนอให้คณะกรรมการเป็นผู้อนุมัติ โดยในกรณีที่ไม่นำมาและกระทรวงมหาดไทยจะขออนุญาตใช้ที่ดินจะอนุมัติว่าไม่ประสงค์ตลอดไป แต่สำหรับกรณีที่นำมาปฏิรูปที่ดินเพื่อจัดสรรให้กับเกษตรกรที่เข้าอยู่อาศัยแล้ว เช่น กรณีของจังหวัดพะเยา ส.ป.ก. จะแจ้ง ส.ป.ก.จังหวัด ว่ามีความประสงค์จะนำที่ดินดังกล่าวมาดำเนินการ ตามมติคณะกรรมการครั้งนี้ ซึ่งคณะกรรมการมีหน้าที่กำหนดนโยบายแผนงานเพื่อให้จังหวัดปฏิบัติต่อไป

ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน (นายนิวัติ น้อยผาง) ได้กล่าวว่า กฎหมายของ ส.ป.ก. มีลักษณะเป็นกฎหมายการเมือง และสำหรับเรื่องดังกล่าวนี้จะเป็นการตกลงร่วมกันระหว่างภาครัฐกับราษฎร ซึ่งในเบื้องต้นราษฎรจะต้องยอมรับก่อนว่าตามกฎหมายแล้วที่ดินของเขาเป็นที่ดินของรัฐ เพียงแต่รัฐจัดสรรให้เข้าทำประโยชน์เท่านั้น ประเด็นนี้จึงเป็นประเด็นที่รัฐไม่ยากกระทบกระทั่งกับราษฎร แม้จะรับรู้ร่วมกันว่าเป็นที่สาธารณประโยชน์ แต่พื้นที่สาธารณประโยชน์หลายแห่งจะมีราษฎรครอบครองอยู่แล้ว ดังนั้น เมื่อกระทรวงมหาดไทยหรือหน่วยงานของรัฐจะใช้ประโยชน์พื้นที่ดังกล่าวก็ต้องดำเนินการสอบถาม ส.ป.ก. ว่าสามารถดำเนินการได้หรือไม่ เช่นเดียวกับกรณีการที่จะต้องสอบถามหน่วยงานทหาร หรือกรมศิลปากร ในกรณีการขอใช้ที่ดินเช่นกัน

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า เมื่อ ส.ป.ก. จะนำพื้นที่มาจะต้องมีแผนงานงบประมาณเพื่อเข้าไปดำเนินการ ซึ่งในช่วงแรกจะขอดำเนินการในพื้นที่ใดก็จะทำแผนงานงบประมาณพร้อมกัน โดยในเรื่องนี้มีทั้งการแสดงความประสงค์และไม่ประสงค์ แต่ที่สำคัญคือการที่ประสงค์จะนำพื้นที่มานั้นไม่ได้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน แต่นำไปอนุญาตให้มหาดไทยใช้พื้นที่แทน ที่ผ่านมา ส.ป.ก. จะไม่แสดงความไม่ประสงค์แต่จะแสดงความประสงค์ เช่น ๕ ไร่ ๑๐ ไร่ เมื่อ ส.ป.ก. แจ้งมหาดไทยว่าไม่ประสงค์เขาจะต้องไปเพิกถอนออกจากพื้นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน โดยการดำเนินการแก้กฎกระทรวงในส่วนของประกาศที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน (นสล.) และนำส่วนที่เพิกถอนไปอนุญาตเพื่อดำเนินการในเรื่องของสาธารณูปโภคตามขั้นตอนของมหาดไทยต่อไป

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ประเด็นนี้สรุปแล้วว่าอำนาจเป็นของ ส.ป.ก. ซึ่งหากเป็นอำนาจของ ส.ป.ก. ก็สามารถดำเนินการได้ทันที แต่ในการนำเสนอครั้งนี้เพื่อให้กรรมการพิจารณากำหนดเป็นนโยบาย

มติคณะกรรมการ อนุมัตินำที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกัน แปลง “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ ดงเจน” ในท้องที่ตำบลห้วยแก้ว อำเภอภูากายาว จังหวัดพะเยา เฉพาะพื้นที่ราษฎรใช้เป็นที่อยู่อาศัย เนื้อที่ประมาณ ๓๖-๒-๗๓ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

เรื่องที่ ๓.๖ ขอความเห็นชอบ (ร่าง) “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือทอดทวงมรดกสิทธิ การเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ.” และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวอริฎา ปิยนิธิภัทร นิติกรชำนาญการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) ได้มอบนโยบายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) แก้ไขปัญหากรณีเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) ไม่ประสงค์จะทำประโยชน์ในที่ดินนั้นต่อไปและขอคืนสิทธิให้แก่ ส.ป.ก. เนื่องจากขราภาพ ทุพพลภาพ เจ็บป่วยเรื้อรัง หรือประสงค์จะประกอบอาชีพอื่น และไม่มีทายาทหรือมีทายาทแต่ทายาทนั้นไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบแนวทางดำเนินงานตามแผนงานแก้ไขปรับปรุงระเบียบและมติ คปก. เกี่ยวกับการจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และอนุมัติหลักการให้ ส.ป.ก. จัดทำร่างระเบียบเกี่ยวกับการจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน นำเสนอ คปก. พิจารณาให้ความเห็นชอบโดยยกเลิกระเบียบและมติ คปก. เดิมที่เกี่ยวข้อง และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการคัดเลือกเกษตรกรการจัดที่ดิน (ทั้งการจัดที่ดินตามหลักเกณฑ์ทั่วไปและหลักเกณฑ์การจัดที่ดินรอบใหม่) การจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมทั้งการออก แก้ไขเพิ่มเติม เพิกถอนและออกใบแทนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน สัญญาเช่า และสัญญาเช่าซื้อ

๓. คปก. ได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ รับทราบความคืบหน้าของผลการดำเนินงานแก้ไขปรับปรุงระเบียบและมติ คปก. เกี่ยวกับการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้สอดคล้องกับนโยบายการจ่ายค่าชดเชยการลงทุนในการพัฒนาที่ดินให้แก่เกษตรกร (คณะอนุกรรมการฯ) ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ดังนี้

๓.๑ (ร่าง) “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอน หรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ.”

๓.๒ (ร่าง) “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.”

๓.๓ เหตุผลและความจำเป็นในการยกเลิกมติ คปก. ครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เรื่อง ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์

ข้อเท็จจริง

๑) เนื่องจากการบังคับใช้ (ร่าง) “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือ

เช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ.” ย่อมมีผลกระทบต่อประชาชน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๖ และมาตรา ๘ (๓) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ส.ป.ก. จึงได้นำหลักการและประเด็นสำคัญของ (ร่าง) ระเบียบดังกล่าว ไปดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตลอดจนชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับจากการบังคับใช้ระเบียบนี้ ทั้งนี้ ในการรับฟังความคิดเห็นได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และประกาศคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย โดยรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ ส.ป.ก. (www.alro.go.th) ควบคู่กับการสัมภาษณ์เกษตรกรและบุคคลทั่วไปที่มาติดต่อราชการโดยเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด พร้อมทั้งดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวโดยปิดประกาศวิธีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อ (ร่าง) ระเบียบฯ ไว้ในที่เปิดเผยและแจ้งต่อที่ประชุมคณะกรรมการจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้สนใจได้รับทราบและแสดงความคิดเห็นภายในระยะเวลาที่กำหนด (ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔)

๒) ผลสรุปการรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ มีจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นทั้งสิ้น (ภาพรวม) ๖๑๘ ราย หรือ ๑๐๐ % จำแนกเป็น

- เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. จำนวนรวม ๓๘ ราย หรือ ๖.๑ %
- บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกร จำนวนรวม ๔๕ ราย หรือ ๗.๓ % (แบ่งเป็น เกษตรกรที่ไม่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ๘ ราย หรือ ๑.๓ %, ผู้ไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นของตนเองและประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ๑๐ ราย หรือ ๑.๖ %, เครือญาติหรือทายาทของเกษตรกร ๒๗ ราย หรือ ๔.๔ %)
- เจ้าหน้าที่ของ ส.ป.ก. จำนวนรวม ๔๓๐ ราย หรือ ๖๙.๖ %
- อื่น ๆ จำนวนรวม ๑๐๕ ราย หรือ ๑๗ % (แบ่งเป็น เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐอื่น ๗๒ ราย หรือ ๑๑.๗ %, บุคคลทั่วไป ๓๓ ราย หรือ ๕.๓ %)

- ๒.๑) ผลการรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) ระเบียบนี้ในภาพรวมทั้งฉบับ พบว่า
- ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ ๙๕.๑ และมีผู้ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๔.๙
 - เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ ๘๙.๕ และมีผู้ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๑๐.๕
 - บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกรส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ ๙๑.๑ และมีผู้ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๘.๙
 - เจ้าหน้าที่ของ ส.ป.ก. ส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ ๙๕.๘ และมีผู้ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๔.๒
 - บุคคลอื่น ๆ ส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ ๙๖.๒ และมีผู้ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๓.๘

๒.๒) ผลการรับฟังความคิดเห็นที่มีต่อหลักการและสาระสำคัญของ (ร่าง) ระเบียบนี้ รวม ๑๓ ประเด็น พบว่า ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๒ - ร้อยละ ๙๘ เห็นด้วยกับหลักการและสาระสำคัญของ (ร่าง) ระเบียบดังกล่าวทุกประเด็น จำแนกเป็น

๒.๒.๑) ผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๙๕.๖ ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด เห็นด้วยกับการยกเลิกหลักเกณฑ์เดิม (ระเบียบและมติ คปก. รวม ๑๐ ฉบับ) เพื่อนำมากำหนดไว้ใน (ร่าง) ระเบียบฯ ๑ ฉบับ (จำแนกตามสถานะของกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็น แบ่งเป็น เกษตรกรเห็นด้วย ๘๖.๘ %, บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกรเห็นด้วย ๘๘.๙ %, เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เห็นด้วย ๙๗ %, อื่น ๆ เห็นด้วย ๙๖.๒ %)

๒.๒.๒) ผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๙๐.๙ ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด เห็นด้วยกับการกำหนดให้บุคคลผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเกษตรกรหรือผู้ถือครองที่ดินเดิม (คู่สมรส บุตร ผู้สืบสันดาน บิดา มารดา พี่น้อง ปู่ย่าตายาย ลุงป้า น้าอา หลาน ลูกพี่ลูกน้อง) เป็นผู้มียสิทธิขอรับการจัดที่ดินต่อจากเกษตรกรหรือผู้ถือครองที่ดินดังกล่าว (จำแนกตามสถานะของกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็น แบ่งเป็น เกษตรกรเห็นด้วย ๘๔.๒ %, บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกรเห็นด้วย ๗๕.๖ %, เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เห็นด้วย ๙๑.๙ %, อื่น ๆ เห็นด้วย ๙๖.๒ %)

๒.๒.๓) ผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๙๐.๙ ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด เห็นด้วยกับการกำหนดให้ ส.ป.ก. นำที่ดินมาจัดให้แก่เกษตรกรเป็นลำดับแรก หากมีเหตุอันสมควร ส.ป.ก. จึงจะสามารถนำที่ดินนั้นไปจัดให้แก่ส่วนราชการหรือบุคคลทั่วไปตามระเบียบอื่นภายใต้กฎหมาย ส.ป.ก. ได้เท่าที่จำเป็น (จำแนกตามสถานะของกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็น แบ่งเป็น เกษตรกรเห็นด้วย ๗๓.๗ %, บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกรเห็นด้วย ๗๓.๓ %, เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เห็นด้วย ๙๔ %, อื่น ๆ เห็นด้วย ๙๒.๔ %)

๒.๒.๔) ผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๗๘.๒ ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด เห็นด้วยกับการกำหนดให้เลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมาย (เช่น ปฏิรูปที่ดินจังหวัด) เป็นผู้ดำเนินการจัดที่ดินแทน คปจ. ซึ่งมีกำหนดการจัดประชุมที่ไม่แน่นอนและมีค่าใช้จ่ายสูง (จำแนกตามสถานะของกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็น แบ่งเป็น เกษตรกรเห็นด้วย ๗๒.๑ %, บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกรเห็นด้วย ๗๑.๑ %, เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เห็นด้วย ๘๐.๒ %, อื่น ๆ เห็นด้วย ๗๕.๒ %)

๒.๒.๕) ผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๙๐.๕ ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด เห็นด้วยกับการกำหนดให้การปิดประกาศและการยื่นคำขอรับการจัดที่ดิน สามารถดำเนินการผ่านเว็บไซต์ของ ส.ป.ก. ได้ (จำแนกตามสถานะของกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็นแบ่งเป็น เกษตรกรเห็นด้วย ๗๘.๙ %, บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกรเห็นด้วย ๙๑.๑ %, เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เห็นด้วย ๙๐.๕ %, อื่น ๆ เห็นด้วย ๙๔.๓ %)

๒.๒.๖) ผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๙๐.๖ ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด เห็นด้วยกับการกำหนดให้มีการยื่นคำขอรับการจัดที่ดินเป็นการเฉพาะรายได้ แม้ว่าจะยังไม่มีประกาศให้บุคคลยื่นคำขอรับการจัดที่ดินก็ตาม (เช่น ผู้ถือครองที่ดินเดิม ผู้ขอรับการตรวจสอบเพื่อขึ้นทะเบียนไว้ในบัญชี เป็นต้น) (จำแนก

ตามสถานะของกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็น แบ่งเป็น เกษตรกรเห็นด้วย ๘๖.๘ %, บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกรเห็นด้วย ๘๒.๒ %, เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เห็นด้วย ๙๑.๒ %, อื่น ๆ เห็นด้วย ๙๓.๓ %)

๒.๒.๗) ผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๘๘ ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด เห็นด้วยกับการกำหนดความหมายของคำว่า “รายได้ประจำเพียงพอแก่การยังชีพ” เพื่อเป็นมาตรฐานในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ สำหรับตรวจสอบคุณสมบัติความเป็น “เกษตรกร” ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด (จำแนกตามสถานะของกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็น แบ่งเป็น เกษตรกรเห็นด้วย ๗๓.๗ %, บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกรเห็นด้วย ๗๓.๓ %, เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เห็นด้วย ๙๐.๕ %, อื่น ๆ เห็นด้วย ๘๙.๕ %)

๒.๒.๘) ผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๗๒ ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด เห็นว่าการกำหนดให้ใช้ “อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ” ตามที่กฎหมายกำหนด เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา “รายได้ประจำเพียงพอแก่การยังชีพ” (อัตราค่าจ้างขั้นต่ำปี ๒๕๖๓ อยู่ระหว่าง ๓๑๓ – ๓๓๖ บาทต่อวัน) เป็นอัตราที่เหมาะสม โดยมีผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๒๑.๒ เห็นว่าเป็นอัตราที่ต่ำเกินไป และร้อยละ ๖.๘ เห็นว่าเป็นอัตราที่ต่ำเกินไป (จำแนกตามสถานะของกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็น แบ่งเป็น เกษตรกรเห็นว่าเป็นอัตราที่เหมาะสม ๖๓.๒ %, บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกรเห็นว่าเป็นอัตราที่เหมาะสม ๗๑.๑ %, เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เห็นว่าเป็นอัตราที่เหมาะสม ๗๑.๔ %, อื่น ๆ เห็นว่าเป็นอัตราที่เหมาะสม ๗๘.๑ %)

๒.๒.๙) ผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๙๘.๔ ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด เห็นด้วยกับการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ยื่นคำขอ โดยใช้ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของ ส.ป.ก. ที่เชื่อมโยงเข้ากับข้อมูลของหน่วยงานรัฐอื่น ๆ (เช่น ข้อมูลการถือครองที่ดินของกรมที่ดิน ข้อมูลการประกอบอาชีพเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น) เพื่อความรวดเร็วและโปร่งใสในการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร (จำแนกตามสถานะของกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็น แบ่งเป็น เกษตรกรเห็นด้วย ๙๗.๔ %, บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกรเห็นด้วย ๙๓.๓ %, เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เห็นด้วย ๙๙.๓ %, อื่น ๆ เห็นด้วย ๙๗.๑ %)

๒.๒.๑๐) ผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๙๔.๕ ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด เห็นด้วยกับการกำหนดลำดับของเกษตรกรผู้มีสิทธิจะได้รับการจัดที่ดิน โดยเรียงลำดับจากผู้มีความเกี่ยวข้องกับที่ดินนั้น ซึ่งจำแนกตามสถานะของที่ดินแต่ละประเภทไว้เพื่อความชัดเจน (ได้แก่ ผู้ถือครองที่ดินของรัฐหรือผู้เช่าที่ดินเอกชนเดิม คู่สมรส บุตร เครือญาติ หรือทายาทของผู้ถือครองที่ดินของรัฐ และเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนขอรับที่ดินตามลำดับ) (จำแนกตามสถานะของกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็น แบ่งเป็น เกษตรกรเห็นด้วย ๘๙.๕ %, บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกรเห็นด้วย ๘๒.๒ %, เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เห็นด้วย ๙๖.๗ %, อื่น ๆ เห็นด้วย ๙๒.๔ %)

๒.๒.๑๑) ผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๙๒.๙ ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด เห็นด้วยกับการกำหนดให้เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินเดิม (กรณีชราภาพ ทูพพลภาพ เจ็บป่วยเรื้อรัง หรือประสงค์จะประกอบอาชีพอื่น) ซึ่งไม่มีคู่สมรสและบุตรหรือมีแต่บุคคลดังกล่าวไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรสามารถใช้สิทธิขอโอนทรัพย์สินในที่ดิน (เช่น ไม้ยืนต้น ที่อยู่อาศัย) และหนี้สิน (เช่น หนี้สินที่ค้างชำระกับ

ส.ป.ก.) ของตน ให้แก่บุคคลผู้ได้รับการตรวจสอบจาก ส.ป.ก. ว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติเป็นเกษตรกรตามกฎหมายได้ เพื่อให้เกษตรกรดังกล่าวเข้ารับการจัดที่ดินนั้นและรับโอนสิทธิและหน้าที่ในทรัพย์สินและหนี้สินแทนตนเอง (จำแนกตามสถานะของกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็น แบ่งเป็น เกษตรกรเห็นด้วย ๘๙.๕ %, บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดิน ในฐานะเกษตรกรเห็นด้วย ๘๘.๙ %, เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เห็นด้วย ๙๔.๒ %, อื่น ๆ เห็นด้วย ๙๐.๕ %)

๒.๒.๑๒) ผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๘๗.๑ ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด เห็นด้วยกับการกำหนดระยะเวลาการใช้สิทธิขอรับการทดทวงทางมรดกสิทธิหรือขอรับการจัดที่ดินแทนที่ของทายาทเกษตรกรที่ถึงแก่ความตาย โดยกำหนดให้ยื่นคำขอภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่เกษตรกรถึงแก่ความตาย (กรณียื่นคำขอภายหลัง ๑ ปี สามารถทำได้หากมีเหตุสมควร แต่ต้องไม่เกิน ๒ ปี / กรณีเกษตรกรถึงแก่ความตายก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ระยะเวลาดังกล่าวเริ่มนับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ) (จำแนกตามสถานะของกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็น แบ่งเป็น เกษตรกรเห็นด้วย ๘๑.๖ %, บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกรเห็นด้วย ๗๗.๘ %, เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เห็นด้วย ๘๗.๔ %, อื่น ๆ เห็นด้วย ๙๑.๔ %)

๒.๒.๑๓) ผู้แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๙๕.๖ ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด เห็นด้วยกับการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินเดิม ก่อนนำที่ดินและทรัพย์สินที่ติดอยู่กับที่ดิน (หากมี) ไปจัดให้แก่เกษตรกรรายใหม่เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินและหนี้สินนั้น (เช่น เกษตรกรและทายาทผู้มีสิทธิและหน้าที่ในทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น เกษตรกรรายใหม่ ผู้เข้ารับการจัดที่ดิน และ ส.ป.ก. ในฐานะผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินและเจ้าหนี้เงินกองทุน ส.ป.ก.) (จำแนกตามสถานะของกลุ่มผู้แสดงความคิดเห็น แบ่งเป็น เกษตรกรเห็นด้วย ๘๑.๖ %, บุคคลที่อาจขอรับการจัดที่ดินในฐานะเกษตรกรเห็นด้วย ๙๑.๑ %, เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เห็นด้วย ๙๗ %, อื่น ๆ เห็นด้วย ๙๗.๑ %)

๒.๓) ผู้ตอบแบบรับฟังความคิดเห็นได้ให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม รวมจำนวน ๔๖ ราย จำแนกเป็น

๒.๓.๑) เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.ส่วนกลาง จำนวน ๔ ราย

๒.๓.๒) เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด จำนวน ๑๘ ราย

๒.๓.๓) เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. จำนวน ๕ ราย

๒.๓.๔) เกษตรกรที่ไม่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. จำนวน ๔ ราย

๒.๓.๕) ผู้ไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นของตนเอง และประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๑ ราย

๒.๓.๖) เครือญาติหรือทายาทของเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดิน จำนวน ๘ ราย

๒.๓.๗) เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐอื่น จำนวน ๓ ราย

๒.๓.๘) บุคคลทั่วไป จำนวน ๓ ราย

(เอกสารแนบ ๑)

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิ และการถือครอง ในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยรัฐนำที่ดินของรัฐ หรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งมีได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเองหรือมีที่ดินเกินสิทธิ ตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอ แก่การครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่าหรือเข้าทำประโยชน์ โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนา อาชีพเกษตรกร การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และให้หมายความรวมถึง บุคคลผู้ยากจนหรือผู้จบการศึกษาทางเกษตรกรรมหรือผู้เป็นบุตรของเกษตรกร บรรดาซึ่งไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นของตนเองและประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาด้วย

“บุคคลในครอบครัวเดียวกัน” หมายความว่า คู่สมรส และผู้สืบสันดานที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย มาตรการ ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ตลอดจนการควบคุมการบริหารงานของ ส.ป.ก. รวมทั้งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) พิจารณากำหนดแผนผัง และการจัดแบ่งแปลงที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ฯลฯ

ฯลฯ

(๖) พิจารณากำหนดแผนการส่งเสริม และบำรุงเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมถึงการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตและคุณภาพผลิตผลเกษตรกรรม ตลอดจนสวัสดิการ การสาธารณสุขโรค การศึกษาและการสาธารณสุขของเกษตรกร

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบัน เกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนแบบสัญญาเช่า และเช่าซื้อที่จะทำ กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๐) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนการควบคุมดูแลกิจการอื่น ๆ ภายในเขตปฏิรูปที่ดิน

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๒) กำหนดกิจการและระเบียบการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. หรือสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มาตรา ๓๐ บรรดาที่ดินหรือสิ่งหาริมทรัพย์ที่ ส.ป.ก. ได้มา ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองในที่ดินดังกล่าว ต่อไปนี้

(๑) จำนวนที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งประกอบเกษตรกรรมอย่างอื่นนอกจากเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตาม (๒)

(๒) จำนวนที่ดินไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งใช้ประกอบเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการจัดให้เกษตรกร และเป็นที่ดินที่คณะกรรมการกำหนดมิให้มีการโอนสิทธิในที่ดินก็ให้จัดให้เกษตรกรเช่า ในกรณีอื่นให้จัดให้เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อตามที่เกษตรกรแสดงความจำนง ถ้าเป็นการจัดให้สถาบันเกษตรกรให้จัดให้สถาบันเกษตรกรเช่า

ฯลฯ

ฯลฯ

การจัดที่ดินให้เช่าหรือเช่าซื้อตามมาตรา này ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการเช่าหรือเช่าซื้อ และสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อดังกล่าวจะโอนแก่กันได้หรือตกทอดทางมรดกได้เฉพาะตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

๒. พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเป็นเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๓ บุคคลซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเกษตรกร

(๑) ผู้ยากจน ซึ่งหมายถึงผู้มีรายได้ไม่สูงกว่าอัตรารายได้ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด

รายได้ตาม (๑) ให้หมายความรวมถึงสิทธิหรือประโยชน์อื่นที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้ด้วย

(๒) ผู้จบการศึกษาทางเกษตรกรรม ซึ่งหมายถึงผู้ที่จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่าในประเภทวิชาเกษตรกรรม

(๓) บุตรของเกษตรกร ซึ่งหมายถึงบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก

ทั้งนี้ บุคคลดังกล่าวต้องไม่มีอาชีพอันมีรายได้ประจำเพียงพอแก่การยังชีพอยู่แล้ว
ไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นของตนเอง และประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก

๓. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๖ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

มาตรา ๘ ในการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ส่วนราชการจะต้องดำเนินการโดยถือว่าประชาชนเป็นศูนย์กลางที่จะได้รับการบริการจากรัฐ และจะต้องมีแนวทางการบริหารราชการดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) ก่อนเริ่มดำเนินการ ส่วนราชการต้องจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ผลดีและผลเสียให้ครบถ้วนทุกด้าน กำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่โปร่งใส มีกลไกตรวจสอบการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ในกรณีที่ภารกิจใดจะมีผลกระทบต่อประชาชน ส่วนราชการต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับจากภารกิจนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เนื่องจากคณะกรรมการฯ ได้พิจารณารับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ และร่างระเบียบที่ปรับแก้ไขตามมติดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ส.ป.ก. ได้แก้ไขถ้อยคำเล็กน้อยเพื่อให้ถูกต้องตรงตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวมทั้งได้แก้ไขถ้อยคำเกี่ยวกับการจัดที่ดินสำหรับอยู่อาศัยนอกแปลงเกษตรกรรมในข้อ ๒๖ และข้อ ๓๔ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการจัดที่ดินสำหรับอยู่อาศัยนอกแปลงเกษตรกรรมตามประกาศ คปก. ฉบับลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ และฉบับลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ที่ คปก. ได้กำหนดให้การจัดที่ดินกรณีดังกล่าวเป็นการจัดที่ดินสำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ในการนี้ จึงขอเสนอ คปก. รับทราบผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อ (ร่าง) “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ

และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ.” และพิจารณาร่างระเบียบดังกล่าว รวมทั้งการปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดที่ดินที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) (ร่าง) “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ.” ซึ่งมีบทยกเลิกระเบียบและมติ คปก. เกี่ยวกับการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งนำสาระสำคัญของระเบียบและมติที่ถูกลบเลิกนั้นมาจัดหมวดหมู่ไว้ให้เป็นเอกภาพทั้งระบบ จำแนกได้เป็น ๖ หมวด ได้แก่ หมวด ๑ การคัดเลือกเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร หมวด ๒ การโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร หมวด ๓ การจัดที่ดินแทนที่เกษตรกรผู้ได้รับการจัดให้เข้าทำประโยชน์ซึ่งละสิทธิหรือถึงแก่ความตาย หมวด ๔ การจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน หมวด ๕ การออกแก้ไขเพิ่มเติม ยกเลิกเพิกถอน และออกใบแทนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และสัญญาและหมวด ๖ บทเฉพาะกาล ซึ่งในหมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ ได้กำหนดให้มีแนวทางรองรับการใช้สิทธิของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจาก ส.ป.ก. ในการบริหารจัดการทรัพย์สินอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองและหนี้สินที่มีอยู่กับ ส.ป.ก. ก่อนส่งคืนที่ดินเพื่อให้ ส.ป.ก. นำไปจัดให้แก่เกษตรกรรายใหม่ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด อันเป็นการแก้ไขปัญหากรณีเกษตรกรรายเดิมผู้ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ขอคืนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินให้แก่ ส.ป.ก. ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ (เอกสารแนบ ๒)

(๒) (ร่าง) “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.” ซึ่งมีสาระสำคัญให้ยกเลิกเรื่องการรับมอบที่ดินในข้อ ๕ และข้อ ๖ ของระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ถือว่าเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดิน การโอนหรือตกทอดฯ เป็นเกษตรกรผู้ได้รับมอบที่ดินตามระเบียบนี้ (เอกสารแนบ ๓)

(๓) ยกเลิกมติ คปก. ครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เรื่อง ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ เนื่องจากในหมวด ๓ ของร่างระเบียบฯ ตามข้อ (๑) ได้นำหลักการตามมติ คปก. ครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ มาแก้ไขปรับปรุงสาระสำคัญบางประการให้สอดคล้องกับข้อกฎหมายและนโยบายเพื่อให้การจัดที่ดินเชื่อมโยงกันทั้งระบบอย่างเป็นเอกภาพแล้ว ทั้งนี้ เห็นควรให้การยกเลิกดังกล่าวมีผลตั้งแต่วันที่ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. มีผลใช้บังคับ

ทั้งนี้ ระเบียบทั้งสองฉบับข้างต้นจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๑) (ร่าง) “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอน หรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ.”

(๒) (ร่าง) “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.”

(๓) ยกเลิกมติ คปก. ครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เรื่อง ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ โดยให้การยกเลิกมติดังกล่าวมีผลตั้งแต่วันที่ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. มีผลใช้บังคับ

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

กรรมการและเลขานุการฯ (นายสุรียน พืชครุฑานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ขอถอนวาระเรื่องที่ ๓.๖ ขอความเห็นชอบ (ร่าง) “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ.” และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากอาจจะไปกระทบหรือมีผลกับการพิจารณาอนุมัติในวาระเรื่องที่ ๓.๗ ขออนุมัติหลักการแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการกองทุนที่ดิน ในประเด็นค่าเช่า

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า วาระเรื่องที่ ๓.๖ และ ๓.๗ เห็นว่าไม่ขัดแย้งกัน เพราะวาระเรื่องที่ ๓.๖ เป็นร่างระเบียบเก่า แต่วาระเรื่องที่ ๓.๗ เป็นปัญหาใหม่ที่ตรวจสอบพบว่าระเบียบเดิมไม่ครบถ้วน คือ ๓.๖ เป็นการนำระเบียบหลาย ๆ เรื่องเกี่ยวกับการจัดที่ดินมารวมไว้ในฉบับเดียว โดยในส่วนหนึ่งของระเบียบว่าด้วยการเช่าซื้อ ซึ่งเดิมอยู่ในระเบียบว่าด้วยการกันสัญญาเช่าซื้อยังขาดข้อความบางส่วน ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีเกษตรกรเช่าซื้อหากไม่ประสงค์จะเช่าซื้อสามารถเปลี่ยนเป็นสัญญาเช่าได้ แต่ในการเปลี่ยนสัญญาเช่าระเบียบระบุไว้ว่าเกษตรกรที่ส่งค่าเช่าซื้อแล้วจำนวนหนึ่งให้นำค่าเช่าคดีย้อนหลังร้อยละ ๓ และนำมาหักออกจากจำนวนที่ได้เคยส่งค่าเช่าซื้อไปแล้ว และคืนเงินในส่วนที่เหลือให้เกษตรกร แต่ทว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อมีเกษตรกรบางโครงการไม่ได้ส่งค่าเช่าซื้อเลย แต่ต่อมามีความประสงค์จะเปลี่ยนจากสัญญาเช่าซื้อเป็นสัญญาเช่า

ซึ่งไม่มีระเบียบรองรับ ดังนั้น จะต้องดำเนินการเขียนระเบียบเพิ่มเติมอาจจะ ๒-๓ วรรค ในข้อใดข้อหนึ่งให้ครบถ้วน เพื่อให้รองรับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นเท่านั้น

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ไม่ต้องถือนวาระเรื่องที่ ๓.๖ แต่จะต้องดำเนินการนำร่างระเบียบดังกล่าวมาปรับแก้ไขเพิ่มเติมให้ครบถ้วนตามความเห็นของท่านผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

กรรมการและเลขานุการฯ (นายสุริยน พัชรศรูกานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้กล่าวว่า หากท่านผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่าสามารถดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องถือนวาระดังกล่าวออก ฝ่ายเลขานุการฯ ก็จะขอดำเนินการต่อไป เนื่องจากจะมีในส่วนของร่างที่จะดำเนินการเรื่องอำนาจ และอื่น ๆ บางส่วนต่อไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า เห็นด้วยในส่วนของหลักการและสาระสำคัญ เนื่องจาก ที่ผ่านมามีการพิจารณารายละเอียดตามขั้นตอนหลายรอบแล้ว และได้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบด้วยแล้วครั้งหนึ่ง แต่มีประเด็นเรื่องการมีผลของระเบียบที่กล่าวว่าระเบียบจะมีผลใช้บังคับหลังประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ๑๘๐ วัน ซึ่งในความเป็นจริงสามารถมีผลใช้บังคับได้ทันทีหลังประกาศ ทั้งนี้ เรื่องของรายละเอียดให้เริ่มกำหนดดำเนินการเมื่อไรขึ้นอยู่กับ ส.ป.ก.ว่าจะไปดำเนินการวางมาตรการอะไรต่าง ๆ รองรับเท่านั้น ดังนั้น ไม่ควรจะกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเป็น ๑๘๐ วัน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวอริฎา ปิยนิธิภัทร นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ประเด็นเรื่องของระยะเวลา ๑๘๐ วัน เนื่องจากระบบการจัดที่ดินตามร่างระเบียบฉบับนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงจากอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมาย โดยกำหนดระบบการตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกรให้ใช้ระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกันระหว่างฐานข้อมูลของ ส.ป.ก. กับฐานข้อมูลของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเป็น ๑๘๐ วัน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่สามารถที่จะวางระบบในการตรวจสอบและการคัดเลือกเกษตรกรตามร่างระเบียบดังกล่าวนี้ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (นายชยารุช จันทร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย) ได้กล่าวว่า ในร่างระเบียบดังกล่าวนี้หน้า ๔ ข้อที่ ๗ วรรคหนึ่ง ที่ระบุว่า ที่ปิดประกาศไว้ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอนั้น เนื่องจากในปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยไม่มีการจัดตั้งกิ่งอำเภอแล้ว ดังนั้น จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ตัดกิ่งอำเภอออก และแก้ไขเป็น “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เมื่อได้ดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็ควรจะมีผลใช้บังคับในทันทีต่อไปเลย ไม่ควรกำหนดเป็น ๑๘๐ วัน หลังประกาศ ซึ่งในส่วนเรื่องขั้นตอนต่าง ๆ จะเป็นเรื่องภายในที่จะต้องดำเนินการต่อไป ฉะนั้น ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ แก้ไขในประเด็นดังกล่าวนี้ เนื่องจากว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเว้นระยะเวลาดังกล่าวถึง ๑๘๐ วัน อีกทั้ง ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับแก้ไขประเด็นของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยที่ขอเปลี่ยนจากกิ่งอำเภอเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มติคณะกรรมการ เห็นชอบ (๑) (ร่าง) “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอน หรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ.”

(๒) (ร่าง) “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเช่าทำประโยชน์ในที่ดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.”

(๓) ยกเลิกมติ คปก. ครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เรื่อง ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าทำประโยชน์ โดยให้การยกเลิกมติดังกล่าว มีผลตั้งแต่วันที่ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. มีผลใช้บังคับ

ทั้งนี้ ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการปรับแก้ไขร่าง ดังนี้

๑. ตัดกำหนดระยะเวลา ๑๘๐ วัน ออกจากระยะเวลาการมีผลใช้บังคับ ตามข้อ ๒

๒. แก้ไขสถานที่ปิดประกาศจาก “กิ่งอำเภอ” เป็น “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตามข้อ ๗

เรื่องที่ ๓.๗ ขออนุมัติหลักการแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการกองทุนที่ดิน

กรรมการและเลขานุการฯ (นายสุริยน พิศุทธกานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. โครงการกองทุนที่ดิน คณะรัฐมนตรีได้มีมติรวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๔ อนุมัติแผนเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดิน ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙) เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับที่ดินทำกินให้แก่ผู้รับจ้างแรงงานทางการเกษตร โดยได้รับอนุมัติเงินจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร รวม ๓ ครั้ง เป็นเงิน ๑,๙๐๐ ล้านบาท เพื่อใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดินในรูปของ “กองทุนที่ดิน” เพื่อเป็นฐานรองรับการจัดตั้งธนาคารที่ดินเป็นสถาบันการเงินภายใน ๕ ปี และมอบหมายให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนทางการเงินแก่การปฏิรูปที่ดินตามแผนนี้ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๒ อนุมัติให้ดำเนินงานระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔) ในรูปแบบเดิมและใช้เงินคงเหลือ ๗๑๒.๙๔ ล้านบาท ต่อมาครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๕ อนุมัติแผนระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙) โดยให้ปรับโครงสร้างหนี้เกษตรกรให้แล้วเสร็จภายใน ๓ ปี แล้วรวมกองทุนที่ดินเข้ากับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) บริหารจัดการต่อไป เนื่องจากกองทุนที่ดินมีผลประกอบการขาดทุนโดยตลอดและเกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ หากกองทุนที่ดินจะดำเนินการต่อไปจะไม่คุ้มค่า ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีแนวโน้มที่ไม่สามารถบริหารจัดการกองทุนที่ดินให้เลี้ยงตัวเองอยู่รอดได้

ในการรวมกองทุนที่ดินเข้ากับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ส.ป.ก. และ ธ.ก.ส. ได้ลงนามร่วมกันตามบันทึกข้อตกลงการโอนและส่งมอบ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๗ โดยลูกหนี้ซึ่งกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมรับโอนมาจากกองทุนที่ดินมีทั้งสิ้น ๓,๓๔๖ ราย มูลค่าเงินต้น ๑,๔๔๓.๙๗ ล้านบาท มูลค่าดอกเบี้ย

๒๔๖.๑๗ ล้านบาท แบ่งเป็นลูกหนี้ค่าที่ดินทั้งสิ้น ๓,๓๑๒ ราย มูลค่าเงินต้น ๘๔๗.๑๓๙ ล้านบาท มูลค่าดอกเบี้ย ๒๐๔.๒๑๗ ล้านบาท และลูกหนี้ค่าประกอบอาชีพทั้งสิ้น ๒,๑๔๕ ราย มูลค่าเงินต้น ๕๙๖.๘๓๑ ล้านบาท มูลค่าดอกเบี้ย ๔๑.๙๕๗ ล้านบาท (ธ.ก.ส. สามารถจัดที่ดินให้เกษตรกรได้ ๓,๓๗๗ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๖,๓๕๒ ไร่ โดยจ่ายเงินกู้ค่าที่ดินประมาณ ๑,๑๔๓.๖๘ ล้านบาท (เกษตรกรชำระค่าที่ดินให้แก่ ธ.ก.ส. ครบถ้วนและรับโอนสิทธิในที่ดินไปจำนวน ๖๕ ราย) และค่าประกอบอาชีพ ๓๔๖.๒๓ ล้านบาท) ในจำนวนดังกล่าว มีการขอยกจำหน่ายหนี้สูญของลูกหนี้ จำนวน ๑,๓๙๗ ราย มูลค่าเงินต้น ๕๙๖.๗๙๑ ล้านบาท มูลค่าดอกเบี้ย ๒๐๐.๗๖๐ ล้านบาท แบ่งเป็นลูกหนี้ค่าที่ดินจำนวน ๑,๓๑๗ ราย และลูกหนี้ค่าประกอบอาชีพจำนวน ๓๖๒ ราย

๒.ภายหลังจากที่มีการรวมกองทุนที่ดินเข้ากับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ มีมติให้แปลงหนี้ค่าที่ดินเป็นค่าเช่าซื้อ ดอกเบี้ยค่าที่ดินให้เกษตรกรรับสภาพหนี้ ค่าธรรมเนียม ค่ารังวัดแบ่งแยกหรือค่าตรวจสอบที่ดินให้เรียกเก็บเมื่อมีการโอนสิทธิในที่ดิน อนึ่ง การแปลงหนี้เงินกู้ค่าที่ดินเป็นสัญญาเช่าซื้อฯ จะนำเงินต้นจากหนี้เงินกู้ค่าที่ดินที่รับมอบจาก ธ.ก.ส. มากำหนดเป็น “มูลค่าที่ดิน” ทำสัญญาเช่าซื้อฯ

ข้อเท็จจริง

๑. สภาพปัญหาการดำเนินงานโครงการกองทุนที่ดิน

๑.๑ สภาพปัญหาจากการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ

๑.๑.๑ ผู้ได้รับการจัดที่ดินส่วนใหญ่เป็นแรงงานรับจ้างทางการเกษตร ขาดทักษะและความรู้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมด้วยตนเอง ขาดความรู้ด้านการตลาด จึงทำให้ผลผลิตไม่ได้ตามเป้าหมาย ประกอบกับการกำกับดูแลจากเจ้าหน้าที่ไม่ทั่วถึงเพียงพอ

๑.๑.๒ สภาพที่ดิน ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมกับการประกอบเกษตรกรรมในระดับปานกลางถึงต่ำ ห่างไกลแหล่งน้ำ บางพื้นที่น้ำท่วมขัง พื้นที่ห่างไกลชุมชน ประสบปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๑.๑.๓ ลักษณะแปลงที่ดินเป็นแปลงเล็ก อยู่กระจัดกระจาย การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรมอาจไม่ทั่วถึงเพียงพอ

ซึ่งจากสภาพปัญหาดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะชำระคืนเงินกู้ และค่าเช่าซื้อตามสัญญาเช่าซื้อฯ ให้แก่ ส.ป.ก.

๑.๒ สภาพปัญหาการดำเนินงานติดตามจัดเก็บหนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีความสามารถในการชำระค่าเช่าซื้อที่ดินตามสัญญาเช่าซื้อฯ ในแต่ละปีได้ มีหนี้ค้างชำระเกินกว่า ๒ งวดติดต่อกัน และครบกำหนดเวลาหรือใกล้จะครบกำหนดชำระหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อฯ ซึ่งเกษตรกรผู้เช่าซื้อฯ มีทั้งรายที่ประสงค์จะยกเลิกสัญญาเช่าซื้อฯ และประสงค์จะเช่าที่ดินดังกล่าว เนื่องจากมีค่าเช่าน้อยกว่าค่าเช่าซื้อในแต่ละปี นอกจากนี้ยังมีบางรายที่ประสงค์จะยกเลิกสัญญาเช่าซื้อฯ โดยไม่ทำประโยชน์ในที่ดินต่อไป เนื่องจากสภาพ ไม่มีทายาทหรือมีทายาทแต่ไม่มีคุณสมบัติเป็นเกษตรกร

๒. เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๔ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า) ได้ลงพื้นที่บ้านไผ่สีทอง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหงส์หิน อำเภोजันทพะเยา เพื่อรับฟังและติดตามความก้าวหน้าการแก้ไขปัญหาหนี้โครงการกองทุนที่ดิน และเห็นควรแก้ไขปัญหาการดำเนินโครงการกรณีลูกหนี้ค่าที่ดินเอกชนที่แปลงหนี้เป็นสัญญาเช่าซื้อ โดยมีข้อเสนอจากเกษตรกรขอเปลี่ยนเป็นสัญญาเช่า และขอผ่อนชำระค่าเช่าตลอดระยะเวลาที่ให้เช่าซื้อ ซึ่ง รมช.กษ. ได้มอบหมายให้ ส.ป.ก. พิจารณาแนวทางตามข้อเสนอของเกษตรกรและดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรสามารถสามารถชำระค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ และทำกินในที่ดินต่อไปได้

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๘ (ระเบียบเช่าซื้อ)

ข้อ ๒๒ กรณีผู้เช่าซื้อไม่สามารถรับภาระค่าเช่าซื้อหรือไม่ประสงค์จะทำประโยชน์ในที่ดินนั้นต่อไปก็ให้ผู้เช่าซื้อบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้และให้ ดำเนินการตามข้อ ๒๑ เว้นแต่ผู้เช่าซื้อประสงค์จะเช่าที่ดินนั้นให้ยื่นคำร้องต่อ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด เพื่อนำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด พิจารณาตามความเห็นสมควรแล้วให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดรายงาน ส.ป.ก. เพื่อทราบด้วย

ข้อ ๒๓ เมื่อได้บอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ ตามข้อ ๒๑ และ ๒๒ แล้ว ให้ ส.ป.ก. คิดค่าเช่าจากผู้เช่าซื้อตลอดระยะเวลาที่ให้เช่าซื้อ

ส.ป.ก. จะคืนค่าเช่าซื้อที่รับไว้แล้ว เมื่อได้หักเป็นค่าเช่าเท่ากับระยะเวลาที่ได้ทำประโยชน์ตามสัญญาเช่าซื้อและหนี้สินที่ค้างชำระกับ ส.ป.ก.

๒. มติ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๒๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๒ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเช่าค่าเช่าซื้อ และเงินคืนทุนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

“(๑) ให้ผู้เช่าที่ดินเป็นเกษตรกรรายใหม่ ไม่ได้เช่าที่ดินในบริเวณใกล้เคียงแปลงที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดให้เช่า กำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินให้เท่ากับอัตราร้อยละ ๓ ของราคาที่ดินต่อไร่ ที่ ส.ป.ก. จัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน และในกรณีที่ผู้เช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นผู้เช่าเดิมอยู่แล้ว หรือได้เช่าที่ดินบริเวณใกล้เคียงแปลงที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดให้เช่า ถ้าค่าเช่าที่เคยจ่ายหรือตกลงว่าจะจ่ายให้กับเจ้าของเดิมนั้นสูงกว่าค่าเช่าที่กำหนดตาม (๑) ก็ให้เก็บตามที่กำหนด แต่ถ้าต่ำกว่าให้เก็บตามที่เคยจ่ายหรือตกลงไว้ว่าจะจ่ายให้กับเจ้าของที่ดินเดิม”

๓. มติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่องที่ ๓.๓ การปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

อนุมัติในหลักการให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน (ยกเว้นที่ดินพระราชทาน) ดังนี้

ให้คิดค่าเช่าที่ดินโดยอิงมูลค่าที่ดินตามบัญชีกำหนดราคาประเมินฯ ของกรมธนารักษ์ในปีที่จัดให้เกษตรกรทำสัญญาเช่าที่ดินกับ ส.ป.ก. ในอัตราค่าเช่าต่อปีตาม “ตารางการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก.” ที่แนบ ทั้งนี้ไม่ต่ำกว่าไร่ละ ๖๐ บาท และให้ปรับอัตราค่าเช่าที่ดินที่เรียกเก็บจากเกษตรกรตามราคาประเมินมูลค่าที่ดินของกรมธนารักษ์

ลำดับที่	ราคาประเมินมูลค่าที่ดิน กรมธนารักษ์ ในปีที่จัดทำสัญญาเช่าที่ดิน บาท/ไร่	อัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ของ ส.ป.ก. บาท/ไร่/ปี
๑	ไม่เกิน ๒,๐๐๐	๖๐
๒	๒,๐๐๑ - ๕,๐๐๐	๖๖
๓	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๗๕
๔	๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๙๐
๕	๒๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๑๐๕
๖	๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐
๗	๑๐๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๒๑๐
๘	๒๐๐,๐๐๑ - ๕๐๐,๐๐๐	๓๐๐
๙	๕๐๐,๐๐๑ - ๑,๐๐๐,๐๐๐	๔๕๐
๑๐	๑,๐๐๐,๐๐๑ - ๑,๕๐๐,๐๐๐	๖๐๐
๑๑	๑,๕๐๐,๐๐๐ ขึ้นไป	(มากกว่า ๖๐๐) (ตามที่ คปก. กำหนด)

และมติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ เรื่องที่ ๓.๔ ขอปรับปรุง “ตารางการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก.” ให้ปรับปรุงการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินให้เหลือ ๑๐ ช่วง จากเดิมที่กำหนด ๑๑ ช่วง โดยในช่วงที่ ๑๐ ที่ดินที่ให้เช่ามีมูลค่าที่ดิน (ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน) เกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ ให้คิดอัตรา ๖๐๐ บาทต่อไร่

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ตามระเบียบเช่าซื้อ ข้อ ๒๓ ได้กำหนดให้ ส.ป.ก. เรียกคิดค่าเช่าจากผู้เช่าซื้อ ตลอดระยะเวลาที่ให้เช่าซื้อ กรณีเลิกสัญญาเช่าซื้อ ซึ่งระเบียบเช่าซื้อและ คปก. ยังมิได้กำหนดอัตราค่าเช่าอัตรากรณีดังกล่าวไว้ชัดเจน ซึ่งแนวทางการปฏิบัติของ ส.ป.ก. ที่ผ่านมามีคิดค่าเช่าตลอดระยะเวลาที่เช่าซื้อโดยอิงอัตราค่าเช่าตามสัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามช่วงระยะเวลาที่ คปก. ได้กำหนดไว้ ดังนี้

๑.๑ อัตราร้อยละ ๓ ของราคาที่ดินต่อไร่ที่ ส.ป.ก. จัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน (มติ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๒๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๒)

๑.๒ อัตราค่าเช่าอ้างอิงจากราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์ ซึ่ง คปก. กำหนดอัตราค่าเช่าเป็น ๑๐ โดยช่วงราคาเริ่มจากจากอัตรา ๖๐ บาทต่อไร่ต่อปี ถึง ๖๐๐ บาทต่อไร่ต่อปี (มติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ และมติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐)

โดยอัตราค่าเช่าทั้งสองช่วงเวลาดังกล่าวหากนำมาเปรียบเทียบกันจะพบว่า มีทั้งกรณีที่มีมากกว่าหรือน้อยกว่ากันขึ้นอยู่กับราคาจัดซื้อที่ดินหรือราคาประเมินฯ ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรที่ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้ให้สามารถประกอบเกษตรกรรมและมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองและครอบครัวในที่ดินแปลงนั้นต่อไป รวมทั้งลดปัญหาการสูญเสียที่ดินทำกินของเกษตรกรในอนาคต ในกรณีเกษตรกรประสงค์เปลี่ยนจากสัญญาเช่าซื้อฯ เป็นสัญญาเช่าฯ ซึ่งต้องชำระค่าเช่าตลอดระยะเวลาที่เช่าซื้อ

ดังนั้น จึงเห็นควรคำนวณค่าเช่าตลอดระยะเวลาที่เช่าซื้อ หรือค่าใช้ประโยชน์ในที่ดิน โดยเปรียบเทียบผลการคำนวณค่าเช่าที่ ส.ป.ก. กำหนดไว้ ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๒๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ซึ่งให้เรียกเก็บ อัตราร้อยละ ๓ ของราคาที่ดินต่อไร่ที่จัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน หรือ ที่กำหนดไว้ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ และ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งให้เรียกเก็บโดยอ้างอิงราคาประเมินฯ โดยให้ใช้ราคาประเมินฯ ในปีที่ยกเลิกสัญญาเช่าซื้อเป็นฐานในการคำนวณค่าเช่า ว่าหลักเกณฑ์ใดมีผลการคำนวณค่าเช่าต่ำกว่าให้ใช้ตามหลักเกณฑ์นั้น ทั้งนี้ วิธีการและเงื่อนไขในการชำระหนี้ค่าเช่า และค่าใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าวให้เป็นไปตามที่ ส.ป.ก. กำหนด

๒. เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาในระยะยาวเกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าเช่าตลอดระยะเวลาที่เช่าซื้อ ค่าใช้ประโยชน์ที่ดิน และปัญหาที่เกี่ยวข้องต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้น จึงเห็นควรปรับปรุงและแก้ไขระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๘ ในประเด็นดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการชำระหนี้ค่าเช่าตลอดระยะเวลาที่เช่าซื้อ

๒.๒ กำหนดให้ คปก. มีอำนาจในกรณีเกษตรกรไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้โดยการพิจารณาลดหรือยกเว้นการชำระหนี้เกี่ยวกับหนี้ค่าเช่าตลอดระยะเวลาที่เช่าซื้อ หรือหนี้ค่าใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติหลักการในการแก้ไขปัญหาหนี้ค่าเช่าซื้อที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเกษตรกรตามสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ผู้เช่าซื้อที่ดินทั่วไป, ผู้เช่าซื้อที่ดินตามโครงการกองทุนที่ดิน และผู้เช่าซื้อที่ดินตามโครงการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินเกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค) ประสงค์จะเปลี่ยนเป็นสัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนี้

๑. คำนวณค่าเช่าตลอดระยะเวลาที่เช่าซื้อ โดยเปรียบเทียบผลการคำนวณค่าเช่าที่ ส.ป.ก. กำหนดไว้ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๒๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ซึ่งให้เรียกเก็บ อัตราร้อยละ ๓ ของราคาที่ดินต่อไร่ที่จัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน หรือ ที่กำหนดไว้ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ และ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งให้เรียกเก็บโดยอ้างอิงราคาประเมินทุนทรัพย์กรมธนารักษ์ โดยใช้ราคาประเมินฯ ในปีที่ยกเลิกสัญญาเช่าซื้อเป็นฐานในการคำนวณค่าเช่า ว่าหลักเกณฑ์ใดมีผลการคำนวณค่าเช่าต่ำกว่าให้ใช้ตามหลักเกณฑ์นั้น ทั้งนี้ วิธีการและเงื่อนไขในการชำระหนี้ค่าเช่า และค่าใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าวให้เป็นไปตามที่ ส.ป.ก. กำหนด

๒. ปรับปรุงและแก้ไขระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการ เกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๘ ในประเด็นดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการชำระหนี้ค่าเช่าตลอดระยะเวลาที่เช่าซื้อ

๒.๒ กำหนดให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีอำนาจในกรณีเกษตรกรไม่มีศักยภาพ ในการชำระหนี้โดยการพิจารณาลดหรือยกเว้นการชำระหนี้เกี่ยวกับหนี้ค่าเช่าตลอดระยะเวลาที่เช่าซื้อ หรือหนี้ ค่าใช้ประโยชน์ที่ดิน

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล) ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้เป็นเรื่อง ที่น่ากังวลเป็นอย่างมาก เพราะการเป็นเกษตรกรนั้นไม่มีการคุ้มครอง คือ สิทธิในที่ดินถ้าจ่ายค่าเช่าซื้อแล้ว ก็ได้เป็นเจ้าของที่ดินแต่เมื่อเปลี่ยนเป็นการเช่าเกษตรกรจะกลายเป็นผู้เช่าตลอดชีวิตไม่มีโอกาสได้เป็นเจ้าของที่ดิน ซึ่งขอยกตัวอย่างของกระทรวงคมนาคมที่ผ่านมาเคยล้มต่อทะเบียนรถประมาณ ๑๐ ปี แต่เมื่อไปต่อทะเบียน ให้ชำระเพียง ๑ ปี และต่อปีปัจจุบันก็จะได้สิทธิทันที เพราะฉะนั้นจึงกังวลว่าการที่จะเปลี่ยนสิทธิที่เกษตรกร กำลังจะเป็นเจ้าของที่ดินและกลายเป็นผู้เช่า จึงอยากให้ทบทวนก่อนที่จะพิจารณาในประเด็นนี้ว่าเป็นไปได้ หรือไม่ที่หากเกษตรกรไม่จ่าย ๑๐ ปี หรือ ๒๐ ปี แต่ให้เขาจ่ายเพียง ๑ ปี ก็ยังคงสิทธิเช่าซื้อต่อไปได้เหมือนเดิม ฉะนั้น ควรจะต้องมีการคุ้มครองเกษตรกรด้วย เพราะว่าในปัจจุบันเกษตรกรลดลงไปค่อนข้างมาก อีกทั้ง ตามข้อมูลของกรมโยธาธิการและผังเมืองที่พื้นที่สีเขียวเปลี่ยนไปเป็นสีเขียวม่วงโดยที่ไม่ทันตั้งตัว ซึ่งในอนาคตก็จะลด หายลงไปอีกอย่างแน่นอน

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า ประเด็นที่หนึ่งสัญญาเช่าซื้อนั้นหากไม่จ่าย สองงวด ส.ป.ก. สามารถสั่งให้สิ้นสิทธิและดำเนินการให้เกษตรกรออกจากพื้นที่ได้ ซึ่งที่ผ่านมาอาจจะไม่ได้ ดำเนินการเพราะว่าไม่รู้จะให้เกษตรกรไปอยู่ที่ไหน จึงเป็นที่มาว่าไม่สามารถเก็บเงินได้ และเมื่อเก็บได้ไม่ครบแล้ว จะไปลดให้ ๙ งวด หรือ ๑๐ งวด ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากไม่เหมือนกับตัวอย่างเรื่องการต่อทะเบียน เพราะการต่อทะเบียนจะมีอายุความ ๑ ปี หากไม่ชำระ ๑ ปี จะไม่สามารถเรียกเก็บได้เพราะเป็นหนี้ขาดอายุความ คล้ายกับการล้มทำบัตรประชาชน ๑๐ ปี จะเสียค่าปรับเพียงแค่ปีเดียวเพราะขาดอายุความซึ่งเป็นคดีอาญา แต่ในกรณีของเกษตรกรนี้เป็นคดีแพ่งหากชำระไม่ครบใครจะกลายหนี้ที่ไม่ได้จ่ายให้ ประเด็นที่สองการเช่าซื้อที่ดิน ส.ป.ก. ถึงแม้จะชำระเรียบร้อยแล้วจะไม่สามารถโอน หรือขายได้ แต่หากมีการโอนกรรมสิทธิ์จะตั้งข้อสังเกตว่า จะนำไปจำหน่าย เพราะที่ดินของ ส.ป.ก. ตามมาตรา ๓๙ จะใช้ในการควบคุมคนแต่ไม่ได้ใช้ควบคุมดิน คือ สามารถ ควบคุมไม่ให้เปลี่ยนคนแต่ไม่สามารถควบคุมการทำประโยชน์ในที่ดิน เพราะฉะนั้น เมื่อมีการขุดดินไปขายอาจจะ ไม่สามารถฟ้องได้เพราะกฎหมายไม่ชัดเจน เนื่องจากมาตรา ๓๙ ระบุเพียงห้ามโอนแต่กรรมสิทธิ์เป็นของเขา หลังจากที่ได้โอนไปแล้ว ดังนั้น กฎหมายห้ามโอนได้แต่ไม่น่าจะครอบคลุมในการที่จะห้ามทำประโยชน์อย่างอื่นด้วย ซึ่งเคยได้ตรวจสอบการจัดทำโครงการในลักษณะนี้พบว่าส่วนหนึ่งเป็นเงินกู้ค่าเช่าซื้อที่ดิน และอีกส่วนเป็นเงินกู้

เพื่อทำโครงการ โดยเกษตรกรที่เข้าโครงการขาดทักษะ ไม่มีสิ่งของหรือเงินให้ มีเพียงวัวสองตัว และสุดท้ายขายวัว เพราะไม่มีเงินรายได้ โครงการจึงถูกตัดเป็นหนี้สูญเนื่องจากล้มเหลว แต่อย่างไรก็ตามที่ดินยังอยู่และกลับเป็นของ ส.ป.ก. เหมือนเดิม แต่เมื่อเกษตรกรอยากได้ที่ดินให้จัดทำเป็นสัญญาเช่าซื้อ ซึ่งหากไม่ทำเงินกู้จากโครงการจะหายไป เพราะที่ดินจะกลับเป็นของ ส.ป.ก. ฉะนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่จึงจัดทำสัญญาเช่าซื้อ แต่ต่อมาไม่สามารถชำระค่าเช่าได้เป็น ๑๐ ปี เป็นปัญหาเรื่อยมาจนกระทั่งคณะรัฐมนตรีทราบจึงให้ดำเนินการแก้ไขปัญหา และ ส.ป.ก. ได้พิจารณาตามระเบียบแล้วสามารถดำเนินการได้โดยเปลี่ยนจากสัญญาเช่าซื้อเป็นสัญญาเช่า โดยมีหลักการคือ คิดเป็นค่าเช่าย้อนหลังไปในวันที่เริ่มเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ลอบออกจากค่าเช่าซื้อที่ได้ชำระให้ ส.ป.ก. แล้ว และ คำนวณส่วนต่างที่เหลือจากค่าเช่าซื้อให้กับเกษตรกร ทั้งนี้ ดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อคิดในอัตราร้อยละ ๖ และค่าเช่า ร้อยละ ๓ ซึ่งการเช่าจะประหยัดไปร้อยละ ๓ เพราะฉะนั้น ผู้ที่เช่าซื้อค่อนข้างเสียเปรียบ แต่เมื่อเปลี่ยนสัญญาจะทำให้เกษตรกรเหลือเงินทุนบวกกับดอกเบี้ยส่วนต่างร้อยละ ๓ แต่ทว่าปัญหาของโครงการดังกล่าวนี้เกิดจากการที่เกษตรกรไม่ได้ชำระเงินเลย เมื่อจะเปลี่ยนเป็นสัญญาเช่าจะต้องจ่ายค่าเช่าในระยะเวลาที่ผ่านมาด้วย เนื่องจากไม่มีค่าเช่าซื้อให้หัก อีกทั้งระเบียบไม่ได้รองรับในกรณีที่ไม่มีค่าเช่าซื้อจะต้องดำเนินการอย่างไร ซึ่งเห็นว่าเกษตรกรจะต้องทำสัญญารับสภาพหนี้ค่าเช่าบวกดอกเบี้ยร้อยละ ๓ ตามประเด็นในโครงการนี้ที่มีปัญหา แต่ก็ยังมีเกษตรกรหลายโครงการที่มีปัญหาในลักษณะนี้เช่นเดียวกันที่ ส.ป.ก. จัดซื้อที่ดินเหมือนกันจากแหล่งเงินทุน ๓ แห่ง คือ ๑. กองทุนที่ดิน ๒. กองทุนการปฏิรูปที่ดิน และ ๓. สภาเกษตรกร ๔ ภาค ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่จัดสรรเงินให้ ส.ป.ก. ดำเนินการ โดยใช้ระเบียบเดียวกัน ดังนั้น หากจะยกหนี้ให้โครงการดังกล่าวข้างต้นนี้อาจจะต้องยกหนี้ให้โครงการอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพราะฉะนั้น จะต้องแก้ไขระเบียบซึ่งจะมีวิธีคิดในอดีตจะคิดค่าเช่าร้อยละ ๓ ของราคาที่ดินที่จัดซื้อ แต่ได้พิจารณาว่าเนื่องจากราคาที่ดินสูงขึ้น เกษตรกรไม่สามารถชำระได้จึงจะเปลี่ยนมาใช้วิธีคิดแบบขั้นบันไดผูกพัน โดยแบ่งค่าเช่าเป็นขั้นบันได ๑๐ ขั้น ขั้นที่ ๑๐ ราคาสูงตัวคูณต่ำ ราคาต่ำตัวคูณสูง เพื่อให้เกษตรกรรับภาระไหว ซึ่งไม่ว่าเกษตรกรที่เปลี่ยนจากเช่าซื้อเข้ามาเช่าที่ดินในช่วงเวลาใดก็สามารถดำเนินการได้ ตามระเบียบที่พิจารณากันไปแล้ว เพื่อให้รองรับกับกรณีดังกล่าวนี้ และในการเปลี่ยนสัญญาจากเช่าซื้อเป็นสัญญาเช่าจะต้องกำหนดว่าจะเก็บแบบใด อีกทั้งปัญหาการไม่ชำระหนี้ของเกษตรกรอาจจะต้องร่างในระเบียบเป็นเรื่องของการงดหรือลดค่าเช่าค้างชำระและนำเสนอคณะกรรมการต่อไป

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เรื่องนี้เป็นสิ่งที่ได้หารือกันมาตลอด ซึ่งต้องการให้ศึกษาว่าระเบียบว่าด้วยการงดหรือลดค่าเช่าและการค้างชำระหนี้ควรจะถูกแก้ไข ยกตัวอย่างเช่น เกษตรกรคนหนึ่งบ้านไผ่สีทอง อำเภोजุน เช่าซื้อและมีหนี้สิน ๔ - ๕ แสนบาท และไม่สามารถชำระได้ เพราะว่าเขาไม่สามารถต่อยอดทำประโยชน์ในพื้นที่ และสร้างรายได้ และที่สำคัญหากเป็นหนี้แล้งจะยิ่งยากลำบากมากกว่าเดิม จึงไม่ควรที่จะซ้ำเติมเกษตรกร ซึ่งเรื่องนี้มีความสำคัญเพราะเป็นปัญหาความยากจนและสร้างความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่จะต้องได้รับการแก้ไข ดังนั้น เรื่องนี้จะต้องพิจารณาในอัตราต่ำที่สุดให้กับเกษตรกรที่จะสามารถชำระได้ และไม่ควรจะขับไล่หรือให้เขาออกจากพื้นที่ ส่วนเรื่องที่จะงดหรือลดเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาต่อไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า เนื่องจากเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดิน ต้องการช่วยเหลือคนจนที่ไม่มีที่ดินทำกินและขาดโอกาสทางสังคม ตามมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ ไม่ใช่มีเฉพาะเรื่องการจัดที่ดิน แต่จะมีเรื่องของการพัฒนาอาชีพ ซึ่งที่ผ่านมาไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร เนื่องจากในอดีตแนวคิดจะถูกแบ่งออกเป็นสองฝ่ายในแต่ละช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงเวลาหนึ่งจะให้ความสำคัญเรื่องการจัดที่ดินเพียงอย่างเดียว แต่ในอีกช่วงเวลาหนึ่งจะพยายามให้ความสำคัญหรือนำเรื่องพัฒนามาดำเนินการด้วย เพราะตามกฎหมายระบุว่าจะต้องมีการพัฒนาอาชีพให้เกษตรกรด้วย และสำหรับเรื่องที่ดินเอกชนนั้นในท้ายที่สุดยังคงเป็นที่ดินของ ส.ป.ก. เพราะสลักหลังในโฉนดไว้ว่าเป็นที่ดินของ ส.ป.ก. ที่ไม่สามารถจำหน่ายโอนได้ และในการเช่าซื้อจะเสียดอกเบี้ยร้อยละ ๖ แพงกว่าการเช่าที่คิดเพียงร้อยละ ๓ ซึ่งหากเชื่อมโยงกับระเบียบที่นำเสนอ กับเรื่องที่ดินเอกชน ในกรณีที่เกษตรกรไม่ประสงค์จะทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ป.ก. จะต้องจ่ายค่าชดเชยให้แก่การจ่าย สำหรับที่ดินเอกชนจะต้องต่างกับที่ดินรัฐ เช่น ที่ดินอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ในอดีตจัดซื้อที่ดินเอกชน ในราคาสองพันกว่าบาท แต่ในปัจจุบันมีราคาเป็นล้าน ซึ่งหากเกษตรกรต้องการคืนสิทธิเขาก็จะไม่คืนในราคา สองพันบาทอย่างแน่นอน ฉะนั้น ส.ป.ก. อาจจะต้องพิจารณาปรับราคาไปตามกรมธนารักษ์ที่เป็นราคาจริง ในปัจจุบัน และซื้อสิทธิกลับคืนมาจัดสรรให้กับเกษตรกรรายใหม่เช่าหรือเช่าซื้อต่อไป อันจะเป็นการทำให้เกษตรกร มั่นใจในที่ดินเอกชนของ ส.ป.ก. ว่าหากต้องการคืนสิทธิจะได้ราคาที่ดินที่เป็นธรรม โดยหาก ส.ป.ก. ดำเนินการ ในรูปแบบนี้จะทำให้เกิดการหมุนเวียนกระจายสิทธิในที่ดินอย่างแท้จริง ดังนั้น ในเรื่องค่าเช่า ค่าเช่าซื้อต่าง ๆ ก็ให้ไปพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไร แต่ประเด็นที่สำคัญ คือ ในอนาคตจะต้องมีเงื่อนไขหรือมาตรการให้ผู้เช่าซื้อ มั่นใจว่าหากจะคืนสิทธิจะได้ราคาที่ดินใหม่ที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งอาจจะทำให้เกษตรกรมีความต้องการที่จะเช่าซื้อที่ดิน มากขึ้นได้

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล) ได้กล่าวว่า เรื่องนี้ไม่ว่ากระบวนการ จะมีหลักการหรือที่มาอย่างไรก็ตามแต่ในขั้นตอนสุดท้ายคือการขอยกเลิกดอกเบี้ยหรือหนี้ที่ค้างชำระของเกษตรกร ซึ่งเป็นไปได้หรือไม่ที่อาจจะนำเสนอคณะรัฐมนตรี หรือมติอื่น ๆ ที่สามารถลบล้างเรื่องดังกล่าวนี้ได้ซึ่งไม่ว่าจะค้างชำระ ๑๐ ปี หรือ ๒๐ ปี ก็เก็บย้อนหลังเพียง ๑ ปี เท่านั้น ดังนั้น จึงอยากให้นำข้อสังเกตของที่ประชุมไปปรับแก้ไข ในเรื่องดังกล่าวนี้ต่อไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า การงดหรือลดดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อให้กับเกษตรกร เป็นอำนาจของคณะกรรมการที่จะสามารถดำเนินการได้ เนื่องจากเมื่อกฎหมายให้กู้ยืมได้ ให้เช่าซื้อได้ ก็ย่อมต้อง เป็นอำนาจที่จะสามารถงดหรือลดดอกเบี้ยได้ โดยเฉพาะเรื่องดอกเบี้ยถ้าเก็บได้ก็สามารถงดได้เช่นกัน ซึ่งในเรื่อง ดังกล่าวนี้นี้ที่ผ่านมาได้ดำเนินการแก้ไขระเบียบให้กับกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรแล้ว แต่อย่างไรก็ตามในเรื่อง ดังกล่าวนี้อาจจะมีทั้งเกษตรกรที่ส่งได้และส่งไม่ได้ แต่จะต้องระมัดระวังในเรื่องของเกษตรกรรายที่สามารถ ชำระได้มาตลอด ดังนั้น จะต้องมีความถี่ในการพิจารณาเป็นรายกรณี เพราะว่าหากหลักเกณฑ์มีความยืดหยุ่น มากเกินไปอาจจะเป็นการระงับกองทุนฯ ได้ต่อไป

ผู้แทนเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี (นายเผด็จ ดิฐุชติ) ได้กล่าวว่า ในเรื่องของเกษตรกรที่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโครงการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน ขอให้ ส.ป.ก. วิเคราะห์หรือพิจารณาปัญหาว่าในกรณีที่เกษตรกรไม่มีค่าเช่าหรือค่าเช่าซื้อและค้างชำระเป็นระยะเวลานานเพราะเหตุใด เนื่องจากว่ามีสาเหตุเพราะบางพื้นที่อาจจะมีความเหมาะสมในการประเกษตรกรรม เช่น มีแหล่งน้ำ สภาพดินดี แต่ทว่าในบางพื้นที่อาจจะทุรกันดารไม่มีแหล่งน้ำซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญ รวมทั้งอาจจะขาดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น เครื่องมือที่เกี่ยวข้อง ความรู้ ถนน หรือไฟฟ้าที่จะสนับสนุนเกษตรกร ฉะนั้น ประเด็นนี้จึงอยากให้ ส.ป.ก. วิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขเพื่อเกษตรกรจะได้ทำประโยชน์ในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป ไม่ใช่แค่การแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุว่าเมื่อทำอะไรไม่ได้ก็ขอยกเลิกสัญญาเช่าหรือเช่าซื้อ เพราะว่าไม่ใช่แนวทางการแก้ไขที่ยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ในเรื่องของมาตรการแก้ไขปัญหานี้จะต้องเป็นในลักษณะผสมผสาน อย่างแรกอาจจะต้องมีการวิเคราะห์ดินว่ามีศักยภาพหรือไม่เพียงใด และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้อุณหภูมิอากาศไม่ดีไม่มีศักยภาพให้คนยากจน อย่างที่สองเรื่องของค่าเช่าหากเป็นไปได้ขอให้พิจารณาถึงบุคคลที่เคยเช่ามาก่อนแล้วจะเปลี่ยนเป็นเช่าซื้อด้วย โดยนำค่าเช่าที่เคยส่งมารวมกับสิ่งต่าง ๆ ที่เขาได้พัฒนาไปแล้วมาคิดรวมเป็นวงเงินที่จะเริ่มต้นปรับเปลี่ยนไปเป็นการเช่าซื้อ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับเกษตรกรที่ไม่เคยจ่ายค่าเช่ากลับมาจ่ายค่าเช่า ดังนั้นจะเป็นการสร้างความแตกต่างระหว่างผู้ที่เคยจ่ายค่าเช่ากับผู้ที่ไม่เคยจ่ายค่าเช่ามาก่อน ซึ่งจะทำให้เกิดความเป็นธรรมต่อไป

ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน (นางสาวเบญจพร ชาครานนท์) ได้กล่าวว่า ในเรื่องของกรณีที่เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่แล้วไม่สามารถสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงตนเองได้นั้น กรมพัฒนาที่ดินได้มีแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยในปีนี้ได้เริ่มดำเนินการที่บ้านนา ตำบลทองหลาง อันเป็นที่ดินพระราชทานที่มอบให้ ส.ป.ก. ไปจัดสรรให้กับเกษตรกรเช่า ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ และทำให้เกษตรกรสามารถเลี้ยงตนเองไป ดังนั้น จึงขอประชาสัมพันธ์ ส.ป.ก. ว่าหากมีพื้นที่ลักษณะนี้ โดยเฉพาะพื้นที่ที่ให้เช่า กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการในลักษณะที่เป็นโครงการใหญ่ ๆ โดยเข้าไปพัฒนาที่ดินทั้งผืนเพื่อจุดประสงค์ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นนี้

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ในประเด็นนี้อาจจะต้องมีการพิจารณากำหนดกฎเกณฑ์ที่ไม่ได้อนุมัติรวมทุกราย เนื่องจากอาจจะทำให้เกิดปัญหากับกองทุนฯ ได้ นอกจากนี้ในเรื่องของการพัฒนาพื้นที่ทั้งแหล่งน้ำและสภาพพื้นดิน ได้นั้นย้ามาตลอดซึ่งได้มอบเป็นนโยบายให้กับ ส.ป.ก. ว่า พื้นที่ที่ให้กับเกษตรกรจะต้องมีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีสามารถต่อยอดเข้าทำประโยชน์ได้ และที่สำคัญจะต้องมีการดำเนินงานแบบบูรณาการ เช่น กรมพัฒนาที่ดินที่มีงบประมาณ หรือกรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพราะว่า ส.ป.ก. ไม่สามารถดำเนินการทุกอย่างได้โดยลำพัง ดังนั้น ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการไปพิจารณาหาแนวทางแก้ไขในเรื่องดังกล่าวนี้ และรายงานให้ประธานทราบต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติหลักการในการแก้ไขปัญหานี้ค่าเช่าซื้อที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเกษตรกรตามสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ผู้เช่าซื้อที่ดินทั่วไป, ผู้เช่าซื้อที่ดินตามโครงการกองทุนที่ดิน และผู้เช่าซื้อที่ดิน

ตามโครงการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินเกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค) ประสงค์จะเปลี่ยนเป็นสัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนี้

๑. คำนวณค่าเช่าตลอดระยะเวลาที่เช่าซื้อ โดยเปรียบเทียบผลการคำนวณค่าเช่าที่ ส.ป.ก. กำหนดไว้ ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๒๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ซึ่งให้เรียกเก็บ อัตราร้อยละ ๓ ของราคาที่ดินต่อไร่ที่จัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน หรือ ที่กำหนดไว้ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ และ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งให้เรียกเก็บ โดยอ้างอิงราคาประเมินทุนทรัพย์กรมธนารักษ์ โดยใช้ราคาประเมินฯ ในปีที่ยกเลิกสัญญาเช่าซื้อเป็นฐานในการคำนวณค่าเช่า ว่าหลักเกณฑ์ใดมีผลการคำนวณค่าเช่าต่ำกว่าให้ใช้ตามหลักเกณฑ์นั้น ทั้งนี้ วิธีการและเงื่อนไขในการชำระหนี้ค่าเช่า และค่าใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าวให้เป็นไปตามที่ ส.ป.ก. กำหนด

๒. ปรับปรุงและแก้ไขระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการ เกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๘ ในประเด็นดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการชำระหนี้ค่าเช่าตลอดระยะเวลาที่เช่าซื้อ

๒.๒ กำหนดให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีอำนาจในกรณีเกษตรกรไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้โดยการพิจารณาลดหรือยกเว้นการชำระหนี้เกี่ยวกับหนี้ค่าเช่าตลอดระยะเวลาที่เช่าซื้อ หรือหนี้ค่าใช้ประโยชน์ที่ดิน

ทั้งนี้ ให้นำความเห็นและข้อสังเกตของกรรมการไปปรับปรุงและแก้ไขใน (ร่าง) “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือทอดทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ.” ในเรื่องที่ ๓.๖ เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าวนี้ไว้ในคราวเดียวกัน และรายงานประธานเพื่อทราบต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ ๔.๑ ผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสุริยน พิศุทธกานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๘๒ ก วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑,๔๓๔,๘๖๗๕ ล้านบาท ประกอบด้วย

- ๑) รายการดำเนินการภาครัฐ ๘๑๔,๘๖๓๗ ล้านบาท
- ๒) รายการจ่ายตามภารกิจพื้นฐาน ๒๔๙,๐๖๕๙ ล้านบาท
- ๓) รายการจ่ายตามภารกิจยุทธศาสตร์ ๘๘,๕๗๘๔ ล้านบาท
- ๔) รายการจ่ายตามแผนงานบูรณาการ ๒๘๒,๓๕๙๕ ล้านบาท

๒. ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้มีมติ ดังนี้

๑) เห็นชอบแผนงานและงบประมาณ ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินงบประมาณ ๑,๔๓๔.๘๖๗๕ ล้านบาท

๒) เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน จึงเห็นควรมอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้อนุมัติและปรับรายละเอียดแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม ตลอดจนให้รายงานผลความก้าวหน้าการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

ข้อเท็จจริง

ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตามแผนงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีผลการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔) ดังนี้

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๒๙ ม.ค. ๖๔)		
			แผนงาน	ผลงาน	ร้อยละ
	แผนงานตามยุทธศาสตร์				
	แผนงานตามยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า				
๑.	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่				
	๑) กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	แปลง	๔๐	๒๗	๖๗.๕๐
	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม				
	๑. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ราย	๒,๗๐๐		
	๑) กิจกรรมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ	ราย	๑,๗๐๐	๘๑๔	๔๗.๘๘
	๒) กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	ราย	๑,๐๐๐	๘๐๑	๘๐.๑๐
	แผนงานบูรณาการตามยุทธศาสตร์				
	แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค				
	๑. โครงการพัฒนาส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์	ไร่	๘๐๐		
	๑) กิจกรรมส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดินภาคเหนือตอนบน	ไร่	๘๐๐	๔๔๙	๕๖.๑๓
	แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก				
	๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	ราย	๓,๑๐๐		
	๑) กิจกรรมสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	ราย	๑,๔๐๐	๓๗๘	๒๗.๐๐
	๒) กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	ราย	๑,๗๐๐	๙๘๐	๕๗.๖๕

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๒๙ ม.ค. ๖๔)		
			แผนงาน	ผลงาน	ร้อยละ
	๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร				
	๑) กิจกรรมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ดินแปลงรวม	พื้นที่	๓๑	๑๓	๔๑.๙๔
	๒) กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	ราย	๖๐๐	-	-
	๓. โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส				
	๑) กิจกรรมการปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS NETWORK	ไร่	๒๒๐,๐๐๐	๖๗,๒๓๙	๓๐.๕๖
	๒) กิจกรรมศูนย์บริการประชาชน	ราย	๑๓๖,๐๐๐	๘๐,๐๓๐	๕๘.๘๕
	๓) กิจกรรมการศึกษาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรและประชาชน	ฉบับ	๑	-	-
	๔) กิจกรรมตรวจสอบที่ดิน	ล้านไร่	๒.๕๐	๗๗๘,๓๑๑	๓๑.๑๓
	๕) กิจกรรมจัดที่ดิน	ราย	๕๒,๐๐๐	๓,๔๒๑	๖.๕๘

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ส.ป.ก. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เปรียบเทียบกับเป้าหมาย
ตามมติ ครม. วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค. ๖๓)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค. ๖๔)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย. ๖๔)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย. ๖๔)
รายจ่าย (งบภาพรวม)				
มติ ครม.	๓๒.๐๐	๕๔.๐๐	๗๗.๐๐	๑๐๐.๐๐
ผลการใช้จ่ายเงิน	๒๒.๐๐	-	-	-

งบภาพรวม ประกอบด้วย งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน และงบรายจ่ายอื่น

รายการ	ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค. ๖๓)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค. ๖๔)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย. ๖๔)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย. ๖๔)
รายจ่าย (งบลงทุน)				
มติ ครม.	๒๐.๐๐	๔๕.๐๐	๖๕.๐๐	๑๐๐.๐๐
ผลการใช้จ่ายเงิน	๑๔.๓๕	-	-	-

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔)

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔)

เรื่องที่ ๔.๒ ผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสุริยน พิศุครุณานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ขอรายงานผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินแผนรายรับเท่ากับรายจ่าย จำนวน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ดังนี้

๑.๑ แผนรายรับ จำนวน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

- ๑) ประมาณการรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) จำนวน ๗๐๐.๐๐ ล้านบาท
- ๒) ประมาณการเงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวน ๓,๔๐๐.๐๐ ล้านบาท

๑.๒ แผนรายจ่าย จำนวน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

- ๑) รายจ่ายหมุนเวียน ๑,๙๑๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๕๙ ของแผนรายจ่าย ได้แก่
 - ๑.๑) การจัดหาที่ดิน จำนวน ๔๐๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๑.๒) สิ้นเชื้อ จำนวน ๕๑๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๑.๓) สิ้นเชื้อตามนโยบาย จำนวน ๓๐๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๑.๔) เงินค้ำประกันสิ้นเชื้อ ธ.ก.ส. จำนวน ๕๐๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๑.๕) รายจ่ายหมุนเวียนอื่น จำนวน ๒๐๐.๐๐ ล้านบาท
- ๒) รายจ่ายขาด จำนวน ๒,๑๙๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๔๑ ของแผนรายจ่าย ได้แก่
 - ๒.๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดหาที่ดิน จำนวน ๑๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๒) ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุน จำนวน ๔๕.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๓) ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๓.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๔) ค่ารังวัดที่ดินและค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน จำนวน ๑๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๕) โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต จำนวน ๕๐๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๖) โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน จำนวน ๓๕.๒๒ ล้านบาท

๒.๗) โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ จำนวน ๘๒๓.๓๗ ล้านบาท

๒.๘) สมทบงบประมาณการพัฒนาการเกษตรกรรมยั่งยืน/การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร จำนวน ๑๐๐.๐๐ ล้านบาท

๒.๙) รายจ่ายขาดอื่น จำนวน ๔๖๘.๔๑ ล้านบาท

๒.๑๐) งบประมาณการยอผูกพันปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑๙๕.๐๐ ล้านบาท

๒. ผลการดำเนินงานรับ - จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓) ดังต่อไปนี้

๑) ด้านรายรับ

๑.๑) ผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) ซึ่งประกอบด้วย รายรับจากค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ เงินกู้ (เงินต้น) ดอกเบี้ย และรายรับอื่น ๆ รวมเป็นเงิน ๑๑๔.๑๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๐ ของแผนรายรับ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน จัดเก็บได้มากกว่า ๑๙.๒๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๓ ของผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ จัดเก็บได้ ๙๔.๘๒ ล้านบาท)

๑.๒) เงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวน ๓,๖๕๐.๖๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๗.๓๗ ของประมาณการเงินคงเหลือ

๑.๓) รวมรายรับจากผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) และเงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวนทั้งสิ้น ๓,๗๖๔.๗๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๘๒ ของแผนรายรับรวม

๒) ด้านรายจ่าย

๒.๑) รายจ่ายหมุนเวียน

- การจัดหาที่ดิน เพื่อนำมาจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกิน และเกษตรกรตามโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ยังไม่มีการจ่ายเงินการจัดหาที่ดิน เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน การจ่ายเงินค่าจัดหาที่ดินได้น้อยกว่า จำนวน ๖๔.๗๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของแผนการจัดหาที่ดิน ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ การจัดหาที่ดิน จำนวน ๒๔.๗๒ ล้านบาท)

- การจ่ายเงินสินเชื่อ ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผลการดำเนินงานมีการจ่ายเงินสินเชื่อให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จำนวน ๒๘.๓๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๖ ของแผนสินเชื่อ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกันมีการจ่ายเงินสินเชื่อได้มากกว่า จำนวน ๔.๓๒ ล้านบาท เป็นร้อยละ ๑๗.๙๗ ของผลการจ่ายสินเชื่อ ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ จ่ายสินเชื่อ จำนวน ๒๔.๐๔ ล้านบาท)

๒.๒) รายจ่ายขาด ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน ค่าใช้จ่ายในการรังวัดและออกโฉนดที่ดิน ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ สมทบงบประมาณการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน/การพัฒนา ศักยภาพเกษตรกร และโครงการจ่ายขาดอื่น ๆ ผลการดำเนินงานมีการใช้จ่ายเงิน จำนวน ๔๖.๑๖ ล้านบาท

คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๑ ของแผนงาน เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน มีการใช้จ่ายเงินมากกว่า จำนวน ๓.๒๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๒ ของผลรายการจ่ายขาดปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ มีการใช้จ่ายเงินจำนวน ๔๒.๙๓ ล้านบาท)

๒.๓) รวมผลการเบิกจ่ายภาพรวม (รายการหมุนเวียนและรายการจ่ายขาด) จำนวน ๗๔.๕๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๒ ของแผนการเบิกจ่ายภาพรวม เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน เบิกจ่ายได้น้อยกว่า ๑๗.๑๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗๓ ของผลการเบิกจ่ายภาพรวมปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ เบิกจ่ายภาพรวม จำนวน ๙๑.๖๙ ล้านบาท)

๓. สรุปเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คงเหลือ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๓,๖๙๐.๒๕ ล้านบาท

๔. งบแสดงฐานะการเงิน และงบแสดงผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๔.๑ งบแสดงฐานะการเงิน จำนวนทั้งสิ้น ๗,๗๗๒.๑๘ ล้านบาท

๑) สินทรัพย์ จำนวนทั้งสิ้น ๗,๘๒๑.๖๓ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑.๑) สินทรัพย์หมุนเวียน จำนวน ๔,๘๒๘.๔๐ ล้านบาท ได้แก่

๑.๑.๑) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน ๓,๖๙๐.๒๕ ล้านบาท

๑.๑.๒) ลูกหนี้ระยะสั้น (เงินกู้ ค่าเช่าซื้อที่ดิน) จำนวน ๘๒๗.๙๗ ล้านบาท

๑.๑.๓) รายได้ค้างรับและสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น จำนวน ๓๐๐.๑๘ ล้านบาท

๑.๒) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จำนวน ๒,๙๙๓.๒๓ ล้านบาท ได้แก่

๑.๒.๑) ลูกหนี้ระยะยาว (เงินกู้ ค่าเช่าซื้อที่ดิน) จำนวน ๑,๐๕๔.๐๘ ล้านบาท

๑.๒.๒) สิทธิประโยชน์ที่ดิน ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำนวน ๑,๙๓๙.๑๕ ล้านบาท

๒) หนี้สิน จำนวนทั้งสิ้น ๔๙.๔๕ ล้านบาท ประกอบด้วย

๒.๑) หนี้สินหมุนเวียน ได้แก่ เงินรับฝากและเงินประกัน เงินรับฝากอื่น และหนี้สินหมุนเวียนอื่น จำนวน ๓๗.๙๐ ล้านบาท

๒.๒) หนี้สินไม่หมุนเวียน ได้แก่ เจ้าหนี้เกษตรกร และเงินรับจากผู้ค้าประกันรอการรับรู้ จำนวน ๑๑.๕๕ ล้านบาท

๓) สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน จำนวนทั้งสิ้น ๗,๗๗๒.๑๘ ล้านบาท ได้แก่

๓.๑) เงินกองทุนรับจากงบประมาณ ๔,๕๓๔.๖๗ ล้านบาท

๓.๒) เงินกองทุนรับบริจาคและอื่น ๆ ๑,๔๗๖.๑๘ ล้านบาท

๓.๓) รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม ๑,๗๖๑.๓๓ ล้านบาท

๔.๒ งบแสดงผลการดำเนินงาน

๔.๑) รายได้ จำนวนทั้งสิ้น ๒๔.๔๓ ล้านบาท

๔.๒) ค่าใช้จ่าย จำนวนทั้งสิ้น ๑๙.๔๓ ล้านบาท

๔.๓) รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ จำนวน ๕.๐๐ ล้านบาท

(รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)

เรื่องที่ ๔.๓ รายงานความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสุริยน พิศกรกานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. ผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

การพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ได้มีการอนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน วงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน) โดยมีกิจกรรมในการพัฒนาทั้งสิ้น ๗ กิจกรรม ดังรายละเอียดในตาราง

ลำดับที่	กิจกรรม	วงเงินอนุมัติ	อนุมัติ	โอนกลับโครงการ	คงเหลือ
๑	งานสำรวจ รั้ววัดวงรอบแปลงที่ดิน	๑๑,๑๖๔,๒๐๐.๐๐	ใช้งบประมาณปกติ	-	๑๑,๑๖๔,๒๐๐.๐๐
๒	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕๕,๘๒๑,๐๐๐.๐๐	๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐	-	๕๐,๐๓๗,๔๕๐.๐๐
๓	งานปรับปรุงพื้นที่	๒๗๙,๑๐๕,๐๐๐.๐๐	๓๔,๔๔๒,๗๐๐.๐๐	๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗	๒๔๗,๗๓๒,๒๘๕.๕๓
๔	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๓๓,๔๙๒,๖๐๐.๐๐	๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๒๗,๘๑๖,๑๘๘.๐๐
๕	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๔๔๖,๕๖๘,๐๐๐.๐๐	๗๐,๑๙๕,๕๐๐.๐๐	๑๕๗,๐๑๓.๐๒	๓๗๖,๕๖๐,๔๘๐.๙๘
๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	ดำเนินการโดยกรมชลประทาน			
๗	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๑๓๓,๙๗๐,๔๐๐.๐๐	๓๓,๒๒๒,๒๐๐.๐๐	๖,๘๗๔,๙๐๖.๙๒	๑๐๓,๘๗๓,๒๙๒.๐๘
รวมทั้งสิ้น		๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐.๐๐	๑๔๙,๓๐๘,๓๖๒.๐๐	๑๐,๑๑๓,๘๓๕.๔๑	๘๐๐,๖๙๙,๐๐๒.๕๙

ซึ่งได้มีการอนุมัติโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ไปแล้ว จำนวน ๖๓ โครงการ ๕ กิจกรรม ดำเนินงานในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด จำนวน ๓๘ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๔๙,๓๐๘,๓๖๒ บาท เบิกจ่าย ๑๒๑,๑๖๓,๔๑๐.๓๙ บาท ผูกพัน ๘๕,๔๐๐ บาท โอนเงินกลับโครงการ ๑๐,๑๑๓,๘๓๕.๔๑ บาท คงเหลือ ๑๗,๙๔๕,๗๖๖.๒๐ บาท โดยมีรายละเอียดแต่ละกิจกรรม ดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	อนุมัติ	เบิกจ่าย	ผูกพัน	โอนกลับโครงการ	คงเหลือ
๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐	๑,๓๓๓,๙๗๔.๐๐	๘๕,๔๐๐.๐๐	-	๔,๓๖๔,๑๗๖.๐๐
๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๓๔,๔๔๒,๗๐๐.๐๐	๒๙,๔๙๙,๗๘๔.๕๓	-	๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗	๑,๘๗๓,๐๐๐.๐๐
๓	งานสำรวจจริงวัดปูผังแบ่งแปลง	๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐	๓,๗๗๖,๗๙๙.๐๐	-	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑,๘๗๕,๖๑๓.๐๐
๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๗๐,๑๙๕,๕๐๐.๐๐	๖๖,๒๔๓,๐๕๙.๗๘	-	๑๕๗,๐๑๓.๐๒	๓,๗๙๕,๔๒๗.๒๐
	- สายหลัก	๔๑,๑๐๐,๗๐๐.๐๐	๔๐,๑๒๙,๒๗๑.๕๘	-	๗๓,๓๙๑.๒๒	๘๙๘,๐๓๗.๒๐
	- สายซอย	๒๙,๐๙๔,๘๐๐.๐๐	๒๖,๑๑๓,๗๘๘.๒๐	-	๘๓,๖๒๑.๘๐	๒,๘๙๗,๓๙๐.๐๐
๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๓๓,๒๒๒,๒๐๐.๐๐	๒๐,๓๐๙,๗๙๓.๐๘	-	๖,๘๗๔,๙๐๖.๙๒	๖,๐๓๗,๕๐๐.๐๐
รวมทั้งสิ้น		๑๔๙,๓๐๘,๓๖๒.๐๐	๑๒๑,๑๖๓,๔๑๐.๓๙	๘๕,๔๐๐.๐๐	๑๐,๑๑๓,๘๓๕.๔๑	๑๗,๙๔๕,๗๑๖.๒๐

๑.๑ งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา ดำเนินการในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา กระบี่ และเชียงราย จำนวน ๓๓ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๑,๓๓๓,๙๗๔.๐๐ บาท ผูกพัน ๘๕,๔๐๐.๐๐ บาท คงเหลือ ๔,๓๖๔,๑๗๖.๐๐ บาท

๑.๒ งานปรับปรุงพื้นที่ ดำเนินการในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และสงขลา จำนวน ๒๗ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๔,๔๔๒,๗๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๒๙,๔๙๙,๗๘๔.๕๓ บาท โอนเงินกลับ ๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗ บาท คงเหลือ ๑,๘๗๓,๐๐๐.๐๐ บาท

๑.๓ งานสำรวจจริงวัดปูผังแบ่งแปลง ดำเนินการในพื้นที่ ๘ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี และชุมพร จำนวน ๒๕ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๓,๗๗๖,๗๙๙.๐๐ บาท โอนเงินกลับ ๑๒,๐๐๐.๐๐ บาท คงเหลือ ๑,๘๗๕,๖๑๓.๐๐ บาท

๑.๔ งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน ดำเนินการในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ชลบุรี สระแก้ว สุราษฎร์ธานี นครราชสีมา ชุมพร และสงขลา จำนวน ๒๐ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๗๐,๑๙๕,๕๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๖๖,๒๔๓,๐๕๙.๗๘ บาท โอนเงินกลับ ๑๕๗,๐๑๓.๐๒ บาท คงเหลือ ๓,๗๙๕,๔๒๗.๒๐ บาท

๑.๕ งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค - บริโภค (บ่อบาดาล) ดำเนินการในพื้นที่ ๘ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ชลบุรี เชียงใหม่ ฉะเชิงเทรา สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร และสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๙ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๓,๒๒๒,๒๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๒๐,๓๐๙,๗๙๓.๐๘ บาท โอนเงินกลับ ๖,๘๗๔,๙๐๖.๙๒ บาท คงเหลือ ๖,๐๓๗,๕๐๐.๐๐ บาท จำแนกเป็น

๑) ค่าขุดเจาะและก่อสร้างบ่อบาดาล ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ชลบุรี และสระแก้ว จำนวน ๕ แปลง วงเงิน ๘,๓๘๖,๓๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๖,๗๒๒,๕๓๑.๗๓ บาท โอนเงินกลับ ๑,๖๖๓,๗๖๘.๒๗ บาท

๒) ค่าสำรวจธรณีฟิสิกส์เพื่อการออกแบบขุดเจาะบ่อบาดาล และระบบส่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร และสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๔ แปลง วงเงิน ๑,๒๘๙,๕๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๘๐๐,๑๒๐.๐๐ บาท โอนเงินกลับ ๔๘๙,๓๘๐.๐๐ บาท

๓) ค่าก่อสร้างระบบประปาชุมชนและท่อถึงสูง เพื่อการอุปโภคบริโภคในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี สระแก้ว สุราษฎร์ธานี และนครราชสีมา จำนวน ๑๐ แปลง วงเงิน ๒๓,๕๔๖,๕๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๑๒,๗๘๗,๑๔๑.๓๕ บาท โอนเงินกลับ ๔,๗๒๑,๗๕๘.๖๕ บาท คงเหลือ ๖,๐๓๗,๕๐๐.๐๐ บาท

๒. โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๕ กิจกรรม ๑๑ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑๗,๗๘๕,๑๑๔ บาท รายละเอียดดังนี้

ที่	กิจกรรม	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๒.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๔	๓,๓๓๒,๕๗๐
๒.๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๑	๑,๕๔๗,๖๐๐
๒.๓	งานสำรวจจริงวัดปูผังแบ่งแปลง	๒	๓,๖๑๐,๗๔๔
๒.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๒	๓,๓๘๘,๒๐๐
๒.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค - บริโภค (บ่อบาดาล)	๒	๕,๙๐๖,๐๐๐
รวม		๑๑	๑๗,๗๘๕,๑๑๔

๓. โครงการที่ได้รับอนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

เลขาธิการ ส.ป.ก. ได้อนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายเงินโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด จำนวน ๓ กิจกรรม ๘ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑๐,๙๘๓,๖๕๔ บาท ทั้งนี้ เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๙ “โครงการที่ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐผู้เป็นเจ้าของโครงการแจ้งเหตุผล ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการต่อเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้ขยายระยะเวลาแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ” โดยมีรายละเอียดดังนี้

ที่	กิจกรรม	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๓.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๔	๓,๓๓๒,๕๗๐
๓.๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๑	๒,๙๖๕,๐๐๐
๓.๓	งานสำรวจจริงวัดปูผังแบ่งแปลง	๓	๔,๖๘๖,๐๘๔
รวม		๘	๑๐,๙๘๓,๖๕๔

๔. โครงการที่ได้รับอนุมัติปิดโครงการ

เลขาธิการ ส.ป.ก. ได้อนุมัติปิดโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จำนวน ๕ กิจกรรม ๔๕ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑๑๔,๙๐๖,๖๖๘ บาท ทั้งนี้ เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๐ “โครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ดำเนินการขออนุมัติปิดโครงการต่อเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้ปิดโครงการแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ” โดยมีรายละเอียดดังนี้

ที่	กิจกรรม	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๔.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๒	๒,๔๕๐,๙๘๐
๔.๒	งานปรับพื้นที่	๑๐	๒๖,๙๒๘,๑๐๐
๔.๓	งานสำรวจรังวัด พูผังแบ่งแปลง	๒	๑,๙๖๐,๕๘๘
๔.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๒๒	๕๘,๒๙๓,๓๐๐
๔.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๙	๒๕,๒๗๓,๗๐๐
รวม		๔๕	๑๑๔,๙๐๖,๖๖๘

๕. ปัญหา - อุปสรรคในการดำเนินการ

๕.๑ ระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างจำกัด

๕.๒ การเสนอโครงการเพื่อขอใช้เงินบางกิจกรรม ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ เนื่องจากเป็นงานด้านวิศวกรรม ซึ่งต้องจัดทำรายละเอียดที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ราชการในการนำเสนอขออนุมัติ คปก./อกก.ค.ง. ใช้เงินกองทุนฯ และหลังจากการอนุมัติโครงการแล้ว ต้องประสานงานทำความเข้าใจกับหน่วยงานภายนอก ส.ป.ก. ในการดำเนินงานตามโครงการและเบิกจ่ายเงิน ซึ่งแต่ละหน่วยงานก็ต้องประสานกับหน่วยงานย่อย ๆ ภายในอีกหลายหน่วย ส่งผลให้การดำเนินงานและการเบิกจ่ายเงินล่าช้า

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดทราบรายงานความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)

มติคณะกรรมการ รับทราบรายงานความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)

เรื่องที่ ๔.๔ ผลการปฏิบัติงานตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ไตรมาสที่ ๑

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสุริยน พัชรครุگانนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. ตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ระหว่างกระทรวงการคลัง กับ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดเกณฑ์วัดการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ๖ ด้าน จำนวน ๑๕ ตัวชี้วัด ดังนี้

ด้านที่ ๑ การเงิน จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๒ การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๓ การปฏิบัติการ จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๔ การบริหารจัดการทุนหมุนเวียน จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๕ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

โดยด้านที่ ๕ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง ตัวชี้วัดที่ ๕.๑ “บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน” มีระดับความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน จากประเด็นหลัก ๕ ด้าน ได้แก่

๑) การจัดให้มีหรือทบทวนแผนปฏิบัติการระยะยาว (๓ - ๕ ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ที่มีองค์ประกอบครบถ้วน มีคุณภาพ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จัดตั้งรวมถึงพันธกิจของทุนหมุนเวียน

๒) การติดตามระบบการบริหารจัดการที่สำคัญ และผลการปฏิบัติงานตามภารกิจของทุนหมุนเวียน อย่างครบถ้วน เพียงพอและสม่ำเสมอทั้งปี

๓) การจัดให้มีระบบประเมินผลผู้บริหารทุนหมุนเวียน โดยมีหลักเกณฑ์ชัดเจนสอดคล้อง และเชื่อมโยงกับหลักเกณฑ์และเป้าหมายระดับองค์กร

๔) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ครบถ้วน ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันกาล

๕) ผลสำเร็จจากการกำกับดูแลทุนหมุนเวียนของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน

ซึ่งประเด็นหลักด้านที่ ๒) การติดตามระบบการบริหารจัดการที่สำคัญและผลการปฏิบัติงานตามภารกิจของทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วน เพียงพอและสม่ำเสมอทั้งปีของตัวชี้วัดที่ ๕.๑ “บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน” ดังกล่าว ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ใช้พิจารณาโดยระดับคะแนน ๕ คะแนน กำหนดให้คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ต้องมีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของทุนหมุนเวียน อย่างครบถ้วน ๕ ด้าน เป็นรายไตรมาส ประกอบด้วย ๑) ผลการดำเนินงานด้านการเงิน ๒) ผลการดำเนินงานด้านไม่ใช้การเงินตามวัตถุประสงค์และภารกิจของทุนหมุนเวียน ๓) ระบบบริหารความเสี่ยง ๔) ระบบบริหารจัดการสารสนเทศ และ ๕) ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ ได้มีมติอนุมัติมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.) เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำระบบ การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงาน คปก. ทราบต่อไป

ผลการดำเนินการ

ส.ป.ก. โดยสำนักบริหารกองทุน ได้ดำเนินการตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงาน กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ โดยในไตรมาสที่ ๑ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้ปฏิบัติงานตามภารกิจและระบบการบริหารจัดการที่สำคัญอย่างครบถ้วน ๕ ด้าน สรุปได้ ดังนี้

เรื่อง	หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะได้รับ
๑. ผลการดำเนินงานด้านการเงิน	ระดับ	๑๐๐		N/A
๑) ร้อยละการใช้จ่ายงบลงทุนเทียบกับแผนการใช้จ่ายงบลงทุน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔		๕๐	- แผนใช้จ่าย ๘๒๒.๓๗ ล้านบาท ผล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๒๖.๒๓ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๓.๑๙	N/A
๒) ร้อยละการใช้จ่ายภาพรวม เทียบกับแผนการใช้จ่ายภาพรวม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔		๕๐	- แผนใช้จ่าย ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ผล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๓๔.๕๓ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๑.๘๒	N/A
๒. ผลการดำเนินงานด้านไม่ใช้การเงินตามวัตถุประสงค์และภารกิจของทุนหมุนเวียน			- มีการรายงานผลการดำเนินงานเป็นรายเดือน รวม ๓ เดือน	N/A
๓. ระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน	ระดับ	๑๐๐		N/A
๓.๑ สภาพแวดล้อมการควบคุมภายใน - การจัดให้มีระบบข้อร้องเรียน ช่องทางการรับข้อร้องเรียน และการจัดทำรายงานสรุปเกี่ยวกับข้อร้องเรียนภายในองค์กร นำเสนอผู้บริหารขององค์กร		๗	- มีการระบุช่องทางรับข้อร้องเรียน และเสนอแนวทางแก้ไข พร้อมทั้งมีการจัดทำรายงานสรุปนำเสนอผู้บริหารเป็นรายเดือน (๓ เดือน)	N/A
๓.๒ การกำหนดวัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง - การจัดทำ/ทบทวนคู่มือการบริหารความเสี่ยง		๘	- อยู่ระหว่างดำเนินการเตรียมจัดประชุมคณะทำงานการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔	N/A
๓.๓ การระบุความเสี่ยงระดับองค์กร - การระบุความเสี่ยงระดับองค์กร		๑๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A

เรื่อง		หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะ ได้รับ
	๓.๔ การประเมินความรุนแรงของความ เสี่ยงระดับองค์กร - การประเมินระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงระดับองค์กร (ระดับความรุนแรง= โอกาส x ผลกระทบ)		๑๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
	๓.๕ การตอบสนองความเสี่ยง - การกำหนดแผนงานการบริหารความเสี่ยง ระดับองค์กร		๑๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
	๓.๖ กิจกรรมควบคุมภายใน - ผู้บริหารทุนหมุนเวียนและผู้บริหาร ระดับรองมีการสอบทาน รายงานทางการเงิน และรายงานที่ไม่ใช่ทางการเงิน		๑๐	๑) มีการจัดทำรายงานการเงิน นำเสนอผู้บริหารเป็นประจำทุกเดือน (๑ เดือน) ๒) มีการสอบทานรายงานที่ไม่ใช่ ทางการเงินเป็นรายเดือน - แนวทางการจัดระเบียบของ ระบบการแก้ไขปัญหาดตามข้อร้องเรียน ของประชาชน (๓ เดือน) - สรุปลักษณะของเจ้าหน้าที่กองทุน (๓ เดือน)	N/A
	๓.๗ สารสนเทศและการสื่อสาร - การใช้สารสนเทศเพื่อสนับสนุน การติดตามการดำเนินกิจกรรมตามแผน การบริหารความเสี่ยง		๒๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
	๓.๘ การติดตามผลและการประเมินผล (๑) การประเมินผลการควบคุมภายใน ของหน่วยงานตามหลักเกณฑ์กระทรวง การคลังฯ (๒) การส่งรายงานการประเมินการควบคุม ภายในตามหลักเกณฑ์กระทรวง การคลังฯ (๓) การสอบทานการประเมินผล การควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน		๒ ๒ ๑	- อยู่ระหว่างจัดเตรียมประชุม การควบคุมภายใน - อยู่ระหว่างดำเนินการ - อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A N/A N/A
๔	ระบบบริหารจัดการสารสนเทศและดิจิทัล	ระดับ	๑๐๐		N/A
	๔.๑ แผนปฏิบัติการดิจิทัล (ระยะยาว) และปฏิบัติการดิจิทัลประจำปี				

เรื่อง		หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะ ได้รับ
	๑) มีการจัดทำ/ทบทวนแผนปฏิบัติการดิจิทัล (ระยะยาว) ที่มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระยะยาว ทั้งวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ที่สำคัญ		๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
	๒) แผนปฏิบัติการดิจิทัล ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ เมืองคัมภีร์ประกอบหลักที่ดีครบถ้วน		๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
	๔.๒ การบริหารจัดการสารสนเทศและดิจิทัล ๑) ระบบการบริหารจัดการสารสนเทศที่สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร (EIS/MIS) (กรณีที่ ๑ – ทุมนมีระบบแล้ว) - ความเพียงพอของระบบการบริหารจัดการสารสนเทศที่สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร (EIS/MIS)		๓๕	- มีการจัดทำรายงานการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีการนำเสนอรูปแบบของอินโฟกราฟิก ได้แก่ รูปภาพ กราฟ บนระบบ IT เป็นรายเดือน (๓ เดือน)	N/A
	๒) ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนผู้ใช้บริการภายในทุนหมุนเวียน (กรณีที่ ๑ – ทุมนมีระบบแล้ว) - ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนผู้ใช้บริการภายในทุนหมุนเวียน		๒๕	- มีระบบสินเชื่อ ระบบค่าเช่าที่ดิน และระบบค่าเช่าซื้อที่ดิน	N/A
	๓) ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนผู้ใช้บริการภายนอกทุนหมุนเวียน และตอบสนองต่อนโยบายด้านดิจิทัล รวมทั้งนโยบายต่าง ๆ ที่สำคัญของภาครัฐ (กรณีที่ ๑ – ทุมนมีระบบแล้ว) - ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนผู้ใช้บริการภายนอกทุนหมุนเวียน		๓๐	- มีเว็บไซต์สำนักบริหารกองทุน	N/A
๕	ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล	ระดับ	๑๐๐		N/A
	๕.๑ การจัดให้มีปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental) ในการบริหารทรัพยากรบุคคล - การประเมินผลการปฏิบัติงาน		๓๐	- จะดำเนินการประเมินผล การปฏิบัติงาน ปีละ ๒ ครั้ง คือ ➢ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ➢ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔	N/A

เรื่อง	หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะ ได้รับ
๕.๒ การจัดทำและดำเนินงานตามแผนบริหาร ทรัพยากรบุคคล (ระยะยาว) และแผนปฏิบัติ การด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลประจำปี ๑) ระดับความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพ ด้านการจัดการทรัพยากรบุคคล (๑) การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ (๒) การจัดทำ/ทบทวนแผนการบริหาร ทรัพยากรบุคคล (ระยะยาว) และแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕		๗๐ ๓๕ ๓๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ - อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A N/A

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการปฏิบัติงานตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานกองทุน
การปฏิรูปที่ดินฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ไตรมาสที่ ๑ ของตัวชี้วัดที่ ๕.๑ “บทบาทคณะกรรมการบริหาร
ทุนหมุนเวียน” ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ต้องมีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ
ของทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วนทั้ง ๕ ด้าน เป็นรายไตรมาส

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการปฏิบัติงานตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานกองทุน
การปฏิรูปที่ดินฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ไตรมาสที่ ๑ ของตัวชี้วัดที่ ๕.๑ “บทบาทคณะกรรมการบริหาร
ทุนหมุนเวียน” ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ต้องมีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ
ของทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วนทั้ง ๕ ด้าน เป็นรายไตรมาส

**เรื่องที่ ๔.๕ รายงานผลการจัดซื้อที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ -
๒๕๖๓**

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสุรียน พัทธครุฑานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้ สำนักงาน
การปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) ได้นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) คณะอนุกรรมการ
โครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คจ.) และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม (คปก.) เห็นชอบและอนุมัติวงเงินการจัดซื้อที่ดินและกำหนดเขตที่ดินเฉพาะพื้นที่ตามหนังสือ
แสดงสิทธิในที่ดินของกรมที่ดิน ในพื้นที่จังหวัดยะลา นครพนม และนราธิวาส ดังนี้

๑. จังหวัดยะลา

๑.๑ การประชุม คปจ.ยะลา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙ และครั้งที่
๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบการจัดซื้อที่ดินในท้องที่ตำบลอาซ่อง อำเภอรามัน

จังหวัดยะลา จำนวน ๑ ราย ๑ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๒๔-๒-๙๙.๙๐ ไร่ วงเงินจัดซื้อทั้งสิ้น ๒๔,๗๒๒,๔๗๘ บาท (ยี่สิบสี่ล้านเจ็ดแสนสองหมื่นสองพันสี่ร้อยเจ็ดสิบแปดบาทถ้วน) และ อกก.คจ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ และอนุมัติราคาที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๖/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยมีมติเห็นชอบให้จัดซื้อที่ดินและอนุมัติราคาที่ดินดังกล่าว

๑.๒ การประชุม คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ได้มีมติอนุมัติกำหนด เขตที่ดินเฉพาะพื้นที่ตามหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินของกรมที่ดิน ตามที่ คปจ.ยะลา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เห็นชอบการจัดซื้อที่ดินและอนุมัติ ราคาที่ดิน และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลท่าธง และตำบลอาซ่อง อำเภอรามัน จังหวัด ยะลา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๙ ก วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๒. จังหวัดนครพนม

๒.๑ การประชุม คปจ.นครพนม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘ มีมติเห็นชอบ การจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินในท้องที่ตำบลนามะเขือ ตำบลลูกตาไก่ ตำบลปลาปาก และตำบลโคกสูง อำเภอ ปลาปาก จังหวัดนครพนม จำนวน ๖ ราย ๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑๐๘-๓-๙๐ ไร่ วงเงินจัดซื้อ ๖,๖๗๐,๔๕๘ บาท (หกล้านหกแสนเจ็ดหมื่นสี่ร้อยห้าสิบแปดบาทถ้วน)

๒.๒ การประชุม คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ มีมติอนุมัติกำหนด เขตที่ดินเฉพาะพื้นที่ตามหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินของกรมที่ดิน ตามที่ คปจ.นครพนม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘ เห็นชอบการจัดซื้อที่ดินและอนุมัติราคาที่ดิน และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลนามะเขือ ตำบลลูกตาไก่ ตำบลปลาปาก และตำบลโคกสูง อำเภอปลาปากจังหวัดนครพนม ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๘๘ ก วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๒.๓ การประชุม คปจ.นครพนม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบ การจัดซื้อที่ดิน และอนุมัติราคาที่ดินเพื่อการจัดซื้อที่ดินในท้องที่ตำบลนาจัว และตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า และตำบลลูกตาไก่ ตำบลปลาปาก และตำบลหนองฮี อำเภอลาปลา และตำบลนาจัว อำเภอนาจัว จังหวัด นครพนม จำนวน ๑๐ ราย ๑๔ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑๖๓-๑-๕๐ ไร่ วงเงินจัดซื้อ ๙,๗๘๒,๕๗๘.๖๐ บาท (เก้าล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นสองพันห้าร้อยเจ็ดสิบแปดบาทหกสิบสตางค์)

๒.๔ การประชุม คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐ มีมติอนุมัติกำหนด เขตที่ดินเฉพาะพื้นที่ตามหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินของกรมที่ดิน ตามที่ คปจ.นครพนม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบการจัดซื้อที่ดินและอนุมัติราคาที่ดิน และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลนาหว้า ตำบลนาจัว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว

ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๗๒ ก วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๓. จังหวัดนราธิวาส

๓.๑ การประชุม คปจ.นราธิวาส ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินเอกชนในท้องที่ตำบลมะนังตายอ อำเภอเมืองนราธิวาส และตำบลตันหยงมัส อำเภอระแง จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๒๗ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑๕๓-๐-๖๒.๙๐ ไร่ วงเงินจัดซื้อ ๑๓,๖๗๒,๖๘๐.๗๕ บาท (สิบสามล้านหกแสนเจ็ดหมื่นสองพันหกร้อยแปดสิบบาทเจ็ดสิบบาทห้าสตางค์)

๓.๒ การประชุม คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ มีมติอนุมัติกำหนดเขตที่ดินเฉพาะพื้นที่ตามหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินของกรมที่ดิน ตามที่ คปจ.นราธิวาส ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ เห็นชอบการจัดซื้อที่ดินและอนุมัติราคาที่ดิน และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลมะนังตายอ อำเภอเมืองนราธิวาส และตำบลตันหยงมัส อำเภอระแง จังหวัดนราธิวาส ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๑๓๘ ก วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อเท็จจริง

๑. จังหวัดยะลา

ส.ป.ก.ยะลา ได้มีหนังสือ ที่ ยล ๐๐๑๑/๑๗๒ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ รายงานผลการจัดซื้อที่ดินเอกชน ตามมติ คปจ.ยะลา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และมติ อกก.คจ. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๐ โดยได้ประสานเจ้าของที่ดินเพื่อชำระราคาค่าที่ดิน และดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในที่ดินเป็นของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จำนวน ๑ ราย ๑ แปลง เนื้อที่ ๒๒๔-๒-๙๙.๙๐ ไร่ วงเงินทั้งสิ้น ๒๔,๗๒๒,๔๗๘ บาท (ยี่สิบสี่ล้านเจ็ดแสนสองหมื่นสองพันสี่ร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน) ซึ่งใช้จ่ายจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ รายจ่ายหมุนเวียน

๒. จังหวัดนครพนม

๒.๑ ส.ป.ก.นครพนม ได้มีหนังสือ ที่ นพ ๐๐๑๑/๖๕๘ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๒ รายงานความก้าวหน้าของการจัดซื้อที่ดินเอกชน ตามมติ คปจ.นครพนม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘ โดยได้ประสานเจ้าของที่ดินเพื่อชำระราคาค่าที่ดิน และดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในที่ดินเป็นของ ส.ป.ก. จำนวน ๓ ราย ๓ แปลง เนื้อที่ ๖๘-๓-๔๕.๙๐ ไร่ วงเงินทั้งสิ้น ๔,๐๘๖,๐๔๓ บาท (สี่ล้านแปดหมื่นหกพันสี่สิบบาทถ้วน) ซึ่งใช้จ่ายจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ รายจ่ายหมุนเวียน

๒.๒ ส.ป.ก.นครพนม ได้มีหนังสือ ที่ นพ ๐๐๑๑/๗๔๐ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ รายงานความก้าวหน้าของการจัดซื้อที่ดินเอกชน ตามมติ คปจ.นครพนม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยได้ประสานเจ้าของที่ดินเพื่อชำระราคาค่าที่ดิน และดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในที่ดินเป็นของ ส.ป.ก. จำนวน ๒ ราย ๒ แปลง เนื้อที่ ๒๔-๓-๑๕.๔๐ ไร่ วงเงินทั้งสิ้น ๑,๖๘๕,๖๑๘ บาท (หนึ่งล้านหกแสนแปดหมื่นห้าพันหกร้อยสิบแปดบาทถ้วน) ซึ่งใช้จ่ายจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ รายงานจ่ายหมุนเวียน

๓. จังหวัดนราธิวาส

ส.ป.ก.นราธิวาส ได้มีหนังสือ ที่ นธ ๐๐๑๑/๕๘๗ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ และหนังสือ ที่ นธ ๐๐๑๑/๙๗๗ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ รายงานความก้าวหน้าของการจัดซื้อที่ดินเอกชน ตามมติ คปจ.นราธิวาส ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ โดยได้ประสานเจ้าของที่ดินเพื่อชำระราคาค่าที่ดิน และดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในที่ดินเป็นของ ส.ป.ก. จำนวน ๒๒ ราย ๒๕ แปลง เนื้อที่ ๑๔๗-๓-๖๖.๙๐ ไร่ วงเงินทั้งสิ้น ๑๒,๘๖๘,๘๐๐.๗๕ บาท (สิบสองล้านแปดแสนหกหมื่นแปดพันแปดร้อยเจ็ดสิบห้าสตางค์) ซึ่งใช้จ่ายจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ รายงานจ่ายหมุนเวียน

ข้อกฎหมาย

ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดซื้อที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๑ กรณีที่ดินที่มีผู้เสนอขายยังมิได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินให้ ส.ป.ก. จังหวัด ดำเนินการตามความในข้อ ๙ และข้อ ๑๐ แล้วนำรายละเอียดหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับที่ดิน รายงานผลการตรวจสอบพร้อมความเห็น เสนอผู้มีอำนาจในหมวด ๒ ต่อไป

เมื่อผู้มีอำนาจเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาค่าที่ดิน ให้ ส.ป.ก. เสนอตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินในที่ดินตามวรรคแรก

ข้อ ๑๓ อำนาจการพิจารณาเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาค่าที่ดิน เป็นดังนี้

(๑) คปจ. มีอำนาจเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาค่าที่ดินต่อไร่ไม่เกินราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ ในกรณีที่ต้องจัดซื้อที่ดินที่มีราคาเกินกว่าราคาประเมินของกรมธนารักษ์ให้ คปจ. พิจารณาเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาค่าที่ดินตามความจำเป็น แต่ราคาที่ดินจะต้องไม่เกินกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์

(๒) กรณีที่ดินที่เสนอขายมีราคาที่ดินต่อไร่เกินกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ ให้ คปจ. ให้ความเห็นชอบการจัดซื้อที่ดินพร้อมแสดงเหตุผล และให้นำเสนอ อกก.คจ. เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาค่าที่ดิน

ข้อ ๒๘ เมื่อมีการดำเนินการตามระเบียบนี้แล้ว ให้ ส.ป.ก. รายงานผลการดำเนินงานความก้าวหน้าของงาน รวมตลอดทั้งปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานให้ คปก. ทราบ

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. ได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินในพื้นที่จังหวัดยะลา นครพนม และนราธิวาส ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ดังกล่าว ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า ส.ป.ก.ยะลา ส.ป.ก.นครพนม และ ส.ป.ก.นราธิวาส ได้ดำเนินการตามระเบียบขั้นตอนการจัดซื้อที่ดินเอกชนและรับโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินในพื้นที่ทั้ง ๓ จังหวัดแล้ว ตามผลการรังวัดสอบเขตที่ดิน ซึ่งเป็นจำนวน ๒๘ ราย ๓๑ แปลง เนื้อที่รวม ๔๖๖-๑-๒๘.๑๐ ไร่ วงเงินทั้งสิ้น ๔๓,๓๖๒,๙๓๙.๗๕ บาท (สี่สิบล้านสามแสนหกหมื่นสองพันเก้าร้อยสามสิบเก้าบาทเจ็ดสิบห้าสตางค์) รายละเอียดตามข้อมูลรายงานผลการจัดซื้อที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๕-๑๓)

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานการจัดซื้อที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานการจัดซื้อที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

ผู้แทนเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี (นายเผด็จ ดิฐฐิติ) ได้กล่าวว่า ในเรื่องของเตาเผาขยะหรือการจัดเก็บขยะที่ตำบลหนองมะค่าโมง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ที่จะขออนุญาตใช้เพื่อกิจการดังกล่าว และที่ผ่านมาได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาแล้วแต่เรื่องยังไม่ได้รับการพิจารณา เนื่องจากปัญหาเรื่องการทำประชาคม ฉะนั้น อยากให้ ส.ป.ก. มีความชัดเจนว่าพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นที่ขออนุญาตนั้นจะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป เพราะว่าในขณะนี้พื้นที่ดังกล่าวจะต้องรองรับขยะจำนวนมากจากเทศบาลตำบลต่าง ๆ ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหาได้ในอนาคตหากยังไม่สามารถดำเนินการได้ เรื่องต่อมาพื้นที่ในเขตอำเภอด่านช้างจะมีลักษณะเป็นพื้นที่คาบเกี่ยวกับเขตป่าไม้ แต่พื้นที่ของ ส.ป.ก. เป็นพื้นที่ราบ ซึ่งในเรื่องของการจัดทำแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะหากดินไม่ดียังสามารถปรับปรุงได้ แต่ถ้าไม่มีน้ำจะประสบปัญหาในการทำเกษตรอย่างแน่นอน แต่ถ้ามีแหล่งน้ำที่สมบูรณ์ขึ้นจะทำให้ที่ดินของ ส.ป.ก. มีค่าโดยสามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและทำให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและมั่นคงขึ้นได้ ดังนั้น ในพื้นที่คาบเกี่ยวกับเขตป่าไม้มีความเหมาะสมและสามารถดำเนินการจัดทำเป็นแหล่งกักเก็บน้ำได้ จึงอยากให้ ส.ป.ก. และผู้ที่เกี่ยวข้องหารือร่วมกันเพื่อหาแนวทางดำเนินการ โดยอาจจะจัดทำ MOU ในการขอใช้พื้นที่ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวและพื้นที่ใกล้เคียงต่อไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณวาโส) ได้กล่าวว่า กรณีพื้นที่ของ ส.ป.ก. ที่จะจัดทำเป็นบ่อขยะ ฝ่ายเลขานุการฯ จะต้องตรวจสอบแบบให้ชัดเจน เพราะพื้นที่ที่จะอนุญาตให้ดำเนินการซึ่งเป็น Landfill คือ การเทกองเพื่อฝังกลบจะต้องมีการออกแบบและป้องกันไม่ให้เกิดน้ำชะล้างขยะลงในชั้นน้ำใต้ดินเมื่อฝนตก โดยจะต้องมีระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งจะมีมาตรการกำกับว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร ฉะนั้น จึงขอให้ ส.ป.ก. ในฐานะเจ้าของพื้นที่หารือกับกรมควบคุมมลพิษ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องขยะ เต่าเผา หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเขาจะมีมาตรการในการจัดการเบื้องต้น ยกตัวอย่างเช่น การนำขยะมาเทจะต้องโถกลบทำเป็นเซลล์ เมื่อเต็มเซลล์หนึ่งแล้วจะต้องขยับไปอีกเซลล์ เป็นต้น ดังนั้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ควรจะนำมาเป็นเงื่อนไขประกอบการอนุญาต ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดปัญหาพื้นที่ที่มีกองขยะอยู่จำนวนมากอีกต่อไป

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า สิ่งทีคณะกรรมการนำเสนอถือว่าเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์กับพี่น้องเกษตรกรและประชาชนทั้งหมด ซึ่งจะต้องดำเนินการภายใต้ระเบียบและกฎหมายของ ส.ป.ก. ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดการขยะที่เป็นปัญหาใหญ่ในทุก ๆ จังหวัด เช่น เทศบาลตำบลบ้านต๋อม และเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ใช้งบประมาณในการบริหารจัดการกับเรื่องดังกล่าวนี้ประมาณปีละไม่ต่ำกว่า ๑๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นงบประมาณที่ค่อนข้างมาก และเรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยได้ให้ความสำคัญเช่นกัน หรือแม้กระทั่งเรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอกับการใช้ประโยชน์ถือเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่สำคัญที่จะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขให้ได้ ดังนั้น ประเด็นเรื่องของการอนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องขยะในแต่ละจังหวัด ขอให้ ส.ป.ก. ไปดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนที่เป็นการสร้างมาตรฐาน ไม่ว่าจะเป็นการอนุญาตอย่างไร หรือขนาดเท่าไร เป็นต้น และจะต้องไม่ไปกระทบหรือสร้างปัญหาสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน สำหรับเรื่องการจัดทำแหล่งน้ำหรือการแก้ไขปัญหาภัยแล้งกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น กรมป่าไม้ จะรับไปประสานให้ต่อไป นอกจากนี้ ขอฝากประธานอนุกรรมการฯ ทั้ง ๒ คณะ ได้แก่ ๑. คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้สอดคล้องกับนโยบายการจ่ายค่าชดเชยการลงทุนในการพัฒนาที่ดินให้แก่เกษตรกร และ ๒. คณะอนุกรรมการศึกษาและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาการอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมสนับสนุนหรือกิจการเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในเรื่องประกาศทั้ง ๒ ฉบับ โดยจะมีโอกาสชี้แจงในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรของการอภิปราย ไม่ไว้วางใจซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นหัวข้อ ๑๒ ของเรื่องกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องฯ ในส่วนของพื้นที่ที่รับมอบมาและมีที่พิกอาศัย เช่น หอพัก ติดมาด้วย แต่สำหรับโรงแรมหรือรีสอร์ทไม่น่าจะได้ชัดเจน แต่ทั้งนี้ได้มีการหารือกับนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แล้วว่าที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้รับมอบจากกรมป่าไม้ จะมีชุมชนติดมาด้วยไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน โรงแรม รีสอร์ท ซึ่งจะแก้ไขปัญหาอย่างไร อาจจะใช้วิธีการส่งพื้นที่ให้กระทรวงการคลังแล้วปล่อยเช่าตามความเห็นของนายกรัฐมนตรี แต่ในความเห็นส่วนตัวเห็นว่าถ้ามีการแก้ไขระเบียบ ส.ป.ก. และกันพื้นที่ดังกล่าวออกจากภาคการเกษตรและให้เช่าเพื่อนำเงินเข้ากองทุนฯ ซึ่งจะทำให้กองทุนฯ มีรายได้และอาจจะไม่ต้องกังวลเรื่องที่จะถูกสำนักงานงบประมาณตัดงบประมาณประจำปีด้วย ดังนั้น

จึงขอฝากประธานคณะกรรมการฯ ทั้งสองคณะดังกล่าวข้างต้นเพราะทั้งหมดนี้เป็นเรื่องเร่งด่วนมาก อีกทั้งนายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้พิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาพื้นที่ในจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ ที่มีปัญหาด้วย ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อน แต่ทว่าสิ่งที่กำลังดำเนินการในขณะนี้ เป็นแนวทางที่ถูกต้องที่จะสามารถแก้ไขปัญหาก็ได้ รวมทั้งสิ่งที่จะทำต่อไปคือ การสร้างรายได้ให้กับกองทุนฯ เพื่อใช้สำหรับช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรอย่างยั่งยืนในอนาคตที่กำลังจะเข้าสู่ยุค ๔.๐ ต่อไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า เรื่องที่ดินชุมชนในอดีตเมื่อรับพื้นที่มาจากป่าไม้บางแห่งจะมีเมืองหรือชุมชนติดมาด้วย ซึ่งเมื่อจะจัดการกับสิ่งเหล่านี้ที่ผ่านมาได้หรือและพิจารณาว่าโอนไปเป็นที่ราชพัสดุเพื่อหาประโยชน์ และ ส.ป.ก. ไปจัดทำข้อตกลงว่าเมื่อเก็บผลประโยชน์แล้วจะหักเปอร์เซ็นต์เท่าไรเพื่อนำเงินเข้ากองทุนฯ ต่อไป แต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ ฉะนั้น ในขณะนี้หาก ส.ป.ก. ต้องการจะทำให้สังคมเห็นว่าไม่ได้มีเจตนาอย่างอื่นที่ไม่ดี เพียงแต่ต้องการที่จะบริหารจัดการพื้นที่ให้ถูกต้องแทนที่จะปล่อยให้มีการซื้อขายและดำเนินการในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งในอนาคตอาจจะค่อย ๆ ปรับชุมชนบางแห่งไปให้กับกรมธนารักษ์เพื่อดำเนินการดังกล่าวข้างต้นต่อไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า ประเด็นแรกในประกาศที่กำหนดกล่าวว่า หอพักตามความหมายในพจนานุกรม คือ ที่พักสำหรับนักเรียนนักศึกษา และในความเป็นจริงก็ไม่สามารถสร้างที่ไหนก็ได้ แต่จะต้องมีเงื่อนไขจะต้องอยู่ในชุมชน ซึ่งคณะกรรมการจะเป็นผู้กำหนดและการเป็นชุมชนนั้นจะมีครัวเรือนตั้งอยู่ก่อนแล้ว ทั้งนี้ในอดีตเขตชุมชนสามารถดำเนินการขีดกำหนดได้เลยถึงแม้จะเป็นที่ว่างก็ตามเพราะไม่มีนิยามว่าชุมชนคืออะไร แต่ระเบียบที่จะออกได้กำหนดนิยามคำว่าชุมชนไว้ว่าอย่างไร ประเด็นที่สองที่ผ่านมาได้กำหนดให้จังหวัดเป็นผู้ขีดเส้นกำหนดชุมชน แต่สำหรับระเบียบใหม่จะกำหนดให้คณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการ โดยในส่วนของกิจกรรมได้พิจารณาว่ากิจกรรมใดที่ล่อแหลมก็ตัดออกแล้ว แต่ที่สำคัญหอพักไม่ตัดเพราะว่านิยามคำว่าหอพักชัดเจนสำหรับนักเรียนนักศึกษา เพราะฉะนั้น หากจะดำเนินการสร้างหอพักจะต้องตรวจสอบว่าในพื้นที่นั้นมีสถานศึกษาหรือไม่ ยกตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยพะเยาเมื่อดำเนินการสร้างแล้วแต่ยังไม่ถึงบประมาณในการสร้างหอพักอาจจะทำให้นักศึกษาไม่มีที่อยู่อาศัยก็อาจจะต้องไปเช่าบ้านหรือหอพัก ดังนั้น หากในพื้นที่ผู้ที่สามารถสร้างที่พักได้ก็จะดำเนินการและมาขออนุญาต โดยถ้า ส.ป.ก. ไม่อนุญาตอาจจะต้องรื้อถอน แต่ถ้าอนุญาตก็สามารถทำได้เพราะมีมหาวิทยาลัยอยู่ ซึ่งเป็นไปตามสภาพความเป็นจริง

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องที่สำคัญและจะต้องดำเนินการต่อไป นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งเรื่องที่ต้องดำเนินการ คือ การยึดคืนที่ดินแปลงใหญ่จากกลุ่มบริษัทและนายทุนต่าง ๆ ซึ่งในช่วงแรกได้ดำเนินการค่อนข้างมากโดยได้ยึดคืนมาหลายแปลง แต่ต่อมาในช่วงสถานการณ์โควิด ๑๙ (COVID-๑๙) เรื่องนี้ได้เงียบหายไป ฉะนั้น จึงขอให้ ส.ป.ก. ดำเนินการตามนโยบายที่ได้ให้ไว้อย่างเคร่งครัด เนื่องจากยังมีพื้นที่หลายแปลงที่มีปัญหาอุปสรรคอยู่ในขณะนี้ ยกตัวอย่างเช่น จังหวัดกระบี่ที่จะดำเนินการกระบี่ Smart City ซึ่งในปัจจุบันยังไม่ได้ดำเนินการ หรือจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีปัญหาชาวบ้านไม่มีทะเบียนบ้านจึงไม่มีน้ำ

หรือไฟฟ้าใช้ในพื้นที่ ส.ป.ก. จึงขอให้เร่งดำเนินการโดยด่วน เนื่องจากเกษตรกรและพี่น้องประชาชนยังได้รับความเดือดร้อนและต้องการความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

(นายสุขุม ครุณาสวัสดิ์)
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางรัชฎา ปวงคำ)
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายประดิษฐ์ ใจรังษี)
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายสุรียน พิชชรุกรานนท์)
รองเลขาธิการปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมไชยงค์ ชูชาติ ผ่านระบบการประชุมทางไกล Application : Zoom ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ
และห้องประชุมสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่เกี่ยวข้อง

กรรมการผู้มาประชุม

๑. ร้อยเอก ธรรมนัส	พรหมเผ่า	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
๒. นายประยูร	อินสกุล	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
๓. นายชยาวุธ	จันทร์	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (ปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
๔. นายอดิทัต	วะสินนท์	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
๕. นายวันชัย	อาจมล	ผู้อำนวยการกองบริหารการพาณิชย์ภูมิภาค (แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
๖. นางอัญชนา	ตราโช	รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
๗. นายขจร	เราประเสริฐ	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
๘. นางสาวเบญจพร	ชาครานนท์	อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๙. นายเจตนิพัทธ์	รอดภัย	รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
๑๐. นายกันตพงศ์	รังษีสว่าง	รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (แทนอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)	กรรมการ
๑๑. นายสุวิทย์	คชสิงห์	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรมประมง (แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ
๑๒. นายวีระชัย	นาควิบูลย์วงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๓. นายสรเสรีญ	อัจจุตมานัส	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ

๑๔. นายเกษมสันต์	จิณณวาโส	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๕. นายอัชฌา	สุวรรณนิตย	รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
๑๖. นายนิวัติ	น้อยผาง	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
๑๗. นายวุฒิชัย	ยามโคกสูง	ผู้อำนวยการส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น (แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
๑๘. นายบันดาล	สธิรชวล	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัด (แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
๑๙. นายปรานต์	ดิลกคุณากุล	ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง (แทนอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	กรรมการ
๒๐. นายพยุหศักดิ์	ครเจริญ	ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ (แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ)	กรรมการ
๒๑. นางมัลลิกา	อัปภาสกิจ	ผู้อำนวยการกองกำกับและพัฒนาระบบเงินนอกงบประมาณ (แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง)	กรรมการ
๒๒. นายทวีศักดิ์	ธนเดโชพล	รองอธิบดีกรมชลประทาน (แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
๒๓. นายวิวัฒน์	ไชยช่อม	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนากิจการปศุสัตว์ (แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์)	กรรมการ
๒๔. นายอดิสร	นุชดำรงค์	อธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการ
๒๕. นางวิไลรัตน์	อักษรพันธ์	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ (แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
๒๖. นายศักดิ์ดา	ศิริวิโรจน์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายสินเชื่อบุคคล (แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
๒๗. นายอุบลศักดิ์	บัวหลวงงาม	ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๘. นายศิริชัย	ออสวรรณ	ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๙. นายวิณะโรจน์	ทรัพย์ส่งสุข	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการ และเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม ไม่มี

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พันจ่าเอกประเสริฐ	มาลัย	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขต ๔
๒. นายศิลา	ละเกท	คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓. นางสาวธนาพร	จีบจะโปะ	คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔. นายสุริยน	พัชรกรกานนท์	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
๕. นายวุฒิพงศ์	เนียมหอม	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
๖. นายเอกพงศ์	น้อยสร้าง	หัวหน้าผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๗. นายกิตติ	แดงพลอย	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๘. นายภาชน์	จารุภูมิ	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๙. นายปราโมทย์	ยอดแก้ว	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๑๐. นายนภดล	ตันติเมธิน	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๑๑. นางสาวจิราทิพย์	โรจน์อู่วงศ์	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.
๑๒. นางสาวเมตตา	คุโณปถัมภ์	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
๑๓. นายสุรัชย์	ยุทธชนะ	ผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
๑๔. นายสมศักดิ์	การเจริญกุลวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
๑๕. นายประดิษฐ์	ใจรังษี	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก.
๑๖. นางสาวธัญพร	แพมมงคล	ผู้อำนวยการสำนักบริการกลาง ส.ป.ก.
๑๗. นางสาวอุษานันท์	คล้ายซัง	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก.
๑๘. นางสาวกานดา	ศากยะโรจน์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ส.ป.ก.
๑๙. นายเกียรติยศ	ทรงสง่า	ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดที่ดิน ส.ป.ก.

เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. และผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๓๓ คน

ผู้เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ณ ส.ป.ก.จังหวัด

๑. นายประพันธ์	เทียนวิหาร	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๒. นายมีชัย	ดีมะการ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓. นายเด่นณรงค์	ธรรมมา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๔. นายเผด็จ	ดิฐชาติ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๕. นายบุญช่วย	มหิวรรณ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๖. นายสุวิทย์	ไทยเอียด	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ

๗. นายสมภพ	ศรีเจริญ	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครปฐม
๘. นายดำรงค์	ไชโย	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา
๙. นางสาวมนิสร	โพธิ์เจริญ	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา
๑๐. นายธนชัย	เงินมาก	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนราธิวาส
๑๑. นายศิริโรจน์	ไมตรีจิต	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์

เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๑๙ คน

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

เนื่องจากในวันนี้เป็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ Application : ZOOM ซึ่งตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๖๓ มาตรา ๙ (๑) ได้กำหนดให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงตน เพื่อเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก่อนร่วมการประชุม โดยฝ่ายเลขานุการฯ นายประดิษฐ์ ใจรังษี ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ได้ขออนุญาตที่ประชุมอ่านชื่อหน่วยงานเพื่อให้ผู้แทนแต่ละหน่วยงานแสดงตัวโดยการแจ้งชื่อพร้อมตำแหน่งต่อที่ประชุม อีกทั้งมีกรรมการที่เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมไชยงค์ ชูชาติ จำนวน ๑๐ ท่าน ได้แก่ ประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ ท่าน ผู้แทนกรมปศุสัตว์ ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย และเลขานุการฯ ทั้งนี้ ประธานกรรมการกล่าวเปิดการประชุมและแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ระลอกที่ ๓ ได้สร้างปัญหาและความเดือดร้อนให้กับประชาชนทั้ง ๗๗ จังหวัด ซึ่งรัฐบาลไม่ได้นิ่งนอนใจแต่พยายามหาวิธีป้องกันและการดูแลรักษาผู้ติดเชื้อที่มีจำนวนค่อนข้างมากในขณะนี้ โดยได้มีการมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดูแลและแก้ไขปัญหาในส่วนของจังหวัดแล้ว ทั้งนี้ ได้ลงพื้นที่ในหลายจังหวัดโดยเฉพาะจังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก คือ ภูเก็ต กระบี่ พังงา เชียงใหม่ และเชียงราย ซึ่งสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนี้เปรียบได้กับสงครามโลกครั้งที่ ๓ แต่สิ่งที่แตกต่างและน่ากลัวคือการต่อสู้กับสิ่งที่มองไม่เห็น อีกทั้งเชื้อโรคหลายสายพันธุ์ ฉะนั้น รัฐบาลกำลังแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการรักษา การป้องกัน การควบคุม การแพร่ระบาดและสิ่งที่สำคัญคือเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทุกคน ดังนั้น ในส่วนของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่เป็นองค์กรที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนจึงจำเป็นต้องจัดประชุมเพื่อเร่งดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในวันที่ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้กำหนดให้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ Application : ZOOM ดังที่ได้ดำเนินการไปแล้วในข้างต้น

**ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔
เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔**

เลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้จัดส่งรายงานการประชุม คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ให้คณะกรรมการพิจารณารับรองแล้ว ตามหนังสือที่ กษ ๑๒๑๐/๑๕๘๖ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔ กษ ๑๒๑๐/ว ๑๕๘๗ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔ และ กษ ๑๒๑๐/ว ๑๕๘๘ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ปรากฏว่า มีคณะกรรมการขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ขอแก้ไขรายงาน ดังนี้

- **หน้าที่ ๔๖ บรรทัดที่ ๑๘ จากข้อความเดิม** “หรือก่อนที่มีประกาศกฎหมายป่าไม้ก็ตาม แต่สำหรับกฎหมาย ส.ป.ก. เป็นกฎหมายส่งเสริม ซึ่งหากเข้าอยู่” **ขอแก้ไขเป็น** “หรือวันต่อ ๆ มาก็ตาม แต่สำหรับกฎหมาย ส.ป.ก. เป็นกฎหมายส่งเสริม ซึ่งหากเข้าอยู่”

- **หน้าที่ ๑๐๑ บรรทัดที่ ๑๖ ตัดคำว่า** “อำเภอ” **ออกจากข้อความในบรรทัด**
ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับแก้ไขรายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว

มติคณะกรรมการ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔
เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่อง

เรื่องที่ ๓.๑ บริษัท กรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด ขอรับความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่เหล็กในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ถอนวาระเรื่อง บริษัท กรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด ขอรับความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่เหล็กในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา โดย คปก. ให้รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมให้ครบถ้วน ซึ่ง คปก. มีประเด็นข้อสังเกตให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ดำเนินการโดยสรุป ดังนี้ ๑) กรณีความเหมาะสมและความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะของประเทศ ๒) พื้นที่ดังกล่าวไม่มีความเหมาะสมกับเกษตรกรรมจริงหรือไม่เพียงใด ๓) อายุประทานบัตรที่เหลืออยู่กับการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นระยะเวลา ๒๐ ปี ไม่สอดคล้องกัน ก่อนเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอีกครั้ง

ข้อเท็จจริง

๑. พื้นที่ที่ขอรับความยินยอมฯ อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าแควระบมและป่าสียัด (E) ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่บางแห่งในอำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอคลองเขื่อน อำเภอ

เมืองฉะเชิงเทรา อำเภอบางคล้า อำเภอรราชสาส์น อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอบางปะกง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอนนทบุรี อำเภอบางปะอิน อำเภอบางบาล อำเภอบางศรีณรงค์ จังหวัดนนทบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๒

๒. บริษัท กรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด ได้รับหนังสือยินยอมให้เข้าใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ (ส.ป.ก. ๔-๑๐๖) เลขที่ ๑/๒๕๕๗ ออกให้เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ รวม ๒ แปลง รวมเนื้อที่ ๙๖-๓-๑๔ ไร่ มีกำหนดระยะเวลา ๓ ปี ๙ เดือน ถึงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อทำเหมืองเหล็กตามประทานบัตรเลขที่ ๒๔๘๐๕/๑๕๘๒๑ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ และสิ้นอายุประทานบัตรเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ และจากการตรวจสอบและรังวัดใหม่ด้วยระบบการคำนวณแบบพิกัดฉากได้เนื้อที่ ๙๕-๓-๗๒ ไร่ ซึ่งเนื้อที่แตกต่างจากเนื้อที่ที่เคยได้รับความยินยอมฯ เล็กน้อย

๓. สภาพภูมิประเทศบริเวณที่ขอความยินยอมฯ มีลักษณะเป็นที่ราบสลับเนินตอนลาด มีระดับความสูงของพื้นที่ประมาณ ๕๐-๖๕ เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ทิศเหนือจรดทางสาธารณประโยชน์ทิศตะวันตก ทิศตะวันออก และทิศใต้จรดแปลงเกษตรกรรม บริเวณโดยรอบปลูกยางพารา ยูคาลิปตัส มันสำปะหลัง และอ้อย เป็นต้น

๔. ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบคำขอความยินยอมฯ พร้อมเอกสารหลักฐาน และแบบตรวจสอบสภาพพื้นที่สรุปข้อเท็จจริงและการพิจารณาได้ ดังนี้

๔.๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ บริษัท กรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด ได้ยื่นคำขอความยินยอมฯ เพื่อทำเหมืองแร่เหล็ก โดยได้จัดส่งเอกสารหลักฐานตามที่กำหนดในคำขอความยินยอมฯ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ (ก่อนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑) ซึ่งเป็นการยื่นคำขอความยินยอมฯ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (หัวหน้า คสช.) ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑ และข้อ ๔ ประกอบกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒ (๒) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยแร่ (ก) การทำเหมืองที่ได้รับความยินยอมตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๕๑ ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ใช้บังคับ

๔.๒ การทำเหมืองแร่เหล็กเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักการสำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังสอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และวาระการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่

๔.๓ ส.ป.ก. โดย สำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าแปลงที่ดิน อยู่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน การรังวัดแปลงที่ดินอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ตรวจสอบด้านวิศวกรรมแล้วไม่เป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๔.๔ กิจการทำเหมืองแร่ ไม่เข้าลักษณะที่ คปก. ต้องเสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ก่อนพิจารณา ให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามกฎกระทรวงฯ ข้อ ๘ และไม่เป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้รับ พระราชทาน ไม่เป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. รับการบริจาคเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และไม่เป็นที่ดินที่อยู่ใน โครงการพระราชดำริหรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงไม่ต้องห้ามตามกฎกระทรวงฯ ข้อ ๙

๔.๕ ลักษณะการใช้ที่ดิน เกษตรกรไม่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้และไม่มีเกษตรกรผู้ได้รับ ผลกระทบเนื่องจากเคยรับความยินยอมให้เข้าใช้ที่ดินเพื่อการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ประโยชน์จาก ส.ป.ก. ไปแล้ว จึงไม่มีข้อตกลงเยียวยาหรือชดเชยระหว่างผู้ขอความยินยอมกับเกษตรกร

๕. บริษัท กรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด ได้จัดทำแผนกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ในชุมชนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน งบประมาณรวม ๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (รวม ๒๐ ปี) กิจกรรมประกอบด้วย สนับสนุนงานด้านสุขภาพ เช่น การตั้งกองทุนตรวจสุขภาพ งานส่งเสริมด้านวัฒนธรรมและประเพณี เช่น งานทอดกฐิน ทอดผ้าป่า งานส่งเสริมด้านสังคม เช่น งานส่งเสริมอาชีพ งานส่งเสริมการจัดการทรัพยากร เช่น การสร้างบ่อกักเก็บน้ำสำหรับแผนฟื้นฟูสภาพพื้นที่เพื่อการทำเกษตรกรรมในระหว่างการใช้ที่ดินและก่อนส่งคืนที่ดิน ของบริษัทกรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด เป็นไปตามมติ คปก. และขั้นตอนที่ ส.ป.ก. กำหนด โดยใช้งบประมาณรวม ๓,๒๑๓,๐๐๐ บาท

๖. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมผ่านความเห็นชอบ ตามหนังสือที่ วอ๘๐๔/ ๑๓๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมผ่านการตรวจสอบ จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหนังสือ ที่ ทส ๑๐๐๘.๕/๘๒๘ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒

๗. การฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมือง ได้ปฏิบัติตามแผนผังโครงการทำเหมืองและแผนฟื้นฟูฯ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้วบางส่วน เนื่องจากปริมาณสำรองแร่ ยังมีมากเพียงพอและคุ้มค่าจึงต้องการใช้น้ำเหมืองเพื่อการผลิตแร่ต่อไป

๘. การจ่ายค่าตอบแทนแก่รัฐ บริษัท กรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด ได้ชำระค่าตอบแทนการใช้ที่ดิน ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมครบถ้วนแล้ว

๙. บริษัทฯ ได้ยื่นคำขอต่ออายุประทานบัตรการทำเหมืองตามประทานบัตรเลขที่ ๒๙๘๐๕/ ๑๕๘๒๑ เป็นระยะเวลา ๒๐ ปี ณ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยได้จดทะเบียนเป็นคำขอที่ ๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ซึ่งคณะกรรมการแร่จะพิจารณาอนุญาต ให้ต่ออายุประทานบัตรต่อเมื่อบริษัทฯ มีเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าได้รับความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ที่ดิน จาก ส.ป.ก. แล้ว

๑๐. การขอรับความยินยอมฯ ของ บริษัท กรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด เพื่อทำเหมืองแร่เหล็กมีปริมาณแร่สำรองที่สามารถทำเหมืองได้ประมาณ ๔๒๒,๙๐๐ เมตริกตัน คิดเป็นมูลค่าเงินประมาณ ๙๕๕,๗๕๔,๐๐๐ บาท ซึ่งคิดเป็นระยะเวลาการทำเหมืองและรวมระยะเวลาฟื้นฟูพื้นที่แล้วประมาณ ๒๐ ปี ตามคำขอต่ออายุประทานบัตรที่ ๑/๒๕๕๙ ซึ่งพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่จะไม่สามารถนำกลับมาทำเกษตรกรรมได้อีก

ข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ด้านพลังงาน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีอำนาจพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อดำเนินกิจการอื่นใดนอกเหนือจากที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งนี้ ในการพิจารณาให้คำเนึงถึงยุทธศาสตร์ชาติ ประโยชน์แก่เกษตรกร และประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ประเภทของกิจการหรือโครงการ เนื้อที่ วัตถุประสงค์และมูลค่าของการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยในกฎกระทรวงดังกล่าวอย่างน้อยจะต้องกำหนดขนาดเนื้อที่และประเภทของวัตถุประสงค์ที่ คปก. ต้องเสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีก่อนพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตไว้ด้วย ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้มีการออกกฎกระทรวงไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ

ให้ คปก. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งการกำหนดค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการใช้ที่ดินตามวรรคหนึ่ง

ฯลฯ

ข้อ ๔ ให้ผู้ได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการการทำเหมืองแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ตามระเบียบ คปก. เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ยื่นคำขอตามข้อ ๑ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามข้อ ๑ วรรคสอง ใช้บังคับ ในระหว่างนั้นให้ผู้ได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตใช้ที่ดินได้ไปพลางก่อนหรือจนกว่า คปก. จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ฯลฯ

๒. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๒ การขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินต้องเป็นกิจการหรือโครงการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๒) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ได้แก่ (ก) การสำรวจแร่ การทำเหมืองหรือการทำเหมืองใต้ดินที่ได้รับการยินยอมตามระเบียบ คปก. เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๓/๒๕๖๐ ใช้บังคับ (ข) การดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ หรือการทำเหมืองใต้ดิน ที่ได้รับความยินยอมให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตาม (ก)

ฯลฯ

ข้อ ๙ ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่จะพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตได้ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ (๑) ไม่เป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้รับพระราชทาน (๒) ไม่เป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. รับการบริจาคเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และ (๓) ไม่เป็นที่ดินที่อยู่ในโครงการพระราชดำริหรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ข้อ ๑๐ ในการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินพิจารณาตามความเหมาะสมหรือจำเป็นโดยให้คำนึงถึงประโยชน์แก่เกษตรกร และประโยชน์ส่วนรวมของประเทศประกอบกัน และต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบพื้นที่ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสามสิบวัน โดยให้ คปก. แจ้งเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาเป็นหนังสือให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย

๓. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การเยียวยาหรือชดเชย” หมายความว่า การเยียวยาหรือชดเชยเกษตรกรตามข้อตกลงระหว่างผู้ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตกับเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบในพื้นที่ที่ได้แสดงไว้ต่อ ส.ป.ก. ประกอบคำขอความยินยอมหรืออนุญาตหรือที่ได้แสดงเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงข้อตกลงในภายหลัง ซึ่งกำหนดเป็นจำนวนเงินหรือประโยชน์อย่างอื่นเพื่อค่าทดแทนความเสียหายจากการรอนสิทธิเกษตรกร หรือการสูญเสียโอกาสในการใช้ที่ดินของเกษตรกร บรรดาผู้มีสิทธิในที่ดินนั้นตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือเป็นผู้ถือครองและทำกินในเขตปฏิรูปที่ดินที่อาจได้รับการจัดที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งนี้ให้คำนึงถึงการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินโดยสุจริตของเกษตรกรที่จะได้รับผลกระทบนั้นเป็นสำคัญ

ข้อ ๔ ให้ผู้ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตตามมติ คปก. ให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อกิจการตามกฎหมายกระทรวง ดำเนินการเยียวยาหรือชดเชยเกษตรกรและแสดงหลักฐานการดำเนินการดังกล่าววางหลักประกันและรับมอบหนังสือยินยอมหรืออนุญาตกับ ส.ป.ก. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งมตินั้น เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอื่นให้ขอขยายระยะเวลาต่อเลขาธิการได้แต่รวมระยะเวลาทั้งสิ้นแล้วต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติ

หลักประกันให้วางเป็นจำนวนเงินเท่ากับมูลค่าของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม หรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูที่ดินในระหว่างการใช้ที่ดินและก่อนส่งคืนที่ดิน แล้วแต่อย่างใดสูงกว่า ทั้งนี้ จำนวนเงินหลักประกันที่วางต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท แต่ไม่จำเป็นต้องวางหลักประกันเกินกว่าห้าล้านบาทโดยจะใช้เงินสดเช็คเงินสด หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารพาณิชย์ภายในประเทศก็ได้ แต่ต้องมีอายุการประกันครอบคลุมตลอดระยะเวลาการดำเนินกิจการตามที่ได้รับความยินยอมหรืออนุญาต

๔. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๕ การใช้ที่ดินเพื่อการใช้ทรัพยากรตามกฎหมายว่าด้วยแร่

(ข) การทำเหมืองให้เรียกเก็บค่าตอบแทน ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราร้อยละสองของมูลค่าทรัพย์สินคูณด้วยจำนวนปีที่ใช้ประโยชน์

ส่วนที่ ๒ ค่าตอบแทนการเสื่อมสภาพจากการใช้ประโยชน์ที่ดินรายปีให้เรียกเก็บโดยเทียบเคียงจากอัตราค่าภาคหลวงซึ่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศใช้

การดำเนินงานตามมติ คปก.

ส.ป.ก. ได้มีหนังสือที่ กษ ๑๒๐๔/๖๔๘๗ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ แจ้งมติ คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เพื่อให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา (ส.ป.ก.ฉะเชิงเทรา) ประสานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทราขอทราบข้อมูลเพิ่มเติม และแจ้งให้บริษัท กรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด ทบทวนระยะเวลาในการยื่นคำขออนุญาตการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอีกครั้ง เพื่อให้ ส.ป.ก. รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมเสนอ คปก. พิจารณาอีกครั้ง จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ฉช ๐๐๑๑/๕๘๗๖ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๔ จัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินของบริษัทฯ ว่าพื้นที่ดังกล่าวไม่มีความเหมาะสมกับเกษตรกรรมหรือไม่เพียงพอ และ ส.ป.ก. ได้ประสานบริษัทฯ เพื่อขอให้ชี้แจงเหตุผลผลการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นระยะเวลา ๒๐ ปี และกรณีความเหมาะสมและความจำเป็นในการทำเหมืองแร่ รายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

๑. บริษัทฯ ได้ชี้แจงกรณีความเหมาะสมและความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะของประเทศว่า การทำเหมืองแร่เหล็กเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักการสำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังสอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และวาระ

การปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่ ประโยชน์ของแร่หลักในประเทศไทยส่วนใหญ่จะใช้ในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ อุตสาหกรรมเลเซอร์ และอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น

๒. ส.ป.ก. ฉะเชิงเทรา ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทราตรวจสอบสภาพพื้นที่และคุณภาพดินที่บริษัท กรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด ขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน แปลงเลขที่ ๓๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๔W และแปลงเลขที่ ๗๙, ๘๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๔W รวมเนื้อที่ ๙๖-๓-๑๔ ไร่ ผลปรากฏว่าคุณภาพดินมีความเป็นกรดจัดและกรดเล็กน้อย ดังนั้น จึงต้องปรับสภาพความเป็นกรดในดินก่อนจึงสามารถปลูกพืชได้

๓. บริษัทฯ ชี้แจงกรณีการยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตเป็นระยะเวลา ๒๐ ปี ว่าบริษัทฯ ได้ยื่นคำขอต่ออายุประทานบัตร ณ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และอายุประทานบัตรที่เหลืออยู่สามารถทำเหมืองได้อีก ๒๐ ปี โดยคำนวณระยะเวลาตามปริมาณสำรองแร่ที่เหลืออยู่ ๔๒๒,๙๐๐ เมตริกตัน ดังนั้น บริษัทฯ จึงมีความประสงค์ยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นระยะเวลา ๒๐ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับปริมาณสำรองแร่ที่เหลือและที่ได้ยื่นคำขอต่อประทานบัตร ณ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา

ความเห็นของ ส.ป.ก.

การขอรับความยินยอมฯ เพื่อการทำเหมืองแร่ของบริษัท กรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด เป็นการขอใช้ที่ดินในพื้นที่เดิม ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ยินยอมให้เข้าใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินมาแล้ว รวมทั้งได้ผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานที่กำกับดูแล ซึ่งมีหน้าที่ออกประทานบัตรและหน่วยงานที่ดูแลด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเมื่อ ส.ป.ก. พิจารณาตามความจำเป็นเหมาะสมโดยคำนึงถึงประโยชน์แก่เกษตรกรและประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ ประกอบกันตามข้อ ๒ (๒) (ก) และข้อ ๑๐ ของกฎกระทรวงฯ แล้ว เห็นควรให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการเหมืองแร่ ดังนี้

๑. ให้บริษัท กรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด ใช้ที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่หลักในเขตปฏิรูปที่ดินในท้องที่หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๒N๔W แปลงเลขที่ ๓๘ เนื้อที่ประมาณ ๔๔-๐-๔๕ ไร่ แปลงเลขที่ ๗๙ เนื้อที่ประมาณ ๓๓-๒-๒๗ ไร่ แปลงเลขที่ ๘๐ เนื้อที่ ๑๘-๑-๐๐ ไร่ และถนนทางเข้าเหมือง เนื้อที่ประมาณ ๐-๓-๔๒ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๙๖-๓-๑๔ ไร่ กำหนดระยะเวลา ๒๐ ปี ตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตจาก คปก.

๒. ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบแผนการฟื้นฟูที่ดินฯ แล้ว เป็นไปตามมติ คปก. และขั้นตอนที่ ส.ป.ก. กำหนด และที่ผ่านมาได้ปฏิบัติตามแผนผังโครงการทำเหมืองและดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งได้รับการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วสำหรับการดำเนินการตามแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกษตรกรรมที่ผ่านมาเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ จึงควรเห็นชอบแผนฟื้นฟูที่ดินฯ และแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ บริษัท กรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนฟื้นฟูที่ดินฯ และแผนการจัดทำกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เสนอไว้โดยเคร่งครัด

๓. จำนวนเงินหลักประกันเห็นควรให้วางตามวงเงินในการดำเนินงานตามแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่สูงกว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนการฟื้นฟูที่ดินในระหว่างการใช้ที่ดินและก่อนส่งคืน จำนวน ๓,๒๑๓,๐๐๐ บาท ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔ วรรคสอง

๔. เห็นควรให้คำนวณค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ เริ่มตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตจาก คปก.

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้บริษัท กรีนซิลเวอร์ไนต์ จำกัด ใช้ที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่เหล็กในเขตปฏิรูปที่ดินที่ดินตั้งอยู่ท้องที่หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา เนื้อที่ประมาณ ๙๕-๓-๗๒ ไร่ กำหนดระยะเวลา ๒๐ ปี

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เรื่องดังกล่าวนี้ได้นำเสนอคณะกรรมการแล้วในปี ๒๕๖๓ ซึ่งได้มีการทักท้วงให้กับไปทบทวนเกี่ยวกับเรื่อง corporat social responsibility : CSR ที่จะต้องคืนสู่สังคมว่าจะต้องทำอะไรบ้าง รวมทั้งให้ดำเนินการตรวจสอบเนื้อที่มีปัญหาทับซ้อนในส่วนที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานว่าได้ให้กลับไปปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอคณะกรรมการอีกครั้ง

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณาโส) ได้กล่าวว่า ในวาระนี้มีข้อสังเกต ๓ เรื่องได้แก่เรื่องที่ ๑ ความเหมาะสมเพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่ในวาระที่นำเสนออธิบายว่าสอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ ซึ่งประเด็นนี้จะต้องแม่นยำ (Precise) ว่าการมีเหมืองแร่เป็นประโยชน์สาธารณะอย่างไร ประเด็นที่สองได้ตั้งข้อสังเกตว่าพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการเกษตรกรรม แต่กรมพัฒนาที่ดินชี้แจงว่าหากสภาพพื้นดินมีความเป็นกรดสามารถปรับปรุงแก้ไขเพื่อทำการเกษตรได้ ประเด็นที่สามเรื่องอายุประทานบัตรที่บริษัทได้ยื่นขอเมื่อปี ๒๕๕๙ เป็นการขอต่ออายุประทานบัตร แต่ยังไม่ทราบข้อมูลว่าอายุประทานบัตรจะสิ้นสุดเมื่อได้ เพราะจะเชื่อมโยงกับการขออนุญาต เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวยังไม่ได้เพิกถอนสภาพป่าไม้ ถึงแม้ ส.ป.ก. จะเห็นชอบแต่จะต้องขออนุญาตกรมป่าไม้ด้วย ทั้งนี้ยังมีข้อสังเกตว่าเหมืองที่ผ่านการดำเนินการมาแล้วจะมีเงื่อนไขตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมคือ จะต้องทำรายงานการดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดใน EIA ซึ่งตามข้อมูลได้ดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ ฉะนั้น หากยื่นขออนุญาตต่ออายุประทานบัตรใหม่ตามกฎหมายแร่จะต้องทำรายงานสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายของเขา แต่ยังไม่ปรากฏว่าได้ดำเนินการหรือไม่ หากไม่ได้ดำเนินการจะต้องระบุ (Identify) ให้ได้ว่าการติดตาม

ผลการดำเนินการตามมาตรการ และการดำเนินการตามมาตรการแก้ไขผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม คือ รายงานฉบับเดียวกัน โดยจะต้องตอบตามกฎหมายว่า ดั้งนั้น ประเด็นดังกล่าวนี้ฝ่ายเลขานุการฯ จะต้องระบุให้ชัดเจนรวมทั้งในเรื่องของการเป็นประโยชน์สาธารณะ เรื่องความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ ปีที่สิ้นสุดการได้รับสัมปทานว่าหมดอายุเมื่อไร

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลัมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำหรับประเด็นแรกเป็นประโยชน์กับประเทศชาติ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเหล็กกล้า และมีการทำประโยชน์ให้หมู่บ้านและชุมชนโดยช่วยเหลือทุกการศึกษาให้กับเด็กมีการสนับสนุนเรื่องกีฬา และกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนบริเวณรอบเหมือง อีกทั้งเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตใช้ภายในประเทศและส่งออก ประเด็นที่ ๒ มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่เนื่องจากมีการทำเหมืองมาอยู่ก่อนแล้ว ทำให้ไม่มีความเหมาะสมกับการประกอบเกษตรกรรม และจัดให้กับเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ได้ เนื่องจากดินมีความเป็นกรดสูง อีกทั้งในบริเวณดังกล่าวไม่มีเกษตรกรอยู่อาศัยมาก่อนเป็นพื้นที่ว่างเปล่า และประเด็นที่ ๓ เรื่องระยะเวลา ๒๐ ปี เนื่องจากพิจารณาตามปริมาณแร่สำรอง และรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมใช้ของเดิมที่เคยอนุญาตไปแล้ว

ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน (นางสาวเบญจพร ชาครานนท์) ได้กล่าวว่า พื้นที่ที่จะทำเกษตรกรรมที่เป็นเหมือนเกาการฟื้นฟูเพื่อจะทำการเกษตรจะยากมาก และสำหรับข้อมูลที่ว่าดินเป็นกรดเป็นเพียงการตรวจสอบ ซึ่งไม่ได้ชี้อะไรและไม่ได้พิจารณาเรื่องดินเป็นกรด แต่หากจะทำการเกษตรได้นั้นจะต้องใช้การลงทุนที่มหาศาลที่จะฟื้นฟูสภาพพื้นที่เพื่อทำการเกษตรได้

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า สิ่งสำคัญคือการรายงานผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม เนื่องจากของเดิมเป็นการรายงานมาหลายปีแล้ว อีกทั้งระยะเวลาการขออนุญาต ๒๐ ปีควรมีการจัดทำแผน และการดำเนินงานในเรื่องนี้จะต้องผ่านอีกหลายขั้นตอนในส่วนของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยเฉพาะกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตไปพิจารณา เพราะว่าในแต่ละเหมืองก่อนหน้านี้จะอนุญาตทั้งที่เคยหรือไม่เคยดำเนินการทำเหมืองมาก่อน จะต้องมีสาระสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวประกอบอย่างละเอียดชัดเจน

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณวาโส) ได้กล่าวว่า ในการจัดทำรายละเอียดจะต้องให้คำตอบให้ชัดเจนมากกว่าการที่จะ เป็นประโยชน์กับสาธารณะกับคำว่าสอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศเป็นคนละเรื่องกัน เพราะว่าแผนไม่ได้ใช้มาตรการทุกมาตรการไปดำเนินการหรือไป Implemented ทั้งหมด ประเด็นที่สอง คือ กรณีพื้นที่ผ่านการทำเหมืองแล้วถ้าลักษณะทางกายภาพขาดความเหมาะสมเพราะว่าพื้นที่เหมือนจะมีลักษณะเป็นหลุม เป็นบ่อ มีความลาดชัน ไม่เหมาะสมกับการทำการเกษตร ซึ่งจะต้องให้รายละเอียดในลักษณะทางกายภาพไม่ใช่เพียงแต่การระบุว่าดินเป็นกรดเท่านั้น สำหรับในเรื่องดังกล่าวนี้จะมี ๒ กรณี ได้แก่ ๑ กรณีที่เป็นพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองมาก่อน และ ๒. พื้นที่ที่ไม่เคยผ่านการทำเหมือง ซึ่งในการนำเสนอครั้งนี้วาระที่ ๗ เป็นเหมืองใหม่ที่ไม่ผ่านการทำมาก่อน เพราะฉะนั้นจะต้องมีข้อกำหนด (requirements) ตามกฎหมาย คือ รายงาน EIA ถ้าเป็นเหมือนที่ผ่านการทำมาแล้วจะต้องรายงานติดตามประเมินผลเรื่องการฟื้นฟูพื้นที่

แต่ที่นำเสนอคือมาตรการที่กฎหมายกำหนดต้องส่งรายงานทุก ๆ ๖ เดือน ซึ่งไม่ใช่ แต่หากชี้แจงได้ว่าคือสิ่งเดียวกัน และสามารถใช้แทนได้ก็ไม่ได้มีปัญหาอะไร

ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (นายอดิทัต วะสีนนท์) ได้กล่าวว่า ประเด็นแรกเรื่องอายุประทานบัตร ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดว่าประทานบัตรมีอายุรวมทั้งหมดไม่เกิน ๓๐ ปี ซึ่งในพื้นที่ที่ขออนุญาต ดังกล่าวนั้นครั้งแรกขออนุญาตไปแล้ว ๑๐ ปี เมื่อครบกำหนดจึงขออนุญาตต่ออีก ๒๐ ปี ตามระยะเวลาที่เหลือ ซึ่งไม่เกิน ๒๐ ปี อีกครั้ง ระยะเวลาเริ่มต้นจะต้องผ่านกระบวนการของ ส.ป.ก. และกรมป่าไม้เรียบร้อยแล้ว จึงจะเข้า คณะกรรมการแร่ของกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งมี ส.ป.ก. เป็นคณะกรรมการด้วย ประเด็นต่อมาเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจะมีกระบวนการในการพิจารณาของคณะกรรมการ ซึ่งจะต้องพิจารณาว่าที่ผ่านมาได้ทำเหมืองแล้ว ๑๐ ปี มีการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมเป็นไปตามมาตรการที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สน.) กำหนดหรือไม่ โดยจะต้องมีรายงานดังกล่าวนี้ประกอบการขออนุญาตต่อไป

ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย (นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม) ได้กล่าวว่า ประเด็นนี้จะต้องพิจารณาที่ประโยชน์ของประชาชนและเกษตรกรเป็นหลัก ที่จะต้องได้ประโยชน์จากการดำเนินการ เพราะว่ายังมีหลายเรื่องที่มีความจำเป็นเช่นกัน เช่น ในเรื่องของการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ได้มีการหาพื้นที่ เพื่อกักเก็บน้ำสำหรับการใช้ประโยชน์ ดังนั้น จึงไม่เห็นด้วยที่จะดำเนินการในเรื่องดังกล่าวนี้ เนื่องจากเป็นเพียง คนกลุ่มเดียวที่ได้ประโยชน์จากการดำเนินการเท่านั้น

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณวาโส) ได้กล่าวว่า จากที่ฝ่ายเลขานุการฯ และผู้แทนกระทรวง อุตสาหกรรมได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นที่ ๑ และ ๒ ขอให้เขียนรายงานการประชุมให้ชัดเจนว่า คำว่า ประโยชน์สาธารณะ เพื่ออะไรและอย่าระบุว่าเป็นไปตามแผนพัฒนาประเทศ ประเด็นที่ ๒ กรณีพื้นที่ไม่เหมาะสม กับการทำเกษตรกรรมเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองมาแล้วจะต้องอธิบายลักษณะภูมิประเทศ topography เพิ่มเติม แต่สำหรับคุณสมบัติของดินที่เกิดการปนเปื้อนจะมีความ contamination มีเรื่องของความเป็นกรดสูง ไม่มีความเหมาะสมและไม่คุ้มค่าหากจะปรับปรุง ประเด็นที่ ๓ ขอให้ประสานกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ว่า รายงานการดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดใช้ EIA สามารถใช้เป็นรายงานสิ่งแวดล้อม ได้หรือไม่ และหากได้แต่เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น เพราะฉะนั้นการขออนุญาตใช้พื้นที่ ประเด็นนี้ ไม่ควรนำมาพิจารณา เนื่องจากหาก ส.ป.ก. ไม่อนุญาตหน่วยงานอื่นในขั้นตอนต่อไปจะไม่พิจารณา

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเสรีญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า การพิจารณาในครั้งนี้พิจารณาเป็นไปตาม คำสั่ง คสช. ที่ ๓๑ /๒๕๖๐ ที่มุ่งแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจากเดิมที่ถูกจำกัดกับนิยามของคำว่า การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งจะต้องใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมก่อน แต่คำสั่งดังกล่าวออกมาเพื่อให้สามารถ ดำเนินกิจการเหมืองแร่ในเขตปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก ซึ่งจะต้อง พิจารณาเป็นกรณีละเมิดกับเรื่องของเกษตรกร ซึ่งที่ผ่านมาไม่สามารถกล่าวได้ เพราะว่ายังติดอยู่ในกรอบของ การปฏิรูปที่ดินเท่านั้น แต่เมื่อออกคำสั่ง คสช. ดังกล่าวเป็นการยกเลิกกติกาที่ผ่านมาออกไป ดังนั้น จึงอยากให้ พิจารณาเจตนาของ คสช. ที่มองถึงปัญหาของประเทศชาติเป็นหลักด้วย

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เจตนารมณ์ที่ผ่านมาได้นั้นเรื่องของผลประโยชน์ของประเทศชาติ และประชาชนควบคู่กันไป ซึ่งในเรื่องที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินไม่มีเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อนแต่อย่างใด แต่ได้มีการทักท้วงให้ไปดำเนินการจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติม และที่สำคัญในคณะกรรมการชุดนี้มีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย อีกครั้งก่อนที่จะนำเสนอได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนมาเรียบร้อยแล้วและต่อไปจึงจะนำเสนอกระทรวงอุตสาหกรรมเพื่อดำเนินการตามระเบียบอีกหลายขั้นตอน รวมทั้งจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีด้วย ฉะนั้น ความเห็นและข้อสังเกตที่คณะกรรมการเสนอฝ่ายเลขานุการฯ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไปที่จะนำเสนอขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อประกอบกิจการเหมืองแร่ โดยจะต้องดำเนินการจัดทำรายละเอียดให้ชัดเจนมากที่สุด

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณวาโส) ได้กล่าวว่า ขอสรุปในประเด็นที่ว่าในประเด็นที่ ๑ และ ๒ ควรระบุข้อความด้วยว่าพื้นที่นี้ได้ผ่านการเข้ามาแล้ว ประเด็นที่ ๓ อยากให้ ส.ป.ก.หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเหมืองแร่ว่ารายงานที่นำเสนอในวาระรายงานตามมาตรการ EIA เป็นของเก่าตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ ยังสามารถใช้ได้หรือไม่ กับที่ได้กำหนดไว้ตามกฎหมาย หากใช้ได้ก็สามารถต่ออายุประทานบัตรได้ แต่หากไม่ได้จะต้องส่งรายงานใหม่ แต่ทั้งนี้การต่ออายุประทานบัตรไม่ใช่อำนาจของ ส.ป.ก. แต่ ส.ป.ก. เพียงแต่อนุญาตการใช้ที่ดินเท่านั้น ซึ่งตามกฎหมายใหม่ของสิ่งแวดล้อมถ้า EIA ดำเนินการเกิน ๕ ปี แล้วไม่ได้ใช้ประโยชน์จะต้องดำเนินการจัดทำใหม่ แต่ที่นำเสนอมาในวาระเป็นการยื่นต่อเนื่องซึ่งจะต้องพิจารณาเพราะว่า มีนิติสัมพันธ์กันอยู่

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล) ได้กล่าวว่า จากข้อมูลเดิมการที่ ส.ป.ก. ได้ยินยอมให้เข้าทำประโยชน์แล้วประมาณ ๑๐ ปี เพราะฉะนั้นหากไปดูสภาพบริบทพื้นที่จะเป็นอย่างหนึ่ง แต่หากไปพิจารณาและความจำเป็นในการอนุญาตครั้งแรก ซึ่งขอยกตัวอย่างเช่น การขออนุญาตจัดตั้งสนามบินเชียงใหม่ สภาพปัจจุบันอยู่ใจกลางเมืองหากขออนุญาตในขณะนี้จะไม่สามารถอนุญาตได้ แต่เมื่อ ๔๐-๕๐ ปี พื้นที่ดังกล่าวนี้ยังเป็นทุ่งนาจะยังสามารถอนุญาตได้ โดยฝ่ายเลขานุการนำเหตุผลและความจำเป็นเดิมเมื่อ ๑๐ ปีที่แล้ว ซึ่งพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการเกษตรก็ดำเนินการอนุญาตและสอดคล้องกับคำสั่งคสช. ที่ได้ออกมาเพื่อให้ ส.ป.ก. สามารถดำเนินการในเรื่องดังกล่าวนี้ได้ง่ายขึ้น ดังนั้น หากจะนำเรื่องหรือบริบทปัจจุบันมาพิจารณาจะเป็นการเริ่มใหม่ แต่ในขณะที่เป็นเรื่องเดิมซึ่งอาจจะมีปัญหาได้ และที่สำคัญเรื่องนี้ได้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย (นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม) ได้กล่าวว่า สถานการณ์ทุกอย่างสามารถเปลี่ยนแปลงได้การดำเนินการจึงอาจจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงควรที่จะดำเนินการไม่เหมือนที่ผ่านมา เพราะกฎหมายยังสามารถเปลี่ยนแปลงปรับปรุงได้โดยเฉพาะเรื่องสิ่งแวดล้อม และความเหมาะสมของพื้นที่ ดังนั้น จึงอยากให้พิจารณาในประเด็นดังกล่าวนี้ด้วย

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้ ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณารับข้อสังเกตของกรรมการที่ได้ให้ความเห็นไว้ในหลาย ๆ ประเด็น ไปพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขในการนำเสนอวาระเรื่องการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเกี่ยวกับกิจการเหมืองแร่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเหมาะสมของ

สภาพพื้นที่ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงอุตสาหกรรมต่าง ๆ และเรื่องการรายงานผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพื่อให้กรรมการสามารถพิจารณาได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้บริษัท กรีนซิลเวอร์ไรนด์ จำกัด ใช้ที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่เหล็กในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ดินตั้งอยู่ท้องที่หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา เนื้อที่ประมาณ ๙๕-๓-๗๒ ไร่ กำหนดระยะเวลา ๒๐ ปี

ทั้งนี้ ให้นำความเห็นและข้อสังเกตของผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จินณวาโส) ไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเรื่องดังกล่าวนี้เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้ปรับลำดับวาระการประชุม เพื่อจัดหมวดหมู่และลำดับให้สอดคล้องกัน โดยขอลำดับการนำเสนอเพื่อพิจารณา ดังนี้

เรื่องที่ ๑ เรื่องที่ ๔.๑ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างถนนสายซอยผิวจราจรหินคลุกในแปลงเกษตรกรรม ในแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ แปลงที่ดิน No ๘๓ จังหวัดชุมพร

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กำหนดแผนปฏิบัติการยึดคืนพัฒนาและจัดสรรพื้นที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ที่มีการครอบครองโดยมิชอบด้วยกฎหมายและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ ๕ ขั้นตอน ประกอบด้วย ๑) การเตรียมการ ๒) การแจ้งเตือน ๓) การยึดที่ดิน และการรื้อถอน ๔) การปรับปรุงพัฒนาที่ดิน และ ๕) การจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร ซึ่งหลังจากขั้นตอนการยึดคืนพื้นที่มาแล้ว ส.ป.ก. จะดำเนินการปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ให้มีความพร้อมในการทำการเกษตรตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ก่อนการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ได้มีมติอนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน) เนื่องจากโครงการดังกล่าว เป็นกรณีเร่งด่วนที่ ส.ป.ก. มีได้นำเสนอของบประมาณในปี ๒๕๖๐ และเป็นการดำเนินการตามนโยบาย คทช. ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ดำเนินการขออนุมัติปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เพื่อบรรลุการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวแล้ว โดยมีกิจกรรม ดังนี้

(๑) งานสำรวจรังวัดแปลงที่ดินโดยรอบ พร้อมสำรวจรังวัดโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ อาคารสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น

(๒) งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา ได้แก่ สำรวจความเหมาะสม วางผังการจัดสรรการใช้ประโยชน์แปลงที่ดิน และสำรวจออกแบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๓) งานปรับพื้นที่ เช่น ถางป่า ขุดต่อ ทำความสะอาดพื้นที่ ปรับเปลี่ยนพื้นที่ เป็นต้น

(๔) งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง เช่น แปลงชุมชน แปลงเกษตรกรรม แปลงผลิตรวม แปลงส่วนกลาง เป็นต้น

(๕) งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน เช่น งานก่อสร้างถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย งานปรับปรุงถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย

(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

(๗) งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)

๓. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ มีมติอนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ดังนี้

๓.๑ อนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดิน ที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท ในแปลงที่ดินที่มีขนาดพื้นที่ตั้งแต่ ๑๐๐ ไร่ ขึ้นไปในพื้นที่เป้าหมายยึดคืน ทั้ง ๓ กรณี ทั้งนี้ หากในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ส.ป.ก. ยึดคืนพื้นที่ได้เพิ่มเติมในการพัฒนาพื้นที่ ส.ป.ก. ขอใช้วงเงินที่ได้รับอนุมัติหลักการดังกล่าวด้วย

๓.๒ อนุมัติราคางานต่อหน่วย (Unit Cost) ในการพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ให้สามารถใช้จ่ายได้ทุกกิจกรรม แต่ต้องไม่เกินราคารมาตรฐานของสำนักงบประมาณ

๔. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ จำนวน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

๕. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีมติดังนี้

๕.๑ อนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ กรณีงานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน จากเดิมมติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ที่กำหนดไว้เป็น

“งานก่อสร้างถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย งานปรับปรุงถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย” โดยกำหนดใหม่เป็น “งานก่อสร้างถนนสายหลักผิวจราจรแอสฟัลต์ติกคอนกรีตและถนนสายซอยผิวจราจรหินคลุก ยกเว้นมีเหตุผลความจำเป็น ตามความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรมของสภาพพื้นที่ดำเนินการ” ภายใต้กรอบวงเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน)

๕.๒ อนุมัติราคาต่อหน่วย (Unit Cost) ในการพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ในกิจกรรมพัฒนาโครงข่ายถนนจากเดิมกำหนดไว้ ๔,๐๐๐ บาท/ไร่ เป็นราคาประมาณ ๒๒,๐๐๐ บาท/ไร่ โดยให้สามารถถัวจ่ายได้ทุกกิจกรรม แต่ต้องไม่เกินราคารมาตรฐานของสำนักงบประมาณ ตามที่ คปก. ได้มีมติไว้ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก. ได้ดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ แปลงที่ดินเลขที่ No ๘๓ ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นเงิน ๒๗,๐๐๒,๐๖๐ บาท (ยี่สิบเจ็ดล้านสองพันหกสิบบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

ลำดับ	กิจกรรม	จำนวนเงินอนุมัติ (บาท)
		แปลงที่ดินเลขที่ No ๘๓
๑	งานสำรวจ รั้ววัดวงรอบแปลงที่ดิน	เงินงบประมาณ
๒	การสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๘๓๔,๕๒๐
๓	งานปรับพื้นที่	๖,๗๔๕,๐๐๐
๔	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๑,๐๗๕,๓๔๐
๕	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๑๔,๒๔๔,๘๐๐
	- สายหลัก	๑๐,๒๒๖,๐๐๐
	- สายซอย	๔,๐๑๘,๘๐๐
๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	บูรณาการร่วมกับกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน หรือกรมทรัพยากรน้ำ
๗	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๔,๑๐๒,๔๐๐
รวมเงินทั้งสิ้น (บาท)		๒๗,๐๐๒,๐๖๐

๒. ส.ป.ก. โดยสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (สพป.) ได้ดำเนินการสำรวจ ออกแบบ ประมาณราคางาน และจัดทำโครงการขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างถนนสายซอยผิวจราจรหินคลุกในแปลงเกษตรกรรม จำนวน ๖ สาย ระยะทางรวม ๔.๖๙๙ กิโลเมตร ในแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนฯ แปลงที่ดินเลขที่ No ๘๓ ที่ตั้งตำบลหงษ์เจริญ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เป็นเงิน ๕,๕๖๔,๐๐๐ บาท ตามแบบเลขที่ ๓๗๐๒๑๑๔-๐๕๒-๖๓ ดังรายละเอียดในตาราง

กิจกรรม	ปริมาณ	หน่วย	ราคาต่อ หน่วย (บาท)	ราคาทุน (บาท)	Fact or F	ราคาค่า ก่อสร้าง (บาท)
รวมค่าก่อสร้างถนนสายซอยผิวจราจรหินคลุก ต.หงษ์เจริญ จำนวน ๖ สาย ระยะทาง ๔.๖๙๙ กม. (ปรับเป็นตัวเลขกลม)						๕,๕๖๔,๐๐๐.๐๐
รวมค่าก่อสร้างถนนสายซอยผิวจราจรหินคลุก แบบเลขที่ ๓๗๐๒๑๑๔-๐๕๒-๖๓						๕,๕๖๔,๓๗๗.๕๕
๑	งานวางป่าขุดต่อ					
	- งานวางป่าและขุดต่อขนาดเบา	๔๖,๙๙๐.๐๐	ตร.ม.	๑.๔๓	๖๗,๑๙๕.๗๐	๑.๐๐ ๖๗,๑๙๕.๗๐
	- งานขุดเปิดหน้าดินลึก ๐.๑๐ ม.	๓๐,๔๐๖.๗๗	ตร.ม.	๑.๔๙	๔๕,๓๐๖.๐๘	๑.๐๐ ๔๕,๓๐๖.๐๘
๒	งานตัดคันทาง					
	- งานดินตัด	๖,๔๕๓.๘๘	ลิป.ม.	๓๘.๗๖	๒๕๐,๑๕๒.๓๘	๑.๐๐ ๒๕๐,๑๕๒.๓๘
๓	งานดินคันทาง					
	- งานถมดินบดอัดแน่น ๙๕% S.P.C.T.	๓๗,๔๗๙.๒๓	ลิป.ม.	๘๔.๕๔	๓,๑๖๘,๔๙๔.๑๐	๑.๐๐ ๓,๑๖๘,๔๙๔.๑๐
๔	งานผิวทางจราจร					
	- ผิวจราจรหินคลุก ๙๕% M.P.C.T.	๑,๙๘๒.๙๗	ลิป.ม.	๔๗๖.๐๔	๙๔๓,๙๗๓.๐๓	๑.๐๐ ๙๔๓,๙๗๓.๐๓
๕	งานท่อกลมคอนกรีตเสริมเหล็ก					
	- ท่อ คสล. ขนาด ๑-๐.๖๐ ม. ชั้น ๓	๑๗๙	ม.	๑,๑๐๐.๕๒	๑๙๖,๙๙๓.๐๘	๑.๐๐ ๑๙๖,๙๙๓.๐๘
	- ท่อ คสล. ขนาด ๑-๐.๑๐ ม. ชั้น ๓	๑๙๓	ม.	๒,๖๔๔.๓๘	๕๑๐,๓๖๕.๓๔	๑.๐๐ ๕๑๐,๓๖๕.๓๔
	- ท่อ คสล. ขนาด ๒-๐.๑๐ ม. ชั้น ๓	๖๔	ม.	๕,๒๕๗.๔๐	๓๓๖,๔๗๓.๖๐	๑.๐๐ ๓๓๖,๔๗๓.๖๐
๖	งานกำแพงหัวท่อ					
	- แบบ “ก” งานปลูกหญ้าหัวท่อ	๒๒๐.๐๕	ตร.ม.	๔๒.๐๐	๙,๒๔๒.๑๐	๑.๐๐ ๙,๒๔๒.๑๐
๗	งานป้าย					
	- ป้ายแนะนำเส้นทาง	๖	ชุด	๓,๔๕๖.๙๐	๒๐,๗๔๑.๔๐	๑.๐๐ ๒๐,๗๔๑.๔๐
	- ป้ายจราจร	๖	ชุด	๒,๖๔๑.๗๙	๑๕,๘๕๐.๗๔	๑.๐๐ ๑๕,๘๕๐.๗๔

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการ และวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ให้ถัวจ่ายกันได้

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.)

การประชุม อกก.ค. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในงานก่อสร้างถนนสายซอยผิวจราจรหินคลุกในแปลงเกษตรกรรม แปลงที่ดิน No ๘๓ ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๖ สาย ระยะทาง ๔.๖๙๙ กิโลเมตร เป็นเงิน ๕,๕๖๔,๐๐๐ บาท (ห้าล้านห้าแสนหกหมื่นสี่พันบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายการจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานที่ ส.ป.ก. ดำเนินการเอง กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดอุทัยธานี

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงินดังกล่าว เป็นไปตามระเบียบดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในงานก่อสร้างถนนสายซอยผิวจราจรหินคลุกในแปลงเกษตรกรรม แปลงที่ดิน No ๘๓ ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๖ สาย ระยะทางรวม ๔.๖๙๙ กิโลเมตร เป็นเงิน ๕,๕๖๔,๐๐๐ บาท (ห้าล้านห้าแสนหกหมื่นสี่พันบาทถ้วน) เนื่องจากเป็นโครงการที่กำหนดไว้ในแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายการจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท

๒. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายจ่ายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง ซึ่ง อกก.ค. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณาอนุมัติต่อไป

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในงานก่อสร้างถนนสายซอยผิวจราจรหินคลุกในแปลงเกษตรกรรม แปลงที่ดิน No ๘๓ ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดชุมพร จำนวน ๖ สาย ระยะทาง ๔.๖๙๙ กิโลเมตร เป็นเงิน ๕,๕๖๔,๐๐๐ บาท (ห้าล้านห้าแสนหกหมื่นสี่พันบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานที่ ส.ป.ก. ดำเนินการเอง กำหนดเบิกจ่าย จังหวัดชุมพร

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า การยึดคืนพื้นที่ในเรื่องดังกล่าวนี้เป็นเรื่องที่ยากและใช้ระยะเวลานาน ซึ่งที่ผ่านมาได้จัดทำแผนเสนอคณะกรรมการเพื่อขอกรอบเงินในการแก้ไขปัญหาที่ดินยึดคืน แต่เนื่องจากเพิ่งจะสามารถยึดคืนพื้นที่ได้ จึงทำให้เริ่มใช้งบประมาณตามแผนงานได้อย่างจริงจัง โฉนดที่ดินดังกล่าวนี้หากไม่มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ เป็นต้น เกษตรกรจะไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้ ฉะนั้น ประเด็นของเรื่องนี้ไม่มีปัญหาอะไรเพียงแต่เกิดจากระยะเวลาที่ล่าช้าในกระบวนการยึดคืนพื้นที่ แต่ในที่สุดก็สามารถดำเนินการได้ ฉะนั้นจึงต้องเร่งรัดดำเนินการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับเกษตรกรที่จะเข้าทำประโยชน์ โดยในส่วนของหลักการการใช้งบประมาณได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนแล้วว่าจะต้องดำเนินการตามมาตรฐานของสำนักงบประมาณ ซึ่งในชั้นของอนุกรรมการฯ จะมีผู้แทนจากสำนักงบประมาณช่วยพิจารณากลับกรองและตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น จึงเห็นว่าควรให้ความเห็นชอบในเรื่องดังกล่าวนี้ไปต่อไป

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า พื้นที่ที่ได้ดำเนินการยึดคืนหากไม่ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้กับเกษตรกร จะทำให้เกษตรกรไม่สามารถอยู่ได้และอาจจะละทิ้งพื้นที่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เช่น ถนน แหล่งน้ำ และที่อยู่อาศัย เป็นต้น และที่ผ่านมาได้มีองค์กรอื่น ๆ เข้ามาช่วยเหลือในการสร้างที่อยู่อาศัย อีกทั้ง เรื่องนี้ได้ดำเนินการยึดคืนพื้นที่ค่อนข้างยากมาก และเพิ่งจะเริ่มใช้งบประมาณที่ได้เคยกำหนดกรอบไว้ จึงได้มอบหมายให้ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในที่ดินก่อนที่จะจัดสรรให้กับเกษตรกร เพื่อที่จะทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง ดังนั้น เรื่องนี้จึงต้องดำเนินการตามกรอบที่ได้กำหนดไว้ และในขณะนี้ อยู่ระหว่างการเร่งดำเนินการ โดยรายละเอียดต่าง ๆ ได้ผ่านการพิจารณากลับกรองจากคณะอนุกรรมการฯ เรียบร้อยแล้ว

ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน (นางสาวเบญจพร ชาครานนท์) ได้กล่าวว่า จากการดำเนินงานทั้ง ๗ แผนงาน ไม่ได้มีเรื่องของการปรับปรุงพื้นที่เพื่อการเกษตรสำหรับเกษตรกร ซึ่งจากข้อตกลงในการทำงานของ ส.ป.ก. กับกรมพัฒนาที่ดิน ที่จะเข้าดำเนินการในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ยึดคืน แต่เนื่องจากเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่และกรมพัฒนาที่ดิน

ได้เสนอของบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวนี้ด้วย ฉะนั้น หาก ส.ป.ก. ดำเนินการวางแผนโครงสร้างใหญ่ ๆ มีการจัดทำถนน และเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่แล้ว ขอให้แจ้งกรมพัฒนาที่ดินก่อน เนื่องจาก จะต้องดำเนินการตั้งงบประมาณในปี ๒๕๖๖ ซึ่งหากจะเข้าดำเนินการในปี ๖๔ และ ๖๕ การพัฒนาพื้นที่จะไม่สามารถดำเนินการได้เต็มศักยภาพ

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในงานก่อสร้างถนนสายซอยผิวจราจรหินคลุกในแปลงเกษตรกรรม แปลงที่ดิน No ๘๓ ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดชุมพร จำนวน ๖ สาย ระยะทาง ๔.๖๙๙ กิโลเมตร เป็นเงิน ๕,๕๖๔,๐๐๐ บาท (ห้าล้านห้าแสนหกหมื่นสี่พันบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายการรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานที่ ส.ป.ก. ดำเนินการเอง กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดชุมพร

เรื่องที่ ๒ วาระจรเรื่องที่ ๑ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการปรับปรุงถนนสายหลัก ผิวจราจรหินคลุก ในแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ แปลงที่ดิน No ๗๘๖, ๗๘๗, ๗๘๘, ๗๘๙ และ ๗๙๐ จังหวัดเชียงใหม่

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กำหนดแผนปฏิบัติการยึดคืนพัฒนาและจัดสรรพื้นที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ที่มีการครอบครองโดยมิชอบด้วยกฎหมายและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ ๕ ขั้นตอน ประกอบด้วย ๑) การเตรียมการ ๒) การแจ้งเตือน ๓) การยึดที่ดิน และการรื้อถอน ๔) การปรับปรุงพัฒนาที่ดิน และ ๕) การจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร ซึ่งหลังจากขั้นตอนการยึดคืนพื้นที่มาแล้ว ส.ป.ก. จะดำเนินการปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ให้มีความพร้อมในการทำการเกษตรตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ก่อนการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ได้มีมติอนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน) เนื่องจากโครงการดังกล่าว เป็นกรณีเร่งด่วนที่ ส.ป.ก. มีได้นำเสนอของบประมาณในปี ๒๕๖๐ และเป็นการดำเนินการตามนโยบาย คทช. ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ดำเนินการขออนุมัติปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เพื่อบรรลุการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวแล้ว โดยมีกิจกรรม ดังนี้

(๑) งานสำรวจรังวัดแปลงที่ดินโดยรอบ พร้อมสำรวจรังวัดโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ อาคารสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น

(๒) งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา ได้แก่ สำรวจความเหมาะสม วางผังการจัดสรรการใช้ประโยชน์แปลงที่ดิน และสำรวจออกแบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๓) งานปรับพื้นที่ เช่น ถางป่า ขุดต่อ ทำความสะอาดพื้นที่ ปรับเปลี่ยนพื้นที่ เป็นต้น

(๔) งานสำรวจรังวัดบุผังแบ่งแปลง เช่น แปลงชุมชน แปลงเกษตรกรรม แปลงผลิตรวม แปลงส่วนกลาง เป็นต้น

(๕) งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน เช่น งานก่อสร้างถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย งานปรับปรุงถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย

(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

(๗) งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)

๓. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ มีมติอนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ดังนี้

๓.๑ อนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดิน ที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท ในแปลงที่ดินที่มีขนาดพื้นที่ตั้งแต่ ๑๐๐ ไร่ ขึ้นไปในพื้นที่เป้าหมายยึดคืน ทั้ง ๓ กรณี ทั้งนี้ หากในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ส.ป.ก. ยึดคืนพื้นที่ได้เพิ่มเติมในการพัฒนาพื้นที่ ส.ป.ก. ขอใช้วงเงินที่ได้รับอนุมัติหลักการดังกล่าวด้วย

๓.๒ อนุมัติราคางานต่อหน่วย (Unit Cost) ในการพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ให้สามารถใช้จ่ายได้ทุกกิจกรรม แต่ต้องไม่เกินราคารมาตรฐานของสำนักงบประมาณ

๔. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ จำนวน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

๕. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีมติดังนี้

๕.๑ อนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ กรณีงานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน จากเดิม มติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ที่กำหนดไว้เป็น “งานก่อสร้าง

ถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย งานปรับปรุงถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย” โดยกำหนดใหม่เป็น “งานก่อสร้างถนนสายหลักผิวจราจรแอสฟัลต์ติกคอนกรีตและถนนสายซอยผิวจราจรหินคลุก ยกเว้นมีเหตุผลความจำเป็น ตามความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรมของสภาพพื้นที่ดำเนินการ” ภายใต้งบวงเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน)

๕.๒ อนุมัติราคาต่อหน่วย (Unit Cost) ในการพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ในกิจกรรมพัฒนาโครงข่ายถนนจากเดิมกำหนดไว้ ๔,๐๐๐ บาท/ไร่ เป็นราคาประมาณ ๒๒,๐๐๐ บาท/ไร่ โดยให้สามารถถัวจ่ายได้ทุกกิจกรรม แต่ต้องไม่เกินราคารมาตรฐานของสำนักงานประมาณ ตามที่ คปก. ได้มีมติไว้ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก. ได้ดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ แปลงที่ดินเลขที่ No ๗๘๖, ๗๘๗, ๗๘๘, ๗๘๙ และ ๗๙๐ จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นเงิน ๗,๔๖๕,๗๘๐ บาท (เจ็ดล้านสี่แสนหกหมื่นห้าพันเจ็ดร้อยแปดสิบบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

ลำดับ	กิจกรรม	จำนวนเงินอนุมัติ (บาท)
		แปลงที่ดินเลขที่ No ๗๘๖-๗๙๐
๑	งานสำรวจ รังวัดวงรอบแปลงที่ดิน	เงินงบประมาณ
๒	การสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๒๗๓,๑๐๐
๓	งานปรับพื้นที่	๕,๔๘๐,๐๐๐
๔	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๑,๔๔๑,๙๒๐
๕	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	-
	- สายหลัก	-
	- สายซอย	-
๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	บูรณาการร่วมกับกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน หรือกรมทรัพยากรน้ำ
๗	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๒๗๐,๗๖๐
รวมเงินทั้งสิ้น (บาท)		๗,๔๖๕,๗๘๐

๒. ส.ป.ก. โดยสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (สพป.) ดำเนินการสำรวจออกแบบโดยยึดแนวนถนนเดิมและพิจารณาถึงความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรม พบว่าระบบโครงข่ายถนนเดิมส่วนใหญ่ในพื้นที่ดำเนินการยังเป็นถนนผิวจราจรลูกรัง ประกอบกับพื้นที่ดังกล่าวเป็นแปลงเกษตรกรรมและมีปริมาณการสัญจรเพื่อขนส่งผลผลิตในปริมาณที่ไม่มาก ในอนาคตหากมีปริมาณการสัญจรที่เพิ่มมากขึ้น ก็มีความเหมาะสมในการพัฒนาระบบ

โครงการขุดถนนในพื้นที่ดำเนินการ จึงได้ดำเนินการสำรวจและออกแบบโครงการงานปรับปรุงถนนสายหลักฝัวจราจร
หินคลุก ในแปลงที่ดิน No ๗๘๖, ๗๘๗, ๗๘๘, ๗๘๙ และ ๗๙๐ ตำบลสันต้นหม้อ, บ้านหลวง, เวียง, ท่ากว้าง อำเภ
แม่เอย, ฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

ลำดับ	โครงการ	จำนวน (สาย)	ระยะทาง (กม.)	ที่ตั้งเขตปฏิรูปที่ดินฯ		
				ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๑	งานปรับปรุงถนนสายหลัก ฝัวจราจรหินคลุก	๑	๖.๔๖๐	สันต้นหม้อ, บ้านหลวง, เวียง, ท่ากว้าง	แม่เอย, ฝาง	เชียงใหม่

๓. ส.ป.ก. โดย สพป. ได้จัดทำโครงการขอใช้เงินกองทุนฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการงาน
ปรับปรุงถนนสายหลักฝัวจราจรหินคลุก จำนวน ๑ สาย ระยะทาง ๖.๔๖๐ กิโลเมตร รวมเป็นเงินทั้งสิ้น
๖,๒๗๕,๔๐๐ บาท โดยเป็นงบดำเนินงาน ได้แก่ ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ จำนวน ๕๙,๔๐๐ บาท
และงบลงทุน ได้แก่ค่าสิ่งก่อสร้าง จำนวน ๖,๒๑๖,๐๐๐ บาท ดังนี้

๓.๑ งบดำเนินงาน - ค่าตอบแทนคณะกรรมการพิจารณาผลการสอบราคา คณะกรรมการ
กำหนดราคากลาง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานก่อสร้างและผู้ควบคุมงานก่อสร้าง

ลำดับ	คณะกรรมการฯ	ราคา (บาท/งาน)
๑	คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์	๓,๙๐๐
๒	คณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง	๓,๙๐๐
๓	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานก่อสร้าง	๑๕,๖๐๐
๔	ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง	๓๖,๐๐๐
รวม		๕๙,๔๐๐

๓.๒ งบลงทุน - ค่างานปรับปรุงถนนสายหลักฝัวจราจรหินคลุก

กิจกรรม	ปริมาณ	หน่วย	ราคาต่อ หน่วย	ราคาทุน	Factor F	ราคาต่อ หน่วย x Factor F	ราคาค่าก่อสร้าง
รวมค่างานปรับปรุงถนนสายหลักฝัวจราจรหินคลุก ต.สันต้นหม้อ, บ้านหลวง, เวียง จำนวน ๑ สาย ระยะทาง ๖.๔๖๐ กม. (ปรับเป็นตัวเลขกลม)							๖,๒๑๖,๐๐๐.๐๐
รวมค่างานปรับปรุงถนนสายหลักฝัวจราจรหินคลุก แบบเลขที่ ๐๕๐๗๑๐๑-๐๓๕-๖๐							๖,๒๑๖,๐๕๗.๖๖
๑	ขุดรื้อคันทางเดิมแล้วขุดทับ						
	- ขุดรื้อคันทางลูกรังเดิม ๑๐ ซม.	๔๖,๙๑๖.๐๐	ตร.ม.	๑๐.๖๓	๔๙๘,๗๑๗.๐๘	๑.๓๖๐๗	๖๗๘,๔๐๕.๓๖
๒	งานตัดคันทาง						
	- งานดินตัด	๙,๑๙๑.๐๙	ลิป.ม.	๔๕.๐๐	๔๑๓,๕๙๙.๐๕	๑.๓๖๐๗	๕๖๒,๗๗๐.๔๔
๓	งานดินคันทาง						
	- งานถมดินบดอัดแน่น ๙๕ % S.P.C.T.	๕,๐๘๙.๕๔	ลิป.ม.	๑๐๔.๐๘	๕๒๙,๗๑๙.๓๒	๑.๓๖๐๗	๗๒๐,๗๘๐.๖๕

กิจกรรม		ปริมาณ	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	ราคาทุน	Factor F	ราคาต่อหน่วย x Factor F	ราคาค่าก่อสร้าง
๔	งานผิวทางจราจร							
	- ผิวจราจรหินคลุก ๙๕ % M.P.C.T.	๖,๖๔๒.๙๒	ลบ.ม.	๔๕๖.๔๙	๓,๐๓๒,๔๒๖.๕๕	๑.๓๖๐๗	๖๒๑.๑๔	๔,๑๒๖,๑๘๓.๓๒
๕	งานทอกลมคอนกรีตเสริมเหล็ก							
	- ท่อ ค.ส.ล.ขนาด ๑-Ø ๐.๔๐ ม. ชั้น ๓	๘๒	ม.	๕๘๗.๐๐	๔๘,๑๓๔.๐๐	๑.๓๖๐๗	๗๙๘.๗๓	๖๕,๔๙๕.๘๖
	- ท่อ ค.ส.ล.ขนาด ๑-Ø ๐.๖๐ ม. ชั้น ๓	๒๙	ม.	๑,๐๗๓.๓๔	๓๑,๑๒๖.๘๖	๑.๓๖๐๗	๑,๔๖๐.๔๙	๔๒,๓๕๔.๒๑
๖	งานกำแพงหัวท่อ							
	- แบบ “ก” งานปลูกหญ้า	๖๗.๙๗	ตร.ม.	๔๐.๓๖	๒,๗๔๓.๒๖	๑.๓๖๐๗	๕๔.๙๑	๓,๗๓๒.๒๓
๗	งานป้าย							
	- ป้ายแนะนำเส้นทาง	๑	ชุด	๕,๒๖๓.๘๖	๕,๒๖๓.๘๖	๑.๒๗๖๔	๖,๗๑๘.๗๙	๖,๗๑๘.๗๙
	- ป้ายจราจร	๓	ชุด	๒,๕๑๑.๔๔	๗,๕๓๔.๓๒	๑.๒๗๖๔	๓,๒๐๕.๖๐	๙,๖๑๖.๘๐

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุนให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติหรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

๒. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการและวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภคให้ถัวจ่ายกันได้

๓. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๕/ว ๘๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๓ บุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๑ - ๒ ยกเว้นผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ให้ได้รับค่าตอบแทน ดังนี้

๓.๒ คณะกรรมการ ในอัตรา ประธารกรรมการ ไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม และกรรมการ ไม่เกินคนละ ๑,๒๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม

ข้อ ๔ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้าง และผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ให้ได้รับค่าตอบแทนกรณีที่ออกตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ทำงานจ้าง ดังนี้

๔.๒ ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (๒) ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (ผู้ปฏิบัติการ) ในอัตราไม่เกิน ๓๐๐ บาทต่อวันต่องาน

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.)

ในการประชุม อกก.ค. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการงานปรับปรุงถนนสายหลักฝัวจราจรหินคลุก ในแปลงที่ดิน No ๗๘๖, ๗๘๗, ๗๘๘, ๗๘๙ และ ๗๙๐ ตำบลสันตันหม้อ, บ้านหลวง, เวียง, ท่ากว้าง อำเภอมะนัง, ฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑ สาย ระยะทาง ๖.๔๖๐ กิโลเมตร รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖,๒๗๕,๔๐๐ บาท (หกล้านสองแสนเจ็ดหมื่นห้าพันสี่ร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) งบดำเนินงาน ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๕๙,๔๐๐ บาท

๒) งบลงทุน ค่างานปรับปรุงถนนสายหลักฝัวจราจรหินคลุก เป็นเงิน ๖,๒๑๖,๐๐๐ บาท

โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายจ่ายขาดรายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดเชียงใหม่

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงิน เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการงานปรับปรุงถนนสายหลักฝัวจราจรหินคลุก ในแปลงที่ดิน No ๗๘๖, ๗๘๗, ๗๘๘, ๗๘๙ และ ๗๙๐ ตำบลสันตันหม้อ, บ้านหลวง, เวียง, ท่ากว้าง อำเภอมะนัง, ฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑ สาย ระยะทาง ๖.๔๖๐ กิโลเมตร ดังนี้ ๑) งบดำเนินงาน ได้แก่ ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ จำนวน ๕๙,๔๐๐ บาท และ ๒) งบลงทุน

ได้แก่ ค่างานปรับปรุงถนนสายหลักผิวจราจรหินคลุก จำนวน ๖,๒๑๖,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖,๒๗๕,๔๐๐ บาท เนื่องจากเป็นโครงการที่กำหนดไว้ในแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท

๒. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายรายขาด วงเงิน เกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. อนุมัติต่อไป

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ในโครงการงานปรับปรุงถนนสายหลักผิวจราจรหินคลุก ในแปลงที่ดิน No ๗๘๖, ๗๘๗, ๗๘๘, ๗๘๙ และ ๗๙๐ ตำบลสันต้นหม้อ, บ้านหลวง, เวียง, ท่ากว้าง อำเภอมะออย, ฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑ สาย ระยะทาง ๖.๔๖๐ กิโลเมตร รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖,๒๗๕,๔๐๐ บาท (หกล้านสองแสนเจ็ดหมื่นห้าพันสี่ร้อยบาทถ้วน) ดังนี้

๑) งบดำเนินงาน ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๕๙,๔๐๐ บาท

๒) งบลงทุน ค่างานปรับปรุงถนนสายหลักผิวจราจรหินคลุก เป็นเงิน ๖,๒๑๖,๐๐๐ บาท

โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดเชียงใหม่

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการ งานปรับปรุงถนนสายหลักผิวจราจรหินคลุก ในแปลงที่ดิน No ๗๘๖, ๗๘๗, ๗๘๘, ๗๘๙ และ ๗๙๐ ตำบลสันต้นหม้อ, บ้านหลวง, เวียง, ท่ากว้าง อำเภอมะออย, ฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑ สาย ระยะทาง ๖.๔๖๐ กิโลเมตร รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖,๒๗๕,๔๐๐ บาท (หกล้านสองแสนเจ็ดหมื่นห้าพันสี่ร้อยบาทถ้วน) ดังนี้

๑) งบดำเนินงาน ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๕๙,๔๐๐ บาท

๒) งบลงทุน ค่างานปรับปรุงถนนสายหลักผิวจราจรหินคลุก เป็นเงิน ๖,๒๑๖,๐๐๐ บาท

โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดเชียงใหม่

เรื่องที่ ๓ วาระจรเรื่องที่ ๔ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการงานปรับพื้นที่เพื่อรองรับการจัดที่ดินตามแผนการพัฒนาพื้นที่แปลงรวมในแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ แปลงที่ดิน No ๖๐๓ จังหวัดกระบี่

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กำหนดแผนปฏิบัติการยึดคืนพัฒนาและจัดสรรพื้นที่ ส.ป.ก. ที่มีการครอบครองโดยมิชอบด้วยกฎหมายและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ ๕ ขั้นตอน ประกอบด้วย ๑) ขั้นตอนเตรียมการ ๒) ขั้นตอนแจ้งเตือน ๓) ขั้นตอนการยึดที่ดินและการรื้อถอน ๔) ขั้นตอนปรับปรุงพัฒนาที่ดิน และ ๕) ขั้นตอนการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร ซึ่งหลังจากขั้นตอนการยึดคืนพื้นที่มาแล้ว สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จะดำเนินการปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ให้มีความพร้อมในการทำการเกษตรตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ก่อนการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ได้มีมติอนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท(เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน) เนื่องจากโครงการดังกล่าวเป็นกรณีเร่งด่วนที่ ส.ป.ก. มิได้นำเสนอของบประมาณในปี ๒๕๖๐ และเป็นการดำเนินการตามนโยบาย คทช. ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ดำเนินการขออนุมัติปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เพื่อรองรับการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวแล้วโดยมีกิจกรรม ดังนี้

(๑) งานสำรวจจริงวัดแปลงที่ดินโดยรอบ พร้อมสำรวจจริงวัดโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ อาคารสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น

(๒) งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา ได้แก่ สำรวจความเหมาะสม วางผังการจัดสรรการใช้ประโยชน์แปลงที่ดิน และสำรวจออกแบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๓) งานปรับพื้นที่ เช่น ถางป่า ขุดต่อ ทำความสะอาดพื้นที่ ปรับเปลี่ยนพื้นที่ เป็นต้น

(๔) งานสำรวจจริงวัดปูผังแบ่งแปลง เช่น แปลงชุมชน แปลงเกษตรกรรม แปลงผลิตรวม แปลงส่วนกลาง เป็นต้น

(๕) งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน เช่น งานก่อสร้างถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย งานปรับปรุงถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย

(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

(๗) งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)

๓. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ มีมติอนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ดังนี้

๓.๑ อนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดิน ที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท ในแปลงที่ดินที่มีขนาดพื้นที่ตั้งแต่ ๑๐๐ ไร่ ขึ้นไปในพื้นที่เป้าหมายยึดคืน ทั้ง ๓ กรณี ทั้งนี้ หากในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ส.ป.ก. ยึดคืนพื้นที่ได้เพิ่มเติมในการพัฒนาพื้นที่ ส.ป.ก. ขอใช้วงเงินที่ได้รับอนุมัติหลักการดังกล่าวด้วย

๓.๒ อนุมัติราคางานต่อหน่วย (Unit Cost) ในการพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ให้สามารถจ่ายได้ทุกกิจกรรม แต่ต้องไม่เกินราคารมาตรฐานของสำนักงบประมาณ

๔. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งแผนรายจ่ายประกอบด้วย รายจ่ายหมุนเวียน จำนวน ๑,๙๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และรายจ่ายขาด จำนวน ๒,๑๙๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ จำนวน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก. โดย สำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (สพป.) ได้ดำเนินการสำรวจออกแบบและประมาณราคางาน โดยเป็นงานจ้างเหมาโครงการงานปรับพื้นที่เพื่อรองรับการจัดที่ดินตามแผนการพัฒนาพื้นที่แปลงรวมในแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ แปลงที่ดิน No ๖๐๓ ตำบลกระปี่น้อย อำเภอมือง และตำบลห้วยยูง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ พื้นที่ดำเนินการ ๓,๓๕๘-๐-๘๒ ไร่ จำนวนเงิน ๘,๒๗๔,๐๐๐ บาท รายละเอียดดังนี้

ลำดับ ที่	กิจกรรม	ราคา ต่อหน่วย (บาท)	Factor F	พื้นที่ (ไร่)	ราคา (บาท)	ราคาก่อสร้าง ปรับเป็นตัวเลขกลม (บาท)
๑	- ค่าโค่น ล้ม สับ ตัดปาล์ม น้ำมันอายุปาล์มน้ำมัน ๔ - ๑๒ ปี	๒,๔๖๔	-	๓,๓๕๘-๐-๘๒	๘,๒๗๔,๖๑๗.๑๒	๘,๒๗๔,๐๐๐.๐๐
รวม						๘,๒๗๔,๐๐๐.๐๐

๒. รายละเอียดการเปรียบเทียบประมาณราคางาน ตามโครงการงานปรับพื้นที่เพื่อรองรับการจัดที่ดินฯ แปลง No ๖๐๓ จังหวัดกระบี่ พื้นที่ดำเนินการ ๓,๓๕๘-๐-๘๒ ไร่ ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ราคาสิบในพื้นที่ ราคางาน ส.ป.ก. จ้างเหมา งานชลประทาน และงานทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ตามหลักเกณฑ์แบ่งตามประเภท การประมาณราคางาน ดังนี้

ประเภท	ราคา ต่อหน่วย	Factor F	พื้นที่ (ไร่)	ราคา (บาท)	ราคาก่อสร้าง ปรับเป็นตัวเลขกลม (บาท)
๑. ราคาสิบในพื้นที่	๒,๔๖๔.๐๐	-	๓,๓๕๘-๐-๘๒	๘,๒๗๔,๖๑๗.๑๒	๘,๒๗๔,๐๐๐.๐๐
๒. งาน ส.ป.ก.จ้างเหมา	๒,๕๖๔.๑๒	๑.๒๙๔๒	๓,๓๕๘-๐-๘๒	๑๑,๑๔๒,๕๒๔.๑๙	๑๑,๑๔๒,๐๐๐.๐๐
๓. เทียบเคียงงานชลประทาน	๔,๑๒๘.๐๐	๑.๓๐๕๔	๓,๓๕๘-๐-๘๒	๑๘,๐๙๖,๓๒๕.๗๐	๑๘,๐๙๖,๐๐๐.๐๐
๔. เทียบเคียงงานทางฯ	๘,๘๐๐.๐๐	๑.๒๓๕๗	๓,๓๕๘-๐-๘๒	๓๖,๕๑๗,๖๕๘.๔๘	๓๖,๕๑๗,๐๐๐.๐๐

๒.๑ ราคาสิบในพื้นที่ (อายุต้นปาล์มน้ำมัน ๔ - ๑๒ ปี) สืบราคาจากผู้เสนอ ๓ ราย โดยใช้เกณฑ์ ราคาต่ำสุด ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทรัพย์เครือแก้ว ประกอบด้วย ค่าโค่นล้มสับต้นปาล์มน้ำมัน จำนวนเงิน ๘,๒๗๔,๖๑๗.๑๒ บาท ดังนี้

๒.๑.๑ ราคาสิบค่าโค่นล้ม สับต้นปาล์มน้ำมัน จากผู้เสนอ ๓ ราย

ลำดับ	ผู้เสนอราคา	ราคา (บาท/ไร่)	พื้นที่ (ไร่)	จำนวนเงิน (บาท)
๑	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทรัพย์เครือแก้ว	๒,๔๖๔.๐๐	๓,๓๕๘-๐-๘๒	๘,๒๗๔,๖๑๗.๑๒
๒	นางปรารถนา ดวงใหญ่	๒,๖๔๐.๐๐	๓,๓๕๘-๐-๘๒	๘,๘๖๕,๖๖๑.๒๐
๓	นายจำเริญ เสนากัลป์	๒,๘๑๖.๐๐	๓,๓๕๘-๐-๘๒	๙,๔๕๖,๗๐๕.๒๘

๒.๒ งาน ส.ป.ก. จ้างเหมา

๒.๒.๑ ค่าใช้จ่ายปฏิบัติงาน (Operating cost) อ้างอิงจากตารางมาตรฐานค่าใช้จ่าย เครื่องจักรกลต่อชั่วโมง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วย ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าหล่อลื่นและบำรุงรักษา ค่ายาง และค่าซ่อมแซม ตามชนิดเครื่องจักรกล ดังนี้รายละเอียดเครื่องจักรกล

ลำดับที่	ชนิดของเครื่องจักรกล	ขนาด/ แรงม้า	อายุ เครื่องจักรกล	จำนวน เครื่องจักรกล	ชั่วโมง การทำงาน
๑	รถขุดดินตะขบ	๑๔๕-๑๖๘	๑๒ ปี	๖ คัน	๗ ชม./วัน
๒	รถแทรกเตอร์ดินตะขบ	๖๐-๙๕	๑๒ ปี	๑ คัน	๗ ชม./วัน
๓	รถแทรกเตอร์ล้อยาง	๘๐-๑๐๐	๑๐ ปี	๑ คัน	๗ ชม./วัน
๔	รถบรรทุกกระบะ ๖ ตัน ๖ ล้อ	๑๔๐-๑๖๐	๑๐ ปี	๑ คัน	๗ ชม./วัน
๕	รถยนต์ปิคอัพ (ดีเซล)	๘๐ - ๙๐	๕ ปี	๑ คัน	๗ ชม./วัน

A : ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ดีเซล)

ลำดับที่	ชนิดของเครื่องจักรกล	จำนวน (คัน)	จำนวน (ชม./วัน)	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ดีเซล)		
				(ลิตร/ชม.)	(บาท/ลิตร)	(บาท/วัน)
๑	รถขุดดินตะขำ	๖	๗	๑๖.๑๗	๒๖.๙๒	๑๘,๒๘๒.๔๕
๒	รถแทรกเตอร์ดินตะขำ	๑	๗	๑๒.๓๒	๒๖.๙๒	๒,๓๒๑.๕๘
๓	รถแทรกเตอร์ล้อยาง	๑	๗	๑๓.๐๙	๒๖.๙๒	๒,๔๖๖.๖๘
๔	รถบรรทุกกระบะ ๖ ตัน ๖ ล้อ	๑	๗	๒๑.๕๖	๒๖.๙๒	๔,๐๖๒.๗๗
๕	รถยนต์ปิคอัพ (ดีเซล)	๑	๗	๑๒.๓๒	๒๖.๙๒	๒,๓๒๑.๕๘
รวมค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ดีเซล)						๒๙,๔๕๕.๐๖

B : ค่าหล่อลื่นและบำรุงรักษา

ลำดับที่	ชนิดของเครื่องจักรกล	จำนวน (คัน)	จำนวน (ชม./วัน)	ค่าหล่อลื่นและบำรุงรักษา	
				(บาท/ชม.)	(บาท/วัน)
๑	รถขุดดินตะขำ	๖	๗	๖๕.๒๙	๒,๓๔๒.๓๗
๒	รถแทรกเตอร์ดินตะขำ	๑	๗	๔๙.๗๕	๓๔๘.๒๔
๓	รถแทรกเตอร์ล้อยาง	๑	๗	๕๒.๘๖	๓๗๐.๐๐
๔	รถบรรทุกกระบะ ๖ ตัน ๖ ล้อ	๑	๗	๘๗.๐๖	๖๐๙.๔๑
๕	รถยนต์ปิคอัพ (ดีเซล)	๑	๗	๔๙.๗๕	๓๔๘.๒๔
รวมค่าหล่อลื่นและบำรุงรักษา					๔,๔๑๘.๒๖

C : ค่าจ้าง

ลำดับที่	ชนิดของเครื่องจักรกล	จำนวน (คัน)	จำนวน (ชม./วัน)	ค่าจ้าง	
				(บาท/ชม.)	(บาท/วัน)
๑	รถขุดดินตะขำ	๖	๗	-	-
๒	รถแทรกเตอร์ดินตะขำ	๑	๗	-	-
๓	รถแทรกเตอร์ล้อยาง	๑	๗	๙.๐๐	๖๓.๐๐
๔	รถบรรทุกกระบะ ๖ ตัน ๖ ล้อ	๑	๗	๑๖.๐๐	๑๑๒.๐๐
๕	รถยนต์ปิคอัพ (ดีเซล)	๑	๗	๕.๓๓	๓๗.๓๑
รวมค่าจ้าง					๒๑๒.๓๑

D : ค่าซ่อมแซม

ลำดับที่	ชนิดของเครื่องจักรกล	จำนวน (คัน)	จำนวน (ชม./วัน)	ค่าซ่อมแซม	
				(บาท/ชม.)	(บาท/วัน)
๑	รถขุดดินตะขำ	๖	๗	๙๒.๖๓	๓,๘๙๐.๖๐
๒	รถแทรกเตอร์ดินตะขำ	๑	๗	๑๖๑.๘๐	๑,๑๓๒.๕๗
๓	รถแทรกเตอร์ล้อยาง	๑	๗	๒๘.๐๙	๑๙๖.๖๓

ลำดับที่	ชนิดของเครื่องจักรกล	จำนวน (คัน)	จำนวน (ชม./วัน)	ค่าซ่อมแซม	
				(บาท/ชม.)	(บาท/วัน)
๔	รถบรรทุกกระบะ ๖ ตัน ๖ ล้อ	๑	๗	๓๓.๕๐	๒๓๔.๕๘
๕	รถยนต์ปิคอัพ (ดีเซล)	๑	๗	๑๘.๙๒	๑๓๒.๕๖
รวมค่าซ่อมแซม					๕,๕๘๖.๗๔

ค่าใช้จ่ายปฏิบัติงาน (Operating cost) = ค่าใช้จ่าย (A) + (B) + (C) + (D)

ค่าใช้จ่าย A : ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ดีเซล) = ๒๙,๔๕๕.๐๖ บาท/วัน

ค่าใช้จ่าย B : ค่าหล่อลื่นและบำรุงรักษา = ๔,๔๑๘.๒๖ บาท/วัน

ค่าใช้จ่าย C : ค่ายาง = ๒๑๒.๓๑ บาท/วัน

ค่าใช้จ่าย D : ค่าซ่อมแซม = ๕,๕๘๖.๗๔ บาท/วัน

รวมค่าใช้จ่ายปฏิบัติงาน = ๓๙,๖๗๒.๓๖ บาท/วัน

๒.๒.๒ ค่าครอบครอง (Owning cost) อ้างอิงจากตารางมาตรฐานค่าใช้จ่ายเครื่องจักรกลต่อชั่วโมง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วย ค่าลงทุนและค่าเสื่อมราคาตามชนิดเครื่องจักรกล ดังนี้

A : ค่าลงทุน

ลำดับที่	ชนิดของเครื่องจักรกล	จำนวน (คัน)	จำนวน (ชม./วัน)	ค่าลงทุน	
				(บาท/ชม.)	(บาท/วัน)
๑	รถขุดดินตะขบ	๖	๗	๑๑.๐๘	๕๖๕.๕๐
๒	รถแทรกเตอร์ดินตะขบ	๑	๗	๗.๖๐	๕๓.๒๐
๓	รถแทรกเตอร์ล้อยาง	๑	๗	๓.๘๔	๒๖.๘๘
๔	รถบรรทุกกระบะ ๖ ตัน ๖ ล้อ	๑	๗	๔.๓๒	๓๐.๒๔
๕	รถยนต์ปิคอัพ (ดีเซล)	๑	๗	๑.๔๓	๑๐.๐๐
รวมค่าลงทุน					๕๘๕.๘๒

B : ค่าเสื่อมราคา

ลำดับที่	ชนิดของเครื่องจักรกล	จำนวน (คัน)	จำนวน (ชม./วัน)	ค่าเสื่อมราคา	
				(บาท/ชม.)	(บาท/วัน)
๑	รถขุดดินตะขบ	๖	๗	๑๑๖.๖๗	๔,๙๐๐.๐๐
๒	รถแทรกเตอร์ดินตะขบ	๑	๗	๘๐.๐๐	๕๖๐.๐๐
๓	รถแทรกเตอร์ล้อยาง	๑	๗	๔๘.๐๐	๓๓๖.๐๐
๔	รถบรรทุกกระบะ ๖ ตัน ๖ ล้อ	๑	๗	๕๔.๐๐	๓๗๘.๐๐
๕	รถยนต์ปิคอัพ (ดีเซล)	๑	๗	๓๓.๖๐	๒๓๕.๒๐
รวมค่าเสื่อมราคา					๖,๔๐๙.๒๐

ค่าครอบครอง (Owning cost) = ค่าใช้จ่าย (A) + (B)

ค่าใช้จ่าย A : ค่าลงทุน = ๕๘๕.๘๒ บาท/วัน

ค่าใช้จ่าย B : ค่าเสื่อมราคา = ๖,๔๐๙.๒๐ บาท/วัน

รวมค่าครอบครอง = ๖,๙๙๕.๐๒ บาท/วัน

๒.๒.๓ ค่าพนักงานขับและผู้ควบคุมงาน (Operator wage) อ้างอิงจากตารางมาตรฐาน ค่าใช้จ่ายเครื่องจักรกลต่อชั่วโมง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย และตามหลักเกณฑ์และอัตราการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางของ ส.ป.ก. ประกอบด้วย ค่าพนักงานขับและผู้ควบคุมงาน ดังนี้

A : ค่าพนักงานขับ

ลำดับที่	ชนิดของเครื่องจักรกล	จำนวน (คัน)	จำนวน (ชม./วัน)	ค่าพนักงานขับ	
				(บาท/ชม.)	(บาท/วัน)
๑	รถขุดดินตะขাপ	๖	๗	๕๕.๐๐	๒,๓๓๐.๐๐
๒	รถแทรกเตอร์ดินตะขাপ	๑	๗	๕๕.๐๐	๓๘๕.๐๐
๓	รถแทรกเตอร์ล้อยาง	๑	๗	๔๐.๐๐	๒๘๐.๐๐
๔	รถบรรทุกกระบะ ๖ ตัน ๖ ล้อ	๑	๗	๔๐.๐๐	๒๘๐.๐๐
๕	รถยนต์ปิคอัพ (ดีเซล)	๑	๗	๔๐.๐๐	๒๘๐.๐๐
รวมค่าพนักงานขับ					๓,๕๓๕.๐๐

B : ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าเช่าที่พักของผู้ควบคุมงาน

ผู้ควบคุมงาน = ๒ คน/โครงการ

ค่าเบี้ยเลี้ยง = ๒๔๐ บาท/วัน/คน ; เป็นเงิน ๔๘๐.๐๐ บาท/วัน

ค่าเช่าที่พัก (แบบเหมาจ่าย) = ๓๐๐ บาท/วัน/คน ; เป็นเงิน ๖๐๐.๐๐ บาท/วัน

รวมค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าเช่าที่พัก = ๑,๐๘๐ บาท/วัน

ค่าพนักงานขับและผู้ควบคุมงาน (Operator wage) = ค่าใช้จ่าย (A) + (B)

ค่าใช้จ่าย A : ค่าพนักงานขับ = ๓,๕๓๕.๐๐ บาท/วัน

ค่าใช้จ่าย B : ผู้ควบคุมงาน = ๑,๐๘๐.๐๐ บาท/วัน

รวมค่าพนักงานขับและผู้ควบคุมงาน = ๔,๖๑๕.๐๐ บาท/วัน

ดังนั้น : รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด = Operating cost + Owning cost + Operator wage

= ๓๙,๖๗๒.๓๖ + ๖,๙๙๕.๐๒ + ๔,๖๑๕.๐๐

= ๕๑,๒๘๒.๓๘ บาท/วัน

๒.๒.๔ ส.ป.ก. โดย สฟป. เก็บข้อมูลการโค่นล้ม สับต้นปาล์มน้ำมัน โดยคิดที่ความสามารถของเครื่องจักรกล ส.ป.ก. จำนวน ๑ ชุด ซึ่งประกอบด้วย รถขุดดินตะขাপ ๖ คัน รถแทรกเตอร์ดินตะขাপ ๑ คัน รถแทรกเตอร์ล้อยาง ๑ คัน รถบรรทุกกระบะ ๖ ตัน ๖ ล้อ ๑ คัน และ รถยนต์ปิคอัพ (ดีเซล) ๑ คัน ได้ข้อมูลความสามารถในการทำงานโดยแบ่งตามช่วงอายุต้นปาล์มน้ำมัน รายละเอียดดังนี้

อายุต้นปาล์มน้ำมัน ๑ - ๓ ปี ดำเนินการโค่น ล้ม สับ ได้ ๒๔ ไร่/วัน

อายุต้นปาล์มน้ำมัน ๔ - ๑๒ ปี ดำเนินการโค่น ล้ม สับ ได้ ๒๐ ไร่/วัน

อายุต้นปาล์มน้ำมัน ๑๓ ปีขึ้นไป ดำเนินการโค่น ล้ม สับ ได้ ๑๔ ไร่/วัน

๒.๒.๕ ประเมินการอัตราราคาต่อหน่วย โดยคิดค่าใช้จ่ายปฏิบัติงาน ค่าครอบครอง และค่าพนักงานขับและ ผู้ควบคุมงานต่อความสามารถในการทำงานของเครื่องจักรกล (บาท/ไร่) ตามช่วงชั้นอายุของต้นปาล์มน้ำมัน ดังนี้

๑) อายุต้นปาล์มน้ำมัน ๑ - ๓ ปี

$$= (๕๑,๒๘๒.๓๘/๒๔) \times ๑.๒๙๕๙ = ๒,๗๖๙.๐๓ \text{ บาท/ไร่}$$

๒) อายุต้นปาล์มน้ำมัน ๔ - ๑๒ ปี

$$= (๕๑,๒๘๒.๓๘/๒๐) \times ๑.๒๙๔๒ = ๓,๓๑๘.๔๘ \text{ บาท/ไร่}$$

๓) อายุต้นปาล์มน้ำมัน ๑๓ ปีขึ้นไป

$$= (๕๑,๒๘๒.๓๘/๑๔) \times ๑.๒๘๙๘ = ๔,๗๒๔.๕๗ \text{ บาท/ไร่}$$

๒.๒.๖ ใช้ค่า Factor F (งานอาคาร) ตามราคางาน(ทุน) ของโครงการตามเงื่อนไข ดังนี้

เงินล่วงหน้าจ่าย = ๐% เงินประกันผลงานหัก = ๐%

ดอกเบี้ยเงินกู้ = ๕% ค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) = ๗%

๒.๒.๗ ประเมินราคาอายุปาล์มน้ำมัน ๔ - ๑๒ ปี พื้นที่ ๓,๓๕๘-๐-๘๒ ไร่

$$= ๓,๓๑๘ \text{ บาท/ไร่} \times ๓,๓๕๘-๐-๘๒ \text{ ไร่} = ๑๑,๑๔๒,๕๒๔.๑๙ \text{ บาท}$$

๒.๓ งานชลประทาน ใช้อัตราราคางานถากถางและล้มต้นไม้

๒.๓.๑ ค่าดำเนินการ = ๒.๕๘ บาท/ตร.ม.

พื้นที่ ๑ ไร่ = ๑,๖๐๐ ตร.ม.อัตราราคางานต่อ

หน่วย = ๔,๑๒๘ บาท/ไร่

Factor F = ๑.๓๐๕๔

รวมค่าใช้จ่ายต่อหน่วย = ๕,๓๘๘.๖๙ บาท/ไร่

๒.๓.๒ ประเมินราคางาน

$$= ๕,๓๘๘.๖๙ \text{ บาท/ไร่} \times ๓,๓๕๘-๐-๘๒ \text{ ไร่}$$

$$= ๑๘,๐๙๖,๓๒๕.๗๐ \text{ บาท}$$

๒.๔ งานทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ใช้อัตราราคางานถางป่าและขุดต่อ : ขนาดหนัก

๒.๔.๑ ค่าดำเนินการ = ๕.๕๐ บาท/ตร.ม.

พื้นที่ ๑ ไร่ = ๑,๖๐๐ ตร.ม.

อัตราราคางานต่อหน่วย = ๘,๘๐๐ บาท/ไร่

Factor F = ๑.๒๓๕๗

รวมค่าใช้จ่ายต่อหน่วย = ๑๐,๘๗๔.๑๖ บาท/ไร่

๒.๔.๒ ประมาณราคางาน

= ๑๐,๘๗๔.๑๖ บาท/ไร่ x ๓,๓๕๘-๐-๘๒ ไร่

= ๓๖,๕๑๗,๖๕๘.๔๘ บาท

๓. ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ

ลำดับ	คณะกรรมการฯ	ราคา (บาท/งาน)
๑	คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์	๓,๙๐๐.๐๐
๒	คณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง	๓,๙๐๐.๐๐
๓	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานก่อสร้าง	๓๑,๒๐๐.๐๐
รวม		๓๙,๐๐๐.๐๐

๔. ส.ป.ก. โดย สพป. ได้จัดทำโครงการขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการงานปรับพื้นที่เพื่อรองรับการจัดที่ดินตามแผนการพัฒนาพื้นที่แปลงรวม ในแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ แปลงที่ดิน No ๖๐๓ ตำบลกระปี่น้อย อำเภอเมือง และตำบลห้วยยูง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ พื้นที่ดำเนินการ ๓,๓๕๘-๐-๘๒ ไร่ โดยใช้ราคาต่ำสุดของราคาสืบในพื้นที่ซึ่งเป็นประเภทราคาที่ต่ำที่สุด จำนวนเงินทั้งสิ้น ๘,๓๑๓,๐๐๐ บาท รายละเอียดดังนี้

ลำดับ ที่	กิจกรรม	พื้นที่ ดำเนินการ (ไร่)	ราคา ต่อหน่วย (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	งบประมาณ (บาท)
๑	- ค่าโค่น ล้ม สับ ตัดป่าลุ่มน้ำมัน อายุป่าลุ่มน้ำมัน ๔ - ๑๒ ปี	๓,๓๕๘-๐-๘๒	๒,๔๖๔	๘,๒๗๔,๖๑๗.๑๒	๘,๒๗๔,๐๐๐.๐๐
๒	- ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ				๓๙,๐๐๐.๐๐
รวม					๘,๓๑๓,๐๐๐.๐๐

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุนให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติหรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

๒. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการและวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ให้ถัวจ่ายกันได้

๓. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๕/ว ๘๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๓ บุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๑ - ๒ (หมายรวมถึงคณะกรรมการตรวจรับวัสดุงานจ้างก่อสร้าง) ยกเว้นผู้ควบคุมงานก่อสร้างให้ได้รับค่าตอบแทน ดังนี้

๓.๒ คณะกรรมการ ในอัตรา ประธานกรรมการ ไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม และกรรมการ ไม่เกินคนละ ๑,๒๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการงานปรับปรุงพื้นที่เพื่อรองรับการจัดที่ดินตามแผนการพัฒนาพื้นที่แปลงรวม แปลงที่ดิน No ๖๐๓ ตำบลกระปี่นอย อำเภอเมือง และตำบลห้วยยาง อำเภอนือคลง จังหวัดกระบี่ พื้นที่ดำเนินการ ๓,๓๕๘-๐-๘๒ ไร่ ประกอบด้วย ค่างานปรับปรุงพื้นที่เพื่อรองรับการจัดที่ดินฯ จำนวน ๘,๒๗๔,๐๐๐ บาท และค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ จำนวน ๓๙,๐๐๐ บาท รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น ๘,๓๑๓,๐๐๐ บาท (แปดล้านสามแสนหนึ่งหมื่นสามพันบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดกระบี่

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงิน เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการงานปรับพื้นที่เพื่อรองรับการจัดที่ดินตามแผนการพัฒนาพื้นที่แปลงรวม แปลงที่ดิน No ๖๐๓ ตำบลกระปี่น้อย อำเภอเมือง และตำบลห้วยยูง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ พื้นที่ดำเนินการ ๓,๓๕๘-๐-๘๒ ไร่ ประกอบด้วย ค่างานปรับพื้นที่เพื่อรองรับการจัดที่ดินฯ จำนวน ๘,๒๗๔,๐๐๐ บาท และค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ จำนวน ๓๙,๐๐๐ บาท รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น ๘,๓๑๓,๐๐๐ บาท (แปดล้านสามแสนหนึ่งหมื่นสามพันบาทถ้วน) เนื่องจากเป็นโครงการที่กำหนดไว้ในแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาดรายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท

๒. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายรายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. อนุมัติต่อไป

ประเด็นที่นำเสนอ

ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการงานปรับพื้นที่เพื่อรองรับการจัดที่ดินตามแผนการพัฒนาพื้นที่แปลงรวม แปลงที่ดิน No ๖๐๓ ตำบลกระปี่น้อย อำเภอเมือง และตำบลห้วยยูง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ พื้นที่ดำเนินการ ๓,๓๕๘-๐-๘๒ ไร่ ประกอบด้วย ค่างานปรับพื้นที่เพื่อรองรับการจัดที่ดินฯ จำนวน ๘,๒๗๔,๐๐๐ บาท และค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ จำนวน ๓๙,๐๐๐ บาท รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น ๘,๓๑๓,๐๐๐ บาท (แปดล้านสามแสนหนึ่งหมื่นสามพันบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดกระบี่

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ที่ดินแปลงดังกล่าวนี้ดำเนินการยึดคืนกลับมาค่อนข้างยากมาก เพราะว่ามีผู้ที่เข้าครอบครองและลักลอบตัดป่าล้มมีปัญหายิ่งและหมักหมมหลายรอบ จึงเห็นว่าจะต้องแก้ไขปัญหาดูแลที่ดินที่เป็นต้นเหตุของการทะเลาะกันให้หมด และนำที่ดินเข้าสู่กระบวนการจัดที่ดินให้กับเกษตรกรต่อไป โดยที่ผ่านมาที่ดินแปลงดังกล่าวนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ได้มีความคิดว่าจะจัดทำโครงการเกษตรเชิงท่องเที่ยว แต่ยังไม่ได้นำดำเนินการเนื่องจากการยึดพื้นที่กลับมาค่อนข้างยากและล่าช้า เพราะฉะนั้น เรื่องการใช้งบประมาณในการปรับโครงสร้างพื้นฐาน ไม่มีการลือสเปคให้กับบริษัทใดบริษัทหนึ่ง แต่นำผลการสำรวจมาพิจารณาว่าราคาที่ใดต่ำที่สุดและก่อให้เกิดประโยชน์และมีคุณภาพมากที่สุดเท่านั้น

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการงานปรับพื้นที่เพื่อรองรับการจัดที่ดินตามแผนการพัฒนาพื้นที่แปลงรวม แปลงที่ดิน No ๖๐๓ ตำบลกระปี่น้อย อำเภอเมือง และตำบลห้วยยูง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ พื้นที่ดำเนินการ ๓,๓๕๘-๐-๘๒ ไร่ ประกอบด้วย ค่างานปรับพื้นที่เพื่อรองรับการจัดที่ดินฯ จำนวน ๘,๒๗๔,๐๐๐ บาท และค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ จำนวน ๓๙,๐๐๐ บาท รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น ๘,๓๑๓,๐๐๐ บาท (แปดล้านสามแสนหนึ่งหมื่นสามพันบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดกระบี่

เรื่องที่ ๔ วาระจรเรื่องที่ ๒ ขออนุมัติปรับปรุงรายละเอียดหลักการของรายการและวงเงินใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ ไรจน์อุ่มวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จึงมีคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการในการแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีขอบด้วยกฎหมายเพื่อเป็นมาตรการทางกฎหมายในการตรวจสอบการถือครองที่ดินและยึดที่ดิน ส.ป.ก. คืนจากผู้ครอบครองที่ดินโดยมีขอบด้วยกฎหมายในการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ) ได้เห็นชอบกำหนดแผนปฏิบัติการยึดคืน พัฒนา และจัดสรรพื้นที่ ส.ป.ก. ที่มีการครอบครอง โดยมีขอบด้วยกฎหมาย และกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ ๕ ขั้นตอน ประกอบด้วย ๑) ขั้นตอนเตรียมการ ๒) ขั้นตอนแจ้งเตือน ๓) ขั้นตอนการยึดที่ดินและการรื้อถอน ๔) ขั้นตอนปรับปรุงพัฒนาที่ดิน และ ๕) ขั้นตอนการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร ส.ป.ก. โดยสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดินมีบทบาทภารกิจความรับผิดชอบในการดำเนินการขั้นตอนที่ ๔ ขั้นตอนปรับปรุงพัฒนาที่ดินเป้าหมายที่ยึดคืนได้นำไปพัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานให้มีความพร้อมในการทำการเกษตรตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ก่อนที่จะจัดสรรให้เกษตรกรต่อไป

๒. ส.ป.ก. โดยสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (สพป.) ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการสำรวจ ออกแบบ และวางแผน การพัฒนาพร้อมประมาณการค่าใช้จ่ายในการพัฒนาพื้นที่ที่ยึดคืนมาได้ กรณีที่มีการปรับปรุงและพัฒนาที่ดิน ที่ต้องดำเนินการแผ้วถางพื้นที่ ตัดหรือขนย้ายไม้หวงห้ามในพื้นที่เป้าหมายให้ ส.ป.ก.จังหวัด ประสานสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด มอบหมายเจ้าหน้าที่เข้าร่วมดำเนินการรื้อถอนและขนย้ายให้เป็นไปตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการประสานงานกับสำนักงบประมาณ ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการ และในการเข้าดำเนินการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวจะประสานกับกระทรวงกลาโหม ขอรับการสนับสนุนหน่วยทหารช่าง เข้าดำเนินการ โดย ส.ป.ก. จะเป็นผู้สนับสนุน

งบประมาณ ในครั้งนี้ สพป. ได้ประมาณราคางานในการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายดังกล่าว เพื่อขอใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีงานที่ต้องดำเนินการในการพัฒนาพื้นที่และราคางานต่อหน่วย (Unit Cost) ดังนี้

(๑) งานสำรวจ รังวัดวงรอบแปลงที่ดิน พร้อมสำรวจเก็บรายละเอียดขอบเขตโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ อาคารสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น ราคางาน ๑๐๐ บาทต่อไร่

(๒) งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา ได้แก่ สำรวจความเหมาะสม วางผังการจัดสรรการใช้ประโยชน์แปลงที่ดิน และสำรวจออกแบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ราคางาน ๕๐๐ บาทต่อไร่

(๓) งานปรับพื้นที่ เช่น ถางป่า ขุดต่อ ทำความสะอาดพื้นที่ ปรับเปลี่ยนพื้นที่ ราคางาน ๒,๕๐๐ บาทต่อไร่

(๔) งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง เช่น แปลงชุมชน แปลงเกษตรกรรม พื้นที่แปลงรวม และพื้นที่ใช้เป็นส่วนกลาง เป็นต้น ราคางาน ๓๐๐ บาทต่อไร่

(๕) งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน เช่น งานก่อสร้างถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย งานปรับปรุงถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย ราคางาน ๔,๐๐๐ บาทต่อไร่

(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่

(๗) งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล) ราคางาน ๑,๒๐๐ บาทต่อไร่

รวมราคางานที่ ส.ป.ก. ต้องดำเนินการพัฒนาตาม (๑) - (๕) และ (๗) จำนวน ๘,๖๐๐ บาทต่อไร่ ในการพัฒนาแปลงที่ดินในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ยึดคืนมาตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ในแปลงที่มีพื้นที่ ตั้งแต่ ๓๐๐ ไร่ขึ้นไป เนื้อที่ประมาณ ๑๑๑,๖๔๒ ไร่ ประมาณราคางาน ๘,๖๐๐ บาทต่อไร่ เป็นวงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท สำหรับรายการ (๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ เห็นควรให้เป็นการบูรณาการร่วมกับกรมชลประทาน, กรมพัฒนาที่ดิน, หรือกรมทรัพยากรน้ำ, กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้เป็นการซ้ำและส่งผลกระทบกับสภาพคล่องของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มากเกินไป

๓. อกก.คก. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ และ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีมติอนุมัติหลักการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ระยะเวลา ๑ ปี วงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน) ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ราคางานต่อหน่วย (Unit Cost) กำหนดจากลักษณะงานที่ ส.ป.ก. ดำเนินการตามปกติ เมื่อถึงเวลาดำเนินการจริงจะต้องมีการสำรวจออกแบบและประมาณราคาเป็นรายโครงการหรือพื้นที่ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติอีกครั้ง

๔. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ มีมติอนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ดังนี้

๔.๑ อนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดิน ที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ระยะเวลา ๑ ปี วงเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท ในแปลงที่ดินที่มีขนาดพื้นที่ตั้งแต่ ๑๐๐ ไร่ ขึ้นไป ในพื้นที่เป้าหมายยึดคืน ทั้ง ๓ กรณี ทั้งนี้ หากในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ส.ป.ก. ยึดคืนพื้นที่ได้เพิ่มเติมในการพัฒนาพื้นที่ ส.ป.ก. ขอใช้วงเงินที่ได้รับอนุมัติหลักการดังกล่าวด้วย

๔.๒ อนุมัติราคางานต่อหน่วย (Unit Cost) ในการพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ให้สามารถถัวจ่ายกันได้ทุกกิจกรรม แต่ต้องไม่เกินราคารามาตรฐานของสำนักงบประมาณ

๕. ออกก.คง ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ และ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีมติอนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ดังนี้

๕.๑ อนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ กรณีงานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน จากเดิม มติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ วันพุธที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ที่กำหนดไว้เป็น “งานก่อสร้างถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย งานปรับปรุงถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย” โดยกำหนดใหม่เป็น “งานก่อสร้างถนนสายหลักผิวจราจรแอสฟัลต์ติกคอนกรีตและถนนสายซอยผิวจราจรหินคลุก ยกเว้นมีเหตุผลความจำเป็น ตามความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรมของสภาพพื้นที่ดำเนินการ” ภายใต้กรอบวงเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านบาทหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน)

๕.๒ อนุมัติราคาต่อหน่วย (Unit Cost) ในการพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ในกิจกรรมพัฒนาโครงข่ายถนนจากเดิมกำหนดไว้ ๔,๐๐๐ บาทต่อไร่ เป็นราคาประมาณ ๒๒,๐๐๐ บาทต่อไร่ โดยสามารถให้ถัวจ่ายได้ทุกกิจกรรม แต่ต้องไม่เกินราคารามาตรฐานของสำนักงบประมาณ ตามที่ คปก. ได้มีมติไว้ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

๑. ความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ สรุปผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จากการที่ได้มีการอนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน วงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท แยกตามกิจกรรมในการพัฒนาทั้งสิ้น ๗ กิจกรรม ดังรายละเอียดในตาราง

ลำดับ	กิจกรรม	วงเงินอนุมัติ	อนุมัติ	โอนกลับโครงการ	คงเหลือ
๑	งานสำรวจ รังวัดวงรอบแปลงที่ดิน	๑๑,๑๖๔,๒๐๐.๐๐	ใช้งบประมาณปกติ	-	๑๑,๑๖๔,๒๐๐.๐๐
๒	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕๕,๘๒๑,๐๐๐.๐๐	๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐	-	๕๐,๐๓๗,๔๕๐.๐๐
๓	งานปรับพื้นที่	๒๗๙,๑๐๕,๐๐๐.๐๐	๓๔,๔๔๒,๗๐๐.๐๐	๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗	๒๔๗,๗๓๒,๒๑๕.๕๓
๔	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๓๓,๔๙๒,๖๐๐.๐๐	๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๒๗,๘๒๐,๑๘๘.๐๐
๕	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๔๔๖,๕๖๘,๐๐๐.๐๐	๗๔,๖๓๙,๕๐๐.๐๐	๑๘๕,๓๐๕.๒๒	๓๗๒,๑๑๓,๘๐๕.๒๒
๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	ดำเนินการโดยกรมชลประทาน			
๗	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค - บริโภค (บ่อบาดาล)	๑๓๓,๙๗๐,๔๐๐.๐๐	๓๓,๒๒๒,๒๐๐.๐๐	๗,๒๘๘,๙๐๖.๐๐	๑๐๘,๐๓๙,๒๙๒.๐๐
	รวมทั้งสิ้น	๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐.๐๐	๑๕๓,๗๕๒,๓๖๒.๐๐	๑๐,๕๕๖,๑๒๗.๖๑	๘๑๖,๘๑๒,๗๑๕.๖๑

ซึ่งได้มีการอนุมัติโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ไปแล้ว จำนวน ๖๕ โครงการ ๕ กิจกรรม ดำเนินงานในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด จำนวน ๓๘ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๕๓,๗๕๒,๓๖๒ บาท เบิกจ่าย ๑๒๔,๒๔๐,๓๗๐.๓๙ บาท ผูกพัน ๕๓,๗๖๐ บาท โอนเงินกลับโครงการ ๑๐,๕๕๖,๑๒๗.๖๑ บาท คงเหลือ ๑๘,๙๐๒,๑๐๔.๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดแต่ละกิจกรรม ดังนี้

ลำดับ	กิจกรรม	อนุมัติ	เบิกจ่าย	ผูกพัน	โอนกลับโครงการ	คงเหลือ
๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐	๑,๓๙๙,๒๕๔.๐๐	๕๓,๗๖๐.๐๐	-	๔,๓๓๐,๕๓๖.๐๐
๒	งานปรับพื้นที่	๓๔,๔๔๒,๗๐๐.๐๐	๒๙,๔๙๙,๗๘๔.๕๓	-	๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗	๑,๘๗๓,๐๐๐.๐๐
๓	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐	๓,๗๗๖,๗๙๙.๐๐	-	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑,๘๗๕,๖๑๓.๐๐
๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๗๔,๖๓๙,๕๐๐.๐๐	๖๖,๓๔๕,๐๕๙.๗๘	-	๑๘๕,๓๐๕.๒๒	๘,๑๐๙,๑๓๕.๐๐
	สายหลัก	๔๕,๕๔๔,๗๐๐.๐๐	๔๐,๑๖๘,๒๗๑.๕๘	-	๗๓,๔๒๘.๔๒	๕,๓๐๓,๐๐๐.๐๐
	สายซอย	๒๙,๐๙๔,๘๐๐.๐๐	๒๖,๑๗๖,๗๘๘.๒๐	-	๑๑๑,๘๗๖.๘๐	๒,๘๑๖,๑๓๕.๐๐
๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค - บริโภค (บ่อบาดาล)	๓๓,๒๒๒,๒๐๐.๐๐	๒๓,๒๑๙,๔๗๓.๐๘	-	๗,๒๘๘,๙๐๖.๐๐	๒,๗๑๓,๘๑๖.๐๐
	รวมทั้งสิ้น	๑๕๓,๗๕๒,๓๖๒.๐๐	๑๒๔,๒๔๐,๓๗๐.๓๙	๕๓,๗๖๐.๐๐	๑๐,๕๕๖,๑๒๗.๖๑	๑๘,๙๐๒,๑๐๔.๐๐

๒. การบูรณาการพัฒนามาตรการฉบับที่ข้อตกลง (MOU) ๙ หน่วยงาน

ส.ป.ก. ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ๙ หน่วยงาน เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ ประกอบด้วย ส.ป.ก. กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานกรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์

๑) เพื่อบูรณาการวางแผนและสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ ในพื้นที่ยึดคืนตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ พื้นที่ตามนโยบายของรัฐบาลที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และพื้นที่อื่นในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒) เพื่อให้เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินมีระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นได้อย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และเกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินสูงสุด

๓) เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดี และมีรายได้ที่มั่นคง

๓. แนวทางการขับเคลื่อน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ยึดคืน ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้คำสั่งมอบหมายอำนาจหน้าที่สั่งและปฏิบัติราชการแทน รมว.กษ. ของร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า (รมช.กษ.) ได้ขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งทุน โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค แหล่งน้ำและปัจจัยต่างๆ อันจะทำให้เกษตรกรมีความเข้มแข็งและยั่งยืนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ดังนั้น จึงมีนโยบายให้ ส.ป.ก. เร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ ในพื้นที่ยึดคืน แต่เนื่องจากในคราวการประชุม คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติกำหนดให้กิจกรรมงานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ กำหนดให้เป็นการบูรณาการร่วมกันของ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน หรือกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้เป็นการะและส่งผลกระทบต่อ สภาพคล่องของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มากเกินไป ประกอบกับในปัจจุบัน แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ได้กำหนดบทบาทภารกิจของหน่วยงานด้านน้ำในปัจจุบัน จะต้องมีความสอดคล้องกับแผนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) มาพิจารณาร่วมด้วย โดยแผนดังกล่าวได้กำหนดขอบเขต การถ่ายโอนภารกิจด้านการก่อสร้างและบำรุงรักษาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่จัดหาเฉพาะแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่มีปริมาตรเก็บกักน้ำตั้งแต่ ๒ ล้านลูกบาศก์เมตรขึ้นไป แหล่งน้ำที่มีขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กที่ใช้ประโยชน์ของประชาชนครอบคลุมพื้นที่จังหวัดมากกว่า ๑ จังหวัด ขึ้นไป ทำให้หน่วยงานดังกล่าวไม่สามารถร่วมบูรณาการเพื่อการจัดหาแหล่งน้ำในพื้นที่ตามโครงการพัฒนา แปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ต่อไปได้

๔. ตามหนังสือที่ กบ ๐๐๑๑/๔๔๔ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เรื่องการขออนุมัติใช้เงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในส่วนของงานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ส.ป.ก.กระบี่ พิจารณาแล้วเห็นว่า งานก่อสร้างแหล่งน้ำในพื้นที่ คทช. แปลงบริษัทเขาพนมแพนเตชั่น จำกัด ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ และแปลงที่ดิน No ๖๐๑ ตำบลกระบี่น้อย อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ที่ สพบ. ได้ดำเนินการ สำรวจออกแบบไปแล้ว และมีขนาดไม่ใหญ่มาก เพื่อความรวดเร็ว เห็นควรให้ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม เนื่องจากหน่วยงานตามบันทึกข้อตกลงไม่ได้ตั้งงบประมาณไว้

ในการนี้ ส.ป.ก. โดย สพบ. จึงขอปรับปรุงรายละเอียดหลักการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมเพื่อใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช.

ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ที่ระบุไว้ในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งเดิมระบุไว้ว่า “(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาท ต่อไร่ เห็นควรให้เป็นการบูรณาการร่วมกับกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน หรือกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้เป็นการะและส่งผลกระทบกับสภาพคลองของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มากเกินไป” โดยขอความเห็นชอบปรับเปลี่ยนเป็น “(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ เป็นการบูรณาการร่วมกันของกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือเป็นงานที่ ส.ป.ก. จำเป็นต้องดำเนินการเอง ในกรณีที่หน่วยงานที่กล่าวข้างต้นไม่สามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ให้หมายรวมถึงระบบการกระจายน้ำในบริเวณพื้นที่โครงการ”

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คจ.)

ในการประชุม อกก.คจ. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบ ปรับปรุงรายละเอียดหลักการของรายการและวงเงินใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ กรณีสานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จากเดิม มติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ระบุไว้ว่า “(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ เห็นควรให้เป็นการบูรณาการร่วมกับกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน หรือกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้เป็นการะและส่งผลกระทบกับสภาพคลองของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มากเกินไป” ปรับเปลี่ยนเป็น “(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ เป็นการบูรณาการร่วมกันของกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือเป็นงานที่ ส.ป.ก. จำเป็นต้องดำเนินการเอง ในกรณีที่หน่วยงานที่กล่าวข้างต้นไม่สามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ให้หมายรวมถึงระบบการกระจายน้ำในบริเวณพื้นที่โครงการ” วงเงิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยปรับเปลี่ยนวงเงินจากรายการที่ ๓ งานปรับพื้นที่ ภายใต้กรอบวงเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน) โดยคณะกรรมการให้ข้อสังเกต ดังนี้

๑. รองประธานอนุกรรมการ ให้ข้อสังเกต คือควรเพิ่มหน่วยงานราชการที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการได้หลาย ๆ หน่วยงาน เช่น กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือที่มีภารกิจในลักษณะเดียวกันนี้และมีความพร้อม เพื่อให้เหมาะกับการบริหารจัดการในพื้นที่ที่แตกต่างกัน เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว

๒. ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน เสนอว่า เห็นควรเพิ่มเติมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถร่วมดำเนินการได้ แต่เบื้องต้นให้ใช้เงินงบประมาณของหน่วยงานนั้น ๆ เพื่อไม่ให้เป็นการะและส่งผลกระทบกับสภาพคลองของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มากเกินไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีมติอนุมัติหลักการใช้งบกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ระยะเวลา ๑ ปี วงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน) สำหรับรายการที่ ๖ งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ เห็นควรให้เป็นการบูรณาการร่วมกับกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน หรือกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้เป็นการซ้ำและส่งผลกระทบกับสภาพคล่องของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มากเกินไป ดังนั้น ส.ป.ก. จึงมิได้จัดสรรวงเงินเพื่อดำเนินการสำหรับรายการที่ ๖ งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรไว้ ประกอบกับหน่วยงานบูรณาการดังกล่าว ทำหน้าที่จัดหาเฉพาะแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่มีปริมาตรเก็บกักน้ำตั้งแต่ ๒ ล้านลูกบาศก์เมตรขึ้นไป แหล่งน้ำที่มีขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กที่ใช้ประโยชน์ของประชาชนครอบคลุมพื้นที่จังหวัดมากกว่า ๑ จังหวัดขึ้นไป ทำให้ไม่สามารถร่วมบูรณาการเพื่อการจัดหาแหล่งน้ำในพื้นที่ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ต่อไปได้ ส.ป.ก. จึงมีความจำเป็นต้องตั้งงบประมาณวงเงิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยปรับเปลี่ยนวงเงินจากรายการที่ ๓ งานปรับปรุงพื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำสำหรับใช้ในการประกอบเกษตรกรรมได้ทันทีเมื่อได้รับการจัดที่ดินให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ และเห็นควรเพิ่ม กรมทรัพยากรน้ำบาดาล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่รองประธาน อกก.คง. ให้ข้อสังเกต จึงนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ประเด็นที่นำเสนอ

ขออนุมัติปรับปรุงรายละเอียดหลักการของรายการและวงเงินใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ กรณีสานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จากเดิม มติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ **ระบุไว้ว่า** “(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ เห็นควรให้เป็นการบูรณาการร่วมกับกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน หรือกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้เป็นการซ้ำและส่งผลกระทบกับสภาพคล่องของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มากเกินไป” **ปรับเปลี่ยนเป็น** “(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ เป็นการบูรณาการร่วมกันของกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเป็นงานที่ ส.ป.ก. จำเป็นต้องดำเนินการเอง ในกรณีที่หน่วยงานที่กล่าวข้างต้นไม่สามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้ งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ให้หมายรวมถึงระบบการกระจายน้ำในบริเวณพื้นที่โครงการ” วงเงิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยปรับเปลี่ยนวงเงินจากรายการที่ ๓ งานปรับปรุงพื้นที่ ภายใต้กรอบวงเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน)

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า กรอบเดิมเป็นการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากมีปัญหาในหลาย ๆ เรื่อง ฉะนั้นจึงเห็นว่ากรอบที่กำหนดไว้เดิมดังกล่าวนี้ควรจะมีการเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดการบูรณาการที่ครอบคลุมไปถึงในส่วนของระดับพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล หากเขามีขีดความสามารถที่จะดำเนินการได้จะเป็นเรื่องที่ดีที่เกิดประโยชน์ในการใช้เงินกองทุนฯ เพื่อประโยชน์สูงสุดกับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ทั้งนี้วงเงินที่ได้กำหนดไว้บางหน่วยงานไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น การทำบ่อบาดาลระบบโซล่าเซลล์ที่ไปนำแบบของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมาใช้ปรากฏว่าไม่สามารถหาผู้รับเหมามาดำเนินการได้ เนื่องจากไม่คุ้มทุน และถึงแม้จะไปขอความร่วมมือจากหน่วยงานทหาร ทั้งทหารช่าง และหน่วยงานทหารพัฒนา แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้ แต่อย่างไรก็ตามจะต้องดำเนินการต่อไปในวงเงินที่กำหนด จำนวน ๙๖๐ ล้านบาท โดยอาจจะให้เจ้าของพื้นที่ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีอุปกรณ์ที่จำเป็นครบถ้วน ต้นทุนถูกกว่าแต่คุณภาพยังคงเดิม ดังนั้น จึงจะขอคณะกรรมการอนุมัติเปิดกรอบไว้ให้ท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วม หรือหน่วยงานของ ส.ป.ก. จะดำเนินการเองโดยมีการจัดซื้อเครื่องมือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรายละเอียดแต่ละรายการที่เกี่ยวข้องจะขออนุมัติเป็นรายการต่อไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้ที่มีการจัดตั้งงบประมาณไว้ ๙๖๐ ล้านบาท เนื่องจากในขณะนั้นที่มีการยึดคืนพื้นที่จากนายทุนได้ประมาณ ๓ หมื่นกว่าไร่ และเห็นว่าควรจะต้องดำเนินการสร้างสัญลักษณ์ไว้ เช่น ทำถนน หรือทำแนวปรับพื้นที่ เพื่อเป็นการแสดงความครอบครองของ ส.ป.ก. และเพื่อไม่ให้กลุ่มเกษตรกรเข้าครอบครองพื้นที่ เพราะจะทำให้การดำเนินการมีปัญหายุ่งยากมากกว่าการยึดคืนจากนายทุนอย่างแน่นอน เพราะฉะนั้น จึงได้มีการเร่งดำเนินการจัดตั้งงบประมาณเพื่อที่จะดำเนินการในเรื่องดังกล่าวนี้ โดยข้อมูลที่ทราบคือการทำถนนจะมีค่าใช้จ่ายประมาณ ๑ หมื่นบาทต่อไร่ รวมพื้นที่ที่จะดำเนินการคูณกับค่าใช้จ่ายในการทำถนนจึงกำหนดเป็นวงเงิน ๙๖๐ ล้านบาท แต่เห็นว่าน่าจะถูกปรับลดอีกทั้งเรื่องแหล่งน้ำที่ไม่สามารถดำเนินการได้ทุกพื้นที่ ซึ่งวิธีการในแต่ละพื้นที่จะแตกต่างกันด้วย จึงได้ใช้การบูรณาการดำเนินงานดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามเมื่อลงไปสู่พื้นที่จริงจะต้องมีการปรับเปลี่ยนเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ประเด็นนี้เป็นเรื่องของกรอบในขณะนั้นที่คิดว่าน่าจะยึดคืนพื้นที่ได้ประมาณกี่ไร่จึงแยกรายละเอียดกิจกรรม ซึ่งในปัจจุบันจึงเริ่มชัดเจนว่าที่ดินที่ยึดคืนมาจะต้องดำเนินการอะไรบ้าง จึงไม่ขัดข้องที่จะปรับเปลี่ยนจากเรื่องงานปรับพื้นที่ซึ่งมีวงเงินคงเหลือ ๒๐๐ กว่าล้านบาท แต่อาจจะต้องให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าสาเหตุที่ปรับจากหมวดนี้เนื่องจากคาดการณ์ว่าอาจจะใช้ไม่ถึง จะได้เป็นเหตุผลว่าทำไมจึงต้องปรับ รวมทั้งเรื่องการใช้งบประมาณเงินกองทุนฯ ในปีนี้ดำเนินการได้เพียง ๔ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งน้อยมากและผู้แทนกรมบัญชีกลางได้ให้การแนะนำและเตือนในเรื่องดังกล่าวนี้มาตลอด

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า เงินกองทุนฯ เป็นเงินแห่งซึ่งเขาดูแลอยู่แล้ว ส.ป.ก. เป็นผู้เบิกมาใช้ เพราะฉะนั้นเขาตัดแต่ตัวเลข ซึ่งขอยกตัวอย่างของกองทุนเกษตรกรเป็นกองทุนที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีเงินอยู่ประมาณเก้าพันล้านบาท ถูกพิจารณาตัดไปหกพันล้านบาท โดยเขาถือว่าไม่ได้ใช้เลย สุดท้ายเหลือสามพันล้านบาท ในกรณีนี้ตัดเป็นเงินสด แต่ในส่วนของกองทุนฯ ของ ส.ป.ก. เขาไม่ตัด เพราะว่าเขาตัดได้แต่ตัวเลขเท่านั้น จึงไม่ได้ดำเนินการอย่างไร

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า โดยสรุปในเรื่องดังกล่าวนี้ เพื่อให้การดำเนินงานในแปลงยึดคืนตามคำสั่ง คสช. ให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ซึ่งเกษตรกรจะได้ประโยชน์จากการใช้เงินกองทุนฯ จึงเห็นว่า ควรจะเป็นกรอบว่าให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน รวมไปถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการบูรณาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแปลงที่ดินที่ยึดคืนตามคำสั่ง คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ในทุกแปลงทุกจังหวัด

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ตามที่ได้มีการวางโครงสร้างและกรอบเงินไว้ ซึ่งจะมีวงเงินคงเหลือส่วนหนึ่ง จึงเห็นด้วยที่จะเปิดกรอบพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ที่จะต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาช่วยบูรณาการงานกับ ส.ป.ก. จะได้ดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจาก เดิมได้กำหนดงานพัฒนาแหล่งน้ำเป็นกรอบของกรมชลประทาน ซึ่งอาจจะไปปิดกั้นเรื่องอำนาจหน้าที่ได้ หรือบางครั้งกรมพัฒนาที่ดินจะช่วยดำเนินการเรื่องแหล่งน้ำ การออกแบบ หรือมีโครงการแต่ติดปัญหาเรื่องเงินก็สามารถใช้เงินกองทุนฯ ได้

มติคณะกรรมการ อนุมัติปรับปรุงรายละเอียดหลักการของรายการและวงเงินใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ กรณีสานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จากเดิม มติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ระบุไว้ว่า “(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ เห็นควรให้เป็นการบูรณาการร่วมกันของกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน หรือกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้เป็นการระดมและส่งผลกระทบกับสภาพคล่องของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มากเกินไป” ปรับเปลี่ยนเป็น “(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ เป็นการบูรณาการร่วมกันของกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยให้สามารถเข้าดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่แปลง คทช. ที่ได้จากการยึดคืนตามคำสั่ง คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ในทุกแปลง ทุกจังหวัด และสามารถจัดทำโครงการเพื่อขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ หรือเป็นงานที่ ส.ป.ก. จำเป็นต้องดำเนินการเอง ในกรณีที่หน่วยงานที่กล่าวข้างต้นไม่สามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้ งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ให้หมายรวมถึงระบบการกระจายน้ำในบริเวณพื้นที่โครงการ” วงเงิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยปรับเปลี่ยนวงเงินจากรายการที่ ๓ งานปรับพื้นที่ ภายใต้กรอบเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน)

เรื่องที่ ๕ วาระจรเรื่องที่ ๓ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ ในแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ แปลงที่ดิน No ๖๐๑ และแปลงที่ดิน บริษัทเขาพนมแพลนเตชัน จำกัด จังหวัดกระบี่

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อุณวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กำหนดแผนปฏิบัติการยึดคืนพัฒนาและจัดสรรพื้นที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ที่มีการครอบครองโดยมิชอบด้วยกฎหมายและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ ๕ ขั้นตอน ประกอบด้วย ๑) การเตรียมการ ๒) การแจ้งเตือน ๓) การยึดที่ดิน และการรื้อถอน ๔) การปรับปรุงพัฒนาที่ดิน และ ๕) ขั้นตอนการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร ซึ่งหลังจากขั้นตอนการยึดคืนพื้นที่มาแล้ว ส.ป.ก. จะดำเนินการปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ให้มีความพร้อมในการทำการเกษตรตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ก่อนการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ได้อนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน) เนื่องจากโครงการดังกล่าว เป็นกรณีเร่งด่วนที่ ส.ป.ก. มิได้นำเสนอของบประมาณในปี ๒๕๖๐ และเป็นการดำเนินการตามนโยบาย คทช. ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ดำเนินการขออนุมัติปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เพื่รองรับการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวแล้ว โดยมีกิจกรรม ดังนี้

(๑) งานสำรวจจริงวัดแปลงที่ดินโดยรอบ พร้อมสำรวจจริงวัดโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ อาคารสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น

(๒) งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา ได้แก่ สำรวจความเหมาะสม วางผัง การจัดสรรการใช้ประโยชน์แปลงที่ดิน และสำรวจออกแบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๓) งานปรับพื้นที่ เช่น ถางป่า ขุดตอ ทำความสะอาดพื้นที่ ปรับเกลี่ยพื้นที่ เป็นต้น

(๔) งานสำรวจจริงวัดปุ๋ยแบ่งแปลง เช่น แปลงชุมชน แปลงเกษตรกรรม แปลงผลิตรวม แปลงส่วนกลาง เป็นต้น

(๕) งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน เช่น งานก่อสร้างถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย งานปรับปรุงถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย

(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

(๗) งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)

๓. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ มีมติอนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ดังนี้

๓.๑ อนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดิน ที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท ในแปลงที่ดินที่มีขนาดพื้นที่ตั้งแต่ ๑๐๐ ไร่ ขึ้นไป ในพื้นที่เป้าหมายยึดคืน ทั้ง ๓ กรณี ทั้งนี้ หากในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ส.ป.ก. ยึดคืนพื้นที่ได้เพิ่มเติมในการพัฒนาพื้นที่ ส.ป.ก. ขอใช้วงเงินที่ได้รับอนุมัติหลักการดังกล่าวด้วย

๓.๒ อนุมัติราคางานต่อหน่วย (Unit Cost) ในการพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ให้สามารถลျ่จ่ายได้ทุกกิจกรรม แต่ต้องไม่เกินราคารมาตรฐานของสำนักงบประมาณ

๔. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช.ที่ ๓๖/๒๕๕๙ จำนวน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก. ได้ดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ รายละเอียดดังนี้

๑.๑ แปลงที่ดิน No ๖๐๑ ตำบลกระปี่น้อย อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นเงิน ๓,๒๒๗,๔๐๐ บาท

๑.๒ แปลงที่ดิน บริษัทเขาพนมแพลนเตชั่น จำกัด ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ โดยใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นเงิน ๗,๘๑๒,๐๖๐ บาท

ลำดับ	กิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)	
		แปลงที่ดิน No ๖๐๑	แปลงที่ดิน บริษัทเขาพนมแพลนเตชั่น จำกัด
๑	งานสำรวจ รั้ววัดวงรอบแปลงที่ดิน	เงินงบประมาณ	
๒	การสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๓๕๗,๗๐๐	๓๐๙,๙๘๐
๓	งานปรับพื้นที่	๒,๘๖๙,๗๐๐	๒,๙๖๕,๐๐๐
๔	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	-	๙๓,๐๘๐

ลำดับ	กิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)	
		แปลงที่ดิน No ๖๐๑	แปลงที่ดิน บริษัทเขาพนม แพลนเตชั่น จำกัด
๕	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	-	๔,๔๔๔,๐๐๐
	- สายหลัก	-	๔,๔๔๔,๐๐๐
	- สายซอย	-	-
๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	บูรณาการร่วมกับ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน หรือ กรมทรัพยากรน้ำ	
๗	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	-	-
รวมเงินทั้งสิ้น (บาท)		๓,๒๒๗,๔๐๐	๗,๘๑๒,๐๖๐

๒. สฟป. ดำเนินการสำรวจและออกแบบโครงการงานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ ในแปลงที่ดิน No ๖๐๑ และ แปลงที่ดิน บริษัทเขาพนมแพลนเตชั่น จำกัด จังหวัดกระบี่ รายละเอียดดังตาราง

ลำดับ ที่	แปลงที่ดิน	พื้นที่ยึดคืน (ไร่)	จำนวน (แห่ง)	ที่ตั้งเขตปฏิรูปที่ดินฯ		
				ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๑	No ๖๐๑	๙๗๓	๗	กระบี่น้อย	เมือง	กระบี่
๒	บริษัท เขาพนมแพลนเตชั่น จำกัด	๙๗๖	๗	เขาพนม	เขาพนม	กระบี่

๓. ส.ป.ก. โดยสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (สฟป.) ได้จัดทำโครงการขอใช้เงินกองทุนฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการงานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ ในแปลงที่ดิน No ๖๐๑ และ แปลงที่ดิน บริษัทเขาพนม แพลนเตชั่น จำกัด จังหวัดกระบี่ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕,๖๑๕,๙๐๐ บาท โดยเป็นงบดำเนินงาน - ค่าตอบแทนบุคคล หรือคณะกรรมการฯ จำนวน ๔๗๗,๙๐๐ บาท และงบลงทุน - ค่าสิ่งก่อสร้าง จำนวน ๑๕,๑๓๘,๐๐๐ บาท ดังนี้

๓.๑ งบดำเนินงาน - ค่าตอบแทนคณะกรรมการพิจารณาผลการสอบราคา คณะกรรมการ กำหนดราคากลาง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานก่อสร้างและผู้ควบคุมงานก่อสร้าง เป็นเงิน ๔๗๗,๙๐๐ บาท

ลำดับ ที่	โครงการ	จำนวน (แห่ง)	แปลงที่ดิน	ค่าตอบแทน (บาท)
	รวมทั้งหมด ๑๔ โครงการ	๑๔		๔๗๗,๙๐๐
๑	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๑ โครงการป่าห้วยทังและ ป่าน้ำแดง (ป่า ร.๑๐) (A) ม.๓ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนม แพลนเตชั่น จำกัด	๕๙,๔๐๐
๒	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๒ โครงการป่าห้วยทังและ ป่าน้ำแดง (ป่า ร.๑๐) (A) ม.๓ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนม แพลนเตชั่น จำกัด	๔๒,๖๐๐
๓	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๓ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนม แพลนเตชั่น จำกัด	๔๒,๖๐๐
๔	งานขุดขยายสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๔ โครงการป่าห้วยทัง และป่าน้ำแดง (ป่า ร.๑๐) (A) ม.๓ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนม แพลนเตชั่น จำกัด	๔๒,๖๐๐

ลำดับ ที่	โครงการ	จำนวน (แห่ง)	แปลงที่ดิน	ค่าตอบแทน (บาท)
๕	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๕ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนม แพลนเตชัน จำกัด	๔๖,๕๐๐
๖	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๖ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนม แพลนเตชัน จำกัด	๓๓,๖๐๐
๗	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๗ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนม แพลนเตชัน จำกัด	๒๙,๗๐๐
๘	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๑ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๒๙,๗๐๐
๙	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๒ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๒๕,๒๐๐
๑๐	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๓ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๒๕,๒๐๐
๑๑	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๔ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๒๕,๒๐๐
๑๒	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๕ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๒๕,๒๐๐
๑๓	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๖ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๒๕,๒๐๐
๑๔	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๗ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๒๕,๒๐๐

๓.๒ งบลงทุน - ค่างานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ จำนวน ๑๔ โครงการ เป็นเงิน ๑๕,๑๓๘,๐๐๐ บาท

ลำดับ ที่	โครงการ	จำนวน (แห่ง)	แปลงที่ดิน (แห่ง)	ราคาค่า ก่อสร้าง	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)	ปริมาณน้ำ กักเก็บ (ลบ.ม.)
	รวมทั้งหมด ๑๔ โครงการ	๑๔	๑๔ แห่ง	๑๕,๑๓๘,๐๐๐	๑,๑๔๔	๒๕๓,๔๐๕
๑	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๑ โครงการป่าห้วยทังและป่าน้ำแดง (ป่า ร.๑๐) (A) ม.๓ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนม แพลนเตชัน จำกัด	๓,๑๘๗,๐๐๐	๑๘๐	๖๙,๒๗๐
๒	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๒ โครงการป่าห้วยทังและป่าน้ำแดง (ป่า ร.๑๐) (A) ม.๓ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนม แพลนเตชัน จำกัด	๑,๖๖๖,๐๐๐	๒๑	๑๙,๐๐๐
๓	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๓ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนมแพ ลนเตชัน จำกัด	๑,๓๔๓,๐๐๐	๘๐	๑๖,๒๐๐

ลำดับ ที่	โครงการ	จำนวน (แห่ง)	แปลงที่ดิน (แห่ง)	ราคาค่า ก่อสร้าง	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)	ปริมาณน้ำ กักเก็บ (ลบ.ม.)
๔	งานขุดขยายสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๔ โครงการป่าห้วยทังและป่าน้ำแดง (ป่า ร.๑๐) (A) ม.๓ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนม แพลงเตชัน จำกัด	๑,๘๑๒,๐๐๐	๒๐๐	๓๒,๐๐๐
๕	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๕ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนม แพลงเตชัน จำกัด	๑,๐๔๐,๐๐๐	๙๐	๙,๐๐๐
๖	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๖ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนม แพลงเตชัน จำกัด	๑,๒๔๗,๐๐๐	๖๐	๑๗,๕๐๐
๗	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๗ ต.เขาพนม อ.เขาพนม จ.กระบี่	๑	บ.เขาพนม แพลงเตชัน จำกัด	๔๙๑,๐๐๐	๖๐	๗,๘๐๐
๘	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๑ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๗๑๗,๐๐๐	๖๕	๑๑,๖๕๐
๙	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๒ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๔๒๖,๐๐๐	๓๐	๙,๕๗๕
๑๐	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๓ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๕๗๔,๐๐๐	๕๐	๑๖,๖๐๐
๑๑	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๔ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๗๕๑,๐๐๐	๔๐	๑๑,๘๑๐
๑๒	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๕ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๗๒๑,๐๐๐	๑๑๘	๑๐,๓๕๐
๑๓	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๖ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๖๘๖,๐๐๐	๘๖	๑๒,๑๕๐
๑๔	งานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แห่งที่ ๗ บ้านสองแพรก ม.๙ ต.กระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่	๑	NO ๖๐๑	๔๗๗,๐๐๐	๖๔	๑๐,๕๐๐

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในการกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติหรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

๒. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการและวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภคให้หักจ่ายกันได้

๓. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๕/ว ๘๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๓ บุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๑ - ๒ ยกเว้นผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ให้ได้รับค่าตอบแทน ดังนี้

๓.๒ คณะกรรมการ ในอัตรา ประธารกรรมการ ไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม และกรรมการ ไม่เกินคนละ ๑,๒๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม

ข้อ ๔ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้าง และผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ให้ได้รับค่าตอบแทนกรณีที่ออกตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ทำงานจ้าง ดังนี้

๔.๒ ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (๒) ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (ผู้ปฏิบัติการ) ในอัตราไม่เกิน ๓๐๐ บาทต่อวันต่องาน

ความเห็นของอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการงานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ จำนวน ๑๔ แห่ง ในแปลงที่ดิน No ๖๐๑ ตำบลกระปี่น้อย อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ และแปลงบริษัทเขาพนม แพลนเตชั่น จำกัด ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕,๖๑๕,๙๐๐ บาท (สิบห้าล้านหกแสนหนึ่งหมื่นห้าพันเก้าร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) งบดำเนินงาน ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๔๗๗,๙๐๐ บาท

๒) งบลงทุน ค่างานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ เป็นเงิน ๑๕,๑๓๘,๐๐๐ บาท

โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายการขาดรายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้รับจากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดกระบี่

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงินเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการงานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ ในแปลงที่ดิน No ๖๐๑ ตำบลกระปี่น้อย อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ และแปลงบริษัทเขาพนม แพลนเตชั่น จำกัด ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ดังนี้ ๑) งบดำเนินงาน – ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ จำนวน ๔๗๗,๙๐๐ บาท และ ๒) งบลงทุน - ค่างานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ จำนวน ๑๕,๑๓๘,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕,๖๑๕,๙๐๐ บาท เนื่องจากเป็นโครงการที่กำหนดไว้ในแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายการขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท

๒. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง จึงนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการงานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ จำนวน ๑๔ แห่ง ในแปลงที่ดิน No ๖๐๑ ตำบลกระปี่น้อย อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ และแปลงบริษัทเขาพนมแพลนเตชั่น จำกัด ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕,๖๑๕,๙๐๐ บาท (สิบห้าล้านหกแสนหนึ่งหมื่นห้าพันเก้าร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) งบดำเนินงาน ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๔๗๗,๙๐๐ บาท

๒) งบลงทุน ค่างานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ เป็นเงิน ๑๕,๑๓๘,๐๐๐ บาท

โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายการขาดรายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้รับจากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดกระบี่

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้แทนกรมบัญชีกลาง (นางมัลลิกา อภิภาสกิจ) ได้ให้ข้อสังเกตว่า จากข้อเท็จจริงที่เป็นรายละเอียดที่นำเสนอใน QR code ในการดำเนินกิจกรรมหลาย ๆ พื้นที่ราคาต่อหน่วยจะต่างกันค่อนข้างมาก เช่น การขุดดินด้วยเครื่องจักรราคาต่อหน่วยพื้นที่หนึ่ง ๖๘ บาท แต่อีกพื้นที่ราคาต่อหน่วย ๔๘ บาท ต่อมาเรื่องการจัดทำป้ายโครงการแต่ละพื้นที่ในจังหวัดเดียวกันแต่มีราคาต่างกัน ดังนั้น จึงขอฝากฝ่ายเลขานุการฯ ให้กำชับในพื้นที่ดำเนินการจัดทำราคากลางจะเป็นแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ประเด็นต่อมาเรื่องระยะเวลาของการดำเนินโครงการขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการเร่งรัดดำเนินการด้วย เนื่องจากว่าวัตถุประสงค์ในการจัดทำโครงการที่จะทำให้เงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจก่อให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณ แต่ว่าระยะเวลาการดำเนินโครงการดังกล่าวนี้ทำไปถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งจะเลยปีงบประมาณไปแล้ว

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตของผู้แทนกรมบัญชีกลางไปพิจารณาด้วย เนื่องจาก ในพื้นที่จังหวัดเดียวกันราคาต่อหน่วยไม่ควรที่จะแตกต่างกัน

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการงานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ จำนวน ๑๔ แห่ง ในแปลงที่ดิน No ๖๐๑ ตำบลกระบี่น้อย อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ และแปลงบริษัทเขาพนมแพลงเตชัน จำกัด ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕,๖๑๕,๙๐๐ บาท (สิบห้าล้านหกแสนหนึ่งหมื่นห้าพันเก้าร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) งบดำเนินงาน ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๔๗๗,๙๐๐ บาท

๒) งบลงทุน ค่างานขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ เป็นเงิน ๑๕,๑๓๘,๐๐๐ บาทโดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายการขาดรายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้รับจากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดกระบี่

ทั้งนี้ ให้ปรับแก้ไขรายละเอียดตามความเห็นและข้อสังเกตของผู้แทนกรมบัญชีกลางต่อไป

**เรื่องที่ ๖ เรื่องที่ ๔.๒ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการ
จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย**

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อ่อนวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า

๑. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งแผนรายจ่าย ประกอบด้วย รายจ่าย หมุนเวียน จำนวน ๑,๙๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และรายจ่ายขาด จำนวน ๒,๑๙๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยแผนด้าน รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๖ โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน จำนวน ๓๕,๒๒๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการรองรับการปฏิบัติงานกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

๒. คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คจ.) ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการของกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้านพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ซึ่งภายใต้แผนปฏิบัติการที่ ๒ : พัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานดิจิทัลเพื่อรองรับการบริหารจัดการและการบริการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กำหนด แผนงาน/โครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายวงเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) เพื่อรองรับ ระบบงานสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งพิจารณาถึงความเหมาะสมและคุ้มค่าในการ ลงทุนและเปลี่ยนแปลงตามเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายการ	จำนวน	หน่วยนับ	ราคาต่อหน่วย	ราคารวม (บาท)
๑. รายการครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ (Hardware)				
๑) เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายแบบ Hyper Converged Infrastructure (HCI)	๓	เครื่อง	๒,๐๔๐,๐๐๐	๖,๑๒๐,๐๐๐
๒) อุปกรณ์กระจายสัญญาณแบบ Ethernet Switch ๑๐ GbE ขนาด ๔๘ พอร์ต	๒	เครื่อง	๕๗๐,๐๐๐	๑,๑๔๐,๐๐๐
๓) อุปกรณ์ chassis module SFP+ แบบ ๑/๑๐ Gbps ขนาด ๑๖ ช่อง	๑	ชุด	๘๖๘,๐๐๐	๘๖๘,๐๐๐
๒. รายการ Software				
๑) ซอฟต์แวร์แม่ข่ายคอมพิวเตอร์เสมือน	๖	ชุด	๑๖๐,๐๐๐	๙๖๐,๐๐๐
๒) ซอฟต์แวร์บริหารจัดการแม่ข่ายคอมพิวเตอร์เสมือน	๑	ชุด	๒๘๕,๐๐๐	๒๘๕,๐๐๐

รายการ	จำนวน	หน่วยนับ	ราคาต่อหน่วย	ราคารวม (บาท)
๓) ชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการสำหรับ เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server)	๙	ชุด	๒๘,๐๐๐	๒๕๒,๐๐๐
๔) ชุดโปรแกรมจัดการระบบฐานข้อมูล (Microsoft SQL Server)	๓	ชุด	๑๒๕,๐๐๐	๓๗๕,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น				๑๐,๐๐๐,๐๐๐

ข้อเท็จจริง

๑. แผนปฏิบัติราชการกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้านพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ แผนปฏิบัติการที่ ๒ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพื่อรองรับการบริหารจัดการและการบริการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้กำหนดแผนการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เพื่อรองรับระบบงานสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสนับสนุนการพัฒนาระบบกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (front office) ได้แก่ ระบบสินเชื่อกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระบบค่าเช่าที่ดิน และระบบค่าเช่าซื้อที่ดิน

๒. สำนักบริหารกองทุน (สบท.) ได้ดำเนินการจัดจ้างผู้พัฒนาระบบสินเชื่อกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศมีประสิทธิภาพรองรับการทำงานในรูปแบบ Real time ทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พร้อมใช้งานตลอดเวลา สามารถให้บริการผู้ใช้งานระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลได้อย่างต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก โดยกำหนดแล้วเสร็จในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ ซึ่งในการพัฒนาระบบสินเชื่อกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำเป็นต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่มีประสิทธิภาพรองรับระบบงานสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่พัฒนาขึ้นใหม่ อีกทั้งในอนาคตจะมีการพัฒนาระบบค่าเช่าที่ดิน ระบบค่าเช่าซื้อที่ดิน และอีกหลายระบบที่จะมาทำงานบนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย รวมทั้งเป็นการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยของข้อมูล การควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อป้องกันการสูญหาย การเข้าถึง เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือป้องกันการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) หรือของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายแบบ Hyper Converged ซึ่งจะสามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและเหมาะสมกับระบบสารสนเทศกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสามารถอำนวยความสะดวกด้านกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการสืบราคาจากท้องตลาดจากผู้เสนอราคา จำนวน ๓ ราย และใช้เกณฑ์ราคาต่ำสุดของใบเสนอราคา ดังนี้

ลำดับ ที่	ผู้เสนอราคา	วัน เดือน ปี	จำนวน (ชุด)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวนเงินทั้งสิ้น (บาท)
๑	บริษัท ดาต้าโปร คอมพิวเตอร์ ซิสเต็มส์ จำกัด	๑๗ พ.ย. ๖๓	๑	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๒	บริษัท วิเอสที อีซีเอส (ประเทศไทย) จำกัด	๓๐ ธ.ค. ๖๓	๑	๑๑,๐๕๓,๖๓๕	๑๑,๐๕๓,๖๓๕
๓	บริษัท เอสไอเอส ดิสทริบิวชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	๒๘ ธ.ค. ๖๓	๑	๑๑,๑๔๙,๔๐๐	๑๑,๑๔๙,๔๐๐

๓. ส.ป.ก. โดย สบท. ดำเนินการจัดทำโครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย จำนวน ๑ ชุด โดยใช้ราคาต่ำสุดของราคาสืบจากท้องตลาด จำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อบริหารระบบงานสารสนเทศของ กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

๔. คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ ส.ป.ก. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย วงเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาท)

๕. คณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบในแผนงาน/โครงการที่ขอดำเนินงาน ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามระเบียบวาระที่ ๓.๑ โครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย จำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) ของ ส.ป.ก. และให้หน่วยงานดำเนินงานให้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม

๖. ส.ป.ก. ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายพร้อมชุดโปรแกรม เพื่อให้สามารถนำเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายมาใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และแผนงานได้อย่าง รวดเร็ว รายละเอียดตามตาราง

๑) การดำเนินการก่อนเข้าสู่ระบบ e – GP

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา	ช่วงเวลา
๑	แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ และคณะกรรมการกำหนดราคากลาง	๓ วันทำการ	โครงการและ ใช้เงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินฯ ผ่านความเห็นชอบ จาก อกก.คก.
๒	คณะกรรมการฯ จัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ และกำหนด ราคากลาง	๓ วันทำการ	
๓	ขออนุมัติใช้รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและราคากลาง	๓ วันทำการ	

๒) การดำเนินการในระบบ e – GP

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา	วันที่ดำเนินการ
๑	รายงานขอซื้อ/จัดจ้าง โดยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ e-bidding พร้อมจัดทำร่างประกาศและร่างเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์	๕ วันทำการ	ให้เริ่มดำเนินการนับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จาก คปก. (ลำดับที่ ๑ - ๑๐)
๒	เผยแพร่ประกาศและร่างเอกสารประกวดราคาฯ เผยแพร่ให้สาธารณชน เสนอแนะ วิचारณ์ ทางเว็บไซต์หน่วยงานและเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง การจัดหาพัสดุ มีราคาเกิน ๕ ล้านบาท - ให้ส่วนราชการนำร่างประกาศและร่างเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ เผยแพร่ให้สาธารณชนเสนอแนะ วิचारณ์ หรือมีความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษร หรือไม่ก็ได้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงาน	ไม่น้อยกว่า ๓ วันทำการ/ ไม่เผยแพร่เพื่อวิचारณ์	
๓	จัดทำและเผยแพร่ประกาศ และเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง และของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนดและให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น	ไม่น้อยกว่า ๑๐ วันทำการ	
๔	การตอบข้อสอบถาม หากมีความจำเป็นต้องมีการสอบถามรายละเอียดเพื่อให้เกิดความชัดเจน ให้ชี้แจงรายละเอียดดังกล่าวในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐ	ก่อนเสนอราคา ไม่น้อย ๒ วันทำการ	
๕	ยื่นข้อเสนอและใบเสนอราคาอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	๑ วันทำการ	
๖	ตรวจสอบคุณสมบัติ คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์	๑๐ วันทำการ	
๗	- สรุปนำเสนอขออนุมัติจัดซื้อ/จัดจ้างจากผู้เสนอราคา - ประกาศผู้ชนะการเสนอราคา และถ้ามีผู้เสนอราคามากกว่า ๑ ราย จะลงนามในสัญญาได้ต่อเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาอุทธรณ์ และไม่มีผู้อุทธรณ์	๗ วันทำการ ๗ วันทำการ	
๘	สนองรับราคาและนัดทำสัญญา	๕ วันทำการ	
๙	ดำเนินการทำสัญญา	๗ วัน	
๑๐	บริษัทจัดหาและส่งมอบพัสดุ	๙๐ วัน	

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๖ (๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ข้อ ๘ วรรคสอง “การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติหรือตามที่คณะกรรมการกำหนด...”

๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๗ ค่าใช้จ่ายตามโครงการในลักษณะค่าครุภัณฑ์ให้ระบุรายละเอียดครุภัณฑ์แต่ละรายการจำนวน ราคาต่อหน่วย ขนาด ประเภท และชนิดของครุภัณฑ์ประกอบ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ”

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการและวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (อกก.คง.)

การประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย จำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๖ โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุนวงเงิน ๓๕,๒๒๐,๐๐๐ บาท (สามสิบล้านสองแสนสองหมื่นบาทถ้วน)

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. โครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เป็นการดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ด้านพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ เพื่อสนับสนุนงานตามภารกิจของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ในด้านต่าง ๆ และการพัฒนาระบบโปรแกรมกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (front office) ได้แก่ ระบบสินเชื่อกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ระบบค่าเช่าที่ดิน ระบบค่าเช่าซื้อที่ดินให้มีประสิทธิภาพรองรับการทำงานในรูปแบบ Real time เพื่อการปฏิบัติงานของส่วนกลางและภูมิภาคพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา ซึ่งในปี ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการจัดจ้างผู้พัฒนาระบบสินเชื่อกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร จำเป็นต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่มีประสิทธิภาพสำหรับรองรับระบบงานสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรที่พัฒนาขึ้นใหม่ รวมถึงในอนาคตจะมีการพัฒนาระบบค่าเช่าที่ดิน

ระบบค่าเช่าซื้อที่ดิน และเป็นการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยของข้อมูล การควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อป้องกันการสูญหาย การเข้าถึง เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือป้องกันการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ ส.ป.ก. หรือของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายสำหรับรองรับระบบดังกล่าวที่กำลังจะเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับระบบสารสนเทศกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสามารถอำนวยความสะดวกด้านกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. เพื่อให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับระบบงานสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การทำงานในรูปแบบ Real time สนับสนุนการทำงานกับซอฟต์แวร์ปัจจุบัน รวมทั้งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จึงเห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเป็นจำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) ซึ่งการขอใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามโครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย จ่ายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง ซึ่ง อกก.คจ. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติต่อไป

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย จำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๖ โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน วงเงิน ๓๕,๒๒๐,๐๐๐ บาท (สามสิบล้านห้าแสนสองหมื่นบาทถ้วน) โดยเป็นงานจัดซื้อจัดจ้าง กำหนดเบิกจ่ายส่วนกลาง

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้แทนกรมบัญชีกลาง (นางมัลลิกา อภาสกิจ) ได้ให้ข้อสังเกตว่า จากข้อมูลในหน้าที่ ๕ ข้อ ๖ (๒) ประเภทเงิน ได้แก่จ่ายขาดประเภท ค คือ โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง ซึ่งหากพิจารณาตามหลักเกณฑ์แล้วการจ่ายขาดกองทุนฯ จะมี ๒ ลักษณะ คือ การจ่ายเป็นทุนหมุนเวียนและการจ่ายขาด แต่ทว่าการจ่ายขาดจะมีเงื่อนไข ๓ ข้อ คือ ๑. จ่ายตามข้อผูกพันตามกฎหมาย ๒. จ่ายตามโครงการเร่งด่วนตามภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรงแต่ไม่ได้ขอรับการจัดสรรงบประมาณ และ ๓. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร ฉะนั้น จึงเห็นว่าในเรื่องดังกล่าวนี้

ไม่ตรงกับหลักการเท่าที่ควร โดยอาจจะเป็นภารกิจในข้อที่ ๒ แต่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ของงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณแล้วไม่ได้รับหรือไม่

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อ่อนวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้อยู่ในแผนการปฏิบัติราชการของกองทุนฯ ซึ่งที่ระบุเป็นข้อ ๖ (๒) ค เนื่องจากโปรแกรมที่นำเสนอในวาระดังกล่าวนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับสินเชื่อที่จะช่วยควบคุมกำกับว่าเกษตรกรรายใดกู้เงินกับกองทุนฯ นอกจากนี้จะไปรองรับระบบค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ ที่จะต้องดำเนินการในอนาคต ซึ่งในปัจจุบันระบบที่กองทุนฯ ใช้งานอยู่ไม่เป็นระบบ Real Time ทำให้ในการตรวจสอบข้อมูลของเกษตรกรว่าจะสามารถกู้เงินได้อีกหรือไม่ไม่สามารถดำเนินการได้ ดังนั้น จึงเห็นว่า ในระเบียบข้อ ๖ (๒) ค ถือว่าเป็นประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับจากการที่สามารถตรวจสอบข้อมูลได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นหากจะมีการแก้ไขเป็นข้อ ข อาจจะต้องดำเนินการจัดทำและนำเสนอสำนักวิชาการและแผนงานเพื่อพิจารณางบประมาณของปี ๒๕๖๕ ซึ่งจะไม่รองรับกับระบบที่จะเกิดขึ้นและอาจจะส่งผลกระทบกับเกษตรกรที่จะกู้เงินกองทุนฯ เพราะในปัจจุบันการชำระหนี้กองทุนฯ เกษตรกรจะชำระผ่านระบบ e-payment เพราะฉะนั้น ระบบที่จะรองรับโปรแกรมต่าง ๆ จะไม่สามารถรองรับในส่วนดังกล่าวนี้ได้ เนื่องจากยังไม่เป็นระบบ Real Time

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ในส่วนของข้อ ๖ (๒) ค เรื่องรายจ่ายขาดระบุว่าเป็นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ ซึ่งในข้อความใช้คำว่า “หรือ” จึงหมายความว่าอาจจะเกิดประโยชน์แต่ไม่เพิ่มรายได้ก็ได้ โดยในวาระดังกล่าวนี้จะเกิดประโยชน์ในแง่ของการทำให้การบริการสินเชื่อและการตรวจสอบสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้มีโอกาสได้รับสินเชื่อ เนื่องจากเป็นระบบ Real Time ดังนั้น อาจจะต้องพิจารณาในประเด็นนี้ด้วย

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย จำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๖ โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน วงเงิน ๓๕,๒๒๐,๐๐๐ บาท (สามสิบล้านห้าแสนสองหมื่นบาทถ้วน) โดยเป็นงานจัดซื้อจัดจ้าง กำหนดเบิกจ่ายส่วนกลาง

เรื่องที่ ๗ วาระจรเรื่องที่ ๕ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๒)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสมศักดิ์ การเจริญกุลวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และวิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านความมั่นคง ๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๓) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๕) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีส่วนเกี่ยวข้องในเกือบทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสวนยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ ๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำพลังงานและเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งนำมาสู่การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ในครั้งนี้ ส.ป.ก. ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินฯ ไว้ด้วยแล้วตามแผนแม่บทด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีภารกิจหลักในการจัดที่ดินและพัฒนาที่ดินให้มีศักยภาพเพียงพอต่อการผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งน้ำ โดยได้จัดที่ดินและมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้วใน ๗๒ จังหวัด พื้นที่ประมาณ ๓๖ ล้านไร่ (คิดเป็น ๑๐% ของพื้นที่ประเทศไทย หรือประมาณ ๒๕% ของพื้นที่ภาคการเกษตรของประเทศไทย จำนวน ๑๔๙ ล้านไร่) โดยมีพื้นที่ประมาณ ๓.๔ ล้านไร่เท่านั้น ที่อยู่ในเขตชลประทานและพื้นที่อีกประมาณ ๒๐ ล้านไร่อยู่นอกเขตชลประทานแต่มีแหล่งน้ำพอเลี้ยงตัวเองได้ นอกเหนือจากนั้นจะเป็นพื้นที่ขาดแคลนแหล่งเก็บกักน้ำไว้ใช้ในการประกอบอาชีพการเกษตร ต้องอาศัยน้ำฝน (พื้นที่เกษตรน้ำฝน) ประกอบกับมีสภาวะการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศส่งผลให้ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติและปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่เคยเป็นแหล่งกักเก็บสะสมน้ำเพื่อใช้ในกิจกรรมต่างๆ ลดน้อยลงตามไปด้วย ทำให้สถานการณ์ภัยแล้งเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ เกิดความแห้งแล้ง ประสบปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อใช้ในภาคการอุปโภคบริโภคและภาคการเกษตร ส่งผลกระทบให้การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปด้วยความยากลำบาก ประกอบกับสภาพพื้นที่เดิมของ ส.ป.ก. ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นป่าเสื่อมโทรม ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดแคลนแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำที่เพียงพอ ทำให้อัตราการผลิตอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอ

ดังนั้น ส.ป.ก. จึงได้จัดทำโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด ด้วยเล็งเห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ประโยชน์เพื่อเป็นการบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง มีแหล่งน้ำเพื่อใช้ในภาคการอุปโภคบริโภคและภาคการเกษตรที่พอเพียงและเพื่อให้การดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของเกษตรกรที่ทำอยู่ดำเนินต่อไปได้ด้วยดี

ข้อเท็จจริง

๑. คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คจ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบ ในวาระที่ ๓.๒ โครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๒) จำนวน ๖๑ โครงการ ๑๘ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น

๗๑,๒๓๕,๑๑๐ บาท (เจ็ดสิบเอ็ดล้านสองแสนสามหมื่นห้าพันหนึ่งร้อยสิบบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยกองบัญชาการกองทัพไทยเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างและเบิกจ่ายเงิน

๒. กองบัญชาการกองทัพไทย โดยหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาได้ดำเนินการสำรวจและตรวจสอบพื้นที่โดยประเมินเบื้องต้นว่า พื้นที่ที่ตั้งโครงการมีปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตรกรรม อีกทั้งมีข้อจำกัดในการเคลื่อนย้ายยานพาหนะ และเครื่องจักรกลเข้าปฏิบัติงาน จึงไม่สามารถดำเนินการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามหนังสือ ที่ กท ๐๓๐๖/๖๑๖ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔

๓. อกก.คท. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติยกเลิกมติคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๓.๒ ขอความเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๒) จำนวน ๖๑ โครงการ ๑๘ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๗๑,๒๓๕,๑๑๐ บาท (เจ็ดสิบเอ็ดล้านสองแสนสามหมื่นห้าพันหนึ่งร้อยสิบบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยกองบัญชาการกองทัพไทยเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างและเบิกจ่ายเงิน

๔. ส.ป.ก. ทบทวน ปรับปรุงแบบโครงการฯ และประมาณราคาให้เป็นงานจ้างเหมาก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๒) แล้วเสร็จจำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด รวมเป็นเงิน ๔๒,๓๓๑,๓๐๐ บาท (เพิ่มเติมโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร บ้านคลองนางลิง ตำบลวังตะเคียน อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี งบประมาณค่าก่อสร้าง ๑,๔๑๔,๐๐๐ บาท เนื่องจากได้รับการแก้ไขแบบให้มีความพร้อมเรียบร้อยแล้ว ซึ่งบรรจุอยู่ในโครงการ ๑๐๐ โครงการ ที่ สำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (สพป.) แจ้ง ส.ป.ก.จังหวัด ให้ตรวจสอบยืนยันความพร้อมโครงการ) ดังนี้

ตารางรายการโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร

ลำดับ ที่	รายการ/โครงการ	สถานที่ดำเนินการ				ราคาค่า ก่อสร้าง	ค่าขอ อนุญาตชุด เจาะ	ค่าตอบแทน คณะ กรรมการฯ	พื้นที่รับ ประโยชน์	
		หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด				ไร่	แปลง
รวมจำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๒,๓๓๑,๓๐๐ บาท						๔๐,๙๒๑,๐๐๐	๑๕,๓๐๐	๑,๓๙๕,๐๐๐	๕,๒๑๙	๕๒๖
๑	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	ต้นแหน	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว	พะเยา	๑,๓๔๙,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๘๙	๒๑
๒	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	ดอนมูล	จำปาหวาย	เมืองพะเยา	พะเยา	๑,๓๕๙,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๒๑๔	๒๒

ลำดับ ที่	รายการ/โครงการ	สถานที่ดำเนินการ				ราคาค่า ก่อสร้าง	ค่าขอ อนุญาตชุด เจาะ	ค่าตอบแทน คณะ กรรมการฯ	พื้นที่รับ ประโยชน์	
		หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด				ไร่	แปลง
๓	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	ทุ่งเย็น	แม่ลาว	เชียงคำ	พะเยา	๑,๓๗๙,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๗๔	๑๘
๔	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	ใหม่เจริญไพร	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	๑,๓๔๓,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๒๑๑	๒๐
๕	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	แม่จั่ว ปันเจิง	แม่สุก	แม่ใจ	พะเยา	๑,๒๙๓,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๖๖	๒๐
๖	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	วังลึก	นาพูน	วังชิ้น	แพร่	๑,๓๓๘,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๙๕	๑๖
๗	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	เมืองหลวง	เมืองจ้ง	ภูเพียง	น่าน	๑,๓๑๑,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๐๐	๑๕
๘	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	ท่าเลอ	แม่สาคร	เวียงสา	น่าน	๑,๓๐๔,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๕๐	๑๕
๙	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ชัยพัฒนา	ห้วยซ้อ	เชียงของ	เชียงราย	๑,๓๒๘,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๕๖	๑๒
๑๐	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	ใหม่เจดีย์	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	๑,๓๓๕,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๐๐	๑๖
๑๑	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	ดงมะตั้น	ผางาม	เวียงชัย	เชียงราย	๑,๓๕๙,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๕๖	๑๒
๑๒	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	เนินช้างแทง	สวนเมี่ยง	ชาติตระการ	พิษณุโลก	๑,๓๓๗,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๒๐๘	๑๓
๑๓	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ท่าสวนยา	บ้านดง	ชาติตระการ	พิษณุโลก	๑,๓๓๐,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๒๐๗	๑๑
๑๔	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	ห้วยไผ่	วังนกแอ่น	วังทอง	พิษณุโลก	๑,๓๔๓,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๗๗	๑๓
๑๕	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	หินประกาย	บ้านกลาง	วังทอง	พิษณุโลก	๑,๓๕๗,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๖๗	๒๐
๑๖	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	หินประกาย	บ้านกลาง	วังทอง	พิษณุโลก	๑,๓๓๘,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๘๓	๑๗
๑๗	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	วังน้ำหยาด	แม่สอย	จอมทอง	เชียงใหม่	๑,๔๐๗,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๘๙	๒๒
๑๘	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	ห้วยน้ำขาว	ยางคราม	ดอยหล่อ	เชียงใหม่	๑,๖๑๕,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๒๑๕	๔๔
๑๙	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	ห้วยแก้ว	ดอนเปา	แม่ว้าง	เชียงใหม่	๑,๔๙๓,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๗๕	๒๙
๒๐	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	นาคำแคนและ นาคำแคน พัฒนา	นาแสง	ศรีวิไล	บึงกาฬ	๑,๔๒๔,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๒๙๘	๒๑
๒๑	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ศรีวิไล	ศรีวิไล	ศรีวิไล	บึงกาฬ	๑,๓๔๘,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๓๓๑	๑๓
๒๒	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	ชุมภูพรและ โนนม่วง	ชุมภูพร	ศรีวิไล	บึงกาฬ	๑,๔๙๓,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๔๖๑	๑๖
๒๓	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	จันวรรจ	กระแซง	กันทรลักษ์	ศรีสะเกษ	๑,๓๙๓,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๒๑๒	๑๑
๒๔	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	ไร่เจริญ	ท่าคล้อ	เบญจลักษ์	ศรีสะเกษ	๑,๒๓๙,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๕๓	๑๐

กิจกรรม		ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕										
		เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.
๓	เตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินการก่อสร้าง				←→							
๔	ดำเนินการก่อสร้างตามรูปแบบรายการที่กำหนด				←					→		
๕	ตรวจสอบ ส่งมอบงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการก่อสร้างระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์									←		→

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุนให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติหรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

๒. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการ และวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภคให้ถัวจ่ายกันได้

๓. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๒ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เกษตรกรได้มีที่ทำกินเพื่อยังชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน โดยการปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยนำที่ดินของรัฐหรือที่ดินที่รัฐซื้อ

หรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดินซึ่งมิได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง หรือมีที่ดินเกินสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อจัดให้เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง หรือมีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพ และสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ และให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาอาชีพเกษตรกร การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น โดยให้อำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้...

(๓) ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน พัฒนาประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน การบริหารจัดการทรัพยากรการผลิต พันธุ์สภาพแวดล้อม และคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม

(๔) บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน การบริหารจัดการที่ดินของรัฐ การให้กู้ยืมเงินสำหรับการพัฒนาอาชีพ รายได้ รวมตลอดถึงการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรมิให้สูญเสียสิทธิในที่ดิน รวมทั้งการจัดทำสารบบที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

๔. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นายวิฑูรย์ เอี่ยมโสภาส) ได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเรื่องการดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจว่า แผนการกระจายอำนาจและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจได้กำหนดภารกิจถ่ายโอนของส่วนราชการไว้ เช่น เรื่องของแหล่งน้ำ หากมีความจุปริมาณน้อยกว่า ๒ ล้านลูกบาศก์เมตร งานขุดเจาะบ่อบาดาล งานบำรุงรักษาถนน เป็นต้น ที่มีการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยหลักการเมื่อถ่ายโอนในแผน สำนักงบประมาณก็ไม่ควรตั้งงบประมาณดำเนินการภารกิจที่ถ่ายโอนไปแล้ว อย่างไรก็ตามแผนยังกำหนดไว้ว่า กรณีที่ถ่ายโอนไปแล้ว แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีขีดความสามารถหรือเกินขีดความสามารถ หรือไม่ สามารถดำเนินการได้ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม สามารถร้องขอไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น อาจจะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีศักยภาพไปช่วยดำเนินการ รวมทั้งกรณีส่วนราชการให้ไปดำเนินการพลางก่อนได้ แต่เมื่อดำเนินการแล้ว กรมสิทธิ หรือทรัพย์สิน ความรับผิดชอบยังเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรณีของ ส.ป.ก. ที่จะใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไปดำเนินการภารกิจถ่ายโอน ซึ่งมีระเบียบในการใช้จ่ายเงินอยู่แล้ว และต้องดำเนินการตามระเบียบกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพียงแต่ในแผนงานเรื่องงบประมาณ การตั้งงบประมาณของสำนักงบประมาณไม่ควรตั้งงบประมาณเพื่อให้เกิดความซ้ำซ้อน

ความเห็นของอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติ

๑. ยกเลิกมติคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๔ ในวาระที่ ๓.๒ ขอความเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร

ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๒) จำนวน ๖๑ โครงการ ๑๘ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๗๑,๒๓๕,๑๑๐ บาท (เจ็ดสิบล้านสองแสนสามหมื่นห้าพันหนึ่งร้อยสิบบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยกองบัญชาการกองทัพไทยเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างและเบิกจ่ายเงิน

๒. เห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๒) จำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๒,๓๓๑,๓๐๐ บาท (สี่สิบล้านสามแสนสามหมื่นหนึ่งพันสามร้อยบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่าย โดย ส.ป.ก.จังหวัด

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงินเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น และเป็นนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นโครงการเร่งด่วนและจำเป็นเพื่อบรรเทาภัยแล้ง เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๒) จำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๒,๓๓๑,๓๐๐ บาท เนื่องจากเป็นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร และเป็นโครงการที่กำหนดไว้ในแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายรายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง จึงนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๒) จำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๒,๓๓๑,๓๐๐ บาท (สี่สิบล้านสามแสนสามหมื่นหนึ่งพันสามร้อยบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่าย โดย ส.ป.ก.จังหวัด

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสมศักดิ์ การเจริญกุลวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.) ได้กล่าวว่า เรื่องดังกล่าวนี้เป็นเรื่องที่คณะกรรมการได้พิจารณาอนุมัติไปเรียบร้อยแล้วครั้งหนึ่ง จำนวน ๓๒ แห่ง แต่ที่จะต้องกลับมาเสนออีกครั้งเนื่องจาก ส.ป.ก. ได้ขอให้หน่วยงานทหารพัฒนาช่วยบูรณาการ แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ จำนวน ๖๑ โครงการ ซึ่งหน่วยงานทหารพัฒนาได้ตอบปฏิเสธ ส.ป.ก. จึงได้ดำเนินการปรับปรุงโครงการใหม่เพื่อคิดราคาเป็นงานจ้างเหมา และจะต้องจัดทำแบบและราคาใหม่ทั้งหมด เนื่องจากมีการปรับราคานั้น จึงได้นำเสนอเพื่อขอปรับแบบและราคาในการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซล่าเซลล์เพื่อเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งเป็นการจ้างเหมาจำนวน ๓๐ โครงการ ๑๘ จังหวัด

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้ที่ผ่านมาได้สั่งการให้บูรณาการกับหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบสูบน้ำแบบโซล่าเซลล์ จึงได้ไปขอคำแนะนำจากผู้บัญชาการหน่วยทหารพัฒนา ซึ่งมีหน่วยชุดเจาะที่มีความพร้อมทุกอย่าง แต่เนื่องจาก ส.ป.ก. ไปยึดแบบของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล โดยแบบและงบประมาณที่กำหนดมีความแตกต่างกันจึงไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะฉะนั้นจะต้องปรับปรุงแบบในการเจาะน้ำบาดาลโดยใช้ระบบสูบน้ำแบบโซล่าเซลล์ จึงขอให้ ส.ป.ก. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และการใช้ประโยชน์ และที่สำคัญเนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนมีรายได้ไม่เพียงพอ ดังนั้นในเรื่องดังกล่าวนี้จะต้องมีการกระจายรายได้ไปสู่เกษตรกรโดยการจ้างงานในพื้นที่

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการฯ รับจะไปดำเนินการตรวจสอบเรื่องแบบที่มีการปรับปรุงใหม่ พร้อมทั้งในเรื่องของการจ้างงานประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนที่กำลังได้รับความเดือดร้อนจากสถานการณ์ปัจจุบัน

ผู้แทนกรมบัญชีกลาง (นางมัลลิกา อภิภาสกิจ) ได้ให้ข้อสังเกตว่า ตามรายละเอียดในวาระข้อที่ ๖.๗ เมื่อมีการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้มีการส่งมอบโครงสร้างพื้นฐานด้านการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำแบบโซล่าเซลล์ เพื่อถ่ายโอนภารกิจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดูแลและบำรุงรักษาต่อไป ซึ่งในประเด็นนี้น่าจะไม่ใช่เรื่องของการถ่ายโอนแต่เป็นเรื่องของการส่งมอบสิ่งก่อสร้างหรือทรัพย์สินให้ท้องถิ่นดูแลรักษาต่อไป ดังนั้นหากจะใช้คำว่าถ่ายโอนอาจจะเกิดปัญหาต่อไปได้ในอนาคต

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า หากใช้คำว่าถ่ายโอนไม่ถูกต้องแน่นอน เนื่องจากหากโอนไปตาม พ.ร.บ.ถ่ายโอนฯ จะมีปัญหาเรื่องงบประมาณในการซ่อมแซม เพราะว่าท้องถิ่นไม่มีงบประมาณ และ ส.ป.ก. ดำเนินการในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งเป็นพื้นที่หลวงเป็นสมบัติของหลวง เพียงแต่ให้ประชาชนหรือเกษตรกรใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของ ส.ป.ก. เท่านั้น ดังนั้น จะต้องปรับแก้ไขออกไม่ควรจะผูกมัดในลักษณะนี้ เพราะว่าจะเกิดปัญหาขึ้นได้ต่อไป

ประธานคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย (นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม) ได้กล่าวว่า ในฐานะที่เป็นประธานเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจเข้าใจท้องถิ่นซึ่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล มีทั้งขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก จึงทำให้มีบุคลากรและความสามารถที่จะดำเนินการในเรื่องดังกล่าวนี้ไม่เพียงพอ

ยกตัวอย่างเช่น กรมชลประทานโอนภารกิจไปให้ท้องถิ่นปรากฏว่า ล้มเหลว เนื่องจากหากเกิดสถานการณ์ ฝายแตกหรือเขื่อนแตกได้รับความเสียหายท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการได้เพราะไม่มีงบประมาณ ทำให้ประชาชน ได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น จึงอาจจะกลายเป็นปัญหาได้

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า สิ่งก่อสร้างดังกล่าวนี้เป็นทรัพย์สินของทาง ราชการ และเห็นว่าเป็นเรื่องยากที่จะยกให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลเนื่องจากท้องถิ่นไม่มีงบประมาณ ซึ่งเรื่องระบบสูบน้ำ อาจจะไม่มีปัญหาแต่ในส่วนของแผงโซลาร์เซลล์ที่มีอายุการใช้งานและการรับประกันแตกต่างกันตามยี่ห้อบางยี่ห้อ อาจจะ ๑๐ ปี แต่บางยี่ห้ออาจจะ ๒-๓๑ ปี อุปกรณ์ก็จะเสียหายแล้ว และจะทำให้อาจจะเป็นการกระทบกับเกษตรกรได้ ดังนั้น จะต้องมีการวางแผนให้ชัดเจนทั้งในเรื่องงบประมาณและการดูแลรักษา เพราะที่ผ่านมากรณี ที่เมื่อสร้างเสร็จแล้วอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการสูญหาย จึงเห็นว่า ควรจะต้องให้กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้เป็นผู้ดูแลรักษาน่าจะ เหมาะสมที่สุด เหมือนดังเช่นกรมชลประทานที่มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำและให้ดำเนินการบริหารจัดการด้วยตนเอง ผู้ใช้น้ำออกค่าใช้จ่ายโดยที่หน่วยงานราชการให้การสนับสนุนในบางส่วนตามความเหมาะสม

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า วาระดังกล่าวนี้ที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบกรอบการดำเนินการ แต่ให้ไปพิจารณาเรื่องแบบให้มีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับพื้นที่และการใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ให้ใช้แบบเก่า รวมทั้งจะต้องกระจายรายได้โดยการจ้างงานประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดรายได้ และหาก ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จให้ส่งมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลและรักษาต่อไป ซึ่งไม่ใช่การถ่ายโอน ภารกิจเพราะอาจจะเกิดปัญหาคืนได้ แต่เป็นการส่งมอบให้เท่านั้น

ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (นายชยวุธ จันทร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย) ได้กล่าวว่า กรณี ทรัพย์สินที่ดำเนินการแล้วถ้าจะส่งมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้รับผิดชอบดูแลบำรุงรักษาต่อไป สามารถดำเนินการได้ แต่หน่วยงานที่จะส่งมอบจะต้องจัดทำข้อตกลงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่ก่อนที่จะ ดำเนินโครงการว่ามีความพร้อมหรือไม่ เนื่องจากหากจัดทำโครงการและระบุว่าส่งมอบให้แต่ไม่ได้จัดทำข้อตกลง เขาจะรับก็จะต้องกลับมาอยู่ในความดูแลของ ส.ป.ก. ต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับ โครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๒) จำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๒,๓๓๑,๓๐๐ บาท (สี่สิบสองล้านสามแสนสามหมื่นหนึ่งพัน - สามร้อยบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่าย โดย ส.ป.ก.จังหวัด

ทั้งนี้ ที่ประชุมได้เห็นชอบกรอบการดำเนินการ แต่ให้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขเรื่องแบบ เพื่อให้สอดคล้องกับพื้นที่และการใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้แก้ไขรายละเอียดตามความเห็น และข้อสังเกตของผู้แทนกรมบัญชีกลางต่อไป

เรื่องที่ ๘ เรื่องที่ ๔.๓ แผนงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้จัดทำคำขอ งบประมาณตามหลักเกณฑ์ของสำนักงบประมาณ โดยพิจารณาโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายรัฐบาล ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยได้จัดทำกรอบคำขอของงบประมาณภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ดังต่อไปนี้

๑. รายการค่าดำเนินการภาครัฐ

- รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาการเกษตรยั่งยืน

๒. ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า

๓. ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม
- แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

รวมวงเงินงบประมาณที่ตั้งคำขอทั้งสิ้น ๓,๑๕๕.๗๕๖๖ ล้านบาท

ผลผลิตและกิจกรรมภายใต้แผนงานและงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕		
	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ
รวมงบประมาณทั้งสิ้น			๓,๑๕๕.๗๕๖๖
รายการค่าดำเนินการภาครัฐ			๙๘๖.๑๑๑๙
รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาการเกษตรยั่งยืน			๙๘๖.๑๑๑๙
แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน			๗๗๖.๒๙๐๗
ผลผลิตด้านการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม			๗๗๖.๒๙๐๗
กิจกรรมบริหารจัดการ			๗๗๖.๒๙๐๗
แผนงานตามยุทธศาสตร์			๔๑๑.๖๘๘๗
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า			๒๙๐.๙๕๓๒
๑. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๕๕	แปลง	๖๑.๔๙๑๔
๑) กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	๕๕	แปลง	๖๑.๔๙๑๔
๒. โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์และระบบตรวจสอบย้อนกลับ	๑,๐๐๐	ราย	๑๐.๗๔๖๓
๑) กิจกรรมเตรียมความพร้อมเกษตรกรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย	๑,๐๐๐	ราย	๑๐.๗๔๖๓

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕		
	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ
๓. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจชีวภาพตามความต้องการของตลาด (พืชสมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ และไม้มีค่า)	๔๐	แห่ง	๑๐.๘๘๘๐
๑) กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	๔๐	แห่ง	๑๐.๘๘๘๐
๔. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	๖๗,๙๒๕	ไร่	๑๗๗.๘๕๕๕
๑) กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๘,๔๘๐	ไร่	๕๖.๘๒๒๐
๒) กิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	๔๕,๐๐๐	ไร่	๘๐.๙๑๙๔
๓) กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑๔,๔๔๕	ไร่	๔๐.๑๑๔๑
๕. โครงการพัฒนารัฐกิจชุมชน	๒,๗๗๕	ราย	๒๙.๙๗๒๐
๑) กิจกรรมพัฒนารัฐกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒,๗๗๕	ราย	๒๙.๙๗๒๐
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	๔,๙๗๘	ราย	๑๒๐.๗๓๕๕
๑. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๓,๒๕๐	ราย	๑๑๒.๓๑๑๐
๑) กิจกรรมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ	๒,๒๕๐	ราย	๔๑.๒๐๔๐
๒) กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	๑,๐๐๐	ราย	๗๑.๑๐๗๐
๒. โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	๑,๗๒๘	ราย	๘.๔๒๔๕
๑) กิจกรรมพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑,๗๒๘	ราย	๘.๔๒๔๕
แผนงานบูรณาการตามยุทธศาสตร์			๙๘๑.๖๖๕๓
แผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก			๙๘๑.๖๖๕๓
๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	๕,๐๔๐	ราย	๘๑.๖๓๕๔
๑) กิจกรรมสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	๑,๔๐๐	ราย	๓๕.๔๗๖๐
๒) กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	๓,๖๔๐	ราย	๔๖.๑๕๙๔
๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	๙๘๐	ราย	๔๖.๕๒๙๐
๑) กิจกรรมบริหารจัดการพื้นที่ที่ดินแปลงรวม	๓๑	พื้นที่	๒๔.๘๒๐๔
๒) กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	๙๘๐	ราย	๒๑.๗๐๘๖
๓. โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส	๖๒,๐๐๐	ราย	๘๕๓.๕๐๐๙
๑) กิจกรรมการปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS NETWORK	๕.๐	ล้านไร่	๓๕๓.๗๒๔๒
๒) กิจกรรมศูนย์บริการประชาชน	๒๕๕,๔๔๐	ราย	๖๙.๗๐๒๘

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕		
	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ
๓) กิจกรรมตรวจสอบที่ดิน	๔.๘๐	ล้านไร่	๑๐๕.๕๘๗๒
๔) กิจกรรมจัดที่ดิน	๖๒,๐๐๐	ราย	๓๑๖.๐๒๔๓
๕) กิจกรรมการศึกษาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรและประชาชน	๑๐	ฉบับ	๘.๔๖๒๔

ข้อเท็จจริง

สำนักงบประมาณ พิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้ ส.ป.ก. วงเงิน ๑,๓๔๐.๐๗๐๕ ล้านบาท โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบวงเงินดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ ประกอบด้วย

๑. รายการดำเนินการภาครัฐ ๘๐๔.๒๐๔๙ ล้านบาท
๒. รายการจ่ายตามภารกิจพื้นฐาน ๑๘๙.๗๙๙๗ ล้านบาท
๓. รายการจ่ายตามภารกิจยุทธศาสตร์ ๑๔๘.๙๖๔๒ ล้านบาท
๔. รายการจ่ายตามแผนงานบูรณาการ ๑๙๗.๑๐๑๗ ล้านบาท

ผลผลิตและกิจกรรมภายใต้แผนงานและงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕		
	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ
รวมงบประมาณทั้งสิ้น			๑,๓๔๐.๐๗๐๕
รายการคำดำเนินการภาครัฐ			๘๐๔.๒๐๔๙
รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาการเกษตรยั่งยืน			๘๐๔.๒๐๔๙
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน			๑๘๙.๗๙๙๗
ผลผลิตด้านการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร			๑๘๙.๗๙๙๗
กิจกรรมบริหารจัดการ			๑๘๙.๗๙๙๗
แผนงานตามยุทธศาสตร์			๑๔๘.๙๖๔๒
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า			๖๑.๕๖๖๕
๑. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๔๐	แปลง	๔๖.๗๙๔๔
๑) กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	๔๐	แปลง	๔๖.๗๙๔๔
๒. โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์และระบบตรวจสอบย้อนกลับ	๕๐๐	ราย	๕.๑๑๓๐
๑) กิจกรรมเตรียมความพร้อมเกษตรกรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย	๕๐๐	ราย	๕.๑๑๓๐

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕		
	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ
๓. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจชีวภาพตามความต้องการของตลาด (พืชสมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ และไม่มีค่า)	๔๐	แห่ง	๙.๖๕๙๑
๑) กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ ต้นทุนต่ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	๔๐	แห่ง	๙.๖๕๙๑
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม			๘๗.๓๙๗๗
๑. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒,๒๐๐	ราย	๘๗.๓๙๗๗
๑) กิจกรรมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ	๑,๒๐๐	ราย	๒๖.๕๓๐๒
๒) กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	๑,๐๐๐	ราย	๖๐.๘๖๗๕
แผนงานบูรณาการตามยุทธศาสตร์			๑๙๗.๑๐๑๗
แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก			๑๙๗.๑๐๑๗
๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	๑,๕๐๐	ราย	๑๓.๔๓๘๒
๑) กิจกรรมสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	๗๐๐	ราย	๕.๑๐๒๑
๒) กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	๘๐๐	ราย	๘.๓๓๖๑
๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร			๑๕.๙๒๕๓
๑) กิจกรรมบริหารจัดการพื้นที่ที่ดินแปลงรวม	๓๑	พื้นที่	๑๓.๑๐๑๕
๒) กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	๓๐๐	ราย	๒.๘๒๓๘
๓. โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส			๑๖๗.๗๓๘๒
๑) กิจกรรมศูนย์บริการประชาชน	๗๒	แห่ง	๘.๓๓๐๒
๒) กิจกรรมจัดที่ดิน	๒๕,๐๐๐	ราย	๑๕๙.๔๐๘๐

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ส.ป.ก. ได้รับจัดสรรงบประมาณ วงเงิน ๑,๔๓๔.๘๖๗๕ ล้านบาท
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เบื้องต้น ส.ป.ก. ได้รับการจัดสรรงบประมาณ วงเงิน ๑,๓๔๐.๐๗๐๕ ล้านบาท ทั้งนี้
หากเปรียบเทียบจากวงเงินที่ได้รับการจัดสรรปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๙๔.๗๙๗๐ ล้านบาท
คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๑

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย มาตรการ
ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ตลอดจนการควบคุมการบริหารงานของ
ส.ป.ก. รวมทั้งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๔) พิจารณานุมัติแผนงานและโครงการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนงบค่าใช้จ่ายของ ส.ป.ก. เสนอรัฐมนตรี

ความเห็นของ ส.ป.ก.

การจัดทำงบประมาณครั้งนี้ ได้จัดทำตามแนวทางการจัดทำงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้สอดคล้องกับ

- ๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)
- ๒) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
- ๓) แผนการปฏิรูปประเทศ
- ๔) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒
- ๕) แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)
- ๖) แผนระดับชาติด้านความมั่นคงแห่งชาติ
- ๗) นโยบายสำคัญของรัฐบาล
- ๘) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
- ๙) นโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

และเป็นแผนงาน/โครงการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาเห็นชอบแผนงานงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ได้รับความเห็นจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีจำนวนลดลงไปค่อนข้างมาก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณจากกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ในเรื่องของกรอบงบประมาณ เนื่องจากโดยหลักการถึงแม้ว่า คปก. จะเป็นผู้เห็นชอบแผนเรียบร้อยแล้ว แต่จะต้องไปพิจารณาในเรื่องของกฎหมายงบประมาณอีก ฉะนั้น จึงขอเสนอเพื่อให้ฝ่ายเลขานุการฯ ไปพิจารณาในเรื่องของงบประมาณที่ถูกปรับลดลงว่ามีประเด็นอะไรบ้างที่จะต้องนำมาพิจารณาใช้เงินกองทุนฯ และไม่ทำให้งานของ ส.ป.ก. ถูกจำกัดกับงบประมาณที่ลดลง ดังนั้น จะต้องเตรียมแผนสำหรับกิจกรรมที่ถูกตัดงบประมาณหรือแม้กระทั่งกิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์กับการพัฒนาเกษตรกรรมก็สามารถนำเสนอกรรมการเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นได้

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า งบประมาณในส่วนของ ส.ป.ก. ที่ถูกปรับลดลงได้มีการกำหนดให้มีการใช้เงินกองทุนฯ วงเงินประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท ในการขับเคลื่อนงานต่าง ๆ เช่น การจัดที่ดิน ซึ่งสิ่งที่เป็น การดำเนินงานของ ส.ป.ก.กองทุนฯ สามารถสนับสนุนได้ ซึ่ง ๒๐๐ ล้านบาท เป็นกรอบเบื้องต้น แต่หากสามารถที่จะจัดทำแผนงานโครงการที่ตอบโจทย์รัฐบาลและเป็นไปตามนโยบายของท่านรัฐมนตรี กองทุนฯ จะสามารถสนับสนุนวงเงินได้มากกว่าจำนวนดังกล่าวนี้ ทั้งนี้จะต้องให้ทุกจังหวัดคิดแผนที่จะจัดทำและนำเสนอเข้ามา เพื่อพิจารณาใช้เงินกองทุนฯ ได้

มติคณะกรรมการ เห็นชอบแผนงานงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่องที่ ๙ วาระจรเรื่องที่ ๖ การกำหนดขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ กรณีจัดที่ดินชุมชน จะต้องเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งหมายรวมถึงการจัดที่อยู่อาศัย ในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา ๔ หรือเป็นการนำที่ดินไปจัดให้บุคคลใดเช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์ ในกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า (ความเห็นคณะกรรมการ กฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๘๗/๒๕๓๙)

๒. การประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๑/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๓ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเพิ่มเติม ข้อ ๑.๕ กำหนดให้กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ และได้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๔๕ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๔๓ มีผลใช้บังคับตามกฎหมายแล้ว และอนุมัติหลักการให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จัดที่ดินชุมชนในเขตดำเนินการ ปฏิรูปที่ดินได้ ทั้งนี้ การจัดที่ดินชุมชนจะมีประเภทที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดที่ดินให้ คือ

๑) เป็นที่อยู่อาศัยให้แก่เกษตรกรที่ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน โดยจะได้รับหนังสืออนุญาต ให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒) จัดที่ดินให้แก่ผู้ประกอบการกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามประกาศกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจ และสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้ โดยเฉพาะ

๓. การประชุม คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ที่ประชุมมีมติ เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน โดย มอบอำนาจให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) กำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔. การประชุม คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติให้นำอำนาจที่ คปก. เคยมอบหมายให้ คปจ. ในการกำหนดขอบเขตวงรอบชุมชนกลับคืนมา โดยให้ใช้ประกาศ คปก. ตามบัญชีรายการกิจการ ข้อ ๑.๕ กิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินที่ คปก. ให้ความเห็นชอบขอบเขตวงรอบชุมชน

๕. การประชุม คปก. ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติรับทราบประกาศ คปก. ๒ ฉบับ ดังนี้

๕.๑ ประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๕.๒ ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ทั้งนี้ กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมรวมถึงที่อยู่อาศัย ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ ตามประกาศ คปก. ทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว

ข้อเท็จจริง

๑. ในการกำหนดพื้นที่สำหรับกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินรวมถึงที่อยู่อาศัย ตามประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๕ ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการกำหนดผังการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตที่ดินชุมชนโดยอาจประสานกรมโยธาธิการและผังเมือง หรือสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดผังดังกล่าว

๒. ส.ป.ก. ได้มีการประชุมหารือร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง เมื่อวันอังคารที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมเสนอให้ร่วมกันดำเนินการกำหนดขอบเขตวงรอบชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการ

๓. เพื่อให้เป็นไปตามความร่วมมือดังกล่าว ส.ป.ก. ได้กำหนดแผนการดำเนินงานการกำหนดขอบเขตวงรอบชุมชน โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ ระยะเร่งด่วน ส.ป.ก. ดำเนินการการกำหนดขอบเขตวงรอบชุมชน เสนอต่อ คปก. พิจารณออนุมัติ เพื่อให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) ดำเนินการจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยตามแผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีแผนดำเนินการปีละประมาณ ๒๐๐ ชุมชน ๑๓,๐๐๐ ราย/แปลง กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๔

ระยะที่ ๒ ส.ป.ก. ร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง ดำเนินการกำหนดขอบเขตวงรอบชุมชนขนาดเล็กและขนาดกลางในเขตปฏิรูปที่ดิน นำเสนอ คปก. พิจารณออนุมัติ เพื่อให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการจัดที่ดินสำหรับกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินรวมถึงที่อยู่อาศัย ตามข้อ ๑.๕ ของประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีแผนการดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ระยะที่ ๓ ส.ป.ก. ร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง กำหนดขอบเขตวงรอบชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินพื้นที่ที่มีอัตราการขยายตัวสูง มีลักษณะเป็นชุมชนเมือง มีความหลากหลายในการประกอบกิจการต่าง ๆ โดยให้กรมโยธาธิการและผังเมืองให้ข้อเสนอแนะแนวทางการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการ เช่น พื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พื้นที่บริเวณหน้ามหาวิทยาลัยพะเยา จังหวัดพะเยา เป็นต้น โดยมีแผนการดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

การดำเนินการ

๑. ส.ป.ก. ได้ดำเนินการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน โดย คปจ. ได้อนุญาตให้ดำเนินการจัดที่ดินชุมชน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ จนถึงปัจจุบัน มีผลการดำเนินการจัดที่ดิน จำนวน ๑๐,๔๙๕ ชุมชน ๗๑๕,๓๐๓ ราย/แปลง ๔๗๙,๕๕๒ ไร่

๒. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ส.ป.ก. มีแผนการดำเนินงานจัดที่ดินชุมชน จำนวน ๒๐๐ ชุมชน ๑๓,๐๐๐ ราย/แปลง โดย ส.ป.ก.จังหวัด ได้เสนอแผนงานจัดที่ดินชุมชน จำนวน ๑๒๙ ชุมชน ในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ซึ่งเป็นชุมชนที่ คปจ. ยังไม่ได้กำหนดขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนให้เป็นพื้นที่เฉพาะในการจัดที่ดินเพื่อกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมรวมถึงที่อยู่อาศัย ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือ

เกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงจำเป็นต้องให้ คปก. กำหนดขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในพื้นที่ที่จะดำเนินการจัดที่ดินชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๒๖ ชุมชน ในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด

กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๓๐ วรรคห้า บัญญัติว่า นอกจากการจัดที่ดินให้แก่บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินหรือสงวนหรือให้เช่าบุคคลใดเข้า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์ เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ตามขนาดการถือครองในที่ดินที่คณะกรรมการฯ เห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต หรือการให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๒. ประกาศ คปก. เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑.๕ กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

๓. ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เพื่อให้บริการแก่เกษตรกรที่มาขอรับบริการจัดที่ดินมีความต่อเนื่อง เป็นไปตามแผนงานจัดที่ดินชุมชนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และสอดคล้องตามประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงเห็นควรให้ คปก. พิจารณา ดังนี้

๑. กำหนดขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในพื้นที่ที่ คปก. ได้อนุญาตให้ดำเนินการจัดที่ดินชุมชนแล้ว จำนวน ๑๐,๔๙๕ ชุมชน ๗๑๕,๓๐๓ ราย/แปลง ๔๓๙,๕๕๒ ไร่ เฉพาะในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ทับซ้อนกับแนวเขตที่ดินของหน่วยงานอื่น และมอบให้ ส.ป.ก. ปรับปรุงขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยไม่ทำให้สาระสำคัญของ

ขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเปลี่ยนแปลงไป และให้รายงานผลการดำเนินงาน แก่ คปก.

๒. กำหนดขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนงานจัดที่ดินชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๒๖ ชุมชน ในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด เพื่อดำเนินการจัดที่ดินกิจการที่เป็น การบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมรวมถึงที่อยู่อาศัย ให้เป็นไปตาม ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

๑. กำหนดขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในพื้นที่ที่ คปก. ได้อนุญาต ให้ดำเนินการจัดที่ดินชุมชนแล้ว จำนวน ๑๐,๔๙๕ ชุมชน ๗๑๕,๓๐๓ ราย/แปลง ๔๗๙,๕๕๒ ไร่ (เอกสารแนบวาระ การประชุม ๑) เฉพาะในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ทับซ้อนกับแนวเขตที่ดินของหน่วยงานอื่น และมอบให้ ส.ป.ก. ปรับปรุงขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยไม่ทำให้สาระสำคัญของขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเปลี่ยนแปลงไป และให้ รายงานผลการดำเนินงานแก่ คปก.

๒. กำหนดขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนงานจัดที่ดินชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๒๖ ชุมชน ในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด (เอกสารแนบวาระการประชุม ๒) เพื่อดำเนินการ จัดที่ดินกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมรวมถึง ที่อยู่อาศัย ให้เป็นไปตามประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง กับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเสรีญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้จะใช้อำนาจ คปก. ในการ นำเสนอครั้งนี้เพียงแค่ ๑๒๖ แห่ง ตามข้อ ๒ ในส่วนข้อ ๑ ได้ใช้อำนาจตามที่เดิมได้รับมอบจาก คปก. ซึ่งประกาศ ไปเรียบร้อยแล้ว เพียงแต่พื้นที่ที่หมิ่นกว่าชุมชน มีบางแห่งได้ดำเนินการจัดทำวงรอบแล้ว แต่บางแห่งไม่ได้ทำ วงรอบไว้อย่างชัดเจน ซึ่งในชุมชนหมิ่นกว่าแห่ง บางชุมชนเป็นเพียงแต่ที่อยู่อาศัยที่หนาแน่น โดยไม่มีสภาพที่จะมี โอกาสทางเศรษฐกิจหรือแนวโน้มที่จะมีการพัฒนาเป็นชุมชนเมือง ทั้งนี้ ในเมื่อมีมติ คปก. ไปแล้ว การประกาศ เขตครบถ้วนสมบูรณ์ตามกฎหมายแล้ว เพียงแต่ในทางปฏิบัติงานไม่ชัดเจน แต่ก็สามารถออกมติไปให้ดำเนินการ ที่หลังได้ จะเห็นว่าในข้อที่ ๑ เป็นเพียงการรับทราบว่าได้ประกาศไปแล้ว ซึ่งจะต้องให้เขาดำเนินการกำหนด

ขอบเขตให้ชัดเจน คือ คปก. ไม่ได้ใช้อำนาจ เพียงแต่ไปดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ไม่สมบูรณ์เท่านั้น เพราะในความเป็นจริงได้ดำเนินการกำหนดสมบูรณ์แล้ว แต่ในทางปฏิบัติมีปัญหาในการบริหารจัดการ เหมือนดังเช่นตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกา กรมป่าไม้ ประกาศเขตป่าสงวน ปรากฏว่า พื้นที่ตามแผนที่แนบท้าย กับพื้นที่ที่บรรยายในตัวบทกฎกระทรวงไม่ตรงกัน ขอบเขตไม่ตรงกับเนื้อหาที่ประกาศ ศาลฎีกาตัดสินว่า จะต้องดูตามเนื้อหาที่ประกาศในกฎกระทรวง เมื่อกฎกระทรวงระบุพื้นที่ทั้งตำบล แม้แผนที่แนบท้ายจะไม่ครอบคลุมทั้งตำบล ก็ถือว่าตำบลนั้นอยู่ในเขตป่าสงวน ดังนั้น จะคล้ายกับกรณีของ ส.ป.ก. ดังกล่าวนี

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิรัช นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า หลังจากที่ได้มีประกาศคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่อง การจัดที่ดินชุมชน และครั้งที่ผ่านมามีฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอเรื่องคู่มือการดำเนินการ ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาขอให้อนุกรรมการฯ ไปพิจารณากลับกรองว่ามีความเหมาะสมที่จะดำเนินการจริงหรือไม่ โดยเรื่องขอบเขตได้มีการพิจารณาในชั้นอนุกรรมการฯ มาในระดับหนึ่งแล้ว ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ ทั้งนี้ตามข้อมูลตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ ได้มอบอำนาจให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดไปกำหนดขอบเขต ซึ่งถือว่าสมบูรณ์แล้ว เพราะกำหนดตามอำนาจที่คณะกรรมการมอบให้ ซึ่งคณะกรรมการเพียงแต่รับทราบและถือว่าปฏิบัติตามได้ เนื่องจากกำหนดโดยชอบแล้ว ในส่วนเรื่องของการปรับปรุงเห็นด้วยกับฝ่ายเลขานุการ เนื่องจากการดำเนินงานในอดีต บางครั้งอาจมีการจัดทำรอบ ซึ่งจะต้องไปศึกษา ทบทวนว่าตรงไหนเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ไปปรับปรุงใหม่และนำเสนอคณะกรรมการทราบอีกครั้ง เพื่อให้การดำเนินงานถูกต้อง เพราะในแผนที่ที่นำเสนอบางครั้งการถ่ายทอดเส้นแผนที่จะมีความแตกต่างจากเขตของ ส.ป.ก. บ้าง ฉะนั้น จึงต้องไปทบทวน แต่จะมีชุมชนใหม่ที่น่าสนใจมาอีก ๑๒๖ ชุมชนนั้น ซึ่งยังไม่เคยนำเสนอคณะกรรมการ และมีการจัดทำรายละเอียดครบถ้วน ทั้งนี้ เนื่องจากการได้นำอำนาจในการพิจารณากลับมาที่คณะกรรมการ จึงต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบ มิเช่นนั้นจะไม่สามารถดำเนินการได้ ดังนั้นในเรื่องดังกล่าวนี้ที่นำเสนอจะมี ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ ให้คณะกรรมการรับทราบและจะต้องทบทวนเรื่องขอบเขตให้ถูกต้อง กลุ่มที่ ๒ เห็นชอบชุมชนใหม่อีก จำนวน ๑๒๖ ชุมชน

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เรื่องประกาศทั้ง ๒ ฉบับ คือฉบับลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ และฉบับลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ในเรื่องที่จะขอให้คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติหลักการซึ่งกำหนดขอบเขตที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ได้ดำเนินการมาแล้ว ตามที่ คปก. ได้เคยมอบอำนาจให้และได้ดำเนินการทั้งหมด ๑๐,๔๙๕ ชุมชน เนื้อที่ประมาณ ๔ แสนกว่าไร่ ยกตัวอย่างเช่น พื้นที่จังหวัดพะเยาบริเวณหน้ามหาวิทยาลัยพะเยา ได้พิจารณาเห็นชอบกำหนดเป็นพื้นที่ชุมชน ซึ่งกิจการที่เกี่ยวข้องเนื่องสนับสนุนให้เสียค่าเช่าให้ถูกต้องแต่เมื่อเปลี่ยนผู้ว่าราชการจังหวัดใหม่จะไม่อนุญาต ฉะนั้น จึงได้พยายามที่จะชี้แจงกับสื่อมวลชนว่าในเรื่องนี้ยังไม่มีมาตรฐานเดียวกัน จึงขอให้นำอำนาจกลับมาที่คณะกรรมการอีกครั้ง ดังนั้น ในข้อ ๑ จังหวัดได้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายตามที่คณะกรรมการได้เคยมอบอำนาจไป แต่จะต้องกำหนดขอบเขตให้ถูกต้องเท่านั้น ข้อ ๒ พื้นที่ชุมชนใหม่ ๑๒๖ ชุมชน ใน ๒๗ จังหวัด ซึ่งเป็นไปตามแผนจัดที่ดินชุมชน ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และจะต้องเร่งดำเนินการไม่เช่นนั้นสิ่งที่ได้ประกาศไปจะไม่เกิดประโยชน์ เนื่องจากปัญหา

ที่เกิดขึ้นในเขตปฏิรูปที่ดินเกือบทุกจังหวัดเกษตรกรเขาอยู่อย่างผิด ๆ ในหลายพื้นที่ เช่น ในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา พบว่ามีโรงแรมระดับ ๔ - ๕ ดาว กว่า ๓๐๐ แห่ง อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะต้องหาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอนาคตต่อไป ในอดีตเกษตรกรอาจจะทำเกษตรปลูกสับปะรด ยางพารา ปาล์ม แต่ปัจจุบันจังหวัดภูเก็ตเป็นเรื่องของภาคการท่องเที่ยว ๙๘ % เกษตรกรมีเพียง ๒ % ดังนั้น จะใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอย่างไรให้เกิดประโยชน์และตอบโจทย์กับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันต่อไป

ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย (นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม) ได้กล่าวว่า เนื่องจากในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องยังมีความไม่ชัดเจนในเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือแม้กระทั่งการออกโฉนด นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับหน่วยงานรัฐที่มีอยู่ประมาณ ๑๘ หน่วยงาน ที่มีกฎหมายเป็นของตัวเอง ซึ่งทำให้เกิดความซ้ำซ้อนกันอยู่และสร้างปัญหาในขณะนี้ ยกตัวอย่างเช่น จังหวัดสระแก้ว เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินไปกู้เงิน ธ.ก.ส. เพื่อดำเนินธุรกิจปลูกต้นไม้จำหน่าย ต่อมากรมป่าไม้ได้ดำเนินการจัดพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตป่าไม้ถาวร เกษตรกรไม่มีเงินไปชำระหนี้ ธ.ก.ส. ประชาชนจึงได้รับความเดือดร้อนถูกแจ้งความดำเนินคดีฐานบุกรุก รวมทั้งตัวอย่างที่อำเภอบ่อไร่ มีโฉนดเพียง ๒ แปลง นอกจากนั้นเป็นเขตปฏิรูปที่ดินทั้งหมด จึงมีการร้องเรียนต้องการโฉนด ซึ่งเป็นปัญหาอย่างมาก ดังนั้น จึงเห็นว่าควรจะมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งระบบให้มีความชัดเจนต่อไป

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ที่ผ่านมามีการชี้แจงทำความเข้าใจมาตลอดว่า ส.ป.ก. ได้รับการส่งมอบพื้นที่จากกรมป่าไม้ โดยจัดส่งให้ทั้งผืน ซึ่งมีบางจุดเป็นชุมชน บางที่เป็นเหมืองแร่ บางที่เป็นโรงแรม ฉะนั้น จึงต้องดำเนินการแก้ไขให้ตรงกับบริบทความเป็นจริง หากกฎหมายไม่รองรับจะต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งในขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ และเพื่อให้เป็นไปตามประกาศ คปท. ทั้ง ๒ ฉบับ ที่จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง โดยเฉพาะจะต้องจัดทำวงรอบชุมชนให้ถูกต้อง ซึ่งจะนำไปสู่ในวาระครั้งที่ ๘ เรื่องการเก็บค่าตอบแทนที่จะพิจารณาต่อไป และสำหรับเรื่องที่ดินของหลวงนั้นมีหลายประเภท และการออกเอกสารสิทธิจะมีคณะกรรมการในรูปแบบของ คสช. ซึ่งเป็นประธานคณะอนุกรรมการในการติดตามเร่งรัด แก้ไขปัญหาที่ดิน คสช. โดยเป็นคณะส่วนกับของ ส.ป.ก. และในขณะนี้กำลังดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อไม่ให้พี่น้องประชาชนได้รับความเดือดร้อน

มติคณะกรรมการ ๑. รับทราบการกำหนดขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่ที่ คปท. ได้อนุญาตให้ดำเนินการจัดที่ดินชุมชนแล้ว จำนวน ๑๐,๔๙๕ ชุมชน ๗๑๕,๓๐๓ ราย/แปลง ๔๗๙,๕๕๒ ไร่ (เอกสารแนบ ๑) เฉพาะในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ทับซ้อนกับแนวเขตที่ดินของหน่วยงานอื่น และมอบให้ ส.ป.ก. ปรับปรุงขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยไม่ทำให้สาระสำคัญของขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเปลี่ยนแปลงไป

๒. อนุมัติกำหนดขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนงานจัดที่ดินชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๒๖ ชุมชน ในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด เพื่อดำเนินการจัดที่ดินกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมรวมถึงที่อยู่อาศัย

ให้เป็นไปตามประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

เรื่องที่ ๑๐ วาระจรเรื่องที่ ๘ พิจารณากำหนดอัตราค่าเช่า ระยะเวลาการเช่าในเขตที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามประกาศคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสมศักดิ์ การเจริญกุลวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. ในคราวการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๓ ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาการอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อให้การจัดที่ดินในกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินเกิดประสิทธิภาพในการทำงานสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของเกษตรกรและความเปลี่ยนแปลง ในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดังเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒

๒. การประชุม คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการปฏิบัติงานฯ ตามประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้นำเสนอรูปแบบการตรวจสอบเบื้องต้น (Check list) มาเป็นเครื่องมือประกอบการพิจารณาอนุญาต อย่างไรก็ตามความเห็นของคณะกรรมการส่วนใหญ่เห็นว่ายังยุ่งยากในทางปฏิบัติ จึงได้เห็นชอบในหลักการและได้มอบหมายให้คณะกรรมการศึกษาและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาการอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เสนอประกาศทั้ง ๒ ฉบับ ไปปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นของคณะกรรมการก่อนนำเสนอคณะกรรมการฯ ในคราวต่อไป

ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการศึกษาและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาการอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้มีการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติสรุปแนวทางการปฏิบัติงานการจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนี้

๑. การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินสำหรับกิจการสนับสนุนเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ใช้หลักการตามมติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ ไปพลางก่อน โดยให้เก็บค่าเช่าในอัตราร้อยละ ๓ ของร้อยละ ๖๐ จากบัญชีการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์

๒. การอนุญาตให้เช่าที่ดินให้กำหนดระยะ ๒๐ ปี เพื่อให้คุ้มค่าต่อการลงทุนของผู้ได้รับอนุญาต

๓. ให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการปฏิบัติงานการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พร้อมทั้งแจ้งเวียนให้คณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาก่อนนำเสนอ คปก. เพื่อทราบ

ทั้งนี้ ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) คู่มือการปฏิบัติงานการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และแจ้งเวียนให้คณะอนุกรรมการทราบแล้ว โดยสรุปแนวทางการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. กระบวนการทำงานโดยรวม

๒. แบบตรวจสอบเบื้องต้น (Check list)

แบบรายการตรวจสอบกิจการที่ยื่นคำขอรับการจัดที่ดินในเขตชุมชน ส.ป.ก.

ตามบัญชีแนบท้ายประกาศ คปก. ลงวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2563

คำขอที่...../.....

1. ชื่อผู้ยื่นคำขอ (นาง/นาง/น.ส.)
2. ที่ตั้งกิจการอยู่ในเขตชุมชน ส.ป.ก.
 - ☐ เป็น เขตที่ดินชุมชนแล้ว ชื่อชุมชน..... หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด..... ตามมติ คปจ. ครั้งที่...../..... หรือ คปก. ครั้งที่...../.....
 - ☐ ไม่เป็น เขตที่ดินชุมชน
3. ประเภทกิจการที่ยื่นคำขอ
 - ☐ เป็น กิจการตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ข้อที่..... รายการกิจการ ข้อที่.....
ประเภทกิจการคือ..... เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา
 - ☐ ไม่เป็น ระบุประเภทกิจการที่ขอ เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา
4. กิจการตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ข้อที่ 1.5 กิจการลำดับที่ 12 กิจการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
(เฉพาะกิจการที่อยู่อาศัยของบุคคล)
 - 4.1 ประเภทผู้ยื่นคำขอ
 - ☐ ก. เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. แล้ว
 - ☐ (1) ส.ป.ก. 4-01 แปลงเลขที่..... ระวัง/กลุ่มที่.....
 - ☐ (2) สัญญาเช่า/สัญญาเช่าซื้อ เลขที่สัญญา..... ลงวันที่.....
 - ☐ ข. บุคคล
 - ☐ (1) ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินสำหรับกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องฯ
 - ☐ (1.1) ชื่อกิจการ.....
สัญญาเช่าเลขที่.....
 - ☐ (1.2) ชื่อกิจการ.....
สัญญาเช่าเข้าทำประโยชน์ เลขที่.....
 - ☐ (2) ผู้ที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นในเขต
ปฏิรูปที่ดิน หนังสืออนุญาตเลขที่.....
 - ☐ ค. บุคคล
 - ☐ (1) ผู้รับจ้างประกอบเกษตรกรรมทั่วไป
 - ☐ (2) เป็นผู้รับจ้างหรือปฏิบัติงานในกิจการของเกษตรกรหรือบุคคลผู้ได้รับการจัดที่ดิน
ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในข้อ ก. หรือ ข.

4.2 การเรียกเก็บค่าตอบแทน

- ☐ ยกเว้น เนื่องจากเป็นเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก.
- ☐ คิดค่าเช่าที่อยู่อาศัย อัตราค่าเช่า.....บาท/ไร่/ปี จำนวนเงิน บาท
- ☐ คิดค่าธรรมเนียมเป็น 2 เท่าของอัตราค่าเช่า เนื่องจากประกอบกิจการมาก่อน
ในอัตรา..... บาท

5. กิจการประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ข้อที่ 1.5 ยกเว้น รายการกิจการลำดับที่ 12 กิจการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย (เฉพาะที่อยู่อาศัยของบุคคล)

5.1 ประเภทกิจการ..... ชื่อกิจการ.....

5.2 เนื้อที่ยื่นขอใช้ประโยชน์ที่ดินประกอบ จำนวน..... ไร่.....งาน.....วา

5.3 การเรียกเก็บค่าตอบแทน

- ☐ คิดค่าเช่าที่อยู่อาศัย อัตราค่าเช่า.....บาท/ไร่/ปี จำนวนเงิน บาท
- ☐ คิดค่าธรรมเนียมเป็น 2 เท่าของอัตราค่าเช่า เนื่องจากประกอบกิจการมาก่อน
ในอัตรา..... บาท

6. ความเห็นเจ้าหน้าที่ในเบื้องต้น

- ☐ เข้าหลักเกณฑ์ เห็นควรพิจารณานำเสนอ คปจ.อนุญาต
- ☐ เข้าหลักเกณฑ์ เห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณารายการกิจการเพิ่มเติม
- ☐ ยังไม่เป็นเขตที่ดินชุมชน เห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณา
- ☐ ยังไม่เข้าหลักเกณฑ์การพิจารณา เห็นควรแจ้งผู้ยื่นคำร้อง

ข้าพเจ้าได้รับทราบและเข้าใจข้อความข้างต้นทั้งหมดแล้ว ขอรับรองว่าถูกต้องและเป็นความจริง
ทุกประการ และข้าพเจ้าทราบดีว่าการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานซึ่งอาจจะทำให้ผู้อื่นหรือ
ประชาชนเสียหายอาจถูกดำเนินคดีทางอาญาได้ จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

ลงชื่อ ผู้ให้ถ้อยคำ
(.....)

วันที่/...../.....

ลงชื่อ ผู้บันทึก/พนักงานเจ้าหน้าที่
(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่/...../.....

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. มติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ อนุมัติในหลักการให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์
การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน (ยกเว้นที่ดินพระราชทาน) ดังนี้

ข้อ ๑. ให้คิดค่าเช่าที่ดินโดยอิงมูลค่าที่ดินตามบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินฯ
ของกรมธนารักษ์ในปีที่จัดให้เกษตรกรทำสัญญาเช่าที่ดินกับ ส.ป.ก. ในอัตราค่าเช่าต่อปีตาม “ตารางการกำหนด

อัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก.” ที่แนบ ทั้งนี้ ไม่ต่ำกว่าไร่ละ ๖๐ บาท และให้ปรับอัตราค่าเช่าที่ดินที่เรียกเก็บจากเกษตรกรตามราคาประเมินมูลค่าที่ดินของกรมธนารักษ์...

๒. มติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เห็นชอบหลักเกณฑ์การจ่ายค่าชดเชยสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐที่ ส.ป.ก. มอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑) กรณีผู้ไม่รับสิทธิประสงค์จะทำประโยชน์ในที่ดินและขอคืนสิทธิให้กับ ส.ป.ก. ในราคาร้อยละ ๖๐ ของราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน (กรมธนารักษ์) แต่ไม่เกินไร่ละ ๖๐,๐๐๐ บาท โดยประเมินเฉพาะมูลค่าที่ดินส่วนการประเมินทุนทรัพย์สินบนที่ดินให้เกษตรกรตกลงกันเอง และกรณีที่มีการเสนอราคาสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดโดยเกษตรกรที่รับที่ดินมีความพึงพอใจ ให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเป็นราย ๆ ไป

๓. มติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ อนุมัติกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินสำหรับสถาบันเกษตรกร ดังนี้

ข้อ ๒ กรณีการเช่าที่ดินสำหรับประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องฯ การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินเฉพาะในพื้นที่ส่วนนั้นให้ใช้อัตราค่าเช่าที่ดินเท่ากับอัตราค่าเช่าที่เรียกเก็บตามระเบียบ คปก. ว่าด้วย หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ (ปัจจุบันคิดอัตราค่าตอบแทนร้อยละ ๓ ของราคาประเมินกรมธนารักษ์) ...

๔. หนังสือ ส.ป.ก. ที่ กษ.๑๒๐๗/ว ๒๓๓๘ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการนำหลักเกณฑ์กรมธนารักษ์มาใช้อ้างอิงและกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อคำนวณเรียกเก็บค่าเช่าและค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นที่นำเสนอ

๑. เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินในเขตที่ดินชุมชน อัตราร้อยละ ๓ ของร้อยละ ๖๐ ของบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินฯ และให้ปรับค่าเช่าที่ดินที่เรียกเก็บจากเกษตรกรตามราคาประเมินมูลค่าที่ดินของกรมธนารักษ์

๒. เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติกำหนดระยะเวลาการเช่า ๒๐ ปี เพื่อให้คุ้มค่าต่อการลงทุนของผู้ได้รับอนุญาต

๓. เพื่อโปรดทราบคู่มือการปฏิบัติงานการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ตามเอกสารแนบวาระการประชุม)

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ในการประชุมครั้งที่ผ่านมา ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอคู่มือการดำเนินงานตามประกาศแต่เนื่องจากยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร คณะกรรมการพิจารณาแล้วจึงมอบให้อนุกรรมการฯ ช่วยพิจารณากลับกรองอีกครั้ง ซึ่งได้ดำเนินการแล้วแต่ได้พิจารณาต่อในข้อ ๒ (๒)

ที่กล่าวว่า การอนุญาตจะต้องจัดทำเป็นสัญญาเช่าและจะต้องเรียกเก็บค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งในความเป็นจริง ส.ป.ก. ได้เคยตั้งอนุกรรมการเกี่ยวกับเรื่องการประเมินมูลค่าที่ดินต่าง ๆ จึงจะต้องพิจารณาในหลาย ๆ เรื่อง เช่น การใช้ประโยชน์ที่ดิน และหากเป็นที่ชุมชนอาจจะต้องไปพิจารณาว่าถ้าเป็นอาคารพาณิชย์ จะต้องมียอตราเช่าที่แตกต่างกัน เป็นต้น ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาแก้ไข และหากจะต้องรอผลการพิจารณาดังกล่าวนี้อาจจะไม่สามารถดำเนินการตามประกาศได้ อีกทั้ง ส.ป.ก. ได้มีแผนการจัดที่ดินชุมชนกว่า ๑๐๐ ชุมชน ดังนั้น อนุกรรมการจึงไปค้นหาแนวทางปฏิบัติที่ผ่านมา ที่ ส.ป.ก. เคยให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศึกษาข้อมูลมูลค่าที่ดินของ ส.ป.ก. ซึ่งที่ดินของ ส.ป.ก. จะไม่เทียบเท่ากับโฉนดที่ดิน ซึ่งในขณะนั้นได้เห็นชอบว่ามูลค่าที่ดินของ ส.ป.ก. มียอตราร้อยละ ๖๐ ของราคาประเมินกรมธนารักษ์ ประกอบกับที่ผ่านมา ส.ป.ก. ได้เก็บค่าเช่าในกรณีที่ดินเอกชนในอัตราร้อยละ ๓ จึงเป็นแนวทางที่สามารถใช้ปฏิบัติงานไปได้ก่อน ส่วนอนุกรรมการประเมินมูลค่าที่ดินเมื่อศึกษาแล้วมีรายละเอียดให้นำเสนอคณะกรรมการปรับอีกครั้งได้ นอกจากนี้ในเรื่องของสัญญา เนื่องจากที่ดินของ ส.ป.ก. ไม่ได้ผูกพันกับเรื่องโฉนด ฉะนั้น ระยะเวลาหากสั้นเกินไปอาจจะไม่เกิดประโยชน์ ไม่สามารถทำให้เขาแปลงทรัพย์สินเป็นทุนได้ เพราะในการอนุญาตของกักกันลม ส.ป.ก. ยังอนุญาตในระยะเวลาถึง ๒๗ ปี เนื่องจากพิจารณาเรื่องผลตอบแทนทางเศรษฐกิจให้คุ้มค่า จึงเห็นว่าที่ชุมชนหากเป็นอาคารพาณิชย์ และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ น่าจะกำหนดประมาณ ๒๐ ปี แต่จะมีเงื่อนไขว่าสามารถเพิกถอนได้ตลอดหากกระทำผิดระเบียบหรือเงื่อนไข เช่น การกระทำผิดวัตถุประสงค์ ไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือศีลธรรม อีกทั้งจะต้องยอมรับการปรับปรุงหลักเกณฑ์ การเรียกเก็บค่าเช่าที่จะกำหนดขึ้นใหม่ในอนาคต ดังนั้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะทำให้สามารถดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวต่อไปได้

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เรื่องดังกล่าวนี้สืบเนื่องจากวาระที่แล้วที่ได้มีการหารือกัน ซึ่งเรื่องนี้จะเป็นเรื่องค่าตอบแทนในพื้นที่ชุมชน โดยหลักการเป็นไปตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิวิริยะฯ นำเสนอ การกำหนดให้มีระยะเวลาเช่า ๒๐ ปี ในอัตราร้อยละ ๓ และหากอนุกรรมการประเมินมูลค่าที่ดินฯ พิจารณารายละเอียดที่เกี่ยวข้องดังกล่าวนี้เพิ่มเติมแล้วให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

กรรมการและเลขานุการ ได้กล่าวว่า ในส่วนที่ท่านประธานได้เคยให้นโยบายเรื่องของความเหมาะสมเป็นรายกิจกรรมว่า จะต้องยุติธรรมในการเรียกเก็บค่าตอบแทน ฝ่ายเลขานุการจึงอยากขอให้ทางคณะอนุกรรมการประเมินมูลค่าที่ดินฯ เร่งดำเนินการและนำเสนอคณะกรรมการในที่ประชุมคราวต่อไป เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิริยะฯ นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า เรื่องประกาศดังกล่าวนี้ยังมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาอีกหลายเรื่องประกอบกับการเก็บค่าเช่าจะต้องรอผลการศึกษาจากอนุกรรมการประเมินมูลค่าที่ดินฯ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม เนื่องจากที่อยู่อาศัย อาคารพาณิชย์ ควรจะมีอัตราที่ไม่เท่ากัน นอกจากนี้ในเรื่องกิจการเกี่ยวเนื่องฯ ที่ได้เห็นชอบตามที่ คปจ. กำหนด ยังมีรายละเอียดที่จะต้องพิจารณาเพิ่มเติมอีกเช่นกัน เนื่องจากชุมชนใน ส.ป.ก. มีหลายลักษณะทั้งขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ซึ่ง ส.ป.ก. จะต้องประสานกับกรมโยธาธิการและผังเมือง เพื่อศึกษาและวางผังชุมชนต่อไปโดยไม่ปล่อยให้มีการขยายชุมชนอีก อีกทั้งกิจการเกี่ยวเนื่องจะต้อง

มีรายละเอียดเพื่อให้จังหวัดอนุญาตต่อไปเรื่อย ๆ ในรายการที่ได้เคยเห็นชอบไปแล้ว โดยจะต้องมีเหตุผลรองรับการตัดสินใจ เช่น บริเวณหน้ามหาวิทยาลัยพะเยาหรือแม่ฟ้าหลวง เป็นต้น ซึ่งจะเป็นเหตุผลรองรับและป้องกันเมื่อถูกตั้งคำถาม ดังนั้น จึงต้องมีการศึกษาเพื่อให้เกิดความชัดเจนต่อไป

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล) เรื่องอัตราค่าเช่าควรจะเป็นในลักษณะการเก็บแบบอัตราก้าวหน้า คือ ปีที่ ๑ ๕ ๑๐ ๑๕ หรือ ๒๐ จะต้องมียอดอัตราค่าเช่าที่แตกต่างกัน ไม่ใช่ปี ๑ - ๒๐ เก็บในอัตราเดียวกันตลอดไป เพราะฉะนั้น น่าจะใช้แนวทางเดียวกับการคิดอัตราภาษีแบบอัตราก้าวหน้า โดยจะต้องมีการประเมินในแต่ละช่วงเวลา

ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน (นางสาวเบญจพร ชاکรานนท์) ได้กล่าวว่า สืบเนื่องจากการจำแนกแยกเขตป่าไม้ถาวรออกในหลายแห่ง โดยจากการดำเนินงานของคณะทำงานกำหนดนโยบาย เห็นชอบให้พื้นที่ที่จำแนกออกไปเป็นเขตปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ดังนั้น จึงเห็นว่าในเรื่องการกำหนดขอบเขตวงรอบที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน และเรื่องการเก็บค่าเช่ามีความสอดคล้องกับข้อเสนอที่นำเสนอดังกล่าวนี้

ผู้แทนกรมธนารักษ์ (นางวิไลรัตน์ อักษรพันธ์) ได้ให้ข้อสังเกตว่า ประเด็นในเรื่องของระยะเวลาการเช่า เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นโดยให้ดูจากสภาพของทรัพย์สิน ฉะนั้น จึงควรจะใช้คำว่า “ไม่เกิน” ๒๐ ปี เนื่องจากหากใช้คำว่าระยะเวลาการเช่า ๒๐ ปี หมายถึงจะต้องดำเนินการจัดให้ได้ ๒๐ ปี

มติคณะกรรมการ ๑. อนุมัติกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินในเขตที่ดินชุมชน อัตราร้อยละ ๓ ของร้อยละ ๖๐ ของบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินฯ และให้ปรับค่าเช่าที่ดินที่เรียกเก็บจากเกษตรกรตามราคาประเมินมูลค่าที่ดินของกรมธนารักษ์

๒. อนุมัติกำหนดระยะเวลาการเช่าไม่เกิน ๒๐ ปี เพื่อให้คุ้มค่าต่อการลงทุนของผู้ได้รับอนุญาต

๓. รับทราบคู่มือการปฏิบัติงานการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรื่องที่ ๑๑ วาระเรื่องที่ ๗ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เชียงรายธนะวงศ์ ขอรับความยินยอมใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย เพื่อทำกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลิ้มถวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เชียงรายธนะวงศ์ (หจก.) ได้ยื่นคำขอความยินยอมใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ ๑๙๓-๒-๕๐ ไร่ กำหนดระยะเวลา ๑๐ ปี แบ่งเป็นการทำเหมืองแร่ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๒-๙๖ ไร่ และกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔-๓-๕๔ ไร่ ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย (ส.ป.ก.เชียงราย) เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๒. หจก. ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการทำเหมืองแร่เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๒-๙๖ (เฉพาะส่วนพื้นที่ทำเหมืองแร่) ในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ และได้รับหนังสือยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เลขที่ ๒/๒๕๖๒ เนื้อที่ประมาณ

๒๘-๒-๙๖ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ออก ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เรียบร้อยแล้ว กรณีกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔-๓-๕๔ ไร่ คณะอนุกรรมการฯ เห็นควรให้ตรวจสอบสภาพพื้นที่ใหม่อีกครั้ง

ข้อเท็จจริง

๑. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เชียงรายธนะวงศ์ (หจก.) ได้ยื่นคำขอความยินยอมใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ ๑๙๓-๒-๕๐ ไร่ กำหนดระยะเวลา ๑๐ ปี แบ่งเป็นการทำเหมืองแร่ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๒-๙๖ ไร่ และกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔-๓-๕๔ ไร่ ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย (ส.ป.ก.เชียงราย) เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๒. พื้นที่ที่ขอรับความยินยอมฯ อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าห้วยสักและป่าแม่กกฝั่งขวา (F) ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลป่าซาง ตำบลดงมหาวัน ตำบลทุ่งก่อ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง และตำบลผางาม ตำบลเมืองชุม ตำบลเวียงชัย ตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. หจก. ได้รับหนังสือยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เลขที่ ๒/๒๕๖๒ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๒-๙๖ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงรายออก ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ กรณีกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔-๓-๕๔ ไร่ อนุกรรมการฯ เห็นควรให้ตรวจสอบสภาพพื้นที่ใหม่อีกครั้ง

๔. หจก. ใช้ที่ดินเพื่อกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔-๓-๕๔ ไร่ แบ่งเป็น (๑) พื้นที่เก็บกองหิน เนื้อที่ประมาณ ๓๙-๓-๓๙ ไร่ (เป็นพื้นที่เดิมของบริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด ที่ได้รับความยินยอมให้ใช้ที่ดินฯ เพื่อการทำเหมืองแร่ ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๖/๒๕๔๔ และประธานบัตรที่ ๓๑๑๑๖/๑๕๕๒๔ ซึ่งสิ้นอายุประธานบัตรแล้ว วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๙) (๒) พื้นที่สิ่งปลูกสร้างอาคารที่เกี่ยวกับการทำเหมืองและโรงโม่ เนื้อที่ประมาณ ๙๑-๐-๐๑ ไร่ (เดิมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย มีมติเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๒ ให้บริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด ใช้ที่ดินเพื่อกิจการอันเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ เนื้อที่ประมาณ ๗๔-๑-๑๐ ไร่) (๓) พื้นที่ปรับทางขึ้นเหมือง ๓๔-๐-๑๔ ไร่

๕. สภาพภูมิประเทศบริเวณที่ขอความยินยอมฯ มีลักษณะเป็นภูเขาหินปูน มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ๔๒๐-๕๘๐ เมตร และสภาพพื้นที่เดิมก่อนการทำเหมืองมีสภาพเป็นป่าเบญจพรรณ มีต้นไม้ขนาดเล็กขึ้นทั่วไป ด้านตะวันตกเป็นที่ราบมีทุ่งนา

๖. ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบคำขอความยินยอมฯ พร้อมเอกสารหลักฐาน และแบบตรวจสอบสภาพพื้นที่สรุปข้อเท็จจริงและการพิจารณาได้ ดังนี้

๖.๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ หจก. ได้ยื่นคำขอความยินยอมฯ เพื่อทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน โดยได้จัดส่งเอกสารหลักฐานครบถ้วนตามที่กำหนดในคำขอความยินยอมฯ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงฯ ใช้บังคับ (ก่อนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑) ซึ่งเป็นการยื่นคำขอความยินยอมฯ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑ และข้อ ๔ ประกอบกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒ (๒) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยแร่ (ก) การทำเหมืองที่ได้รับความยินยอมตามระเบียบ คปก. เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ใช้บังคับ (ข) การดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำเหมือง หรือการทำเหมืองใต้ดิน ที่ได้รับความยินยอมให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตาม (ก)

๖.๒ ส.ป.ก. โดยสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าแปลงที่ดินอยู่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน การรังวัดแปลงที่ดินอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดินตรวจสอบด้านวิศวกรรมแล้วไม่เป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๖.๓ กิจการทำเหมืองแร่ ไม่เข้าลักษณะที่ คปก. ต้องเสนอขออนุมัติต่อ ครม. ก่อนพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามกฎกระทรวงฯ ข้อ ๘ และไม่เป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้รับพระราชทาน ไม่เป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. รับการบริจาคเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และไม่เป็นที่ดินที่อยู่ในโครงการพระราชดำริหรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงไม่ต้องห้ามตามกฎกระทรวงฯ ข้อ ๙

๖.๔ ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน การขอรับความยินยอมใช้ที่ดินมีลักษณะที่เกษตรกรไม่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้ ซึ่งจากผลการตรวจสอบสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ที่จัดที่ดินให้กับเกษตรกรแล้วจำนวน ๑๐ ราย เกษตรกรได้รับการเยียวยาชดเชยเรียบร้อยแล้ว ในการยินยอมให้ใช้ที่ดินฯ ครั้งแรกโดยค่าชดเชยเยียวยา รายละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ปัจจุบันไม่มีเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบ

๗. การฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองบริเวณพื้นที่ต่อเนื่องกับพื้นที่ประทานบัตร ได้แก่ พื้นที่โรงโม่หิน ได้มีการจัดทำบ่อดักตะกอน คั่นดิน คูระบายน้ำเพื่อรองรับการชะล้างภายในพื้นที่โครงการมิให้ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ภายนอก

ข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมาย ว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ด้านพลังงาน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีอำนาจ พิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อดำเนินกิจการอื่นใดนอกเหนือจากที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งนี้ ในการพิจารณาให้คำนึงถึงยุทธศาสตร์ชาติ ประโยชน์แก่เกษตรกร และประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ประเภทของกิจการหรือโครงการ เนื้อที่ วัตถุประสงค์และมูลค่าของการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยในกฎกระทรวงดังกล่าวอย่างน้อยจะต้องกำหนดขนาดเนื้อที่ และประเภทของวัตถุประสงค์ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต้องเสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ก่อนพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตไว้ด้วย ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้มีการออกกฎกระทรวงไม่เกินเก้าสิบวัน นับแต่วันที่มีคำสั่งนี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งการกำหนดค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการใช้ที่ดินตามวรรคหนึ่ง

ฯลฯ

ข้อ ๔ ให้ผู้ได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการการทำเหมืองแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ตามระเบียบ คปก. เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ยื่นคำขอตามข้อ ๑ ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามข้อ ๑ วรรคสอง ใช้บังคับ ในระหว่างนั้นให้ผู้ได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตใช้ที่ดินได้ไปพลางก่อนหรือจนกว่าคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ฯลฯ

๒. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๒ การขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินต้องเป็นกิจการหรือโครงการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๒) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ได้แก่ (ก) การสำรวจแร่ การทำเหมืองหรือการทำเหมืองใต้ดิน ที่ได้รับความยินยอมตามระเบียบ คปก. เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ใช้บังคับ (ข) การดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ หรือการทำเหมืองใต้ดิน ที่ได้รับความยินยอมให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตาม (ก)

๓. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๕ การใช้ที่ดินเพื่อการใช้ทรัพยากรตามกฎหมายว่าด้วยแร่

(ค) การดำเนินการเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ หรือการทำเหมืองใต้ดินให้เรียกเก็บ เท่ากับอัตราร้อยละสามของมูลค่าทรัพย์สินต่อไป

ความเห็นคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ในการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ได้พิจารณา และมีมติเห็นชอบให้เสนอ คปก. พิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาต กรณีห้างหุ้นส่วนจำกัด เชียงรายธนะวงศ์ ใช้ที่ดินเพื่อทำเหมืองหินปูนในเขตปฏิรูปที่ดิน ในท้องที่หมู่ที่ ๙ ตำบลผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ส่วนพื้นที่กิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔-๓-๕๔ ไร่ ตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตจนถึง วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๑ (วันสิ้นสุดระยะเวลาหนังสืออนุญาตฯ เลขที่ ๒/๒๕๖๒ (ส่วนพื้นที่ทำเหมือง) และให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการขออนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามข้อสังเกต ของกรมป่าไม้

ความเห็นของ ส.ป.ก.

การขอรับความยินยอมฯ เพื่อกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒ การขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ต้องเป็นกิจการหรือโครงการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ (๒) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ได้แก่ (ก) การสำรวจแร่ การทำเหมือง หรือการทำเหมืองใต้ดิน ที่ได้รับความยินยอมตามระเบียบ คปก. เรื่อง การให้ ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ใช้บังคับ (ข) การดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำ เหมืองแร่ หรือการทำเหมืองใต้ดิน ที่ได้รับความยินยอมให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตาม (ก) และ ส.ป.ก. พิจารณาตามความจำเป็นเหมาะสมโดยคำนึงถึงประโยชน์แก่เกษตรกรและประโยชน์ส่วนรวมของประเทศข้างต้น ประกอบกันแล้วเห็นควรอนุญาต ดังนี้

๑. อนุญาตให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด เชียงรายธนะวงศ์ ใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำ เหมืองแร่หินปูน ในท้องที่หมู่ที่ ๙ ตำบลผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔-๓-๕๔ ไร่ ตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๑ วันสิ้นสุดระยะเวลาหนังสืออนุญาตฯ เลขที่ ๒/๒๕๖๒ (ส่วนพื้นที่ทำเหมือง)

๒. คำนวนค่าตอบแทนการใช้ที่ดินตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๕ การใช้ที่ดินเพื่อการใช้ทรัพยากรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ (ค) การดำเนินการเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ หรือการทำเหมืองใต้ดินให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราร้อยละสามของมูลค่าทรัพย์สิน

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด เชียงรายธนะวงศ์ ใช้ที่ดินเพื่อทำเหมืองหินปูนในเขตปฏิรูปที่ดิน ในท้องที่หมู่ที่ ๙ ตำบลผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ส่วนพื้นที่กิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔-๓-๕๔ ไร่ ตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตจาก คปก. จนถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณวาโส) ได้กล่าวว่า เรื่องดังกล่าวนี้เป็นการขอใช้ที่ดิน ส.ป.ก. จำนวน ๑๙๓ ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับประทานบัตรให้เข้าทำเหมืองแร่ จำนวน ๒๘ ไร่ และอีก ๑๖๔ ไร่ มีเงื่อนไขว่าให้ทำเป็นที่สำหรับกองหินมูลดินหรืออะไรที่เกี่ยวข้องกับเหมืองและการระเบิดแร่ จำนวน ๓๙ ไร่ โรงโม่ ๙๑ ไร่ และสำหรับปรับปรุงพื้นที่ทางขึ้นเหมือง ๓๔ ไร่ ซึ่งทั้งสามรายการเป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากการทำเหมือง ฉะนั้นสิ่งที่ปรากฏตามข้อมูล คือ ประทานบัตรให้เฉพาะพื้นที่ ๒๘ ไร่ ส่วนอีก ๑๖๔ ไร่ เป็นของอีกรายที่เลิกดำเนินการไปแล้ว และมีรายใหม่เข้ามาดำเนินการแทน เพราะฉะนั้น นิติสัมพันธ์ของทั้งสองบริษัทไม่เกี่ยวข้องกัน และฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งว่าพื้นที่เป็นภูเขาสูง มีสภาพเป็นป่า และพื้นที่โดยรอบเป็นป่าเบญจพรรณ ที่มีระดับความสูง ๔๒๐ - ๔๘๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประเด็นคือเมื่อรายใหม่บริษัทนวงศ์ จำกัด จะขออนุญาตพื้นที่ ๑๖๔ ไร่ ที่เดิมเป็นกองหิน โรงโม่ และทางขึ้นเหมือง เพื่อเปิดเหมืองใหม่ใช้หรือไม่ เพราะในวาระหน้าที่ ๒ ข้อ ๔ เขียนไม่ชัดเจนว่าใช้ที่ดินเพื่อกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมือง ๓ ประเภท แต่เมื่อมาดูข้อมูลหน้าที่ ๓ ข้อ ๗ สรุปได้ว่าพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองเป็นคนละรายแต่พื้นที่เดียวกันเหมือนเป็นเรื่องที่นำมาผสมกัน ซึ่งหากมีการทำเหมืองจริงจะเป็นเหมืองใหม่ที่มีการขยาย ซึ่งจะต้องใช้หลักวิชาการทางธรณีวิทยาศึกษาความเป็นไปได้และความเหมาะสม รวมทั้งการวิเคราะห์ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม เพื่อการทำเหมืองใหม่ จำนวน ๑๖๔ ไร่ เนื่องจากว่าหากพิจารณาทางด้านวิศวกรรมเหมืองแร่แล้วมีความเหมาะสมสำหรับการทำเหมือง จะเป็นเหตุผลที่จะมาประกอบการตัดสินใจในการอนุญาตให้ใช้ที่ดินได้ แต่หากอนุญาตโดยไม่มีสิ่งใดรองรับ และไม่แน่ใจว่าเขาจะดำเนินการจัดทำ EIA หรือสิ่งอื่น ๆ หรือไม่ เพราะไม่ใช่บริษัทเดียวกัน

ผู้แทนจังหวัดเชียงราย (นายมนู วงศ์สมุทร ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ในส่วนของพื้นที่ที่ขออนุญาตใช้จำนวน ๑๖๔ ไร่เศษ เป็นพื้นที่ที่จะใช้สำหรับทำเป็นที่กองหิน ไม่ใช่พื้นที่ระเบิดหิน โดยพื้นที่ที่ขออนุญาตทำเหมืองมีแค่ ๒๘ ไร่ โดยได้รับอนุญาตไปเรียบร้อยแล้ว แต่เนื่องจากบริษัทจะไปขอ

ประทานบัตรจากอุตสาหกรรมจังหวัด แต่พื้นที่ที่เกี่ยวข้องเนื่องอีก จำนวน ๑๖๔ ไร่ จะต้องได้รับอนุญาตจาก ส.ป.ก. ก่อนเช่นกันจึงจะสามารถออกประทานบัตรในพื้นที่ ๒๘ ไร่ ที่จะทำเหมืองได้

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า ในความเป็นจริงเรื่องนี้บริษัทขอระเบิดหิน ทำเหมืองในพื้นที่ จำนวน ๒๘ ไร่ ส่วนพื้นที่บริเวณใกล้เคียงจะดำเนินการใช้เพื่อประกอบกิจการต่อเนื่อง เช่น ที่กองหิน โรงโม่ และถนนทางขึ้น ซึ่งมีระบุไว้ในรายงานเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ หากจะขออนุญาตระเบิดหิน จำนวน ๑๖๔ ไร่ อาจจะต้องดำเนินการขอใช้พื้นที่บริเวณโดยรอบจำนวนกว่า ๑,๐๐๐ ไร่

ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย (นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม) ได้กล่าวว่า เรื่องดังกล่าวนี้ประชาชนในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนหรือไม่ และมีการรายงานเรื่องผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมหรือไม่

ผู้แทนจังหวัดเชียงราย (นายมนู วงศ์สมุทร ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า บริษัทได้มีการรายงานผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม โดยได้ดำเนินการจัดทำอนิเตอร์สิ่งแวดล้อมปีละ ๓ ครั้ง โดยคณะวิศวกรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ในการจัดทำวาระจะต้องมีรายละเอียดที่ถูกต้อง และชัดเจน เข้าใจง่าย เพื่อให้กรรมการจะได้พิจารณาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้เป็นการขออนุญาตใช้พื้นที่ จำนวน ๑๖๔-๓-๕๔ ไร่ เพื่อจัดทำกิจการต่อเนื่องจากการทำเหมืองแร่

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด เชียงรายธนวงศ์ ใช้ที่ดินบริเวณที่ทำเหมืองแร่หินปูนในเขตปฏิรูปที่ดิน ในท้องที่หมู่ที่ ๙ ตำบลผางาม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เป็นพื้นที่กิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔-๓-๕๔ ไร่ ตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตจาก คปก. จนถึงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่องที่ ๑๒ วาระจรเรื่องที่ ๙ ขออนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่วงกลม หมู่ที่ ๒ สาธารณประโยชน์” ในท้องที่ตำบลโพหนอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๔๓-๓-๕๗ ไร่ สำหรับพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้มีหนังสือ ที่ กส ๐๐๑๑/๒๓๒ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ แจ้งว่าคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ (คปจ.กาฬสินธุ์) มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกัน แปลง “ที่วงกลม หมู่ที่ ๒ สาธารณประโยชน์” มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น (ศูนย์การศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์) ใช้ประโยชน์ที่ดินดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียน บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๔๓-๓-๕๗ ไร่ จึงได้ส่งคำขอและเอกสารหลักฐานประกอบคำขอของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เพื่อให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พิจารณาว่าประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันดังกล่าว มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไปหรือไม่

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “ที่วงกลม หมู่ที่ ๒ สาธารณประโยชน์” กรมที่ดินดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ กส. ๐๑๑๗ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๓๘ เนื้อที่ทั้งหมด ๑๑๗-๑-๖๕ ไร่

๒. ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “ที่วงกลม หมู่ที่ ๒ สาธารณประโยชน์” ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๙๕ ตอนที่ ๑๐๗ วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๒๑ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๓. การพิจารณาการให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่วงกลม หมู่ที่ ๒ สาธารณประโยชน์” บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๔๓-๓-๕๗ ไร่ เพื่อให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารเรียน ซึ่งผ่านความเห็นชอบตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ ประชุมประชาคม หมู่ที่ ๒, ๖ และ ๗ ตำบลโพนทอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

๓.๒ ประชุมสภาเทศบาลตำบลโพนทอง สมัยสามัญ สมัยที่ ๔ ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๓ วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๓.๓ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ เห็นชอบตามหนังสือ ที่ กส ๐๑๑๘/๕๕๔๕ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

๓.๔ จังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นชอบตามหนังสือ ที่ กส ๐๐๒๐.๕/๙๑๗ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๓.๕ ประชุมคณะกรรมการกำกัการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดกาฬสินธุ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๓.๖ คปจ.กาฬสินธุ์ ได้มีมติเห็นชอบตามมติการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔

ข้อกฎหมาย และมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.)

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๒๖ (๑) บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๒๖ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว

(๑) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดี หรือพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทน โดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ได้ ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับ

ที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้น มาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

ฯลฯ

๒. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๖๐๑/๑๘๗ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ ตอบข้อหารือปัญหาข้อกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยว่าเมื่อกระทรวงมหาดไทยได้รับหนังสือยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์จะนำที่ดินที่ถูกถอนสภาพมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไป กระทรวงมหาดไทยย่อมมีอำนาจให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ในราชการหรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ได้

๓. คำสั่ง คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ข้อ ๓ พิจารณากลับกรอง วินิจฉัย ให้ข้อมูล พิจารณารายละเอียด หรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและการให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการอนุญาตและการให้ความยินยอมหรืออนุญาต ตามที่กฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกำหนด หรือตามที่ คปก. กำหนด

๔. มติ คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เรื่องมอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินมีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมในเรื่อง ไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เห็นชอบให้คณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน มีอำนาจหน้าที่พิจารณากลับกรอง วินิจฉัย ให้ข้อมูล พิจารณารายละเอียด หรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับ เรื่องไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบตามความเห็นของเทศบาลตำบลโพหนอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดกาฬสินธุ์ และ คพจ.กาฬสินธุ์ ว่าที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่วังกลม หมู่ที่ ๒ สาธารณประโยชน์” ในท้องที่ ตำบลโพหนอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๔๓-๓-๕๗ ไร่พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้ว ตามที่หน่วยงานราชการขอใช้ประโยชน์ในที่ดิน

๒. ให้นำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “ที่วงกลม หมู่ที่ ๒ สาธารณประโยชน์” ในท้องที่ ตำบลโพหนอง อำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ บางส่วนเนื้อที่ ประมาณ ๔๓-๓-๕๗ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. การขอใช้ที่ดินของหน่วยงานราชการเป็นการขอใช้ที่ดินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพการจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่เนื่องจากที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ ที่ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ และอยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน กระทรวงมหาดไทย จึงต้องได้รับการยืนยันจาก ส.ป.ก. ก่อนว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป จึงจะสามารถนำไปดำเนินการอนุญาตให้ส่วนราชการ ใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยได้

๒. ส.ป.ก. ตรวจสอบแล้วว่า ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าวอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ประกอบกับ หน่วยงานราชการที่ขอใช้ประโยชน์ดำเนินการตามขั้นตอน มีแผนงาน และงบประมาณ จัดทำแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐๐๐๐ แสดงตำแหน่งเลขที่ตั้งและแบบแปลนการก่อสร้างครบถ้วน จึงเห็นควรอนุญาตให้ส่วนราชการ ใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยต่อไป

๓. เห็นควรอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ ร่วมกัน แปลง “ที่วงกลม หมู่ที่ ๒ สาธารณประโยชน์” ในท้องที่ ตำบลโพหนอง อำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๔๓-๓-๕๗ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทย นำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ ประโยชน์ร่วมกัน แปลง “ที่วงกลม หมู่ที่ ๒ สาธารณประโยชน์” ในท้องที่ ตำบลโพหนอง อำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๔๓-๓-๕๗ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติการไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ ร่วมกัน แปลง “ที่วงกลม หมู่ที่ ๒ สาธารณประโยชน์” ในท้องที่ ตำบลโพหนอง อำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๔๓-๓-๕๗ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทย นำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

เรื่องที่ ๑๓ วาระเรื่องที่ ๑๐ ขออนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๑๗” ในท้องที่ตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๓-๙๐.๗ ไร่ สำหรับพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี (ส.ป.ก.สุพรรณบุรี) ได้มีหนังสือ ที่ สพ ๐๐๑๑/๓๔๓ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ แจ้งว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี (คปจ.สุพรรณบุรี) มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกัน แปลง “ที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๑๗” แปลงที่ ๑ เนื้อที่ ๙-๒-๓๐.๓ ไร่ แปลงที่ ๒ เนื้อที่ ๔-๓-๘๒ ไร่ และแปลงที่ ๓ เนื้อที่ ๑๐-๑-๗๘.๔ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๒๔-๓-๙๐.๗ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ ก่อสร้างอาคารที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศาลาอเนกประสงค์ ระบบประปาหมู่บ้าน สวนเกษตร ลานกีฬา ร้ว พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์ จึงได้ส่งคำขอและเอกสารหลักฐานประกอบคำขอของหน่วยงานราชการต่างเพื่อให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พิจารณาว่า ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าวมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไปหรือไม่

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “ที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๑๗” จำนวน ๓ แปลง ดังนี้
 - ๑.๑ แปลงที่ ๑ กรมที่ดินดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ สพ ๐๘๖๓ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เนื้อที่ประมาณ ๙-๒-๓๐.๓ ไร่
 - ๑.๒ แปลงที่ ๒ กรมที่ดินดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ สพ ๐๘๖๔ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เนื้อที่ประมาณ ๔-๓-๘๒ ไร่
 - ๑.๓ แปลงที่ ๓ กรมที่ดินดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ สพ ๐๘๖๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๑-๗๘.๔ ไร่

๒. ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “ที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๑๗” ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๙๕ ตอนที่ ๕๐ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ซึ่งมีได้อยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๓. การพิจารณาการให้โอนสภาพที่ดินที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๑๗” แปลงที่ ๑, ๒ และ ๓ เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๓-๙๐.๗ ไร่ เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ ก่อสร้างอาคารที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศาลาอเนกประสงค์ ระบบประปาหมู่บ้าน สวนเกษตร ลานกีฬา ร้วและอื่น ๆ พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์ ซึ่งผ่านความเห็นชอบตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ ประชุมประชาคมหมู่บ้านโป่งตาเหียน หมู่ที่ ๑๗ ตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐

๓.๒ ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ สมัยสามัญ สมัยที่ ๔ ประจำปี ๒๕๖๐ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๓.๓ อำเภอสองพี่น้อง เห็นชอบตามหนังสือ ที่ สพ ๐๕๑๘/๖๒๑ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๓.๔ จังหวัดสุพรรณบุรี เห็นชอบตามหนังสือ ที่ สพ ๐๐๒๐.๔(๒)/๐๕๓๒๐ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๓

๓.๕ คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐบาลจังหวัดสุพรรณบุรี ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓

๓.๖ คปจ.สุพรรณบุรี ได้มีมติเห็นชอบตามมติการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓

ข้อกฎหมาย และมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.)

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๒๖ (๑) บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๒๖ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว

(๑) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดี หรือพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่หรือไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทน โดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ดี ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมิต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้น มาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

ฯลฯ

๒. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามหนังสือด่วนมาก ที่ นร ๐๖๐๑/๑๘๗ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ ตอบข้อหารือปัญหาข้อกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยว่าเมื่อกระทรวงมหาดไทยได้รับหนังสือยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์จะนำที่ดินที่ถูกถอนสภาพมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป กระทรวงมหาดไทยย่อมมีอำนาจให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ในราชการหรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ได้

๓. มติ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ข้อ ๓ พิจารณากลั่นกรอง วินิจฉัย ให้ข้อมูล พิจารณารายละเอียด หรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและการให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ตลอดจนแก้ไขปัญหา

ที่เกี่ยวกับการอนุญาตและการให้ความยินยอมหรืออนุญาต ตามที่กฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกำหนด หรือตามที่ คปก. กำหนด

๔. มติ คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เรื่อง มอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินมีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมในเรื่อง ไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เห็นชอบให้คณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน มีอำนาจหน้าที่พิจารณากลับกรอง วินิจฉัย ให้ข้อมูล พิจารณารายละเอียด หรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับ เรื่องไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันมาดำเนินการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ในการประชุมคณะคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบตามความเห็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดสุพรรณบุรี และ คปจ.สุพรรณบุรี ว่าที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๑๗” ในท้องที่ ตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๓-๕๐.๗ ไร่ พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้วตามที่หน่วยงานราชการขอใช้ประโยชน์ในที่ดิน

๒. ให้นำเสนอ คปก. พิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดิน สาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๑๗” ในท้องที่ ตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๓-๕๐.๗ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. การขอใช้ที่ดินของหน่วยงานราชการเป็นการขอใช้ที่ดินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพการจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่เนื่องจากที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ ซึ่งอยู่นอกพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน กระทรวงมหาดไทยจึงต้องได้รับการยืนยันจาก ส.ป.ก. ก่อนว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป จึงจะสามารถนำไปดำเนินการอนุญาตให้ส่วนราชการใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยได้

๒. ส.ป.ก. ตรวจสอบแล้วว่า ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าวอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ประกอบกับ หน่วยงานราชการที่ขอใช้ประโยชน์ดำเนินการตามขั้นตอน มีแผนงาน และงบประมาณ จัดทำแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐๐๐๐ แสดงตำแหน่งเลขที่ตั้งและแบบแปลนการก่อสร้างครบถ้วน จึงเห็นควรอนุญาตให้ส่วนราชการ ใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยต่อไป

๓. เห็นควรอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ ร่วมกัน แปลง “ที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๑๗” ในท้องที่ ตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๓-๙๐.๗ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทย นำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ ร่วมกัน แปลง “ที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๑๗” ในท้องที่ ตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๓-๙๐.๗ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้ กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติการไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ ร่วมกัน แปลง “ที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๑๗” ในท้องที่ ตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เนื้อที่ประมาณ ๒๔-๓-๙๐.๗ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทย นำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

เรื่องที่ ๑๔ วาระจรเรื่องที่ ๑๑ กรมทางหลวงชนบทขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างหมวดบำรุงทางหลวงชนบทบ้านไร่ (เพิ่มเติม) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานี

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า จังหวัดอุทัยธานีได้มีหนังสือ ที่ อน ๐๐๑๑/๗๙๖๖ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และหนังสือ ที่ อน ๐๐๑๑/๙๓๓๕ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาตกรณีกรมทางหลวงชนบทขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างหมวดบำรุงทางหลวงชนบทบ้านไร่ (เพิ่มเติม) ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐ ตำบลห้วยช้าง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี เนื้อที่ประมาณ ๓-๑-๙๙ ไร่ ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานี ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก. ได้เคยอนุญาตให้กรมทางหลวงชนบทใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานี เพื่อสร้างหมวดบำรุงทางหลวงชนบทบ้านไร่ ในที่ดินแปลงเลขที่ ๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๓๙/๖๖๖๘ เนื้อที่ประมาณ ๕-๐-๐๐ ไร่

ตามหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๓๑ ก.) เลขที่ ๑๒๓/๒๕๕๙ ออก ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ (เพิ่มเติม) ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าเขาตำแยและป่าเขา ราวเทียน (E) ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๐

๒.๑ กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๑๐.๑/๒๓๕๕ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๖ ส่งมอบพื้นที่ ให้ ส.ป.ก.

๒.๒ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. และได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗ อนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๒.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้มีมติครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖ อนุมัติให้นำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๒.๔ ป่าไม้จังหวัดอุทัยธานี ร่วมกับ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานี ดำเนินการตรวจกันพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติออกจากเขตที่จะทำการปฏิรูปที่ดินตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับ ส.ป.ก. ว่าด้วย แนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๑

๓. ที่ดินแปลงดังกล่าวยังมิได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใดเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และ ส.ป.ก.อุทัยธานี ได้รังวัดที่ดินเป็นแปลงเลขที่ ๑ ระหว่าง ส.ป.ก. ที่ ๔๙๓๙III๖๖๗๐ เนื้อที่ประมาณ ๓-๑-๙๙ ไร่

๔. แผนการดำเนินงานตามโครงการประกอบด้วย การก่อสร้างโรงจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น การเจาะน้ำบาดาลและก่อสร้างระบบน้ำประปา การก่อสร้างถนนคอนกรีตและรั้ว การก่อสร้างอาคารเก็บวัสดุ การก่อสร้างบ้านพักข้าราชการและป้อมยาม และการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในหมวด โดยจะเริ่มดำเนินการ ก่อสร้างในปี ๒๕๖๔ ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้นประมาณ ๖.๔๖๐ ล้านบาท

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลหุซ้าง ได้มีการประชุมในสมัยวิสามัญ สมัยที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๒ และได้มีมติเห็นชอบการสร้างหมวดบำรุงทางหลวงชนบทบ้านไร่ (เพิ่มเติม) โดยการดำเนินการดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีผลกระทบต่อแปลงเกษตรกรรมน้อยที่สุด และไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน

๖. ประชาชนหมู่บ้านพวงทอง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหุซ้าง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ได้มีการประชุม เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ลงมติเห็นชอบการสร้างหมวดบำรุงทางหลวงชนบทบ้านไร่ (เพิ่มเติม) และรับรองว่าการขอใช้ที่ดินดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๗. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานี หมวดบำรุงทางหลวงชนบทบ้านไร่ และแขวงทางหลวง ชนบทอุทัยธานี ได้ร่วมกันสำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้ที่ดินแล้วปรากฏว่า มีไม้ตะแบกอายุ มากกว่า ๕ ปี หรือสูงเกิน ๒ เมตร จำนวน ๙ ต้น

๘. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.อุทัยธานี	๑,๐๓๓,๗๖๘.๐๐	๒๙,๓๙๑.๐๐	๕๖๒,๗๓๑-๐-๐๐	๓-๑-๙๙	๐.๐๐๐๓
อ.บ้านไร่	๓๖๗,๙๙๐.๐๐	๙,๒๙๗.๐๐	๑๗๙,๕๒๗-๐-๐๐	๓-๑-๙๙	๐.๐๐๐๙
ต.หุข้าง	๓๐,๒๗๘.๐๐	๑,๓๐๕.๐๐	๒๗,๗๗๙-๐-๐๐	๓-๑-๙๙	๐.๐๑๐๑

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

ประเทศไทยมีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒.๐๐ ไร่ ในส่วนของอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๖๗,๙๙๐.๐๐ ไร่ โดยจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้วจำนวน ๙,๒๙๗.๐๐ ไร่ และมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๒๘๖-๒-๑๘.๐๐ ไร่ ดังนี้

๘.๑ กิจการก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลหุข้างใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างฝายทดน้ำและสระเก็บน้ำ เนื้อที่ประมาณ ๙-๐-๐๔ ไร่

๘.๒ กิจการจัดสร้างสถานที่ราชการ จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่

๘.๓ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๑๘ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๕๕-๓-๘๗ ไร่

๘.๔ กิจการอื่น ๆ (การใช้ที่ดินเพื่อการปลูกป่า) จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๑๑-๒-๒๗ ไร่ และในเขตตำบลหุข้างมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ โดยอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อดำเนินกิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๑-๑-๗๗ ไร่ และกิจการก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๙-๐-๐๔ ไร่

ระเบียบหลักเกณฑ์และมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.)

๑. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยความเห็นชอบของ คปจ. มีอำนาจให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในระเบียบนี้เฉพาะพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดินหรือในพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดให้ใช้เพื่อการใดโดยเฉพาะในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดินนั้น

ข้อ ๕ การใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ตามระเบียบนี้ต้องเป็นการดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร

ข้อ ๑๒ การใช้ที่ดินเพื่อสร้างสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน ๕ ไร่

ข้อ ๑๗ การใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๖ หรือการขอใช้ที่ดินเกินจำนวนที่กำหนดไว้ ให้เสนอ คปก. พิจารณาตามความจำเป็นเพื่อกิจการนั้น

๒. มติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๖ ให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีอำนาจยกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดินเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าเป็นการขอใช้ที่ดินโดยหน่วยงานของรัฐ ไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการหรือค่าใช้จ่ายใดๆ จากผู้ให้บริการ กิจการนั้นเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและต่อชุมชนในท้องถิ่น พื้นที่ใช้สอยเหมาะสมจำเป็นแก่การนั้นและไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๓. คำสั่ง คปก. ที่ ๕/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน สังกัด วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีอำนาจหน้าที่

๑. พิจารณา กำหนด ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ วิธีการตลอดจนเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เสนอ คปก. พิจารณา

๓. พิจารณากลับกรอง วินิจฉัย ให้ข้อมูล พิจารณารายละเอียด หรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และการให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตและการให้ความยินยอมหรืออนุญาต ตามที่กฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกำหนด หรือตามที่ คปก. กำหนด

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบให้นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาอนุญาตให้กรมทางหลวงชนบทใช้ที่ดินสร้างหมวดบำรุงทางหลวงชนบทบ้านไร่ (เพิ่มเติม) ในเขตปฏิรูปที่ดินหมู่ที่ ๑๐ ตำบลหุช้าง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๓๙III๖๖๗๐ เนื้อที่ประมาณ ๓-๑-๙๙ ไร่

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. กรมทางหลวงชนบทเป็นส่วนราชการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างหมวดบำรุงทางหลวงชนบทบ้านไร่ (เพิ่มเติม) ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และมติ คปก. ที่กำหนดไว้ จึงเห็นควรอนุญาตให้กรมทางหลวงชนบทใช้ที่ดินเพื่อสร้างหมวดบำรุงทางหลวงชนบทบ้านไร่ (เพิ่มเติม) เนื้อที่ประมาณ ๓-๑-๙๙ ไร่ ได้โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๒. เนื่องจากเป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินเป็นครั้งที่ ๒ จำนวน ๓-๑-๙๙ ไร่ โดยครั้งแรกได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินไปแล้ว จำนวน ๕-๐-๐๐ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๘-๑-๙๙ ไร่ จึงไม่อยู่ในอำนาจของเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่จะพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินได้ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๑๒ และเป็นอำนาจของ คปท. ที่จะพิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินตามข้อ ๑๗ ของระเบียบฯ

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้กรมทางหลวงชนบทใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานี เพื่อสร้างหมวดบำรุงทางหลวงชนบทบ้านไร่ (เพิ่มเติม) ในเขตปฏิรูปที่ดินหมู่ที่ ๑๐ ตำบลหุซ้าง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๓๙III๖๖๗๐ เนื้อที่ประมาณ ๓-๑-๙๙ ไร่

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้กรมทางหลวงชนบทใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานี เพื่อสร้างหมวดบำรุงทางหลวงชนบทบ้านไร่ (เพิ่มเติม) ในเขตปฏิรูปที่ดินหมู่ที่ ๑๐ ตำบลหุซ้าง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๓๙III๖๖๗๐ เนื้อที่ประมาณ ๓-๑-๙๙ ไร่

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ ๕.๑ ผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๘๒ ก วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑,๔๓๔,๘๖๗๕ ล้านบาท ประกอบด้วย

- ๑) รายการดำเนินการภาครัฐ ๘๑๔,๘๖๓๗ ล้านบาท
- ๒) รายการตามภารกิจพื้นฐาน ๒๔๙,๐๖๕๙ ล้านบาท
- ๓) รายการตามภารกิจยุทธศาสตร์ ๘๘,๕๗๘๔ ล้านบาท
- ๔) รายการตามแผนงานบูรณาการ ๒๘๒,๓๕๙๕ ล้านบาท

๒. ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปท.) ได้มีมติ ดังนี้

๑) เห็นชอบแผนงานและงบประมาณ ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินงบประมาณ ๑,๔๓๔,๘๖๗๕ ล้านบาท

๒) เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน จึงเห็นควรมอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้อนุมัติและปรับรายละเอียดแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงินได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม ตลอดจนให้รายงานผลความก้าวหน้าการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

ข้อเท็จจริง

ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตามแผนงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีผลการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔) ดังนี้

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๔)		
			แผนงาน	ผลงาน	ร้อยละ
แผนงานตามยุทธศาสตร์					
แผนงานตามยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า					
๑.	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่				
	๑) กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	แปลง	๔๐	๔๐	๑๐๐
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม					
	๑. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ราย	๒,๗๐๐		
	๑) กิจกรรมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ	ราย	๑,๗๐๐	๑,๖๙๐	๙๙.๔๑
	๒) กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	ราย	๑,๐๐๐	๙๓๐	๙๓.๐๐
แผนงานบูรณาการตามยุทธศาสตร์					
แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค					
	๑. โครงการพัฒนาส่งเสริมเกษตรอินทรีย์	ไร่	๘๐๐		
	๑) กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดินภาคเหนือตอนบน	ไร่	๘๐๐	๖๓๐	๗๘.๗๕
แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก					
	๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	ราย	๓,๑๐๐		
	๑) กิจกรรมสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	ราย	๑,๔๐๐	๑,๒๓๙	๘๘.๕๐
	๒) กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	ราย	๑,๗๐๐	๑,๗๐๐	๑๐๐
	๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร				
	๑) กิจกรรมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ดินแปลงรวม	พื้นที่	๓๑	๓๐	๙๖.๗๗
	๒) กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	ราย	๖๐๐	๕๘๖	๙๗.๖๖
	๓. โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส				
	๑) กิจกรรมการปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS NETWORK	ไร่	๒๒๐,๐๐๐	๑๓๑,๔๒๕	๕๙.๗๓
	๒) กิจกรรมศูนย์บริการประชาชน	ราย	๑๓๖,๐๐๐	๒๐๙,๘๐๔	๑๕๔.๒๖

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๔)		
			แผนงาน	ผลงาน	ร้อยละ
	๓) กิจกรรมการศึกษาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรและประชาชน	ฉบับ	๑	-	-
	๔) กิจกรรมตรวจสอบที่ดิน	ไร่	๒,๕๙๗,๗๖๘	๒,๕๗๕,๙๕๕	๙๙.๑๖
	๕) กิจกรรมจัดที่ดิน	ราย	๕๒,๐๐๐	๑๓,๒๕๙	๒๕.๔๙

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ส.ป.ก. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เปรียบเทียบกับเป้าหมาย
ตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค. ๖๓)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มิ.ค. ๖๔)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย. ๖๔)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย. ๖๔)
รายจ่าย (งบภาพรวม)				
มติ ครม.	๓๒.๐๐	๕๔.๐๐	๗๗.๐๐	๑๐๐.๐๐
ผลการใช้จ่ายเงิน	๒๒.๐๐	๔๗.๔๖	๕๔.๐๗	-

งบภาพรวม ประกอบด้วย งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน และงบรายจ่ายอื่น

รายการ	ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค. ๖๓)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มิ.ค. ๖๔)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย. ๖๔)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย. ๖๔)
รายจ่าย (งบลงทุน)				
มติ ครม.	๒๐.๐๐	๔๕.๐๐	๖๕.๐๐	๑๐๐.๐๐
ผลการใช้จ่ายเงิน	๑๔.๓๕	๔๒.๕๔	๔๔.๐๘	-

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔)

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔)

เรื่องที่ ๕.๒ ผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (ส.ป.ก.) ขอรายงานผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔) ดังนี้

๑. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินแผนรายรับเท่ากับรายจ่าย จำนวน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ดังนี้

๑.๑ แผนรายรับ จำนวน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑) ประมาณการรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) จำนวน ๗๐๐.๐๐ ล้านบาท

๒) ประมาณการเงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวน ๓,๔๐๐.๐๐ ล้านบาท

๑.๒ แผนรายจ่าย จำนวน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑) รายจ่ายหมุนเวียน ๑,๙๑๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๕๙ ของแผนรายจ่าย ได้แก่

๑.๑) การจัดหาที่ดิน จำนวน ๔๐๐.๐๐ ล้านบาท

๑.๒) สินเชื่อ จำนวน ๕๑๐.๐๐ ล้านบาท

๑.๓) สินเชื่อตามนโยบาย จำนวน ๓๐๐.๐๐ ล้านบาท

๑.๔) เงินค้ำประกันสินเชื่อ ธ.ก.ส. จำนวน ๕๐๐.๐๐ ล้านบาท

๑.๕) รายจ่ายหมุนเวียนอื่น จำนวน ๒๐๐.๐๐ ล้านบาท

๒) รายจ่ายขาด จำนวน ๒,๑๙๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๔๑ ของแผนรายจ่าย ได้แก่

๒.๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดหาที่ดิน จำนวน ๑๐.๐๐ ล้านบาท

๒.๒) ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุน จำนวน ๔๕.๐๐ ล้านบาท

๒.๓) ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๓.๐๐ ล้านบาท

๒.๔) ค่ารังวัดที่ดินและค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน จำนวน ๑๐.๐๐ ล้านบาท

๒.๕) โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต จำนวน ๕๐๐.๐๐ ล้านบาท

๒.๖) โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน จำนวน ๓๕.๒๒ ล้านบาท

๒.๗) โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษา

ความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ จำนวน ๘๒๓.๓๗ ล้านบาท

๒.๘) สมทบงบประมาณการพัฒนาการเกษตรกรรมยั่งยืน/การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร จำนวน ๑๐๐.๐๐ ล้านบาท

๒.๙) รายจ่ายขาดอื่น จำนวน ๔๖๘.๔๑ ล้านบาท

๒.๑๐) ประมาณการยอดผูกพันปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑๙๕.๐๐ ล้านบาท

๒. ผลการดำเนินงานรับ - จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔) ดังต่อไปนี้

๑) ด้านรายรับ

๑.๑) ผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) ซึ่งประกอบด้วย รายรับจากค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ เงินกู้ (เงินต้น) ดอกเบี้ย และรายรับอื่น ๆ รวมเป็นเงิน ๔๐๗.๒๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๑๗ ของแผน

รายรับ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน จัดเก็บได้มากกว่า ๑๖.๐๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๑ ของผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ จัดเก็บได้ ๓๙๑.๑๒ ล้านบาท)

๑.๒) เงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวน ๓,๖๕๐.๖๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๗.๓๗ ของประมาณการเงินคงเหลือ

๑.๓) รวมรายรับจากผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) และเงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวนทั้งสิ้น ๔,๐๕๗.๘๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๙๗ ของแผนรายรับรวม

๒) ด้านรายจ่าย

๒.๑) รายจ่ายหมุนเวียน

- การจัดหาที่ดิน เพื่อนำมาจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกิน และเกษตรกรตามโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๐.๗๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ ของแผนการจัดหาที่ดิน เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน การจ่ายเงินค่าจัดหาที่ดินได้น้อยกว่า จำนวน ๒๓.๙๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๘๔ ของแผนการจัดหาที่ดิน ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ การจัดหาที่ดิน จำนวน ๒๔.๗๒ ล้านบาท)

- การจ่ายเงินสินเชื่อ ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผลการดำเนินงานมีการจ่ายเงินสินเชื่อให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จำนวน ๒๒๔.๗๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๐๗ ของแผนสินเชื่อ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน มีการจ่ายเงินสินเชื่อได้มากกว่า จำนวน ๕.๒๓ ล้านบาท เป็นร้อยละ ๒.๓๘ ของผลการจ่ายสินเชื่อ ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ จ่ายสินเชื่อ จำนวน ๒๑๙.๕๑ ล้านบาท)

- การจ่ายเงินสินเชื่อตามนโยบาย ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผลการดำเนินงานมีการจ่ายเงินสินเชื่อตามนโยบายให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จำนวน ๑.๔๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ของแผนสินเชื่อ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน มีการจ่ายเงินสินเชื่อได้มากกว่า จำนวน ๑.๔๔ ล้านบาท เป็นร้อยละ ๐.๐๐ ของผลการจ่ายสินเชื่อ ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ ไม่มีแผนการจ่ายสินเชื่อตามนโยบาย)

๒.๒) รายจ่ายขาดได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน ค่าใช้จ่ายในการรังวัดและออกโฉนดที่ดิน ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ สมทบงบประมาณการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน/การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร และโครงการจ่ายขาดอื่น ๆ ผลการดำเนินงานมีการใช้จ่ายเงิน จำนวน ๑๐๘.๔๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๕ ของแผนงาน เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน มีการใช้จ่ายเงินมากกว่า จำนวน ๔๖.๔๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๗๙ ของผลรายจ่ายขาดปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ มีการใช้จ่ายเงิน จำนวน ๖๒.๐๗ ล้านบาท)

๒.๓) รวมผลการเบิกจ่ายภาพรวม (รายจ่ายหมุนเวียนและรายจ่ายขาด) จำนวน ๓๓๕.๔๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๘ ของแผนการเบิกจ่ายภาพรวม เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน เบิกจ่ายได้มากกว่า ๒๙.๑๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๒ ของผลการเบิกจ่ายภาพรวมปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ เบิกจ่ายภาพรวม จำนวน ๓๐๖.๓๐ ล้านบาท)

๓. สรุปเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๗๒๒.๔๒ ล้านบาท

๔. งบแสดงฐานะการเงิน และงบแสดงผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔

๔.๑ งบแสดงฐานะการเงิน จำนวนทั้งสิ้น ๗,๗๗๗.๖๔ ล้านบาท

๑) สินทรัพย์ จำนวนทั้งสิ้น ๗,๘๓๑.๗๕ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑.๑) สินทรัพย์หมุนเวียน จำนวน ๔,๘๒๐.๑๔ ล้านบาท ได้แก่

๑.๑.๑) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน ๓,๗๒๒.๔๒ ล้านบาท

๑.๑.๒) ลูกหนี้ระยะสั้น (เงินกู้ ค่าเช่าซื้อที่ดิน) จำนวน ๘๐๔.๑๙ ล้านบาท

๑.๑.๓) รายได้ค้างรับและสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น จำนวน ๒๙๓.๕๓ ล้านบาท

๑.๒) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จำนวน ๓,๐๑๑.๖๑ ล้านบาท ได้แก่

๑.๒.๑) ลูกหนี้ระยะยาว (เงินกู้ ค่าเช่าซื้อที่ดิน) จำนวน ๑,๐๕๔.๐๗ ล้านบาท

๑.๒.๒) สิทธิประโยชน์ในที่ดิน ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำนวน ๑,๙๕๗.๕๓ ล้านบาท

๒) หนี้สิน จำนวนทั้งสิ้น ๕๔.๑๑ ล้านบาท ประกอบด้วย

๒.๑) หนี้สินหมุนเวียน ได้แก่ เงินรับฝากและเงินประกัน เงินรับฝากอื่น และหนี้สินหมุนเวียนอื่น จำนวน ๔๓.๙๕ ล้านบาท

๒.๒) หนี้สินไม่หมุนเวียน ได้แก่ เจ้าหนี้เกษตรกร และเงินรับจากผู้ค้ำประกันรอการรับรู้ จำนวน ๑๐.๑๖ ล้านบาท

๓) สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน จำนวนทั้งสิ้น ๗,๗๗๗.๖๔ ล้านบาท ได้แก่

๓.๑) เงินกองทุนรับจากงบประมาณ ๔,๕๓๔.๖๗ ล้านบาท

๓.๒) เงินกองทุนรับบริจาคและอื่น ๆ ๑,๔๗๖.๑๙ ล้านบาท

๓.๓) รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม ๑,๗๖๖.๗๘ ล้านบาท

๔.๒ งบแสดงผลการดำเนินงาน

๑) รายได้ จำนวนทั้งสิ้น ๖๘.๖๖ ล้านบาท

๒) ค่าใช้จ่าย จำนวนทั้งสิ้น ๕๙.๕๘ ล้านบาท

๓) รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ จำนวน ๙.๐๗ ล้านบาท

(รายละเอียดตามเอกสารแนบวาระการประชุม)

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔)

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔)

เรื่องที่ ๕.๓ รายงานความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. ผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

การพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ได้มีการอนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน วงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน) โดยมีกิจกรรมในการพัฒนาทั้งสิ้น ๗ กิจกรรม ดังรายละเอียดในตาราง

ลำดับที่	กิจกรรม	วงเงินอนุมัติ	อนุมัติ	โอนกลับโครงการ	คงเหลือ
๑	งานสำรวจ รังวัดวางรอบแปลงที่ดิน	๑๑,๑๖๔,๒๐๐.๐๐	ใช้งบประมาณปกติ	-	๑๑,๑๖๔,๒๐๐.๐๐
๒	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕๕,๘๒๑,๐๐๐.๐๐	๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐	-	๕๐,๐๓๗,๔๕๐.๐๐
๓	งานปรับปรุงพื้นที่	๒๗๙,๑๐๕,๐๐๐.๐๐	๓๘,๕๓๑,๔๐๐.๐๐	๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗	๒๔๓,๖๓๓,๕๘๔.๕๓
๔	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๓๓,๔๙๒,๖๐๐.๐๐	๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๒๗,๘๑๖,๑๘๘.๐๐
๕	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๔๔๖,๕๖๘,๐๐๐.๐๐	๗๔,๖๓๙,๕๐๐.๐๐	๑๘๕,๓๐๕.๒๒	๓๗๒,๑๑๓,๑๙๒.๘๘
๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	ดำเนินการโดยกรมชลประทาน			
๗	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค	๑๓๓,๙๗๐,๔๐๐.๐๐	๓๓,๒๒๒,๒๐๐.๐๐	๗,๒๘๘,๙๐๖.๙๒	๑๐๓,๔๖๙,๒๙๑.๐๘
รวมทั้งสิ้น		๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐.๐๐	๑๕๗,๘๔๑,๐๖๒.๐๐	๑๐,๕๕๖,๑๒๗.๖๑	๘๐๒,๗๒๔,๐๑๑.๓๙

ซึ่งได้มีการอนุมัติโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ไปแล้ว จำนวน ๖๗ โครงการ ๕ กิจกรรม ดำเนินงานในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด จำนวน ๓๘ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๕๗,๘๔๑,๐๖๒ บาท เบิกจ่าย ๑๒๙,๖๙๗,๖๑๖.๔๐ บาท ผูกพัน ๑๓,๙๒๐ บาท โอนเงินกลับโครงการ ๑๐,๕๕๖,๑๒๗.๖๑ บาท คงเหลือ ๑๗,๕๗๓,๓๙๑.๙๙ บาท โดยมีรายละเอียดแต่ละกิจกรรม ดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	อนุมัติ	เบิกจ่าย	ผูกพัน	โอนกลับโครงการ	คงเหลือ
๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐	๑,๕๔๙,๖๐๒.๐๐	-	-	๔,๒๓๓,๙๔๘.๐๐
๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๓๘,๕๓๑,๔๐๐.๐๐	๒๙,๕๐๓,๖๘๔.๕๓	-	๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗	๕,๙๕๗,๘๐๐.๐๐
๓	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐	๓,๘๖๙,๕๒๔.๐๑	-	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑,๗๘๒,๘๘๗.๙๙
๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๗๔,๖๓๙,๕๐๐.๐๐	๗๑,๕๕๑,๔๒๗.๗๘	๑๓,๙๒๐.๐๐	๑๘๕,๓๐๕.๒๒	๒,๘๘๘,๘๔๗.๐๐
	- สายหลัก	๔๕,๕๔๔,๗๐๐.๐๐	๔๒,๕๖๙,๗๙๑.๕๘	๑๓,๙๒๐.๐๐	๗๓,๔๒๘.๔๒	๒,๘๘๘,๕๖๐.๐๐
	- สายซอย	๒๙,๐๙๔,๘๐๐.๐๐	๒๘,๙๘๑,๖๓๖.๒๐	-	๑๑๑,๙๗๖.๘๐	๑,๒๘๗.๐๐
๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๓๓,๒๒๒,๒๐๐.๐๐	๒๓,๒๒๒,๓๗๓.๐๘	-	๗,๒๘๘,๙๐๖.๙๒	๒,๗๑๐,๙๒๐.๐๐
รวมทั้งสิ้น		๑๕๗,๘๔๑,๐๖๒.๐๐	๑๒๙,๖๙๗,๖๑๖.๔๐	๑๓,๙๒๐.๐๐	๑๐,๕๕๖,๑๒๗.๖๑	๑๗,๕๗๓,๓๙๑.๙๙

๑.๑ งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา ดำเนินการในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา กระบี่ และเชียงราย จำนวน ๓๓ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๑,๕๔๙,๖๐๒.๐๐ บาท คงเหลือ ๔,๒๓๓,๙๔๘.๐๐ บาท

๑.๒ งานปรับปรุงพื้นที่ ดำเนินการในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และสงขลา จำนวน ๒๗ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๘,๕๓๑,๔๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๒๙,๕๐๓,๖๘๔.๕๓ บาท โอนเงินกลับ ๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗ บาท คงเหลือ ๕,๙๕๗,๘๐๐.๐๐ บาท

๑.๓ งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง ดำเนินการในพื้นที่ ๙ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี ชุมพร และกระบี่ จำนวน ๒๖ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๓,๘๖๙,๕๒๙.๐๑ บาท โอนเงินกลับ ๑๒,๐๐๐.๐๐ บาท คงเหลือ ๑,๗๙๒,๘๘๒.๙๙ บาท

๑.๔ งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน ดำเนินการในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ชลบุรี สระแก้ว สุราษฎร์ธานี นครราชสีมา ชุมพร และสงขลา จำนวน ๒๐ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๗๔,๖๓๙,๕๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๗๑,๕๕๑,๔๒๗.๗๘ บาท ผูกพัน ๑๓,๙๒๐.๐๐ บาท โอนเงินกลับ ๑๘๕,๓๐๕.๒๒ บาท คงเหลือ ๒,๘๘๘,๘๔๗.๐๐ บาท

๑.๕ งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค - บริโภค (บ่อบาดาล) ดำเนินการในพื้นที่ ๘ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ชลบุรี เชียงใหม่ ฉะเชิงเทรา สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร และสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๙ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๓,๒๒๒,๒๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๒๓,๒๒๓,๓๗๓.๐๘ บาท โอนเงินกลับ ๗,๒๘๘,๙๐๖.๙๒ บาท คงเหลือ ๒,๗๐๙,๙๒๐.๐๐ บาท จำแนกเป็น

๑) ค่าขุดเจาะและก่อสร้างบ่อบาดาล ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ชลบุรี และสระแก้ว จำนวน ๕ แปลง วงเงิน ๘,๓๘๖,๓๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๖,๗๒๒,๕๓๑.๗๓ บาท โอนเงินกลับ ๑,๖๖๓,๗๖๘.๒๗ บาท

๒) ค่าสำรวจธรณีฟิสิกส์เพื่อการออกแบบขุดเจาะบ่อบาดาล และระบบส่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร และสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๕ แปลง วงเงิน ๑,๒๘๙,๕๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๘๐๐,๑๒๐.๐๐ บาท โอนเงินกลับ ๔๘๙,๓๘๐.๐๐ บาท

๓) ค่าก่อสร้างระบบประปาชุมชนและหอถังสูง เพื่อการอุปโภคบริโภค ในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี สระแก้ว สุราษฎร์ธานี และนครราชสีมา จำนวน ๑๐ แปลง วงเงิน ๒๓,๕๔๖,๔๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๑๕,๗๐๐,๗๒๑.๓๕ บาท โอนเงินกลับ ๕,๑๓๕,๗๕๘.๖๕ บาท คงเหลือ ๒,๗๐๙,๙๒๐.๐๐ บาท

๒. โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๕ กิจกรรม ๑๒ โครงการ รวมเป็นเงิน ๒๐,๗๖๒,๔๑๔ บาท รายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๒.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๔	๓,๓๓๒,๕๗๐
๒.๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๑	๑,๕๕๗,๖๐๐
๒.๓	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๒	๓,๖๑๐,๗๔๔
๒.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๓	๖,๓๒๐,๐๐๐
๒.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค – บริโภค (บ่อบาดาล)	๒	๕,๙๕๑,๕๐๐
รวม		๑๒	๒๐,๗๖๒,๔๑๔

๓. โครงการที่ได้รับอนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

เลขาธิการ ส.ป.ก. ได้อนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายเงินโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด จำนวน ๕ กิจกรรม ๒๗ โครงการ รวมเป็นเงิน ๗๔,๖๗๒,๐๘๒ บาท ทั้งนี้ เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๙ “โครงการที่ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐผู้เป็นเจ้าของโครงการแจ้งเหตุผล ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการต่อเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้ขยายระยะเวลาแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ” โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๓.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕	๔,๗๑๕,๕๕๐
๓.๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๖	๒๐,๕๗๒,๘๐๐
๓.๓	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๔	๕,๕๗๑,๓๓๒
๓.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๕	๒๑,๓๘๔,๑๐๐
๓.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค – บริโภค (บ่อบาดาล)	๗	๒๒,๔๒๘,๓๐๐
รวม		๒๗	๗๔,๖๗๒,๐๘๒

๔. โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ (รออนุมัติปิดโครงการ)

จำนวน ๓ กิจกรรม ๔ โครงการ รวมเป็นเงิน ๘,๒๒๑,๐๐๐ บาท รายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๔.๑	งานปรับปรุงพื้นที่	๑	๒,๙๖๕,๐๐๐
๔.๒	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๒	๓,๒๕๕,๐๐๐
๔.๓	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค – บริโภค (บ่อบาดาล)	๑	๑,๙๙๗,๐๐๐
รวม		๔	๘,๒๒๑,๐๐๐

๕. โครงการที่ได้รับอนุมัติปิดโครงการ

เลขาธิการ ส.ป.ก. ได้อนุมัติปิดโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จำนวน ๕ กิจกรรม ๔๙ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑๒๔,๗๖๘,๙๔๘ บาท ทั้งนี้ เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๐ “โครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ดำเนินการขออนุมัติปิดโครงการต่อเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้ปิดโครงการแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ” โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๕.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๒	๒,๔๕๐,๙๘๐
๕.๒	งานปรับพื้นที่	๑๑	๒๙,๙๓๐,๑๐๐
๕.๓	งานสำรวจรังวัด พังแบ่งแปลง	๓	๒,๐๕๓,๖๖๘
๕.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๒๔	๖๕,๐๖๐,๕๐๐
๕.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๙	๒๕,๒๗๓,๗๐๐
รวม		๔๙	๑๒๔,๗๖๘,๙๔๘

๖. ปัญหา - อุปสรรคในการดำเนินการ

๖.๑ ระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างจำกัด

๖.๒ การเสนอโครงการเพื่อขอใช้เงินบางกิจกรรม ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ เนื่องจากเป็นงานด้านวิศวกรรม ซึ่งต้องจัดทำรายละเอียดที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ราชการในการนำเสนอขออนุมัติ คปก. / ออก.คก. ใช้เงินกองทุนฯ และปัญหาในการดำเนินการยึดคืนพื้นที่ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากปัญหาในข้อกฎหมายต่าง ๆ ส่งผลให้การใช้จ่ายเงินล่าช้า

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดทราบความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔)

มติคณะกรรมการ รับทราบความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔)

เรื่องที่ ๕.๔ รูปแบบโครงสร้างอำนาจหน้าที่และอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในและกฎบัตรการตรวจสอบภายในของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า ตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ระหว่างกระทรวงการคลังและกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมบัญชีกลางและที่ปรึกษา บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้กำหนดกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ด้านที่ ๔ การบริหารจัดการทุนหมุนเวียน ตัวชี้วัดที่ ๔.๒ การตรวจสอบภายใน กรณีที่ ๒ ทุนหมุนเวียนที่ใช้หน่วยงานตรวจสอบภายในจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน เรื่องมาตรฐานการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุ การบัญชี การรายงานทางการเงิน และการตรวจสอบภายในของทุนหมุนเวียนนั้น

๑. ทุนหมุนเวียน และคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ต้องมีการกำหนด/ทบทวนรูปแบบการตรวจสอบภายในของทุนหมุนเวียน เพื่อให้มั่นใจว่าทุนหมุนเวียนมีระบบการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้อง และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของทุนหมุนเวียน

๒. ให้คณะกรรมการบริหารจัดการให้มีกฎบัตรว่าด้วยการตรวจสอบภายใน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ การรายงาน และมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนขอบเขตการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

ข้อเท็จจริง

๑. โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้แบ่งส่วนราชการ ดังนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง

- (๑) สำนักบริหารกลาง
- (๒) กองการเจ้าหน้าที่
- (๓) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๔) สำนักกฎหมาย
- (๕) สำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน
- (๖) สำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน
- (๗) สำนักบริหารกองทุน
- (๘) สำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

(๙) สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

(๑๐) สำนักวิชาการและแผนงาน

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด)

โดยให้มีกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก. เพื่อทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบการดำเนินงานภายในสำนักงาน และสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงาน รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อเลขาธิการ ส.ป.ก. โดยมีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน การบัญชี และทรัพย์สิน การตรวจสอบการดำเนินการ และการตรวจสอบด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนด ของสำนักงาน และ/หรือปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

และให้มีกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร เพื่อทำหน้าที่หลักในการพัฒนาการบริหารของสำนักงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่ารับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (เลขาธิการ ส.ป.ก.)

๒. คำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ที่ ๗๖๒/๒๕๕๘ สั่ง ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งงานภายในและหน้าที่ความรับผิดชอบของ ส.ป.ก. ตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในส่วนของสำนักบริหารกองทุนได้มีการกำหนดโครงสร้างการแบ่งงานภายใน และหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยแบ่งออกเป็น ๘ กลุ่ม ๑ ฝ่าย ประกอบด้วย

๒.๑ ฝ่ายบริหารทั่วไป

๒.๒ กลุ่มวิชาการและแผนงานกองทุน

๒.๓ กลุ่มพัฒนาทุนหมุนเวียน

๒.๔ กลุ่มการเงินและบัญชีกองทุน

๒.๕ กลุ่มตรวจสอบบัญชีกองทุน

๒.๖ กลุ่มบริหารสินเชื่อ

๒.๗ กลุ่มที่ดินและผลประโยชน์

๒.๘ กลุ่มติดตามและประเมินผลกองทุน

๒.๙ กลุ่มระบบข้อมูลกองทุน

๓. หนังสือกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๑๘๓๐ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ เห็นชอบโครงสร้างการบริหารและกรอบอัตรากำลังของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยเพิ่มผู้บริหารกองทุนฯ (เลขาธิการ ส.ป.ก.) ในโครงสร้างการบริหาร กรอบอัตรากำลัง และมาตรฐานกำหนดตำแหน่งพนักงาน ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

สำนักบริหารกองทุน โดยกลุ่มตรวจสอบบัญชีกองทุน มีหน้าที่หลัก ๆ ในการวิเคราะห์ และวางแผนการตรวจสอบ การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาค ซึ่งได้ดำเนินการตรวจสอบด้านการเงิน และบัญชีกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทั้งส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาค มาตั้งแต่ต้น จนกระทั่งปี ๒๕๕๔ ได้มีการกำหนดตัวชี้วัดที่ ๔.๒ การตรวจสอบภายใน กำหนดให้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม **ได้รับการตรวจสอบภายในประจำปีจากผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการต้นสังกัด** กลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก. จึงได้จัดทำแผนการตรวจสอบเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ เป็นต้นมา และในปี ๒๕๖๔ เพื่อให้เป็นไปตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ด้านที่ ๔ การบริหารจัดการทุนหมุนเวียน ตัวชี้วัดที่ ๔.๒ การตรวจสอบภายใน กรณีที่ ๒ ทุนหมุนเวียนที่ใช้หน่วยงานตรวจสอบภายในจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน เรื่องมาตรฐานการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุ การบัญชี การรายงานทางการเงิน และการตรวจสอบภายในของทุนหมุนเวียน ส่วนที่ ๔ มาตรฐานการตรวจสอบภายใน สำนักบริหารกองทุนจึงได้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ กำหนดรูปแบบโครงสร้างและอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงสร้างและอัตรากำลังของกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก.

๓.๒ ใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายในของกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก. ซึ่งมีองค์ประกอบอย่างน้อยประกอบด้วยวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ การรายงานและมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนขอบเขตการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน เป็นกฎบัตรการตรวจสอบภายในของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓.๓ ส.ป.ก. ได้มีการมอบหมายให้กลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก. ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการต้นสังกัด ดำเนินการตรวจสอบทุนหมุนเวียนกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน และรายงานผลการปฏิบัติงานตามข้อเสนอแนะที่ระบุในรายงานผลการตรวจสอบเสนอผู้บริหารของทุนหมุนเวียน ตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผล ตามบันทึกที่ กษ ๑๒๐๗.๑/๒๑๒๐ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ และกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก. ได้เสนอเลขาธิการ ส.ป.ก. อนุมัติแผนการตรวจสอบเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ตามบันทึกที่ กษ ๑๒๐๑.๗/๒๘๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘

ส่วนที่ ๖ การประเมินผล

มาตรา ๓๑ ให้กรมบัญชีกลางมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลเป็นประจำทุกปี โดยต้องประเมินในด้านต่อไปนี้

- (๑) การเงิน
- (๒) การปฏิบัติการ
- (๓) การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- (๔) การบริหารจัดการทุนหมุนเวียน
- (๕) การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงานและลูกจ้าง
- (๖) ด้านอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๒. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ มอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คจ.) เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อดำเนินการแล้ว ให้รายงาน คปก. ทราบต่อไป

ความเห็นของคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มติคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คจ.) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบตามที่เสนอ ดังนี้

๑. เห็นชอบการกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่และอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยใช้โครงสร้างของกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก. และเป็นผู้ตรวจสอบภายในทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๒. เห็นชอบใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายในของกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก. เป็นกฎบัตรการตรวจสอบภายในของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

๓. ให้ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ นำผลพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ เสนอ คปก. เพื่อทราบต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เพื่อให้เป็นไปตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินการทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ และดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน เรื่องมาตรฐานการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุ การบัญชี การรายงานทางการเงิน และการตรวจสอบภายในของทุนหมุนเวียน จึงเห็นสมควรกำหนดรูปแบบโครงสร้างและอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยใช้โครงสร้างของกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก. เป็นผู้ตรวจสอบภายในทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายในของกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก. เป็นกฎบัตร การตรวจสอบภายในของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ทั้งนี้ อกก.คจ. ให้ความเห็นชอบแล้ว และเสนอ คปก. เพื่อทราบต่อไป

ประเด็นที่น่าสนใจ

๑. เพื่อโปรดทราบโครงสร้างอำนาจหน้าที่และอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในของ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยใช้โครงสร้างของกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก. และเป็นผู้ตรวจสอบ ภายในทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๒. เพื่อโปรดทราบใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายในของกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก. เป็นกฎบัตร การตรวจสอบภายในของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

มติคณะกรรมการ ๑. รับทราบโครงสร้างอำนาจหน้าที่และอัตรากำลังของหน่วยงานตรวจสอบภายในของ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยใช้โครงสร้างของกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก. และเป็นผู้ตรวจสอบ ภายในทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๒. รับทราบใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายในของกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก. เป็นกฎบัตร การตรวจสอบภายในของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

เรื่องที่ ๕.๕ รายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ โรคโควิด-๑๙ (COVID-๑๙)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้รับทราบผลการดำเนินงานตามมาตรการ ช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ (COVID-๑๙) รวม ๔๒ จังหวัด จำนวน ๒,๙๒๖ ราย เป็นเงิน ๑๐๕.๑๙ ล้านบาท ประกอบด้วย ๑) วงเงินกู้ยืมรายละไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๖๐๓ ราย เป็นเงิน ๑๑.๗๒ ล้านบาท และ ๒) วงเงินกู้ยืมรายละตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒,๓๒๓ ราย เป็นเงิน ๙๓.๔๗ ล้านบาท

การดำเนินการ

๑. ส.ป.ก. ได้กำหนดกรอบวงเงินสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ วงเงิน ๓๐๐ ล้านบาท เพื่อรองรับ มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ หรือได้รับผลกระทบจาก การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ (COVID-๑๙) ไว้ในแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๔,๑๐๐ ล้านบาท ซึ่งในส่วนนี้มีรายจ่าย หมุนเวียน รายการที่ ๑.๓ สินเชื่อตามนโยบาย วงเงิน ๓๐๐ ล้านบาท เพื่อรองรับมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติหรือได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ (COVID-๑๙)

๓. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔ ได้ออกประกาศ เรื่อง การขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร (คราวที่ ๙) ออกไปจนถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ เนื่องจากได้พบการระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ซึ่งได้ขยายขอบเขตการแพร่ระบาดของโรคออกไปเป็นวงกว้าง และกระจายไปในหลายเขตพื้นที่ ซึ่งในแต่ละวันตรวจพบผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อรายใหม่ภายในประเทศมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลจึงได้มีข้อกำหนดและข้อปฏิบัติมาบังคับใช้เพื่อแก้ไขและระงับยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว

๔. ส.ป.ก. ได้ศึกษามาตรการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ โดยพิจารณาจากฐานลูกค้าของสถาบันการเงิน ในการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารออมสิน พบว่าได้มีการขยายเวลาการช่วยเหลือตามมาตรการเดิมออกไปจนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

๕. ส.ป.ก. ได้นำมาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ ตามมติคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓ เสนอ อกก.ค. พิจารณาขยายเวลาการช่วยเหลือตามมาตรการเดิม ออกไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

๖. การประชุม อกก.ค. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่ให้ผู้กู้ยืม ตามมติ อกก.ค. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓ ให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) และเป็นเกษตรกรรายใหม่หรือรายเดิมที่ไม่มีหนี้ค้างชำระ ที่ได้ยื่นคำขอกู้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การให้ผู้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๔ และอนุมัติกรอบวงเงินกู้ยืม ๒๗๐ ล้านบาท ภายใต้แผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายการจ่ายหมุนเวียน รายการที่ ๑.๓ สินเชื่อตามนโยบาย วงเงิน ๓๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ อกก.ค. ได้มีมติอนุมัติเป็นต้นไป จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยการให้ผู้กู้ยืมดังนี้

๖.๑ อัตราดอกเบี้ยปีที่ ๑ ร้อยละ ๐ ต่อปี สำหรับวงเงินกู้ยืมรายละไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินกู้ระยะสั้น กำหนดชำระคืนภายใน ๑ ปี ทั้งนี้หากผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ทั้งหมดหรือบางส่วนภายในระยะเวลาที่กำหนดให้คิดอัตราดอกเบี้ยปีที่ ๒ ร้อยละ ๑ ต่อปี หลังจากนั้นใช้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒ ต่อปี

๖.๒ อัตราดอกเบี้ยปีที่ ๑ ร้อยละ ๐.๕๐ ต่อปี อัตราดอกเบี้ยปีที่ ๒ ร้อยละ ๑ ต่อปี หลังจากนั้นใช้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒ ต่อปี สำหรับวงเงินกู้ยืมรายละตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินกู้ระยะปานกลาง กำหนดชำระคืนภายใน ๓ ปี

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

เรื่องที่ ๕.๖ การดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๕.๑ บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ (การติดตามระบบการบริหารจัดการที่สำคัญ และผลการปฏิบัติงานตามภารกิจของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไตรมาสที่ ๒ และการจัดให้มีระบบประเมินผลผู้บริหารทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. บันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ระหว่างกระทรวงการคลัง กับ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดเกณฑ์วัดผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ๖ ด้าน จำนวน ๑๕ ตัวชี้วัด ดังนี้

ด้านที่ ๑ การเงิน จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๒ การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๓ การปฏิบัติการ จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๔ การบริหารจัดการทุนหมุนเวียน จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๕ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

โดยด้านที่ ๕ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง ตัวชี้วัดที่ ๕.๑ “บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน” มีระดับความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน จากประเด็นหลัก ๕ ด้าน ได้แก่

๑) การจัดให้มีหรือทบทวนแผนปฏิบัติการระยะยาว (๓ - ๕ ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ที่มีองค์ประกอบครบถ้วน มีคุณภาพ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จัดตั้งรวมถึงพันธกิจของทุนหมุนเวียน

๒) การติดตามระบบการบริหารจัดการที่สำคัญ และผลการปฏิบัติงานตามภารกิจของทุนหมุนเวียน อย่างครบถ้วน เพียงพอและสม่ำเสมอทั้งปี

๓) การจัดให้มีระบบประเมินผลผู้บริหารทุนหมุนเวียน โดยมีหลักเกณฑ์ชัดเจนสอดคล้อง และเชื่อมโยงกับหลักเกณฑ์และเป้าหมายระดับองค์กร

๔) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ครบถ้วน ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันกาล

๕) ผลสำเร็จจากการกำกับดูแลทุนหมุนเวียนของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยสำนักบริหารกองทุน ได้ดำเนินการตามกรอบหลักเกณฑ์การดำเนินงานด้านการบริหารพัฒนากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ในประเด็นหลัก ๕ ด้าน ซึ่งได้กำหนดให้คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนมีการติดตามผล และมีส่วนร่วมการดำเนินงานใน ๒ ประเด็น ดังนี้

๑) ประเด็นหลักด้านที่ ๒) การติดตามระบบการบริหารจัดการที่สำคัญ และผลการปฏิบัติงานตามภารกิจของทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วน เพียงพอและสม่ำเสมอทั้งปีได้กำหนดเกณฑ์ชี้วัด โดยพิจารณาคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน มีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่สำคัญทั้งสิ้น ๕ ด้าน เป็นรายไตรมาส ประกอบด้วย ๑) ผลการดำเนินงานด้านการเงิน ๒) ผลการดำเนินงานด้านไม่ใช้การเงินตามวัตถุประสงค์และภารกิจของทุนหมุนเวียน ๓) ระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ๔) ระบบบริหารจัดการสารสนเทศ และ ๕) ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล

๒) ประเด็นหลักด้านที่ ๓) การจัดให้มีระบบประเมินผลผู้บริหารทุนหมุนเวียนได้กำหนดเกณฑ์ชี้วัด โดยพิจารณาจากมีการประเมินผลผู้บริหารทุนหมุนเวียน ซึ่งหมายถึง ผู้อำนวยการ หรือผู้ทำหน้าที่บริหารทุนหมุนเวียนที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามโครงสร้างบริหารทุนหมุนเวียนที่เป็นระบบ โดยมีหลักเกณฑ์ชัดเจน สอดคล้องและเชื่อมโยงกับหลักเกณฑ์ และเป้าหมายขององค์กร เช่น ด้านการเงิน ด้านการปฏิบัติการ ด้านการสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการบริหารพัฒนาทุนหมุนเวียน เป็นต้น โดยภายในแต่ละกรอบต้องระบุ ตัวชี้วัด นิยาม และเป้าหมายของแต่ละตัวชี้วัดที่ครบถ้วนชัดเจน และเชื่อมโยงกับบันทึกข้อตกลงฯ ประจำปีทุนหมุนเวียน ดำเนินการร่วมกับกรมบัญชีกลาง

๒. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ ได้มีมติอนุมัติมอบอำนาจให้คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.) เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำระบบ การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงาน คปก. ทราบต่อไป

ผลการดำเนินการ

๑. การติดตามระบบการบริหารจัดการที่สำคัญ และผลการปฏิบัติงานตามภารกิจของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ไตรมาสที่ ๒ จำนวน ๕ ด้าน ดังนี้

เรื่อง		หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะได้รับ
๑.	ผลการดำเนินงานด้านการเงิน	ระดับ	๑๐๐		N/A
	๑) ร้อยละการใช้จ่ายงบลงทุนเทียบกับแผนการใช้จ่ายงบลงทุน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔		๕๐	- แผนใช้จ่าย ๘๒๒.๓๗ ล้านบาท ผล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๓๘.๗๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๑	N/A
	๒) ร้อยละการใช้จ่ายภาพรวมเทียบกับแผนการใช้จ่ายภาพรวม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔		๕๐	- แผนใช้จ่าย ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ผล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๒๙๐.๒๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๐๘	N/A
๒.	ผลการดำเนินงานด้านไม่ใช้การเงินตามวัตถุประสงค์และภารกิจของทุนหมุนเวียน			- มีการรายงานผลการดำเนินงานเป็นรายเดือน รวม ๖ เดือน	N/A
๓.	ระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน	ระดับ	๑๐๐		N/A
	๓.๑ สภาพแวดล้อมการควบคุมภายใน - การจัดให้มีระบบข้อร้องเรียน ช่องทาง การรับข้อร้องเรียนและการจัดทำ รายงานสรุปเกี่ยวกับข้อร้องเรียนภายใน องค์กรนำเสนอผู้บริหารขององค์กร		๗	- มีการระบุช่องทางรับข้อร้องเรียน และเสนอแนวทางแก้ไข พร้อมทั้ง มีการจัดทำรายงานสรุปนำเสนอ ผู้บริหารเป็นรายเดือน (๖ เดือน)	N/A
	๓.๒ การกำหนดวัตถุประสงค์การบริหาร ความเสี่ยง - การจัดทำ/ทบทวนคู่มือการบริหาร ความเสี่ยง		๘	- ประชุมคณะทำงานการบริหาร ความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๗ ม.ค. ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสุทธิพร จีระพันธุ์ ส.ป.ก. ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ	N/A
	๓.๓ การระบุความเสี่ยงระดับองค์กร - การระบุความเสี่ยงระดับองค์กร		๑๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
	๓.๔ การประเมินความรุนแรงของความ เสี่ยงระดับองค์กร - การประเมินระดับความรุนแรง ของความเสียหายระดับองค์กร (ระดับความ รุนแรง=โอกาส x ผลกระทบ)		๑๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A

เรื่อง		หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะได้รับ
	๓.๕ การตอบสนองความเสี่ยง - การกำหนดแผนงานการบริหาร ความเสี่ยงระดับองค์กร		๑๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
	๓.๖ กิจกรรมควบคุมภายใน - ผู้บริหารทุนหมุนเวียนและผู้บริหาร ระดับรองมีการสอบทาน รายงานทางการเงิน และรายงาน ที่ไม่ใช่ทางการเงิน		๑๐	๑) มีการจัดทำรายงานการเงินนำเสนอ ผู้บริหารเป็นประจำทุกเดือน (๖ เดือน) ๒) มีการสอบทานรายงานที่ไม่ใช่ ทางการเงินเป็นรายเดือน - แนวทางการจัดระเบียบของ ระบบการแก้ไขปัญหาดำเนินการข้อร้องเรียน ของประชาชน (๖ เดือน) - สรุปลักษณะของเจ้าหน้าที่กองทุน (๖ เดือน)	N/A
	๓.๗ สารสนเทศและการสื่อสาร - การใช้สารสนเทศเพื่อสนับสนุน การติดตามการดำเนินกิจกรรมตามแผน การบริหารความเสี่ยง		๒๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
	๓.๘ การติดตามผลและการประเมินผล (๑) การประเมินผลการควบคุมภายใน ของหน่วยงานตามหลักเกณฑ์กระทรวง การคลังฯ		๒	- ประชุมคณะทำงานการบริหาร ความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑ ก.พ. ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสุทธิพร จีระพันธุ์ ส.ป.ก. ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ - จัดทำแผนการควบคุมภายในของ สบท. (ตามแบบรายงาน IC๑ - ๔ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ส่ง กพร. สปก.	N/A
	(๒) การส่งรายงานการประเมิน การควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังฯ		๒	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
	(๓) การสอบทานการประเมินผล การควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน		๑	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A

เรื่อง		หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะได้รับ
๔	ระบบบริหารจัดการสารสนเทศและดิจิทัล	ระดับ	๑๐๐		N/A
	๔.๑ แผนปฏิบัติการดิจิทัล (ระยะยาว) และปฏิบัติการดิจิทัลประจำปี ๑) มีการจัดทำ/ทบทวนแผนปฏิบัติการดิจิทัล (ระยะยาว) ที่มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระยะยาว ทั้งวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ที่สำคัญ		๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
	๒) แผนปฏิบัติการดิจิทัล ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ มีองค์ประกอบหลักที่ดีครบถ้วน		๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
	๔.๒ การบริหารจัดการสารสนเทศและดิจิทัล ๑) ระบบการบริหารจัดการสารสนเทศที่สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร (EIS/MIS) (กรณีที่ ๑ – ทุนมีระบบแล้ว) - ความเพียงพอของระบบการบริหารจัดการสารสนเทศที่สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร (EIS/MIS)		๓๕	- มีการจัดทำรายงานการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีการนำเสนอรูปแบบของอินโฟกราฟิก ได้แก่ รูปภาพ กราฟ บนระบบ IT เป็นรายเดือน (๖ เดือน)	N/A
	๒) ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนผู้ใช้บริการภายในทุนหมุนเวียน (กรณีที่ ๑ – ทุนมีระบบแล้ว) - ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนผู้ใช้บริการภายในทุนหมุนเวียน		๒๕	- มีระบบสินเชื่อ ระบบค่าเช่าที่ดิน และระบบค่าเช่าซื้อที่ดิน	N/A
	๓) ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนผู้ใช้บริการภายนอกทุนหมุนเวียน และตอบสนองต่อนโยบายด้านดิจิทัล รวมทั้งนโยบายต่าง ๆ ที่สำคัญของภาครัฐ (กรณีที่ ๑ – ทุนมีระบบแล้ว)				
	- ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนผู้ใช้บริการภายนอกทุนหมุนเวียน		๓๐	- มีเว็บไซต์สำนักบริหารกองทุน	N/A

เรื่อง		หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะได้รับ
๕	ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล	ระดับ	๑๐๐		N/A
	๕.๑ การจัดให้มีปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental) ในการบริหารทรัพยากรบุคคล - การประเมินผลการปฏิบัติงาน		๓๐	- จะดำเนินการประเมินผล การปฏิบัติงาน ปีละ ๒ ครั้ง คือ ➤ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ➤ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔	N/A
	๕.๒ การจัดทำและดำเนินงานตามแผน บริหารทรัพยากรบุคคล (ระยะยาว) และ แผนปฏิบัติการด้านการบริหารทรัพยากร บุคคลประจำปี		๗๐		
	๑) ระดับความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพ ด้านการจัดการทรัพยากรบุคคล (๑) การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔		๓๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
	(๒) การจัดทำ/ทบทวนแผนการบริหาร ทรัพยากรบุคคล (ระยะยาว) และแผนปฏิบัติ การฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕		๓๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A

๒. การจัดให้มีระบบประเมินผลผู้บริหารระดับสูงของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยกำหนดหลักเกณฑ์ชัดเจน สอดคล้อง และเชื่อมโยงกับหลักเกณฑ์และเป้าหมายองค์กร โดยมีกรอบการประเมิน เช่น ด้านการเงิน ด้านการปฏิบัติการ ด้านการสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการบริหารพัฒนา ทุนหมุนเวียน เป็นต้น จำนวน ๔ ด้าน ๔ ตัวชี้วัด ดังนี้

๑) ด้านการเงิน

ตัวชี้วัดที่ ๘ ร้อยละการจัดเก็บหนี้เงินต้นของเงินกู้ที่ครบกำหนดชำระ

๒) ด้านการสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตัวชี้วัดที่ ๑๐ ระดับความสำเร็จของการติดตามการทำประโยชน์ในที่ดิน กรณีการจัดที่ดิน ให้สถาบันเกษตรกร

๓) ด้านการปฏิบัติการ

ตัวชี้วัดที่ ๖ ร้อยละของจำนวนเกษตรกรที่ได้รับเงินกู้ภายในระยะเวลาที่กำหนดเฉพาะ ในส่วนที่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจอนุมัติ

๔) ด้านการบริหารพัฒนาทุนหมุนเวียน

ตัวชี้วัดที่ ๙ ระดับความสำเร็จของการจัดทำ/ทบทวนแผนปฏิบัติการของกองทุนฯ ด้านทรัพยากรบุคคล

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๕.๑ บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ในประเด็นหลัก ๒ ด้าน คือ

๑. การติดตามระบบการบริหารจัดการที่สำคัญ และผลการปฏิบัติงานตามภารกิจของกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ไตรมาส ๒

๒. การจัดให้มีระบบการประเมินผลผู้บริหารทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

มติคณะกรรมการ รับทราบการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๕.๑ บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ในประเด็นหลัก ๒ ด้าน คือ

๑. การติดตามระบบการบริหารจัดการที่สำคัญ และผลการปฏิบัติงานตามภารกิจของ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ไตรมาส ๒

๒. การจัดให้มีระบบการประเมินผลผู้บริหารทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

เรื่องที่ ๕.๗ รายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม กรณียกเลิกการจัดซื้อที่ดินเอกชนในท้องที่จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๒ ราย

เรื่องที่	ผู้เสนอขาย	จำนวน (แปลง)	เนื้อที่ (ไร่)	ราคาต่อไร่ (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
๕.๗.๑	บริษัท เซาท์เทิร์น พาร์ค จำกัด และนายสารี อุดุลตระกูล	๓๘	๕๔๑-๒-๙๔	๗๔,๐๐๐	๔๐,๐๘๘,๓๙๐
๕.๗.๒	นางสุธาสินี สองเมือง	๑	๑๐๕-๐-๐๐	๖๙,๐๐๐	๗,๒๔๕,๐๐๐

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดซื้อที่ดิน เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ส่วนที่ ๒ หมวดที่ ๑ การพิจารณาจัดซื้อที่ดิน การพิจารณาความเหมาะสมของที่ดิน

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ พิจารณาความเหมาะสมของที่ดินและให้ความเห็นเกี่ยวกับราคาที่ดินที่จะดำเนินการจัดซื้อ ซึ่งประกอบด้วย

นายอำเภอแห่งท้องที่ เป็นประธานคณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินตั้งอยู่ เกษตรอำเภอ ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน ธนารักษ์พื้นที่ เป็นอนุกรรมการ เจ้าหน้าที่ ๑ นาย เป็นอนุกรรมการ และเลขานุการ และให้มีเจ้าหน้าที่อีกไม่เกิน ๒ นาย เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๙ เมื่อมีผู้เสนอขายที่ดิน ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน และการทับซ้อนของพื้นที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากมีปัญหาให้รายงานคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา

กรณีตรวจสอบตามวรรคแรกแล้ว และไม่พบปัญหาให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมอบหมายเจ้าหน้าที่ ไม่น้อยกว่า ๓ นาย ทำการตรวจสอบสภาพแปลงที่ดินและเจรจาต่อรองราคาแล้วรายงานผลการตรวจสอบ พร้อมความเห็นเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาความเหมาะสมที่จะจัดซื้อที่ดิน โดยพิจารณาตามรายงานของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

(๑) สภาพพื้นที่ที่มีความเหมาะสมทางการเกษตร

(๒) มีขนาดเนื้อที่ที่เหมาะสมในการประกอบเกษตรกรรม และเพียงพอแก่การครองชีพ เว้นแต่กรณีเป็นที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อย และมีพื้นที่ติดต่อกัน

(๓) ราคาที่ดินที่เจ้าของที่ดินเสนอขาย

(๔) ราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์

(๕) สภาพการทำประโยชน์ในที่ดิน เจ้าของที่ดินไม่ทำประโยชน์ด้วยตนเอง หรือให้ผู้อื่นเช่า หรือการปล่อยทิ้งร้าง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง จะต้องมีการตรวจสอบแปลงที่ดินแล้วว่าไม่มีผู้บุกรุก และปลอดจากการรอนสิทธิ หรือภาระผูกพันใด

ข้อ ๑๐ เมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นว่าที่ดินมีความเหมาะสมที่จะจัดซื้อ และเห็นชอบตามราคาของผู้เสนอขายที่ดินได้ตกลงจะขายที่ดินกับเจ้าหน้าที่ตามบันทึกการเจรจาต่อรองราคาที่ดิน ก็ให้ดำเนินการตามขั้นตอนการจัดซื้อที่ดินที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ต่อไป

หากคณะกรรมการเห็นว่า ที่ดินไม่เหมาะสมที่จะจัดซื้อ ให้ถือเป็นอันยุติ และให้ ส.ป.ก.จังหวัด แจ้งผู้เสนอขายที่ดินทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบผลการพิจารณา

ข้อ ๑๑ กรณีที่ดินที่มีผู้เสนอขายยังมิได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการตามความในข้อ ๙ และข้อ ๑๐ แล้วนำรายละเอียดหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับที่ดิน รายงานผลการตรวจสอบ พร้อมความเห็นเสนอผู้มีอำนาจในหมวด ๒ ต่อไป

เมื่อผู้มีอำนาจเห็นชอบการจัดซื้อ และอนุมัติราคาที่ดินแล้ว ให้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เสนอตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินตามวรรคแรก

หมวด ๒ อำนาจการพิจารณาเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดิน

ข้อ ๑๓ อำนาจการพิจารณาเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดิน เป็นดังนี้

(๑) คปจ. มีอำนาจเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินต่อไร่ไม่เกินราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ ในกรณีที่ต้องจัดซื้อที่ดินที่มีราคาเกินกว่าราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ให้ คปจ. พิจารณาความเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินตามความจำเป็น แต่ราคาที่ดินจะต้องไม่เกินกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์

(๒) กรณีที่ดินที่เสนอขาย มีราคาที่ดินต่อไร่เกินกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ ให้ คปจ. ให้ความเห็นชอบการจัดซื้อที่ดินพร้อมแสดงเหตุผล และให้นำเสนอคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คจ.) เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดิน

ข้อ ๑๔ หากผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๑๓ ไม่เห็นชอบการจัดซื้อ และไม่อนุมัติราคาที่ดิน ให้ถือเป็นอันยุติ และให้ ส.ป.ก.จังหวัด แจ้งให้ผู้เสนอขายที่ดินทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบผลการพิจารณา

๒. ตามหนังสือ ส.ป.ก. ที่ กษ ๑๒๐๕/ว ๘๕๕๔ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง การอนุมัติยกเลิกการจัดซื้อที่ดิน โดยสาระสำคัญตามระเบียบ คปจ. ดังกล่าว ได้กำหนดอำนาจการพิจารณาในส่วนของ การให้ความเห็นชอบ/อนุมัติราคาที่ดิน และอนุมัติจัดซื้อที่ดินไว้เป็นที่ชัดเจน แต่กรณีที่เมื่อผู้มีอำนาจพิจารณาเห็นชอบและอนุมัติราคาที่ดินทั้ง คปจ. และ อกก.คจ. ได้พิจารณาอนุมัติราคาที่ดินเพื่อการจัดซื้อที่ดินไว้เรียบร้อยแล้ว และมีเหตุผลความจำเป็นที่ทำให้ต้องยกเลิกการจัดซื้อที่ดินหลังจากผู้มีอำนาจได้พิจารณาอนุมัติราคาที่ดินแล้วนั้น ระเบียบ คปจ. ดังกล่าว มิได้ระบุสาระสำคัญในประเด็นดังกล่าวไว้ นั้น

ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อระเบียบ คปจ. ดังกล่าว ได้กำหนดให้ คปจ. หรือ อกก.คจ. แล้วแต่กรณีเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดิน และมีได้มีการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หากมีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องยกเลิกการจัดซื้อที่ดินที่ได้เห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินไว้แล้ว จึงต้องนำเสนอ คปจ. หรือ อกก.คจ. แล้วแต่กรณี พิจารณายกเลิกความเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดิน

๓. ระเบียบ คปจ. ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการขออนุญาตตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๒๙

ข้อ ๗.๑ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีอำนาจพิจารณา...

(ข) คำขออนุญาตจำหน่ายหรือก่อให้เกิดภาระติดพันในที่ดินแปลงเดียวหรือหลายแปลง ที่ผู้ให้สัญญาสิทธิหรือสิทธิครอบครองเนื้อที่รวมทั้งหมดไม่เกินยี่สิบไร่ ฯลฯ

ข้อ ๗.๒ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีฐานะประธานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจพิจารณา คำขออนุญาตจำหน่ายหรือก่อให้เกิดภาระติดพันซึ่งที่ดินให้แก่ทางราชการหรือเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ

ข้อ ๗.๓ เลขาธิการ มีอำนาจพิจารณาคำขออนุญาตที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ ๗.๑ และ ๗.๒

เรื่องที่ ๕.๗.๑ รายบริษัท เซ้าท์เทิร์น พาร์ค จำกัด และนายสารี อุดลตระกูล

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนราธิวาส (ส.ป.ก.นราธิวาส) ได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินเอกชน ในท้องที่ตำบลบูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส โดยมีนายสารี อุดลตระกูล บัตรประชาชนเลขที่ ๓-๙๖๘๘-๐๐๑๘๑-๑๖-๑ อายุ ๗๒ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๕๙ ถนนชลธารเขต ตำบลสุไหงโก-ลก อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส มายื่นเสนอขายที่ดิน จำนวน ๔๐ แปลง เนื้อที่รวม ๕๔๖-๓-๐๖ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลบูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส โดยมีผู้ถือครองที่ดิน ซึ่งแยกได้เป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๑.๑ บริษัท เซ้าท์เทิร์น พาร์ค จำกัด โดยนายสารี อุดลตระกูล หุ่นส่วนและผู้รับมอบอำนาจ อยู่บ้านเลขที่ ๕๙ ถนนชลธารเขต ตำบลสุไหงโก-ลก อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๓๗ แปลง เนื้อที่ ๕๐๖-๓-๔๗ ไร่

๑.๒ นายสารี อุดลตระกูล อยู่บ้านเลขที่ ๕๙ ถนนชลธารเขต ตำบลสุไหงโก-ลก อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๓ แปลง เนื้อที่ ๓๙-๓-๕๙ ไร่

๒. ราคาที่ดินต่อไร่เกินกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ จำนวน ๓๙ แปลง เนื้อที่ ๕๔๕-๓-๔๗ ไร่ ราคาไร่ละ ๗๔,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นสี่พันบาทถ้วน) รวมเป็นเงิน ๔๐,๓๙๔,๑๙๕ บาท (สี่สิบล้านสามแสนเก้าหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยเก้าสิบบาทถ้วน) ตามเอกสารสิทธิหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๒๐๙, ๑๒๔๐, ๑๒๔๑, ๑๒๔๒, ๑๒๔๓, ๑๒๔๔, ๑๒๔๖, ๑๒๔๘, ๑๒๔๙, ๑๒๕๐, ๑๒๕๓, ๑๒๓๐, ๑๒๓๑, ๑๒๓๒, ๑๒๒๙, ๑๒๓๓, ๑๒๓๔, ๑๒๓๕, ๒๖๐๖, ๒๖๐๗, ๒๖๐๕, ๒๖๐๔, ๒๖๐๓, ๒๔๖๘, ๒๕๕๐, ๒๕๔๙, ๒๕๔๖, ๒๕๔๕, ๒๕๔๔, ๒๕๕๓, ๑๒๓๙, ๑๒๓๖, ๑๒๓๗, ๑๒๓๘, ๑๒๔๗, ๑๑๘๒, ๑๑๘๓, ๑๒๕๑ และราคาที่ดินต่อไร่ไม่เกินกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ จำนวน ๑ แปลง ตามเอกสารสิทธิ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๕๘๑ เนื้อที่ ๐-๓-๕๙ ไร่ ราคาไร่ละ ๗๔,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๖๖,๔๑๕ บาท (หกหมื่นหกพันสี่ร้อยสิบบาทถ้วน) รวมทั้งหมด จำนวน ๔๐ แปลง เนื้อที่ ๕๔๖-๓-๐๖ ไร่ เป็นเงิน จำนวน ๔๐,๔๖๐,๖๑๐ บาท (สี่สิบล้านสี่แสนหกหมื่นหกกร้อยสิบบาทถ้วน)

๓. ส.ป.ก.นราธิวาส ได้นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนราธิวาส (คปจ.นราธิวาส) ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และ คปจ.นราธิวาส ได้มีมติเห็นชอบการจัดซื้อที่ดินดังกล่าว จำนวน ๓๙ แปลง และมีมติเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดิน จำนวน ๑ แปลง และได้ลงนามในสัญญา จะซื้อจะขายที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ตามสัญญาเลขที่ ๓๙/๒๕๕๙ - ๗๘/๒๕๕๙

๔. คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดิน ในท้องที่ตำบลบูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๓๙ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๕๔๕-๓-๔๗ ไร่ วงเงินทั้งสิ้น ๔๐,๓๙๔,๑๙๕ บาท (สี่สิบล้านสามแสนเก้าหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยเก้าสิบบาทถ้วน)

๕. คปจ.นราธิวาส ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบยกเลิกการจัดซื้อที่ดินเอกชนอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑ แปลง ตามเอกสารสิทธิ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๔๖๘ เล่ม ๒๕ ข หน้า ๑๘ เลขที่ดิน ๓๑๔ ระวังรูปถ่ายทางอากาศ ชื่อบ้านเกาะสะท้อน หมายเลข ๕๔๒๑ II แผ่นที่ ๙๔ เนื้อที่ ๔-๐-๕๓ ไร่ ตามสัญญาเลขที่ ๖๔/๒๕๕๙ (เนื่องจากที่ดินดังกล่าวอยู่ในแนวเขตปฏิรูปที่ดินตามร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตบางส่วน ไม่ตรงกับสภาพการทำประโยชน์)

๖. อกก.คจ. ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบยกเลิกการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินให้ บริษัทเซ้าเทิร์น พาร์ค จำกัด โดย นายสารี อุดลตระกูล หุ่นส่วนและผู้รับมอบอำนาจที่ขอยกเลิกการเสนอขายที่ดินเอกชนอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส เอกสารสิทธิหนังสือรับการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๒๔๖๘ เล่ม ๒๕ ข หน้า ๑๘ เลขที่ดิน ๓๑๔ ระวังรูปถ่ายทางอากาศ ชื่อบ้านเกาะสะท้อน หมายเลข ๕๔๒๑ II แผ่นที่ ๙๔ เนื้อที่ ๔-๐-๕๓ ไร่ ราคาต่อไร่ ๗๔,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๐๕,๘๐๕ บาท (สามแสนห้าพันแปดร้อยห้าบาทถ้วน) ตามสัญญาจะซื้อจะขาย เลขที่ ๖๔/๒๕๕๙

ข้อเท็จจริง

๑. พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลบูโยะ และตำบลมูโนะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๑๙ ก วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓ รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น ๕๔๒-๒-๕๓ ไร่ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เป็นการกำหนดเขตตามหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในเขตโครงการจัดซื้อที่ดินเพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ดังนั้น จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ภายในระยะเวลาสามปี นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ใช้บังคับห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายด้วยประการใด ๆ หรือก่อให้เกิดภาระติดพันใด ๆ ซึ่งที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย

๒. บริษัท เซ้าเทิร์น พาร์ค จำกัด โดยนายสารี อุดลตระกูล และนายสัทธรรม นราประเสริฐกุล กรรมการในฐานะผู้จะขาย ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๓ แจ้ง ส.ป.ก.นราธิวาส ว่าตามสัญญาดังกล่าวมิได้กำหนดระยะเวลาในการโอนสิทธิไว้อย่างชัดเจนว่าจะดำเนินการเมื่อใด และท่านได้ปล่อยเวลาให้ล่วงเลยไปโดยไม่มีกำหนด อีกทั้งระยะเวลาที่ได้ล่วงเลยมานานพอสมควรแล้ว ท่านก็ยังไม่ได้ดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามสัญญาด้วยการรับโอนที่ดินไปแต่ประการใด ผู้ขายจึงมีหนังสือแจ้งมายังท่านเพื่อขอให้ดำเนินการไปจดทะเบียนรับโอนที่ดินแปลงตามสัญญาจะซื้อจะขาย ในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดนราธิวาส สาขาสุไหงโก-ลก ทั้งนี้ หากถึงวันดังกล่าวแล้วมิได้ดำเนินการรับโอนและชำระราคาที่ดินตามสัญญาให้เสร็จสิ้นไป ผู้จะขายขอถือเอาหนังสือฉบับนี้เป็นการยกเลิกสัญญาฉบับดังกล่าวด้วย

๓. ส.ป.ก.นราธิวาส แจ้งนายสารี อดุลตระกูล หัวหน้าและผู้รับมอบอำนาจ บริษัท เช่าที่เทิร์น พาร์ค จำกัด ว่ายังมีขั้นตอนกระบวนการที่ผู้เสนอขายและ ส.ป.ก.นราธิวาส ต้องดำเนินการต่อไป อีกทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-๑๙) อาจจะทำให้สำนักงานที่ดินขอความร่วมมือให้งดเว้นการติดต่อราชการเป็นการชั่วคราวจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรค จึงไม่อาจจะดำเนินการจดทะเบียนโอนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ตามที่บริษัทกำหนดไว้ รายละเอียดตามหนังสือ ที่ นธ ๐๐๑๑/๒๕๑ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๓ เรื่อง ขอแจ้งให้ทำการโอนสิทธิในที่ดิน

๔. ตามบันทึกถ้อยคำ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ บริษัท เช่าที่เทิร์น พาร์ค จำกัด โดยนายสารี อดุลตระกูล ผู้เสนอขายที่ดินเอกชนในท้องที่ตำบลปุโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส ได้มีความประสงค์ขอยกเลิกคำเสนอขายที่ดินทั้ง ๓๙ แปลง เนื้อที่ ๕๔๒-๒-๕๓ ไร่ เนื่องจากในสัญญาจะซื้อขายมิได้กำหนดระยะเวลาในการโอนสิทธิไว้อย่างชัดเจนว่าจะดำเนินการโอนที่ดินและชำระค่าที่ดินแต่อย่างไร และเวลาได้ล่วงเลยมานานพอสมควรแล้วยังมิได้ดำเนินการปฏิบัติตามสัญญาด้วยการโอนที่ดินแต่อย่างไร และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ยังมีขั้นตอนกระบวนการที่จะต้องดำเนินการต่อไปอีก จึงไม่อาจจะดำเนินการจดทะเบียนโอนสิทธิและนิติกรรมโอนสิทธิ หรือสิทธิในที่ดินให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ตามที่บริษัทกำหนดไว้ได้

๕. คปจ.นราธิวาส ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติ ดังนี้

๕.๑ อนุมัติยกเลิกการจัดซื้อที่ดินเอกชนอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑ แปลง ตามเอกสารสิทธิหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๓๔๘๑ เนื้อที่ ๐-๓-๕๙ ไร่ จำนวนเงิน ๖๖,๔๑๕ บาท (หกหมื่นหกพันสี่ร้อยสิบห้าบาทถ้วน) ตามสัญญาจะซื้อขาย เลขที่ ๕๑/๒๕๕๙

๕.๒ เห็นชอบยกเลิกการจัดซื้อที่ดินเอกชนอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๓๘ แปลง ตามเอกสารสิทธิหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๒๐๙, ๑๒๔๐, ๑๒๔๑, ๑๒๔๒, ๑๒๔๓, ๑๒๔๔, ๑๒๔๕, ๑๒๔๖, ๑๒๔๘, ๑๒๔๙, ๑๒๕๐, ๑๒๕๓, ๑๒๓๐, ๑๒๓๑, ๑๒๓๒, ๑๒๒๙, ๑๒๓๓, ๑๒๓๔, ๑๒๓๕, ๒๖๐๖, ๒๖๐๗, ๒๖๐๕, ๒๖๐๔, ๒๖๐๓, ๒๕๕๐, ๒๕๔๙, ๒๕๔๖, ๒๕๔๕, ๒๕๔๔, ๒๕๕๓, ๑๒๓๙, ๑๒๓๖, ๑๒๓๗, ๑๒๓๘, ๑๒๔๗, ๑๑๘๒, ๑๑๘๓, ๑๒๕๑ เนื้อที่ ๕๔๑-๒-๙๔ ไร่

๕.๓ ให้ ส.ป.ก.นราธิวาส นำเสนอ ส.ป.ก. เพื่อนำเสนอ ออกก.คง. พิจารณาต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. บริษัท เช่าที่เทิร์น พาร์ค จำกัด โดยนายสารี อดุลตระกูล หัวหน้าและผู้รับมอบอำนาจ เจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้เสนอขายที่ดินได้มีความประสงค์ขอยกเลิกขายที่ดิน จำนวน ๓๙ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๕๔๒-๒-๕๓ ไร่ ไม่ประสงค์ขายที่ดินแปลงที่ดินดังกล่าว เนื่องจากในสัญญาจะซื้อขายมิได้กำหนดระยะเวลาในการโอนสิทธิไว้อย่างชัดเจนว่าจะดำเนินการเมื่อใด และเวลาล่วงเลยมานานพอสมควรแล้ว ยังมิได้ดำเนินการปฏิบัติตามสัญญา

ดำเนินการโอนที่ดินและชำระค่าที่ดินแต่อย่างใด และได้แจ้งความประสงค์ขอยกเลิกการเสนอขายที่ดินแล้ว ตามบันทึกถ้อยคำ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เพื่อให้เป็นไปตามประสงค์ของผู้เสนอขาย เห็นควรยกเลิกการเสนอขายที่ดินดังกล่าว และ คปจ.นราธิวาส ได้มีมติเห็นชอบยกเลิกการจัดซื้อ ที่ดินเอกชนดังกล่าวแล้ว ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

๒. ตามมติ ออกก.คง. ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบยกเลิกการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินเอกชนในท้องที่จังหวัดนราธิวาส ให้บริษัท เช่าท์เทิร์น พาร์ค จำกัด และนายสารี อุดุลตระกุล หุ่นส่วนและผู้รับมอบอำนาจ จำนวน ๓๘ แปลง เนื้อที่ ๕๔๑-๒-๙๔ ไร่ ตามเอกสารสิทธิหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๒๐๙, ๑๒๔๐, ๑๒๔๑, ๑๒๔๒, ๑๒๔๓, ๑๒๔๔, ๑๒๔๕, ๑๒๔๖, ๑๒๔๘, ๑๒๔๙, ๑๒๕๐, ๑๒๕๓, ๑๒๓๐, ๑๒๓๑, ๑๒๓๒, ๑๒๒๙, ๑๒๓๓, ๑๒๓๔, ๑๒๓๕, ๒๖๐๖, ๒๖๐๗, ๒๖๐๕, ๒๖๐๔, ๒๖๐๓, ๒๕๕๐, ๒๕๔๙, ๒๕๔๖, ๒๕๔๕, ๒๕๔๔, ๒๕๕๓, ๑๒๓๙, ๑๒๓๖, ๑๒๓๗, ๑๒๓๘, ๑๒๔๗, ๑๑๘๒, ๑๑๘๓, ๑๒๕๑ ราคาไร่ละ ๗๔,๐๐๐ บาท รวมราคาขาย ๔๐,๐๘๘,๓๙๐ บาท (สี่สิบล้านแปดหมื่นแปดพันสามร้อยเก้าสิบบาทถ้วน)

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดทราบมติ ออกก.คง. ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบยกเลิกการจัดซื้อที่ดินในท้องที่จังหวัดนราธิวาส รายบริษัท เช่าท์เทิร์น พาร์ค จำกัด และนายสารี อุดุลตระกุล หุ่นส่วนและผู้รับมอบอำนาจ ยกเลิกการเสนอขายที่ดินเอกชน อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๓๘ แปลง เนื้อที่ ๕๔๑-๒-๙๔ ไร่ ตามเอกสารสิทธิ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๒๐๙, ๑๒๔๐, ๑๒๔๑, ๑๒๔๒, ๑๒๔๓, ๑๒๔๔, ๑๒๔๕, ๑๒๔๖, ๑๒๔๘, ๑๒๔๙, ๑๒๕๐, ๑๒๕๓, ๑๒๓๐, ๑๒๓๑, ๑๒๓๒, ๑๒๒๙, ๑๒๓๓, ๑๒๓๔, ๑๒๓๕, ๒๖๐๖, ๒๖๐๗, ๒๖๐๕, ๒๖๐๔, ๒๖๐๓, ๒๕๕๐, ๒๕๔๙, ๒๕๔๖, ๒๕๔๕, ๒๕๔๔, ๒๕๕๓, ๑๒๓๙, ๑๒๓๖, ๑๒๓๗, ๑๒๓๘, ๑๒๔๗, ๑๑๘๒, ๑๑๘๓, ๑๒๕๑

มติคณะกรรมการ รับทราบมติ ออกก.คง. ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบยกเลิกการจัดซื้อที่ดินในท้องที่จังหวัดนราธิวาส รายบริษัท เช่าท์เทิร์น พาร์ค จำกัด และนายสารี อุดุลตระกุล หุ่นส่วนและผู้รับมอบอำนาจ ยกเลิกการเสนอขายที่ดินเอกชน อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๓๘ แปลง เนื้อที่ ๕๔๑-๒-๙๔ ไร่ ตามเอกสารสิทธิ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๒๐๙, ๑๒๔๐, ๑๒๔๑, ๑๒๔๒, ๑๒๔๓, ๑๒๔๔, ๑๒๔๕, ๑๒๔๖, ๑๒๔๘, ๑๒๔๙, ๑๒๕๐, ๑๒๕๓, ๑๒๓๐, ๑๒๓๑, ๑๒๓๒, ๑๒๒๙, ๑๒๓๓, ๑๒๓๔, ๑๒๓๕, ๒๖๐๖, ๒๖๐๗, ๒๖๐๕, ๒๖๐๔, ๒๖๐๓, ๒๕๕๐, ๒๕๔๙, ๒๕๔๖, ๒๕๔๕, ๒๕๔๔, ๒๕๕๓, ๑๒๓๙, ๑๒๓๖, ๑๒๓๗, ๑๒๓๘, ๑๒๔๗, ๑๑๘๒, ๑๑๘๓, ๑๒๕๑

เรื่องที่ ๕.๗.๒ รายงานงสุธาสนี สองเมือง

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนราธิวาส (ส.ป.ก.นราธิวาส) ได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินเอกชน ในท้องที่ตำบลจะแนะ อำเภोजะแนะ จังหวัดนราธิวาส โดยมีนางสุธาสนี สองเมือง บัตรประชาชนเลขที่ ๓-๙๐๐๑-

๐๐๒๗๓-๓๕-๘ อายุ ๖๗ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๘๐/๒๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลลุดง อำเภอดงใหญ่ จังหวัดสงขลา เสนอขายที่ดิน จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๑๐๕-๐-๐๐ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลจะนะ อำเภोजะนะ จังหวัดนราธิวาส ให้กับ ส.ป.ก.นราธิวาส ราคาไร่ละ ๖๙,๐๐๐ บาท (หกหมื่นเก้าพันบาทถ้วน) รวมเป็นเงิน ๗,๒๔๕,๐๐๐ บาท (เจ็ดล้านสองแสนสี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน) ตามเอกสารสิทธิหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๒๕๐๙ เล่มที่ ๒๖ ก. หน้า ๙ เลขที่ดิน ๘ ระวังรูปถ่ายทางอากาศซื้อบ้านดุงงูอ หมายเลข ๕๓๒๑ III แผ่นที่ ๑๕๔

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนราธิวาส (คปจ.นราธิวาส) ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบการจัดซื้อที่ดินดังกล่าวพร้อมแสดงเหตุผลกรณีราคาเกินหนึ่งเท่าครึ่งของราคาประเมินกรมธนารักษ์ เพื่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) นำเสนอให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คจ.) เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินต่อไป

๓. อกก.คจ. ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินในท้องที่ตำบลจะนะ อำเภोजะนะ จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑๐๕-๐-๐๐ ไร่ ราคาไร่ละ ๖๙,๐๐๐ บาท (หกหมื่นเก้าพันบาทถ้วน) รวมเป็นเงิน ๗,๒๔๕,๐๐๐ บาท (เจ็ดล้านสองแสนสี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน)

ข้อเท็จจริง

๑. นางสาวสินี สองเมือง ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง ขอยกเลิกในการขายที่ดินแปลงดังกล่าว เนื่องจากมีความเดือดร้อน เพราะ ส.ป.ก. ชำระราคาที่ดินล่าช้า และไม่สามารถแบกรับภาระได้

๒. บันทึกล้อยคำ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นางสาวสินี สองเมือง ผู้เสนอขายที่ดินเอกชนในท้องที่ตำบลจะนะ อำเภोजะนะ จังหวัดนราธิวาส ได้มีความประสงค์ขอยกเลิกคำเสนอขายที่ดิน จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๑๐๕-๐-๐๐ ไร่ รวมเป็นเงิน ๗,๒๔๕,๐๐๐ บาท (เจ็ดล้านสองแสนสี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน) ตามเอกสารสิทธิหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๒๕๐๙ เนื่องจากการดำเนินการจัดซื้อที่ดินของ ส.ป.ก. ใช้เวลานานและไม่มีกำหนดเวลาเสร็จสิ้นที่ชัดเจน และ คปจ.นราธิวาส ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติยกเลิกการจัดซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวแล้ว

๓. คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ อนุมัติให้ถอนร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน เลขที่ ๒๕๐๙ เล่มที่ ๒๖ ก. หน้า ๙ เลขที่ดิน ๘ ระวังรูปถ่ายทางอากาศซื้อบ้านดุงงูอ หมายเลข ๕๓๒๑ III แผ่นที่ ๑๕๔ ในท้องที่ตำบลจะนะ อำเภोजะนะ จังหวัดนราธิวาส ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ... ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว รายละเอียดตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๓๕๘๕๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๔. ในการประชุม คปจ.นราธิวาส ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ ในวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบยกเลิกการจัดซื้อที่ดินเอกชนตำบลจะแนะ อำเภोजะแนะ จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑ แปลง ตามเอกสารสิทธิหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๒๕๐๙ เล่มที่ ๒๖ ก. หน้า ๙ เลขที่ดิน ๘ ระบุวางรูปถ่ายทางอากาศชื่อบ้านดงขงญอ หมายเลข ๕๓๒๑ III แผ่นที่ ๑๕๔ เนื้อที่ ๑๐๕-๐-๐๐ ไร่ ตำบลจะแนะ อำเภोजะแนะ จังหวัดนราธิวาส และให้ ส.ป.ก.นราธิวาส นำเสนอ ส.ป.ก. เพื่อนำเสนอ ออกก.คง. พิจารณาต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. นางสุธาสนี สองเมือง เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน ผู้เสนอขายที่ดินได้มีความประสงค์ขอยกเลิกขายที่ดินจำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๑๐๕-๐-๐๐ ไร่ ไม่ประสงค์ขายที่ดินแปลงที่ดินดังกล่าว เนื่องจากการดำเนินการจัดซื้อที่ดินของ ส.ป.ก. ใช้เวลานานและไม่มีกำหนดเวลาเสร็จสิ้นที่ชัดเจน และตนเองมีความจำเป็นที่จะต้องใช้เงินทุนและได้ยื่นหนังสือขอยกเลิกการเสนอขายที่ดินแล้ว เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เพื่อประโยชน์ของทางราชการ ส.ป.ก.นราธิวาส เห็นควรยกเลิกการเสนอขายที่ดินดังกล่าว

๒. ตามมติ ออกก.คง. ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบยกเลิกการจัดซื้อและอนุมัติราคาที่ดินเอกชนในท้องที่จังหวัดนราธิวาส ให้นางสุธาสนี สองเมือง ที่ขอยกเลิกการเสนอขายที่ดินเอกชน ตำบลจะแนะ อำเภोजะแนะ จังหวัดนราธิวาส ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๒๕๐๙ เล่มที่ ๒๖ ก. หน้า ๙ เลขที่ดิน ๘ ระบุวางรูปถ่ายทางอากาศชื่อบ้านดงขงญอ หมายเลข ๕๓๒๑ III แผ่นที่ ๑๕๔ จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๑๐๕-๐-๐๐ ไร่ ราคาไร่ละ ๖๙,๐๐๐ บาท (หกหมื่นเก้าพันบาทถ้วน) รวมเป็นเงิน ๗,๒๔๕,๐๐๐ บาท (เจ็ดล้านสองแสนสี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน)

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดทราบมติของ ออกก.คง. ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบยกเลิกการจัดซื้อที่ดินในท้องที่จังหวัดนราธิวาส รายงานสุธาสนี สองเมือง ยกเลิกการเสนอขายที่ดินเอกชน อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๑๐๕-๐-๐๐ ไร่ เอกสารสิทธิ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๕๐๙

มติคณะกรรมการ รับทราบมติของ ออกก.คง. ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบยกเลิกการจัดซื้อที่ดินในท้องที่จังหวัดนราธิวาส รายงานสุธาสนี สองเมือง ยกเลิกการเสนอขายที่ดินเอกชน อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๑๐๕-๐-๐๐ ไร่ เอกสารสิทธิ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๕๐๙

เรื่องที่ ๕.๘ รายงานผลดำเนินงานการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ที่ดินตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า เนื่องจกมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เห็นชอบให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการโอนสิทธิ

และการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน โดยปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ปทจ.) เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแก่คู่สมรสหรือบุตรเพียงรายเดียว โดยไม่เป็นการแบ่งแยกสิทธิ และให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแก่บุตรมากกว่าหนึ่งคน บิดา หรือมารดา พี่ หรือน้องร่วมบิดาและมารดาเดียวกัน หรือพี่ หรือน้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกัน และหลานของเกษตรกร (ลูกของลูก ลูกของพี่ หรือลูกของน้อง) รวมถึงการโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแก่คู่สมรสที่ย่าขาดจากกัน เมื่อ ปทจ. หรือ คปจ. มีมติประการใดแล้วให้รวบรวมแจ้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อรายงาน คปก. ทราบ นั้น

ผลการดำเนินงาน

๑. รายงานผลการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบและรวบรวมผลงานการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ สรุปผลได้ จำนวน ๖๖ จังหวัด ๓๘,๑๐๒ ราย ๔๕,๘๑๖ แปลง เนื้อที่ ๔๐๙,๘๕๙-๐-๙๗ ไร่ เป็นอำนาจการพิจารณาของ ปทจ. จำนวน ๙,๙๐๒ ราย ๑๕,๑๒๖ แปลง ๑๒๓,๐๕๖-๓-๔๔ ไร่ และเป็นอำนาจการพิจารณาของ คปจ. จำนวน ๒๘,๒๐๐ ราย ๓๐,๖๙๐ แปลง ๒๘๖,๘๐๒-๑-๕๓ ไร่ โดยมีเหตุผลในการโอนสิทธิ ประกอบด้วย ผู้ได้รับอนุญาตเป็นผู้สูงอายุไม่สามารถประกอบเกษตรกรรมได้ด้วยตนเอง และแบ่งสิทธิการถือครองในส่วนที่เกินความเพียงพอต่อการครองชีพให้ทายาทโดยธรรม สำหรับการรับมรดกสิทธิเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คปก. กำหนดไว้ มีดังนี้

- (๑) โอนสิทธิเต็มแปลง จำนวน ๑๓,๒๒๒ ราย ๑๖,๖๖๘ แปลง เนื้อที่ ๑๓๐,๙๙๖-๒-๔๔ ไร่
 - (๒) ตกทอดมรดกสิทธิเต็มแปลง จำนวน ๙,๓๑๑ ราย ๑๓,๔๑๐ แปลง เนื้อที่ ๑๑๔,๗๓๔-๒-๓๖ ไร่
 - (๓) โอนสิทธิแบ่งแปลง จำนวน ๙,๘๓๕ ราย ๑๐,๔๖๗ แปลง เนื้อที่ ๑๑๐,๗๓๗-๒-๗๖ ไร่
 - (๔) ตกทอดมรดกสิทธิแบ่งแปลง จำนวน ๕,๗๓๔ ราย ๕,๒๗๑ แปลง เนื้อที่ ๕๓,๓๙๐-๑-๔๑ ไร่
- (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบวาระการประชุม ๑)

๒. รายงานผลการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๖

การพิจารณาการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน ผู้รับโอนและผู้รับมรดก คือ ทายาทอันประกอบไปด้วย สามีหรือภริยาหรือบุตร (ที่เกิดจากบิดามารดา และบุตรบุญธรรม) หรือเครือญาติของเกษตรกร (บิดาหรือมารดา พี่น้องร่วมบิดามารดา พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดา และหลานของเกษตรกร) คปจ. เป็นผู้มีอำนาจพิจารณา

ในการนี้ ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบและรวบรวมผลงานการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ สรุปผลได้ จำนวน ๒๖ จังหวัด ๔๔๔ ราย ๗๘๘ แปลง เนื้อที่ ๖,๓๙๔-๓-๐๓ ไร่ ดังนี้

- (๑) โอนสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินเต็มแปลง จำนวน ๑๖๙ ราย ๔๘๐ แปลง เนื้อที่ ๒,๔๙๓-๒-๙๗ ไร่
 - (๒) โอนสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินแบ่งแปลง จำนวน ๕๓ ราย ๕๙ แปลง เนื้อที่ ๖๒๒-๓-๑๕ ไร่
 - (๓) ตกทอดมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินเต็มแปลง จำนวน ๑๙๐ ราย ๒๑๕ แปลง เนื้อที่ ๒,๗๙๕-๐-๖๕ ไร่
 - (๔) ตกทอดมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินแบ่งแปลง จำนวน ๓๒ ราย ๓๔ แปลง เนื้อที่ ๔๘๓-๐-๒๖ ไร่
- (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบวาระการประชุม ๒)

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าทำประโยชน์ในที่ดิน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ และการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าทำประโยชน์ในที่ดิน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ และการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ

เรื่องที่ ๖.๑ เรื่องปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร

การจัดสรรที่ดินทำกินและแหล่งน้ำถือเป็นเรื่องที่สำคัญในการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับ ความเดือดร้อน ในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ในส่วนของคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการจัดที่ดินให้กับ เกษตรกร ซึ่งที่ผ่านมาได้ลงพื้นที่หลายจังหวัด เพื่อรับมอบพื้นที่ป่าไม้ถาวรนำมาจัดสรรทำให้เกิดประโยชน์ กับเกษตรกร ดังนั้น จึงขอฝากเรื่องจังหวัดเชียงรายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ติดตามกรณีป่า E จำนวน ๑๑ - ๑๒ ป่า เนื่องจากรองนายกรัฐมนตรี (พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ) ได้มีบัญชาให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดน ส.ป.ก. เร่งรัดจัดการเรื่องดังกล่าวนี้ที่กรมป่าไม้ได้มอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เพื่อดำเนินการเข้าสู่กระบวนการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และจัดสรรให้กับเกษตรกรต่อไป

เรื่องที่ ๖.๒ เรื่องสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVIC-๑๙)

ขอให้ทุกท่านดูแลสุขภาพของตนเองให้ดีเพราะเป็นเรื่องที่สำคัญมากในขณะนี้ และสิ่งที่ดีที่สุด
จะต้องรับดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคดังกล่าวนี้โดยเร็วที่สุด

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๐ น.

(นายสุชุม ครุณาสวัสดิ์)

นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ

ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางรัชฎา ปวงคำ)

นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ

ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายประดิษฐ์ ใจรังษี)

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายวินะโรจน์ ทรัพย์สงสุข)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น.
ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ
ผ่านระบบการประชุมทางไกล Application : Zoom

กรรมการผู้มาประชุม

๑. ร้อยเอก ธรรมนัส	พรหมเผ่า	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
๒. นายประยูร	อินสกุล	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
๓. นายชยาวุธ	จันทร์	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (ปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
๔. นายสกล	จุลภา	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
๕. นายวันชัย	อาจมด	ผู้อำนวยการกองบริหารการพาณิชย์ภูมิภาค (แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
๖. นายบุญลาก	โสวัณณะ	ผู้อำนวยการศูนย์ประเมินผล (แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
๗. นางสาวนันทวัน	ทองเบญญ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาพื้นที่พิเศษ (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
๘. นายสถาพร	ใจอารีย์	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน (แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน)	กรรมการ
๙. นายเจตนิพิฐ	รอดภัย	รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
๑๐. นางสาวซาร่าห์	บินเ้ายะ	รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (แทนอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)	กรรมการ
๑๑. นายสุวิทย์	คชสิงห์	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรมประมง (แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ

๑๒. นายวีระชัย	นาควิบูลย์วงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๓. นายสรเสรีญ	อัจจุตมานัส	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๔. นายเกษมสันต์	จิณณวาโส	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๕. นายอัครมา	สุวรรณนิตย	รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
๑๖. นายมรกต	วิเลิศปรีชาตระกูล	ผู้อำนวยการกองนิติการ (แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
๑๗. นายยศวัฒน์	พัชรศักดิ์สกุล	ผู้อำนวยการส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น (แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
๑๘. นายบันดาล	สธิชวาล	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัด (แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
๑๙. นายปรานต์	ดิลกคุณากุล	ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง (แทนอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	กรรมการ
๒๐. นายพยุหศักดิ์	ครเจริญ	ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ (แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ)	กรรมการ
๒๑. นางมัลลิกา	อัปภาสกิจ	ผู้อำนวยการกองกำกับและพัฒนาระบบเงินนอกงบประมาณ (แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง)	กรรมการ
๒๒. นายทวีศักดิ์	ธนเดโชพล	รองอธิบดีกรมชลประทาน (แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
๒๓. นายวิวัฒน์	ไชยช่อม	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนากการปศุสัตว์ (แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์)	กรรมการ
๒๔. นายอดิสร	นุชดำรงค์	อธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการ
๒๕. นางสาวพรรณพรรณ	เจริญกิจ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ (แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
๒๖. นายศักดิ์ดา	ศิริวิโรจน์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายสินเชื่อบุคคล (แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
๒๗. นายอุบลศักดิ์	บัวหลวงงาม	ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๘. นายศิริชัย	ออสวรรณ	ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๙. นายประพันธ์	เทียนนิหาร	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓๐. นายมีชัย	ดีมะการ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ

๓๑. นายเด่นณรงค์	ธรรมมา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓๒. นายเผด็จ	ดิฐฐดี	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓๓. นายบุญช่วย	มหิวรรณ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓๔. นายสุวิทย์	ไทยเอียด	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓๕. นายวิณะโรจน์	ทรัพย์ส่งสุข	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการ และเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม ไม่มี

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายสุรียน	พัชรครุฑานนท์	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
๒. นางสาวจิราทิพย์	โรจน์อุ้นวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.
๓. นายประดิษฐ์	ใจรังษี	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก.
๔. นายปรีชา	ลิมถวิล	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.

ผู้เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ณ ส.ป.ก.

๑. นายเอกพงษ์	น้อยสร้าง	หัวหน้าผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๒. นายกิตติ	แดงพลอย	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๓. นายภาชนัน	จารุภุมมิก	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๔. นายปรามิทธิ์	ยอดแก้ว	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๕. นายนภดล	ตันติเมธิน	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๖. นายวัฒนา	มังธิสาร	ผู้อำนวยการสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน ส.ป.ก.
๗. นางสาวเมตตา	คุโณปถัมภ์	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
๘. นายวิวรรธน์	สังประเสริฐ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ส.ป.ก.
๙. นางสาววรรณพร	ดอกจำปา	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส.ป.ก.
๑๐. นายสุรัชย์	ยุทธชนะ	ผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
๑๑. นายสมศักดิ์	การเจริญกุลวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
๑๒. นางสาวธัญพร	แพมมงคล	ผู้อำนวยการสำนักบริการกลาง ส.ป.ก.
๑๓. นางสาวอุษานันท์	คล้ายซัง	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก.
๑๔. นางสาวกานดา	ศากยะโรจน์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ส.ป.ก.
๑๕. นางสาวสุนิสา	เอกธิการ	ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษ ส.ป.ก.
๑๖. นางอาทิตย์ยา	พองพรหม	ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.

๑๗. นางสาวอาภาพรรณ พัฒนพันธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
 ๑๘. นายเกียรติยศ ทรงสง่า ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดที่ดิน ส.ป.ก.
 เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. และผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๑๙ คน

ผู้เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ณ ส.ป.ก.จังหวัด

๑. นางสาวกุหลาบ	สุนนท์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร
๒. นายดำรงค์	ไชโย	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา
๓. นายพนมไพร	ดีใหม่	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์
๔. นายศิริโรจน์	ไมตรีจิต	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์
๕. จำเริญวันชัย	เกิดด้วยทอง	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๖. นางสาวอรณิชา	สุวรรณชัย	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง
๗. นายอัครเดช	เรียนหิน	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา
๘. นายศุภกร	ดุสิตกรณ์ชัย	นิติกรชำนาญการพิเศษ ส.ป.ก.สกลนคร

เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๑๙ คน

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ซึ่งยังทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่องทุกวัน ฉะนั้น เพื่อเป็นการรักษามาตรการที่ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) กำหนด ในวันนี้จึงเป็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ Application : ZOOM ซึ่งตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๙ (๑) ได้กำหนดให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงตน เพื่อเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก่อนร่วมการประชุม โดยฝ่ายเลขานุการฯ นายประดิษฐ์ ใจรังษี ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ได้ขออนุญาตที่ประชุมอ่านชื่อหน่วยงานเพื่อให้ผู้แทนแต่ละหน่วยงานแสดงตัวโดยการแจ้งชื่อพร้อมตำแหน่งต่อที่ประชุม อีกทั้งมีกรรมการที่เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมไชยงค์ ชูชาติ จำนวน ๑ ท่าน ได้แก่ เลขานุการฯ และห้องสุทธิพร จีระพันธุ์ จำนวน ๓ ท่าน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเสริญ อัจจุตมานัส) และประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ประธานกรรมการกล่าวเปิดการประชุม และแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ที่ผ่านมามีเรื่องหนึ่งที่ได้ให้เป็นแนวทางและนโยบายมาตลอดตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกำกับดูแลสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) คือ เรื่องการรณรงค์ให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินปลูกพืชสมุนไพร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฟักทะลายโจร กระจ่างขาว กระจ่างดำ และขมิ้น ทั้งพื้นที่แรกที่ได้มอบนโยบายในเรื่องดังกล่าวนี้ ได้แก่ จังหวัด

ลำปาง ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบันที่ได้เห็นเป็นรูปธรรมแล้วว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและเป็นประโยชน์อย่างมาก เนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVIC-๑๙) ณ เวลานี้ ทำให้ความจำเป็นอย่างมาก ที่จะต้องใช้พืชสมุนไพรประเภทฟ้าทะลายโจร ที่สามารถยับยั้งการแพร่ระบาด สามารถป้องกัน และรักษาผู้ที่ติดเชื้อ ซึ่งตามรายงานของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในที่ประชุม ครม. ว่าผู้ป่วยที่เป็นผู้ต้องขังที่อยู่ตาม เรือนจำต่าง ๆ ได้รับการรักษาโดยการให้ทานสมุนไพรฟ้าทะลายโจร และสามารถรักษาผู้ป่วยได้เกือบ ๘๐ % เพราะฉะนั้น ขอฝากท่านเลขาธิการ ส.ป.ก. ตลอดจนผู้บริหาร และ ส.ป.ก. ทุกจังหวัด ว่าให้นำนโยบายที่ผม กำหนดไว้ให้ตั้งแต่แรกเรื่องการปลูกสมุนไพรฟ้าทะลายโจร หรือการปลูกพืชสมุนไพรประเภทอื่น ให้ ส.ป.ก. ทุกจังหวัด นำไปส่งเสริมและให้ความรู้กับเกษตรกรที่ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งเป็นพื้นที่ของ ส.ป.ก. พร้อมทั้งพยายามที่จะหาพันธุ์ฟ้าทะลายโจรเพื่อแจกจ่ายให้กับชาวบ้านและเกษตรกรต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔
เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้จัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ให้คณะกรรมการพิจารณารับรองแล้ว ตามหนังสือที่ กษ ๑๒๑๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ หนังสือที่ กษ ๑๒๑๐/ว ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ และหนังสือที่ กษ ๑๒๑๐/ว ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ ปรากฏว่า ไม่มีคณะกรรมการ ขอแก้ไขรายงานการประชุม

มติคณะกรรมการ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔
เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๓.๑ การขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๗ เรื่อง

เรื่องที่	จังหวัด	หน่วยงานที่ขอใช้	กิจการที่ขออนุญาต	เนื้อที่ (ไร่)
๓.๑.๑	ลำปาง	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	โรงเรียนบ้านวังใหม่	๓๑-๐-๒๘
๓.๑.๒	มุกดาหาร	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	โรงเรียนกุดชุมประเสริฐ รชมิ่งคลาสิก	๙๓-๓-๙๕
๓.๑.๓	สุราษฎร์ธานี	องค์การบริหารส่วนตำบล ท่าอุแท	ที่ทำการองค์การบริหาร ส่วนตำบลท่าอุแท	๕-๓-๙๔
๓.๑.๔	สกลนคร	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	วัดป่าบ้านลิ่มทอง	๒๒-๒-๔๘
๓.๑.๕	สุรินทร์	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	วัดป่าอัมพวัน	๑๖-๑-๖๗

เรื่องที่	จังหวัด	หน่วยงานที่ขอใช้	กิจการที่ขออนุญาต	เนื้อที่ (ไร่)
๓.๑.๖	นครราชสีมา	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	วัดป่าคุณสัมปันนาราม (ธ) (วัดป่าหนองหิน)	๑๑๙-๒-๔๐
๓.๑.๗	สกลนคร	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	วัดป่าโนนสังข์	๔๓-๑-๒๔

ข้อกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

๑. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณานุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖

ฯลฯ

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้ เฉพาะพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดินหรือในพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดให้ใช้เพื่อการใด โดยเฉพาะในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดินนั้น

ข้อ ๕ การให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ตามระเบียบนี้ต้องดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร

ข้อ ๖ การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษาให้ใช้ได้ดังต่อไปนี้

(๒) โรงเรียนระดับประถมศึกษา เนื้อที่ไม่เกิน ๒๕ ไร่

(๓) โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เนื้อที่ไม่เกิน ๕๐ ไร่

ฯลฯ

ข้อ ๘ การใช้ที่ดินเพื่อการศาสนา ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน ๑๕ ไร่ สำหรับการจัดตั้งศาสนสถานตามประเพณีนิยมแห่งท้องถิ่น

ฯลฯ

ข้อ ๑๒ การใช้ที่ดินเพื่อจัดสร้างสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน ๕ ไร่

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ การใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๖ หรือการขอใช้ที่ดินเกินจำนวนที่กำหนดไว้ ให้เสนอ คปก. พิจารณาตามความจำเป็นเพื่อกิจการนั้น

ข้อ ๑๘ แบบขั้นตอน ตลอดจนเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้ที่ดิน ตามระเบียบนี้ให้ ส.ป.ก. เป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสม

๒. คำสั่ง คปก. ที่ ๕/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน สั่ง ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้มีอำนาจหน้าที่

๑. พิจารณา กำหนด ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ วิธีการ ตลอดจนเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสนอ คปก. พิจารณา

ฯลฯ

๓. พิจารณากลั่นกรอง วินิจฉัย ให้ข้อมูล พิจารณารายละเอียด หรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓. มติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๖ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจยกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าเป็นการขอใช้ที่ดินโดยหน่วยงานของรัฐ ไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการ หรือค่าใช้จ่ายใด ๆ จากผู้ใช้บริการ กิจการนั้นเป็นประโยชน์แก่เกษตรกร และต่อชุมชนในท้องถิ่น พื้นที่ใช้สอยเหมาะสมจำเป็นแก่การนั้นและไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๔. แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ แบบท้ายประกาศ คปก. ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ฯลฯ

ข้อ ๒ ในการพิจารณาอนุญาตให้แบ่งที่ดินออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ เขตสังฆาวาส และพุทธาวาส หมายถึง ส่วนที่เป็นเสนาสนะ (อุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ ศาลาปฏิบัติธรรม กุฏิสงฆ์ ฯลฯ) เนื้อที่ตามเหตุผลและความจำเป็น แต่ทั้งนี้ไม่เกินจำนวน ๑๐๐ ไร่

ส่วนที่ ๒ พุทธอุทยาน หรือโครงการตามแผนงานโครงการของผู้ขออนุญาตให้ ส.ป.ก. วัด สำนักสงฆ์ ชุมชน ดูแลบริหารจัดการใช้ประโยชน์พื้นที่ร่วมกัน เนื้อที่ตามเหตุผลและความจำเป็น แต่ทั้งนี้ไม่เกินจำนวน ๑,๐๐๐ ไร่

กรณีวัดหรือสำนักสงฆ์ขอใช้ประโยชน์ที่ดินเกินกว่าที่กำหนดไว้ ให้พิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในการขออนุญาต ผลกระทบทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ในที่ดินของประชาชนในท้องถิ่น

ข้อ ๓ ให้ผู้ขออนุญาตจัดทำผัง หรือรูปแผนที่ที่กำหนดขอบเขตอย่างชัดเจนว่าส่วนใดเป็นเขตสังฆาวาส เขตพุทธาวาส และเขตที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และระบุด้วยว่าใช้ประโยชน์อย่างไร

ข้อ ๔ กรณีมีการปลูกป่า ต้องระบุว่าเป็นไม้ประเภทหวงห้ามตามกฎหมายป่าไม้ให้ชัดเจน

เรื่องที่ ๓.๑.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนบ้านวังใหม่ ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง มีหนังสือ ที่ ลป ๐๐๑๑.๔/๑๖๓๒ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าแม่สุกและป่าแม่สอย (A) เพื่อก่อสร้างโรงเรียนบ้านวังใหม่ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๖IV๖๔๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๓๑-๐-๒๘ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลร่องเคาะ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดลพบุรี ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าแม่สุกและป่าแม่สอย (A) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลร่องเคาะ อำเภอมวกเหล็ก อำเภอแจ้ห่ม และตำบลแจ้ซ้อน อำเภอมืองปาน จังหวัดลพบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปท.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๖

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้โรงเรียนบ้านวังใหม่เป็นผู้ถือครองมาแต่เดิม ซึ่งดำเนินการก่อตั้งเป็นโรงเรียนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยครอบครองที่ดินเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน มีการก่อสร้างอาคารแล้ว ได้แก่ อาคารเรียน อาคารห้องสมุด หอประชุม โรงอาหาร บ้านพักนักเรียนพักนอน บ้านพักนักร้องการโรง สนามฟุตบอล สนามตะกร้อ ลานกีฬาอเนกประสงค์ สนามเด็กเล่น โรงจอดรถ หอถังสูงเก็บน้ำ ถังเก็บน้ำซีเมนต์ หอถังประปา เสาไก่ไข่ และห้องน้ำ

๓. โรงเรียนบ้านวังใหม่เป็นโรงเรียนระดับอนุบาลและประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อขอเป็นที่ตั้งและก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบและใช้ประโยชน์อื่น ๆ ทางการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของเด็ก ๆ ในชุมชนให้เป็นทรัพยากรที่ดีของชาติต่อไป เป็นการดำเนินงานเพื่อสาธารณประโยชน์

๔. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ ในการประชุมสมัยวิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนบ้านวังใหม่ได้ และรับรองว่าการก่อสร้างโรงเรียนดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของราษฎรและสิ่งแวดล้อมในชุมชนทั้ง ๔ ด้าน แต่อย่างใด

๕. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังใหม่ได้สำรวจในแปลงที่ดินแล้วปรากฏว่า ไม่มีไม้ประเภทหวงห้าม

๖. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.ลำปาง	๖๗๖,๑๘๓	๔๑,๓๕๑	๒๕๖,๗๐๓	๓๑-๐-๒๘	๐.๐๐๕
อ.วังเหนือ	๖๙,๗๗๓	๖,๕๐๒	๓๕,๖๗๔	๓๑-๐-๒๘	๐.๐๔๔
ต.ร่องเคาะ	๒๗,๗๗๓	๒,๑๓๒	๑๒,๑๑๗	๓๑-๐-๒๘	๐.๑๑๒

(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๖๙,๗๗๓ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๓๕,๖๗๔ ไร่ โดยในเขตอำเภอวังเหนือ มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๔๑๘-๑-๐๓ ไร่ ดังนี้

๑. กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๗ ราย เนื้อที่ประมาณ ๖๐-๑-๕๓ ไร่

๒. การใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๕๗-๓-๕๐ ไร่

และในเขตตำบลร่องเคาะ มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวนรวม ๒ ราย ดังนี้

๑. กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๕-๐-๐๐ ไร่

๒. การใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๕๗-๓-๕๐ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนบ้านวังใหม่ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๖IV๖๔๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๓๑-๐-๒๘ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนราชการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนบ้านวังใหม่ สำหรับใช้เป็นสถานศึกษาสำหรับบุตรหลานของเกษตรกรและประชาชนในท้องถิ่นเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๖ (๒) จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนบ้านวังใหม่ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๖IV๖๔๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๓๑-๐-๒๘ ไร่

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนบ้านวังใหม่ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๖IV๖๔๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๓๑-๐-๒๘ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลร่องเคาะ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้พื้นที่ที่ขออนุญาตส่วนใหญ่ได้ดำเนินการใช้ประโยชน์ไปแล้ว เพียงแต่ดำเนินการขออนุญาตให้ถูกต้องตามระเบียบที่ ส.ป.ก. กำหนด ซึ่งเป็นเรื่องที่ได้ให้นโยบายไปตั้งแต่แรกแล้วว่าสิ่งใดที่ไม่ถูกต้องไม่เป็นไปตามกฎหมายให้ดำเนินการให้ถูกต้อง เช่น สถานศึกษา และวัด เป็นต้น ในเรื่องของพุทธศาสนาที่ได้ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดต่าง ๆ สำนักพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ประสานขอความร่วมมือในเรื่องดังกล่าวนี้ว่าที่ผ่านมาดำเนินการไม่ถูกต้อง จึงต้องการที่จะดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ ฉะนั้น เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่ควรจะต้องดำเนินการให้ถูกต้อง จึงได้ให้นโยบายไป ยกตัวอย่าง เช่น โรงเรียนบ้านวังใหม่ เป็นโรงเรียนสร้างมานานแล้ว แต่ไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้อง โดยเมื่อจะขยายอะไร ก็มีปัญหามาไม่สามารถดำเนินการได้ ดังนั้น ในเรื่องนี้จึงถือว่าเป็นนโยบายที่ได้เคยมอบให้ไปดำเนินการแล้ว

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ในประเด็นเรื่องดังกล่าวนี้ตามข้อเท็จจริงและข้อมูลที่นำเสนอแล้วจะเป็นเรื่องของหน่วยราชการและวัดที่ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายที่คณะกรรมการเคยอนุญาตให้ไปแล้ว ทั้ง ๗ เรื่องที่นำเสนอดังกล่าวนี้โดยรวมส่วนใหญ่จะครอบครองที่ดินมาก่อนที่ ส.ป.ก. จะเข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดิน แต่อาจจะมี ๒ ราย ที่เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินภายหลังแต่ก็เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด อีกทั้งได้ผ่านการพิจารณาก่อนการขออนุญาตขออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น จึงเห็นว่าน่าจะอนุญาตให้ได้เลยเพื่อจะได้พิจารณาได้อย่างรวดเร็ว

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนบ้านวังใหม่ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๖IV๖๔๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๓๑-๐-๒๘ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลร่องเคาะ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง

เรื่องที่ ๓.๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนกกตุมประชาสรรค์ รัชมงคลาภิเชก ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร มีหนังสือ ที่ มท ๐๐๑๑/๓๒๐๐ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณา

อนุญาต กรณีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนกศุมประชาสรรค์ รัชมิ่งคลาภิเชก ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ กลุ่มที่ ๓๕๕ เนื้อที่ประมาณ ๙๓-๓-๙๕ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลกกตูม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าดงภูพาน (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลกกตูม ตำบลดงหลวง ตำบลพังแดง และตำบลหนองแคน อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๙ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้โรงเรียนกศุมประชาสรรค์ รัชมิ่งคลาภิเชก เป็นผู้ถือครองมาแต่เดิมซึ่งดำเนินการก่อตั้งเป็นโรงเรียนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๑ โดยครอบครองที่ดินเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน มีการก่อสร้างอาคารแล้ว ได้แก่ อาคารเรียน โรงฝึกงาน โรงอาหาร ห้องน้ำ โรงรถ สนามกีฬา เป็นต้น

๓. โรงเรียนกศุมประชาสรรค์ รัชมิ่งคลาภิเชก เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์ในการก่อสร้างเพื่อเป็นสถานศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของเด็กและเยาวชนในชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินและชุมชนใกล้เคียง ให้เป็นทรัพยากรที่ดีของชาติ เป็นการดำเนินงานเพื่อสาธารณประโยชน์

๔. สภาพเทศบาลตำบลกกตูม ในการประชุมสมัยสามัญที่ ๔ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบเป็นให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนกศุมประชาสรรค์ รัชมิ่งคลาภิเชกได้ และรับรองว่าการก่อสร้างโรงเรียนดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของราษฎรและสิ่งแวดล้อมในชุมชนแต่อย่างใด

๕. ผู้อำนวยการโรงเรียนกศุมประชาสรรค์ รัชมิ่งคลาภิเชก ได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินแล้วปรากฏว่า มีไม้ประเภทหวงห้าม จำนวน ๔ ชนิด ๕๑ ต้น ได้แก่ ไม้พะยุง ๕ ต้น ไม้แดง ๔ ต้น ไม้ประดู่ ๒ ต้น และไม้สัก ๔๐ ต้น

๖. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.มุกดาหาร	๔๘๗,๖๑๕	๓๘,๗๖๙	๓๙๖,๑๖๘	๙๓-๓-๙๕	๐.๐๑๙๒
อ.ดงหลวง	๑๑๖,๔๒๘	๖,๔๗๒	๘๓,๔๕๓	๙๓-๓-๙๕	๐.๐๘๐๗
ต.กกตูม	๖๒,๔๙๗	๒,๖๒๓	๓๘,๖๘๕	๙๓-๓-๙๕	๐.๑๕๐๓

(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๑๖,๔๒๘ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๘๓,๔๕๓ ไร่ โดยในเขตอำเภอดงหลวง มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๑๘ ราย เนื้อที่รวมประมาณ ๕๖๗-๒-๘๔ ไร่ ดังนี้

๑. การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑-๑-๒๓ ไร่
 ๒. การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา จำนวน ๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕๔-๒-๙๘ ไร่
 ๓. การใช้ที่ดินเพื่อสร้างถนน ทางลำเลียง จำนวน ๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕-๒-๓๒ ไร่
 ๔. การใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓-๐-๑๐ ไร่
 ๕. การใช้ที่ดินเพื่อจัดสร้างสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๘๒-๒-๓๕ ไร่
 ๖. การใช้ที่ดินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๖๑-๐-๓๗ ไร่
 ๗. การใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๖ หรือการขอใช้ที่ดินเกินจำนวนที่กำหนดไว้ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๕๙-๑-๔๙ ไร่
- และในเขตตำบลกกตูม มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวนรวม ๑๔ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕๕๑-๑-๙๖ ไร่ ดังนี้

๑. การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา จำนวน ๔ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔๒-๓-๔๓ ไร่
๒. การใช้ที่ดินเพื่อสร้างถนน ทางลำเลียง จำนวน ๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕-๒-๓๒ ไร่
๓. การใช้ที่ดินเพื่อจัดสร้างสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๘๒-๒-๓๕ ไร่
๔. การใช้ที่ดินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๖๑-๐-๓๗ ไร่
๕. การใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๖ หรือการขอใช้ที่ดินเกินจำนวนที่กำหนดไว้ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๕๙-๑-๔๙ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าดงภูพาน (E) เพื่อก่อสร้างโรงเรียนกกตุมประชาสรรค์ รัชมังคลาภิเษก ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ กลุ่มที่ ๓๕๕ เนื้อที่ประมาณ ๙๓-๓-๙๕ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลกกตุม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ทั้งนี้เนื่องจากแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน มีไม้หวงห้ามอยู่ในแปลงที่ดินด้วย ดังนั้น ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตจะต้องทำไม้หรือมีความจำเป็นต้องทำไม้ ขอให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการทำไม้ของกรมป่าไม้ด้วย ตามข้อสังเกตของกรมป่าไม้ และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนราชการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนกกตุมประชาสรรค์ รัชมังคลาภิเษก สำหรับใช้เป็นสถานศึกษาสำหรับบุตรหลานของเกษตรกรและประชาชนในท้องถิ่นเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๖ (๓) จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนกกตุมประชาสรรค์ รัชมังคลาภิเษก ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ กลุ่มที่ ๓๕๕ เนื้อที่ประมาณ ๙๓-๓-๙๕ ไร่

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าดงภูพาน (E) เพื่อก่อสร้างโรงเรียนกกตุมประชาสรรค์ รัชมังคลาภิเษก ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ กลุ่มที่ ๓๕๕ เนื้อที่ประมาณ ๙๓-๓-๙๕ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลกกตุม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าดงภูพาน (E) เพื่อก่อสร้างโรงเรียนกกตุมประชาสรรค์ รัชมังคลาภิเษก ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ กลุ่มที่ ๓๕๕ เนื้อที่ประมาณ ๙๓-๓-๙๕ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลกกตุม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

เรื่องที่ ๓.๑.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างที่ทำการบริหารส่วนตำบลท่าอุแทในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ส.ป.ก.สุราษฎร์ธานี) มีหนังสือ ที่ สฎ ๐๐๑๑/๑๖๒ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแทขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อสร้างที่ทำการบริหารส่วนตำบลท่าอุแท ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๔๒๗/๑๗๐๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๕-๓-๙๔ ไร่

ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าอุแท อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าชายครามและป่าวัดประดู่ (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตในท้องที่ตำบลดอนสัก ตำบลปากแพรก อำเภอดอนสัก ตำบลท่าอุแท ตำบลพลายวาส ตำบลกรูด ตำบลปาร่อน ตำบลช้างซ้าย ตำบลช้างขวา ตำบลคลองสระ ตำบลทุ่งรัง อำเภอกาญจนดิษฐ์ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ตำบลท่าสะท้อน อำเภอพุนพิน ตำบลนาใต้ อำเภอบ้านนาเดิม และตำบลทุ่งเตา ตำบลทุ่งเตาใหม่ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖

๑.๓ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับ ส.ป.ก.สุราษฎร์ธานี ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๐ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงดังกล่าวยังมีได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใด โดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแทเป็นผู้ครอบครองเดิมมาโดยตลอด

๓. เหตุผลความจำเป็นในการขออนุญาตใช้ที่ดิน เนื่องจากพื้นที่ดั้งเดิมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท มีขนาดเล็ก คับแคบ พื้นที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนพนักงานและผู้มาติดต่อราชการ เพื่อรองรับภารกิจที่เพิ่มขึ้นสามารถบริหารงานภายในองค์กรได้สะดวก อีกทั้งเพื่อให้เป็นศูนย์ราชการให้บริหารแก่ประชาชนในตำบลท่าอุแท และประชาชนในท้องที่ใกล้เคียง งบประมาณการดำเนินโครงการก่อสร้าง จำนวนประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๔. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท ในการประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบการสร้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท ได้แก่ อาคารสำนักงาน อาคารศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย บ้านพักพนักงานเทศบาล อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนามกีฬา เสาวิทยूसื่อสาร ป้ายสำนักงาน และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการบริการประชาชน และรับรองว่าไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ทั้ง ๔ ด้าน เช่น ไม่ทำให้ดินพังทลายหรือดินสไลด์ ไม่ทำให้เกิดเสียงดังรบกวน ไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย และไม่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ เป็นต้น

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท ได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินแล้วปรากฏว่าไม่พบไม้ประเภทหวงห้าม

๖. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.สุราษฎร์ธานี	๑,๙๖๕,๕๘๘	๖๕,๙๘๘	๑,๒๒๙,๐๗๕	๕-๓-๙๔	๐.๐๐๐๓
อ.กาญจนดิษฐ์	๒๔๓,๑๒๔	๕,๐๓๐	๕๙,๘๖๔	๕-๓-๙๔	๐.๐๐๒๕
ต.ท่าอุแท	๕๖,๒๕๖	๑,๐๔๑	๑๒,๘๖๗	๕-๓-๙๔	๐.๐๑๐๖

(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒๔๓,๑๒๔ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๕๙,๘๖๔ ไร่ โดยในเขตอำเภอกาญจนดิษฐ์ มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๑๔๔-๐-๕๕.๙ ไร่ ดังนี้

๑. กิจการเพื่อจัดตั้งสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๐-๒-๔๓ ไร่
๒. กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๖ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๑๐-๒-๑๐ ไร่
๓. การใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม จำนวน ๒ ราย

เนื้อที่ประมาณ ๓๓-๐-๐๒.๙ ไร่

และในเขตตำบลท่าอุแท มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๔๓-๑-๑๙ ไร่ ดังนี้

๑. กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔๒-๑-๔๘ ไร่
๒. กิจการอื่น ๆ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๐-๓-๗๑ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแทใช้ที่ดินเพื่อสร้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๒๗/๓๗๐๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๕-๓-๙๔ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าอุแท อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท เป็นส่วนราชการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท สำหรับใช้เป็นที่ตั้งของที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนที่มารับบริการและติดต่อราชการได้อย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ จากผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดิน จำนวนเนื้อที่เกินอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๒ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแทใช้ที่ดินเพื่อสร้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๒๗III๗๐๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๕-๓-๙๔ ไร่

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแทใช้ที่ดินเพื่อสร้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๒๗III๗๐๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๕-๓-๙๔ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าอุแท อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแทใช้ที่ดินเพื่อสร้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๒๗III๗๐๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๕-๓-๙๔ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าอุแท อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เรื่องที่ ๓.๑.๔ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าบ้านลิ้มบอง ในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสกลนคร

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร (ส.ป.ก.สกลนคร) ได้มีหนังสือ ที่ สน ๐๐๑๑/๓๐๐ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าบ้านลิ้มบอง ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๔IV๕๐๗๘ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๒-๔๘ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าดงอีปาง ป่าดงคำพลู และป่าดงคำกั้ง (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลดงเหนือ ตำบลโนนสะอาด ตำบลบ่อแก้ว ตำบลม่วง อำเภอบ้านม่วง ตำบลนาแต่ ตำบลคำตากล้า ตำบลหนองบัวลิม ตำบลแพด อำเภอคำตากล้า ตำบลกุดเรือคำ ตำบลหนองแวงใต้ ตำบลหนองแวง ตำบลนาคำ ตำบลนาซอ ตำบลวานรนิวาส ตำบลซำก่าย อำเภอานรนิวาส และตำบลท่าก้อน ตำบลนาฮี ตำบลวาใหญ่ อำเภอกาอากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๒

๑.๑ กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๑๐.๐๑/๒๓๕๕ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๖ ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก.

๑.๒ คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. และมติเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗ อนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๑.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖

๑.๔ ป่าไม้เขตอุดรธานี ป่าไม้จังหวัดสกลนคร และปฏิรูปที่ดินจังหวัดสกลนครได้ร่วมกันตรวจกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติออกจากเขตที่จะทำการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๐ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงดังกล่าว ส.ป.ก.สกลนคร ยังมิได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใดเข้าทำประโยชน์และที่พักสงฆ์บ้านลิ้มบองได้ถือครองมาแต่เดิม โดยเริ่มก่อสร้างที่พักสงฆ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ปัจจุบันได้มีการก่อสร้างเสนาสนะไปแล้ว เช่น กุฏิ ศาลาการเปรียญ ชุมประตูดัด หอพระพุทธรูป ห้องน้ำ หอฉันน้ำร้อน เป็นต้น

๓. มีแผนผังแสดงเขตสงฆ์वास ประกอบด้วย กุฏิ ศาลาเดินจงกรม หอฉัน โรงเก็บของ และห้องน้ำ และเขตพุทธาวาส ประกอบด้วย ศาลาพระประธาน ศาลาการเปรียญ หอน้ำประปา และสระน้ำ โดยไม่มีส่วนที่เป็นพุทธอุทยาน

๔. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว ในการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีมติรับรองว่าการสร้างวัดป่าบ้านลิ้มบองของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนในด้านเสียง ดิน น้ำ และอากาศ

๕. คณะตรวจสอบไม้หวงห้ามในเขตพื้นที่ที่ขอใช้ ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว กำนันตำบลบ่อแก้ว สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านบ้านลิ้มบอง และพระประจำวัดบ้านลิ้มบอง ได้ร่วมกันตรวจสอบไม้หวงห้ามในพื้นที่ดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔ ปรากฏว่ามีไม้หวงห้าม จำนวน ๑๔ ชนิด รวม ๑๑๑ ต้น ได้แก่ พะยูง จำนวน ๕ ต้น ยางนา จำนวน ๓๐ ต้น ประดู่ จำนวน ๓๑ ต้น แดง จำนวน ๑๓ ต้น มะค่า จำนวน ๗ ต้น สัก จำนวน ๑๐ ต้น แคนตะเคียน จำนวน ๕ ต้น โพธิ์ จำนวน ๒ ต้น หาด จำนวน ๑ ต้น ตะคร้อ จำนวน ๑ ต้น ตะแบก จำนวน ๓ ต้น หว้า จำนวน ๑ ต้น มะไฟ จำนวน ๑ ต้น และอะลางนทรี จำนวน ๑ ต้น

๖. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขออนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.สกลนคร	๙๗๒,๒๕๗-๐-๐๐	๘๗,๙๓๗.๐๐	๙๙๒,๐๘๕-๐-๐๐	๒๒-๒-๔๘	๐.๐๐๒๓
อ.บ้านม่วง	๑๘๓,๕๗๔-๐-๐๐	๑๕,๕๘๒.๐๐	๑๙๙,๕๙๓-๐-๐๐	๒๒-๒-๔๘	๐.๐๑๒๓
ต.บ่อแก้ว	๓๓,๙๗๘-๐-๐๐	๓,๒๘๓.๐๐	๓๗,๙๔๑-๐-๐๐	๒๒-๒-๔๘	๐.๐๖๖๖

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒.๐๐ ไร่ ในส่วนของอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๘๓,๕๗๔.๐๐ ไร่ โดยจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้วจำนวน ๑๙๙,๕๕๓.๐๐ ไร่ และมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๓๙๘-๒-๐๙ ไร่ ดังนี้

๑. กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๒๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๖๙-๐-๑๕ ไร่

๒. กิจการก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย ได้แก่ กรมชลประทานใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างประตูระบายน้ำบ้านห้วยทรายพร้อมระบบส่งน้ำ เนื้อที่ประมาณ ๑๐๔-๒-๙๕ ไร่

๓. กิจการจัดสร้างสถานที่ราชการ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒-๓-๐๐ ไร่

๔. กิจการก่อสร้างถนน จำนวน ๑ ราย ได้แก่ สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดสกลนคร ใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำสงครามและถนนลูกรัง เนื้อที่ประมาณ ๒๑-๓-๙๙ ไร่ และในเขตตำบลบ่อแก้วมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ โดยเป็นการอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อดำเนินกิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕๕-๐-๖๔ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าบ้านลิ่มทอง ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๔IV๕๐๗๘ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๒-๔๘ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าบ้านลิ่มทอง สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ปรากฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เนื่องจากเป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อการศึกษาที่มีจำนวนเนื้อที่เกินกว่า ๑๕-๐-๐๐ ไร่ จึงไม่อยู่อำนาจของเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่จะพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินได้ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ และเป็นอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าบ้านลิ่มทอง ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๔IV๕๐๗๘ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๒-๔๘ ไร่

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าบ้านลิ้มบอง ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ราวาง ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๔IV๕๐๗๘ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๒-๔๘ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าบ้านลิ้มบอง ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ราวาง ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๔IV๕๐๗๘ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๒-๔๘ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

เรื่องที่ ๓.๑.๕ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าอัมพวันในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุรินทร์

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ (ส.ป.ก.สุรินทร์) มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๑๑.๔/๓๐๘๑ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าอัมพวัน ที่ดินแปลงเลขที่ ๗๔ ราวาง ส.ป.ก. ที่ ๕๗๓๙I๘๐๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๑-๖๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลไผ่ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าสงวนฯ ป่าหินลิ่ม (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๒

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๐ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงดังกล่าวยังไม่ได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใด ที่พักสงฆ์ป่าอัมพวันครอบครองมาแต่เดิม มีการก่อสร้างเป็นที่พักสงฆ์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๐ ปัจจุบันมีการก่อสร้างอาคารเสนาสนะแล้ว ได้แก่ กุฏิ ศาลาการเปรียญ หอระฆัง โรงครัว และห้องน้ำ เมื่อจัดตั้งวัดขึ้นแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่โดยรอบ จำนวน ๓๙๐ ครัวเรือน มีประชาชน จำนวน ๑,๑๐๐ คน

๓. มีแผนผังแสดงเขตพุทธาวาสและเขตสังฆาวาส เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่ เกินกว่า ๑๕ ไร่ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

๓.๑ แผนผังพุทธาวาส (เนื้อที่ประมาณ ๔-๐-๐๐ ไร่) มีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ กุฏิ เมรุ และศาลา พักญาติ

๓.๒ แผนผังสังฆาวาส (เนื้อที่ประมาณ ๑๒-๑-๖๗ ไร่) มีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ กุฏิเจ้าอาวาส กุฏิ ศาลาการเปรียญ หอระฆัง หอฉัน และห้องน้ำ

๔. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ ในการประชุมสมัยสามัญที่ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ มีมติเห็นชอบให้ตั้งวัดป่าอัมพวันได้ และการประชุมประชาคมบ้านช่อง หมู่ที่ ๓ ตำบลไผ่ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติรับรองว่าการสร้างวัดป่าอัมพวันไม่มีผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ผลกระทบทางเสียง น้ำ ดิน และอากาศ

๕. นายอำเภอรัตนบุรี ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุรินทร์ และผู้ว่าราชการ จังหวัดสุรินทร์ เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดป่าอัมพวันได้

๖. หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ สร.๕ ได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้แล้วปรากฏว่ามีไม้หวงห้าม รวมทั้งสิ้น ๒๗ ชนิด ๑๔๕ ต้น ได้แก่ พะยูง จำนวน ๖ ต้น ลำดวน จำนวน ๔ ต้น โมกมัน จำนวน ๒ ต้น มะขาม จำนวน ๓ ต้น มะกอกเลื่อม จำนวน ๕ ต้น กราด จำนวน ๔ ต้น พะยอม จำนวน ๔ ต้น เตย จำนวน ๕ ต้น ชี้เหล็ก จำนวน ๑๑ ต้น เกล้ง จำนวน ๖ ต้น พันชาติ จำนวน ๑๕ ต้น ประดู่ จำนวน ๘ ต้น ทังถ่อน จำนวน ๕ ต้น สะเดา จำนวน ๕ ต้น มะกอก จำนวน ๔ ต้น มะหาด จำนวน ๓ ต้น กระบก จำนวน ๕ ต้น ยาง จำนวน ๗ ต้น สัก จำนวน ๙ ต้น แดง จำนวน ๔ ต้น นนทรี จำนวน ๘ ต้น มะค่าโมง จำนวน ๗ ต้น มะตูม จำนวน ๑ ต้น คุณ จำนวน ๕ ต้น ตะเคียน จำนวน ๒ ต้น สน จำนวน ๖ ต้น และมะกล่ำ จำนวน ๑ ต้น

๗. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.สุรินทร์	๑,๗๓๔,๔๑๔	๑๐๕,๕๑๗	๑,๐๘๓,๔๑๔	๑๖-๑-๖๗	๐.๐๐๐๙
อ.รัตนบุรี	๖๙,๖๘๙	๔,๗๖๑	๒๐,๑๑๐	๑๖-๑-๖๗	๐.๐๒๓๕
ต.ไผ่	๙,๕๖๖	๗๙๒	๓,๒๕๐	๑๖-๑-๖๗	๐.๑๗๑๖

(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๖๙,๖๘๙ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๒๐,๑๑๐ ไร่ โดยในเขตอำเภอรัตนบุรีมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๗๖๔-๓-๙๗ ไร่ ดังนี้

๑. กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๗๔-๓-๔๓ ไร่

๒. กิจการอื่น ๆ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๖๙๐-๐-๕๔ ไร่ ได้แก่ สถาบันราชภัฏสุรินทร์
วิทยาเขตบ้านธาตุ

และในเขตตำบลไผ่ไม่มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ แต่อย่างใด

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบ
การขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้าง
วัดป่าอัมพวัน ที่ดินแปลงเลขที่ ๗๔ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๓๙๘๐๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๑-๖๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓
ตำบลไผ่ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นส่วนราชการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้าง วัดป่าอัมพวัน
สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ปราบกฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาสสังฆาวาส และพุทธ
อุทยาน และแผนงานโครงการเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขอใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของ
เลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณา
อนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ใน
อำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าอัมพวัน ที่ดิน
แปลงเลขที่ ๗๔ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๓๙๘๐๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๑-๖๗ ไร่

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าอัมพวัน
ที่ดินแปลงเลขที่ ๗๔ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๓๙๘๐๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๑-๖๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลไผ่
อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าอัมพวัน ที่ดิน
แปลงเลขที่ ๗๔ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๓๙๘๐๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๑-๖๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลไผ่ อำเภ
รัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

**เรื่องที่ ๓.๑.๖ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าคุณสัมปันนาราม (ธ)
(วัดป่าหนองหิน) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา**

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา (ส.ป.ก. นครราชสีมา) มีหนังสือ ที่ นม ๐๐๑๑/๗๕๓ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าคุณสัมปันนาราม (ธ) (วัดป่าหนองหิน) ที่ดินแปลงเลขที่ ๕ ระบาย ส.ป.ก. ที่ ๕๕๓๙III๔๖๘๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๙-๒-๔๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๙ ตำบลโบสถ์ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าสงวนฯ ป่าพิมาย (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลโบสถ์ ตำบลรงกาใหญ่ ตำบลนิคมสร้างตนเอง ตำบลหนองระเวียง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๐

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๒ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ได้จัดให้แก่เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินหรือทำการรังวัดไว้แล้วจำนวน ๕ ราย ต่อมาเกษตรกรทั้ง ๕ ราย ได้สละสิทธิในที่ดินหรือยินยอมคืนที่ดินให้แก่ ส.ป.ก. ดังนี้

๒.๑ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑ กลุ่มที่ ๔๓๖๖ เนื้อที่ประมาณ ๕๐-๐-๐๐ ไร่ นางตุ้ย แซ่โล้ว เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน สละสิทธิที่ดินบางส่วนคืน ส.ป.ก. เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๑-๒๙ ไร่ ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำประโยชน์ในที่ดินส่วนที่เหลือโดยการปลูกยูคาลิปตัส

๒.๒ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๒ กลุ่มที่ ๔๓๖๖ เนื้อที่ประมาณ ๕๐-๐-๐๐ ไร่ นางอุษา วงศ์สกุลขวงค์ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน สละสิทธิที่ดินบางส่วนคืน ส.ป.ก. เนื้อที่ประมาณ ๓๐-๑-๐๓ ไร่ ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำประโยชน์ในที่ดินส่วนที่เหลือโดยการปลูกยูคาลิปตัส

๒.๓ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๐ กลุ่มที่ ๔๓๖๖ เนื้อที่ประมาณ ๕๐-๐-๐๐ ไร่ นางเตือนใจ สุธงศาเดช เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน สละสิทธิที่ดินบางส่วนคืน ส.ป.ก. เนื้อที่ประมาณ ๓๓-๒-๓๑ ไร่ ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำประโยชน์ในที่ดินส่วนที่เหลือโดยการปลูกยูคาลิปตัส

๒.๔ ที่ดินแปลงเลขที่ ๖ กลุ่มที่ ๔๓๖๕ เนื้อที่ประมาณ ๕๐-๐-๐๐ ไร่ นายพรพจน์ วิชาพิณ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน สละสิทธิที่ดินบางส่วนคืน ส.ป.ก. เนื้อที่ประมาณ ๒๑-๒-๕๔ ไร่ ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำประโยชน์ในที่ดินส่วนที่เหลือโดยการปลูกยูคาลิปตัส

๒.๕ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ กลุ่มที่ ๔๓๖๖ เนื้อที่ประมาณ ๒๕-๑-๐๙ ไร่ นายนิรุจน์ วิชาพิณ ได้รังวัดที่ดินเป็นชื่อของตนเอง แต่ยังไม่ได้ออก ส.ป.ก.๔-๐๑ ก. และได้ให้ความยินยอมแก่ ส.ป.ก. เพื่อนำที่ดินบางส่วนไปดำเนินการตามกฎหมาย เนื้อที่ประมาณ ๕-๓-๒๓ ไร่ ปัจจุบันประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำประโยชน์ในที่ดินส่วนที่เหลือโดยการปลูกยูคาลิปตัส

ส.ป.ก.นครราชสีมา ได้สำรวจรังวัดใหม่เป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๕ ระบาย ส.ป.ก. ที่ ๕๕๓๙III๔๖๘๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๙-๒-๔๐ ไร่ เนื่องจากการรังวัดเดิมเป็นระบบกลุ่มได้เปลี่ยนการรังวัดเป็นระบบระวาง (U.T.M.) ซึ่งมีความละเอียดสูงขึ้นมีผลให้จำนวนเนื้อที่คลาดเคลื่อนจากการรังวัดครั้งแรกทำให้จำนวนเนื้อที่มากขึ้นหรือน้อยลงได้ และดำเนินการตรวจสอบว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปที่ดิน ตามผลการตรวจทานของสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดินและสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

๓. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าคุณสัมปันนาราม (ธ) หรือวัดป่าหนองหิน เนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่ ตามหนังสืออนุญาตฯ เลขที่ ๔๒/๒๕๕๒ ออก ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ต่อมาสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครราชสีมาได้แสดงความประสงค์ขอยกเลิกการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้รับอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจกรรมอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งเลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจเพิกถอนได้ตามข้อ ๑๙ ของระเบียบ คปก. ดังกล่าวเพื่อยื่นคำขอใหม่เป็นเนื้อที่ ๑๑๙-๒-๔๐ ไร่

๔. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้มีการก่อสร้างเป็นที่พักสงฆ์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๒ ปัจจุบันมีการสร้างอาคารเสนาสนะแล้ว ได้แก่ กุฏิ จำนวน ๕ หลัง กุฏิรับรอง ศาลาการเปรียญ โรงครัว และห้องสุขา จำนวน ๒๐ ห้อง เมื่อจัดตั้งวัดขึ้นแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่โดยรอบไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ คน

๕. มีการจัดทำแผนผังแสดงเขตพุทธาวาสสังฆาวาส และพุทธอุทยานเป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ และมีแผนงานโครงการซึ่งลงลายมือชื่อผู้จัดทำโครงการ และผู้สนับสนุนโครงการ

๕.๑ แผนผังสังฆาวาส เนื้อที่ประมาณ ๔-๐-๐๐ ไร่ มีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ ห้องสุขา อาคารจอดรถ โรงฉันทน์น้ำปานะ โรงย้อมผ้า และกุฏิสงฆ์

๕.๒ แผนผังพุทธาวาส เนื้อที่ประมาณ ๙๕-๒-๔๐ ไร่ มีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ สระใหญ่ โรงเรียน พระปริยัติธรรม สระน้ำทิพย์ เจดีย์ศรีพิมาย อุโบสถดิน ศาลาพระชัยเมือง จำนวน ๒ หลัง ศาลาปฏิบัติธรรม ภูมิรับรอง จำนวน ๔ หลัง ศาลาการเปรียญ (ธรรมสภา) ศาลาโรงครัว จำนวน ๒ หลัง สำนักงานเจ้าคณะอำเภอพิมาย (ธ) ศาลาพระอุปัชฌาย์ และสวนสมุนไพร

๕.๓ แผนผังพุทธอุทยาน เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๐-๐๐ ไร่ มีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ ที่พักอุบาสิก จำนวน ๒ หลัง โรงน้ำปานะ ที่พักอุบาสิกา จำนวน ๘ หลัง ห้องสุขา ศาลาไกรกิตติภูมิ ศาลามุกดา และมีไม้หวงห้ามที่ปลูกขึ้นเอง ได้แก่ ต้นพะยุง จำนวน ๓๘ ต้น ต้นประดู่ จำนวน ๘๒ ต้น และต้นสักทอง จำนวน ๑๒๔ ต้น

๖. เจ้าคณะอำเภอพิมาย (ธ) นายอำเภอพิมาย เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา และผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครราชสีมา เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดป่าคุณสัมปันนาราม (ธ) (วัดป่าหนองหิน) ได้

๗. ประชาคมหมู่บ้าน ครั้งที่ ๕/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ รับรองว่าการขอใช้ที่ดินของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเพื่อสร้างวัดป่าคุณสัมปันนาราม (ธ) (วัดป่าหนองหิน) ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

๘. คณะกรรมการวัดป่าคุณสัมปันนาราม (วัดป่าหนองหิน) ได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้แล้วปรากฏว่า มีไม้หวงห้ามที่ปลูกขึ้นเอง จำนวน ๓ ชนิด ๒๔๔ ต้น ได้แก่ ต้นพะยุง จำนวน ๓๘ ต้น ต้นประดู่ จำนวน ๘๒ ต้น และต้นสักทอง จำนวน ๑๒๔ ต้น

๙. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.นครราชสีมา	๓,๒๓๕,๔๑๑	๑๗๔,๑๖๖	๒,๐๗๑,๙๓๖	๑๑๙-๒-๔๐	๐.๐๐๓๗
อ.พิมาย	๔๑,๒๙๕	๒,๒๔๖	๓๙,๐๔๙	๑๑๙-๒-๔๐	๐.๒๘๙๐
ต.โปสถ์	๙,๑๙๕	๕๐๗	๘,๖๘๘	๑๑๙-๒-๔๐	๑.๓๐๐๗

(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๔๑,๒๙๕ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๓๙,๐๔๙ ไร่ โดยในเขตอำเภอพิมายมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๔๑-๑-๒๗ ไร่ ได้แก่ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๔ ราย และในเขตตำบลโปสถ์มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๕-๐-๐๐ ไร่ ได้แก่ กิจการเพื่อการศาสนา

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าคุณสัมปันนาราม (ธ) (วัดป่าหนองหิน) ที่ดินแปลงเลขที่ ๕ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๕๓๙III๔๖๘๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๙-๒-๔๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๙ ตำบลโบสถ์ อำเภอกัมพูชา จังหวัดนครราชสีมา และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นส่วนราชการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าคุณสัมปันนาราม (ธ) (วัดป่าหนองหิน) สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ปรากฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาสสังฆาวาส และพุทธอุทยาน และแผนงานโครงการเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขอใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าคุณสัมปันนาราม (ธ) (วัดป่าหนองหิน) ที่ดินแปลงเลขที่ ๕ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๕๓๙III๔๖๘๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๙-๒-๔๐ ไร่

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าคุณสัมปันนาราม (ธ) (วัดป่าหนองหิน) ที่ดินแปลงเลขที่ ๕ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๕๓๙III๔๖๘๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๙-๒-๔๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๙ ตำบลโบสถ์ อำเภอกัมพูชา จังหวัดนครราชสีมา

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าคุณสัมปันนาราม (ธ) (วัดป่าหนองหิน) ที่ดินแปลงเลขที่ ๕ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๕๓๙III๔๖๘๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๙-๒-๔๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๙ ตำบลโบสถ์ อำเภอกัมพูชา จังหวัดนครราชสีมา

เรื่องที่ ๓.๑.๗ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโนนสังข์ ในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสกลนคร

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า จังหวัดสกลนคร มีหนังสือ ที่ สน ๐๐๑๑/๑๔๘๐๐ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อก่อสร้างวัดป่าโนนสังข์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๙

ระหว่าง ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๓||๗๒๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๓-๑-๒๔ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลกุดไห อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่ากุดไห ป่านาโน และป่าโนนอุดม (A)

๑.๑ มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลนาโน อำเภอพรรณานิคม ตำบลหนองปลิง ตำบลหนองบัว กิ่งอำเภอน้ำอูน อำเภวาริชภูมิ และตำบลกุดไห ตำบลนาม่อง ตำบลกุดบาก ตำบลโคกภู อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖

๑.๒ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕

๑.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

๑.๔ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๖

๑.๕ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร ดำเนินการตรวจสอบป่า เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงดังกล่าวสำนักสงฆ์ป่าโนนสังข์เป็นผู้ถือครองมาแต่เดิม จำนวน ๔๑-๑-๓๘ ไร่ และที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้จัดให้กับนายละ ลามดำ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๔ กลุ่มที่ ๖๔๖ เนื้อที่ประมาณ ๑-๓-๘๖ ไร่ และนายละ ลามดำ ได้สละสิทธิคืน ส.ป.ก. ทั้งแปลงแล้ว ส.ป.ก.สกลนคร ได้ทำการรังวัดใหม่เป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๙ ระหว่าง ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๓||๗๒๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๓-๑-๒๔ ไร่

๓. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้มีการก่อสร้างเป็นที่พักสงฆ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ปัจจุบันได้ดำเนินการก่อสร้างเสนาสนะไปแล้ว ได้แก่ ศาลาการเปรียญ ศาลาปฏิบัติเมณกประสงค์ กุฏิ โรงครัว โรงเก็บฟืน ห้องน้ำ โครงถังเก็บน้ำบาดาล บ่อน้ำก่อด้วยศิลาแลง มีพระภิกษุจำพรรษาอยู่ตลอด

๔. เจ้าคณะอำเภอ นายอำเภอกุดบาก เจ้าคณะจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดป่าโนนสังข์ได้

๕. เทศบาลตำบลกุดไห ในการประชุมสมัยสามัญที่ ๓ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการสร้างวัดดังกล่าว โดยรับรองว่าการก่อสร้างวัดดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางดิน ทางน้ำ ทางอากาศ และทางเสียง

๖. เทศบาลตำบลกุดไห ได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้แล้วปรากฏว่า มีไม้หวงห้าม จำนวน ๔ ชนิด ๕๖ ต้น ได้แก่ สัก จำนวน ๒๘ ต้น ประดู่ จำนวน ๑๗ ต้น แดง จำนวน ๖ ต้น พะยูง จำนวน ๕ ต้น

๗. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.สกลนคร	๘๗๒,๒๕๗	๘๗,๙๓๗	๘๙๙,๐๘๕	๔๓-๑-๒๔	๐.๐๐๔๔
อ.กุศบาก	๘๓,๑๙๘	๗,๔๔๓	๗๗,๑๒๕	๔๓-๑-๒๔	๐.๐๕๒๐
ต.กุศไท	๒๓,๖๖๒	๒,๓๐๖	๑๙,๙๐๓	๔๓-๑-๒๔	๐.๑๘๓๐

(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอกุศบาก จังหวัดสกลนคร มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๘๓,๑๙๘ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๗๗,๑๒๕ ไร่ โดยในเขตอำเภอกุศบาก มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๕๙-๓-๗๙ ไร่ ดังนี้

๑. กิจการเพื่อจัดตั้งสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๖-๑-๖๗ ไร่
๒. กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๔ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕๑-๒-๑๒ ไร่
๓. การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา จำนวน ๑ ราย ที่ประมาณ ๒-๐-๐๐ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโนนสังข์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๓๑๗๒๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๓-๑-๒๔ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลกุศไท อำเภอกุศบาก จังหวัดสกลนคร และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานรัฐขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโนนสังข์ สำหรับเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโนนสังข์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๓๑๗๒๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๓-๑-๒๔ ไร่

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโนนสังข์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๓๗๒๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๓-๑-๒๔ ไร่ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลกุดไห อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าโนนสังข์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๙ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๓๗๒๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๔๓-๑-๒๔ ไร่ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลกุดไห อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร

เรื่องที่ ๓.๒ การมอบอำนาจให้ดำเนินคดีแพ่ง

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า ศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีหมายเรียกคดีแพ่งสามัญฉบับลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ คดีหมายเลขดำที่ พ.๕๕๕/๒๕๖๔ ระหว่างนางสาวชลอ มากเสมอ ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน โจทก์ กับ ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ ๑ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ที่ ๒ และปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ ๓ จำเลย แจ้งว่าโจทก์ได้ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสามต่อศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้จำเลยทำคำให้การแก้คดียื่นต่อศาลภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหมายหรือถือว่าได้รับหมาย

ข้อเท็จจริง

สืบเนื่องจากมูลคดี ดังนี้

๑. โจทก์ทั้งสองประพตติฝ่าฝืนต่อระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๗ (๑) คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (คปจ.พระนครศรีอยุธยา) จึงได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ ให้โจทก์ทั้งสองสิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินในท้องที่หมู่ที่ ๖ ตำบลวังน้อย อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่โจทก์ทั้งสองเช่าจาก ส.ป.ก. ตามสัญญาเช่าฉบับที่ ๒๙/๒๕๓๗ และฉบับที่ ๗๖/๒๕๔๗ ตามลำดับ จำเลยที่ ๑ จึงมีคำสั่ง คปจ.พระนครศรีอยุธยา ที่ ๗/๒๕๕๗ และคำสั่งที่ ๘/๒๕๕๗ สั่ง ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้โจทก์ทั้งสองสิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท

๒. โจทก์ทั้งสองได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งสิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ซึ่ง คปก. ในฐานะจำเลยที่ ๒ มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ วินิจฉัยยืนตามมติของ คปจ.พระนครศรีอยุธยา

๓. พื้นที่พิพาทถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่เป้าหมายตามข้อ ๑ (๒) ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ จำเลยที่ ๓ จึงอาศัยอำนาจตาม

คำสั่งดังกล่าวมีคำสั่งให้โจทก์ทั้งสองออกจากที่ดินและรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดในพื้นที่พิพาท เพื่อที่จะนำที่ดินไปจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกินตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งโจทก์ทั้งสองเห็นว่าคำสั่งข้างต้นนั้นมิชอบด้วยกฎหมาย จึงได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งสันสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน แต่ศาลมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความเนื่องจากพิเคราะห์เห็นว่าแม้ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ไม่อาจเป็นผลให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองกลับมีสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ด้วยเหตุที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองย่อมยังคงต้องถูกบังคับให้ออกจากที่ดินตามคำสั่ง ปทจ. พระนครศรีอยุธยา ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีขึ้นในภายหลัง อันเป็นคำสั่งที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ถือว่าชอบด้วยกฎหมายและเป็นที่สุด ศาลปกครองจึงไม่อาจตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายเพื่อมีคำสั่งบังคับที่จะมีผลเป็นการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ จึงไม่มีประโยชน์ที่ศาลจะพิจารณาคดีนี้อีกต่อไป

๔. โจทก์ทั้งสองได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพื่อขอให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ที่ให้โจทก์ทั้งสองสันสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และเพิกถอนคำสั่ง ส.ป.ก.พระนครศรีอยุธยา ที่ ๑๓/๒๕๕๙ สั่ง ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ของจำเลยที่ ๓ รวมทั้งให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์ทั้งสอง

ข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๗ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับมอบที่ดินให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินมีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ต้องทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองเต็มความสามารถ และไม่นำที่ดินนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่นไม่ว่าจะโดยการขาย ให้เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ หรือโดยพฤติกรรมใด ๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้น

ฯลฯ

ข้อ ๘ หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรกระทำการฝ่าฝืนข้อ ๗ ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือเตือนให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรระงับการกระทำหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิมภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นยังคงฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุอันควรก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๑ ต่อไป

ในกรณีที่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้อนุญาตทำประโยชน์ในที่ดินไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนไปยังบุคคลอื่นหรือกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกรณีหนึ่งกรณีใดในข้อ ๗ และไม่สามารถหาตัวได้พบให้ดำเนินการตามข้อ ๑๑ ได้โดยมิต้องมีการเตือน

๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อ ๑๑ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

ฯลฯ

(๔) ไม่ปฏิบัติตามความในข้อ ๗ และไม่ปฏิบัติตามคำเตือนในข้อ ๘

การสันสิทธิตามวรรคหนึ่ง (๓) และ (๔) นั้น ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีมติให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสันสิทธิ เว้นแต่ในกรณีที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีข้อสงสัยเกี่ยวกับพฤติการณ์ที่จะสั่งให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรรายใดสันสิทธิและไม่อาจวินิจฉัยได้ ก็ให้ขอความเห็นจากคณะกรรมการเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาสั่งให้สันสิทธิต่อไป

การสันสิทธิตามวรรคสามให้มีผลตั้งแต่วันที่พ้นระยะเวลาอุทธรณ์ตามข้อ ๑๓ แต่ถ้ามีการอุทธรณ์และคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยยืนยันว่าผู้อุทธรณ์สันสิทธิการเข้าทำประโยชน์แล้ว ให้การสันสิทธิมีผลตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งมติคณะกรรมการ

ในกรณีที่การสันสิทธิตามวรรคหนึ่ง (๓) และ (๔) ปรากฏต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการจะมีมติให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้นั้นสันสิทธิก็ได้

ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือแจ้งการสันสิทธิพร้อมทั้งระยะเวลาที่ให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรพร้อมบริวารออกจากที่ดิน หากบุคคลดังกล่าวไม่ยอมออกจากที่ดิน ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ถูกสั่งให้สันสิทธิตามข้อ ๑๑ เห็นว่าคำสั่งนั้นไม่เป็นธรรม ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแห่งท้องที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้งหรือวันที่ได้ปิดคำสั่ง โดยแสดงหลักฐานอ้างอิงประกอบ เว้นแต่เป็นกรณีที่คณะกรรมการมีมติให้สันสิทธิ

ฯลฯ

๓. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการในการแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมิชอบกฎหมาย สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ข้อ ๑ ในคำสั่งนี้ ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ ที่ดินดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๒) ที่ดินที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีมติให้เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินสันสิทธิเข้าทำประโยชน์แล้วและครอบครองโดยบุคคลที่มิใช่ผู้ได้รับการจัดที่ดินมีเนื้อที่ตั้งแต่ ๑๐๐ ไร่ ขึ้นไป

ฯลฯ

ข้อ ๔ ในพื้นที่เป้าหมายตามข้อ ๑ (๑) เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามข้อ ๓ หากผู้ครอบครองที่ดินไม่มายื่นคำร้องแสดงสิทธิในที่ดิน หรือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาแล้วไม่เห็นชอบกับคำร้องตามข้อ ๓ หรือไม่ปรากฏว่ามีผู้ครอบครองที่ดินในพื้นที่เป้าหมาย ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแต่งตั้งมีอำนาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้ผู้ครอบครองที่ดินออกจากพื้นที่เป้าหมายภายในเวลาที่กำหนด และงดเว้นกระทำการใด ๆ ในบริเวณพื้นที่เป้าหมาย

(๒) สั่งให้ผู้ครอบครองที่ดินรื้อถอน ทำลาย หรือกระทำการอื่นใด แก่สิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดในพื้นที่เป้าหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง

ฯลฯ

ข้อ ๕ ในพื้นที่เป้าหมายตามข้อ ๑ (๒) ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแต่งตั้งมีอำนาจดำเนินการตามข้อ ๔ เมื่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีมติสั่งให้คืนสิทธิเข้าทำประโยชน์

๓. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า

(๑) ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล หรือผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง
(๒) คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท คณะกรรมการหรือบุคคล ซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล และ

ฯลฯ

๔. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้ ถ้าข้อความมิได้แสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

ฯลฯ

(๑๑) “คู่ความ” หมายความว่า บุคคลผู้ยื่นคำฟ้อง หรือถูกฟ้องต่อศาล และเพื่อประโยชน์แห่งการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้รวมถึงบุคคลผู้มีสิทธิกระทำการแทนบุคคลนั้น ๆ ตามกฎหมายหรือในฐานะทนายความ

ฯลฯ

ความเห็นของ ส.ป.ก.

คณะกรรมการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งอาจเป็นคู่กรณีในศาลปกครองได้ แต่โดยที่ คปก. เป็นคณะบุคคลมิได้เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ย่อมไม่อาจเป็นคู่ความในคดีได้ ตามมาตรา ๑ (๑๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง อย่างไรก็ตามเมื่อศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้มีหมายเรียกให้ คปก. จัดทำคำให้การแก้คดียื่นต่อศาล ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินคดีแพ่งทั้งปวงของ คปก. เป็นไปโดยถูกต้องและมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ จึงขอให้คณะกรรมการพิจารณา มอบอำนาจ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ที่เลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมายเป็นผู้ดำเนินคดีนี้และคดีแพ่งทั้งปวงที่อาจมีขึ้นในอนาคตแทนคณะกรรมการได้จนเสร็จการ

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณา มอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ที่เลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมายเป็นผู้ดำเนินคดีนี้และคดีแพ่งทั้งปวงที่อาจมีขึ้นในอนาคตแทน คปก. ได้จนเสร็จการ นับแต่วันที่ คปก. มีมติ

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ๒ ประเด็นดังกล่าวนี้เป็นเรื่องของการมอบอำนาจให้ดำเนินคดีแพ่ง จากเรื่องเดิมที่มีผู้ยื่นฟ้องว่าการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดและปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในคดีแพ่ง ซึ่งได้หารือกับฝ่ายกฎหมายแล้ว ในประเด็นนี้ขอให้คดีดำเนินไปตามปกติก่อน ยังไม่ต้องการให้ คปก. มอบอำนาจในคดีแพ่ง เพราะในบางครั้งอาจจะเป็นเรื่องของการเจรจาให้มอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. ดำเนินการเจรจาไกล่เกลี่ย ฉะนั้นเห็นว่าควรให้ดำเนินการทางคดีไปตามปกติก่อนและผลเป็นประการใดจะนำเรียนคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า ในกรณีดังกล่าวนี้ศาลได้ส่งหมายมาหรือยัง หากดำเนินการยื่นฟ้องแล้ว ศาลจะมีหมายให้จำเลยทั้งสามจัดทำคำให้การแล้ว ซึ่งเลขาธิการจะไปเจรจาในฐานะจำเลยที่ ๒ โดยหากจะไปเจรจากับบุคคลที่จะไปยื่นกับศาลคำให้การของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ คดีนี้ไม่ได้ยุ่งยากเป็นเพียงคดีแพ่งที่ผู้ถูกฟ้องจะต้องเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลเท่านั้น ฉะนั้นคณะกรรมการไม่ได้เป็นทั้งนิติบุคคลหรือบุคคลจะถูกฟ้องไม่ได้ และท่านเลขาธิการ ส.ป.ก. จะถอนไปเจรจา กระบวนการจัดทำคำให้การมันถึงหรือยัง หากถึงแล้วจะต้องเร่งดำเนินการจัดทำไปก่อน แต่ประเด็นคำให้การใครจะเป็นผู้ลงนามแทนนายหรืออัยการที่เขาจะยื่นคำให้การแทน เขาจะไม่มีหนังสือแต่งตั้งนายไปยื่นให้

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลีฉวีล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้เคยมอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. ไปดำเนินคดีแพ่งแทนคณะกรรมการเรียบร้อยแล้ว ตามมติ คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ซึ่งเรื่องดังกล่าวนี้ได้ดำเนินการอย่างเร่งด่วน แต่มาตรวจสอบในภายหลังพบว่ามีกรมอบหมายแล้วจึงไม่สามารถมาถอนวาระดังกล่าวนี้ได้ทัน

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า มติคณะกรรมการเดิมที่ได้มอบไปแล้ว เมื่อจะดำเนินการแต่งตั้งนายอัยการจะยอมรับหรือไม่ อาจจะต้องเปลี่ยนอีกครั้ง อัยการอาจจะต้องการให้คณะกรรมการชุดนี้มอบให้ดำเนินการ ซึ่งคดีแพ่งจะต้องให้อัยการเป็นทนายต่อสู้คดีให้ เพราะหากจะให้อัยการดำเนินการให้ควรจะต้องขอมติล่าสุด ทั้งลายเซ็น และมติคณะกรรมการที่ส่งไปให้จะต้องเป็นปัจจุบัน ซึ่งมติเดิมอาจจะนานอัยการอาจจะไม่ยอมรับ ฉะนั้น ฝ่ายกฎหมายที่ดำเนินการเรื่องคดีจะต้องหารือกับอัยการก่อนว่า ต้องการมติในเรื่องดังกล่าวนี้อย่างไร แต่หากยอมรับมติเดิมจะไม่มีปัญหาอะไร แต่หากต้องการมติใหม่ ให้ ส.ป.ก. นำเสนอใหม่ในการประชุมครั้งต่อไปอีกครั้ง เนื่องจากยังมีเวลาดำเนินการได้

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ตามความเห็นของท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ส.ป.ก. จะมติในเรื่องดังกล่าวนี้ว่าให้ฝ่ายเลขานุการฯ โดยฝ่ายกฎหมายไปดำเนินการหารือกับอัยการเรื่องการมอบอำนาจ หากมติเดิมใช้ไม่ได้ให้ ส.ป.ก. นำเสนอที่ประชุม คปก. เพื่อพิจารณาอีกครั้งในคราวประชุมต่อไป

ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (นายชยาวุธ จันทร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย) ได้กล่าวว่า ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ จะถอนเรื่องซึ่งหากพิจารณาแล้วคณะกรรมการถูกฟ้องแพ่ง ถึงแม้ว่าฝ่ายเลขานุการฯ จะแจ้งว่า คณะกรรมการเป็นคณะบุคคลไม่ใช่นิติบุคคลก็จริงแต่ไม่มีอำนาจฟ้องได้ แต่ในส่วนของกรรมการสามารถถูกฟ้องเป็นรายบุคคลได้ ซึ่งโดยปกติเมื่อฟ้องคณะกรรมการแล้วกรรมการแต่ละรายจะต้องสู้คดีเป็นรายบุคคล เพราะฉะนั้นในกรณีนี้คณะกรรมการควรจะต้องเห็นชอบมอบอำนาจให้ท่านเลขาธิการ ส.ป.ก. เพื่อดำเนินการสู้คดีแทน สำหรับกรณีที่ท่านเลขาธิการ ส.ป.ก. จะไปประสานให้ผู้ฟ้องถอนฟ้องเป็นอีกประเด็นเนื่องจากว่าจะมีเงื่อนไขระยะเวลาการแก้ฟ้องภายใน ๑๕ วันนับจากรับหมายหรือทราบว่าจะรับหมายแต่หากไม่สามารถดำเนินการได้ทันจะต้องพักส่งหรือขยายเวลาออกไป ซึ่งหากผู้ฟ้องไม่ถอนฟ้องและจะต้องสู้คดี ส.ป.ก. จะต้องสู้หรือเห็นชอบให้อัยการดำเนินการขอให้ระบอบอยู่ในมติด้วย นอกจากนี้ตามที่คณะกรรมการได้เคยมอบไปแล้วและคณะกรรมการชุดนี้จะดำเนินการมอบอีกครั้งจะเป็นการมอบซ้อนนิติสัมพันธ์ต่อเนื่องหรือไม่ ฉะนั้นจึงขอให้ฝ่ายกฎหมายพิจารณาในประเด็นดังกล่าวนี้ด้วย

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้กรรมการได้เคยมอบอำนาจให้แล้วแต่อัยการจะยอมรับหรือไม่หรือจะต้องให้มอบเป็นปัจจุบันอีกครั้ง หรืออาจจะใช้ผลที่มีการมอบอำนาจเดิมไปหารือกับอัยการก่อน โดยไม่ได้ให้ถอนเรื่องเพียงแต่หารือกับอัยการก่อนว่าต้องการมติดังไร และเห็นด้วยกับผู้แทนกระทรวงมหาดไทยที่ได้นำเสนอข้างต้น

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ล้อมวลี ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ตามที่ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยมีความเห็นและข้อสังเกตว่าควรมอบอำนาจเพิ่มเติม เพื่อให้มีความชัดเจนเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากตามมติ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ไม่ได้มอบอำนาจในเรื่อง

การใกล้เคียงไว้เพียงประเด็นเดียวเท่านั้น แต่หากคณะกรรมการเห็นชอบมอบอำนาจในครั้งนี้จะมีการขอเลือกใกล้เคียงด้วย

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า เรื่องนี้ไม่ต้องกลัวเรื่องใกล้เคียง คณะกรรมการไม่ต้องไปใกล้เคียงเพราะคณะกรรมการไม่สามารถฟ้องได้ และผู้ฟ้องไม่ได้ฟ้องตัวบุคคล แต่ดำเนินการฟ้องในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งการฟ้องในรูปแบบที่เป็นคณะกรรมการจะถูกฟ้องได้ ๒ ทาง คือ ๑. ทางปกครองในฐานะมีออกคำสั่งทางปกครองและเป็นหน่วยงานทางปกครอง และ ๒. ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอเป็นหน่วยงานของรัฐ ไม่ใช่หน่วยงานทางปกครองจึงถูกฟ้องได้ ประเด็นต่อมาถูกฟ้องในคดีอาญาเป็นเฉพาะรายบุคคลได้เพราะเป็นการร่วมกันใช้อำนาจโดยมิชอบและถูกฟ้อง ส่วนเรื่องทางแพ่งเป็นการใช้อำนาจปกติจะต้องไปฟ้องผู้ใช้อำนาจลำพัง นาย ก หรือ นาย ข ไม่ได้ จึงเห็นว่ามติเดิมอาจจะใช้ไม่ได้เนื่องจากอัยการเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงประธานและคณะกรรมการจึงอาจจะต้องหารือกับทางอัยการก่อน ที่ผ่านได้เคยมีกรณีที่คณะกรรมการถูกฟ้องค่อนข้างมากอัยการจะเปลี่ยนตลอด ซึ่งเป็นความกังวลในประเด็นดังกล่าวนี้เท่านั้น แต่หากจะให้มอบอำนาจสามารถดำเนินการได้ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้อ้างคำสั่งเก่า ทั้งนี้หากขอให้มอบอำนาจใหม่ไม่ขัดข้องเพราะถือว่ามอบให้ไปตัดฟ้อง คือ เมื่อมอบอำนาจให้แล้วจะต้องจัดทำคำให้การไปตัดฟ้องเพราะว่าคณะกรรมการเป็นคณะบุคคลไม่สามารถเป็นคู่ความในคดีได้คณะกรรมการไม่มีความรับผิดชอบทางแพ่งเพราะต้องฟ้องหน่วยงานรัฐเท่านั้น ฉะนั้น จึงไม่ได้ขัดข้องในเรื่องดังกล่าวนี้แต่อย่างใด เนื่องจากฝ่ายเลขานุการฯ เสนอว่ามีการมอบอำนาจเดิมอยู่แล้วและหากจะใช้มติเดิมดังกล่าวควรจะต้องหารือกับอัยการก่อนว่ายอมรับหรือไม่ แต่เมื่อยังมีเวลาจึงดำเนินการขอมติใหม่สามารถดำเนินการได้ เพียงแต่หากมอบไปแล้วฝ่ายเลขานุการฯ จะต้องดำเนินการจัดทำคำให้การตัดฟ้องว่าคณะกรรมการไม่ใช่บุคคลนิติบุคคลที่เป็นคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้เท่านั้น และที่สำคัญฝ่ายเลขานุการฯ จะต้องจัดทำมติให้ชัดเจน เนื่องจากอัยการจะดำเนินการตามมติดังกล่าวนี้ โดยไม่ต้องให้เซ็นใบแต่งตั้งนายเป็นราย ๆ ไป ดังนั้น มติประชุมควรจะต้องมีมติมอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้แทนคดี และมีอำนาจในการมอบอำนาจและต่อสู้อย่างเต็มที่

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ตามความเห็นของกรรมการและที่สำคัญท่านผู้ทรงคุณวุฒิสรรเสริญฯ จึงเห็นว่าในเรื่องดังกล่าวนี้ควรจะต้องมอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้ที่มีอำนาจดำเนินการแทนคณะกรรมการโดยยกเลิกมติเดิมที่เคยมอบอำนาจไว้

มติคณะกรรมการ มอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ที่เลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมายเป็นผู้ดำเนินคดีนี้ และคดีแพ่งทั้งปวงที่อาจมีขึ้นในอนาคตแทน คปก. ได้จนเสร็จการ นับแต่วันที่ คปก. มีมติ

เรื่องที่ ๓.๓ ขออนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อุณวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๙ กำหนดให้จัดตั้งกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน และตามมาตรา ๑๙ (๔) กำหนดให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณานุมัติแผนงานและโครงการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนงบค่าใช้จ่ายของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก. เสนอแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการบริหารเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ โดยพิจารณาจากฐานะการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ดำเนินการจัดทำแผนแบบ “สมดุล” คือ รายรับเท่ากับรายจ่าย เน้นการใช้จ่ายหมุนเวียนเพื่อให้มีรายรับกลับเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และสนับสนุนการใช้จ่ายในการดำเนินงานการปฏิรูปที่ดินฯ ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุน โดยกำหนดเป้าหมาย กิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ตามภารกิจ ซึ่งสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นทุนหมุนเวียนชั้นนำ สนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

วัตถุประสงค์หลัก (Main Objectives)

เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

พันธกิจ (Mission)

- ๑) จัดหาเงินทุนเพื่อสนับสนุนงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- ๒) บริหารเงินทุนหมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด
- ๓) สนับสนุนเงินทุนเพื่อการดำเนินงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เป้าประสงค์

- ๑) กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน ที่มีประสิทธิภาพ
- ๒) ระบบการบริหารจัดการเงินกองทุนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- ๓) ที่ดินที่เกษตรกรได้รับมีการพัฒนาให้มีศักยภาพทางการผลิต
- ๔) เกษตรกรมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ สามารถไปสู่การรวมกลุ่มอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๒. นโยบาย/ทิศทาง การดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๑ ด้านการจัดหาเงินทุน เน้นการเพิ่มรายได้เข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

(๑) เร่งรัดการจัดเก็บรายได้จากการดำเนินงานปฏิรูปที่ดิน ตามมาตรา ๑๐ (๔)

แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และแก้ไขเพิ่มเติม

(๒) เร่งรัดการจัดที่ดินแปลงว่างให้เช่า เช่าซื้อ เข้าทำประโยชน์ เพื่อให้สามารถจัดเก็บเงินหมุนเวียนเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งศึกษา ปรับปรุงหลักเกณฑ์การคิดอัตราค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ ค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

๒.๒ ด้านการสนับสนุนเงินทุน เน้นการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อดำเนินงานตามภารกิจ ดังนี้

(๑) การจัดซื้อที่ดินเอกชน เพื่อจัดสรรให้กับเกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกินหรือมีเล็กน้อย ไม่เพียงพอแก่การครองชีพ และได้ขึ้นทะเบียนขอรับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก.

(๒) การพัฒนาอาชีพและรายได้ โดยการสนับสนุนสินเชื่อแก่เกษตรกรเพื่อพัฒนาอาชีพ และรายได้ของเกษตรกร และสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการพัฒนาธุรกิจ สินเชื่อตามนโยบาย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร รวมทั้งสินเชื่อเพื่อฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน สินเชื่อค่าชดเชยที่ดิน และสินเชื่อเพื่อพัฒนาปัจจัยพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

(๓) การสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ยึดคืนตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ เพื่อดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลและการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิตในเขตปฏิรูปที่ดิน

(๔) การสนับสนุนเครื่องมือ/อุปกรณ์เพื่อเอื้ออำนวยและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานปฏิรูปที่ดิน

(๕) การสนับสนุนเงินทุนในการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล

๒.๓ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุน เน้นการปรับปรุงการให้บริการและการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ดังนี้

(๑) การดำเนินงานเชิงบูรณาการร่วมกับ ธ.ก.ส. ในการเพิ่มช่องทางการชำระเงิน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรในการชำระหนี้ให้ ส.ป.ก.

(๒) การเพิ่มแหล่งเงินทุนสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกร โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เอกสารสิทธิที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดินไปเป็นหลักประกันหนี้เงินกู้ ธ.ก.ส.

(๓) การปรับปรุงฐานข้อมูลกองทุนให้มีความถูกต้องและพัฒนาระบบงานข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

(๔) การปรับปรุงระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

(๕) แผนการจ่ายเงิน และรับเงินของเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

(๖) การพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อม ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

(๗) การเพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ให้กระจายทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่

๓. แผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นการจัดทำแผนแบบ “สมดุล” รายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๒๐.๐๐ ล้านบาท โดยมีสัดส่วนรายจ่าย หนี้เงินต่อรายจ่ายขาด ๕๐.๙๗ : ๔๙.๐๓

๓.๑ แผนรายรับ วงเงิน ๔,๑๒๐.๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑) รายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) ประเภท ค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ เงินกู้ ดอกเบี้ย ค่าปรับค่าตอบแทน และรายรับอื่น ประมาณ ๗๒๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔๘ ของแผนรายรับ

๒) เงินคงเหลือยกมาจากปี ๒๕๖๔ ประมาณ ๓,๔๐๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๕๒ ของแผนรายรับ

๓.๒ แผนรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๒๐.๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑) รายจ่ายหนี้เงิน ๒,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙๗ ของแผนรายจ่าย ประกอบด้วย

(๑.๑) จัดหาที่ดิน จำนวน ๕,๐๙๒ ไร่ เป็นเงิน ๖๐๐.๐๐ ล้านบาท

- เกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกิน

(๑.๒) สินเชื่อ จำนวน ๕๐๐.๐๐ ล้านบาท

- พัฒนาอาชีพและรายได้เกษตรกร/สถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

- สินเชื่อค่าชดเชยที่ดิน

(๑.๓) สินเชื่อตามนโยบาย จำนวน ๓๐๐.๐๐ ล้านบาท

(๑.๔) เงินค้ำประกันสินเชื่อ ธ.ก.ส. จำนวน ๕๐๐.๐๐ ล้านบาท

(๑.๕) รายจ่ายหนี้เงินอื่น ๓๐๐.๐๐ ล้านบาท เพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการเร่งด่วน

๒) รายจ่ายขาด จำนวน ๒,๐๒๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐๓ ของแผนรายจ่าย ประกอบด้วย

(๒.๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดหาที่ดิน จำนวน ๑๐.๐๐ ล้านบาท

(๒.๒) ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุน จำนวน ๕๐.๐๐ ล้านบาท

(๒.๓) ค่ารังวัดที่ดินและค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน จำนวน ๑๐.๐๐ ล้านบาท

(๒.๔) โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต จำนวน ๓๕๐.๐๐ ล้านบาท

(๒.๕) โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน จำนวน ๓๕.๐๐ ล้านบาท

(๒.๖) โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษา

ความสงบแห่งชาติที่ ๓๖/๒๕๕๙ จำนวน ๖๐๐.๐๐ ล้านบาท

(๒.๗) โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดิน จำนวน ๒๐๐.๐๐ ล้านบาท

(๒.๘) รายจ่ายขาดอื่น จำนวน ๔๐๒.๗๑ ล้านบาท

(๒.๙) ประมาณการยอดผูกพันปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓๖๒.๒๙ ล้านบาท

ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

อำนาจการอนุมัติด้านการเงิน ได้มีการอนุมัติหลักการหรือเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยการนี้แล้ว คือ

๑. รายการซื้อที่ดิน การซื้อที่ดินเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาผู้ไร้ที่ดินทำกิน เป็นไปตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดซื้อที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. รายการสินเชื่อให้เป็นไปตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๔ และระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

๓. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดซื้อที่ดิน ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดซื้อที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ เช่น ค่าบิดประกาศพื้นที่เพื่อจัดซื้อที่ดิน ค่าตรวจสอบสภาพที่ดิน ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของที่ดินที่จะดำเนินการจัดซื้อ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ดินที่จัดซื้อ เป็นต้น คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เรื่องที่ ๓.๔ ขออนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีมติอนุมัติหลักการมอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้อนุมัติ

๔. รายการค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนให้เป็นไปตามมติ ดังนี้

๔.๑ รายการค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวและค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนให้เป็นไปตามมติ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๗ เรื่องที่ ๔.๒ ขออนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๗ มีมติอนุมัติหลักการมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คก) มีอำนาจอนุมัติโครงการจ้างลูกจ้างชั่วคราว และค่าใช้จ่ายบริหารงานกองทุน

๔.๒ คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่องที่ ๔.๖ ขออนุมัติ โครงสร้างการบริหารและกรอบอัตรากำลังกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และขออนุมัติเปลี่ยนแปลง การจ้างลูกจ้างชั่วคราวเป็นการจ้างพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ที่ประชุมมีมติอนุมัติหลักการโครงสร้าง การบริหารงานและกรอบอัตรากำลังกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และอนุมัติเปลี่ยนแปลงการจ้าง ลูกจ้างชั่วคราวเป็นการจ้างพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีเงื่อนไขการจ้างพนักงาน กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ในปีแรกกำหนดให้จัดจ้างลูกจ้างชั่วคราวกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ รายเดิมที่จ้าง

ด้วยเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ซึ่งได้จ้างไว้แล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และยังมีคนครองอยู่ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ ให้ได้รับการจ้างเป็นพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ต่อเนื่องในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๔.๓ หนังสือ ส่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๑๘๓๐ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ กรมบัญชีกลาง แจ้งเห็นชอบโครงสร้างการบริหารงาน กรอบอัตรากำลัง และมาตรฐานกำหนดตำแหน่งพนักงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยเพิ่มผู้บริหารกองทุนฯ (เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) ในโครงสร้างการบริหาร ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๕. โครงการจ่ายขาด และโครงการจ่ายขาดที่มีเงินกู้สมทบ ให้เป็นไปตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

๖. ประมาณการยอดผูกพันปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้สามารถเบิกจ่ายได้ตามแผนงานโครงการที่ได้รับอนุมัติไว้แล้ว

๗. การปรับ เปลี่ยนแปลง เพิ่มลดรายการต่าง ๆ ตามแผนเงินทุนฯ ที่ได้รับอนุมัติแล้ว คปก. ได้มอบอำนาจให้ อกก.คก. เป็นผู้พิจารณาภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติแผนเดิมตามมติ คปก. ครั้งที่ ๘/๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

๘. มติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๔ อนุมัติในหลักการกรณีแผนเงินทุนฯ ยังไม่ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการฯ ให้นำเงินกองทุนฯ ที่เหลือจากแผนเดิมมาใช้จ่ายตามแผนในปีต่อไปได้ จนกว่าจะได้รับอนุมัติแผนเงินทุนใหม่ โดยถือว่าวงเงินที่ใช้จ่ายนั้น เป็นวงเงินที่รวมอยู่ในแผนใหม่ แต่ทั้งนี้การใช้จ่ายดังกล่าวต้องไม่เกิน ๒๐% ของวงเงินที่กำหนดในแผนใหม่ โดยให้มีผลตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๕ เป็นต้นไป

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คก.)

อกก.คก. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้พิจารณาแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ วงเงิน ๔,๑๒๐.๐๐ ล้านบาท แล้ว มีมติเห็นชอบ ตามที่ ส.ป.ก. เสนอ และให้นำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป โดยมีข้อสังเกตให้ปรับแก้ไขข้อรายการที่ ๒.๗ เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ทั้งนี้ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตามความเห็นและข้อสังเกตของ อกก.คก. เรียบร้อยแล้ว

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และเป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจ เห็นควรมอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้ที่มีอำนาจอนุมัติปรับรายละเอียดการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ประจำปี ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติจาก คปก. แล้วตามความจำเป็นและเหมาะสมในการปฏิบัติงานระหว่างปีงบประมาณ ตลอดจนให้ ส.ป.ก. รายงานความก้าวหน้าการปฏิบัติงานให้ คปก. ทราบ

ประเด็นที่นำเสนอ

๑. เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ วงเงิน ๔,๑๒๐.๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

๒. เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติมอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติปรับรายละเอียดการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปี ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติจาก คปก. แล้วตามความจำเป็นและเหมาะสมในการปฏิบัติงานระหว่างปีงบประมาณ ตลอดจนให้ ส.ป.ก. รายงานผลความก้าวหน้าการปฏิบัติงานให้ คปก. ทราบต่อไป

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า เรื่องดังกล่าวนี้เป็นการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินของกองทุนฯ ที่ดำเนินการตามปกติ ซึ่งในวาระถัดไปจะต้องให้ข้อเสนอแนะต่อการพิจารณาเรื่องแผนปฏิบัติราชการของกองทุนฯ กรอบระยะเวลา ๕ ปี โดยรายจ่ายหมุนเวียนในเรื่องการจัดหาที่ดินกองทุนฯ อาจจะต้องพิจารณาเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระเบียบการกระจายสิทธิที่มีการประกาศไปแล้วว่าเกษตรกรที่ประสงค์จะคืนที่ดินจะได้ค่าชดเชยเป็นเงินจำนวนหนึ่งไปซึ่งเป็นเรื่องของเงิน และ ส.ป.ก. จะได้ที่ดินกลับคืนมาและจะต้องดำเนินการจัดสรรที่ดินให้กับเกษตรกรรายใหม่ต่อไป ซึ่งจะทำให้เกิดการหมุนเวียนที่ดินเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาผู้ที่ไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน ฉะนั้น ประเด็นนี้อาจจะต้องดำเนินการจัดเตรียมแผนดังกล่าวนี้เพิ่มเติม แต่เนื่องจากระเบียบที่เกี่ยวข้องยังอยู่ในช่วงของการจัดทำคู่มือการดำเนินงานซึ่งจะมีผลในปีหน้าที่จะต้องใช้จ่ายเงินกองทุนฯ สำหรับการจ่ายให้เกษตรกรที่นำที่ดินกลับคืน ส.ป.ก. ซึ่งจะเป็นการหมุนเวียนโดยการจัดสรรที่ดินให้ใหม่และเก็บเงินเข้ากองทุนฯ ดังนั้น จะต้องดำเนินการเตรียมพร้อมในเรื่องดังกล่าวนี้ เพราะจะทำให้การใช้จ่ายเงินกองทุนฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งได้ที่ดินกลับมาจัดสรรให้เกษตรกรรายใหม่ด้วย

ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (นายชยาวุธ จันทร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย) ได้กล่าวว่า ประเด็นแรกมีกฎหมายหรือระเบียบอะไรที่บัญญัติให้คณะกรรมการสามารถมอบอำนาจให้ท่านเลขาธิการ ส.ป.ก. ดำเนินการปรับเปลี่ยนรายละเอียดการจ่ายเงินตามแผนงานโครงการฯ ที่คณะกรรมการได้อนุมัติไปแล้ว ประเด็นที่ ๒ ที่ผ่านมาได้ดำเนินการในลักษณะเช่นนี้ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้ทักท้วงหรือมีข้อคิดเห็นอย่างไรบ้างหรือไม่

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อนุวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ในส่วนของ สตง. ไม่มีการทักท้วงใด ๆ ในประเด็นดังกล่าวนี้ โดยงบการเงินจะต้องผ่านการตรวจสอบจาก สตง. เป็นประจำทุกปีและในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้รับการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ เหตุผลที่จะต้องให้ คปก. มอบหมาย เพราะทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างเรื่องที่จะต้องเตรียมเงินสำหรับการดำเนินการรับคืนที่ดินจากเกษตรกร เพื่อนำเงินนี้ไปจ่ายค่าชดเชยและจัดให้เกษตรกร

ลงไปใบรายชื่อใหม่ ซึ่งการปรับปรุงรายการจะไม่มีรายการข้าม จะใช้ลักษณะที่เป็นรายจ่ายที่อยู่ในวงที่ได้รับอนุมัติเท่านั้น ทั้งนี้ ก่อนที่จะนำเสนอขอปรับปรุงประมาณในส่วนนี้ จะต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ ก่อนนำเสนอ คปก. พิจารณาต่อไป แต่อย่างไรก็ตามจะต้องอยู่ในวงเงินจำกัด ไม่สามารถข้ามรายการได้ เช่น กรณีถ้าจะดำเนินการเรื่องของการพัฒนาศักยภาพแหล่งน้ำ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า โดยปกติงบประมาณจะมีเรื่องของวิธีการงบประมาณที่มีในส่วนการเบิกจ่ายเงินต่างๆ อีกทั้งกองทุนฯ ก็จะมีระเบียบข้อบังคับการใช้เงินกองทุนฯ ซึ่งส่วนใหญ่จะคล้ายกับงบประมาณแผ่นดิน โดยจะมีความยืดหยุ่นในการมอบให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้เบิกจ่ายเงิน ซึ่งโดยหลักการกรรมการไม่ได้มีอำนาจที่จะใช้เงินเพียงแต่อนุมัติกรอบแผนงานเท่านั้น แต่การใช้เงินจะเป็นไปตามข้อบังคับระเบียบเกี่ยวกับการใช้เงินกองทุนฯ ซึ่งเป็นอำนาจของท่านเลขาธิการ ส.ป.ก.

ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (นายชยาวุธ จันทร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย) ได้กล่าวว่า เมื่อพิจารณาระเบียบว่าด้วยการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ ข้อ ๘ กล่าวว่า การเบิกเงินกองทุนฯ ให้เบิกเพื่อเคลียร์การดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ ซึ่งในส่วนนี้ยังกังวลว่าที่ สตง. ตรวจสอบพบไม่ได้ทักท้วงอย่าเพิ่งคิดว่าไม่มีอะไร เพราะผมเป็นบอร์ดร่วมกับท่านเลขาธิการ ส.ป.ก. ในองค์การมหาชนแห่งหนึ่ง ซึ่งเมื่อระยะเวลาผ่านไป ๘ ปี ได้มีการทักท้วงว่าบอร์ดองค์การมหาชนแห่งนั้นไปมอบอำนาจให้ผู้บริหารองค์กรเพื่อจ่ายเงินโบนัสโดยกฎหมายไม่ได้บัญญัติให้มอบอำนาจได้ จึงถูกเรียกเงินคืนจำนวนแปดสิบล้านบาท ฉะนั้น ในประเด็นนี้จึงเป็นความกังวลที่อาจจะเกิดปัญหาได้ แต่หากชี้แจงได้ก็ไม่一定有ปัญหาแต่อย่างใด เห็นชอบตามที่เสนอ แต่หากยังไม่ชัดเจนในประเด็นนี้ขอให้ทบทวนและนำเสนอใหม่อีกครั้ง

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อุณวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ตามข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องในข้อ ๖ การเปลี่ยนแปลงรายการต่างๆ แผนเงินทุนให้เป็นไปตามมติ คปก. ครั้งที่ ๘/๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ ซึ่งประเด็นสำคัญดำเนินการเพื่อให้เกิดความคล่องตัว เนื่องจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในการประชุมแต่ละครั้ง คปก. จะมีระยะเวลาห่างกันประมาณสองเดือน เพราะฉะนั้น อาจจะมีบางเรื่องที่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันเวลา

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรยุทธ ธีระธนาธิบ) ได้กล่าวว่า การจัดทำงบประมาณเมื่อได้รับการอนุมัติแผนแล้วอาจจะมีรายการจ่ายบางรายการออก ทำให้เงินอาจจะไม่ได้ตามที่ขอ ในขั้นนี้งบประมาณที่ได้รับมาจึงต้องดำเนินการใหม่ปรับแผนเป็นตัวเลขดังกล่าวนี้ โดยการเสนอรายการมาแต่ละรายการมีวงเงินเท่าไร ๆ เท่านั้น แต่จะมีรายละเอียดมากกว่าที่นำเสนอ ในครั้งนี้คณะกรรมการมีมติเห็นชอบข้อ ๑ คือ เห็นชอบแผนที่ ส.ป.ก. เสนอมาใหม่ หลังจากที่ได้ปรับแผนแล้ว สำหรับข้อ ๒ ที่เป็นกังวล คือ ว่าในแผนที่นำเสนอ หากมีรายละเอียดบางอย่างที่จะต้องปรับปรุงเงินหรือปรับพื้นที่ในวงเงินที่กรรมการเห็นชอบตามแผนแล้วนั้นไม่ต้องนำเสนอกรรมการพิจารณาเห็นชอบอีกครั้ง แต่ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. ดำเนินการได้ทันที ซึ่งเป็นการมอบอำนาจโดยมติคณะกรรมการ ทั้งนี้ หลังจากที่ได้ ส.ป.ก. ปรับเปลี่ยนแล้ว การเบิกจ่ายเงินและการใช้จ่ายเงินจะเป็นไปตามระเบียบราชการที่กำหนด แต่การมอบอำนาจเป็นเพียงการยืดหยุ่นแผนเท่านั้น เช่น การปรับเปลี่ยนพื้นที่ A

ไปพื้นที่ B ในวงเงินเดิม บางแห่งเป็นพื้นที่ คทช. บางพื้นที่อาจจะต้องถ่วงงบประมาณให้เลขาธิการ ส.ป.ก. ดำเนินการได้เลย แต่การใช้จ่ายเงินในแต่ละแผนใหม่ที่ปรับเปลี่ยนจะบังคับด้วยระเบียบการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ ที่กำหนด

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า การใช้จ่ายจะดำเนินการตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ แต่ในส่วนรายละเอียดแต่ละตัวจะต้องขอความเห็นชอบจาก คปท. อีกครั้งหนึ่งในโครงการที่ขออนุมัติใช้เงินกองทุนฯ เกินห้าล้านบาท แต่อย่างไรก็ตามให้นำข้อคิดเห็นของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยไปพิจารณาด้วย เนื่องจากจะต้องระมัดระวังเรื่องในลักษณะดังกล่าวนี้เป็นพิเศษเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาตามมาในอนาคต เพราะมีกรณีตัวอย่างในสภาผู้แทนราษฎรมีสมาชิกหลายท่านที่ได้อนุมัติเรื่องตั้งแต่เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และมาถูกเรียกเงินคืนหลังจากที่มาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเรื่องผ่านมาแล้วเจ็ดแปดปี ดังนั้น จึงขอฝากเป็นข้อสังเกตเพื่อพิจารณานำไปเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อุณวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้จะมีระเบียบการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงการยกตัวอย่างเช่น กรณีที่มีการเปลี่ยนพื้นที่ดำเนินการจะต้องนำกลับมาให้คณะกรรมการพิจารณาอีกครั้งอาจจะทำให้เกิดความล่าช้าได้ หรือกรณีการปรับเปลี่ยนระหว่างรายการที่อยู่ด้วยกันเอง เช่น รายการที่ ๒.๒ เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนฯ เป็นค่าตอบแทนพนักงานกองทุนกับค่าบริหารงานกองทุน ซึ่งจะเกี่ยวข้องอยู่ในรายการดังกล่าวนี้เท่านั้น โดยจะไม่กระทบไปในรายการอื่น ๆ ทั้งนี้ หากเป็นการปรับแผนจากรายจ่ายหมุนเวียนเป็นรายจ่ายขาด ไม่ใช่อำนาจที่จะสามารถดำเนินการได้ ซึ่งจะเป็นลักษณะของแต่ละโครงการที่จะต้องนำเสนอและอำนาจการพิจารณาจะเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุน พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่องการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายตามโครงการที่ได้รับอนุมัติข้อ ๑๕ อาจจะตรงกับกรณีที่ท่านผู้แทนกระทรวงมหาดไทยได้ให้ความเห็นและข้อสังเกตในประเด็นดังกล่าวนี้ ซึ่ง ส.ป.ก. จะนำไปพิจารณาและศึกษาให้ชัดเจนอีกครั้ง และจะนำเรียนคณะกรรมการต่อไป

มติคณะกรรมการ ๑. อนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ วงเงิน ๔,๑๒๐.๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

๒. อนุมัติมอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติปรับรายละเอียดการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติจาก คปท. แล้วตามความจำเป็นและเหมาะสมในการปฏิบัติงานระหว่างปีงบประมาณตลอดจนให้ ส.ป.ก. รายงานผลความก้าวหน้าการปฏิบัติงานให้ คปท. ทราบต่อไป

เรื่องที่ ๓.๔ ขอความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อุณวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เข้าสู่ระบบประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน และตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ระหว่างกระทรวงการคลัง กับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและตัวชี้วัดด้านที่ ๕ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง ตัวชี้วัดที่ ๕.๑ บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน วัดระดับความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนจากประเด็นหลักที่สำคัญ ๕ ด้าน โดยมีประเด็นหลักที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ด้านที่ ๑ การจัดให้มีหรือทบทวนแผนปฏิบัติการระยะยาว (๓ - ๕ ปี) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ (ร้อยละ ๓๐) พิจารณาจากคณะกรรมการทุนหมุนเวียนกำหนดให้มีหรือทบทวนแผนปฏิบัติการระยะยาว (๓ - ๕ ปี) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ที่มีองค์ประกอบครบถ้วน มีคุณภาพ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้ง รวมถึงพันธกิจของทุนหมุนเวียน

ทั้งนี้ มีประเด็นย่อยที่ใช้พิจารณาความสำเร็จ ระดับคะแนน ๕ คือ คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนพิจารณาให้ความเห็นชอบทิศทางยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ผู้บริหารทุนหมุนเวียนนำเสนอ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ซึ่งแผนดังกล่าวจะต้องประกอบด้วยเนื้อหาที่สำคัญ ดังนี้

๑. แผนปฏิบัติการระยะยาว (๓ - ๕ ปี) หรือแผนงานระยะยาวเพื่อใช้ในปีต่อไป ต้องประกอบด้วยเนื้อหาที่สำคัญ ได้แก่ ๑) วิสัยทัศน์ ๒) พันธกิจ ๓) วัตถุประสงค์ นโยบาย/เป้าประสงค์ ๔) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ๕) ยุทธศาสตร์ ๖) เป้าหมายหลัก และ ๗) รายละเอียดการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่ครบถ้วนทั้ง ๔ ด้าน

๒. แผนปฏิบัติการประจำปีหรือแผนการดำเนินงานระยะสั้นเพื่อใช้ในปีต่อไป ต้องประกอบด้วยเนื้อหาที่สำคัญ ได้แก่ ๑) วัตถุประสงค์ ๒) เป้าหมาย ๓) ขั้นตอน ๔) ระยะเวลา ๕) งบประมาณ ค่าใช้จ่าย หรือเงินลงทุน ๖) ผู้รับผิดชอบ และ ๗) ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ

ข้อเท็จจริง

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) โดยสำนักบริหารกองทุน (สบท.) ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะทำงานทบทวน/จัดทำแผนปฏิรูปการ และแผนปฏิบัติการ

๑.๑ คำสั่ง สบท. ที่ ๑๓/๒๕๖๓ สั่ง ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานทบทวน/จัดทำแผนปฏิรูปการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี

(พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ โดยมีผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน เป็นประธานคณะทำงาน

๑.๒ คำสั่ง ส.ป.ก. ที่ ๑๘๗/๒๕๖๔ สัณ ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้ง คณะทำงานทบทวน/จัดทำแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ โดยมีเลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นประธาน คณะทำงาน

๒. ศึกษายุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี แผนปฏิบัติการ ๕ ปี ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (วาระแรก ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) แผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

๓. ศึกษา วิเคราะห์ สภาพแวดล้อมขององค์กร ทั้งปัจจัยภายในและภายนอก รวมถึงกลยุทธ์ และโครงการ/กิจกรรม พร้อมทั้งจัดทำร่างแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ เสนอคณะทำงานฯ ของ สบท. และ ส.ป.ก. เพื่อพิจารณาลั่นกรอง ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

๔. จัดประชุมคณะทำงาน เพื่อพิจารณาลั่นกรอง ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข ดังนี้

๔.๑ ประชุมคณะทำงานทบทวน/จัดทำแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ของ สบท. จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันจันทร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมได้ร่วมกันอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมรายละเอียดตามความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะทำงานฯ พร้อมทั้งจัดทำร่างแผนปฏิบัติการของ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปี บัญชี ๒๕๖๕ เพื่อเตรียมนำเสนอคณะทำงานฯ ของ ส.ป.ก. ต่อไป

๔.๒ ประชุมคณะทำงานทบทวน/จัดทำแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ของ ส.ป.ก. โดยที่ประชุม มีมติเห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ และมอบหมายให้รับข้อสังเกตไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขรายละเอียด ให้มีความถูกต้อง ครบคลุม เพื่อนำเสนอคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.) และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ต่อไป

๕. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำข้อสังเกตของคณะทำงานฯ ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติม รายละเอียดแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕)

และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ นำเสนอ ออกก.คง. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ และที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่เสนอ

โดยแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. วิสัยทัศน์

เป็นทุนหมุนเวียนชั้นนำ สนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๒. พันธกิจ

- ๒.๑ จัดหาเงินทุนเพื่อสนับสนุนงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- ๒.๒ บริหารเงินทุนหมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด
- ๒.๓ สนับสนุนเงินทุนเพื่อการดำเนินงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๔. เป้าประสงค์

- ๔.๑ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดินที่มีประสิทธิภาพ
- ๔.๒ ระบบการบริหารจัดการเงินกองทุนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- ๔.๓ ที่ดินที่เกษตรกรได้รับมีการพัฒนาให้มีศักยภาพทางการผลิต
- ๔.๔ เกษตรกรมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ สามารถไปสู่การรวมกลุ่มอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๕. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis) ของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สภาพแวดล้อมภายใน

๑) จุดแข็ง (S : Strengths)

S๑ เป็นแหล่งเงินทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ

S๒ มีโครงสร้างในการบริหารและการดำเนินงานที่ชัดเจน เช่น

- มีคณะกรรมการในการบริหาร กลั่นกรองการดำเนินงานกองทุน (คปก./คปจ./ออกก.คง./คณะอนุกรรมการประเมินมูลค่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์)
- มีโครงสร้างการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

S๓ กองทุนมีสภาพคล่องทางการเงิน พร้อมสนับสนุนงานปฏิรูปที่ดิน

S๔ มีรายได้จากการดำเนินงานหมุนเวียนเข้าสู่กองทุน โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

S๕ มีบุคลากรปฏิบัติงานครอบคลุมทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

S๖ มีช่องทางการชำระเงินหลายช่องทาง

S๗ การปฏิบัติงานมีกฎหมายรองรับ

S๘ มีระบบการตรวจสอบด้านการเงินและบัญชีกองทุนที่มีประสิทธิภาพมีระบบกำกับติดตามการดำเนินงาน เช่น ตัวชี้วัด การติดตามหนี้ช่วยควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามแผนงาน

S๙ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ความเป็นผู้นำ และสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

๒) จุดอ่อน (Weakness : W)

W๑ บุคลากรขาดประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน เช่น ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิเคราะห์สินเชื่อ ด้านการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน

W๒ เครื่องมือ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการดำเนินงานขาดความทันสมัยและไม่เพียงพอ

W๓ ระบบเทคโนโลยีขาดความทันสมัย ระบบโปรแกรมกองทุนไม่เป็นปัจจุบัน (Real time) และไม่ครอบคลุมการปฏิบัติงานกองทุน ฐานข้อมูลกองทุน มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้ข้อมูลไม่เสถียร

W๔ การใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามแผน

W๕ การศึกษา และวิจัย ผลงานวิชาการ เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการดำเนินงานกองทุนยังไม่เพียงพอและครอบคลุม

W๖ หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติในการประเมินมูลค่าที่ดินของรัฐ สำหรับการจ่ายค่าชดเชยที่ดินให้เกษตรกรยังไม่ได้รับการปรับปรุงและยังไม่ครอบคลุมตามกระบวนการของ ส.ป.ก.

W๗ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนไม่ครอบคลุมและทั่วถึง

W๘ โครงสร้างการบริหารงานและอัตรากำลังของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ยังไม่รองรับภารกิจและปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น

๕.๒ สภาพแวดล้อมภายนอก

๑) โอกาส (Opportunities :O)

O๑ นโยบายรัฐบาลให้การสนับสนุนการดำเนินงานปฏิรูปที่ดิน เช่น

- การแก้ปัญหานี้สินและฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร

- การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (จัดที่ดินทำกินให้ผู้ไร้ที่ดิน)
- การช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ
- มาตรา ๔๔ คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ เปิดโอกาสให้ ส.ป.ก. ขยายพื้นที่ดำเนินงาน ในการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกรที่ไร้ที่ทำกินมีโอกาส ได้รับที่ดินทำกิน ในรูปแบบสถาบันเกษตรกร และทำให้ ส.ป.ก. มีรายได้จากการจัดเก็บค่าเช่าจากสถาบันเกษตรกร
- มาตรา ๔๔ คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ให้ความยินยอมหรืออนุญาต ให้ใช้ที่ดิน เพื่อกิจการประเภทอื่น เช่น ระบบโลจิสติกส์ โครงข่ายพลังงาน เสาสัญญาณโทรศัพท์ ทำให้ ส.ป.ก. มีรายได้จากการจัดเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพิ่มขึ้น

๐๒ มีเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้

๐๓ มีองค์กร/บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถ พร้อมสนับสนุนการดำเนินงาน กองทุน เช่น ด้านการประเมินมูลค่าที่ดิน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

๐๔ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีความต้องการด้านเงินทุน สำหรับการพัฒนาอาชีพและรายได้

๐๕ ความต้องการด้านที่ดินของเกษตรกรมีเป็นจำนวนมาก

๐๖ มีระบบการติดตามและกำกับจากกระทรวงการคลัง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและ พัฒนางาน

๐๗ มีกฎหมายสนับสนุนการใช้เงินทุนหมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพ

- พระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุด และการนำทุนหรือ ผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียน ส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑
- พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๐๘ การพัฒนากฎหมายของ ส.ป.ก. ช่วยเพิ่มโอกาสการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูป ที่ดินฯ ให้คล่องตัวมากขึ้น

๒) ภัยคุกคาม (Threats :T)

T๑ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อ การคุ้มครองที่ดิน

T๒ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด เช่น การประสบ ภัยธรรมชาติ มีหนี้สินหลายทาง ราคาสินค้าเกษตรไม่แน่นอนและเกษตรกร สูงอายุ

T๓ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมที่รวดเร็ว ทำให้ พ.ร.บ./ระเบียบที่มีอยู่
ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

T๔ ที่ดินที่เหมาะสมสำหรับทำเกษตรกรรมมีราคาสูงขึ้น

T๕ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ส่งผลต่อ
การดำเนินงานกองทุน

๖. แผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕)

(ฉบับทบทวน)

แผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี(พ.ศ. ๒๕๖๕)
(ฉบับทบทวน) ประกอบด้วยแผนปฏิบัติการ ๔ ด้าน โดยมีเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ กลยุทธ์ โครงการ/
กิจกรรม ดังต่อไปนี้

แผนปฏิบัติการ : การจัดหาเงินทุนและเพิ่มรายได้กองทุน เพื่อสร้างความมั่นคงและยั่งยืนให้กับ
ด้านที่ ๑ กองทุน

เป้าหมาย ๑. บริหารเงินทุนและทรัพย์สิน เพื่อเพิ่มรายได้ให้กองทุน มีความมั่นคงและยั่งยืน

๒. มีเงินทุนหมุนเวียนที่เพียงพอต่อการดำเนินงานปฏิรูปที่ดิน

ผลผลิต (Output) ๑. มีเงินหมุนเวียนกลับเข้ากองทุนจากการจัดเก็บหนี้สินและรายได้เพิ่มขึ้น

๒. มีการจัดทำสัญญาเช่า เช่าซื้อ ในที่ดินแปลงว่าง

๓. มีอัตราค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสม

๔. เกษตรกรเปลี่ยนสัญญาเช่าไปสู่การเช่าซื้อ

๕. หนี้ค้างชำระมีจำนวนลดลง

ผลลัพธ์ (Outcome) ๑. การบริหารเงินกองทุนมีประสิทธิภาพ

๒. มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

กลยุทธ์ที่ ๑ : เพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายรับเงินกองทุน

โครงการ/กิจกรรม โครงการจัดเก็บรายรับเงินกองทุน

๑. การจัดเก็บค่าเช่าและเงินต้นค่าเช่าซื้อ

๒. การจัดเก็บรายได้จากกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม

๓. การจัดเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินและอื่น ๆ

๔. การจัดเก็บหนี้เงินกู้

๕. แผนจัดเก็บหนี้ค้างชำระ

แผนปฏิบัติการ : การจัดหาที่ดินและคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกร

ด้านที่ ๒

เป้าหมาย

๑. จัดซื้อที่ดินเพื่อนำมาจัดให้เกษตรกร
๒. ตรวจสอบติดตามการทำประโยชน์ในที่ดิน
๓. คุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกร

ผลผลิต (Output)

๑. มีที่ดินเพิ่มขึ้น สามารถนำมาจัดให้เกษตรกรรายใหม่ได้เพิ่มขึ้น
๒. เกษตรกรใช้ประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเอง

ผลลัพธ์ (Outcome)

เกษตรกรมีที่ดินเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑

: เร่งรัดการจัดซื้อที่ดิน เพื่อนำมาจัดให้เกษตรกร

โครงการ/กิจกรรม

โครงการจัดซื้อที่ดินเอกชน

๑. การจัดซื้อที่ดินเอกชน
๒. การจัดที่ดินให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์
๓. การจัดทำสัญญาเช่า/เช่าซื้อที่ดินแปลงว่าง

กลยุทธ์ ๒

ติดตามการทำประโยชน์ในที่ดิน

โครงการ/กิจกรรม

โครงการติดตามการทำประโยชน์ในที่ดิน

๑. การติดตามการทำประโยชน์ในที่ดิน กรณีการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร
- สนับสนุนเงินทุนเพื่องานปฏิรูปที่ดิน

กลยุทธ์ ๓

สนับสนุนเงินทุนเพื่องานปฏิรูปที่ดิน

โครงการ/กิจกรรม

๑. โครงการสนับสนุนเงินทุนเพื่อพัฒนางานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

แผนปฏิบัติการ

: การพัฒนาพื้นที่ พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ด้านที่ ๓

สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

เป้าหมาย

๑. พัฒนาพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิต
๒. ส่งเสริมเกษตรกรให้เข้าสู่แหล่งทุนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้อย่างทั่วถึง
๓. สร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง

ผลผลิต (Output)

๑. พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถในการผลิต
๒. เกษตรกรมีเงินทุนในการประกอบอาชีพ
๓. สถาบันเกษตรกรมีเงินทุนในการดำเนินธุรกิจ

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาให้มีความเหมาะสมในการประกอบเกษตรกร ส่งผลให้ผลผลิตและรายได้เพิ่มขึ้น
๒. เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ทำให้รายได้เพิ่มขึ้นเพียงพอต่อการดำรงชีพ
๓. สถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑	: สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน
โครงการ/กิจกรรม	โครงการสนับสนุนเงินทุนเพื่อการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ๑. การสนับสนุนเงินทุนเพื่อการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ๒. โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙
กลยุทธ์ที่ ๒	: สนับสนุนเงินทุนในการพัฒนาอาชีพและรายได้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
โครงการ/กิจกรรม	โครงการสนับสนุนสินเชื่อแก่เกษตรกร ๑. การสนับสนุนสินเชื่อแก่เกษตรกร ๒. ระยะเวลาการดำเนินการตามกระบวนการให้สินเชื่อเงินกองทุน ๓. การติดตามผลการชำระหนี้สินเชื่อเงินกองทุนของเกษตรกร โครงการสนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร ๑. การสนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร ๒. การติดตามผลการชำระหนี้สินเชื่อเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ของสถาบันเกษตรกร
กลยุทธ์ที่ ๓	: สนับสนุนเงินทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
โครงการ/กิจกรรม	๑. การสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำตามนโยบายรัฐบาล
แผนปฏิบัติราชการ	: การพัฒนาระบบบริหารจัดการกองทุนเพื่อก้าวสู่กองทุนชั้นนำ
ด้านที่ ๔	
เป้าหมาย	๑. โครงสร้างและระบบบริหารงานกองทุนมีประสิทธิภาพ ๒. การพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน ๓. มีการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับการปฏิบัติงานกองทุน
ผลผลิต (Output)	๑. มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. มีการจัดทำ/ทบทวน กฎหมาย ระเบียบ และแผนงานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานที่ทันสมัยและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ๓. บุคลากรได้รับความรู้เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน ๔. มีครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ๕. มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย ๖. มีการให้บริการที่สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น ๗. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและรวดเร็ว
ผลลัพธ์ (Outcome)	๑. มีโครงสร้างการบริหารและการจัดการที่มีประสิทธิภาพรองรับภารกิจของกองทุน ๒. มีระบบบริหารจัดการกองทุนที่มีประสิทธิภาพ ก้าวไปสู่การเป็นกองทุนชั้นนำ

	๓. มีระบบดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพเพื่อการบริหารและการบริการ
	๔. ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในการรับบริการและการดำเนินงานกองทุน
กลยุทธ์ที่ ๑	: ปรับปรุงโครงสร้างอัตรากำลังของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
โครงการ/กิจกรรม	๑. การศึกษา/ทบทวนภารกิจและโครงสร้างอัตรากำลังกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กลยุทธ์ที่ ๒	: จัดทำ/ทบทวน กฎหมาย ระเบียบและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ทันสมัย
โครงการ/กิจกรรม	๑. การศึกษา จัดทำ ทบทวนกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับ คู่มือ และวิธีปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานกองทุน ๒. จัดทำแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๖
กลยุทธ์ที่ ๓	: ศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาการดำเนินงานกองทุน
โครงการ/กิจกรรม	๑. โครงการศึกษาอัตราค่าเช่า/ค่าเช่าซื้อ/ค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๒. การสำรวจและจัดทำข้อมูลผู้ถือครองที่ดินที่ไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๓. โครงการศึกษาการประเมินมูลค่าที่ดินเพื่อรับคืนจากเกษตรกรที่ไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม
กลยุทธ์ที่ ๔	: ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
โครงการ/กิจกรรม	๑. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ
กลยุทธ์ที่ ๕	: ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานกองทุน
โครงการ/กิจกรรม	๑. การพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุน ๒. การติดตามประเมินผลการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงาน
กลยุทธ์ที่ ๖	: พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกองทุน
โครงการ/กิจกรรม	โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลกองทุนให้ถูกต้องและพัฒนาระบบงานข้อมูลกองทุนโดยใช้เทคโนโลยี ๑. การจ้างผู้ดูแลระบบโปรแกรมข้อมูลกองทุน (ระบบเดิม) ๒. การบำรุงรักษาระบบโปรแกรมสินเชื่อกองทุนฯ (Maintenance) ๓. การพัฒนาระบบข้อมูลที่ดินทรัพย์สินและจัดเก็บผลประโยชน์กองทุน โครงการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพื่อรองรับการปฏิบัติงานกองทุน ๑. การจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์

กลยุทธ์ ๗ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยการใช้สื่อสารสนเทศ
 โครงการ/กิจกรรม ๑. โครงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกองทุน
 ๒. การประเมินความพึงพอใจต่อการใช้ระบบสารสนเทศและดิจิทัลช่วย
 ในการปฏิบัติงานกองทุน

๗. แผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

สพท. ได้แปลงแผนปฏิบัติราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) ไปสู่การปฏิบัติ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขั้นตอน ระยะเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ และตัวชี้วัดและเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรม

กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒

ฯลฯ

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย มาตรการ ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ตลอดจนการควบคุมการบริหารงานของ ส.ป.ก.

ฯลฯ

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการหรือคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการ คณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ หรือปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมอบหมาย

ฯลฯ

๒. คำสั่ง คปก. ที่ ๑/๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สั่ง ณ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

๓. มติ คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ มอบอำนาจให้ อกก.คง. เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงาน คปก. ต่อไป

ความเห็นของคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

อกก.คง. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ พิจารณาแล้ว มีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบแผนปฏิบัติราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

๒. ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ นำผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ เสนอ คปก. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เพื่อให้การดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีกรอบทิศทางชัดเจนและเป็นไปตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ตัวชี้วัดด้านที่ ๕ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง ตัวชี้วัดที่ ๕.๑ บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน โดยวัดระดับความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน จากประเด็นหลักที่สำคัญข้างต้น จึงเห็นควรนำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ พร้อมให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

ประเด็นที่นำเสนอ

๑. เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน)

๒. เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า เรื่องดังกล่าวนี้เป็นตัวชี้วัดและหากมีข้อเสนอแนะจากกรรมการจะทำให้มีคะแนนมากขึ้น ซึ่งในเรื่องของการใช้เงินกองทุนกรอบห้าปี โดยรวมได้มีการวิเคราะห์มาแล้ว แต่อาจจะต้องนำเอาข้อมูลที่เป็นปัจจุบันหรือกำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตมาพิจารณาประกอบให้มีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ยกตัวอย่างเช่นเรื่องการหารายได้อันประเด็นสำคัญเพราะถ้าไม่มีรายได้เข้ากองทุนฯ จะไม่สามารถที่จะอนุญาตให้ใช้เงินอย่างต่อเนื่องได้เพราะจะทำให้เงินกองทุนฯ หมดในที่สุด แต่ทั้งนี้สำหรับเรื่องการหารายได้ในขณะนี้มีความชัดเจนมากขึ้นจากการที่ได้มีการประกาศเรื่องของการจัดที่ดินชุมชนและในเรื่องการให้มีการกระจายสิทธิรอบสอง คือเกษตรกรที่จะต้องนำที่ดินคืน ส.ป.ก. และ ส.ป.ก. จ่ายเงินคืนให้ พร้อมทั้งจะจัดสรรให้เกษตรกรรายใหม่เข้าทำประโยชน์และเก็บค่าเช่าต่ออีกทีหนึ่ง เหมือนดังเช่นในกรณีที่ดินเอกชนและนำไปให้เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อซึ่งจะเป็นช่องทางของรายได้ นอกจากนี้ยังไปสัมพันธ์กับภารกิจหลักของกองทุนที่ต้องสนับสนุนการดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการหาที่ดินที่นอกเหนือจากที่ดินเอกชนแล้ว ยังมีช่องทางของการได้ที่ดินหมุนกลับมาจากกรณีเกษตรกรที่ไม่ประสงค์จะประกอบการเกษตรแล้ว ส.ป.ก. จะต้องจ่ายค่าเสียโอกาสหรือค่าชดเชยให้เกษตรกรและไปจัดสรรให้เกษตรกรรายใหม่ ฉะนั้นประเด็นเหล่านี้เป็นบทบาทของกองทุนฯ ที่จะต้องมีรายละเอียดมากขึ้น ส่วนอีกเรื่องคือการพัฒนาที่จะต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและพัฒนาอาชีพ เพราะหากไม่มีอาชีพ ไม่มีรายได้ ที่ดินจะไม่เกิดประโยชน์ เช่น แหล่งน้ำที่จะต้องมี

การวิเคราะห์พื้นที่และนำเสนอในสองลักษณะ คือ ลักษณะหนึ่งแบบ general ที่เป็นลักษณะการช่วยทั่วไป เช่น แหล่งน้ำ แต่บางครั้งการพัฒนานี้จะต้องมี area based เหมือนที่ดำเนินการเรื่องแปลงใหญ่ และพื้นที่ยึดคืน จะต้องมีการวิเคราะห์ว่าจะไปพัฒนาให้คนเหล่านี้มีโอกาสจะทำการเกษตรมีการผลิตและมีรายได้ที่จะทำให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนได้อย่างไร และเรื่องสุดท้ายการวิเคราะห์เกี่ยวกับบุคลากร เนื่องจากการขาดเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ทักษะซึ่งจำเป็นที่จะต้องระบุให้ชัดเจนว่าจะต้องพัฒนาเจ้าหน้าที่กองทุนฯ ให้เป็นมืออาชีพโดยเฉพาะเรื่องของการประเมินทุนทรัพย์ ซึ่งที่ผ่านมาได้อ้างอิงกับราคาประเมินทุนทรัพย์กรมธนารักษ์ ส.ป.ก. จึงจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่สำหรับประเมินสิ่งเหล่านี้ร่วมกับกรมธนารักษ์และหลังจากจากนั้นต้องประยุกต์มาใช้กับเขตปฏิรูปที่ดิน เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จะต้องมีความเชี่ยวชาญเพียงพอในเรื่องดังกล่าวนี้ เพราะไม่สามารถที่จะให้กรมธนารักษ์คำนวณให้ได้ตลอดไป ในอดีตการพัฒนา ส.ป.ก. ได้จัดอบรมระยะยาวโดยให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ดำเนินการซึ่งมีหลักสูตรการประเมินมูลค่าที่ดินและทรัพย์สิน หรือแม้กระทั่งให้ทุนเจ้าหน้าที่กองทุนฯ ไปเรียนต่อระดับปริญญาโท เป็นต้น เพราะฉะนั้นจะต้องเร่งรัดพัฒนาศักยภาพให้เจ้าหน้าที่กองทุนฯ เนื่องจากการทำหน้าที่เก็บค่าธรรมเนียม ค่าเช่า ค่าเช่าซื้อต่าง ๆ จะต้องอาศัยความรู้เรื่องการประเมินมูลค่าที่ดินเป็นอย่างมาก รวมทั้งในอนาคตอาจจะต้องดำเนินการกำหนดวิธีการประเมินมูลค่าที่ดินในเขต ส.ป.ก. โดยเฉพาะเนื่องจากกรมธนารักษ์จะอ้างอิงกับเรื่องของหลัก ๆ เช่น ถนน แต่พื้นที่เกษตรจะมีความต่างกันไม่ใช่เรื่องของถนน เพราะจะทำให้มีราคาแพงเกินไป ซึ่งเจตนาของ ส.ป.ก. คือ ทำการเกษตร เพราะฉะนั้นจะต้องปรับวิธีการประเมินมูลค่าที่ดินของ ส.ป.ก. ใหม่ เป็นต้น ดังนั้น จึงขอเสนอแนะสามเรื่อง ได้แก่ การหารายได้เข้ากองทุนฯ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอาชีพ และการสร้างความเชี่ยวชาญและเป็นมืออาชีพให้กับกองทุนฯ

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ประเด็นดังกล่าวนี้ขอฝาก ส.ป.ก. และสำนักบริหารกองทุน นำความเห็นและข้อสังเกตของท่านผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ที่นำเสนอไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติและดำเนินการต่อไปด้วย

มติคณะกรรมการ ๑. เห็นชอบแผนปฏิบัติการราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน)

๒. เห็นชอบแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

เรื่องที่ ๓.๕ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๓)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และวิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านความมั่นคง ๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๔) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๕) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีส่วนเกี่ยวข้องในเกือบทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ ๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงานและเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งนำมาสู่การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ในการนี้ ส.ป.ก. ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินฯ ไว้ด้วยแล้ว ตามแผนแม่บทด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีภารกิจหลักในการจัดที่ดินและพัฒนาที่ดินให้มีศักยภาพเพียงพอต่อการผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งน้ำ โดยได้จัดที่ดินและมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้วใน ๗๒ จังหวัด พื้นที่ประมาณ ๓๖ ล้านไร่ (คิดเป็น ๑๐% ของพื้นที่ประเทศไทย หรือประมาณ ๒๕% ของพื้นที่ภาคการเกษตรของประเทศไทย จำนวน ๑๔๙ ล้านไร่) โดยมีพื้นที่ประมาณ ๓.๔ ล้านไร่เท่านั้น ที่อยู่ในเขตชลประทานและพื้นที่อีกประมาณ ๒๐ ล้านไร่อยู่นอกเขตชลประทานแต่มีแหล่งน้ำพอเลี้ยงตัวเองได้ นอกเหนือจากนั้นจะเป็นพื้นที่ขาดแคลนแหล่งเก็บกักน้ำไว้ใช้ในการประกอบอาชีพการเกษตร ต้องอาศัยน้ำฝน (พื้นที่เกษตรน้ำฝน) ประกอบกับมีสภาวะการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศส่งผลให้ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติและปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่เคยเป็นแหล่งกักเก็บสะสมน้ำเพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ลดน้อยลงตามไปด้วย ทำให้สถานการณ์ภัยแล้งเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ เกิดความแห้งแล้ง ประสบปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อใช้ในภาคการอุปโภคบริโภคและภาคการเกษตร ส่งผลกระทบให้การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปด้วยความยากลำบาก ประกอบกับสภาพพื้นที่เดิมของ ส.ป.ก. ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นป่าเสื่อมโทรม ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดแคลนแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำที่เพียงพอ ทำให้อัตราการผลิตอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอ

ดังนั้น ส.ป.ก. จึงได้จัดทำโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด ด้วยเล็งเห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ประโยชน์เพื่อเป็นการบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง มีแหล่งน้ำเพื่อใช้ในภาคการอุปโภคบริโภคและภาคการเกษตรที่พอเพียงและเพื่อให้การดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของเกษตรกรที่ทำอยู่ดำเนินต่อไปได้ด้วยดี

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการสำรวจเกษตรกรที่ต้องการได้รับการสนับสนุนโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน เนื่องจากเป็นนโยบายเร่งด่วนเพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาภัยแล้ง ปริมาณฝนตกน้อยกว่าปกติจึงส่งผลให้ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติและปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ

ที่เคยเป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ลดน้อยลง ทำให้ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อใช้อุปโภคบริโภคในภาคการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง อัตราการผลิตอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอ

๒. ส.ป.ก. โดยสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (สพป.) ขอให้ ส.ป.ก.จังหวัด ตรวจสอบพื้นที่ดำเนินการก่อสร้างและยืนยันความพร้อมในการดำเนินงานโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรและ ส.ป.ก. จังหวัดได้ตอบยืนยันความพร้อมของพื้นที่แล้ว จำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด

๓. สพป. จัดทำแบบโครงการ แบบมาตรฐาน แบบก่อสร้างบ่อบาดาลพร้อมระบบกระจายน้ำ และหอดึงสูงทรงกลมแป้นพร้อมถังกรองสนิม ประมาณราคาโดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของกรมบัญชีกลาง และจัดทำโครงการขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด รวมเป็นเงิน ๔๑,๗๖๐,๓๐๐ บาท โดยเป็นงบดำเนินงาน ได้แก่ ค่าขออนุญาต ขุดเจาะ เป็นเงิน ๑๕,๓๐๐ บาท และค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๑,๓๙๕,๐๐๐ บาท และงบลงทุน ค่าก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ เป็นเงิน ๔๐,๓๕๐,๐๐๐ บาท ดังนี้

ตาราง รายการโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร

ลําดับที่	รายการ/โครงการ	สถานที่ดำเนินการ				ราคาก่อสร้าง	ค่าขออนุญาตขุดเจาะ	ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ	พื้นที่ประโยชน์	
		หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด				ไร่	แปลง
รวมจำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๑,๗๖๐,๓๐๐ บาท						๔๐,๓๕๐,๐๐๐	๑๕,๓๐๐	๑,๓๙๕,๐๐๐	๕,๘๘๗	๕๔๙
๑	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	วังลึก	นาพูน	วังชิ้น	แพร่	๑,๓๑๒,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๔๙	๑๑
๒	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๓	นาพูนพัฒนา	นาพูน	วังชิ้น	แพร่	๑,๒๙๘,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๖๙	๑๓
๓	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	อ้ายลิ้ม	ทุ่งแล้ง	ลอง	แพร่	๑,๓๖๑,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๒๔	๒๒
๔	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	วังเลียง	ทุ่งแล้ง	ลอง	แพร่	๑,๓๓๐,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๓๔	๑๔
๕	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๕	วังเลียง	ทุ่งแล้ง	ลอง	แพร่	๑,๓๓๒,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๒๕๑	๑๖
๖	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๖	วังเลียง	ทุ่งแล้ง	ลอง	แพร่	๑,๓๐๐,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๔๑	๑๖
๗	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๗	วังเลียง	ทุ่งแล้ง	ลอง	แพร่	๑,๓๐๔,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๙๙	๑๔
๘	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๘	วังเลียง	ทุ่งแล้ง	ลอง	แพร่	๑,๓๔๘,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๒๖๖	๑๕
๙	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๓	ผาจีบ	ทุ่งแล้ง	ลอง	แพร่	๑,๓๑๕,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๓๗	๑๖
๑๐	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๔	ผาจีบ	ทุ่งแล้ง	ลอง	แพร่	๑,๓๖๔,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๗๕	๑๙
๑๑	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ฮวก	แสนทอง	ท่าวังผา	น่าน	๑,๓๖๑,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๕๙	๑๘

ลำดับ ที่	รายการ/โครงการ	สถานที่ดำเนินการ				ราคาก่อสร้าง	ค่าขอ อนุญาต ขุดเจาะ	ค่าตอบแทน คณะกรรมการ	พื้นที่รับประโยชน์	
		หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด				ไร่	แปลง
๑๒	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	ฮวก	แสนทอง	ท่าวังผา	น่าน	๑,๓๘๖,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๗๗	๑๖
๑๓	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๓	ฮวก	แสนทอง	ท่าวังผา	น่าน	๑,๓๒๐,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๖๑	๑๕
๑๔	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	ทุ่งฮ้าง	ทุ่งผึ้ง	แจ้ห่ม	ลำปาง	๑,๓๒๔,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๖๒	๑๙
๑๕	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ห้วยเกาะหลวง	แม่มอก	เถิน	ลำปาง	๑,๔๓๓,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๘๘	๓๔
๑๖	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	เนินสวรรค์	บ้านโพน	หนองไผ่	เพชรบูรณ์	๑,๓๔๔,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๒๖๓	๑๖
๑๗	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๗	ซับเตือ	บ้านโพน	หนองไผ่	เพชรบูรณ์	๑,๓๕๐,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๔๒๓	๑๙
๑๘	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	ร่องตาทิ	ลานสัก	ลานสัก	อุทัยธานี	๑,๔๐๒,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๓๒๙	๒๐
๑๙	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	แปะ	บ้านแปะ	จอมทอง	เชียงใหม่	๑,๕๐๒,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๘๒	๖๒
๒๐	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	ไร่สว่างอารมณ์	ดอยหล่อ	ดอยหล่อ	เชียงใหม่	๑,๕๕๖,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๙๙	๓๘
๒๑	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	โนนหมื่น	โนนหมื่น	เมือง	หนองบัวลำภู	๑,๒๖๓,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๒๐๕	๑๐
๒๒	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	กุดฮู	นาคำน	สุวรรณ คูหา	หนองบัวลำภู	๑,๑๘๙,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๘๐	๑๑
๒๓	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	ประชาศึกษา	โพธิ์ทอง	เสลภูมิ	ร้อยเอ็ด	๑,๓๘๖,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๗๕	๑๖
๒๔	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	คอนสาย	คอนสาย	ตระการ พืชผล	อุบลราชธานี	๑,๓๑๐,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๗๒	๑๑
๒๕	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	นาตาล	โคกจาน	ตระการ พืชผล	อุบลราชธานี	๑,๒๖๓,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๓๒๑	๑๓
๒๖	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	น้ำสร้าง	ดอนดึง	บ้านหมี่	ลพบุรี	๑,๓๒๙,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๒๖	๒๔
๒๗	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ดงตากิต	หนองหญ้า ปล้อง	หนองหญ้า ปล้อง	เพชรบุรี	๑,๓๒๓,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๘๗	๑๒
๒๘	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร	หนองเข้	หนองปรัง	เขาย้อย	เพชรบุรี	๑,๓๖๓,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๒๔๖	๒๐
๒๙	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	เนินกรอย	หนองทอง	ไทรงาม	กำแพงเพชร	๑,๓๕๗,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๑๙๐	๙
๓๐	ก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำ โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	เนินกรอย	หนองทอง	ไทรงาม	กำแพงเพชร	๑,๓๓๕,๐๐๐	๕๑๐	๔๖,๕๐๐	๒๙๗	๑๐

๔. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๐๐ ล้านบาท ซึ่งแผนรายจ่ายประกอบด้วย รายจ่ายหมุนเวียน จำนวน ๑,๙๑๐ ล้านบาท และรายจ่ายขาดจำนวน ๒,๑๙๐ ล้านบาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

๕. ส.ป.ก. โดย สพป. ได้ประมาณการแผนงาน/โครงการ เพื่อขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีประมาณการแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ หนึ่งชุมชน หนึ่งแหล่งน้ำ (แหล่งน้ำผิวดิน) จำนวนเงิน ๒๐๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน (บ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซล่าเซลล์) จำนวนเงิน ๒๗๐,๒๒๖,๐๐๐ บาท โครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวนเงิน ๑๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท และสำรองการขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อจัดทำโครงการระหว่างปี จำนวนเงิน ๖,๒๗๔,๐๐๐ บาท รายละเอียดตามบันทึกที่ กษ ๑๒๐๘.๑/๑๕๕๙ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือน กรกฎาคม ๒๕๖๔ - เมษายน ๒๕๖๕

กิจกรรม		ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕									
		ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑	คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ มีมติอนุมัติโครงการ	↔									
๒	โอนเงินกองทุนฯ ให้ ส.ป.ก.จังหวัดดำเนินการ		↔								
๓	เตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินการก่อสร้าง		↔	→							
๔	ดำเนินการก่อสร้างตามรูปแบบรายการที่กำหนด			←	→	→	→	→	→	→	→
๕	ตรวจสอบ ส่งมอบงานโครงสร้างพื้นฐานด้านการก่อสร้างระบบสูบน้ำโซล่าเซลล์									↔	→

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

ฯลฯ

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ฯลฯ

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติหรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๒. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการ และวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ให้ถัวจ่ายกันได้

ฯลฯ

๓. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๕/ว ๘๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ฯลฯ

ข้อ ๓ บุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๑ - ๒ ยกเว้นผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ให้ได้รับค่าตอบแทน ดังนี้

ฯลฯ

๓.๒ คณะกรรมการ ในอัตรา ประธารกรรมการ ไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม และกรรมการ ไม่เกินคนละ ๑,๒๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม

ฯลฯ

ข้อ ๔ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้าง และผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ให้ได้รับค่าตอบแทนกรณีที่ออกตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ทำงานจ้าง ดังนี้

ฯลฯ

๔.๒ ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (๒) ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (ผู้ปฏิบัติการ) ในอัตราไม่เกิน ๓๐๐ บาทต่อวันต่องาน

ฯลฯ

๔. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นายวิฑูรย์ เอี่ยมโอภาส) ได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเรื่องการดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจว่า แผนการกระจายอำนาจและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจได้กำหนดภารกิจถ่ายโอนของส่วนราชการไว้ เช่น เรื่องของแหล่งน้ำ หากมีความจุปริมาตรน้อยกว่า ๒ ล้านลูกบาศก์เมตร งานขุดเจาะบ่อบาดาล งานบำรุงรักษาถนน เป็นต้น ที่มีการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยหลักการเมื่อถ่ายโอนในแผน สำนักงบประมาณก็ไม่ควรตั้งงบประมาณดำเนินการภารกิจที่ถ่ายโอนไปแล้ว อย่างไรก็ตามแผนยังกำหนดไว้ว่า กรณีที่ถ่ายโอนไปแล้ว แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีขีดความสามารถหรือเกินขีดความสามารถ หรือไม่ สามารถดำเนินการได้ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม สามารถร้องขอไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น อาจจะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีศักยภาพไปช่วยดำเนินการ รวมทั้งกรณีส่วนราชการให้ไปดำเนินการพลางก่อนได้ แต่เมื่อดำเนินการแล้ว กรณีสิทธิ์ หรือทรัพย์สิน ความรับผิดชอบยังเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรณีของ ส.ป.ก. ที่จะใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไปดำเนินการภารกิจถ่ายโอน ซึ่งมีระเบียบในการใช้จ่ายเงินอยู่แล้ว และต้องดำเนินการตามระเบียบกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพียงแต่ในแผนงานเรื่องงบประมาณ การตั้งงบประมาณของสำนักงบประมาณไม่ควรตั้งงบประมาณเพื่อให้เกิดความซ้ำซ้อน

ความเห็นของอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คจ.)

ในการประชุม อกก.คจ. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๓) จำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๑,๗๖๐,๓๐๐ บาท (สี่สิบเอ็ดล้านเจ็ดแสนหกหมื่นสามร้อยบาทถ้วน) ดังนี้

๑) งบดำเนินงาน รวมเป็นเงิน ๑,๔๑๐,๓๐๐ บาท ประกอบด้วย

- ค่าขออนุญาตขุดเจาะ เป็นเงิน ๑๕,๓๐๐ บาท

- ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๑,๓๙๕,๐๐๐ บาท

๒) งบลงทุน ค่าก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ เป็นเงิน ๔๐,๓๕๐,๐๐๐ บาท

โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่าย ส.ป.ก.จังหวัด จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงินเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น และเป็นนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นโครงการเร่งด่วนและจำเป็นเพื่อบรรเทาภัยแล้ง

เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาล และระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๓) จำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๑,๗๖๐,๓๐๐ บาท โดยเป็นงบดำเนินงาน ได้แก่ ค่าขออนุญาตขุดเจาะ เป็นเงิน ๑๕,๓๐๐ บาท และค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๑,๓๙๕,๐๐๐ บาท และงบลงทุน ค่าก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ เป็นเงิน ๔๐,๓๕๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากเป็นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร และเป็นโครงการที่กำหนดไว้ในแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายขาด วงเงิน เกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณออนุมัติ

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๓) จำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๑,๗๖๐,๓๐๐ บาท (สี่สิบเอ็ดล้านเจ็ดแสนหกหมื่นสามร้อยบาทถ้วน) ดังนี้

๑) งบดำเนินงาน รวมเป็นเงิน ๑,๔๑๐,๓๐๐ บาท ประกอบด้วย

- ค่าขออนุญาตขุดเจาะ เป็นเงิน ๑๕,๓๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๑,๓๙๕,๐๐๐ บาท

๒) งบลงทุน ค่าก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ เป็นเงิน ๔๐,๓๕๐,๐๐๐ บาท

โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายการขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่าย ส.ป.ก.จังหวัด

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ในเรื่องนี้ตามที่ท่านประธานท่านได้กำหนดให้ ส.ป.ก. มีการประเมินเรื่องโครงการเหล่านี้ และในการดำเนินการท่านได้ให้คำแนะนำว่าอาจจะมีปัญหาในส่วนของกระบวนการที่จะดำเนินการ เนื่องจากที่ผ่านมาได้มีการตรวจสอบพบว่ามีจำนวนมากที่ไม่สามารถดำเนินการได้ และมีการทิ้งงานในหลายจังหวัด รวมทั้งกระบวนการเรื่องของวัสดุที่เกี่ยวข้องกับโครงการค่อนข้างที่จะมีความผันผวนดังนั้น ส.ป.ก. จึงขออนุญาตนำเรื่องดังกล่าวนี้ไปทบทวนอีกครั้งในส่วนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานผ่านมา

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เรื่องดังกล่าวนี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นหลังจากที่คณะกรรมการ ได้อนุมัติเรื่องของบ่อบาดาลโซล่าเซลล์ไปแล้ว แต่ละจังหวัดได้ดำเนินการตามกระบวนการ E-bidding ปรากฏว่าผู้ประกอบการที่อยู่ต่างจังหวัดไม่ได้มาตรฐานทำไม่ได้และทิ้งงานหลังจากเบิกเงินงวดแรก ยกตัวอย่างที่จังหวัดพะเยามีจำนวน ๒ โครงการทิ้งงานทั้งคู่ทำให้เกิดความเสียหาย และจังหวัดอื่นมีลักษณะ เป็นเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นจึงได้มอบให้ ส.ป.ก. ดำเนินการทบทวนและจัดทำใหม่ อาจจะต้องแก้ไขระเบียบ ที่จะต้องให้ไม่ไปประมูลที่ต่างจังหวัด แต่จะต้องประมูลส่วนกลาง เนื่องจากต่างจังหวัดพอได้บริษัท ผู้รับเหมาไม่มี มาตรฐาน จะเกิดปัญหาเช่นที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ดังนั้น ขอให้ไปตรวจสอบและปรับแก้ไขระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องดังกล่าวนี้ต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อนุวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า เรื่องการจัดซื้อจัดจ้างสามารถเบิกจ่ายเงินส่วนกลางได้เพียงแต่ว่าในครั้งที่ผ่านได้มีการตั้งจ่ายเงินที่จังหวัด ประกอบกับในระบบของการจัดซื้อจัดจ้างอาจจะมีรายละเอียดปลีกย่อย ในการที่จะ จัดซื้อจัดจ้างที่ส่วนกลางคะ

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ขอให้ ส.ป.ก. ไปพิจารณาเรื่องระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตรวจสอบ ว่าจังหวัดใดที่ได้อนุมัติไปครั้งก่อนแต่ยังไม่จัดจ้างให้หยุดดำเนินการก่อน เนื่องจากผู้รับเหมาอาจจะทิ้งงาน และได้รับความเสียหายได้ อีกทั้งจะเกิดปัญหาหากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เข้าตรวจสอบ

มติคณะกรรมการ เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ ถอนวาระเรื่องดังกล่าวนี้ เพื่อนำไปพิจารณาทบทวนข้อมูล ให้ชัดเจนและสมบูรณ์ก่อนนำเสนอคณะกรรมการอีกครั้งต่อไป

เรื่องที่ ๓.๖ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) พื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อนุวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ชุมชนคลองไทรพัฒนา (สมาชิกขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม) เข้ายึดถือครอบครองที่ดิน ส.ป.ก. (แปลง บริษัท จิวกิงจ้วยพัฒนา จำกัด) จำนวนเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๕๑-๒-๗๙ ไร่ และปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ชุมชนสันติพัฒนา (สมาชิกขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม) เข้ายึดถือครอบครองที่ดิน ส.ป.ก. (แปลง บริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด) จำนวนเนื้อที่ประมาณ ๒๑๒-๐-๓๘ ไร่ โดยชุมชน ดังกล่าวเข้ายึดถือครอบครองที่ดิน ส.ป.ก. โดยมีขอบ และอาศัยมติคณะกรรมการอำนวยการเพื่อแก้ไขปัญหา เครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย ที่มีนายกรัชมุนตรีเป็นประธานกรรมการ ซึ่งมีอำนาจกำกับและติดตาม เร่งรัดการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ โดยมีภาคประชาชนเข้าร่วม เป็นกรรมการด้วย ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ มีมติผ่านให้ราษฎร ซึ่งเป็น

สมาชิกเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย สามารถอยู่อาศัยและทำกินในที่ดินได้จนกว่ากระบวนการฟ้องขับไล่ บริษัทฯ และนายทุน จะแล้วเสร็จ

๒. ปัจจุบันกระบวนการดำเนินคดีกับบริษัทฯ แล้วเสร็จ และในการจัดที่ดินดังกล่าว จำต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) โดยจะไม่ให้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน แต่จะเป็นการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐในรูปแบบลักษณะการรวมกลุ่มหรือเป็นชุมชนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐและ คทช. กำหนดในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่มีความเหมาะสม

๓. แปลงบริษัท จีวักงัยพัฒนา จำกัด มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๕๑-๒-๗๙ ไร่ ชุมชนคลองไทรพัฒนา เข้ายึดถือครอบครองที่ดิน ปัจจุบันอำเภอชัยบุรี ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบการกำหนดเลขประจำบ้าน และจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราวแล้วและคณะทำงานตามคำสั่งดังกล่าว ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลการตรวจสอบปรากฏว่า มีบ้านพักอาศัยและผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ ส.ป.ก. ดังกล่าว จำนวน ๕๑ ครัวเรือน ทั้งนี้ อำเภอชัยบุรี ได้ดำเนินการให้ราษฎร ขอออกเลขที่บ้านตามระเบียบทางราชการแล้ว และ แปลงบริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๒-๐-๓๘ ไร่ ชุมชนสันติพัฒนา เข้ายึดถือครอบครองที่ดิน ปัจจุบันอำเภอพระแสง ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบการกำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราวแล้วและคณะทำงานตามคำสั่งดังกล่าว ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยอยู่ระหว่างการดำเนินการ

๔. แปลงบริษัท จีวักงัยพัฒนา จำกัด ชุมชนคลองไทรพัฒนา เข้ายึดถือครอบครองที่ดินนั้น คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาที่ดินที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีมติให้มีบริหารจัดการที่ดินชุมชนรูปแบบแปลงเกษตรกรรม ๕ ไร่ และที่อยู่อาศัย ๑ ไร่ (จัดระเบียบที่ดิน) และพื้นที่ส่วนที่เหลือให้จัดเป็นที่ดินแปลงรวมเพื่อให้ชุมชนบริหารจัดการร่วมกันและมีโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่าง ส.ป.ก. กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการจัดที่ดิน (จัดระเบียบที่ดิน)

๕. แปลงบริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด ชุมชนสันติพัฒนา เข้ายึดถือครอบครองที่ดินนั้น คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาที่ดินที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีมติให้ดำเนินการบริหารจัดการที่ดินในพื้นที่ ส.ป.ก. เนื้อที่ ๒๑๒ ไร่ ไปพลางก่อนตามรูปแบบการถือครองที่ดินแปลงเกษตรกรรม ๕ ไร่ และที่อยู่อาศัย ๑ ไร่ (จัดระเบียบที่ดิน) และมีโครงสร้างพื้นฐาน สำหรับพื้นที่ป่าไม้จะดำเนินการให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมส่งมอบพื้นที่ ประมาณ ๙๐๐ ไร่ เศษ เพื่อให้ ส.ป.ก. นำไปดำเนินการจัดที่ดินให้เกษตรกรตามกฎหมายต่อไป ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่าง ส.ป.ก. กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการจัดที่ดิน (จัดระเบียบที่ดิน) และดำเนินการเพื่อให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก.

๖. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ได้มีมติอนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืน วงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท โดยมี ๗ กิจกรรม ดังนี้

- (๑) งานสำรวจจริงวัดแปลงที่ดินโดยรอบ พร้อมสำรวจจริงวัดโครงสร้างพื้นฐาน
- (๒) งานสำรวจวางแผนแม่บทการพัฒนา
- (๓) งานปรับพื้นที่
- (๔) งานสำรวจจริงวัดปูผังแบ่งแปลง
- (๕) งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน
- (๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- (๗) งานพัฒนาแหล่งน้ำอุบะ-บรีโศก (บ่อบาดาล)

๗. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ มีมติอนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ดังนี้

๒.๑ ปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนฯ ในแปลงที่มีขนาดพื้นที่ตั้งแต่ ๑๐๐ ไร่ขึ้นไป

๒.๒ อนุมัติราคางานต่อหน่วย (Unit Cost) ให้สามารถถัวจ่ายได้ทุกกิจกรรม แต่ต้องไม่เกินราคามาตรฐานของสำนักงานประมาณ

๘. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาทโดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ จำนวน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

๙. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติอนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ กรณีสานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน จากเดิม มติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ที่กำหนดไว้ “งานก่อสร้างถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย งานปรับปรุงถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย” โดยกำหนดใหม่เป็น “งานก่อสร้างถนนสายหลักผิวจราจร แอสฟัลต์ติกคอนกรีตและถนนสายซอยผิวจราจรหินคลุก ยกเว้นมีเหตุผลความจำเป็น ตามความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรมของสภาพพื้นที่ดำเนินการ”

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก. ได้ดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ แปลงที่ดิน No ๘๒ (บจ.จิวังจ้วยพัฒนา เขาดินกระบี่ บ.รวมชัยปาล์มทอง) ตำบลไทรทอง

อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นเงิน ๑๘๗,๔๔๐ บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นเจ็ดพันสี่ร้อยสี่สิบบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

ลำดับ	กิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)
		แปลงที่ดินเลขที่ No ๔๒
๑	งานสำรวจ รังวัดวงรอบแปลงที่ดิน	เงินงบประมาณ
๒	การสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๑๘๗,๔๔๐
๓	งานปรับพื้นที่	-
๔	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	-
๕	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	-
	- สายหลัก	-
	- สายซอย	-
๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	-
๗	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	-
รวมเงินทั้งสิ้น (บาท)		๑๘๗,๔๔๐

๒. ส.ป.ก.สุราษฎร์ธานี ได้ประสานเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร หน่วยพัฒนาเคลื่อนที่ ๔๖ สำนักงานพัฒนาภาค ๔ (นพค.๔๖ สนภ.๔) ดำเนินการสำรวจ ออกแบบ ประมาณราคางาน เพื่อจัดทำโครงการขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) พื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ในแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ฯ จำนวน ๒ สาย ได้แก่สายที่ ๑ ในแปลงที่ดินเลขที่ No ๔๒ พื้นที่ ส.ป.ก. (ชุมชนคลองไทรพัฒนา) หมู่ที่ ๔ ตำบลไทรทอง อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระยะทางประมาณ ๓.๓๒๐ กิโลเมตร เป็นเงิน ๑๗,๘๑๘,๕๐๐ บาท และสายที่ ๒ เส้นทางบางหมาก พื้นที่ ส.ป.ก. (ชุมชนสันติพัฒนา) หมู่ที่ ๖ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระยะทางประมาณ ๒.๔๗๓ กิโลเมตร เป็นเงิน ๑๑,๕๙๘,๒๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๙,๔๑๖,๗๐๐ บาท และ นพค.๔๖ สนภ.๔ สามารถให้การสนับสนุนการก่อสร้างฯ ได้ เมื่อได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน รายละเอียดตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๓๐๖/๑๐๑๐ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

๓. ในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี (คปจ.สุราษฎร์ธานี) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบ ดังนี้

๑) เห็นชอบโครงการก่อสร้างเส้นทางผิวจราจร ค.ส.ล. กว้าง ๖ เมตร ไหล่ทางลูกรังข้างละ ๐.๒๕ เมตร เส้นทางควนสระ พื้นที่ ส.ป.ก. (ชุมชนคลองไทรพัฒนา) หมู่ที่ ๔ ตำบลไทรทอง อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระยะทางประมาณ ๓.๓๒๐ กิโลเมตร

๒) เห็นชอบโครงการก่อสร้างเส้นทางผิวจราจร ค.ส.ล. กว้าง ๖ เมตร ไหล่ทางลูกรังข้างละ ๐.๒๕ เมตร เส้นทางบางหมาก พื้นที่ ส.ป.ก. (ชุมชนสันติพัฒนา) หมู่ที่ ๖ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระยะทางประมาณ ๒.๔๗๓ กิโลเมตร

โดยใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และให้ ส.ป.ก.สุราษฎร์ธานี นำเสนอ ส.ป.ก. เพื่อนำเสนอคณะกรรมการกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คก.) พิจารณาแล้วนำเสนอ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ต่อไป

๔. บันทึก ส่วนที่สุด ที่ สฎ ๐๐๑๑/๑๒๙ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ส.ป.ก.สุราษฎร์ธานี แจ้งว่า ถนนเส้นทางบางหมาก พื้นที่ ส.ป.ก. (ชุมชนสันติพัฒนา) หมู่ที่ ๖ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเส้นทางบางส่วนอยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดิน จึงมีความจำเป็นต้องประสาน นพค.๔๖ สนภ.๔ ดำเนินการสำรวจปรับปรุงแก้ไข และจัดทำแบบประเมินราคางานก่อสร้าง แบบสรุปค่างานก่อสร้างทาง แผนผังโครงการก่อสร้าง เพื่อนำเสนอคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ในคราวต่อไป ส่วนถนนเส้นทางควนสระ พื้นที่ ส.ป.ก. (ชุมชนคลองไทรพัฒนา) หมู่ที่ ๔ ตำบลไทรทอง อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน สามารถดำเนินการได้

๕. ส.ป.ก. โดย ส.ป.ก.สุราษฎร์ธานี ได้จัดทำโครงการขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) พื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อดำเนินการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. ในแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ฯ แปลงที่ดินเลขที่ No ๔๒ (ชุมชนคลองไทรพัฒนา) หมู่ที่ ๔ ตำบลไทรทอง อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเงิน ๑๗,๘๑๘,๕๐๐ บาท (สิบเจ็ดล้านแปดแสนหนึ่งหมื่นแปดพันห้าร้อยบาทถ้วน) จำนวน ๑ สาย กว้าง ๖ เมตร ไหล่ทางลูกรังข้างละ ๐.๒๕ เมตร รวมเป็นระยะทาง ๓.๓๒๐ กิโลเมตร ตามแบบเลขที่ ถน-๒๐๓/๕๖ และแบบเลขที่ ถน-๒๐๔/๕๖ โดยเป็นงานที่หน่วยพัฒนาเคลื่อนที่ ๔๖ สำนักงานพัฒนาภาค ๔ (นพค.๔๖ สนภ.๔) ดำเนินการเอง ดังรายละเอียดในตาราง

ลำดับ	รายการ	หน่วย	ปริมาณ	ค่างานต้นทุน(บาท)		Factor F	ราคากลาง (บาท)	
				ราคาต่อหน่วย	รวม		ราคาต่อหน่วย	รวม
๑	งานถมถนนพื้นที่ ๑๑ งานถมป่าและขุดต่อ	ตร.ม.	๑๙,๙๒๐.๐๐	๑.๔๖	๒๙,๐๘๓.๒๐	๑.๐๔	๑.๕๒	๓๐,๒๔๖.๕๓
๒	งานดิน							
	๒.๑ งานถมคันทาง ๒.๑.๑ งานดินถมพร้อม บดอัดความหนา ๐.๓๐ ม.	ลบ.ม.	๙,๔๖๒.๐๐	๘๕.๙๒	๘๑๒,๙๗๕.๐๔	๑.๐๔	๘๙.๓๖	๘๔๕,๔๙๔.๐๔
	๒.๒ งานวัสดุคัดเลือก พร้อมบดอัดความหนา ๐.๒๐ ม.	ลบ.ม.	๕,๖๔๔.๐๐	๓๔๙.๒๘	๑,๙๗๑,๓๓๖.๓๒	๑.๐๔	๓๖๓.๒๕	๒,๐๕๐,๑๘๙.๗๗

ลำดับ	รายการ	หน่วย	ปริมาณ	ค่างานต้นทุน(บาท)		Factor F	ราคากลาง (บาท)	
				ราคาต่อหน่วย	รวม		ราคาต่อหน่วย	รวม
๓	งานพื้นทางและรองพื้นทาง ๓.๑ งานรองพื้นทาง ๓.๑.๑ งานรองพื้นทาง พร้อมบดอัดความหนา ๐.๒๐ ม. (ลูกรัง) ๓.๒ งานทรายปรับระดับ ๓.๑.๒ งานทรายปรับ ระดับ	ลบ.ม.	๕,๑๑๓.๐๐	๕๐๒.๘๘	๒,๕๗๑,๒๒๕.๔๔	๑.๐๔	๕๒๓.๐๐	๒,๖๗๔,๐๗๔.๔๖
		ลบ.ม.	๙๙๖.๐๐	๙๔๑.๐๙	๙๓๗,๓๒๕.๖๔	๑.๐๔	๙๗๘.๗๓	๙๗๔,๘๑๘.๖๗
๔	งานผิวทางและไหล่ทาง ๔.๑ งานผิวทาง ๔.๑.๑ งานไหล่ทาง ๔.๑.๑(๑) วัสดุรอง พื้นทาง ๔.๑.๒ งานผิวทาง คอนกรีตเสริมเหล็ก หนา ๐.๑๕ ม. ๔.๑.๒(๑) งานผิวทาง คอนกรีตเสริมเหล็ก	ลบ.ม.	๕๔๘.๐๐	๕๐๒.๘๘	๓๐๐,๗๒๒.๒๔	๑.๐๔	๕๒๓.๐๐	๓๐๒,๗๕๑.๑๓
		ตร.ม.	๑๙,๙๒๐.๐๐	๔๗๕.๐๘	๙,๔๖๓,๕๙๓.๖๐	๑.๐๔	๔๙๔.๐๘	๙,๘๔๒,๑๓๗.๓๔
๕	งานเปิดเตล็ด ๕.๑ งานระบบระบายน้ำ ๕.๑.๑ งานท่อระบายน้ำ คสล. ชนิดกลม ๕.๑.๑(๔) ท่อลอด กลม คสล. ขนาด Ø ๑.๐๐ ม. ...๑...แฉว.... ๑....แห่ง	ท่อน	๑๑.๐๐	๒,๗๕๐.๐๐	๓๐,๒๕๐.๐๐	๑.๐๔	๒,๘๖๐.๐๐	๓๑,๔๖๐.๐๐
	๕.๑.๑(๕) ท่อลอด กลม คสล. ขนาด Ø ๑.๒๐ ม. ...๒...แฉว.... ๓....แห่ง	ท่อน	๗๒.๐๐	๒,๗๕๐.๐๐	๑๙๘,๐๐๐.๐๐	๑.๐๔	๒,๘๖๐.๐๐	๒๐๕,๙๒๐.๐๐
	๕.๑.๒ งานกำแพง คสล. ปากท่อ ๕.๑.๒(๔) กำแพง ปาก คสล. ขนาด Ø ๑.๐๐ ม. ๑ แฉว	แห่ง	๑.๐๐	๑๓,๖๙๐.๐๐	๑๓,๖๙๐.๐๐	๑.๐๔	๑๔,๒๓๗.๖๐	๑๔,๒๓๗.๖๐
	๕.๑.๒(๕) งานกำแพง ปาก คสล. ขนาด Ø ๑.๐๐ ม. ๒ แฉว	แห่ง	๓.๐๐	๑๙,๘๙๐.๐๐	๕๙,๖๗๐.๐๐	๑.๐๔	๒๐,๖๘๕.๖๐	๖๒,๐๕๖.๘๐
	๕.๑.๓ ท่อลอดเหลี่ยม คสล. ยาว ๗ ม. ๕.๑.๓(๑) ขนาด ๒.๑ x ๒.๑ ม. ๒ ช่อง ๑ แห่ง (๓๔.๖๕ ตร.ม.)	ตร.ม.	๓๔.๖๕	๑๑,๑๓๐.๐๐	๓๘๕,๖๕๔.๕๐	๑.๐๔	๑๑,๕๗๕.๒๐	๔๐๑,๐๘๐.๖๘

ลำดับ	รายการ	หน่วย	ปริมาณ	ค่างานต้นทุน(บาท)		Factor F	ราคากลาง (บาท)	
				ราคาต่อหน่วย	รวม		ราคาต่อหน่วย	รวม
	๕.๒ งานเครื่องหมายจราจร							
	๕.๒.๑ งานป้ายจราจร							
	๕.๒.๑(๑) ป้ายบังคับ/ห้าม	ชุด	๒.๐๐	๒,๙๐๐.๐๐	๕,๘๐๐.๐๐	๑.๐๔	๓,๐๑๖.๐๐	๖,๐๓๒.๐๐
	๕.๒.๑(๒) ป้ายเตือน	ชุด	๑๕.๐๐	๒,๙๐๐.๐๐	๔๓,๕๐๐.๐๐	๑.๐๔	๓,๐๑๖.๐๐	๔๕,๒๔๐.๐๐
	๕.๒.๑(๓) ป้ายโครงการ	ชุด	๒.๐๐	๗,๐๐๐.๐๐	๑๔,๐๐๐.๐๐	๑.๐๔	๗,๒๘๐.๐๐	๑๔,๕๖๐.๐๐
	๕.๒.๒ งานหลักน้ำโค้ง							
	หลักกิโลเมตร หลักเขตทาง							
	๕.๒.๒(๑) หลักน้ำโค้ง	หลัก	-	๕๐๐.๐๐	-	-	-	-
	๕.๒.๒(๒) หลักกิโลเมตร	หลัก	-	๒,๐๐๐.๐๐	-	-	-	-
	๕.๒.๒(๓) หลักแสดง	หลัก	๑๐.๐๐	๕๘๕.๐๐	๕,๘๕๐.๐๐	๑.๐๔	๖๐๘.๔๐	๖,๐๘๔.๐๐
	ตำแหน่งท่อระบายน้ำ/สำหรับท่อระบายน้ำ							
	สี่เหลี่ยม							
	๕.๒.๓ งานเครื่องหมายจราจรบนผิวทาง							
	๕.๒.๓(๑) สีเหลืองกว้าง ๐.๑๐ ม.	ตร.ม.	๑๖๖.๐๐	๓๕๐.๐๐	๕๘,๑๐๐.๐๐	๑.๐๔	๓๖๔.๐๐	๖๐,๔๒๔.๐๐
	๕.๒.๓(๒) สีขาว กว้าง ๐.๑๐ ม.	ตร.ม.	๖๖๔.๐๐	๓๕๐.๐๐	๒๓๒,๔๐๐.๐๐	๑.๐๔	๓๖๔.๐๐	๒๔๑,๖๙๖.๐๐
	๕.๓ Timber Barricade	ม.	-	๘๑๐.๐๐	-	-	-	-
	๕.๔ Guard rail	ม.	-	๑,๘๐๐.๐๐	-	-	-	-
	รวมค่างานต้นทุนงานทาง Factor F เป็นเงิน				๑๗,๑๓๓,๑๗๕.๙๘	๑.๐๔		๑๗,๘๑๘,๕๐๐.๐๐
	ค่างานประเมิน							

๖. บันทึก คำนวณที่ สุด ที่ กษ ๑๒๐๖.๑/๑๐๑๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ สำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน กลุ่มวิชาการมาตรฐานแผนที่ แจ้งผลการตรวจสอบแปลงที่ดินตามโครงการของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปรากฏว่าแนวถนนในพื้นที่ชุมชนคลองไทรพัฒนา หมู่ที่ ๔ ตำบลไทรทอง อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี (แปลงบริษัท จิวกิงจ๊วยพัฒนา จำกัด) พิกัดตำแหน่งตามแนวโครงการอยู่ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ที่ได้ประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่แนวถนนในพื้นที่ชุมชนสันติพัฒนา หมู่ที่ ๖ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (แปลงบริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด) พิกัดตำแหน่งตามแนวโครงการมีพื้นที่บางส่วนอยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดิน

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๖ กำหนดว่า การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

ฯลฯ

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ฯลฯ

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ฯลฯ

ข้อ ๘ กำหนดว่า การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐.- บาท ให้เป็นอำนาจของคณะอนุกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการ และการวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ให้หักจ่ายกันได้

ฯลฯ

ความเห็นของคณะอนุกรรมการโครงการและเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (อกก.คง)

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) พื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง ๖ เมตร ไหล่ทางลูกรังข้างละ ๐.๒๕ เมตร เส้นทางควนสระ พื้นที่ ส.ป.ก. (ชุมชนคลองไทรพัฒนา) หมู่ที่ ๔ ตำบลไทรทอง อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๑ สาย รวมระยะทาง ๓.๓๒๐ กิโลเมตร เป็นเงิน ๑๗,๘๑๘,๕๐๐ บาท (สิบเจ็ดล้านแปดแสนหนึ่งหมื่นแปดพันห้าร้อยบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด

รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้รับจากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยกองบัญชาการกองทัพไทยเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างและเบิกจ่ายเงิน ทั้งนี้ จะได้นำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติต่อไป

โดยประธานอนุกรรมการฯ (นายสุรียน พัชรศุภานนท์) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ มติ คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ อนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ กรณียานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน ซึ่งได้กำหนดเกี่ยวกับงานก่อสร้างถนนสายหลักเป็นผิวจราจรแอสฟัลต์ติกคอนกรีต และถนนสายซอยเป็นผิวจราจรหินคลุก ยกเว้นมีเหตุผลความจำเป็นตามความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรมของสภาพพื้นที่ดำเนินการ” ซึ่งหากจะให้ครอบคลุมและเปิดกว้าง เห็นควรให้ สพป. พิจารณารูปแบบการก่อสร้างถนนให้มีการเปิดกว้างเกี่ยวกับการก่อสร้างถนนสายหลักในหลายรูปแบบ นอกเหนือจากถนนผิวจราจรแอสฟัลต์ติกคอนกรีต เพื่อความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรมและความแตกต่างของพื้นที่ดำเนินการ

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงิน เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) พื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๑ สาย ระยะทางรวม ๓.๓๒๐ กิโลเมตร เป็นเงิน ๑๗,๘๑๘,๕๐๐ บาท (สิบเจ็ดล้านแปดแสนหนึ่งหมื่นแปดพันห้าร้อยบาทถ้วน)

๒. การเสนอขอใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย รายจ่ายขาดวงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณานุมัติ

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณานุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) พื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง ๖ เมตร ไหล่ทางลูกรังข้างละ ๐.๒๕ เมตร เส้นทางควนสระ พื้นที่ ส.ป.ก. (ชุมชนคลองไทรพัฒนา) หมู่ที่ ๔ ตำบลไทรทอง อำเภอยะบوري จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๑ สาย รวมระยะทาง ๓.๓๒๐ กิโลเมตร เป็นเงิน ๑๗,๘๑๘,๕๐๐ บาท (สิบเจ็ดล้านแปดแสนหนึ่งหมื่นแปดพันห้าร้อยบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้รับจาก

การยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยกองบัญชาการกองทัพไทยเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างและเบิกจ่ายเงิน

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า เรื่องนี้มีประเด็นที่จะขอเพิ่มเติมเนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวนี้ ประเด็นแรกเดิมเป็นพื้นที่ค่อนข้างมีความขัดแย้งสูง ท่านประธานได้ให้นโยบายที่จะต้องดูแลให้ดีเป็นพิเศษ จึงได้มีหน่วยทหารพัฒนาเข้ามาดำเนินการในพื้นที่ ประเด็นที่ ๒ สภาพถนนเดิมกรรมการได้มีมติให้ดำเนินการผิวถนนแอสฟัลต์ติกคอนกรีต แต่ว่าจากสภาพของพื้นที่หลังจากที่ได้มีการตรวจสอบ พบว่าเป็นพื้นที่ป่ามีความสลับซับซ้อน ประกอบกับฝนตกค่อนข้างเยอะ หากดำเนินการทำเป็นถนนแอสฟัลต์ติกอาจจะมีปัญหาได้ในอนาคต และพื้นที่ใกล้เคียงจะมีปัญหาในลักษณะนี้เช่นกัน จึงขอดำเนินการจัดทำเป็นถนนคอนกรีต สำหรับในส่วนของการละเอียดเชิงวิศวกรรม ขออนุญาตให้ท่านรองสุรียนฯ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อจะขอเป็นมติคณะกรรมการต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสุรียน พืชครุฑานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า เนื่องจากการก่อสร้างถนนเดิมมติคณะกรรมการกำหนดให้ดำเนินการจัดทำเป็นถนนแอสฟัลต์ติกคอนกรีตหรือผิวจราจรหินคลุก หรือตามความเหมาะสม แต่เนื่องจากสภาพบริบทแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน บางพื้นที่ต้องการถนนคอนกรีต และถนนแอสฟัลต์ติกคอนกรีต และจะมีความจำเป็นเรื่องของแพลนท์ยาง ฉะนั้นควรจะเปลี่ยนคำว่าถนนลาดยาง ถนนผิวคอนกรีตเสริมเหล็ก และถนนหินคลุกหรือลูกรัง ตามความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรมของแต่ละพื้นที่

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่พี่น้องประชาชน ที่รวมตัวในนามกลุ่มพิมูฟ ได้ยื่นเรื่องร้องทุกข์กับท่านนายกรัฐมนตรี ซึ่งท่านได้มอบหมายให้ท่านรองนายกฯ (พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ) และมอบหมายให้ลงพื้นที่ตรวจสอบ ปรากฏว่าพื้นที่ดังกล่าวมีประวัติศาสตร์ยาวนานและมีผู้ต้องเสียชีวิตกับเรื่องนี้แล้ว จำนวน ๔ ศพ ซึ่งประเด็นที่น่าเป็นห่วง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในป่ามีระยะทางกว่า ๓๔ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางเกือบชั่วโมง เป็นถนนดินมีลักษณะแคบหากมีฝนตกจะทำให้การเดินทางลำบากมากยิ่งขึ้น และประเด็นที่สำคัญ คือ หลายครอบครัวในพื้นที่ไม่มีทะเบียนบ้าน ไม่มีน้ำ ไม่มีไฟ และไม่สามารถเข้าถึงระบบการบริการทางสาธารณะของภาครัฐได้ โดยในการลงพื้นที่ได้มีสื่อมวลชนไปด้วยและก็นำเสนอข่าว ปรากฏว่าท่านนายกรัฐมนตรีรับทราบและรับสั่งการผ่านท่านรองนายกรัฐมนตรี ให้เร่งจัดสรรที่ดินดังกล่าว และดำเนินการจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราว รวมทั้งสร้างถนน ระบบน้ำสาธารณสุขที่จำเป็นให้ ดังนั้น จึงเห็นว่าการใช้เงินกองทุนฯ ซึ่งเป็นอำนาจที่คณะกรรมการสามารถดำเนินการได้ และควรเร่งแก้ไขปัญหาก็ก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องถนน ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอหากดำเนินการใช้ผิวจราจรหินคลุกจะไม่เหมาะสม เพราะหากมีฝนตกหนักจะเสียหายทันที แต่หากเป็นแอสฟัลต์ติกเสริมเหล็กจะคล้ายกันเพราะไม่มีความทนทาน

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า เรื่องนี้ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอน่าจะเป็นเหตุผลประกอบที่สำคัญ รวมทั้งข้อมูลที่ท่านประธานได้นำเสนอ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวเป็นสวนปาล์มเก่า และมีฝนตก จึงเป็นเหตุผลและทำให้ชัดเจนในการพิจารณาเชิงวิศวกรรมว่าจะต้องเป็นคอนกรีต จึงจะเหมาะสม ฉะนั้นอาจจะต้องทำเหตุผลประกอบในทางวิศวกรรมให้ชัดเจนว่าพื้นที่ดังกล่าวนี้ควรจะดำเนินการเป็นคอนกรีต

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสุรียน พัชรุกรานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ในกรณีที่คณะกรรมการอนุมัติ ส.ป.ก. จะดำเนินการต่อ แต่จะขอเพิ่มเติมในกรณีที่พื้นที่ คทช. ที่เป็นลักษณะใกล้เคียงกัน ให้ ส.ป.ก. สามารถออกแบบถนนได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ เพราะในกรณีตัวอย่างที่ท่านประธานได้ลงพื้นที่นั้นเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก แต่บางพื้นที่อาจจะเป็นประเภทอื่นที่ที่เหมาะสมกว่า ดังนั้น จึงขออนุญาตคณะกรรมการเปิดช่องให้ ส.ป.ก. สามารถดำเนินการในลักษณะพื้นที่ที่มีปัญหาดังกล่าวนี้ได้

ผู้แทนกรมบัญชีกลาง (นางมัลลิกา อภิภาสกิจ) ได้ให้ข้อสังเกตว่า ในวาระ ๓.๖ กับ ๓.๗ เป็นรายการโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเช่นเดียวกัน ซึ่งเมื่อคำนวณราคาต่อลูกบาศก์เมตร จะมีราคาต่างกันค่อนข้างสูง โดยจะเห็นได้ว่ากรณีจังหวัดสุราษฎร์ฯ ใช้แฟกเตอร์เอฟ ๑.๐๔ ซึ่งเป็นราคาที่ต่ำมาก แต่ว่าราคาต่อตารางเมตรของจังหวัดสุราษฎร์ฯ จะสูงกว่าจังหวัดพะเยาค่อนข้างมาก นอกจากนี้ ในรายละเอียดหน้าที ๖ เรื่องงานดินที่เป็นวัสดุของงานดินและวัสดุคัดเลือกราคาต่อหน่วยต่างกันค่อนข้างมาก แต่เมื่อไปพิจารณาความหนาที่ขนาด ๐.๓ เมตร และ ๐.๒ เมตร จึงเป็นข้อสังเกตว่าถนนสายเดียวกัน ทำไมใช้ต่างระดับ ฉะนั้นขอให้ใส่เหตุผลเพิ่มเติมเพราะว่าอาจจะมีปัญหาในการตรวจสอบได้ เนื่องจากเห็นว่าประเภทดินถมกับวัสดุคัดเลือกควรจะเป็นประเภทเดียวกัน คือ ดินลูกรัง ประเด็นต่อมางานรองพื้น กับงานพื้นราคาต่อหน่วยมีความแตกต่างกันค่อนข้างมากเช่นเดียวกัน ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวเหล่านี้ หากมีลักษณะที่แตกต่างกัน ฝ่ายเลขานุการฯ จะต้องมีการชี้แจงแนบประกอบ เพื่อที่กรรมการจะได้เห็นถึงความแตกต่างและพิจารณาได้อย่างชัดเจนต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสุรียน พัชรุกรานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า กรณีถนนที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นเพียงผิวจราจรเท่านั้น แต่สำหรับในกรณีที่จังหวัดพะเยาผิวจราจร มีขนาด ๔ เมตร ฉะนั้นจึงมีความแตกต่างในเรื่องของความกว้างของจราจร ส่วนหลักเกณฑ์การคิดคำนวณเป็นไปตามเกณฑ์ของกรมบัญชีกลาง แต่อย่างไรก็ตามฝ่ายเลขานุการฯ ขอรับข้อสังเกตดังกล่าวนี้ไปพิจารณาอีกครั้ง

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) พื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง ๖ เมตร ไหล่ทางลูกรังข้างละ ๐.๒๕ เมตร เส้นทางควนสระ พื้นที่ ส.ป.ก. (ชุมชนคลองไทรพัฒนา) หมู่ที่ ๔ ตำบลไทรทอง อำเภอยะบوري จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๑ สาย รวมระยะทาง ๓.๓๒๐ กิโลเมตร เป็นเงิน ๑๗,๘๑๘,๕๐๐ บาท (สิบเจ็ดล้านแปดแสนหนึ่งหมื่นแปดพันห้าร้อยบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้รับจากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า

คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๘๒๓,๓๗๐,๐๐๐ บาท โดยกองบัญชาการกองทัพไทยเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างและเบิกจ่ายเงิน

ทั้งนี้ ให้ปรับแก้ไขรายละเอียดตามความเห็นและข้อสังเกตของผู้แทนกรมบัญชีกลางต่อไป

เรื่องที่ ๓.๗ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านไผ่สีทอง ตำบลหงส์หิน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อุนวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา (ส.ป.ก.พะเยา) ได้รับมอบลูกหนี้โครงการกองทุนที่ดินบ้านไผ่สีทอง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหงส์หิน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน ๒๐๕ ราย เนื้อที่ ๒,๐๘๖-๑-๒๐ ไร่ มูลค่าเงินต้น ๑๐๒.๙๓๕ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๗ ได้เกิดอุทกภัยในพื้นที่โครงการกองทุนที่ดินบ้านไผ่สีทองต่อเนื่อง เป็นระยะเวลา ๘ ปี ทำให้ถนนไม่สามารถสัญจรได้ จึงได้มีการปรับปรุงถนน เป็นถนนลูกรังและยกสูงขึ้นจากเดิม พร้อมสร้างทางระบายน้ำ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ดำเนินการก่อสร้างโดย ส.ป.ก. ปัจจุบันถนนที่ใช้สำหรับสัญจรและขนส่งสินค้าทางเกษตรออกสู่ตลาด เป็นถนนลูกรัง เกิดการชำรุด ทรุดโทรม รวมถึงทำให้เกิดฝุ่นละออง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัย และเกิดมลพิษทางอากาศในชุมชน โดยพื้นที่โครงการกองทุนที่ดิน บ้านไผ่สีทอง มีเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินโครงการกองทุนที่ดินบ้านไผ่สีทอง จำนวน ๓๗๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑,๘๐๐ ไร่ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า) ได้ลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงาน และรับฟังปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการกองทุนที่ดินบ้านไผ่สีทอง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหงส์หิน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ซึ่งมีเกษตรกรขอรับความช่วยเหลือด้านหนี้สิน และโครงสร้างพื้นฐานประกอบด้วย แหล่งน้ำสำหรับ อุปโภค บริโภค ถนนสำหรับสัญจรตั้งแต่ทางเข้าหมู่บ้าน ตลอดถนนในหมู่บ้านชำรุด ทรุดโทรม ทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคสำหรับการเดินทางและการขนย้ายผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อยกระดับการใช้ถนนการจราจรให้มีความปลอดภัยและสะดวกรวดเร็วให้เหมาะสมกับการใช้งานในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหามลพิษจากฝุ่นละออง จึงจำเป็นต้องดำเนินการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเพื่อทดแทนถนนลูกรังเดิม เป็นการสนับสนุนให้เกษตรกรที่ได้รับ การจัดที่ดินในพื้นที่โครงการกองทุนที่ดินบ้านไผ่สีทอง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหงส์หิน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา สามารถทำประโยชน์ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๒. คณะทำงานขับเคลื่อนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และงานพัฒนาด้านแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ ได้มีมติให้จัดทำแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในที่ดินเอกชนของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) โดยให้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. คณะทำงานขับเคลื่อนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และงานพัฒนาด้านแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพะเยา ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ได้มีมติให้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพะเยา (ส.ป.ก.พะเยา) และองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา (อบจ.พะเยา) ตรวจสอบพื้นที่ให้ถูกต้อง ชัดเจน โดยให้ อบจ.พะเยา ออกแบบถนนในหมู่บ้าน บ้านไผ่สีทอง และส่งมอบให้ ส.ป.ก.พะเยา ดำเนินการขอใช้ เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก. โดย ส.ป.ก.พะเยา ร่วมกับ อบจ.พะเยา ดำเนินการสำรวจออกแบบงานก่อสร้าง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ผิวจราจรกว้างเฉลี่ย ๔.๐๐ เมตร ระยะทางรวม ๔.๖๘๓ กม. บ้านไผ่สีทอง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหงส์หิน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา

๒. ส.ป.ก. โดย สพป. ดำเนินการตรวจสอบแบบแปลนงานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านไผ่สีทอง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหงส์หิน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา เห็นควรเพิ่มแบบป้ายแนวทำเส้นทาง พร้อมทั้ง กำหนดการก่อสร้าง ประมาณราคางานก่อสร้าง และประมาณการค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ

๓. ในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา (คปจ.พะเยา) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านไผ่สีทอง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหงส์หิน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ผิวจราจรเฉลี่ย ๔ เมตร ๔ สาย ระยะทางรวม ๔.๖๘๓ กิโลเมตร ประกอบด้วย งบดำเนินงาน ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ ๘๕,๒๐๐ บาท (แปดหมื่นห้าพันสองร้อยบาทถ้วน) งบลงทุน ค่างานก่อสร้าง ๑๓,๒๗๗,๐๐๐ บาท (สิบสามล้านสองแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน) รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๑๓,๓๖๒,๒๐๐ บาท (สิบสามล้านสามแสนหกหมื่นสองพันสองร้อยบาทถ้วน)

๔. งบดำเนินงาน - ค่าตอบแทนคณะกรรมการพิจารณาผลการสอบราคาคณะกรรมการกำหนด ราคากลาง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานก่อสร้างและผู้ควบคุมงานก่อสร้าง

ลำดับ	คณะกรรมการฯ	ราคา (บาท/งาน)
๑	คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์	๓,๙๐๐
๒	คณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง	๓,๙๐๐
๓	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานก่อสร้าง	๒๓,๔๐๐
๔	ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง	๕๕,๐๐๐
	รวม	๘๕,๒๐๐

๕. งบลงทุน – ค่างานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก

กิจกรรม		ปริมาณ	หน่วย	ราคาต่อ หน่วย (บาท)	ราคาทุน (บาท)	Factor F	ราคาต่อหน่วย x Factor F	ราคาค่าก่อสร้าง (บาท)
รวมค่าก่อสร้างก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านไผ่สีทอง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหงส์หิน อำเภोजันทพิเกย จำนวน ๔ สาย ระยะทาง ๔.๖๘๓ กม.(ปรับเป็นตัวเลขกลม)								๑๓,๒๗๗,๐๐๐.๐๐
รวมค่าก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก								๑๓,๒๗๗,๓๕๕.๔๗
๑	งานปรับปรุงโครงสร้างทาง							
	- งานขุดรื้อคันทางเดิมแล้วบดทับ	๒๓,๔๑๕.๐๐	ตร.ม.	๑๐.๗๔	๒๕๑,๔๗๗.๑๐	๑.๓๐๙๖	๑๔.๐๗	๓๒๙,๓๓๔.๔๑
๒	งานผิวทางปอร์ตแลนด์ซีเมนต์ คอนกรีตหนา ๑๕ ซม.							
	- งานผิวทางปอร์ตแลนด์ซีเมนต์ คอนกรีตหนา ๑๕ ซม.	๑๘,๗๓๒.๐๐	ตร.ม.	๔๕๒.๕๗	๘,๔๗๗,๕๔๑.๒๔	๑.๓๐๙๖	๕๙๒.๖๙	๑๑,๑๐๒,๑๘๘.๐๑
	- งานรอยต่อตามยาว	๔,๖๘๓.๐๐	ม.	๔๕.๓๗	๒๑๒,๔๖๗.๗๑	๑.๓๐๙๖	๕๙.๔๒	๒๗๘,๒๔๗.๗๑
	- งานรอยต่อเพื่อหดตามขวาง	๔,๒๑๐.๒๐	ม.	๙๓.๔๓	๓๙๓,๓๕๘.๙๙	๑.๓๐๙๖	๑๒๒.๓๖	๕๑๕,๑๔๒.๙๓
	- งานทรายรองพื้นบดอัดแน่น	๙๓๖.๖๐	ลิบ.ม.	๗๙๗.๐๑	๗๔๖,๔๗๙.๕๗	๑.๓๐๙๖	๑,๐๔๓.๗๖	๙๗๗,๕๘๙.๖๔
	- งานดินถมไหล่ทาง	๓๕๑.๒๓	ลิบ.ม.	๗๙.๐๙	๒๗,๗๗๘.๗๘	๑.๓๐๙๖	๑๐๓.๕๘	๓๖,๓๗๙.๐๙
๓	งานป้าย							
	- ป้ายแนะนำเส้นทาง	๔	ชุด	๗,๗๔๑.๑๙	๓๐,๙๖๔.๗๖	๑.๒๔๒๕	๙,๖๑๘.๔๒	๓๘,๕๗๓.๖๘

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ฯลฯ

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ฯลฯ

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๒. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการ และวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ให้ถัวจ่ายกันได้

ฯลฯ

๓. หนังสือกระทรวงการคลังด่วนที่สุดที่ กค ๐๔๐๒.๕/ว ๘๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ฯลฯ

ข้อ ๓ บุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๑-๒ ยกเว้นผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ให้ได้รับค่าตอบแทน ดังนี้

ฯลฯ

๓.๒ คณะกรรมการ ในอัตรา ประธานกรรมการไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้ง ที่มาประชุมและกรรมการไม่เกินคนละ ๑,๒๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม

ฯลฯ

ข้อ ๔ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้าง และผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ให้ได้รับค่าตอบแทนกรณีที่ออกตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ทำงานจ้าง ดังนี้

ฯลฯ

๔.๒ ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (๒) ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (ผู้ปฏิบัติการ) ในอัตราไม่เกิน ๓๐๐ บาทต่อวันต่องาน

ฯลฯ

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

อกก.คง. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านไผ่สีทอง ตำบลหงส์หิน อำเภोजุน จังหวัดพะเยา จำนวน ๔ สาย ระยะทางรวม ๔.๖๘๓ กิโลเมตร รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓,๓๖๒,๒๐๐ บาท (สิบสามล้านสามแสนหกหมื่นสองพันสองร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๙ รายจ่ายขาดอื่น วงเงิน ๔๖๘,๔๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดพะเยา ทั้งนี้ จะได้นำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงิน เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านไผ่สีทอง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหงส์หิน อำเภोजุน จังหวัดพะเยา จำนวน ๔ สาย ระยะทางรวม ๔.๖๘๓ กิโลเมตร ประกอบด้วย งบดำเนินงาน ได้แก่ ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ จำนวน ๘๕,๒๐๐ บาท และงบลงทุน ได้แก่ ค่างานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน ๑๓,๒๗๗,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓,๓๖๒,๒๐๐ บาท (สิบสามล้านสามแสนหกหมื่นสองพันสองร้อยบาทถ้วน)

๒. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายรายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสองซึ่ง อกก.คง. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติต่อไป

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านไผ่สีทอง ตำบลหงส์หิน อำเภोजุน จังหวัดพะเยา จำนวน ๔ สาย ระยะทางรวม ๔.๖๘๓ กิโลเมตร รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓,๓๖๒,๒๐๐ บาท (สิบสามล้านสามแสนหกหมื่นสองพันสองร้อยบาทถ้วน) ดังนี้

๑) งบดำเนินงาน ได้แก่ ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ จำนวน ๘๕,๒๐๐ บาท

๒) งบลงทุน ได้แก่ ค่างานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน ๑๓,๒๗๗,๐๐๐ บาท โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๙ รายจ่ายขาดอื่น วงเงิน ๔๖๘,๔๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดพะเยา

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ท่านเลขาฯ พื้นที่ถนนในเรื่องดังกล่าวนี้ตอนแรกเข้าใจว่าเป็นพื้นที่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา แต่หลังจากที่ได้มีการตรวจสอบเป็นพื้นที่ของ ส.ป.ก. ซึ่งหากเป็นฤดูฝนชาวบ้านจะได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก และจะกระทบภาครัฐโดยการนำปลาช่อนมาเลี้ยง หรือนำต้นกล้วย ต้นข้าวมาปลูก อีกทั้งมีปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ไม่สามารถส่งค่าเช่าได้ จึงได้มีการสั่งการให้ดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน แต่เนื่องจากเมื่อใช้หินคลุกฤดูฝนน้ำท่วมจะเสียหายดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ฤดูแล้งจะมีฝุ่นหนาเป็นมาก ดังนั้น การที่จะอนุมัติถนนประเภทใดให้พิจารณาบริบทของพื้นที่ด้วย จะได้ไม่เกิดปัญหาที่จะต้องมาใช้งบประมาณซ้ำซ้อน

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า โครงการกองทุนที่ดินที่อำเภอจุนนี้ได้เคยลงพื้นที่จึงทราบว่าพื้นที่นี้มีน้ำท่วมอยู่ตลอดเวลา ซึ่งกองทุนฯ ควรจะพิจารณาตามที่ได้เสนอ เพราะว่าบริเวณนี้เป็น Area base ที่จะต้องพัฒนาแบบบูรณาการไม่ใช่เฉพาะเรื่องถนนเพียงอย่างเดียว จึงควรจะวิเคราะห์และดำเนินการเป็น Area base ทั้งกลุ่ม เนื่องจากคนกลุ่มนี้โดยหลักการแล้วจะต้องจ่ายค่าที่ดินคืนให้กับ ส.ป.ก. แต่ที่ผ่านมาแทบจะไม่สามารถเก็บเงินได้ จึงขอความร่วมมือ ธ.ก.ส. แต่ต่อมา ธ.ก.ส. ได้ส่งกลับคืนมาให้ ส.ป.ก. เป็นผู้รับผิดชอบเหมือนเดิม ซึ่ง ส.ป.ก. ยังไม่ได้ดำเนินการวางแผนวิเคราะห์และพัฒนาพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรมั่นใจว่าจะสามารถอยู่ได้โดยมีอาชีพและมีรายได้ที่มั่นคง รวมทั้งสามารถที่จะชำระเงินค่าที่ดินด้วย

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เรื่องนี้เป็นนโยบายที่ได้มอบไปแล้ว เนื่องจากเป็นพื้นที่ในความรับผิดชอบของ ส.ป.ก. ซึ่งจะต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้ชาวบ้านสามารถอยู่รอดได้ เพราะว่าในขณะนี้ก็ไม่สามารถที่จะผ่อนชำระค่าเช่าให้กับ ส.ป.ก. ได้ ดังนั้น ส.ป.ก. จะต้องดำเนินการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตามแนวทางที่ได้มอบไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านไผ่สีทอง ตำบลหงส์หิน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา จำนวน ๔ สาย ระยะทางรวม ๔.๖๘๓ กิโลเมตร รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓,๓๖๒,๒๐๐ บาท (สิบสามล้านสามแสนหกหมื่นสองพันสองร้อยบาทถ้วน) ดังนี้

๑) งบดำเนินงาน ได้แก่ ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ จำนวน ๘๕,๒๐๐ บาท

๒) งบลงทุน ได้แก่ ค่างานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน ๑๓,๒๗๗,๐๐๐ บาท โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รายจ่ายขาดรายการที่ ๒.๙ รายจ่ายขาดอื่น วงเงิน ๔๖๘,๔๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่าย จังหวัดพะเยา

เรื่องที่ ๓.๘ ขออนุมัติอัตราค่าตอบแทนตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวดวงขวัญ ทวีวีริชา ผู้อำนวยการกลุ่มที่ดินและผลประโยชน์ สำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีอำนาจจัดที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ให้แก่บุคคลใด เช่า เช่าซื้อ หรือเช่าทำประโยชน์เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาตามขนาดการถือครองในที่ดินที่ คปก. เห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกิน ๕๐ ไร่ ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ (พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดิน) ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ได้มีประกาศ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง (ประกาศ กษ. เรื่อง กำหนดกิจการ) จำนวน ๒ ฉบับ คือ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ และฉบับที่ ๒ ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ รวมทั้ง ส.ป.ก. ได้มีประกาศ เรื่อง รายกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง (ประกาศ ส.ป.ก. เรื่อง รายการกิจการ) ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้กำหนดระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ (ระเบียบสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง) โดยระเบียบข้อ ๑๐ ให้ คปก. มีอำนาจกำหนดค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยค่าตอบแทนให้นำเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แต่ คปก. ยังมิได้กำหนดอัตราค่าตอบแทนไว้

๓. ส.ป.ก. ได้ออกคำสั่ง ที่ ๙๒๑/๒๕๔๔ สั่ง ณ วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในการจัดทำและลงนามในบันทึกข้อตกลงต่อท้ายสัญญาเช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยให้เรียกเก็บค่าเช่าอัตราร้อยละ ๓ ของราคาประเมินกรมที่ดิน (ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์) สำหรับแปลงที่ดินที่ให้เช่านั้น หากไม่มีให้คำนวณจากราคาประเมินของแปลงที่ดินที่ใกล้เคียงที่สุด และได้มีหนังสือที่ กษ ๑๒๐๕/ว ๔๕ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๕ เรื่อง กำหนดค่าเช่าตามสัญญาเช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ถือปฏิบัติไปพลางก่อนจนกว่า คปก. จะได้กำหนดอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนไว้ โดยขึ้นอยู่กับพื้นฐานความสมัครใจของคู่สัญญา

๔. คปก. ได้มีประกาศ เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องฯ (ประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการ) ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศ เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชน) ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก. เรียกเก็บค่าเช่าตามสัญญาเช่าที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน อัตราร้อยละ ๓ ของราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์ สำหรับกิจการที่ขอรับอนุญาตที่มีวัตถุประสงค์แสวงหากำไรในอัตราเดียวกันทุกกิจการ โดยมีได้แยกประเภทกิจการและวัตถุประสงค์การใช้ที่ดิน เช่น ผู้ขอใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นสถาบันเกษตรกร รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการแสวงหากำไรเป็นหลักหรือเพื่อบริการสาธารณะ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินยังมีความไม่เหมาะสมเป็นธรรม

๒. คปก. ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ (วาระจรเรื่องที่ ๘ พิจารณากำหนดอัตราค่าเช่า ระยะเวลาการเช่าในเขตที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามประกาศคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) กำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินในเขตที่ดินชุมชน อัตราร้อยละ ๓ ของร้อยละ ๖๐ ของบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินฯ และให้ปรับค่าเช่าที่ดินที่เรียกเก็บจากเกษตรกรตามราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์ และให้คณะกรรมการประเมินฯ เร่งดำเนินการกำหนดอัตราค่าตอบแทนกรณีอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการสนับสนุนและเกี่ยวเนื่องและนำเสนอ คปก. พิจารณามติในการประชุมคราวต่อไป โดยคณะกรรมการมีข้อสังเกตว่า การกำหนดอัตราค่าตอบแทนควรมีการปรับอัตราค่าตอบแทนตามช่วงเวลา และไม่ควรกำหนดค่าตอบแทนเท่ากันตลอดระยะเวลาของการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน

การดำเนินการ

คปก. ได้มีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรือสังหาริมทรัพย์ สั่ง ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีอำนาจหน้าที่ ข้อ ๒ “พิจารณาทบทวนและกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินค่าตอบแทน กรณีขออนุญาตให้ใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เสนอต่อ คปก. เพื่อพิจารณามติ” และคณะกรรมการประเมินฯ ได้พิจารณากำหนดอัตราค่าตอบแทน โดยมีการประชุม ๔ ครั้ง (ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔) โดยมีมติที่ประชุมและความเห็นที่สำคัญ ดังนี้

๑. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ มีมติให้ศึกษาเปรียบเทียบกับกำหนดค่าเช่าที่ดินราชพัสดุ ตามคำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ ๖๘๓/๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่า ค่าทดแทนค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุมุ่งทั้งการกำหนดความหมายและเวลาให้ผลผลิต

เกี่ยวกับการเกษตร โดยกรมธนารักษ์ จะแบ่งวัตถุประสงค์ของการเช่าที่ดินโดยใช้หลักเกณฑ์ ๕ ประเภท คือ ที่อยู่อาศัย เกษตรกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม และภาครัฐ และให้ ส.ป.ก. จัดกลุ่มกำหนดประเภทค่าเช่า ให้เหลือน้อยกลุ่ม รวมทั้งกำหนดข้อยกเว้นประเภทการเช่าที่ดินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ ส.ป.ก. โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์ที่ดิน ลักษณะการประกอบกิจการ และการแสวงหากำไร เป็นต้น

๒. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีมติให้นำรายการกิจการตามประกาศ ส.ป.ก. เรื่อง รายการกิจการมาจัดกลุ่มและกำหนดอัตราค่าตอบแทนให้มีความเหมาะสม กรณีกิจการอุตสาหกรรมให้นำขนาดประเภทโรงงานเป็นข้อพิจารณาประกอบในการกำหนดค่าตอบแทน

๓. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการกำหนดอัตราค่าตอบแทน การใช้ประโยชน์ที่ดิน การกำหนดนิยามและการลดค่าตอบแทน การกำหนดค่าธรรมเนียม และอื่น ๆ

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการประเมินฯ มีความเห็นว่า เนื่องจากการกำหนดอัตราค่าตอบแทน กิจการที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นครั้งแรก และเพื่อจูงใจ ให้ผู้ใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันเข้าสู่ระบบการจัดที่ดินตามสัญญาเช่าที่ดินหรือสัญญาเช่าทำประโยชน์ การกำหนดอัตราค่าตอบแทนจึงไม่ควรสูงกว่าอัตราที่กรมธนารักษ์กำหนด กรณีกลุ่มประเภทกิจการที่เป็นภารกิจหลักของ ส.ป.ก. ควรกำหนดค่าตอบแทนในอัตราที่ต่ำเพื่อเป็นการสนับสนุนกิจการที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมและเกษตรกร

๔. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบบททวนการกำหนดอัตราค่าตอบแทน การใช้ประโยชน์ที่ดินกรณีกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนี้

๔.๑ จัดกลุ่มประเภทกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องและกำหนดอัตราค่าตอบแทน เป็น ๓ กลุ่ม เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการ ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กิจการทางวิชาการเกษตร การสาธิต การทดลองเพื่อประโยชน์ทางเกษตรและ กิจการอื่นที่ไม่แสวงหากำไร ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๐.๕๐ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี

กลุ่มที่ ๒ กิจการที่ส่งเสริม หรือประกันราคา พืชผลการเกษตร หรือลดต้นทุนการผลิต ทางเกษตร กิจการที่เป็นข้อตกลงร่วมกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในการดำเนินการผลิต และการจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร กิจการที่เป็นการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม และปัจจัยการผลิตตลอดจน การผลิตการจำหน่ายและการตลาดให้เกิดผลดียิ่งขึ้น และกิจการแปรรูปผลิตผลเกษตรกรรมซึ่งใช้ผลผลิต ทางเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นหลัก ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๒ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี กรณีเป็นโรงงาน อุตสาหกรรมต้องเป็นขนาดของโรงงาน โรงงานจำพวกที่ ๑ เครื่องจักรไม่เกิน ๒๐ แรงม้าและคนงานไม่เกิน ๒๐ คน ตามที่ระบุในบัญชีท้ายกฎกระทรวง ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ (หรือที่ปรับปรุงแก้ไข) ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๒ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี ทั้งนี้ หากเป็นโรงงาน จำพวกที่ ๒ เครื่องจักร ไม่เกิน ๕๐ แรงม้าและคนงานไม่เกิน ๕๐ คน ไม่จัดอยู่ในจำพวกที่ ๑ และ โรงงานจำพวกที่ ๓

เครื่องจักรเกิน ๕๐ แรงม้า ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ (หรือที่ปรับปรุงแก้ไข) ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี

กลุ่มที่ ๓ กิจกรรมที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินซึ่งกิจกรรมนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้ โดยเฉพาะ ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี

(รายละเอียดการกำหนดค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจกรรมที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามตารางหมายเลข ๑)

คณะอนุกรรมการประเมินฯ มีมติเห็นชอบการกำหนดอัตราค่าตอบแทนกิจกรรมกลุ่มที่ ๓ กรณี “กิจกรรมเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย เช่น ที่อยู่อาศัย ที่พัก หอพัก” ตามข้อ ๑๒ ประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจกรรม และตามข้อ ๖ ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชน ดังนี้

๑) ไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนเกษตรกร กรณีจัดที่อยู่อาศัยในเขตที่ดินชุมชนในที่ดินรัฐตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (ที่อยู่อาศัย) (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข.) ให้แก่เกษตรกรผู้มีที่อยู่อาศัยในที่ดินรัฐซึ่งเป็นเขตที่ดินชุมชนและใช้ประโยชน์เฉพาะเพื่อการอยู่อาศัย ซึ่งได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก. ๔-๐๑)

๒) เรียกเก็บค่าตอบแทนจากบุคคล กรณีจัดที่อยู่อาศัยตาม ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข. ให้แก่บุคคลผู้มีที่อยู่อาศัยในที่ดินรัฐซึ่งเป็นเขตที่ดินชุมชนและใช้ประโยชน์เฉพาะเพื่อการอยู่อาศัย ค่าตอบแทน อัตราร้อยละ ๑ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี

๓) เรียกเก็บค่าตอบแทน กรณีใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยในเขตที่ดินชุมชน เช่น ที่อยู่อาศัย ที่พัก หอพัก ซึ่งเป็นรายการกิจการตามกิจกรรมกลุ่มที่ ๓ ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี

ทั้งนี้ การกำหนดอัตราค่าตอบแทนคณะอนุกรรมการประเมินฯ กำหนดไม่เกินกว่าค่าเช่าที่ราชพัสดุในกิจการที่คล้ายคลึงกันโดยมีกรอบแนวคิดจากคำสั่งกรมราชรักษ์ ที่ ๖๘๓/๒๕๖๐ เอกสารหมายเลข ๓ (หลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดอัตราผลตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุเพื่อการพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม) สำหรับกรณีจัดที่ดินให้แก่บุคคลอื่นเพื่อการอยู่อาศัยในเขตชุมชนมีกรอบแนวคิดจากคำสั่งกรมราชรักษ์ ที่ ๖๘๓/๒๕๖๐ บัญชี ข (อัตราค่าเช่าที่ราชพัสดุจังหวัดอื่นเพื่อการอยู่อาศัย)

ในส่วนของผลการศึกษาเพื่อปรับอัตราค่าตอบแทนตามข้อสังเกตคณะกรรมการในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ การปรับปรุงอัตราค่าเช่าและค่าตอบแทนกิจการเชิงพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมแต่ละหน่วยงานมีดังนี้

หน่วยงาน	การปรับปรุงค่าตอบแทน
๑. กรมธนารักษ์ (ที่ดินราชพัสดุ)	อัตราร้อยละ ๙ ทุก ๆ ๓ ปี
๒. การรถไฟแห่งประเทศไทย	อัตราร้อยละ ๕ ต่อปี
๓. พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	อัตราร้อยละ ๙ ทุก ๆ ๓ ปี หรืออัตราร้อยละ ๑๕ ทุก ๆ ๕ ปี

ประกอบกับศึกษาการเปลี่ยนแปลงราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์ โดยราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินรอบปีบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๒ และพื้นที่ใกล้เคียงเขตเศรษฐกิจพิเศษพบว่า โดยส่วนใหญ่อัตราการเพิ่มขึ้นของราคาประเมินจะสูงกว่าอัตราร้อยละ ๓ – ๕ ต่อปี ดังนั้น การปรับปรุงอัตราค่าตอบแทน ร้อยละ ๙ ทุก ๆ ๓ ปี (เฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี) ของค่าตอบแทนในปีแรกที่ทำให้สัญญาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินจึงไม่ได้สูงเกินไปสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเฟ้อในระยะยาว และผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล รวมทั้งวิธีการปรับปรุงค่าเช่าหรือค่าตอบแทนของหน่วยงานอื่นตามหลักการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินตามเวลา เช่น การเช่าที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ เป็นต้น และเป็นวิธีการที่สะดวกในการปฏิบัติงานและทำให้ผู้ได้รับอนุญาตยอมรับในการเพิ่มขึ้นของค่าตอบแทนได้มากกว่าการปรับตามราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินตามรอบบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินกรณีที่ยังไม่มีการเปลี่ยนสัญญาเช่าหรือเข้าทำประโยชน์ใหม่

ส.ป.ก. ได้นำบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์ (ราคาประเมิน) มาใช้เป็นฐานในการคำนวณค่าเช่าและค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยปัจจุบันกรมธนารักษ์ได้ยกเลิกการใช้ระบบการกำหนดราคาประเมินรายบล็อกโซนเดิม และได้กำหนดระบบการประเมินไว้ใหม่ ๒ ลักษณะ คือ

๑) กรณีเอกสารสิทธิประเภทโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) กำหนดราคาประเมินเป็นรายแปลง

๒) กรณีเอกสารสิทธิประเภทอื่นนอกเหนือจากโฉนดที่ดินหรือ น.ส. ๓ ก. กำหนดราคาประเมินโดยจัดทำบัญชีราคาประเมินเป็นรายตำบล เรียกว่า “บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ สำหรับที่ดินซึ่งมีเอกสารสิทธิประเภทอื่นนอกเหนือจากโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) รายตำบล” (บัญชีกำหนดราคาประเมินรายตำบล) โดย ส.ป.ก. ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติให้ ส.ป.ก.จังหวัด ปฏิบัติไว้แล้ว ตามหนังสือ ที่ กษ ๑๒๐๗/ว ๒๓๓๘๙ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการนำหลักเกณฑ์กรมธนารักษ์มาใช้อ้างอิงและกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อกำหนดเรียกเก็บค่าเช่าและค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

สำหรับราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างนั้น กรมธนารักษ์ได้จัดทำบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างไว้พร้อมหลักเกณฑ์การหักค่าเสื่อมและรายละเอียดวิธีใช้บัญชี

ตารางหมายเลข ๑

การกำหนดค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กลุ่มประเภทกิจการ	ตัวอย่างรายการกิจการ	อัตราค่าตอบแทน
กลุ่มที่ ๑ กิจการทางวิชาการเกษตร การสาธิต การทดลอง เพื่อประโยชน์ทางเกษตรและกิจการอื่นที่ไม่แสวงหากำไร ๑.๑ กิจการทางวิชาการเกษตร การสาธิต การทดลอง เพื่อประโยชน์ทางการเกษตร ๑.๒ กิจการอื่นที่ไม่แสวงหากำไร	๑. สถานีทดลอง/วิจัย/พัฒนาพันธุ์พืช/สัตว์/ประมง ๒. แปลงสาธิต ๓. ศูนย์พัฒนาอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์/พันธุ์พืช/ศูนย์การเรียนรู้ ๔. กิจการอื่น ๆ ที่ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร	ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๐.๕๐ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี
กลุ่มที่ ๒ กิจการที่ส่งเสริม หรือประกันราคาพืชผลการเกษตร หรือลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร กิจการที่เป็นข้อตกลงร่วมกับ ส.ป.ก. ในการดำเนินการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร กิจการที่เป็นการพัฒนาอาชีพเกษตรกร และปัจจัยการผลิตตลอดจนการผลิตการจำหน่ายและการตลาดให้เกิดผลดียิ่งขึ้น และกิจการแปรรูปผลิตผลเกษตรกรรมซึ่งใช้ผลผลิตทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นหลัก ๒.๑ กิจการที่ส่งเสริม หรือประกันราคาพืชผลการเกษตร หรือลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร ๒.๒ กิจการที่เป็นข้อตกลงร่วมกับ ส.ป.ก. ในการดำเนินการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร	๑. สถานที่รับซื้อ/รวบรวม/จัดเก็บผลผลิตการเกษตรทั้งพืชและสัตว์ ๒. ลานตากผลผลิตทางการเกษตร ๓. สถานที่ผลิต/แปรรูป/จำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร ๔. ที่ทำการของเอกชนต่าง ๆ ตามโครงการความร่วมมือระหว่าง ส.ป.ก. ภาคเอกชน และเกษตรกร เช่น ปลุกกาแฟ พืช ผัก ไม้ผล	ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๒.๐๐ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี

กลุ่มประเภทกิจการ	ตัวอย่างรายการกิจการ	อัตราค่าตอบแทน
๒.๓ กิจการที่เป็นการพัฒนาอาชีพเกษตรกร และปัจจัยการผลิตตลอดจนการผลิตการจำหน่ายและการตลาดให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ๒.๔ กิจการแปรรูปผลิตผลเกษตรกรรมซึ่งใช้ผลผลิตทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นหลัก	๕. ศูนย์ผลิต/จำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืช ๖. ศูนย์พัฒนาองค์ความรู้อาชีพเกษตรกร ๗. สถานที่ผลิตปุ๋ยอินทรีย์/เคมี ๘. สถานที่เคลือบผิวส้ม ๙. สถานที่รับรวมควั่นยางพารา ๑๐. ที่ทำการสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ๑๑. ตลาดกลางจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร/แปรรูปสินค้าเกษตร ๑๒. ร้านจำหน่ายปุ๋ย/วัสดุและอุปกรณ์การเกษตร ๑๓. ร้านซ่อมแซมเครื่องจักรกลการเกษตร ๑๔. โรงงานน้ำตาล ๑๕. โรงงานผลไม้กระป๋อง-สับปะรด/เงาะ/ลำไย/ลิ้นจี่ หรือผลไม้อื่น ๆ ๑๖. โรงงานน้ำมันพืช-ปาล์ม/ทานตะวัน ๑๗. โรงงานหรือสถานที่สำหรับแปรรูปไม้ ผลไม้ ไม้ หรือผลิตผลทางการเกษตรอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน ๑๘. กิจการโรงงานผลิต/กลั่น/จำหน่ายสุราพื้นบ้าน ชุมชน ๑๙. โรงเลี้ยงสัตว์และโรงฆ่าสัตว์	หมายเหตุ: กรณีเป็นโรงงานอุตสาหกรรมต้องเป็นขนาดของโรงงาน โรงงานจำพวกที่ ๑ เครื่องจักรไม่เกิน ๒๐ แรงม้า และคนงานไม่เกิน ๒๐ คน ตามที่ระบุในบัญชีท้ายกฎกระทรวง ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ (หรือกรณีแก้ไขเพิ่มเติม) หากเป็นโรงงานจำพวกที่ ๒ เครื่องจักรไม่เกิน ๕๐ แรงม้าและคนงานไม่เกิน ๕๐ คน ไม่จัดอยู่ในจำพวกที่ ๑ และ โรงงานจำพวกที่ ๓ เครื่องจักรเกิน ๕๐ แรงม้า ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ (หรือกรณีแก้ไขเพิ่มเติม) <u>ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๓.๐๐ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี</u>

กลุ่มประเภทกิจการ	ตัวอย่างรายการกิจการ	อัตราค่าตอบแทน
กลุ่มที่ ๓ กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ (กิจการเฉพาะในเขตที่ดินชุมชน)	๑. กิจการปั้มน้ำมัน ก๊าซหุงต้ม แก๊สแอลพีจี และอู่ซ่อมรถ เช่น ปั้มน้ำมัน ปั้มน้ำมันชุมชน สถานีน้ำมันประเภทปั้มหลอด ตู้น้ำมันหยอดเหรียญ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดเล็ก ระบบผลิตไบโอดีเซลปั้มน้ำมันและซ่อมจักรยานยนต์ กิจการอู่ซ่อมรถ (เงื่อนไขต้องเป็นยานพาหนะที่ใช้ในการเกษตร) ๒. กิจการผลิตน้ำและน้ำแข็ง เช่น โรงงานผลิตน้ำดื่ม โรงงานผลิตน้ำดื่มระบบ R.O. โรงงานน้ำแข็ง ๓. กิจการตลาดจำหน่ายสินค้า เช่น ตลาดกลางชุมชน ตลาดสด ตลาดนัด ๔. กิจการจำหน่ายรถยนต์และเครื่องกลทางการเกษตร เช่น ร้านจำหน่ายเครื่องกลทางการเกษตร ร้านจำหน่ายรถแทรกเตอร์และอุปกรณ์เครื่องใช้ที่เกี่ยวข้อง ๕. กิจการร้านค้า เช่น ร้านจำหน่ายของชำ ร้านโชห่วย ร้านค้าปลีก ร้านจำหน่ายไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน ร้านตัดผม/ทำผม ร้านตัดเย็บ/จำหน่ายเสื้อผ้า เครื่องนอน ๖. กิจการจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง เช่น ร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ร้านจำหน่ายเฟอร์นิเจอร์ ๗. กิจการไปรษณีย์ เช่น สถานที่รับส่งวัสดุภัณฑ์ และไปรษณีย์ภัณฑ์ ๘. กิจการสุขภาพ เช่น คลินิก สถานพยาบาล ทันตกรรม ร้านจำหน่ายยา/เวชภัณฑ์ ๙. กิจการคมนาคม เช่น สถานีขนส่ง รถรับจ้าง ๑๐. กิจการร้านอาหาร เช่น ร้านจำหน่ายข้าวแกง อาหารตามสั่ง ร้านก๋วยเตี๋ยว ๑๑. กิจการสาธารณะที่เอกชนขอใช้ เช่น โรงเรียนอนุบาล สถานรับเลี้ยงเด็ก ๑๒. กิจการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย เช่น ที่อยู่อาศัย ที่พัก หอพัก	- ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๓.๐๐ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี หมายเหตุ: - กรณีบุคคลขอรับการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินรัฐในเขตที่ดินชุมชนและใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยเท่านั้น (มิได้นำไปแสวงหาประโยชน์เพื่อประกอบพาณิชย์กรรม ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ <u>๑.๐๐</u> ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี)

๔.๒ การกำหนดนิยาม

๑) มูลค่าทรัพย์สิน หมายถึง ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินที่จัดให้เช่า/เช่าทำประโยชน์หรือราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและมูลค่าอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จัดให้เช่า/เช่าทำประโยชน์หลังหักค่าเสื่อมหรือมูลค่าอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างหลังหักค่าเสื่อมตามหลักเกณฑ์การกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้างของกรมธนารักษ์ ณ ปีที่ได้รับการอนุญาต (การเรียกเก็บค่าตอบแทนจากมูลค่าอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นกระทำได้เฉพาะทรัพย์สินที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น)

๒) สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

๒.๑) สถาบันเกษตรกร หมายถึง กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ และเป็นไปตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือกรณีอื่น ๆ ตามที่ คปก. กำหนด

๒.๒) วิสาหกิจชุมชน หมายถึง กิจกรรมของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลฯ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓) หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หมายถึง

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทมหาชนหรือจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินกิจการในเชิงพาณิชย์กรรม

กลุ่มที่ ๓ กลุ่มรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินกิจการกึ่งพาณิชย์กรรมกึ่งบริการสังคม

กลุ่มที่ ๔ กลุ่มรัฐวิสาหกิจประเภทบริการสังคมหรือส่งเสริมที่ไม่มุ่งหารายได้

(คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ ๖๘๓/๒๕๖๐ เอกสารหมายเลข ๖ ข้อ ๑.๑)

๔) กิจการอันเป็นสาธารณกุศลที่ไม่ได้มุ่งหากำไรที่สามารถได้รับอนุญาต หมายถึง กิจการขององค์การสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศตามมาตรา ๔๗ (๓) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร (คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ ๖๘๓/๒๕๖๐ หมวด ๑ ข้อ ๖/เอกสารหมายเลข ๗ ข้อ ๑)

๕) กิจการที่ไม่แสวงหากำไร หมายถึง หมายถึง กิจการที่ไม่เรียกเก็บค่าบริการหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการประกอบกิจการจากผู้ใช้บริการ (กิจการอื่น ๆ ที่ไม่แสวงหากำไร กลุ่มประเภทกิจการกลุ่มที่ ๑)

๔.๓ การลดค่าตอบแทน

๑) สถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน องค์กรอื่นของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ)

เรียกเก็บค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าตอบแทนตามกลุ่มประเภทกิจการ

๒) หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

กลุ่มที่ ๑ เรียกเก็บค่าตอบแทนตามกลุ่มประเภทกิจการ

กลุ่มที่ ๒ เรียกเก็บค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๘๐ ของค่าตอบแทนตามกลุ่มประเภทกิจการ

กลุ่มที่ ๓ เรียกเก็บค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๖๐ ของค่าตอบแทนตามกลุ่มประเภทกิจการ

กลุ่มที่ ๔ เรียกเก็บค่าตอบแทนเท่ากับกลุ่มประเภทกิจการกลุ่มที่ ๑

๓) กิจการอันเป็นสาธารณกุศลที่ไม่ได้มุ่งหากำไรที่สามารถได้รับอนุญาต

เรียกเก็บค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าตอบแทนกลุ่มประเภทกิจการกลุ่มที่ ๑

๔.๔ ค่าธรรมเนียม

๑) ค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่าหรือการเข้าทำประโยชน์เท่ากับร้อยละ ๑.๐๐ ของมูลค่าทรัพย์สิน (ชำระเมื่อจัดทำสัญญาครั้งแรก)

๒) ค่าธรรมเนียมการต่ออายุสัญญาเช่า/เข้าทำประโยชน์ เท่ากับร้อยละ ๐.๒๐ ของมูลค่าทรัพย์สินคูณจำนวนปีที่จัดให้เช่า/เข้าทำประโยชน์

หมายเหตุ : เมื่อมีการปรับปรุง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ ส.ป.ก. สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้

กิจการที่ยกเว้นค่าธรรมเนียม ได้แก่

๑. กลุ่มประเภทกิจการกลุ่มที่ ๑

๒. โรงเรียนและสถานรับเลี้ยงเด็ก (เฉพาะกรณีเอกชนขอใช้ประโยชน์ที่ดิน)

๓. กิจการของสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

๔. กิจการที่ดำเนินการโดยองค์กรของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ)

๕. กิจการอันเป็นสาธารณกุศลที่ไม่ได้มุ่งหากำไร

๔.๕ หลักประกันสัญญา

เรียกเก็บหลักประกันสัญญาเป็น ๒ เท่าของค่าตอบแทน ๑ ปี

๔.๖ การปรับปรุงอัตราค่าตอบแทน

๑) กรณีสัญญาเช่าหรือเข้าทำประโยชน์มีระยะเวลาเกิน ๓ ปี ให้ปรับปรุงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙ ของค่าตอบแทนเดิมทุก ๓ ปี (เฉลี่ยร้อยละ ๓ ทุก ๑ ปี) ในการระหว่างสัญญามีผลบังคับใช้

๒) กรณีต่อสัญญาเช่าหรือเข้าทำประโยชน์ ให้ปรับปรุงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙ ของค่าตอบแทนเดิมทุก ๓ ปี (เฉลี่ยร้อยละ ๓ ทุก ๑ ปี) หรือร้อยละของมูลค่าทรัพย์สิน ณ ปีที่ต่อสัญญาแล้วแต่อย่างใดสูงกว่า ยกเว้น กิจการดังต่อไปนี้หากมีการต่อสัญญาเช่าหรือเข้าทำประโยชน์ให้ปรับปรุงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙ ของค่าตอบแทนเดิมทุก ๓ ปี (เฉลี่ยร้อยละ ๓ ทุก ๑ ปี) เท่านั้น

- (๑) สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน
- (๒) องค์กรอื่นของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ)
- (๓) กิจกรรมอันเป็นสาธารณกุศลที่ไม่ได้มุ่งหากำไร
- (๔) กิจกรรมที่ไม่แสวงหากำไร

๔.๗ การทบทวนอัตราค่าตอบแทน

ทบทวนอัตราค่าตอบแทนทุก ๆ ๕ ปี ตามสถานะของการใช้ประโยชน์ที่ดิน การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

๔.๘ การปิดเศษ

ค่าตอบแทน ค่าปรับ ค่าเสียหาย ค่าธรรมเนียม และหลักประกันสัญญา ให้ปิดเศษของบาทขึ้นเป็นหนึ่งบาท

๔.๙ การนับวันสำหรับการคำนวณค่าตอบแทน

ให้คำนวณระยะเวลาแบบปีชนปี กรณีเศษของปีให้นับตามจำนวนวันจริงของปีปฏิทินของปีนั้น

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒
ฯลฯ

มาตรา ๓๐ วรรคห้า “...นอกจากการจัดที่ดินให้แก่บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินหรือสงวนหรือสืบทอดให้บุคคลใดเช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็น การสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด ในราชกิจจานุเบกษาได้ ทั้งนี้ ตามขนาดถือครองในที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการอนุญาตถือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความ เห็นชอบของรัฐมนตรี....”

ฯลฯ

๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาต ถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสงวนหรือสืบทอดสำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑

ฯลฯ

ข้อ ๑๐ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด กำหนดให้ผู้ขอรับอนุญาตจ่ายค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด เว้นแต่คณะกรรมการจะอนุญาตให้ไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทน

ค่าตอบแทนที่ได้รับให้นำเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ฯลฯ

๓. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘

“สัญญาเช่า” หมายความว่า สัญญาเช่าที่ดินที่สถาบันเกษตรกรทำกับ ส.ป.ก.

“ค่าเช่าที่ดิน” หมายความว่า เงินที่สถาบันเกษตรกรจ่ายให้ ส.ป.ก. เพื่อเป็นค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ฯลฯ

ข้อ ๑๐ ค่าเช่าให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ฯลฯ

๔. ประกาศ กษ. เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓

๕. ประกาศ กษ. เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ (ฉบับที่ ๒) ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

๖. ประกาศ ส.ป.ก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ประกาศ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ ประกาศ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

๗. ประกาศ ส.ป.ก. เรื่อง หลักเกณฑ์กำหนดระยะเวลาการเช่า การเช่าทำประโยชน์ ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) ประกาศ ณ วันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

๘. คำสั่ง ส.ป.ก. ที่ ๙๒๑/๒๕๕๔ เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในการจัดทำและลงนามในบันทึกข้อตกลงต่อท้ายสัญญาเช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน สั่ง ณ วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

๙. มติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่องที่ ๓.๑ ขออนุมัติกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินสำหรับสถาบันเกษตรกร

กรณีเช่าที่ดินสำหรับประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง เรียกเก็บค่าเช่าที่ดินในเฉพาะพื้นที่ส่วนนั้น ให้ใช้อัตราค่าเช่าที่ดินเท่ากับอัตราค่าเช่าที่เรียกเก็บตามระเบียบสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง อัตราร้อยละ ๓ ของราคาประเมินกรมธนารักษ์

๑๐. ประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๑๑. ประกาศ ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๑๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอด ทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกร ผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๒๕ ...โอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ หรือให้สิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อตกทอดทางมรดกได้

ข้อ ๒๖ ในกรณีมีที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดไว้สำหรับอยู่อาศัยนอกแปลงเกษตรกรรม ให้เกษตรกร ผู้ได้รับการจัดที่ดินตามข้อ ๒๕ ได้รับการพิจารณาจัดที่ดินสำหรับอยู่อาศัย... ให้เกษตรกรเหล่านั้นได้เช่าหรือเช่าซื้อ... ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตหรือการให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๒๘ เกษตรกรผู้ได้รับที่ดินโดยการจัดให้เข้าทำประโยชน์ อาจยื่นคำขอสละสิทธิของตนเพื่อให้คู่สมรส บุตร หรือเครือญาติเป็นผู้ได้รับพิจารณาจัดที่ดินแทนที่ในแปลงที่ดินดังกล่าว ต่อ ส.ป.ก.จังหวัด ได้... จัดที่ดินแทนที่แก่คู่สมรส บุตร หรือเครือญาติโดยการจัดให้เข้าทำประโยชน์

ข้อ ๒๙ ...จัดที่ดินแทนที่แก่เกษตรกรผู้ยื่นคำขอตามวรรคสาม โดยวิธีการให้สิทธิการเช่า

ข้อ ๓๑ เกษตรกรผู้ได้รับที่ดินซึ่งได้รับการจัดให้เข้าทำประโยชน์จะ กำหนดลำดับทายาท ผู้ที่จะได้รับการจัดที่ดินแทนที่ตนในกรณีที่ตนเองถึงแก่ความตาย...ให้จัดที่ดินแทนที่แก่ทายาทโดยการจัดให้เข้าทำประโยชน์

ข้อ ๓๓ ...เกษตรกรผู้ขอรับการจัดที่ดินแทนที่ที่ได้รับการจัดให้เข้าทำประโยชน์ หรือคำสั่งอนุมัติให้เกษตรกรผู้ขอรับการจัดที่ดินแทนที่ได้รับสิทธิการเช่า

ข้อ ๓๔ ในกรณีมีที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดไว้สำหรับอยู่อาศัยนอกแปลงเกษตรกรรม ให้เกษตรกร ผู้ได้รับการจัดที่ดินตามข้อ ๓๓ ได้รับการพิจารณาจัดที่ดินสำหรับอยู่อาศัย... ให้เกษตรกรเหล่านั้นได้เช่าทำประโยชน์หรือเช่า... หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตหรือการให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการนั้น

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. เห็นควรเสนอ คปก. อนุมัติอัตราค่าตอบแทน และอนุมัติหลักการในการกำหนดนิยาม การลดค่าตอบแทน ค่าธรรมเนียม การกำหนดหลักประกันสัญญา การปรับปรุงอัตราค่าตอบแทน การทบทวน อัตราค่าตอบแทน การพิเศษ (ค่าตอบแทน ค่าปรับ ค่าเสียหาย และหลักประกันสัญญา) และการนับวันสำหรับ คำนวณค่าตอบแทน

๑. อัตราค่าตอบแทนที่จะเรียกเก็บจากผู้ได้รับอนุญาตตามระเบียบดังกล่าว แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ประเภทกิจการ ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กิจการทางวิชาการเกษตร การสาธิต การทดลอง เพื่อประโยชน์ทางเกษตรและกิจการ อื่นที่ไม่แสวงหากำไร ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๐.๕๐ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี เช่น

๑.๑) กิจการทางวิชาการเกษตร การสาธิต การทดลองเพื่อประโยชน์ทางการเกษตร

๑.๒) กิจการอื่นที่ไม่แสวงหากำไร

กลุ่มที่ ๒ กิจการที่ส่งเสริม หรือประกันราคาพืชผลการเกษตรและการลดต้นทุนทางการเกษตร หรือกิจการที่เป็นข้อตกลงความร่วมมือกับ ส.ป.ก. หรือ การพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรรม ส่งเสริมการตลาด ให้เกษตรกร หรือการแปรรูปผลิตผลเกษตรกรรม ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๒.๐๐ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี เช่น

๒.๑) กิจการที่ส่งเสริม หรือประกันราคา พืชผลทางการเกษตรหรือลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร

๒.๒) กิจการที่เป็นข้อตกลงความร่วมมือกับ ส.ป.ก. ในการดำเนินการผลิตและการจำหน่าย ผลิตผลทางการเกษตร

๒.๓) กิจการที่เป็นการพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรรมและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิต การจำหน่าย และการตลาดให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

๒.๔) กิจการแปรรูปผลิตผลเกษตรกรรมซึ่งใช้ผลผลิตทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นหลัก
กรณีกิจการกลุ่มที่ ๒ เป็นโรงงานอุตสาหกรรมโดยขนาดของโรงงานเป็นโรงงานจำพวกที่ ๑ เครื่องจักรไม่เกิน ๒๐ แรงม้าและคนงานไม่เกิน ๒๐ คน ตามที่ระบุในบัญชีท้ายกฎกระทรวง ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ (หรือกรณีแก้ไขเพิ่มเติม) ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๒.๐๐ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี หากเป็นขนาดโรงงานจำพวกที่ ๒ เครื่องจักรไม่เกิน ๕๐ แรงม้าและคนงานไม่เกิน ๕๐ คน ไม่จัดอยู่ในจำพวกที่ ๑ และโรงงานจำพวกที่ ๓ เครื่องจักรเกิน ๕๐ แรงม้า ตามที่ระบุในบัญชีท้ายกฎกระทรวง ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ (หรือกรณีแก้ไขเพิ่มเติม) ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๓.๐๐ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี

กลุ่มที่ ๓ กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจ และสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ ซึ่งเป็นกิจการเฉพาะในเขตที่ดินชุมชน จัดที่ดินตามประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชน

กรณี “กิจการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย เช่น ที่อยู่อาศัย ที่พัก หอพัก” ข้อ ๑๒ ตามประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการ ซึ่งเป็นกิจการกลุ่มที่ ๓ และตามข้อ ๖ ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชน ส.ป.ก. สามารถจำแนกการจัดที่ดิน ดังนี้

๑) จัดที่ดินเฉพาะการจัดที่อยู่อาศัย ซึ่งตามข้อ ๖ (๑) ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชน ให้แก่ เกษตรกร หรือ บุคคล ผู้มีบ้านเรือนอยู่อาศัยในเขตที่ดินชุมชน โดยจัดทำสัญญาเช่าทำประโยชน์ และหนังสืออนุญาตให้เช่าทำประโยชน์ในที่ดิน (ที่อยู่อาศัย) (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข.)

คณะกรรมการประเมินฯ ได้เห็นชอบยกเว้นค่าตอบแทนให้แก่เกษตรกรผู้มีที่อยู่อาศัย ในที่ดินรัฐซึ่งเป็นเขตที่ดินชุมชนและใช้ประโยชน์เฉพาะเพื่อการอยู่อาศัย ซึ่งได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ตามหนังสืออนุญาตให้เช่าทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก. ๔-๐๑) และเพื่อให้เกิดความชัดเจน ในการยกเว้นค่าตอบแทนให้แก่เกษตรกรอนุกรรมการ โดยสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. ได้กำหนดคำนิยาม “เกษตรกรที่ได้รับยกเว้นค่าตอบแทนกรณีได้รับการจัดที่อยู่อาศัยในเขตที่ดินชุมชน” หมายถึง เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยได้รับการจัดให้เช่าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามหนังสืออนุญาตให้เช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินสำหรับแปลงเกษตรกรรม”

ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่ เกษตรกร การโอนหรือตกทอด ทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของ เกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔ (ระเบียบจัดที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔) กำหนดให้กรณีที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดไว้สำหรับ อยู่อาศัยนอกแปลงเกษตรกรรม ให้เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินแปลงเกษตรกรรมโดยการเช่า เช่าซื้อ หรือเช่าทำ ประโยชน์ ได้รับการพิจารณาจัดที่ดินสำหรับอยู่อาศัยโดยให้สิทธิเช่นเดียวกับแปลงเกษตรกรรมโดยจัดให้เช่า เช่าซื้อ หรือเช่าทำประโยชน์ ตามข้อ ๒๖ และ ๓๔ ระเบียบเดียวกัน ดังนั้น จึงเห็นควรจัดเก็บค่าเช่า หรือค่าเช่าซื้อ สำหรับการจัดที่อยู่อาศัยให้เกษตรกรตาม ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข. ซึ่งเป็นการจัดที่อยู่อาศัยให้ผู้ได้รับการจัดให้เช่าทำ ประโยชน์ในแปลงเกษตรกรรม เห็นควรยกเว้นค่าตอบแทนให้แก่เกษตรกรเฉพาะกรณีใช้ประโยชน์เฉพาะ เพื่อการอยู่อาศัย โดยมีได้นำไปแสวงหาประโยชน์เพื่อประกอบพาณิชย์กรรม

กรณีจัดที่อยู่อาศัยให้แก่บุคคล ตามข้อ ๖ (๑) ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชน โดยบุคคลนั้นจะต้องใช้ประโยชน์เฉพาะเพื่อการอยู่อาศัยโดยมีได้นำไปแสวงหาประโยชน์เพื่อประกอบพาณิชย์กรรม เห็นควรเรียกเก็บค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๑ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี

๒) จัดที่ดินเฉพาะเพื่อกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง ตามข้อ ๖ (๒) ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชน ให้แก่ บุคคล หรือ นิติบุคคล เห็นควรเรียกเก็บค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี ซึ่งรวมถึงกรณีใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

ทั้งนี้ กรณีผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินมีการดำเนินกิจการมากกว่า ๑ ประเภทกิจการในที่ดินที่ขอใช้นั้น การกำหนดค่าตอบแทนให้พิจารณาประเภทกิจการ วัตถุประสงค์หลักในการประกอบกิจการ ลักษณะ การประกอบกิจการ และรายได้หลักจากการประกอบกิจการนั้นประกอบกัน

สำหรับ “มูลค่าทรัพย์สิน” หมายถึง ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินที่จัดให้เช่า/เช่าทำประโยชน์ หรือราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและมูลค่าอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จัดให้เช่าหลังหักค่าเสื่อม หรือมูลค่าอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างหลังหักค่าเสื่อมตามหลักเกณฑ์การกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของ กรมธนารักษ์ ณ ปีที่ได้รับการอนุญาต ทั้งนี้ การเรียกเก็บค่าตอบแทนจากมูลค่าอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น จะกระทำเฉพาะทรัพย์สินที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

(รายละเอียดตามบัญชีรายการค่าตอบแทน ๓ กลุ่มประเภทกิจการที่แนบ)

๒. การลดอัตราค่าตอบแทนที่จะเรียกเก็บจากผู้ได้รับอนุญาตตามระเบียบสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง ดังนี้

๒.๑ กรณีสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน องค์กรของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ) ให้เรียกเก็บค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าตอบแทนตามกลุ่มประเภท กิจการ

“สถาบันเกษตรกร” หมายถึง กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรตามกฎหมายว่าด้วย สหกรณ์ และเป็นไปตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือกรณีอื่น ๆ ตามที่ คปก. กำหนด

กรณีสถาบันเกษตรกรตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกรดังกล่าว คปก. ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ ให้คิดอัตราค่าตอบแทนร้อยละ ๓ ของราคาประเมินกรมธนารักษ์ ดังนั้น จึงเห็นควรยกเลิกมติ คปก. ดังกล่าว ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด ค่าตอบแทนสำหรับการประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง และกำหนดค่าตอบแทนเรียกเก็บจากสถาบัน เกษตรกรตามที่เสนอ คปก. อนุมัติในครั้งนี้

๒.๒ กรณี “หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ” หมายถึง รัฐวิสาหกิจที่แบ่งกลุ่มรายชื่อ ตามคำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ ๖๘๓/๒๕๖๐ เอกสารหมายเลข ๖ ข้อ ๑.๑ ให้เรียกเก็บค่าตอบแทน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทมหาชนหรือจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย ให้เรียกเก็บค่าตอบแทนตามกลุ่มประเภทกิจการ

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินกิจการในเชิงพาณิชย์กรรม ให้เรียกเก็บค่าตอบแทน อัตราร้อยละ ๘๐ ของค่าตอบแทนตามกลุ่มประเภทกิจการ

กลุ่มที่ ๓ กลุ่มรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินกิจการกึ่งพาณิชย์กรรมกึ่งบริการสังคม ให้เรียกเก็บ ค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๖๐ ของค่าตอบแทนตามกลุ่มประเภทกิจการ

กลุ่มที่ ๔ กลุ่มรัฐวิสาหกิจประเภทบริการสังคมหรือส่งเสริมที่ไม่มุ่งหารายได้ ให้เรียกเก็บ ค่าตอบแทนเท่ากับกลุ่มประเภทกิจการกลุ่มที่ ๑

๒.๓ กรณี “กิจการอันเป็นสาธารณกุศลที่ไม่ได้มุ่งหาทำกำไรที่สามารถได้รับอนุญาต” หมายถึง กิจการขององค์การสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศ

ตามมาตรา ๔๗ (๗) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร ให้เรียกเก็บค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าตอบแทนกลุ่มประเภทกิจการกลุ่มที่ ๑

๓. ค่าธรรมเนียม กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระเป็นเงินค่าบริการหรือค่าตอบแทน ดังนี้

๓.๑ ค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่าหรือการเข้าทำประโยชน์ ให้เก็บค่าธรรมเนียม เท่ากับร้อยละ ๑.๐๐ ของมูลค่าทรัพย์สิน (ชำระเมื่อจัดทำสัญญาครั้งแรก)

๓.๒ ค่าธรรมเนียมการต่ออายุสัญญาเช่า ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเท่ากับร้อยละ ๐.๒๐ ของมูลค่าทรัพย์สินคุณจำนวนปีที่จัดให้เช่าหรือเข้าทำประโยชน์

กิจการที่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ได้แก่

๑) กลุ่มประเภทกิจการกลุ่มที่ ๑

๒) โรงเรียนและสถานรับเลี้ยงเด็ก (เฉพาะกรณีเอกชนขอใช้ประโยชน์ที่ดิน)

๓) กิจการของสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

๔) กิจการที่ดำเนินการโดยองค์กรของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ)

๕) กิจการอันเป็นสาธารณกุศลที่ไม่ได้มุ่งหากำไร

ทั้งนี้ ปัจจุบัน ส.ป.ก. ยังไม่มีกฎหมายให้อำนาจในการเรียกเก็บหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าวไว้ และเพื่อรองรับการปรับปรุง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติในเรื่องค่าธรรมเนียมดังกล่าวไว้ก่อน

๔. หลักประกันสัญญา กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตมอบหลักประกันสัญญา เป็น ๒ เท่าของค่าตอบแทน ๑ ปี

๕. การปรับปรุงอัตราค่าตอบแทน

๕.๑ กรณีสัญญาเช่าหรือเข้าทำประโยชน์มีระยะเวลาเกิน ๓ ปี ให้ปรับปรุงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙ ของค่าตอบแทนเดิมทุก ๓ ปี (เฉลี่ยร้อยละ ๓ ทุก ๑ ปี) ในการระหว่างสัญญามีผลบังคับใช้

๕.๒ กรณีต่อสัญญาเช่าหรือเข้าทำประโยชน์ ให้ปรับปรุงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙ ของค่าตอบแทนเดิมทุก ๓ ปี (เฉลี่ยร้อยละ ๓ ทุก ๑ ปี) หรือร้อยละของมูลค่าทรัพย์สิน ณ ปีที่ต่อสัญญาแล้วแต่อย่างใดสูงกว่า ยกเว้น กิจการดังต่อไปนี้หากมีการต่อสัญญาเช่าหรือเข้าทำประโยชน์ให้ปรับปรุงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙ ของค่าตอบแทนเดิมทุก ๓ ปี (เฉลี่ยร้อยละ ๓ ทุก ๑ ปี) เท่านั้น

(๑) สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

(๒) องค์กรของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ)

(๓) กิจการอันเป็นสาธารณกุศลที่ไม่ได้มุ่งหากำไร

(๔) กิจการที่ไม่แสวงหากำไร

๖. การทบทวนอัตราค่าตอบแทน ให้ทบทวนทุก ๆ ๕ ปี ตามสถานะของการใช้ประโยชน์ที่ดิน การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

๗. การปิดเศษ ได้แก่ ค่าตอบแทน ค่าปรับ ค่าเสียหาย ค่าธรรมเนียม และหลักประกันสัญญา ให้ปิดเศษของบาทขึ้นเป็นหนึ่งบาท

๘. การนับวันสำหรับการคำนวณค่าตอบแทน ให้คำนวณระยะเวลาแบบปีชนปี กรณีเศษของปี ให้นำตามจำนวนวันจริงของปีปฏิทินของปีนั้น

ประเด็นที่น่าสนใจ

ส.ป.ก. เห็นควรนำมติคณะอนุกรรมการประเมินฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ที่ได้มีมติเห็นชอบเกี่ยวกับกำหนดอัตราค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน กรณีกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และการจัดที่อยู่อาศัยในเขตที่ดินชุมชนนำเสนอ คปก. เพื่อโปรดพิจารณา รวมทั้งการยกเลิกมติ คปก. ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดค่าตอบแทนกิจการดังกล่าว ดังนี้

๑. เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติอัตราค่าตอบแทนที่จะเรียกเก็บจากผู้ได้รับอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ (รายละเอียดตามบัญชีรายการค่าตอบแทน ๓ กลุ่มประเภทกิจการที่แนบ)

กรณีผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินมีการดำเนินกิจการมากกว่า ๑ ประเภทกิจการในที่ดินที่ขอใช้นั้น การกำหนดค่าตอบแทนให้พิจารณาประเภทกิจการ วัตถุประสงค์หลักในการประกอบกิจการ ลักษณะการประกอบกิจการ และรายได้หลักจากการประกอบกิจการนั้นประกอบกัน

๒. เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติการยกเว้นค่าตอบแทนและอัตราค่าตอบแทนกรณีจัดที่ดินเฉพาะการจัดที่อยู่อาศัยให้แก่เกษตรกร และบุคคล ในเขตที่ดินชุมชน ดังนี้

๒.๑ ยกเว้นค่าตอบแทนให้แก่เกษตรกร ซึ่งเกษตรกรต้องเป็นผู้ได้รับการจัดที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยได้รับการจัดให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินสำหรับแปลงเกษตรกรรม เฉพาะกรณีเกษตรกรใช้ประโยชน์เฉพาะเพื่อการอยู่อาศัยโดยมิได้นำไปแสวงหาประโยชน์เพื่อประกอบพาณิชย์กรรม

๒.๒ กำหนดค่าตอบแทนกรณีจัดที่อยู่อาศัยให้แก่บุคคลในที่ดินของรัฐค่าตอบแทนอัตราร้อยละ ๑ ของมูลค่าทรัพย์สินต่อปี โดยบุคคลนั้นจะต้องใช้ประโยชน์เฉพาะเพื่อการอยู่อาศัย โดยมิได้นำไปแสวงหาประโยชน์เพื่อประกอบพาณิชย์กรรม

๓. เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติหลักการในการกำหนดนิยาม การลดค่าตอบแทน ค่าธรรมเนียม การกำหนดหลักประกันสัญญา การปรับปรุงอัตราค่าตอบแทน การทบทวนอัตราค่าตอบแทน การปิดเศษ

(ค่าตอบแทน ค่าปรับ ค่าเสียหาย ค่าธรรมเนียมและหลักประกันสัญญา) และการนับวันสำหรับคำนวณค่าตอบแทน ทั้งนี้ กรณีค่าธรรมเนียมให้จัดเก็บเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจ

๔. เพื่อโปรดพิจารณาให้ยกเลิกมติ คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ ในส่วนของการกำหนดค่าตอบแทนสถาบันเกษตรกรตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกรสำหรับการประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง และกำหนดเรียกเก็บค่าตอบแทนจากสถาบันเกษตรกรตามอัตราที่ คปก. อนุมัติในครั้งนี้

๕. เพื่อโปรดพิจารณาให้ยกเลิกมติ คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ในส่วนของการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินในเขตที่ดินชุมชน

๖. เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้ใช้อัตราค่าตอบแทนกรณีจัดที่ดินเพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน และกรณีจัดที่อยู่อาศัยในเขตที่ดินชุมชนตามที่ คปก. อนุมัติ นับแต่ คปก. มีมติ และกรณีดังต่อไปนี้

๖.๑ กรณี คปจ. หรือ คปก. พิจารณาอนุญาตให้เช่าหรือเช่าทำประโยชน์แล้ว ดำเนินการจัดทำสัญญาเช่าหรือสัญญาเช่าทำประโยชน์ในภายหลัง คปก. มีมติอนุมัติอัตราค่าตอบแทนในครั้งนี้

๖.๒ กรณีครบกำหนดระยะเวลาการเช่าตามสัญญาเช่า หรือสิ้นสุดระยะเวลาการเช่าทำประโยชน์ตามสัญญาเช่าทำประโยชน์ และประสงค์จะเช่าหรือเช่าทำประโยชน์ต่อไป แต่ไม่มีผลกับกรณีสัญญาเช่าหรือสัญญาเช่าทำประโยชน์ที่ยังไม่ครบกำหนดหรือสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญา

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า เรื่องที่ชุมชนได้มีการแก้ปัญหาชั่วคราวโดยการที่ขออนุมัติเป็นมติว่าขอเก็บในอัตราร้อยละ ๓ ของร้อยละ ๖๐ ของราคาประเมินทุนทรัพย์ เนื่องจากคณะอนุประเมินมูลค่าฯ ที่ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวกำลังพิจารณา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการใช้ที่ดินตามกิจการต่างๆ เช่น กรณีที่อยู่อาศัยครั้งนี้จะลดลงเหลือประมาณ ๑ เปอร์เซ็นต์ ของราคาประเมินทุนทรัพย์ของกรมธนารักษ์ และในส่วนที่มีรายได้หรือผลประโยชน์คิดประมาณร้อยละ ๓ แต่อย่างไรก็ตามในประเด็นนี้อาจจะต้องทดลองใช้ก่อน เนื่องจากเรื่องนี้จะต้องอ้างอิงกับราคาประเมินทุนทรัพย์ของแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้เรื่องการปรับการเก็บค่าตอบแทนแบบขั้นบันไดที่ ๓ ปี ปรับเพิ่มอีก ๙ เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าควรจะต้องทดลองจัดเก็บตามข้างต้นก่อน เพื่อประเมินความเป็นจริงว่าเป็นไปได้หรือไม่ จึงจะพิจารณาการเพิ่มค่าใช้ที่ดินเพิ่มเติม เพราะในขณะนี้ยังไม่ได้วิเคราะห์สถานการณ์ตามความเป็นจริง เนื่องจากสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) หากรีบดำเนินการอาจจะเป็นการซ้ำเติมผู้ประกอบการต่าง ๆ ดังนั้น ยังไม่ควรเร่งปรับแบบขั้นบันได แต่ควรทดลองจัดเก็บแบบปกติและนำตัวเลขมาพิจารณาอีกครั้ง

ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (นายสกล จุลาภา) ได้กล่าวว่า อัตราค่าตอบแทนในตารางจะใช้อ้างอิงกับ พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับโรงงานประเภทที่ ๑ และประเภทที่ ๒ แต่เนื่องจาก พ.ร.บ.โรงงานได้ออกประกาศฉบับใหม่แล้ว ซึ่งจำนวนแรงงานและประเภทโรงงานมีการเปลี่ยนแปลง หากจำนวนแรงงานต่ำกว่า ๕๐ ถือว่าไม่ใช่โรงงาน เพราะฉะนั้น ประเด็นนี้การอ้างอิงประเภทของโรงงานขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ศึกษา พ.ร.บ.โรงงาน ฉบับปัจจุบันล่าสุด เพื่อจะได้สอดคล้องและถูกต้องต่อไป

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล) ได้กล่าวว่า ตามที่คณะทำงานได้กำหนดร่างระเบียบดังกล่าวนี้ ได้ดำเนินการกำหนดเป้าหมายหรือคำนวณเบื้องต้นหรือไม่ว่า ส.ป.ก. จะมีรายได้จากเก็บค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมปีละประมาณเท่าไร

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า ส.ป.ก. ได้ประมาณการรายได้จากการที่จะดำเนินการจัดเก็บค่าตอบแทนดังกล่าวข้างต้นประมาณหนึ่งพันล้านบาทต่อปี ซึ่งในประเด็นนี้จะขออนุญาตนำข้อสังเกตไปดำเนินการในกระบวนการ แต่จากการประมาณการเบื้องต้นจะสามารถจัดเก็บได้ปีละหนึ่งพันล้านบาท

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้ได้มีการหารือมาโดยตลอดทั้ง ฝ่ายกฎหมาย ส.ป.ก. และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งในส่วนของการได้จากการประเมินข้อมูลต่าง ๆ เห็นว่าอาจจะไม่ต่ำกว่า ๑,๕๐๐ ล้านบาทต่อปี เนื่องจากได้ลงพื้นที่ส่วนใหญ่จะดำเนินการไม่ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย จึงเป็นเหตุให้มีการประกาศคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าวนี้ เพื่อรองรับกับสิ่งที่กำลังมีผู้กระทำผิดกฎหมายที่ผ่านมา ทั้งนี้ ในช่วงแรกของการดำเนินการเรื่องนี้ได้มีกระแสการต่อต้านเป็นจำนวนมาก มีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับนายทุน แต่ในขณะนี้ได้รับทราบแล้วว่าผู้ที่ได้รับประโยชน์คือเกษตรกร โดยเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ ส.ป.ก. มีการกระทำผิดระเบียบและกฎหมายมาโดยตลอดจึงเป็นเรื่องราวที่ดีที่จะมีการแก้ไข อย่างไรก็ตาม ยังมีกรณีที่มีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ส.ป.ก. โดยการสร้างโรงแรมหรือรีสอร์ท ซึ่งจะดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างไร เป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินการหารือและพิจารณาต่อไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเสรีชัย อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า ร้อยละ ๓ ของราคาทรัพย์สิน มูลค่าทรัพย์สิน มูลค่าทรัพย์สินคืออะไร ราคาที่ดิน หรือราคาสิ่งก่อสร้าง เช่น หากจะนำที่ดินไปดำเนินการสร้างปั๊มน้ำมัน จะคิดร้อยละ ๓ ของราคาอะไร สิ่งปลูกสร้างหมายถึงของ ส.ป.ก. หรือเกษตรกร สิ่งปลูกสร้างในที่นี้หมายความว่า เป็นของ ส.ป.ก. มาก่อนใช้หรือไม่ และอัตราดังกล่าวนี้เป็นจำนวนที่มากไปหรือไม่ เนื่องจากกิจการเหล่านี้เป็นกิจการสาธารณูปโภค ส.ป.ก. อยากส่งเสริมให้เกิดขึ้นในชุมชนปฏิรูปที่ดิน กลายเป็นเมืองที่ดีและอำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกร ฉะนั้นหากจัดเก็บในอัตราร้อยละ ๓ อาจจะมากเกินไปหรือไม่ หรืออาจจะกระทบกับการดำเนินกิจกรรมหรือธุรกิจของเกษตรกรให้ไม่สามารถดำเนินการได้ต่อไปหรือไม่

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวดวงขวัญ ทวีวีริชา ผู้อำนวยการกลุ่มที่ดินและผลประโยชน์ ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ในส่วนของมูลค่าทรัพย์สินที่กำหนดให้หมายถึงราคาประเมินมูลค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ ส.ป.ก. สามารถจัดเก็บผลประโยชน์ได้ และกรณีการจัดเก็บในอัตราร้อยละ ๓ เป็นอัตราที่ไม่สูงไปกว่าที่กรมธนารักษ์กำหนดและไม่สูงกว่าอัตราเดิมที่ได้จัดเก็บมาก่อน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายอภิชาติ วงษ์คำ นักวิชาการปฎิรูปที่ดินชำนาญการ ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า คำว่า ทรัพย์สิน จะนิยามให้ครอบคลุมตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๓๐ วรรค ๕ และระเบียบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยในกรณีที่ผู้เช่าสร้างสิ่งปลูกสร้างขึ้นมาจะเป็นทรัพย์สินของผู้เช่า ส.ป.ก. จะไม่เรียกเก็บ ซึ่งจะเรียกเก็บเฉพาะในส่วนของที่ดิน เช่น หากราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จะต้องจ่ายค่าเช่า จำนวน ๓,๐๐๐ บาทต่อปี สิ่งปลูกสร้างที่เกิดขึ้นมาก่อนจะไม่เรียกเก็บ จะเรียกเก็บเฉพาะที่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น แต่หากในอนาคตผู้เช่ามีการเช่าทรัพย์สินที่สร้างด้วยเงินกองทุนฯ หรือมีการแก้ไขกฎหมายให้ยึดสิ่งปลูกสร้างมาเป็นกรรมสิทธิ์ของ ส.ป.ก. และดำเนินการจัดสรรที่ดินให้เช่า ส.ป.ก. จะสามารถเรียกเก็บทั้งที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ ต่อมาในประเด็นการจัดเก็บในอัตราร้อยละ ๓ เป็นอัตราที่สูงเกินที่สามารถรับได้หรือไม่ อัตราดังกล่าวนี้ไม่เกินที่กรมธนารักษ์กำหนด ส.ป.ก. กำหนดเพดานสูงสุดคือ ร้อยละ ๓ สำหรับกิจการที่เป็นลักษณะพาณิชย์กรรมหรืออุตสาหกรรมทั่วไป โดยกรณีที่ดินรัฐในเขตปฏิรูปที่ดินกรมธนารักษ์ได้แก้ไขปัญหาให้ ส.ป.ก. โดยการจัดทำบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินรายตำบล ส่วนกรณีโฉนดที่ดินจะมีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินเป็นรายแปลงแล้ว ฉะนั้น ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินรายตำบลจะนำราคาที่ดินเป็นการกำหนดจากหน่วยสุดท้ายของเส้นถนนในตำบลกำหนดเป็นราคา กรณีหากที่ดินของ ส.ป.ก. ติดกับโฉนดที่ดินหรือที่ดินราชพัสดุจะมีราคาต่ำที่สุดของหน่วยถนนนั้น เช่น เมื่ออยู่ติดทางหลวงชนบท ราคาสูงสุด ๕๐๐ บาทต่อตารางวา และราคาต่ำสุด ๑๐๐ บาทต่อตารางวา กรมธนารักษ์ก็กำหนดราคาประเมินรายตำบลสำหรับถนนทางหลวงชนบท ๑๐๐ บาทต่อตารางวา จะนำมาจัดทำบัญชีพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่จะใช้อ้างอิง ซึ่งเป็นราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาดทั่วไป ทั้งนี้ แนวคิดของธนารักษ์ในที่ดินราชพัสดุจะมีการกำหนดค่าเช่าขั้นต่ำและกำหนดการเก็บแบบเพิ่มเติม (top up) ร้อยละ ๓ ของมูลค่าทรัพย์สิน โดยอัตราค่าเช่าของกรมธนารักษ์จะใกล้เคียงกับราคาตลาดมาก แต่สำหรับของ ส.ป.ก. จะมีราคาต่ำกว่าเพราะว่า ส.ป.ก. ไม่ได้กำหนดค่าเช่าขั้นต่ำ เพียงแต่อ้างอิงร้อยละของราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินที่ต่ำที่สุดในตำบลเท่านั้น

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า เห็นด้วยกับท่านรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ส.ป.ก. จะต้องประมาณการรายรับจากการดำเนินการดังกล่าวนี้ หลักการเห็นด้วยแต่จะต้องพิจารณารูปธรรมอีกครั้ง โดยอาจจะใช้กรณีของหน้ามหาวิทยาลัยพะเยาเปรียบเทียบว่าถ้าใช้เกณฑ์ดังกล่าวนี้การจัดเก็บค่าใช้ที่ดินจะมีความแตกต่างจากที่ดำเนินการก่อนหน้านี้หรือไม่ ซึ่งจะทำให้สามารถตัดสินใจได้ชัดเจนมากขึ้นว่าควรลดหรือเพิ่ม เหมือนดังเช่นที่ท่านสรรเสริญฯ เป็นห่วงผู้ประกอบการอาจจะมีปัญหาได้เนื่องจากกรณีที่ ส.ป.ก. จัดเก็บในพื้นที่บริเวณหน้ามหาวิทยาลัยพะเยามีผู้ประกอบการได้มีความเห็นว่าการจัดเก็บมีราคาค่อนข้างสูง

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า หากมีมติในลักษณะเช่นนี้ เมื่อนำไปปฏิบัติผู้ปฏิบัติอาจจะไม่เข้าใจหรือดำเนินการได้ไม่ถูกต้อง และประเด็นที่สำคัญเมื่อคณะกรรมการมีมติเห็นชอบแล้ว จะต้องดำเนินการออกเป็นกฎระเบียบเพื่อใช้บังคับกับบุคคลภายนอกด้วย อีกทั้งจะต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้น ในเรื่องดังกล่าวนี้จะดำเนินการอย่างไร

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวดวงขวัญ ทวีชีรา ผู้อำนวยการกลุ่มที่ดินและผลประโยชน์ ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า การกำหนดค่าตอบแทนจะใช้เป็นมติ คปก. ไม่ได้เป็นการแก้ไขระเบียบ ซึ่งเมื่อ คปก. ได้มีมติในเรื่องดังกล่าวนี้แล้ว สำนักบริหารกองทุนจะดำเนินการจัดทำคู่มือประกอบการคำนวณการเรียกเก็บพร้อมตัวอย่างประกอบที่แสดงให้เห็นวิธีการคำนวณในเบื้องต้น โดยการคำนวณมูลค่าที่ดินของราคาประเมินกรรมธนารักษ์กรณีที่ดินรัฐ ซึ่งนอกเหนือจากโฉนด และ นส.๓ ก จะต้องใช้บัญชีรายตำบลของกรรมธนารักษ์ที่ได้นำเสนอไปแล้วข้างต้นและหลักเกณฑ์ของกรรมธนารักษ์มาประกอบการคำนวณ ซึ่งในเรื่องการคำนวณดังกล่าวนี้สำนักบริหารกองทุนได้ทำหนังสือแจ้ง ส.ป.ก.จังหวัด เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้การนำเสนอคณะกรรมการควรจะขอเป็นหลักการ เพราะจะต้องมีการปรับปรุง แก้ไขหรือยกเลิกระเบียบเดิม ส่วนในกรณีการจัดทำคู่มือเป็นคนละประเด็น เพราะคู่มือเป็นเพียงเอกสารที่ทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยแต่สิ่งที่ ส.ป.ก. กำลังดำเนินการ คือ กฎที่ใช้บังคับบุคคลภายนอกในการเรียกเก็บเงินดังกล่าว เพราะฉะนั้นมติจะต้องชัดเจนซึ่งคู่มือไม่สามารถนำไปลงราชกิจจานุเบกษาได้ เพราะสิ่งที่ใช้บังคับคือกฎหมาย และ ส.ป.ก. กำลังดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมาย ดังนั้น จะต้องเป็นรูปแบบของกฎหมาย

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวดวงขวัญ ทวีชีรา ผู้อำนวยการกลุ่มที่ดินและผลประโยชน์ ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ตามระเบียบสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องปี ๒๕๔๑ ข้อ ๔ ได้กำหนดไว้ว่าให้ คปก. มีอำนาจในการกำหนดค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ซึ่งในส่วนนี้สำนักบริหารกองทุนจะดำเนินการต่อไป เมื่อคณะกรรมการมีมติเห็นชอบในครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้เช่นเดียวกับมติเรื่องการกำหนดค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยไม่ต้องออกระเบียบ

ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (นายชยาวุธ จันทร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย) ได้กล่าวว่า เห็นด้วยกับท่านสรรเสริญฯ ที่ว่าเมื่อระเบียบให้ คปก. มีอำนาจกำหนดค่าตอบแทน แต่เมื่อเป็นสิ่งที่จะมีสภาพบังคับต่อบุคคลภายนอกจะต้องเป็นกฎหมาย อาจจะออกเป็นประกาศคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยท่านประธานลงนามในประกาศ เพื่อนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป และในส่วนคู่มือเป็นเพียงแนวปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้จะขอเป็นหลักการเกี่ยวกับค่าตอบแทนตามที่นำเสนอ ส่วนในการบังคับใช้หรือการกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ขออนุญาตหารือกับท่านผู้ทรงคุณวุฒิ สรรเสริญฯ อีกครั้ง รวมทั้งขอเสนอข้อสังเกตของคณะกรรมการโดยเฉพาะท่านรองปลัดกระทรวงมหาดไทยไปหารือเพิ่มเติม และจะนำเสนอคณะกรรมการอีกครั้ง เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการบังคับใช้เรื่องค่าตอบแทนดังกล่าวข้างต้นนี้

มติคณะกรรมการ เห็นชอบในหลักการ เรื่อง อัตราค่าตอบแทนการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามประเด็นที่ ส.ป.ก. เสนอ โดยในส่วนของอัตราค่าตอบแทนให้จัดทำเป็นประกาศ คปก. และให้หารือกับผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ก่อนนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติและบังคับใช้ต่อไป

เรื่องที่ ๓.๙ ขออนุมัติปรับปรุงคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวดวงขวัญ ทวีวิชรา ผู้อำนวยการกลุ่มที่ดินและผลประโยชน์ สำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้มีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๖๒ สั่ง ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ ประกอบด้วย เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นประธานอนุกรรมการ รองเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่กำกับดูแลสำนักบริหารกองทุน เป็นอนุกรรมการ อนุกรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๐ ท่าน บุคคลภายนอก จำนวน ๓ ท่าน เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จำนวน ๗ ท่าน โดยมีผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ รวมทั้งสิ้น ๒๒ ท่าน มีอำนาจหน้าที่พิจารณาทบทวนและกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน พิจารณาทบทวนและกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินค่าตอบแทน กรณีการอนุญาตให้ใช้ที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณาและกลั่นกรองการขอเวนคืนค่าเช่าที่ดินและค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติ เป็นต้น

ข้อเท็จจริง

๑. คณะอนุกรรมการประเมินฯ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ เห็นชอบให้ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการประเมินฯ โดยแก้ไข “ผู้แทนสำนักประเมินราคาทรัพย์สิน กรมธนารักษ์” เป็น “ผู้แทนกองประเมินราคาทรัพย์สิน กรมธนารักษ์” และเพิ่ม “ผู้แทนกองพัฒนาธุรกิจและศักยภาพที่ราชพัสดุ กรมธนารักษ์” เนื่องจากกรมธนารักษ์ได้ปรับปรุงโครงสร้างองค์กร โดยสำนักประเมินราคาทรัพย์สิน แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนราชการ คือ กองประเมินราคาทรัพย์สินและกองมาตรฐานการประเมินราคาทรัพย์สิน ซึ่งผู้แทนสำนักประเมินราคาทรัพย์สินได้ร่วมเป็นคณะอนุกรรมการประเมินฯ ด้วย ประกอบกับกรมธนารักษ์ โดยกองพัฒนาธุรกิจและศักยภาพที่ราชพัสดุ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการบริหารจัดการจัดเก็บค่าเช่าในที่ดินราชพัสดุ และมีความเชี่ยวชาญในการจัดเก็บผลประโยชน์

คำสั่งในส่วนขององค์ประกอบอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ “เจ้าหน้าที่สำนักบริหารกองทุนที่ประธานอนุกรรมการมอบหมาย” เนื่องจากการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ในบางประเด็นจะต้องดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ผู้มีความรู้ความสามารถซึ่งมิได้สังกัดสำนักบริหารกองทุน (สบท.) ดังนั้น จึงเห็นควรแก้ไขเป็น “เจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ประธานอนุกรรมการมอบหมาย”

๒. ส.ป.ก. โดย สบท. ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการประเมินฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงคำสั่ง คปก. เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ โดยปรับปรุงองค์ประกอบของ คณะอนุกรรมการ ดังนี้

๒.๑ แก้ไข “ผู้แทนสำนักประเมินราคาทรัพย์สิน กรมธนารักษ์” เป็น “ผู้แทนกองประเมินราคาทรัพย์สิน กรมธนารักษ์”

๒.๒ เพิ่ม “ผู้แทนกองพัฒนาธุรกิจและศักยภาพที่ราชพัสดุ กรมธนารักษ์” เป็นอนุกรรมการ จำนวน ๑ ท่าน

๒.๓ แก้ไข “เจ้าหน้าที่สำนักบริหารกองทุนที่ประธานอนุกรรมการมอบหมาย” เป็น “เจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ประธานอนุกรรมการมอบหมาย”

ดังนั้น องค์ประกอบคณะอนุกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ จึงมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๓ ราย ดังนี้

๑. เลขธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	ประธานอนุกรรมการ
๒. รองเลขธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ที่กำกับดูแลสำนักบริหารกองทุน)	อนุกรรมการ
๓. ผู้แทนกรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการ
๔. ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	อนุกรรมการ
๕. ผู้แทนกองประเมินราคาทรัพย์สิน กรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
๖. ผู้แทนกองพัฒนาธุรกิจและศักยภาพที่ราชพัสดุ กรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
๗. ผู้แทนกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
๘. ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
๙. ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้แทนสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง กรมชลประทาน	อนุกรรมการ
๑๑. ผู้แทนสมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการโครงการธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๓. คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๔. นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์	อนุกรรมการ
๑๕. นางสาวลดาวัลย์ คำภา	อนุกรรมการ
๑๖. นายแคล้ว ทองสม	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ

๑๙. ผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน	อนุกรรมการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	
๒๐. ผู้อำนวยการสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน	อนุกรรมการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	
๒๑. ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน	อนุกรรมการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	และเลขานุการ
๒๒. ผู้อำนวยการกลุ่มที่ดินและผลประโยชน์	อนุกรรมการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. เจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
ที่ประธานอนุกรรมการมอบหมาย จำนวน ๑ ท่าน	และผู้ช่วยเลขานุการ

กฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒

มาตรา ๒๑ “ให้คณะกรรมการหรือคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการ คณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ หรือปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการหรือ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมอบหมาย...”

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เพื่อให้คณะอนุกรรมการสามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส.ป.ก. จึงเห็นควรปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการดังกล่าว

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติคำสั่งให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์

มติคณะกรรมการ อนุมัติคำสั่งให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ ๔.๑ ผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๘๒ ก วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓

เป็นต้นไป โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑,๔๓๔.๘๖๗๕ ล้านบาท ประกอบด้วย

- ๑) รายการดำเนินการภาครัฐ ๘๑๔.๘๖๓๗ ล้านบาท
- ๒) รายการจ่ายตามภารกิจพื้นฐาน ๒๔๙.๐๖๕๙ ล้านบาท
- ๓) รายการจ่ายตามภารกิจยุทธศาสตร์ ๘๘.๕๗๘๔ ล้านบาท
- ๔) รายการจ่ายตามแผนงานบูรณาการ ๒๘๒.๓๕๙๕ ล้านบาท

๒. ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้มีมติ ดังนี้

๑) เห็นชอบแผนงานและงบประมาณ ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินงบประมาณ ๑,๔๓๔.๘๖๗๕ ล้านบาท

๒) เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน จึงเห็นควรมอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้อนุมัติและปรับรายละเอียดแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงินได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม ตลอดจนให้รายงานผลความก้าวหน้าการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

ข้อเท็จจริง

ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตามแผนงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีผลการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔) ดังนี้

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๔)		
			แผนงาน	ผลงาน	ร้อยละ
	แผนงานตามยุทธศาสตร์				
	แผนงานตามยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า				
๑.	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่				
	๑) กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	แปลง	๔๐	๔๐	๑๐๐
	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม				
	๑. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ราย	๒,๗๐๐		
	๑) กิจกรรมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ	ราย	๑,๗๐๐	๑,๗๐๙	๑๐๐.๕๒
	๒) กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	ราย	๑,๐๐๐	๙๘๕	๙๘.๕๐
	แผนงานบูรณาการตามยุทธศาสตร์				
	แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค				

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๔)		
			แผนงาน	ผลงาน	ร้อยละ
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๔)		
			แผนงาน	ผลงาน	ร้อยละ
	๑. โครงการพัฒนาส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์	ไร่	๘๐๐		
	๑) กิจกรรมส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดินภาคเหนือตอนบน	ไร่	๘๐๐	๘๐๐	๑๐๐
แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก					
	๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	ราย	๓,๑๐๐		
	๑) กิจกรรมสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	ราย	๑,๔๐๐	๑,๒๙๑	๙๒.๒๑
	๒) กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	ราย	๑,๗๐๐	๑,๗๐๐	๑๐๐
	๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร				
	๑) กิจกรรมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ดินแปลงรวม	พื้นที่	๓๑	๒๙	๙๓.๕๔
	๒) กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	ราย	๖๐๐	๖๐๐	๑๐๐
	๓. โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส				
	๑) กิจกรรมการปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS NETWORK	ไร่	๒๒๐,๐๐๐	๑๘๔,๐๙๓	๘๓.๖๘
	๒) กิจกรรมศูนย์บริการประชาชน	ราย	๑๓๖,๐๐๐	๒๕๕,๗๗๘	๑๘๘.๐๗
	๓) กิจกรรมการศึกษาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรและประชาชน	ฉบับ	๑	-	-
	๔) กิจกรรมตรวจสอบที่ดิน	ไร่	๒,๕๙๗,๗๖๘	๒,๕๙๙,๖๐๑	๑๐๐.๐๗
	๕) กิจกรรมจัดที่ดิน	ราย	๕๒,๐๐๐	๒๑,๖๙๗	๔๑.๗๒

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ส.ป.ก. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เปรียบเทียบกับเป้าหมาย
ตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค. ๖๓)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค. ๖๔)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย. ๖๔)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย. ๖๔)
รายจ่าย (งบภาพรวม)				
มติ ครม.	๓๒.๐๐	๕๔.๐๐	๗๗.๐๐	๑๐๐.๐๐

ผลการใช้จ่ายเงิน	๒๒.๐๐	๔๗.๔๖	๗๓.๖๔	-

งบภาพรวม ประกอบด้วย งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน และงบรายจ่ายอื่น

รายการ	ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค. ๖๓)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค. ๖๔)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย. ๖๔)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย. ๖๔)
รายจ่าย (งบลงทุน)				
มติ ครม.	๒๐.๐๐	๔๕.๐๐	๖๕.๐๐	๑๐๐.๐๐
ผลการใช้จ่ายเงิน	๑๔.๓๕	๔๒.๕๔	๙๒.๒๑	-

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

เรื่องที่ ๔.๒ ผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ขอรายงานผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔) ดังนี้

๑. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินแผนรายรับเท่ากับรายจ่าย จำนวน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท และคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติอนุมัติสินเชื่อตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จำนวน ๒๗๐.๐๐ ล้านบาท ดังนี้

๑.๑ แผนรายรับ จำนวน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑) ประมาณการรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) จำนวน ๗๐๐.๐๐ ล้านบาท

๒) ประมาณการเงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวน ๓,๔๐๐.๐๐ ล้านบาท

๑.๒ แผนรายจ่าย จำนวน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑) รายจ่ายหมุนเวียน ๑,๙๑๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๕๙ ของแผนรายจ่าย ได้แก่

๑.๑) การจัดหาที่ดิน จำนวน ๔๐๐.๐๐ ล้านบาท

- ๑.๒) สินเชื่อ จำนวน ๕๑๐.๐๐ ล้านบาท
- ๑.๓) สินเชื่อตามนโยบาย จำนวน ๓๐.๐๐ ล้านบาท
- ๑.๔) เงินค้ำประกันสินเชื่อ ธ.ก.ส. จำนวน ๕๐๐.๐๐ ล้านบาท
- ๑.๕) รายจ่ายหมุนเวียนอื่น จำนวน ๒๐๐.๐๐ ล้านบาท
- ๑.๖) สินเชื่อตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

จำนวน ๒๗๐.๐๐ ล้านบาท

- ๒) รายจ่ายขาด จำนวน ๒,๑๙๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๔๑ ของแผนรายจ่าย ได้แก่
 - ๒.๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดหาที่ดิน จำนวน ๑๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๒) ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุน จำนวน ๔๕.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๓) ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๓.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๔) ค่ารังวัดที่ดินและค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน จำนวน ๑๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๕) โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต จำนวน ๕๐๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๖) โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน จำนวน ๓๕.๒๒ ล้านบาท
 - ๒.๗) โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษา

ความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ จำนวน ๘๒๓.๓๗ ล้านบาท

- ๒.๘) สมทบงบประมาณการพัฒนาการเกษตรกรรมยั่งยืน/การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร จำนวน ๑๐๐.๐๐ ล้านบาท

๒.๙) รายจ่ายขาดอื่น จำนวน ๔๖๘.๔๑ ล้านบาท

๒.๑๐) งบประมาณการยออดผูกพันปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑๙๕.๐๐ ล้านบาท

๒. ผลการดำเนินงานรับ - จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔) ดังต่อไปนี้

๑) ด้านรายรับ

๑.๑) ผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) ซึ่งประกอบด้วย รายรับจากค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ เงินกู้ (เงินต้น) ดอกเบี้ย และรายรับอื่น ๆ รวมเป็นเงิน ๔๙๓.๓๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๔๘ ของแผนรายรับ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน จัดเก็บได้มากกว่า ๕๐.๔๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๘ ของผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ จัดเก็บได้ ๔๔๒.๙๓ ล้านบาท)

๑.๒) เงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวน ๓,๖๕๐.๖๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๗.๓๗ ของประมาณการเงินคงเหลือ

๑.๓) รวมรายรับจากผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) และเงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวนทั้งสิ้น ๔,๑๔๔.๐๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๑.๐๗ ของแผนรายรับรวม

๒) ด้านรายจ่าย

๒.๑) รายจ่ายหมุนเวียน

- การจัดหาที่ดิน เพื่อนำมาจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกิน และเกษตรกรตามโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๐.๗๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ ของแผนการจัดหาที่ดิน เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน การจ่ายเงินค่าจัดหาที่ดินได้น้อยกว่า จำนวน ๒๓.๙๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๘๔ ของแผนการจัดหาที่ดิน ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ การจัดหาที่ดิน จำนวน ๒๔.๗๒ ล้านบาท)

- การจ่ายเงินสินเชื่อ ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผลการดำเนินงานมีการจ่ายเงินสินเชื่อให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จำนวน ๒๔๒.๑๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๔๗ ของแผนสินเชื่อ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน มีการจ่ายเงินสินเชื่อได้น้อยกว่า จำนวน ๒๘.๓๓ ล้านบาท เป็นร้อยละ ๑๐.๔๘ ของผลการจ่ายสินเชื่อ ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ จ่ายสินเชื่อ จำนวน ๒๗๐.๔๕ ล้านบาท)

- การจ่ายเงินสินเชื่อตามนโยบาย ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผลการดำเนินงานมีการจ่ายเงินสินเชื่อตามนโยบายให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จำนวน ๑.๑๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๐ ของแผนสินเชื่อ (ปี ๒๕๖๓ ไม่มีแผนการจ่ายสินเชื่อตามนโยบาย)

- สินเชื่อตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ผลการดำเนินงานมีการจ่ายเงินสินเชื่อตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จำนวน ๑๖.๗๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๙ ของแผนสินเชื่อ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน มีการจ่ายเงินสินเชื่อได้มากกว่า จำนวน ๑๑.๔๘ ล้านบาท เป็นร้อยละ ๒๑๙.๙๒ ของผลการจ่ายสินเชื่อ ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ จ่ายสินเชื่อ จำนวน ๕.๒๒ ล้านบาท)

๒.๒) รายจ่ายขาด ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน ค่าใช้จ่ายในการรังวัดและออกโฉนดที่ดิน ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ สมทบงบประมาณการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน/การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร และโครงการจ่ายขาดอื่น ๆ ผลการดำเนินงานมีการใช้จ่ายเงิน จำนวน ๑๒๕.๐๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๑ ของแผนงาน เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน มีการใช้จ่ายเงินมากกว่า จำนวน ๕๔.๕๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๒๓ ของผลรายจ่ายขาดปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ มีการใช้จ่ายเงิน จำนวน ๗๐.๕๘ ล้านบาท)

๒.๓) รวมผลการเบิกจ่ายภาพรวม (รายจ่ายหมุนเวียนและรายจ่ายขาด) จำนวน ๓๘๕.๘๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๑ ของแผนการเบิกจ่ายภาพรวม เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน เบิกจ่าย

ได้มากกว่า ๑๔.๘๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๑ ของผลการเบิกจ่ายภาพรวมปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ เบิกจ่ายภาพรวม จำนวน ๓๗๐.๙๗ ล้านบาท)

๓. สรุปเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คงเหลือ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๗๕๘.๑๙ ล้านบาท

๔. งบแสดงฐานะการเงิน และงบแสดงผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

๔.๑ งบแสดงฐานะการเงิน จำนวนทั้งสิ้น ๗,๘๐๕.๕๗ ล้านบาท

๑) สินทรัพย์ จำนวนทั้งสิ้น ๗,๘๕๗.๗๖ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑.๑) สินทรัพย์หมุนเวียน จำนวน ๔,๘๔๓.๙๒ ล้านบาท ได้แก่

๑.๑.๑) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน ๓,๗๕๘.๒๐ ล้านบาท

๑.๑.๒) ลูกหนี้ระยะสั้น (เงินกู้ ค่าเช่าซื้อที่ดิน) จำนวน ๗๙๒.๑๘ ล้านบาท

๑.๑.๓) รายได้ค้างรับและสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น จำนวน ๒๙๓.๕๕ ล้านบาท

๑.๒) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จำนวน ๓,๐๑๓.๘๕ ล้านบาท ได้แก่

๑.๒.๑) ลูกหนี้ระยะยาว (เงินกู้ ค่าเช่าซื้อที่ดิน) จำนวน ๑,๐๕๔.๐๗ ล้านบาท

๑.๒.๒) สิทธิประโยชน์ที่ดิน ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำนวน ๑,๙๕๙.๗๗ ล้านบาท

๒) หนี้สิน จำนวนทั้งสิ้น ๕๒.๑๙ ล้านบาท ประกอบด้วย

๒.๑) หนี้สินหมุนเวียน ได้แก่ เงินรับฝากและเงินประกัน เงินรับฝากอื่น และหนี้สินหมุนเวียนอื่น จำนวน ๔๒.๘๑ ล้านบาท

๒.๒) หนี้สินไม่หมุนเวียน ได้แก่ เจ้าหนี้เกษตรกร และเงินรับจากผู้ค้ำประกันรอการรับรู้ จำนวน ๙.๓๘ ล้านบาท

๓) สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน จำนวนทั้งสิ้น ๗,๘๐๕.๕๗ ล้านบาท ได้แก่

๓.๑) เงินกองทุนรับจากงบประมาณ ๔,๕๓๔.๖๗ ล้านบาท

๓.๒) เงินกองทุนรับบริจาคและอื่น ๆ ๑,๔๗๖.๑๙ ล้านบาท

๓.๓) รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม ๑,๗๙๔.๗๑ ล้านบาท

๔.๒ งบแสดงผลการดำเนินงาน

๑) รายได้ จำนวนทั้งสิ้น ๑๑๒.๒๓ ล้านบาท

๒) ค่าใช้จ่าย จำนวนทั้งสิ้น ๗๕.๒๒ ล้านบาท

๓) รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ จำนวน ๓๗.๐๐ ล้านบาท

(รายละเอียดตามเอกสารแนบระเบียบวาระการประชุม)

ประเด็นนำเสนอ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

เรื่องที่ ๔.๓ รายงานความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. ผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

การพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ได้มีการอนุมัติหลักการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน วงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน) โดยมีกิจกรรมในการพัฒนาทั้งสิ้น ๗ กิจกรรม รายละเอียดดังตาราง

ลำดับที่	กิจกรรม	วงเงินอนุมัติ	อนุมัติ	โอนกลับโครงการ	คงเหลือ
๑	งานสำรวจ รังวัดตรวจสอบแปลงที่ดิน	๑๑,๑๖๔,๒๐๐.๐๐	ใช้งบประมาณปกติ	-	๑๑,๑๖๔,๒๐๐.๐๐
๒	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕๕,๘๒๑,๐๐๐.๐๐	๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐	-	๕๐,๐๓๗,๔๕๐.๐๐
๓	งานปรับพื้นที่ *	๑๗๙,๑๐๕,๐๐๐.๐๐	๔๖,๘๔๔,๔๐๐.๐๐	๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗	๑๓๙,๒๖๐,๖๘๔.๕๓
๔	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๓๓,๔๙๒,๖๐๐.๐๐	๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๒๗,๘๑๖,๑๘๘.๐๐
๕	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๔๔๖,๕๖๘,๐๐๐.๐๐	๙๐,๒๕๔,๙๐๐.๐๐	๑๘๖,๔๔๐.๒๒	๓๕๖,๑๖๖,๖๕๙.๘๘
๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร *	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๕,๖๑๕,๙๐๐.๐๐		๘๔,๓๘๔,๑๐๐.๐๐
๗	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๑๓๓,๙๗๐,๔๐๐.๐๐	๓๓,๒๒๒,๒๐๐.๐๐	๗,๙๖๐,๒๒๖.๙๒	๑๐๘,๗๘๘,๑๗๓.๐๘
รวมทั้งสิ้น		๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐.๐๐	๑๙๗,๓๘๕,๓๖๒.๐๐	๑๑,๒๒๘,๕๘๖.๖๑	๗๕๑,๕๑๕,๒๓๑.๓๙

หมายเหตุ * คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติปรับปรุงรายละเอียดหลักการและวงเงินใช้จ่ายฯ กรณีงานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยให้ ส.ป.ก. ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วงเงิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยปรับลดวงเงินจากกิจกรรมงานปรับพื้นที่

ซึ่งได้มีการอนุมัติโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ไปแล้ว จำนวน ๗๒ โครงการ ๕ กิจกรรม ดำเนินงานในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด จำนวน ๓๙ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๙๗,๓๘๕,๓๖๒ บาท เบิกจ่าย ๑๓๑,๓๑๒,๔๕๖.๔๐ บาท โอนเงินกลับโครงการ ๑๑,๒๒๘,๕๘๖.๖๑ บาท คงเหลือ ๕๕,๘๔๔,๓๒๒.๙๙ บาท โดยมีรายละเอียดแต่ละกิจกรรม ดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	อนุมัติ	เบิกจ่าย	ผูกพัน	โอนกลับโครงการ	คงเหลือ
๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐	๑,๕๒๑,๑๐๒.๐๐	-	-	๔,๒๖๒,๔๔๘.๐๐
๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๔๖,๘๔๔,๔๐๐.๐๐	๓๐,๔๖๙,๘๒๖.๕๓	-	๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗	๑๓,๓๐๕,๖๕๘.๐๐
๓	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐	๓,๘๖๙,๕๒๙.๐๑	-	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑,๗๘๒,๘๘๒.๙๙
๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๙๐,๒๕๔,๙๐๐.๐๐	๗๒,๒๒๘,๖๒๕.๗๘	-	๑๘๖,๔๔๐.๒๒	๑๗,๘๓๙,๘๓๔.๐๐
	- สายหลัก	๕๑,๘๒๐,๑๐๐.๐๐	๔๓,๒๔๖,๙๘๙.๕๘	-	๗๓,๔๒๘.๔๒	๘,๕๔๙,๖๘๒.๐๐
	- สายซอย	๓๘,๔๓๔,๘๐๐.๐๐	๒๘,๙๘๑,๖๓๖.๒๐	-	๑๑๓,๐๑๑.๘๐	๙,๓๓๐,๑๕๒.๐๐
๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๑๕,๖๑๕,๙๐๐.๐๐				๑๕,๖๑๕,๙๐๐.๐๐
๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๓๓,๒๒๒,๒๐๐.๐๐	๒๓,๒๒๓,๓๗๓.๐๘	-	๗,๙๖๐,๒๒๖.๙๒	๒,๐๓๘,๖๐๐.๐๐
รวมทั้งสิ้น		๑๙๗,๓๘๕,๓๖๒.๐๐	๑๓๑,๓๑๒,๔๕๖.๔๐	-	๑๑,๒๒๘,๕๘๒.๖๑	๕๔,๘๔๔,๓๒๒.๙๙

๑.๑ งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา ดำเนินการในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา กระบี่ และเชียงราย จำนวน ๓๓ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๑,๕๒๑,๑๐๒.๐๐ บาท คงเหลือ ๔,๒๖๒,๔๔๘.๐๐ บาท

๑.๒ งานปรับปรุงพื้นที่ ดำเนินการในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และสงขลา จำนวน ๒๘ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๖,๘๔๔,๔๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๓๐,๔๖๙,๘๒๖.๕๓ บาท โอนเงินกลับ ๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗ บาท คงเหลือ ๑๓,๓๐๕,๖๕๘.๐๐ บาท

๑.๓ งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง ดำเนินการในพื้นที่ ๙ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี ชุมพร และกระบี่ จำนวน ๒๖ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๓,๘๖๙,๕๒๙.๐๑ บาท โอนเงินกลับ ๑๒,๐๐๐.๐๐ บาท คงเหลือ ๑,๗๘๒,๘๘๒.๙๙ บาท

๑.๔ งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน ดำเนินการในพื้นที่ ๘ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี เชียงใหม่ ชลบุรี สระแก้ว สุราษฎร์ธานี นครราชสีมา ชุมพร และสงขลา จำนวน ๒๕ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๙๐,๒๕๔,๙๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๗๒,๒๒๘,๖๒๕.๗๘ บาท โอนเงินกลับ ๑๘๖,๔๔๐.๒๒ บาท คงเหลือ ๑๗,๘๓๙,๘๓๔.๐๐ บาท

๑.๕ งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดกระบี่ จำนวน ๒ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๕,๖๑๕,๙๐๐.๐๐ บาท คงเหลือ ๑๕,๖๑๕,๙๐๐.๐๐ บาท

๑.๖ งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค - บริโภค (บ่อบาดาล) ดำเนินการในพื้นที่ ๘ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ชลบุรี เชียงใหม่ ฉะเชิงเทรา สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร และสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๙ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๓,๒๒๒,๒๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๒๓,๒๒๓,๓๗๓.๐๘ บาท โอนเงินกลับ ๗,๙๖๐,๒๒๖.๙๒ บาท คงเหลือ ๒,๐๓๘,๖๐๐.๐๐ บาท จำแนกเป็น

๑) ค่าขุดเจาะและก่อสร้างบ่อบาดาล ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ชลบุรี และสระแก้ว จำนวน ๕ แปลง วงเงิน ๘,๓๘๖,๓๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๖,๗๒๒,๕๓๑.๗๓ บาท โอนเงินกลับ ๑,๖๖๓,๗๖๘.๒๗ บาท

๒) ค่าสำรวจธรณีฟิสิกส์เพื่อการออกแบบขุดเจาะบ่อบาดาล และระบบส่งน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร และสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๕ แปลง วงเงิน ๑,๒๘๙,๕๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๘๐๐,๑๒๐.๐๐ บาท โอนเงินกลับ ๔๘๙,๓๘๐.๐๐ บาท

๓) ค่าก่อสร้างระบบประปาชุมชนและหอถังสูง เพื่อการอุปโภคบริโภค ในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี สระแก้ว สุราษฎร์ธานี และนครราชสีมา จำนวน ๑๐ แปลง วงเงิน ๒๓,๕๔๖,๔๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๑๕,๗๐๐,๗๒๑.๓๕ บาท โอนเงินกลับ ๕,๘๐๗,๐๗๘.๖๕ บาท คงเหลือ ๒,๐๓๘,๖๐๐.๐๐ บาท

๒. โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๖ กิจกรรม ๑๘ โครงการ รวมเป็นเงิน ๖๐,๔๘๖,๔๑๔ บาท รายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๒.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๔	๓,๓๓๒,๕๗๐
๒.๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๔	๑๓,๙๔๙,๓๐๐
๒.๓	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๒	๓,๖๑๐,๗๔๔
๒.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๖	๒๑,๙๓๕,๔๐๐
๒.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๑	๑๕,๖๑๕,๙๐๐
๒.๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค - บริโภค (บ่อบาดาล)	๑	๒,๐๔๒,๕๐๐
รวม		๑๘	๖๐,๔๘๖,๔๑๔

๓. โครงการที่ได้รับอนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

เลขาธิการ ส.ป.ก. ได้อนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายเงินโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด จำนวน ๕ กิจกรรม ๒๗ โครงการ รวมเป็นเงิน ๗๔,๖๗๒,๐๘๒ บาท ทั้งนี้ เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๙ “โครงการที่ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐผู้เป็นเจ้าของโครงการแจ้งเหตุผล ปัญหาหรืออุปสรรค ในการดำเนินงานเพื่อขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการต่อเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้ขยายระยะเวลาแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ” โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๓.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕	๔,๗๑๕,๕๕๐
๓.๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๖	๒๐,๕๗๒,๘๐๐
๓.๓	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๔	๕,๕๗๑,๓๓๒
๓.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๕	๒๑,๓๘๔,๑๐๐
๓.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค - บริโภค (บ่อบาดาล)	๗	๒๒,๔๒๘,๓๐๐
รวม		๒๗	๗๔,๖๗๒,๐๘๒

๔. โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ (รออนุมัติปิดโครงการ)

จำนวน ๓ กิจกรรม ๕ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑๒,๑๓๐,๐๐๐ บาท รายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๔.๑	งานปรับปรุงพื้นที่	๑	๒,๙๖๕,๐๐๐
๔.๒	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๒	๓,๒๕๙,๐๐๐
๔.๓	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค - บริโภค (บ่อบาดาล)	๒	๕,๙๐๖,๐๐๐
รวม		๕	๑๒,๑๓๐,๐๐๐

๕. โครงการที่ได้รับอนุมัติปิดโครงการ

เลขาธิการ ส.ป.ก. ได้อนุมัติปิดโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จำนวน ๕ กิจกรรม ๔๙ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑๒๔,๗๖๘,๙๔๘ บาท ทั้งนี้ เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๐ “โครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการขออนุมัติปิดโครงการต่อเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้ปิดโครงการแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ” โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๕.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๒	๒,๔๕๐,๙๘๐
๕.๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๑๑	๒๙,๙๓๐,๑๐๐
๕.๓	งานสำรวจรังวัด พูผังแบ่งแปลง	๓	๒,๐๕๓,๖๖๘
๕.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๒๔	๖๕,๐๖๐,๕๐๐
๕.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๙	๒๕,๒๗๓,๗๐๐
รวม		๔๙	๑๒๔,๗๖๘,๙๔๘

๖. ปัญหา - อุปสรรคในการดำเนินการ

๖.๑ ระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างจำกัด

๖.๒ การเสนอโครงการเพื่อขอใช้เงินบางกิจกรรม ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ เนื่องจากเป็นงานด้านวิศวกรรม ซึ่งต้องจัดทำรายละเอียดที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ราชการในการนำเสนอ

ขออนุมัติ คปก. / ออก.คก. ใช้เงินกองทุนฯ และปัญหา ในการดำเนินการยึดคืนพื้นที่ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ ตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากปัญหา ในข้อกฎหมายต่าง ๆ ส่งผลให้การใช้จ่ายเงินล่าช้า

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

มติคณะกรรมการ รับทราบความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

เรื่องที่ ๔.๔ แผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเข้าสู่ระบบประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ของกรมบัญชีกลาง และตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ระหว่างกระทรวงการคลังกับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและตัวชี้วัด เพื่อประเมินผลด้านที่ ๕ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง ตัวชี้วัดที่ ๕.๒ การบริหารทรัพยากรบุคคล ที่กำหนดให้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จัดทำ/ทบทวน แผนการบริหารทรัพยากรบุคคล (ระยะยาว) และแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ และจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการทุนหมุนเวียน

๒. การประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ คณะกรรมการฯ มีมติมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คก.) เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงาน คปก. ทราบต่อไป

๓. การประชุม ออกก.คก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ วันอังคารที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้พิจารณา แผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ (เรื่องที่ ๓.๖) มีมติเห็นชอบและ ให้นำเสนอ คปก. เพื่อทราบต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์

บุคลากรเป็นเลิศในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อนำองค์กรสู่ทุนหมุนเวียนชั้นนำ

พันธกิจ

- ๑) บริหารงานทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- ๒) ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและปลูกจิตสำนึกถึงความผูกพันต่อองค์กร
- ๔) สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

เป้าประสงค์

- ๑) มีบุคลากรที่เหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- ๒) บุคลากรมีความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- ๓) บุคลากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีจิตสำนึกถึงความผูกพันต่อองค์กร
- ๔) มีวัฒนธรรมองค์กรที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ประเด็นแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้านการบริหาร

ทรัพยากรบุคคล ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน)

แผนปฏิบัติการที่ ๑	:	การวางแผนและบริหารอัตรากำลัง
เป้าประสงค์	:	มีบุคลากรที่เหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
กลยุทธ์	:	การบริหารทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสมและเพียงพอ
แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	:	ศึกษา/ทบทวน ภารกิจและโครงสร้างอัตรากำลังกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
เป้าหมาย	:	กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีโครงสร้างอัตรากำลังที่สอดคล้องเหมาะสมกับแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
แผนปฏิบัติการที่ ๒	:	การวัดและประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
เป้าประสงค์	:	มีบุคลากรที่เหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
กลยุทธ์	:	สร้างระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	:	การประเมินผลการปฏิบัติการของผู้ปฏิบัติงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
เป้าหมาย	:	เพื่อให้การดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

- แผนปฏิบัติราชการที่ ๓ : การพัฒนาทรัพยากรบุคคล
- เป้าประสงค์ : บุคลากรมีความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานกองทุน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- กลยุทธ์ : ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน
กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๒. กิจกรรมการสอนแนะนำงาน (Coaching)
๓. การพัฒนาข้าราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-LEARNING)
ของสำนักงาน ก.พ.
๔. การติดตามประเมินผลการนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการ
ปฏิบัติงาน
- เป้าหมาย : ๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน
ของบุคลากรกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้สามารถปฏิบัติงาน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ให้สอดคล้องกับความต้องการ
และความต้องการของแต่ละบุคคล
๓. เพื่อติดตามประเมินผลการอบรมและนำไปปรับปรุงหลักสูตร
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
- แผนปฏิบัติราชการที่ ๔ : การส่งเสริมคุณภาพชีวิตและปลูกจิตสำนึกถึงความผูกพันต่อองค์กร
- เป้าประสงค์ : บุคลากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีจิตสำนึกถึงความผูกพันต่อองค์กร
- กลยุทธ์ที่ ๑ : ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของบุคลากรในองค์กร
- แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม : กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
- เป้าหมาย : เพื่อให้บุคลากรกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตระหนักถึงคุณภาพ
ชีวิตที่ดี
- กลยุทธ์ที่ ๒ : ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความผูกพันต่อองค์กร
- แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการเสริมสร้างสมรรถนะและความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร
กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๒. กิจกรรมจิตอาสา/จิตสาธารณะ
- เป้าหมาย : เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรให้บุคลากรมีความรัก ความสามัคคี
ในการทำงานและทำความดีร่วมกัน

- แผนปฏิบัติราชการที่ ๕ : การสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- เป้าประสงค์ : มีวัฒนธรรมองค์กรที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- กลยุทธ์ : สร้างและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม : ๑. การจัดการองค์ความรู้บนเว็บไซต์สำนักบริหารกองทุน
๒. การระดมความเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- เป้าหมาย : ๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้ นโยบาย แนวทางการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๒. เพื่อเป็นการระดมความเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง)

อกก.คง. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ และให้นำผลการพิจารณาเสนอ คปก. เพื่อทราบต่อไป

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดทราบแผนปฏิบัติราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

มติคณะกรรมการ รับทราบแผนปฏิบัติราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

เรื่องที่ ๔.๕ แผนปฏิบัติราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมด้านพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนของกรมบัญชีกลาง และตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ระหว่างกระทรวงการคลังกับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและตัวชี้วัด เพื่อประเมินผลด้านที่ ๔ การบริหารจัดการ

ทุนหมุนเวียน ตัวชี้วัดที่ ๔.๓ การบริหารจัดการสารสนเทศและดิจิทัล โดยกำหนดให้มีการจัดทำ/ทบทวน แผนปฏิบัติการดิจิทัล (ระยะยาว) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ และจะต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการทุนหมุนเวียน

๒. การประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ คณะกรรมการฯ มีมติมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.) เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำระบบการประเมินผล การดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงาน คปก. ทราบต่อไป

๓. การประชุม อกก.ค. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ วันอังคารที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้พิจารณาแผนปฏิบัติ ราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้านพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ เรื่องที่ ๓.๗ โดยมีมติเห็นชอบและ ให้นำเสนอ คปก. เพื่อทราบต่อไป รายละเอียด ดังนี้

วิสัยทัศน์

มุ่งเน้น พัฒนาการบริหารจัดการกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว มั่นคง ปลอดภัย

พันธกิจ

๑) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพและการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

๓) เพิ่มสมรรถนะการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารและการปฏิบัติงานของบุคลากร

๔) พัฒนาระบบจัดการความรู้เกี่ยวกับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

เป้าประสงค์

๑) พัฒนาสู่ความเป็นองค์กรดิจิทัล (Smart Organization)

๒) ให้บริการแบบครบวงจร ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย

๓) บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการใช้และพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล

๔) เพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับกองทุนฯ ให้กับเกษตรกรผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

แผนปฏิบัติการ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน/โครงการ และเป้าหมาย

แผนปฏิบัติการที่ ๑ : ปรับเปลี่ยนสู่ระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

เป้าประสงค์ : พัฒนาสู่ความเป็นองค์กรดิจิทัล (Smart Organization)

กลยุทธ์ : พัฒนาระบบงานข้อมูลกองทุนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

และปรับปรุงฐานข้อมูลกองทุนให้ถูกต้อง

- แผนงาน/โครงการ : ๑) การจ้างผู้ดูแลระบบโปรแกรมข้อมูลกองทุน (เดิม)
๒) การบำรุงรักษาระบบสินเชื่อกองทุน (maintenance)
๓) การจัดทำระบบข้อมูลที่ดิน ทรัพย์สิน และการจัดเก็บ
ผลประโยชน์กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ
- แผนปฏิบัติการที่ ๒ : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพื่อรองรับการบริหารจัดการและ
การบริการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- เป้าประสงค์ : ให้บริการแบบครบวงจรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย
- กลยุทธ์ : จัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับ
การปฏิบัติงานกองทุน
- แผนงาน/โครงการ : ๑) การจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์
- แผนปฏิบัติการที่ ๓ : พัฒนาบุคลากรให้พร้อมเข้าสู่ระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
- เป้าประสงค์ : บุคลากรมีความรู้ ความสามารถในการใช้และพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- กลยุทธ์ : ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้
เทคโนโลยีดิจิทัล
- แผนงาน/โครงการ : ๑) การจัดการความรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลบนเว็บไซต์ (KM)
๒) การประเมินความพึงพอใจต่อการใช้ระบบสารสนเทศและดิจิทัล
ช่วยในการปฏิบัติงานกองทุน
- แผนปฏิบัติการที่ ๔ : พัฒนาความรู้ให้เกษตรกรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
- เป้าประสงค์ : เพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับกองทุนฯ ให้กับเกษตรกรผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล
- กลยุทธ์ : การประชาสัมพันธ์กองทุนฯ ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
- แผนงาน/โครงการ : การประชาสัมพันธ์องค์ความรู้เกี่ยวกับกองทุนฯ ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล
- แผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕**

ส.ป.ก. ได้แปลงแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้านพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมไปสู่การปฏิบัติ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ชื่อแผนงาน/โครงการ เป้าหมาย ขั้นตอนการดำเนินงาน ระยะเวลางบประมาณ ผู้รับผิดชอบ การจัดกลุ่มและลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ ตัวชี้วัดที่แสดงความสำเร็จ และผลลัพธ์ที่คาดหวังครบทุกแผนงาน/โครงการที่ดำเนินการ

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

อกก.คง. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้านพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ

สังคม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ และให้ฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการนำผลการพิจารณาเสนอ คปก. เพื่อทราบต่อไป

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดทราบแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้านพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

มติคณะกรรมการ รับทราบแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้านพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

เรื่องที่ ๔.๖ แผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เข้าสู่ระบบประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ของกรมบัญชีกลาง และตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ระหว่างกระทรวงการคลังกับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและตัวชี้วัด เพื่อประเมินผล ด้านที่ ๒ การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ การดำเนินงานตามแผนพัฒนา ฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของทุนหมุนเวียน โดยพิจารณาจากระดับ ความสำเร็จของ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงาน ด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน สำหรับใช้ในการประเมินผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ของทุนหมุนเวียนได้แล้วเสร็จ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

ระดับ ๑ ทุนหมุนเวียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ได้ร้อยละ ๗๐ ของโครงการ/กิจกรรมทั้งหมด

ระดับ ๒ ทุนหมุนเวียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ได้ร้อยละ ๘๐ ของโครงการ/กิจกรรมทั้งหมด

ระดับ ๓ ทุนหมุนเวียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ได้ร้อยละ ๙๐ ของโครงการ/กิจกรรมทั้งหมด

ระดับ ๔ ทุนหมุนเวียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ได้ร้อยละ ๑๐๐ ของโครงการ/กิจกรรมทั้งหมด

ระดับ ๕ ทุนหมุนเวียนดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายของแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ สำเร็จร้อยละ ๑๐๐

หมายเหตุ : แผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ของทุนหมุนเวียนจะต้องแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของแผนการดำเนินงาน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยตัวชี้วัดระบบงาน กระบวนการ ตัวชี้วัดผลผลิต ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ตัวชี้วัดผลกระทบ

๒. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยสำนักบริหารกองทุน (สบท.) ได้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คำสั่ง สบท. ที่ ๖/๒๕๖๔ สั่ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายนพ.ศ. ๒๕๖๔)

๒.๒ ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ ทบทวนและ จัดทำแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

๒.๓ ศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ทั้งปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส ภัยคุกคาม ที่มีผลต่อการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๒.๔ จัดทำแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

๒.๕ ประชุมคณะทำงานจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อพิจารณาถ้อยแถลงและให้ข้อเสนอแนะต่อแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูล สารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ เพื่อให้มีเนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ โดยแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูล สารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๒. เพื่อให้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ที่มีประสิทธิภาพ

๒. เป้าหมายหลัก

๑. พัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้มีประสิทธิภาพ

๒. ปรับปรุง/พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ทันสมัยรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง

๓. จัดหาวัสดุ/อุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๔. พัฒนาบุคลากรให้มีทักษะความรู้ความเข้าใจพร้อมต่อการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓. ผลผลิต (Output)

๑. กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ
๒. การดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๔. ผลลัพธ์ (Outcome)

ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis) ที่มีผลต่อการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีรายละเอียด ดังนี้

๕.๑ สภาพแวดล้อมภายใน

๑) จุดแข็ง (Strengths : S)

- S๑ มีบุคลากรรุ่นใหม่เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งจะเรียนรู้และสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน
- S๒ บุคลากรเห็นความสำคัญและเข้าใจประโยชน์ของการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
- S๓ มีการส่งเสริม/พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เช่น การอบรมการใช้โปรแกรมข้อมูลกองทุนฯ ให้กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปี
- S๔ ผู้บริหารสนับสนุนให้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในองค์กร
- S๕ กองทุนมีสภาพคล่องทางการเงิน พร้อมสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ
- S๖ มีการพัฒนาโปรแกรมระบบกองทุนฯ อย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการปฏิบัติงาน
- S๗ มีศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักด้านสารสนเทศดิจิทัลของ ส.ป.ก.

๒) จุดอ่อน (Weakness : W)

- W๑ กองทุนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล

W๒ ขาดการวางระบบบริหารจัดการองค์กรที่เชื่อมโยงทั้งหน่วยงาน

W๓ เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานขาดความทันสมัยและไม่เพียงพอ

W๔ ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศยังไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจและกำหนดนโยบายได้อย่างทันทั่วทั้ง

W๕ ระบบเทคโนโลยีขาดความทันสมัย โปรแกรมระบบกองทุนไม่เป็นปัจจุบัน (Real Time) และไม่ครอบคลุมการปฏิบัติงานกองทุน ฐานข้อมูลกองทุน มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้ข้อมูลไม่เสถียร

W๖ ข้อมูลผลการดำเนินงานของกองทุนบางส่วน/บางกิจกรรม ไม่ได้ถูกจัดเก็บในรูปแบบของไฟล์อิเล็กทรอนิกส์

๕.๒ สภาพแวดล้อมภายนอก

๑) โอกาส (Opportunities : O)

O๑ นโยบายรัฐบาลสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในหน่วยงานมากขึ้น

O๒ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้มีเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อใช้ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ

O๓ มีองค์กร/บุคลากรจากภายนอกที่มีความรู้ความสามารถพร้อมสนับสนุนการดำเนินงานกองทุน

๒) ภัยคุกคาม (Threats : T)

T๑ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่รวดเร็วส่งผลให้การเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

T๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีข้อจำกัดและส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของลูกหนี้เงินกองทุนในการนำข้อมูลไปใช้

T๓ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องส่งผลให้ระบบโปรแกรมและครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๖. แผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน)

แผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) ประกอบด้วยแผนปฏิบัติราชการ ๓ ด้าน ดังนี้

แผนปฏิบัติราชการด้านที่ ๑ : การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลกองทุนเพื่อก้าวสู่กองทุนชั้นนำ

แผนปฏิบัติราชการด้านที่ ๒ : การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพื่อรองรับการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลกองทุน

แผนปฏิบัติราชการด้านที่ ๓ : การพัฒนาบุคลากรให้พร้อมเข้าสู่การพัฒนาระบบ
ฐานข้อมูลกองทุน

๗. แผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

สบท. ได้แปลงแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) ไปสู่การปฏิบัติ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการ
ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ซึ่งประกอบด้วยแผนปฏิบัติราชการ ๓ ด้าน ๔ กลยุทธ์ ๕ โครงการ/กิจกรรม ดังนี้

แผนปฏิบัติราชการด้านที่ ๑ : การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลกองทุนเพื่อก้าวสู่
กองทุนชั้นนำ

กลยุทธ์ที่ ๑ : การจัดการฐานข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ

โครงการ/กิจกรรม : การจัดทำระบบฐานข้อมูลกองทุนการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม

กลยุทธ์ที่ ๒ : การเพิ่มประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลกองทุน

โครงการ/กิจกรรม : การพัฒนาระบบกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ (front office)
ได้แก่ ระบบสินเชื่อกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

แผนปฏิบัติราชการด้านที่ ๒ : การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพื่อรองรับ
การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลกองทุน

กลยุทธ์ : การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนา
ระบบฐานข้อมูลกองทุน

โครงการ/กิจกรรม : ๑. การจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย
๒. การจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ “โครงการจัดหา
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ใหม่ อุปกรณ์สำหรับจัดเก็บ
ข้อมูลแบบภายนอก (External Storage)”

แผนปฏิบัติราชการด้านที่ ๓ : การพัฒนาบุคลากรให้พร้อมเข้าสู่การพัฒนาระบบ
ฐานข้อมูลกองทุน

กลยุทธ์ : การพัฒนาบุคลากรให้พร้อมต่อการดำเนินงานกองทุน

โครงการ/กิจกรรม : กิจกรรมการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
การดำเนินงานกองทุน “การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
การใช้งานระบบการประชุมทางไกลออนไลน์ผ่านโปรแกรม
Zoom”

โดยทั้ง ๕ โครงการ/กิจกรรม มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขั้นตอน ระยะเวลา งบประมาณค่าใช้จ่ายหรือเงินลงทุน ผู้รับผิดชอบ และตัวชี้วัดและเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรม

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

มติคณะกรรมการ รับทราบแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

เรื่องที่ ๔.๗ รายงานผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ (ฉบับสมบูรณ์)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. กระทรวงการคลังกับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ ซึ่งได้กำหนดตัวชี้วัดค่าเป้าหมายการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานทุนหมุนเวียนให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐานสอดคล้องกับภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบตามวัตถุประสงค์ทุนหมุนเวียน ประกอบด้วย ๖ ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านการสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการปฏิบัติการด้านการบริหารพัฒนาทุนหมุนเวียน ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง และด้านการดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง

๒. การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยภาพรวมมีผลการประเมินการดำเนินงานเฉลี่ยและคะแนนประเมินผลทุกด้านเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (คะแนนตามเกณฑ์มาตรฐานตั้งแต่ระดับ ๓.๐๐๐๐ คะแนนขึ้นไป) จึงมีผลการประเมิน “ผ่าน” โดยกองทุนฯ มีผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๒ อยู่ที่ระดับ ๓.๘๘๕๕ คะแนน

บัดนี้ กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๓/๒๐๕๔๒ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ แจ้งว่าได้นำเสนอรายงานผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ ต่อคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ซึ่งได้มีมติเห็นชอบแล้ว โดยผลการดำเนินงานอยู่ที่ระดับ ๔.๖๑๐๔ คะแนน ดังนี้

๑. ด้านการเงิน	ได้คะแนนรวม ๔.๗๕๑๖
๒. ด้านการสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ได้คะแนนรวม ๔.๖๖๖๗
๓. ด้านการปฏิบัติการ	ได้คะแนนรวม ๔.๒๔๘๖
๔. ด้านการบริหารพัฒนาทุนหมุนเวียน	ได้คะแนนรวม ๔.๕๓๓๓

๕. ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร

ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง

ได้คะแนนรวม ๔.๘๒๐๐

๖. ด้านการดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง ได้คะแนนรวม ๔.๙๘๓๘

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ (ฉบับสมบูรณ์)

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ (ฉบับสมบูรณ์)

เรื่องที่ ๔.๘ แผนบริหารความเสี่ยงของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ และคู่มือบริหารความเสี่ยง กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนของกรมบัญชีกลาง และตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ ระหว่างกระทรวงการคลังกับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและตัวชี้วัดเพื่อประเมินผลด้านการบริหารจัดการทุนหมุนเวียน ตัวชี้วัดที่ ๔.๑ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน โดยกำหนดให้ดำเนินการตามเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด รวมทั้งแผนบริหารความเสี่ยงและคู่มือบริหารความเสี่ยงจะต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการทุนหมุนเวียน

๒. การประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ คณะกรรมการฯ มีมติมอบอำนาจให้คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.) เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเมื่อดำเนินการแล้วให้รายงาน คปก. ทราบต่อไป

๓. การประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ วันอังคารที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้พิจารณาแผนบริหารความเสี่ยงของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ และคู่มือบริหารความเสี่ยง กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (เรื่องที่ ๓.๙) มีมติเห็นชอบและให้นำเสนอ คปก. เพื่อทราบต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

๓.๑ แผนบริหารความเสี่ยงของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

ส.ป.ก. ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงในแต่ละกลยุทธ์ที่มีความสำคัญและมีผลกระทบสูงต่อการบรรลุความสำเร็จตามประเด็นแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ซึ่งดำเนินการตามเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด และ ส.ป.ก. กำหนดให้ความเสี่ยงที่มีระดับคะแนนความเสี่ยงสูงตั้งแต่

๑๒ คะแนนขึ้นไป มีความจำเป็นต้องควบคุมเพื่อให้ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับปานกลาง หรือค่อนข้างต่ำ หรือในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งประเด็นแผนปฏิบัติการกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ที่มีระดับคะแนนความเสี่ยงสูงตั้งแต่ ๑๒ คะแนนขึ้นไป ดังนี้

๓.๑.๑ ประเด็นแผนปฏิบัติการที่ ๒ การจัดหาที่ดินและคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (เป้าหมาย ๒ ตรวจสอบติดตามการทำประโยชน์ในที่ดิน กลยุทธ์ ๒ ติดตามการทำประโยชน์ในที่ดิน กิจกรรม/โครงการ การติดตามการทำประโยชน์ในที่ดิน กรณีการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร)

ความเสี่ยง : กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ไม่มีฐานข้อมูลการติดตามการทำประโยชน์ในที่ดินกรณีการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร

ปัจจัยเสี่ยง : S๒๑ ขาดการติดตามการทำประโยชน์ในที่ดินและการวิเคราะห์ศักยภาพการชำระค่าเช่า กรณีการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร

ตัวชี้วัด : สรุปรายงานการประเมินผลการทำประโยชน์ในที่ดินที่จัดให้สถาบันเกษตรกร

ค่าเป้าหมาย : ๑ ฉบับ

เหตุผลการเลือกความเสี่ยงในประเด็นแผนปฏิบัติการที่ ๒ เป้าหมายที่ ๒ กลยุทธ์ที่ ๒ มาบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับปานกลางหรือค่อนข้างต่ำ เนื่องจากที่ผ่านมา กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ยังไม่เคยดำเนินการติดตามการทำประโยชน์ในที่ดิน กรณีจัดให้สถาบันเกษตรกรมาก่อน จึงไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และปัญหาที่เกิดขึ้น จึงทำให้ยังไม่มีฐานข้อมูลเพื่อมาวิเคราะห์ศักยภาพในการชำระค่าเช่า สำหรับการจัดเก็บข้อมูลได้เลือกวิธีการ โดยเจ้าหน้าที่ส่วนกลางลงพื้นที่เพื่อไปสัมภาษณ์เกษตรกร ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะได้เห็นภาพรวมการใช้ประโยชน์ในที่ดินและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และได้สอบถาม พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเกษตรกรโดยตรงทำให้เกิดความใกล้ชิด ความเข้าใจ และได้รับข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์วิเคราะห์ศักยภาพในการชำระค่าเช่าเพื่อให้การหมุนเวียนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๑.๒ ประเด็นแผนปฏิบัติการที่ ๒ การจัดหาที่ดินและคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (เป้าหมาย ๓ คุ้มครองที่ดิน กลยุทธ์ ๓ สนับสนุนเงินทุนเพื่องานปฏิรูปที่ดิน กิจกรรม/โครงการ สนับสนุนเงินทุนเพื่อพัฒนางานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)

ความเสี่ยง : กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ไม่สามารถใช้จ่ายเงินได้ตามแผนงาน

ปัจจัยเสี่ยง : O๒๒ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำโครงการเพื่อขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ สำหรับการพัฒนางานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ตัวชี้วัด : จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่บุคลากร เรื่องการจัดทำโครงการเพื่อขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และสรุปรายงานการจัดประชุม

ค่าเป้าหมาย : จำนวน ๑ ฉบับ

เหตุผลการเลือกความเสี่ยงในประเด็นแผนปฏิบัติการที่ ๒ เป้าหมายที่ ๓ กลยุทธ์ที่ ๓ มาตรการความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับปานกลางหรือค่อนข้างต่ำ เนื่องจากที่ผ่านมา กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ยังไม่เคยดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรด้านการเขียนโครงการขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และในปัจจุบันมีกิจกรรม/โครงการที่เคยใช้เงินงบประมาณปกติของ ส.ป.ก. ทั้งด้านการพัฒนาพื้นที่ ด้านการพัฒนาเกษตรกร ได้มีการปรับแผนมาใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มากขึ้น ซึ่งการเสนอขอใช้เงินกองทุนฯ มีระเบียบและหลักเกณฑ์ที่แตกต่างจากการใช้เงินงบประมาณปกติ จึงต้องจัดอบรมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกร โดยเจ้าหน้าที่ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำโครงการเพื่อขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จะได้ฝึกปฏิบัติเขียนโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ สอบถาม พุดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับวิทยากรโดยตรง ทำให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเขียนโครงการเพื่อขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ได้รับข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์และเป็น ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง

๓.๑.๓ ประเด็นแผนปฏิบัติการที่ ๓ การพัฒนาพื้นที่ พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดินสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (เป้าหมาย ๑ พัฒนาพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพ ในการผลิตกลยุทธ์ ๑ สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน กิจกรรม/โครงการ พัฒนาแปลงที่ดิน ที่ได้รับการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่ง คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙)

ความเสี่ยง : กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ไม่สามารถใช้จ่ายเงินได้ตามแผนงาน

ปัจจัยเสี่ยง : ๐๓๒ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ที่เกี่ยวข้อง ขาดการวางแผนการใช้ เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ร่วมกันในการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้รับการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่ง คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙

ตัวชี้วัด : จัดประชุมหารือวางแผนการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ร่วมกัน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้รับการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่ง คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ และสรุปรายงานการประชุม

ค่าเป้าหมาย : จำนวน ๑ ฉบับ

เหตุผลการเลือกความเสี่ยงในประเด็นแผนปฏิบัติการที่ ๓ เป้าหมายที่ ๑ กลยุทธ์ที่ ๑ มาตรการความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับปานกลางหรือค่อนข้างต่ำ เนื่องจากที่ผ่านมา กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ยังไม่เคยดำเนินการจัดประชุมหารือวางแผนการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ กับหน่วยงานที่ได้รับการอนุมัติการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มาก่อน อาจทำให้การดำเนินการและ การเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ไม่เป็นไปตามแผนที่เสนอ จึงต้องจัดประชุมหารือวางแผนการใช้ เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้รับการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่ง คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ เพื่อพิจารณาแผนการดำเนินงานและงบประมาณ เช่น การจัดลำดับความสำคัญ

ของพื้นที่ การจัดทำแผนดำเนินงานระยะสั้น/ระยะยาว เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ประชุมหารือร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการวางแผนการดำเนินงานและการเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ในการพัฒนาพื้นที่ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง พื้นที่ได้รับการพัฒนาตรงตามวัตถุประสงค์ และเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรมากที่สุด

๓.๒ คู่มือบริหารความเสี่ยง กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

ส.ป.ก. ดำเนินการจัดทำคู่มือบริหารความเสี่ยง กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ตามเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด โดยมีองค์ประกอบของคู่มือบริหารความเสี่ยงที่ดีครบถ้วน ดังนี้

- ๑) โครงสร้างการบริหารความเสี่ยงขององค์กร
- ๒) นโยบาย วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง
- ๓) การระบุความเสี่ยง
- ๔) การระบุถึงระดับความรุนแรงและการจัดลำดับความเสี่ยงจากผลการวิเคราะห์

ความเสียหายข้างต้น

๕) การกำหนด/คัดเลือกวิธีการจัดการต่อความเสี่ยงที่ระบุไว้ โดยพิจารณาถึงผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ที่ได้ (Cost - Benefit) และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (Residual Risk) ขององค์กร

- ๖) การทำรายงานการบริหารความเสี่ยงและการประเมินผลการบริหารความเสี่ยง

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (อกก.คง.)

อกก.คง. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบแผนบริหารความเสี่ยงของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ และคู่มือบริหารความเสี่ยง กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดทราบแผนบริหารความเสี่ยงของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ และคู่มือบริหารความเสี่ยง กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

มติคณะกรรมการ รับทราบแผนบริหารความเสี่ยงของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ และคู่มือบริหารความเสี่ยง กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

เรื่องที่ ๔.๙ ผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ไตรมาสที่ ๓

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. บันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ระหว่าง กระทรวงการคลัง กับ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดเกณฑ์วัดการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ๖ ด้าน จำนวน ๑๕ ตัวชี้วัด ดังนี้

ด้านที่ ๑ การเงิน จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๒ การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๓ การปฏิบัติการ จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๔ การบริหารจัดการทุนหมุนเวียน จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๕ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

โดยด้านที่ ๕ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง ตัวชี้วัดที่ ๕.๑ “บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน” มีระดับความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพ การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน จากประเด็นหลัก ๕ ด้าน ได้แก่

๑) การจัดให้มีหรือทบทวนแผนปฏิบัติการระยะยาว (๓ - ๕ ปี) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ที่มีองค์ประกอบครบถ้วน มีคุณภาพ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จัดตั้งรวมถึงพันธกิจของทุนหมุนเวียน

๒) การติดตามระบบการบริหารจัดการที่สำคัญ และผลการปฏิบัติงานตามภารกิจของทุนหมุนเวียน อย่างครบถ้วน เพียงพอและสม่ำเสมอทั้งปี

๓) การจัดให้มีระบบประเมินผลผู้บริหารทุนหมุนเวียน โดยมีหลักเกณฑ์ชัดเจนสอดคล้อง และเชื่อมโยงกับหลักเกณฑ์และเป้าหมายระดับองค์กร

๔) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ครบถ้วน ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันกาล

๕) ผลสำเร็จจากการกำกับดูแลทุนหมุนเวียนของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ซึ่งประเด็นหลักด้านที่ ๒) การติดตามระบบการบริหารจัดการที่สำคัญและผลการปฏิบัติงานตามภารกิจของ ทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วน เพียงพอและสม่ำเสมอทั้งปี ของตัวชี้วัดที่ ๕.๑ “บทบาทคณะกรรมการบริหาร ทุนหมุนเวียน” ดังกล่าว ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ใช้พิจารณาโดยระดับคะแนน ๕ คะแนน กำหนดให้ คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ต้องมีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วน ๕ ด้าน เป็นรายไตรมาส ประกอบด้วย ๑) ผลการดำเนินงานด้านการเงิน ๒) ผลการดำเนินงานด้านไม่ใช้การเงิน

ตามวัตถุประสงค์และภารกิจของทุนหมุนเวียน ๓) ระบบบริหารความเสี่ยง ๔) ระบบบริหารจัดการสารสนเทศ และ ๕) ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ ได้มีมติอนุมัติมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คก.) เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำระบบ การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงาน คปก. ทราบต่อไป

ผลการดำเนินการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) โดยสำนักบริหารกองทุน ได้ดำเนินการตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ โดยในไตรมาสที่ ๓ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ปฏิบัติงานตามภารกิจและระบบการบริหารจัดการที่สำคัญอย่างครบถ้วน ๕ ด้าน สรุปได้ ดังนี้

เรื่อง		หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะได้รับ
๑	ผลการดำเนินงานด้านการเงิน	ระดับ	๑๐๐		N/A
	๑) ร้อยละการใช้จ่ายงบลงทุนเทียบกับแผนการใช้จ่ายงบลงทุน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔		๕๐	- แผนใช้จ่าย ๘๒๒.๓๗ ล้านบาท ผล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๔๖.๑๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๐	N/A
	๒) ร้อยละการใช้จ่ายภาพรวมเทียบกับแผนการใช้จ่ายภาพรวม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔		๕๐	- แผนใช้จ่าย ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ผล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๓๘๕.๘๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๑	N/A
๒	ผลการดำเนินงานด้านไม่ใช้การเงินตามวัตถุประสงค์และภารกิจของทุนหมุนเวียน			- มีการรายงานผลการดำเนินงานเป็นรายเดือน รวม ๘ เดือน	N/A
๓	ระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน	ระดับ	๑๐๐		N/A
	๓.๑ สภาพแวดล้อมการควบคุมภายใน - การจัดให้มีระบบข้อร้องเรียน ช่องทางการรับข้อร้องเรียนและการจัดทำรายงานสรุปเกี่ยวกับข้อร้องเรียนภายในองค์กร นำเสนอผู้บริหารขององค์กร		๗	- มีการระบุช่องทางรับข้อร้องเรียน และเสนอแนวทางแก้ไข พร้อมทั้งมีการจัดทำรายงานสรุปนำเสนอผู้บริหารเป็นรายเดือน (๘ เดือน)	N/A

เรื่อง		หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะได้รับ
๓.๒	การกำหนดวัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง - การจัดทำ/ทบทวนคู่มือการบริหารความเสี่ยง		๘	- มีการจัดทำ/ทบทวนคู่มือการบริหารความเสี่ยงซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก อกก.คก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และจะเผยแพร่คู่มือฯ ต่อไป	N/A
๓.๓	การระบุความเสี่ยงระดับองค์กร - การระบุความเสี่ยงระดับองค์กร		๑๕	- ได้รับความเห็นชอบจาก อกก.คก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และจะเผยแพร่แผนบริหารความเสี่ยงฯ ต่อไป	N/A
๓.๔	การประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงระดับองค์กร - การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงระดับองค์กร (ระดับความรุนแรง = โอกาส x ผลกระทบ)		๑๕	- ได้รับความเห็นชอบจาก อกก.คก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และจะเผยแพร่แผนบริหารความเสี่ยงฯ ต่อไป	N/A
๓.๕	การตอบสนองความเสี่ยง - การกำหนดแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร		๑๕	- ได้รับความเห็นชอบจาก อกก.คก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และจะเผยแพร่แผนบริหารความเสี่ยงฯ ต่อไป	N/A
๓.๖	กิจกรรมควบคุมภายใน - ผู้บริหารทุนหมุนเวียนและผู้บริหารระดับรองมีการสอบทาน รายงานทางการเงินและรายงานที่ไม่ใช่ทางการเงิน		๑๐	๑) มีการจัดทำรายงานการเงินนำเสนอผู้บริหารเป็นประจำทุกเดือน (๗ เดือน) ๒) มีการสอบทานรายงานที่ไม่ใช่ทางการเงินเป็นรายเดือน - แนวทางการจัดระเบียบของระบบการแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียนของประชาชน (๘ เดือน) - สรุปรวันลาของเจ้าหน้าที่กองทุน (๘ เดือน)	N/A

เรื่อง		หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะได้รับ
๓.๗	สารสนเทศและการสื่อสาร - การใช้สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการติดตามการดำเนินกิจกรรมตามแผนการบริหารความเสี่ยง		๒๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
๓.๘	การติดตามผลและการประเมินผล (๑) การประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังฯ		๒	จัดทำแผนการควบคุมภายในของ สบท. (ตามแบบรายงาน IC๑ – ๔) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ส่ง กพร. สปก.	N/A
	(๒) การส่งรายงานการประเมินการควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังฯ		๒	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
๔	ระบบบริหารจัดการสารสนเทศและดิจิทัล	ระดับ	๑๐๐		N/A
๔.๑	แผนปฏิบัติการดิจิทัล (ระยะยาว) และปฏิบัติการดิจิทัลประจำปี ๑) มีการจัดทำ/ทบทวนแผนปฏิบัติการดิจิทัล (ระยะยาว) ที่มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระยะยาว ทั้งวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ที่สำคัญ		๕	- มีการจัดทำ/ทบทวนแผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมด้านพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และได้รับความเห็นชอบจาก อกก.ค. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔	N/A
	๒) แผนปฏิบัติการดิจิทัล ประจำปี ๒๕๖๕ มีองค์ประกอบหลักที่ดีครบถ้วน		๕	- มีการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล ประจำปี ๒๕๖๕ มีองค์ประกอบหลักที่ดีครบถ้วน และได้รับความเห็นชอบจาก อกก.ค. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔	N/A

เรื่อง	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะได้รับ
๔.๒ การบริหารจัดการ สารสนเทศและดิจิทัล ๑) ระบบการบริหาร จัดการสารสนเทศ ที่สนับสนุนการตัดสินใจ ของผู้บริหาร (EIS/MIS) (กรณีที่ ๑ – ทรมีระบบแล้ว)				
- ความเพียงพอของ ระบบการบริหารจัดการ สารสนเทศที่สนับสนุนการ ตัดสินใจของผู้บริหาร (EIS/MIS)		๓๕	- มีการจัดทำรายงานการดำเนินงานของ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีการนำเสนอรูปแบบของอินโฟกราฟิก ได้แก่ รูปภาพ กราฟ บนระบบ IT เป็นรายเดือน (๘ เดือน)	N/A
๒) ระบบสารสนเทศ ที่สนับสนุนผู้ให้บริการภายใน ทรมุมเวียน (กรณีที่ ๑ – ทรมีระบบแล้ว) - ระบบสารสนเทศที่ สนับสนุนผู้ให้บริการภายใน ทรมุมเวียน		๒๕	- มีระบบที่สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานและ/หรือสนับสนุนการ อำนวยความสะดวกต่อผู้ให้บริการ และเป็น การสนับสนุนภารกิจหลักของทรมุมเวียน ได้แก่ มีระบบสินเชื่อระบบค่าเช่าที่ดินและ ระบบค่าเช่าซื้อที่ดิน และมีระบบ Intranet - อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินผลลัพธ์ต่อ ผู้ให้บริการ	N/A
๓) ระบบสารสนเทศ ที่สนับสนุนผู้ให้บริการภายนอก ทรมุมเวียน และตอบสนองต่อ นโยบายด้านดิจิทัล รวมทั้ง นโยบายต่างๆ ที่สำคัญของภาครัฐ (กรณีที่ ๑ – ทรมีระบบแล้ว) - ระบบสารสนเทศ ที่สนับสนุนผู้ให้บริการภายนอก ทรมุมเวียน		๓๐	- มีระบบที่สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานและ/หรือสนับสนุน การอำนวยความสะดวกต่อผู้ให้บริการ และเป็นการสนับสนุนภารกิจหลักของทรม	N/A

เรื่อง		หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะได้รับ
				หมุนเวียน ได้แก่ มีเว็บไซต์สำนักบริหาร กองทุน http://www.alro.go.th/fundadmin/Main.php?filename=index - อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ต่อ ผู้ให้บริการ	
๕	ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล	ระดับ	๑๐๐		N/A
	๕.๑ การจัดให้มีปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental) ในการบริหาร ทรัพยากรบุคคล - การประเมินผลการ ปฏิบัติงาน		๓๐	- จะดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงาน ปีละ ๒ ครั้ง คือ ➢ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ➢ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ - มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ครั้งที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เรียบร้อยแล้ว	N/A
	๕.๒ การจัดทำและดำเนินงาน ตามแผนบริหารทรัพยากร บุคคล (ระยะยาว) และ แผนปฏิบัติการด้านการบริหาร ทรัพยากรบุคคลประจำปี ๑) ระดับความสำเร็จ ในการเพิ่มประสิทธิภาพด้าน การจัดการทรัพยากรบุคคล (๑) การดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปี บัญชี ๒๕๖๔		๗๐ ๓๕	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
	(๒) การจัดทำ/ทบทวน แผนการบริหารทรัพยากรบุคคล (ระยะยาว) และแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕		๓๕	- มีการจัดทำ/ทบทวนแผนการบริหาร ทรัพยากรบุคคล (ระยะยาว) และแผน ปฏิบัติการฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ และ ได้รับความเห็นชอบจาก ออก.คก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔	N/A

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ไตรมาสที่ ๓ ของตัวชี้วัดที่ ๕.๑ “บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน” ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ต้องมีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วนทั้ง ๕ ด้าน เป็นรายไตรมาส

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ไตรมาสที่ ๓ ของตัวชี้วัดที่ ๕.๑ “บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน” ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ต้องมีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วนทั้ง ๕ ด้าน เป็นรายไตรมาส

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

เรื่องที่ ๕.๑ วาระจรเรื่องที่ ๑ การกำหนดมูลค่าที่ดินสำหรับสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอด ทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกร ผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า ระเบียบ คปก. ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๘ และ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙ (ระเบียบเช่าซื้อที่ดิน) กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเช่าซื้อที่ดิน ตามข้อ ๑๔ “การกำหนดค่าเช่าซื้อที่ ส.ป.ก. จัดให้เกษตรกรเช่าซื้อ ให้ผู้เช่าซื้อชำระค่าเช่าซื้อเท่ากับมูลค่าที่ดินที่ได้จัดซื้อหรือเวนคืน กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑ ต่อปี ของยอดเงินมูลค่าที่ดินที่ยังมิได้ชำระ”

ข้อเท็จจริง

๑. คปก. ได้ออกระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอด ทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔ (ระเบียบคัดเลือกและจัดที่ดินฯ พ.ศ. ๒๕๖๔) โดยให้ยกเลิกระเบียบเช่าซื้อที่ดิน ซึ่งตามข้อ ๔๑ วรรคสอง ได้กำหนด “...ให้กำหนดจำนวนค่าเช่าซื้อเท่ากับมูลค่าที่ดินตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด”

๒. คปก. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ (คณะกรรมการประเมินฯ) โดยมีอำนาจหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์และกำหนดอัตราค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีความเหมาะสม

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบ คปก. ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และวิธีการ เกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๔ การกำหนดค่าเช่าซื้อที่ ส.ป.ก. จัดให้เกษตรกรเช่าซื้อ ให้ผู้เช่าซื้อชำระค่าเช่าซื้อเท่ากับมูลค่าที่ดินที่ได้จัดซื้อหรือเวนคืน ...

๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๔๑ สัญญาเช่า ให้กำหนดค่าเช่าตามอัตราที่ ส.ป.ก. ประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

สำหรับสัญญาเช่าซื้อให้กำหนดจำนวนค่าเช่าซื้อเท่ากับมูลค่าที่ดินตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละหนึ่งต่อปีของยอดเงินมูลค่าที่ดินที่ยังมิได้ชำระ

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดมูลค่าที่ดินดังกล่าวควรนำเสนอคณะกรรมการประเมินฯ ศึกษาและวางหลักเกณฑ์ให้มีความเหมาะสมก่อนนำเสนอ คปก. พิจารณา แต่เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวต้องมีการศึกษาเปรียบเทียบ สอดคล้องกับหลักวิชาการ รวมทั้งพิจารณาถึงความสามารถในการชำระค่าเช่าซื้อที่ดินของเกษตรกร ประกอบกับปัจจุบันระเบียบคัดเลือกและจัดที่ดินฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ยกเลิกมูลค่าที่ดินในการคำนวณค่าเช่าซื้อตามระเบียบเช่าซื้อที่ดิน ทำให้ ส.ป.ก. ไม่สามารถคำนวณอัตราค่าเช่าซื้อที่ดิน กรณีการจัดทำสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกร ที่เกิดขึ้นภายหลังจากระเบียบคัดเลือกและจัดที่ดินฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลใช้บังคับ

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาให้การดำเนินการจัดทำสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรแก่เกษตรกรเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงเห็นควรนำหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเช่าซื้อที่ดินตามระเบียบเช่าซื้อที่ดิน ซึ่งกำหนดให้ “มูลค่าที่ดินที่ได้จัดซื้อหรือเวนคืน” เป็นมูลค่าที่ดินตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ตามระเบียบคัดเลือกและจัดที่ดินฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปพลางก่อน จนกว่า คปก. จะได้กำหนดหลักเกณฑ์มูลค่าที่ดินดังกล่าว

มติคณะกรรมการ ให้การดำเนินการจัดทำสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรแก่เกษตรกรเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงเห็นควรนำหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเช่าซื้อที่ดินตามระเบียบเช่าซื้อที่ดิน ซึ่งกำหนดให้ “มูลค่าที่ดินที่ได้จัดซื้อหรือเวนคืน” เป็นมูลค่าที่ดินตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ตามระเบียบคัดเลือกและจัดที่ดินฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปพลางก่อน จนกว่า คปก. จะได้กำหนดหลักเกณฑ์มูลค่าที่ดินดังกล่าว

เรื่องที่ ๕.๒ วาระจรเรื่องที่ ๒ ผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการขอใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาเมืองใหม่น่าอยู่อัจฉริยะ ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสุริยน พัทธครุฑานนท์ รองเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) มีหนังสือ ลำดับที่ ๑๐๐๒/๖๔/๑๐๕๘ ฉบับลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ขอความอนุเคราะห์จากประธานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สนับสนุนการอนุญาตให้ใช้ที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เนื้อที่ประมาณ ๑๕,๐๐๐ ไร่ เพื่อดำเนินการจ่ายค่าชดเชยให้เกษตรกรที่ได้รับที่ดินจาก ส.ป.ก. และนำที่ดินไปพัฒนาโครงการเมืองใหม่น่าอยู่อัจฉริยะ

๒. ส.ป.ก. มีหนังสือ ลำดับที่ กษ ๑๒๐๕/๑๗๙ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ถึง สกพอ. ขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม เช่น ผลการศึกษาความเห็นของเกษตรกรในพื้นที่ และแนวทางการจ่ายค่าชดเชยให้แก่เกษตรกร เพื่อประกอบการพิจารณาการเสนอโครงการเมืองใหม่น่าอยู่อัจฉริยะ

๓. สกพอ. หนังสือ ลำดับที่ สกพอ ๑๐๐๒/๖๔/๑๗๘๓ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ขอความอนุเคราะห์ให้ ส.ป.ก. เร่งรัดดำเนินการเรื่องการอนุญาตให้ใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. ในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เนื้อที่ประมาณ ๑๕,๐๐๐ ไร่ เพื่อดำเนินการจ่ายค่าชดเชยให้เกษตรกรที่ได้รับที่ดินจาก ส.ป.ก. และนำที่ดินไปพัฒนาโครงการเมืองใหม่น่าอยู่อัจฉริยะ

ข้อเท็จจริง

๑. คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กพอ.) ออกประกาศ เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๒

ข้อ ๗ การใช้ประโยชน์ที่ดินตามแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินท้ายประกาศนี้ ให้เป็นไปตามต่อไปนี้

(๙) ที่ดินประเภท ปก. ที่กำหนดไว้เป็นสีเหลืองมีเส้นทแยงเขียว ให้เป็นที่ดินประเภทที่พระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นไปตามการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำแนกเป็นบริเวณ ปก. - ๑ ถึง ปก. - ๖

ข้อ ๑๖ ที่ดินประเภท ปก. เป็นที่ดินประเภทที่พระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

๒. พื้นที่ที่จะนำไปดำเนินการพัฒนาโครงการเมืองใหม่นำอยู่ฉะฉริยะพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ข้อกฎหมาย

กฎหมายที่เกี่ยวกับการดำเนินการหรือการประกอบกิจการในที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แบ่งออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑. การดำเนินการหรือการประกอบกิจการตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๑) การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกอบด้วย

๑.๑) พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๓๐ บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ ส.ป.ก. ได้มา ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองในที่ดินดังกล่าวต่อไปนี้

(๑) จำนวนที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งประกอบเกษตรกรรมอย่างอื่นนอกจากเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตาม (๒)

(๒) จำนวนที่ดินไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งใช้ประกอบเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

(๓) จำนวนที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควรสำหรับสถาบันเกษตรกร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประเภทและลักษณะการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรนั้น ๆ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการจัดให้เกษตรกร และเป็นที่ดินที่คณะกรรมการกำหนดมิให้มีการโอนสิทธิในที่ดินก็ให้จัดให้เกษตรกรเช่า ในกรณีอื่นให้จัดให้เกษตรกรเช่า หรือเช่าซื้อตามที่เกษตรกรแสดงความจำนง ถ้าเป็นการจัดให้สถาบันเกษตรกรให้จัดให้สถาบันเกษตรกรเช่า

๑.๒) ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่า หรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔

๒) การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย ประกอบด้วย

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๔ “การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิ และการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยรัฐ นำที่ดินของรัฐ หรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งมีได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง หรือมีที่ดินเกินสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อย

ไม่เพียงพอก่อการครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เข้าซื้อ เช่าหรือเช่าทำประโยชน์โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกร การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

ฯลฯ

มาตรา ๓๐ บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ ส.ป.ก. ได้มา ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองในที่ดินดังกล่าวต่อไปนี้

(๑) จำนวนที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งประกอบเกษตรกรรมอย่างอื่นนอกจากเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตาม (๒)

(๒) จำนวนที่ดินไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งใช้ประกอบเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

(๓) จำนวนที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควรสำหรับสถาบันเกษตรกร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประเภทและลักษณะการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรรมนั้น ๆ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการจัดให้เกษตรกร และเป็นที่ดินที่คณะกรรมการกำหนดมิให้มีการโอนสิทธิในที่ดินก็ให้จัดให้เกษตรกรเช่า ในกรณีอื่นให้จัดให้เกษตรกรเช่าหรือเข้าซื้อตามที่เกษตรกรแสดงความจำนง ถ้าเป็นการจัดให้สถาบันเกษตรกรให้จัดให้สถาบันเกษตรกรเช่า

๓) การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการสาธารณูปโภค ประกอบด้วย

๓.๑) พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย มาตรการ ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ตลอดจนการควบคุมการบริหารงานของ ส.ป.ก. รวมทั้งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๓) พิจารณากำหนดแผนผังและการจัดแบ่งแปลงที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

(๖) พิจารณากำหนดแผนการส่งเสริม และบำรุงเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมถึงการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตและคุณภาพผลิตผลเกษตรกรรม ตลอดจนสวัสดิการ การสาธารณูปโภค การศึกษาและการสาธารณสุขของเกษตรกร

(๑๒) กำหนดกิจการและระเบียบการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. หรือสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓.๒) ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖

๔) การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง ประกอบด้วย

๔.๑) พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๓๐ วรรคห้า นอกจากการจัดที่ดินให้แก่บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินหรือสงฆ์หรือสัทธิหรือสัทธิให้แก่บุคคลใดเข้า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์เพื่อใช้สำหรับ กิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาได้ ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองในที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการอนุญาตหรือการให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๔.๒) ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสงฆ์หรือสัทธิสำหรับกิจการ ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑

๔.๓) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒

๔.๔) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ (ฉบับที่ ๒)

๔.๕) ประกาศคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒. การดำเนินการหรือการประกอบกิจการนอกเหนือจากที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม แบ่งออกได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑) การดำเนินการหรือประกอบกิจการตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐

๑.๑) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกร และประโยชน์สาธารณะของประเทศ

๑.๒) กฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาต ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๒ การขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ต้องเป็นกิจการ หรือโครงการที่มีลักษณะ

(๓) โครงการของรัฐซึ่งเป็นประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ ได้แก่

(ก) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์

(ข) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายในระบบโทรคมนาคม

(ค) โครงการที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการ

ข้อ ๓ วรரசสอง กิจการตามวรรคหนึ่งหรือโครงการตามข้อ ๒ (๓) ต้องเป็นกิจการหรือโครงการที่อยู่ภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือเป็นนโยบายของรัฐบาล หรือ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการ

ข้อ ๘ ในกรณีที่กิจการหรือโครงการตามข้อ ๒ มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ให้ คปก. เสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ก่อนพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน

(๓) โครงการซึ่งเป็นประโยชน์ส่วนรวมของประเทศตามข้อ ๒ (๓)

๑.๓) ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒) การดำเนินการหรือการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๑) การกำหนดและวัตถุประสงค์การกำหนดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

มาตรา ๖ ให้พื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง และพื้นที่อื่นใดที่อยู่ในภาคตะวันออกที่กำหนดเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนากิจการทางเศรษฐกิจที่ทันสมัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(๒) จัดให้มีการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจรเพื่อลดอุปสรรคและต้นทุนในการประกอบกิจการ

(๓) จัดทำโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคที่มีประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่อง ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบโดยสมบูรณ์

(๔) กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมกับสภาพและศักยภาพของพื้นที่ โดยสอดคล้องกับหลักการพัฒนายั่งยืน

(๕) พัฒนาเมืองให้มีความทันสมัยระดับนานาชาติที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยอย่างสะดวก ปลอดภัย เข้าถึงได้โดยถ้วนหน้าและการประกอบกิจการอย่างมีคุณภาพ

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตาม (๓) จะตราพระราชกฤษฎีกาให้พื้นที่บางส่วนในเขตจังหวัดอื่นที่ติดต่อกับพื้นที่ตามวรรคหนึ่ง และเฉพาะพื้นที่เท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการดังกล่าว ให้เป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกด้วยก็ได้

๒.๒) การกำหนดนโยบายและแผน

มาตรา ๒๙ ให้สำนักงานจัดทำนโยบายและแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แผนการใช้ประโยชน์ในที่ดินในภาพรวม แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค แผนการดำเนินงาน และแผนการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจรที่สะดวกและรวดเร็ว เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุดและให้การใช้พื้นที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งรับผิดชอบการดำเนินการเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อให้ความเห็นชอบและเมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวในการดำเนินการ เว้นแต่คณะกรรมการนโยบายจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

นโยบายและแผนตามวรรคหนึ่งต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงกับแผนการใช้ประโยชน์ในที่ดินและแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคของพื้นที่ต่อเนื่องกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกโดยให้ยึดหลักการคุ้มครอง เศรษฐกิจ และเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตามหลักการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในบริบทของการประกอบธุรกิจ และสิทธิตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

๒.๓) การกำหนดแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๗) ออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ เมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบแผนตามมาตรา ๒๙ แล้ว ให้สำนักงานร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดทำรายละเอียดของแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคให้สอดคล้องกับแผนดังกล่าว โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบแผนนั้น

แผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคตามวรรคหนึ่งต้องคำนึงถึงความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคของพื้นที่ต่อเนื่องกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกด้วย และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยระบบดังต่อไปนี้

- (๑) ระบบสาธารณูปโภค
- (๒) ระบบคมนาคมและขนส่ง
- (๓) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๔) ระบบการตั้งถิ่นฐานและภูมิสังคม
- (๕) ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การประกอบอุตสาหกรรมเป้าหมาย

อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ และการประกอบกิจการ

- (๖) ระบบบริหารจัดการน้ำ
- (๗) ระบบการควบคุมและจัดมลภาวะ
- (๘) ระบบป้องกันอุบัติเหตุ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้สำนักงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคำนึงถึงความสัมพันธ์กับชุมชน สุขภาวะของประชาชน สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วย ทั้งนี้ โดยให้สร้างความรับรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชนในพื้นที่ และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสีย ประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๓๒ แผนผังที่จัดทำขึ้นตามมาตรา ๓๐ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายและคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้ผังเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองในส่วนที่ใช้บังคับในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอยู่ก่อนวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติแผนผังนั้นเป็นอันยกเลิกไป และให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการจัดทำผังเมืองขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับแผนผังดังกล่าว ในระหว่างที่ยังจัดทำผังเมืองไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าแผนผังที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติเป็นผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองสำหรับแต่ละจังหวัดที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๒.๔) การเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินของ สกพอ.

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๕) อนุมัติแผนงาน โครงการ และงบประมาณในการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

(๗) ออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒ เพื่อให้การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดกระบวนการพิจารณาการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน และวิธีการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินการไว้เป็นการเฉพาะแล้ว การร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการตามกระบวนการและวิธีการดังกล่าว โดยให้ถือว่าการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือการให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนนั้นได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐแล้ว

การกำหนดกระบวนการพิจารณาการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน และวิธีการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินการตามวรรคหนึ่งจะใช้กับโครงการประเภทหรือลักษณะใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๒) เสนอแนะคณะกรรมการนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก คณะกรรมการนโยบายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจให้สำนักงานเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มาตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อการดำเนินการหรือประกอบกิจการอื่นใดนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้โดยไม่ต้องดำเนินการเพิกถอนเขตปฏิรูปที่ดินสำหรับที่ดินส่วนนั้น

ในการใช้ที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้อำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย และให้หน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นหน้าที่และอำนาจของเลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย

ที่ดินที่สำนักงานมีอำนาจใช้ตามวรรคหนึ่ง สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายจะมอบให้บุคคลอื่นใช้โดยมีค่าตอบแทนได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ในกรณีที่ที่ดินที่สำนักงานมีอำนาจเข้าใช้ตามวรรคหนึ่งมีบุคคลอื่นมีสิทธิใช้ประโยชน์อยู่ก่อน ให้สำนักงานจัดหาที่ดินอื่นให้ผู้นั้นใช้แทนหรือจะจ่ายค่าชดเชยหรือให้ประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ผลการดำเนินงาน

๑. สืบเนื่องจาก สกพอ. ดำเนินการขอใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาเมืองใหม่ท่าอยู่อัจฉริยะในเขตปฏิรูปที่ดิน ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เนื้อที่ประมาณ ๑๔,๙๙๐ ไร่ จึงมีการตั้งคณะทำงาน ๒ คณะ ดังนี้

๑.๑ คณะทำงานพิจารณารายละเอียดการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามโครงการพัฒนาเมืองใหม่ท่าอยู่อัจฉริยะพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของ ส.ป.ก. ซึ่งมีนายสุรียน พัทธครุฑานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นประธานคณะทำงาน

๑.๒ คณะทำงานพิจารณาการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามโครงการพัฒนาเมืองใหม่ท่าอยู่อัจฉริยะพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีท่านนเรศ อารังค์ทิพยคุณ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำนายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะทำงาน

๒. ประธานคณะทำงานพิจารณาการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามโครงการพัฒนาเมืองใหม่นำอยู่
 อัจฉริยะพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีคำสั่ง ที่ ๙/๒๕๖๔ สั่ง ณ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔
 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อดำเนินการตามโครงการพัฒนาเมืองใหม่
 นำอยู่อัจฉริยะพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งมีนายสุรียน พัทธครุกันนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
 เป็นประธานคณะทำงาน

๓. ผลการศึกษากฎหมายการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อดำเนินการตามโครงการพัฒนาเมืองใหม่
 นำอยู่อัจฉริยะพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.

เมื่อพิจารณาจากข้อกฎหมาย ประกอบการเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาตามกฎหมาย
 ว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อดำเนินการหรือประกอบกิจการตามโครงการพัฒนาเมืองใหม่นำอยู่
 อัจฉริยะพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ซึ่งส่วนใหญ่
 เป็นการดำเนินการหรือประกอบกิจการอื่นนอกเหนือที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 สำนักกฎหมาย ส.ป.ก. จึงเห็นว่า อาจมีการเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าวได้ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบ
 แห่งชาติ กฎหมาย และกฎที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ การเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อดำเนินการหรือประกอบกิจการตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษา
 ความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐

๑) การดำเนินการหรือการประกอบกิจการตามโครงการฯ เป็นกรณีที่มีเหตุจำเป็น
 เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน
 เพื่อเกษตรกรรม มีอำนาจพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่ ส.ป.ก. ได้มา
 เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อดำเนินกิจการอื่นนอกเหนือจากที่กำหนด
 ในกฎหมายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์
 ที่ดินดังกล่าว ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ
 และเงื่อนไข ในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาต ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน
 พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑ วรรคสอง และข้อ ๙ วรรคหนึ่ง แห่งคำสั่งหัวหน้า
 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐

๒) การดำเนินการหรือการประกอบกิจการตามโครงการฯ เป็นกิจการที่เป็นโครงการของ
 รัฐซึ่งเป็นประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ และคณะรัฐมนตรีต้องมีมติให้ดำเนินโครงการ ตามกฎกระทรวงกำหนด
 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน
 ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒ (๓) (ค)

๓) การดำเนินการหรือการประกอบกิจการตามโครงการฯ ต้องอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
 หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือเป็นนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี มีมติให้ดำเนินการ

ตามกฎหมายกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาต ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๓ วรรคสอง

๔) คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจะให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการดำเนินการหรือการประกอบกิจการตามโครงการฯ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ตามกฎหมายกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาต ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘ (๓)

๕) เมื่อได้รับอนุญาตหรือให้ความยินยอมให้ใช้ประโยชน์ที่ดินตามข้อ ๔) แล้ว สำนักงาน คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ต้องชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินตามระเบียบ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการใช้และค่าตอบแทน การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓.๒ การเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อดำเนินการหรือประกอบกิจการตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑

๑) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) มีหน้าที่ จัดทำโครงการฯ (โครงการในการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก) ตามความในมาตรา ๑๕ (๒) ประกอบ มาตรา ๑๑ (๕) เสนอคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กพอ.) พิจารณออนุมัติ

๒) การเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินตามโครงการฯ ข้อ ๑) เป็นการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน ประเภท ปก. ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ ในที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗ (๙) ซึ่งเป็นที่ดินประเภทที่พระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เป็นไปตามการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำแนก เป็นบริเวณ ปก. - ๑ ถึง ปก. - ๖

๓) ที่ดินประเภท ปก. ตามข้อ ๒.๒ ประกาศฯ ข้อ ๑๖ กำหนดให้เป็นที่ดินประเภท ที่พระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

๔) การขออนุมัติโครงการตามข้อ ๑) สกพอ. ต้องนำเสนอ กพอ. และคณะรัฐมนตรีพิจารณา เห็นชอบและอนุมัติ ตามความในมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๒ เพื่อแก้ไขและปรับปรุงแผนผังการใช้ประโยชน์ ในที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ตามประกาศฯ

๕) สกพอ. นำโครงการฯ ซึ่งถือเป็นการดำเนินการหรือการประกอบกิจการอื่นนอกเหนือจาก กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กพอ. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ สกพอ. เข้าใช้ประโยชน์ที่ดินตามโครงการฯ ตามความในมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

๖) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กพอ. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้ สกพอ. เข้าใช้ประโยชน์ที่ดินตามข้อ ๕) ควรเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กพอ. กำหนด โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๗)

๗) เมื่อ สกพอ. ได้เข้าใช้ประโยชน์ที่ดินแล้ว สกพอ. โดยความเห็นชอบของ กพอ. อาจมอบให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยมีค่าตอบแทนได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กพอ. กำหนด ทั้งนี้ กพอ. อาจกำหนดให้ สกพอ. แบ่งปันสัดส่วนค่าตอบแทนที่ได้รับจากบุคคลอื่นให้เป็นรายได้ของกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ก็ได้

๘) ที่ดินที่ สกพอ. มีอำนาจเข้าใช้ประโยชน์ตามข้อ ๕) หากมีบุคคลอื่นที่มีสิทธิใช้ประโยชน์อยู่ก่อน สกพอ. ต้องจัดหาที่ดินให้บุคคลนั้นใช้แทนหรือจะจ่ายค่าชดเชยหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กพอ. กำหนด ทั้งนี้ กพอ. อาจกำหนดให้มีคณะกรรมการจัดหาที่ดินหรือจ่ายค่าชดเชยหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน หรือภาคส่วนอื่นได้ตามความเหมาะสม

๔. คณะทำงานด้านกฎหมายการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อดำเนินการตามโครงการพัฒนาเมืองใหม่นำอยู่อัจฉริยะพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ พิจารณาแล้วเห็นว่า สกพอ. ขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อดำเนินการตามโครงการพัฒนาเมืองใหม่นำอยู่อัจฉริยะพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ ดังนี้

๑) การขอใช้ที่ดินตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คือ เพื่อเกษตรกรรม เพื่อการอยู่อาศัย เพื่อการสาธารณูปโภค และเพื่อกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๒) การเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เนื่องจากเป็นโครงการของรัฐซึ่งเป็นประโยชน์ส่วนรวมของประเทศที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการ ตามข้อ ๒ (๓) (ค) แห่งกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

๓) สกพอ. ต้องดำเนินการยื่นคำขอตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พร้อมชี้แจงข้อกฎหมายเกี่ยวกับผู้มีอำนาจหน้าที่ขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑

๔) สกพอ. ต้องชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) และต้องดำเนินการจัดทำรายละเอียดแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินประกอบการยื่นคำขอใช้ที่ดิน

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการขอใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาเมืองใหม่ในอำเภออัญญะ ในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เนื้อที่ประมาณ ๑๔,๙๙๐ ไร่

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสุรียน พัทธครุฑานนท์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้สามารถขอใช้ได้แต่ต้องเป็นไปตามกฎหมายของ ส.ป.ก. เพราะว่าแผนผังที่กำหนดเป็นแหล่งคาดเดา เมื่อกำหนดแหล่งคาดเดาจะต้องเป็นไปตามกฎหมาย ส.ป.ก. ซึ่งกฎหมาย ส.ป.ก. มีกฎหมายที่ให้ไว้คือคำสั่ง คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เพราะกฎกระทรวงอนุญาตใช้ได้จึงให้มายื่นตามกฎหมายของ ส.ป.ก. แต่ประเด็นเรื่องอำนาจ ผู้ที่จะมาขอใช้เป็นเรื่องของคณะกรรมการฯ ซึ่งฝ่ายกฎหมายเข้าใจว่าไม่มีอำนาจที่จะมาขอใช้กับทาง ส.ป.ก. แต่การขอใช้นี้ก็ให้เป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการทางที่ ส.ป.ก. กำหนด

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า เนื่องจากกฎหมายเกี่ยวกับ EEC เป็นกฎหมายพิเศษที่ดำเนินการในพื้นที่พิเศษ ซึ่งมาตรา ๙ กล่าวว่าเมื่อดำเนินการแล้ว มีกฎหมายอะไรที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานให้สามารถนำเสนอคณะกรรมการเพื่อยกเลิกระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือหากเป็นกฎหมายให้จัดทำกฎหมายใหม่ เพื่อยกเลิกกฎหมายเก่าที่เป็นอุปสรรค เช่น พื้นที่บริเวณนี้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ได้ เนื่องจากติดขัดในกฎหมายปฏิรูปที่ดิน จะนำเสนอเพื่อเพิกถอนพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินในบริเวณ ๑๕,๐๐๐ ไร่ ที่ต้องการใช้ และออกกฎหมายกำหนดเป็นพื้นที่พิเศษ ขณะเดียวกันมาตรา ๓๖ วรรคสอง กล่าวว่าในบรรดากฎหมายอื่น ๆ ที่ให้อำนาจคณะกรรมการหรือส่วนราชการให้ถือเป็นอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย และมาตรา ๓๖ วรรคแรก กล่าวว่าในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก คณะกรรมการนโยบายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจให้สำนักงานเข้าใช้ที่ดินของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ได้มาตามกฎหมายการปฏิรูปที่ดิน เพื่อดำเนินการหรือประกอบการใดนอกเหนือจากที่กฎหมายปฏิรูปที่ดินได้กำหนดไว้ โดยไม่ต้องเพิกถอนเขตในส่วนนั้น หมายความว่าหากเรามีความจำเป็นต้องใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินให้ประกาศนโยบายและมีอำนาจให้สำนักงานใช้ได้ทันที เพราะมีอำนาจตามมาตรา ๓๖ โดยไม่ต้องขออนุญาต ส.ป.ก. หรือเพิกถอนเขตปฏิรูปที่ดิน แต่เนื่องจากวรรค ๒ ให้อำนาจคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย จึงทำให้ คปก. ที่สามารถอนุญาตได้แต่ไม่ต้องอนุญาตเนื่องจากคณะกรรมการนโยบายสามารถอนุญาตได้เลยฉะนั้นปัญหาคือจะต้องพิจารณาว่าพื้นที่ดังกล่าวนี้คณะกรรมการอนุญาตได้หรือไม่ หากไม่ได้คณะกรรมการนโยบาย จะไม่สามารถอนุญาตได้เช่นกัน โดยจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๙ เพื่อยกเลิก ทั้งนี้ โดยกฎหมาย ส.ป.ก. ไม่สามารถอนุญาตได้ เพราะว่าจะอนุญาตได้ตามมาตรา ๓๐ วรรค ๕ ซึ่งเป็นกิจการเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเท่านั้น แต่ที่ผ่านมาจะมีปัญหาเกี่ยวกับการนำที่ดินมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ จึงมีการใช้อำนาจ คสช. เพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดิน โดยถือว่าคำสั่ง คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เป็นการแก้ไขพระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดิน

และสร้างกฎหมายที่จะทำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามคำสั่งดังกล่าวนี้ ซึ่ง คปท. สามารถอนุญาตกิจการที่เป็นประโยชน์ส่วนรวมได้หรือโครงการที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบว่าเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศ และ ส.ป.ก. จัดทำรายละเอียดในกฎกระทรวง พร้อมทั้งวางหลักเกณฑ์ว่าสามารถอนุญาตได้ตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในคำสั่ง คสช. ดังนั้น จึงเห็นว่าหากคณะกรรมการอนุญาต ซึ่งตามข้อกำหนดสามารถอนุญาตได้จริง และฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอว่า สามารถดำเนินการได้ตามกฎกระทรวง และคำสั่ง คสช. เพียงแต่เป็นกังวลว่าคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้อนุญาตให้เขา ซึ่งในความจริงไม่ใช่โดยผลของมาตรา ๓๖ ดังกล่าวข้างต้น แต่หากจะต้องดำเนินการยกเลิกตามมาตรา ๙ อาจจะมีปัญหาเกี่ยวกับเงินผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้ประโยชน์ที่ดิน จำนวน ๑๕,๐๐๐ ไร่ ซึ่งกองทุนฯ อาจจะไม่ได้รับ เพราะไม่ใช่เขตปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ดังนั้น ประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียให้ละเอียดด้วย

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า โดยอำนาจตามมาตรา ๓๖ EEC มีอำนาจที่จะสามารถดำเนินการได้ แต่เนื่องจากวรรค ๒ จะต้องพิจารณาเห็นว่าตามกฎหมาย ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินดังกล่าวนี้ได้หรือไม่ และในวันนี้หากคณะกรรมการมีความเห็นว่าตามกฎหมาย ส.ป.ก. สามารถใช้ที่ดินเพื่อกิจการนี้ได้ โดยในลำดับต่อไป EEC จะต้องใช้อำนาจตามกฎหมายตนเองต่อไปอีกในเรื่องการเสนอกรรมการนโยบายซึ่งมีท่านนายกเป็นประธานที่จะดำเนินการเรื่องเมืองใหม่น่าอยู่อัจฉริยะเพื่อรองรับการลงทุนในภาคตะวันออก เช่น ทางรถไฟความเร็วสูง สนามบิน และท่าเรือต่าง ๆ ซึ่งเมืองก็จะกลายเป็น financial Center ในการเป็นจุดที่ทำให้เชื่อมโยงกับธุรกิจต่างๆ การประกอบกิจการต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะต้องไปใช้อำนาจของ EEC ในกำหนดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษและนำเสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ EEC จะต้องดำเนินการเรื่องค่าชดเชยอันเป็นไปตามอำนาจของ EEC ซึ่งมีอำนาจการจ่ายค่าชดเชยเทียบเคียงกับ พ.ร.บ.เวนคืน ในการที่จะให้ประโยชน์แก่เกษตรกรรวมทั้งสิทธิต่าง ๆ ที่แตกต่างจากกฎหมายเวนคืนที่ใช้สิทธิมากกว่านี้ รวมทั้งการที่ EEC จะใช้อำนาจดังกล่าวนี้เป็นช่องทางในการพัฒนาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินที่กำลังจะดำเนินการการลงนาม MOU ในการต่อยอดเรื่องผลผลิตสมุนไพรของเกษตรกรให้มีมูลค่าสูง ซึ่งจะเป็นความร่วมมือที่จะช่วยเหลือกันและประเด็นต่อมาเรื่องการเก็บค่าใช้ที่ดิน ซึ่งท่านสรรเสริญฯ นำเสนอแล้วว่าหากวันนี้คณะกรรมการไม่เห็นชอบเขาจะไปใช้อำนาจตามมาตรา ๙ จะต้องไปประกาศถอนเขต ส.ป.ก. หากเป็นเช่นนั้น ส.ป.ก. อาจจะไม่เสียประโยชน์ได้ เพราะได้มีการหารือและกำลังจะดำเนินการนำเสนอตามที่ท่านนครฯ ได้มีการตั้งคณะทำงานรวมทั้งท่านธนสารฯ ได้นำเสนอว่าจะต้องพยายามจัดเก็บค่าใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. จาก EEC ซึ่งจะมีเงินรายได้เข้ากองทุนในระยะยาว โดยเป็นเรื่องของเกณฑ์ที่ต้องพิจารณาร่วมกันว่าจะคิดค่าตอบแทนอย่างไร เช่น พิจารณาจากรายได้ของสิ่งที่เกิดขึ้นจากเมืองอาจจะเก็บเป็นสัดส่วน เพื่อให้ในระยะยาวจะมีเงินเข้ากองทุนฯ ของ ส.ป.ก. ทุกปี ดังนั้นไม่ควรใช้มาตรา ๙ เนื่องจาก ส.ป.ก. จะไม่มีสิทธิเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ที่ดินได้รวมทั้งทำให้ ส.ป.ก. อาจจะไม่สูญเสียผลประโยชน์อีกหลายด้านจากการดำเนินการดังกล่าวนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณวาโส) ได้กล่าวว่า เนื่องจากได้รับผิดชอบทำหน้าที่เป็นประธานศึกษาออกแบบเรื่อง Smart City ซึ่งในขณะนี้เรื่องการใช้ที่ดินตามแนวของการขยายเขตเมืองภาคตะวันออก

พบว่าขยายตัวจากแนวชายฝั่งทะเลทั้งจังหวัดชลบุรีและระยอง เพราะฉะนั้นทิศทางจะรุกคืบเข้ามาในเขตพื้นที่ของ ส.ป.ก. โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) หรือสำนักงาน EEC มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทหนึ่ง ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้คล้ายกับวาระ ๓.๑.๑ ถึง ๓.๑.๗ คือเป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่มาดำเนินการในภายหลัง ในขั้นตอนสำนักงานได้จ้างบริษัทที่ปรึกษามาดำเนินการประเมินมูลค่าที่ดิน และราคาประเมินที่ดินในปัจจุบันมีมูลค่าประมาณไร่ละ ๑ ถึง ๑.๒ หรือ ๑.๕ ล้านบาท ซึ่งเกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินโดยประมาณ ๕๐ ไร่ ต่อครัวเรือนมูลค่าที่ดินที่เกษตรกรจะได้รับทางสำนักงานอาจจะจ่ายเป็นค่าตอบแทนในรูปของหุ้นที่จะนำไปจัดทำเป็นกองทุนและนำเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ในอนาคต เพราะฉะนั้น สิ่งที่เกษตรกรจะได้รับ คือ ๑. เงินค่าเช่าที่ดินบางส่วน ๒. เนื่องจากกิจการบางอย่างไม่ได้นำที่ดินทั้งหมดมาดำเนินการ แต่จะใช้ประโยชน์ในขอบเขตพื้นที่ เช่น การจัดทำโซล่าฟาร์ม และบางพื้นที่เผงจะยกลอยด้านล่างสามารถทำการเกษตรได้ เกษตรกรสามารถประกอบเกษตรกรรมได้เหมือนเดิม แต่สิ่งที่ได้รับเพิ่มเติมคือ ประโยชน์จากการพัฒนาโครงการอีกหลายด้าน ประเด็นต่อมาขณะนี้ใน ๓ จังหวัด ได้มีการประกาศผังเมืองใหม่ ซึ่งพื้นที่ปฏิรูปที่ดินอำเภอบางละมุงในผังเมืองเป็นสีขาวเพราะเว้นว่างไว้ให้ ทั้งนี้ การนำพื้นที่ของ ส.ป.ก. มาใช้ประโยชน์สำนักงาน EEC เพียงแต่ต้องการขอคำปรึกษาเพื่อให้ ส.ป.ก. เกษตรกร และหน่วยงานรัฐ เช่น EEC ตอบสนองนโยบายของรัฐบาล โดยได้รับประโยชน์ร่วมกัน อีกทั้งการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๖ ของ พ.ร.บ. EEC เราพยายามสงวนท่าทีเป็นอย่างมาก และจะต้องหารือกับผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ดังนั้น สิ่งที่คุณคณะกรรมการหรือคณะทำงานได้พิจารณา ส.ป.ก. น่าจะได้รับประโยชน์ในระยะยาวจากการดำเนินการดังกล่าวนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเสรีญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า ในข้อกฎหมายเบื้องต้นหากพิจารณาในกฎกระทรวงข้อ ๒ กล่าวว่า การขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินต้องเป็นกิจการหรือโครงการในลักษณะต่อไปนี้ แต่เมื่อไปพิจารณาต่อในข้อ ๓ ที่กล่าวว่าโครงการของรัฐซึ่งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ โครงการที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ดำเนินการ และโครงการดังกล่าวนี้คณะรัฐมนตรีน่าจะเห็นชอบให้ดำเนินการได้ เพราะฉะนั้นจะเข้าหลักเกณฑ์ที่จะมาขออนุญาตใช้ที่ดินได้ ซึ่งหลักเกณฑ์การอนุญาตข้อ ๘ ของระเบียบกิจการหรือโครงการตามข้อ ๒ มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเสนอคณะรัฐมนตรีก่อนพิจารณาให้ความยินยอม ซึ่งมีกลไกเพียงแต่ก่อนที่คณะกรรมการจะใช้อำนาจดังกล่าวนี้แล้วจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีก่อน แต่อย่างไรก็ตามโครงการนี้คณะรัฐมนตรีคงจะเห็นชอบแล้ว เพียงแต่ในขั้นตอนของ คปก. ที่จะอนุญาตก่อนจะพิจารณาอนุญาตจะต้องพิจารณาข้อมูลให้เรียบร้อยและนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อแจ้งให้ทราบว่า คปก. จะเห็นชอบและอนุญาตแต่อย่างไรก็ตาม ตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้อำนาจของ คปก. ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นอำนาจของคณะกรรมการนโยบายฯ ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่คณะกรรมการนโยบายจะต้องพิจารณาต่อไป โดย คปก. หรือ ส.ป.ก. อาจมีความเห็นสนับสนุนเพียงว่ากรณีดังกล่าวอยู่ในอำนาจที่ คปก. จะพิจารณาอนุญาตได้

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า หากพิจารณาประเด็นข้อกฎหมาย ส.ป.ก. จะเป็นในส่วนที่อาศัยคำสั่ง คสช. และกฎกระทรวง หมายความว่า จะมีเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้ที่ดินได้ แต่ในกระบวนการเห็นว่าในครั้งนี้อาจคณะกรรมการมีมติในหลักการว่าเป็นเรื่องที่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้ ในขั้นตอนต่อไป EEC จะต้องเป็นผู้ไปนำเสนอคณะรัฐมนตรี โดยอ้างอิงกฎหมายของ EEC หลักเกณฑ์เพียงแต่ คณะกรรมการพิจารณาว่าสามารถอนุญาตให้ใช้ที่ดินได้ตามกฎหมาย ส.ป.ก. หรือไม่ แต่ในขั้นตอนหลังจากนั้น EEC จะต้องไปดำเนินการต่อไป

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการฯ จะต้องนำความเห็นตามแนวทางที่ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะ ซึ่งใช้ประกาศ คสช. ฉบับที่ ๓๑/๒๕๖๐ โดยให้นำรายละเอียดเพื่อหารือกับประธาน เรียงเชิญ ท่านสรเสรีญา ไปเป็นที่ปรึกษาในเรื่องดังกล่าวนี้ ส่วนท่านวีระชัย อยู่ในคณะทำงานแล้ว ทั้งนี้ ในเรื่องดังกล่าวนี้ ได้เคยหารือแล้ว EEC แล้ว อีกทั้งท่านนายกรัฐมนตรีมีนโยบายว่าไม่ต้องการให้นำเข้าไปสู่การพิจารณาของ คณะรัฐมนตรีอีก การที่จะไปใช้มาตรา ๙ หรืออย่างที่ท่านผู้ทรงคุณวุฒินำเสนอ ส.ป.ก. จะมีแต่เสียผลประโยชน์ ดังนั้น จึงขอให้แนวทางฝ่ายเลขานุการฯ ไปพิจารณาในข้อกฎหมาย และประกาศ คสช. ฉบับที่ ๓๑/๒๕๖๐ และนำรายละเอียดทั้งหมดหารือกับประธานต่อไป

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการขอใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาเมืองใหม่ท่าอยู่ อังฉริยะ ในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เนื้อที่ประมาณ ๑๔,๙๙๐ ไร่
เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๐ น.

(นายสุนัน คุรุณสวัสดิ์)
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางรัชฎา ปวงคำ)
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายประสิทธิ์ ใจรังษี)
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔

วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ น.

การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ณ ห้องประชุมไชยงค์ ชูชาติ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ
และห้องประชุมสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่เกี่ยวข้อง

กรรมการผู้มาประชุม

๑. ดร.เฉลิมชัย	ศรีอ่อน	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
๒. นายประยูร	อินสกุล	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
๓. นายทรงกลด	สว่างวงศ์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ช่วยราชการสำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย (แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
๔. นางวรรณภรณ์	เกตุทัต	ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์ (แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
๕. นายฉันทานนท์	วรรณเขจร	เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
๖. นายนวนิตย์	พลเคน	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
๗. นางสาวเบญจพร	ชาครานนท์	อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๘. นายณัฐพล	รังสิตพล	อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	กรรมการ
๙. นายเจริญ	อยู่คุ้มญาติ	ผู้อำนวยการกองพัฒนาสังคมกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (แทนอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)	กรรมการ
๑๐. นายธนาวุฒิ	กุลจิตติชนก	ผู้ตรวจราชการกรมประมง (แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ
๑๑. นายวีระชัย	นาควิบูลย์วงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๒. นายสรรเสริญ	อัจจุตมานัส	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๓. นายเกษมสันต์	จิณณวาโส	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๔. นายอัชฌา	สุวรรณนิตย์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ

๑๕. นายนิวัติ	น้อยผาง	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
๑๖. นายยศวัฒน์	พัชรศักดิ์สกุล	ผู้อำนวยการส่วนระบบการปกครองท้องที่ (แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
๑๗. นายบันดาล	สธิชวาล	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัด (แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
๑๘. นายปรานต์	ดิลกคุณากุล	ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง (แทนอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	กรรมการ
๑๙. นายอดิสร	กิจขยัน	ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๒ (แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ)	กรรมการ
๒๐. นางมัลลิกา	อัปภาสกิจ	ผู้อำนวยการกองกำกับและพัฒนาระบบเงินนอกงบประมาณ (แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง)	กรรมการ
๒๑. นายชีวิน	อินทรานุกุล	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดิน (แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
๒๒. นายวิวัฒน์	ไชยชะอุ่ม	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนากิจการปศุสัตว์ (แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์)	กรรมการ
๒๓. นายอดิสร	นุชดำรงค์	อธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการ
๒๔. นางวิไลรัตน์	อักษรพันธ์	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการกรมสิทธิที่ราชพัสดุ (แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
๒๕. นายณรงค์	ขันติวิริยะกุล	ผู้อำนวยการฝ่ายสินเชื่อบุคคล (แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
๒๖. นายอุบลศักดิ์	บัวหลวงงาม	ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๗. นายศิริชัย	ออสวรรณ	ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๘. นายประพันธ์	เทียนนิหาร	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๒๙. นายมีชัย	ดีมะการ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓๐. นายเด่นณรงค์	ธรรมมา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓๑. นายเผด็จ	ดิฐชัย	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓๒. นายบุญช่วย	มหิวรรณ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓๓. นายสุวิทย์	ไทยเอียด	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ

๓๔. นายวิณะโรจน์

ทรัพย์ส่งสุข

เลขานุการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรรมการ

และเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

๑. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

ติดราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายธนา	ชีวินิจ	เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. นายสมเกียรติ	กอไพศาล	คณะทำงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓. นายสุรียน	พัชรคุภานนท์	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
๔. นายวุฒิพงศ์	เนียมหอม	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
๕. นายเอกพงศ์	น้อยสร้าง	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
๖. นายณกต	ตันติเมชิน	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๗. นายกิตติ	แดงพลอย	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๘. นายภาชน	จารุภูมิ	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๙. นายปราโมทย์	ยอดแก้ว	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
๑๐. นางสาวจิราทิพย์	โรจน์อุวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.
๑๑. นายประดิษฐ์	ใจรังษี	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก.
๑๒. นายปรีชา	ลิมถวิล	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.
๑๓. นายสุรัชย์	ยุทธชนะ	ผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
๑๔. นายวัฒนา	มังธสาร	ผู้อำนวยการสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน ส.ป.ก.
๑๕. นายวิวรรธน์	ลึงประเสริฐ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ส.ป.ก.
๑๖. นายสมศักดิ์	การเจริญกุลวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
๑๗. นางสาวเมตตา	คุโณปถัมภ์	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
๑๘. นางสาวสุนิสา	เอกธิการ	ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษ ส.ป.ก.
๑๙. นางสาววรรณพร	ดอกจำปา	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส.ป.ก.
๒๐. นางสาวธิตินันท์	วงษ์วาด	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจและประสานราชการ (แทนผู้อำนวยการสำนักบริการกลาง ส.ป.ก.)
๒๑. นางสาวอุษานันท์	คล้ายช้าง	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก.
๒๒. นายพุลเกียรติ	ตันติรัตนเกตุ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนงานชำนาญการพิเศษ (แทนผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ส.ป.ก.)

๒๓. นางอาทิตยา	พองพรหม	ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
๒๔. นางสาวอาภาพรรณ	พัฒน์พันธุ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
๒๕. นายเกียรติยศ	ทรงสง่า	ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดที่ดิน ส.ป.ก.
๒๖. นายคมกฤษ	แป้นโพธิ์กลาง	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี
๒๗. นายศิริโรจน์	ไมตรีจิต	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์
๒๘. นายอัครเดช	เรียนหิน	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา
๒๙. นายอรุชา	ศุภมาตร	นิติกรชำนาญการพิเศษ ส.ป.ก.ลำปาง
๓๐. นายศุภกร	ดุษฎีปกรณ์ชัย	นิติกรชำนาญการพิเศษ ส.ป.ก.สกลนคร
๓๑. นางสาวสุทิวรรณ	สุขแซว	นิติกรชำนาญการ ส.ป.ก.นครพนม

เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๓๐ คน

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ซึ่งยังคงมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่องในขณะนี้ ฉะนั้น เพื่อเป็นการรักษามาตรการที่ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) กำหนด ในวันนี้จึงเป็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นไปตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๙ (๑) ได้กำหนดให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงตน เพื่อเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก่อนร่วมการประชุม โดยฝ่ายเลขานุการฯ นายประดิษฐ์ ใจรังษี ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ได้ขออนุญาตที่ประชุมอ่านชื่อหน่วยงานเพื่อให้ผู้แทนแต่ละหน่วยงานแสดงตัวโดยการแจ้งชื่อพร้อมตำแหน่งต่อที่ประชุม อีกทั้งมีกรรมการที่เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมไชยงค์ ชูชาติ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๕ ท่าน ได้แก่ เลขานุการฯ ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณวาโส) และประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ประธานกรรมการกล่าวเปิดการประชุมและแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าเนื่องจากสถานการณ์โควิดที่เป็นอยู่ในขณะนี้ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดประชุมในรูปแบบปกติได้ จึงต้องดำเนินการจัดประชุมทางไกลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยในวันนี้เป็นครั้งแรกที่เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งมีระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการหลายเรื่อง

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔
เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้จัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ให้คณะกรรมการพิจารณารับรองแล้วตามหนังสือ ที่ กษ ๑๒๑๐/๓๘๓๕ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ กษ ๑๒๑๐/ว ๓๘๓๘ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ และ กษ ๑๒๑๐/ว ๓๘๓๙ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ ปรากฏว่า มีคณะกรรมการขอแก้ไขรายงานการประชุมดังนี้

๑. ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุมานัส) ขอแก้ไขรายงานหน้าที่ ๑๕๑ บรรทัดที่ ๓๑ โดยเพิ่มข้อความต่อท้ายว่า “แต่อย่างไรก็ตาม ตามมาตรา ๓๖ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้อำนาจของ คปก. ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นอำนาจของคณะกรรมการนโยบายฯ ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่คณะกรรมการนโยบายจะต้องพิจารณาต่อไปโดย คปก. หรือ ส.ป.ก. อาจมีความเห็นสนับสนุนเพียงว่า กรณีดังกล่าวอยู่ในอำนาจที่ คปก. จะพิจารณาอนุญาตได้”

๒. กระทรวงมหาดไทย ขอแก้ไขรายงานหน้าที่ ๑๐ บรรทัดที่ ๒๖ จากชื่อเรื่องเดิม “เรื่องที่ ๓.๑.๒ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทานในเขตปฏิรูปที่ดิน” ขอแก้ไขเป็น “เรื่องที่ ๓.๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนกักตุนประชากรสรรค์ รัชมงคลาภิเชก ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ดินจังหวัดมุกดาหาร”

๓. กรมส่งเสริมการเกษตร ขอแก้ไขรายงานหน้าที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๔ จากเดิม “นายขจร เราประเสริฐ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)” ขอแก้ไขเป็น “นางสาวนันทวัน ทองเบ็ญญ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาพื้นที่พิเศษ (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)”

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับแก้ไขรายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ขอแก้ไขรายงานการประชุมเพิ่มเติม ดังนี้

๑. หน้าที่ ๓ บรรทัดที่ ๒๘ - ๒๙ และหน้าที่ ๔ บรรทัดที่ ๑ - ๔ ในส่วนของรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ณ ส.ป.ก.จังหวัด ผู้แทนเกษตรกรลำดับที่ ๑ ถึงลำดับที่ ๖ เป็นกรรมการจะต้องเลื่อนขึ้นไปเป็นกรรมการผู้เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ณ ส.ป.ก.จังหวัด ต่อท้ายจากกรรมการผู้มาประชุม

๒. หน้าที่ ๑๔๙ บรรทัดที่ ๑๗ เพิ่มเติมคำว่า “วรรคสอง” ต่อท้ายมาตรา ๓๖ และบรรทัดที่ ๑๘ เปลี่ยนจากมาตรา ๓ เป็นมาตรา ๓๖ วรรคแรก

๓. หน้าที่ ๑๕๐ บรรทัดที่ ๑๔ เปลี่ยนจากคำว่า “เมืองอะไหล่” เป็นคำว่า “เมืองใหม่นาอยู่จรรย์”

มติคณะกรรมการ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔
เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๓.๑ การขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน
๑๐ เรื่อง

เรื่องที่	จังหวัด	หน่วยงานที่ขอใช้	กิจการที่ขออนุญาต	เนื้อที่ (ไร่)
๓.๑.๑	แพร่	จังหวัดแพร่	โครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสุกร เพื่อทดแทนการใช้แอลพีจีในภาคครัวเรือน ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร	๒-๐-๓๐
๓.๑.๒	สกลนคร	เทศบาลตำบลโคกภู	ก่อสร้างสำนักงานเทศบาลตำบลโคกภู และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ	๒๐-๓-๙๖
๓.๑.๓	กำแพงเพชร	เทศบาลตำบลปางมะค่า	ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างอาคารสำนักงาน พร้อมอาคารประกอบ	๒๘-๒-๔๐
๓.๑.๔	ลำปาง	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานพื้นฐาน	ตั้งโรงเรียนวังเหนือวิทยา	๙๐-๐-๗๖
๓.๑.๕	ราชบุรี	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	สร้างวัดศิริวงศ (เพิ่มเติม)	๑๔-๑-๐๐
๓.๑.๖	นครพนม	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	สร้างวัดถ้ำมงคลศีลาราม	๒๙-๓-๐๐
๓.๑.๗	นครราชสีมา	วัดป่าธรรมคีรี	สร้างวัดป่าธรรมคีรี (เพิ่มเติม)	๒๒-๑-๑๘
๓.๑.๘	ฉะเชิงเทรา	วัดโกรกแก้ววงพระจันทร์	สร้างวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์	๑๑๔-๒-๖๒
๓.๑.๙	ลำปาง	วัดพุทธเมตตาบุญญาภภาพ	เพื่อใช้เป็นสถานปฏิบัติธรรม และพุทธสถานและเป็นศูนย์กลาง ในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา	๓๙-๒-๓๔
๓.๑.๑๐	บึงกาฬ	วัดป่าดานวิเวก (วัดแสงอรุณ)	เพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่า ตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถาน ทรัพยากรแห่งชาติ (เพิ่มเติมครั้งที่ ๔)	๒๕๙-๓-๖๗

ข้อกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

๑. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณานุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖

ฯลฯ

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้ เฉพาะพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดินหรือในพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดให้ใช้เพื่อการใด โดยเฉพาะในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดินนั้น

ข้อ ๕ การให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ตามระเบียบนี้ต้องดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร

ข้อ ๖ การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษาให้ใช้ได้ดังต่อไปนี้

(๒) โรงเรียนระดับประถมศึกษา เนื้อที่ไม่เกิน ๒๕ ไร่

(๓) โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เนื้อที่ไม่เกิน ๕๐ ไร่

การขอให้ที่ดินสำหรับโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนหลายระดับ ให้ใช้เนื้อที่สำหรับโรงเรียนในระดับที่สูงกว่า

สถานที่ตั้งจะต้องอยู่ไม่ห่างจากชุมชนมากเกินไปและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

ฯลฯ

ข้อ ๘ การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน ๑๕ ไร่ สำหรับการจัดตั้งศาสนสถานตามประเพณีนิยมแห่งท้องถิ่น

ฯลฯ

ข้อ ๑๒ การใช้ที่ดินเพื่อจัดสร้างสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน ๕ ไร่

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ การใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๖ หรือการขอใช้ที่ดินเกินจำนวนที่กำหนดไว้ ให้เสนอ คปก. พิจารณาตามความจำเป็นเพื่อกิจการนั้น

ข้อ ๑๘ แบบขั้นตอน ตลอดจนเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้ที่ดิน ตามระเบียบนี้ให้ ส.ป.ก. เป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสม

๒. คำสั่ง คปก. ที่ ๕/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน สั่ง ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้มีอำนาจหน้าที่

๑. พิจารณา กำหนด ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ วิธีการ ตลอดจนเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสนอ คปก. พิจารณา

ฯลฯ

๓. พิจารณากลั่นกรอง วินิจฉัย ให้ข้อมูล พิจารณารายละเอียด หรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓. มติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๖ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจยกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าเป็นการขอใช้ที่ดินโดยหน่วยงานของรัฐ ไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการ หรือค่าใช้จ่ายใด ๆ จากผู้ใช้บริการ กิจการนั้นเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและต่อชุมชนในท้องถิ่น พื้นที่ใช้สอยเหมาะสมจำเป็นแก่การนั้นและไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๔. แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ แนบท้ายประกาศ คปก. ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. ผู้ขออนุญาต

๑.๑ วัดซึ่งเป็นนิติบุคคล เป็นผู้ยื่นคำขอใช้ที่ดินของวัด

๑.๒ สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นผู้ยื่นคำขอของสำนักสงฆ์

ข้อ ๒ ในการพิจารณาอนุญาตให้แบ่งที่ดินออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ เขตสังฆาวาส และพุทธาวาส หมายถึง ส่วนที่เป็นเสนาสนะ (อุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ ศาลาปฏิบัติธรรม กุฏิสงฆ์ ฯลฯ) เนื้อที่ตามเหตุผลและความจำเป็น แต่ทั้งนี้ไม่เกินจำนวน ๑๐๐ ไร่

ส่วนที่ ๒ พุทธอุทยาน หรือโครงการตามแผนงานโครงการของผู้ขออนุญาตให้ ส.ป.ก. วัด สำนักสงฆ์ ชุมชน ดูแลบริหารจัดการใช้ประโยชน์พื้นที่ร่วมกัน เนื้อที่ตามเหตุผลและความจำเป็น แต่ทั้งนี้ไม่เกินจำนวน ๑,๐๐๐ ไร่

กรณีวัดหรือสำนักสงฆ์ขอใช้ประโยชน์ที่ดินเกินกว่าที่กำหนดไว้ ให้พิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในการขออนุญาต ผลกระทบทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและ การใช้ประโยชน์ในที่ดินของประชาชนในท้องถิ่น

ข้อ ๓ ให้ผู้ขออนุญาตจัดทำผัง หรือรูปแผนที่ที่กำหนดขอบเขตอย่างชัดเจนว่าส่วนใดเป็นเขตสังฆาวาส เขตพุทธาวาส และเขตที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และระบุด้วยว่าใช้ประโยชน์อย่างไร

ข้อ ๔ กรณีมีการปลูกป่า ต้องระบุว่าเป็นไม้ประเภทหวงห้ามตามกฎหมายป่าไม้ให้ชัดเจน

๕. กรณี คปก. พิจารณาแล้วมีข้อสงสัย หรือมีประเด็นปัญหา หรือกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า วัดหรือสำนักสงฆ์ ละเว้นหรือหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามข้อตกลงในการใช้ประโยชน์พื้นที่ร่วมกัน หรือมีการกระทำใดที่อาจจะเป็นอุปสรรคหรือขัดขวางต่อการประกอบเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน หรือกรณีวัดหรือสำนักสงฆ์ ขอใช้ประโยชน์ในที่ดินเกินกว่าที่กำหนดให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอหาเถรสมาคมวินิจฉัยให้ความเห็นประกอบการพิจารณา คปก. ในการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

เรื่องที่ ๓.๑.๑ จังหวัดแพร่ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสุกรเพื่อทดแทนการใช้แอลพีจีในภาคครัวเรือน ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดแพร่

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแพร่ (ส.ป.ก.แพร่) ได้มีหนังสือ ที่ พร ๐๐๑๑.๔/ ๑๒๑๖ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔ และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พร ๐๐๑๑.๔/๑๕๔๔ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีจังหวัดแพร่ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อดำเนินโครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสุกรเพื่อทดแทนการใช้แอลพีจีในภาคครัวเรือน ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ที่ดินแปลงเลขที่ ๔๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๐๔๕๑๔๐๓๒ เนื้อที่ประมาณ ๒-๐-๓๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่ทราย อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแพร่ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่จำแนกฯ ป่าแม่คำมี แปลง ๒ มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลแม่ทราย และตำบลร้องกวาง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติให้รักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๐๗

๑.๒ ครม. ได้มีมติจำแนกออกเป็นที่ทำกิน เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๒ และคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (คจช.) ได้มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๔

๑.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๘

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้เดิมมีนางสุขุมลย์ เวียงทอง เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๐๔๕๑๔๐๓๒ เนื้อที่ประมาณ ๕-๓-๗๘ ไร่ ซึ่งต่อมาได้สละสิทธิในที่ดินคืน ส.ป.ก. บางส่วน เนื้อที่ประมาณ ๒-๐-๓๐ ไร่ และ ส.ป.ก.แพร่ ได้รังวัดใหม่เป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๔๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๐๔๕๑๔๐๓๒ เนื้อที่ประมาณ ๒-๐-๓๐ ไร่

๓. เหตุผลความจำเป็นในการดำเนินโครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสุกรเพื่อทดแทนการใช้แอลพีจีในภาคครัวเรือน ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร เนื่องจากในพื้นที่ชุมชนมีการประกอบอาชีพปศุสัตว์ จึงประสบปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับมูลสัตว์ที่เลี้ยงไว้ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนเพื่อนบ้านในชุมชน ซึ่งการจัดทำเทคโนโลยีระบบผลิตก๊าซชีวภาพเพื่อรองรับน้ำเสียจากมูลสุกรจากฟาร์ม ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร จะช่วยลดปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นจากมูลสัตว์ อีกทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์ด้านพลังงานทดแทนในครัวเรือน โดยสามารถผลิตก๊าซชีวภาพส่งจ่ายให้กับชุมชนบริเวณโดยรอบพื้นที่ได้จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ครัวเรือน เพื่อใช้ทดแทนก๊าซหุงต้ม (LPG) ในภาคครัวเรือนต่อไป

๔. ลักษณะการดำเนินโครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสุกรเพื่อทดแทนการใช้แอลพีจีในภาคครัวเรือน ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร เป็นการก่อสร้างระบบก๊าซชีวภาพที่มีปริมาณรองรับน้ำเสียจากมูลสัตว์ได้ ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ประกอบด้วย บ่อรวมน้ำเสีย บ่อเติมน้ำเสีย/ดักทราย บ่อหมักชีวภาพ บ่อดักกากตะกอน บ่อพักน้ำส่วนใส และลานตากตะกอน ซึ่งเป็นไปตามแบบก่อสร้างระบบผลิตก๊าซชีวภาพแบบ CDUA ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ของสำนักงานพลังงานจังหวัดแพร่ กระทรวงพลังงาน โดยใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ จำนวนทั้งสิ้น ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔)

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ประกอบด้วย การนำของเสียจากการประกอบอาชีพปศุสัตว์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านพลังงาน ครัวเรือนสามารถนำพลังงานก๊าซชีวภาพเพื่อใช้ทดแทนก๊าซหุงต้ม (LPG) ทำให้เกิดการลดการใช้ LPG ในครัวเรือนได้ ๔ ถึง ๕ ปี/ครัวเรือน ซึ่งส่งผลให้ค่าใช้จ่ายด้านพลังงานในครัวเรือนลดลง และเกิดการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชน ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดปัญหาโลกร้อน

๖. การประชุมประชาคมหมู่บ้านตำบลแม่ทราย ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทราย ในการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๔ ครั้งที่ ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินโครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสุกรเพื่อทดแทนการใช้แอลพีจีในภาคครัวเรือน ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร และรับรองว่าโครงการดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางเสียง ดิน น้ำ และอากาศ รวมทั้งไม่กระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง

๗. สำนักงานพลังงานจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินโครงการ ได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ปรากฏว่า มีไม้หวงห้ามจำนวน ๒ ชนิด ๒๔ ต้น ได้แก่ ไม้ประดู่ จำนวน ๒๒ ต้น และไม้แดง จำนวน ๒ ต้น

๘. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.แพร่	๔๘๕,๖๓๐	๒๖,๗๑๖	๒๓๑,๑๘๙	๒-๐-๓๐	๐.๐๐๐๔
อ.ร้องกวาง	๘๒,๒๐๗	๕,๐๖๔	๔๗,๘๑๕	๒-๐-๓๐	๐.๐๐๒๕
ต.แม่ทราย	๗,๕๒๙	๖๔๘	๕,๑๗๘	๒-๐-๓๐	๐.๐๒๗๖

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอ ร้องกวาง จังหวัดแพร่ มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๘๒,๒๐๗ ไร่ โดยจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๔๗,๘๑๕ ไร่ และมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๖๐-๑-๐๓ ไร่ ดังนี้

๘.๑ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๔-๒-๐๕ ไร่

๘.๒ กิจการไฟฟ้า ประปา จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒-๐-๓๓ ไร่

๘.๓ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑-๒-๕๓ ไร่

๘.๔ กิจการสร้างถนนและทางลำเลียง จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕-๑-๕๐ ไร่

๘.๕ กิจการสร้างสถานที่จัดเป็นนันทนาการ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๒-๖๒ ไร่

และในเขตตำบลแม่ทรายมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๑ ราย โดยอนุญาตให้องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทรายใช้ที่ดินเพื่อจัดทำระบบประปาหมู่บ้าน เนื้อที่ประมาณ ๐-๑-๔๘ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบ การขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีจังหวัดแพร่ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการผลิตก๊าซชีวภาพ จากมูลสุกรเพื่อทดแทนการใช้แอลพีจีในภาคครัวเรือน ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ที่ดินแปลงเลขที่ ๔๖ ไร่ ส.ป.ก. ที่ ๕๐๔๕/๔๐๓๒ เนื้อที่ประมาณ ๒-๐-๓๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่ทราย อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. จังหวัดแพร่ ได้มอบหมายให้สำนักงานพลังงานจังหวัดแพร่ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนิน โครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสุกรเพื่อทดแทนการใช้แอลพีจีในภาคครัวเรือน ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร โดยสำนักงานพลังงานจังหวัดแพร่ เป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการประสานและสนับสนุน การปฏิบัติงานด้านพลังงาน ส่งเสริมและพัฒนาพลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน และการประสาน

แผนพัฒนาพลังงานในระดับจังหวัด รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในงานด้านพลังงานในพื้นที่จังหวัดแพร่ ตามข้อ ๑๓ ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เนื่องจากเป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อดำเนินกิจการนอกเหนือจากข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๖ ของระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ จึงเป็นอำนาจของ คปก. ในการพิจารณาอนุญาตตามข้อ ๑๗ ของระเบียบเดียวกัน

จึงเห็นควรอนุญาตให้จังหวัดแพร่ใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสุกรเพื่อทดแทนการใช้แอลพีจีในภาคครัวเรือน ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ที่ดินแปลงเลขที่ ๔๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๐๔๕๑๔๐๓๒ เนื้อที่ประมาณ ๒-๐-๓๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่ทราย อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้จังหวัดแพร่ใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสุกรเพื่อทดแทนการใช้แอลพีจีในภาคครัวเรือน ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ที่ดินแปลงเลขที่ ๔๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๐๔๕๑๔๐๓๒ เนื้อที่ประมาณ ๒-๐-๓๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่ทราย อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ในเรื่องการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ที่ผ่านมาคณะกรรมการได้มีการพิจารณาโดยตลอด โดยเฉพาะการขออนุญาตจากหน่วยงานรัฐ เพราะเป็นไปตามเงื่อนไขและผ่านการพิจารณาก่อนการขออนุญาตที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว เพียงแต่ในกรณีดังกล่าวนี้เกินกว่าอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุมัติได้ จึงต้องนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ ฉะนั้น จึงเห็นว่าในการขออนุญาตใช้ที่ดินตั้งแต่เรื่องที่ ๓.๑.๑ - ๓.๑.๑๐ สามารถที่จะพิจารณาอนุญาตพร้อมกันทั้งหมดได้ เนื่องจากเป็นเรื่องในลักษณะเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตามในกรณีจังหวัดแพร่อาจจะต้องไปตรวจสอบว่าเป็นเรื่องของกิจการที่เกี่ยวข้องเนื่องตามประกาศกระทรวงข้อ ๑.๑ เป็นเรื่องแปลงสาธิตมากกว่าเพราะตามเจตนาจากการที่จังหวัดได้พิจารณาแล้วเห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวมีการเลี้ยงสัตว์ค่อนข้างมากทำให้มีมูลสุกรที่จะสามารถดำเนินการได้ ซึ่งต้องการที่จะแก้ไขปัญหาจึงอาจจะต้องดำเนินการจัดทำในลักษณะแปลงต้นแบบการใช้มูลสุกรผลิตเป็นก๊าซชีวภาพเพื่อให้ชุมชนใช้ โดยการดำเนินการดังกล่าวจะไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการขออนุญาตใช้ที่ดิน ฉะนั้น จึงควรเป็นกิจการตามประกาศกระทรวงข้อ ๑.๑ ซึ่งจะสามารถอนุญาตได้เนื่องจากเป็นไปตามระเบียบและเงื่อนไขที่กำหนดแล้ว ดังนั้น เพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลาในการพิจารณาจึงเห็นว่าควรพิจารณาอนุมัติพร้อมกันทั้งหมด

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณวาโส) ได้กล่าวว่า ตามข้อเท็จจริงที่นำเสนอในวาระทั้ง ๑๐ เรื่อง โดยสาระสำคัญของโครงการไม่ได้มีประเด็นปัญหาแต่อย่างใด เนื่องจากบางประเด็นได้หารือกับท่านเลขาธิการ ส.ป.ก. เรียบร้อยแล้ว เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางการดำเนินการที่รวดเร็วในการประชุมครั้งต่อ ๆ ไป เพราะในวาระมีการนำเสนอตารางสรุปซึ่งจะทำให้เข้าใจรายละเอียดต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น แต่อย่างไรก็ตามขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ช่วยปรับสาระสำคัญเล็กน้อย ยกตัวอย่างเช่น ในย่อหน้าที่เป็นความเห็นของชุมชนท้องถิ่น ความเห็นของ คปจ. หรือคณะอนุกรรมการฯ หรือระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรใส่ในสรุปสาระสำคัญด้วยแทนการใส่เพียงแค่วันที่ประชุม เนื่องจากจะทำให้การพิจารณาในเรื่องดังกล่าวนี้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (นายณัฐพล รังสิตพล) ได้กล่าวว่า ประเด็นเกี่ยวกับเรื่องของสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการดำเนินการจัดทำก๊าซชีวภาพ ซึ่งโดยปกติเมื่อจะดำเนินการกิจการในลักษณะเช่นนี้จะมีเรื่องของความปลอดภัยที่จะเกิดจากการระเบิด เรื่องสิ่งแวดล้อมการส่งกลิ่นเหม็นต่าง ๆ ทั้งนี้ สาเหตุเริ่มแรกที่จะดำเนินการเนื่องจากมีการเลี้ยงสุกรและมีการส่งกลิ่น แต่ทว่าในกิจกรรมการทำก๊าซชีวภาพจะมีกลิ่นเช่นเดียวกัน ฉะนั้น เหตุและผลอาจจะไม่ได้ตอบโจทยในเรื่องที่จะดำเนินการดังกล่าวนี้มากเท่าที่ควร จึงอาจจะต้องพิจารณาในประเด็นนี้ด้วยหรือไม่ และสำหรับเรื่องการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินอำนาจของท่านเลขาธิการ ส.ป.ก. เห็นว่าเนื่องจากทรัพยากรที่ดินของประเทศไทยมีจำนวนค่อนข้างน้อย อีกทั้งการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อไปดำเนินกิจการต่าง ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตเมืองและไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ที่ดินจำนวนมากเกินกว่าอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ซึ่งการขออนุญาตใช้ที่ดินต่าง ๆ ควรจะมีประสิทธิภาพในการใช้ที่ดินมากกว่านี้ เพราะว่าที่ดินของประเทศไทยมีจำนวนจำกัด ดังนั้น การดำเนินการจัดสร้างโรงเรียน วัด หรือกิจการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นนี้ หากมีเหตุผลไม่เพียงพอหรือเพียงแค่เหตุผลว่าเกินกว่าอำนาจของท่านเลขาธิการ ส.ป.ก. เห็นว่าไม่ควรอนุมัติแต่หากมีเหตุผลความจำเป็นอื่น ๆ ที่สำคัญก็สามารถอนุมัติได้

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้ได้ผ่านกระบวนการพิจารณาและกลั่นกรองจากคณะอนุกรรมการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเรียบร้อยแล้ว แต่เนื่องจากการอนุญาตดังกล่าวข้างต้นนี้เกินกว่าอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบได้ จึงต้องนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนั้น ขอให้ ส.ป.ก. รับข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของกรรมการไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ส.ป.ก. ขอรับความเห็นและข้อสังเกตต่าง ๆ ของกรรมการเพื่อไปดำเนินการปรับแก้ไขต่อไป ส่วนในกรณีของการขออนุญาตใช้ที่ดินตามวาระ ๓.๑.๑ - ๓.๑.๑๐ ทั้งหมดนี้ ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องมาเรียบร้อยแล้ว ฉะนั้น จึงขออนุญาตท่านประธานและกรรมการทุกท่านรับรองมติ เพื่อ ส.ป.ก. จะได้ดำเนินการเรื่องของการอนุญาตตามขั้นตอนโดยเร็วต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้จังหวัดแพร่ใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสุกรเพื่อทดแทนการใช้แอลพีจีในภาคครัวเรือน ขนาด ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ที่ดินแปลงเลขที่ ๔๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๐๔๕๑๔๐๓๒ เนื้อที่ประมาณ ๒-๐-๓๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่ทราย อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เรื่องที่ ๓.๑.๒ เทศบาลตำบลโคกภู ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างสำนักงานเทศบาลตำบลโคกภู และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า จังหวัดสกลนคร มีหนังสือ ที่ สน ๐๐๑๑/๑๙๑๙๒ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีเทศบาลตำบลโคกภูขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อก่อสร้างสำนักงานเทศบาลตำบลโคกภู และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๓๑๑๘๔๘๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๓-๙๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๔ ตำบลโคกภู อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าสงวนฯ ป่าโคกภูและป่านาม่อง (A) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตให้ท้องที่ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม ตำบลหนองปลิง ตำบลหนองบัว กิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน อำเภวาริชภูมิ และตำบลกุดไฮ ตำบลนาม่อง ตำบลกุดบาก ตำบลโคกภู อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ (ซึ่งอำเภอภูพาน ได้แยกออกจากอำเภอกุดบาก พ.ศ. ๒๕๓๗)

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๖

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร ดำเนินการตรวจสภาพป่า เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ยังไม่ได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใด ซึ่งเทศบาลตำบลโคกภูครอบครองมาแต่เดิม และ ส.ป.ก.สกลนคร ได้สำรวจรังวัดเป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๓๑๑๘๔๘๐ รวมเนื้อที่ประมาณ ๒๐-๓-๙๖ ไร่

๓. วัตถุประสงค์การใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างสำนักงานเทศบาลตำบลโคกภูและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น อาคารสำนักงานใหญ่เทศบาล อาคารหอประชุมกลาง อาคารกองช่างและกองศึกษา อาคารกองวิชาการฯ และกองสวัสดิการสังคม อาคารกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อาคารป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาคารศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ อาคารศูนย์บำบัดและฟื้นฟูผู้สูงอายุและผู้พิการ พระประธาน พระพรหม โรงเก็บวัสดุ โรงเก็บรถส่วนกลาง ห้องน้ำสาธารณะ เสาธง ป้อมยาม ลานคอนกรีตเสริมเหล็กเป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการและอำนวยความสะดวกสบายในการติดต่อประสานงานเดิมมากขึ้นและทำให้การปฏิบัติงานตลอดจนภารกิจหน้าที่ของบุคลากรมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ ทิศเหนือของเทศบาลตำบลโคกภูยังมีบริเวณปลูกป่า เนื้อที่ประมาณ ๔-๐-๐๐ ไร่ ปัจจุบันเริ่มดำเนินการไปแล้วบางส่วน เป็นการปลูกไม้ยืนต้น ไม้ใช้สอยทั่วไปหลากหลายประเภท โดยความร่วมมือกันของส่วนราชการและประชาชน

๔. การก่อสร้างดังกล่าวใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นหรือภาคเอกชน ซึ่งปัจจุบันได้ดำเนินการก่อสร้างไปแล้ว

๕. ประชาคมหมู่บ้านหมู่ที่ ๑๔ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และการประชุมสภาเทศบาลตำบลโคกภู สมัยสามัญ สมัยที่ ๔ ประจำปี ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติรับรองว่า การขอใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลโคกภูไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนทั้ง ๔ ด้าน เช่น ไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย ไม่ทำให้เกิดเสียงดังรบกวน ไม่ทำให้ดินพังทลายหรือดินสไลด์ และไม่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ เป็นต้น

๖. คณะตรวจสอบไม้หวงห้าม ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านหนองสำนหมู่ที่ ๑๔ กำนันตำบลโคกภู ปลัดอำเภอโคกภู พนักงานพิทักษ์ป่า ส ๓ นายกเทศมนตรีตำบลโคกภูและผู้อำนวยการกองช่างได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้แล้วปรากฏว่า ไม่มีไม้หวงห้าม

๗. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.สกลนคร	๙๗๒,๒๕๗	๘๗,๘๑๘	๙๙๐,๓๖๒	๒๐-๓-๙๖	๐.๐๐๒๒
อ.ภูพาน	๑๒๖,๐๔๑	๑๐,๖๘๑	๘๐,๘๔๖	๒๐-๓-๙๖	๐.๐๑๖๗
ต.โคกภู	๓๕,๕๑๔	๓,๔๓๐	๒๖,๔๔๐	๒๐-๓-๙๖	๐.๐๕๙๑

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๒๖,๐๔๑ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๘๐,๘๔๖ ไร่ โดยในเขตอำเภอภูพานมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๒๙๘-๑-๒๑ ไร่ ได้แก่

๗.๑.๑ กิจการเพื่อสร้างที่ทำการสหกรณ์หรือสิ่งก่อสร้างอื่นเพื่อประโยชน์ของสหกรณ์ เช่น ยุง ฉาง โกดัง หรือไซโล เพื่อเก็บรักษาผลิตผล จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๐-๐-๗๘ ไร่

๗.๑.๒ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๒๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๗๐-๐-๓๖ ไร่

๗.๑.๓ กิจการเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๖-๐-๙๔ ไร่

๗.๑.๔ กิจการอื่น ๆ จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๐-๒-๖๕ ไร่

๗.๑.๕ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑-๐-๔๘ ไร่

และในเขตตำบลโคกภูมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๖๙-๐-๑๖ ไร่ ได้แก่

๗.๒.๑ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๖๒-๐-๗๔ ไร่

๗.๒.๒ กิจการอื่น ๆ จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๐-๒-๖๕ ไร่

๗.๒.๓ กิจการเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕-๐-๒๙ ไร่

๗.๒.๔ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑-๐-๔๘ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเทศบาลตำบลโคกภูใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างสำนักงานเทศบาลตำบลโคกภู และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๓๑๘๔๘๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๓-๙๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๔ ตำบลโคกภู อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน และมีข้อสังเกตว่า ขอให้ ส.ป.ก.สุรินทร์ แจ้งข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ให้เทศบาลตำบลโคกภู ดำเนินการจัดทำแผนงาน โครงการ และรายงานผลเกี่ยวกับการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเพื่อการอนุรักษ์เพื่อประโยชน์ของชุมชน และขอให้มีการปลูกไม้ประจำจังหวัด ไม้ยืนต้นที่มีประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพิ่มเติม และรายงานให้ ส.ป.ก. และคณะกรรมการฯ ทราบในการประชุมครั้งต่อไป ในส่วนการขอใช้ที่ดินเพื่อสร้างสำนักงานเทศบาลโคกภูดังกล่าวให้นำเสนอ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. เทศบาลตำบลโคกภู เป็นส่วนราชการ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างสำนักงานเทศบาลตำบลโคกภู และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนได้รับบริการ และความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อราชการ เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๑๒ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้เทศบาลตำบลโคกภูใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างสำนักงานเทศบาลตำบลโคกภู และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๓๑๘๔๘๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๓-๙๖ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้เทศบาลตำบลโคกภูใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างสำนักงานเทศบาลตำบลโคกภู และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๓๑๘๔๘๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๓-๙๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๔ ตำบลโคกภู อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้เทศบาลตำบลโคกภูใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างสำนักงานเทศบาลตำบลโคกภู และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๗๔๓๑๘๔๘๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๓-๙๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๔ ตำบลโคกภู อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เรื่องที่ ๓.๑.๓ เทศบาลเมืองปทุมธานี ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างอาคารสำนักงานพร้อมอาคารประกอบ ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร (ส.ป.ก. กำแพงเพชร) มีหนังสือ ที่ กพ ๐๐๑๑/๔๓๗๘ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีเทศบาลเมืองปทุมธานีขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อสร้างอาคารสำนักงานพร้อมอาคารประกอบ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๐๑๕๐๖๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๓-๒๕ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลปทุมธานี อำเภอนครหลวง จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าคลองขลุงและป่าคลองแม่วงก์ (A) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตท้องที่อำเภอนครหลวง จังหวัดกำแพงเพชร ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๗

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

๑.๓ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับ ส.ป.ก.กำแพงเพชร ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๑ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ยังไม่ได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใด ซึ่งเทศบาลเมืองปางมะค่า เป็นผู้ครอบครองเดิมมาโดยตลอด

๓. เหตุผลความจำเป็นในการขออนุญาตใช้ที่ดิน เนื่องจากพื้นที่ดั้งเดิมของสำนักงานเทศบาลเมืองปางมะค่า มีขนาดเล็ก คับแคบ ทำให้ไม่เพียงพอในการมารับบริการของประชาชน อีกทั้งเพื่อให้เป็นศูนย์ราชการให้บริการแก่ประชาชนในตำบลปางมะค่าและประชาชนในท้องที่ใกล้เคียง ส่งเสริมสวัสดิการด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุขและด้านสาธารณสุขของประชาชน งบประมาณการดำเนินโครงการก่อสร้าง จำนวนประมาณ ๒๘,๖๗๖,๐๔๖.๐๑ บาท

๔. การประชุมสภาเทศบาลเมืองปางมะค่า สมัยวิสามัญ สมัยที่แรก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบการสร้างอาคารสำนักงานพร้อมอาคารประกอบ ได้แก่ อาคารสำนักงาน อาคารศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย บ้านพักพนักงานเทศบาล อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนามกีฬา เสาวิทยุทธศาสตร์ ป้ายสำนักงาน และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการบริการประชาชน และรับรองว่าไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

๕. เทศบาลเมืองปางมะค่า ได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดิน โดยมีไม้หวงห้าม จำนวน ๖ ชนิด ๑๑๒ ต้น อายุน้อยกว่า ๕ ปี หรือสูงไม่เกิน ๒ เมตร ได้แก่ ไม้มะค่า จำนวน ๑๓ ต้น ไม้สัก จำนวน ๘ ต้น และต้นไม้อายุมากกว่า ๕ ปี หรือสูงเกิน ๒ เมตร ได้แก่ ไม้มะค่า จำนวน ๓ ต้น ไม้พะยูน จำนวน ๑๓ ต้น ไม้ประดู่ จำนวน ๑๓ ต้น ไม้สะเดา จำนวน ๒๑ ต้น ไม้สัก จำนวน ๒๙ ต้น ไม้ตะแบก จำนวน ๑๒ ต้น

๖. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้แก่เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.กำแพงเพชร	๑,๙๔๖,๓๙๕	๗๑,๙๖๑	๑,๔๓๙,๐๓๙	๒๘-๒-๔๐	๐.๐๐๑๔
อ.ชาณุวรลักษบุรี	๓๓๙,๗๕๖	๑๔,๕๔๒	๒๗๗,๖๐๙	๒๘-๒-๔๐	๐.๐๐๘๔
ต.ปางมะค่า	๑๐๖,๒๖๐	๕,๗๖๐	๙๙,๓๒๐	๒๘-๒-๔๐	๐.๐๒๖๙

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๓๙,๗๕๖ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๒๗๗,๖๐๙ ไร่ โดยในเขตอำเภอชาณุวรลักษบุรี มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณสุขและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๑๙๑-๐-๑๗ ไร่ ดังนี้

๖.๑ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๑๔ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๙๑-๐-๑๗ ไร่ และในเขตตำบลปางมะค่า มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณสุขและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๑๙๑-๐-๑๗ ไร่ ได้แก่ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๑๔ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๙๑-๐-๑๗ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเทศบาลเมืองปางมะค่าใช้ที่ดินเพื่อสร้างอาคารสำนักงานพร้อมอาคารประกอบ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๐๑๕๐๖๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๓-๒๕ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลปางมะค่า อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยให้กันพื้นที่ส่วนที่ติดตั้งเสาสัญญาณโทรศัพท์ออก และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

การดำเนินการตามความเห็นคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ส.ป.ก. โดย ส.ป.ก.กำแพงเพชร ได้ดำเนินการตัดเนื้อที่ติดตั้งสัญญาณโทรศัพท์ เนื้อที่ที่ตัดออกไปจำนวน ๐-๐-๘๕ ไร่ พร้อมตรวจสอบกับสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน ได้เนื้อที่ที่ขออนุญาตประมาณ ๒๘-๒-๔๐ ไร่ ตามความเห็นของคณะกรรมการฯ เรียบร้อยแล้ว ตามหนังสือ ที่ กพ ๐๐๑๑/๑๐๙๘ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. เทศบาลเมืองปางมะค่า เป็นส่วนราชการ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างอาคารสำนักงานพร้อมอาคารประกอบ สำหรับใช้เป็นที่ตั้งของที่ทำการเทศบาลเมืองปางมะค่าเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนที่มาใช้บริการและติดต่อราชการได้อย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการ หรือค่าใช้จ่ายใด ๆ จากผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินจำนวนเนื้อที่เกินอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๒ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้เทศบาลเมืองปางมะค่าขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างอาคารสำนักงานพร้อมอาคารประกอบ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๐๑๕๐๖๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๓-๒๕ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลปางมะค่า อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้เทศบาลเมืองปางมะค่าใช้ที่ดินเพื่อสร้างอาคารสำนักงานพร้อมอาคารประกอบ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๐๑๕๐๖๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๒-๔๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลปางมะค่า อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้เทศบาลเมืองปางมะค่าใช้ที่ดินเพื่อสร้างอาคารสำนักงานพร้อมอาคารประกอบ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๖ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๐๑๕๐๖๐ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๒-๔๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลปางมะค่า อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

**เรื่องที่ ๓.๑.๔ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อตั้งโรงเรียนวังเหนือวิทยา
ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง**

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง มีหนังสือ ที่ ลป ๐๐๑๑.๔/๔ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อตั้งโรงเรียนวังเหนือวิทยา ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗III๖๔๑๖ เนื้อที่ประมาณ ๙๐-๐-๗๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าขุนวัง แปลงที่สาม (A) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลทุ่งฮั่ว ตำบลวังเหนือ ตำบลวังทอง ตำบลวังใต้ และตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๖

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๐ และวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๐ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้โรงเรียนวังเหนือวิทยาเป็นผู้ถือครองมาแต่เดิม ซึ่ง พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้ดำเนินการเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น – ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในที่ดินแปลงอื่น แต่เนื่องจากพื้นที่คับแคบจึงได้ย้ายมาอยู่ในที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้และเปิดการเรียนการสอนในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ โดยครอบครองที่ดินเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน มีการก่อสร้างอาคารซึ่งใช้ในกิจการการศึกษาและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว ได้แก่ อาคารโรงฝึกงาน จำนวน ๓ หลัง ถังน้ำบาดาล แทงกักเก็บน้ำ ห้องน้ำจำนวน ๔ หลัง อาคารเรียน จำนวน ๔ หลัง ห้องประชุมและโรงอาหาร จำนวน ๒ หลัง โรงอาหาร จำนวน ๑ หลัง ศาลาพระพุทธรูป ป้อมยาม โรงจอดรถนักเรียน เรือนพยาบาล พัสตุ โรงกรองน้ำ อาคารเรียนศิลปะชั่วคราว อาคารม่วงขาว อาคารกองพันฯ นศท. ศาลาจตุรมุข สนามฟุตบอล สนามหน้าเสาธง สนามบาสเก็ตบอล สนามตะกร้อ สนามวอลเลย์บอลชายหาด สนามวอลเลย์บอล สระเก็บน้ำ จำนวน ๒ สระ และบ้านพักครู จำนวน ๑๗ หลัง

๓. ที่ดินแปลงที่โรงเรียนวังเหนือวิทยาขออนุญาตใช้ ตั้งอยู่ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗III๖๔๑๖ เนื้อที่ประมาณ ๙๐-๐-๗๖ ไร่ และดำเนินการตรวจสอบว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปที่ดิน ตามผลการตรวจทานของสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดินและสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

๔. โรงเรียนวังเหนือวิทยามีวัตถุประสงค์เพื่อขอตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบและใช้ประโยชน์อื่น ๆ ทางการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน ๓๕ ห้องเรียน มีนักเรียน ทั้งหมด (ชาย - หญิง) ๑,๑๗๕ คน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ๘๗ คน ซึ่งส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ของเด็ก ๆ ในชุมชนให้เป็นทรัพยากรที่ดีของชาติต่อไป เป็นการดำเนินงานเพื่อสาธารณประโยชน์

๕. สภามณฑลตำบลวังเหนือ ในการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๓ ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ มีมติรับรองว่าการตั้งโรงเรียนวังเหนือวิทยาไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในชุมชนทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ไม่ทำให้ดินพังทลาย ไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย ไม่ทำให้เกิดเสียงดังรบกวน และไม่ทำให้เกิด กลิ่นเหม็น แต่อย่างใด

๖. ผู้อำนวยการโรงเรียนวังเหนือวิทยาได้สำรวจในแปลงที่ดินแล้วปรากฏว่า มีไม้ประเภทหวงห้าม จำนวนทั้งสิ้น ๓ ชนิด ๒๕๑ ต้น โดยเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ ไม้สัก จำนวน ๑๖๓ ต้น และปลูกขึ้นใหม่ ไม้มะค่าโมง จำนวน ๖๘ ต้น และไม้แดง จำนวน ๒๐ ต้น

๗. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.ลำปาง	๖๗๖,๑๘๓	๔๑,๓๔๙	๒๕๖,๖๔๐	๙๐-๐-๗๖	๐.๐๑๓๓
อ.วังเหนือ	๖๙,๗๗๓	๖,๕๐๒	๓๕,๖๗๔	๙๐-๐-๗๖	๐.๑๒๙๓
ต.วังเหนือ	๗,๐๕๑	๗๔๕	๓,๖๖๕	๙๐-๐-๗๖	๑.๒๗๙๑

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอ วังเหนือ จังหวัดลำปาง มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๖๙,๗๗๓ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๓๕,๖๗๔ ไร่ โดยในเขตอำเภอวังเหนือมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค และกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๔๑๘-๑-๐๓ ไร่ ได้แก่

๗.๑ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๗ ราย เนื้อที่ประมาณ ๖๐-๑-๕๓ ไร่

๗.๒ กิจการเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม เช่น ขุดคูคลอง สระน้ำ ฝาย อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ที่จำเป็นแก่การนั้น จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๕๗-๓-๕๐ ไร่

และในเขตตำบลวังเหนือมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๑-๑๘ ไร่ ได้แก่ กิจการเพื่อการศาสนา

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อตั้งโรงเรียนวังเหนือวิทยา ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗III๖๔๑๖ เนื้อที่ประมาณ ๙๐-๐-๗๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนราชการ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อตั้งโรงเรียนวังเหนือวิทยาสำหรับใช้เป็นสถานศึกษาแก่บุตรหลานของเกษตรกรและประชาชนในท้องถิ่น ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๖ (๓) จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินเพื่อตั้งโรงเรียนวังเหนือวิทยา ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗III๖๔๑๖ เนื้อที่ประมาณ ๙๐-๐-๗๖ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินเพื่อตั้งโรงเรียนวังเหนือวิทยา ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗III๖๔๑๖ เนื้อที่ประมาณ ๙๐-๐-๗๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ที่ดินเพื่อตั้งโรงเรียนวังเหนือวิทยา ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๙๔๗III๖๔๑๖ เนื้อที่ประมาณ ๙๐-๐-๗๖ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เรื่องที่ ๓.๑.๕ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดศิรีวงกต (เพิ่มเติม)

ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี ได้มีหนังสือ ที่ รบ ๐๐๑๑/๒๐๑๙ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ หนังสือ ที่ รบ ๐๐๑๑/๒๘๘ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๔ และหนังสือ ที่ รบ ๐๐๑๑/๕๙๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อสร้าง

วัดศรีวังเกต (เพิ่มเติม) ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ราชวราง ส.ป.ก. ที่ ๔๘๓๕/๔๖๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๑๔-๑-๐๐ ไร่ ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าฝั่งซ้ายแม่น้ำภาชี หมายเลข แปลดสิบห้า (A) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลแก้มอัน ตำบลเบิกไพร ตำบลด่านทับตะโก ตำบลปากช่อง ตำบลจอมบึง ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง ตำบลป่าหวาย ตำบลท่าเคย ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง และตำบลหนองพันจันทร์ ตำบลบ้านคา ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๔

๑.๑ กรมป่าไม้ ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๕.๒/๑๖๕๕ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๕ ส่งมอบพื้นที่ ให้ ส.ป.ก.

๑.๒ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕

๑.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

๑.๔ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๖

๒. วัดศรีวังเกต (วัดเดิม) ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโดย ส.ป.ก. ได้อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างวัดศรีวังเกต ในที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ราชวราง ส.ป.ก. ที่ ๔๘๓๕/๔๖๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๑๕-๐-๐๐ ไร่ ตามหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๓๑ ก.) เลขที่ ๔๗/๒๕๖๐ ออก ณ วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีพื้นที่ติดต่อกับพื้นที่ที่สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดศรีวังเกต (เพิ่มเติม)

๓. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้เพื่อสร้างวัดศรีวังเกต (เพิ่มเติม) เป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ราชวราง ส.ป.ก. ที่ ๔๘๓๕/๔๖๗๔ เดิมมีนางพรพัตรา บุญวรรณ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ ประมาณ ๑๔-๑-๐๐ ไร่ ซึ่งต่อมาได้สละสิทธิในที่ดินคืน ส.ป.ก. ได้แปลง เนื่องจากสภาพและมิได้ทำกิน ในที่ดิน

๔. ปัจจุบันมีการสร้างอาคารเสนาสนะไปแล้ว ประกอบด้วย

๔.๑ ที่ดินแปลงที่เคยได้รับอนุญาตตาม ส.ป.ก. ๔-๓๑ ก. เลขที่ ๔๗/๒๕๖๐ ออก ณ วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แก่ ศาลาการเปรียญ กุฏิพระ ที่พักผู้ปฏิบัติธรรม หอฉัน และห้องเก็บของ

๔.๒ ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้เพื่อสร้างวัดศรีวังเกต (เพิ่มเติม) ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ราชวราง ส.ป.ก. ที่ ๔๘๓๕/๔๖๗๔ ได้แก่ กุฏิพระ ที่พักผู้ปฏิบัติธรรม ศาลาอเนกประสงค์ และสระน้ำ

๕. มีแผนผังแสดงเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส โดยไม่มีส่วนที่เป็นเขตพุทธอุทยาน จึงไม่มีการจัดทำแผนงานโครงการของผู้ขออนุญาต

๖. การประชุมประชาคมหมู่บ้านหมู่ที่ ๓ บ้านร่องเจริญ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จ.ราชบุรี เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบการสร้างวัดคีรีวงกต (เพิ่มเติม) และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึงในการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๑/๒๕๖๔ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ได้มีมติเห็นชอบให้สร้างวัดคีรีวงกต (เพิ่มเติม) และรับรองว่าการสร้างวัดคีรีวงกต (เพิ่มเติม) ดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางด้านเสียง ดิน น้ำ และอากาศ

๗. ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้ที่ดินแล้วปรากฏว่า มีไม้ประเภทหวงห้าม จำนวน ๗ ชนิด ๓๗๐ ต้น ได้แก่ สัก จำนวน ๙๕ ต้น ไม้สะเดา จำนวน ๒๐๔ ต้น ไม้มะเกลือ จำนวน ๑๗ ต้น ไม้มะค่า จำนวน ๒๑ ต้น ไม้พะยุง จำนวน ๑๗ ต้น ไม้ประดู่ จำนวน ๘ ต้น และไม้ยาง จำนวน ๘ ต้น

๘. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.ราชบุรี	๔๑๗,๓๓๘.๐๓	๑๒,๖๕๔	๑๙๓,๖๙๑	๑๔-๑-๐๐	๐.๐๐๓๔
อ.บ้านคา	๑๐๑,๘๘๗	๓,๔๑๖	๔๙,๑๔๘	๑๔-๑-๐๐	๐.๐๑๔๐
ต.บ้านบึง	๕๒,๐๖๕	๑,๗๗๔	๒๖,๐๔๑	๑๔-๑-๐๐	๐.๐๒๗๔

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๐๑,๘๘๗ ไร่ โดยจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๔๙,๑๔๘ ไร่ และมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๘๗-๒-๐๕ ไร่ ดังนี้

๘.๑ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๐-๑-๐๐ ไร่

๘.๒ กิจการเพื่อจัดสร้างสถานที่ราชการ จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๕-๒-๒๙ ไร่

๘.๓ กิจการเพื่อการอนามัยและสาธารณสุข จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๐-๐-๑๙ ไร่

๘.๔ กิจการเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑-๒-๕๗ ไร่

และในเขตตำบลบ้านบึงมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ รวม ๕ ราย โดยอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อจัดสร้างสถานที่ราชการ จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๑-๓-๒๖ ไร่ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๕-๑-๐๐ ไร่ และกิจการเพื่อการอนามัยและสาธารณสุข จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๐-๐-๑๙ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดศิรีวงกต (เพิ่มเติม) ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๓๕๑๖๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๑๔-๑-๐๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดศิรีวงกต (เพิ่มเติม) สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ปรากฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เนื่องจากการขออนุญาตใช้ที่ดินเป็นครั้งที่ ๒ จำนวน ๑๔-๑-๐๐ ไร่ โดยครั้งแรกได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินไปแล้ว จำนวน ๑๕-๐-๐๐ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๒๙-๑-๐๐ ไร่ จึงไม่อยู่ในอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินได้ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ และเป็นอำนาจของ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินตามข้อ ๑๗ ของระเบียบเดียวกัน

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดศิรีวงกต (เพิ่มเติม) ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๓๕๑๖๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๑๔-๑-๐๐ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดศิรีวงกต (เพิ่มเติม) ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๓๕๑๖๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๑๔-๑-๐๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดศิรีวงกต (เพิ่มเติม) ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๓๕๑๖๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๑๔-๑-๐๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เรื่องที่ ๓.๑.๖ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดถ้ำมงคลศีลาราม ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครพนม

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครพนม (ส.ป.ก.นครพนม) มีหนังสือ ที่ นพ ๐๐๑๑/๔๑๒ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

เพื่อสร้างวัดถ้ำมงคลศีลาราม ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๔IV๑๒๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๙-๓-๐๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองชน อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนครพนม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าสงวนฯ ป่าดงเมา (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน และกิ่งอำเภอโพนสวรรค์ อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ (ซึ่งอำเภอนาทมแยกมาจากอำเภอบ้านแพง) และปรับปรุงเขตปฏิรูปที่ดิน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่บางแห่งในอำเภอนาทม อำเภอบ้านแพง อำเภอศรีสงคราม อำเภอนาหว้า อำเภอท่าอุเทน อำเภอโพนสวรรค์ และอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๒

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครพนม ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงดังกล่าวยังไม่ได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใด ที่พักสงฆ์ถ้ำมงคลศีลารามครอบครอง มาแต่เดิม ต่อมา ส.ป.ก.นครพนม ได้สำรวจรังวัดเป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๓๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๔IV๑๒๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๙-๓-๐๐ ไร่ ซึ่งมีการก่อสร้างเป็นที่พักสงฆ์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบันมีการก่อสร้างอาคารเสนาสนะแล้ว ได้แก่ ศาลาการเปรียญ ศาลาหอนั่ง กุฏิเจ้าอาวาส กุฏิ จำนวน ๓ หลัง หอระฆัง พระพุทธรูป จำนวน ๒ องค์ โรงครัวและห้องน้ำ และเมื่อจัดตั้งวัดขึ้นแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่ตั้งบ้านเรือน อยู่โดยรอบ จำนวน ๕๔๐ ครัวเรือน มีประชาชน จำนวน ๑,๗๖๐ คน

๓. มีแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาสสังฆาวาส และพุทธอุทยาน เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เรื่อง แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

๓.๑ แผนผังพุทธาวาส และสังฆาวาส (เนื้อที่ประมาณ ๑๕-๐-๐๐ ไร่) มีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ กุฏิ จำนวน ๕ หลัง ศาลาการเปรียญ ศาลาหลังเล็ก โรงครัว หอระฆัง แท่นพระ หอพระปา ศาลาเก็บโรงเรียน และห้องน้ำรวม

๓.๒ แผนผังพุทธอุทยาน (เนื้อที่ประมาณ ๑๔-๓-๐๐ ไร่) มีการปลูกป่า จำนวน ๕ ชนิด ๙๕ ต้น ได้แก่ ไม้ประดู่ จำนวน ๖๗ ต้น ไม้พะยุง จำนวน ๗ ต้น ไม้มะค่าโมง จำนวน ๕ ต้น ไม้มะค่าแต้ จำนวน ๓ ต้น และไม้ตะแบก จำนวน ๑๓ ต้น

๔. การประชุมประชาคมบ้านแสนสำราญ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองชน อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ มีมติรับรองว่าการสร้างวัดถ้ำมงคลศิวารามไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ผลกระทบทางเสียง น้ำ ดิน และอากาศ

๕. นายอำเภอนาทม ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครพนม ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม เจ้าคณะอำเภอนาทม (รก) และเจ้าคณะจังหวัดนครพนม เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดถ้ำมงคลศิวารามได้

๖. ผู้แทนวัด (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐) เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครพนม และหัวหน้าหน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้ ได้สำรวจร่วมกันสำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้แล้ว ปรากฏว่า มีไม้หวงห้าม จำนวน ๕ ชนิด ๙๕ ต้น ได้แก่ ไม้ประดู่ จำนวน ๖๗ ต้น ไม้พะยุง จำนวน ๗ ต้น ไม้มะค่าโมง จำนวน ๕ ต้น ไม้มะค่าแต้ จำนวน ๓ ต้น และไม้ตะแบก จำนวน ๑๓ ต้น

๗. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.นครพนม	๔๗๔,๙๔๓	๒๓,๑๓๖	๓๕๕,๘๐๗	๒๙-๓-๐๐	๐.๐๐๖๓
อ.นาทม	๑๑๙,๐๓๑	๕,๑๑๑	๘๑,๙๒๐	๒๙-๓-๐๐	๐.๐๒๕๐
ต.หนองชน	๗๗,๐๔๕	๓,๔๐๕	๕๘,๖๔๐	๒๙-๓-๐๐	๐.๐๓๘๖

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๑๙,๐๓๑ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๘๑,๙๒๐ ไร่ โดยในเขตอำเภอนาทม ตำบลหนองชน มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค และกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๔๕-๓-๐๕ ไร่ ได้แก่

๗.๑ กิจการอื่น ๆ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๐-๓-๓๓ ไร่

๗.๒ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔๔-๓-๗๒ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดถ้ำมงคลศิวาราม ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๔IV๑๒๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๙-๓-๐๐ ไร่ ตั้งอยู่

หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองชน อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นส่วนราชการ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดถ้ำมิ่งคล ศีลาราม สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ปรากฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส และพุทธอุทยาน ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดถ้ำมิ่งคล ศีลาราม ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๔IV๑๒๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๙-๓-๐๐ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดถ้ำมิ่งคล ศีลาราม ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๔IV๑๒๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๙-๓-๐๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองชน อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดถ้ำมิ่งคล ศีลาราม ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๔IV๑๒๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๒๙-๓-๐๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองชน อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เรื่องที่ ๓.๑.๗ วัดป่าธรรมคีรี ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าธรรมคีรี (เพิ่มเติม) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด นครราชสีมา

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา มีหนังสือ ที่ นม ๐๐๑๑/๗๕๓ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีวัดป่าธรรมคีรีขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าธรรมคีรี (เพิ่มเติม) ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๒๓๘II๔๘๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๑๘ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๔ ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าสงวนฯ ป่าดงพญาเย็น (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอสีคิ้ว อำเภอสูงเนิน และอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระแก้ว ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๒ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. วัดป่าธรรมคีรี (วัดเดิม) ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. ได้อนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อสร้าง วัดป่าธรรมคีรี เนื้อที่ประมาณ ๑๕-๐-๐๐ ไร่ ตามหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๓๑ ก.) เลขที่ ๑๐๕/๒๕๖๐ ออก ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีพื้นที่ ติดต่อกับพื้นที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าธรรมคีรี (เพิ่มเติม)

๓. วัดป่าธรรมคีรีเป็นวัดตามประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง การตั้งวัด ในพระพุทธศาสนา ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ มีพระมหาวุฒิมา ปัญญาจุฑาโม เป็นเจ้าอาวาส ตามคำสั่งเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา (ธรรมยุต) ที่ ๒๗/๒๕๖๑ เรื่องแต่งตั้งเจ้าอาวาสวัดราษฎร์ แต่งตั้ง ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

๔. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้สร้างวัดป่าธรรมคีรี (เพิ่มเติม) คือ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ไร่ ๖ งาน ส.ป.ก. ที่ ๕๒๓๘๑/๔๘๖๒ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๑๘ ไร่ ซึ่งที่ดินแปลงดังกล่าวยังไม่ได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใด วัดป่าธรรมคีรีครอบครองมาแต่เดิม

๕. มีการจัดทำแผนผังแสดงเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เรื่อง แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ และมีแผนงานโครงการลงลายมือชื่อผู้จัดทำ โครงการ ซึ่งปัจจุบันมีการสร้างอาคารเสนาสนะไปแล้ว รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๓๗-๑-๑๘ ไร่ (รวมพื้นที่ที่ได้รับหนังสือ อนุญาตฯ ให้ใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าธรรมคีรี เนื้อที่ประมาณ ๑๕-๐-๐๐ ไร่) ประกอบด้วย

๕.๑ แผนผังพุทธาวาส รวมเนื้อที่ประมาณ ๒๗-๑-๑๘ ไร่ มีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ อุโบสถเจดีย์ ศาลาสมเด็จพระวันรัต ศาลาปฏิบัติธรรม ศาลาอริยทรัพย์ ศาลาฉัน อาคารพักผู้ปฏิบัติธรรม ๒ ชั้น ศาลา

พระวินัยโมลี อาคารพยาบาล เรือนพิพิธภัณฑ์ ภูมิรับรอง ภูมิสงฆ์ จำนวน ๔ หลัง หมู่ภูมิกรรมฐาน โรงครัว สุขา
ชายหญิง ห้องน้ำพระสงฆ์ แทงค์น้ำ โรงคัดแยกขยะ และสวนป่า

๕.๒ แผนผังสังฆาวาส รวมเนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่ มีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ ภูมิสงฆ์ จำนวน
๑๐ หลัง ห้องน้ำพระภิกษุ และสวนป่า

๖. ที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง สมัยสามัญ สมัยแรก ประจำปี ๒๕๖๓ ครั้งที่
๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีมติรับรองว่าการสร้างวัดป่าธรรมคีรี (เพิ่มเติม) ไม่มีผลกระทบต่อ
สิ่งแวดล้อมและชุมชนทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ไม่ทำให้ดินพังทลายหรือดินสไลด์ ไม่ทำให้เกิดเสียงดังรบกวน ไม่ทำให้น้ำ
เน่าเสีย และไม่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ เป็นต้น

๗. วัดป่าธรรมคีรีได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้ที่ดินแล้วปรากฏว่ามีไม้หวงห้าม
ที่วัดป่าธรรมคีรีปลูกขึ้นเอง จำนวน ๕ ชนิด ๑๔๔ ต้น ได้แก่ พะยุง จำนวน ๖๐ ต้น มะค่า จำนวน ๖๐ ต้น
ประดู่เลือด จำนวน ๒๐ ต้น สัก จำนวน ๒ ต้น และตะเคียน จำนวน ๒ ต้น

๘. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ. นครราชสีมา	๓,๒๓๕,๔๑๑	๑๗๔,๑๖๖	๒,๐๗๑,๙๓๖	๒๒-๑-๑๘	๐.๐๐๐๗
อ. ปากช่อง	๓๔๙,๗๙๘	๔,๑๘๕	๘๓,๐๙๖	๒๒-๑-๑๘	๐.๐๐๖๔
ต. ปากช่อง	๔๒,๔๔๖	๔๖๘	๔,๙๙๒	๒๒-๑-๑๘	๐.๐๕๒๕

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอปากช่อง
จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔๙,๗๙๘ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว
จำนวน ๘๓,๐๙๖ ไร่ โดยในเขตอำเภอปากช่องมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค
และกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๔๔๙-๑-๑๓ ไร่ ได้แก่

๘.๑ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๙ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๒๗-๐-๒๖ ไร่

๘.๒ กิจการเพื่อสร้างสถานที่จัดเป็นนันทนาการ จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๒๒-๐-๘๗ ไร่
และในเขตตำบลปากช่องมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน
๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๕-๐-๐๐ ไร่ ได้แก่ กิจการเพื่อการศาสนา

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบ
การขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีวัดป่าธรรมคีรีขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าธรรมคีรี (เพิ่มเติม)
ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๒๓๘||๔๘๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๑๘ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๔ ตำบลปากช่อง

อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน และนำเสนอให้ คปก. พิจารณานุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. วัดป่าธรรมคีรี เป็นนิติบุคคลที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าธรรมคีรี (เพิ่มเติม) สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ปราบกฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณานุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้ เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณานุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณานุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้วัดป่าธรรมคีรีใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าธรรมคีรี (เพิ่มเติม) ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๒๓๘/๔๘๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๑๘ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณานุญาตให้วัดป่าธรรมคีรีใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าธรรมคีรี (เพิ่มเติม) ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๒๓๘/๔๘๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๑๘ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๔ ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้วัดป่าธรรมคีรีใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าธรรมคีรี (เพิ่มเติม) ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๒๓๘/๔๘๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๒๒-๑-๑๘ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๔ ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เรื่องที่ ๓.๑.๘ วัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ ในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดฉะเชิงเทรา

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า จังหวัดฉะเชิงเทรา มีหนังสือ ที่ ฉช ๐๐๑๑/๗๐๗๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณานุญาต กรณีวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อสร้างวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๒๓๕/๕๒๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๔-๒-๖๒ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าสงวนฯ ป่าแควระบมและป่าสียัด (F) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอบ้านโพธิ์ และอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๐ และปรับปรุงเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่บางแห่งในอำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอคลองเขื่อน อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอบางคล้า อำเภอรสาสน อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอบางปะกง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอพนสนิมคม อำเภอพานทอง อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๒

๑.๑ ป่าสงวนแห่งชาติ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑๐ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๐๙ เนื้อที่ ๑,๗๕๓,๑๒๕.๐๐ ไร่

๑.๒ ยกเลิกกำหนดใหม่ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๐๙ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๒ เนื้อที่ ๑,๕๑๗,๑๐๖.๒๕ ไร่

๑.๓ เพิกถอนบางส่วน ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙๘๖ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ เนื้อที่ ๒๓๖,๐๑๘.๗๕ ไร่

๑.๔ หนังสือส่งมอบพื้นที่ของกรมป่าไม้ ที่ กส ๐๘๑๑/๘๖๔ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๒๐ เนื้อที่แจ้งส่งมอบ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่

๑.๕ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๑๙ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๙

๒. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ สาขาปราจีนบุรี และสำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดฉะเชิงเทรา แจ้งว่าวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ไม่เคยได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแควระบมและป่าสียัด จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบกับฐานข้อมูลในระบบของ ส.ป.ก. ก็ไม่ปรากฏว่าได้เคยอนุญาตให้ตั้งวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์แต่อย่างใด

๓. ประวัติวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ สรุปได้ดังนี้

๓.๑ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ นายวงษ์ นาควง และนายประยงค์ วรรณประดิษฐ์ ได้ร่วมกันจับจองที่ดิน เนื้อที่ประมาณ ๑๘๐ ไร่ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๐๔ นายวงษ์ฯ ได้บวชเป็นพระ (หลวงพ่่องษ์ อินทสโร) กับนายประยงค์ฯ ได้ปรึกษากันและนำที่ดินที่จับจองดังกล่าวมาสร้างที่พักสงฆ์สำหรับปฏิบัติธรรม และต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๐๖ นายประยงค์ฯ ได้บวชเป็นพระ (หลวงพ่อประยงค์ ปิยวงโณ) และร่วมกันพัฒนาที่พักสงฆ์เรื่อยมา ปัจจุบันมีสถานะเป็นวัดแล้ว ชื่อว่า “วัดโกรกแก้ววงพระจันทร์”

๓.๒ กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศตั้งวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ขึ้นเป็นวัดในพระพุทธศาสนา เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ตามบัญชีเลขที่ ๕๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๗ ตอนที่ ๒๔ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ โดยมีพระครู

ปลัดธนกร เทศธัมโม เป็นเจ้าอาวาส ตามตราตั้งเจ้าอาวาส ที่ ๑๐/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ขณะนั้นวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์มีเนื้อที่ประมาณ ๑๔๘ ไร่ เศษ และมอบที่ดินประมาณ ๑๙ ไร่เศษ ให้แก่ทางราชการเพื่อสร้างโรงเรียน คงเหลือพื้นที่วัดประมาณ ๑๒๙ ไร่เศษ

๔. ปัจจุบันที่ดินแปลงดังกล่าวยังไม่ได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใด วัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ครอบครองมาแต่เดิม มีการก่อสร้างเป็นวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบันมีการก่อสร้างอาคารเสนาสนะแล้ว ได้แก่ อุโบสถ ศาลาการเปรียญ ศาลาปฏิบัติธรรม วิหาร ศาลาธรรมสังเวช ห้องน้ำ ห้องครัว และเมรุ เมื่อจัดตั้งวัดขึ้นแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่โดยรอบ จำนวน ๒๐๐ ครัวเรือน มีประชาชน จำนวน ๑,๐๐๐ คน

ส.ป.ก.ฉะเชิงเทรา ได้สำรวจแล้วเป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑๐ ระวาง ส.ป.ก. ที่ ๕๒๓๕/๕๒๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๔-๒-๖๒ ไร่ เนื่องจากการรังวัดเดิมเป็นระบบกลุ่มได้เปลี่ยนการรังวัดเป็นระบบระวาง (U.T.M.) ซึ่งมีความละเอียดสูงขึ้นมีผลให้จำนวนเนื้อที่คลาดเคลื่อนจากการรังวัดครั้งแรกทำให้จำนวนเนื้อที่มากขึ้นหรือน้อยลงได้ และดำเนินการตรวจสอบว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปที่ดิน ตามผลการตรวจทานของสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดินและสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

๕. มีการจัดทำแผนผังแสดงเขตพุทธาวาสสังฆาวาส และพุทธอุทยานเป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ และมีแผนงานโครงการซึ่งลงลายมือชื่อผู้จัดทำโครงการ และผู้สนับสนุนโครงการ

๕.๑ แผนผังเขตสังฆาวาส เนื้อที่ประมาณ ๓-๒-๕๒ ไร่ มีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ สำนักงานที่ทำการวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ กุฏิ จำนวน ๘ หลัง หอระฆัง กุฏิเจ้าอาวาสหลังเก่า จำนวน ๒ หลัง หอพระลานธรรมโบสถ์ กุฏิ (ถ้าจำศีล) จำนวน ๒ หลัง และกุฏิ (ปางพระป่าเลไลย์)

๕.๒ แผนผังเขตพุทธาวาส เนื้อที่ประมาณ ๖๗-๐-๙๕ ไร่ มีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ ศาลาเอนกประสงค์ ๒ ชั้น ศาลาปฏิบัติธรรมดีเด่น ศาลาธรรมจักร ชุ่มประตู่วัด ศาลาพักญาติ ศาลาบำเพ็ญกุศล ศาลาบำเพ็ญกุศล ศาลาปฏิบัติธรรม วิหารหลวงพ่องษ์ ทางเดินเท้าเชื่อมศาลา ศาลาการเปรียญ ศาลาพุทธประวัติ ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนประสูติ ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนออกผนวช ถ้ำหลวงพ่องษ์ ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนออกเทศน์สององค์คู่ศิบาล ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนโอวาทปาติโมกข์ กุฏิหลวงพ่อบุญรอด ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนเทศนาธรรมกับปัจฉิมคติ ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนโอชสิง ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนออกธุดงค์ ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนโอชสิง ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนโปรดยสกลบุตร ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนมารผจญ ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนตรัสรู้ ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนทุกขกิริยา ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนอาฬารดาบส ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนอุทกขดาบส ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนพญามุจลิน ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนพระแม่ธรณีบีบมวยผม ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนอธิษฐานบาตรลอยน้ำ ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนรับข้ามรุมพายาส ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนตัดพระเมาลี ศาลารูปปั้นพุทธประวัติตอนวันอัฐมีบูชา ศาลารูปปั้น

พุทธประวัติตอนวันปรินิพพาน ฐานรูปปั้นพุทธประวัติตอนธรณีสูบท้าวเทวทัศน์ ฐานรูปปั้นสระบัวสี่เหล่า ห้องน้ำ และสระน้ำ

๕.๓ แผนผังเขตพุทธอุทยาน เนื้อที่ประมาณ ๔๓-๓-๑๕ ไร่ มีไม้หวงห้ามที่ปลูกขึ้นเอง จำนวน ๔๔ ชนิด ๖๒๔ ต้น ได้แก่ กระบก จำนวน ๒๔ ต้น กระบากลัก จำนวน ๑ ต้น เกด จำนวน ๓ ต้น เพลิง จำนวน ๖๘ ต้น ไข่น้ำ จำนวน ๑๙ ต้น จามจุรี จำนวน ๑ ต้น ชิงชัน จำนวน ๒ ต้น ตะคร้อ จำนวน ๑ ต้น ตะคร้า จำนวน ๕ ต้น ตะเคียนทอง จำนวน ๕ ต้น ตะแบกนา จำนวน ๑๔ ต้น นนทรี จำนวน ๘ ต้น น้ำเต้าต้น จำนวน ๑ ต้น ประคำไก่ จำนวน ๑ ต้น ประดู่ จำนวน ๑๙ ต้น ประดู่กิ่งอ่อน จำนวน ๖ ต้น ปีบ จำนวน ๔ ต้น ฝาง จำนวน ๑ ต้น พลับพล่า จำนวน ๕๘ ต้น พะยุง จำนวน ๔๕ ต้น พะวา จำนวน ๓ ต้น พันจำ จำนวน ๔๒ ต้น มะกอกเกลื้อน จำนวน ๓ ต้น มะขาม จำนวน ๑๓ ต้น มะค่าแต้ จำนวน ๑ ต้น มะม่วงป่า จำนวน ๑ ต้น มะม่วงแมงวัน จำนวน ๑ ต้น มะฮอกกานีใบใหญ่ จำนวน ๒ ต้น โมกมัน จำนวน ๑๓๖ ต้น ยมหอม จำนวน ๒ ต้น ยมหิน จำนวน ๒ ต้น ยางกราด จำนวน ๑ ต้น ยางเหียง จำนวน ๕ ต้น ยางโอน จำนวน ๓ ต้น ราชพฤกษ์ จำนวน ๒๔ ต้น เลี่ยน จำนวน ๒ ต้น สมพง จำนวน ๒๙ ต้น สะเดา จำนวน ๒๐ ต้น สัก จำนวน ๓ ต้น สัตบรรณ จำนวน ๑ ต้น สาธร จำนวน ๗ ต้น สุพรรณิการ์ จำนวน ๒ ต้น หาด จำนวน ๓๔ ต้น และอินทรีชิต จำนวน ๑ ต้น และสมุนไพรประมาณ ๔๓๐ ต้น

๖. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไม้แก่น เจ้าคณะอำเภอแปลงยาว นายอำเภอแปลงยาว เจ้าคณะจังหวัดฉะเชิงเทรา และผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ได้

๗. การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไม้แก่น สมัยสามัญ สมัยที่ ๓ ครั้งที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ มีมติรับรองว่าการสร้างวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ผลกระทบทางเสียง น้ำ ดิน และอากาศ

๘. สวนพฤกษศาสตร์เขาหินซ้อน ได้ดำเนินการสำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้แล้ว ปรากฏว่า มีไม้หวงห้ามที่ปลูกขึ้นเอง จำนวน ๔๔ ชนิด ๖๒๔ ต้น ได้แก่ กระบก จำนวน ๒๔ ต้น กระบากลัก จำนวน ๑ ต้น เกด จำนวน ๓ ต้น เพลิง จำนวน ๖๘ ต้น ไข่น้ำ จำนวน ๑๙ ต้น จามจุรี จำนวน ๑ ต้น ชิงชัน จำนวน ๒ ต้น ตะคร้อ จำนวน ๑ ต้น ตะคร้า จำนวน ๕ ต้น ตะเคียนทอง จำนวน ๕ ต้น ตะแบกนา จำนวน ๑๔ ต้น นนทรี จำนวน ๘ ต้น น้ำเต้าต้น จำนวน ๑ ต้น ประคำไก่ จำนวน ๑ ต้น ประดู่ จำนวน ๑๙ ต้น ประดู่กิ่งอ่อน จำนวน ๖ ต้น ปีบ จำนวน ๔ ต้น ฝาง จำนวน ๑ ต้น พลับพล่า จำนวน ๕๘ ต้น พะยุง จำนวน ๔๕ ต้น พะวา จำนวน ๓ ต้น พันจำ จำนวน ๔๒ ต้น มะกอกเกลื้อน จำนวน ๓ ต้น มะขาม จำนวน ๑๓ ต้น มะค่าแต้ จำนวน ๑ ต้น มะม่วงป่า จำนวน ๑ ต้น มะม่วงแมงวัน จำนวน ๑ ต้น มะฮอกกานีใบใหญ่ จำนวน ๒ ต้น โมกมัน จำนวน ๑๓๖ ต้น ยมหอม จำนวน ๒ ต้น ยมหิน จำนวน ๒ ต้น ยางกราด จำนวน ๑ ต้น ยางเหียง จำนวน ๕ ต้น ยางโอน จำนวน ๓ ต้น ราชพฤกษ์ จำนวน ๒๔ ต้น เลี่ยน จำนวน ๒ ต้น สมพง จำนวน ๒๙ ต้น สะเดา จำนวน ๒๐ ต้น สัก จำนวน ๓ ต้น สัตบรรณ จำนวน ๑ ต้น สาธร จำนวน ๗ ต้น สุพรรณิการ์ จำนวน ๒ ต้น หาด จำนวน ๓๔ ต้น และอินทรีชิต จำนวน ๑ ต้น และสมุนไพรประมาณ ๔๓๐ ต้น

๙. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.ฉะเชิงเทรา	๙๓๕,๗๘๓	๓๔,๓๙๓	๖๓๓,๔๙๕	๑๑๔-๒-๖๒	๐.๐๑๒๓
อ.แปลงยาว	๙๑,๖๐๒	๓,๕๒๔	๘๖,๙๖๙	๑๑๔-๒-๖๒	๐.๑๒๕๒
ต.หนองไม้แก้ว	๗๔,๑๓๔	๒,๖๔๑	๗๐,๓๖๐	๑๑๔-๒-๖๒	๐.๑๕๔๗

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๙๑,๖๐๒ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้วจำนวน ๘๖,๙๖๙ ไร่ โดยในเขตอำเภอแปลงยาวมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๑,๐๒๐-๓-๘๒ ไร่ ได้แก่

๙.๑.๑ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๗ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๒๔-๑-๓๓ ไร่

๙.๑.๒ กิจการเพื่อการอนามัยและสาธารณสุข จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๐-๐๐ ไร่

๙.๑.๓ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๙ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๒๓-๒-๑๕ ไร่

๙.๑.๔ กิจการเพื่อการไฟฟ้า ประปา จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๕๗-๑-๕๖ ไร่

๙.๑.๕ กิจการเพื่อการสร้างถนน ทางลำเลียง จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๘๙-๑-๔๐ ไร่

๙.๑.๖ กิจการเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม เช่น ขุดคูคลอง
สระน้ำ ฝาย อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น จำนวน ๖ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕๕-๐-๑๓ ไร่

๙.๑.๗ กิจการเพื่อสร้างที่ทำการหรือสิ่งก่อสร้างอื่นเพื่อประโยชน์ของสหกรณ์ เช่น ยุ้ง ฉาง
โกดัง หรือ ไซโล เพื่อเก็บรักษาสินค้า จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔-๒-๐๐ ไร่

๙.๑.๘ กิจการเพื่อสร้างสถานที่จัดเป็นนันทนาการ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๕๖-๓-๒๕ ไร่
และในเขตตำบลหนองไม้แก้วมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ
เนื้อที่ประมาณ ๗๐๗-๓-๔๖ ไร่ ได้แก่

๙.๒.๑ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๕๘-๒-๓๓ ไร่

๙.๒.๒ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๖๗-๑-๘๖ ไร่

๙.๒.๓ กิจการเพื่อการไฟฟ้า ประปา จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๕๗-๑-๕๖ ไร่

๙.๒.๔ กิจการเพื่อการสร้างถนน ทางลำเลียง จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๘๙-๑-๔๐ ไร่

๙.๒.๕ กิจการเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม เช่น ขุดคูคลอง
สระน้ำ ฝาย อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น จำนวน ๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๐-๒-๓๑ ไร่

๙.๒.๖ กิจการเพื่อสร้างที่ทำการหรือสิ่งก่อสร้างอื่นเพื่อประโยชน์ของสหกรณ์ เช่น ยุ้ง ฉาง
โกดัง หรือ ไซโล เพื่อเก็บรักษาสินค้า จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔-๒-๐๐ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๒๓๕๑๕๒๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๔-๒-๖๒ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอลำดวน จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. วัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ เป็นนิติบุคคลที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ (เพิ่มเติม) สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ปรากฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาสสังฆาวาส และพุทธอุทยาน ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้วัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๒๓๕๑๕๒๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๔-๒-๖๒ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้วัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๒๓๕๑๕๒๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๔-๒-๖๒ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอลำดวน จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้วัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดโกรกแก้ววงพระจันทร์ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑๐ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๒๓๕๑๕๒๙๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๔-๒-๖๒ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอลำดวน จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เรื่องที่ ๓.๑.๙ วัดพุทธเมตตาบุญญาภา ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานปฏิบัติธรรมและพุทธสถาน และเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง ได้มีหนังสือ ที่ ลป ๐๐๑๑.๔/๙๒๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีวัดพุทธเมตตาบุญญานุภาพขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานปฏิบัติธรรมและพุทธสถาน รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบาย ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๔/๓๖๕๖ เนื้อที่ประมาณ ๓๙-๒-๓๔ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลแม่ปะ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ที่ดินตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าแม่เลิม และป่าแม่ปะ (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลแม่ถอด และตำบลแม่ปะ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๒

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. วัดพุทธเมตตาบุญญานุภาพ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาและเป็นวัดตามประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่องตั้งวัดในพระพุทธศาสนา ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ มีพระครูปลัดกิตติเชษฐ์ สิริวิฑูโก เป็นเจ้าอาวาส ตามตราตั้งเจ้าอาวาส ที่ จจ.ลป. ๖๒/๒๕๖๒ แต่งตั้ง ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นวัดที่ตั้งอยู่บนที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งมอบให้แก่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง เพื่อเก็บรักษา จำนวน ๙ แปลง เนื้อที่รวมประมาณ ๓๕-๓-๖๙ ไร่

๓. ที่ดินในบริเวณที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน มีผู้ถือครองทำประโยชน์ในที่ดินมาแต่เดิม และได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว ตามรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

๓.๑ แปลงที่ดินที่ยังไม่ได้ดำเนินการจัดที่ดินซึ่งวัดพุทธเมตตาบุญญานุภาพได้ถือครองทำประโยชน์ จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑๔-๑-๕๔ ไร่

๓.๒ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ กลุ่มที่ ๑๒๐๑ เนื้อที่ประมาณ ๘-๒-๖๗ ไร่ มีนางณัฐญารรณ เปรมสกุล เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนางณัฐญารรณ เปรมสกุล ได้สละสิทธิที่ดินคืน ส.ป.ก. เนื่องจากปัจจุบันบวชเป็นชีในพระพุทธศาสนา ณ สำนักปฏิบัติธรรมโพธิ์วันณา จังหวัดฉะเชิงเทรา และไม่ประสงค์จะกลับมาใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรม

๓.๓ ที่ดินแปลงเลขที่ ๕ กลุ่มที่ ๑๒๐๑ เนื้อที่ประมาณ ๘-๑-๘๕ ไร่ มีนายธัช เวชบุณชู เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ปัจจุบันได้เสียชีวิตแล้ว) โดยนางสลิตา ทองตะชะปัญญา (คู่สมรส) ได้แสดงความประสงค์ขอสละสิทธิที่ดินในการได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. เนื่องจากปัจจุบันทายาท ได้ย้ายภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และประกอบอาชีพที่มั่นคง และไม่ประสงค์จะกลับมา ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรม

๓.๔ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑ ระบุว่าส.ป.ก.ที่ ๔๘๔๔/๓๖๕๖ เนื้อที่ประมาณ ๔-๑-๐๖ ไร่ มีนางณัฐชา จารุติลกกุล เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และนางณัฐชา จารุติลกกุล ได้สละสิทธิที่ดินคืน ส.ป.ก. เนื่องจากปัจจุบันได้ย้ายภูมิลำเนาไปอาศัยอยู่กับสามี ณ จังหวัดชลบุรี โดยสามี มีอาชีพที่มั่นคง และไม่ประสงค์จะกลับมาใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรม

๓.๕ ที่ดินแปลงเลขที่ ๖ กลุ่มที่ ๑๒๐๖ เนื้อที่ประมาณ ๓-๓-๒๒ ไร่ มีนางสุพันธ์ อินใจ เป็นผู้ถือครองทำประโยชน์ และนางสุพันธ์ อินใจ ได้แสดงความยินยอมสละสิทธิในการได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. เนื่องจากปัจจุบันมีอายุมากแล้ว และได้ไปอาศัยอยู่กับทายาทซึ่งมีอาชีพที่มั่นคง

ส.ป.ก. ลำปาง ได้สำรวจจริงวัดรวมที่ดินที่ได้มีสละการครอบครองและสละสิทธิคืน ส.ป.ก. เป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๔/๓๖๕๖ เนื้อที่ประมาณ ๓๙-๒-๓๔ ไร่

๔. ปัจจุบันมีสิ่งปลูกสร้างในที่ดินที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน ประกอบด้วย ภูมิพระสงฆ์ ขนาด ๖x๗ เมตร จำนวน ๑ หลัง ถังเก็บน้ำ จำนวน ๓ แห่ง และศาลาอเนกประสงค์ จำนวน ๑ หลัง สำหรับใช้ประกอบพิธีทางพระพุทธศาสนาและเป็นศูนย์กลางในการประกอบกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

๕. มีการจัดทำแผนผังแสดงเขตพุทธาวาสสังฆาวาส และแผนงานโครงการ ซึ่งลงนามโดยผู้รับผิดชอบโครงการ

๖. สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง นายอำเภอเถิน และผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดพุทธเมตตาบุญญานุภาพ

๗. ที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน หมู่ที่ ๙ ตำบลแม่ปะ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบให้วัดพุทธเมตตาบุญญานุภาพ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อเป็นสถานปฏิบัติธรรม และพุทธสถาน รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

๘. สภาก่อการบริหารส่วนตำบลแม่ปะ ในการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบให้วัดพุทธเมตตาบุญญานุภาพ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อเป็นสถานปฏิบัติธรรมและพุทธสถาน รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา โดยรับรองว่าการดำเนินการดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดิน เสียง น้ำ และอากาศ

๙. ผู้แทนวัดพร้อมเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.ลำปาง ได้แจ้งว่าได้ดำเนินการตรวจสอบไม้หวงห้ามที่อยู่ในบริเวณที่ดินที่วัดพุทธเมตตาบุญญานุภาพขออนุญาตใช้ที่ดินแล้ว ปรากฏว่ามีไม้ประเทหวงห้ามที่ปลูกขึ้นเอง จำนวน ๓ ชนิด ๓๕๗ ต้น ได้แก่ ไม้แดง จำนวน ๘ ต้น ประดู่ จำนวน ๒ ต้น และสัก จำนวน ๓๔๗ ต้น

๑๐. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.ลำปาง	๖๗๖,๑๘๓	๔๑,๓๔๙	๒๕๖,๖๔๐	๓๙-๒-๓๔	๐.๐๐๕๙
อ.เถิน	๙๗,๑๐๒	๔,๔๙๖	๒๔,๐๕๔	๓๙-๒-๓๔	๐.๐๔๐๘
ต.แม่ปะ	๑๓,๖๕๑	๑,๑๗๑	๕,๐๒๕	๓๙-๒-๓๔	๐.๒๙๐๐

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๙๗,๑๐๒ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๒๔,๐๕๔ ไร่ โดยในเขตอำเภอเถิน มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๒๖๗-๒-๙๖ ไร่ ดังนี้

๗.๑ กิจการเพื่อการศึกษา จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๙-๓-๖๒ ไร่

๗.๒ กิจการไฟฟ้า ประปา จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒-๓-๓๖ ไร่

๗.๓ กิจการที่เป็นการใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๒๔-๑-๐๔ ไร่

๗.๔ กิจการเพื่อจัดตั้งสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๒๐-๒-๙๔ ไร่ และในเขตตำบลแม่ปะมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๓๑-๐-๘๘ ไร่ ดังนี้

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบ การขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีวัดพุทธเมตตาบุญญานุภาพใช้ที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานปฏิบัติธรรม และพุทธสถาน รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๔/๓๖๕๖ เนื้อที่ประมาณ ๓๙-๒-๓๔ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลแม่ปะ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยไม่เรียกเก็บ ค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. วัดพุทธเมตตาบุญญานุภาพ เป็นวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีสถานะเป็นนิติบุคคลที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร การขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม และพุทธสถาน และเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธ ศาสนาของทางวัดปรากฏตามแผนผัง เขตพุทธาวาส สังฆาวาส เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้วัดพุทธเมตตาบุญญาภพใช้ที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานปฏิบัติธรรมและพุทธสถาน และเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๔/๓๖๕๖ เนื้อที่ประมาณ ๓๙-๒-๓๔ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้วัดพุทธเมตตาบุญญาภพใช้ที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานปฏิบัติธรรมและพุทธสถาน และเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๔/๓๖๕๖ เนื้อที่ประมาณ ๓๙-๒-๓๔ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลแม่ปะ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้วัดพุทธเมตตาบุญญาภพใช้ที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานปฏิบัติธรรมและพุทธสถาน และเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๔๘๔๔/๓๖๕๖ เนื้อที่ประมาณ ๓๙-๒-๓๔ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลแม่ปะ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เรื่องที่ ๓.๑.๑๐ วัดแสงอรุณ (วัดป่าตานวิเวก) ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถานทรัพยากรแห่งชาติ (เพิ่มเติมครั้งที่ ๔) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ (ส.ป.ก.บึงกาฬ) มีหนังสือ ที่ บก ๐๐๑๑/ ๒๓๙๒ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้ส่งคำขออนุญาตใช้ที่ดินมายังสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีวัดแสงอรุณ (วัดป่าตานวิเวก) ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถานทรัพยากรแห่งชาติ (เพิ่มเติมครั้งที่ ๔) จำนวน ๒๑ แปลง รวมเนื้อที่ประมาณ ๒๕๙-๓-๖๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีชมภู อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าดงสีชมพูโพธิ์สนัย (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลศรีชมภู ตำบลถ้ำเจริญ ตำบลคำแก้ว ตำบลเหล่าทอง ตำบลหนองพันทา ตำบลบัวตูม และตำบลโซ่ อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (ปัจจุบันแยกเขตการปกครองยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดบึงกาฬจึงเป็นเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ)

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ และวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. วัดแสงอรุณ (วัดป่าดานวิเวก) ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อก่อสร้างวัด โดยได้จัดตั้งเป็นวัดขึ้นในพระพุทธศาสนา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ตั้งวัดในพระพุทธศาสนา ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง พระราชทานวิสุงคามสีมา ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๐ มีพระอธิการปริดา ฉนทโก เป็นเจ้าอาวาส ตามตราตั้งเจ้าอาวาส ที่ ๒/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๑ โดยมีพื้นที่ติดต่อกับพื้นที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถานทรัพยากรแห่งชาติ (ครั้งที่ ๑ ถึงครั้งที่ ๔)

๔. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถานทรัพยากรแห่งชาติ ประกอบด้วย

๔.๑ ที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้อนุญาตให้วัดแสงอรุณ (วัดป่าดานวิเวก) ใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกป่าไปแล้วจำนวน ๓ ครั้ง รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น ๘๙๑-๐-๗๗ ไร่ ดังนี้

๔.๑.๑ ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๘ จำนวน ๓๘ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๖๙๒-๑-๒๐ ไร่ ตามหนังสืออนุญาตเลขที่ให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ (ส.ป.ก. ๔-๓๑ ก.) เลขที่ ๑๑๙, ๑๑๙.๑, ๑๑๙.๒, ๑๑๙.๓, ๑๑๙.๔, ๑๑๙.๕, ๑๒๐, ๑๒๐.๑, ๑๒๐.๒, ๑๒๐.๓/๒๕๔๘

๔.๑.๒ ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๕ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑๐๓-๓-๗๒ ไร่ ตาม ส.ป.ก. ๔-๓๑ ก. เลขที่ ๑๐๕ - ๑๐๗/๒๕๕๒

๔.๑.๓ ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๔ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๙๔-๓-๘๕ ไร่ ตาม ส.ป.ก. ๔-๓๑ ก. เลขที่ ๑๘๐/๒๕๕๖

๔.๒ ที่ดินที่ขออนุญาต ส.ป.ก. ใช้เพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถานทรัพยากรแห่งชาติ (เพิ่มเติมครั้งที่ ๔) จำนวน ๒๑ แปลง รวมเนื้อที่ประมาณ ๒๕๙-๓-๖๗ ไร่

๕. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถานทรัพยากรแห่งชาติ (เพิ่มเติมครั้งที่ ๔) ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ปรากฏว่าอยู่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และไม่เป็นอุปสรรคขัดขวางงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามผล

การตรวจทานและตรวจสอบของสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดินและ สำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน โดยที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ได้จัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์แล้ว จำนวน ๒๑ ราย ๒๑ แปลง ซึ่งเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินได้สละสิทธิในที่ดินคืนให้แก่ ส.ป.ก. แล้ว ตามตารางที่แนบ

๖. วัดแสงอรุณ (วัดป่าตานวิเวก) ได้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ร่วมกันดูแลพื้นที่ป่าและพื้นที่พืสภาพป่า ตั้งแต่ปี ๒๕๒๙ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นการฟื้นฟูป่าใช้วิธีการปลูกโดยไม่ต้องปลูก ตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องจากสภาพบางส่วนของพื้นที่เป็นดานหิน กล่าวคือ ถ้าเลือกที่ที่เหมาะสมแล้วก็จะทิ้งป่านั้นไว้ตรงนั้น ไม่ต้องไปทำอะไรเลย ป่าจะเติบโตขึ้นมาเป็นป่าสมบูรณ์ และมีการปลูกป่าโดยไม่มีการปราบวัชพืช เพียงย่ำหรือนาบให้วัชพืชที่ขึ้นเบียดบังต้นไม้ป่าที่ปลูกราบลงไปเท่านั้น ปล่อยสภาพสวนป่า สวนรุกขชาติที่ดำเนินการเจริญเติบโตตามธรรมชาติ ดูแลป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่าในพื้นที่เท่านั้น สภาพป่าปลูกที่เจริญเติบโตแล้วจึงมีสภาพกลมกลืนกับป่าธรรมชาติดั้งเดิมโดยมีพันธุ์ไม้ชนิดที่ต้องการปลูกขึ้นแทรกอยู่ สำหรับการป้องกันไฟป่าจะทำแนวกันไฟ การตรวจตราระวังไฟในลักษณะประจําอาสา

มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์พื้นที่พืสภาพป่าให้มีความสมบูรณ์ อนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงนิเวศ เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมสำหรับภิกษุ สามเณร และอุบาสิกา ตลอดจนเป็นสถานที่บำเพ็ญบุญประกอบกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชน นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งศึกษาธรรมะกับธรรมชาติ เป็นศูนย์ฝึกอบรมธรรมะของนักเรียนและประชาชนทั่วไป เป็นศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์เกี่ยวกับการปลูกพืชสมุนไพรที่ขึ้นอยู่ในพื้นที่ป่า (มีแปลงทดลองเพื่อพัฒนาอาชีพด้านสมุนไพร) และทำให้เกิดความชุ่มชื้นแก่พื้นที่ป่าและแผ่นดิน เป็นแหล่งอาหารให้กับชุมชนและสัตว์ป่า เป็นที่พักอาศัยของสัตว์ป่า เป็นแหล่งเก็บกักน้ำโดยมีฝายกั้นน้ำไว้ใช้เพื่อดับไฟป่า เป็นต้น

๗. การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีชมภู สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๑/๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ มีมติรับรองว่าการดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าฯ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย ไม่ทำให้ดินพังทลาย ไม่ทำให้เกิดเสียงดังรบกวน และไม่ทำให้น้ำเน่าเสีย เป็นต้น

๘. ความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ มติที่ ๒๓๓/๒๕๖๔ แล้ว

๙. โครงการปลูกและบำรุงป่าตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถานทรัพยากรแห่งชาติได้รับการสนับสนุนเงินงบประมาณจากวัดแสงอรุณ (วัดป่าตานวิเวก) และประชาชนทั่วไป

๑๐. คณะกรรมการดำเนินการสร้างวัดได้มีการสำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดิน ปรากฏว่ามีต้นไม้หวงห้ามและสมุนไพรในบริเวณที่ขออนุญาตใช้ที่ดินเป็นจำนวนมาก

๑๑. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.บึงกาฬ	๑,๒๗๗,๓๐๖	๗๖,๘๖๙	๑,๐๗๖,๖๙๖	๒๕๙-๓-๖๗	๐.๐๒๐๓
อ.โซ่พิสัย	๒๘๖,๑๑๓	๒๐,๑๓๘	๒๕๒,๑๒๖	๒๕๙-๓-๖๗	๐.๐๙๐๘
ต.ศรีชมภู	๖๓,๓๗๒	๕,๑๑๕	๕๘,๒๕๖	๒๕๙-๓-๖๗	๐.๔๑๐๑

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒๘๖,๑๑๓ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๒๕๒,๑๒๖ ไร่ โดยในเขตอำเภอโซ่พิสัย มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๓๖๑-๐-๘๔ ไร่ ได้แก่

๑๑.๑ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๙ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๗๔-๐-๗๓ ไร่

๑๑.๒ กิจการเพื่อกิจการไฟฟ้า ประปา ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ที่จำเป็นแก่การนั้น จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๘๗-๐-๑๑ ไร่

และในเขตตำบลศรีชมภูมีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๐๐-๓-๘๕ ไร่ ได้แก่ กิจการเพื่อการศาสนา

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยร่วมกันสรุปสาระสำคัญ ได้แก่ ป่าของป่าไม้ และป่าที่วัดปลูกไปแล้วเป็นอย่างไร

ประชาชนใช้ประโยชน์ หาของป่า เก็บเห็ด แหะไข่มดแดง ผมจึงอยากรู้ข้อเท็จจริงจากท่านว่า ป่าของท่านอุดมสมบูรณ์และป่าของวัดที่มีอยู่เป็นอย่างไร

๑. ส.ป.ก.บึงกาฬ ชี้แจงว่า ปี ๒๕๒๙ กรมศาสนาขออนุญาตกรมป่าไม้ใช้พื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อสร้างวัดแสงอรุณ (วัดป่าดานวิเวก) เนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่ ต่อมาปี ๒๕๒๙ ๒๕๓๑ ๒๕๔๖ และปี ๒๕๕๐ ได้มีการขออนุญาตเพื่อการอนุรักษ์และปลูกป่า เนื้อที่ประมาณ ๑,๖๖๒-๓-๕๙ ไร่ ต่อมาได้มีการขออนุญาตใช้พื้นที่ของ ส.ป.ก. เพิ่มเติมเพื่อดำเนินโครงการดังกล่าวอีก ๓ ครั้ง มีพื้นที่บางส่วนที่เป็น นส. ๓ ก. ของวัดเนื้อที่ประมาณ ๗๘-๐-๗๘ ไร่ ได้มีการดำเนินโครงการพุทธสถานแห่งชาติตั้งแต่ปี ๒๕๒๐ ต่อมาปี ๒๕๕๗ ได้รับโปรดเกล้าโดยมูลนิธิสมุนไพรรักษาแผ่นดินไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เข้ามาปลูกป่า รักษา ขยายพันธุ์ไม้ ส่วนข้าพเจ้าได้มีโอกาสเข้าไปในพื้นที่ ตรวจสอบพื้นที่ และเข้าไปปลูกต้นไม้ของวัด ตามกุสโลบายของบวร คือ บ้าน วัด โรงเรียน มีวัด อบต. เข้ามาร่วมดำเนินการพื้นที่ร่วมกัน โดยวัดจะเป็นเรื่องของพันธุ์ไม้ มีมูลนิธิสนับสนุน ซึ่งตอนนี้วัดมีต้นไม้ ป่ามีสมุนไพรรักษาตามภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งบางประเภทเป็นสมุนไพรรักษาที่เกือบจะสูญพันธุ์แล้ว ได้นำมา

ปลูกไว้ที่วัด นอกจากนี้มีเรื่องของโรงเรียน เยาวชน ยุวเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเข้ามาร่วมกิจกรรมของการปลูกป่า ซึ่งจะสอดคล้องกับภารกิจของ ส.ป.ก. ด้วย และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย ในภาพรวมมีกิจกรรมในการปลูกต้นไม้ สมุนไพร อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่เป็นคุณต่อแผ่นดิน

๒. ผู้แทนกรมป่าไม้ ชี้แจงว่า พื้นที่ป่าในเขตป่าไม้ที่วัดได้ดำเนินการปลูกป่านั้นมีเนื้อที่ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ และวัดได้รับอนุญาตเป็นไปเพื่อการบำรุงรักษาป่านั้น มีความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งอาหารของชุมชน และได้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กรมป่าไม้กำหนดไว้แล้ว

และคณะอนุกรรมการฯ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีวัดแสงอรุณ (วัดป่าดานวิเวก) ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถาน ทรัพยากรแห่งชาติ (เพิ่มเติมครั้งที่ ๔) ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าดงสีชมพูพนาลัย (E) จำนวน ๒๑ แปลง รวมเนื้อที่ประมาณ ๒๕๙-๓-๖๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีชมภู อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. วัดแสงอรุณ (วัดป่าดานวิเวก) มีสถานะเป็นนิติบุคคลที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถาน ทรัพยากรแห่งชาติ (เพิ่มเติมครั้งที่ ๔) ปรากฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธอุทยาน ซึ่งลงนามโดยผู้รับผิดชอบโครงการ ซึ่งเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าฯ เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๖ ซึ่งอยู่ในอำนาจของ คปก. ในการพิจารณาอนุญาต ตามข้อ ๑๗

๓. การขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าฯ เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดิน (เพิ่มเติมครั้งที่ ๔) โดยวัดแสงอรุณ (วัดป่าดานวิเวก) ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าฯ มาแล้ว จำนวน ๓ ครั้ง คือ พ.ศ. ๒๕๔๘, ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๖ รวมเนื้อที่ประมาณ ๘๙๑-๐-๗๗ ไร่ ซึ่งเมื่อรวมจำนวนเนื้อที่ที่จะขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าฯ (เพิ่มเติมครั้งที่ ๔) เนื้อที่ประมาณ ๒๕๙-๓-๖๗ ไร่ แล้วปรากฏว่ามีจำนวนเนื้อที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ รวมทั้งสิ้น ๑,๑๕๑-๐-๔๑ ไร่ ซึ่งเป็นการขอใช้ที่ดินเพื่อปลูกป่าเนื้อที่เกินกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ จึงต้องดำเนินการตามประกาศ คปก. ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ กล่าวคือ กรณีเขตพุทธอุทยาน หรือโครงการตามแผนงานโครงการของผู้ขออนุญาตให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด สำนักสงฆ์ ชุมชนดูแลบริหารจัดการใช้ประโยชน์พื้นที่ร่วมกัน เนื้อที่ตามเหตุผลความจำเป็น แต่ทั้งนี้ไม่เกินจำนวน ๑,๐๐๐ ไร่ ซึ่งกรณีการขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าฯ เป็นการขออนุญาตใช้พื้นที่เกินกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ จึงต้องนำเรื่องดังกล่าว

เสนอมหาเถรสมาคมวินิจฉัย ให้ความเห็นประกอบพิจารณาของ คปก. ในการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน

๔. มหาเถรสมาคม ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ มติที่ ๒๓๓/๒๕๖๔ พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้วัดแสงอรุณ (วัดป่าดานวิเวก) ใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถานทรัพยากรแห่งชาติ รวมเนื้อที่เกินกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ โดยให้ดำเนินการได้ทันที

จึงเห็นควรอนุญาตให้วัดแสงอรุณ (วัดป่าดานวิเวก) ใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถานทรัพยากรแห่งชาติ (เพิ่มเติมครั้งที่ ๔) จำนวน ๒๑ แปลง รวมเนื้อที่ประมาณ ๒๕๙-๓-๖๗ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้วัดแสงอรุณ (วัดป่าดานวิเวก) ใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถานทรัพยากรแห่งชาติ (เพิ่มเติมครั้งที่ ๔) จำนวน ๒๑ แปลง รวมเนื้อที่ประมาณ ๒๕๙-๓-๖๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีชมภู อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้วัดแสงอรุณ (วัดป่าดานวิเวก) ใช้ที่ดินเพื่อดำเนินโครงการปลูกและบำรุงป่าตามโครงการเฉลิมพระเกียรติพุทธสถานทรัพยากรแห่งชาติ (เพิ่มเติมครั้งที่ ๔) จำนวน ๒๑ แปลง รวมเนื้อที่ประมาณ ๒๕๙-๓-๖๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีชมภู อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เรื่องที่ ๓.๒ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. เกษตรอินทรีย์ เป็นหนึ่งในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน ที่เน้นความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยเน้นการปรับปรุงบำรุงดิน เคารพต่อศักยภาพทางธรรมชาติของพืช สัตว์ และระบบนิเวศ ลดการใช้ปัจจัยการผลิตจากภายนอก และไม่ใช้สารเคมีเพื่อการเกษตร ทั้งปุ๋ยเคมี ยากำจัดวัชพืชและศัตรูพืช รวมทั้งฮอร์โมนสังเคราะห์ที่กระตุ้นการเจริญเติบโตของพืชและสัตว์ ตลอดจนสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม ในขณะเดียวกันก็พยายามประยุกต์ใช้ธรรมชาติเพื่อช่วยเพิ่มผลผลิตและพัฒนาความต้านทานศัตรูพืช โดยเชื่อว่าดินที่สมบูรณ์ย่อมทำให้พืชและสัตว์ที่เจริญเติบโตจากผืนดินนั้นมีความอุดมสมบูรณ์ตามไปด้วย

๒. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ในเป้าหมายที่ ๒ การยุติความหิวโหย เป้าประสงค์ที่ ๒.๔ สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืนและดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันที่จะเพิ่มผลผลิตและการผลิต ซึ่งจะช่วยรักษาระบบนิเวศ เสริมขีด

ความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะอากาศรุนแรง ภัยแล้ง อุทกภัยและ ภัยพิบัติอื่น ๆ และจะช่วยพัฒนาที่ดินและคุณภาพดินอย่างต่อเนื่อง

๓. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการจัดที่ดิน การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ โครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม และการอนุรักษ์ฟื้นฟู สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินให้มีความอุดมสมบูรณ์และมีความยั่งยืน จึงได้ ดำเนินการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง โดยแผนปฏิบัติการ ๕ ปี ของ ส.ป.ก. (วาระแรก ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ได้กำหนดแผนปฏิบัติการ เรื่อง การเพิ่มศักยภาพพื้นที่เกษตรกรรม ในเขตปฏิรูปที่ดิน เป้าหมายที่ ๓ ฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดินให้มีความยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วย แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการ ที่สนับสนุนให้ดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (เพิ่มพื้นที่สีเขียว ในแปลงชุมชนและแปลงเกษตรกรรม การลดใช้สารเคมีในระบบการผลิต การน้อมนำศาสตร์พระราชาไปใช้กับ การอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อม) รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนระบบการผลิตเกษตรกรรมยั่งยืน โดยมี โครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น การเกษตร แผนย่อยเกษตรปลอดภัย รวมถึงแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ที่มี เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่จำนวนเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์ และเพิ่มอัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้า เกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๔. ส.ป.ก. ได้จัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โครงการส่งเสริม เกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๒๒,๔๔๕,๑๐๐ บาท (ยี่สิบสองล้านสี่แสนสี่หมื่นห้าพัน- หนึ่งร้อยบาทถ้วน) แต่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เล่มที่ ๔ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ข้อ ๕ เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน งบประมาณและประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง จำแนกตาม แหล่งเงิน กำหนดให้ใช้จากเงินนอกงบประมาณ (ทุนหมุนเวียน) จำนวนเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริง

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีได้จัดทำโครงการ ขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเพิ่มทักษะการผลิตในระบบเกษตร อินทรีย์ให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และเพื่อเพิ่มจำนวนพื้นที่ จำนวน เกษตรกร และประสิทธิภาพการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ให้มีคุณภาพและมีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ในเขต ปฏิรูปที่ดิน อันจะทำให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน มีรายได้จากการทำเกษตรอินทรีย์อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยมี

เป้าหมาย พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ๕๔ จังหวัด เนื้อที่ ๘,๔๘๐ ไร่ จำนวนเกษตรกร ๒,๘๐๕ ราย เป็นงบดำเนินงาน จำนวนทั้งสิ้น ๒๒,๔๔๕,๑๐๐ บาท (ยี่สิบสองล้านสี่แสนสี่หมื่นห้าพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายการ	โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕						
	ปริมาณงาน			อัตราค่าใช้จ่าย			งบประมาณ (บาท)
	ปริมาณ	หน่วยนับ	ครั้ง/ รุ่น	คน	วัน/ เดือน	อัตรา/ หน่วย	
โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕							๒๒,๔๔๕,๑๐๐
๑. งบดำเนินงาน							๒๒,๔๔๕,๑๐๐
๑.๑ ค่าใช้สอย							๑๓,๔๑๒,๙๔๐
๑.๑.๑ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าพาหนะ							๕๒๑,๒๔๐
- ส่วนกลาง	๑	จังหวัด					๙๕,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	๕๔	จังหวัด					๔๒๖,๒๔๐
๑.๑.๒ ค่าจ้างเหมาบริการ							๗,๖๘๘,๐๐๐
- จ้างเหมาบุคลากรส่วนกลาง	๔	ราย		๔	๑๒	๑๓,๐๐๐	๖๒๔,๐๐๐
- จ้างเหมาบุคลากร ส.ป.ก.จังหวัด	๔๔	ราย		๔๔	๑๒	๑๓,๐๐๐	๖,๘๖๔,๐๐๐
- จ้างเหมาทำเอกสาร/สื่อ/ ประชาสัมพันธ์	๑	งาน					๒๐๐,๐๐๐
๑.๑.๓ ค่าฝึกอบรม สัมมนา							๔,๙๕๓,๗๐๐
- หลักสูตรสำหรับสร้างและ พัฒนากลไกเพื่อขับเคลื่อนงานเกษตร อินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑๒๐	ราย					๘๙๐,๔๐๐
- หลักสูตรสำหรับส่งเสริม ระบบเกษตรอินทรีย์โดยใช้กระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร	๒,๘๐๕	ราย					๓,๔๕๖,๙๐๐
- หลักสูตรสำหรับการเพิ่ม ช่องทางบริหารจัดการตลาดสินค้า เกษตรอินทรีย์โดยตรงถึงผู้บริโภค	๑๐๐	ราย					๖๐๖,๔๐๐
๑.๑.๔ ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์/ ยานพาหนะ							๑๕๐,๐๐๐
๑.๑.๕ ค่าใช้สอยอื่น ๆ							๑๐๐,๐๐๐
๑.๒ ค่าวัสดุ							๙,๐๓๒,๑๖๐
๑.๒.๑ วัสดุสำนักงาน							๕๐๒,๖๖๐

รายการ	โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕						
	ปริมาณงาน			อัตราค่าใช้จ่าย			งบประมาณ (บาท)
	ปริมาณ	หน่วยนับ	ครั้ง/ รุ่น	คน	วัน/ เดือน	อัตรา/ หน่วย	
- ส่วนกลาง	๑	จังหวัด					๔๑,๓๖๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	๕๔	จังหวัด					๔๖๑,๓๐๐
๑.๒.๒ วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น							๕๕๓,๘๐๐
- ส่วนกลาง	๑	จังหวัด					๒๕,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	๕๔	จังหวัด					๕๒๘,๘๐๐
๑.๒.๓ วัสดุการเกษตร							๗,๘๕๒,๗๐๐
- พื้นที่เดิม	๔,๕๔๑	ไร่					๓,๑๗๘,๗๐๐
- พื้นที่ใหม่	๓,๙๓๙	ไร่					๓,๙๓๙,๐๐๐
- การจัดทำแปลงสาธิต	๑๔๗	แปลง					๗๓๕,๐๐๐
๑.๒.๔ วัสดุคอมพิวเตอร์							๑๒๓,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๑	จังหวัด					๑๕,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	๕๔	จังหวัด					๑๐๘,๐๐๐

หมายเหตุ : ๑) ทุกรายการสามารถถัวจ่ายกันได้

๒) ค่าจ้างเหมาบริการให้ปฏิบัติตามบันทึก ที่ กษ ๑๒๐๑.๘/ว๑๗๐๘ ลงวันที่ ๗ พ.ค. ๒๕๖๔

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงิน งบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผล ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ฯลฯ

ข้อ ๒ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เกษตรกรได้มีที่ดินทำกินเพื่อยังชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน... โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ข้อ ๒ (๓) กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่การดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน พัฒนาประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน การบริหารจัดการทรัพยากรการผลิต พื้นฟูสภาพแวดล้อม และคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม

ฯลฯ

ข้อ ๒ (๔) บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

ฯลฯ

ข้อ ๑๔ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑๔ (๒) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรมและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ข้อ ๑๔ (๔) พัฒนาองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดิน

ข้อ ๑๔ (๕) ดำเนินการด้านศูนย์เรียนรู้เพื่อการปฏิรูปที่ดิน

ข้อ ๑๔ (๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ฯลฯ

๒. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานภายในของ ส.ป.ก. และส่วนราชการตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ข. รายจ่ายตามโครงการเร่งด่วนที่เป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการบริหารงานตามปกติ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ฯลฯ

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๓. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการ และวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ให้ถัวจ่ายกันได้

ฯลฯ

ความเห็นคณะกรรมการโครงการและเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๒๒,๔๔๕,๑๐๐ บาท (ยี่สิบสองล้านสี่แสนสี่หมื่นห้าพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาดรายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นโครงการที่มุ่งสนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งจากการลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่ให้มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน และสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน อันจะทำให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีรายได้จากการทำเกษตรอินทรีย์อย่างมั่นคงและยั่งยืน สามารถอยู่รอดบนที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดให้ได้ ถือเป็นการวางรากฐานสู่การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร แผนย่อยเกษตรปลอดภัย รวมถึง แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์

พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๕ ซึ่งสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ๕ ปี ของ ส.ป.ก. (วาระแรก ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) ในการเพิ่มศักยภาพพื้นที่เกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน เป้าหมายที่ ๓ : พัฒนาสภาพแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดินให้มีความยั่งยืน

๒. แผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ (วาระแรก ระยะ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) พันธกิจที่ ๓ สนับสนุนเงินกองทุนเพื่อการดำเนินงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่... ข้อ ๔ บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

๓. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงิน เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๒๒,๔๔๕,๑๐๐ บาท (ยี่สิบสองล้านสี่แสนสี่หมื่นห้าพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน) ในลักษณะจ่ายขาด เนื่องจากการไม่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์และเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

๔. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย จ่ายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง ซึ่ง ออก.คก. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว คปก. พิจารณาอนุมัติต่อไป

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบดำเนินงานจำนวนทั้งสิ้น ๒๒,๔๔๕,๑๐๐ บาท (ยี่สิบสองล้านสี่แสนสี่หมื่นห้าพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ประเด็นการขอให้เงินกองทุนฯ ที่ผ่านมาสองปี สำนักงบประมาณระบุไว้ชัดเจนในเอกสารงบประมาณว่างงบประมาณส่วนที่หน่วยงานตั้งไว้หากมีกองทุนภายในหน่วยงานสำนักงบประมาณจะให้นำเงินจากกองทุนมาดำเนินการด้วย โดยรายละเอียดเหล่านี้เป็นรายการ

ที่ปรากฏในงบประมาณแต่ถูกกำหนดให้มาใช้เงินกองทุน ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการโครงการ และการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คก.) ที่มีผู้แทนสำนักงบประมาณ และผู้แทน กรมบัญชีกลาง ร่วมเป็นอนุกรรมการเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ๘ โครงการ สามารถแบ่งได้สองกลุ่มตามภารกิจของ ส.ป.ก. ได้แก่ การจัดที่ดินในสี่โครงการแรก และการพัฒนาอาชีพให้เกษตรกรในสี่โครงการหลัง ซึ่งที่ผ่านมา ส.ป.ก. เน้นเรื่องการจัดที่ดินมาโดยตลอด แต่ในปัจจุบันยังมีพื้นที่ชุมชนเหลืออีกจำนวนมากที่ต้องเร่งดำเนินการ เนื่องจากภารกิจช่วงแรกจะดำเนินการในพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งในปัจจุบันเหลืออีกเล็กน้อย นอกจากนี้ เรื่องการตรวจสอบที่ดินที่ได้รับการจัดที่ดินไปแล้วประมาณ ๒.๙ ล้านครอบครัว ส.ป.ก. จะต้องติดตามตรวจสอบ ว่าได้ปฏิบัติตามระเบียบหรือไม่ โดยในปัจจุบันมีเครื่องมือที่ทันสมัยในการตรวจสอบ เช่น การใช้ภาพถ่ายทาง อากาศช่วยตรวจสอบพื้นที่ว่าใช้ประโยชน์ในที่ดินผิดวัตถุประสงค์หรือไม่ และที่ผ่านมาพบว่ามี การสร้างรีสอร์ท และได้ดำเนินการเพิกถอนเรียบร้อยแล้ว ต่อมาเรื่องการจัดที่ดินปีงบประมาณ ๒๕๓๒ ส.ป.ก. ได้รับ ที่ดินจำนวนมาก และต้องดำเนินการจัดที่ดินปีละประมาณ ๔ ล้านไร่ แต่เครื่องมือในการรังวัดเป็นแบบศูนย์ลอย เหมือนกับกรณีการออก น.ส. ๓ ที่ไม่มีการโยนยึดค่ามาตรฐาน UTM ซึ่งในภายหลังตรวจสอบพบว่ามี การรังวัด ออกนอกเขตปฏิรูปที่ดินจำนวนมาก โดยต่อมาได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ที่รังวัดเข้าไปในเขตป่าไม้ประมาณ ล้านกว่าไร่ จนเหลือประมาณสามแสนกว่าไร่ ฉะนั้นเรื่องการจัดที่ดินเป็นเรื่องที่สำคัญ และการใช้ระบบ RTK GNSS NETWORK (RTK) จะทำให้การตรวจสอบถูกต้องและเป็นมาตรฐานมากยิ่งขึ้น ในลำดับต่อมาเรื่องการพัฒนา เกษตรกร ซึ่งการนำเสนอขอให้ ส.ป.ก. นำเสนอผลการดำเนินงานที่แสดงถึงตัวชี้วัดทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ จะได้เห็นว่าการดำเนินงานได้พัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม แต่ทว่าในโครงการยังไม่ได้นำเสนอ เนื่องจากระบุเป็นลักษณะ ตัวชี้วัดที่มีการอบรมกี่ราย ดำเนินการได้กี่ราย จึงอยากให้นำเสนอข้อมูลรายละเอียดเชิงคุณภาพที่ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการมาโดยตลอดด้วย และเห็นว่าควรจรรยาบรรณเป็นรายไตรมาส ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปี ส.ป.ก. ได้รับ รางวัลเลิศรัฐหลายรางวัล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริหารจัดการป่าน้ำมันแบบมีส่วนร่วมอำเภอละแม กลุ่มกาแฟ ถั่วลิสง จังหวัดชุมพร ที่ในอดีตมีสมาชิกเพียง ๑๗ ราย ต่อมา ส.ป.ก. ได้เข้าไปสนับสนุนในหลาย ๆ เรื่อง ณ วันนี้ กลุ่มมีสมาชิกเพิ่มเป็น ๕๐๐ - ๖๐๐ ราย และสามารถช่วยทำให้เกษตรกรในพื้นที่รวมกลุ่มผลิตกาแฟ สร้างแบรนด์สินค้าของตัวเองได้ คือ กาแฟถั่วลิสง ซึ่งมีรายได้ก่อนสถานการณ์ COVID-๑๙ ประมาณเดือนละ ๔ ล้านบาท ฉะนั้น การนำเสนอของ ส.ป.ก. อาจจะไม่ได้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน จึงอยากให้ ส.ป.ก. นำเสนอผลงาน ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามงบประมาณต่าง ๆ เหล่านี้ เพราะสิ่งต่าง ๆ ไม่ใช่การทำงานแบบเริ่มต้นใหม่ ทั้งหมด บางกลุ่มก้าวหน้าและช่วยกลุ่มอื่น ๆ ได้ โดยหากมีการรายงานผลจะทำให้กรรมการมีความมั่นใจว่า งบประมาณที่อนุมัติเป็นจำนวนมากเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างไร เช่น ทฤษฎีใหม่ต้องระบุบอกว่าขั้นที่ ๑ เกิดอะไรขึ้น กี่ราย ขั้นที่ ๒ ต้องเป็นกลุ่มเกิดกี่กลุ่ม และกลุ่มมีอะไรบ้าง เป็นต้น ดังนั้น ขอให้มีการรายงานผลการดำเนินงาน เป็นไตรมาส และตัวชี้วัดมีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อนำเสนอให้กรรมการทราบต่อไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณวาโส) ได้กล่าวว่า เนื่องจากทุกโครงการมีประเด็นหลักในการขอใช้เงินกองทุนฯ แต่เมื่อพิจารณาระเบียบ ข้อ ๖ (๒) ข. กล่าวว่าต้องเป็นโครงการที่เร่งด่วนอันเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. แต่ในการนำเสนอวาระไม่ได้ระบุในโครงการต่าง ๆ ว่าจะมีความจำเป็นเร่งด่วนอย่างไร แต่สำหรับเรื่องของภารกิจจะต้องอธิบายให้ชัดเจนว่าเป็นภารกิจในลักษณะใด เช่น ภารกิจในการส่งเสริม เป็นต้น และหากพิจารณาในภาพรวม คือ การพัฒนาเกษตรอย่างยั่งยืน ซึ่งมีหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นวนเกษตร เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น ทั้งนี้ หากเห็นว่าเป็นนโยบายหลักหรือเป็นแนวทางที่ ส.ป.ก. จะใช้ในการพัฒนาอาชีพของเกษตรกรอาจจะต้องกำหนดเป็นโซนว่าพื้นที่ใดจะดำเนินการจัดทำเป็นวนเกษตร เกษตรอินทรีย์ และเกษตรทฤษฎีใหม่ แทนที่จะดำเนินการจัดทำเป็นโครงการ ๖๐ จังหวัด เนื่องจากโครงการพัฒนาเกษตรเหล่านี้อาจจะไม่สามารถดำเนินการได้ดีในทุกพื้นที่เพราะว่ามีปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะที่ตั้ง แหล่งน้ำ เป็นต้น ฉะนั้นจึงเห็นว่าหากเขียนเป็นโครงการแต่ละกิจกรรม การติดตามประเมินผลที่จะต้องให้ความสำคัญ คือ จำนวนแปลง เพราะเกี่ยวข้องกับเกษตรกรเป็นรายบุคคล แต่หากจะติดตามว่าได้ผลอย่างไร อาจจะต้องพิจารณาในเชิงลึกซึ่งเป็นเรื่องราวได้ของเกษตรกรว่าเปลี่ยนแปลงอย่างไร ซึ่งประเด็นเหล่านี้เห็นว่าการจัดทำโครงการจะต้องคำนึงถึงมากกว่าการระบุว่าดำเนินการของงบประมาณไม่ได้รับการจัดสรร แต่สำนักงบประมาณให้มาใช้เงินกองทุนฯ ดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตามการเขียนในลักษณะนี้เป็นไปตามระเบียบที่ได้ดำเนินการมาต่อเนื่อง ดังนั้น ควรจะจัดทำรายละเอียดที่สะท้อนภาพให้เห็นกิจกรรมจริง ๆ อย่างชัดเจนและตรงประเด็น ยกตัวอย่างเช่น โครงการจ้างพนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นสิ่งที่ตรงประเด็นเนื่องจากไม่มีงบประมาณ จึงต้องดำเนินการขอใช้เงินกองทุนฯ จ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานต่อเนื่อง เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เป็นต้น แต่ในโครงการอื่น ๆ ยังมีข้อสงสัยในเรื่องการติดตามประเมินผล

ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย (นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม) ได้กล่าวว่า กรอบแนวทางการพิจารณาประมาณหรือการสนับสนุน ขอให้นำเสนอเป็นตารางเปรียบเทียบ เช่น มีกรอบการพิจารณาว่ามีอะไรบ้าง หากจำนวนเงินเกินหรือไม่เข้าเงื่อนไขที่กำหนดจะได้รับความเห็นชอบ เหมือนเช่นการอนุมัติเงินกู้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรหรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) โครงการช่วยเหลือเกษตรกรจะมีข้อมูลต่าง ๆ ตามลำดับ หากองค์ประกอบใดไม่เข้าเงื่อนไขจะถูกตัดออก หากโครงการใดที่มีองค์ประกอบเข้าเงื่อนไขที่กำหนดจึงนำเสนอคณะกรรมการชุดใหญ่ ซึ่งทำให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรวดเร็ว โดยโครงการที่นำเสนอในครั้งนี้มีจำนวนมากหากดำเนินการดังกล่าวข้างต้นจะทำให้ไม่เสียเวลาและง่ายต่อการพิจารณาและมีความเป็นระบบ และเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินทุกคนมีสิทธิที่จะสามารถนำเสนอโครงการต่าง ๆ ได้ด้วยเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น หากเกษตรกรต้องการเปิดร้านค้าในชุมชนก็สามารถดำเนินการได้ ดังนั้น ในประเด็นดังกล่าวนี้ควรจะดำเนินการวางกรอบเงื่อนไขต่าง ๆ ในแต่ละเรื่อง เพื่อให้การนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบมีความเป็นระบบชัดเจน สะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการพิจารณา

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเสรีญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า โครงการเรื่องที่ ๓.๖ โครงการตรวจสอบที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ซึ่งมีลักษณะเป็นการตรวจหาความผิดของเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดิน เกี่ยวกับ

การใช้ประโยชน์ที่ดินว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเงื่อนไขที่ ส.ป.ก. กำหนดหรือไม่ ละทิ้งหรือไม่เข้าทำประโยชน์ในที่ดินติดต่อกันเกินระยะเวลา ๓ ปี ซ้ำซื้อขายเปลี่ยนมือหรือไม่ โดยการตรวจสอบดังกล่าวนี้งบประมาณที่ตั้งไว้ส่วนใหญ่เป็นการตรวจสอบภาคสนาม ซึ่งเห็นว่าไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากเป็นเรื่องของการลักลอบกระทำความผิด การเข้าตรวจสอบโดยการสอบถามหรือส่งเจ้าหน้าที่ติดตามในพื้นที่อาจจะไม่พบ ประกอบกับที่ดินมีจำนวนมากประมาณ ๒ ล้านไร่ เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตรวจสอบได้หมด จึงมีการตรวจสอบโดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศ ซึ่งหากดำเนินการตรวจสอบทุกปี ๓ ปีติดต่อกัน จะทราบว่าแปลงนี้ละทิ้งไม่เข้าทำประโยชน์ ๓ ปีหรือไม่ ส่วนเงื่อนไขการซื้อขายเปลี่ยนมือจะต้องดูที่ลักษณะการเข้าทำประโยชน์เปลี่ยนหรือไม่ ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมเป็นอย่างอื่นหรือไม่ สิ่งเหล่านี้สามารถช่วยในการติดตามได้ เพราะฉะนั้นเทคโนโลยีในการตรวจสอบจากภาพถ่ายทางอากาศจะได้ผลมากกว่าการลงพื้นที่ตรวจสอบภาคสนาม ซึ่งโครงการดังกล่าวตั้งงบประมาณส่วนใหญ่ในการปฏิบัติงานภาคสนาม เช่น เบี้ยเลี้ยง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เป็นต้น โดยที่ผ่านมาได้มีการหารือกับผู้เกี่ยวข้องว่าควรจะต้องจัดซื้อภาพถ่ายทางอากาศให้ทันสมัย รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความเข้าใจในการพิจารณาแผนที่ และชี้เป้าหมายให้จังหวัดทราบเพื่อติดตามตรวจสอบต่อไป หรือแม้กระทั่งการอบรมเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จังหวัด ให้รู้ถึงวิธีการตรวจสอบจากแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศเพื่อให้ติดตามได้เอง ทั้งนี้ การเปลี่ยนมือในพื้นที่ผู้ปกครองท้องที่ที่ทราบเป็นอย่างดีแต่อาจจะไม่แจ้งเจ้าหน้าที่ให้ทราบ โครงการตรวจสอบดังกล่าวนี้จะพบผู้กระทำความผิดเท่าไร และคุ้มค่ากับงบประมาณจำนวน ๔๐ ล้านบาทหรือไม่ งบประมาณ ๔๐ ล้านบาท เป็นค่าตรวจสอบ จำนวน ๒.๕ ล้านบาท และมีพื้นที่จำนวน ๓๖ ล้านไร่ จะต้องใช้เวลา ๑๒ ปี จึงตรวจสอบครบหนึ่งรอบ ดังนั้น การตรวจสอบในลักษณะนี้ของโครงการอาจจะทำให้เสียงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์ จึงเห็นว่าควรปรับปรุงวิธีการใหม่ ซึ่งบางครั้งหากจัดซื้อเครื่องมือที่ดีเป็นจำนวนเงิน ๑๐๐ ล้านบาท อาจจะคุ้มค่ากว่างบประมาณ ๔๐ ล้านบาท ที่ลงพื้นที่ตรวจสอบ

ผู้แทนกรมบัญชีกลาง (นางมัลลิกา อภัสสกิจ) ได้กล่าวว่า ในเรื่องโครงการต่าง ๆ นี้เห็นว่าได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ เรียบร้อยแล้ว แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้คณะกรรมการมีความมั่นใจมากขึ้น จึงขอเสนอให้ท่านเลขาธิการ ส.ป.ก. จัดทำหนังสือแจ้งผู้ที่ได้รับการจัดสรรเงินดังกล่าวนี้ เพื่อให้ระบุว่าการดำเนินการของโครงการนี้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ อีกทั้งการใช้จ่ายเงินขอให้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดต่อไป

ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (นายเจตนิพิฐ รอดภัย) ได้กล่าวว่า เรื่องที่นำเสนอในวาระที่ ๓.๒ - ๓.๑๐ ฝ่ายเลขานุการฯ อาจจะต้องจัดทำข้อมูลให้ทางคณะกรรมการว่าวัตถุประสงค์ของกองทุนในแต่ละเรื่องที่สอดคล้องกับแต่ละโครงการที่เสนอคืออะไรบ้าง เนื่องจากมีข้อสงสัย เช่น เป็นภารกิจปกติของ ส.ป.ก. หรือไม่ ซึ่งวิธีการดำเนินการอะไรที่มีท่านกรรมการได้ให้ข้อคิดเห็นไปแล้วว่าวิธีการดำเนินการเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ และเป็นภารกิจปกติของงบประมาณอย่างไรหรือไม่ ควรจะสรุปตั้งแต่ต้นว่าข้อใดที่ส่งไปสำนักงานงบประมาณแล้ว และกลับมาให้กองทุนฯ พิจารณากลับกรอง ซึ่งในการกลั่นกรองของกองทุนฯ อาจจะต้องอยู่ใน

ระดับเดียวกับที่สำนักงบประมาณพิจารณา คือ เรื่องวัตถุประสงค์ การเข้าซื้อกับการกิจปกติที่ใช้งบประมาณประจำ Unit Cost ต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณา เพราะเมื่อหน่วยงานจัดทำคำขอของงบประมาณไปเท่าใด สำนักงบประมาณจะตัดและไม่ได้งบประมาณเท่าที่เสนอขอแต่อย่างใด แต่หน่วยงานต่าง ๆ สามารถดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งวงเงินที่นำเสนอคณะกรรมการเป็นตัวเลขเดียวกันกับที่นำเสนอขอสำนักงบประมาณ ซึ่งข้อมูลที่จะกลั่นกรองอาจจะต้องมีรายละเอียดมากกว่านี้ แต่เห็นว่าได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการฯ แล้ว ซึ่งควรจะมีการนำเสนอว่าในการกลั่นกรองมีประเด็นหรือข้อทักท้วงหรือไม่ในแต่ละขั้นตอน เพราะจะทำให้ทราบว่าเพราะเหตุใดจึงอนุมัติหรือไม่อนุมัติ ซึ่งง่ายต่อการพิจารณาของคณะกรรมการ ประเด็นต่อมาเรื่องวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ และการใช้งบประมาณที่เหมาะสมว่าเป็นอย่างไร โดยประเด็นที่สำคัญที่สุดในเรื่องของโครงการต่าง ๆ เหล่านี้ที่ต่อไปหากจะต้องขอใช้เงินกองทุนฯ คือ แผนแม่บท (Master Plan) ของ ส.ป.ก. ว่าจะทำอะไรบ้าง รูปแบบไหน เมื่อไหร่ ปีไหน อย่างไรบ้าง และอาจจะนำเสนอเข้ามาเป็นโครงการอะไรบ้างที่จะตอบโจทย์ในเรื่องไหน อย่างไร ฉะนั้น หากจะดำเนินการจัดทำเป็นโครงการที่นำเสนอมาประมาณ ๑๐ โครงการดังกล่าวนี้ ควรจะมีแผนแม่บทประกอบการนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาด้วย

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสรีญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการใช้เงินกองทุนนั้น กฎหมายกำหนดเพียงว่าต้องใช้เพื่อการปฏิรูปที่ดินเท่านั้น ซึ่งการปฏิรูปที่ดิน คือ การจัดที่ดินในรูปแบบหนึ่ง แต่สิ่งที่ทำให้การปฏิรูปที่ดินแตกต่างจากการจัดที่ดินทั่วไป คือ ตามที่พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้ความหมายของการปฏิรูปที่ดินว่านอกจากการจัดที่ดินยังรวมถึงการให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกร การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนปรับปรุงการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตการเกษตรให้ดีขึ้น ฉะนั้นจะเห็นได้ว่านอกจากการจัดที่ดิน ส.ป.ก. มีภารกิจในด้านการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรเพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ให้สามารถมีผลผลิตที่สูงขึ้น และจำหน่ายผลผลิตในราคาที่ดีขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินทั้งหมด ดังนั้น เมื่อนำเงินกองทุนฯ ไปใช้ในกิจการใดก็ตามที่ส่งผลให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น จะอยู่ในวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินทั้งสิ้น ซึ่งเมื่อพิจารณาจากโครงการทั้งหมดที่นำเสนอเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินทุกโครงการ

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ในส่วนของงบประมาณดังกล่าวที่นำเสนอเพื่อขอใช้เงินกองทุนฯ ส.ป.ก. ได้ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว แต่ไม่ได้รับการจัดสรร โดยโดนตัดในชั้นของสำนักงบประมาณ และให้มาดำเนินการใช้เงินนอกงบประมาณ ดังนั้น จึงต้องนำเสนอขอใช้เงินกองทุนฯ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติกรอบแผนงานงบประมาณก่อนที่ ส.ป.ก. จะจัดทำคำขอส่งให้สำนักงบประมาณ ซึ่งได้นำเสนอกรอบแผนงานและงบประมาณให้กรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วสำหรับกิจกรรมดังกล่าวนี้ แต่เมื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปแล้วไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากการวิเคราะห์ของสำนักงบประมาณ และปรากฏอยู่ในเอกสารงบประมาณขาดแคลนว่าให้ใช้เงินกองทุนฯ จำนวน ๒๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้เรื่องกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเจตนารมณ์การปฏิรูปที่ดิน ซึ่งมีหลักการที่สำคัญสองส่วน ได้แก่ การจัดที่ดินและ

การพัฒนาอาชีพเกษตรกร ประกอบกับตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินฯ มาตรา ๙ กล่าว่าให้จัดตั้งกองทุน ขึ้น ๑ กองทุน คือ กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และมาตรา ๑๐ ซึ่งให้ใช้เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ดังนั้น ภารกิจของ ส.ป.ก. คือการจัดที่ดินและการพัฒนาอาชีพเกษตรกร จึงเห็นว่ากรอบการพิจารณาเรื่องงบประมาณเหล่านี้สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมายและระเบียบ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า โครงการที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อของงบประมาณแผ่นดินบางส่วนสำนักงานงบประมาณจะตัดออกบางส่วนจะอยู่ในงบประมาณประจำปีขาดแคลนให้ใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน บางส่วนแนะนำให้ไปใช้เงินกองทุนฯ ดังนั้น งบประมาณจะแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนหนึ่งใช้งบประมาณแผ่นดิน ส่วนหนึ่งใช้งบประมาณกองทุนฯ ซึ่งการดำเนินการต่าง ๆ ของโครงการที่นำเสนอเหล่านี้ได้รับการกลั่นกรองจากสำนักงานงบประมาณเรียบร้อยแล้ว

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๕ กรอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในส่วนของ ส.ป.ก. มีงบประมาณรายจ่ายที่ระบุไว้ในกรอบดังกล่าวนี้ จำนวน ๑,๓๔๐ ล้านบาทเศษ และเป็นกรอบที่ให้ใช้เงินนอกงบประมาณ จำนวน ๒๐๐ ล้านบาท โดยระบุไว้ในเล่มงบประมาณขาดแคลน ซึ่งงบประมาณจำนวน ๒๐๐ ล้านบาท คณะกรรมการได้มีมติให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยเป็นแผนงานโครงการเร่งด่วนตามภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง และไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ดังนั้น ๒ ส่วนนี้จึงเป็นสิ่งที่ยืนยันว่าโครงการต่าง ๆ ที่นำเสนอเหล่านี้เป็นไปตามกระบวนการเรียบร้อยแล้ว

ผู้แทนเกษตรกรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (นายสุวิทย์ ไทยเอียด) ได้กล่าวว่า ในส่วนของงบประมาณทั้ง ๘ โครงการ เห็นว่าหาก ส.ป.ก. ไม่ตั้งงบประมาณในส่วนนี้เพื่อช่วยเหลือ เกษตรกรจำนวนมากอาจประสบปัญหาภัยตัวอย่างเช่น ในพื้นที่มีเกษตรกรที่ยังไม่ได้รับการจัดสรรที่ดินจาก ส.ป.ก. เพราะไม่มีโครงการและงบประมาณ ซึ่งที่ผ่านมาได้ยื่นหนังสือที่อำเภอแจ้งว่า ประชาชนจำนวนประมาณ ๔,๐๐๐ กว่ารายจาก ๑ อำเภอ ซึ่งเป็นเกษตรกรที่ตกค้างอยู่ ต้องการได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. แต่งบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอเกษตรกรจึงเสียโอกาสที่จะได้รับที่ดินจาก ส.ป.ก. เพราะไม่ได้ตั้งแผนงานงบประมาณในการสำรวจและจัดสรรที่ดินให้แก่เกษตรกร ดังนั้น จึงเห็นควรที่จะต้องดำเนินการจัดตั้งงบประมาณเพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากงบประมาณส่วนนี้

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล) ได้กล่าวว่า ในวาระเรื่องที่ ๓.๒ – ๓.๙ คณะกรรมการได้ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์กับ ส.ป.ก. แล้ว จึงเห็นว่าควรพิจารณาต่อนุมัติให้ ส.ป.ก. นำงบประมาณจำนวนนี้ไปดำเนินการ โดยคำนึงถึงความเห็นและข้อสังเกตของกรรมการดังกล่าวข้างต้นนี้ต่อไป

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ในเรื่องโครงการขอใช้เงินกองทุนฯ ดังกล่าวทั้งหมดนี้เป็นไปตามระเบียบและได้ผ่านการพิจารณากลั่นกรองและให้ความเห็นชอบตามกระบวนการขั้นตอนที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

เพียงแต่การนำไปปฏิบัติในส่วนของการใช้จ่ายงบประมาณ ส.ป.ก. จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด เพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตหรือเงินภาษีของประชาชนสูญเสียโดยเปล่าประโยชน์ เพราะฉะนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่ของ ส.ป.ก. ที่จะต้องรับผิดชอบต่อไป เหมือนดังเช่นกรมชลประทานที่เป็นในลักษณะเดียวกันนี้ คือ มีความเห็นของสำนักงานงบประมาณให้ใช้เงินกองทุนฯ เนื่องจากในขณะนี้รัฐบาลมีนโยบายว่าหากกองทุนใดมีศักยภาพพอที่จะช่วยได้ในระดับหนึ่งจะให้นำเงินกองทุนฯ มาช่วยดำเนินการ เพื่อแบ่งเบาภาระงบประมาณแผ่นดิน เพราะฉะนั้นในเรื่องดังกล่าวนี้เห็นว่าถูกต้องตามกระบวนการแล้ว จึงเห็นควรอนุมัติ โดยขอให้ ส.ป.ก. รับความเห็นและข้อสังเกตต่าง ๆ ของกรรมการไปพิจารณาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า เนื่องจากในเรื่องดังกล่าวนี้เป็นวาระเร่งด่วนที่ ส.ป.ก. จะต้องเร่งดำเนินการ ดังนั้น จึงขออนุญาตรับรองมติตามวาระ ๓.๒ - ๓.๑๐ ทั้งหมดนี้ในที่ประชุม เพื่อที่ ส.ป.ก. จะได้ดำเนินการจ่ายเงินให้ผู้เกี่ยวข้องให้ทันในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบดำเนินงาน จำนวนทั้งสิ้น ๒๒,๔๔๕,๑๐๐ บาท (ยี่สิบสองล้านสี่แสนสี่หมื่นห้าพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

เรื่องที่ ๓.๓ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดหาและจัดสรรที่ดินทำกิน ควบคู่ไปกับการพัฒนาพื้นที่และส่งเสริมอาชีพให้เกษตรกรมีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพ รวมถึงการบริหารทรัพยากร อนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม และรักษาพื้นที่เกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน โดยที่ผ่านมา ส.ป.ก. ได้มีการส่งเสริมการทำวนเกษตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จนถึงปัจจุบัน มีพื้นที่ดำเนินการทั้งสิ้นประมาณ ๑๘๐,๐๐๐ ไร่ มีผลการดำเนินงานทั้งสิ้นประมาณ ๑๘๒,๔๗๘ ไร่ เกษตรกรได้รับการส่งเสริม จำนวน ๒๕,๔๓๑ ราย ซึ่งการส่งเสริมวนเกษตรสามารถเพิ่มเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ภูมิคุ้มกัน เกื้อกูลการผลิตให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ใช้ที่ดินเสื่อมโทรมและขนาดเล็กให้ได้ผลผลิตสูงขึ้น เพิ่มความรื่นรมย์ และฟื้นฟูทรัพยากรและสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืนที่มีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพิ่มความสามารถในการผลิต ลดระดับความเสี่ยง

ของการผลิตปกป้องคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติไม่ให้เสื่อมโทรมและสูญหาย มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและมีการยอมรับทางสังคม

๒. การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาลด้านต่าง ๆ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ชาติในระยะ ๒๐ ปี(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า ประกอบด้วย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูปและเกษตรอัจฉริยะ และยุทธศาสตร์ด้านการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเน้นการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติสร้างสมดุลของการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน และส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร (๒) แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีแนวทางแก้ไขปัญหการทำลายทรัพยากรป่าไม้ การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการรักษาและฟื้นฟูให้มีความสมบูรณ์ โดยเน้นให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืนเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และ (๓) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ ภายใต้การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทยในการพัฒนาภาคเกษตร และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนในการปกป้อง รักษา ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ ให้ความสำคัญกับการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของประเทศและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำแผนขับเคลื่อนการบริหารจัดการเกษตรกรรมยั่งยืน (Sustainable Agriculture) ๕ รูปแบบ ประกอบด้วย เกษตรธรรมชาติ (Natural Farming) เกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture) วนเกษตร (Agroforestry) เกษตรผสมผสาน (Integrated Farming) และเกษตรทฤษฎีใหม่ (New Theory Agriculture) เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนสร้างความมั่นคงทางอาหาร รวมทั้งการแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกรอย่างยั่งยืน โดย ส.ป.ก. ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้ ส.ป.ก. กำหนดเป็นเงื่อนไขให้ราษฎรปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ของเนื้อที่ที่ได้รับ และกรณีพื้นที่ติดกับป่าไม้ให้ปลูกเป็นแนวกันชน

๔. ส.ป.ก. ได้จัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๖,๙๘๐,๐๐๐ บาท (สี่สิบหกล้าน-เก้าแสนแปดหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน) แต่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งในเอกสารงบประมาณฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เล่มที่ ๔ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ข้อ ๕ เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน งบประมาณและประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง จำแนกตามแหล่งเงิน กำหนดให้ใช้จากเงินนอกงบประมาณ (ทุนหมุนเวียน) จำนวนเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริง

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี กลุ่มอนุรักษ์ และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมได้จัดทำโครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ของเกษตรกรให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ลดความเสี่ยงจากภาวะความไม่แน่นอนด้วยการผลิตในระบบวนเกษตร รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการปรับเปลี่ยน การผลิตสู่ระบบวนเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพภูมินิเวศในแปลงเกษตรกรรม สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคม ในแต่ละภูมิภาค ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูต้นแบบวนเกษตรด้านการจัดการผลผลิต การเพิ่มมูลค่า ทรัพยากรชีวภาพจากการผลิตในระบบวนเกษตรที่สามารถสร้างความมั่นคงด้านอาหาร และสร้างรายได้ให้แก่ ครครัวเรือนเกษตรกร สำหรับพื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ๖๘ จังหวัด จำนวน ๔๕,๐๐๐ ไร่ ภาคเหนือ จำนวน ๑๗ จังหวัด รวม ๑๓,๕๐๐ ไร่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๒๐ จังหวัด รวม ๑๘,๐๐๐ ไร่ ภาคกลาง จำนวน ๑๗ จังหวัด รวม ๘,๘๐๐ ไร่ และภาคใต้ จำนวน ๑๔ จังหวัด รวม ๔,๗๐๐ ไร่ เป็นงบประมาณ จำนวน เงินทั้งสิ้น ๔๖,๙๘๑,๐๐๐ บาท (สี่สิบล้านเก้าแสนแปดหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายการ	โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปี ๒๕๖๕						งบประมาณ (บาท)
	ปริมาณงาน		อัตราค่าใช้จ่าย				
	ปริมาณ	หน่วยนับ	ครั้ง/ รุ่น	คน	วัน/ เดือน	อัตรา/ หน่วย	
โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขต ปฏิรูปที่ดิน ปี ๒๕๖๕	๔๕,๐๐๐	ไร่					๔๖,๙๘๑,๐๐๐
งบดำเนินงาน							๔๖,๙๘๑,๐๐๐
- ส่วนกลาง							๑,๐๗๓,๙๖๐
- ส.ป.ก.จังหวัด ๖๘ จังหวัด							๔๕,๙๐๗,๐๔๐
๑. ค่าตอบแทน							-
๒. ค่าใช้สอย							๑๖,๖๖๓,๐๔๐
๒.๑ ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก ค่าพาหนะ							๘๓๑,๐๔๐
ส่วนกลาง							๑๙๖,๐๐๐
- ค่าเบี้ยเลี้ยง			๑๐	๔	๕	๒๔๐	๔๘,๐๐๐
- ค่าที่พัก			๑๐	๔	๔	๘๐๐	๑๒๘,๐๐๐
- ค่าพาหนะ			๑๐	๔	๑	๕๐๐	๒๐,๐๐๐
ส.ป.ก.จังหวัด							๖๓๕,๐๔๐
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	๖๘	จังหวัด		๓		๒๔๐	๖๓๕,๐๔๐
๒.๒ ค่าจ้างเหมาบริการ							๖,๓๔๐,๐๐๐
๒.๒.๑ ค่าจ้างเหมาบริการบุคคล							๖,๒๔๐,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๔	ราย		๔	๑๒	๑๓,๐๐๐	๖๒๔,๐๐๐

รายการ	โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปี ๒๕๖๕						
	ปริมาณงาน		อัตราค่าใช้จ่าย				งบประมาณ (บาท)
	ปริมาณ	หน่วยนับ	ครั้ง/ รุ่น	คน	วัน/ เดือน	อัตรา/ หน่วย	
- ส.ป.ก.จังหวัด	๓๖	ราย		๓๖	๑๒	๑๓,๐๐๐	๕,๖๑๖,๐๐๐
๒.๒.๒ ค่าจ้างเหมาเอกสาร/ สื่อ/ประชาสัมพันธ์							๘๐,๐๐๐
- ส่วนกลาง							
๒.๒.๓ ค่าจ้างทำเอกสาร เผยแพร่	๒,๐๐๐	แผ่น				๑๐	๒๐,๐๐๐
- ส่วนกลาง							
๒.๓ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม/ การจัดงาน	๔,๕๐๐	ราย					๙,๔๖๒,๐๐๐
๒.๓.๑. หลักสูตร สร้างครู ต้นแบบวนเกษตร (ส.ป.ก.จังหวัด)	๖๘	ราย					๖๖๒,๓๒๐
๒.๓.๒ หลักสูตร สร้าง ต้นแบบวนเกษตรรุ่นใหม่ (ส.ป.ก.จังหวัด ๖๘ จังหวัด)	๑,๔๓๒	ราย					๓,๐๓๕,๖๘๐
๒.๓.๓ หลักสูตร ขยายผล วนเกษตรสู่เกษตรกรรายใหม่ เกษตร เชิงเดี่ยว (ส.ป.ก.จังหวัด ๖๘ จังหวัด)	๓,๐๐๐	ราย					๕,๗๖๔,๐๐๐
๒.๓.๔ ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์/ ยานพาหนะ							๓๐,๐๐๐
๓. ค่าวัสดุ							๓๐,๓๑๗,๙๖๐
๓.๑ ค่าวัสดุสำนักงาน							๗๒๔,๙๖๐
- ส่วนกลาง							๔๖,๙๖๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	๖๘	จังหวัด					๖๗๘,๐๐๐
๓.๒ ค่าวัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	๖๘	คัน					๑,๓๘๐,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๖๘	คัน					๕๗,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	๔๕,๐๐๐	ไร่				๑,๕๐๐	๑,๓๒๓,๐๐๐
๓.๓ วัสดุการเกษตร						๖๒๕	๒๘,๑๒๕,๐๐๐
๓.๔ วัสดุคอมพิวเตอร์							๘๘,๐๐๐
- ส่วนกลาง						๑,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด						๑,๐๐๐	๖๘,๐๐๐

หมายเหตุ : ๑) ทุกรายการสามารถถัวจ่ายกันได้

๒) ค่าจ้างเหมาบริการให้ปฏิบัติตามบันทึก ที่ กษ ๑๒๐๑.๘/ว๑๗๐๘ ลงวันที่ ๗ พ.ค. ๒๕๖๔

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงิน งบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ฯลฯ

ข้อ ๒ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เกษตรกรได้มีที่ดินทำกินเพื่อยังชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน... โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ข้อ ๒ (๓) กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่การดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน พัฒนาประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน การบริหารจัดการทรัพยากรการผลิต พื้นฟูสภาพแวดล้อม และคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม

ฯลฯ

ข้อ ๒ (๔) บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

ฯลฯ

ข้อ ๑๔ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑๔ (๔) พัฒนาองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดิน

ข้อ ๑๔ (๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ฯลฯ

๒. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานภายในของ ส.ป.ก. และส่วนราชการตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ข. รายจ่ายตามโครงการเร่งด่วนที่เป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการบริหารงานตามปกติ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ฯลฯ

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๓. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการ และวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภคให้ถัวจ่ายกันได้

ฯลฯ

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (อกก.คง)

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๖,๙๘๑,๐๐๐ บาท (สี่สิบล้าน-

เก้าแสนแปดหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก. จังหวัด

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ของเกษตรกรให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน ลดความเสี่ยงจากภาวะความไม่แน่นอนด้วยการผลิตในระบบวนเกษตร รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตสู่ระบบวนเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพภูมินิเวศในแปลงเกษตรกรรม สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคมในแต่ละภูมิภาค ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูต้นแบบวนเกษตรด้านการจัดการผลผลิต การเพิ่มมูลค่าทรัพยากรชีวภาพจากการผลิตในระบบวนเกษตรที่สามารถสร้างความมั่นคงด้านอาหารและสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนเกษตรกร

๒. แผนปฏิบัติการราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ (วาระแรก ระยะ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) พันธกิจที่ ๓ สนับสนุนเงินกองทุนเพื่อการดำเนินงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่... ข้อ ๔ บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

๓. ส.ป.ก. พิจารณาแล้ว การขอใช้จ่ายเงินเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๖,๙๘๑,๐๐๐ บาท (สี่สิบล้านเก้าแสนแปดหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน) ในลักษณะจ่ายขาด เนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์และเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

๔. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายจ่ายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง ซึ่ง ออก.คก. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติต่อไป

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๖,๘๘๑,๐๐๐ บาท (สี่สิบล้านเก้าแสนแปดหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก. จังหวัด

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๖,๘๘๑,๐๐๐ บาท (สี่สิบล้านเก้าแสนแปดหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

เรื่องที่ ๓.๔ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า

๑. เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ ศาสตร์พระราชาที่เป็นวิธีการปฏิบัติทางการเกษตรที่เป็นรูปธรรมรูปแบบหนึ่งตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย จึงสามารถกล่าวได้ว่า เกษตรทฤษฎีใหม่เกิดจากพระอัจฉริยภาพของพระองค์ในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกของเกษตรกร อันเป็นแนวทางการบริหารจัดการจัดสรรทรัพยากรที่ดินทำกินและน้ำที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด พระองค์ทรงใช้หลักทางวิชาการมาเกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญในการบริหารจัดการและจัดการพื้นที่ ตลอดจนแนวทางการวิเคราะห์พฤติกรรมกรบรโภค เพื่อการวางแผนการผลิต โดยมุ่งหวังให้เกษตรกรดำเนินชีวิตอยู่ได้จากแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความมั่นคงด้านความเป็นอยู่ แล้วจึงเอื้อเพื่อแบ่งปันต่อผู้อื่น จนไปสู่การสร้างรายได้อย่างพอเพียง

๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำแผนขับเคลื่อนการบริหารจัดการเกษตรกรรมยั่งยืน (Sustainable Agriculture) ๕ รูปแบบ ประกอบด้วย (๑) เกษตรธรรมชาติ (Natural Farming) (๒) เกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture) (๓) วนเกษตร (Agroforestry) (๔) เกษตรผสมผสาน (Integrated Farming) และ (๕) เกษตรทฤษฎีใหม่ (New Theory Agriculture) และเพื่อเป็นการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน จึงมีนโยบาย

การพัฒนาและส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับเกษตรกรได้ลงมือปฏิบัติในพื้นที่อย่างเหมาะสม อันเป็นการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ด้านการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยให้เกษตรกรมีความมั่นคงด้านอาหาร ด้านความเป็นอยู่ ตลอดจนมีรายได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อเผยแพร่พระอัจฉริยภาพของรัชกาลที่ ๙ โดยน้อมนำแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่มาบริหารจัดการและพัฒนาพื้นที่ทำกิน ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละภูมิสังคม การดำเนินงานของ ส.ป.ก. จะเน้นการจัดการที่ดินและน้ำที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามความเหมาะสมของพื้นที่และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของประเทศ ทั้งนี้ ในการดำเนินงานโครงการดังกล่าว ที่ผ่านมา ส.ป.ก. ได้สร้างการรับรู้ และเข้าใจ พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรประยุกต์ใช้แนวทางการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในแปลงที่ดินของตนเองอย่างเหมาะสม แบบค่อยเป็นค่อยไป เน้นการพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด เพื่อให้เกษตรกรสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียงตามอัตภาพ ดังนั้น ส.ป.ก. จึงมุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรต่อไป โดยเน้นการส่งเสริมให้เกษตรกรรวมพลังในรูปแบบกลุ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของตัวเกษตรกรเอง รวมไปถึงความเข้มแข็งของกลุ่มและการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการตลาด เพื่อสร้างความมั่นคงด้านความเป็นอยู่ ตลอดจนมีรายได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในที่ดินของ ส.ป.ก. ต่อไป

๔. ส.ป.ก. ได้จัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๒,๗๖๑,๗๐๐ บาท (สิบสองล้านเจ็ดแสนหกหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) แต่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เล่มที่ ๔ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ข้อ ๕ เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน งบประมาณและประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง จำแนกตามแหล่งเงิน กำหนดให้ใช้จากเงินนอกงบประมาณ (ทุนหมุนเวียน) จำนวนเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริง

๑. สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยกองประสานงานโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษ (กปร.) ได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ สามารถทำการเกษตรตามรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ตามบริบทของภูมิสังคม ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิต การแปรรูป การบริหารจัดการตลาด ที่สอดคล้องกับกิจกรรมตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อลดต้นทุน เพิ่มมูลค่าผลผลิต และส่งเสริมให้เกษตรกรมีการผลิตที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน รวมถึงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นมีเป้าหมาย พื้นที่

ในเขตปฏิรูปที่ดิน ๗๒ จังหวัด เนื้อที่ ๑๐,๘๐๐ ไร่ จำนวนเกษตรกร ๓,๖๐๐ ราย โดยเป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๒,๗๖๑,๗๐๐ บาท (สิบสองล้านเจ็ดแสนหกหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน						
	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕						
	ปริมาณงาน			อัตราค่าใช้จ่าย			งบประมาณ (บาท)
ปริมาณ	หน่วย นับ	ครั้ง/ รุ่น	คน	วัน/ เดือน	อัตรา/ หน่วย		
โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน							๑๒,๗๖๑,๗๐๐
ส่วนกลาง							๕๒๖,๑๗๐
ส.ป.ก.จังหวัด ๗๒ จังหวัด							๑๒,๒๓๕,๕๓๐
๑. งบดำเนินงาน							๑๒,๗๖๑,๗๐๐
๑.๑ ค่าใช้สอย							๘,๔๑๒,๗๓๐
๑.๑.๑ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าพาหนะ							๖๙๙,๑๒๐
ส่วนกลาง							๑๕๕,๘๐๐
- ค่าเบี้ยเลี้ยง							๓๔,๘๐๐
- ค่าที่พัก							๑๐๒,๔๐๐
- ค่าพาหนะ							๑๗,๖๐๐
ส.ป.ก.จังหวัด							๕๔๔,๓๒๐
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	๗๒	จังหวัด					๕๔๔,๓๒๐
๑.๑.๒ ค่าจ้างเหมาบริการ							๒๖๔,๐๐๐
ส่วนกลาง	๒	ราย			๑๒	๑๑,๐๐๐	๒๖๔,๐๐๐
๑.๑.๓ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	๓,๖๐๐	ราย					๗,๔๔๙,๖๑๐
๑. หลักสูตร ศึกษาดูงาน "สร้างแรงบันดาลใจในการปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรกรทฤษฎีใหม่"	๘๔๓	ราย	๑				๑,๑๒๗,๖๗๐
๒. หลักสูตร การปรับเปลี่ยนวิธีทำเกษตรแบบเดิมสู่เกษตรกรทฤษฎีใหม่	๘๔๓	ราย	๑				๖๒๑,๘๗๐
๓. หลักสูตร การส่งเสริมการรวมกลุ่ม	๑,๙๔๙	ราย	๑				๑,๒๐๓,๔๑๐
๔. หลักสูตร การเพิ่มมูลค่าผลผลิตและการแปรรูปในรูปแบบกลุ่ม	๑,๙๔๙	ราย	๑				๑,๙๘๓,๐๑๐
๕. หลักสูตร การบริหารจัดการตลาด	๑,๙๔๙	ราย	๑				๑,๒๐๓,๔๑๐
๖. หลักสูตร มาตรฐานการผลิต	๘๐๘	ราย	๑				๖๕๕,๑๒๐
๗. หลักสูตร การพัฒนาบรรจุภัณฑ์	๘๐๘	ราย	๑				๖๕๕,๑๒๐

รายการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕					
	ปริมาณงาน		อัตราค่าใช้จ่าย			งบประมาณ
๑.๒ ค่าวัสดุ						๔,๓๔๘,๙๗๐
๑.๒.๑ วัสดุสำนักงาน						๗๗๕,๓๗๐
- ส่วนกลาง						๕๕,๓๗๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	๗๒	จังหวัด				๗๒๐,๐๐๐
๑.๒.๒ วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น						๙๔๔,๘๐๐
- ส่วนกลาง	๑	จังหวัด				๕๒,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	๗๒	จังหวัด				๘๙๒,๘๐๐
๑.๒.๓ วัสดุการเกษตร	๒,๑๕๒	ราย				๒,๖๒๘,๘๐๐
- เกษตรกรผู้เข้าร่วมอบรมในขั้นที่ ๑	๘๔๓	ราย				๑,๒๖๔,๕๐๐
- เกษตรกรผู้เข้าร่วมอบรมในขั้นที่ ๒	๑,๓๐๙	ราย				๑,๓๖๔,๓๐๐

หมายเหตุ : ๑) ทุกรายการสามารถถัวจ่ายกันได้

๒) ค่าจ้างเหมาบริการให้ปฏิบัติตามบันทึก ที่ กษ ๑๒๐๑.๘/ว๑๗๐๘ ลงวันที่ ๗ พ.ค. ๒๕๖๔

๓) การส่งเสริมและพัฒนาขั้นที่ ๑ เป็นการอบรมในหลักสูตรที่ ๑ และ ๒

การส่งเสริมและพัฒนาขั้นที่ ๒ เป็นการอบรมในหลักสูตรที่ ๓ ๔ และ ๕

การส่งเสริมและพัฒนาขั้นที่ ๓ เป็นการอบรมในหลักสูตรที่ ๖ และ ๗

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงิน งบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ฯลฯ

ข้อ ๒ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เกษตรกรได้มีที่ดินทำกินเพื่อยังชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน... โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ข้อ ๒ (๒) ดำเนินการจัดหาที่ดินของเอกชนและที่ดินของรัฐ เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยจัดที่ดินให้เกษตรกรเช่าซื้อ เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ ตลอดจนการจัดที่อยู่อาศัย การให้กรรมสิทธิ์และการใช้

ประโยชน์ที่ดิน ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรวมทั้งการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการปฏิรูปที่ดินและวิชาการด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒ (๔) บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

ฯลฯ

ข้อ ๑๔ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑๔ (๒) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ข้อ ๑๔ (๔) พัฒนาองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดิน

ข้อ ๑๔ (๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ฯลฯ

๒. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานภายในของ ส.ป.ก. และส่วนราชการตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ข. รายจ่ายตามโครงการเร่งด่วนที่เป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการบริหารงานตามปกติ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ฯลฯ

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในการกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๓. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรว่าด้วย การจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการและวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ให้ถัวจ่ายกันได้

ฯลฯ

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.)

ในการประชุม อกก.ค. ครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบประมาณ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๒,๓๖๑,๓๐๐ บาท (สิบสองล้านเจ็ดแสนหกหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาดรายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. ได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ สามารถทำการเกษตรตามรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ตามบริบทของภูมิสังคม ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิต การแปรรูป การบริหารจัดการตลาด ที่สอดคล้องกับกิจกรรมตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อลดต้นทุน เพิ่มมูลค่าผลผลิต และส่งเสริมให้เกษตรกรมีการผลิตที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน รวมถึงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

๒. แผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ (วาระแรก ระยะ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) พันธกิจที่ ๓ สนับสนุนเงินกองทุนเพื่อการดำเนินงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่... ข้อ ๔ บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

๓. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงิน เป็นไปตามกฎหมายระเบียบและมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๒,๗๖๑,๗๐๐ บาท (สิบสองล้านเจ็ดแสนหกหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) ในลักษณะจ่ายขาด เนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์และเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

๔. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย จ่ายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง ซึ่ง อกก.คก. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติต่อไป

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดอนุมัติอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงิน ๑๒,๗๖๑,๗๐๐ บาท (สิบสองล้านเจ็ดแสนหกหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงิน ๑๒,๗๖๑,๗๐๐ บาท (สิบสองล้านเจ็ดแสนหกหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

เรื่องที่ ๓.๕ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการจัดที่ดิน การพัฒนาพื้นที่ การพัฒนาโครงสร้างฐาน การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการพัฒนา

ส่งเสริมอาชีพของพี่น้องเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินให้สามารถมีรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามลำดับ โดยที่ผ่านมา ส.ป.ก. ได้ให้ความสำคัญในทุก ๆ การกิจ โดยเฉพาะงานพัฒนาอาชีพและรายได้ ซึ่งเน้นการผลิตที่มีประสิทธิภาพ การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ และการตลาดเชิงธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๓ การเกษตร โดยใช้ความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษารายได้เดิม และสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง

๒. โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นอีกหนึ่งโครงการสำคัญของ ส.ป.ก. ที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบัน มีวิสาหกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑,๐๓๓ กลุ่ม และสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๑๙ สหกรณ์ และจากการติดตามผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาพบว่า วิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินบางส่วนยังประสบปัญหาเรื่องการแปรรูปและการจัดการผลผลิต รวมทั้งการส่งเสริมด้านการตลาด และขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือและอาคารดำเนินการผลิต ดังนั้น ส.ป.ก. จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยเน้นการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการธุรกิจอย่างมืออาชีพ และการพัฒนาสินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) รวมทั้งการพัฒนาช่องทางด้านการตลาด ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกร สมาชิกกลุ่มเกษตรกร สมาชิกวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินมีความสามารถในการแข่งขันสามารถพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าเกษตรและการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม อันจะนำมาซึ่งรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของเกษตรกรและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

๓. ส.ป.ก. ได้จัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) แต่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เล่มที่ ๔ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ข้อ ๕ เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน งบประมาณและประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง จำแนกตามแหล่งเงิน กำหนดให้ใช้จากเงินนอกงบประมาณ (ทุนหมุนเวียน) จำนวนเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริง

๑. สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยกลุ่มพัฒนาสถาบันและธุรกิจชุมชนได้จัดทำโครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อส่งเสริมกลุ่มเป้าหมายให้มีความรู้ความเข้าใจในการแปรรูปและการพัฒนาสินค้า การตลาด และการบริหารจัดการธุรกิจอย่างมืออาชีพ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายให้มี

ความเข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาสู่ผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าเกษตรแบบมืออาชีพ เป็นลำดับ สำหรับกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์การเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒,๐๐๐ ราย จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) โดยเป็นงบดำเนินงาน จำนวน ๘,๙๙๓,๐๐๐ บาท และงบลงทุน จำนวน ๑,๐๐๗,๐๐๐ บาท รายละเอียดดังนี้

รายการ	โครงการพัฒนารัฐกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕						
	ปริมาณงาน		อัตราค่าใช้จ่าย				งบประมาณ (บาท)
	ปริมาณ	หน่วยนับ	ครั้ง/รุ่น	คน	วัน/ เดือน	อัตรา/ หน่วย	
โครงการพัฒนารัฐกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒,๐๐๐	ราย					๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๑. งบดำเนินงาน							๘,๙๙๓,๐๐๐
- ส่วนกลาง							๑,๕๑๗,๕๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด							๗,๔๗๕,๖๐๐
๑.๑ ค่าใช้สอย							๖,๔๐๙,๕๐๐
๑.๑.๑ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าพาหนะ							๘๙๕,๒๐๐
ส่วนกลาง							๑๑๗,๖๐๐
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	๑	จังหวัด	๖	๔	๕	๒๔๐	๒๘,๘๐๐
- ค่าที่พัก	๑	จังหวัด	๖	๔	๔	๘๐๐	๗๖,๘๐๐
- ค่าพาหนะ	๑	จังหวัด	๖	๔	๑	๕๐๐	๑๒,๐๐๐
จังหวัด							๗๗๗,๖๐๐
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	๗๒	จังหวัด	๕	๓	๓	๒๔๐	๗๗๗,๖๐๐
๑.๑.๒ ค่าจ้างเหมาบริการ							๓๑๒,๐๐๐
- ค่าจ้างเหมาบุคลากร	๒	ราย		๒	๑๒	๑๓,๐๐๐	๓๑๒,๐๐๐
๑.๑.๓ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและจัดงาน	๒,๐๐๐	ราย					๔,๘๓๗,๒๐๐
๑) หลักสูตร การแปรรูปและการพัฒนาสินค้า การตลาด และการบริหารจัดการธุรกิจ	๑,๕๓๐	ราย					๓,๓๓๗,๘๐๐
๒) หลักสูตร การสร้างความเข้มแข็งและพัฒนารัฐกิจของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	๓๕๔	ราย					๗๕๓,๓๐๐
๓) หลักสูตร การพัฒนาช่องทางด้านการตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์	๒๑๖	ราย					๗๐๖,๑๐๐

รายการ	โครงการพัฒนารัฐกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕						
	ปริมาณงาน		อัตราค่าใช้จ่าย				งบประมาณ (บาท)
	ปริมาณ	หน่วยนับ	ครั้ง/รุ่น	คน	วัน/ เดือน	อัตรา/ หน่วย	
๑.๑.๔ ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์/ ยานพาหนะ	๗๓	จังหวัด					๓๖๕,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๑	จังหวัด	๑			๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
- จังหวัด	๗๒	จังหวัด	๑			๕,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐
๑.๒ ค่าวัสดุ							๒,๕๘๓,๖๐๐
๑.๒.๑ ค่าวัสดุสำนักงาน	๗๓	จังหวัด					๓๗๐,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๑	จังหวัด	๑			๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
- จังหวัด	๗๒	จังหวัด	๑			๕,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐
๑.๒.๒ ค่าวัสดุเชื้อเพลิง และหล่อลื่น	๗๓	จังหวัด					๑,๙๘๙,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๑	จังหวัด	๑			๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐
- จังหวัด	๗๒	จังหวัด	๑			๒๗,๐๐๐	๑,๙๔๔,๐๐๐
๑.๒.๓ ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	๗๓	จังหวัด					๒๒๔,๖๐๐
- ส่วนกลาง	๑	จังหวัด	๑				๘,๖๐๐
- จังหวัด	๗๒	จังหวัด	๑				๒๑๖,๐๐๐
๒. งบลงทุน							๑,๐๐๗,๐๐๐
๒.๑ ค่าครุภัณฑ์							๑๐๓,๐๐๐
๒.๑.๑ ค่าครุภัณฑ์เกษตร							๑๐๓,๐๐๐
- เครื่องสีกาแฟสด รุ่นตะแกรงร้อน ติดตั้งมอเตอร์ ๑ แรงม้า มิตซูบิชิ ๒๒๐ โวลต์ วิสาหกิจชุมชนปลูกผัก และไม้ผลบ้านเหมืองตะกั่ว หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองธง อำเภอบำบอน จังหวัด พัทลุง	๑	ชุด				๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐
- เครื่องสไลด์เมือกกาแฟแนวตั้ง ติดตั้งมอเตอร์ ๒ แรงม้า มิตซูบิชิ ๒๒๐ โวลต์ วิสาหกิจชุมชนปลูกผัก และไม้ผลบ้านเหมืองตะกั่ว หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองธง อำเภอบำบอน จังหวัด พัทลุง	๑	ชุด				๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐

รายการ	โครงการพัฒนารัฐกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕						งบประมาณ (บาท)
	ปริมาณงาน		อัตราค่าใช้จ่าย				
	ปริมาณ	หน่วยนับ	ครั้ง/รุ่น	คน	วัน/ เดือน	อัตรา/ หน่วย	
- เครื่องสีกาแฟกะลา รุ่น ECO ติดตั้งมอเตอร์ ๑.๕ แรงม้า มิตซูบิชิ ๒๒๐ โวลต์ วิสาหกิจชุมชนปลูกผักและไม้ผลบ้านเหมืองตะกั่ว หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองธง อำเภอบำบอน จังหวัดพัทลุง	๑	ชุด				๔๓,๐๐๐	๔๓,๐๐๐
๒.๒ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง							๙๐๔,๐๐๐
๒.๒.๑ ค่าก่อสร้างอื่น ๆ							๙๐๔,๐๐๐
- โครงการก่อสร้างโรงผลิตการทำน้ำบูดู บ้านประชารัฐร่วมใจ ๑ (บาเซะ) หมู่ที่ ๒ ตำบลโคกเคียน อำเภอมือเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส	๑	หลัง					๙๐๔,๐๐๐

หมายเหตุ : ๑) ค่าใช้จ่ายในงบดำเนินงานทุกรายการสามารถถัวจ่ายกันได้

๒) ค่าจ้างเหมาบริการให้ปฏิบัติตาม บันทึกที่ กษ ๑๒๐๑.๘/ว๑๗๐๘ ลงวันที่ ๗ พ.ค. ๒๕๖๔

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปอ.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรงแต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ฯลฯ

ข้อ ๒ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกษตรกรได้มีที่ทำกินเพื่อยังชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน... โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๒) ดำเนินการจัดหาที่ดินของเอกชนและที่ดินของรัฐ เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดยจัดที่ดินให้เกษตรกรเช่าซื้อ เช่า หรือเช่าทำประโยชน์ ตลอดจนการจัดที่อยู่อาศัย การให้กรรมสิทธิ์และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกร รวมทั้งการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการปฏิรูปที่ดิน และวิชาการด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๔) บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน การบริหารจัดการที่ดินของรัฐ การให้กู้ยืมเงินสำหรับการพัฒนาอาชีพ รายได้ รวมตลอดถึง การใช้เงินกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรมิให้สูญเสียสิทธิในที่ดิน รวมทั้งการจัดทำสารบบที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

ฯลฯ

ข้อ ๑๔ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

(๓) ดำเนินการด้านวิชาการและแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาบุคลากรและเกษตรกรของสำนักงาน

ฯลฯ

๒. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานภายในของ ส.ป.ก. และส่วนราชการตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ข. รายจ่ายตามโครงการเร่งด่วนที่เป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการบริหารงานตามปกติ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ฯลฯ

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

๓. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วย การจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะอนุกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณา อนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ ในด้านความเหมาะสมของโครงการและวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ให้ถัวจ่ายกันได้

ฯลฯ

ความเห็นของคณะอนุกรรมการโครงการและเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการ เห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาธุรกิจชุมชน ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

โดยมีข้อสังเกตดังนี้

คณะอนุกรรมการให้เพิ่มเหตุผลความจำเป็นในการจัดหาครุภัณฑ์ (เครื่องทำกาแฟ) และขอให้มีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการเรียบร้อยแล้ว

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๒ ให้ ส.ป.ก. มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เกษตรกรได้มีที่ทำกินเพื่อยังชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน และให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาอาชีพ เกษตรกรรม การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น โดยให้มีอำนาจหน้าที่ (๒) ดำเนินการจัดหาที่ดินของเอกชนและที่ดินของรัฐ เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินและ

ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกร (๔) กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน ข้อ ๑๔ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี มีอำนาจหน้าที่ (๒) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (๓) ดำเนินการด้านวิชาการและแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาบุคลากรและเกษตรกรของสำนักงาน

๒. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (ส.ป.ก.) มีนโยบายในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งเป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยการส่งเสริมองค์ความรู้และพัฒนาทักษะด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตลอดจนพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าเกษตรที่สามารถวางแผน บริหารจัดการ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่มูลค่าได้

๓. ส.ป.ก. ได้จัดทำโครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อส่งเสริมกลุ่มเป้าหมายให้มีความรู้ความเข้าใจในการแปรรูปและการพัฒนาสินค้า การตลาด และการบริหารจัดการธุรกิจอย่างมืออาชีพ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายให้มีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาสู่ผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าเกษตรแบบมืออาชีพและมีรายได้อย่างยั่งยืน

๔. แผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ (วาระแรก ระยะ ๓ ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) พันธกิจที่ ๓ สนับสนุนเงินกองทุนเพื่อการดำเนินงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่... ข้อ ๔ บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

๕. ฝ่ายเลขานุการ พิจารณาแล้วการขอใช้เงิน เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง ดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) ในลักษณะจ่ายขาด เนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์และเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

๖. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายจ่ายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง จึงเห็นควรนำเสนอ ออก.คก. พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนนำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติต่อไป

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) ดังนี้

๑) งบดำเนินงาน จำนวนเงิน ๘,๙๙๓,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

- ค่าใช้สอย จำนวนเงิน ๖,๔๐๙,๔๐๐ บาท
- ค่าวัสดุ จำนวนเงิน ๒,๕๘๓,๖๐๐ บาท

๒) งบลงทุน จำนวนเงิน ๑,๐๐๗,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

- ค่าครุภัณฑ์ (เครื่องสีกาแฟสด, เครื่องสกัดเมือกกาแฟแนวตั้ง, เครื่องสีกาแฟกะลา) สนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลูกผักและไม้ผลบ้านเหมืองตะกั่ว หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง จำนวนเงิน ๑๐๓,๐๐๐ บาท

- ค่าก่อสร้างโครงการก่อสร้างโรงผลิตการทำน้ำบูดู บ้านประชารัฐร่วมใจ ๑ (บาเจาะ) หมู่ที่ ๒ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส จำนวนเงิน ๙๐๔,๐๐๐ บาทโดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) ดังนี้

๑) งบดำเนินงาน จำนวนเงิน ๘,๙๙๓,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

- ค่าใช้สอย จำนวนเงิน ๖,๔๐๙,๔๐๐ บาท
- ค่าวัสดุ จำนวนเงิน ๒,๕๘๓,๖๐๐ บาท

๒) งบลงทุน จำนวนเงิน ๑,๐๐๗,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

- ค่าครุภัณฑ์ (เครื่องสีกาแฟสด, เครื่องสกัดเมือกกาแฟแนวตั้ง, เครื่องสีกาแฟกะลา) สนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลูกผักและไม้ผลบ้านเหมืองตะกั่ว หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง จำนวนเงิน ๑๐๓,๐๐๐ บาท

- ค่าก่อสร้างโครงการก่อสร้างโรงผลิตการทำน้ำบูดู บ้านประชารัฐร่วมใจ ๑ (บาเจาะ) หมู่ที่ ๒ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส จำนวนเงิน ๙๐๔,๐๐๐ บาทโดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

เรื่องที่ ๓.๖ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตาม โครงการตรวจสอบที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจหลักในการปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยนำที่ดินของรัฐ หรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อ หรือเวนคืนที่ดิน เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่าหรือเช่าทำประโยชน์โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ปัจจุบัน ส.ป.ก. ดำเนินการจัดที่ดินโดยการอนุญาตให้เกษตรกรเช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว ประมาณ ๓๖ ล้านไร่ เกษตรกรได้รับการจัดที่ดินประมาณ ๒.๔ ล้านครัวเรือน ซึ่งเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเช่าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยหลักให้ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ต้องประกอบอาชีพเกษตรกรรมด้วยตนเอง ห้ามจำหน่าย จ่าย โอน ไปยังบุคคลอื่น ยกเว้นการตกทอดทางมรดก

๒. ปัญหาสำคัญของการดำเนินงานในช่วง ๑๐ ปีนี้คือการซื้อขายเปลี่ยนมือของเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินไปแล้ว การละทิ้งที่ดิน การไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน รวมทั้งการนำที่ดินที่ได้รับการจัดสรรไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวถือว่าเกษตรกรหรือผู้ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ได้กระทำความผิดฝ่าฝืนระเบียบดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น ส.ป.ก. จึงจำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอย่างต่อเนื่อง โดยมีการตรวจสอบผู้ถือครองและผู้ทำประโยชน์ในแปลงที่ดินของ ส.ป.ก. และลักษณะการใช้ที่ดินว่าเป็นไปตามระเบียบและเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดินหรือไม่ อย่างไร

๓. ส.ป.ก. ได้จัดทำโครงการตรวจสอบที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาลด้านต่าง ๆ ได้แก่

(๑) ยุทธศาสตร์ชาติในระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประเด็นการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติโดยกระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก

(๒) แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ที่มีเป้าประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ตลอดจนการสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและแหล่งทุนของประชาชน เกษตรกรและคนยากจนที่ได้รับการจัดสรรที่ดินจากรัฐสามารถนำเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินหรือหนังสือ/เอกสาร ให้ใช้ที่ดินที่ได้รับจากรัฐไปใช้เป็นหลักประกันการเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับการประกอบอาชีพ

(๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เน้นการสร้างโอกาสในการมีที่ดินทำกินของตนเองและยกระดับรายได้โดยรัฐเข้าไปสนับสนุนการมีที่ดินทำกินอย่างยั่งยืน

(๔) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนย่อยของแผนแม่บทเศรษฐกิจฐานราก การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนปฏิรูปประเทศ ด้านสังคม

๔. ส.ป.ก. ได้จัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โครงการตรวจสอบที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๐,๖๑๑,๓๐๐ บาท (สี่สิบล้านหกแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันสามร้อยบาทถ้วน) แต่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งในเอกสารงบประมาณฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เล่มที่ ๔ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ข้อ ๕ เป้าหมาย การให้บริการหน่วยงานงบประมาณและประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง จำแนกตามแหล่งเงิน กำหนดให้ใช้จากเงินนอกงบประมาณ (ทุนหมุนเวียน) จำนวนเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริง

๑. โครงการตรวจสอบที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน มีวัตถุประสงค์คือ

๑) ตรวจสอบการถือครองที่ดินด้านสิทธิและการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒) ควบคุมสิทธิและการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ส.ป.ก. ตรวจสอบที่ดินที่อนุญาตให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์แล้วจำนวนประมาณ ๑๘,๕๙๗,๓๓๕ ไร่ และอยู่ระหว่างดำเนินการตรวจสอบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวนประมาณ ๒,๕๐๐,๐๐๐ ไร่ รวมเป็นเนื้อที่ประมาณ ๒๑,๐๙๗,๓๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละประมาณ ๕๗.๘ ของที่ดินที่อนุญาตให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ (๓๖ ล้านไร่) ซึ่งจากการดำเนินการพบผู้ที่ฝ่าฝืนระเบียบของ ส.ป.ก. ร้อยละ ๔.๗๑ ของผลการตรวจสอบ และมีการตรวจสอบพบการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ ๕,๘๑๑ แปลง คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ ๑๐๗,๓๑๗ ไร่ โดยได้ดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนระเบียบของ ส.ป.ก. จนเกษตรกรกลับมาปฏิบัติตามระเบียบดั้งเดิม และมีบางส่วนที่ได้ดำเนินการทางกฎหมายกับเกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตโดยการสั่งให้คืนสิทธิการเข้าทำประโยชน์

และดำเนินการกับบุคคลภายนอกที่กระทำผิดกฎหมายของ ส.ป.ก. เพื่อที่จะนำที่ดินมาจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกินต่อไป

๒. สำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน (สจก.) โดยกลุ่มตรวจสอบสิทธิและการทำประโยชน์ได้จัดทำโครงการตรวจสอบที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการตรวจสอบการถือครองที่ดินด้านสิทธิและการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน และเพื่อควบคุมสิทธิและการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน สำหรับพื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำนวน ๖๖ จังหวัด เนื้อที่ ๒,๕๐๐,๐๐๐ ไร่ โดยเป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๐,๖๑๑,๓๐๐ บาท (สี่สิบล้านหกแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันสามร้อยบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

รายการ	ปริมาณงาน		ราคาต่อหน่วย (บาท)	งบประมาณ (บาท)
	หน่วยนับ	ปริมาณงาน		
กิจกรรมตรวจสอบที่ดิน				๔๐,๖๑๑,๓๐๐
๑. งบดำเนินงาน				๔๐,๖๑๑,๓๐๐
- ส่วนกลาง				๑๐,๖๑๘,๙๕๐
- ส.ป.ก. จังหวัด ๖๖ จังหวัด				๒๙,๙๙๒,๓๕๐
๑.๑ ค่าตอบแทน				๒,๔๒๗,๐๐๐
๑) ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการ				๒,๔๒๗,๐๐๐
- คณะอนุกรรมการกลั่นกรองฯ ส.ป.ก. จังหวัด (ประธาน ๖๒๕ บาท/กรรมการ คนละ ๕๐๐ บาท)	ครั้ง	๑๑๒	๒๑,๒๒๗.๖๘	๒,๓๗๗,๕๐๐
- คณะอนุกรรมการอุทธรณ์ฯ ส่วนกลาง (ประธาน ๑,๒๕๐ บาท/กรรมการ ๗ คนๆ ละ ๑๐๐ บาท)	ครั้ง	๖	๔๐๐.๐๐	๒,๔๐๐.๐๐
๑.๒ ค่าใช้สอย				๒๙,๐๑๔,๘๐๐
๑) ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าพาหนะ				๑๔,๕๐๘,๒๕๐
- ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการติดตามงาน	ครั้ง	๓๗ / ๑๒ / ๑๘	๒๔,๗๕๐.๐๐	๑,๖๕๘,๒๕๐
- ค่าตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ปฏิรูปที่ดินรายอำเภอ	ไร่	๒,๕๐๐,๐๐๐	๓.๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐
- ค่าตรวจสอบสิทธิและการใช้ประโยชน์ในที่ดิน	ราย	๒๕๐,๐๐๐	๒๕.๐๐	๖,๒๕๐,๐๐๐
๒) ค่าธรรมเนียมศาล				๕,๐๐๐,๐๐๐
- ค่าดำเนินคดีและค่าธรรมเนียมศาล	คดี	๕๐	๑๐๐.๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐
๓) ค่าซ่อมแซมยานพาหนะและขนส่ง				๗๕,๐๐๐
- ส่วนกลาง	คัน	๓	๒๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐
๔) ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์				๗๘๐,๐๐๐
- ส่วนกลาง จำนวน ๓ สำนัก (สจก. สผส. สกม.)	ครั้ง	๔	๑๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด ๖๖ จังหวัด	จังหวัด	๖๖	๑๐,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐
๕) ค่าจ้างเหมาบริการ				๗,๕๑๙,๙๐๐
- ค่าพิมพ์เอกสารรายงานผลการปฏิบัติงาน/เอกสารเผยแพร่	ชุด	๘๐๐	๕๓.๖๓	๔๒,๙๐๐
- ค่าแบบพิมพ์ในการตรวจสอบสิทธิและการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน	ชุด	๒๕๐,๐๐๐	๓.๗	๙๓๗,๕๐๐
- ค่าจ้างลูกจ้างเหมาบริการ (ตรวจสอบที่ดิน)				๖,๕๔๐,๐๐๐
๑) ส่วนกลาง (นิติกร/เจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดิน) จำนวน ๑๒ เดือน	ราย	๗	๑๓,๐๐๐.๐๐	๑,๐๙๐,๐๐๐
สจก. ๒/สผส.๓/สกม.๒				
๒) ส.ป.ก.จังหวัด จำนวน ๑๒ เดือน	ราย	๓๕	๑๓,๐๐๐.๐๐	๔๕๖๐,๐๐๐
๖) ค่าใช้จ่ายการจัดประชุม				๒๓๑,๖๕๐
- ค่าใช้จ่ายในการประชุม				
- ส.ป.ก.จังหวัด	ครั้ง	๑๑๒	๒,๐๑๒.๐๕	๒๒๕,๓๕๐
- ส่วนกลาง	ครั้ง	๖	๕๒๕.๐๐	๖,๓๐๐
๑.๓ ค่าวัสดุ				๗,๔๘๒,๐๐๐
๑) วัสดุสำนักงาน				๑,๑๖๔,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	จังหวัด	๖๖	๑๔,๐๐๐	๙๒๔,๐๐๐
- ส่วนกลาง (สจก., สผส. และ สกม.)	สำนัก	๓	๘๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐
๒) วัสดุคอมพิวเตอร์				๑,๐๐๘,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	จังหวัด	๖๖	๑๓,๐๐๐	๘๕๘,๐๐๐
- ส่วนกลาง	สำนัก	๓	๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๓) วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น				๓,๕๖๐,๐๐๐
- ส่วนกลาง เดินทางไปราชการติดตามงาน สจก. สผส. สกม.	ครั้ง	๓๗ / ๑๒ / ๑๘	๕,๐๐๐	๓๓๕,๐๐๐
ส.ป.ก.จังหวัด ๖๖ จังหวัด	ไร่	๒,๕๐๐,๐๐๐	๑.๒๕	๓,๑๒๕,๐๐๐
๔) วัสดุภาพถ่ายทางอากาศ/ภาพถ่ายเทียม	ไร่	๒,๕๐๐,๐๐๐	๐.๗๔	๑,๘๕๐,๐๐๐
๑.๔ ค่าสาธารณูปโภค				๑,๖๘๗,๕๐๐
๑) ค่าจัดทำหนังสือเดือน/ติดตามหนังสือเดือน (ค่าไปรษณีย์)	แปลง	๑๒๕,๐๐๐	๑๓.๕	๑,๖๘๗,๕๐๐

หมายเหตุ : ๑) ทุกรายการสามารถถัวจ่ายกันได้

๒) ค่าจ้างเหมาบริการบุคคลให้ปฏิบัติตามบันทึก ที่ กษ ๑๒๐๑.๘/ว๑๗๐๘ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

โดยกำหนดรูปแบบการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ในพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้จัดที่ดินแล้ว) ออกเป็น ๓ รูปแบบ ดังนี้

๑) การตรวจสอบโดยใช้กลไกความร่วมมือระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) กับผู้ปกครองในท้องที่และบุคคลในท้องถิ่นในรูปคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินโดยมีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาการถือครองที่ดินและการทำประโยชน์ของเกษตรกร

๒) การตรวจสอบโดยการใช้ภาพถ่ายทางอากาศหรือภาพถ่ายดาวเทียมรายละเอียดสูงเป็นการตรวจสอบว่ามีการใช้ที่ดินผิดปกติหรือผิดวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินหรือไม่ อย่างไรก็ตามการนำภาพถ่ายดังกล่าวมาใช้ในการชี้เป้าหมายแปลงที่มีความผิดปกติ โดยใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ

๓) การตรวจสอบโดยการนำผลการตรวจสอบที่ได้ดำเนินการแล้วพบว่า มีการกระทำที่ผิดระเบียบการใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. หรือการครอบครองที่ดินโดยมิชอบด้วยกฎหมายมาดำเนินการต่อเนื่องในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อรวบรวมเอกสารหลักฐานการกระทำผิดดังกล่าว ดำเนินการสั่งให้เกษตรกรสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน หรือการดำเนินการกับบุคคลภายนอกที่มีผู้ใช้ได้รับอนุญาต ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ

๓. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาดรายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒

ฯลฯ

มาตรา ๒๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบการประกอบเกษตรกรรม หรือการทำประโยชน์หรือกิจการอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ...

ฯลฯ

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการหรือคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ หรือปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมอบหมาย ...

ฯลฯ

๒. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ ส.ป.ก. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ฯลฯ

ข้อ ๒ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เกษตรกรได้มีที่ดินทำกินเพื่อยังชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน... โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้ข้อ ๒ (๓) กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่การดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน พัฒนาประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน การบริหารจัดการทรัพยากรการผลิต พื้นฟูสภาพแวดล้อมและคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม

ฯลฯ

ข้อ ๒ (๔) บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

ฯลฯ

๓. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานภายในของ ส.ป.ก. และส่วนราชการตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ข. รายจ่ายตามโครงการเร่งด่วนที่เป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการบริหารงานตามปกติ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ฯลฯ

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๔. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วย การจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการและวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภคให้ถัวจ่ายกันได้

ฯลฯ

๕. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔

หมวด ๒ การทำประโยชน์ในที่ดิน

ฯลฯ

ข้อ ๗ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับมอบที่ดินให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินมีหน้าที่ปฏิบัติ ...

ฯลฯ

(๑) ต้องทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเอง เต็มความสามารถและไม่นำที่ดินนั้น ทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่นไม่ว่าจะด้วยการขาย ให้เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ หรือโดยพฤติกรรมใด ๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้น

(๙) ปฏิบัติตามสัญญาคุ้มกันที่ทำกับ ส.ป.ก. และปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีอยู่กับสถาบันการเงิน หรือบุคคลที่ดำเนินงานร่วมกับ ส.ป.ก.

ฯลฯ

ข้อ ๘ หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรกระทำการฝ่าฝืน ข้อ ๗ ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือเตือนให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรละเว้นการกระทำหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิมภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นยังคงฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุอันสมควรก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๑ ต่อไป

ฯลฯ

ข้อ ๑๑ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสิ้นสิทธิหรือจะสิ้นสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินในกรณีดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๑) ตาย เลิกสถาบันเกษตรกร หรือสละสิทธิ เว้นแต่จะมีการตกทอดทางมรดกตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๒) โอนสิทธิการทำประโยชน์ การเช่า เช่าซื้อ หรือการจัดให้โดยมีค่าชดเชย ไปยังบุคคลอื่นตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

(๓) ขาดคุณสมบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ก. สัญชาติไทย

ข. มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือของบุคคลในครอบครัวเดียวกันเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว ก่อนดำเนินการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินไม่ปฏิบัติตามความในข้อ ๗ และไม่ปฏิบัติตามคำเตือนในข้อ ๘

ฯลฯ

หมวด ๔ การอุทธรณ์ ข้อ ๑๓ และ ข้อ ๑๔

ฯลฯ

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง)

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการตรวจสอบที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๐,๖๑๑,๓๐๐ บาท (สี่สิบล้านหกแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันสามร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรงแต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๒๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบการประกอบเกษตรกรรม หรือการทำประโยชน์หรือกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ ส.ป.ก. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๒ (๓) กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม ประกอบกับการกำหนดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับมอบที่ดินให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินมีหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔ และจากการดำเนินงาน โครงการตรวจสอบที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ยังคงมีพื้นที่ยังไม่ได้

ดำเนินการอีกประมาณ ๑๕.๕ ล้านไร่ ดังนั้น ส.ป.ก.จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการตรวจสอบที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินทุกรายทุกแปลงเพื่อให้เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายเพื่อเป็นการป้องกันการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดิน และมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังต่อผู้กระทำผิดในเขตปฏิรูปที่ดิน

๓. แผนปฏิบัติราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ (วาระแรก ระยะ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) พันธกิจที่ ๓ สนับสนุนเงินกองทุนเพื่อการดำเนินงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่... ข้อ ๔ บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

๔. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงิน เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการตรวจสอบที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๐,๖๑๑,๓๐๐ บาท (สี่สิบล้านหกแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันสามร้อยบาทถ้วน) ในลักษณะจ่ายขาด เนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๕. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย จ่ายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง ซึ่ง ออก.คก. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณาอนุมัติต่อไป

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการตรวจสอบที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๐,๖๑๑,๓๐๐ บาท (สี่สิบล้านหกแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันสามร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรงแต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการตรวจสอบที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๐,๖๑๑,๓๐๐ บาท (สี่สิบล้านหกแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันสามร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด

รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

เรื่องที่ ๓.๗ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการศูนย์บริการประชาชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. การให้บริการประชาชนเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงานราชการ ซึ่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติราชการมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ในการให้บริการเพื่อให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่องานบริการโดยต้องแก้ไขหรือบรรเทาผลกระทบจากการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นต่อประชาชน การให้บริการมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ อำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และต้องประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

๒. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เน้นการปรับเปลี่ยนภาครัฐยึดหลักภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยภาครัฐสามารถตอบสนองความต้องการและให้บริการประชาชนและภาคส่วนอื่น ๆ ได้ตรงจุด รวดเร็ว โปร่งใส และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ

๓. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกษตรกรได้มีที่ทำกินเพื่อยังชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน โดยการปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยนำที่ดินของรัฐหรือที่ดินที่รัฐซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดินซึ่งมิได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง หรือมีที่ดินเกินสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง หรือมีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพ และสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ และให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาอาชีพเกษตรกร การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายเกิดผลดียิ่งขึ้น

๔. ส.ป.ก. ได้จัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โครงการศูนย์บริการประชาชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐,๕๐๘,๐๐๐ บาท (สิบล้านห้าแสนแปดพันบาทถ้วน) แต่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ซึ่งในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เล่มที่ ๔ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ข้อ ๕ เป้าหมายการให้บริการหน่วยงานงบประมาณและประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง จำแนกตามแหล่งเงิน กำหนดให้ใช้จากเงินนอกงบประมาณ (ทุนหมุนเวียน) จำนวนเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริง

๑. สำนักงานจัดการปฏิรูปที่ดิน (สจก.) โดยกลุ่มวิชาการและแผนงานจัดที่ดินได้จัดทำโครงการศูนย์บริการประชาชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกต่อประชาชน และเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินในการรับบริการจาก ส.ป.ก. และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ ส.ป.ก. ซึ่งการดำเนินงานจะมีการให้บริการ ๒ รูปแบบ คือ ศูนย์บริการประชาชน ณ ส.ป.ก.จังหวัด (Service Center) มุ่งเน้นลดขั้นตอนในการติดต่อหรือขอรับบริการ และศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ (Mobile Unit) เพื่อให้บริการแก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล โดยใช้รูปแบบเป็นการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) โดยนำเทคโนโลยีการสื่อสารและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการ สร้างโอกาสแก่ประชาชนในการเข้าถึงบริการของ ส.ป.ก. สำหรับเป้าหมาย คือ ประชาชน/เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินทั้ง ๓๒ จังหวัด จำนวน ๑๓๖,๐๐๐ ราย เป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐,๕๐๘,๐๐๐ บาท (สิบล้านห้าแสนแปดพันบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายการ	โครงการศูนย์บริการประชาชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี ๒๕๖๕						
	ปริมาณงาน		อัตราค่าใช้จ่าย				งบประมาณ (บาท)
	ปริมาณ	หน่วย นับ	ครั้ง	คน	วัน/ เดือน	ราคา/ หน่วย	
โครงการศูนย์บริการประชาชนในเขตปฏิรูปที่ดินฯ ปี ๒๕๖๕							๑๐,๕๐๘,๐๐๐
งบดำเนินงาน							๑๐,๕๐๘,๐๐๐
- ส่วนกลาง							๔๘๖,๙๖๐
- ส.ป.ก.จังหวัด							๑๐,๐๒๑,๐๔๐
ค่าใช้จ่ายและค่าวัสดุ							๑๐,๕๐๘,๐๐๐
๑. ค่าใช้สอย							๘,๖๖๙,๖๐๐
๑.๑ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าพาหนะ							๑,๑๔๖,๒๔๐
- ส่วนกลาง							๒๓๗,๖๐๐
๑) ค่าเบี้ยเลี้ยง			๘	๕	๖	๒๔๐	๕๗,๖๐๐
๒) ค่าที่พัก			๘	๕	๕	๘๐๐	๑๖๐,๐๐๐
๓) ค่าพาหนะ			๘	๕	๑	๕๐๐	๒๐,๐๐๐

รายการ	โครงการศูนย์บริการประชาชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี ๒๕๖๕						
	ปริมาณงาน		อัตราค่าใช้จ่าย				งบประมาณ (บาท)
	ปริมาณ	หน่วย นับ	ครั้ง	คน	วัน/ เดือน	ราคา/ หน่วย	
- ส.ป.ก.จังหวัด							๙๐๘,๖๔๐
๑) ค่าเบี้ยเลี้ยง	๗๒	จังหวัด				๒๔๐	๙๐๘,๖๔๐
๑.๒ ค่าจ้างเหมาบริการ							๗,๒๒๗,๐๐๐
- ส่วนกลาง				๑	๙	๑๑,๐๐๐	๙๙,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	๗๒	ราย		๗๒	๙	๑๑,๐๐๐	๗,๑๒๘,๐๐๐
๑.๓ ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์							๒๙๖,๓๖๐
- ส่วนกลาง							๓๐,๓๖๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	๗๒	จังหวัด					๒๖๖,๐๐๐
๒. ค่าวัสดุ							๑,๘๘๘,๔๐๐
๒.๑ วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น							๓๕๖,๔๐๐
- ส่วนกลาง							๔๐,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	๗๒	จังหวัด					๓๑๖,๔๐๐
๒.๒ วัสดุสำนักงาน							๗๗๗,๐๐๐
- ส่วนกลาง							๔๐,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	๗๒	จังหวัด					๗๓๗,๐๐๐
๒.๓ วัสดุคอมพิวเตอร์							๗๐๕,๐๐๐
- ส่วนกลาง							๔๐,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด	๗๒	จังหวัด					๖๖๕,๐๐๐

หมายเหตุ : ทุกรายการสามารถถัวจ่ายกันได้

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๒ ให้ ส.ป.ก. มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เกษตรกรได้มีที่ดินทำกิน เพื่อยังชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน... โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

ข้อ ๒ (๑) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒ (๒) ดำเนินการจัดหาที่ดินของเอกชนและที่ดินของรัฐ เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดยจัดที่ดินให้ เกษตรกรเช่าซื้อ เช่า หรือเช่าทำประโยชน์ ตลอดจนการจัดที่อยู่อาศัย การให้กรรมสิทธิ์ และการใช้ประโยชน์ที่ดินส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกร

ข้อ ๒ (๓) กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่การดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จำแนก การใช้ประโยชน์ที่ดิน พัฒนาประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน การบริหารจัดการทรัพยากรการผลิต พื้นฟูสภาพแวดล้อม และคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม

ข้อ ๒ (๔) บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่าย เพื่อการปฏิรูปที่ดิน

ฯลฯ

ข้อ ๑๖ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑๖ (๑) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามเป้าหมาย แผนงานและโครงการของ คปก. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และสำนักงานในเขตพื้นที่จังหวัด

ข้อ ๑๖ (๒) ดำเนินการด้านงานรังวัด งานสอบสวนสิทธิ งานข้อมูลสารบบที่ดินและแผนที่ งานกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม งานคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม งานเจรจาไกล่เกลี่ย และระงับข้อพิพาท งานคดี งานความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ และงานออกเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดิน การพัฒนาพื้นที่ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสถาบันเกษตรกรในเขตพื้นที่ จังหวัด

ข้อ ๑๖ (๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ฯลฯ

๒. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานภายในของ ส.ป.ก. และส่วนราชการตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

ฯลฯ

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ข. รายจ่ายตามโครงการเร่งด่วนที่เป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการบริหารงานตามปกติ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ฯลฯ

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๓. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะอนุกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการ และวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ให้ถัวจ่ายกันได้

ความเห็นของคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการศูนย์บริการประชาชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐,๕๐๘,๐๐๐ บาท (สิบล้านห้าแสนแปดพันบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก. จังหวัด

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงิน เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการศูนย์บริการประชาชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐,๕๐๘,๐๐๐ บาท (สิบล้านห้าแสนแปดพันบาทถ้วน) ในลักษณะจ่ายขาด เนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย จ่ายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง จึงเห็นควรนำเสนอ อกก.คก. พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนนำเสนอ คปก. พิจารณาอนุมัติต่อไป

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการศูนย์บริการประชาชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐,๕๐๘,๐๐๐ บาท (สิบล้านห้าแสนแปดพันบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการศูนย์บริการประชาชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐,๕๐๘,๐๐๐ บาท (สิบล้านห้าแสนแปดพันบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

**เรื่องที่ ๓.๘ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย
ตามโครงการจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๕**

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีภารกิจหลักในการปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยนำที่ดินของรัฐหรือที่ดินรัฐ จัดซื้อหรือเวนคืนที่ดิน เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อเช่าหรือเข้าทำประโยชน์โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมการปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ส.ป.ก. ได้รับมอบพื้นที่ของรัฐที่เป็นพื้นที่ป่าไม้เสื่อมโทรมให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจำนวนมากกว่า ๔๐ ล้านไร่ โดย ส.ป.ก. จัดที่ดินทำกินแก่เกษตรกรและจัดที่ดินสำหรับอยู่อาศัยแก่เกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินข้างต้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๓ ส.ป.ก. มอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) แปลงที่ดินทำกิน ให้เกษตรกร จำนวน ๒.๒๖ ล้านราย จำนวนเนื้อที่ ๓๕.๔๓ ล้านไร่ ในพื้นที่ ๖๗ จังหวัด และหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) แปลงที่อยู่อาศัยให้กับเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. จำนวน ๖๔๒,๙๑๐ ราย จำนวนเนื้อที่ ๔๐๖,๔๑๙ ไร่ ในพื้นที่ ๖๒ จังหวัด

ที่ผ่านมา ส.ป.ก. มีการจัดที่อยู่อาศัยให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินทั้งในแปลงเกษตรกรรมและในเขตที่ดินชุมชน ต่อมาในปี ๒๕๖๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) จึงได้อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๙ (๓) และ (๑๒) ของพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๘ จัดทำประกาศของ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมภายใต้ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์เงื่อนไข วิธีการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็น การสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ (ราชกิจจานุเบกษา (ก), ๒๕๖๓) และประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ราชกิจจานุเบกษา (ข), ๒๕๖๓) เพื่อจัดระเบียบและกำหนดขอบเขตพื้นที่ การจัดที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินให้อยู่ในพื้นที่เขตที่ดินชุมชน ตามบัญชีแนบท้าย รายการกิจการอื่น ๆ แนบท้ายประกาศ คปก. ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ ข้อ ๑.๕ ในกิจการที่เป็น การบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ (๑๒) กิจการที่อยู่อาศัย

๒. โครงการจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาลด้านต่าง ๆ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ในระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประเด็น การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติโดยกระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น เศรษฐกิจฐานราก (๒) แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคม ที่มีเป้าประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ตลอดจนการสร้าง ความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและแหล่งทุนของประชาชน เกษตรกรและคนยากจนที่ได้รับการจัดสรรที่ดิน จากรัฐสามารถนำเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินหรือหนังสือ/เอกสารให้ใช้ที่ดินที่ได้รับจากรัฐไปใช้เป็นหลักประกัน การเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับการประกอบอาชีพ (๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เน้นการสร้างโอกาส ในการมีที่ดินทำกินของตนเองและยกระดับรายได้โดยรัฐเข้าไปสนับสนุนการมีที่ดินทำกินอย่างยั่งยืน และ (๔) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนย่อยของแผนแม่บทเศรษฐกิจ ฐานราก การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผน ปฏิรูปประเทศด้านสังคม

๓. ส.ป.ก. ได้จัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โครงการจัดที่ดิน ชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๕,๓๗๘,๘๐๐ บาท (สามสิบล้านสามแสนเจ็ดหมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน) แต่ไม่ได้รับการจัดสรร งบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งในเอกสารงบประมาณฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เล่มที่ ๔ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ข้อ ๕ เป้าหมายการให้บริการหน่วยงานงบประมาณ และประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง จำแนกตามแหล่งเงิน กำหนดให้ใช้จากเงินนอกงบประมาณ (ทุนหมุนเวียน) จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองร้อยล้านบาทถ้วน)

ข้อเท็จจริง

๑. สำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน (สจก.) โดยกลุ่มวิชาการและแผนงานจัดที่ดิน (กผด.) ได้จัดทำโครงการ จัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อดำเนินการจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินให้ได้รับสิทธิตามกฎหมายว่าด้วย การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กำหนดเขตชุมชนในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินให้มีความเหมาะสมจากการพัฒนา ทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่นตามที่ คปก. กำหนด สำหรับพื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๖๐ จังหวัด เกษตรกรซึ่งเป็นผู้ได้รับจัดที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๑๕,๐๐๐ ราย

โดยเป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๕,๓๗๘,๘๐๐ บาท (สามสิบล้านสามแสนเจ็ดหมื่นแปดพันแปดร้อย-บาทถ้วน) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

รายการ	โครงการจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕						
	ปริมาณงาน		อัตราค่าใช้จ่าย				งบประมาณ (บาท)
	จำนวน	หน่วย นับ	ครั้ง/ รุ่น	ราย	วัน/ เดือน/ชม.	อัตรา ที่ตั้ง	
โครงการจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัย ของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๕,๐๐๐	ราย					๓๕,๓๗๘,๘๐๐
๑ งบดำเนินงาน							๓๕,๓๗๘,๘๐๐
- ส่วนกลาง							๑๐,๔๕๐,๑๘๐
- ส.ป.ก.จังหวัด ๖๐ จังหวัด							๒๔,๙๒๘,๖๒๐
๑.๑ ค่าตอบแทน							๔,๔๔๐,๐๐๐
๑) ค่าเบี้ยประชุม							๔,๔๔๐,๐๐๐
- ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ประธาน ๑,๒๕๐ บาท/กรรมการ ๑,๐๐๐บาท)	๖๐	จังหวัด	๑๒๐				๔,๔๔๐,๐๐๐
* ส่วนกลาง							๔๗๒,๐๐๐
* ส.ป.ก.จังหวัด ๖๐ จังหวัด							๓,๙๖๘,๐๐๐
๑.๒ ค่าใช้สอย							๒๙,๔๓๘,๘๐๐
๑) ค่าเบี้ยเลี้ยงเช่าที่พักและค่าพาหนะ							๑๘,๐๒๕,๑๐๐
* ส่วนกลาง							๗,๗๑๓,๙๓๐
* ส.ป.ก.จังหวัด ๖๐ จังหวัด							๑๐,๓๑๑,๑๗๐
- ค่าจัดทำวงรอบเขตที่ดินชุมชน	๓๐	ชุมชน				๑๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
- ค่าปรับปรุงวงรอบเขตที่ดินชุมชน	๒๕๐	ชุมชน				๕,๐๐๐	๑,๒๕๐,๐๐๐
- ค่าจัดทำประชาคมและสร้างการรับรู้							๙๖๐,๐๐๐
ชุมชนใหม่	๓๐	ชุมชน				๗,๐๐๐	๒๑๐,๐๐๐
ชุมชนเก่า	๒๕๐	ชุมชน				๓,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐
- ค่าสำรวจรังวัดที่ดินชุมชน	๑๕,๐๐๐	แปลง				๕๔๘๖๗	๘,๒๓๐,๐๕๐
- ค่าสอบสวนสิทธิที่ดินชุมชน	๑๕,๐๐๐	ราย				๓๒๕๓๕	๔,๘๘๖,๑๕๐
- ค่าติดตามผลการดำเนินงาน	๑๒	ครั้ง					๒๓๕,๒๐๐
ค่าเบี้ยเลี้ยง			๑๒	๔	๕	๒๔๐	๕๗,๖๐๐
ที่พัก			๑๒	๔	๔	๘๐๐	๑๕๓,๖๐๐
พาหนะ			๑๒	๔		๕๐๐	๒๔,๐๐๐

รายการ	โครงการจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕						
	ปริมาณงาน		อัตราค่าใช้จ่าย				งบประมาณ (บาท)
	จำนวน	หน่วย นับ	ครั้ง/ รุ่น	ราย	วัน/ เดือน/ชม.	อัตรา ที่ตั้ง	
- ค่าปรับปรุงฐานข้อมูลแผนที่เชิงเลข แปลงที่ดินชุมชน	๑๕,๐๐๐	แปลง				๘๑.๕๘	๑,๒๒๓,๗๐๐
๒) ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด	๖๐	จังหวัด	๑๒๐			๔,๕๐๐	๕๔๐,๐๐๐
* ส่วนกลาง							๑๒๖,๕๕๐
* ส.ป.ก.จังหวัด ๖๐ จังหวัด							๔๑๓,๔๕๐
๓) ค่าจ้างเหมาบริการ							๘,๓๗๘,๗๐๐
- จ้างเหมาพิมพ์แบบพิมพ์ ส่วนกลาง							๕๗๘,๗๐๐
เอกสารสิทธิส.ป.ก. ๔-๐๑ ช (ต้นฉบับพร้อมสำเนา)	๑๕,๐๐๐	ชุด				๑๒.๕๓	๑๘๗,๙๕๐
แฟ้มเก็บเรื่องราวที่ดิน	๑๕,๐๐๐	ชุด				๒.๗๐	๔๐,๕๐๐
แฟ้มเก็บหนังสืออนุญาต/สัญญา เข้าทำประโยชน์	๑๕๐	แฟ้ม				๘๕	๑๒,๗๕๐
ใบต่อรูปแผนที่	๑๕,๐๐๐	ชุด				๓.๕๐	๕๒,๕๐๐
ใบต่อสารบัญทะเบียนที่ดิน	๑๕,๐๐๐	ชุด				๕	๗๕,๐๐๐
ซองพลาสติกใส่เอกสาร	๑๕,๐๐๐	ซอง				๑๔	๒๑๐,๐๐๐
- ค่าจ้างเหมาบุคคลจัดทำฐานข้อมูล สารบบที่ดิน สัญญาและข้อมูล เกษตรกร	๕๐	ราย					๗,๘๐๐,๐๐๐
* ส่วนกลาง	๔	ราย			๑๒	๑๓,๐๐๐	๖๒๔,๐๐๐
* ส.ป.ก.จังหวัด	๔๖	ราย			๑๒	๑๓,๐๐๐	๗,๑๗๖,๐๐๐
๔) ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์							๑,๙๗๐,๐๐๐
* ส่วนกลาง	๒	สำนัก					๑๕๐,๐๐๐
* ส.ป.ก.จังหวัด	๖๐	จังหวัด					๑,๘๒๐,๐๐๐
๕) ค่ารับรองพิธีการ (ส่วนกลาง)							๕๒๕,๐๐๐
- พิธีมอบ ส.ป.ก. ๔-๐๑	๑๕,๐๐๐	ราย				๓๕	๕๒๕,๐๐๐
๑.๓ ค่าวัสดุ							๑,๕๐๐,๐๐๐
๑) วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น							๑๒๐,๐๐๐
* ส่วนกลาง	๒	สำนัก					๑๒๐,๐๐๐
๒) วัสดุสำนักงาน							๖๙๐,๐๐๐
* ส่วนกลาง	๒	สำนัก					๗๐,๐๐๐

รายการ	โครงการจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕						
	ปริมาณงาน		อัตราค่าใช้จ่าย				งบประมาณ (บาท)
	จำนวน	หน่วย นับ	ครั้ง/ รุ่น	ราย	วัน/ เดือน/ชม.	อัตรา ที่ตั้ง	
* ส.ป.ก.จังหวัด	๖๐	จังหวัด					๖๒๐,๐๐๐
๓) วัสดุคอมพิวเตอร์							๖๙๐,๐๐๐
* ส่วนกลาง	๒	สำนัก					๗๐,๐๐๐
* ส.ป.ก.จังหวัด	๖๐	จังหวัด					๖๒๐,๐๐๐

หมายเหตุ : ๑) ทุกรายการสามารถถัวจ่ายกันได้

๒) ค่าจ้างเหมาบริการบุคคลให้ปฏิบัติตามบันทึกที่ กษ ๑๒๐๑.๘/ว๑๗๐๘ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (คปท.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรงแต่ไม่ได้รับเงิน งบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒

ฯลฯ

มาตรา ๓๐ วรรคห้า นอกจากการจัดที่ดินให้แก่บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจ จัดที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ให้แก่บุคคลใด เช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์ เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็น การสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด ในราชกิจจานุเบกษาได้

ฯลฯ

๒. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (ส.ป.ก.) กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ฯลฯ

ข้อ ๒ ให้ ส.ป.ก. มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ให้เกษตรกรได้มีที่ดินทำกิน เพื่อยังชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน... โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

ข้อ ๒ (๒) กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่การดำเนินการจัดหาที่ดินของเอกชนและที่ดินของรัฐ เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยจัดที่ดินให้เกษตรกรเช่าซื้อ เช่า หรือเช่าทำประโยชน์ ตลอดจนการจัดที่อยู่อาศัย การให้กรรมสิทธิ์และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกร รวมทั้งการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการปฏิรูปที่ดินและวิชาการด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง

ฯลฯ

ข้อ ๒ (๔) บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน การบริหารจัดการที่ดินของรัฐ...

ฯลฯ

๓. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานภายในของ ส.ป.ก. และส่วนราชการตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

ฯลฯ

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ข. รายจ่ายตามโครงการเร่งด่วนที่เป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการบริหารงานตามปกติ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ฯลฯ

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๔. ระเบียบ คปก. ว่าด้วย การจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ การพิจารณาโครงการ ให้เป็นอำนาจของผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการและวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภคให้ถัวจ่ายกันได้

ฯลฯ

๕. ระเบียบ คปก. ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑

ฯลฯ

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“กิจการ” หมายความว่า กิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกหนดในราชกิจจานุเบกษา

“สัญญา” หมายถึง สัญญาเช่า สัญญาเช่าซื้อ สัญญาซื้อ หรือสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ที่ผู้รับอนุญาตทำกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แล้วแต่กรณี

ฯลฯ

๖. ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ฯลฯ

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่มีกลุ่มคนอาศัยอยู่เป็นกลุ่มก้อน ซึ่งมีทั้งเกษตรกรที่มีที่ดินประกอบเกษตรกรรมในบริเวณนั้นและผู้ซึ่งมิได้เป็นเกษตรกร โดยมีการตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยแล้ว และมีการประกอบอาชีพอื่น ๆ หรือกิจการพาณิชย์ต่าง ๆ เช่น ร้านค้า ร้านบริการ รวมทั้งการประกอบกิจการสาธารณูปโภคที่จำเป็น สถานที่ราชการ ตลอดจนมีการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในชุมชนและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่นั้น

“เขตที่ดินชุมชน” หมายความว่า ชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่สำหรับจัดที่ดินเพื่อกิจการที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในการจัดที่อยู่อาศัย กิจการสาธารณูปโภค และกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒

“เกษตรกร” หมายถึง เกษตรกรซึ่งเป็นผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ฯลฯ

ข้อ ๗ เมื่อผู้มีอำนาจได้พิจารณาอนุญาตตามคำขอแล้ว นอกจากการดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการอนุญาตการจัดที่ดิน ที่อยู่อาศัยสำหรับบุคคลที่ได้รับการจัดที่ดินให้จัดทำสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และหนังสืออนุญาตให้เช่าทำประโยชน์ในที่ดิน (ที่อยู่อาศัย) (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข) แนบท้ายสัญญาดังกล่าว

ฯลฯ

๗. ประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ พ.ศ. ๒๕๖๓

บัญชีแนบท้ายรายละเอียดกิจการอื่น ๆ แนบท้ายประกาศ คปก. ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๑.๕ กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินซึ่งกิจการนั้นตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

๑๒ กิจการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย เช่น ที่อยู่อาศัย ที่พัก หอพัก

ฯลฯ

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ เมื่อวันศุกร์ที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๕,๓๗๘,๘๐๐ บาท (สามสิบล้านสามแสนเจ็ดหมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. การจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นการดำเนินการตามประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ภายใต้ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสหกรณ์ทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ รวมถึงประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการจัดที่ดินแปลงที่อยู่อาศัยในเขตที่ดินชุมชนให้เกษตรกรซึ่งเป็นผู้ได้รับการจัดที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนั้น ส.ป.ก. มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งดำเนินการโครงการจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้เกษตรกรที่มีแปลงที่อยู่อาศัยในเขตที่ดินชุมชนพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมถึงที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจะได้รับการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมให้อยู่ในมือของเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. แผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ (วาระแรก ระยะ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) พันธกิจที่ ๓ สนับสนุนเงินกองทุนเพื่อการดำเนินงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่... ข้อ ๔ บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

๓. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงิน เป็นไปตามกฎหมายระเบียบและมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๕,๓๗๘,๘๐๐ บาท (สามสิบล้านสามแสนเจ็ดหมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน) ในลักษณะจ่ายขาด เนื่องจากการไม่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๔. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย จ่ายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง จึงเห็นควรนำเสนอ ออกก.คง. พิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนนำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติต่อไป

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๕,๓๗๘,๘๐๐ บาท (สามสิบห้าล้านสามแสน-เจ็ดหมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายการจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรงแต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการจัดที่ดินชุมชนแปลงที่อยู่อาศัยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๕,๓๗๘,๘๐๐ บาท (สามสิบห้าล้านสามแสน-เจ็ดหมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายการจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรงแต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

เรื่องที่ ๓.๙ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS Network ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านที่ ๔ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คือ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นดังกล่าวด้วยการปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้แก่เกษตรกรนั้น โดยดำเนินการสำรวจรังวัดเพื่อจัดที่ดินเกษตรกรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ จนถึง พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้เกษตรกร จำนวน ๒,๒๔๔,๒๑๘ ราย เนื้อที่ ๓๕,๓๑๕,๖๒๔ ไร่ ซึ่งการสำรวจรังวัดแปลงที่ดินของ ส.ป.ก. ในระยะเวลาที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ไม่มีค่าพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่ถูกต้อง สำหรับอ้างอิงตำแหน่งหลักเขตแปลงที่ดินและแนวเขตที่ดิน เนื่องจากทำการรังวัดด้วยวิธีแผนที่ชั้นสองและกระทำกันหลายวิธี ซึ่งเป็นการทำแผนที่ระบบเก่า แต่ละวิธีไม่มีมาตรฐานที่แน่นอน

๒. ส.ป.ก. ต้องปฏิบัติงานสำรวจรังวัดแปลงที่ดินตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรฐานระวางแผนที่และแผนที่รูปแปลงที่ดินในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๐ (กมร.) และดำเนินการปรับปรุงระบบแผนที่

แปลงที่ดิน โดยการนำเทคโนโลยีระบบโครงข่ายการรังวัดด้วยดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS NETWORK) มาใช้งาน เนื่องจากที่ผ่านมาเทคโนโลยีด้านการรังวัดและทำแผนที่ของ ส.ป.ก. ยังไม่ก้าวหน้ามากนัก และมีบางระบบที่ยังไม่เป็นสากล ส่งผลให้ค่าพิกัดไม่สัมพันธ์กันรูปแปลงที่ดิน ดังนั้น การใช้ระบบ RTK GNSS NETWORK จะช่วยเพิ่มศักยภาพของงานรังวัด ให้สามารถพัฒนาระบบแผนที่ตามมาตรฐานสากล มีแนวเขตแปลงที่ดินที่ชัดเจนตามค่าพิกัดภูมิศาสตร์ สามารถเชื่อมต่อกันได้อย่างสมบูรณ์ถูกต้อง และสามารถเชื่อมโยงแผนที่กับหน่วยงานอื่นได้ ทำให้สามารถตรวจสอบแนวเขตที่ดิน ลดข้อพิพาทแนวเขตที่ดินระหว่างเกษตรกรกับเกษตรกรและระหว่างรัฐกับเอกชน เนื่องจากการกำหนดระบบแผนที่ที่เป็นมาตรฐานเดียวกับหน่วยงานภายนอก ตลอดจนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ ๕ ปี (วาระแรก ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ของ ส.ป.ก. เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่ปฏิรูปที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ส.ป.ก. ได้จัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โครงการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS NETWORK จำนวนเงิน ๑๖,๔๓๓,๙๐๐ บาท (สิบหกล้านสี่แสนสามหมื่นสามพันเก้าร้อยบาทถ้วน) แต่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งในเอกสารงบประมาณฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เล่มที่ ๔ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมข้อ ๕ เป้าหมายการให้บริการหน่วยงานงบประมาณและประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง จำแนกตามแหล่งเงิน กำหนดให้ใช้จากเงินนอกงบประมาณ (ทุนหมุนเวียน) จำนวนเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก. มีแผนงานโครงการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS Network ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ประมาณ ๓๕ ล้านไร่ ให้แล้วเสร็จ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้จัดทำโครงการเพื่อขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS NETWORK ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ระบบแผนที่แปลงที่ดินของ ส.ป.ก. เป็นมาตรฐานสากล กระบวนการสำรวจรังวัดแปลงที่ดินของ ส.ป.ก. เป็นมาตรฐาน มีความละเอียดถูกต้อง แม่นยำสูง ตามหลักวิชาการ ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการสำรวจรังวัดแปลงที่ดิน ประหยัดงบประมาณ ตอบสนองการให้บริการเกษตรกร และเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงพื้นฐานอ้างอิงของประเทศไทย จากพื้นฐาน Indian ๑๙๗๕ เป็นพื้นฐานสากล WGS ๑๙๘๔ มีเป้าหมาย คือ พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเนื้อที่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ โดยเป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๖,๔๓๓,๙๐๐ บาท (สิบหกล้านสี่แสนสามหมื่นสามพันเก้าร้อยบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

๑.๑ การจัดสรรงบประมาณเพื่อการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS Network รายละเอียดดังนี้

ปีงบประมาณ (พ.ศ.)	แผนงาน (ไร่)	ได้รับการจัดสรร จากเงินงบประมาณ แผ่นดิน (ล้านบาท)	งบดำเนินงาน (ล้านบาท)	งบลงทุน (ล้านบาท)	เงินกองทุนฯ (ล้านบาท)
๒๕๖๒	๒๖๐,๐๐๐	๒๒.๔๐๗๖	๑๘.๔๐๗๖	๔.๐๐๐๐	-
๒๕๖๓	๒๕๔,๐๐๐	๑๙.๒๐๗๐	๑๒.๘๐๗๐	๖.๔๐๐๐	-
๒๕๖๔	๒๒๐,๐๐๐	๑๖.๓๓๘๕	๑๖.๓๓๘๕	-	-
๒๕๖๕	๒๐๐,๐๐๐	-	-	-	๑๖.๔๓๓๙
รวม	๙๕๔,๐๐๐	๕๗.๙๕๓๑	๔๗.๕๕๓๑	๑๐.๔๐๐๐	๑๖.๔๓๓๙

๑.๒ งบดำเนินงานโครงการสำรวจจริงวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS NETWORK ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๖,๔๓๓,๙๐๐ บาท (สิบหกล้านสี่แสนสามหมื่นสามพันเก้าร้อยบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

รายการ	งบประมาณ (บาท)
งบดำเนินงาน	๑๖,๔๓๓,๙๐๐
- ส่วนกลาง	๑๓,๑๒๕,๙๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด ๑๑ จังหวัด	๓,๓๐๘,๐๐๐
๑. ค่าตอบแทน	๑๑๔,๐๐๐
ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานให้ราชการ	๑๑๔,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๙๐,๑๕๐
- ส.ป.ก.จังหวัด ๑๑ จังหวัด	๒๓,๘๕๐
๒. ค่าใช้สอย	๑๑,๗๑๐,๐๐๐
๒.๑ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าพาหนะ	๔,๒๙๐,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๓,๓๘๘,๔๗๐
- ส.ป.ก.จังหวัด ๑๑ จังหวัด	๙๐๑,๕๓๐
๒.๒ ค่าจ้างเหมาบริการบุคคลภายนอก (สำนักงาน)	๗๘๐,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๗๘๐,๐๐๐
๒.๓ ค่าจ้างเหมาบริการบุคคลภายนอก (ภาคสนาม)	๕,๔๔๔,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๔,๓๐๐,๒๖๐
- ส.ป.ก.จังหวัด ๑๑ จังหวัด	๑,๑๔๓,๗๔๐
๒.๔ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม สัมมนา	๓๕๖,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๓๕๖,๐๐๐
๒.๕ ค่าเช่าบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	๔๘๐,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๑๔๐,๐๐๐
- ส.ป.ก.จังหวัด ๑๑ จังหวัด	๓๔๐,๐๐๐

รายการ	งบประมาณ (บาท)
๒.๖ ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์สำรวจ	๓๖๐,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๓๖๐,๐๐๐
๓. ค่าวัสดุ	๔,๖๐๙,๙๐๐
๓.๑ วัสดุสำนักงาน	๓๒๙,๙๐๐
- ส่วนกลาง	๓๒๙,๙๐๐
๓.๒ วัสดุสำรวจจริงวัด	๒,๐๘๔,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๑,๖๔๖,๗๕๐
- ส.ป.ก.จังหวัด ๑๑ จังหวัด	๔๓๗,๒๕๐
๓.๓ วัสดุเชื้อเพลิง หล่อลื่น ซ่อมแซมรถยนต์ราชการ	๒,๑๙๖,๐๐๐
- ส่วนกลาง	๑,๗๓๔,๓๗๐
- ส.ป.ก.จังหวัด ๑๑ จังหวัด	๔๖๑,๖๓๐

หมายเหตุ : ๑) ทุกรายการสามารถถัวจ่ายกันได้

๒) ค่าจ้างเหมาบริการบุคคลให้ปฏิบัติตามบันทึกที่ กษ ๑๒๐๑.๘/ว๑๗๐๘ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

๑.๓ อัตราการลงทุนต่อหน่วย แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ราคางาน ๗๐.๖๔ บาทต่อไร่ และค่าสนับสนุนการดำเนินการโครงการ ๒,๓๐๕,๙๐๐ บาท รายละเอียดดังนี้

๑.๓.๑ ราคางาน ๗๐.๖๔ บาทต่อไร่

รายการ	แผนงาน (ไร่)	ราคา ต่อไร่	งบประมาณ (บาท)
๑. ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานให้ราชการ	๒๐๐,๐๐๐	๐.๕๗	๑๑๔,๐๐๐
๒. ค่าจ้างเหมาบริการบุคคลภายนอก (ภาคสนาม)	๒๐๐,๐๐๐	๒๗.๒๒	๕,๔๔๔,๐๐๐
๓. ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าพาหนะ	๒๐๐,๐๐๐	๒๑.๔๕	๔,๒๙๐,๐๐๐
๔. วัสดุเชื้อเพลิง หล่อลื่น ซ่อมแซมรถยนต์ราชการ	๒๐๐,๐๐๐	๑๐.๙๘	๒,๑๙๖,๐๐๐
๕. ค่าวัสดุสำรวจจริงวัด	๒๐๐,๐๐๐	๑๐.๔๒	๒,๐๘๔,๐๐๐
รวม		๗๐.๖๔	๑๔,๑๒๘,๐๐๐

๑.๓.๒ ค่าสนับสนุนการดำเนินการโครงการ

รายการ	งบประมาณ (บาท)
๑. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม สัมมนา	๓๕๖,๐๐๐
๒. ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์สำรวจ	๓๖๐,๐๐๐
๓. ค่าเช่าบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	๔๘๐,๐๐๐
๔. วัสดุสำนักงาน	๓๒๙,๙๐๐
๕. ค่าจ้างเหมาบริการบุคคลภายนอก (สำนักงาน)	๗๘๐,๐๐๐
รวม	๒,๓๐๕,๙๐๐

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงิน งบประมาณ วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ฯลฯ

ข้อ ๒ ให้ ส.ป.ก. มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกษตรกรได้มีที่ทำกิน เพื่อยังชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน... โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๒) ดำเนินการจัดหาที่ดินของเอกชนและที่ดินของรัฐ เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดยจัดที่ดินให้เกษตรกรเช่าซื้อ เช่า หรือเช่าทำประโยชน์ ตลอดจนการจัดที่อยู่อาศัย การให้กรรมสิทธิ์และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกร รวมทั้งการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ ด้านการปฏิรูปที่ดินและวิชาการด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง

ฯลฯ

(๔) บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน การบริหารจัดการที่ดินของรัฐ การให้กู้ยืมเงินสำหรับการพัฒนาอาชีพ รายได้ รวมตลอด ถึงการใช้เงินกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรมิให้สูญเสียสิทธิในที่ดิน รวมทั้งการจัดทำสารบบที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

ฯลฯ

ข้อ ๑๑ สำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ดำเนินการด้านวิชาการและกำหนดมาตรฐานการทำแผนที่และภาพถ่ายทางอากาศ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการสำรวจรังวัด การควบคุม และการตรวจสอบการจัดทำแผนที่ในงาน

ปฏิรูปที่ดิน

ฯลฯ

๒. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษา เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

ฯลฯ

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ข. รายจ่ายตามโครงการเร่งด่วนที่เป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรงแต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการบริหารงานตามปกติ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ฯลฯ

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๓. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการและวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้โครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ให้ถัวจ่ายกันได้

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS Network ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๖,๔๓๓,๙๐๐ บาท (สิบหกล้านสี่แสนสามหมื่นสามพันเก้าร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับงบประมาณแผ่นดิน วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. โครงการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS Network ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นการดำเนินการเพื่อให้ระบบแผนที่แปลงที่ดินของ ส.ป.ก. สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรฐานระวางแผนที่และแผนที่รูปแปลงที่ดินในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาแผนที่แปลงที่ดินอย่างยั่งยืน รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับเส้นแนวเขตที่ดินของรัฐ One Map การจัดทำแผนที่ฐาน Base Map มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ ของประเทศไทย (ONE DATUM) เพื่อจัดทำฐานข้อมูลการถือครองที่ดินของรัฐในระบบดิจิทัล (Big Data) ให้มีข้อมูลถูกต้องเป็นปัจจุบันทันสมัย สามารถช่วยในการขับเคลื่อนประเทศ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประเทศไทย “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” และ Model Thailand ๔.๐

๒. แผนปฏิบัติการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ (วาระแรก ระยะ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) พันธกิจที่ ๓ สนับสนุนเงินกองทุนเพื่อดำเนินงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่...ข้อ ๔ บริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดิน

๓. ส.ป.ก. พิจารณาแล้ว การขอใช้จ่ายเงินเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น เห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS Network ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แผนงาน ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๖,๔๓๓,๙๐๐ บาท (สิบหกล้านสี่แสนสามหมื่นสามพันเก้าร้อยบาทถ้วน) ในลักษณะจ่ายขาด เนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๔. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย จ่ายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง ซึ่ง อกก.คก. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติต่อไป

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS Network ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยเป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๖,๔๓๓,๙๐๐ บาท (สิบหกล้านสี่แสนสามหมื่นสามพันเก้าร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗

โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับงบประมาณแผ่นดิน วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการสำรวจรังวัดปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS Network ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยเป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๖,๔๓๓,๙๐๐ บาท (สิบหกล้านสี่แสนสามหมื่นสามพันเก้าร้อยบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๗ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วน และเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับงบประมาณแผ่นดิน วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

เรื่องที่ ๓.๑๐ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อใช้จ่ายตามโครงการ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีภารกิจในการสนับสนุนด้านการเงินเพื่อการปฏิรูปที่ดินฯ ลักษณะรายจ่ายหมุนเวียนในการจัดซื้อที่ดิน เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในลักษณะสัญญาเช่าที่ดิน สัญญาเช่าซื้อที่ดิน การสนับสนุนสินเชื่อให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อพัฒนาอาชีพและปัจจัยการผลิต รายจ่ายขาดในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการใช้ประโยชน์จากที่ดินให้มีประสิทธิภาพ การสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่างๆ ตามภารกิจการปฏิรูปที่ดินฯ จึงจำเป็นต้องสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและลดปัญหาการปฏิบัติงานที่ต้องดำเนินการ เช่น การให้สินเชื่อ การจัดทำสัญญา การติดตามจัดเก็บหนี้เงินกู้ ค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ การจัดประชุมชี้แจง ฝึกอบรมบุคลากร การติดตามการดำเนินการตามกฎหมาย ค่าใช้จ่ายในการนำชี้ และรับรองแนวเขตที่ดินกรณีเปลี่ยนเอกสารสิทธิ์ น.ส.๓ และ น.ส.๓ ก การรังวัดแบ่งแปลง การจ้างพนักงาน กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เงินสมทบประกันสังคม เงินสมทบกองทุนทดแทน เป็นต้น

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่องที่ ๔.๖ อนุมัติหลักการโครงสร้างการบริหารงานและกรอบอัตรากำลังกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และอนุมัติเปลี่ยนแปลงการจ้างลูกจ้างชั่วคราวเป็นพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ โดยมีเงื่อนไขการจ้างพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในปีแรก กำหนดให้จัดจ้างลูกจ้างชั่วคราวกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

รายเดิมที่จ้างด้วยเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ซึ่งได้จ้างไว้แล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และยังมีคนครองอยู่ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ ให้ได้รับการจ้างเป็นพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ต่อเนื่องในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้มีกำหนดระยะเวลาในสัญญาจ้างคราวละไม่เกิน ๔ ปี และนำอัตราค่าตอบแทนสิทธิประโยชน์ และการประเมินผลการปฏิบัติงานรวมถึงหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่ใช้บังคับกับพนักงานราชการมาใช้บังคับกับพนักงาน กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ โดยอนุโลม

๓. หนังสือด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๑๘๓๐ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ กรมบัญชีกลางแจ้ง เห็นชอบโครงสร้างการบริหารงาน กรอบอัตรากำลัง และมาตรฐานกำหนดตำแหน่งพนักงานของกองทุน การปฏิรูปที่ดินฯ โดยเพิ่มผู้บริหารกองทุนฯ (เลขาธิการ ส.ป.ก.) ในโครงสร้างการบริหาร ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๔. ส.ป.ก. ได้ดำเนินการจัดทำสัญญาจ้างพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ให้แก่ลูกจ้างชั่วคราว ที่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานในระดับดีขึ้นไป ตามกรอบอัตรากำลังพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ที่กรมบัญชีกลางให้ความเห็นชอบ ๑๔๖ อัตรา มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นระยะเวลา ๓ ปี ๖ เดือน (เม.ย. ๒๕๖๒ – ก.ย. ๒๕๖๕) โดยถือปฏิบัติตามระเบียบพนักงานราชการโดยอนุโลม จนกว่าข้อบังคับว่าด้วย พนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. จะผ่านการพิจารณาอนุมัติจาก คปก. โดยข้อบังคับฯ ดังกล่าว ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการโดยอนุโลม

ข้อเท็จจริง

๑. ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มีปริมาณงานตามแผนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ซึ่งประกอบด้วย ประมาณการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) จำนวน ๗๒๐ ล้านบาท แผนรายจ่ายสนับสนุน การจัดหาที่ดิน จำนวน ๖๐๐ ล้านบาท สนับสนุนสินเชื่อเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จำนวน ๔๐๐ ล้านบาท สินเชื่อตามนโยบาย จำนวน ๓๐๐ ล้านบาท สนับสนุนงานพัฒนาและอื่น ๆ จำนวน ๑,๙๗๐ ล้านบาท

๒. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่าย เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๒ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ วงเงิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วยค่าตอบแทนพนักงานกองทุน และค่าบริหารงานกองทุน ทั้งนี้ให้มีผล ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป และมีมติเห็นชอบมอบอำนาจให้ เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ ปรับรายละเอียดการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ประจำปี ภายใต้วงเงินที่ได้รับอนุมัติจาก คปก. แล้ว ตามความจำเป็นและเหมาะสมในการปฏิบัติงานระหว่างปีงบประมาณ ตลอดจนให้ ส.ป.ก. รายงานผลความก้าวหน้าการปฏิบัติงานให้ คปก. ทราบต่อไป

๓. ส.ป.ก. มีภาระกิจที่ต้องดำเนินการเกี่ยวกับ การจัดหาที่ดินเพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินฯ โดยการจัดทำสัญญาเช่า สัญญาเช่าซื้อ หรือการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินรวมถึงการเปลี่ยนสัญญาเช่า เป็นสัญญาเช่าซื้อ การเปลี่ยนสัญญาเช่าซื้อเป็นสัญญาเช่า และนอกจากนี้ยังมีการให้บริหารด้านสินเชื่อ แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งมีกระบวนการตั้งแต่การรับคำขอกู้ยืมเงิน การวิเคราะห์ ความเป็นไปได้ของการให้สินเชื่อ การอนุมัติและจ่ายเงินกู้ และเมื่อใกล้ครบกำหนดชำระหนี้ ส.ป.ก. จะต้องจัดทำ และจัดส่งใบแจ้งครบกำหนดชำระหนี้ รวมถึงการจัดทำใบแจ้งเตือนลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน การติดตามเร่งรัด จัดเก็บหนี้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ การตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้กู้ ตามระเบียบว่าด้วยการให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ โดยการขอผ่อนผัน การขยายเวลาการชำระหนี้ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีปริมาณลูกหนี้ที่ต้องดำเนินการติดตาม เร่งรัด และจัดเก็บหนี้ รวมถึงการให้สินเชื่อแก่เกษตรกร รวมจำนวนประมาณ ๖๗,๓๔๐ ราย นอกจากนี้ ยังมีงานการจัดทำแผนปฏิบัติการกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เช่น แผนสินเชื่อ แผนการจัดซื้อที่ดินเอกชน ตรวจสอบบัญชีกองทุน แผนพัฒนาดิจิทัล แผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล การจัดทำข้อมูลการเงินบัญชี ทะเบียนทรัพย์สินกองทุน งานระบบโปรแกรมกองทุน และอื่น ๆ รวมถึง การดำเนินการรวบรวมและตรวจสอบเอกสารหลักฐานในการดำเนินการฟ้องร้องและบังคับคดีที่ยังมิได้ดำเนินการ ซึ่งมีหนี้ค้างชำระของสัญญาทุกประเภทที่ไม่สามารถจัดเก็บหนี้คืนกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เป็นจำนวนมาก และการดำเนินการเกี่ยวกับการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ เป็นต้น จึงมีความ จำเป็นต้องมีบุคลากรและงบประมาณเพื่อรองรับการดำเนินงานตามภารกิจดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และลดปัญหาการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ของ ส.ป.ก.จังหวัด และส่วนกลาง ซึ่งขาดงบประมาณและอัตรากำลังสำหรับการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จึงมีความจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณและให้พนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จำนวนทั้งสิ้น ๑๔๖ อัตรา ช่วยปฏิบัติงาน ณ ส.ป.ก.จังหวัด และส่วนกลาง โดยขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ รายจ่ายขาด ตามโครงการ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นจำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษา เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่

ฯลฯ

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจกรรม ดังนี้...

ก. รายจ่ายตามข้อผูกพันตามกฎหมาย

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๒. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการ และการวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ให้ถัวจ่ายกันได้

ฯลฯ

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง)

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในลักษณะจ่ายขาด วงเงิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑.๑ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เป็นเงิน ๑๕,๓๖๙,๗๒๒ บาท

๑.๒ ค่าตอบแทนพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินฯ ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวม ๑๔๖ อัตรา จำนวน ๑๒ เดือน เป็นเงิน ๓๑,๙๗๕,๔๗๖ บาท

๑.๓ ค่าตอบแทนได้เพิ่ม ๔% สำหรับพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ๑๔๖ อัตรา เป็นเงิน ๑,๒๗๘,๕๗๖ บาท

๑.๔ เงินสมทบประกันสังคม ๕% สำหรับพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ๑๔๖ อัตรา เป็นเงิน ๑,๓๑๑,๖๐๐ บาท

๑.๕ เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน ๐.๒% สำหรับพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ๑๔๖ อัตรา เป็นเงิน ๖๔,๖๒๖ บาท

๒. เห็นควรมอบอำนาจให้ เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้พิจารณาอนุมัติจัดสรรพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และค่าใช้จ่ายบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ สำหรับค่าตอบแทนพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ กรณีมีการปรับเปลี่ยนอัตราตอบแทนการปรับเพิ่มตามวุฒิการศึกษา เงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว (ถ้ามี) และเงินสมทบประกันสังคมในระหว่างปีให้เป็นอำนาจ เลขาธิการ ส.ป.ก. ปรับเพิ่มได้ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติตามโครงการค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ วงเงิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการและแผนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งและภารกิจของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย รายจ่ายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง ซึ่ง อกก.คก. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณาอนุมัติต่อไป

ประเด็นที่นำเสนอ

๑. เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในลักษณะจ่ายขาด วงเงิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑.๑ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เป็นเงิน ๑๕,๓๖๙,๗๒๒ บาท

๑.๒ ค่าตอบแทนพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินฯ ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวม ๑๔๖ อัตรา จำนวน ๑๒ เดือน เป็นเงิน ๓๑,๙๗๕,๔๗๖ บาท

๑.๓ ค่าตอบแทนได้เพิ่ม ๔% สำหรับพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ๑๔๖ อัตรา เป็นเงิน ๑,๒๗๘,๕๗๖ บาท

๑.๔ เงินสมทบประกันสังคม ๕% สำหรับพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ๑๔๖ อัตรา เป็นเงิน ๑,๓๑๑,๖๐๐ บาท

๑.๕ เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน ๐.๒% สำหรับพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ๑๔๖ อัตรา เป็นเงิน ๖๔,๖๒๖ บาท

๒. เห็นควรมอบอำนาจให้ เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้พิจารณาอนุมัติจัดสรรพนักงานกองทุน การปฏิรูปที่ดินฯ และค่าใช้จ่ายบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ สำหรับค่าตอบแทนพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ กรณีมีการปรับเปลี่ยนอัตราตอบแทน การปรับเปลี่ยนตามวุฒิการศึกษา เงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว (ถ้ามี) และเงินสมทบประกันสังคมในระหว่างปี ให้เป็นอำนาจ เลขาธิการ ส.ป.ก. ปรับเพิ่มได้ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติตามโครงการค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ วงเงิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ลักษณะงานกองทุนฯ ในเรื่องดังกล่าวนี้ เป็นลักษณะของลูกจ้างชั่วคราวใช่หรือไม่

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางจิราทิพย์ โรจนอนันต์) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า เป็นลักษณะเหมือนลูกจ้างชั่วคราวแต่จะมีระบบการประกันสังคม และดำเนินการจัดทำสัญญาจ้างเป็นระยะเวลา ๓ ปี ๖ เดือน ตามที่ กรมบัญชีกลางอนุมัติ ซึ่งจะสิ้นสุดในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ หลังจากนั้นจะนำเสนอกรอบอัตราค่าจ้างเพื่อให้ กรมบัญชีกลางพิจารณาอีกครั้งต่อไป ทั้งนี้ในปัจจุบันโดยหลักการพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินจะใช้ระเบียบ พนักงานราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี โดยอนุโลม

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ประเด็นเรื่องดังกล่าวนี้โดยหลักการไม่ได้ ขัดข้องแต่อย่างใด เพราะเป็นเรื่องการขอใช้เงินกองทุนเพื่อนำไปบริหารจัดการรวมทั้งเรื่องพนักงานที่เกี่ยวข้อง และเป็นไปตามกรอบที่ปฏิบัติ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกรมบัญชีกลางเรียบร้อยแล้ว แต่สำหรับกรอบปี ๒๕๖๕ จะต้องนำเสนอกรมบัญชีกลางเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้งว่าจะยังคงอัตราค่าจ้างเหล่านี้หรือไม่ ทั้งนี้ มีประเด็นที่จะขอนำเสนอเรื่องกองทุนการปฏิรูปที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการจัดหารายได้หลายเรื่อง เพราะจะ เชื่อมโยงกับเรื่องการเก็บค่าใช้จ่าย ค่าที่ดินต่าง ๆ ซึ่งในขณะนี้การดำเนินงานดังกล่าวของสำนักบริหารกองทุน ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเรื่องการประเมินมูลค่าที่ดินและทรัพย์สินในเขตปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. โดยที่ผ่านมา ส.ป.ก. ได้ดำเนินการให้ทุนเรียนต่อในระดับปริญญาโท หรือทุนเรียนต่อในระดับประกาศนียบัตร และมีการจัดการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวนี้ แต่ทว่าบุคคลเหล่านี้ได้เกษียณอายุราชการไปแล้ว ดังนั้น ในปัจจุบันจึงขาดเจ้าหน้าที่ทางด้านนี้ ซึ่งในครั้งที่ผ่านมามีได้เสนอว่ากองทุนจะต้องได้รับการสนับสนุนเพื่อให้ บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมหรือเรียนเกี่ยวกับเรื่องการประเมินมูลค่าที่ดินและทรัพย์สิน เพื่อสร้างระบบ การประเมินมูลค่าในเขตปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. เนื่องจากการประเมินมูลค่าที่ดินในพื้นที่ ส.ป.ก. จะมีรายละเอียด สารสำคัญที่แตกต่างจากการประเมินคุณค่าที่ดินของกรมธนารักษ์ที่จะให้ความสำคัญกับปัจจัยเรื่องถนน หรือธุรกิจเป็นหลัก แต่ในขณะเดียวกันพื้นที่ของ ส.ป.ก. เป็นเขตเกษตรกรรมอาจจะมีรายละเอียดสารสำคัญ เป็นปัจจัยเกี่ยวกับเรื่องของดิน น้ำ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นหลักที่จะเป็นเงื่อนไขทำให้เกษตรกรสามารถสร้าง

รายได้และส่งผลให้มูลค่าที่ดินเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น จึงเห็นว่าคณะกรรมการควรสนับสนุน ส.ป.ก. เพื่อพัฒนาบุคลากรของกองทุนฯ ให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการประเมินมูลค่าที่ดิน รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพบุคคลเหล่านี้ให้เป็นกลไกสำคัญในการกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย ค่าจัดการ และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ในพื้นที่ของ ส.ป.ก. ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ในประเด็นดังกล่าวนี้เห็นด้วยที่จะดำเนินการเพื่อพัฒนาบุคลากรขององค์กร เนื่องจากเป็นเรื่องสำคัญที่สุดที่จะทำให้หน่วยงานสามารถก้าวไปข้างหน้าได้อย่างประสบความสำเร็จ ดังนั้น ขอให้ ส.ป.ก. นำความเห็นต่าง ๆ เหล่านี้ของกรรมการไปพิจารณาเพื่อเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติร่วมกันต่อไป

มติคณะกรรมการ ๑. อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในลักษณะจ่ายขาด วงเงิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑.๑ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เป็นเงิน ๑๕,๓๖๙,๗๒๒ บาท

๑.๒ ค่าตอบแทนพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินฯ ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวม ๑๔๖ อัตรา จำนวน ๑๒ เดือน เป็นเงิน ๓๑,๙๗๕,๔๗๖ บาท

๑.๓ ค่าตอบแทนได้เพิ่ม ๕% สำหรับพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ๑๔๖ อัตรา เป็นเงิน ๑,๒๗๘,๕๗๖ บาท

๑.๔ เงินสมทบประกันสังคม ๕% สำหรับพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ๑๔๖ อัตรา เป็นเงิน ๑,๓๑๑,๖๐๐ บาท

๑.๕ เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน ๐.๒% สำหรับพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ๑๔๖ อัตรา เป็นเงิน ๖๔,๖๒๖ บาท

๒. มอบอำนาจให้ เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้พิจารณาอนุมัติจัดสรรพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และค่าใช้จ่ายบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ สำหรับค่าตอบแทนพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ กรณีมีการปรับเพิ่มอัตราตอบแทน การปรับเพิ่มตามวุฒิการศึกษา เงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว (ถ้ามี) และเงินสมทบประกันสังคม ในระหว่างปีให้เป็นอำนาจ เลขาธิการ ส.ป.ก. ปรับเพิ่มได้ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติตามโครงการค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ วงเงิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ ๔.๑ ผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายประดิษฐ์ ไกรรังสี ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจง ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๘๒ ก วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑,๔๓๔.๘๖๗๕ ล้านบาท ประกอบด้วย

- ๑) รายการดำเนินการภาครัฐ ๘๑๔.๘๖๓๗ ล้านบาท
- ๒) รายการตามภารกิจพื้นฐาน ๒๔๙.๐๖๕๕ ล้านบาท
- ๓) รายการตามภารกิจยุทธศาสตร์ ๘๘.๕๗๘๔ ล้านบาท
- ๔) รายการตามแผนงานบูรณาการ ๒๘๒.๓๕๙๕ ล้านบาท

๒. ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้มีมติ ดังนี้

๑) เห็นชอบแผนงานและงบประมาณ ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินงบประมาณ ๑,๔๓๔.๘๖๗๕ ล้านบาท

๒) เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน จึงเห็นควรมอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้อนุมัติและปรับรายละเอียดแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงินได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม ตลอดจนให้รายงานผลความก้าวหน้าการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

ข้อเท็จจริง

ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตามแผนงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีผลการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔) ดังนี้

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓๑ ส.ค. ๒๕๖๔)		
			แผนงาน	ผลงาน	ร้อยละ
	แผนงานตามยุทธศาสตร์				
	แผนงานตามยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า				
๑.	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่				
	๑) กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	แปลง	๔๐	๔๐	๑๐๐

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓๑ ส.ค. ๒๕๖๔)		
			แผนงาน	ผลงาน	ร้อยละ
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม					
	๑. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ราย	๒,๗๐๐		
	๑) กิจกรรมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ	ราย	๑,๗๐๐	๑,๗๓๐	๑๐๑.๗๖
	๒) กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	ราย	๑,๐๐๐	๑,๐๔๑	๑๐๔.๑๐
แผนงานบูรณาการตามยุทธศาสตร์					
แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค					
	๑. โครงการพัฒนาส่งเสริมเกษตรอินทรีย์	ไร่	๘๐๐		
	๑) กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดินภาคเหนือตอนบน	ไร่	๘๐๐	๘๐๐	๑๐๐
แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก					
	๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	ราย	๓,๑๐๐		
	๑) กิจกรรมสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	ราย	๑,๔๐๐	๑,๔๑๘	๑๐๑.๒๙
	๒) กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	ราย	๑,๗๐๐	๑,๗๐๐	๑๐๐
	๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร				
	๑) กิจกรรมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ดินแปลงรวม	พื้นที่	๓๑	๒๙	๙๓.๕๔
	๒) กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	ราย	๖๐๐	๖๐๐	๑๐๐
	๓. โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส				
	๑) กิจกรรมการปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS NETWORK	ไร่	๒๒๐,๐๐๐	๒๕๔,๓๕๙	๑๑๕.๖๑
	๒) กิจกรรมศูนย์บริการประชาชน	ราย	๑๓๖,๐๐๐	๒๙๐,๒๑๓	๒๑๓.๓๙
	๓) กิจกรรมการศึกษาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรและประชาชน	ฉบับ	๑	-	-
	๔) กิจกรรมตรวจสอบที่ดิน	ไร่	๒,๕๙๗,๗๖๘	๒,๕๙๙,๖๖๘	๑๐๐.๐๗
	๕) กิจกรรมจัดที่ดิน	ราย	๕๒,๐๐๐	๓๒,๖๒๔	๖๒.๗๔

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ส.ป.ก. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เปรียบเทียบกับเป้าหมาย
ตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค. ๖๓)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มิ.ค. ๖๔)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย. ๖๔)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย. ๖๔)
รายจ่าย (งบภาพรวม)				
มติ ครม.	๓๒.๐๐	๕๔.๐๐	๗๗.๐๐	๑๐๐.๐๐
ผลการใช้จ่ายเงิน	๒๒.๐๐	๔๗.๔๖	๗๓.๖๔	๘๘.๔๕

งบภาพรวม ประกอบด้วย งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน และงบรายจ่ายอื่น

รายการ	ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค. ๖๓)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มิ.ค. ๖๔)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย. ๖๔)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย. ๖๔)
รายจ่าย (งบลงทุน)				
มติ ครม.	๒๐.๐๐	๔๕.๐๐	๖๕.๐๐	๑๐๐.๐๐
ผลการใช้จ่ายเงิน	๑๔.๓๕	๔๒.๕๔	๙๒.๒๑	๙๓.๔๔

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔)

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔)

เรื่องที่ ๔.๒ รายงานผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อ่อนวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ขอรายงานผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔) ดังนี้

๑. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินแผนรายรับเท่ากับรายจ่าย จำนวน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท และคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติอนุมัติสินเชื่อตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จำนวน ๒๗๐.๐๐ ล้านบาท ดังนี้

๑.๑ แผนรายรับ จำนวน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

- ๑) ประมาณการรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) จำนวน ๗๐๐.๐๐ ล้านบาท
- ๒) ประมาณการเงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวน ๓,๔๐๐.๐๐ ล้านบาท

๑.๒ แผนรายจ่าย จำนวน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

- ๑) รายจ่ายหมุนเวียน ๑,๙๑๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๕๙ ของแผนรายจ่าย ได้แก่
 - ๑.๑) การจัดหาที่ดิน จำนวน ๔๐๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๑.๒) สินเชื่อ จำนวน ๕๑๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๑.๓) สินเชื่อตามนโยบาย จำนวน ๓๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๑.๔) เงินค้ำประกันสินเชื่อ ธ.ก.ส. จำนวน ๕๐๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๑.๕) รายจ่ายหมุนเวียนอื่น จำนวน ๒๐๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๑.๖) สินเชื่อตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จำนวน ๒๗๐.๐๐ ล้านบาท
- ๒) รายจ่ายขาด จำนวน ๒,๑๙๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๔๑ ของแผนรายจ่าย ได้แก่
 - ๒.๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดหาที่ดิน จำนวน ๑๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๒) ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุน จำนวน ๔๕.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๓) ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๓.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๔) ค่ารังวัดที่ดินและค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน จำนวน ๑๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๕) โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต จำนวน ๕๐๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๖) โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน จำนวน ๓๕.๒๒ ล้านบาท
 - ๒.๗) โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ จำนวน ๘๒๓.๓๗ ล้านบาท
 - ๒.๘) สมทบงบประมาณการพัฒนาการเกษตรกรรมยั่งยืน/การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร จำนวน ๑๐๐.๐๐ ล้านบาท
 - ๒.๙) รายจ่ายขาดอื่น จำนวน ๔๖๘.๔๑ ล้านบาท
 - ๒.๑๐) ประมาณการยอดผูกพันปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑๙๕.๐๐ ล้านบาท

๒. ผลการดำเนินงานรับ - จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔) ดังต่อไปนี้

๑) ด้านรายรับ

๑.๑) ผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) ซึ่งประกอบด้วย รายรับจากค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ เงินกู้ (เงินต้น) ดอกเบี้ย และรายรับอื่น ๆ รวมเป็นเงิน ๗๑๒.๗๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๑.๘๒ ของแผน

รายรับ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน จัดเก็บได้มากกว่า ๑๔๑.๔๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๗๗ ของผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ จัดเก็บได้ ๕๗๑.๒๕ ล้านบาท)

๑.๒) เงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวน ๓,๖๕๐.๖๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๗.๓๗ ของประมาณการเงินคงเหลือ

๑.๓) รวมรายรับจากผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) และเงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวนทั้งสิ้น ๔,๓๖๓.๔๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๖.๔๒ ของแผนรายรับรวม

๒) ด้านรายจ่าย

๒.๑) รายจ่ายหมุนเวียน

- การจัดหาที่ดิน เพื่อนำมาจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกิน และเกษตรกรตามโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๐.๗๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ ของแผนการจัดหาที่ดิน เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน การจ่ายเงินค่าจัดหาที่ดินได้น้อยกว่า จำนวน ๓๔.๗๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๘๑ ของแผนการจัดหาที่ดิน ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ การจัดหาที่ดิน จำนวน ๓๕.๕๖ ล้านบาท)

- การจ่ายเงินสินเชื่อ ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผลการดำเนินงานมีการจ่ายเงินสินเชื่อให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จำนวน ๓๒๓.๒๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๓๘ ของแผนสินเชื่อ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน มีการจ่ายเงินสินเชื่อได้มากกว่า จำนวน ๒๑.๘๔ ล้านบาท เป็นร้อยละ ๗.๒๕ ของผลการจ่ายสินเชื่อ ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ จ่ายสินเชื่อ จำนวน ๓๐๑.๔๒ ล้านบาท)

- การจ่ายเงินสินเชื่อตามนโยบาย ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผลการดำเนินงานมีการจ่ายเงินสินเชื่อตามนโยบายให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จำนวน ๑.๑๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๐ ของแผนสินเชื่อ (ปี ๒๕๖๓ ไม่มีแผนการจ่ายสินเชื่อตามนโยบาย)

- สินเชื่อตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ผลการดำเนินงานมีการจ่ายเงินสินเชื่อตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จำนวน ๓๙.๔๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕๙ ของแผนสินเชื่อ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน มีการจ่ายเงินสินเชื่อได้น้อยกว่า จำนวน ๖๒.๕๒ ล้านบาท เป็นร้อยละ ๖๑.๓๔ ของผลการจ่ายสินเชื่อ ปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ จ่ายสินเชื่อ จำนวน ๑๐๑.๙๒ ล้านบาท)

๒.๒) รายจ่ายขาด ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน ค่าใช้จ่ายในการรังวัดและออกโฉนดที่ดิน ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ สมทบงบประมาณการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน/การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร และโครงการจ่ายขาดอื่น ๆ ผลการดำเนินงานมีการใช้จ่ายเงิน จำนวน ๑๙๕.๐๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๑ ของแผนงาน เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน มีการใช้จ่ายเงินมากกว่า จำนวน ๘๓.๒๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๓๖ ของผลรายจ่ายขาดปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ มีการใช้จ่ายเงิน จำนวน ๑๑๑.๘๙ ล้านบาท)

๒.๓) รวมผลการเบิกจ่ายภาพรวม (รายจ่ายหมุนเวียนและรายจ่ายขาด) จำนวน ๕๕๙.๖๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๕ ของแผนการเบิกจ่ายภาพรวม เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ณ เวลาเดียวกัน เบิกจ่ายได้มากกว่า ๘.๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๑ ของผลการเบิกจ่ายภาพรวมปี ๒๕๖๓ (ปี ๒๕๖๓ เบิกจ่ายภาพรวม จำนวน ๕๕๐.๗๙ ล้านบาท)

๓. สรุปเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คงเหลือ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๘๐๓.๗๓ ล้านบาท

๔. งบแสดงฐานะการเงิน และงบแสดงผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

๔.๑ งบแสดงฐานะการเงิน จำนวนทั้งสิ้น ๗,๘๖๒.๕๓ ล้านบาท

๑) สินทรัพย์ จำนวนทั้งสิ้น ๗,๙๑๙.๒๗ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑.๑) สินทรัพย์หมุนเวียน จำนวน ๔,๘๘๙.๖๑ ล้านบาท ได้แก่

๑.๑.๑) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน ๓,๘๐๓.๗๓ ล้านบาท

๑.๑.๒) ลูกหนี้ระยะสั้น (เงินกู้ ค่าเช่าซื้อที่ดิน) จำนวน ๗๙๖.๒๘ ล้านบาท

๑.๑.๓) รายได้ค้างรับและสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น จำนวน ๒๘๙.๖๐ ล้านบาท

๑.๒) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จำนวน ๓,๐๒๙.๖๖ ล้านบาท ได้แก่

๑.๒.๑) ลูกหนี้ระยะยาว (เงินกู้ ค่าเช่าซื้อที่ดิน) จำนวน ๑,๐๕๔.๐๗ ล้านบาท

๑.๒.๒) สิทธิประโยชน์ในที่ดิน ที่ดินอาคาร และอุปกรณ์ จำนวน ๑,๙๗๕.๕๙ ล้านบาท

๒) หนี้สิน จำนวนทั้งสิ้น ๕๖.๗๔ ล้านบาท ประกอบด้วย

๒.๑) หนี้สินหมุนเวียน ได้แก่ เงินรับฝากและเงินประกัน เงินรับฝากอื่น และหนี้สินหมุนเวียนอื่น จำนวน ๔๘.๖๕ ล้านบาท

๒.๒) หนี้สินไม่หมุนเวียน ได้แก่ เจ้าหนี้เกษตรกร และเงินรับจากผู้ค้าประกันรอกการรับรู้ จำนวน ๘.๐๙ ล้านบาท

๓) สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน จำนวนทั้งสิ้น ๗,๘๖๒.๕๓ ล้านบาท ได้แก่

๓.๑) เงินกองทุนรับจากงบประมาณ ๔,๕๓๔.๖๗ ล้านบาท

๓.๒) เงินกองทุนรับบริจาคและอื่น ๆ ๑,๔๗๖.๑๙ ล้านบาท

๓.๓) รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม ๑,๘๕๑.๖๗ ล้านบาท

๔.๒ งบแสดงผลการดำเนินงาน

๑) รายได้ จำนวนทั้งสิ้น ๒๒๒.๖๗ ล้านบาท

๒) ค่าใช้จ่าย จำนวนทั้งสิ้น ๑๒๘.๗๑ ล้านบาท

๓) รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ จำนวน ๙๓.๙๖ ล้านบาท

(รายละเอียดตามเอกสารแนบวาระการประชุม)

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔)

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔)

เรื่องที่ ๔.๓ รายงานความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบ
แห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อ่อนวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.)
ได้ชี้แจงดังนี้

๑. ผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

การพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า
คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ได้มีการอนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน วงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่น-
หนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน) โดยมีกิจกรรมในการพัฒนาทั้งสิ้น ๗ กิจกรรม รายละเอียดดังตาราง

ลำดับที่	กิจกรรม	วงเงินอนุมัติ	อนุมัติ	โอนกลับโครงการ	คงเหลือ
๑	งานสำรวจ รังวัดวงรอบแปลงที่ดิน	๑๑,๑๖๔,๒๐๐.๐๐	ใช้งบประมาณปกติ	-	๑๑,๑๖๔,๒๐๐.๐๐
๒	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕๕,๘๒๑,๐๐๐.๐๐	๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐	-	๕๐,๐๓๗,๔๕๐.๐๐
๓	งานปรับปรุงพื้นที่ *	๑๗๙,๑๐๕,๐๐๐.๐๐	๔๖,๘๔๔,๔๐๐.๐๐	๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗	๑๓๕,๓๓๐,๕๘๕.๕๓
๔	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๓๓,๔๙๒,๖๐๐.๐๐	๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐	๑๒,๐๐๐.๐๐	๒๗,๘๑๘,๑๘๘.๐๐
๕	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๔๔๖,๕๖๘,๐๐๐.๐๐	๑๐๘,๐๗๓,๔๐๐.๐๐	๑๘๖,๔๔๐.๒๒	๓๓๘,๖๘๑,๐๔๐.๒๒
๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร *	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๕,๖๑๕,๙๐๐.๐๐		๘๔,๓๘๔,๑๐๐.๐๐
๗	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๑๓๓,๙๗๐,๔๐๐.๐๐	๓๖,๕๔๔,๗๐๐.๐๐	๗,๙๖๐,๒๒๖.๙๒	๑๐๕,๓๖๕,๖๗๓.๐๘
รวมทั้งสิ้น		๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐.๐๐	๒๑๘,๕๒๖,๓๖๒.๐๐	๑๑,๒๒๘,๕๘๖.๖๑	๗๕๒,๓๖๖,๒๑๑.๓๙

หมายเหตุ * คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติปรับปรุงรายละเอียดหลักการ
และวงเงินใช้จ่ายฯ กรณีสานักพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยให้ ส.ป.ก. ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
วงเงิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยปรับลดวงเงินจากกิจกรรมงานปรับปรุงพื้นที่

ซึ่งได้มีการอนุมัติโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ไปแล้ว จำนวน ๗๔ โครงการ
๕ กิจกรรม ดำเนินงานในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด จำนวน ๓๙ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๒๑๘,๕๒๖,๓๖๒.๐๐ บาท
เบิกจ่าย ๑๓๘,๓๔๒,๑๒๐.๗๔ บาท โอนเงินกลับโครงการ ๑๑,๒๒๘,๕๘๖.๖๑ บาท คงเหลือ ๖๘,๙๕๕,๖๕๔.๖๕ บาท
โดยมีรายละเอียดแต่ละกิจกรรม ดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	อนุมัติ	เบิกจ่าย	ผูกพัน	โอนกลับโครงการ	คงเหลือ
๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐	๑,๕๒๑,๑๐๒.๐๐	-	-	๔,๒๖๒,๔๔๘.๐๐
๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๔๖,๘๔๔,๔๐๐.๐๐	๓๕,๐๖๑,๒๔๒.๕๓	-	๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗	๘,๗๑๓,๒๕๒.๐๐
๓	งานสำรวจจริงวัดปูผังแบ่งแปลง	๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐	๓,๘๖๙,๕๒๙.๐๑	-	๑๒,๐๐๐.๐๐	๑,๗๘๔,๘๘๒.๙๙
๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๑๐๘,๐๗๓,๔๐๐.๐๐	๗๔,๖๖๒,๙๗๔.๑๒	-	๑๘๖,๔๔๐.๒๒	๓๓,๒๒๓,๙๘๕.๖๖
	- สายหลัก	๕๑,๘๒๐,๑๐๐.๐๐	๔๕,๔๗๐,๗๓๗.๙๒	-	๗๓,๔๒๘.๔๒	๖,๒๗๕,๙๓๓.๖๖
	- สายซอย	๕๖,๒๕๓,๓๐๐.๐๐	๒๙,๑๙๒,๒๓๖.๒๐	-	๑๑๓,๐๑๑.๘๐	๒๖,๙๘๘,๐๕๒.๐๐
๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๑๕,๖๑๕,๙๐๐.๐๐				๑๕,๖๑๕,๙๐๐.๐๐
๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๓๖,๕๔๔,๗๐๐.๐๐	๒๓,๒๒๗,๒๗๓.๐๘	-	๗,๙๖๐,๒๒๖.๙๒	๕,๓๕๗,๒๐๐.๐๐
รวมทั้งสิ้น		๒๑๘,๕๒๖,๓๖๒.๐๐	๑๓๘,๓๔๒,๑๒๐.๗๔	-	๑๑,๒๒๘,๕๘๒.๖๑	๖๘,๙๕๕,๖๕๘.๖๕

๑.๑ งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา ดำเนินการในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา กระบี่ และเชียงราย จำนวน ๓๓ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๑,๕๒๑,๑๐๒.๐๐ บาท คงเหลือ ๔,๒๖๒,๔๔๘.๐๐ บาท

๑.๒ งานปรับปรุงพื้นที่ ดำเนินการในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และสงขลา จำนวน ๒๘ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๖,๘๔๔,๔๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๓๕,๐๖๑,๒๔๒.๕๓ บาท โอนเงินกลับ ๓,๐๖๙,๙๑๕.๔๗ บาท คงเหลือ ๘,๗๑๓,๒๕๒.๐๐ บาท

๑.๓ งานสำรวจจริงวัดปูผังแบ่งแปลง ดำเนินการในพื้นที่ ๙ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี ชุมพร และกระบี่ จำนวน ๒๖ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๓,๘๖๙,๕๒๙.๐๑ บาท โอนเงินกลับ ๑๒,๐๐๐.๐๐ บาทคงเหลือ ๑,๗๘๔,๘๘๒.๙๙ บาท

๑.๔ งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน ดำเนินการในพื้นที่ ๘ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี เชียงใหม่ ชลบุรี สระแก้ว สุราษฎร์ธานี นครราชสีมา ชุมพร และสงขลา จำนวน ๒๖ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐๘,๐๗๓,๔๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๗๔,๖๖๒,๙๗๔.๑๒ บาท โอนเงินกลับ ๑๘๖,๔๔๐.๒๒ บาท คงเหลือ ๓๓,๒๒๓,๙๘๕.๖๖ บาท

๑.๕ งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดกระบี่ จำนวน ๒ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๕,๖๑๕,๙๐๐.๐๐ บาท คงเหลือ ๑๕,๖๑๕,๙๐๐.๐๐ บาท

๑.๖ งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค - บริโภค (บ่อบาดาล) ดำเนินการในพื้นที่ ๘ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ชลบุรี เชียงใหม่ ฉะเชิงเทรา สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร และสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๙ แปลง

จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๖,๕๔๔,๗๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๒๓,๒๒๗,๒๗๓.๐๘ บาท โอนเงินกลับ ๗,๙๖๐,๒๒๖.๙๒ บาท คงเหลือ ๕,๓๕๗,๒๐๐.๐๐ บาท จำแนกเป็น

๑) ค่าชุดเจาะและก่อสร้างบ่อบาดาล ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ชลบุรี และสระแก้ว จำนวน ๕ แปลง วงเงิน ๘,๓๘๖,๓๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๖,๗๒๒,๕๓๑.๗๓ บาท โอนเงินกลับ ๑,๖๖๓,๗๖๘.๒๗ บาท

๒) ค่าสำรวจธรณีฟิสิกส์เพื่อการออกแบบชุดเจาะบ่อบาดาล และระบบส่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร และสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๕ แปลง วงเงิน ๑,๒๘๙,๕๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๘๐๐,๑๒๐.๐๐ บาท โอนเงินกลับ ๔๘๙,๓๘๐.๐๐ บาท

๓) ค่าก่อสร้างระบบประปาชุมชนและท้องถิ่นสูง เพื่อการอุปโภคบริโภคในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี สระแก้ว สุราษฎร์ธานี และนครราชสีมา จำนวน ๑๐ แปลง วงเงิน ๒๖,๘๖๘,๙๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๑๕,๗๐๔,๖๒๑.๓๕ บาท โอนเงินกลับ ๕,๘๐๗,๐๗๘.๖๕ บาท คงเหลือ ๕,๓๕๗,๒๐๐.๐๐ บาท

๒. โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๖ กิจกรรม ๒๐ โครงการ รวมเป็นเงิน ๘๑,๖๒๗,๔๑๔ บาท รายละเอียดดังนี้

ลำดับ ที่	กิจกรรม	จำนวน โครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๒.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๔	๓,๓๓๒,๕๗๐
๒.๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๔	๑๓,๙๔๙,๓๐๐
๒.๓	งานสำรวจรังวัดบุผังแบ่งแปลง	๒	๓,๖๑๐,๗๔๔
๒.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๗	๓๙,๗๕๓,๙๐๐
๒.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๑	๑๕,๖๑๕,๙๐๐
๒.๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค – บริโภค (บ่อบาดาล)	๒	๕,๓๖๕,๐๐๐
รวม		๒๐	๘๑,๖๒๗,๔๑๔

๓. โครงการที่ได้รับอนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

เลขาธิการ ส.ป.ก. ได้อนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายเงินโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด จำนวน ๕ กิจกรรม ๒๗ โครงการ รวมเป็นเงิน ๗๔,๖๗๒,๐๘๒ บาท ทั้งนี้ เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๙ “โครงการที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้หน่วยงานของรัฐผู้เป็นเจ้าของโครงการแจ้งเหตุผล ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการต่อเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้ขยายระยะเวลาแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ” โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ ที่	กิจกรรม	จำนวน โครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๓.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕	๔,๗๑๕,๕๕๐
๓.๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๖	๒๐,๕๗๒,๘๐๐
๓.๓	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๔	๕,๕๗๑,๓๓๒
๓.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๕	๒๑,๓๘๔,๑๐๐
๓.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค – บริโภค (บ่อบาดาล)	๗	๒๒,๔๒๘,๓๐๐
รวม		๒๗	๗๔,๖๗๒,๐๘๒

๔. โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ (รออนุมัติปิดโครงการ)

จำนวน ๑ กิจกรรม ๑ โครงการ รวมเป็นเงิน ๓,๙๐๙,๐๐๐ บาท รายละเอียดดังนี้

ลำดับ ที่	กิจกรรม	จำนวน โครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๔.๑	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค – บริโภค (บ่อบาดาล)	๑	๓,๙๐๙,๐๐๐
รวม		๑	๓,๙๐๙,๐๐๐

๕. โครงการที่ได้รับอนุมัติปิดโครงการ

เลขาธิการ ส.ป.ก. ได้อนุมัติปิดโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จำนวน ๕ กิจกรรม ๕๓ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑๓๒,๙๘๙,๙๔๘ บาท ทั้งนี้ เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๐ “โครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการขออนุมัติปิดโครงการต่อเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้ปิดโครงการแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ” โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ ที่	กิจกรรม	จำนวน โครงการ	จำนวนเงิน (บาท)
๕.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๒	๒,๔๕๐,๙๘๐
๕.๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๑๒	๓๒,๘๙๕,๑๐๐
๕.๓	งานสำรวจรังวัด ปูผังแบ่งแปลง	๓	๒,๐๕๓,๖๖๘
๕.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๒๖	๖๘,๓๑๙,๕๐๐
๕.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๑๐	๒๗,๒๗๐,๗๐๐
รวม		๕๓	๑๓๒,๙๘๙,๙๔๘

๖. ปัญหา - อุปสรรคในการดำเนินการ

๖.๑ ระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างจำกัด

๖.๒ การเสนอโครงการเพื่อขอใช้เงินบางกิจกรรม ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ เนื่องจากเป็นงานด้านวิศวกรรม ซึ่งต้องจัดทำรายละเอียดที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ราชการในการนำเสนอ

ขออนุมัติ คปก./อกก.ค.ง. ใช้เงินกองทุนฯ และปัญหาในการดำเนินการยึดคืนพื้นที่ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากปัญหา ในข้อกฎหมายต่าง ๆ ส่งผลให้การใช้จ่ายเงินล่าช้า

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

มติคณะกรรมการ รับทราบความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

เรื่องที่ ๔.๔ แผนงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายประดิษฐ์ ใจรังสี ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า เมื่อคราวประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน (คปก.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้เสนอแผนงานและงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และ คปก. มีมติเห็นชอบแผนงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ วงเงินงบประมาณ ๑,๓๔๐.๐๗๐๕ ล้านบาท ซึ่งประกอบไปด้วย

๑) รายการดำเนินการภาครัฐ	๘๐๔.๒๐๗๙ ล้านบาท
๒) รายการตามภารกิจพื้นฐาน	๑๘๙.๗๙๙๗ ล้านบาท
๓) รายการตามภารกิจยุทธศาสตร์	๑๔๘.๙๖๔๒ ล้านบาท
๔) รายการตามแผนงานบูรณาการ	๑๙๗.๑๐๑๗ ล้านบาท

ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ พิจารณาปรับลดงบประมาณของ ส.ป.ก. คงเหลือ ๑,๓๓๕.๑๗๐๕ ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) รายการดำเนินการภาครัฐ	๘๐๔.๒๐๔๙ ล้านบาท
๒) รายการตามภารกิจพื้นฐาน	๑๘๙.๗๙๙๗ ล้านบาท
๓) รายการตามภารกิจยุทธศาสตร์	๑๔๗.๙๖๔๒ ล้านบาท
๔) รายการตามแผนงานบูรณาการ	๑๙๓.๒๐๑๗ ล้านบาท

รายละเอียดผลผลิตและกิจกรรมภายใต้แผนงานและงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

หน่วย : ล้านบาท

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕		
	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ
รวมงบประมาณทั้งสิ้น			๑,๓๓๕.๑๗๐๕
รายการค่าดำเนินการภาครัฐ			๘๐๔.๒๐๔๙
รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาการเกษตรยั่งยืน			๘๐๔.๒๐๔๙
แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน			๑๘๙.๗๙๙๗
ผลผลิต ด้านการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม			๑๘๙.๗๙๙๗
กิจกรรมบริหารจัดการ			๑๘๙.๗๙๙๗
แผนงานตามยุทธศาสตร์			๑๔๗.๙๖๔๒
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า			๖๐.๕๖๖๕
๑. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๔๐	แปลง	๔๕.๗๙๔๔
๑) กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	๔๐	แปลง	๔๕.๗๙๔๔
๒. โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์และระบบตรวจสอบย้อนกลับ	๕๐๐	ราย	๕.๑๑๓๐
๑) กิจกรรมเตรียมความพร้อมเกษตรกรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย	๕๐๐	ราย	๕.๑๑๓๐
๓. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจชีวภาพตามความต้องการของตลาด (พืชสมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ และไม่มีค่า)	๔๐	แห่ง	๙.๖๕๙๑
๑) กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	๔๐	แห่ง	๙.๖๕๙๑
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	๒,๒๐๐	ราย	๘๗.๓๙๗๗
๑. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒,๒๐๐	ราย	๘๗.๓๙๗๗
๑) กิจกรรมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ	๑,๒๐๐	ราย	๒๖.๕๓๐๒
๒) กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	๑,๐๐๐	ราย	๖๐.๘๖๗๕
แผนงานบูรณาการตามยุทธศาสตร์			๑๙๓.๒๐๑๗
แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก			๑๙๓.๒๐๑๗
๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	๑,๕๐๐	ราย	๑๓.๔๓๘๒
๑) กิจกรรมสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	๗๐๐	ราย	๕.๑๐๒๑
๒) กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	๘๐๐	ราย	๘.๓๓๖๑

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕		
	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ
๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	๓๐๐	ราย	๑๕.๙๒๕๓
๑) กิจกรรมบริหารจัดการพื้นที่ที่ดินแปลงรวม	๓๑	พื้นที่	๑๓.๑๐๑๕
๒) กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	๓๐๐	ราย	๒.๘๒๓๘
๓. โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส	๒๓,๕๐๐	ราย	๑๖๓.๘๓๘๒
๑) กิจกรรมศูนย์บริการประชาชน	๗๒	แห่ง	๘.๓๓๐๒
๒) กิจกรรมจัดที่ดิน	๒๓,๕๐๐	ราย	๑๕๕.๕๐๘๐

ตารางเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับจัดสรร พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

หน่วย : ล้านบาท

งบรายจ่าย	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	เปรียบเทียบ ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕	ร้อยละ
๑. งบบุคลากร	๗๖๙.๖๘๖๔	๗๕๕.๘๓๑๓	-๑๓.๘๕๕๑	-๑.๘๐
๒. งบดำเนินงาน	๕๐๐.๕๒๓๓	๔๐๕.๕๕๗๕	-๙๔.๙๖๕๘	-๑๘.๙๗
๓. งบลงทุน	๑๕๙.๖๓๗๘	๑๗๓.๗๘๑๗	๑๔.๑๔๓๙	๘.๘๖
๔. งบรายจ่ายอื่น	๕.๐๒๐๐	-	-๕.๐๒๐๐	-๑๐๐.๐๐
รวมทั้งสิ้น	๑,๔๓๔.๘๖๗๕	๑,๓๓๕.๑๗๐๕	-๙๙.๖๙๗๐	-๖.๙๕

สรุปได้ว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๙๙.๖๙๗๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๕

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย มาตรการ ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ตลอดจนการควบคุมการบริหารงานของ ส.ป.ก. รวมทั้งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(๔) พิจารณานุมัติแผนงานและโครงการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนงบค่าใช้จ่ายของ ส.ป.ก. เสนอรัฐมนตรี

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เพื่อให้การปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายปฏิรูปที่ดิน และเกิดประโยชน์แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. จึงเห็นควรนำเสนอคณะกรรมการรับทราบการปรับลดงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดทราบแผนงานและงบประมาณ ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ วงเงินงบประมาณ ๑,๓๓๕.๑๗๐๕ ล้านบาท

มติคณะกรรมการ รับทราบแผนงานและงบประมาณ ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ วงเงินงบประมาณ ๑,๓๓๕.๑๗๐๕ ล้านบาท

เรื่องที่ ๔.๕ ร่างตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อนุวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ได้เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนของกรมบัญชีกลาง ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ เป็นต้นมา ซึ่งกรมบัญชีกลางได้กำหนดกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน โดยให้ทุนหมุนเวียนจัดทำร่างตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนประจำปีบัญชี ส่งให้กรมบัญชีกลางทุกปีบัญชีภายในระยะเวลาที่กำหนด

๒. กรมบัญชีกลาง ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๓/ว ๖๑๐ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ แจ้งกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน และปฏิทินการปฏิบัติงานการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ให้ทุนหมุนเวียนจัดทำร่างตัวชี้วัดตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลฯ ในรูปแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์การจัดตั้งและครอบคลุมการดำเนินงานตามภารกิจของทุนหมุนเวียน ทั้งนี้ ร่างตัวชี้วัดดังกล่าวจะต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนก่อนจัดส่งให้แก่กรมบัญชีกลางและบริษัทที่ปรึกษา (บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด) จำนวน แห่งละ ๑ ชุด ภายในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ และจัดให้มีการประชุมร่วม ๓ ฝ่าย ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างกรมบัญชีกลาง บริษัทที่ปรึกษา และผู้แทนทุนหมุนเวียน เพื่อหารือร่างตัวชี้วัด ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน หรือมอบหมายกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ไม่น้อยกว่า ๓ ท่าน เข้าร่วมประชุมหารือระหว่างเดือนสิงหาคม – กันยายน ๒๕๖๔

การดำเนินงาน

๑. กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยสำนักบริหารกองทุน (สบท.) ได้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำร่างตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ตามคำสั่ง สบท. ที่ ๙/๒๕๖๔ สั่ง ณ วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๒ ประชุมคณะทำงานฯ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ เพื่อพิจารณาร่างตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนพิจารณา

๑.๓ จัดทำร่างตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ โดยจำแนกออกเป็น ๖ ด้าน ตามเกณฑ์การดำเนินงาน ดังนี้

๑) ด้านการเงิน น้ำหนักรวมร้อยละ ๒๕

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ร้อยละเงินต้นของเงินกู้ที่รับชำระหนี้จากเกษตรกร

ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ร้อยละของรายได้ค่าเช่าและเงินต้นค่าเช่าซื้อที่ได้รับชำระหนี้จากเกษตรกร

ตัวชี้วัดที่ ๑.๓ ร้อยละของหนี้ค้างชำระที่สามารถเรียกเก็บได้ต่อหนี้ค้างชำระทั้งหมด

๒) ด้านการสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย น้ำหนักรวมร้อยละ ๑๕

ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของทุนหมุนเวียน (ตัวชี้วัดร่วม)

ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการใช้บริการจากกองทุนการปฏิรูปที่ดิน

๓) ด้านการปฏิบัติการ น้ำหนักรวมร้อยละ ๒๕

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ ระยะเวลาการดำเนินการตามมาตรฐาน

๓.๑.๑ ร้อยละของจำนวนเกษตรกรที่ได้รับเงินกู้ภายในระยะเวลาที่กำหนดเฉพาะในส่วนที่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจอนุมัติ

๓.๑.๒ ร้อยละของการจัดทำสัญญาเช่าซื้อในเวลามาตรฐาน

ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ ระดับความสำเร็จของการจัดทำ/ทบทวน/ปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ตัวชี้วัดที่ ๓.๓ จำนวนจังหวัดที่รับชำระเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment)

๔) ด้านการบริหารจัดการทุนหมุนเวียน น้ำหนักรวมร้อยละ ๑๕ (ตัวชี้วัดร่วม)

ตัวชี้วัดที่ ๔.๑ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

ตัวชี้วัดที่ ๔.๒ การตรวจสอบภายใน

ตัวชี้วัดที่ ๔.๓ การบริหารจัดการสารสนเทศและดิจิทัล

๕) ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงานและลูกจ้าง
น้ำหนักรวมร้อยละ ๑๐ (ตัวชี้วัดรวม)

ตัวชี้วัดที่ ๕.๑ บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน

ตัวชี้วัดที่ ๕.๒ การบริหารทรัพยากรบุคคล

๖) ด้านการดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง น้ำหนักรวมร้อยละ ๑๐ (ตัวชี้วัดรวม)

ตัวชี้วัดที่ ๖.๑ การใช้จ่ายเงินตามแผนการใช้จ่ายที่ได้รับอนุมัติ

ตัวชี้วัดที่ ๖.๒ การดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบการจ่ายเงิน และการรับเงินของ
ทุนหมุนเวียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

๒. คำสั่งคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.)
ที่ ๑/๒๕๖๒ สั ง ญ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานร่างคณะทำงานร่างตัวชี้วัด
การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมี รองเลขาธิการ ส.ป.ก. (ที่กำกับดูแล
สำนักบริหารกองทุน) เป็นประธานคณะทำงาน ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน เป็นรองประธานคณะทำงาน
ผู้แทนกรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ ผู้อำนวยการกลุ่มภายในสำนักบริหารกองทุน เป็นคณะทำงาน และผู้อำนวยการ
กลุ่มติดตามและประเมินผลกองทุน เป็นคณะทำงานและเลขานุการ มีหน้าที่เข้าร่วมประชุม ๓ ฝ่าย ระหว่าง
กรมบัญชีกลาง ที่ปรึกษาด้านการประเมินผลและผู้แทนทุนหมุนเวียน เพื่อหารือร่างตัวชี้วัดการประเมินผล
การดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓. การประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๒๓
เมษายน ๒๕๕๗ คณะกรรมการฯ มีมติมอบอำนาจให้ ออกก.ค. เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำระบบ
การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงาน คปก.
ทราบต่อไป

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.)

อกก.ค. ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบและ
ให้นำเสนอ คปก. เพื่อทราบร่างตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีข้อสังเกตจากผู้แทนกรมบัญชีกลาง
ในด้านที่ ๑ ด้านการเงิน การกำหนดเป้าหมายค่าเกณฑ์การประเมินยังคงใช้เกณฑ์เดิม จะสามารถดำเนินการ
จัดเก็บให้เป็นไปตามเป้าหมายได้หรือไม่ เนื่องจากผลการจัดเก็บเงินในปีบัญชี ๒๕๖๔ ยังจัดเก็บได้ค่อนข้างน้อย
อันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ส่งผลต่อการดำเนินงาน
จึงเห็นว่าควรมีการปรับลดเป้าหมายค่าเกณฑ์การประเมินผลในด้านการเงินลง

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบร่างตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

มติคณะกรรมการ รับทราบร่างตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

เรื่องที่ ๔.๖ แผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อ่อนวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เข้าสู่ระบบประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนของกรมบัญชีกลาง และตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ระหว่าง กระทรวงการคลังกับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและตัวชี้วัดเพื่อ ประเมินผล ด้านที่ ๒ การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูล สารสนเทศเพื่อการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของทุนหมุนเวียน โดยพิจารณาจากระดับความสำเร็จของ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานด้านการเงินและ ไม่ใช้การเงิน สำหรับใช้ในการประเมินผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ของทุน หมุนเวียนได้แล้วเสร็จ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

ระดับ ๑ ทุนหมุนเวียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ได้ร้อยละ ๗๐ ของโครงการ/กิจกรรมทั้งหมด

ระดับ ๒ ทุนหมุนเวียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ได้ร้อยละ ๘๐ ของโครงการ/กิจกรรมทั้งหมด

ระดับ ๓ ทุนหมุนเวียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ได้ร้อยละ ๙๐ ของโครงการ/กิจกรรมทั้งหมด

ระดับ ๔ ทุนหมุนเวียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ได้ร้อยละ ๑๐๐ ของโครงการ/กิจกรรมทั้งหมด

ระดับ ๕ ทุนหมุนเวียนดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายของแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ประจำปี บัญชี ๒๕๖๕ สำเร็จร้อยละ ๑๐๐

หมายเหตุ : แผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ของทุนหมุนเวียนจะต้องแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของแผนการดำเนินงาน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยตัวชี้วัดระบบงาน กระบวนการ ตัวชี้วัดผลผลิต ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ตัวชี้วัดผลกระทบ

ข้อเท็จจริง

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยสำนักบริหารกองทุน (สบท.) ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คำสั่ง สบท. ที่ ๘/๒๕๖๔ สั่ง ณ วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔)

๒. ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ ทบทวนและจัดทำแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

๓. ศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ทั้งปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส ภัยคุกคาม ที่มีผลต่อการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๔. จัดทำแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

๕. ประชุมคณะทำงานจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อพิจารณากลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะต่อแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ เพื่อให้มีเนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ โดยแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๒. เพื่อให้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

๒. เป้าหมายหลัก

๑. พัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้มีประสิทธิภาพ

๒. ปรับปรุง/พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ทันสมัยรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง

๓. จัดหาวัสดุ/อุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๔. พัฒนาศักยภาพให้มีทักษะความรู้ความเข้าใจพร้อมต่อการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓. ผลผลิต (Output)

๑. กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ
๒. การดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๔. ผลลัพธ์ (Outcome)

ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis) ที่มีผลต่อการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีรายละเอียด ดังนี้

๕.๑ สภาพแวดล้อมภายใน

๑) จุดแข็ง (Strengths : S)

S๑ มีบุคลากรรุ่นใหม่เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งจะเรียนรู้และสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

S๒ บุคลากรเห็นความสำคัญและเข้าใจประโยชน์ของการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

S๓ มีการส่งเสริม/พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เช่น การอบรมการใช้โปรแกรมข้อมูลกองทุนฯ ให้กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปี

S๔ ผู้บริหารสนับสนุนให้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในองค์กร

S๕ กองทุนมีสภาพคล่องทางการเงิน พร้อมสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ

S๖ มีการพัฒนาโปรแกรมระบบกองทุนฯ อย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการปฏิบัติงาน

S๗ มีศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักด้านสารสนเทศดิจิทัลของ ส.ป.ก.

๒) จุดอ่อน (Weakness : W)

W๑ กองทุนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล

W๒ ขาดการวางระบบบริหารจัดการองค์กรที่เชื่อมโยงทั้งหน่วยงาน

W๓ เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานขาดความทันสมัยและไม่เพียงพอ

W๔ ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศยังไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจและกำหนดนโยบายได้อย่างทันท่วงที

W๕ ระบบเทคโนโลยีขาดความทันสมัย โปรแกรมระบบกองทุนไม่เป็นปัจจุบัน (Real Time) และไม่ครอบคลุมการปฏิบัติงานกองทุน ฐานข้อมูลกองทุน มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้ข้อมูลไม่เสถียร

W๖ ข้อมูลผลการดำเนินงานของกองทุนบางส่วน/บางกิจกรรม ไม่ได้ถูกจัดเก็บ ในรูปแบบของไฟล์อิเล็กทรอนิกส์

๕.๒ สภาพแวดล้อมภายนอก

๑) โอกาส (Opportunities : O)

O๑ นโยบายรัฐบาลสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในหน่วยงานมากขึ้น

O๒ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้มีเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อใช้ในการ พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ

O๓ มีองค์กร/บุคลากรจากภายนอกที่มีความรู้ความสามารถพร้อมสนับสนุน การดำเนินงานกองทุน

๒) ภัยคุกคาม (Threats : T)

T๑ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่รวดเร็วส่งผลให้การเรียนรู้และการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

T๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีข้อจำกัดและส่งผลต่อสิทธิ และเสรีภาพของลูกหนี้เงินกองทุนในการนำข้อมูลไปใช้

T๓ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องส่งผลให้ระบบ โปรแกรมและครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๖. แผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี

(พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน)

แผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี

(พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) ประกอบด้วยแผนปฏิบัติราชการ ๓ ด้าน ดังนี้

แผนปฏิบัติราชการด้านที่ ๑ : การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลกองทุนเพื่อก้าวสู่กองทุน
ชั้นนำ

แผนปฏิบัติราชการด้านที่ ๒ : การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพื่อรองรับการบริหาร
จัดการระบบฐานข้อมูลกองทุน

แผนปฏิบัติราชการด้านที่ ๓ : การพัฒนาบุคลากรให้พร้อมเข้าสู่การพัฒนาระบบฐานข้อมูล
กองทุน

๗. แผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

สบท. ได้แปลงแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) ไปสู่การปฏิบัติ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ซึ่งประกอบด้วยแผนปฏิบัติราชการ ๓ ด้าน ๓ กลยุทธ์ ๔ โครงการ/กิจกรรม ดังนี้

แผนปฏิบัติราชการด้านที่ ๑ : การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลกองทุนเพื่อก้าวสู่กองทุน
ชั้นนำ

กลยุทธ์ : การเพิ่มประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลกองทุน

โครงการ/กิจกรรม : การพัฒนาระบบกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ (front office) ได้แก่ ระบบข้อมูลที่ดิน ทรัพย์สินและการจัดเก็บผลประโยชน์
กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

แผนปฏิบัติราชการด้านที่ ๒ : การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพื่อรองรับการบริหาร
จัดการระบบฐานข้อมูลกองทุน

กลยุทธ์ : การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนาฐานข้อมูล
กองทุน

โครงการ/กิจกรรม : ๑. การจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย
๒. การจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์

แผนปฏิบัติราชการด้านที่ ๓ : การพัฒนาบุคลากรให้พร้อมเข้าสู่การพัฒนาฐานข้อมูล
กองทุน

กลยุทธ์ : การพัฒนาบุคลากรให้พร้อมต่อการดำเนินงานกองทุน

โครงการ/กิจกรรม : กิจกรรมการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
การดำเนินงานกองทุน

โดยทั้ง ๔ โครงการ/กิจกรรม มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขั้นตอน
ระยะเวลา งบประมาณค่าใช้จ่ายหรือเงินลงทุน ผู้รับผิดชอบ และตัวชี้วัดและเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรม

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

มติคณะกรรมการ รับทราบแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕

เรื่องที่ ๔.๗ ปรับค่าเกณฑ์การวัดผลการดำเนินงานตัวชี้วัดทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อุณวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๓/๙๘๙๙ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ กรมบัญชีกลาง ได้จัดส่งบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ (ต้นฉบับจริง) จำนวน ๑ ฉบับ พร้อมด้วยรายงานการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ จำนวน ๕ ฉบับ มาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานและใช้ประกอบการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน

๒. บันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ระหว่าง กระทรวงการคลังกับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดเกณฑ์วัดการดำเนินงานและตัวชี้วัดการดำเนินงาน จำนวน ๖ ด้าน ๑๕ ตัวชี้วัด

การดำเนินการ

๑. ผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ดังนี้

เกณฑ์วัดการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
ด้านที่ ๑ การเงิน	
ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ร้อยละเงินต้นของเงินกู้ที่รับชำระหนี้	แผน : ๓๕๒.๐๓ ล้านบาท ผล : ๓๐๖.๐๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๙๓
ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ร้อยละของรายได้ค่าเช่าและเงินต้นค่าเช่าซื้อที่รับชำระหนี้จากเกษตรกร	แผน : ๑๓๒.๔๐ ล้านบาท ผล : ๔๙.๘๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๖๖
ตัวชี้วัดที่ ๑.๓ ร้อยละของหนี้ค้างชำระที่สามารถเรียกเก็บได้ต่อหนี้ค้างชำระทั้งหมด	แผน : ๕๒๐.๙๕ ล้านบาท ผล : ๗๖.๓๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖๕
ด้านที่ ๒ การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	
ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของทุนหมุนเวียน (ตัวชี้วัดร่วม)	อยู่ระหว่างดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ กำหนดไว้จำนวน ๕ โครงการ/กิจกรรม ดำเนินการแล้วเสร็จ ๓ โครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๖๐ ของแผนงาน
ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ การติดตามการทำประโยชน์ในที่ดิน กรณีการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร	อยู่ระหว่างสรุปผลการติดตามฯ

เกณฑ์วัดการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
ด้านที่ ๓ การปฏิบัติการ	
ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ ระยะเวลาการดำเนินการตามมาตรฐาน	
๓.๑.๑ ร้อยละของจำนวนเกษตรกรที่ได้รับเงินกู้ภายในระยะเวลาที่กำหนด เฉพาะในส่วนที่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจอนุมัติ	แผน : ๙,๓๘๒ ราย ผล : ๙,๓๘๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
๓.๑.๒ ร้อยละของการจัดทำสัญญาเช่าซื้อในเวลามาตรฐาน	แผน : ๘๘ สัญญา ผล : ๘๘ สัญญา คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ ร้อยละของที่ดินแปลงว่างที่จัดสรรให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์	แผน : ๓,๗๔๕.๑๘ ไร่ ผล : ๑,๙๗๖.๔๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๗๗
ตัวชี้วัดที่ ๓.๓ การเพิ่มช่องทางการรับชำระเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร	แผน : ๑๒ จังหวัด ผล : ๖๙ จังหวัด
ด้านที่ ๔ การบริหารจัดการทุนหมุนเวียน	
ตัวชี้วัดที่ ๔.๑ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน	อยู่ระหว่างเผยแพร่แผนบริหารความเสี่ยงและดำเนินการตามกิจกรรมควบคุมภายใน
ตัวชี้วัดที่ ๔.๒ การตรวจสอบภายใน	ดำเนินการได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด
ตัวชี้วัดที่ ๔.๓ การบริหารจัดการสารสนเทศและดิจิทัล	- จัดทำ/ทบทวนแผนปฏิบัติการดิจิทัล (ระยะยาว) และแผนปฏิบัติการดิจิทัลประจำปีเรียบร้อยแล้ว - มีการรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารรับทราบประจำทุกเดือน - อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินผลลัพธ์ต่อผู้ใช้บริการ
ด้านที่ ๕ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง	
ตัวชี้วัดที่ ๕.๑ บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน	- จัดทำ/ทบทวนแผนปฏิบัติการระยะยาว (๓ – ๕ ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๕ เรียบร้อยแล้ว - มีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่สำคัญทั้งสิ้น ๕ ด้าน เป็นรายไตรมาส - อยู่ระหว่างดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ตัวชี้วัดที่ ๕.๒ การบริหารทรัพยากรบุคคล	- จัดทำ/ทบทวนแผนการบริหารทรัพยากรบุคคล (ระยะยาว) และแผนปฏิบัติการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลประจำปี เรียบร้อยแล้ว - อยู่ระหว่างดำเนินงานตามแผนการบริหารทรัพยากรบุคคล ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

เกณฑ์วัดการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
ด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง	
ตัวชี้วัดที่ ๖.๑ การใช้จ่ายเงินตามแผนการใช้จ่ายที่ได้รับอนุมัติ	งบลงทุน (ล้านบาท) แผน : ๘๒๒.๓๗ ผล : ๕๔.๖๑ คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๔ ภาพรวม (ล้านบาท) แผน : ๔,๑๐๐.๐๐ ผล : ๕๐๓.๒๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๗
ตัวชี้วัดที่ ๖.๒ การดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบการจ่ายเงิน และการรับเงินของทุนหมุนเวียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	สามารถดำเนินการได้ตามแผนพัฒนาฯ ดังนี้ - จ่ายเงิน ๕ กิจกรรม - รับเงิน ๔ กิจกรรม

๒. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

เนื่องจากปัจจุบันแนวโน้มการแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-๑๙ ระลอกใหม่ ส่งผลให้การดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ในส่วนที่ต้องเกี่ยวข้องกับการเดินทาง การลงพื้นที่ การรวมกลุ่มไม่สามารถดำเนินการได้ตามปกติ เพราะบางพื้นที่ประกาศเป็นพื้นที่สีแดงเข้มสูงสุด หรือสีแดงเข้ม และมีประกาศจังหวัดห้ามเดินทางออกนอกพื้นที่ และห้ามชุมนุมเกินกว่า ๕ คน ซึ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-๑๙ ยังคงมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าจะยังไม่ได้ดีขึ้นภายในเร็ววัน จึงมีผลกระทบกับกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ส่งผลให้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ทั้งส่วนกลางและส่วนจังหวัด ไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด เช่น เจ้าหน้าที่ไม่สามารถลงพื้นที่เพื่อดำเนินการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร การประชาสัมพันธ์การให้สินเชื่อ การจัดเก็บหนี้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ รวมทั้งการเดินทางมาชำระหนี้ของเกษตรกร ณ ส.ป.ก.จังหวัด นอกจากนี้ บางพื้นที่ยังไม่ถึงฤดูเก็บเกี่ยวหรือเมื่อเก็บเกี่ยวแล้ว ก็ไม่ได้ปริมาณตามที่คาดการณ์และราคาผลผลิตตกต่ำ การขนส่งเพื่อการจำหน่ายผลผลิตมีต้นทุนสูงขึ้น รายได้จากการจ้างแรงงานนอกภาคการเกษตรลดลง ทำให้รายได้ครัวเรือนลดลงเป็นอย่างมาก รวมทั้งบางพื้นที่ยังประสบปัญหาภัยธรรมชาติซ้ำเติมอีกด้วย จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาอุปสรรคที่อยู่นอกเหนือการควบคุม และมีผลทำให้การดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการใช้จ่ายเงินตามแผนการใช้จ่ายเงินที่ได้รับอนุมัติจาก คปก./อกก.ค.ง. และการรับชำระเงินจากเกษตรกร ซึ่งมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพและไม่เพียงพอต่อการชำระเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

๓. อกก.ค.ง. ครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการปรับค่าเกณฑ์การวัดผลการดำเนินงานตัวชี้วัดทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ โดยมีข้อสังเกตในการปรับค่าเกณฑ์วัดผลการดำเนินงานด้านที่ ๑ ด้านการเงิน เห็นควรให้นำร้อยละของผลการดำเนินงาน ณ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มากำหนดเป็นค่าเกณฑ์ระดับ ๑ ค่าเกณฑ์วัด +/- ๑ ดังนี้

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเกณฑ์วัด					เหตุผลที่ปรับ
		ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕	
ด้านที่ ๑ การเงิน							
๑.๑ ร้อยละเงินต้นของเงินกู้ที่รับชำระหนี้จากเกษตรกร แผนงาน : ๓๕๒.๐๓ ล้านบาท ผลงาน : ๓๐๖.๐๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๙๓ (ข้อมูล ณ ๓๑ ก.ค. ๖๔) ปรับเป็น	ร้อยละ	๙๑	๙๒	๙๓	๙๔	๙๕	เนื่องจาก เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ประกอบกับผลการดำเนิน ณ ๓๑ ก.ค. ๖๔ กองทุนฯ สามารถจัดเก็บได้เพียงร้อยละ ๘๖.๙๓ ออกก.คง. จึงเห็นควรให้ปรับค่าเกณฑ์เริ่มต้นระดับ ๑ ร้อยละ ๘๖ ค่าเกณฑ์วัด +/- ๑ เพื่อให้กองทุนฯ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามกรอบหลักเกณฑ์การวัดผลการดำเนินงาน
๑.๒ ร้อยละของรายได้ค่าเช่าและเงินต้นค่าเช่าซื้อที่รับชำระหนี้จากเกษตรกร แผนงาน : ๑๓๒.๔๐ ล้านบาท ผลงาน : ๔๙.๘๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๖๖ (ข้อมูล ณ ๓๑ ก.ค. ๖๔) ปรับเป็น	ร้อยละ	๔๐	๔๒	๔๔	๔๖	๔๘	เนื่องจาก เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานประกอบกับผลการดำเนิน ณ ๓๑ ก.ค. ๖๔ กองทุนฯ สามารถจัดเก็บได้เพียงร้อยละ ๓๗.๖๖ และ ออกก.คง. เห็นควรให้ปรับค่าเกณฑ์เริ่มต้นระดับ ๑ ร้อยละ ๓๘ ค่าเกณฑ์วัด +/- ๑ เพื่อให้กองทุนฯ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามกรอบหลักเกณฑ์การวัดผลการดำเนินงาน
๑.๓ ร้อยละของหนี้ค้ำชำระที่สามารถเรียกเก็บได้ต่อหนี้ค้ำชำระทั้งหมด แผนงาน : ๕๒๐.๙๕ ล้านบาท ผลงาน : ๗๖.๓๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖๕ (ข้อมูล ณ ๓๑ ก.ค. ๖๔) ปรับเป็น	ร้อยละ	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	เนื่องจาก เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ประกอบกับผลการดำเนิน ณ ๓๑ ก.ค. ๖๔ กองทุนฯ สามารถจัดเก็บหนี้ค้ำได้เพียงร้อยละ ๑๔.๖๕ แต่เนื่องจากหนี้ค้ำชำระเป็นหนี้ที่จัดเก็บได้ค่อนข้างยาก ออกก.คง. จึงเห็นควรให้ปรับค่าเกณฑ์เริ่มต้นระดับ ๑ ร้อยละ ๑๓ ค่าเกณฑ์วัด +/- ๑ เพื่อให้กองทุนฯ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามกรอบหลักเกณฑ์การวัดผลการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเกณฑ์วัด					เหตุผลที่ปรับ
		ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕	
ด้านที่ ๒ การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย							
๒.๑ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของทุนหมุนเวียน (ตัวชี้วัดร่วม)	ระดับ	๑	๒	๓	๔	๕	คงเดิม
๒.๒ การติดตามการทำประโยชน์ในที่ดิน กรณีการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร	ระดับ	๑	๒	๓	๔	๕	คงเดิม
ด้านที่ ๓ การปฏิบัติการ							
๓.๑ ระยะเวลาการดำเนินการตามมาตรฐาน	ร้อยละ	๙๖	๙๗	๙๘	๙๙	๑๐๐	คงเดิม
๓.๒ ร้อยละของที่ดินแปลงว่างที่จัดสรรให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์	ร้อยละ	๒๐	๒๒.๕	๒๕	๒๗.๕	๓๐	คงเดิม
๓.๓ การเพิ่มช่องทางการรับชำระเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	จังหวัด	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	คงเดิม
ด้านที่ ๔ การบริหารจัดการทุนหมุนเวียน	ระดับ	๑	๒	๓	๔	๕	เป็นไปตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด
ด้านที่ ๕ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหาร ทุนหมุนเวียน พนักงาน และ ลูกจ้าง	ระดับ	๑	๒	๓	๔	๕	เป็นไปตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด
ด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง	ระดับ	๑	๒	๓	๔	๕	เป็นไปตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด ทั้งนี้ ตัวชี้วัดที่ ๖.๑ การใช้จ่ายเงินตามแผนการใช้จ่ายที่ได้รับการอนุมัติ จะมีการปรับแผนงานตามที่ได้รับอนุมัติจากอกก.ค. ครั้งที่ ๗/๒๕๖๔

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.)

อกก.ค. ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการปรับค่าเกณฑ์การวัดผลการดำเนินงานตัวชี้วัดทุนหมุนเวียนของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ โดยมีข้อสังเกตในการปรับค่าเกณฑ์วัดผลการดำเนินงานด้านที่ ๑ ด้านการเงิน เห็นควรให้นำร้อยละของผลการดำเนินงาน ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มากำหนดเป็นค่าเกณฑ์ระดับ ๑ ค่าเกณฑ์วัด +/- ๑

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบการปรับค่าเกณฑ์การวัดผลการดำเนินงานตัวชี้วัดทุนหมุนเวียนของกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

มติคณะกรรมการ รับทราบการปรับค่าเกณฑ์การวัดผลการดำเนินงานตัวชี้วัดทุนหมุนเวียนของกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

เรื่องที่ ๔.๘ รายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อนุวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้รายงานผลการประชุมของคณะกรรมการโครงการ และการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ที่อนุมัติ กำหนดอัตราดอกเบี้ยให้กู้ยืมตามมติ อกก.ค. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓ ให้กับเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดินผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ อกก.ค. ได้มีมติอนุมัติเป็นต้นไป จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งที่ประชุมได้รับทราบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

การดำเนินการ

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ได้รายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ สรุปดังนี้

๑.๑ มาตรการลดภาระหนี้สิน ดำเนินการแล้ว จำนวน ๙ จังหวัด เกษตรกร จำนวน ๖๙๓ ราย เป็นเงิน ๑๕,๖๖๐,๘๓๙.๒๓ บาท และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๒ จังหวัด เกษตรกร จำนวน ๑,๓๑๘ ราย เป็นเงิน ๑,๕๗๕,๔๗๙.๒๓ บาท ดังนี้

(๑) การผ่อนผันการชำระเงินรายงวดหรือขยายเวลาการชำระหนี้เงินกู้ จำนวน ๙ จังหวัด เกษตรกร จำนวน ๖๙๓ ราย เป็นเงิน ๑๕,๖๖๐,๘๓๙.๒๓ บาท

(๒) การขอลดหรือยกเว้นค่าเช่าที่ดิน อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน จังหวัด เพื่ออนุมัติการขอลดหรือยกเว้นค่าเช่าที่ดิน จำนวน ๒ จังหวัด เกษตรกร จำนวน ๑,๓๑๘ ราย เป็นเงิน ๑,๕๗๕,๔๗๙.๒๓ บาท

๑.๒ มาตรการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กับเกษตรกรรายใหม่หรือเกษตรกรรายเดิมที่ไม่มี
หนี้ค้างชำระ ได้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๑๗ จังหวัด เกษตรกร จำนวน ๑,๓๘๒ ราย
เป็นเงิน ๔๕,๔๓๕,๐๐๐ บาท ยอดประมาณการดอกเบี้ยที่เกษตรกรจะได้รับการช่วยเหลือในปีงบประมาณ
๒๕๖๔ เป็นเงิน ๒,๕๘๙,๗๙๕.๐๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีผลเบิกจ่ายไปแล้ว
จำนวน ๑๔ จังหวัด เกษตรกร จำนวน ๙๗๐ ราย เป็นเงิน ๓๓,๔๔๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๖๐ ของแผน
ขอใช้สินเชื่อเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้กับเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัส
โคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ดังนั้น ประมาณการดอกเบี้ยที่เกษตรกรได้รับการช่วยเหลือไปแล้ว เป็นเงิน
๑,๙๐๖,๐๘๐.๐๐ บาท

๒. ส.ป.ก. โดยสำนักบริหารกองทุน (สบท.) ได้ดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานตาม
มาตรการดังกล่าว ให้เป็นไปตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๔ มติ อกก.คก.
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓ และมติ อกก.คก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔
เรียบร้อยแล้ว

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจาก
การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจาก
การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

เรื่องที่ ๔.๙ การปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อ่อนวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.)
ได้ชี้แจงดังนี้

๑. บันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔
กับกระทรวงการคลัง โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและตัวชี้วัดเพื่อประเมินผลกองทุน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ใน ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านการสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ด้านการปฏิบัติการ ด้านการบริหารพัฒนาทุนหมุนเวียน ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหาร
ทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง และด้านการดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง รวม ๑๕ ตัวชี้วัด
โดยตัวชี้วัดด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง ตัวชี้วัดย่อยที่ ๖.๑ การใช้จ่ายเงิน
ตามแผนการใช้จ่ายที่ได้รับอนุมัติ ประเด็นย่อยที่ใช้พิจารณา

(๑) ร้อยละการใช้จ่ายงบลงทุนที่เกิดขึ้นจริงเทียบกับแผนการใช้จ่ายงบลงทุน ประจำปีบัญชี
๒๕๖๔ เกณฑ์การพิจารณาคะแนนระดับ ๕ ใช้จ่ายได้ตามมติ ครม. (ร้อยละ ๑๐๐)

(๒) ร้อยละการใช้จ่ายภาพรวมที่เกิดขึ้นจริงเทียบกับแผนการใช้จ่ายภาพรวม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ เกณฑ์การพิจารณาคะแนนระดับ ๕ เบิกจ่ายได้ตามมติ ครม. (ร้อยละ ๑๐๐)

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินแผนรายรับเท่ากับรายจ่าย จำนวน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ซึ่งรายจ่าย มีรายการ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	แผนการใช้จ่ายเงิน ปีงบประมาณ 2564
รวมทั้งสิ้น	4,100.00
1. รายจ่ายหมุนเวียน	1,910.00
1.1 การจัดหาที่ดิน	400.00
1.2 สินเชื่อ	510.00
- พัฒนาอาชีพและรายได้เกษตรกร/สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (สกป.)	
- สินเชื่อค้ำชดเชยที่ดิน	
1.3 สินเชื่อตามนโยบาย	300.00
1.4 เงินค้ำประกันสินเชื่อ ธ.ก.ส.	500.00
1.5 รายจ่ายหมุนเวียนอื่น	200.00
2. รายการจ่ายขาด	2,190.00
2.1 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดซื้อที่ดิน	10.00
2.2 ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนฯ	45.00
2.3 ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	3.00
2.4 ค่ารังวัดที่ดินและค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน	10.00
2.5 โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต	500.00
2.6 โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน	35.22
2.7 โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่	823.37
ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ 36/2559	
2.8 สมทบงบประมาณการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน/การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร	100.00
2.9 รายการจ่ายขาดอื่น	468.41
2.10 ประมาณการยอดผูกพันปีงบประมาณ 2563	195.00

๓. อกก.คก ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติอนุมัติกำหนดอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมตามมติ อกก.คก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓ และอนุมัติกรอบเงินกู้ยืม ๒๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ภายใต้แผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายหมุนเวียน รายการที่ ๑.๓ สินเชื่อนโยบาย วงเงิน ๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยแยกเป็นรายการสินเชื่อตามนโยบาย จำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสินเชื่อตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จำนวนเงิน ๒๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ อกก.คก. ได้มีมติอนุมัติเป็นต้นไป จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

การดำเนินการ

๑. ตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๓๗๒ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๐ กรมบัญชีกลาง ได้แจ้ง แนวปฏิบัติในการจัดทำข้อมูลและการนำส่งรายงานทุนหมุนเวียนผ่านระบบบริหารจัดการ เงินนอกงบประมาณ (NBMS) ของทุนหมุนเวียนในระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดการเงินนอกงบประมาณ (ระบบทุนหมุนเวียน) โดยให้ส่วนราชการบันทึกข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของระบบบริหารจัดการเงินนอกงบประมาณ ซึ่งช่วงเวลา ในการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นปิงบประมาณ โดยแผนรายรับและรายจ่ายจะต้องแสดงข้อมูลประมาณการรายรับและ รายจ่ายของทุนหมุนเวียนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในปิงบประมาณตามที่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และหาก ทุนหมุนเวียนใดต้องการแก้ไข/เปลี่ยนแปลงข้อมูลแผนรายรับและรายจ่ายที่ได้นำส่งผ่านระบบงานไว้แล้ว เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ ให้ทุนหมุนเวียนแจ้งมายังกรมบัญชีกลางก่อน จึงจะดำเนินการแก้ไข/เปลี่ยนแปลง ข้อมูลแผนรายรับและรายจ่ายได้

๒. ส.ป.ก. โดยสำนักบริหารกองทุน ได้บันทึกข้อมูลแผนรายรับและรายจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม และผลการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ข้างต้น ตามเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนดเรียบร้อยแล้ว และจากผลการดำเนินงาน ที่ผ่านมามีพบว่า ไม่เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงิน เห็นควรปรับปรุงแผนการใช้จ่ายเงินให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ และคาดว่าจะใช้จ่ายจริงในปิงบประมาณ ๒๕๖๔ สิ้นสุด ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ดำเนินการปรับปรุงแผนการใช้จ่ายเงิน เพื่อบันทึกในระบบ NBMS ของกรมบัญชีกลาง โดยมี รายละเอียดดังนี้

ผลการเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ภาพรวมการเบิกจ่าย จำนวนเงิน ๕๒๔.๙๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๐ ของแผนงาน (๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท) และคาดการณ์ว่าจะเบิกจ่ายได้เมื่อสิ้นสุดปิงบประมาณ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ จำนวนเงิน ๖๐๔.๒๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๔ ของแผนงาน (๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท) ดังตาราง

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	แผนงาน ปี 2564	การอนุมัติ	เบิกจ่าย ถึง 31 สิงหาคม 2564 (1)	ประมาณการรายจ่าย กันยายน 2564 (2)	รายจ่ายผูกพัน ถึงปีงบประมาณ 2565 (3)	ประมาณการรายจ่าย/แผนเบิกจ่าย ถึง 30 กันยายน 2564 (ปีงบประมาณ 2564) (1) + (2) + (3) = (4)
รวมทั้งสิ้น	4,100.00	900.17	524.93	78.08	1.27	604.28
1. รายจ่ายหมุนเวียน	1,910.00	370.20	352.77	18.21	-	370.98
1.1 การจัดหาที่ดิน	400.00	-	0.78	-	-	0.78
1.2 สินเชื่อ	510.00	327.93	317.41	10.52	-	327.93
1.3 สินเชื่อตามนโยบาย	30.00	1.14	1.14	-	-	1.14
1.4 เงินค้ำประกันสินเชื่อ ธ.ก.ส.	500.00	-	-	-	-	-
1.5 รายจ่ายหมุนเวียนอื่น	200.00	-	-	-	-	-
1.5 สินเชื่อตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบ จากไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	270.00	41.13	33.44	7.69	-	41.13
2. รายการจ่ายขาด	2,190.00	529.97	172.16	59.87	1.27	233.30
2.1 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดซื้อที่ดิน	10.00	1.00	0.11	0.67	-	0.78
2.2 ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนฯ	45.00	45.00	36.13	3.09	-	39.22
2.3 ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	3.00	3.00	-	-	-	-
2.4 ค่ารังวัดที่ดินและค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน	10.00	10.00	0.30	0.06	-	0.36
2.5 โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต	500.00	96.14	5.09	8.72	1.27	15.08
2.6 โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน	35.22	11.61	0.40	0.01	-	0.41
2.7 โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 36/2559	823.37	74.78	12.20	11.16	-	23.36
2.8 สมทบงบประมาณการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน/ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร	100.00	100.00	62.78	25.06	-	87.84
2.9 รายจ่ายขาดอื่น	468.41	48.44	0.65	10.91	-	11.56
2.10 ประมาณการยอดผูกพันปีงบประมาณ 2563	195.00	140.00	54.50	0.19	-	54.69
หมายเหตุ						
งบลงทุน	-	-	71.45	30.98	1.27	103.70
งบบุคลากร	-	-	28.76	2.56	-	31.32
งบโครงการ	-	-	71.95	26.33	-	98.28

๓. ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน

การดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

๓.๑ การจัดหาที่ดิน ดำเนินการเบิกจ่ายได้ต่ำกว่าแผนงานที่กำหนด มีสาเหตุ ดังนี้

- ที่ดินส่วนใหญ่ที่มีผู้ขายเสนอขายตั้งอยู่พื้นที่นอกเขตปฏิรูปที่ดิน ยังไม่มี พ.ร.ฎ. ประกาศกำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งหากพื้นที่มีความเหมาะสมผ่านความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติจัดซื้อแล้วต้องใช้เวลาในการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินก่อนจึงจะสามารถชำระมูลค่าที่ดินได้ ซึ่งมีระยะเวลาในการดำเนินจำนวน ๔๐๕ วัน ทำให้ผู้เสนอขายที่ดินบางรายขอยกเลิกสัญญาจะซื้อจะขาย

- หากมีผู้เสนอขายที่ดินในพื้นที่ประกาศเขตคลุมทั้งอำเภอ เมื่อคณะทำงานระดับเจ้าหน้าที่ของ ส.ป.ก.จังหวัด ลงพื้นที่ตรวจสอบสภาพความเหมาะสมแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่มีความเหมาะสมในการทำเกษตร หรือเอกสารสิทธิออกโดยมิชอบ หรือเจ้าของที่ดินปรับราคาขายที่ดินสูงกว่าราคาประเมินมากเกินไป จึงชะลอหรือยกเลิกการจัดซื้อที่ดินสำหรับแปลงที่ได้มีปัญหาดังกล่าว

- กรณีที่ผ่านความเห็นชอบหรืออนุมัติจากผู้มีอำนาจในการพิจารณาการจัดซื้อที่ดินแล้ว แต่เกิดความล่าช้าในการขอยื่นรังวัดสอบเขตกับสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขา เนื่องจากสถานการณ์การแพร่

ระบาดของ COVID-๑๙ รอบใหม่ที่มีการระบาดสูงและครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถลงปฏิบัติงานในพื้นที่ได้

- ผลกระทบจากราคาประเมินของกรมธนารักษ์ ทำให้ข้อเท็จจริงของการอนุมัติราคาจัดซื้อที่ดินเปลี่ยนไป จึงต้องดำเนินการตามขั้นตอนการพิจารณาความเหมาะสมของราคาที่ดินที่จะจัดซื้อใหม่ตามอำนาจการพิจารณา

๓.๒ การให้สินเชื่อ ดำเนินการได้ต่ำกว่าแผนงาน เนื่องจากเกษตรกรส่วนหนึ่งมีการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนอื่น และยังมีหนี้สินเดิมค้างชำระ อีกทั้ง ส.ป.ก. ได้มีสินเชื่อตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ในการช่วยเหลือเกษตรกร

๓.๓ เงินค้ำประกันสินเชื่อ ธ.ก.ส. จำนวน ๕๐๐.๐๐ ล้านบาท ในกรณีผู้ได้รับโอนสิทธิ โดยการปฏิรูปที่ดินจาก ส.ป.ก. แล้วได้นำที่ดินนั้นไปประกันหนี้ที่มีอยู่กับ ธ.ก.ส. และไม่สามารถชำระหนี้ได้ หรือกรณีผู้เช่าซื้อที่ดินที่ได้รับสิทธิการปฏิรูปที่ดินและนำที่ดินไปจำนองกับ ธ.ก.ส. และไม่สามารถชำระหนี้ได้ ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีผลการดำเนินการดังกล่าว

๓.๔ รายการจ่ายขาด ดำเนินการได้ต่ำกว่าแผนงาน

- ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุน จัดจ้างพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จำนวน ๑๓๘ อัตรา โดยจัดจ้างส่วนกลาง ๒๘ อัตรา และส่วนภูมิภาค ๑๑๐ อัตรา จากจำนวนทั้งสิ้น ๑๔๖ อัตรา เนื่องจากมีการลาออกไปประกอบอาชีพอื่น และอยู่ระหว่างดำเนินการจัดสรรเพิ่มเติม โดยดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการโดยอนุโลม

- รายการค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ได้มีพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ยกเว้นจากการเก็บภาษี ตามมาตรา ๘ (๑) ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ หรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์ และได้มีพระราชกฤษฎีกาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๓ ให้ลดจำนวนภาษีในอัตราร้อยละเก้าสิบ สำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง

- รายการโครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต การดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างบางโครงการมีความล่าช้า ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และมีบางโครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินการที่สิ้นสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้แก่

- โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ “หนึ่งชุมชน หนึ่งแหล่งน้ำ” (แหล่งน้ำผิวดิน) ในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้รับการอนุมัติในการประชุม ออกก.คง. ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ จำนวนเงิน ๑,๔๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการตามโครงการผลการเบิกจ่าย ถึง ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ วงเงินทั้งสิ้น ๑๑๗,๗๐๐ บาท

- โครงการเพิ่มพื้นที่ชลประทานในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้รับการอนุมัติในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ จำนวนเงิน ๑๓,๗๓๙,๑๑๐ บาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการตามโครงการ ผลการเบิกจ่าย ถึง ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ วงเงินทั้งสิ้น ๓,๙๓๗,๗๕๕ บาท

- โครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซล่าเซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๒) (๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด) ได้รับการอนุมัติในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ เมษายน ๒๕๖๔ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ จำนวนเงิน ๔๒,๓๓๑,๓๐๐ บาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งกรรมการกำหนดราคากลาง และอยู่ระหว่างจัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้าง ยังไม่มีผลการเบิกจ่าย

- โครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน (๑๐๗ แห่ง ๘ จังหวัด) ได้รับการอนุมัติในการประชุม อกก.คก ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ระยะเวลาเริ่มดำเนินการเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ จำนวนเงิน ๔,๙๙๖,๑๐๐ บาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการตามโครงการ ผลการเบิกจ่าย ถึง ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ วงเงินทั้งสิ้น ๗๗๐,๑๒๕ บาท

- โครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซล่าเซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๓) (๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด) ได้รับความเห็นชอบในการประชุม อกก.คก ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ – ๓๑ เมษายน ๒๕๖๕ จำนวนเงิน ๔๑,๗๖๐,๓๐๐ บาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขรายละเอียดโครงการเพื่อเตรียมนำเสนอ คปก. พิจารณาอนุมัติงบประมาณ

- โครงการหนึ่งชุมชนหนึ่งแหล่งน้ำในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน (งานแหล่งน้ำผิวดิน) จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการอนุมัติ ในการประชุม อกก.คก ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ – ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ จำนวนเงิน ๘๒๔,๕๐๐ บาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำประชาคม ยังไม่มีผลการเบิกจ่าย

- รายการโครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน อยู่ระหว่างรอดำเนินการและปรับลดวงเงิน ได้แก่

- โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ หลักสูตร การจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ได้รับการอนุมัติในการประชุม อกก.คก ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ จากเดิมสิ้นสุดวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ขยายเวลาถึง ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ระหว่างรอดำเนินการ เนื่องจากเกิดผลกระทบจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จึงยังไม่สามารถดำเนินการได้ และยังไม่มีการเบิกจ่าย

- รายการโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ สาเหตุที่ดำเนินการเบิกจ่ายเงินไม่ทันปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เนื่องจากมีโครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินการและมีระยะเวลาสิ้นสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้แก่

- โครงการงานปรับพื้นที่เพื่อรองรับการจัดที่ดินตามแผนการพัฒนาพื้นแปลงรวมแปลง No ๖๐๓ จังหวัดกระบี่ ได้รับการอนุมัติในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ เมษายน ๒๕๖๕ จำนวนเงิน ๘,๓๑๓,๐๐๐ บาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการประกาศประกวดราคา และยังไม่มีผลการเบิกจ่าย

- โครงการปรับปรุงถนนสายหลัก ผิวจราจรหินคลุก แปลงที่ดิน No ๗๘๖, No ๗๘๗, No ๗๘๘, No ๗๘๙ และ No ๗๙๐ จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการอนุมัติในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ จำนวนเงิน ๖,๒๗๕,๔๐๐ บาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการหาหรือส่วนกลาง เนื่องจากราคากลางสูงกว่างบประมาณที่ได้รับ และยังไม่มีผลการเบิกจ่าย

- โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) พื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) แปลง No ๔๒ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รับการอนุมัติในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ เมษายน ๒๕๖๕ จำนวนเงิน ๑๗,๘๑๘,๕๐๐ บาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการโอนเงินให้กองทัพไทย เนื่องจากเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างและยังไม่มีผลการเบิกจ่าย

- โครงการขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แปลง No ๖๐๑ (แปลงบริษัทเขาพนมแพนเตชั่น จำกัด จังหวัดกระบี่) ได้รับการอนุมัติในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ จำนวนเงิน ๑๕,๖๑๕,๙๐๐ บาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำราคากลาง และยังไม่มีผลการเบิกจ่าย

- โครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซล่าเซลล์พร้อมหอถังสูงเพื่อการอุปโภคบริโภค แปลง No ๖๓ โซนที่ ๒ จังหวัดชุมพร ได้รับการอนุมัติในการประชุม ออกก.คง. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ จำนวนเงิน ๓,๓๒๒,๕๐๐ บาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำราคากลาง และยังไม่มีผลการเบิกจ่าย

- รายการสมทบงบประมาณการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน/การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ได้รับการอนุมัติในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ จำนวนเงิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๕๒,๕๓๒,๒๔๑ บาท เนื่องจากบางกิจกรรมตามโครงการไม่สามารถดำเนินการได้หรือรอดำเนินการ สาเหตุมาจากผลกระทบจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

- รายการรายจ่ายขาดอื่น ได้รวมเงินจำนวน ๒๒๑,๓๐๖,๗๓๙.๙๒ บาท เป็นเงินโครงการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เห็นชอบในหลักการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค โดยมอบ ส.ป.ก. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ด้วยการซื้อที่ดินเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค จำนวน ๑,๘๘๙ ราย เพื่อนำมาจัดให้เกษตรกรเช่าซื้อ กำหนดระยะเวลาตามสัญญา ๒๕ ปี และอนุมัติงบกลางเพื่อดำเนินการจัดซื้อที่ดินให้เกษตรกรเป็นเงินจำนวน ๑,๗๕๑,๑๐๓,๐๐๐ บาท โดยโอนเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จัดซื้อที่ดินให้กับเกษตรกรแล้ว จำนวน ๑๘ จังหวัด จำนวนเงิน ๗๗๘,๖๙๓,๒๖๐.๐๘ บาท และตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบด้านงบประมาณที่เหลือจากการจัดซื้อที่ดิน จำนวน ๒๒๑,๓๐๖,๗๓๙.๙๒ บาท ให้เงินคงเหลือไว้ในกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อใช้จ่ายในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้จัดให้แก่เกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค และดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไป ทั้งนี้ ให้นำความเห็นของสำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

- โครงการสำรวจวางแผนบ่มเพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโครงการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค (๑๒ จังหวัด) ได้รับการอนุมัติในการประชุม อกก.คก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ จำนวนเงิน ๒,๔๗๗,๓๔๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ยังไม่มีผลการเบิกจ่าย เนื่องจากผลกระทบจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จึงไม่สามารถออกไปสำรวจพื้นที่ได้

- โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายซอยในแปลงเกษตรกรรม ภายใต้โครงการพิเศษด้านความมั่นคงเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากคลื่นทะเลกัดเซาะชายฝั่ง จังหวัดนราธิวาส ได้รับการอนุมัติในการประชุม อกก.คก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๙๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามสัญญา จำนวนเงิน ๑,๑๖๘,๐๐๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ยังไม่มีผลการเบิกจ่าย เนื่องจากอยู่ระหว่างจัดทำ TOR และจัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้าง และจัดทำราคากลาง

- โครงการก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ภายใต้โครงการพิเศษด้านความมั่นคงเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากคลื่นทะเลกัดเซาะชายฝั่ง จังหวัดนราธิวาส ได้รับการอนุมัติในการประชุม อกก.คก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๑๘๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามสัญญา จำนวนเงิน ๒,๓๑๖,๐๐๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ยังไม่มีผลการเบิกจ่าย เนื่องจากอยู่ระหว่างจัดทำ TOR และจัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้าง และจัดทำราคากลาง

- โครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอดังสูงทรงแซมเปญ บ้านไผ่สีทอง จังหวัดพะเยา ได้รับการอนุมัติในการประชุม อกก.คก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม

๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ จำนวนเงิน ๑,๖๕๗,๐๐๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ยังไม่มีผลการเบิกจ่าย เนื่องจากอยู่ระหว่างดำเนินการ

- โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านไผ่สีทอง จังหวัดพะเยา ได้รับการอนุมัติในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ จำนวนเงิน ๑๓,๒๗๗,๐๐๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ยังไม่มีผลการเบิกจ่าย เนื่องจากอยู่ระหว่างดำเนินการโอนขายบิลเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ มีมติมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อดำเนินการแล้ว ให้รายงาน คปก. ทราบต่อไป

ความเห็นของคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง)

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ วันศุกร์ที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔ มีมติอนุมัติปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อบันทึกในระบบ NBMS ของกรมบัญชีกลาง ตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานตัวชี้วัดด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง ตัวชี้วัดที่ ๖.๑ การเบิกจ่ายเงินตามแผนการเบิกจ่ายที่ได้รับอนุมัติ

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดทราบรายงานผลการอนุมัติปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อบันทึกในระบบ NBMS ของกรมบัญชีกลาง ตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานตัวชี้วัดด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง ตัวชี้วัดที่ ๖.๑ การเบิกจ่ายเงินตามแผนการเบิกจ่ายที่ได้รับอนุมัติ

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายเกษมสันต์ จิณณวาโส) ได้ให้ความเห็นว่า จากข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวนี้พบว่า มีหลายโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการตามแผนได้ ซึ่งประเด็นที่เสนอขออนุมัติปรับแผนหรือขออนุมัติยกเลิกบางโครงการที่ไม่ดำเนินการหรือจะเร่งรัดอย่างไร ยกตัวอย่างเช่นเรื่องก่อสร้างเห็นว่าพื้นที่อาจจะมาจากหลายปัญหา ได้แก่ ๑. ความพร้อมของพื้นที่ ๒. การออกแบบ ๓. การรับฟังความเห็น ๔. การประกวดราคาต่าง ๆ แต่ในตอนที่นำเสนอในช่วงท้ายเป็นเรื่องของเป็นตัวชี้วัด จึงทำให้ผลงานของการบริหารจัดการกองทุนฯ ที่สะท้อนภาพออกมาไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้น ในประเด็นดังกล่าวนี้ขอให้ตรวจสอบว่าจะเร่งรัดปรับปรุงหรือโครงการใดไม่สามารถดำเนินการต่อได้ อย่างเช่นในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

จะต้องยกเลิกการดำเนินการหรือไม่ ซึ่งอาจจะมีการปรับเปลี่ยนวิธีการต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมต่าง ๆ ที่ไม่สามารถจัดได้ อาจจะใช้การประชุมทางไกลผ่านวิดีโอ (Video Conference) เข้ามาช่วยได้ เป็นต้น

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ในประเด็นดังกล่าวนี้ขอให้ ส.ป.ก. รับความเห็นและข้อสังเกตของกรรมการไปพิจารณาตามความเหมาะสม รวมทั้งเรื่องอื่น ๆ ที่กรรมการได้นำเสนอความเห็นและข้อสังเกตในวาระที่ ๓ วาระที่ ๔ ด้วยเช่นกัน เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ ดีขึ้น ส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดเกิดกับประเทศและพี่น้องเกษตรกรทั้งหมด โดยอยู่บนพื้นฐานของหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งสำคัญ

มติคณะกรรมการ รับทราบรายงานผลการอนุมัติปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อบันทึกในระบบ NBMS ของกรมบัญชีกลาง ตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานตัวชี้วัดด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง ตัวชี้วัดที่ ๖.๑ การเบิกจ่ายเงินตามแผนการเบิกจ่ายที่ได้รับอนุมัติ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

- ไม่มี -

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๕๐ น.

(นายสุชุม ครุณาสวัสดิ์)

นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ

ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางรัชฎา ปวงคำ)

นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ

ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางสาวอภาพรรณ พัฒนพันธุ์)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิรูปที่ดิน

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔
วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น.
การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ณ ห้องประชุมไชยงค์ ชูชาติ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ
และห้องประชุมสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่เกี่ยวข้อง

กรรมการผู้มาประชุม

๑. นายทองเปลว	กองจันทร์	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	ประธานกรรมการ
๒. นายประยูร	อินสกุล	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
๓. นายชยาวุธ	จันทร์	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
๔. นายสกล	จุลาภา	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
๕. นายวันชัย	อาจมล	ผู้อำนวยการกองบริหารการพาณิชย์ภูมิภาค (แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
๖. นางสาวทัศนีย์	เมืองแก้ว	รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
๗. นายนวนิตย์	พลเคน	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
๘. นางสาวภัทราภรณ์	โสเจยยะ	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน (แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน)	กรรมการ
๙. นางสาวอริยาพร	อำนรรฆสรเดช	ผู้อำนวยการกองพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
๑๐. นายอนุกุล	ปัดแก้ว	อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	กรรมการ
๑๑. นายเฉลิมชัย	สุวรรณรักษ์	รองอธิบดีกรมประมง (แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ
๑๒. นายวีระชัย	นาควิบูลย์วงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ

๑๓. นายสรเสรีญ	อัจจุตมานัส	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๔. นายอัชฌา	สุวรรณนิตย	รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
๑๕. นายนิวัติ	น้อยผาง	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
๑๖. นายยศววัฒน์	พัชรศักดิ์สกุล	ผู้อำนวยการส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น (แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
๑๗. นายบันดาล	สถิรवाल	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัด (แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
๑๘. นายปรานต์	ดิลกคุณากุล	ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง (แทนอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	กรรมการ
๑๙. นายอนันต์	แก้วกำเนิด	รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ (แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ)	กรรมการ
๒๐. นางมัลลิกา	อัปภาสกิจ	ผู้อำนวยการกองกำกับและพัฒนาระบบเงินนอกงบประมาณ (แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง)	กรรมการ
๒๑. นายวิวัฒน์	ไชยชะอุ่ม	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาศุสัศตว์ (แทนอธิบดีกรมปศุสัศตว์)	กรรมการ
๒๒. นายนรินทร์	ประทวนชัย	ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ (แทนอธิบดีกรมป่าไม้)	กรรมการ
๒๓. นางวิไลรัตน์	อักษรพันธ์	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ (แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
๒๔. นายศักดา	ศิริวิโรจน์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายสินเชื่อบุคคล (แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
๒๕. นายอุบลศักดิ์	บัวหลวงงาม	ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๖. นายศิริชัย	ออสุวรรณ	ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๗. นายประพันธ์	เทียนวิหาร	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๒๘. นายมีชัย	ดีมะการ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๒๙. นายเด่นณรงค์	ธรรมมา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓๐. นายเผด็จ	ดิฐุสดี	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓๑. นายบุญช่วย	มหิวรรณ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ

๓๒. นายสุวิทย์	ไทยเอียด	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓๓. นายวิณะโรจน์	ทรัพย์ส่งสุข	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการ และเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

๑. นายเกษมสันต์	จิณณาโส	ติตราชการ
๒. อธิบดีกรมชลประทาน		ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายวุฒิพงศ์	เนียมหอม	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
๒. นางสาวจิราทิพย์	โรจน์อ่อนวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.
๓. นายวัฒนา	มังธิสาร	ผู้อำนวยการสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน ส.ป.ก.
๔. นายสุรัชย์	ยุทธชนะ	ผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
๕. นายอุกฤษฏ์	อินทภรณ์	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก.
๖. นายไพโรจน์	วิริยะกิจ	ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายและระเบียบ ส.ป.ก. (แทนผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย)
๗. นายเกียรติยศ	ทรงสง่า	ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดที่ดิน ส.ป.ก.
๘. นายดำรงค์	ไชโย	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา
๙. นายพนมไพร	ดีใหม่	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์
๑๐. นายเกียรติชาย	วชิรมงคลพงษ์	หัวหน้าฝ่ายจัดทำแผนงานที่ ๒ ส่วนแผนงาน กองแผนงาน กรมชลประทาน
๑๑. นางสาวณัฐชยา	ศรีสุขสวัสดิ์	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ
๑๒. นายนิติกรณ์	สาธูเม	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
๑๓. นายสุริยา	แก้วเอี่ยม	นักวิชาการชลประทานปฏิบัติการ
๑๔. นางสาวฐิตาภัสร์	อิทธิเศวตพงศ์	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๓๙ คน

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ซึ่งยังคงมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่องในขณะนี้ ฉะนั้น เพื่อให้เป็นไปตามการรักษามาตรการที่ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) กำหนด ในวันที่จึงเป็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

โดยใช้ Application : ZOOM ซึ่งตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๙ (๑) ได้กำหนดให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงตน เพื่อเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก่อนร่วมการประชุม โดยฝ่ายเลขานุการฯ นายอุกฤษฏ์ อินทาทรณ์ ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ได้ขออนุญาตที่ประชุม อ่านชื่อหน่วยงานเพื่อให้ผู้แทนแต่ละหน่วยงานแสดงตัวโดยการแจ้งชื่อพร้อมตำแหน่งต่อที่ประชุม อีกทั้ง มีกรรมการที่เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมไชยงค์ ชูชาติ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๖ ท่าน ได้แก่ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล) ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเสรีญ์ อัจจุตมานัส) ประธานคณะกรรมการกลาง กลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย (นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม) และเลขานุการฯ ทั้งนี้ ประธานกรรมการ กล่าวเปิดการประชุม และแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประธานกรรมการ ติดภารกิจเร่งด่วนไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ จึงได้มอบหมายให้ทำหน้าที่ประธาน ในการประชุมครั้งนี้

**ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔
เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔**

เลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้จัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔ ให้คณะกรรมการพิจารณารับรองแล้ว ตามหนังสือที่ กษ ๑๒๑๐/๕๗๗๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ กษ ๑๒๑๐/ว ๔๗๗๖ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ และ กษ ๑๒๑๐/ว ๔๗๗๗ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ ปรากฏว่า มีคณะกรรมการขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

๑. ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเสรีญ์ อัจจุตมานัส) ขอแก้ไขรายงาน ดังนี้

- หน้าที่ ๕๔

- บรรทัดที่ ๙ เปลี่ยนจากคำว่า “โดย” ขอแก้ไขเป็นคำว่า “ส่วน”

- บรรทัดที่ ๑๔ - ๑๕ จากข้อความเดิม “หรือแม้กระทั่งสอน เรียนรู้ และติดตามเองได้”

ขอแก้ไขเป็น “หรือแม้กระทั่งการอบรมเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด ให้รู้ถึงวิธีการตรวจสอบจากแผนที่ภาพถ่าย ทางอากาศ เพื่อให้ติดตามเองได้”

- บรรทัดที่ ๑๗ ขอเพิ่มคำว่า “เป็นค่า” หน้าข้อความว่า “ตรวจสอบจำนวน ๒.๕ ล้านบาท”

- หน้าที่ ๕๕

- บรรทัดที่ ๑๓ - ๑๔ จากข้อความเดิม “วัตถุประสงค์ของการใช้เงินกองทุนดังกล่าวใช้เพื่อ การปฏิรูปที่ดินหรือไม่” ขอแก้ไขเป็น “วัตถุประสงค์ของการใช้เงินกองทุนนั้น กฎหมายกำหนดเพียงว่าต้องใช้ เพื่อการปฏิรูปที่ดินเท่านั้น”

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับแก้ไขรายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว

มติคณะกรรมการ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่อง

**เรื่องที่ ๓.๑ ขออนุมัติหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าตอบแทนการใช้ที่ดินหรือสัหาริมทรัพย์สำหรับกิจการ
ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม**

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อ่อนวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรื่องที่ ๓.๘ ขออนุมัติอัตราค่าตอบแทนตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสัหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ และ คปก. มีมติเห็นชอบในหลักการเรื่องอัตราค่าตอบแทนการใช้ที่ดินหรือสัหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามประเด็นที่ ส.ป.ก. เสนอ โดยให้ ส.ป.ก. จัดทำเป็นประกาศ คปก. และให้หารือกับผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ก่อนนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติและบังคับใช้ต่อไป

ข้อเท็จจริง

๑. อัตราค่าตอบแทนการใช้ที่ดินหรือสัหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน เรียกเก็บค่าตอบแทนจากผู้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนี้

๑.๑ ค่าตอบแทนกรณีประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสัหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ (ระเบียบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง) อัตราค่าเช่าร้อยละ ๓ ของราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์ (ราคาประเมินฯ) หากไม่มีให้คำนวณจากราคาประเมินฯ สำหรับแปลงที่ดินที่ใกล้ที่สุด ตามคำสั่ง ส.ป.ก. ที่ ๙๒๑/๒๕๔๔ สั่ง ณ วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ (หนังสือที่ กษ ๑๒๐๕/ว ๔๕ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๕ เรื่อง กำหนดค่าเช่าตามสัญญาเช่าที่ดินหรือสัหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน)

๑.๒ ค่าตอบแทนกรณีประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องตามระเบียบ กิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง โดยจัดที่อยู่อาศัยให้แก่เกษตรกรที่ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน และจัดที่ดินให้แก่ผู้ประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตที่ดินชุมชน อัตราค่าเช่าร้อยละ ๓ ของร้อยละ ๖๐ ของบัญชีกำหนดราคาประเมินฯ และให้ปรับค่าเช่าที่ดินที่เรียกเก็บจากเกษตรกรตามราคาประเมินฯ (มติ คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่องที่ ๑๐ วาระจรเรื่องที่ ๘ พิจารณากำหนดอัตราค่าเช่า

ระยะเวลาการเช่าในเขตที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)

๑.๓ ค่าตอบแทนกรณีประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องโดยจัดที่ดินให้แก่สถาบันเกษตรกร ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ (ระเบียบสถาบันเกษตรกร) ให้ใช้อัตราค่าเช่าที่ดินเท่ากับอัตราค่าเช่าที่เรียกเก็บตามระเบียบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง อัตราร้อยละ ๓ ของราคาประเมินฯ โดยอัตราค่าเช่าที่ดินให้ปรับทุก ๔ ปี ตามราคาประเมินฯ (มติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่องที่ ๓.๑ ขออนุมัติอัตราค่าเช่าที่ดินสำหรับสถาบันเกษตรกร)

๒. การกำหนดอัตราค่าตอบแทนกรณีประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องตามข้อเท็จจริง ๑.๑ และ ๑.๒ เป็นกรณีจัดที่ดินตามระเบียบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง ในส่วนข้อเท็จจริง ๑.๓ เป็นกรณีจัดที่ดินตามระเบียบสถาบันเกษตรกรซึ่งมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่อยู่อาศัย และประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง ดังนั้น หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าตอบแทนกรณีประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องที่จะนำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติในครั้งนี้จะกำหนดให้ครอบคลุมตามข้อเท็จจริง ๑.๑ – ๑.๓ จึงเห็นควรปรับลดอัตราค่าเช่าเรื่องสืบเนื่องที่นำเสนอ คปก. พิจารณา จากเดิม “ขออนุมัติอัตราค่าตอบแทนตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑” เป็น “ขออนุมัติหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าตอบแทนการใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม”

การดำเนินการ

ส.ป.ก. ได้ดำเนินการจัดทำร่าง “ประกาศ คปก. เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าตอบแทนการใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔” ตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการฯ ในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ และได้หารือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๒ ท่าน (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส และนายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ไว้แล้ว (รายละเอียดตามร่างประกาศ คปก. ที่แนบวาระการประชุม)

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑

ฯลฯ

ข้อ ๑๐ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด กำหนดให้ผู้ขอรับอนุญาตจ่ายค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด เว้นแต่คณะกรรมการจะอนุญาตให้ไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทน

ค่าตอบแทนที่ได้รับให้นำเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ฯลฯ

๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๐ ค่าเช่าให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ฯลฯ

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ ส.ป.ก. มีหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าตอบแทนการใช้ที่ดินหรือสิ่งหาประโยชน์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่จะเรียกเก็บค่าตอบแทนจากผู้ได้รับการจัดที่ดิน และมีหลักเกณฑ์ การลดค่าตอบแทน การปรับปรุงค่าตอบแทน การทบทวนอัตราค่าตอบแทน และการคำนวณค่าตอบแทน เป็นต้น จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติ “ร่างประกาศ คปก. เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าตอบแทนการใช้ที่ดินหรือสิ่งหาประโยชน์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔” เพื่อใช้บังคับ และเห็นควร ยกเลิกมติ คปก. ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเรียกเก็บค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ร่างประกาศดังกล่าว

ประเด็นที่นำเสนอ

๑. เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติร่าง “ประกาศ คปก. เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าตอบแทนการใช้ที่ดินหรือสิ่งหาประโยชน์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔” ตามร่างประกาศ คปก. ที่แนบวาระการประชุม

๒. เพื่อโปรดพิจารณายกเลิกมติ คปก. ดังต่อไปนี้

๒.๑ ยกเลิกมติ คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่องที่ ๑๐ วาระจร เรื่องที่ ๘ พิจารณาการกำหนดอัตราค่าเช่า ระยะเวลาการเช่าในเขตที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เฉพาะข้อ ๑ (ค่าเช่าที่ดินในเขตที่ดินชุมชน)

๒.๒ ยกเลิกมติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่องที่ ๓.๑ ขออนุมัติ กำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินสำหรับสถาบันเกษตรกร เฉพาะข้อ ๒ (ค่าเช่าที่ดินสำหรับประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องฯ) และข้อ ๓ (การปรับอัตราค่าเช่าที่ดิน)

และให้นำหลักเกณฑ์ตามร่าง “ประกาศ คปก. เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าตอบแทนการใช้ที่ดินหรือสิ่งหาประโยชน์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔” ใช้บังคับกับการเรียกเก็บค่าตอบแทนตามกรณี ข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ ด้วย

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้เนื่องจากในการประชุมคราวที่แล้ว ไม่ได้เป็นรูปประกาศในลักษณะที่นำเสนอในครั้งนี้ ซึ่งในอดีต ส.ป.ก. จะกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บอัตราค่าตอบแทนจะดำเนินการขอมติเป็นครั้ง ๆ ทำให้มติกระจัดกระจาย จึงมีความเห็นว่าควรดำเนินการจัดทำเป็นประกาศจะเหมาะสมและปฏิบัติงานได้ง่ายมากขึ้น ขณะเดียวกันกรรมการบางท่านเห็นว่ามิจากการบางรายการยังไม่ชัดเจนจะต้องตรวจสอบและพิจารณาให้รอบคอบอีกครั้ง เพราะฉะนั้นจึงแบ่งงานออกเป็น ๒ ส่วน ในเรื่องของอัตราค่าตอบแทนเหมาะสมหรือไม่ท่านวิระชัยช่วยดูแล ส่วนที่รับผิดชอบเป็นเรื่องรูปแบบของระเบียบว่าเป็นไปตามที่ต้องการหรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดปรากฏว่ามีบางอย่างที่จะต้องปรับปรุง โดยเมื่อพิจารณาที่หน้าสุดท้ายในหน้า ๘ ของประกาศ หากเป็นหลักเกณฑ์ไม่ต้องดำเนินการจัดทำเป็นบัญชีแนบท้าย ถ้าเป็นบัญชีส่วนมากจะเป็นเรื่องตัวเลข แต่สามารถนำไปใส่ในหลักเกณฑ์ได้ เพราะมีรายละเอียดไม่มาก และเป็นหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนแน่นอน แต่เหตุผลที่ต้องนำไปไว้ในแนบท้ายประกาศ เนื่องจากสามารถเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่า โดยดำเนินการแก้ไขที่บัญชีแนบท้ายได้ทันทีไม่ต้องเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักเกณฑ์ ซึ่งเมื่อหลักเกณฑ์ไม่ใช่บัญชีแนบท้ายควรที่จะเขียนหลักเกณฑ์ หรือสามารถใช้หลักเกณฑ์แนบท้ายได้ ส่วนรายละเอียดอาจจะระบุว่ามีให้เลขาธิการ ส.ป.ก. แก้ไขปรับปรุงได้ ในส่วนเรื่องของตัวอย่างที่ท่านประธานสงสัยว่าตัวอย่างนั้น เนื่องจากว่าในอนาคตข้างหน้ากิจการที่เกี่ยวข้องเนื่องสนับสนุนดังกล่าวนี้ อาจเกิดลักษณะกิจกรรมขึ้นมาเรื่อย ๆ ที่ยังไม่เคยกำหนดอัตรา และจะต้องกำหนดขึ้นเรื่อย ๆ แต่เมื่อมีการกำหนดแล้วจะไม่ใช่ว่าตัวอย่างอีกต่อไป ในขณะนี้มิจากการเพียงเท่านี้จึงดำเนินการประกาศเท่านี้ ต่อไปมิจากการเพิ่มก็สามารถประกาศเพิ่มเติมได้ จะเป็นเรื่องจริงไม่ใช่ตัวอย่างแล้ว

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ประเด็นดังกล่าวนี้ถ้าหากเป็นตัวอย่างแสดงว่ามีเพิ่มอีก แต่หากมีเท่านี้ต่อไปสามารถเพิ่มเติมกิจการแต่ละกลุ่มในประกาศได้อีกเช่นกัน หากว่ามีกิจการแบบนี้จะเข้ากลุ่มไหนจะต้องมีความชัดเจน รวมทั้งประเด็นข้อ ๒ หากนำหน้า ๘ มาเขียนต่อได้เลยเพราะมีรายละเอียดไม่มากนักนอกจากนี้ขอสอบถามในหน้า ๒ ว่ากลุ่มที่ ๒ จะมีโรงงานจำพวกที่ ๑ โรงงานจำพวกที่ ๒ โรงงานจำพวกที่ ๓ ในเรื่องนี้มีนิยามหรือคำจำกัดความหรือไม่ หรืออ้างอิงจากสิ่งใด เพราะวาระยังไม่ชัดเจน จำพวกที่ ๑ จำพวกที่ ๒ จำพวกที่ ๓ ไม่รู้ว่าเข้าข่ายจำพวกไหน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวดวงขวัญ ทวีชีรา ผู้อำนวยการกลุ่มที่ดินและผลประโยชน์ ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ตาม พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ออกกฎกระทรวง กำหนดประเภทชนิด และขนาดโรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งมีการจำแนกกลุ่มโรงงานตามขนาดของโรงงานแบ่งออกเป็น ๓ จำพวก โดยแบ่งออกเป็นจำพวกที่ ๑ จำพวกที่ ๒ และจำพวกที่ ๓ และเนื่องจากจำพวกที่ ๒ และจำพวกที่ ๓ จะแตกต่างกันด้วยจำนวนแรงม้าเครื่องจักร และจำนวนแรงงานคน จึงได้กำหนดอัตราค่าตอบแทนแยกเป็น ๓ จำพวก เพื่อให้เห็นความชัดเจนว่ามี ๓ จำพวก

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ประเด็นเรื่องจำพวกโรงงาน จะต้องนำเสนอให้ชัดเจนว่าตาม พรบ.โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ หมายถึง โรงงานที่มีขนาดกำลังเครื่องจักรเท่าไร หากไม่ใส่รายละเอียดไว้อาจจะต้องนำ พรบ.โรงงานฯ มาอ่านประกอบการพิจารณาด้วย ซึ่งที่ผ่านมาในเรื่องของรายละเอียดอัตราดังกล่าวนี้คณะกรรมการได้พิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการเรียบร้อยแล้ว เหลือแต่เรื่องที่จะต้องดำเนินการจัดทำประกาศเท่านั้น โดยมอบให้ท่านสรรเสริฐฯ ช่วยตรวจสอบ และนำเสนอประธานต่อไป ฉะนั้นการนำเสนอในครั้งนี้จึงอาจจะปรับตามที่ท่านสรรเสริฐฯ แนะนำ ซึ่งในเรื่องตัวอย่างเห็นด้วยเนื่องจากว่ารายการเหล่านี้เป็นรายการที่ในอดีตเมื่อประมาณปี ๔๖ คณะกรรมการได้มอบอำนาจให้ทางคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) ไปกำหนดกิจการตามแต่ละเงื่อนไขของจังหวัด รายการเหล่านี้จึงเป็นกิจการที่ คปจ. ให้ความเห็นชอบแล้ว และจึงได้รวบรวมเพื่อนำเสนอ โดยที่ผ่านมาการให้ คปจ. เป็นผู้กำหนดทำให้เกิดความหลากหลายมากเกินไป แต่อย่างไรก็ตามจะต้องยอมรับกิจการที่ คปจ. ได้กำหนด และถือเป็นรายการที่อนุญาตไปแล้ว จึงได้กำหนดเป็นกิจการที่อยู่ในประกาศดังกล่าวนี้ ทั้งนี้ในอนาคตอาจจะมีการเพิ่มกิจการได้แต่ต้องนำเสนอ คณะกรรมการพิจารณาว่าถ้ามีกิจการหรือการดำเนินการที่แตกต่างกว่าเดิม ตามเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถนำเสนอขอคณะกรรมการพิจารณาเพื่อเพิ่มรายการในภายหลังได้ต่อไป

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ตามข้อสังเกตของท่านประธานและคณะกรรมการ ที่ได้ให้ความเห็นในเรื่องของการนิยามเกี่ยวกับโรงงานและรายละเอียดกิจการแนบท้ายประกาศ ซึ่งหากคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว ฝ่ายเลขานุการฯ จะนำความเห็นและข้อสังเกตดังกล่าวของคณะกรรมการไปดำเนินการต่อไป

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เรื่องนี้ถึงแม้ว่าจะมีการนำเสนอและมีมติเห็นชอบแล้ว แต่มีข้อสังเกตว่า โรงงานจำพวกที่ ๒ กับจำพวกที่ ๓ มีอัตราราคาเท่ากัน หากเป็นเช่นนี้จะแบ่งอย่างไร ถ้ามี ๓ อย่างจะต้องมีความแตกต่างในเรื่องของศักยภาพ แต่หากเป็นเรื่องศักยภาพจะมีความแตกต่างในเรื่องของค่าตอบแทนเช่นกัน เพราะฉะนั้นจะต้องอธิบายประเด็นนี้ว่าอย่างไร

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายอภิชาติ วงษ์คำ นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า หลักการและวิธีการคิดของคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเล็งเห็นว่ากลุ่มประเภทโรงงานจำพวกที่ ๑ เป็นกลุ่มที่เกษตรกรหรือบุคคลทั่วไปที่มีกำลังทรัพย์จำนวนน้อยสามารถดำเนินการได้ทันที จึงกำหนดอัตราค่าตอบแทนที่ต่ำกว่า ทั้งนี้โดยหลักการทั่วไปการกำหนดค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์เชิงอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ถึงแม้เป็นเกณฑ์เกี่ยวเนื่องกันกับปฏิรูปที่ดิน เช่น โรงงานอ้อย โรงงานน้ำตาล โรงงานที่แปรรูปผลผลิตต่าง ๆ จำพวกที่ ๒ และจำพวกที่ ๓ จะกำหนดอัตราค่าเช่าร้อยละ ๓ ของราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน หรือราคาประเมินมูลค่าทรัพย์สิน แต่อย่างไรก็ตามในหลักการทั่วไปการกำหนดค่าตอบแทนของหน่วยงานรัฐ จะกำหนดในอัตราร้อยละ ๓ ของราคามูลค่าทรัพย์สิน เพียงแต่ว่าอนุกรรมการได้เล็งเห็นว่าควรที่จะลดให้กับกลุ่มที่ ๑ เท่านั้นเนื่องจากพวกกลุ่มที่ ๑ ต้องการช่วยอุตสาหกรรมขนาดเล็กให้มีศักยภาพในการแข่งขัน โดยการจ่ายค่าตอบแทนที่ต่ำกว่า

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า สรุปรวมไม่ว่าจะมี จำพวกที่ ๑ จำพวกที่ ๒ จำพวกที่ ๓ หรืออาจจะมีการจำพวกที่ ๔ และจำพวกที่ ๕ เพิ่มเข้ามาจะลดเฉพาะกลุ่มแรกเท่านั้น โดยเฉพาะการเอา ๓ ไปคูณกับอะไรก็แล้วแต่ที่แตกต่าง ๒ อาจจะมียุทธศาสตร์น้อยกว่า ๓ แต่เมื่อเอา ๓ ไปคูณ ตัวคูณเท่ากันคูณกับอะไรเท่านั้นเองที่มีค่าต่างกัน

ผู้แทนเกษตรกรจังหวัดเพชรบูรณ์ (นายเด่นณรงค์ ธรรมมา) ได้กล่าวว่า ในส่วนของคำตอบแทนในกลุ่มที่ ๒ เรื่องของระดับความแตกต่างของร้อยละ ๒ และร้อยละ ๓ ค่าความถี่ใกล้เคียงกันไป ในส่วนของผู้ประกอบการขนาดใหญ่กับผู้ประกอบการขนาดเล็ก ควรจะนำเสนอพิจารณาในส่วนของผู้ประกอบการขนาดเล็ก หากเป็นไปได้อยากให้ไม่ต้องเป็นภาระต่อผู้ประกอบการเกินไป ในส่วนของกลุ่มที่ ๓ ที่อยู่อาศัยในที่ดินชุมชน เห็นด้วยที่จะต้องดำเนินการยกเว้น แต่ว่าในกรณีที่จะต้องทำสัญญาซึ่งจะมีเรื่องของหลักประกัน ขอให้ยกเว้นหลักประกันสัญญาให้แก่เกษตรกรที่เป็นผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณนั้นอยู่แล้ว

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายอภิชาติ วงษ์คำ นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ในประเด็นนี้ตอนท้ายของประกาศหน้าที่ ๖ ได้กำหนดส่วนลดให้กับสถาบันเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน โดยในทางเลือกของเกษตรกรสามารถรวมกลุ่มได้โดยการทำการปฏิรูป และจดทะเบียนในลักษณะวิสาหกิจชุมชน หรือสถาบันเกษตรกรจะได้ลดอัตราเหลือเพียงร้อยละ ๑ จากเดิมที่กำหนดไว้ร้อยละ ๓ จะลดถึงสามเท่า ดังนั้น กรณีนี้จะเป็นช่องทางที่จะช่วยเหลือเกษตรกร จึงขอให้ทางเกษตรกรดำเนินการปฏิรูปและจดทะเบียนอย่างน้อยจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนหรือสถาบันเกษตรกรตามกฎหมาย จะได้รับส่วนลดดังกล่าวนี้ต่อไป

ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (นางทัศนีย์ เมืองแก้ว) ได้กล่าวว่า มีข้อสังเกตในหน้าที่ ๓ เรื่องตัวอย่างรายการกิจกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นแล้ว แต่ว่ามีข้อสังเกตในข้อ ๒.๓ ในรายการที่ ๘ และ ๙ ระบุว่า เป็นสถานที่เคลือบผิวส้ม สถานที่รับม้วนยางพารา จึงเห็นว่าเป็นรายการที่เป็นรายละเอียดเชิงลึกเกินไปหรือไม่ ถ้าเป็นข้ออื่นจะสามารถจัดกลุ่มได้ เช่น ศูนย์ผลิตจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืช จะครอบคลุมหลายกิจกรรมที่อยู่ในนี้ เมล็ดพันธุ์พืชอะไรก็ได้ แต่กิจกรรมที่เป็นข้อสังเกตสถานที่เคลือบผิวส้ม หากเป็นสถานที่คัดแยกเกรดส้มเพื่อบรรจุกล่อง หรือสถานที่ม้วนยางพาราหากเป็นที่ทำยางแผ่นเพื่อที่จะตากอย่างเดียวจะเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้หรือไม่ อาจจะต้องตีความกิจกรรมอีก ฉะนั้นจึงอยากระบุให้ครอบคลุมไปเลย

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ในเบื้องต้นรายการเหล่านี้เป็นรายการที่เกิดขึ้นจริงที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดได้เห็นชอบเป็นลักษณะของกิจการต่าง ๆ แล้ว ซึ่งตามข้อสังเกตของผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จะสามารถพิจารณากิจการที่เทียบเคียงกันได้โดยไม่ต้องไม่ผิดวัตถุประสงค์ ซึ่งสามารถตีความครอบคลุมกิจการเหล่านี้ได้และสามารถดำเนินการได้ ยกเว้นเป็นกิจการใหม่ ยกตัวอย่างเช่น โรงแรม ที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาว่าจะอนุญาตหรือไม่

ผู้แทนเกษตรกรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (นายสุวิทย์ ไทยเอียด) ได้กล่าวว่า ประเด็นที่เกี่ยวข้องธุรกิจเกี่ยวเนื่อง ที่อยู่อาศัย ยกตัวอย่างเช่น ร้านตัดผมที่ดำเนินการในที่อยู่อาศัยของตนเอง หากคิดอัตราค่าตอบแทน ร้อยละ ๓ อาจจะเป็นภาระให้กับเกษตรกรได้ เนื่องจากมีภาระที่จะต้องเสียภาษีให้กับท้องถิ่นด้วย เช่น ภาษีป้าย เป็นต้น ประเด็นที่ ๒ ขอยกตัวอย่างตนเองที่มีการปลูกกล้วยน้ำว้าหนึ่งพันต้นและนำต้นกล้วยมาแปรรูป ซึ่งเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้อง โดยนำกล้วยแปรรูปทำกล้วยฉาบ กล้วยอบ มีเครื่องอบและเครื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งดำเนินการในที่อยู่อาศัยของตนเอง หากคิดอัตราค่าเช่าเห็นว่าจะทำให้ธุรกิจที่ปัจจุบันประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เกษตรกรต้องแบกรับภาระค่อนข้างมาก แต่หากจะต้องเสียค่าตอบแทนควรจะเสียน้อยกว่าการดำเนินการธุรกิจอื่น ๆ

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีการพิจารณาจากคณะกรรมการ และอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว เพียงแต่มีปัญหาในเรื่องของร่างประกาศกฎเกณฑ์ที่จะต้องพิจารณาเท่านั้น ส่วนกิจการต่าง ๆ ที่นำเสนอเป็นสิ่งที่เห็นชอบและดำเนินการอยู่แล้ว และส่วนกิจการที่อาจจะเกิดขึ้นใหม่ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจะต้องนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาว่าเป็นกลุ่มไหน และสามารถอนุญาตได้หรือไม่ และที่สำคัญ หากร่างประกาศดังกล่าวนี้ประกาศออกไปจะมีผลกระทบกับคนที่อยู่ในพื้นที่เดิมหรือไม่ และหากมีการพิจารณาลดหย่อนภาระที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ก็จะเป็นผลดีกับเกษตรกรต่อไป

ผู้แทนสำนักงบประมาณ (นายอนันต์ แก้วกำเนิด) ได้กล่าวว่า ตามประเด็นที่ท่านประธานได้เป็นห่วงว่ามีผลกระทบกับใครอะไรอย่างไรร่าง และถึงแม้อัตราค่าตอบแทนจะลดลงแต่ถ้าไม่เป็นธรรมอาจจะลดลงได้อีกเช่นกัน จึงขอฝากประเด็นนี้ด้วยว่าถ้าลดลงจะส่งผลกระทบกับคนที่เกี่ยวข้องยังไง ประเด็นที่สอง อัตราที่กำหนดร้อยละ ๓ ร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๐.๕ เป็นการกำหนดที่ยึดโยงหรืออ้างอิงจากอะไร และทำไมไม่เป็นร้อยละ ๔ หรือร้อยละ ๕

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า เนื่องจากได้รับมอบหมายให้เป็นประธานคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องกับประกาศดังกล่าวนี้ ซึ่งเป็นพื้นที่กิจการอื่นในที่ดินชุมชนไม่ได้เกี่ยวกับพื้นที่เกษตรหรือส่วนที่ดำเนินการจัดให้เกษตรกรจะฟรีทั้งหมด แต่ในประเด็นดังกล่าวนี้เป็นพื้นที่ชุมชนที่ให้บุคคลอื่นเข้ามาใช้ประโยชน์ ดังที่กรรมการได้ยกตัวอย่างร้านตัดผม และหลักเกณฑ์ร้อยละ ๓ ได้มีการศึกษาเชิงตัวเลขเกี่ยวกับพื้นที่ที่บุคคลอื่นมาใช้ประโยชน์ในที่ดินของ ส.ป.ก. ซึ่งใช้พื้นที่ไม่กี่ตารางวา เมื่อคำนวณออกมาจะเป็นจำนวนเงินไม่กี่บาทเท่านั้น และที่สำคัญอัตราร้อยละ ๓ ที่กำหนดดังกล่าวนี้ยึดโยงจากในอดีตที่มีการกำหนดเรื่องของการคิดค่าเช่าของเกษตรกรในที่ดินเอกชนที่จัดซื้อ และ ส.ป.ก. ได้ใช้เกณฑ์ร้อยละ ๓ นี้มาโดยตลอด ในขณะนี้จึงได้มีความพยายามที่จะปรับลด เนื่องจากราคาที่ดินมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก ซึ่งร้อยละ ๓ ของราคาที่ดินในอดีตประมาณไร่ละ ๒,๐๐๐ บาท กับในปัจจุบันราคาไร่ละประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท อาจจะเป็นภาระกับเกษตรกรได้ เพราะเกษตรกรเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีความยากจนอยู่แล้ว ดังนั้น จึงต้องให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในเรื่องดังกล่าวนี้

ผู้แทนสำนักงบประมาณ (นายอนันต์ แก้วกำเนิด) ได้กล่าวว่า ประกาศที่กำลังจะดำเนินการนี้เป็นเรื่องใหม่ที่จะดำเนินการ แต่ใช้หลักเกณฑ์เก่า จึงเป็นห่วงในประเด็นดังกล่าวนี้ ประเด็นที่ ๒ อัตรา ๓ เปอร์เซ็นต์ ที่อ้างอิงหากเป็นไปได้ควรจะศึกษาทางวิชาการว่ายึดโยงหรืออ้างอิงกับอะไร ใช้อธิบายและพิสูจน์ได้ว่าเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนี้ ซึ่งการอ้างอิงมาจากการดำเนินงานในอดีตก็สามารถทำได้ แต่ถ้าเป็นหลักวิชาการจะชัดเจนและน่าเชื่อถือว่ามีเหตุผลอะไร เช่น เศรษฐกิจ สังคม โดยจะต้องมีเหตุผลทางหลักวิชาการประกอบเพื่ออธิบาย ประเด็นต่อสอบถามฝ่ายเลขานุการฯ ว่าจำนวนปริมาณที่ดินหรือขนาดที่ดิน ไม่ได้นำมาเป็นปัจจัยในการกำหนดอัตราการเก็บค่าตอบแทนดังกล่าวนี้ใช่หรือไม่ เนื่องจากหากพิจารณาตามที่นำเสนอมีแต่ประเภทกิจการ และใช้อัตราค่าตอบแทนในอัตราเดิมที่เข้ามาในอดีต จึงไม่เห็นว่าการที่ดินจะเป็นสัดส่วนหรือเป็นปัจจัยด้วยหรือไม่

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ในส่วนกรณีเดิม ส.ป.ก. ได้ออกหลักเกณฑ์ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ ในอัตราร้อยละ ๓ ของราคาประเมินทุนทรัพย์ของกรมธนารักษ์ที่อ้างอิง ซึ่งเรื่องของการประเมินในที่ดินและทรัพย์สินของราคาที่ดินของ ส.ป.ก. มีการประเมินราคาอีกครั้งโดยมีทั้งกรมธนารักษ์ อาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์และการประเมินที่ดิน รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมพิจารณา ประกอบกับการพิจารณาต่าง ๆ ตั้งอยู่บนพื้นฐานและอ้างอิงจากหลักวิชาการและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ประเด็นหลักที่ต้องให้ความสำคัญคือ จะต้องไม่สร้างภาระให้กับเกษตรกร แต่ในส่วนที่เป็นบุคคลอื่นที่เข้ามาดำเนินการที่เกี่ยวข้องเนื่อง การจัดเก็บค่าเช่าหรือค่าตอบแทน ส.ป.ก. พยายามที่จะยึดโยงจากหน่วยงานที่มีภารกิจที่ดูแลที่ดินของรัฐ โดยนำมาเทียบเคียงเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการจัดเก็บ แต่สำหรับเกษตรกรที่ได้จัดที่ดินให้แล้วมาดำเนินการในพื้นที่ ส.ป.ก. ได้ยกเว้นการจัดเก็บอยู่แล้ว

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล) ได้กล่าว ที่ดินที่คณะกรรมการกำลังพิจารณาดังกล่าวนี้เป็นสิทธิที่ภาครัฐจัดสรรให้เกษตรกรได้เข้าทำประโยชน์ แต่ที่จะต้องมีการพิจารณากำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับกิจการเกี่ยวเนื่องต่าง ๆ นี้ เนื่องจากมีบุคคลอื่นซึ่งเป็นภาคเอกชนและหน่วยงานต่าง ๆ มาขอใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. ทำให้ที่ดินซึ่งจะต้องจัดสรรให้กับเกษตรกรมีบุคคลอื่นมาใช้ประโยชน์ด้วย ซึ่งเมื่อมีบุคคลอื่นมาใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นสิทธิของเกษตรกรแล้ว จะต้องนำสิทธิที่บุคคลนั้นได้ประโยชน์มาแบ่งให้เกษตรกร ดังนั้น หลังจากที่ดินบุคคลอื่นซึ่งเป็นภาคเอกชนและไม่ใช่อะไรเกษตรกรมาใช้ที่ดิน จะต้องมีการจัดเก็บค่าเช่าหรือค่าตอบแทนนำเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อใช้สำหรับการสนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรต่อไป

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เรื่องการพิจารณาอนุมัติร่างประกาศฉบับนี้ ไม่น่าจะมีปัญหาแต่อย่างใด แต่ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ไปดำเนินการพิจารณาปรับแก้ไขเพิ่มเติมตามความเห็นและข้อสังเกตของกรรมการ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสมบูรณ์ และเมื่อปรับแก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้วขอให้ท่านผู้ทรงคุณวุฒิสรรเสริญฯ ช่วยตรวจสอบอีกครั้ง

มติคณะกรรมการ ๑. อนุมัติร่าง “ประกาศ คปก. เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าตอบแทนการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔” ตามร่างประกาศ คปก. ที่แนบวาระการประชุม

๒. ยกเลิกมติ คปก. ดังต่อไปนี้

๒.๑ ยกเลิกมติ คปก. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่องที่ ๑๐ วาระจรเรื่องที่ ๘ พิจารณากำหนดอัตราค่าเช่า ระยะเวลาการเช่าในเขตที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เฉพาะข้อ ๑ (ค่าเช่าที่ดินในเขตที่ดินชุมชน)

๒.๒ ยกเลิกมติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่องที่ ๓.๑ ขออนุมัติกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินสำหรับสถาบันเกษตรกร เฉพาะข้อ ๒ (ค่าเช่าที่ดินสำหรับประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องฯ) และข้อ ๓ (การปรับอัตราค่าเช่าที่ดิน)

และให้นำหลักเกณฑ์ตามร่าง “ประกาศ คปก. เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าตอบแทนการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔” ใช้บังคับกับการเรียกเก็บค่าตอบแทนตามกรณี ข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ ด้วย

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๔.๑ การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประเภทที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ ที่ดินพระราชทาน ที่ดินบริจาค และที่ดินราชพัสดุที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้ ส.ป.ก. ใช้เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อุณวกส์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยการจัดที่ดินให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ เช่า หรือเช่าซื้อ ซึ่งการจัดที่ดินโดยวิธีการเช่าเพื่อเกษตรกรรม ส.ป.ก. ได้มีการเรียกเก็บค่าเช่าจากเกษตรกรในอัตราที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) กำหนด ซึ่งปัจจุบันอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของเกษตรกรสำหรับที่ดินประเภทที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ ที่ดินพระราชทาน ที่ดินบริจาค และที่ดินราชพัสดุที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้ ส.ป.ก. ใช้เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยการจัดให้เช่าในพื้นที่ ๕ จังหวัด (ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ฉะเชิงเทรา นครนายก และปราจีนบุรี) มีดังนี้

๑. ที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ ที่ดินบริจาค และที่ดินราชพัสดุที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้ ส.ป.ก. ใช้เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ (เรื่องที่ ๓.๓ การปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) อนุมัติให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดิน

เพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน (ยกเว้นที่ดินพระราชทาน) ให้คิดค่าเช่าที่ดินโดยอิงมูลค่าที่ดินตามบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์ในปีที่จัดทำสัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกับ ส.ป.ก. ในอัตราค่าเช่าต่อปี กำหนดอัตราค่าเช่า จำนวน ๑๑ ช่วง และให้ปรับอัตราค่าเช่าที่ดินที่เรียกเก็บจากเกษตรกรรมตามราคาประเมินฯ ต่อมา คปก. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ (เรื่องที่ ๓.๔ ขออนุมัติปรับปรุง “ตารางการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก.”) อนุมัติให้ปรับปรุงตารางการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินของ ส.ป.ก. จาก ๑๑ ช่วง ให้เหลือเพียง ๑๐ ช่วง ดังนี้

ตารางการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก.

ลำดับ	ราคาประเมินมูลค่าที่ดินกรมธนารักษ์ ในปีที่จัดทำสัญญาเช่าที่ดิน (บาท/ไร่)	อัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก. (บาท/ไร่/ปี)
๑	ไม่เกิน ๒,๐๐๐	๖๐
๒	๒,๐๐๑ - ๕,๐๐๐	๖๖
๓	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๗๕
๔	๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๙๐
๕	๒๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๑๐๕
๖	๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐
๗	๑๐๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๒๑๐
๘	๒๐๐,๐๐๑ - ๕๐๐,๐๐๐	๓๐๐
๙	๕๐๐,๐๐๑ - ๑,๐๐๐,๐๐๐	๔๕๐
๑๐	เกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐	๖๐๐

๒. ที่ดินพระราชทาน

๒.๑ มติ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ (เรื่องที่ ๓.๓ การกำหนดค่าเช่าที่ดินพระราชทาน) โดยสรุป ดังนี้

(๑) กรณีผู้เช่าที่ดินเป็นเกษตรกรรายใหม่ ไม่ได้เช่าที่ดินในบริเวณใกล้เคียงแปลงที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดให้เช่า อัตราค่าเช่าที่ดินร้อยละ ๓ ต่อปี ของราคาที่ดินที่ ส.ป.ก. กำหนดเป็นมูลค่าที่ดินให้กับสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

(๒) กรณีผู้เช่าที่ดินเป็นผู้เช่าเดิมอยู่แล้ว หรือเช่าที่ดินในบริเวณใกล้เคียงแปลงที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดให้เช่า ถ้าค่าเช่าที่เคยจ่ายหรือตกลงว่าจะจ่ายกับเจ้าของที่ดินเดิมนั้น สูงกว่าค่าเช่าที่กำหนดตามข้อ (๑) ให้เก็บตามที่กำหนด ถ้าต่ำกว่าให้จ่ายตามที่เคยจ่ายหรือตกลงไว้ว่าจะจ่ายให้เจ้าของที่ดินเดิม

๒.๒ มติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘ (เรื่องที่ ๓.๗ หลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินภูมิตาน และที่ดินโดยเสด็จพระราชกุศล) โดยให้นำหลักเกณฑ์ตามที่ คปก. อนุมัติไว้

ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๒๕ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๒๕ (เรื่องที่ ๓.๓ เรื่องขออนุมัติปรับปรุงหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินในที่ดินเอกชน) ใช้บังคับกับที่ดินพระราชทานและที่ดินบริจาค โดยสรุป ดังนี้

(๑) กรณีผู้เช่าที่ดินเป็นเกษตรกรรายใหม่ ไม่ได้เช่าที่ดินในบริเวณใกล้เคียงแปลงที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดให้เช่า และกรณีผู้เช่าที่ดินเป็นผู้เช่าเดิมอยู่แล้ว หรือเช่าที่ดินในบริเวณใกล้เคียงแปลงที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดให้เช่า อัตราค่าเช่าเป็นไปตามมติ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๒๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๒

(๒) กรณีที่ดินในพื้นที่โครงการใดที่ได้จัดซื้ออามีการแบ่งแปลงใหม่ และการแบ่งแปลงนั้นมีผลทำให้แปลงที่ดินใหม่มีการคาบเกี่ยวกับที่ดินหลายโฉนดซึ่งมีราคาจัดซื้อต่างกันแล้ว กำหนดให้อัตราค่าเช่าเท่ากับร้อยละ ๓ ต่อปีของราคาที่ดินเฉลี่ยต่อไร่ ตามราคาจัดซื้อหรือเวนคืนของแปลงที่อยู่ภายในกลุ่มที่จัดแบ่งแปลงนั้น

(๓) กรณีที่ผลการจัดเกษตรกรลงแปลงรุ่นแรกผ่านไปแล้ว และมีเกษตรกรบางราย ได้รับเนื้อที่ต่ำกว่าที่กำหนด ถ้าหากว่าเกษตรกรต้องการเช่าที่ดินเพิ่มเติมอีก และ ส.ป.ก. สามารถซื้อที่ดินแปลงใหม่ที่มีพื้นที่ติดกันได้เพิ่มเติม การเรียกเก็บค่าเช่าจากเกษตรกรรายนั้น ให้พิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเนื้อที่ที่เกษตรกรได้เช่าเดิม (ก่อนที่ ส.ป.ก. จะซื้อที่ดินแปลงใหม่เพิ่มเข้ามา) กับเนื้อที่ใหม่ที่จะจัดให้เกษตรกรเช่า การคิดอัตราค่าเช่าให้คิดจากอัตราค่าเช่าที่คำนวณได้ตามหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ได้กำหนดไว้จากพื้นที่ส่วนใหญ่

ข้อเท็จจริง

๑. คปก. ได้ออกระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔ (ระเบียบคัดเลือกและจัดที่ดินฯ พ.ศ. ๒๕๖๔) โดยข้อ ๔๑ กำหนดว่า “สัญญาเช่า ให้กำหนดค่าเช่าตามอัตราที่ ส.ป.ก. ประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ” ซึ่งปัจจุบัน ส.ป.ก. ยังมิได้มีประกาศกำหนดค่าเช่าดังกล่าว

๒. อัตราค่าเช่าที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ ที่ดินบริจาค และที่ดินราชพัสดุ ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ กำหนดให้ปรับอัตราค่าเช่าที่ดินตามราคาประเมินฯ ที่ปรับเปลี่ยน ซึ่งเดิมกรมธนารักษ์ ปรับบัญชีราคาประเมินฯ ทุก ๔ ปี ต่อมาปี ๒๕๖๒ กรมธนารักษ์ ได้กำหนดระบบการประเมินฯ ใหม่นี้ ๒ ลักษณะ คือ ๑. กรณีเอกสารสิทธิประเภทโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) กำหนดราคาประเมินฯ แบบรายแปลง และ ๒. กรณีเอกสารสิทธิประเภทอื่นนอกจาก ๑. กำหนดราคาประเมินฯ โดยจัดทำบัญชีราคาประเมินเป็นรายตำบล โดยวัตถุประสงค์ในการกำหนดราคาประเมินฯ เพื่อให้สำนักงานที่ดินใช้ในการคำนวณเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งการกำหนดราคาประเมินฯ ดังกล่าว ส่งผลต่อมูลค่าที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ ที่ดินบริจาค และที่ดินราชพัสดุ มีราคาประเมินฯ แบบรายแปลงและค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปรับสูงขึ้นตามไปด้วย

๓. การพิจารณากำหนดอัตราค่าเช่า คปก. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ (คณะกรรมการประเมินฯ) ตามคำสั่ง คปก. ที่ ๑/๒๕๖๒ สั่ง ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ข้อ ๕ “พิจารณาวางหลักเกณฑ์และกำหนดอัตราค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินกรณีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งยังมิได้ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ให้เหมาะสม”

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไข

ฯลฯ

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิ และการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยรัฐนำที่ดินของรัฐหรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งมีได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง หรือมีที่ดินเกินสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่า หรือเข้าทำประโยชน์โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมการปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

ฯลฯ

๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิ การเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔

ฯลฯ

ข้อ ๔๑ สัญญาเช่า ให้กำหนดค่าเช่าตามอัตราที่ ส.ป.ก. ประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ฯลฯ

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามระเบียบคัดเลือกและจัดที่ดินฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๔๑ กำหนดให้อัตราค่าเช่าเป็นไปตามที่ ส.ป.ก. ประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของ คปก. ซึ่งอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดังกล่าว หาก ส.ป.ก. จะปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินจะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเนื่องจากต้องทำการศึกษา วิเคราะห์เปรียบเทียบและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการประเมินฯ เพื่อพิจารณาวางหลักเกณฑ์และกำหนดอัตราค่าเช่าให้มีความเหมาะสมก่อนนำเสนอ คปก. ให้ความเห็นชอบ ประกอบกับการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินจัดซื้อ ที่ดินบริจาค และที่ดินราชพัสดุ ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗

เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ กำหนดให้ปรับอัตราค่าเช่าที่ดินที่เรียกเก็บจากเกษตรกรตามราคาประเมินฯ รวมทั้งเพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งอาจได้รับผลกระทบต่อความสามารถในการชำระค่าเช่าจากการปรับราคาประเมินฯ จึงเห็นควรกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกร ดังนี้

๑. ที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ ที่ดินบริจาค และที่ดินราชพัสดุ ที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้ ส.ป.ก. ใช้เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรในพื้นที่ ๕ จังหวัด ให้กำหนดอัตราค่าเช่าโดยอ้างอิงตามมติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ ซึ่งให้คิดค่าเช่าที่ดินโดยอิงมูลค่าที่ดินตามบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์ในปีที่จัดให้เกษตรกรทำสัญญาเช่าที่ดินกับ ส.ป.ก. ในอัตราค่าเช่าต่อปีโดยไม่ปรับปรุงอัตราค่าเช่าตามการปรับปรุงบัญชีราคาประเมินฯ ของกรมธนารักษ์

๒. ที่ดินพระราชทาน กำหนดอัตราค่าเช่าโดยอ้างอิงตามมติ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๒๒ ครั้งที่ ๖/๒๕๒๕ และครั้งที่ ๑/๒๕๒๘ ซึ่งให้คิดค่าเช่าในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี ของราคาที่ดินที่ ส.ป.ก. กำหนดเป็นมูลค่าที่ดินให้กับสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ (ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์ในปีที่ ส.ป.ก. ได้รับพระราชทานที่ดิน)

ทั้งนี้ การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินดังกล่าว เป็นอัตราค่าเช่าตามมติ คปก. ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ประกอบกับเพื่อให้การดำเนินการจัดเก็บค่าเช่าที่ดิน การทำสัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรกับเกษตรกร และการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรเป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งไม่กระทบต่อสัญญาที่จัดทำขึ้นและบังคับใช้อยู่ก่อนแล้ว จึงเห็นควรนำอัตราค่าเช่าที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไปพลางก่อน โดยให้เริ่มใช้อัตราค่าเช่าดังกล่าวในปีที่จัดให้เกษตรกรทำสัญญาเช่าที่ดินกับ ส.ป.ก.

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรของ ส.ป.ก. ตามร่าง “ประกาศ ส.ป.ก. เรื่อง อัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกร ประเภทที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ ที่ดินพระราชทาน ที่ดินบริจาค และที่ดินราชพัสดุที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้ ส.ป.ก. ใช้เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร” โดยให้ใช้บังคับกับเกษตรกรที่ทำสัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรกับ ส.ป.ก. ภายหลังจากที่ประกาศมีผลใช้บังคับ (รายละเอียดตามร่างประกาศ ส.ป.ก. ที่แนบวาระการประชุม)

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ในอดีตการจัดเก็บค่าเช่าร้อยละ ๓ จะคิดตามราคาที่ดินที่จัดซื้อที่ดิน ซึ่งที่ผ่านมาในการประชุมเมื่อปี ๒๕๖๐ เห็นว่ามีความไม่เป็นธรรม เนื่องจากการจัดซื้อตั้งแต่สมัยก่อนเมื่อปี ๒๕๒๐ ไร่ละสองพันกว่าบาทเท่านั้น แต่ในขณะการจัดซื้อที่ดินในช่วงต่อมาถึงปัจจุบันมีราคาไร่ละแสนกว่าบาท ฉะนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมคณะกรรมการจึงได้กลับมาใช้ฐานเดียวกัน คือ การใช้ราคาประเมินกรมธนารักษ์ถึงแม้จะเป็นการประเมินรายแปลงในปัจจุบัน แต่จะมีเหมือนกับที่ดินแปลงสุดท้าย ซึ่งที่ดินของ ส.ป.ก. เป็นที่ดินที่ถือว่ามามีราคาค่อนข้างต่ำ แต่หากเป็นที่ดินที่อยู่ใกล้เขตเมืองจะปรับราคาขึ้นมา จึงเกรงว่า

อาจจะเป็นภาระได้จึงได้กำหนดราคาซึ่งเป็นสิ่งที่เคยกำหนดเป็นเกณฑ์ไว้และมีการปรับปรุงตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ โดยจะครบระยะเวลา ๕ ปี แล้วควรจะมีการประเมินใหม่ว่าจากการที่ได้ดำเนินการใช้อัตรานี้หลายปีที่ผ่านมา เป็นอย่างไรบ้าง จะได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ว่าอัตราที่กำหนดไว้มีความเป็นธรรมกับเกษตรกรหรือไม่ เนื่องจากกลุ่มนี้เป็นกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะต้องดูแลเป็นพิเศษ ดังนั้น เพื่อไม่ให้เป็นการทับซ้อนกับเกษตรกร ควรจะต้องดำเนินการทบทวนในเรื่องดังกล่าวนี้ต่อไป

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ส.ป.ก. มีความกังวลมากในเรื่องดังกล่าวนี้ โดยเฉพาะที่พระราชทานซึ่งเป็นที่ดินที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ได้ทรงพระราชทานให้ ทั้งในจังหวัดฉะเชิงเทรา นครปฐม และปทุมธานี มีราคาค่อนข้างแพงมาก จึงต้องมีการช่วยบรรเทาภาระโดยการจัดเก็บค่าเช่าในอัตราราคาเดิม เท่ากับราคาที่ดินในวันที่พระองค์พระราชทานให้ ส.ป.ก. เพราะหากจัดเก็บค่าเช่าในอัตราปัจจุบันที่จะดำเนินการนี้ เกษตรกรไม่สามารถชำระได้อย่างแน่นอน ยกตัวอย่างเช่น ฉะเชิงเทราที่ดินในเขตเมืองมีราคาแพงมากอาจจะไ้ละเกือบ ๑๐ ล้านบาทนั่นเอง

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิญญ์วงศ์) ได้กล่าวว่า ที่ดินที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ พระราชทานให้ ส.ป.ก. จะต้องถือเป็นกรณีพิเศษโดยเฉพาะ ซึ่งหากจะมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะต้องดำเนินการจัดทำเรื่องเพื่อหารือกับสำนักพระราชวัง จึงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะลำบาก โดยค่าเช่าที่จัดเก็บในพื้นที่ดังกล่าวนี้ปัจจุบันค่อนข้างถูกมาก แต่หากจะจัดเก็บในอัตราใหม่จะต้องดำเนินการจัดทำเรื่องเข้าไปหารือกับสำนักพระราชวัง เนื่องจากถือเป็นกรณีพิเศษในพื้นที่พระราชทานนี้

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ที่ดินพระราชทาน ส.ป.ก. จะจัดเก็บค่าเช่าในอัตราเดิม เพียงแต่การขออนุมัติในเรื่องดังกล่าวนี้เป็นไปตามระเบียบปี ๒๕๖๔ เพื่อให้การจัดเก็บค่าเช่ามีความต่อเนื่อง จึงได้นำเสนอเรื่องดังกล่าวนี้เพื่อปรับให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายอย่างถูกต้อง แต่ว่าภายใต้อัตราเดิมจัดเก็บจะต้องไม่กระทบกับพี่น้องเกษตรกร ดังนั้น จึงขอรับความเห็นและข้อสังเกตกรรมการไปประเมินและปรับอีกครั้งว่าอัตราที่จะจัดเก็บดังกล่าวนี้กระทบกับเกษตรกรหรือไม่

มติคณะกรรมการ เห็นชอบการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก. ตามร่าง “ประกาศ ส.ป.ก. เรื่อง อัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประเภทที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ ที่ดินพระราชทาน ที่ดินบริจาค และที่ดินราชพัสดุที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้ ส.ป.ก. ใช้เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” โดยให้ใช้บังคับกับเกษตรกรที่ทำสัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกับ ส.ป.ก. ภายหลังจากวันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ

เรื่องที่ ๔.๒ การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประเภทที่ดินของรัฐ

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อุณวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยการจัดที่ดินให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ เช่า หรือเช่าซื้อ ซึ่งการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินประเภทที่ดินของรัฐที่ผ่านมา

เป็นการจัดที่ดินโดยการเข้าทำประโยชน์ ยังมีได้ดำเนินการจัดให้เกษตรกรเช่าเพื่อเกษตรกรรม โดยคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้มีการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินประเภทที่ดินของรัฐไว้ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๓๙ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๓๙ แต่ยังมีได้นำมาบังคับใช้หรือเรียกเก็บจากเกษตรกร

ข้อเท็จจริง

๑. คปก. ได้ออกระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔ (ระเบียบคัดเลือกและจัดที่ดินฯ พ.ศ. ๒๕๖๔) โดย ข้อ ๔๑ กำหนดว่า “สัญญาเช่า ให้กำหนดค่าเช่าตามอัตราที่ ส.ป.ก. ประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ” ซึ่งปัจจุบัน ส.ป.ก. ยังมีได้มีประกาศกำหนดค่าเช่าดังกล่าว ประกอบกับ ตามระเบียบดังกล่าวยังได้กำหนดให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินประเภทที่ดินของรัฐมาจัดให้เกษตรกรโดยการเช่า ทั้งกรณีเป็นที่ดินที่เกษตรกรถือครองอยู่แล้วก่อนเวลาที่คณะกรรมการกำหนดและได้ใช้ที่ดินดังกล่าวประกอบเกษตรกรรมนอกจากการเลี้ยงสัตว์ใหญ่ เกินขนาดห้าสิบไร่ กรณีมีเหตุจำเป็นต้องจัดการทรัพย์สินและหนี้สินที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรณีการจัดที่ดินที่ได้รับคืนจากบุคคลผู้ได้รับการจัดที่ดินตามกฎหมาย เพราะเหตุที่บุคคลนั้นสละสิทธิหรือโอนสิทธิหรือสิ้นสิทธิ หรือกรณีที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเห็นสมควรให้จัดด้วยสิทธิการเช่า เป็นต้น จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดที่ดินให้เกษตรกรเช่าได้ในขณะนี้

๒. การกำหนดค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก. มีดังต่อไปนี้

๒.๑ ค่าเช่าที่ดินของรัฐ

คปก. ได้พิจารณากำหนดค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินของรัฐโดยสรุป ดังนี้

(๑) การประชุม คปก. ครั้งที่ ๗/๒๕๒๖ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๒๖ มีมติอนุมัติผ่อนผัน ไม่เก็บค่าเช่าที่ดินจากเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในที่ดินของรัฐประเภทที่ป่าสงวน ที่หวงห้าม ที่จำแนก และที่สาธารณประโยชน์ และยกเว้นการทำสัญญาเช่าที่ดินเป็นการชั่วคราว มีกำหนดระยะเวลา ๕ ปี

(๒) การประชุม คปก. ครั้งที่ ๖/๒๕๓๑ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ มีมติให้ขยายเวลาการยกเว้นการจัดทำสัญญาเช่าที่ดินต่อไปอีก ๑ ปี

(๓) การประชุม คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๓๔ เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๓๔ มีมติให้ ส.ป.ก. นำเรื่องกลับไปทบทวนใหม่ โดยศึกษาเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในลักษณะเดียวกัน

(๔) การประชุม คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๓๔ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๔ ส.ป.ก. ได้รายงานผลการศึกษาการจัดที่ดินของรัฐของหน่วยงาน ๔ แห่ง ได้แก่ กรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมที่ดิน และ ส.ป.ก. ปรากฏว่า ๓ หน่วยงานแรกไม่เก็บเงินค่าที่ดินจากเกษตรกร แต่จะเรียกเก็บเงินค่าช่วยทุนที่รัฐ

ได้ลงทุนไปในการพัฒนาและบุกเบิกที่ดินที่ได้จัดให้แก่เกษตรกร และ คปก. มีมติให้ ส.ป.ก. นำเรื่องหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินกลับมาพิจารณาใหม่

(๕) การประชุม คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๓๙ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๓๙ ส.ป.ก. ได้เสนอหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินของรัฐโดยกำหนดให้เรียกเก็บจากเกษตรกรผู้ครอบครองที่ดินเกินจำนวนตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ) มาตรา ๓๐ วรรคสาม และวรรคสี่กำหนด ซึ่งเกษตรกรจะต้องยื่นคำร้องและชำระค่าเช่าที่ดินส่วนที่เกินและจะได้รับการจัดที่ดินให้เช่า และ คปก. ได้อนุมัติอัตราค่าเช่า ดังนี้

๑) เกษตรกรที่ครอบครองที่ดินก่อน พ.ศ. ๒๕๑๐ ส่วนที่ไม่เกิน ๕๐ ไร่ ไม่ต้องเก็บค่าเช่า ส่วนที่เกิน ๕๐ ไร่ เก็บอัตราไร่ละ ๑๐ บาทต่อปี

๒) เกษตรกรที่ครอบครองที่ดินระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๐ – ๒๕๒๔ ส่วนที่ไม่เกิน ๕๐ ไร่ เก็บในอัตราไร่ละ ๑๐ บาทต่อปี ส่วนที่เกิน ๕๐ ไร่ เก็บอัตราไร่ละ ๑๕ บาทต่อปี

๓) เกษตรกรที่ครอบครองหลัง พ.ศ. ๒๕๒๔ ส่วนที่ไม่เกิน ๕๐ ไร่ เก็บในอัตราไร่ละ ๑๐ บาทต่อปี ส่วนที่เกิน ๕๐ ไร่ เก็บอัตราไร่ละ ๒๐ บาทต่อปี

๔) ให้เริ่มจัดเก็บหลังปีพ.ศ. ๒๕๔๐/๔๑ เป็นต้นไป โดย ส.ป.ก. ต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินของรัฐทราบโดยทั่วกัน

การกำหนดอัตราค่าเช่าดังกล่าว ส.ป.ก. ได้ดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การจัดเก็บค่าเช่าที่ดินของรัฐเพื่อเกษตรกรจากส่วนราชการอื่นที่มีลักษณะการจัดที่ดินคล้ายคลึงกัน เช่น กรมประมง กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมป่าไม้ และกรมธนารักษ์ และพิจารณาถึงค่าภาษีบำรุงท้องที่เป็นต้น

ทั้งนี้ ตั้งแต่ คปก. ได้มีมติครั้งที่ ๑/๒๕๓๙ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๓๙ จนถึงปัจจุบัน ส.ป.ก. ยังมิได้ดำเนินการจัดเก็บค่าเช่าในอัตราดังกล่าวในที่ดินรัฐจากเกษตรกร

๒.๒ อัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประเภทที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ ที่ดินบริจาค และที่ดินราชพัสดุที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้ ส.ป.ก. ใช้เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ได้มีมติกำหนดและปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก. ซึ่งมีความมุ่งหมายในการเก็บค่าเช่าที่ดินเอกชนเพื่อเกษตรกรรม (ไม่รวมที่ดินพระราชทาน) และให้ปรับค่าเช่าที่ดินที่เรียกเก็บจากเกษตรกรตามราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ ดังนี้

ตารางกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก.

ลำดับ	ราคาประเมินมูลค่าที่ดินกรรมนารักษ์ ในปีที่จัดทำสัญญา (บาท/ไร่)	อัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ของ ส.ป.ก. (บาทต่อไร่)
๑	ไม่เกิน ๒,๐๐๐	๖๐
๒	๒,๐๐๐ – ๕,๐๐๐	๖๖
๓	๕,๐๐๑ – ๑๐,๐๐๐	๗๕
๔	๑๐,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐	๙๐
๕	๒๐,๐๐๑ – ๕๐,๐๐๐	๑๐๕
๖	๕๐,๐๐๑ – ๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐
๗	๑๐๐,๐๐๑ – ๒๐๐,๐๐๐	๒๑๐
๘	๒๐๐,๐๐๑ – ๕๐๐,๐๐๐	๓๐๐
๙	๕๐๐,๐๐๑ – ๑,๐๐๐,๐๐๐	๔๕๐
๑๐	เกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐	๖๐๐

(เดิม คปก. ครั้งที่ ๖/๒๕๒๕ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๒๕ ได้กำหนดค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในอัตราร้อยละ ๓ ของราคาที่ดิน ส.ป.ก. จัดซื้อหรือเวนคืน โดยพิจารณาจากการคืนทุนที่ดิน จึงทำให้ค่าเช่าที่ดินที่เกษตรกรต้องชำระให้ ส.ป.ก. สูงขึ้นตามราคาจัดซื้อที่ดิน และสูงกว่าอัตราค่าเช่าตลาดที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทำให้เกิดภาระแก่เกษตรกรที่ต้องชำระค่าเช่าในอัตราสูง)

ค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เรียกเก็บจากเกษตรกรตามอัตราค่าเช่าที่ดินซึ่งกำหนดตามมติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง ๑๐๕ - ๑๕๐ บาทต่อไร่ เนื่องจากราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินจะไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๓. แนวทางการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของหน่วยงานอื่น

๓.๑ ส.ป.ก. ได้ศึกษาหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ในพระราชบัญญัติของกรมธนารักษ์แนวทางของคณะอนุกรรมการประเมินมูลค่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ (คณะอนุกรรมการประเมินฯ) ซึ่งกรมธนารักษ์ ได้มีคำสั่งที่ ๖๘๓/๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่า ค่าทดแทนค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ในพระราชบัญญัติ รวมทั้งการกำหนดความหมายและเวลาให้ผลผลิตเกี่ยวกับการเกษตร โดยกรมธนารักษ์กำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเกษตรกรรม ดังนี้

๑) ที่ดินที่เช่ามีราคาไม่เกิน ๘ ล้านบาทต่อไร่ และเนื้อที่ไม่เกิน ๑๕ ไร่ ให้เรียกเก็บค่าเช่าไร่ละ ๒๐๐ บาทต่อปี โดยเศษของเนื้อที่ให้คิดค่าเช่าเฉลี่ยตามสัดส่วน สำหรับเนื้อที่ส่วนที่เกิน ๑๕ ไร่ ให้เรียกเก็บในอัตราร้อยละ ๐.๒ ต่อปีของราคาที่ดินส่วนที่เกิน หากที่ดินแปลงที่จัดให้เช่ามีราคาที่ดินแตกต่างกันให้กำหนดอัตราค่าเช่าโดยใช้ราคาที่ดินเฉลี่ย

๒) ที่ดินที่เช่ามีราคาเกินกว่า ๘ ล้านบาทต่อไร่ ให้เรียกเก็บในอัตราร้อยละ ๐.๒ ต่อปีของราคาที่ดินที่จัดให้เช่า

๓) การเรียกเก็บค่าเช่าตามข้อ ๑) ให้คิดค่าเช่าขั้นต่ำไร่ละ ๒๐๐ บาทต่อปี

ในการปรับปรุงอัตราค่าเช่าเพื่อประกอบการเกษตรนั้น ให้พิจารณาปรับปรุงค่าเช่าเพิ่มขึ้นทุก ๓ ปี นับแต่ได้มีการปรับปรุงค่าเช่าเพิ่มขึ้นตามสภาพทำเลและสถานะเศรษฐกิจของท้องถิ่น หากอัตราค่าเช่าที่เรียกเก็บอยู่นั้นเหมาะสมแล้ว จะไม่ปรับปรุงค่าเช่าเพิ่มขึ้นก็ได้

๓.๒ การยาสูบแห่งประเทศไทย (ยสท.) ได้มีประกาศการยาสูบแห่งประเทศไทย ที่ ๒๖/๒๕๖๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่า เงื่อนไขการเช่า และการทำสัญญา โดยได้กำหนดอัตราค่าเช่าที่เกี่ยวข้องกับการทำการเกษตรกรรม ดังนี้

๑) การให้เช่าเพื่อการปลูกยาสูบ

การคิดอัตราค่าเช่าเป็นไปตามที่อัตราที่ดินเกษตรกรรมที่คณะกรรมการเช่าที่ดินเกษตรกรรม (คชก.) กำหนด

๒) อัตราค่าเช่าเพื่อการเกษตรอื่น ให้คิดอัตราค่าเช่าโดยอัตราเทียบเคียงกับค่าเช่าในพื้นที่ข้างเคียงหรือใกล้เคียง หรืออัตราค่าเช่าในท้องตลาดทั่วไปในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีลักษณะและการใช้งานใกล้เคียงกัน โดยอัตราใดเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อ ยสท. ให้ใช้อัตรา นั้น

๔. ส.ป.ก. ได้ศึกษารายงานประจำปี ๒๕๖๓ ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เกี่ยวกับแนวทางบริหารจัดการสินค้าเกษตรสำคัญในระดับพื้นที่ตามแผนที่เกษตรเชิงรุก โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เพื่อกำหนดเป็นเขตบริหารจัดการสินค้าการเกษตรที่เหมาะสมในพื้นที่ให้เกิดการใช้ที่ดินให้มีประสิทธิภาพ ปรับสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานของสินค้าเกษตรในพื้นที่ ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำเขตความเหมาะสมของพืชเศรษฐกิจสำคัญ ๑๓ ชนิด ด้วยเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สารสนเทศทำการซ้อนทับข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข้อมูลดิน สภาพการใช้ที่ดิน ปริมาณน้ำฝน เขตชลประทาน เขตการปกครอง เป็นต้น และได้จัดระดับความเหมาะสมทางกายภาพในการปลูกพืช ๔ ระดับ ได้แก่ พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง (S๑) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S๓) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ตามคุณสมบัติของดิน โดย สศก. ได้จัดแบ่งกลุ่มเขตความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกพืชเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

๑) กลุ่มพื้นที่ที่เหมาะสม (S๑, S๒) หมายถึง พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง (S๑) และพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒)

๒) กลุ่มพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓, N) หมายถึง พื้นที่ที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (S๓) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)

สศก. ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต ต้นทุนการผลิต รายได้สุทธิทั้งเป็นเงินสดและรวมของการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญตามชั้นความเหมาะสมของการปลูกพืช รวมทั้งมีการรวมต้นทุนในส่วน of ค่าเช่าที่ดินของแต่ละพื้นที่ และมีข้อมูลค่าเช่าตลาดที่ดินแต่ละพื้นที่จังหวัด ตามลักษณะของการปลูกพืชทางเศรษฐกิจสำคัญด้วย ตัวอย่างสรุปรายละเอียดของรายงานจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ ส.ป.ก.

ได้วิเคราะห์ข้อมูลทางภูมิศาสตร์สารสนเทศ (GIS) ประกอบการพิจารณา ปรากฏว่าที่ดินรัฐในเขตปฏิรูปที่ดิน ในจังหวัดที่ได้แสดงตัวอย่างนั้น พื้นที่ส่วนใหญ่ไม่เหมาะสมสำหรับการเกษตรหรือมีความเหมาะสมน้อย จึงทำให้ มีผลผลิต ต้นทุนการผลิต และรายได้น้อยกว่าพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเกษตร

๕. คปก. ได้มีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรือสังหาริมทรัพย์ สั่ง ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีอำนาจหน้าที่ ข้อ ๕ “พิจารณาวางหลักเกณฑ์และกำหนดอัตรา ค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งยังมีได้ ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม” และในการประชุมคณะกรรมการประเมินฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้พิจารณากำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินของรัฐ โดยมีความเห็นว่าการกำหนดอัตรา ค่าเช่าที่ดินของรัฐเพื่อเกษตรกรรมในเบื้องต้นควรกำหนดไม่เกินอัตราค่าเช่าที่ราชพัสดุ และต้องพิจารณา หลายปัจจัย เช่น การใช้ประโยชน์ที่ดิน อัตราค่าเช่าที่ดินเกษตรกรรมในท้องตลาด ผลตอบแทนทางการเกษตร ความเป็นธรรมในการใช้ทรัพยากรที่ดินที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการถือครองที่ดิน อัตราค่าเช่า ควรสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถดำรงชีพอยู่ได้และสามารถชำระค่าเช่าได้ ตามเจตนารมณ์มาตรา ๔ ของ พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ และความยั่งยืนในการจัดเก็บรายได้เข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อใช้ในการสนับสนุนภารกิจด้านการปฏิรูปที่ดิน เช่น การจัดซื้อที่ดิน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การให้ สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ การพัฒนาอาชีพ เป็นต้น และคณะกรรมการประเมินฯ ได้มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์ การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินของรัฐเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน ดังนี้

(๑) เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินของรัฐโดยให้สิทธิการเช่าเพื่อเกษตรกรรม และที่อยู่อาศัย ทั้งในและนอกแปลงเกษตรกรรม โดยเนื้อที่ที่ได้รับสิทธิการเช่าในส่วนที่ไม่เกิน ๑๕ ไร่ กำหนดอัตราค่าเช่าไร่ละ ๑๐๐ บาท ต่อไร่ต่อปี สำหรับเนื้อที่ส่วนที่เกิน ๑๕ ไร่ กำหนดอัตราค่าเช่า ร้อยละ ๐.๑ ของราคาประเมินทุน ทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์ อัตราค่าเช่าขั้นต่ำต่อไร่เท่ากับ ๑๐๐ บาทต่อไร่ต่อปี โดยอัตราค่าเช่าสูงสุดไม่เกิน ๖๐๐ บาท ต่อไร่ต่อปี โดยใช้อัตราค่าเช่าตามที่ คปก. ในปีที่จัดให้เช่า

(๒) ไม่ปรับปรุงอัตราค่าเช่าตามการปรับปรุงบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน แต่ให้ ส.ป.ก. ศึกษาและทบทวนอัตราค่าเช่าที่ดินของรัฐเพื่อเกษตรกรรมทุก ๕ ปี ตามภาวะเศรษฐกิจและสังคม

(๓) กรณีคำนวณค่าเช่ามีเศษเงิน เศษของบาทให้ปัดเป็นหนึ่งบาท

(๔) สิทธิการเช่าที่ดินของรัฐเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกินรายละ ๑๕ ไร่ เพื่อเป็นฐานในการคำนวณ ค่าเช่าให้เริ่มนับแต่ได้รับสิทธิการเช่าที่ดินของรัฐ โดยไม่นำเนื้อที่ที่ได้รับสิทธิในที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินที่มีมาก่อน รวมคำนวณ เพื่อไม่ให้กระทบต่อสิทธิเดิมที่เกษตรกรได้รับมาก่อนหน้านี้โดยอัตราค่าเช่าดังกล่าวให้เรียกเก็บจาก เกษตรกรผู้ได้รับสิทธิการเช่าที่ดินของรัฐเพื่อเกษตรกรรมรวมถึงที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย นอกแปลงเกษตรกรรม เช่น การจัดที่ดินให้ผู้ขึ้นทะเบียนผู้ไร้ที่ดินทำกินกับ ส.ป.ก. ผู้ได้รับการจัดที่ดินแทนที่ เกษตรกรรายเดิมซึ่งได้สละสิทธิในที่ดิน ผู้ได้รับการจัดที่ดินแปลงว่าง กรณีผู้ได้รับการจัดที่ดินซึ่งแปลงที่ดินนั้น

เคยจัดแล้วแต่ ส.ป.ก. ได้รับคืนโดยการสืบทอดสิทธิหรือสละสิทธิ และกรณีที่เกิดคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเห็นควรให้จัดที่ดินโดยวิธีการให้สิทธิการเช่า เป็นต้น

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ฯลฯ

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิ และการถือครอง ในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยรัฐนำที่ดินของรัฐ หรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งมีได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง หรือมีที่ดินเกินสิทธิ ตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอ แก่การครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่า หรือเข้าทำประโยชน์โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนา อาชีพเกษตรกรรมการปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

ฯลฯ

๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดิน การโอน หรือตกทอดทางรดกสิทธิ การเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔

ฯลฯ

ข้อ ๔๑ สัญญาเช่า ให้กำหนดค่าเช่าตามอัตราที่ ส.ป.ก. ประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการ

ฯลฯ

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เนื่องจากระเบียบคัดเลือกและจัดที่ดินฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ และเงื่อนไข ในเรื่องการจัดที่ดินของรัฐโดยวิธีการให้สิทธิการเช่าและการกำหนดค่าเช่า โดยให้ คปก. เห็นชอบประกาศ ส.ป.ก. ในเรื่องการกำหนดค่าเช่าก่อนนำไปบังคับใช้ ซึ่งคณะอนุกรรมการประเมินฯ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประเภท ที่ดินของรัฐ โดยได้พิจารณาเทียบเคียงจากการอัตรารการจัดเก็บค่าเช่าที่ราชพัสดุ อัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประเภทที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ ที่ดินบริจาค และที่ดินราชพัสดุที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้ ส.ป.ก. ใช้เพื่อดำเนินการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม อัตราค่าเช่าตลาดของที่ดิน อัตราค่าเช่าที่ดินของรัฐของ ส.ป.ก. ในอดีต อัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมของหน่วยงานอื่น ข้อมูลศักยภาพการผลิตและผลตอบแทนการผลิตทางการเกษตรของ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ และข้อมูลทางภูมิศาสตร์สารสนเทศ (GIS) เกี่ยวกับศักยภาพของความเหมาะสมของที่ดิน

รวมทั้งพิจารณาถึงสิทธิการถือครองที่ดินของเกษตรกร เพื่อให้การกำหนดอัตราค่าเช่ามีความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่เกษตรกร ซึ่งคณะกรรมการประเมินฯ ได้มีมติเห็นชอบกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประเภทที่ดินของรัฐ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ที่ดินที่เช่าที่มีเนื้อที่ไม่เกิน ๑๕ ไร่ ให้คิดค่าเช่าในอัตราไร่ละ ๑๐๐ บาท ต่อปี

๒. ที่ดินที่เช่าที่มีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ นอกจากการคิดค่าเช่าตามข้อ ๑ แล้ว ให้คิดค่าเช่าสำหรับที่ดินส่วนที่เกินในอัตราร้อยละ ๐.๑ ของราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์ในปีที่จัดทำสัญญาเช่า โดยให้คิดค่าเช่าขั้นต่ำไร่ละ ๑๐๐ บาทต่อปี และค่าเช่าขั้นสูงไม่เกินไร่ละ ๖๐๐ บาทต่อปี

๓. กรณีคำนวณค่าเช่ามีเศษเงิน เศษของบาทให้ปัดขึ้นเป็นหนึ่งบาท

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก. ตามร่าง “ประกาศ ส.ป.ก. เรื่อง อัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประเภทที่ดินของรัฐ” โดยให้ใช้บังคับกับเกษตรกรที่ทำสัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกับ ส.ป.ก. ภายหลังจากที่ประกาศ มีผลใช้บังคับ (รายละเอียดตามร่างประกาศ ส.ป.ก. ที่แนบวาระการประชุม)

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า จากที่ได้ศึกษาเรื่องทิศทางการปฏิรูปที่ดินที่สำคัญ เรื่องโครงสร้างอายุของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินที่อายุมากกว่า ๖๐ ปี ประมาณ ๑ ล้านครอบครัว จากเป้าหมายที่จัดที่ดินไปแล้วประมาณ ๒.๘ ล้านครอบครัว ครอบคลุมพื้นที่ประมาณกว่า ๑๐ ล้านไร่ โดยส่วนใหญ่บุตรหลานไม่ทำการเกษตรจึงเกิดแนวคิดที่ว่าเราจะกระจายสิทธิในรอบที่ ๒ หรือการกระจายสิทธิซ้ำ จึงเกิดระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดการที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนสิทธิหรือตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อเปิดช่องในการกระจายสิทธิเพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษ โดยยังคงต้องมีคุณสมบัติเป็นเกษตรกร ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรเรณู อัจจุตมานัส) เห็นว่าการกระจายสิทธิรอบ ๒ เมื่อเกษตรกรคืนที่ดินให้แก่ ส.ป.ก. แล้ว ส.ป.ก. ก็ต้องจ่ายค่าชดเชยให้แก่เกษตรกร จะทำให้มีปัญหาที่กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต้องรับภาระมากเกินไป เลยปรับเป็นให้สามารถโอนสิทธิตรงได้ แล้วถ้าคนรับสิทธิเป็นทายาทหรือกรณีพิเศษ ก็ไม่ต้องเสียค่าเช่าที่ดิน โดยได้รับสิทธิตามหนังสือการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) ตามเดิม แต่กรณีที่เป็นคนนอกก็วางกรอบเพื่อป้องกันไม่ให้ได้รับสิทธิทันทีโดยต้องทำสัญญาเช่า และช่วยรับภาระหนี้สินจากเจ้าของที่ดินรายเดิม ที่อาจจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมไม่ไหว หรือไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมแล้วมีภาระหนี้สิน ส.ป.ก. ได้ทำข้อตกลงกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยใช้เอกสารสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินไปค้ำประกันการรับสินเชื่อจาก ธกส. โดยกรณีเกษตรกรไม่ชำระหนี้กับ ธกส. ส.ป.ก. ก็ต้องหาคนมารับหนี้สินแทน ซึ่งเรามองว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่หาคนมารับช่วงต่อ

ในที่ดินได้โดยเป็นสัญญาเช่า ผมขอให้ข้อสังเกตเรื่องราคาเช่าที่ดินมีอัตราสูงไปหน่อย สมมติในกรณีทำสัญญาเช่าที่ดิน ๕๐ ไร่ จะต้องเสีย ๑,๕๐๐ บาท ขึ้นต่ำของ ๑๕ ไร่แรกแล้วรวมกับร้อยละ ๐.๑ ของราคาประเมินที่ดินจากกรมธนารักษ์ในส่วนที่เหลือ ราคาโดยรวมประมาณ ๑,๘๐๐ - ๒,๐๐๐ บาทต่อปี โดยเกษตรกรในกรณีนี้ก็ต้องช่วยรับหนี้สินของเกษตรกรรายเดิมทำให้เกิดภาระมากเกินไป ถ้าใช้ฐานในการคิดอัตราค่าเช่าเหมือนในวาระเรื่องที่ ๔.๑ ทดลองดูไปก่อนเพื่อเป็นการลดภาระของเกษตรกร แล้วในอนาคตจะเปลี่ยนจากสัญญาเช่าให้เป็นหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน หมายความว่า ส.ป.ก. ต้องวางกลไกการประเมินมูลค่าที่ดินที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกรสำหรับจ่ายค่าที่ดินเหมือนกับการเช่าซื้อที่ดินในระบบที่ดินเอกชน และควรกำหนดเพดานราคาในการคิดอัตราค่าเช่า เนื่องจาก ส.ป.ก. นำราคาประเมินที่ดินจากกรมธนารักษ์มาใช้เป็นเกณฑ์ อาจจะเป็นภาระในการจ่ายค่าเช่าของเกษตรกรเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาการประเมินที่ดินดังกล่าวขึ้นอยู่กับความเจริญในพื้นที่นั้น จะทำให้ฐานในการคำนวณอัตราค่าเช่าสูงเกินจริง ซึ่งเมื่อดำเนินการได้แล้วก็จะได้เงินเข้ากองทุนฯ ต่อไป

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า การกำหนดอัตราค่าเช่า ซึ่งในอดีตรัฐไม่เคยเก็บค่าเช่า เนื่องจากที่ดินที่ได้มาส่วนใหญ่จะมีเกษตรกรครอบครองอยู่แล้วเมื่อเราจัดที่ดินแล้วเราจะเก็บค่าเช่าจะทำให้เกิดปัญหา จึงชะลอ งดเว้นการเก็บค่าเช่ามาตลอด รวมถึงไม่เก็บการตกทอดทางมรดกสิทธิและโอนสิทธิกับทายาท โดยระเบียบตามมติคณะกรรมการกำหนดให้ออนสิทธิหรือตกทอดทางมรดกสิทธิให้แก่เฉพาะญาติกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ บิดา มารดา คู่สมรส และพี่น้องร่วมบิดามารดา แต่เนื่องจากระเบียบไม่ชัดเจนทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น การโอนสิทธิ ๒ รอบ โดยสามีโอนให้ภรรยา และภรรยาโอนต่อให้พี่น้องร่วมบิดามารดาของตน ต่อมาศาลปกครองก็มีคำพิพากษาว่าการทำประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นสิทธิเฉพาะตัว เมื่อเสียชีวิตสิทธิก็จะสิ้นสุดลง ไม่สามารถตกทอดทางมรดกได้ การโอนสิทธิกรณีนี้คือการจัดที่ดินรอบใหม่ ซึ่งจากคนเดิมให้คนใหม่ จึงต้องปรับปรุงระเบียบให้สอดคล้อง โดยยังคงมีการตกทอดทางมรดกสิทธิแก่ทายาทโดยธรรม ซึ่งเป็นเกษตรกรผู้มีสิทธิจะได้รับโอนที่ดินจากเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินให้กว้างขวางขึ้น โดยการโอนสิทธิในกรณีที่ไม่ได้เก็บค่าเช่าก็แก้ไขระเบียบจากญาติเป็นเครือญาติ โดยดูถึงความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส ญาติพี่น้องของเจ้าของที่ดิน หรือญาติพี่น้องของคู่สมรส แต่ปัญหาต่อมาถ้ามีการโอนสิทธิหรือขายสิทธิกัน ผู้รับโอนสิทธิต้องเสียค่าปรับและเสียค่าเช่าเพิ่มอีกระบบหนึ่งในอัตราที่สูงกว่า หรืออีกกรณีหนึ่งเจ้าของที่ดินต้องการโอนสิทธิเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน ผู้รับโอนสิทธิรายใหม่ก็ต้องเสียค่าเช่า โดยทุกกรณีต้องเป็นเกษตรกร สำหรับกรณีแปลงว่างในระเบียบฉบับดังกล่าวก็ได้ระบุไว้ว่ากรณีไหนต้องเก็บค่าเช่าหรือยกเว้นค่าเช่า

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า หากดำเนินการออกประกาศดังกล่าวนี้จะมีผลกระทบ หรือมีข้อยกเว้นอะไรหรือไม่ และจะต้องให้เกษตรกรรับรู้หรือปรับตัวอย่างไร

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า อาจจะไม่มีผลเท่าไร เพราะว่าเกษตรกรที่ไม่ได้เสียค่าเช่าก็จะไม่เสีย ส่วนเกษตรกรที่เสียค่าเช่าจะต้องเปลี่ยนเป็นระบบใหม่ กรณีที่จะให้ชะลอคือ ให้เตรียมตัวเท่านั้น แต่เกษตรกรจะมีความพร้อมที่จะเข้าระบบอยู่แล้ว

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เกษตรกรที่ไม่ได้เสียค่าเช่าอยู่แล้ว เมื่อออกประกาศจะไม่เสียค่าเช่าเหมือนเดิม แต่เมื่อมีเกษตรกรรายอื่นมารับสิทธิต่อจากรายเดิม ซึ่งมีการขายผู้รับสิทธิจากญาติเป็นเครือญาติ และจะต้องเสียค่าเช่าที่ดิน

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์) ได้กล่าวว่า ในกรณีดังกล่าวนี้หากเป็นการโอนสิทธิและรับมรดกสิทธิตกทอดให้กลับเครือญาติ กลุ่มนี้จะต้องไม่ต้องเสียค่าเช่า โดยหากเทียบเคียงกับที่ดินเอกชนที่ ส.ป.ก. จัดซื้อมา เกษตรกรที่ได้รับจัดที่ดินจะต้องผ่อนชำระค่าซื้อที่ดิน แต่หากไม่มีกำลังจะสามารถผ่อนชำระได้ ส.ป.ก. จะเปลี่ยนไปเก็บค่าเช่าแทน จึงได้นำมาเทียบเคียงกับประเด็นนี้ คือ เป็นเกษตรกรกลุ่มใหม่ที่มารับที่ดินต่อจากรายเดิม จะต้องเริ่มเสียค่าเช่าที่ดิน นอกจากนี้ในเรื่องทำไมต้องกำหนดเป็น ๑๕ ไร่ ประเด็นนี้มีงานวิชาการว่าการถือครองของเกษตรกร ๑ ราย จะถือครองที่ดินในจำนวนที่จะสามารถอยู่ได้ประมาณ ๑๕ ไร่ จึงได้ตั้งกรอบไว้ ๑๕ ไร่ ประเด็นต่อมาราคาประเมินในปัจจุบันจะอ้างอิงกับราคาประเมินธนาคาร ซึ่งการประเมินของธนาคารจะยึดโยงเรื่องความเป็นเมืองและธุรกิจ เช่น หากใกล้ถนนใหญ่ราคาจะแพง เป็นต้น จึงเห็นว่าอาจจะจะเป็นภาระกับเกษตรกรต่อไปได้ เพราะอาชีพเกษตรกรมรายได้ไม่มากเท่ากับการประกอบธุรกิจอื่น ๆ ดังนั้น การจัดเก็บค่าเช่าดังกล่าวนี้อาจจะต้องดำเนินการทดลองสักระยะก่อนว่าเป็นอย่างไร มีผลกระทบมากนักน้อยแค่ไหนกับเกษตรกร

ผู้แทนเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี (นายเผด็จ ดิษฐคดี) ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้ผู้รับโอนสิทธิรายใหม่จะต้องรับภาระหนี้จากเจ้าของเดิม และจะต้องชำระค่าเช่าที่ดินด้วย โดยเกษตรกรผู้ไม่ได้เป็นเครือญาติที่มารับช่วงต่อและทำประโยชน์ในพื้นที่นั้น แต่อย่างไรก็ตามสาเหตุที่ทำให้เจ้าของที่ดินรายเดิมจะต้องสละสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของ ส.ป.ก. ไม่เหมาะสมกับการประกอบเกษตรกรรมเท่าที่ควร จึงขอให้วิเคราะห์ราคาเช่าที่ดินให้แก่เกษตรกรในกรณีดังกล่าวนี้ให้เหมาะสมและเป็นธรรมด้วย

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล) ได้กล่าวว่า หากค่าเช่าที่ดินมีราคาต่ำเกินไปอาจจะถือเป็นโอกาสทำให้เกิดการขายที่ดินได้ง่ายมากยิ่งขึ้น โดยเมื่อขายแล้วรายใหม่ที่มารับจะเปรียบเหมือนกับเป็นเกษตรกรได้สิทธิการเช่า เพราะฉะนั้น หากมีภาระที่จะต้องจ่ายค่าเช่า อาจจะทำให้การซื้อขายที่ดินหรือการเปลี่ยนมือเป็นไปได้ยากมากขึ้น

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ในเรื่องดังกล่าวนี้เห็นว่าควรให้เห็นชอบในหลักการก่อน และให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเรื่องไปทบทวนในส่วนของราคาอัตราค่าเช่า โดยอ้างอิงกับวาระเรื่องที่ ๔.๑ เป็นหลัก และพิจารณาในประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอเป็นเรื่องสืบเนื่องในการประชุมคราวต่อไป ว่าประเด็นที่อาจจะเป็นภาระกับเกษตรกรมากเกินไปหรือไม่

มติคณะกรรมการ เห็นชอบการกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก. ตามร่าง “ประกาศ ส.ป.ก. เรื่อง อัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประเภทที่ดินของรัฐ” โดยให้ใช้บังคับกับเกษตรกรที่ทำสัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกับ ส.ป.ก. ภายหลังจากวันที่ประกาศ มีผลใช้บังคับ

ทั้งนี้ ให้ ส.ป.ก. นำความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการเสนอคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อทบทวนอัตราค่าเช่าอีกครั้ง หากผลการทบทวนเป็นประการใดให้นำเสนอเลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาลงนามในประกาศ ส.ป.ก. เรื่อง อัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประเภทที่ดินของรัฐต่อไป โดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา

เรื่องที่ ๔.๓ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอดังสูงเพื่อการอุปโภคบริโภคในแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ แปลงที่ดิน NO ๘๓ โซนที่ ๕ และโซนที่ ๖ จังหวัดชุมพร

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้

๑. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กำหนดแผนปฏิบัติการยึดคืนพัฒนาและจัดสรรพื้นที่ ส.ป.ก. ที่มีการครอบครองโดยมิชอบด้วยกฎหมายและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ ๕ ขั้นตอน ประกอบด้วย ๑) การเตรียมการ ๒) การแจ้งเตือน ๓) การยึดที่ดินและการรื้อถอน ๔) การปรับปรุงพัฒนาที่ดิน และ ๕) ขั้นตอนการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร ซึ่งหลังจากขั้นตอนการยึดคืนพื้นที่มาแล้ว สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จะดำเนินการปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ให้มีความพร้อมในการทำการเกษตรตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ก่อนการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ได้อนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงินทั้งสิ้น ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน) เนื่องจากโครงการดังกล่าว เป็นกรณีเร่งด่วนที่ ส.ป.ก. มิได้นำเสนอของบประมาณในปี ๒๕๖๐ และเป็นการดำเนินการตามนโยบาย คทช. ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ดำเนินการขออนุมัติปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เพื่อรองรับการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวแล้ว โดยมีกิจกรรม ดังนี้

(๑) งานสำรวจจริงวัดแปลงที่ดินโดยรอบ พร้อมสำรวจจริงวัดโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ อาคารสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น

(๒) งานสำรวจวางแผนแม่บทการพัฒนา ได้แก่ สำรวจความเหมาะสม วางผัง การจัดสรรการใช้ประโยชน์แปลงที่ดิน และสำรวจออกแบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๓) งานปรับพื้นที่ เช่น ถางป่า ขุดต่อ ทำความสะอาดพื้นที่ ปรับเปลี่ยนพื้นที่ เป็นต้น

(๔) งานสำรวจจริงวัดปูผังแบ่งแปลง เช่น แปลงชุมชน แปลงเกษตรกรรม แปลงผลิตรวม แปลงส่วนกลาง เป็นต้น

(๕) งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน เช่น งานก่อสร้างถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย งานปรับปรุงถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย

(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

(๗) งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)

๓. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ มีมติอนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ดังนี้

๓.๑ อนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท ในแปลงที่ดินที่มีขนาดพื้นที่ตั้งแต่ ๑๐๐ ไร่ขึ้นไป ในพื้นที่เป้าหมายยึดคืน ทั้ง ๓ กรณี ทั้งนี้ หากในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ส.ป.ก. ยึดคืนพื้นที่ได้เพิ่มเติมในการพัฒนาพื้นที่ ส.ป.ก. ขอใช้วงเงินที่ได้รับอนุมัติหลักการดังกล่าวด้วย

๓.๒ อนุมัติราคางานต่อหน่วย (Unit Cost) ในการพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ให้สามารถใช้จ่ายได้ทุกกิจกรรม แต่ต้องไม่เกินราคาราคามาตรฐานของสำนักงบประมาณ

๔. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีมติดังนี้

๔.๑ อนุมัติปรับปรุงรายละเอียดการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ กรณีสานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน จากเดิม มติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ที่กำหนดไว้เป็น “งานก่อสร้างถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย งานปรับปรุงถนนลูกรังสายหลักและถนนสายซอย” โดยกำหนดใหม่เป็น “งานก่อสร้างถนนสายหลักผิวจราจรแอสฟัลต์ติกคอนกรีตและถนนสายซอยผิวจราจรหินคลุก ยกเว้นมีเหตุผลความจำเป็น ตามความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรมของสภาพพื้นที่ดำเนินการ” ภายใต้กรอบวงเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท (เก้าร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน)

๔.๒ อนุมัติราคาต่อหน่วย (Unit Cost) ในการพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ในกิจกรรมพัฒนาโครงข่ายถนนจากเดิมกำหนดไว้ ๔,๐๐๐ บาท/ไร่ เป็นราคาประมาณ ๒๒,๐๐๐ บาท/ไร่ โดยให้สามารถใช้จ่ายได้ทุกกิจกรรม แต่ต้องไม่เกินราคาราคามาตรฐานของสำนักงบประมาณ ตามที่ คปก. ได้มีมติไว้ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐

๕. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติอนุมัติปรับปรุงรายละเอียดหลักการของรายการและวงเงินใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ กรณีสานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จากเดิม มติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ ระบุไว้ว่า

“(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ เห็นควรให้เป็นการบูรณาการร่วมกับ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน หรือกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้ เป็นภาระและส่งผลกระทบกับสภาพคล่องของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ มากเกินไป ” ปรับเปลี่ยนเป็น “(๖) งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ราคางาน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ เป็นการบูรณาการร่วมกันของ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือเป็นงาน ที่ ส.ป.ก. จำเป็นต้องดำเนินการเอง ในกรณีที่หน่วยงานที่กล่าวข้างต้นไม่สามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้ งานพัฒนา แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ให้หมายรวมถึงระบบการกระจายน้ำในบริเวณพื้นที่โครงการ” วงเงิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยปรับเปลี่ยนวงเงินจากรายการที่ ๓ งานปรับพื้นที่ ภายใต้กรอบวงเงิน ๙๖๐,๑๒๑,๒๐๐ บาท

๖. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่าย เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๖ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ จำนวน ๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก. ได้ดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ แปลงที่ดินเลขที่ No ๘๓ ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร โดยใช้เงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นเงิน ๔๓,๕๔๔,๕๖๐ บาท (สี่สิบสามล้านห้าแสนสี่หมื่นสี่พันห้าร้อยหกสิบ- บาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

ลำดับ	กิจกรรม	จำนวนเงินอนุมัติ (บาท)
		แปลงที่ดินเลขที่ No ๘๓
๑	งานสำรวจ รั้ววัดวงรอบแปลงที่ดิน	เงินงบประมาณ
๒	การสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๘๓๔,๕๒๐
๓	งานปรับพื้นที่	๑๐,๖๒๕,๐๐๐
๔	งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง	๑,๐๗๕,๓๔๐
๕	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๒๓,๕๘๔,๘๐๐
	- สายหลัก	๑๐,๒๒๖,๐๐๐
	- สายซอย	๑๓,๓๕๘,๘๐๐
๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	-
๗	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๗,๔๒๔,๙๐๐
รวมเงินทั้งสิ้น (บาท)		๔๓,๕๔๔,๕๖๐

๒. ส.ป.ก. โดย สำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (สพป.) ได้ดำเนินการสำรวจ ออกแบบ และจัดทำโครงการขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอถังสูงเพื่อการอุปโภคบริโภค ในแปลงที่ดิน No ๘๓ โซนที่ ๕ และโซนที่ ๖ ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอนาทม จังหวัดอุดรธานี จำนวน ๒ แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖,๕๘๓,๐๐๐ บาท ครอบคลุมพื้นที่ใช้ประโยชน์รวม ๙๖๐ ไร่ เกษตรกร ๑๙๒ ราย รายละเอียดดังตาราง

ลำดับที่	แปลงที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน	ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ (บาท)	ค่าก่อสร้างบ่อบาดาลฯ (บาท)	รวม (บาท)
๑	No ๘๓ โซนที่ ๕	๓๗๐	๗๔	๑ แห่ง	๔๖,๕๐๐	๒,๙๑๕,๐๐๐	๒,๙๖๑,๕๐๐
๒	No ๘๓ โซนที่ ๖	๕๙๐	๑๑๘	๑ แห่ง	๔๖,๕๐๐	๓,๕๗๕,๐๐๐	๓,๖๒๑,๕๐๐
รวม		๙๖๐	๑๙๒	๒ แห่ง	๙๓,๐๐๐	๖,๔๙๐,๐๐๐	๖,๕๘๓,๐๐๐

๒.๑ โครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอถังสูง ในแปลงที่ดิน No ๘๓ โซนที่ ๕ จำนวน ๑ แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๙๖๑,๕๐๐ บาท ดังนี้

๒.๑.๑ งบดำเนินงาน - ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ และผู้ควบคุมงานก่อสร้าง เป็นเงิน ๔๖,๕๐๐ บาท

ลำดับที่	คณะกรรมการฯ	ราคา (บาท)
	รวมทั้งหมด	๔๖,๕๐๐
๑	คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์	๓,๙๐๐
๒	คณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง	๗,๘๐๐
๓	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานก่อสร้าง	๗,๘๐๐
๔	ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง	๒๗,๐๐๐

๒.๑.๒ งบลงทุน - ค่าก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอถังสูง เป็นเงิน ๒,๙๑๕,๐๐๐ บาท

ลำดับที่	รายการ	ค่าก่อสร้าง (บาท)
รวมค่าก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์พร้อมหอถังสูง แปลง No ๘๓ โซนที่ ๕ จ.อุดรธานี แบบเลขที่ ๓๗๐๒๘๐๕-๐๐๕-๖๔ (ปรับเป็นตัวเลขกลม)		๒,๙๑๕,๐๐๐.๐๐
	รวมค่าก่อสร้างระบบประปาบาดาลและหอถังสูง	๒,๙๑๕,๘๕๕.๖๘
๑	งานขุดเจาะบ่อบาดาล ขนาด ๖ นิ้ว PVC ความลึก ๑๘๐ เมตร	๕๑๔,๔๗๐.๐๕
๒	งานก่อสร้างหอถังสูงทรงกลมแป้น ความจุ ๑๕ ลบ.ม. สูง ๑๕ ม. (แบบตอกเสาเข็ม)	๓๘๓,๐๙๔.๑๓
๓	งานก่อสร้างถังกรองสนิม	๗๓,๕๕๓.๕๘
๔	งานระบบโซลาร์เซลล์	๑๖๕,๐๐๖.๖๒

ลำดับที่	รายการ	ค่าก่อสร้าง (บาท)
๕	งานระบบประปาท่อส่ง-จ่ายน้ำ	๑,๖๓๕,๗๓๙.๐๒
๖	งานติดตั้งป้ายโครงการ	๗,๑๔๙.๒๘
๗	งานครุภัณฑ์จัดซื้อ	๑๓๖,๘๕๓.๐๐

๒.๒ โครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอดังสูง ในแปลงที่ดิน No ๘๓ โซนที่ ๖ จำนวน ๑ แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๖๒๑,๕๐๐ บาท ดังนี้

๒.๒.๑ งบดำเนินงาน - ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ และผู้ควบคุมงานก่อสร้าง เป็นเงิน ๔๖,๕๐๐ บาท

ลำดับที่	คณะกรรมการฯ	ราคา (บาท)
	รวมทั้งหมด	๔๖,๕๐๐
๑	คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์	๓,๙๐๐
๒	คณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง	๗,๘๐๐
๓	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานก่อสร้าง	๗,๘๐๐
๔	ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง	๒๗,๐๐๐

๒.๒.๒ งบลงทุน - ค่าก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอดังสูง เป็นเงิน ๓,๕๗๕,๐๐๐ บาท

ลำดับที่	รายการ	ค่าก่อสร้าง (บาท)
รวมค่าก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์พร้อมหอดังสูง แปลง No ๘๓ โซนที่ ๖ จ.ชุมพร แบบเลขที่ ๓๗๐๒๘๐๔-๐๐๕-๖๔ (ปรับเป็นตัวเลขกลม)		๓,๕๗๕,๐๐๐.๐๐
	รวมค่าก่อสร้างระบบประปาบาดาลและหอดังสูง	๓,๕๗๕,๖๖๘.๖๕
๑	งานขุดเจาะบ่อบาดาล ขนาด ๖ นิ้ว PVC ความลึก ๑๓๕ เมตร	๓๙๔,๕๗๗.๑๕
๒	งานก่อสร้างหอดังสูงทรงกลมแป้น ความจุ ๑๕ ลบ.ม. สูง ๑๕ ม. (แบบตอกเสาเข็ม)	๓๘๓,๙๐๑.๘๙
๓	งานก่อสร้างถังกรองสนิม	๗๓,๕๑๕.๓๓
๔	งานระบบโซลาร์เซลล์	๑๖๔,๙๔๓.๒๓
๕	งานระบบประปาท่อส่ง-จ่ายน้ำ	๒,๔๑๔,๗๓๑.๕๒
๖	งานติดตั้งป้ายโครงการ	๗,๑๔๖.๕๓
๗	งานครุภัณฑ์จัดซื้อ	๑๓๖,๘๕๓.๐๐

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ฯลฯ

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการและวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ให้ถัวจ่ายกันได้

ฯลฯ

๓. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๕/ว ๘๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ฯลฯ

ข้อ ๓ บุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๑ - ๒ ยกเว้นผู้ควบคุมงานก่อสร้างให้ได้รับค่าตอบแทน ดังนี้

๓.๒ คณะกรรมการ ในอัตรา ประธานกรรมการ ไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม และกรรมการ ไม่เกินคนละ ๑,๒๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม

ข้อ ๔ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้าง และผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ให้ได้รับค่าตอบแทนกรณีที่ออกตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ทำงานจ้าง ดังนี้

๔.๒ ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (๒) ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (ผู้ปฏิบัติการ) ในอัตราไม่เกิน ๓๐๐ บาทต่อวันต่องาน

ฯลฯ

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

การประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๘/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอดึงสูงเพื่อการอุปโภคบริโภค ในแปลงที่ดิน No ๘๓ ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอดงหลวง จังหวัดชุมพร จำนวน ๒ แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖,๕๘๓,๐๐๐ บาท (หกล้านห้าแสนแปดหมื่นสามพันบาทถ้วน) ประกอบด้วย งบดำเนินงาน - ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๙๓,๐๐๐ บาท และงบลงทุน - ค่าก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอดึงสูง เป็นเงิน ๖,๔๙๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) โชนที่ ๕ จำนวน ๑ แห่ง เป็นเงิน ๒,๙๖๑,๕๐๐ บาท เป็นงบดำเนินงาน จำนวน ๔๖,๕๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๒,๙๑๕,๐๐๐ บาท

๒) โชนที่ ๖ จำนวน ๑ แห่ง เป็นเงิน ๓,๖๒๑,๕๐๐ บาท เป็นงบดำเนินงาน จำนวน ๔๖,๕๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๓,๕๗๕,๐๐๐ บาท

เนื่องจากเป็นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรโดยตรง และได้กำหนดไว้ในแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๖ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดชุมพร

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงินเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงกับเกษตรกรทั้ง ๑๙๒ ราย ได้มีน้ำในการอุปโภคบริโภค จึงเห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอดึงสูงเพื่อการอุปโภคบริโภค ในแปลงที่ดิน No ๘๓ ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอดงหลวง จังหวัดชุมพร จำนวน ๒ แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖,๕๘๓,๐๐๐ บาท (หกล้านห้าแสนแปดหมื่นสามพันบาทถ้วน) ประกอบด้วย งบดำเนินงาน - ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๙๓,๐๐๐ บาท และงบลงทุน - ค่าก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอดึงสูง เป็นเงิน ๖,๔๙๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) โชนที่ ๕ จำนวน ๑ แห่ง เป็นเงิน ๒,๙๖๑,๕๐๐ บาท แบ่งเป็นงบดำเนินงาน จำนวน ๔๖,๕๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๒,๙๑๕,๐๐๐ บาท

๒) โชนที่ ๖ จำนวน ๑ แห่ง เป็นเงิน ๓,๖๒๑,๕๐๐ บาท แบ่งเป็นงบดำเนินงาน จำนวน ๔๖,๕๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๓,๕๗๕,๐๐๐ บาท

และได้กำหนดไว้ในแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๖ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายรายขาด วงเงิน เกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณออนุมัติ

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็น ค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอดึงสูงเพื่อการอุปโภคบริโภค ในแปลงที่ดิน No ๘๓ ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดชุมพร จำนวน ๒ แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖,๕๘๓,๐๐๐ บาท (หกล้านห้าแสนแปดหมื่นสามพันบาทถ้วน) ประกอบด้วย งบดำเนินงาน - ค่าตอบแทนบุคคล หรือคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๙๓,๐๐๐ บาท และงบลงทุน - ค่าก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอดึงสูง เป็นเงิน ๖,๔๙๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) โชนที่ ๕ จำนวน ๑ แห่ง เป็นเงิน ๒,๙๖๑,๕๐๐ บาท เป็นงบดำเนินงาน จำนวน ๔๖,๕๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๒,๙๑๕,๐๐๐ บาท

๒) โชนที่ ๖ จำนวน ๑ แห่ง เป็นเงิน ๓,๖๒๑,๕๐๐ บาท เป็นงบดำเนินงาน จำนวน ๔๖,๕๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๓,๕๗๕,๐๐๐ บาท

เนื่องจากเป็นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรโดยตรง และได้กำหนดไว้ในแผนการใช้จ่าย เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๖ โครงการ พัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดชุมพร

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้แทนกรมบัญชีกลาง (นางมัลลิกา อภัสสกิจ) ได้กล่าวว่า มีข้อสังเกตตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่มีมาก่อน หากเป็นไปได้อยากขอให้โครงการลักษณะนี้ในการขออนุมัติ ครั้งต่อไปควรจะนำเสนอให้เห็นว่าในการดำเนินกิจกรรมรูปแบบนี้ การก่อสร้างบ่อบาดาลที่ผ่านมาได้ผล เป็นอย่างไร ประเด็นต่อมาเรื่องความพร้อมของโครงการ ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่การก่อสร้างในการดำเนินการ รายละเอียดร่าง TOR หรือแบบแปลน รวมถึงเมื่อดำเนินการก่อสร้างเสร็จแล้ว เพราะว่าเป็นการก่อสร้าง บ่อบาดาลและระบบสูบน้ำด้วยโซลาร์เซลล์ พร้อมหอดึงสูง ที่ผ่านมาโครงการที่เกี่ยวข้องกับระบบของโซลาร์เซลล์

มีปัญหาค่อนข้างมาก จึงขอให้หน่วยงานที่ดำเนินโครงการดังกล่าวนี้ตรวจสอบรายละเอียดในประเด็นเหล่านี้ เนื่องจากตามรายละเอียดโครงการที่นำเสนอเมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้ว จะส่งมอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลต่อไป ซึ่งในส่วนของกระบวนการจะต้องมีความต่อเนื่อง ประเด็นที่ ๒ ในรายละเอียดของโครงการใช้คำว่าระยะเวลาโครงการตั้งแต่พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงกันยายน ๒๕๖๕ แต่ไม่ได้ระบุว่าโครงการนี้มีระยะเวลาดำเนินการก่อสร้างเท่าไร ถ้าหากกระทุระยะเวลาดำเนินการโครงการแบบกว้าง ๆ โครงการจะไปดำเนินงานในช่วงใกล้จะสิ้นสุดโครงการ ซึ่งอาจจะไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของเกษตรกรหรือประชาชนที่ต้องการความช่วยเหลือในการดูแลแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค จึงขอให้มีความชัดเจนว่าใช้ระยะเวลากี่วัน ประเด็นสุดท้ายในการก่อสร้างโซนที่ ๕ และ ๖ ค่าใช้จ่ายโซนที่ ๕ สองล้านเก้าเศษ โซนที่ ๖ ประมาณสามล้านห้าแสนเศษ หากพิจารณาเรื่องของการขุดเจาะบ่อบาดาลโครงการที่ ๕ ขนาด ๖ นิ้ว PVC ความลึก ๑๘๐ เมตร แต่โซนที่ ๖ ความลึก ๑๓๕ เมตร หากคำนวณต่อตารางเมตรจะมีความแตกต่างกัน ได้แก่ โซน ๕ ราคาต่อตารางเมตรละ ๒,๘๕๘ บาท แต่สำหรับโซน ๖ ราคาต่อตารางเมตรละ ๒,๙๒๕ บาท ต่อมาเรื่องความจุ ๑๕ ลูกบาศก์เมตร สูง ๑๕ เมตร รวมทั้งในรายการที่ ๕ งานระบบประปาท่อส่งจ่ายน้ำ เมื่อพิจารณาระยะการดำเนินการอาจจะเกี่ยวกับพื้นที่หรือไม่ ทาง ส.ป.ก. ไม่ได้ระบุไว้ ซึ่งในการดำเนินการความลึก ๑๘๐ เมตร ใช้ระบบท่อส่งน้ำจ่ายน้ำ ซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มพี่น้องประชาชนด้วย ส่วนนี้ ส.ป.ก. ให้ในราคาของหนึ่งล้านหกแสนสามหมื่นห้าพันบาทเศษ แต่ในโซนที่ ๖ รายการระบบประปาท่อส่งจ่ายน้ำ ความลึก ๑๓๕ เมตร ราคานี้รวมไปถึงพี่น้องประชาชนด้วย ส.ป.ก. กำหนดราคาค่าก่อสร้างสองล้านสี่แสนหนึ่งหมื่นสี่พันบาทเศษ ซึ่งน่าจะมีรายละเอียดประกอบการนำเสนอด้วย เพื่อให้คณะกรรมการได้เห็นถึงความแตกต่างในการพิจารณาด้วย

ผู้แทนสำนักงบประมาณ (นายอนันต์ แก้วกำเนิด) ได้กล่าวว่า เมื่อดำเนินการก่อสร้างเสร็จแล้ว ส.ป.ก. จะส่งมอบระบบประปาและบ่อบาดาลให้กับหน่วยงานท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลใช้หรือไม่ จึงอยากสอบถามทาง ส.ป.ก. ว่าการดำเนินการในอดีตมีหน่วยงานท้องถิ่นปฏิเสธที่จะรับการส่งมอบบ่อบาดาลหรือระบบโซลาร์เซลล์หรือไม่ หรือ ส.ป.ก. จะต้องทำข้อตกลง (MOU) กับหน่วยงานท้องถิ่นก่อนที่จะดำเนินโครงการหรือไม่ รวมทั้งมีปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารจัดการในเรื่องดังกล่าวนี้หรือไม่อย่างไร

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ในประเด็นดังกล่าวนี้เบื้องต้นมีความพร้อมเรื่องของการสำรวจบ่อบาดาล และมีข้อมูลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลในการสำรวจ รวมทั้งมีความพร้อมในการที่จะขุดเจาะทั้งสองจุด ต่อมาประเด็นเรื่องราคาที่แตกต่างกัน คือ ในการดำเนินการหากสิ่งใดที่มีราคากลางของสำนักงบประมาณ ส.ป.ก. จะดำเนินงานตามราคากลางดังกล่าว อีกทั้งอาจจะมีความแตกต่างเกี่ยวกับเรื่องจำนวนประชาชนที่ดูแลและพื้นที่ที่ดูแลด้วย เพราะว่ามีผู้ได้รับประโยชน์จากระบบกระจายน้ำระบบแรก ๗๔ ราย ระบบที่สอง ๑๑๘ ราย อาจจะมีผลทำให้เรื่องระบบกระจายน้ำมีราคาที่แตกต่างกัน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสมศักดิ์ การเจริญกุลวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.) ได้กล่าวว่า ที่ผ่านมาการถ่ายโอนหากดำเนินการเรียบร้อยแล้วและสามารถใช้การได้ ส.ป.ก. จะเร่งรัดดำเนินการถ่ายโอนให้กับหน่วยงานท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล ซึ่งไม่ได้ปฏิเสธการรับโอนภารกิจแต่อย่างใด แต่หากจะปฏิเสธ

คือสิ่งก่อสร้างนั้นยังไม่สามารถใช้งานได้ ส.ป.ก. จะต้องซ่อมแซมให้ใช้งานได้ ต่อมาประเด็นเรื่องระยะเวลาการก่อสร้างที่ขอแผนงานให้ครอบคลุมในแบบรูป รายการ และ TOR จะมีแบบร่างเรียบร้อยแล้ว คือ ระยะเวลาการก่อสร้างเมื่อทำสัญญาประมาณ ๙๐ วัน แล้วเสร็จ และดำเนินการส่งมอบงาน ซึ่งบางครั้งไม่อยู่ในเรื่องของขั้นตอน แต่เป็นเรื่องของเงินงบประมาณที่ล่าช้ากว่าจะโอนให้ในระดับพื้นที่เพื่อดำเนินงาน รวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้าง ส.ป.ก. ดำเนินการในลักษณะแผนงานระยะยาว แต่แบบรูปและรายการ และ TOR จะระบุระยะเวลาการก่อสร้างชัดเจน นอกจากนี้เรื่องราคาระหว่าง ๒ โซน ที่มีความแตกต่างกัน คือ เนื่องจากประโยชน์ในระบบการกระจายน้ำ โซนที่ ๕ จำนวน ๗๐ กว่าราย ส่วนโซนที่ ๖ จำนวน ๑๑๔ ราย ฉะนั้นผู้รับประโยชน์ในโซนที่ ๖ จะมีจำนวนมากกว่า ทั้งนี้ การออกแบบของจุดที่ ส.ป.ก. จะวางนั้นเนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นลักษณะลูกคลื่นลาดชัน หอดึงสูงในแต่ละจุดจะวางในจุดที่สูงที่สุด และสูบน้ำจากบ่อบาดาลตามศักยภาพความลึกที่มีอยู่สูบส่งไปที่หอบาดาลแล้วปล่อยเป็นระบบแรงโน้มถ่วงให้กับเกษตรกรใช้ประโยชน์ จึงทำให้ราคามีความแตกต่างในเรื่องของระบบท่อกระจายน้ำ แต่สำหรับระบบโซลาร์เซลล์นี้ได้เข้ามาช่วงหนึ่งแล้ว ซึ่งได้มีการปรับปรุงระบบให้ดีขึ้นจนมีความเสถียรแล้ว โดยระบบที่ได้ดำเนินการสำเร็จแล้วตั้งอยู่พื้นที่จังหวัดสระแก้ว จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดชุมพร ในพื้นที่แปลงเลขที่ A ๘๓ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ จำนวน ๒ แห่ง และประชาชนได้ใช้ประโยชน์ จำนวน ๑๐๕ ราย ซึ่งได้ดำเนินการจัดเกษตรกรลงพื้นที่เรียบร้อยแล้ว ส่วนในโซนที่ ๕ และโซนที่ ๖ อยู่ระหว่างดำเนินการจัดเกษตรกรลงพื้นที่ประมาณ ๒๐๐ ราย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งขออนุมัติงบประมาณ เพื่อที่จะดำเนินการก่อสร้างให้ทันกับการจัดเกษตรกรลงพื้นที่ต่อไป

ผู้แทนกรมชลประทาน (นางมัลลิกา อภากาศกิจ) ได้กล่าวว่า เรื่องกลุ่มเป้าหมายขอให้ ส.ป.ก. ระบุเพิ่มเติมในรายละเอียดโครงการด้วย เพราะรายละเอียดโครงการที่นำเสนอไม่ได้ระบุว่ากลุ่มเป้าหมายของโซนที่ ๕ และโซนที่ ๖ มีจำนวนเท่าไรขอให้เพิ่มเติม ประเด็นที่สองเรื่องระยะเวลาการก่อสร้างที่กำหนดระยะเวลาก่อสร้างจำนวน ๙๐ วัน เมื่อเปรียบเทียบกับการจัดสรรงบประมาณโดยปกติเมื่อนำเสนอโครงการแล้ว และนำเสนอเข้าสู่วาระที่ ๓ ซึ่งมีการเตรียมการเรียบร้อยแล้ว เมื่อมีการประกาศแล้วจะสามารถลงนามได้ทันที ถ้าหากเป็นไปได้เพื่อที่จะดำเนินการใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่จะต้องเร่งระยะเวลาไม่ควรจะยาวไปถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ดังนั้น ประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ขอให้ระบุในรายงานการประชุมด้วย

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรสรเสริญ อัจจุตมานัส) ได้กล่าวว่า ก่อนที่จะดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้หน่วยงานท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล ส.ป.ก. อาจจะต้องดำเนินการจัดตั้งกลุ่มภายในท้องถิ่นเพื่อดูแลทรัพย์สินของหน่วยงานท้องถิ่นดังกล่าวด้วย เนื่องจากหน่วยงานท้องถิ่นอาจไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึงจากเหตุผลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ไม่มีกำลังเจ้าหน้าที่เพียงพอ หรือเป็นพื้นที่ห่างไกลจากการดูแลมากเกินไป เป็นต้น ดังนั้น จึงเห็นว่าประชาชนในท้องถิ่นควรดูแลพื้นที่และทรัพย์สินในพื้นที่ของตนเองด้วย

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ บันทึกความเห็นและข้อสังเกตของผู้แทนกรมบัญชีกลางไว้ในรายงานการประชุมด้วย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องระยะเวลา ผู้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน ให้ระบุให้ชัดเจน แต่เรื่องใดที่จะต้องนำมาประกอบการเสนอเพื่อพิจารณาของบประมาณครั้งต่อไป เช่น การดำเนินการในลักษณะโครงการเช่นนี้มีผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์อย่างไร ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำความเห็นและข้อสังเกตต่าง ๆ เหล่านี้ไปดำเนินการในคราวประชุมครั้งต่อไป รวมทั้งเรื่องการถ่ายโอนภารกิจ มีตัวอย่างกรณีของกรมชลประทานที่สร้างสถานีสูบน้ำ ซึ่งกรมชลประทานจะดำเนินการจัดทำข้อตกลง MOU ก่อนที่ดำเนินโครงการ และเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วจะถ่ายโอนภารกิจให้แก่หน่วยงานท้องถิ่นที่เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น ขอให้ ส.ป.ก. นำกรณีดังกล่าวเป็นตัวอย่างเพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าวนี้ต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอดังสูงเพื่อการอุปโภคบริโภค ในแปลงที่ดิน No ๘๓ ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดชุมพร จำนวน ๒ แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖,๕๘๓,๐๐๐ บาท (หกล้านห้าแสนแปดหมื่นสามพันบาทถ้วน) ประกอบด้วย งบดำเนินงาน - ค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการฯ เป็นเงิน ๙๓,๐๐๐ บาท และงบลงทุน - ค่าก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์ พร้อมหอดังสูง เป็นเงิน ๖,๔๙๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) โชนที่ ๕ จำนวน ๑ แห่ง เป็นเงิน ๒,๙๖๑,๕๐๐ บาท เป็นงบดำเนินงาน จำนวน ๔๖,๕๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๒,๙๑๕,๐๐๐ บาท

๒) โชนที่ ๖ จำนวน ๑ แห่ง เป็นเงิน ๓,๖๒๑,๕๐๐ บาท เป็นงบดำเนินงาน จำนวน ๔๖,๕๐๐ บาท งบลงทุน จำนวน ๓,๕๗๕,๐๐๐ บาท

เนื่องจากเป็นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรโดยตรง และได้กำหนดไว้ในแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายละเอียดรายการที่ ๒.๖ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ วงเงิน ๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายจังหวัดชุมพร

เรื่องที่ ๔.๔ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดบ้านโคกจำเริญ ในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุรินทร์

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า จังหวัดสุรินทร์ มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๑๑.๔/๒๑๘๗ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณาอนุญาต กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อก่อสร้างวัดบ้านโคกจำเริญ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๓๘/๑๒๑๒ เนื้อที่ประมาณ ๓๔-๐-๕๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลตานี

อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๔ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าทุ่งมน ป่าบกโค และป่าตาเบา แปลงที่สอง (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๒

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๔ ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่าง กรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงดังกล่าวยังมิได้จัดให้เกษตรกรรายใด โดยมีการก่อตั้งเป็นที่พักสงฆ์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ปัจจุบันได้ดำเนินการก่อสร้างเสนาสนะไปแล้ว เช่น อุโบสถ ศาลาการเปรียญ กุฏิ ห้องน้ำ ถังเก็บน้ำ แท็งก์เก็บน้ำซึมประตู่ทางเข้า มีพระภิกษุจำพรรษาอยู่ตลอด

๓. เจ้าคณะอำเภอปราสาท เจ้าคณะจังหวัดสุรินทร์ นายอำเภอปราสาท ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุรินทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดบ้านโคกจำเริญได้

๔. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลตานี มีมติในการประชุมสมาชิกสภาสามัญ สมัยที่ ๓ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ และเห็นชอบให้ดำเนินการสร้างวัดดังกล่าว โดยรับรองว่าการก่อสร้างวัดดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางดิน ทางน้ำ ทางอากาศ และทางเสียง

๕. หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ สร ๖ มีหนังสือ ที่ (พิเศษ) ทส ๑๖๒๑.๔๔๐/๓ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ ได้สำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินดังกล่าว ปรากฏว่ามีไม้ประเภทหวงห้ามที่อายุเกิน ๕ ปี ซึ่งทางวัดปลูกเอง ได้แก่ ไม้ประดู่ จำนวน ๑๓๙ ต้น ไม้สัก จำนวน ๔ ต้น และมีไม้ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ ไม้พลวง จำนวน ๕ ต้น ไม้กระบาก จำนวน ๒ ต้น ไม้ขนุน จำนวน ๑ ต้น ไม้กระหาด จำนวน ๒ ต้น ไม้ประดู่ จำนวน ๑ ต้น ไม้กระดาด จำนวน ๑ ต้น ไม้รัก จำนวน ๑ ต้น และไม้ถ่อน จำนวน ๑ ต้น รวมทั้งหมด ๙ ชนิด ๑๕๗ ต้น

๖. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จ.สุรินทร์	๑,๓๐๐,๘๓๗	๑๒๕,๖๕๐	๑,๑๐๘,๘๐๙	๓๔-๐-๕๗	๐.๐๐๒๖
อ.ปราสาท	๑๕๒,๐๗๒	๑๕,๓๒๔	๑๓๙,๑๓๖	๓๔-๐-๕๗	๐.๐๒๒๕
ต.ตานี	๒๕,๘๑๙	๒,๔๔๓	๒๔,๔๑๖	๓๔-๐-๕๗	๐.๑๓๒๒

(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของ อ.ปราสาท จ.สุรินทร์ มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๕๒,๐๗๒ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๑๓๙,๑๓๖ ไร่ โดยในเขตอำเภอปราสาท มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๓๕๘-๓-๙๑ ไร่ ดังนี้

- ๖.๑ การใช้ที่ดินเพื่อการอนามัย และสาธารณสุข จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๖-๑-๖๗ ไร่
- ๖.๒ กิจการเพื่อจัดตั้งสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๘-๒-๒๘ ไร่
- ๖.๓ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๑๗ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๔๓-๓-๙๖ ไร่

ข้อกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

๑. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖

ฯลฯ

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้ เฉพาะพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดินหรือในพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดให้ใช้เพื่อการใด โดยเฉพาะในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดินนั้น

ข้อ ๕ การให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ตามระเบียบนี้ต้องดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร

ฯลฯ

ข้อ ๘ การใช้ที่ดินเพื่อการศาสนา ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน ๑๕ ไร่ สำหรับการจัดตั้งศาสนสถานตามประเพณีนิยมแห่งท้องถิ่น

ฯลฯ

ข้อ ๑๗ การใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๖ หรือการขอใช้ที่ดินเกินจำนวนที่กำหนดไว้ ให้เสนอ คปก. พิจารณาตามความจำเป็นเพื่อกิจการนั้น

ข้อ ๑๘ แบบขั้นตอน ตลอดจนเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้ที่ดิน ตามระเบียบนี้ให้ ส.ป.ก. เป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสม

๒. คำสั่ง คปก. ที่ ๕/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน สั่ง ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้มีอำนาจหน้าที่

๑. พิจารณา กำหนด ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ วิธีการ ตลอดจนเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสนอ คปก. พิจารณา

ฯลฯ

๓. พิจารณากลับกรอง วินิจฉัย ให้ข้อมูล พิจารณารายละเอียด หรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓. มติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๖ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจยกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าเป็นการขอใช้ที่ดินโดยหน่วยงานของรัฐ ไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการ หรือค่าใช้จ่ายใด ๆ จากผู้ใช้บริการ กิจการนั้นเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและต่อชุมชนในท้องถิ่น พื้นที่ใช้สอยเหมาะสมจำเป็นแก่การนั้นและไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๔. แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ แนบท้ายประกาศ คปก. ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. ผู้ขออนุญาต

๑.๑ วัดซึ่งเป็นนิติบุคคล เป็นผู้ยื่นคำขอใช้ที่ดินของวัด

๑.๒ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นผู้ยื่นคำขอของสำนักสงฆ์

ข้อ ๒ ในการพิจารณาอนุญาตให้แบ่งที่ดินออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ เขตสังฆาวาส และพุทธาวาส หมายถึง ส่วนที่เป็นเสนาสนะ (อุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ ศาลาปฏิบัติธรรม กุฏิสงฆ์ ฯลฯ) เนื้อที่ตามเหตุผลและความจำเป็น แต่ทั้งนี้ไม่เกินจำนวน ๑๐๐ ไร่

ส่วนที่ ๒ พุทธอุทยาน หรือโครงการตามแผนงานโครงการของผู้ขออนุญาตให้ ส.ป.ก. วัด สำนักสงฆ์ ชุมชน ดูแลบริหารจัดการใช้ประโยชน์พื้นที่ร่วมกัน เนื้อที่ตามเหตุผลและความจำเป็น แต่ทั้งนี้ไม่เกินจำนวน ๑,๐๐๐ ไร่

กรณีวัดหรือสำนักสงฆ์ขอใช้ประโยชน์ที่ดินเกินกว่าที่กำหนดไว้ ให้พิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในการขออนุญาต ผลกระทบทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและ การใช้ประโยชน์ที่ดินของประชาชนในท้องถิ่น

ข้อ ๓ ให้ผู้ขออนุญาตจัดทำผัง หรือรูปแผนที่ที่กำหนดขอบเขตอย่างชัดเจนว่าส่วนใดเป็นเขตสังฆาวาส เขตพุทธาวาส และเขตที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และระบุด้วยว่าใช้ประโยชน์อย่างไร

ข้อ ๔ กรณีมีการปลูกป่า ต้องระบุว่าเป็นไม้ประเภทหวงห้ามตามกฎหมายป่าไม้ให้ชัดเจน

๕. กรณี คปก. พิจารณาแล้วมีข้อสงสัย หรือมีประเด็นปัญหา หรือกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่าวัดหรือสำนักสงฆ์ ละเว้นหรือหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามข้อตกลงในการใช้ประโยชน์พื้นที่ร่วมกัน หรือมีการกระทำใดที่อาจจะเป็นอุปสรรคหรือขัดขวางต่อการประกอบเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน หรือกรณีวัดหรือสำนักสงฆ์ขอใช้ประโยชน์ในที่ดินเกินกว่าที่กำหนดให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอหาเถรสมาคมวินิจฉัยให้ความเห็นประกอบการพิจารณา คปก. ในการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดบ้านโคกจำเริญ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๓๘||๑๒๑๒ เนื้อที่ประมาณ ๓๔-๐-๕๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลตานี อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ และนำเสนอให้ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานรัฐ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดบ้านโคกจำเริญ สำหรับเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดบ้านโคกจำเริญ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๓๘||๑๒๑๒ เนื้อที่ประมาณ ๓๔-๐-๕๗ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดบ้านโคกจำเริญ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๓๘||๑๒๑๒ เนื้อที่ประมาณ ๓๔-๐-๕๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลตานี อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดบ้านโคกจำเริญ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๓๘||๑๒๑๒ เนื้อที่ประมาณ ๓๔-๐-๕๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลตานี อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ ๕.๑ รายงานความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อนุวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. ผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

การพัฒนาแปลงที่ดินตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ได้มีการอนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ในการพัฒนาทั้งสิ้น ๗ กิจกรรม มีการอนุมัติโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ไปแล้ว จำนวน ๗๔ โครงการ ๕ กิจกรรม ดำเนินงานในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด จำนวน ๓๙ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๒๑๘,๕๒๖,๓๖๒.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๑๔๘,๔๔๕,๘๕๗.๒๗ บาท โอนเงินกลับโครงการ ๑๑,๔๕๑,๔๙๓.๗๓ บาท คงเหลือ ๕๘,๖๒๙,๐๑๑.๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดแต่ละกิจกรรม ดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	อนุมัติ	เบิกจ่าย	ผูกพัน	โอนกลับโครงการ	คงเหลือ
๑	งานสำรวจ รังวัดวงรอบแปลงที่ดิน	ใช้งบประมาณปกติ	-	-	-	-
๒	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐	๑,๖๐๔,๑๕๒.๐๐	-	-	๔,๑๗๙,๓๙๘.๐๐
๓	งานปรับปรุงพื้นที่	๔๖,๘๔๔,๔๐๐.๐๐	๓๕,๑๐๕,๐๕๒.๕๓	-	๓,๑๐๘,๗๕๗.๔๗	๘,๖๓๐,๖๐๐.๐๐
๔	งานสำรวจจัดแบ่งแปลง	๕,๖๖๙,๔๑๒.๐๐	๓,๘๖๙,๕๒๙.๐๑	-	๑๒,๓๔๙.๙๙	๑,๗๘๖,๕๓๓.๐๐
๕	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๑๐๘,๐๗๓,๔๐๐.๐๐	๘๒,๗๔๘,๑๒๐.๖๕	-	๑๘๙,๓๕๙.๓๕	๒๕,๑๓๕,๙๒๐.๐๐
	- สายหลัก	๕๑,๘๒๐,๑๐๐.๐๐	๔๕,๔๗๐,๗๓๗.๙๒	-	๗๓,๙๖๒.๐๘	๖,๒๗๕,๔๐๐.๐๐
	- สายซอย	๕๖,๒๕๓,๓๐๐.๐๐	๓๗,๒๗๗,๓๘๒.๗๓	-	๑๑๕,๓๙๗.๒๗	๑๘,๘๖๐,๕๒๐.๐๐
๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๑๕,๖๑๕,๙๐๐.๐๐	๓๗,๘๐๐.๐๐			๑๕,๕๗๘,๑๐๐.๐๐
๗	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๓๖,๕๔๔,๗๐๐.๐๐	๒๕,๐๘๑,๑๗๓.๐๘	-	๘,๑๔๑,๐๒๖.๙๒	๓,๓๒๒,๕๐๐.๐๐
รวมทั้งสิ้น		๒๑๘,๕๒๖,๓๖๒.๐๐	๑๔๘,๔๔๕,๘๕๗.๒๗	-	๑๑,๔๕๑,๔๙๓.๗๓	๕๘,๖๒๙,๐๑๑.๐๐

หมายเหตุ * คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติปรับปรุงรายละเอียดหลักการ และวงเงินใช้จ่ายฯ กรณีสานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยให้

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วงเงิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยปรับลดวงเงินจากกิจกรรมงานปรับพื้นที่

๑.๑ งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา ดำเนินการในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา กระบี่ และเชียงราย จำนวน ๓๓ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๕,๗๘๓,๕๕๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๑,๖๐๔,๑๙๒.๐๐ บาท คงเหลือ ๔,๑๗๙,๓๕๘.๐๐ บาท

๑.๒ งานปรับพื้นที่ ดำเนินการในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และสงขลา จำนวน ๒๘ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๖,๘๔๔,๔๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๓๕,๑๐๕,๐๔๒.๕๓ บาท โอนเงินกลับ ๓,๑๐๘,๗๕๗.๔๗ บาท คงเหลือ ๘,๖๓๐,๖๐๐.๐๐ บาท

๑.๓ งานสำรวจรังวัดปูผังแบ่งแปลง ดำเนินการในพื้นที่ ๙ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี ชุมพร และกระบี่ จำนวน ๒๖ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๕,๖๖๔,๔๑๒.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๓,๘๖๙,๕๒๙.๐๑ บาท โอนเงินกลับ ๑๒,๓๔๙.๙๙ บาท คงเหลือ ๑,๗๘๒,๕๓๓.๐๐ บาท

๑.๔ งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน ดำเนินการในพื้นที่ ๘ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี เชียงใหม่ ชลบุรี สระแก้ว สุราษฎร์ธานี นครราชสีมา ชุมพร และสงขลา จำนวน ๒๖ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๐๘,๐๗๓,๔๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๘๒,๗๔๘,๑๒๐.๖๕ บาท โอนเงินกลับ ๑๘๙,๓๕๙.๓๕ บาท คงเหลือ ๒๕,๑๓๕,๙๒๐.๐๐ บาท

๑.๕ งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดกระบี่ จำนวน ๒ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๕,๖๑๕,๙๐๐ บาท เบิกจ่าย ๓๗,๘๐๐ บาท คงเหลือ ๑๕,๕๗๘,๑๐๐ บาท

๑.๖ งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค - บริโภค (บ่อบาดาล) ดำเนินการในพื้นที่ ๘ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ชลบุรี เชียงใหม่ ฉะเชิงเทรา สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร และสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๙ แปลง จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๖,๕๔๔,๗๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๒๕,๐๘๑,๑๓๓.๐๘ บาท โอนเงินกลับ ๘,๑๔๑,๐๒๖.๙๒ บาท คงเหลือ ๓,๓๒๒,๕๐๐.๐๐ บาท จำแนกเป็น

๑) ค่าขุดเจาะและก่อสร้างบ่อบาดาล ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ชลบุรี และสระแก้ว จำนวน ๕ แปลง วงเงิน ๘,๓๘๖,๓๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๖,๗๒๒,๕๓๑.๗๓ บาท โอนเงินกลับ ๑,๖๖๓,๗๖๘.๒๗ บาท

๒) ค่าสำรวจธรณีฟิสิกส์เพื่อการออกแบบขุดเจาะบ่อบาดาล และระบบส่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สระแก้ว นครราชสีมา ชุมพร และสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๕ แปลง วงเงิน ๑,๒๘๘,๕๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๘๐๐,๑๒๐.๐๐ บาท โอนเงินกลับ ๔๘๘,๓๘๐.๐๐ บาท

๓) ค่าก่อสร้างระบบประปาชุมชนและท่อถึงสูง เพื่อการอุปโภคบริโภคในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี สระแก้ว สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช จำนวน ๑๐ แปลง วงเงิน ๒๖,๘๖๘,๙๐๐.๐๐ บาท เบิกจ่าย ๑๗,๕๕๘,๕๒๑.๓๕ บาท โอนเงินกลับ ๕,๙๘๗,๘๗๘.๖๕ บาท คงเหลือ ๓,๓๒๒,๕๐๐.๐๐ บาท

๒. โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๖ กิจกรรม ๑๓ โครงการ รวมเป็นเงิน ๖๗,๘๗๒,๗๑๔ บาท รายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	จำนวนโครงการ	วงเงินอนุมัติ (บาท)
๒.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๔	๓,๓๓๒,๕๗๐
๒.๒	งานปรับพื้นที่	๑	๘,๓๑๓,๐๐๐
๒.๓	งานสำรวจจริงวัดปูผังแบ่งแปลง	๑	๑,๘๑๒,๓๔๔
๒.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๔	๓๓,๔๓๓,๙๐๐
๒.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๑	๑๕,๖๑๕,๙๐๐
๒.๖	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค – บริโภค (บ่อบาดาล)	๒	๕,๓๖๕,๐๐๐
รวม		๑๓	๖๗,๘๗๒,๗๑๔

๓. โครงการที่ได้รับอนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

เลขาธิการ ส.ป.ก. ได้อนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายเงินโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด จำนวน ๕ กิจกรรม ๒๗ โครงการ รวมเป็นเงิน ๗๔,๖๗๒,๐๘๒ บาท ทั้งนี้ เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๙ “โครงการที่ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐผู้เป็นเจ้าของโครงการแจ้งเหตุผล ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการต่อเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้ขยายระยะเวลาแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ” โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	จำนวนโครงการ	วงเงินอนุมัติ (บาท)
๓.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๕	๔,๗๑๕,๕๕๐
๓.๒	งานปรับพื้นที่	๖	๒๐,๕๗๒,๘๐๐
๓.๓	งานสำรวจจริงวัดปูผังแบ่งแปลง	๔	๕,๕๗๑,๓๓๒
๓.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๕	๒๑,๓๘๔,๑๐๐
๓.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค – บริโภค (บ่อบาดาล)	๗	๒๒,๔๒๘,๓๐๐
รวม		๒๗	๗๔,๖๗๒,๐๘๒

๔. โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ (รออนุมัติปิดโครงการ)

จำนวน ๑ กิจกรรม ๑ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑,๕๔๗,๖๐๐ บาท รายละเอียดดังนี้

ลำดับ ที่	กิจกรรม	จำนวน โครงการ	วงเงินอนุมัติ (บาท)
๔.๑	งานปรับปรุงพื้นที่	๑	๑,๕๔๗,๖๐๐
รวม		๑	๑,๕๔๗,๖๐๐

๕. โครงการที่ได้รับอนุมัติปิดโครงการ

เลขาธิการ ส.ป.ก. ได้อนุมัติปิดโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จำนวน ๕ กิจกรรม ๕๙ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑๔๗,๓๐๗,๖๔๘ บาท ทั้งนี้ เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๐ “โครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ดำเนินการขออนุมัติปิดโครงการต่อเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการอนุมัติให้ปิดโครงการแล้ว ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ” โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ ที่	กิจกรรม	จำนวน โครงการ	วงเงินอนุมัติ (บาท)
๕.๑	งานสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนา	๒	๒,๔๕๐,๙๘๐
๕.๒	งานปรับปรุงพื้นที่	๑๔	๓๖,๙๘๓,๘๐๐
๕.๓	งานสำรวจจริงวัด พูผังแบ่งแปลง	๓	๒,๐๕๓,๖๖๘
๕.๔	งานพัฒนาระบบโครงข่ายถนน	๒๙	๗๔,๖๓๙,๕๐๐
๕.๕	งานพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค (บ่อบาดาล)	๑๑	๓๑,๑๗๙,๗๐๐
รวม		๕๙	๑๔๗,๓๐๗,๖๔๘

๖. ปัญหา - อุปสรรคในการดำเนินการ

๖.๑ ระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างจำกัด

๖.๒ การเสนอโครงการเพื่อขอใช้เงินบางกิจกรรม ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ เนื่องจากเป็นงานด้านวิศวกรรม ซึ่งต้องจัดทำรายละเอียดที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ราชการในการนำเสนอขออนุมัติ คปก./อกก.คง. ใช้เงินกองทุนฯ และปัญหา ในการดำเนินการยึดคืนพื้นที่ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากปัญหา ในข้อกฎหมายต่าง ๆ ส่งผลให้การใช้จ่ายเงินล่าช้า

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดทราบความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๔)

มติคณะกรรมการ รับทราบความก้าวหน้าผลการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๖/๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๔)

เรื่องที่ ๕.๒ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และกรอบวงเงินกู้ยืมให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ครั้งที่ ๓

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อ่อนวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สืบเนื่องจากการประชุมคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติ กำหนดอัตราดอกเบี้ยที่ให้ผู้กู้ยืมและกรอบวงเงินภายใต้แผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่ได้ยื่นคำขอกู้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ผู้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยและกรอบวงเงินที่ให้ผู้กู้ยืม ดังนี้

๑. อัตราดอกเบี้ยปีที่ ๑ ร้อยละ ๐ ต่อปี สำหรับวงเงินกู้ยืมรายละไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินกู้ระยะสั้น กำหนดชำระคืนภายใน ๑ ปี ทั้งนี้ หากผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ทั้งหมดหรือบางส่วน ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้คิดอัตราดอกเบี้ยปีที่ ๒ ร้อยละ ๑ ต่อปี หลังจากนั้นใช้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒ ต่อปี

๒. อัตราดอกเบี้ยปีที่ ๑ ร้อยละ ๐.๕๐ ต่อปี อัตราดอกเบี้ยปีที่ ๒ ร้อยละ ๑ ต่อปี หลังจากนั้นใช้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒ ต่อปี สำหรับวงเงินกู้ยืมรายละตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินกู้ระยะปานกลาง กำหนดชำระคืนภายใน ๓ ปี

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓ จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

ข้อเท็จจริง

เนื่องจากได้มีประกาศขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร (คราวที่ ๑๔) ออกไปจนถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ซึ่งประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินของภาครัฐได้ส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคม ความเป็นอยู่ของประชาชน กระทรวงการคลัง จึงได้มีมาตรการสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อเสริมสภาพคล่องให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-๑๙ และยังมีวงเงินโครงการคงเหลือที่ประชาชนและผู้ประกอบการ SMEs สามารถขอรับความช่วยเหลือผ่านธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้แก่ มาตรการสินเชื่อสู้ภัย COVID-๑๙ วงเงิน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อเพิ่มสภาพคล่องชั่วคราวในการดำรงชีวิตให้แก่ประชาชนและบรรเทาความเดือดร้อนสำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID-๑๙ วงเงินสินเชื่อต่อรายไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท คิดดอกเบี้ย

ในอัตราร้อยละ ๐.๓๕ ต่อเดือน ระยะเวลา ๓ ปี ปลอดชำระเงินต้นและดอกเบี้ยใน ๖ เดือนแรก รับคำขอสินเชื่อกับวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

การดำเนินการ

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ถึงปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๔๕ จังหวัด เกษตรกร ๔,๑๖๒ ราย เป็นเงิน ๑๔๖.๓๒ ล้านบาท

๒. ในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔,๑๖๐ ล้านบาท ซึ่งในส่วนนี้มีรายจ่ายหมุนเวียนรายการที่ ๑.๓ สินเชื่อนโยบาย วงเงิน ๓๐๐ ล้านบาท เพื่อรองรับนโยบายเร่งด่วนต่าง ๆ รวมถึงมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติหรือได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

๓. ส.ป.ก. ได้ศึกษามาตรการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ โดยพิจารณาจากฐานลูกค้าที่ใกล้เคียงกันของสถาบันการเงินต่าง ๆ ในการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารออมสิน พบว่า ได้มีการขยายเวลาการช่วยเหลือมาตรการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ และเนื่องจากในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ได้แพร่ระบาดอย่างรวดเร็วกว่าเดิมโดยเฉพาะสายพันธุ์เดลต้า ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรต้องใช้ความระมัดระวังในด้านความปลอดภัยและการปฏิบัติตนภายใต้ข้อกำหนดตามประกาศของทางราชการ จึงทำให้มีเกษตรกรกู้ยืมเงินตามมาตรการสนับสนุนสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำค่อนข้างน้อย ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น พบว่า เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินยังมีความต้องการเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ เพื่อใช้ลงทุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงได้นำเสนอ ออกก.คง. พิจารณานุมัติการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และกรอบวงเงินกู้ยืมให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ครั้งที่ ๓ ภายใต้แผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายหมุนเวียน รายการที่ ๑.๓ สินเชื่อนโยบาย กรอบวงเงินกู้ยืม ๒๐๐ ล้านบาท

๔. ในการประชุม ออกก.คง. ครั้งที่ ๘/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่กู้ยืม ตามมติ ออกก.คง. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓ ให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) และเป็นเกษตรกรรายใหม่หรือรายเดิมที่ไม่มีหนี้ค้างชำระ ที่ได้ยื่นคำขอกู้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน

เพื่อเกษตรกรรม ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๔ และอนุมัติกรอบวงเงินกู้ยืม ๒๐๐ ล้านบาท โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕รายจ่ายหมุนเวียน รายการที่ ๑.๓ สินเชื่อนโยบาย กรอบวงเงิน ๓๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ออกก.คง. ได้มีมติอนุมัติเป็นต้นไป จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และกรอบวงเงินกู้ยืมให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ครั้งที่ ๓

มติคณะกรรมการ รับทราบการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และกรอบวงเงินกู้ยืมให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ครั้งที่ ๓

เรื่องที่ ๕.๓ การปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (รอบที่ ๒)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อนุวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง) ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔ มีมติอนุมัติปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จากวงเงิน ๔,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท ปรับเป็น ๖๐๔.๒๘ ล้านบาท เพื่อบันทึกในระบบบริหารจัดการเงินนอกงบประมาณ (NBMS) ของกรมบัญชีกลาง ตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานตัวชี้วัด ด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง ตัวชี้วัดย่อยที่ ๖.๑ การใช้จ่ายเงินตามแผนการใช้จ่าย ที่ได้รับอนุมัติ

ข้อเท็จจริง

ผลการเบิกจ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ปรากฏว่า มีผลการเบิกจ่ายจริง จำนวน ๖๐๗.๖๐ ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายการ	แผนการใช้ จ่ายเงิน อกก.คง. อนุมัติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๔	ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ ๓๐ ก.ย. ๖๔	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น	๖๐๔.๒๘	๖๐๗.๖๐	๑๐๐.๕๗
๑. รายจ่ายหมุนเวียน	๓๗๐.๙๘	๓๗๐.๙๘	๙๙.๗๗
๑.๑ การจัดหาที่ดิน	๐.๗๘	๐.๗๘	๑๐๐.๐๐
๑.๒ สินเชื่อ	๓๖๗.๙๓	๓๖๗.๙๓	๑๐๐.๐๐

รายการ	แผนการใช้ จ่ายเงิน อกก.คจ. อนุมัติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๔	ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ ๓๐ ก.ย. ๖๔	ร้อยละ
๑.๓ สิ้นเชื่อตามนโยบาย	๑.๑๔	๑.๑๔	๑๐๐.๐๐
๑.๔ เงินค้ำประกันสินเชื่อ ธ.ก.ส.	-	-	-
๑.๕ รายจ่ายหมุนเวียนอื่น	-	-	-
๑.๖ สิ้นเชื่อตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจาก ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)	๔๑.๑๓	๔๑.๑๓	๑๐๐.๐๐
๒. รายจ่ายขาด	๒๓๓.๓๐	๒๓๖.๖๒	๑๐๑.๔๒
๒.๑ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดซื้อที่ดิน	๐.๗๘	๐.๔๕	๕๗.๐๕
๒.๒ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนฯ	๓๙.๒๒	๔๐.๕๘	๑๐๓.๔๗
๒.๓ ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	-	-	-
๒.๔ ค่ารังวัดที่ดินและค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวล กฎหมายที่ดิน	๐.๓๖	๐.๒๔	๖๖.๖๖
๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต	๑๕.๐๘	๑๒.๕๗	๘๓.๓๕
๒.๖ โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน	๐.๔๑	๐.๔๑	๑๐๐.๐๐
๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙	๒๓.๓๖	๒๐.๕๕	๘๗.๙๗
๒.๘ สมทบงบประมาณการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน/ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร	๘๗.๘๔	๘๕.๖๙	๙๗.๕๕
๒.๙ รายจ่ายขาดอื่น	๑๑.๕๖	๑๔.๗๑	๑๒๗.๒๕
๒.๑๐ งบประมาณการยอดผูกพันปีงบประมาณ ๒๕๖๓	๕๔.๖๙	๖๑.๔๒	๑๑๒.๓๑
รวมงบรายจ่าย	๖๐๔.๒๘	๖๐๗.๖๐	๑๐๐.๕๗
งบลงทุน	๑๐๔.๔๘	๙๕.๖๒	๙๑.๕๓
งบบุคลากร	๓๑.๓๒	๓๑.๒๙	๙๙.๙๐
งบดำเนินงาน	๔๖๘.๔๘	๔๘๐.๖๙	๑๐๒.๖๐

สาเหตุที่ผลการเบิกจ่ายจริงมากกว่าแผนการใช้เงินที่ได้รับอนุมัติให้ปรับแผนจากมติ อกก.คจ ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔ เกิดจากรายการที่ ๒.๑๐ งบประมาณการยอดผูกพัน ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โครงการจัดจ้างที่ปรึกษาทำแผนแม่บทงานพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งโครงการดังกล่าวเบิกจ่ายในไตรมาสแรก ของปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๑.๖๗ ล้านบาท ซึ่งมียอดคงเหลือ ๓.๓๐ ล้านบาท คาดว่าจะเบิกจ่ายในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ แต่ได้ดำเนินการเบิกจ่าย ภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติปรับแผน จึงส่งผลให้การจัดทำประมาณการแผนรายจ่ายเกิดความคลาดเคลื่อน ดังกล่าวข้างต้น

กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จึงขอปรับแผนการใช้จ่ายเงินเพื่อบันทึกในระบบ NBMS
ดังนี้

รายการ	แผนการใช้ จ่ายเงิน (ปรับใหม่) เพื่อบันทึก ในระบบ NBMS	ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ ๓๐ ก.ย. ๖๔	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น	๖๐๗.๗๓	๖๐๗.๖๐	๙๙.๙๘
๑. รายจ่ายหมุนเวียน	๓๗๐.๙๘	๓๗๐.๙๘	๑๐๐.๐๐
๑.๑ การจัดหาที่ดิน	๐.๗๘	๐.๗๘	๑๐๐.๐๐
๑.๒ สิ้นเชื่อ	๓๒๗.๙๓	๓๒๗.๙๓	๑๐๐.๐๐
๑.๓ สิ้นเชื่อตามนโยบาย	๑.๑๔	๑.๑๔	๑๐๐.๐๐
๑.๔ เงินค้ำประกันสิ้นเชื่อ ธ.ก.ส.	-	-	-
๑.๕ รายจ่ายหมุนเวียนอื่น	-	-	-
๑.๖ สิ้นเชื่อตามมาตรการผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจาก ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)	๔๑.๑๓	๔๑.๑๓	๑๐๐.๐๐
๒. รายจ่ายขาด	๒๓๖.๗๖	๒๓๖.๖๒	๙๙.๙๔
๒.๑ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดซื้อที่ดิน	๐.๔๕	๐.๔๕	๑๐๐.๐๐
๒.๒ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุนฯ	๔๐.๕๙	๔๐.๕๘	๑๐๐.๐๐
๒.๓ ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	-	-	-
๒.๔ ค่ารังวัดที่ดินและค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวล กฎหมายที่ดิน	๐.๒๕	๐.๒๔	๙๖.๐๐
๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต	๑๒.๖๖	๑๒.๕๗	๙๙.๒๙
๒.๖ โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน	๐.๔๑	๐.๔๑	๑๐๐.๐๐
๒.๗ โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙	๒๐.๕๖	๒๐.๕๕	๙๙.๙๕
๒.๘ สมทบงบประมาณการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน/ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร	๘๕.๗๐	๘๕.๖๙	๙๙.๙๙
๒.๙ รายจ่ายขาดอื่น	๑๔.๗๑	๑๔.๗๑	๑๐๐.๐๐
๒.๑๐ งบประมาณการยอดผูกพันปีงบประมาณ ๒๕๖๓	๖๑.๔๓	๖๑.๔๒	๙๙.๙๘
รวมงบรายจ่าย	๖๐๗.๗๓	๖๐๗.๖๐	๙๙.๙๘
งบลงทุน	๙๕.๗๓	๙๕.๖๒	๙๙.๘๙
งบบุคลากร	๓๑.๓๐	๓๑.๒๙	๙๙.๙๗
งบดำเนินงาน	๔๘๐.๗๐	๔๘๐.๖๙	๙๙.๙๙

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ มีมติมอบอำนาจให้ อกก.คก. เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อดำเนินการแล้ว ให้รายงาน คปก. ทราบต่อไป

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คก.)

ในการประชุม อกก.คก. ครั้งที่ ๘/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ มีมติอนุมัติปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อบันทึกในระบบ NBMS ของกรมบัญชีกลาง ตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานตัวชี้วัดด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง ตัวชี้วัดที่ ๖.๑ การใช้จ่ายเงินตามแผนการใช้จ่ายที่ได้รับอนุมัติ วงเงินทั้งสิ้น ๖๐๗.๗๓ ล้านบาท

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบรายงานผลการอนุมัติการปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อบันทึกในระบบ NBMS ของกรมบัญชีกลาง ตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานตัวชี้วัดด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง ตัวชี้วัดที่ ๖.๑ การใช้จ่ายเงินตามแผนการใช้จ่ายที่ได้รับอนุมัติ วงเงินทั้งสิ้น ๖๐๗.๗๓ ล้านบาท

มติคณะกรรมการ รับทราบรายงานผลการอนุมัติการปรับแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อบันทึกในระบบ NBMS ของกรมบัญชีกลาง ตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานตัวชี้วัดด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง ตัวชี้วัดที่ ๖.๑ การใช้จ่ายเงินตามแผนการใช้จ่ายที่ได้รับอนุมัติ วงเงินทั้งสิ้น ๖๐๗.๗๓ ล้านบาท

เรื่องที่ ๕.๔ การงดเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อ่อนวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้กำหนดมาตรการดูแลและเยียวยาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) รวม ๒ มาตรการ ดังนี้

มาตรการที่ ๑ มาตรการลดภาระหนี้สินของเกษตรกร

- (๑) การขอผ่อนผันหรือขยายเวลาการจ่ายค่าเช่าซื้อ
- (๒) การขอผ่อนผันหรือขยายเวลาการชำระหนี้เงินกู้
- (๓) การลดหรืองดเก็บดอกเบี้ยเงินกู้
- (๔) การลดหรืองดเว้นการจัดเก็บค่าเช่าที่ดิน

มาตรการที่ ๒ มาตรการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ

(๑) สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ข้อเท็จจริง

๑. ประกาศคณะรัฐมนตรี เรื่อง การขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร (คราวที่ ๑) และ (คราวที่ ๑๓) ซึ่งได้ขยายเวลาการใช้บังคับประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

๒. คำสั่งจังหวัดตรัง ที่ ๒๐๖๕/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง มาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในพื้นที่จังหวัดตรัง

การดำเนินงาน

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรัง ได้ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรในการลดภาระหนี้สินให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) โดยได้ผ่อนผันการชำระหนี้รายงวดหรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้เงินกู้ออกไป ๑ ปี เกษตรกรจำนวน ๒๒ ราย เป็นเงิน ๓๑๕,๐๐๐ บาท และได้รวบรวมคำร้องการขอยกเว้นดอกเบี้ยเงินกู้ จำนวน ๒๒ ราย เป็นเงิน ๑๒,๖๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันหกร้อยบาทถ้วน) เสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรัง (คปจ.ตรัง) เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนนำเสนอคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คจ.)

๒. ในการประชุม คปจ.ตรัง ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ ได้มีมติเห็นชอบในการงดเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ของเงินรายงวด ๑ ปี ของเกษตรกร จำนวน ๒๒ ราย เป็นเงิน ๑๒,๖๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันหกร้อยบาทถ้วน)

๓. ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบบัญชีรายชื่อเกษตรกรที่ยื่นคำร้องขอยกเว้นดอกเบี้ยเงินกู้ ของเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) และรายละเอียดเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปจ.) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๔ หมวด ๑๐ ข้อ ๒๙ และข้อ ๓๐ จำนวน ๒๒ ราย เป็นเงิน ๑๒,๕๗๑.๔๒ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันห้าร้อยเจ็ดสิบเอ็ดบาทสี่สิบสองสตางค์)

๔. ในการประชุม อกก.คจ. ครั้งที่ ๘/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้มีมติอนุมัติงดเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ของเงินรายงวดที่ครบกำหนดชำระในปี ๒๕๖๔ ให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เกษตรกร จำนวน ๒๒ ราย เป็นเงิน ๑๒,๕๗๑.๔๒ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันห้าร้อยเจ็ดสิบเอ็ดบาทสี่สิบสองสตางค์)

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบการงดเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ของเงินรายงวดที่ครบกำหนดชำระในปี ๒๕๖๔ ให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เกษตรกร จำนวน ๒๒ ราย เป็นเงิน ๑๒,๕๗๑.๔๒ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันห้าร้อยเจ็ดสิบเอ็ดบาท สี่สิบสองสตางค์)

มติคณะกรรมการ รับทราบการงดเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ของเงินรายงวดที่ครบกำหนดชำระในปี ๒๕๖๔ ให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เกษตรกร จำนวน ๒๒ ราย เป็นเงิน ๑๒,๕๗๑.๔๒ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันห้าร้อยเจ็ดสิบเอ็ดบาท สี่สิบสองสตางค์)

เรื่องที่ ๕.๕ ผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ไตรมาสที่ ๔

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อ่อนวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงดังนี้

๑. บันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ระหว่าง กระทรวงการคลัง กับ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดเกณฑ์วัดการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ๖ ด้าน จำนวน ๑๕ ตัวชี้วัด ดังนี้

ด้านที่ ๑ การเงิน จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๒ การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๓ การปฏิบัติการ จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๔ การบริหารจัดการทุนหมุนเวียน จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๕ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

ด้านที่ ๖ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐ/กระทรวงการคลัง จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

โดยด้านที่ ๕ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง ตัวชี้วัดที่ ๕.๑ “บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน” มีระดับความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน จากประเด็นหลัก ๕ ด้าน ได้แก่

๑) การจัดให้มีหรือทบทวนแผนปฏิบัติการระยะยาว (๓ - ๕ ปี) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ที่มีองค์ประกอบครบถ้วน มีคุณภาพ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จัดตั้งรวมถึงพันธกิจของทุนหมุนเวียน

๒) การติดตามระบบการบริหารจัดการที่สำคัญ และผลการปฏิบัติงานตามภารกิจของทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วน เพียงพอและสม่ำเสมอทั้งปี

๓) การจัดให้มีระบบประเมินผลผู้บริหารทุนหมุนเวียน โดยมีหลักเกณฑ์ชัดเจนสอดคล้อง และเชื่อมโยงกับหลักเกณฑ์และเป้าหมายระดับองค์กร

๔) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ครบถ้วน ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันกาล

๕) ผลสำเร็จจากการกำกับดูแลทุนหมุนเวียนของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน

ซึ่งประเด็นหลักด้านที่ ๒) การติดตามระบบการบริหารจัดการที่สำคัญและผลการปฏิบัติงานตามภารกิจของทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วน เพียงพอและสม่ำเสมอทั้งปีของตัวชี้วัดที่ ๕.๑ “บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน” ดังกล่าว ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ใช้พิจารณาโดยระดับคะแนน ๕ คะแนน กำหนดให้คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ต้องมีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วน ๕ ด้าน เป็นรายไตรมาส ประกอบด้วย ๑) ผลการดำเนินงานด้านการเงิน ๒) ผลการดำเนินงานด้านไม่ใช้การเงินตามวัตถุประสงค์และภารกิจของทุนหมุนเวียน ๓) ระบบบริหารความเสี่ยง ๔) ระบบบริหารจัดการสารสนเทศ และ ๕) ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล

๒. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ ได้มีมติอนุมัติมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.) เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อดำเนินการแล้ว ให้รายงาน คปก. ทราบต่อไป

ผลการดำเนินการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) โดยสำนักบริหารกองทุน ได้ดำเนินการตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ โดยในไตรมาสที่ ๔ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ปฏิบัติงานตามภารกิจและระบบการบริหารจัดการที่สำคัญอย่างครบถ้วน ๕ ด้าน สรุปได้ ดังนี้

เรื่อง	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนนที่คาดว่าจะได้รับ
๑. ผลการดำเนินงานด้านการเงิน	ระดับ	๑๐๐		๔.๙๘
๑) ร้อยละการใช้จ่ายงบลงทุนเทียบกับแผนการใช้จ่ายงบลงทุน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔		๕๐	- แผนใช้จ่าย ๙๕.๗๓ ล้านบาท ผล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ จำนวน ๙๕.๖๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๘๙	๔.๙๔

เรื่อง		หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะได้รับ
				ทั้งนี้ การปรับแผนการใช้จ่ายได้รับความเห็นชอบจาก อกก.คจ. ครั้งที่ ๘/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ พ.ย. ๖๔ เรียบร้อยแล้ว	
	๒) ร้อยละการใช้จ่ายภาพรวม เทียบกับแผนการใช้จ่ายภาพรวม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔		๕๐	- แผนใช้จ่าย ๖๐๗.๗๓ ล้านบาท ผล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ จำนวน ๖๐๗.๖๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๘ ทั้งนี้ การปรับแผนการใช้จ่ายได้รับความเห็นชอบจาก อกก.คจ. ครั้งที่ ๘/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ พ.ย. ๖๔ เรียบร้อยแล้ว	๔.๙๙
๒.	ผลการดำเนินงานด้านไม่ใช้การเงินตามวัตถุประสงค์และการกิจของทุนหมุนเวียน			- มีการรายงานผลการดำเนินงานเป็นรายเดือน รวม ๑๒ เดือน	๕.๐๐
๓	ระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน	ระดับ	๑๐๐		๕.๐๐
	๓.๑ สภาพแวดล้อมการควบคุมภายใน - การจัดให้มีระบบข้อร้องเรียนช่องทาง การรับข้อร้องเรียน และการจัดทำรายงานสรุปเกี่ยวกับข้อร้องเรียนภายในองค์กรนำเสนอผู้บริหารขององค์กร		๗	- มีการระบุช่องทางรับข้อร้องเรียนและเสนอแนวทางแก้ไข พร้อมทั้งมีการจัดทำรายงานสรุปนำเสนอผู้บริหารเป็นรายเดือน (๑๒ เดือน)	๕.๐๐
	๓.๒ การกำหนดวัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง - การจัดทำ/ทบทวน คู่มือการบริหารความเสี่ยง		๘	- จัดทำคู่มือบริหารความเสี่ยงเรียบร้อยแล้ว ผ่านความเห็นชอบ อกก.คจ. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ รับทราบแล้ว	๕.๐๐
	๓.๓ การระบุความเสี่ยงระดับองค์กร - การระบุความเสี่ยงระดับองค์กร		๑๕	- ดำเนินการระบุความเสี่ยง ครบทุกขั้นตอน	๕.๐๐

เรื่อง		หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะ ได้รับ
๓.๔	การประเมินความรุนแรงของ ความเสี่ยงระดับองค์กร - การประเมินระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงระดับองค์กร (ระดับ ความรุนแรง=โอกาส x ผลกระทบ)		๑๕	- ดำเนินการจัดทำแผนการประเมิน ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงระดับ องค์กร ครบทุกขั้นตอน	๕.๐๐
๓.๕	การตอบสนองความเสี่ยง - การกำหนดแผนงานการบริหาร ความเสี่ยงระดับองค์กร		๑๕	- จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ และผ่านความ เห็นชอบจาก อกก.คก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ รับประทานแล้ว	๕.๐๐
๓.๖	กิจกรรมควบคุมภายใน - ผู้บริหารทุนหมุนเวียนและ ผู้บริหารระดับรองมีการสอบทาน รายงานทางการเงิน และรายงาน ที่ไม่ใช่ทางการเงิน		๑๐	๑) มีการจัดทำรายงานการเงินนำเสนอ ผู้บริหารเป็นประจำทุกเดือน ๒) มีการสอบทานรายงานที่ไม่ใช่ ทางการเงินเป็นรายเดือน - แนวทางการจัดระเบียบของระบบ การแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียนของ ประชาชน - สรุปวันลาของเจ้าหน้าที่กองทุน	๕.๐๐
๓.๗	สารสนเทศและการสื่อสาร - การใช้สารสนเทศเพื่อ สนับสนุนการติดตามการดำเนิน กิจกรรมตามแผนการบริหาร ความเสี่ยง		๒๕	- ดำเนินการตามแผนบริหารความ เสี่ยงได้ครบถ้วน ทุกปัจจัยความเสี่ยง	๕.๐๐
๓.๘	การติดตามผลและการประเมินผล (๑) การประเมินผลการควบคุม ภายในของหน่วยงานตามหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังฯ		๒	- มีการประเมินผลการควบคุมภายใน ของหน่วยงานครบถ้วนตามภารกิจของ ทุนหมุนเวียน	๕.๐๐
	(๒) การส่งรายงานการประเมิน การควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังฯ		๒	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A

เรื่อง		หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะ ได้รับ
	(๓) การสอบทานการประเมินผล การควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบ ภายใน		๑	- อยู่ระหว่างดำเนินการ	N/A
๔	ระบบบริหารจัดการสารสนเทศและดิจิทัล	ระดับ	๑๐๐		๕.๐๐
	๔.๑ แผนปฏิบัติการดิจิทัล (ระยะยาว) และปฏิบัติการดิจิทัลประจำปี ๑) มีการจัดทำ/ทบทวน แผนปฏิบัติการดิจิทัล (ระยะยาว) ที่มี ความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ระยะยาว ทั้งวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ ยุทธศาสตร์ ที่สำคัญ		๕	- มีการจัดทำ/ทบทวนแผนปฏิบัติ ราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ด้านพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และได้รับความ เห็นชอบจาก อกก.คก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ และ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ รับทราบแล้ว	๕.๐๐
	๒) แผนปฏิบัติการดิจิทัล ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ มีองค์ประกอบ หลักที่ดีครบถ้วน		๕	- มีการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ มีองค์ประกอบ หลักที่ดีครบถ้วน และได้รับความเห็นชอบ จาก อกก.คก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ และ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ รับทราบแล้ว	๕.๐๐
	๔.๒ การบริหารจัดการสารสนเทศ และดิจิทัล ๑) ระบบการบริหารจัดการ สารสนเทศที่สนับสนุนการตัดสินใจ ของผู้บริหาร (EIS/MIS) (กรณีที่ ๑ - ทุนมีระบบแล้ว) - ความเพียงพอของระบบ การบริหารจัดการสารสนเทศที่ สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร (EIS/MIS)		๓๕	- มีการจัดทำรายงานการดำเนินงานของ กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีการนำเสนอรูปแบบของอินโฟ กราฟิก ได้แก่ รูปภาพ กราฟ บนระบบ IT เป็นรายเดือนครบ ๑๒ เดือน	๕.๐๐

เรื่อง	หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะได้รับ
๒) ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนผู้ใช้บริการภายในทุนหมุนเวียน (กรณีที่ ๑ – ทุนมีระบบแล้ว) - ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนผู้ใช้บริการภายในทุนหมุนเวียน		๒๕	- มีระบบที่สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและ/หรือสนับสนุนการอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการและเป็นการสนับสนุนภารกิจหลักของทุนหมุนเวียน ได้แก่ มีระบบสินเชื่อระบบค่าเช่าที่ดินและระบบค่าเช่าซื้อที่ดินและมีระบบ Intranet และมีการประเมินผลลัพธ์ต่อผู้ใช้บริการเรียบร้อยแล้ว	๕.๐๐
๓) ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนผู้ใช้บริการภายนอกทุนหมุนเวียนและตอบสนองต่อนโยบายด้านดิจิทัลรวมทั้งนโยบายต่าง ๆ ที่สำคัญของภาครัฐ (กรณีที่ ๑ – ทุนมีระบบแล้ว) - ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนผู้ใช้บริการภายนอกทุนหมุนเวียน		๓๐	- มีระบบที่สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและ/หรือสนับสนุนการอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการและเป็นการสนับสนุนภารกิจหลักของทุนหมุนเวียน ได้แก่ มีเว็บไซต์สำนักบริหารกองทุน http://www.alro.go.th/fund_admin/Main.php?filename=index และมีการประเมินผลลัพธ์ต่อผู้ใช้บริการเรียบร้อยแล้ว	๕.๐๐
๕ ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล	ระดับ	๑๐๐		๕.๐๐
๕.๑ การจัดให้มีปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental) ในการบริหารทรัพยากรบุคคล - การประเมินผลการปฏิบัติงาน		๓๐	- ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานปีละ ๒ ครั้ง คือ ➢ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ➢ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔	๕.๐๐

เรื่อง		หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการปฏิบัติงาน	คะแนน ที่คาดว่าจะ ได้รับ
				- มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ครั้งที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เรียบร้อยแล้ว - มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ครั้งที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เรียบร้อยแล้ว	
	๕.๒ การจัดทำและดำเนินงานตามแผนบริหารทรัพยากรบุคคล (ระยะยาว) และแผนปฏิบัติการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลประจำปี		๓๐		
	๑) ระดับความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการทรัพยากรบุคคล				
	(๑) การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔		๓๕	- ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ แผนงาน : ๑๒ โครงการ/แผนงาน/กิจกรรม ผลงาน : ๑๓ โครงการ/แผนงาน/กิจกรรม	๕.๐๐
	(๒) การจัดทำ/ทบทวนแผนการบริหารทรัพยากรบุคคล (ระยะยาว) และแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕		๓๕	- จัดทำ/ทบทวนแผนปฏิบัติราชการของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ ได้แล้วเสร็จ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน รวมทั้งมีการสื่อสารให้ผู้บริหารและหน่วยงานภายในทุนหมุนเวียนที่เกี่ยวข้องรับทราบภายในปีบัญชี ๒๕๖๔	๕.๐๐

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ไตรมาสที่ ๔ ของตัวชี้วัดที่ ๕.๑ “บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน” ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ต้องมีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วนทั้ง ๕ ด้าน เป็นรายไตรมาส

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ไตรมาสที่ ๔ ของตัวชี้วัดที่ ๕.๑ “บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน” ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ต้องมีการติดตามผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วนทั้ง ๕ ด้าน เป็นรายไตรมาส

เรื่องที่ ๕.๖ การสิ้นสุดของการให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีบริษัท ยิปซัมเวลธ จำกัด

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายไพโรจน์ วิริยะกิจ ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายและระเบียบ ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติอนุญาตให้บริษัท ยิปซัมเวลธ จำกัด ใช้ที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ติดตั้งอยู่ท้องที่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ประมาณ ๑๑๘-๒-๓๙ ไร่ ระยะเวลา ๓ ปี ตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตจาก คปก. พร้อมทั้งเห็นชอบแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และเห็นชอบแผนการฟื้นฟูที่ดินในระหว่างการใช้ที่ดินและก่อนส่งคืนที่ดิน ระยะเวลา ๓ ปี ส่วนจำนวนเงินหลักประกันให้ดำเนินการตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔ วรรคสอง

การดำเนินการ

๑. คปก. โดยเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้ออกหนังสือยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๑๔๕) ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ให้แก่บริษัท ยิปซัมเวลธ จำกัด โดยออกเป็น ส.ป.ก. ๔-๑๔๕ เลขที่ ๕/๒๕๖๓ ออก ณ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ เพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๘-๒-๓๙ ไร่ มีกำหนด ๓ ปี นับแต่วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

๒. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/๔๑๔ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๔ แจ้งมติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เรื่อง บริษัท ยิปซัมเวลธ จำกัด ขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ และขอให้บริษัทฯ ดำเนินการวางหลักประกัน จำนวน ๒,๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยสามารถชำระเป็นเงินสด หรือเช็คเงินสดส่งจ่ายกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารพาณิชย์ภายในประเทศซึ่งมีอายุการประกันครอบคลุมตลอดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนที่ ๑ จำนวน ๕๙๓,๗๓๑.๔๐ บาท โดยสามารถชำระเป็นเงินสด หรือเช็คเงินสดส่งจ่ายกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อนำส่งเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และรับมอบ ส.ป.ก. ๔-๑๔๕ กับ ส.ป.ก. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บริษัทฯ ได้รับแจ้งมติ คปก. ข้างต้น ตามข้อ ๔

ของระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อเท็จจริง

๑. บริษัท ยิปซัมเวลธ จำกัด ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึง ส.ป.ก. แจ้งว่า ไม่เห็นพ้องด้วยกับกรณีที่ คปก. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ อนุญาตให้บริษัทฯ ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ระยะเวลา ๓ ปี ตั้งแต่วันที่ ได้รับอนุญาตจาก คปก. โดยเริ่มนับวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นวันที่ คปก. มีมติอนุญาตเป็นวันเริ่มต้น และขอให้ คปก. มีมติยินยอมหรืออนุญาตให้บริษัทฯ ใช้ประโยชน์ที่ดินโดยให้ระยะเวลาเริ่มต้นของระยะเวลา ๓ ปี เริ่มนับในวันที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานีออกใบอนุญาตประทานบัตรทำเหมืองแร่แก่บริษัทฯ ทั้งนี้ เมื่อ คปก. มีมติยินยอมหรืออนุญาตตามเงื่อนไขข้างต้นแล้ว บริษัทฯ จะติดต่อขอรับ ส.ป.ก. ๔-๑๔๕ เพื่อนำไปดำเนินการยื่นขอประทานบัตรต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเมื่อบริษัทฯ ได้รับใบอนุญาตประทานบัตรแล้วจะดำเนินการวางเงินประกันหรือหลักประกัน และชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้ ส.ป.ก. ต่อไป

๒. ส.ป.ก. ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๒๐๔/๑๓๑๗ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงบริษัทฯ เพื่อชี้แจง กรณีที่บริษัทฯ แจ้งเงื่อนไขในการรับมอบ ส.ป.ก. ๔-๑๔๕ กับ ส.ป.ก. ตามข้อ ๑ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๒.๑ คปก. ได้ใช้อำนาจตามข้อ ๑๐ ของกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ อนุญาตให้บริษัทฯ ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ระยะเวลา ๓ ปี ตั้งแต่วันที่ ได้รับอนุญาตจาก คปก. (วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓) ไปเรียบร้อยแล้ว กรณีที่บริษัทฯ ขอให้ คปก. มีมติยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ โดยให้ เริ่มนับระยะเวลาเริ่มต้นของระยะเวลา ๓ ปี ตั้งแต่วันที่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานีออกใบอนุญาต ประทานบัตรให้แก่บริษัทฯ เนื่องจากบริษัทฯ จะต้องได้รับประทานบัตรก่อนจึงจะสามารถเข้าดำเนินการกิจการทำ เหมืองแร่ในพื้นที่ได้ และการพิจารณาอนุญาตประทานบัตรมีขั้นตอนและระยะเวลานาน หากให้การอนุญาตให้ ใช้ที่ดินเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ จะทำให้บริษัทฯ มิได้เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเต็ม ตามระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต ซึ่งเหตุผลดังกล่าวเป็นหลักการพิจารณาอนุญาตประทานบัตรตามกฎหมาย ว่าด้วยแร่อันเป็นหลักเกณฑ์ที่บริษัทฯ ในฐานะผู้ประกอบการทำเหมืองแร่และเคยได้รับใบอนุญาตประทานบัตร มาก่อนย่อมทราบอยู่แล้วตั้งแต่อ่อนและขณะยื่นคำขอฯ ต่อ ส.ป.ก. อีกทั้งเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของ บริษัทฯ ที่จะพิจารณากำหนดแผนงานโครงการ ระยะเวลาในการดำเนินการ และความคุ้มค่าของการประกอบ กิจการเพื่อเสนอประกอบการยื่นคำขอฯ จึงมิใช่กรณีที่มีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลง ไปในสาระสำคัญ และมีใช้กรณีที่ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่จะเป็น

ประโยชน์แก่คู่กรณี ดังนั้น จึงไม่มีเหตุตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่จะต้องนำเสนอให้ คปท. พิจารณาเพิกถอนหรือแก้ไขเพิ่มเติม คปท. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ทั้งนี้ หากบริษัทฯ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้จากมติ คปท. ข้างต้น บริษัทฯ สามารถดำเนินการฟ้องร้องคดีได้ตามนัยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๒ กรณีที่บริษัทฯ แจ้งว่า จะติดต่อขอรับ ส.ป.ก. ๔-๑๔๕ เมื่อ คปท. มีมติยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นระยะเวลา ๓ ปี ตั้งแต่วันที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ออกใบอนุญาตประทานบัตรให้แก่บริษัทฯ ตามที่ร้องขอ และจะดำเนินการวางหลักประกัน และชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ ส.ป.ก. เมื่อได้รับใบอนุญาตประทานบัตรแล้ว นั้น ขอเรียนว่า การดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่ขัดกับระเบียบ คปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔ และข้อ ๑๐ ซึ่งกำหนดให้ผู้ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตดำเนินการวางหลักประกัน และรับมอบ ส.ป.ก. ๔-๑๔๕ กับ ส.ป.ก. ภายในสามสิบวัน นับแต่ได้รับแจ้งมติ คปท. ดังกล่าว โดยต้องชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินปีแรกก่อนรับมอบ ส.ป.ก. ๔-๑๔๕ ดังนั้น ส.ป.ก. จะสามารถส่งมอบ ส.ป.ก. ๔-๑๔๕ ให้บริษัทฯ ได้ ก็ต่อเมื่อบริษัทฯ มาดำเนินการวางหลักประกัน และชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินกับ ส.ป.ก. ภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้วเท่านั้น

๓. ส.ป.ก. ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๒๐๔/๑๓๑๘ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี แจ้งว่า ส.ป.ก. ได้มีหนังสือแจ้งมติ คปท. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ พร้อมทั้งขอให้บริษัทฯ ดำเนินการวางหลักประกัน ชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนที่ ๑ และรับมอบหนังสือ ส.ป.ก. ๔-๑๔๕ กับ ส.ป.ก. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติ คปท. เรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัทฯ ได้รับหนังสือแจ้งมติ คปท. ดังกล่าว ในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ ซึ่งครบกำหนดระยะเวลาสามสิบวันในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และบริษัทฯ มิได้แจ้งขอขยายระยะเวลาการดำเนินการดังกล่าวต่อ ส.ป.ก. ดังนั้น ส.ป.ก. จึงขอให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีโปรดแจ้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ส.ป.ก.สุราษฎร์ธานี) ซึ่งเป็นสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดท้องที่ที่มีการให้ความยินยอมหรืออนุญาตมีหนังสือแจ้งเตือนให้บริษัทฯ ดำเนินการวางหลักประกัน ชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนที่ ๑ และรับมอบ ส.ป.ก. ๔-๑๔๕ กับ ส.ป.ก. โดยกำหนดระยะเวลาให้บริษัทฯ ดำเนินการดังกล่าวภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือน ตามนัยข้อ ๕ ของระเบียบ คปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งตรวจสอบสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและความเสียหายที่อาจเกิดมีขึ้น และรายงานผลการดำเนินการให้ ส.ป.ก. ทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีหนังสือ ที่ สฎ ๐๐๑๑/๑๒๕๓๗ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ ถึง ส.ป.ก. รายงานผลการดำเนินการ สรุปดังนี้

๔.๑ ส.ป.ก.สุราษฎร์ธานี ได้มีหนังสือ ที่ สฎ ๐๐๑๑/๙๕๔ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔ แจ้งเตือนไปยังบริษัทฯ ให้ดำเนินการวางหลักประกัน จำนวน ๒,๑๐๐,๐๐๐ บาท ชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนที่ ๑ จำนวน ๕๙๗,๗๓๑.๔๐ บาท และรับมอบ ส.ป.ก. ๔-๑๔๕ กับ ส.ป.ก. ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้รับหนังสือแจ้งเตือน ทั้งนี้ หากบริษัทฯ ไม่ปฏิบัติตามหนังสือแจ้งเตือนจะเป็นเหตุให้ความยินยอมหรืออนุญาต สิ้นผลทันที ซึ่งในปัจจุบันได้ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว

๔.๒ ผลการตรวจสอบสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน ประกอบด้วย ๑) บริเวณส่วนใหญ่ของพื้นที่ตามคำขอซึ่งเป็นบ่อเหมืองเดิมมีสภาพปล่อยทิ้งร้างกลายเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ และบริเวณพื้นที่รอบ ๆ บ่อเหมืองมีไม้ยืนต้นและป่าหญ้าขึ้นอยู่ทั่วไปในพื้นที่ ๒) ด้านทิศตะวันตกเกือบตลอดแนวของพื้นที่ตามคำขอเป็นเส้นทางลำเลียงแร่ มีสภาพเป็นป่าหญ้าขึ้นอยู่ทั่วไปรอบ ๆ สองข้างทาง ๓) ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของพื้นที่ตามคำขอเป็นที่ตั้งสำนักงานซึ่งยังคงสภาพไม่มีการรื้อถอนทำลายแต่อย่างใด ๔) ด้านทิศใต้ของพื้นที่ตามคำขอเป็นโครงสร้างโรงแต่งแร่ยังไม่มีการรื้อถอน มีสภาพเสื่อมโทรมและมีเถาวัลย์ขึ้นอยู่ทั่วไป และ ๕) ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของพื้นที่ตามคำขอเป็นที่ตั้งคลังระเบิด มีสภาพเสื่อมโทรมและมีป่าหญ้าขึ้นปกคลุม

กฎหมายและระเบียบ

ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๕ ผู้ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตมีหน้าที่ใช้ที่ดินเพื่อกิจการตามที่ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตและปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) เยียวยาหรือชดเชยเกษตรกร วางหลักประกัน และรับมอบหนังสือยินยอมหรืออนุญาตภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) ชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบนี้ ฯลฯ

เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินหรือผู้ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตฝ่าฝืนต่อหน้าที่หรือเงื่อนไขที่กำหนดในวรรคก่อนและไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือนให้ผู้ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตปฏิบัติภายในกำหนดเวลาที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดท้องที่ที่มีการให้ความยินยอมหรืออนุญาต ให้ความยินยอมหรืออนุญาตสิ้นผลทันทีที่มีเหตุนี้

ข้อ ๖ เมื่อ ส.ป.ก. ได้รับรายงานผลการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินของผู้ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตประจำปีจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินท้องที่ที่มีการให้ความยินยอมหรืออนุญาต หากการให้ความยินยอมหรืออนุญาตนั้น สิ้นผลลงตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการใช้ที่ดินที่กำหนดในระเบียบนี้ ให้ ส.ป.ก. เสนอเรื่องต่อ คปก. ในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่ได้รับรายงานจาก ส.ป.ก.จังหวัด เพื่อให้ คปก. ทราบการสิ้นผลของการให้ความยินยอมหรืออนุญาตนั้น

ให้ ส.ป.ก. มีหนังสือแจ้งการสืบทอดผลพร้อมเหตุแห่งการสืบทอดนั้นไปยังผู้ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตเพื่อให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิมและออกจากที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินนั้น

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เมื่อ คปก. ได้ใช้อำนาจตามข้อ ๑๐ ของกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยอนุญาตให้บริษัท ยิปซัมเวลธ จำกัด ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๘-๒-๓๙ ไร่ ระยะเวลา ๓ ปี ตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตจาก คปก. ตามคำขอของบริษัทฯ ไปเรียบร้อยแล้ว (มติครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓) และต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงว่า บริษัทฯ ไม่ดำเนินการวางหลักประกัน ชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน และรับมอบ ส.ป.ก. ๔-๑๔๕ กับ ส.ป.ก. ภายในระยะเวลาที่กำหนด ประกอบกับ ส.ป.ก.สุราษฎร์ธานี ได้มีหนังสือแจ้งเตือนให้บริษัทฯ ดำเนินการวางหลักประกัน ชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน และรับมอบ ส.ป.ก. ๔-๑๔๕ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้งหนังสือแจ้งเตือนซึ่งปัจจุบันได้ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว จึงเป็นกรณีที่บริษัทฯ ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินฝ่าฝืนต่อเงื่อนไขที่กำหนดในข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ของระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และไม่ปฏิบัติตามหนังสือแจ้งเตือนให้บริษัทฯ ปฏิบัติตามเงื่อนไขภายในกำหนดเวลาที่ได้รับแจ้งจาก ส.ป.ก.สุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดท้องที่ที่มีการให้ความยินยอมหรืออนุญาต ดังนั้น การอนุญาตกรณีดังกล่าวจึงสิ้นสุดทันที ตามนัยข้อ ๕ วรรคสอง ของระเบียบฉบับเดียวกัน โดยต้องนำเสนอ คปก. เพื่อทราบการสืบทอดของการให้ความยินยอมหรืออนุญาตข้างต้นตามนัยข้อ ๖ ของระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดทราบการสืบทอดของการให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินกรณีบริษัท ยิปซัมเวลธ จำกัด ซึ่งได้รับอนุญาตตามมติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ตามนัยข้อ ๖ ของระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

มติคณะกรรมการ รับทราบการสืบทอดของการให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินกรณีบริษัท ยิปซัมเวลธ จำกัด ซึ่งได้รับอนุญาตตามมติ คปก. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ตามนัยข้อ ๖ ของระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ

- ไม่มี -

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๔๐ น.

(นายสุชุม ครุณาสวัสดิ์)
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ
ผู้จตุรายนการประชุม

(นางรัชฎา ปวงคำ)
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ
ผู้จตุรายนการประชุม

(นายอุทฤษฎ์ อินทาภรณ์)
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

